Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

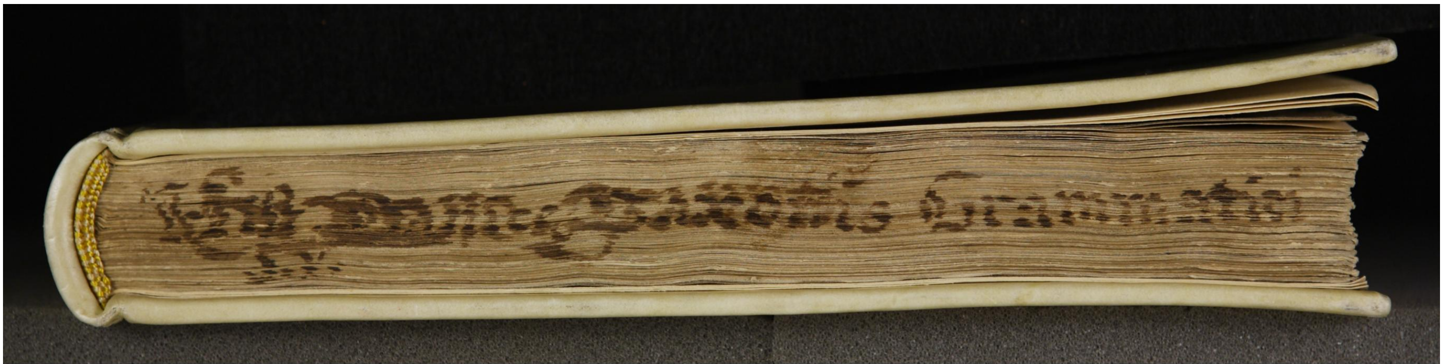

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

DA. Box

=LN 240 ex. 8

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

LN 240 ex. 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Ex dono
Schefer

1840.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Danorum Regũ heroũqꝫ Hiſtorię ſtilo elegãti a Sax one Grammatico natione Sialandico necnõ Roſkil denſis eccleſię prępoſito.

abhinc ſupra trecentos an nos cõſcriptę et nũc primũ literaria ſerie illuſtratę ter ſiſſime qꝫ impreſſę.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Lago wrne dei gratia Electus ad Eccleſiã Roſkildeñ. præſtãtiſſimo viro magiſtro Chriſtierno Petri metropolitanæ Lũdeñ. eccleſię Canonico amico nr̃o ſyncero. S.

VEnerabilis vir doctiſſimi ac clariſſimi Saxonis noſtri fulgẽtiſſimũ opus, ꝗ diuiniſſimo dicẽdi genere Danię regũ hiſtorias cõſcripſerit / multis retro annis in obſcuro delituiſſe dolemus. Cuius digniſſimas laudes & ꝑconia: cuius diſertiſſimũ ac facũdiſſimũ ſcribẽdi genꝰ ſicuti nos ſtudioſiſſimo honore ſemꝑ excoluimꝰ & amplexati ſumꝰ: Ita quoqꝫ vniuerſi docti & illuſtres viri Saxonẽ Danorũ hiſtoricũ ſummis veneratiõis officiis ꝓſequunť. Igiť mi Chriſtierne ꝗ torpẽtibꝰ cõmilitonibꝰ tuis ꝑcipiẽdarũ lr̃arũ gr̃a ſicuti vetuſtatũ es vigilãtiſſimꝰ indagator: Ita etiã illuſtrãdæ pr̃iæ nr̃ę ꝓ viribꝰ deſiderio mirabili te flagraſſe cõꝑerimꝰ. Affectuoſiſſima ꝑce rogãtes vt tã diuinũ latinę eruditiõis culmẽ & ſplẽdorẽ Saxonẽ noſtrũ Sialãdicũ (iã vt accepimꝰ) a te diligẽter caſtigatũ elimatũve vt in lucẽ feliciter ꝓdeat ad manꝰ accuratiſſimorũ bibliopolarũ ꝓmoueas. Ne vel tã eximiꝰ ſapiẽtię fulgor atra poſthac nube deliteſcat. Ne vel inuicta perpetuo Danici noïs virtus obliuione inuida obumbreť. Quo tibi honorẽ ſummũ: & patriæ gloriam concilies immortalem. Vale. Ex caſtro noſtro Hiortholm. Decima Maii. Anno duodecimo ſupra Milleſimũ quingenteſimũ.

Chriſtiernus Petri liberaliũ artiũ mgr̃ Metropolitanæ Lundeñ Eccleſię Canonicus Reuerendo in Chriſto patri dño Lagoni wrne dei gratia Roſkildeñ. Epiſcopo dño ſuo præſtãtiſſimo cũ omni veneratione ac obſeruãtia Salutẽ.

CVrſitanti mihi ſpõte / peneqꝫ volãti admouit ꝓſtãtia tua Præſul clariſſime nõ parui momẽti calcaria: dũ ad Saxonis nr̃i hiſtoriã chalcographa arte diuulgãdã excitare dignata ẽ: ad quã ꝓuinciã nemo (vti arbitror) mortaliũ me fuit vnꝗ̃ ꝓpẽſior paratiorqꝫ: qppe ꝗ Parrhiſiis agẽs boniſqꝫ lr̃is operã nauãs ꝓprio ĩpẽdio tabellariũ bis miſeri ꝗ exẽplũ fidele quãtiuis emptũ ad me referret. Qua via cũ nihil ꝓficerẽ / ipſe illiꝰ ergo patriã repetii: bibliothecas oẽs viſi & reuolui: nec tñ Saxonẽ blattis / tineis ſitu / & puluere obſitũ eruere potui: tã obſtinato aïo eiꝰ poſſeſſores eũ occluſerãt: vnus oĩm & is religione & doctrina ĩſignis: Sacrę theologiæ doctor / ac ꝓfeſſor eximius Magr̃ nr̃ Andreas Chriſtierni natiõe Iutus ꝓfeſſione ãt Carmelita: & ꝓuicię Danię ordinis ĩtemeratę virginis ac Chriſti matris Marię de mõte Carmelo prior digniſſimus conatꝰ meos miſerãti reſpexit oculo: ꝗ cũ nullo ære redimẽdũ videret exẽplar: potiꝰ ſe id manibꝰ ſuis trãſcripturũ obtulit ꝗ̃ tãtũ totius Danię lumẽ ãpliꝰ deliteſcere ſineret: habui tñ tãtę dignitatis rõnẽ / nec cõditionẽ accepi: ſperãs faciliorẽ alicũde tãdẽ emerſurã. Reuerẽdiſſimꝰ ergo in Chriſto pr̃ dñs Birgerus dei gr̃a Archiepꝯ Lũdeñ. Suetię primas & apl̃icæ ſedis legatꝰ / mirabili ad Danię gloriã accẽſus amore: exẽplar / pio tandem reppꝑit cõpẽdio quod ad publicã vtilitatẽ fidei meę trãſcribẽdũ: ĩprimẽdũqꝫ cõmiſit: Deerat itaqꝫ ſola authoritas tanti opis diuulgandi / quã liberaliſſime mihi imptiuit illuſtriſſimꝰ prĩceps nr̃ Chriſtiernꝰ dei ꝓuidẽtia Daniæ / Suetiæ / Noruagiæ / Sclauorum Gottorũqꝫ rex potẽtiſſimus dux Sleſuiceñ. & Holſatię / Stormariæ ac Ditmerciæ. Comes ĩ Oldenborg & Delmenhorſt: id ſolũ ĩpans vt a docto peritoqꝫ chalcographo excuderet. Norat eteni ĩdignũ fore / tãtũ virũ ĩeptis / aut minꝰ fidelibꝰ characteribꝰ ĩpſſũ iri. Prẽſerti id affirmãtibꝰ cõſultiſſime Reuerẽdiſſimo ĩ Xp̃o pr̃e dño Erico walkendorff Archiep̃o Nidroſieñ. & apl̃icæ ſedis legato digniſſimo: necnõ Regio Cancellario / viro nobiliſſimo mgr̃o Auone bille Eccl̃iarũ Lũdeñ. & Vibergeñ. prępoſito. Mãdatis itaqꝫ regiis ſapiẽtięqꝫ tuę Pręſul digniſſime / adhortatiõibꝰ grauiſſimis obtẽperãs Saxonis ĩprimẽdi munꝰ cõmiſi excellẽtiſſimo viro Magr̃o Iodoco Badio Aſcẽſio lr̃arũ bonarũ apd̃ Parrhiſios ĩterp̃ti / chalcographoqꝫ ꝑitiſſimo. ꝗ quale nũc vides opꝰ tuo noï feliciſſimo pręſcriptũ emiſit: Regũ oĩm catalogo / & totiꝰ hiſtorię indice lr̃ario illuſtratũ. Qua ꝓpt̃ effeci vt ꝗ ab vnis & iis paucis Danis hactenus legi potuit: ad Italos / Hiſpanos / Gallos / Germãos: oẽs dẽiqꝫ chriſtiãos facile poſſit ꝓferri. Habe itaqꝫ molimĩa mea cõmẽdata ac Vale Danię decꝰ ꝓſidiũqꝫ meũ Ex Parrhiſiãorũ. academia clariſſima. xiiii. martii. 1514.

m n

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Iodocus Badius Aſcenſius, Lagoni Hurno longe Reuerendo & cum primis docto ſapientiq; Roſkildeñ. eccleſiæ antiſtiti. S.

PRobabili plauſibiliq; coniectura ducor / p̄ſulū clariſſime / vt optimi maximi dei noſtri ꝓuidētia / arcanoq; fatorū calculo cōtigiſſe rear: inclytā Danicorum regum hiſtoriā a Saxone Grāmatico Sialādo / viro diſertiſſimo / abhinc annos ſupra trecentos conſcriptā: iis potiſſimū diebus in lucē chalcographa arte ꝓdiiſſe / quibus inuictiſſimo animo, p̄claris pro ætate geſtis, & ſpe eximia Chriſtiernus certiſſima Danorū Regis proles / Danica iamiā rectur⁹ eſt ſceptra / accepturuſq; regnorum inſignia: Tuq; heros / vt antiqua Hurnorū nobilitate nulli ſecūdus / ita facūda ſapiētia & magnarū rerū prudētia apud Danos facile primus, Roſkildeñ. eccleſię epiſcopalē ſuſceperis gubernationem. Siqdē vti ſub Waldemaro rege inuictiſſimo iubente Abſalone itidē Roſkildeñ. epō prudentiſſimo / & duce ac bellatore in Chriſtiani noīs hoſtes incōparabili / olim edita eſt, ita ſub Chriſtierno illuſtriſſimo Rege / Waldemarum illū / & factis & aīs æquāte / tuo eiuſdē diœceſeos epi meritiſſimi fauſtiſſimo auſpicio nūc demū emittitur non ſine melioris doctioriſq; in Dania ſæculi p̄ſagio. Quēadmodū eñ ſub CHRISTI Domini noſtri cūctis mortalibus adorandū natalem, claruerūt Romæ ſumma latinæ linguæ lumina. M. Cicero. M. Varro. Q. Hortenſius & ſexcenti alii: & inclyta cū pacis tū belli culmina. Cn. Pōpeius Magnus. C. Iulius Cæſar. Octaui⁹ Auguſtus Cęſar: aliiq; p̄terea multi: In Dania vero (quā diuerſam a Dacia puto) Frotho terti⁹ / belli paciſq; Iuſtitiæ & militaris diſciplinæ ſplendor cōſpicuus: Ita nūc Chriſtierni regis vel noīe amabilis ſingulari felicitate, tuoq; præſul generoſe ductu & auſpicata dexteritate ꝓpe diē fore cōfidimus / vt Dania nō ſolū armis & imꝑio / ꝗbus ſemꝑ excelluit, liberaq; fuit: ſed & literis cultioribus euadat ꝑſpicua: multoſq; Saxones & Kanutos / viros inquā doctrina p̄ſtātes educet. Qđ idcirco iam iāq; futurū autumo / ꝙ vt illi quos modo dixi in Parrhiſiorū clari euaſerūt academia: ita nūc quoq; nō pauca in eadē e Dania cōſpicimus ingenia / quorū bona pars eſt Magiſter Chriſtiernus Petri Lundeñ. eccleſiæ canonicus / mihi longa cōſuetudine & amicitia chariſſimus: cuius p̄cipua cura & ſingulari impēdio hoc opus tuo nomini nūcupatū emittimus: illud lectores ignotos / ne forſitan errent / p̄monētes: Saxonis iſtius vocabulū / nō patriū eſſe nomē (in Sialandia eñ quæ pars Daniæ nō in Saxonia fuit ortus) & Grāmatici titulū / ꝓfeſſionis qdē eſſe / ſed neq; leue neq; cōtēptibile / p̄conium. Enīuero authore Suetonio, Grāmaticus eſt, q diligēter, acute, ſcienterq; norit aut dicere aut ſcribere. Quo noīe Cornelius nepos appellādos cēſuit poetarū oratorūq; interp̄tes: q tātū authoritatis apud priſcos p̄ripuerūt: vt cēſores & iudices eſſent ſcriptorū oīm ſoli: critici ob id vocati: ſic vt nō verſus mō (ita eñ Quintilian⁹ ait) cēſoria quadā virgula notarēt: ſed libros etiā q falſo viderentur inſcripti, tāq̄ ſubdititios e familia ſubmouerēt. Ideoq; ſūmi poetarū īterp̄tes & vrbiū magiſtri: vt Seruius, Donatus, aliiq; nō pauci: grāmatici nūcupatione cōtēti bracteatis phaleratiſq; plus æquo abſtinuerūt titulis. quocirca iniquo ferēdū eſt aīo tātę ꝓfeſſionis gloriā ad ineptulos primorū elemētorū recidiſſe p̄ceptorculos. Curaui itaq; Saxonē nō eo fraudādū titulo / quē tāto iudicio ſibi delegiſſe viſus fuerit. Vtcūq; aūt hęc acceperit imꝑiti, p̄ſtātia tua pater doctiſſime: boni cōſulet: noſtrāq; opellā hāc ꝓbabit qđ præſertim exoratum volui. Vale. E chalcographia noſtra apud Parrhiſios ad Idus Martias. M. D. XIIII. Iuxta Romanæ ſupputationē Curiæ.

Saxo. Grāmaticus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Reges Danię qua ſerie regnauerunt.

DAn.i.rex a quo cęteri dicti.Fo.iii.

Humblus Rex.ii.fo. eodem.

Lotherus Rex.iii.fo. eodem.

Skyoldus Rex.iiii.fo. eodem.

Gram ſeu Gramus.rex.v.fo. iiii.&.v.

Swidagerus quē ꝙ cum Gramo regnabat præteriuimus: rex.vi.fo. v.

Gothormus ſimiliter ꝙ parũ regnauit p̃termiſſus rex.vii.f.vi.vbi eſt Hadingꝰ.

Hadingus ſignatus rex.vi. cũ ſit.viii.f.vi.

Frotho.i.rex.ix.ſignatus.vii.fo. xi.

Haldanus.i.rex.x.ſignatus.viii.fo. xv.

Roe rex.xi.ſignatus nonus.fo. xv.

Helgo rex.xii.ſignatus.x.fo. xv.

Roluo rex.xiii.fo. xvi.

Hiartuarus.xiiii.& Hotherus.xv.fo. xxi.

Othinus deus putatꝰ habet̃.rex.xvii.f.xxv

Røricus Slyngebon d rex.xviii.fo. xxv.

Hor wendillus rex.xix. Fengo.xx.fo.xxvii.

Amlethus rex.xxi.fo.xxx.Eiꝰ geſta.f.xxvii.

Viglethus rex per tyrãnidẽ.xxii.fo. xxxii.

wermundus rex.xxiii.fo. xxxii.

Vffo q & Olauus primus rex.xxiiii.f.xxxv

Dan ſecundus rex.xxv.fo. xxxvi.

Hugletus rex.xxvi.fo. xxxvi.

Frotho.ii.cognomento fortis rex.fo. eodẽ.

Dan.iii.rex.xxviii.fo. xxxvi.

Fridleuꝰ.i.rex.xxix.ſignatꝰ.xxxix f.xxxvi.

Frotho.iii.rex.xxx.errore ſignatꝰ.xl.f.37.

Hiarnus rex.xxxi.ſignatus.xli.fo. lii.

Fridleuus ſecũdus rex.xxxii.fo. lii.

Frotho.iiii.cognomĩto largꝰ rex.xxxiii.f.lv

Ingellus rex.xxxiiii.fo. lvii.

Olauus primus rex.xxxv.fo. lxiiii.

Frotho quintus rex.xxxvi.fo. eodem.

Haraldus primus rex.xxxvii.fo. eodem.

Haldanus ſecundus rex.xxxviii.fo. lxv.

Vnguinus rex.xxxix.fo. lxvi.in fine.

Syualdus.i.rex.xli.fo. lxvii.

Sygarus rex.xli.fo. eodem.

Syualdus ſecũdus rex.xlii.fo. lxxi.

Principes ex plæbe ꝑ regibus creati.f.lxxi.

Haldanus tertius rex.xliii.fo. lxxi.

Haraldus Hildetan.iii.rex.xliiii.fo. lxxiii.

Ringo rex,xlv.Folio lxxviii.

Hetha regno p̃ficitur.rex.xlvi.fo.lxxviii.

Olo rex.xlvii.fo. lxxviii.

Ormundus rex.xlviii.fo. lxxix.

Syuardus primus rex.xlix.ſo. lxxxii.

Buthlus rex.l.fo. lxxxiii.

Iarimarus rex.li.fo. lxxxiii.

Broderus rex.lii.fo. lxxxiiii.

Syualdus tertius rex.liii.fo. lxxxiiii.

Snio rex.liiii.fo. lxxxiiii.

Biorno rex.lv.fo. lxxxv.

Haraldus tertius rex.lvi.fo. lxxxv.

Gormo primus rex.lvii.fo. lxxxv.

Gøtricus rex.lviii.fo. lxxxviii.

Olauus ſecundus rex.lix.fo. lxxxix.

Hemmingus rex.lx.fo. lxxxix.

Syuardus ſecundus rex.fo. eodem.

Regnarus Lodbrog rex.lxii.fo. xc.

Iuarus rex.lxiii.fo. xciiii.

Siuardus tertius rex.lxiiii.fo. xciiii.

Ericus primus tyrãnꝰ & rex.lxv.fo.xciiii.

Kanutus primus rex.lxvi.fo. xcv.

Frotho.vi.rex.lxvii.fo. eodem.

Gormo ſecundus rex.lxviii.fo. eodem.

Haraldus quartus rex.lxix.fo. eodem.

Gormo tertius rex.lxx.fo. eodem

Haraldus quintus rex.lxxi.fo. xcvi.

Sueno primus rex.lxxii.fo. xcix.

Kanutus.ii.cogno.durus rex.lxxiii.fo.cii.

Kanutus tertius rex.lxxiiii.fo. cvii.

Magnus rex.lxxv.fo. eodem.

Sueno ſecundus rex.lxxvi.fo. cix.

Haraldus ſextus rex.lxxvii.fo. cxiii.

Kanutus.iiii.& ſanctꝰ rex.lxxviii.f. cxiiii.

Olauus tertius rex.lxxix.fo. cxviii.

Ericus.ii.dictus bonus rex.lxxx.fo. cxix.

Nicolaus rex.lxxxi.fo. cxxii.

Ericus.iii. Emũdi filiꝰ rex.lxxxii.f.cxxxi.

Haraldus.vii.fit Iutiæ rex.lxxxiii.ibidem

Ericus.iiii.Lam dictꝰ rex.lxxxiiii.f.cxxxii.

Sueno tertius rex.lxxxv.fo. clxxxiiii.

Kanutus.v.rex.lxxxv.fo. cxlii.

waldemarus primus rex.lxxxvii.f. cxlvii.

Kanutꝰ.vi.rex.lxxxviii.f. clxiii.&. cxciiii.

De his Saxo qua ſerie poſiti ſũt.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Tabula Alphabetica.

Rerum & nominũ pręcipue illuſtriũ hiſtoriæ Danicæ index ſerie literaria collectus

Incœptorum ab A.

ABſalonis archiepiſcopi Lũdeñ. & epi Roſkildeñ. viri ĩ toga & armis clariſſimi iuſſu ſcripſit hiſtoriã Danicã Saxo grãmaticus vt atteſtatur in principio p̃ſationis ſuæ fo. i.
Abſalonis eiuſdẽ mater & ſoror piũ edide rũt in waldemarũ facinus fol'. cxlvi.
Abſalonis lepidũ cauillũ & creatio ĩ epiſcopũ Roſkildeñ. cxlviii. Eiuſdẽ reſpõſio & viſum cliii. In exercitu loc⁹. clxiii. Cõſilia bona fo. clxix. Fidutia. clxx. Sollertia.
Abſalonis p̧ plębẽ criminatio & (clxxiii per Scorronẽ defenſio. clxxiiii. Animoſũ cõſiliũ: ibidẽ. Calliditas. clxxix.
Abſalõ refugit primatũ Danię clxxxv. Cogit̃ ſuſcipe cũ ep̃atu Roſkildẽſi. clxxxvii.
Abſalon vincit plebẽ pręferẽdo vexillum crucis fo. clxxxix.
Abſalonis laus ab innocẽtia & eloquẽtia. cxc. Eiuſdẽ luct⁹ ĩ morte waldema. cxciii
Abſtinẽtia & ſobrietas Starcatheri lxi.
Achonis importunitas cxlvii.
Acies oculorũ monſtruoſa. lvi.
Adagium apud Danos fo. clxxv.
Aenigmaticus ſermo & ei⁹ ĩterp̃tatio. xli.
Agnerus procus ſororis Roluonis. xvii.
Agneri cędes fo. xciiii.
Agri culti laus. lx.
Alemanni videantur theutones.
Alfi p̃ſtantia & victoria ĩ viperã &c. lxvii.
Alricus ſueonũ rex bellũ ciet fo. xlviii.
Alrici cędes. xlix.
Aluildę verecũdia fo. lxvii.
Aluilda piraticã exercet & vincit̃ lxviii.
Amicitię ſpecimẽ in milite Magni. cxxxi.
Amlethus futurus rex ſe ſtolidũ ſimulat more Bruti fo. xxvii.
Amlethi ad matrẽ verba. xxviii. calliditas xxix. rex fit. xxi. fo. xxx. & xxxi.
Amlethus Britanniam repetit. xxxi.
Amlethi cędes indigna. xxxii.
Alueri Sueonũ regis mors lxxiiii.
Amoris aditus. xxii. Vis. ciii.
Anachi primi Roſkildeñ. epi mors. cix.
Andreas archiep̃s Lundẽſis laudat̃ per occaſionẽ ĩ p̧logo fo. i. Eius opera literaria ſignant̃ inferius ĩ margine eiuſdẽ folii.
Anduanus rex regias opes nauibus ĩpoſitas demerſit fo. xii.
Animarũ noſtrarũ ĩmortalitas. lxxxvii.
Animaduerſio pręclara. fo. ciii.
Anglorum origo & nomen iii.
Angli quomodo ſint libertatẽ nacti. cviii.
Angli vincunt & vincuntur cx.
Angloꝝ ſubactio a danis p̃ria fo. xiii. Scđa xiiii. Tertia. xv. Quarta xxxiii. Quĩta lii Sexta. lxxiiii. Septima xci. Octaua. xciii. & xciiii. Nona xcvi. Decima ciii.
Angli & anglia videantur in Britanni
Annonę caritas ĩ Dacia. lxxxiiii. & cxviii.
Anſgarii ſancti ĩ Daniã aduentus. xcv.
Antrũ dearum ſeu nympharum fol'. xxiii.
Anundi exitus liiii.
Aquarũ natura mirabilis ii. bis.
Aquarum vafra diductio xii.
Aquili ſatyri ĩ ſpecu reperti lxxxvii.
Aquilę caſus cviii.
Araneę ſimilitudo ſumitur cxxxix.
Arkon tentatur obſidione cxlvii.
Armillę duę a Frothone expoſitę xlix.
Arngrimi victoria l.
Arnoldi Tyleñ. p̧ritia pręſaga. clxv.
Ars noua ĩ ſeruandis pupillis clxiiii.
Aſcerus fit epiſcopus fo. cxviii. fit primus archiepiſcopus Lundeñ, cxx.
Aſlaci miranda virtus cx.
Aſmundi cędes fo. viii. poſt carmina.
Aſmundus & aſuitus fo. xlix.
Aſmundus cum amico ſepelitur ibidem.
Atila pater Ringi lxvii.
Atiſli auaritia xvi. Simulata munificẽtia paulo poſt. mors xxiii.
Atiſlus Sueticus xxxiii. cęditur ibidẽ.
Aulę regis Britannię ornatus l.
Auo ſagittarius prouocat regem liiii.
Aurifabri cuiuſdã ſuperba petulãtia lvii.
Aurum rurſus a Frothone expoſitum li.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

In Saxonem Grammaticum.

BAlderus victor nouos latices aq̄rum aperuit.fol. xxiii.
Balderus tyrãnus.xxiii.Eius caſus viſio mors & mirum.fo. xxiiii.
Baldes Brynde Danice fons dictus.xxiii.
Barchonis virtus.fo. cxxxvi.
Bedę venerabilis ſcripta.fol. iii.
Bellum noruagicũ ſub waldemaro.clxvi.
Bellum ſueticum lxxvi.fit hyeme.cxxxix.
Bellum pręcipuum Sclauicũ.fol. cxcv.
Bellatorum genera quatuor.fo. xxxiii.
Bellatores Haraldi.lxxvi.Rũgonis.lxxvii
Benedicti Alemãni ſtoliditas. clxxii.
Bero pirata fo. lxxix.
Beſſus Grami coniugẽ duxit.fo. iiii.
Blacconis pfidia ĩ Kanutũ & cædes.cxvii.
Blekingia pars Scanię.fo. ii.
Biarconis robur inauditũ. xvii.
Biarmia regio miranda. lxxxvi.
Biarmorũ rebellio & magica peritia.xcii.
Bibacis hominis calliditas lxxxiiii.
Bicconis cõmentum nouũ.fo. lxxxiii.
Biornonis equus canis & ſomnium.fo.lii.
Biorno aſſumitur a fridleuo ſocius. liii.
Biornonis Auoniſq; cõciliatio. liiii.
Biorno rex in prouincia wik.fo. xlix.
Biornus ſeu Biorno rex lv.fo.lxxxv.
Biorni in patrem affectus.fo. xciiii.
Bogø.clxxvii.Bogiſlaui dolus. cxcvii.
Boi othini filii cędes.xxv.tumulus. xxvi.
Britanni regis in iureiurando ſeruãdo religio.fol. xxxi.
Botildę reginę patientia clara. cxix.
Britannorum rex fraudulenter cum Frothone tertio agit.fo. l.& li.
Britannus rex gallo ſubditus. clix.
Broderus rex.lii. fo.lxxxiiii.
Buchi ſeu Buchus ducit filiam dęmonis.
Bugiſlaui fuga.clxxv. (fo.lxxxvii.
Buriſii captio.fo. clxiiii.
Buſtum & cędes haconis.fo. lxxi.
Buthlus rex.l.fo. lxxxiii.
CAdauera eqs ſuppoſita fugãt britãnos nouos ſtratagemate.xxii.
Cędes mirãda & ſpatioſa.xlviii.
Cęſar Saxonię principẽ tẽtat.cxci. Eius & waldemari coitio. cxcii.In Kanutũ.vi. dolus. cxcv.
Cęſorum in acie numerus. lxxviii.
Calũburgi conſtructio. clxv.
Camini oppugnatio. clxxiii.
Canum mores.xli.Canis Biornonis. lii.
Canũ ſpecie nutriti infantes. lxiiii.
Canis pręficitur victis. lxxi.
Canis & accipitris dolores. lxxxiiii.
Cantoris in Kanutum fides. cxxvi.
Caroli regis Suetię ortus. cxxix.
Caroli cędes clxxxviii.
Carolus magnus imperator. lxxxix.
Cauillia Petri & Rauonis. clii.
Cautibus & rupibus olim inſcribebantur res Danicę ne exciderent memoria. i.
Certamine ſingulari decernebant olim viri fortes qui ducum mos. x.
Cerui iugales. xxii.
Ceruiſię vſu interdictum. lxxxiiii.
Chriſti domini natiuitas. li.
Chriſtiarnus legatus antipapę. clvii.
Cypri iſulę natura ĩ reſpuẽdis cadauerib⁹ (fo.cxxi.
Claſſis mirãda narrat.xlvii.
Claſſis Sueticę inſtructio. lxxvii.
Claſſis danica. ibidem.
Claſſis.cclx.nauium. cxlix.
Claua haldani. lxv.
Clypei mirabilis caſus. xlv.
Colleri & Her wendilli congreſſus.xxvii. Eius cędes.ibidem.
Collis lapidum. xlix.
Collo pyrata inſignis. x.
Concio vide oratio.
Conditiones fœderis noruagici. clxxii.
Conditiones Bogiſlauo factę. cxcix.
Coniuratio in Kanutum ducem. cxxvi.
Conrardi dictum imperatorium. cxlii.
Continentia gigantum in dacia. lvi.
Coruorum miraculum. cxlvii.
Cozcoa inceditur. clxxxvii.
Craca maga & venefica. xxxix.
Cryſztoam cęditur a Danis. clxxiii.
Cuſo Finnorum Byarmorũq; rex. xxii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Tabula Alphabetica.

DAlbiĉſis epatus ceſſauit & trāſla
tus eſt ob epm̄ ebrioſum fo.clx.
Dan ſeu Danꝰ primꝰ:primꝰ quo
ꝗ ī Dania regnauit & eā denoīauit fo.iii
Dan ſecundus rex xxv.fo. xxxvi.
Dan.iii.rex.xxviii.fo. xxxvi.
Daniæ quæ longe alia eſt a Dacia ſitus &
prouincię fol'. ii.
Dania fit vectigalis lxxxii.
Daniā laudat Hēricus fo. clix.
Danorū origo & reges primi fo. iii.
Danicarū fœminarum mores lxviii.
Danorū miſerabilis euentus fo. ix.
Danorū gloria.li. Rebellio. xci.
Dani vīcunt.xcviii. Vaſtāt Sēbriā xcviii.
Danorū captorū virtus fo. eodem
Dani ſubiguntur iugo a rege. xcix.
Danorū ad fidē & mores bonos conuerſio
Danorū ſubmerſio.ciiii. (ci.
Danorū fides in iureiurando cviii.
Danorum cędes per fraudem ibidem.
Danorū militia apud bizantium fol'.cxxi.
Dani reges nunq̄ īperio ſubiecti.cxxxviii.
Danorum perſeuerantia fol'. cxlii.
Danici regni diuiſio cxliiii.
Danici equitis virtus clii.
Dani a pyratis oppreſſi fo. clxxi.
Danorū militandi mos & virtus clxxviii.
Daxon capitur fo. xciii.
Dęmon horrendę formę viſus. clxii.
Dęmoniū ſimulacro exire viſum clxix
Dęmonū ſcelerata inſtituta clxx.
Dearū ſeu nympharum antrum. xxiii.
Dei vincuntur a mortali. ibidem
Dei priſci Danorū Othinus & Thor. lv.
Delectus habēdi noua ratio xci.
Dierū Mercurii & Iouis priſca noīa lv.
Dierū longitudo ſub ſolſtitio.fo. clxvi.
Diſciplina militaris. cv.
Diuitiarū opumꝗ deteſtatio fo. cxxiii.
Doctum ſe aſſerit alutarius fo. cxxix.
Dombori rugieñ.facundia cliii.
Dornonis curetum regis oratio xi.
Draco ſtupendus a Fridleuo ſuperat'.liiii.
Ducum priſcorum mos fo. x.

EBbonis mors fo. cxxxv.
Echteri infeſtatio & cędes. lxvi.
Edictū crudele lxxxv.Nouū.xcii
Eduardi regis Anglię cędes ciii.
Eginus & wilhelmus epiſcopi. cx.
Eydorus flu.interſecat Daniam a Theu=
tonia fo. ii.
Enari ſagittarii virtus ſtupenda fo. cii.
Epiſcopatus in Dania fo. ci.& cv.
Epiſcopi bibacis pœna fo. cix.
Epiſcopi ī regem libertas fo. cxi.
Epiſcoporum cōplurium mors. cxxx.
Epiſcopus noruagię primus.fo. cxxxix.
Epi p̄ſtātia ga duci p̄fertur fo. cxcvii.
Epulum ab Henrico datum cliiii.
Epulandi luxus e theutonia ī Daniā tranſ
latus.lxi.Rugianorum crapula clxvii.
Eques britānus ad p̄dam hortatur. xiiii.
Equitū duorum temerarius auſus. clxii.
Equitis Saxonici dictū inſigne clxv.
Equini capitis cōmentum magicum. xli.
Eq primū maritię expeditiōi additi cxxxi.
Equus Biornonis p̄ſtantiſſimus fo. lii.
Equus idoli ſuantouiti noīe.fo. clxvii.
Erici diſerti oratio. xxxviii.
Ericus ferarū voces interp̄tatur xxxix.
Erici ſtratagema & victoria.xl. Aſtus no=
uus ibidē. donū ſimulatum xli.
Erici facetū dictum & ſtratagema fo.xliii.
Ericus ducit ſororē Frothonis tertii xliiii
Ericus diſertus moritur lii.
Ericus fit primus Suetię rex.fo. xlix.
Ericus alter capitur & moritur fo. lxv.
Ericus cognomento verhat. xciii.xciiii.
Ericus primꝰ tyrānꝰ & rex Danorū īpius
lxv.fo.xciiii.Eius conuerſio xcv.
Ericꝰ ſecūdꝰ cognomēto bonꝰ rex lxxx.fo.
cxix.Eiuſdē magnitudo fortitudo.facun
dia ibi.Furor ob cātū. Bizātiū appulſus
cxxi.ad danos illic īuētos adhortatio:ho
nor ab īpatore ſuſceptꝰ.&ſepultura cxxi
Erici tertii modeſtia fol'.cxxviii.oppreſſio
cxxix. Charitas ī filiū & effugium.cxxx.
Ericus tertius emundi filius rex.lxxxii.fo.
cxxxi.Eius leges & cędes fo. cxxxii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Erici filii Haquini facinus fo. cxxxii.
Ericus quartus cognomẽto lã rex lxxxiiii. fo.cxxxii. Fit monachus fo. cxxxiii.
Erotema.i.interrogatũ cautum fo. xlii.
Eſbernus kialmonis nepos. cxliii.
Eſberni fratris abſalonis virtus.fo. clii.
Eſberni in piratas virtus. clxxi.clxxiii.
Eſkilli epĩ in regẽ fides cxxxii.quem tamẽ templo pepulit. ibidem.
Eſkillus capitur.fo. cxxxiiii.
Eſkilli ſuſpicio falſa. clvi.
Eſkilli equitis celeritas fo. clxiii.
Eſkillus archiepiſcopus fit monach⁹ Clarȩuallis.clxxx. Eius perplexitas. clxxxii. abit pontificatu. clxxxiiii.
Eſkilli epiſcopi liberalitas. clxxxv. Correptio a ſacro igni fo. clxxxvi.
Exercitus centuriandi ſeu inſtruendi peritiam a ſene didicit rex. x.
Expeditio in piratas clxxi.
Experimentum mirandum. cxxix.
FAcinus mirabile fo. clx.
Fengo rex.xx.fo.xxvii.ei⁹ ĩ fratrẽ inſidię ibidem.cędes. xxx.
Filii grami qui poſt eum regnarunt fol.v.
Filii.xii.ex Oſura cęſi l.
Fionię quæ prouincia Danię ſitus fo. ii.
Finni ĩprobitatis arguuntur fo. v.
Finni gens acerrima.l.Infida. cxl.
Finni Regnerũ affligunt fo. xcii.
Flandreñ.pfecti Roberti filiam duxit Kanutus ſanctus cxiiii.
Flandreñ.filię noĩe Ethlę generatio clara ĩ Dania fo. cxxvii.
Fœderis feriendi apud antiquos ritus.vii
Fœderis barbarici ſpecies. cliii.
Fœminę Danicę & earũ mores. lxvii.
Folconis facin⁹ cruorẽ ppriũ bibẽtis xxxiii
Fons mirabilis naturæ oĩa demoliẽs vitio aquæ fumigantis. ii.
Fontes duo miraculoſi cxxvii.
Forma ſimulacri Rugiani. clxvii.
Fortuna duplex in Regnero. xciiii.
Fratrũ per vxores diſcordia. lxiiii.
Fratrũ hallandicorum ſcelus. lxxxii.
Freſia ſeu Friſia minor.fo. ii.
Friſię prima a Danis ſubactio fo. xiiii.
Friſię minoris quæ ad Daniam ſpectat ſitus & cõmendatio cxxxvii.
Friſii ſubacti tributũ pendunt. lxxxix.
Friderici ĩperatoris fraus.fo. cxxxviii.
Friderici epĩ apud Sorã ſepulti merſio & miraculũ in cadauere eius. clxxxvii.
Fridleui ſecũdi regis xxxii.aſtus fol. lii.
Fridleuus pri.rex.xxix.nõ xxxix.fo.xxxvi.
Frigus horrendũ in Suetia. cxxxix.
Frigga Othini vxor. viii.
Friga longobardorũ dea. lxxxv.
Frøco legatus & eius prodigiũ. liii.
Frø quidã pro deo habitus fo. ix.
Frogerus Othini filius. xxxvi.
Frotho.i.rex.ix.ſignatus.vii.fo.xi.Ei⁹ ſtratagema.xii.prouocatio & cędes fo. xv.
Frotho.ii.cognomẽto Starke rex xxvii.fo. xxxvi. Eius & Frogeri certamen ibidẽ.
Frotho.iii.rex.xx.non.xxx.fo.xxxvii. Eius caſus & oratio.xliii.vxorẽ repudiat Gøtari filiũ petens.xliiii.Rudis adhuc bellicę rei pacis extitit author: proficiſcit̃ tamẽ ĩ bellũ cũ exercitu & apparatu maximo fo.xlv.Ei⁹ lex.xlvi.& l. Gloria.potentia. regni extẽſio(nã triginta regibus ſequẽtibus ĩperauit)fo.xlviii.Aurũ non ſemel expoſuit furibus fo.l. Eius exitus miſerandus.fo.li.Sepulcrum fo. lii.
Frotho quartus cognomento largus rex. xxxiii.fo.lv.Eius cędes lvii.
Frotho.v.rex.xxxvi.fo. lxiiii.&.lxv.
Frotho.vi.rex lxvii.fol. xcv.
Frowini cędes fol. xxxiii.
Fugę ardor mirandus fo. clxxix.
Furor e cantu muſico conceptus fo. cxx.
GAlli Iuarũ pellunt fol. xciiii.
Genera.iiii.bellatorum. xxxiii.
Genius loci fabuloſus fol. cxxxiii.
Geomãtia apud Suantouitum fo. clxvii.
Geruthi dęmonis ſedes & opes fo. lxxxv.
Geruthus & Guthmũdus lxxxvi.
Geruthi regia fo. eodem
Geſtiblindus gothorꝫ rex bellũ ciet xlviii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Tabula Alphabetica.

Gelderus Saxonię rex. xxii.
Geuari cędes. xxv.
Gygantes fuiſſe olim in dania. iii.
Gigantum in Dania ſobrietas.fol.lv.Con
tinentia.fo. lvi.
Gyuthę viduitas ſancta & opera pia. cxi.
Glacies mirabilis duplex. ii.
Glaciem calcandi aſtus. lxviii.
Glacie occiſę copię. clxi.
Gladius Snyrtir mirãdus. xx.
Gladii & armillę vis mira. xxii.
Gladius ſkrep nomine. xxxv.
Gladii duo haldani tertii. lxxiii.
Gloria Frothonis tertii.fo. xlviii.
Gloria danorum.fol. li.
Gormo primꝰ rex.lvii.fol. lxxxv.
Eius mors.fol. lxxxviii.
Gormo ſecũdus rex.lxviii.fol. xcv.
Gormo tertius rex impius.lxx.fo. xcv.
Gøtherus rex noruagię. xxxviii.
Gøtarus rex Noruagię. xliiii.
Gøtari cędes. xlvi.
Gøtricus rex.lviii.fo. lxxxviii.
Eius cędes.fo. lxxxix.
Gøtwara Garrula & procax. xxxvii.
Gram ſeu Gramus rex.v.fo. iiii.
Gram regnare incipit.fo. v.moritur au-
tem.fol. vi.
Granduicus terminus danię. iii.
Grep fratres tres lubrici. xxxvii.
Gro virago gyganti deſponſa.fo. iiii.
Eius carmina ibidem.& ſequenti.
Grubbus filiam Fridleuo deſpondet. liiii.
Grũmonis immanitas.fol. lxvi.
Gunnarę fidutia. xliiii.
Gũnarus rex Suetię Drotam opprimit &
ex ea Hildagerũ ſuſcipit fol.lxxi.Drota
autem Brocaro nubit. ibidem.
Gunnildę Aſmũdi cõiugis mors. viii.
Gunwara regis ſoror pulchra. xxxvii.
Gurithę propoſitũ.lxxii.Sterilitas. lxxiii.
Guthormꝰ qui poſt gramũ regnauit. v.
Guthſcalcus ſclauicꝰ eximię iduſtrię ciiii.
Guthſcalci ſucceſſus. cviii.
Guthrune venefica. lxxxiiii.
HAconis athletæ crudelitas : cæ-
des:& Buſtum.fo. lxxi.
Hadingus ſcribendus rex. viii.
fo.v.&.vi.Eius calliditas.fol.viii.Facinꝰ
necando beluam.fo. ix.
Hadingus nõ Haraldus a fœmina ad infe
ros fert.& redit.fol.ix.Moritur. xi.
Hagbarthus pugil. lxviii.
Hagbarthus Sygnes ſtuprator ſuſpendi-
tur.fo. lxix.&.lxx.
Haldani.i.regis.x.ſignati.viii.crudel.xv.
Haldanꝰ erico ſuccedit ĩ regnũ Suetię. lii.
Haldanus ſecũdus rex.xxxviii.fo.lxv.eius
claua/virtꝰ/excellẽtia ibidẽ.ꝓbitas.lxvi.
E thorilda Aſmundum genuit. ibidem.
Haldanus tertius rex.xliii.fol. lxxi.
Haldani tertii vulnus lxxii.
Haldanus duodecim pugiles cędit. lxxiii.
Haldani tertii mors. lxxiii.
Hallandia pars ſcanię. ii.
Hallãdicorum fratrum ſcelus. lxxxii.
Hama ſaxo fortis.fo. lvi.
Handwanus rex helleſponti. vii.
Hanef cęditur. lvi.
Hano pręficitur fionię.fo. lxxi.&. lxxii.
Haquini alterius rebellio. xcvii. malitia.
fo.xcviii.virtuti cedit. ibidem.
Haquinus Haraldi fil.dux fortis. xcviii.
Haquini cędes. xcvii.
Haquinus nõ aſſentitur cõiuratiõi. cxxvi
Haraldus primus.rex.xxxvii.fol. lxiiii.
Haraldi cędes. lxiiii.
Haraldi ſecundi ortus & genius. lxxiii.
Haraldus ſecũdus cognomento hildetan
rex.xliiii.fo. lxxiii.
Haraldi ſub pace.l.annorum exercitatio.
Haraldus pręſenio cęcus.lxxvii. (lxxiiii.
Haraldi mors. lxxviii.
Haraldus tertius rex.lvi.fo. lxxxv.
Haraldus occupans regiũ nomen fit chri
ſtianus & mox apoſtata. xciii.
Haraldus quartus rex.lxix.fo. xcv.
Haraldi & Kanuti natiuitas & geſta.xcvi
Haraldus.v.rex.lxxi.fo. xcvi.
Haraldus.v.fit Chriſtianus. xcvii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Haraldi ſoboles ſeu proles. xcviii.
Haraldi pœnitētia ſera. xcix. exiliū & cędes. ibidem.
Harald⁹ frater ſancti Olaui ad beſtias dānatus euaſit. cix.
Haraldus ſextus rex. lxxvii. fol. cxiii.
Haraldi inertia. cxiii.
Haraldi ſexti leges. cxiii.
Haraldi vulnera. cxxii. Vitia. cxxiiii.
Haraldus reiicitur. cxxviii.
Haraldus hibernicus. cxxix.
Haraldi defectio. cxxix. euaſio. ibidem.
Haraldus fit rex Iutię. lxxxiii. fo. cxxxi. moritur. ibidem. eius celeritas ibidem
Haraldi filii necantur. cxxxi.
Haraldus ſeditionis princeps fugit & dānatur. fo. cxciiii.
Harthbenus & ei⁹ lōgitudo & furioſitas.
Hartuicus Bremeñ. eps. cxlii. (lxvi.
Hęreditatis ius fœminis datum. c.
Helga ab aurifabro petita. lvii.
Helgę conſiliū impium. lx.
Helgo rex. xii. ſignatus. x. fo. xv.
Helgo rex halogię. xxii.
Helgo noruagienſium rex. lviii.
Hellę quē galli iuuabāt ſeuitia. xciii.
Hellę ſupplicium. xciiii.
Hemmingus rex. lx. fo. lxxxix.
Hemmingi periculū & virtus. clxxxvii.
Henric⁹ ĩpator duxit gunnildā Kanuti duri filiam. ciiii.
Henricus ſcoteler. cxxiiii.
Henrici perfidia. cxxvi.
Hērici a Bauaria reuerſi inſolētia. clxxix. & clxxx.
Heroth⁹ rex Sueonū āgues filię affert. xc.
Hetha dux. lxxvi.
Hetha pficit̃ rex. xlvi. fo. lxxviii.
Hialto procerū optim⁹. xvii.
Hiarno ob carmen fit rex. xxxi. fo. lii.
Hiarno regno cedere cogitur. liii.
Hiarnonis fraus. dolus & exitus. liii.
Hiartuarus rex. xiiii. ceſus. xxi.
Hiarth Warus iuuenis. xvii.
Hibernorū ſubactio fo. li. lii. lvi. xcvi.
Hedigiſleuus procus. lxviii.
Hedigiſleuus ſauciis natib⁹ fugit. lxix.
Hiſtorię pritia q̄ ſit vtilis. clxxii.
Hithnius rex noruagicę partis xlviii.
Homerus ripeñ. cxciii.
Hor Wendilius rex. xix. fo. xxvii.
Hothbrodus Suetię rex. xvi.
Hotherus rex. xv. & eius pueritia & induſtria. fo. xxi.
Hotherus nymphas adit. xxii.
Hotheri cum diis pugna. xxiii.
Hotherus rex. xv. regnare incipit. xxiii.
Høtingi meminit. fo. xx.
Høthin⁹ & Høgin⁹ ſe mutuo cędūt. xlviii
Hugletus rex. xxvi. fol. xxxvi.
Hugletus hibernię rex. fo. lvi. cędit̃. ibidē.
Humblus rex ſecundus. fol. iii.
Hunnorum rex. xxxvii.
Hun rex hunorum. fo. xlvii. et xlviii.
Hunorum fames fœda. xlviii.
Hundingus pficitur regno danię. x.
Hundingi regis Suetię mors. xi.
Hundingus pficitur Sialandię. lxxi.
Hurnēſium nobilitas antiqua e qua Lago Roſkildeñ. eps ortus. clxxviii.
IArmericus rex. li. fol. lxxxiii. eius arx ibidem.
Iarmericus capt⁹ ruſticat̃. lxxxii. eius ſucceſſus. ibidem.
Ignes admirabiles. ii.
Incendiorum vis. clxxxvi. & clxxxvii.
Ingellus rex. xxxiiii. fo. lvii.
Ingell⁹ carpit̃ a ſtarcathero. lxii. mutat mores. lxiii.
Iugonis fatū. cxxii. (res. lxiii.
Ingeldi mors. lxxiiii. Ingo. clx.
Ingratitudinis deteſtatio. cxc.
Inſomniū viſum thirę. xcv.
Iſlandia regio & eius ſitus. ii.
Iuari pueri ſeptēnis virtus xc.
Iuarus rex. lxiii. fo. xciiii.
Iuarus pellitur a gallis. xciii.
Iuari aſtus in petendo aruo. equino quantum poſſet circūdare tergo. xciiii.
Iulii cæſaris liberalitas. lii.
Iuriſiurandi ſeruandi ſtudiū danis. cviii.

Tabula Alphabetica.

Iutię quæ pars eſt Danię deſcriptio. ii.
Iutorum ſtrages. cx.
Iuteñ. in Abſalonē querelę. clxxiiii.
Iuuenis ignoti facinus nobile. clxviii.
RAnuti ſancti cōmendatio. folio. i.
Kanutus prim⁹ rex. lxvi. fol. xcv.
Eius cędes. fo. xcvi.
Kanutus ſecūdus cognomento durus rex lxxiii. fol. cii. Sex obtinuit tandem regna fol. ciiii. Eius familia. fo. cv. Lex militaris ibidem. Legis per ipſum tranſgreſſio. & pœna quā dedit. fo. cvi. Eius apud Rhotomagum in Neuſtria ſeu normānia ſepultura & pręconia. fo. cvii.
Kanutus tertius rex. lxxiiii. fo. cvii.
Kanuti quarti Suenonis regis filii indoles folio. cxii. Geſta. fo. cxii. Suſceptio regni: erat em̄ rex. lxxviii. fol. cxiiii. Duxit filiā Roberi comitis Flandreñ. ibidem.
Kanuti ſancti pietas & paſſio. fo. cxvii.
Eiuſdem miracula: ibidem conſequēter.
Kanuti ducis / qui itidē ſanct⁹ eſt vulnera fo. cxxii. Sentētia & ſubtile reſpōſum. fo. cxxv. Inſidię quę ipſi intētant. fo. eodem.
Purgatio modeſta ab obiectis Nicolai regis fo. cxxv. Cōiuratio facta in eū. cxxvi.
Kanuti ducis ſancti integra ſimplicitas & vera religio. fo. cxxvi. Paſſio ſeu cędes indigna. cxxvii. Filius q illi nat⁹ eſt. cxxvii.
Miracula poſt cędē. cxxvii. Aſcriptio catalogo ſanctorū. clxxi. cōſecratio. clxxii.
Kanutus quintus fit rex. lxxxvi. fol. cxlii.
Proficiſcitur ad imperatorē dolo illect⁹. cxxxviii. Eius mors. cxlv.
Kanutus. vi. naſcit̄. fo. clx. fit rex. lxxxviii. fo. clxiii. Eius geſta & regnū. fo. cxciiii.
Eiuſdem moderatio. fo. cxcv.
Kanuti proditoris carcer. fo. clxxxviii.
Karentina vrbs. fo. clxx.
Kazimarus opum oſtentator futilis. folio. clxxiiii.
LAcus cuiuſdā ꝓfunditas. clxxiii.
Lamię vincuntur. lxxxvii.
Latgerthę mira fortitudo. xc.
Lathgerthę facinus. xci.
Laurētii vigiliā Dani ieiunio ſingulari celebrare promittunt. fo. cxxiii.
Lectis prandebant priſci. fo. xv.
Leges Erici. fol. cxxxii.
Leges mirabiles Frothonis tertii. prima. fo. xlvi. Secunda fo. xlvii. Tertia fo. l. Vltima fo. li.
Lex Finnorum & Biarmorum. fo. l.
Lex militaris Kanuti duri. cv. & eius trāſgreſſio per ip̄m regem ac pœna. fo. cvi.
Leges Haraldi ſexti. fo. cxiii.
Lethra olim ſedes regalis. fo. xvii.
Libidinis caninę ſpecies per dęmonū illuſiones apud Rugianos. clxx. in fine.
Limicus ſinus vulgo Lymfiord. fol. ii.
Literę adulterinę fo. clvii.
Lodouici imperatoris pietas. fo. xciii.
Longobardorū origo & nomen. lxxxv.
Lotherus rex. III. & eius tyrannis fo. iii.
Luctę noua ſpecies. xlii.
Ludificatio magica. fol. l.
Lundeñ. eccleſię primatus. fo. cxxi.
Lundeñ. primatus. cxxxix.
Lundeñ. factiones. fo. cxciiii.
Lundonię ſeu Lundini ciuitatis in Anglia clariſſimę expugnatio. fol. xv.
Lupus cum fure viuus ſuſpendebatur ſub Frothone tertio. fo. l.
Luxus epulandi e theutonia traductus in Daniam. fol. lxi.
MAchinamēta bellica. fo. cxxix.
Magicę artis illuſiones fo. vi.
Magica factū caput equinū. xli.
Magica vis rurſum. fo. lxv.
Mallei quos Iouiales vocant fol. cxxv.
Magnus theutonicorū auctor. fo. ciiii.
Magnus rex lxxv. fo. cvii.
Magnus ſancti Olaui filius rex noruagiæ fo. cvii. Eius mors cviii.
Magni fuga. fo. cxxii.
Magni religio. fo. cxxv.
Magni perfidia. cxxvi. Inſolentia. cxxvii.
Magni dānatio cxxvii. exilium. cxxviii.
Magni ſaxonici fides. fo. cxxx.
Magni ſaxonici virtus cxxx. cędes ibidem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Magni norici in vxorem crudelitas. cxxx.
qui capitur. cxxxi. Fit monachus. cxxxii.
Moritur. cxliii.
Magno alteri datur venia. cxlvii.
Magni in regẽ cõſpiratio & ĩſidiæ. clxxxi.
Aſtutia. clxxxiii. Accuſatio & purgatio
ibidẽ. cõiurationis defectio. clxxxiiii.
Magni nũtius. clxxxvi. Captio ibidem.
Margareta regina. cxxii. Eiuſdem exhor=
tatio. fol. cxxv.
Maris danici reflexus. ii.
Mathematici triplices. fo. v.
Mendacii deteſtatio. xxxiiii.
Mendicans proci partes agit. lxxxiiii.
Mira & vix credenda narrat. xlvii.
Miraculũ manium Balderi. xxiiii.
Miracula ĩcredibilia apd̃ geruthũ. lxxxvii
Miraculũ in ferrum candens. ci.
Miracula p̧ p̃dicatores min⁹ ſanctos. clxxi
Miraculũ in cadauere epi. clxxxvii.
Miranda tria cõſpiciũtur lxxxviii.
Miroci in nauali p̃lio virtus. clxxx.
Mithothyn ſe deũ eſſe mentitus. viii.
Monachi in Daciã aduecti a ſuenone. cvii.
Monachi cuiuſdã imprudẽtia. clvi.
Monſtroſi duo ſenes viſi. ix.
Mons hegle vt æthna ardens. ii.
Mulierũ danicarũ in regẽ indulgẽtia. c.
Murium & ſoricũ omen. clxxxviii.
Muſices inſolens laudator fo. cxx. eiuſdem
vis ſtupenda in plectro. ibidem.
NAnnę ſpecies miranda. xxii.
Naſus cõcubinę abſcidit̃ xvii.
Nauiũ Ringonis numer⁹. lxxvii
Nicolaus rex. lxxxi. fol. cxxii.
Nicolaus Kanutũ criminatur. cxxv.
Nicolai regis cędes. cxxx.
Nicolaus legatus ap̃licus. cxxxix.
Nicolai Razi ſcelus. clvii.
Nicolai Sialandeñ. ſtrenuitas. clxiii.
Nicolai Bouis verba futilia. clxvi.
Nicolai filii Sticonis cędes. clxxii.
Nymphę recipiunt hotherũ. xxii.
Noctes clarę in ſolſtitio ęſtiuali. clxvi.
Normãni victi a danis. xxxix.
Normãnię pręfecti filia nubit kanuto. ciii
Noruagia quæ & Noruegia & vulgo nor
wegia vocat̃ deſcribitur. fo. ii.
Noruagicorũ regum origo. lxvi.
Noruagia vaſtiſſima orbis pars xlix.
Noruagicę gentis ſuggillatio. ci.
Noruagię ſubactio. xciii. cii.
Noruagicus epiſcopus primus. cxxxix.
Nucleti cædes. cliiii.
Nuntiorũ accelerandorũ nouũ cõpendiũ
ſeu inuentum. xlvi.
OBſeſſio dura. fo. cxxxviii.
Oculi ferrũ hebetãtes. lvi.
Olaui filii Fridleui educatio. liiii
Olauus a parcis fata ſortit̃. liiii. fit parcus
Olauus pri. rex. xxxv. fo. lxiiii. (fo. lv.
Olauus Throndorũ rex. lxxiiii.
Olauus Wermorum rex. lxxv.
Olauus ſecũdus rex. lix. fol. lxxxix.
Olaui ſupſtitio. fo. ci. dolus in ſyrithã. ibi=
dem. ſubmerſio. fol. cii.
Olau⁹ ſctũs & ei⁹ geſta. ciii. ac cędes. ciiii.
Olaui ambitio & infidelitas. cxv. Ablega=
tio in flandriam. cxvi.
Olauus tertius rex. lxxix. fo. cxviii.
Olauus cõtemnitur. cxviii. Morit̃. cxix.
Olauus Haraldi filius. cxxxii.
Olauo interdicitur ſacris fo. cxxxiii.
Olimarus rex orientalium. xlvi.
Ollerus in Suetiã aufugit & cędit̃. xxv.
Olonis vegetii origo. lxxiiii. Gladi⁹. lxxv.
Olo. lxx. maritimos reges extinxit. lxxvi.
Olonem ſeptem reges ſecuti. lxxvii.
Olo rex. xlvii. occupat regnũ. fo. lxxviii.
Oloni parant̃ inſidię a. xii. ducib⁹. lxxviii.
Olonis acies oculorũ & cędes. lxxix.
Omundus rex. xlviii. fo. lxxix.
Oppidum terribile. lxxxvi.
Or̃o ſeu concio Dornonis curetũ regis. xi.
Torkilli. xiiii. Amlethi. xxx. Weſtmari. fo.
xxxvii. Erici diſerti. xxxviii. Frothonis
tertii. xliii. R onis & olonis. lxxvii. Re=
gneri. lxxxix. Haraldi. cxiiii. Suenonis.
cxliiii. Waldemari. cl. Priſzlaui. fol. cliiii.
Dombori. cliii. clv. Maſconis. clvii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Tabula Alphabetica.

Origo Danorum et reges primi. folio.iii.
Origo Anglorum. ibidem.
Oſtmarus præficitur Scaniæ. lxxi.
Oſuræ filii duodecim cæduntur. l.
Othar⁹ procat̃ Syrithã pudiciſſimã.lxvii
Othari virtus. lxvii.
Othincari pietas. cii.
Othinus quem pro deo ſtulta coluit gen=
tilitas apparuit primũ. folio.vii.
Othini vt deus putetur aſtutia. vii.
Othini vxor et noua ars. viii.
Othinus rex.xvii. habitus. folio. xxv.
Othini expulſio.xxv.Reditio. ibidẽ.
Eius q̱ ſe Othinũ ſimulauit exitus.ibidẽ
Othini filius nomine Frogerus. xxxvi.
Othinus an Mercurius fuerit. lv.
Othinus opem fert. lxxxiiii.
Otho Imperator ſeu Cæſar. xcvii.
Oznenſium metus. cxcviii.
PAcis cõditiões cũ Rugianis.clxix
Palliatio facti. xxxiiii
Parcę tre ſolauo oblatę & viſę.liiii
Patientiæ in Roluone commendatio.xvi.
Patiẽtiæ exẽplũ in Syritha mirãdũ. lxvii.
Pediſſequæ pietas. xvi.
Petra mirabiliter inſcripta. ii.
Petrus Roſkildenſis epiſcopus. cxxviii.
Petri Eliui virtus et fatum. clxii.
Petulantia obſcœna aulicorum. xxxvii.
Pipinus rex Francorum. lxxxix.
Pyratæ Danos vincunt. clxxi.
Plæbis Danicæ furor. clxxxix.
Plogi facinus.cxxxii.Ei parcitur.cxxxviii.
Pœnarum locus vulgo exiſtimatus. ii.
Pomeranorum virtus. clxviii.
Poppo rem Chriſtianam iuuat. ci
Poreuitus et Porenutus. clxx.
Prãdendi in lectis priſcorum modus. xv.
Prædæ mira cupiditas in Danis. cxcviii.
Præſtigia diuerſa.folio. vi.et.lxv.
Principes loco regũ creant̃ ex plæbe. lxxi.
Priſzlaui in fidẽ contra patrẽ pietas.cliiii.
Oratio prudens. ibidem.
Prodigium. xcvi.xcvii.
Proditoris merces. cxliii.
Pugnandi apud priſcos mos. xvii.
Pugna acris. lxviii.&. cxlvii.
Pulmenti e ſerpentibus vis. xxxix.
Purgatorius locus vulgo creditus. ii.
RAdulphi equitis ſtrenuitas. cxli.
Rafno occiditur. xxxix.
Reges Danię qualiter olim elige
bantur. fol̃.iii.
Reges.clxx.vincuntur a Dano. xlviii.
Regis Suenonis pnĩa et recõciliatio. cxii.
Regnaldus Normanniæ rex. lxxi.
Regnerus Suetiæ regnum occupat. xiii.
Regnerus Lodbrog rex.lxii.fol̃. xc.
Regneri robur in angues. xc.
Regneri victoria:amores: & lex. xci.
Regnerus Romanorum victor affligitur
a Finnis populis agreſtibus. xcii.
Regneri ſucceſſus.xciii. Mors.xciiii.
Reſonis cædes. lxxxix.
Reliquiæ ſanctorum ab Erico ſecundo in
Daniam deportatæ. cxxi.
Reto primipilus Frowini. xxxiii.
Richardi ſuga. cvii.
Rindæ puellæ obſtinata pudicitia. xxiiii.
Ringo vir Sialãdicus olim nobilis. v.
Ringo rex.xlv.folio. lxxviii.
Ringo Normanniæ præfectus. lxxix.
Ringonis et Syuardi ſecundi cædes. xc.
Ringo imperium affectat. lxxxix
Roe rex moritur. xvi.
Rollerus frater Erici diſerti. xxxix
Rollerus Reginam repudiatã ducit. xliiii
Rollerus rex Noruagiæ. xlvi.
Rolpho genitus ex vrſo. xv.
Roluo rex.xiii. Cognomento Krage.xvi.
Eius patientia. ibidem.
Røricus et Haterus Iutię præfecti.fo.lxxi
Roluonis mira liberalitas. fo.xvi.
Roſkildia conditur a Roe. xv.
Roſkildia prius Appelſtade dicta. lxxi.
Roſkildia capitur improuiſa. cxxxv
Roſkildenſis piratica. cxxxvii.
Roſtarus ſibi animas dicari petit.fol̃. xci.
Roſtockenſis ſtatua peruſta. fo.clv.
Rotho pirata. lxxii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Tabula Alphabetica.

Rugianorum ſimulacrũ. cxxxi.clxx.defe-ctio.clxvi.expugnatio.plena. clxxi.

Rupibus inſcriptæ res Danicæ. i.et fol.ii.

Ruſilam viraginẽ vicit Fridleuus. xxxvi.

Ruſilæ ſeu Ruſlæ exitus.fo. lxxix.

Ruthenorum periculũ et ſubactio.xii. Cõtra Danos nauigia et ſtrages. xlvii.

SAcerdotum honoratio. fo.cxiiii.

Sacrificia impia ex hoĩbus. xxiii.

Sagittarii cuiuſdã virtꝰ mira.cii

Sanguine redundat mare.liii.Prodigium

Satyrus quidam vincitur. xxii.

Satyri aquili in ſpecu reperti. lxxxvii.

Saxo grammaticus ſe Italos imitari et veritatem amplecti in hoc opere profitetur.folio. i.

Saxones vltro fugiunt. cxliii.

Saxum admirabile. fol. iii.

Saxones victi.vide Theutones.

Scania pars Daniæ piſcoſa. ii.

Scanienſiũ fuga.cx. ſeditio.cxc.cxciiii

Scati et Hialli violentia. lxxv.

Scythæ victi.xcii. Scytale Dañ. clxxxvi.

Sclauorum ſubactio vide Theutonũ.irriſio et cupiditas.cxli. Naufragium.cxlvi.

Sclauorum fides mutabilis.clxi. ſubactio et metꝰ turpis.cxvi.deditio ſũma. cxcix.

Sclauię diuiſio.clxii.libertat[amiſſio.cxcii

Scotiæ et Britãniæ ſubactio a Danis. xiiii xci.et.xciii. Vide Anglorum.

Scotti a Scotto Dano vocati. xiiii.

Scottus maritus Vluildæ. xv.

Scriptorum in Dania inopia. xxxv

Sculdæ mulieris facinus. xvii.

Scuti Amlethi pictura miranda. xxxi.

Senex quidam Othinus putatus, inſtruere exercitum docet Hadingum.folio. x.

Senex fatidicus aciem inſtruit. lxxiiii.

Senum duorum diſpar ſtudium. lxix.

Sententiæ ſingulares Erici. xlii.

Serpentes Sclauorum. clxiiii.

Serui cuiuſdam mira fides. cix.

Sialandia Daniæ pars:et ſitus eius.fol. ii.

Sialandiam eſſe locum electionis. cxxxiiii

Syfridus dux Iutorum. x.

Sifridus Thyringus. cxcii

Sygarus rex.xli.fol. lxvii.lxxi.

Signe ſe ſuſpendit cũ pediſſequis. lxx.

Simulacrũ Rugianorũ dictũ Suantouitus.cxxxi.clxvii.cõburitur.clxviii. Rugięuitus. clxx.

Simulacrũ Arconeñ. cxlix

Syrithã pudiciſſimã ꝓcat Otharus.lxvii.

Syrithæ periculum.ci. Kanutũ parit.cii.

Syualdus nouis rebus ſtudẽs occidit.lxvi.

Syualdus primus rex.xl.fo. lxvii.

Syualdus ſecũdus rex.xlii.fo. lxxi.

Syualdus tertius rex.liii.fo. lxxxiiii.

Syuardus Scottorũ rex.fo. lxvii.

Syuardus primus rex.xlix.fo. lxxxii

Syuardus ſecũdus rex.lxi.fo. lxxxix.

Syuardi vulnus.xc. Præſagium. xci.

Syuardi in patrem affectio. xciiii.

Syuardus tertius rex.lxiiii.fo. xciiii.

Syuardi tumulus. xciiii.

Siuardi Noruagici fortitudo.clx. confeſſio.ibidem.exitus.ibidem.

Skyalmo cãdidus capit.cx. cõcionat. cxx.

Skyoldus rex.iiii.fol. iii.

Skricfinni populi mirandi. iii.

Oleſauci deſtructio. cxliii.

Snio rex.liiii.fol. lxxxiiii.

Snyrtir gladius mirabilis. xx.

Sobrietas gygantum in Dacia. lv.

Solis expers regio vbi ĩopia ignis. lxxxvii.

Somniũ Suenonis Roſkildeñ. cxiiii.

Somnium ſatellitis. cxxxii.

Sortium vſus apud Rugianos. clxvii.

Spectacula apd Geruthũ ĩaudita. lxxxvii.

Speculatio callida. cxcvii.

Starcatheri pugilis ĩſignis ortus.lv.necat Wicarũ.ibidẽ.vulnerat.lvi.eiꝰ alũna.lvii

Starchaterꝰ.ix.frẽs athletas necat.lix.Eiꝰ forma ſaxo ĩpſſa.lix. Magnaĩtas.lx.dictũ facetũ.lx.abſtinẽtia et ſobrietas.lxi.cõſtãtia.lxi.carmẽ.lxii.lxiii.et.lxiiii.fuga.67.

Starcatheri reatus.lxxvii.Pnĩa.fol. lxxix.

Starcatheri exitus. lxxix.lxxxi.

Strages miranda. xlix.

Stratagema.i.militar[aſtutia Hadigi.vii Trannonis. xii. Rørici. xxvi. Amlethi.xxxii. Fridleui.xxxvi. Erici.xl.xliiii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Tabula Alphabetica.

Stra tagema rurſum.fol'. lxviii.xcii.xcviii.
cxxxiiii.clxxiii.clxxix.et.cxcviii.
Studia priſcorum. lxv.
Sturbiorni cædes. xcvii.
Suanuitæ puellæ indoles. xii.
Suantouitus.i.ſanctus Vitus. clxvii.
Suauildæ ſpecies et cædes. lxxxiiii.
Sueno.i.rex.lxxii.fo.xcix. Eiꝰ impietas et captiões.xcix.et.c.Miſeria et cõuerſio ad pietatẽ.c.ꝑplexitas.ci.exitꝰ bonꝰ.cii.cvii
Suenonis ſecundi ortus.ciiii. Eius regnũ: et filii nothi ibidem. Mors.cxiii.
Sueno epũs illiteratus lr̃as didicit factus regi charus et ſeuerus.fo. cxi.cxiii.
Sueno regni affectator moritur. cxxi.
Sueno tertius rex.lxxxv.fo.cxxxiiii. In ſuꝑbiã lapſus æmulat̃ luxũ Theutonicorũ. fuerat eñ prius de familia Cõradi impatoris.fo.cxxxviii. Eius auaritia.ibidem.
Suenonis tertii ſucceſſus.cxl. Inſidię ĩ Waldemarum.cxli.In Kanutum.cxlv.Mors. cxlvii.Idoli ꝑ poculum veneratio.clxvii.
Suenonis epi tẽpla:et mors Rhodi. cxviii.
Suenonũ ĩ Danos dolꝰ.x.calliditas.cxxxix
Suerco imponitur Suetiæ rex. cxxix.
Suerco filiã cũ regno deſpõdet Kanuto.v. fol'.cxl. Cæditur.folio. cxliii.
Suertingi facinus turpe. lvi.
Suerus quidam ſe regis filiũ mẽtit̃. clxxx.
Suetia pars Daniæ.fol'. ii.et.iii.
Sueticum bellum. lxxvi.
Suetiæ ſubactio prima.fo.vii. Secunda.x. Tertia.xvii. Quarta licet ſcribat̃ quĩta. lxv.Quinta licet ſcribatur ſexta. lxxxiii Sexta.lxxxix.Septima.xci.
Suetica chriſtianitas. ci.
Sueticæ gentis praui mores. cxxxvi.
Sueno vir loquax capitur. cxxxv.
Sunonis integritas. cxlii.
Superſtitio priſca. cxxv.cliii.
Supſtitio Rugianorum miranda. clxvii.
Supplicium dirum. xciii.
SWibdagerus rcx opprimitur. vii.
Sutoris Theutonici aſtus. cxxix.
Suſa amnis. lxx.
SWibdagerus rex.vi.folio. v.
TAnna gigas Bizãtinꝰ occidit̃.lvi
Tempeſtas ſæua. cxlix.
Tergor[egni ĩſtar aruũ petit̃.94
Thetleui vecordia. cxlvii.
Theutonum pietas et iuſtitia. iiii.
Theutonũ ſeu Alemãnoꝝ/Saxonũ et Slauorũ ſubactio a Danis.pr̃ia.fo.iiii. Secunda.xiiii.Tertia.xv.Quarta.xxxv.Quinta q̃ ẽ Sclauorũ.fo.xlvi. Sexta.lv.Saxonũ lvi.Sclauoꝝ q̃.vii.fo.lxxiiii.Octaua.lxxix Nona et decĩa ſubactio Sclauoꝝ. lxxxiii. Vndecĩa ibidẽ. Duodecĩa q̃ eſt Saxonũ. lxxxviii.Decima tertia q̃ Saxonũ.lxxxix. Decĩaquarta.xci. Decĩa quĩta q̃ eſt Sclauorũ.xcvi.Decĩaſexta eorundẽ.cii.Decĩa ſep.cviii.Decĩano.cxxx. Vigeſima.cxxiiii Vigeſimaprima.clxiii. Vigeſimaſecũda Sclauoꝝ.clxxxvii. Vigeſimaquarta. q̃ p̃cipua.fol'. cxcvii.et.cxcix.
Theutonum ſupplicium. cxxix.
Thira virago fidelis. xcv.xcviii.
Thyræ munimentum DãneWirck.xcvii.
Theſauri regii ſubmerſio. cxxiii.
Thoræ facinus in vlciſcendo ſtupro. xv.
Thorildæ in priuignos ſæuitia. xii.
Thor pro deo habitus. xiii.lv.
Thoris dei fabuloſa vltio. lxxxvi.
Thorkillꝰ dux itineris ad Geruthũ.lxxxv
Thorkilli propoſitiones.lxxxvii.Dicta lepida eiuſdem.fo. lxxxviii
Thorkillus fit chriſtianus. lxxxviii
Throndus et Ruſla. lxxix.
Tylenſis populi induſtria in rebus cognoſcendis:et ſterilitate ſoli ſuperanda.fo.i.
Tymmonis anteſignani virtus. cii.
Toko ſagittarius optimus.xcviii.Eius libertas in reſpondendo. xcix
Tokonis in dicendo fœlicitas. cxl.
Tonitrui vis et eius coniectura. cxcix.
Toſto vir facinoroſus in Iutia. x.
Tranno Rutenorum rex. xii.
Tributum a Saxonibus pendẽdũ. lxxxviii
Tumultus et cædes plæbis. cxci.
Tunica ferrea. xxxvi.

In Saxonem Tabula Alphabetica.

VAſramentum pium.fo. cxlv.
Waldemarꝰ q et valdemarꝰ & vol
demarꝰ ſcribit adhuc tyro. 135.
Waldemarus ſancti Kanuti ducis filius.
cxxxvi. Eius erratum. cxxxviii.
Waldemari et Kanuti ratio. cxl.
Waldemari querela. cxli.
Waldemari reſponſio. cxliiii.
Waldemari effugiũ.cxlv.conatus ibidem.
periculum in nauigando. cxlvi.
Waldemarus primꝰ rex.lxxxvii.fo. cxlvii.
Waldemari prudẽtia. cxlvii.
Waldemari oratio ad amicos. cl.
Waldemari lapſus. clii.
Waldemari in Eſkillum verba. clvi.
Waldemarus Cæſarem adit. clviii.
Aeſtimatur plurimi a Theu.fol. clix
Waldemari iuſtitia. clix.
Waldemarus capit regiũ nomen. clxi.
Waldemari reg[modeſtia.clxxix.&.clxxx.
Waldemari cum imperatore coitio. cxcii.
Waldema.legata ĩ morte& cõmẽdatio. 193
Walϕgoſtũ deſertum capitur. clxii.
Walϕgoſtum obſidetur rurſum. cxcvii
Wandali.S.Kanutũ pſequuntur.fol. cxvi.
Wandalorum incurſationes. cxli.
Waſche athleta ſuperatur. lvi.
Vaticinium de theſauro. xi.
Vaticinium mulierculæ. xci.
Vatiſzlaui pietas. clxxv.
Vbbo Daniã occupat. xiiii.
Vbbo Freſicus. lxxiiii.
Vbbo naſcit.xcii. regnũ affectat et pluri-
mos fundit.ibidem.Moritur. xciii.
Vbbonis alterius mors. lxxviii.
Vbbonis victus. xxvi.
Veh patriæ cuius rex puer. xxxviii.
Veneficę in Frothonẽ tertiũ fraus. li.
Veneficorum vires. lxvi.
Venti vehementia. cxciiii.
Verindia regio petroſa. ii.
Wermundus rex.xxiiii.fo. xxxii.
Wermundi liberalitas. xxxiii.
Verſutia impia. cxxvi.
Veſpaſii regis cædes. xii.
Veſtis impenetrabilis.Folio. xv.
Vffo Aſmundi filius fugit. fo. viii.
Vffo futurus rex.xxiiii.naſcitur. xxxii.
Vffonis indoles. xxxiiii. qui ex muto fit
vocalis. xxxv. Robur. ibidem.
Vffo qui & Olauus.i.rex.xxxiiii. fo.xxxv.
Vgarthilocꝰ deꝰ olĩ hĩtꝰ.lxxxvii.lxxxviii.
Wiberga mœnibus ſepitur. cxxxvi.
Vicus captus. clxxix.
Vggerus vates mirandus. xlviii.
Wiggonis de Roluone ſcomma. xvii.
Wiggonis facinus. xxi.
Vigletus rex aut tyrannus.xxii.fo. xxxii.
Vigleti mors. xxxii.
Wilhelmi epĩ ppheticꝰ ſpũs & mors.cxiii.
Wilhelmi reliquiæ odoriferæ.cxv.Eius ſe-
pulcri violati vindicta. ibidem.
Vincula ignominioſa apud Danos. cxvi.
Viſio Magni regis. cviii.
Wiſinnus cæditur. lvi.
Withſerci virtus & magnanimitas. xciii.
Viti ſancti ſtatua. clxviii.
Vluilde in patrẽ fraus.xi. Eiuſdem exhor
tatio in maritum. xi.
Vittho Freſorum pirata carpitur. xiiii.
Vluidæ conſilium peſſimũ. xiiii.
Vluonis ortus ex vrſo.ciii. inſolentia. cv.
Vluonis ſupplicium. cxlvii.
Vnguinus rex.xxxix. fo. lxvi.in fine.
Vnno Bremeñ.epũs. ci.
Voldemari ſeu Waldemari laus. folio. i.
Voluptas & ſuperbia carpuntur. lxiiii.
Voto ſe aſtringẽdi mos priſcorũ. xvii.
Vpſale ſedes epãlis in Suetia. vii.
Vrbium fortuitum incendium. clxxxvi.
Vrnica cõcio Haraldũ regẽ Iutię creat.131
Wrneñ.nobilitas antiqua. clxxviii.
Vrſꝰ amator puellę & gẽitor vluonis.ciii
Vrſa Rolphonẽ genuit.xv. Eius aſtꝰ.xvi.
Vrſæ fuga & pecuniæ abiectio. xvi.
Vrſini cruoris potandi ratio. xvii.
Vrſi ſylueſtris ferę progenies. ciii.
Vxoratos eſſe timidos. cxl.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Doctiſſimi & eloquentiſſimi Saxonis Grāmatici Sialandici,
Inſignis Eccleſiæ cathedralis Roſkildenſis olim
Prępoſiti: In Geſta Danorum Præfatio.

VM cæteræ nationes rerum ſuarū titulis glo
riari, voluptatemq; ex maiorum recordatione
percipere ſoleant: Danorum maximus pōtifex
Abſalon patriam noſtrā, cuius illuſtrandę ma
xima ſemper cupiditate flagrabat: eo clarita-
tis & monumenti genere fraudari non paſſus:
mihi comitum ſuorum extremo, cæteris ope-
ram abnuentibus res Danicas in hiſtoriā con-
ferendi negociū intorſit: inopemq; ſenſum ma
ius viribus opus ingredi, crebrę exhortationis
imperio cōpulit. Quis enim res Danię geſtas,
literis proſequeretur? quę nuper publicis initia
ta ſacris: vt religiōis ita latinę quoq; vocis alie
na torpebat. At vbi cum ſacrorum ritu latialis etiam facultas acceſſit: ſegnicies par
imperitię fuit: nec deſidiæ minora, q̄ antea pœnurię vitia extitere. Quo euenit vt par
uitas mea q̄uis ſe prędictæ moli imparem animaduerteret: ſupra vires niti, q̄ iubenti
reſiſtere pręoptaret: ne finitimis factorum traditione gaudentibus: huius gentis opi-
nio potius vetuſtatis obliuiis reſperſa, q̄ literarum monumentis prædita videretur.
Igitur oneri cunctis præteriti ęui ſcriptoribꝰ inexperto rudes labori humeros ſubiice-
re coactus, imperiumq; negligere veritꝰ, audacius q̄ efficacius parui: q̄q̄ ingenii mei
imbecillitas fiduciam negabat: ab hortatoris amplitudine mutuatus. Cuius ſatis cœ
pti mei metam pręcurrentibus: te potiſſimum Andrea/penes quem ſaluberrimꝰ ſuf- Laus Andreę archiepiſcopi Lundeñ.
fragiorum conſenſus honoris huius ſucceſſionem ſacrorumq; ſummam eſſe voluit:
materiæ ducem auctoremq; depoſco: obtrectationis liuorem, qui maxime conſpicuis
rebus inſultat: tanti cognitoris præſidio fruſtraturus. Cuius fertiliſſimum ſcientię pe
ctus ac venerabilium doctrinarum abundantia inſtructum veluti quoddam cęleſtiū
opum ſacrarium exiſtimandum eſt. Tum Galliam Italiamq; cum Britānia percipien
dæ literarum diſciplinæ, colligendæq; earum copię gratia perſcrutatus: poſt diutinā
peregrinationem ſplendidiſſimum externæ ſcholę regimen appręhendiſti: tantumq;
eius columen euaſiſti: vt potius magiſterio ornamentum dare, q̄ ab ipſo recipere vi-
dereris. Hinc ob inſignium culmen meritaq; virtutū, regius Epiſtolaris effectus: offi-
cium mediocritatis liminibus cōtentum tantis induſtrię operibus exornaſti: vt idem
poſtmodum ampliſſimæ dignitatis viris ad eum quem geris honorem tranſlatis be-
neficii nomine expetendum relinqueres. Quāobrem Scaniam tripudio diſſultare cō-
pertum eſt, ꝙ pontificem potius a finitimis mutuata ſit, q̄ ex indigenis legerit. quip-
pe quæ laudabiliter delectum egit: iocunditatem ex ſuffragio ſuo meruit. Itaq; cum
genere, literis, ingenioq; niteas; ac plebem fœcundiſſimis doctrinę ſtipēdiis regas: ma
ximum tibi gregis amorem conciliaſti: ſuſceptiq; miniſterii partes glorioſę executio- Hexamerō & de.vii.ſacramentis opus cōpoſuit metrice
nis fiducia ad laudis cumulum perduxiſti. Et ne rerum dominium poſſeſſione vſur-
pare videreris: ampliſſimum patrimonium ſacris ædibus religioſę liberalitatis teſta-
mento legaſti. Obſitaſq; curis opes decenter abiicere: q̄ earum auiditate & pondere

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Opera pſi-gnata ſunt.

implicari maluiſti. Tu item mirificum reuerendorum dogmatum opus complexus:
priuatiſq; curis publicę religionis officia anteponere auidus: pertinentium ad eam re
rum ſolutionem abnuentes: ſalutarium conſiliorum doctrina, debitis ſacrorum obſe-
quiis adegiſti, veteremq; diuinarum ędium iniuriam religioſo lucri beneficio rependi
ſti. Præterea laſciuioris vitę ſtudioſos intemperantięq; plus ęquo viribus indulgẽtes:
ſaluberrimę exhortationis perſeuerantia, ac ſplendidiſſimis frugalitatis exemplis ad
honeſtiorem mentis habitum ab enerui mollitudine reuocatos, dictis ne an factis ma

Cõmendat Voldema-rũ ſecundũ regem.

gis inſtruxeris dubium reliquiſti. Ita qđ tuorum nulli prædeceſſorum obtinere tribu-
tum eſt: ſolis prudentiæ monitis impetraſti. Nec ignotum volo Danorum antiquio-
res conſpicuis fortitudinis operibus editis, gloriæ ęmulatione ſuffuſos: Romani ſtili
imitatione non ſolum rerum a ſe magnifice geſtarum titulos exquiſito contextus ge
nere veluti poetico quodam opere perſtrinxiſſe: verũetiam maiorũ acta patrii ſermo-
nis carminibus vulgata lingue ſuę literis ſaxis ac rupibus inſculpenda curaſſe. Quo-

Italos imi-tatur.

Nouũ opꝰ hoc verita-tem geſtoꝝ profitetur.

Cautibꝰ in ſcripta.

Tyleñ. in-duſtria.

rum veſtigiis ſeu quibuſdam antiquitatis voluminibꝰ inhęrens, tenoreq; veris trãſla
tionis paſſibus æmulatus: metra metris reddenda curaui: quibus ſcribendorum ſeries
ſubnixa, non tã recenter conflata ꝗ antiquitus edita cognoſcatur. Quia pręſens opus
non nugacem ſermonis luculentiã: ſed fidelem vetuſtatis notitiam pollicetur. Quã-
tum porro ingenii illius homines hiſtoriarum edituros putemus: ſi ſcribẽdi ſitim lati
nitatis peritia pauiſſent! Quibus tametſi Romanæ vocis notitia abeſſet: tanta tradẽ
dæ rerum ſuarũ memoriæ cupido inceſſit: vt voluminũ loco vaſtas moles amplecte-
rentur, codicũ vſum a cautibꝰ mutuantes. Nec Tylenſium induſtria ſilentio oblitte
randa. Qui cum ob natiuã ſoli ſterilitatẽ luxuriæ nutrimentis carentes: officia conti-
nuę ſobrietatis exerceãt, omniaq; vitæ momẽta ad excolendã alienorũ operũ notitiã
conferre ſoleãt: inopiã ingenio pẽſant. Cunctarũ quippe nationũ res geſtas cognoſſe,
memoriæq; mãdare, voluptatis loco reputãt: nõ minoris glorię iudicãtes alienas vir
tutes diſſerere ꝗ proprias exhibere. Quorũ theſauros hiſtoricarũ rerũ pignoribꝰ refer
tos curioſius conſulens: haut paruã præſentis operis partẽ ex eorũ relationis imitatio
ne contexui. Nec arbitros habere contempſi: quos tanta vetuſtatis peritia callere co-
gnoui. Nec minus Abſalonis aſſerta ſectando, quæ vel ipſe geſſit vel ab aliis geſta per
didicit: docili animo ſtiloq; cõplecti curę habui, venerandæ eius narrationis documẽ

Cõmenda-tio regis Voldemari

tũ perinde ac diuinũ aliquod magiſteriũ amplexatus. Te ergo ſalutaris princeps ac
parens noſter, cuius illuſtriſſimã a priſcis temporibus proſapiã dicturus ſum: clariſſi-
ma lux patrie Voldemare, dubiũ laboris huiꝰ progreſſum fauore proſequi rogo: quia
propoſiti pondere conſtrictus, vereor ne magis imperitię meæ habitum, ingeniiq; de
bilitatem patefaciã, ꝗ tuam (ſicut par eſt) originem repręſentem. Siquidem pręter pa
ternæ hæreditatis amplitudinẽ, conſpicua regni incremẽta finitimorũ oppreſſiõe ſor
titus Albięq; reciprocos fluctus propagatę dominationis labore complexus: haut me

Multa re-gna Volde marus ſub-egit.

diocre claritatis momentũ celeberrimus laudis tuę titulis adieciſti. Ita anteceſſorũ fa
mam atq; opinionẽ operũ magnitudine ſupergreſſus, ne Romani quidẽ imperii par-
tes armis intentatas liquiſti. Cumq; fortitudine & liberalitate inſtructiſſimus habea
ris, plus ne hoſtes bellis terreas: an ciues humanitate demulceas ambiguũ reddidiſti.
Tuus quoq; fulgẽtiſſimus auus publicę religionis titulis cõſecratus: immeriteq; mor

Cõmenda-tio ſãcti Ka nuti regis.

tis beneficio immortalitatis gloriã cõſequutus: nũc ſanctitatis fulgore pſtringit quos
olim victoriis adquiſiuit. Ex cuius ſanctiſſimis vulneribꝰ plus virtutis ꝗ cruoris efflu
xit. Cęterũ priſco atq; hęreditario obſequẽdi iure: ſaltem ingenii viribus tibi militare

conſtitui: cuius clariſſimi patris caſtrenſem militiam parens auuſq; meus fidiſſimus bellici laboris operibus coluiſſe noſcuntur. Tuo igitur ductu reſpectuq; ſubnixus, quo cętera liquidiꝰ exequar initium a patrię noſtrę ſitu deſcriptuq; petere ſtatui: ſpecioſiꝰ ſingula perſtricturus, ſi narratiõis procurſus cõpetentia rebus loca permetiens, ab eorum poſitione, dicendorũ inchoamẽta deduxerit. Huius itaq; regionis extima partim ſoli alterius confinio limitantur, partim propinqui maris fluctibus includũtur. Interna vero circũfuſus ambit oceanus: qui ſinuoſis interſtitiorũ anfractibus nunc in anguſtias freti contractioris euadens, nunc in latitudinẽ ſinu diffuſiore procurrẽs, cõplures inſulas creat. Quo fit: vt Dania mediis pelagi fluctibus interciſa, paucas ſolidi continuiq; tractus partes habeat: quas tanta vndarum interruptio pro varia freti reflexioris obliquitate diſcriminat. Ex his Iutia grãditatis inchoamẽtiq; ratione Danici regni principium tenet: quæ ſicut poſitione prior: ita ſitu porrectior Theutonię finibꝰ admouetur. A cuius complexu fluminis Eydori interriuatione diſcreta, cum aliquanto latitudinis excremento ſeptentrionem verſus in Norici freti littus excurrit. In hac ſinus qui Lymicus appellatur, ita piſcibus frequens extitit: vt non minus alimentorum indigenis: q̃ ager omnis exoluere videatur. Huic etiam Freſia minor adiacet, quæ a Iutię prominentia ſubſidentium camporum ac gremii deuexioris inclinata receſſu, maximos frugum prouentus beneficio oceani inundantis aſſequitur. Cuius refluxionis vis, plus vtilitatis an periculi incolis afferat ambiguum extat. Siquidem tempeſtatis magnitudine perruptis ęſtuariis quibus apud eos maritimi fluctus intercipi ſolẽt, tanta aruis vndarum moles incedere conſueuit, vt interdũ nõ ſolum agrorum culta: verũetiam homines cum penatibus obruat. Poſt Iutiam inſula ad orientẽ verſus Fionia reperitur quam a continenti anguſti admodum † ęquoris interiectus abrumpit. Hæc ſicut ab occaſu Iutiam, ita ab ortu Sialandiam proſpectat: conſpicua neceſſariarum rerum vbertate laudandam. Quæ inſula amœnitate cunctas noſtrę regionis prouincias antecedens, medium Danię locum obtinere putatur: ab extimæ remotionis limite pari ſpaciorum intercapedine diſperata. Ab huius ortiuo latere occaſiuum Scanię media pelagi diſciſcit interruptio: opimã prædæ magnitudinem quotannis piſcantium retibus adigere ſoliti. Tãta ſiquidem ſinus omnis piſcium frequentia repleri conſueuit: vt interdum impacta nauigia vix remigii conamẽ eripiat. Nec iam præda artis inſtrumẽto ſed ſimplici manus officio capiatur. Cęterum Hallandia ac Blekingia ab integritate Scaniæ ſeu rami duplices ex vnius arboris ſtipite promeantes Gothyæ Noruagięq; longæ declinationis ſpaciis, diuerſiſq; receſſuũ interſtitiis adnectuntur. Verum apud Blekingiam apta meantibus rupes mirandis literarũ notis interſtincta conſpicitur. Siquidẽ a meridiano mari in deſerta Verundię petroſa porrigitur ſemita. quam binę lineę exiguo diſcretę ſpatio protractis in longum ductibus amplectuntur. Inter quas medium loco planum factis ad legendum figuris vndiq; ſecus exaratum oſtenditur. Quod licet adeo ſitu inęquale exiſtat vt modo montium alta proſcindat, modo vallium ima prætereat, eodem tamẽ tenore literarum veſtigia ſeruare dinoſcitur: quarum ſignificationem Rex Voldemarus ſacri kanuti fauſta proles ammirationis cauſa cognoſcere cupiens miſit qui rupem permeantes patentium illic characterũ ſeriem, curioſiori indagatione colligerẽt, ac poſtmodũ virgulis quibuſdam ſub iiſdem formarum apicibus adnotarent. Qui ideo nihil ex eis interpretamenti comprehendere potuerunt, q; ipſa cęlaturæ concauitas partim cœno interlita, partim cõmeantium adeſa veſtigiis figuratæ protractionis ſpeciem obtrito calle confuderat. Vnde conſpi-

De ſitu Danię.

Dania.

Iutia.

Eydorus.

Lymfiord

Freſia minor.

Refluxus maris

Fionia.

Medelfar ſund.

Sialandia.

Scania

Piſcoſa.

Hallandia

Blekingia

Gothya

Noruagia

q̃ & Noruegia.

Verindia

Mirabilis Petra.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

cuum eſt etiam petrinę ſoliditatis rimas diutino madore complutas aut ſordium col-
Suetia.
luuione, aut irrigua nimborum inſtillatione concreſcere. At quoniam regio hæc Sue-
tiam Noruagiamq; tam vocis q̃ ſitus affinitate cõplectitur: earum quoq; ſicut & Da
niæ partes ac climata memorabo. Quæ prouinciæ Septentrionali polo ſubiectę bootẽ
ꝗ & arcton reſpicientes ipſum frigentis zonæ paralellum vltima ſui porrectione con-
tingunt. Poſt quas humanis ſedibus locum inuſitata algoris ſæuitia nõ relinquit. Ex
Noruagia.
quibus Noruagia ſaxei ſitus deformitatem naturę ſortita diſcrimine, rupibus infœcũ
da ac ſcopulis vndiq; ſecus obſita glebarum vaſtitate triſtes locorum ſalebras repræ-
ſentat. In cuius parte extima ne noctu quidem diurnum ſydus occulitur, ita vt conti-
nui ſolis pręſentia alternos horarum dedignata ſucceſſus vtriq; tempori pari luminis
Iſlandia.
adminiſtratione deſeruiat. Ab huius latere occidẽtali inſula quæ glacialis dicitur ma
gno circunfuſa reperitur Oceano, obſoletæ admodum habitationis tellus rerumq; ve
Fons mirabilis.
ri fidem excedentium, & inſolitorum euentuũ miraculis prædicanda. Illic fons eſt qui
fumigantis aquæ vitio natiuam rei cuiuſlibet originem demolitur. Sane quicquid fu-
mi huius exhalatione reſpergitur, in lapideę naturæ duritiam tranſmutatur. quæ res
mirabilior an periculoſior exiſtat in dubio poſitum conſtat: cum fluidam aquę teneri-
tudinem tantus obſiderit rigor: vt admotum quidlibet fumidoq; eius vapore perfu-
Aquarũ mirabilis natura.
ſum in lapidis proprietatem forma duntaxat ſuperſtite ſubita conuerſione tranſmu-
tet. Ibidemq; complures alii latices referuntur: qui modo creſcẽtis limphę copiis adau
cti pleniſq; exundãtes alueis crebras in ſublime guttas iaciunt, modo torpentibus ſca
tebris vix ab imo conſpecti profundis ſubductioris terræ latibulis abſorbẽtur. Quo fit
vt exuberantes proxima quęq; ſpumarum candore cõſpergãt exinaniti nullo viſus in
genio capiantur. In hac itidem inſula mons eſt qui rupem ſydeream perpetuæ flagra-
De monte hegle ſicuti ęthna i ſicilia ardẽte
tionis ęſtibus imitatus incendia ſempiterna iugi flammarum eructatione continuat.
Cuius rei ammiratio ſupradictis ęquatur/cum tellus extremis ſubiecta frigoribus tan
ti caloris fomentis exuberet: vt igniũ perennitatem arcanis inſtruat nutrimentis, ęter
numq; fouendis ardoribus prębeat incentiuum. Huic etiam inſulę certis ſtatutiſq; tẽ-
Glacies mirabilis.
poribus infinita glaciei aduoluitur moles: quæ cum aduentans ſcabris primum cau-
tibus illidi cœperit perinde ac remugientibus ſcopulis fragoſę ex alto voces ac varii
inuſitatę conclamationis ſtrepitus audiuntur. quãobrẽ animas ob nocentis vitæ cul-
Locus pœnarum.
pam ſuppliciis addictas, illic algoris magnitudine delictorum pẽdere pœnas exiſtima
tum eſt. Huius itaq; molis exciſa particula quantiſcunq; nodorum cõdulis obſeretur
Miraculũ.
mox vt ſupradicta glacies terris auellitur clauſtra cuſtodiamq; fruſtratur. Stupet ani
mus ammiratione plenus dum res inextricabilibus ſeris obſita ac multiplici impedi-
mentorum perplexione concluſa: ſic molis cuius pars erat diſceſſum inſequitur vt om
nem obſeruationis diligentiam ineuitabilis fugę neceſſitate decipiat. Eſt & illic aliud
Glacies altera.
glaciei genus montium iugis ac rupibus interſertum quod certis vicibus conſtat ſu-
perioribus ad ima deiectis infimiſq; rurſum ad ſuperna reflexis verſili quadam muta-
tione tranſponi. In cuius aſſertionis fidem affertur ꝙ quidam dum planum forte gla-
Aqua venenata.
ciale percurrerent in obiectas voragines hyantiumq; rimarum penita prouoluti pau-
lo poſt exanimes fuerint nulla glaciei rimula ſuperſtante reperti. Quãobrem a com-
Aqua Cerealis.
pluribus exiſtimari ſolet ꝙ quos fundę glacialis vrna deſorbuit eoſdem poſtmodum
ſupinata reddiderit. Illic etiam fama eſt peſtilentis vndę laticem ſcaturire quo quis gu
Ignes mirabiles.
ſtato perinde ac veneno proſternitur. Sunt & alii fontes quorum ſcatebra cerealis po-
culi proprietatẽ imitari perhibetur. Sunt & ignes qui cũ linum conſumere nequeant

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

aquę molliciem depaſcuntur. Eſt & Saxum quod montium pręrupta non extrinſeca agitatione, ſed propria natiuaq; motione peruolitat. Et vt paulo altius Noruagię deſcriptio replicetur: Sciẽdum ꝙ ab ortu Suetiæ Gothyęq; contermina aquis vtrinq; ſecus oceani vicinantis includitur. Eadem a ſeptentrione regionem ignoti ſitus ac nominis intuetur humani cultus expertẽ. Sed monſtruoſę nouitatis populis abundantem, quã ab aduerſis Noruagię partibus interflua pelagi ſeparauit immẽſitas. Quod cum incertę nauigationis exiſtat perpaucis eam ingredientibus ſalutarem reditũ tribuit. Cæterum oceani ſuperior flexus Daniã interſecando prætermeans Auſtralem Gothyę plagã ſinu laxiore cõtingit: inferior vero meatus eius Noruagięq; latus ſeptẽtrionale pręteriens ad ortũ verſus magno cum latitudinis incremento ſolido limitatur anfractu, quem maris terminum gentis noſtrę veteres Grãduicũ dixere. Igitur inter Granduicũ & meridianum pelagus breue cõtinentis ſpacium patet maria vtrinq; ſecus allapſa proſpectans: quod niſi rerum natura limitis loco congreſſis pene fluctibus obieciſſet: Suetiam Noruagiamq; conflui fretorum ęſtus in inſulam redegiſſent. Harum ortiuas partes Skricfinni incolũt. Quæ gens inuſitatis aſſueta vehiculis mõtium inacceſſa venationis ardore ſectatur: locorũq; complacitas ſedes diſpendio lubricę flexionis aſſequitur. Neq; enim vlla adeo rupes prominet quin ad eius faſtigiũ callida curſus ambage perueniat. Primo ſiquidem vallium profunda relinquens ſcopulorum radices tortuoſa giratione perlabitur: ſicq; meatum crebrę declinationis obliquitate perflectit donec per ſinuoſos callium anfractus deſtinatũ loci cacumen exſuperet. Eadem apud finitimos mercium loco quorũdam animalium pellibus vti conſueuit. Suetia vero Daniam ab occaſu Noruagiãq; reſpiciẽs. A meridie & multa oriẽtis parte vicino pręterit oceano. Poſt quã ab ortu quoq; multiplex diuerſitatis barbaricę cõſertio reperitur. Danicam vero regionem giganteo quõdam cultu exercitam, eximiæ magnitudinis ſaxa veterum buſtis ac ſpecubus affixa teſtantur. Quod ſi quis vi mõſtruoſa patratum ambigat quorũdam mõtium excelſa ſuſpiciat: dicatq; ſi callet quis eorum verticibus cautes tantæ granditatis inuexerit. Inopinabile nanq; quiuis miraculi huius ęſtimator aduertet vt molem ſuper plano minime vel difficile mobilem in tantum montanę ſublimitatis apicem ſimplex mortalitatis labor aut vſitatus humani roboris conatus extulerit. Vtrum vero talium rerum auctores poſt diluuialis inundationis excurſum gigantes extiterint: an viri corporis viribus ante alios præditi: patrum notitię traditum. Talibus vt noſtri autumant ſubitam mirandãq;, nunc propinquitatis, nunc abſentię poteſtatem comparendiq; ac ſubterlabendi viciſſitudinẽ verſilis corporum ſtatus indulget. qui hodieq; ſcrupeam inacceſſamq; ſolitudinem (cuius ſupra mentionem fecimus) incolere perhibentur. Eiuſdem aditus horrendi generis periculis obſitus raro ſui expertoribus incolumitatẽ regreſſumq; conceſſit. Nũc ſtilum ad propoſitum transferam.

Saxũ mirabile.

Grãduicus

Skricſinni.

Suetia.

Gygantes in Dania.

Finis prefationis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Saxonis Grãmatici profeſſione, Sialandici natione: ſua tempeſtate longe di-
ſertiſſimi hiſtorię Danicę multo labore acriq́ꝫ iudicio ex danicis monumẽtis
recollectę, de Origine Danorum. Liber. I.

Origo Danorum.

DAn igitur & Angul, a quibus Danorum cœ-
pit origo, patre Humblo procreati: non ſolum
conditores gentis noſtræ, verumetiam recto-
res fuere. Q̃ꝫ q̃ Dudo rerum aquitãnicarũ ſcri
ptor Danos a Danais ortos nuncupatoſq́ꝫ re-
cenſeat. Hi licet fauentibꝰ patriæ votis regni
dominio potirentur: rerumq́ꝫ ſummã ob egre
gia fortitudinis merita aſſentientibꝰ ciuium
ſuffragiis obtinerent: regii tamen nominis ex
pertes degebãt. Cuius vſum nulla tunc tem-
poris apud noſtros conſuetudinum frequen-

Origo Anglorum.

tabat auctoritas. Ex quibus Angul, a quo gen
tis anglicę principia manaſſe memorię prodi-
tum eſt: Nomen ſuum prouincię cui prçerat aptandum curauit: leui monumenti ge
nere perennem ſui notitiam traditurus. Cuius ſucceſſores poſtmodum britannia po
titi priſcum inſulę nomen nouo patrię ſuę vocabulo permutarunt. Magni id factum

Bedę ſcripta.

a veteribus ęſtimatum. Teſtis eſt Beda non minima pars diuini ſtili, qui in Anglia or
tus ſanctiſſimis ſuorum voluminum theſauris res patrias ſociare curæ habuit: æque
ad religionem pertinere iudicans: patriæ facta literis illuſtrare: & res diuinas conſcri-

Dan. I.

bere. Verum a Dan (vt fert antiquitas) regum noſtrorum ſtemmata ceu quodam de

Humblus ſecũdus rex Danię.

riuata principio: ſplendido ſucceſſionis ordine profluxerũt. Huic filii Humblus & Lo
therus fuere: ex Grytha ſummę inter theutones dignitatis matrona ſuſcepti. Lecturi
regem veteres affixis humo ſaxis inſiſtere, ſuffragiaq́ꝫ promere cõſueuerant ſubiecto-

Qualiter reges antiqꝰ eligebãtur.

rum lapidum firmitate facti conſtantiam ominaturi. Quo ritu Humblus decedente
patre, nouo patriæ beneficio Rex creatus. Sequentis fortunæ malignitate ex rege pri
uatus euaſit. Bello ſiquidem a Lothero captus: regni depoſitione ſpiritum mercatus

Lotherꝰ tertius rex.

eſt. hæc ſola quippe victo ſalutis conditio reddebatur. Ita fraternis iniuriis imperium
abdicare coactus: documentum hominibus præbuit: vt plus ſplendoris ita minus ſe-
curitatis aulis q̃ tuguriis ineſſe. Cęterum iniurię tam patiens fuit vt honoris damno
tanq̃ beneficio gratulari crederetur. Sagaciter vt puto regię conditionis habitum cõ

De tyranni de Lotheri.

templatus. Sed nec Lotherus tolerabiliorem regem q̃ militem egit: vt prorſus inſo-
lentia ac ſcelere regnum auſpicari videretur. Siquidem illuſtriſſimum quęq́ꝫ vita aut
opibus ſpoliare patriamq́ꝫ bonis ciuibus vacuefacere probitatis loco duxit. Regni
æmulos ratus quos nobilitate pares habuerat. Nec diu ſcelerum impunitus, patriæ
conſternatione perimitur: eadem ſpiritum eripiente quæ regnum largita fuerat. Cu-

Skyoldus quartus.

ius filius Skyoldus naturam ab ipſo non mores ſortitus: per ſummam tenerioris ęta-
tis induſtriam cuncta paternæ contagionis veſtigia ingenitis erroris deuio præteri-
bat. Igitur vt a paternis vitiis prudenter deſciuit, ita auitis virtutibus feliciter re-
ſpondit remotiorem pariter ac pręſtantiorem hæreditarii moris portionem ample-
xus. Huius adoleſcentia inter paternos venatores immanis beluæ ſubactione inſi-
gnis extitit: mirandoq́ꝫ rei euentu futuræ eius fortitudinis habitum ominata eſt.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Nam cum a tutoribus forte quorum ſummo ſtudio educabatur inſpectandæ vena-
tionis licentiam impetraſſet: obuium ſibi inſolitæ granditatis vrſum telo vacuus,
cingulo cuius vſum habebat religandum curauit necandumq; comitibus præbuit
Sed & complures ſpectatę fortitudinis pugiles per idem tempus viritim ab eo ſu-
perati produntur. E quibus Attalus & Scatus clari illuſtreſq; fuere. Quindecim an-
nos natus inuſitato corporis incremento perfectiſſimum humani roboris ſpecimen
pręferebat: tantaq; indolis eius experimenta fuere vt ab ipo cęteri Danorum reges cō
muni quodam vocabulo Skioldungi nūcuparentur. Idem perditam & eneruam vi- Skiold dW-
tam agentes continentiamq; luxu labefacere ſolitos, ad capeſſendam virtutem re- ner.
rum agitatione ſedulus excitabat. Præcurrebat igitur Skioldus virium complemen-
tum animi maturitate: conflictuſq; geſſit: quorum vix ſpectator ob teneritudinem eſ
ſe poterat. in quo annorum virtutiſq; procurſu ob Auildam quam ſummæ pulchri-
tudinis intuitu poſtulabat: cum Scato alemanniæ ſatrapa eiuſdem puellæ competi-
tore theutonum danorumq; exercitu inſpectante ex prouocatione dimicauit: inter-
fectoq; eo omnem Alemānorum gentem perinde ac ducis ſui interitu debellatam tri Alemānorꝫ
butaria ditione perdomuit. Hic non armis modo, verum etiam patriæ charitate con- ſubiugatio
ſpicuus extitit. Siquidem impias leges abrogauit, ſalutares tulit. & quicquid ad emē prima.
dandum patrię ſtatum attinuit, ſumma diligentia pręſtitit. Sed & regnum patris im Pietas & iu
probitate amiſſum: virtute recuperauit. Primus reſcindendarum manumiſſionum le ſtitia.
gem edidit. Serui quem libertate donauerat clandeſtinis inſidiis petitus acrem pœnā
exegit: tanq̄ in omnium libertorum pœnam vnius crimen redundare par eſſet. Om-
nium ęs alienum ex fiſco ſuo ſoluebat: & quaſi cum aliorum regum fortitudine, mu-
nificentia ac liberalitate certabat. Aegros fomentis proſequi, remediaq; grauiter af-
fectis benignius exhibere ſolebat. Se non ſui ſed patrię curam ſuſcepiſſe teſtatus. Pro-
ceres non ſolum domeſticis ſtipendiis colebat: ſed etiam ſpoliis ex hoſte quæſitis: af-
firmare ſolitus: Pecuniam ad milites: Gloriam ad ducem redundare debere. Puellam
cuius amore conflixerat acerrimo nuptiarum ęmulo liberatus in pugnę præmium re
cepit, eamq; ſibi matrimonio copulauit. Ex qua paulo poſt Gram filium ſuſtulit. Cu- Gram gntꝰ
ius mirifica indoles ita paternas virtutes redoluit: vt prorſus per earum veſtigia de-
currere putaretur. Corporis animiq; pręſtātiſſimis dotibus præditam adoleſcentiam
ad ſummum gloriæ ſtatum prouexit: tantumq; magnitudini eius a poſteris tributū
eſt: vt in vetuſtiſſimis Danorum carminibus ipſius vocabulo regia nobilitas cenſea-
tur. Quicquid ad firmandas acuendaſq; vires attinuit acerrima ingenii exercitatio-
ne tractabat. A gladiatoribus vitandi inferendiq; ictus conſuetudinē ſtudioſo exerci-
tii genere cōtrahebat. Educatoris ſui Roarii filiā coquam ſibi collactaneamq; quo ma
iorem incunabulis gratiam referret: vxorem adſciuit. quam poſtmodum Beſſo cui- Beſſus.
dam ꝙ eius ſtrenua opera ſæpenumero vſus fuerat, mercedis loco coniugē tribuit.
Quo bellicorum operum ſocio fretus plus gloriæ ſua an Beſſi virtute contraxerit:
incertum reliquit. Qui cū forte Sueonum regis Sicthrugi filiam Gro Gigantum cui Gro.
dam deſponſam cognoſceret: tam indignam regio ſanguine copulam execratus bel-
lum Suethicum auſpicatur Herculeę virtutis exemplo monſtrorum niſibus obſtatu
rus Inita Gothia cum deturbandorum obuiorum gratia caprinis tergoribus amictꝰ
incederet: ac variis ferarum pellibus circūamictus: horrificūq; dextra geſtamē cōple-
xus Giganteas ſimularet exuuias: ipſam Gro ſilueſtres forte latices cum paucis ad-
modum pediſſequis lauandi gratia petentem equo obuiam habuit. Quæ ſponſum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

adeſſe rata: ſimulq; tam inſoliti cultꝰ horrore muliebriter territa: ſuccuſſis frenis maxima cum totius corporis trepidatione patrio carmine ſic cœpit.

Conſpicor inuiſum regi veniſſe gigantem
  Et greſſu medias obtenebrare vias:
Aut oculis fallor: nam tegmine ſæpe ferino
  Contigit audaces delituiſſe viros.

Cui Beſſꝰ ſic orſꝰ.
Virgo caballi
Quę premis armos
Verba viciſſim
Mutua fundens
Quod tibi nomen
Qua fueris dic
Gente creata!
Ad hæc Gro.
Gro mihi nomen:
Rex pater extat
Sanguine fulgens
Fulgidus armis.
Tu quoq; qui ſis
Aut ſatus vnde
Promito nobis.
Cui Beſſus.
Beſſus ego ſum
Fortis in armis
Trux inimicis
Gentibus horror
Atq; alieno
Sæpe refundens
Sãguine dextram.

Tum Gro.
Quis rogo veſtrũ
Dirigit agmen!
Quo duce ſigna
Bellica fertis!
Quis moderatur
Prælia princeps
Quove paratur
Præſtite bellum!
¶ Cõtra ſic Beſſus.
Gram regit agmẽ
Marte beatus:
Quẽ metꝰ aut vis
Flectere neſcit
Nec rogus ardens
Nec ferus enſis
Aut maris vnq̃
Terruit æſtus.
Hoc duce belli
Signa leuamus
Aurea virgo.
¶ Rurſum Gro.
Hinc remeantes
Vertite curſum

Ne proprio vos
Opprimat omnes
Agmine Sictrug:
Inq; feroci
Stipite figat
Illaqueato
Guttura nexu
Detq; rigenti
Corpora nodo
Ac male toruus
Trudat edaci
Funera coruo.
¶ Iterum Beſſus.
Gram prior illum
Manibus addet
Ac dabit orcho:
Qꝫ ſua fatis
Lumina claudat
Inq; pauenda
Vertice plexum
Tartara mittet.
Nulla Sueuorum
Caſtra timemus
Quid minitaris

Triſtia nobis
Funera virgo!
¶ Ad quem Gro.
En ferar iſtinc
Nota reuiſens
Tecta parentis
Ne venientis
Conſpicer audax
Agmina fratris.
Vos remeantes
Vltima queſo
Fata morentur.
¶ Ad quam Beſſus
Leta reuiſe
Nata parentem
Nec cita nobis
Fata precare:
Nec tua bilis
Pectora pulſet.
Namq; petenti
Aſpera primum
Difficiliſq;
Sępe ſecundo
Fœmina cedit.

Poſt hæc Gram horrendæ monſtruoſęq; vocis habitum truciſoris ſoni modulis ęmulatus, ſilentiiq; diuturnioris impatiens, talibus puellam dictis aggreditur.

Ne timeat rabidi germanum virgo gigantis:
  Me neq; contiguum palleat eſſe ſibi.
A Grip miſſus enim nunq̃ niſi compare voto
  Fulcra puellarum concubitumq; peto.

Cui Gro.

Quæ ſenſus exors ſcortum velit eſſe gigantum
  Aut quæ monſtriferum poſſit amare thorum!
Quæ coniunx fore dæmonum Poſſit monſtrigeni conſcia ſeminis!
Suumq; gigantifero conſociare velit cubile!
Quis ſpina digitos fouet! Quis ſyncęra luto miſceat oſcula!
Quis membra iungat hiſpida lęuibus impariter locatis!
Cum natura reclamitat: haud plenum Veneris carpitur otium:
Nec congruit monſtris amor fœmineo celebratus vſu.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Gram contra.

Regum colla potentium victrici toties perdomui meorum
Faſtus reorum turgidos: exuperatis potiore dextra.
Hinc aurum rutilans cape: quo perpes maneat pactio munere:
Ac firma conſiſtat fides
Coniugiis adhibenda noſtris.

Quo dicto diſcuſſis laruis natiuū oris decorē confeſſus tantum pene voluptatis vno ſui aſpectu puellę attulit: quātum adulterino terroris incuſſit: quā etiā formæ ſuæ luculentia ad concubitū prouocatam amatoriis donis proſequi non omiſit. Progreſſus ex obuiis cognoſcit binis callem latronibus obſideri. Quos ad ſe ſpoliādum cupidius proruentes ſolo exanimauit impulſu. Quo facto ne vllum hoſtili ſolo beneficium attuliſſe videretur: peremptorū corpora ſubiectis affixa ſtipitibus ſimulata pedū erectione diſtendit: vt quibus re nocuerant viui: ſpecie minarētur extincti. Poſt fata quoq; formidabiles forent. Nec iter imagine minus ꝗ opere prępedirēt. Quāobrem cōſtat eum latrones interimēdo ſibi, nō Suetię conſulere ſtuduiſſe. cuius quāto odio tenerēt, tam inſignis facti īdicio patefecit. Qui cū ab aruſpicibus accepiſſet niſi auro Sictrugum ſuperare nō poſſe: cōtinuo lignęę clauę nexilem auri nodum adiecit, eaq; bello quo regem aggrediebatur inſtructus voti ſe compotem fecit. Qđ factum Beſſus impenſiori laudationis genere proſecutus ſic cecinit.

Gram ferus clauę gerulus beatę
Neſcius ferri celebrabat ictu
Enſis obtentum pepulitq; trunco
Tela potentis.
Fata ſectatus ſuperumq; mentem
Sueonum preſſit decus impotentum
Dum neci regem dedit & rigenti
Contudit auro.
Namq; pugnaces meditatus arces
Robur amplexu rutilum gerebat
Et ducem victor nitido ſupinum
Verbere torſit.
Fata quem ferro perimi vetabant
Aureo prudens domuit rigore.
Enſe dum caſſus potiore geſſit
Bella metallo.
Clarius poſt hoc Agathum manebit
Agnitum late meliore fama
Cui ſuus laudem decoriſq; culmen
Arrogat auctor.

Occiſo Suetię rege Sictrugo, Gram quęſitū armis imperiū poſſeſſione firmare cupiēs Suarinū Gothię prȩfectū ob affectati regni ſuſpitionē in pugnæ certamē deuocatum oppreſſit: Fratreſq; eius ſeptē matrimonio, nouem pellice procreatos impari dimicationis genere, fraternę necis vltionē petētes abſumpſit. Hunc pater vltimę iam ętatis ob res egregie geſtas imperii cōſortione donauit: regniq; ſummam cum ſanguine ſuo cōmunicare: ꝗ in occiduę vitæ ſtatu ſine participe gerere: tum vtilius, tum etiam cō-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Ringo. modius duxit. Igitur cum Ringo ſplẽdido Sialandię loco natus alterum ex his honori
intempeſtiuum, alterum iam virium curſu defunctum putaret: infirmã vtriuſq; ætatem cauſatus nouarum rerum ſtudio maiorem Danorum partem ſollicitat. Hũc pue
rilis illum ſenilis animi deliramento regię poteſtati inhabilem proteſtando. A quibus
bello obtritus documento hominibus fuit nullam ętatis partem virtuti incongruam
Sumblus. existimari debere. Alia quoq; complura Gram regis facinora fuere. Aduerſus Sumblũ
Gram rex quintus. Phinnorum regem bellum profeſſus ad aſpectũ filię eius Signes depoſitis armis ex ho
ſte procus euaſit, eumq; promiſſo coniugis ſuę repudio pactus deſpondit. Quã cum
Swibdagerus. bello Noruagico qđ aduerſum Swibdagerum regem ob ſororis filiæq; ſtuprum ſuſce
perat admodum occupatus Saxonię regi Henrico Sumbli perfidia ĩ matrimoniũ pro
miſſam nũcio didiciſſet: propior virginis q̃ militum charitati: relicto exercitu tacitus
in Phinniam contendit. Inchoatiſq; iam nuptiis ſuperueniẽs, extremæ vilitatis veſte
ſumpta, deſpicabili ſedendi loco diſcubuit. Rogatus quidnam afferret, medendi ſoler
tiam profitetur. Ad poſtremum omnibus ebrietate madentibus puellam intuens me
diis perſtrepentis conuiuii gaudiis per ſummam fœminee leuitatis execrationem ma
ximamq; virtutum ſuarum gloriationem indignationis magnitudinem huiuſmodi
carmine patefecit.

Solus in octo pariter ſpicula mortis egi
Atq; nouenos gladio corripui reducto
Quãdo Suarinũ exanimaui titulis abuſum
Nec meritum conciliantis ſibi nomen. vnde
Sępe cruentum nece ferrum madidumq; cęde
Sanguine tinxi peregrino: timuiq; nunq̃
Ad crepitus enſiculi: vel galeę nitorem.
Nunc male me proiiciens fert aliena vota
Filia Sumbli fera Signe: vetus execrata
Fœdus: & incompoſitum concipiẽs amorem
Fœmineę dat leuitatis facinus notandum
Quę proceres illaqueat: pellicit atq; fœdat.
Ante alios ingenuos pręcipue refellens
Nec ſtabilis permanet vlli, titubatq; ſemper
Ancipites parturiens, diuiduoſq; motus.

Et cum dicto diſcubitu euolãs Henricum inter ſacra menſę & amicorum complexus
obtruncat. Sponſamq; mediis abſtractam pronubis magna conuiuarũ parte proſtra
Cõtra Finnos. ta ſecum nauigio deportat. Igitur nuptiis in exequias verſis, doceri Finni potuerunt
alienis amoribus man⁹ iniici nõ oportere. His geſtis a rege noruagię Swibdagero dũ
ſtupratę ſororis iniuriã ac laceſſitã filię pudicitiã vlciſci conatur opprimitur. Hoc prę
lium Saxonis inſigne copiis fuit: quas ad auxilia Swibdagero ferenda non tam ipſius
charitas q̃ Henricianę vltionis cupiditas prouocabat. Filii Gram Guthormus & Ha
Filii Gram. dingus quorum alterum Gro, alterum Signe enixa eſt Swibdagero Daniã obtinẽte:
Guthorm⁹ per educatorem ſuum Brache naue Suetiam deportati Vagnophto & Haphlio Gi
Hadingus. gantibus non ſolum alendi: verumetiam defenſandi tradũtur. Quorum ſummatim
Signe. opera perſtricturus ne publicę exiſtimationi contraria aut veri fidem excedentia fidẽ
Mathematici triplices ter aſtruere videar: noſſe operępretium eſt. Triplex quondam Mathematicorum gen⁹
inauditi generis miracula diſcretis exercuiſſe pręſtigiis. Horũ Primi fuere monſtruoſi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

generis viri. quos Gigantes antiquitas nominauit. Humanæ magnitudinis habi=
tum eximia corporum granditate vincentes. Secundi poſt hos primã phyſiculan=
di ſolertiam obtinentes: artem poſſedere Phitonicam. Qui q̃tum ſuperioribus ha
bitu ceſſere corporeo: tantũ viuaci mentis ingenio prȩſtiterunt. Hos inter Gigan=
teſq; de rerum ſumma bellis certabatur aſſiduis, quoad magi victores giganteum
armis genus ſubigerent, ſibiq; non ſolum regnandi ius, verũetiam diuinitatis opi=
nionem conſciſcerent. Horum vtriq; per ſummam ludificandorum oculorum peri
tiam proprios alienoſq; vultus variis rerum imaginibus adumbrare callebant, illici
buſq; formis veros obſcurare conſpectus. Tertii vero generis homines: ex alterna
ſuperiorum copula pullulantes: auctorum ſuorum naturæ: nec corporum magni=
tudine: nec artium exercitio reſpondebant. His tamen apud deluſas prȩſtigiis mẽ=
tes diuinitatis acceſſit opinio. Nec mirandum ſi prodigialibus eorum portẽtis ad=
ducta barbaries, in adulterinȩ religionis cultum conceſſerit: Cum latinorum quo=
q; prudentiam perlexerit talium quorundam diuinis honoribus celebrata morta=
litas. Hæc idcirco tetigerim ne cum prȩſtigia portẽtave perſcripſero lectoris incre=
dula refragetur opinio. His prȩtermiſſis, propoſitum repetam. Occiſo Gram Swib
dagerus Daniȩ Suetiȩq; imperiis auctus: fratrem coniugis Guthormum: eadem ſȩ
pius flagitante exilio abductum, tributaq; pollicitum Danis prȩfecit: Hadingo pa
tris vltionem hoſtis beneficio prȩferente. Hic primis adoleſcentiȩ temporibus fœ=
liciſſimis naturæ incrementis ſummam virilis ȩtatis perfectionem ſortitus omiſſo
voluptatis ſtudio, continua armorum meditatione flagrabat, memor ſe bellicoſo
patre natum: omne vitæ tempus ſpectatis militiæ operibus exigere debere. Cuius
fortem animum Harthgrepa Vagnhofthi filia amoris ſui illecebris emollire cona=
ta ſedula affirmatione certabat, oportere eum primum genialis thori munus ſuis
erogare connubiis, quȩ infantiȩ eius exactioris curȩ fomẽta porrexerit: primaq; ſub=
miniſtrarit crepundia. Nec ſimplici verborum exhortatione contẽta: carminis quo
q; modo ſic orſa.

De diuerſis prȩſtigiis.

De morte Gram.

Hadingus ſextus rex.

Quid tibi ſic vaga vita fluit?
Quid cȩlebs tua luſtra teris?
Arma ſequens iugulum ſitiens?
Nec ſpecies tua vota trahit.
Eximia raperis rabie
Labilis in venerem minime.
Cȩdibus atq; cruore madens
Bella thoris potiora probas.
Nec ſtimulis animum recreas:
Ocia nulla fero ſubeunt.
Luſus abeſt: feritas colitur:
Nec manus impietate vacat
Dum venerem coluiſſe piget.
Cedat odibilis iſte rigor
Adueniat pius ille calor
Et veneris mihi necte fidem
Quȩ puero tibi prima dedi
Vbera lactis opemq; tuli.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Officium genitricis agens:
Vſibus officioſa tuis.

Quo corporis eius magnitudinem humanis inhabilem amplexibus referente: cuius naturæ contextum dubium non eſſet Giganteo germini reſpondere. Non te moueat (inquit) inſolitus meę granditatis aſpectus. Nunc enim contractioris: nūc capacioris: nunc exilis: nunc defluentis ſubſtantię: modo corrugati: modo explicati corporis ſitum arbitraria mutatione trāſformo. Nunc proceritate cęlis inuehor: nunc in hominem anguſtioris habitus ditione componor. Adhuc hęſitante eo: fidemq; dictis habere cunctante: tale carmen adiecit.

Ne paueas noſtri iuuenis commercia lecti:
Corpoream gemina vario ratione figuram:
Et duplicem neruis legem pręſcribere ſueui.
Nam ſequor alternas diuerſo ſchemate formas
Arbitrio variata meo: nunc ſidera ceruix
Aequat: & excelſo rapitur vicina tonanti.
Rurſus in humanum ruit inclinata vigorem:
Contiguumq; polo caput in tellure refigit.
Sic leuis in varios tranſmuto corpora flexus
Ambiguis conſpecta modis: nunc colligit anceps
Strictum membra rigor: nunc gratia corporis alti
Explicat: & ſummas tribuit contingere nubes.
Nunc breuitate premor: nunc laxo poplite tendor
Verſilis: inq; nouos conuerti cęrea vultus.
Nec me mirari debet: qui Protea nouit.
Nunc premit effuſos: modo clauſos exerit artus
Forma ſitus incerta ſui ſpecieſq; biformis.
Quę nunc extricat: nunc membra reuoluit in orbem.
Exero contractos artus, tenſoſq; ſubinde
Corrugo: vultum formis partita gemellis
Et ſortes complexa duas, maiore feroces
Territo concubitus hominum breuiore capeſſo.

Nota de arte magica.

His aſſertis Hadingi concubitu potita: tāto iuuenis amore flagrauit: vt cum eum reuiſendæ patriæ cupidum comperiſſet: virili more culta proſequi non dubitaret, laboribuſq; eius ac periculis intereſſe voluptatis loco duceret. Quo comite, ſuſceptum iter ingreſſa penatibus forte pernoctatura ſuccedit: quorum defuncti hoſpitis funus mœſtis ducebatur exequiis: vbi magicę ſpeculationis officio superū mentem rimari cupiens diris admodum carminibus ligno inſculptis iiſdemq; linguæ defuncti per Hadingum ſuppoſitis hac voce eum horrendum auribus carmen edere coegit.

Sequitur carmen magice editum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Inferis me qui retraxit execrandus oppetat
Tartaroq; deuocati ſpiritus pœnas luat.
Quiſquis ab inferna ſede reuocauit
Me functum fatis exanimeq;
Ac rurſum ſuperas egit in auras
Sub ſtyge liuenti triſtibus vmbris
Perſoluat proprio funere pœnas.
En pręter placitum propoſitumq;
Quędam grata parum promere cogor.
Ex hac nãq; pedem ſede ferentes
Anguſtum nemoris aduenientis
Paſſim dęmonibus pręda futuri.
Tunc quæ noſtra chao fata reduxit
Et dedit hoc rurſum viſere lumen
Mire corporeis nexibus indens
Manes elicitos ſollicitando,
Quod niſa eſt temere flebit acerbe.
Inferis me qui retraxit execrandus oppetat
Tartaroq; deuocati ſpiritus pœnas luat.
Nam cum monſtrigeni turbinis atra lues
Intima conatu preſſerit extra graui:
Atq; manus viuos verrerit vngue fero:
Artubus auulſis corpora rapta ſecans:
Tunc Hadinge tibi vita ſuperſtes erit
Nec rapient manes infera regna tuos:
Nec grauis in ſtygias ſpiritus ibit aquas.
Fœmina ſed noſtros crimine preſſa ſuo
Placabit cineres, ipſa futura cinis.
Quę miſeris vmbris huc remeare dedit.
Inferis me qui reduxit execrandus oppetat
Tartaroq; deuocati ſpiritus pœnas luat.

Igitur cũ apud prędictũ nemus compacto ramalibus tecto noctem agerent: inuſitatę
granditatis manus domicilium penitus pererrare conſpecta. Quo monſtro territus
Hadingus nutricis opem implorat. Tunc Harthgrepa arcus explicans, ac magno ſe
turgore diſtendens: manum arctius apprehenſam alumno præbuit abſcindendam. Hic primo
Ex cuius teterrimis vulneribus plus tabi q̃ cruoris manauit. Cuius facti poſtmodum apparuit
ab originis ſuæ conſortibus laniata pœnas pependit. Neq; illi aut naturæ cõditio: aut Othinus.
corporis magnitudo: quo minus infeſtos hoſtium vngues experiretur opitulata eſt.
Spoliatum nutrice Hadingum grandęuus forte quidam altero orbus oculo, ſolitariũ
miſeratus, Liſero cuidam piratę ſolẽni pactionis iure conciliat. Siquidem icturi fœdus
veteres veſtigia ſua mutui ſanguinis aſperſione perfundere conſueuerant amicitia- Ritus ferien-
rum pignus alterni cruoris commercio firmaturi. Quo pacto Liſerus & Hadin- di fœderis
gus arctiſſimis ſocietatis vinculis colligati Lokero Curetum tyranno bellum denun antiquorũ.
tiant. Quibus ſuperatis fugientem Hadingum prædictus ſenex ad penates ſuos
equo deuehendum curauit: ibiq; ſuauiſſimę cuiuſdã potionis beneficio recreatũ vege

tiori corporis firmitate cōſtaturum prędixit. Cuius augurii monitum huiuſmodi carmine probauit.

Hinc te tendentem greſſus profugum ratus hoſtis
Impetet vt teneat vinclis: fauciſq; ferinę
Obiectet depaſcendum laniatibus: at tu
Cuſtodes variis rerum narratibus imple.
Cunq; ſopor dapibus functos exceperit altus:
Iniectos nexus, & vincula dira relide.
Inde pedem referens: vbi ſe mora paruula fundet
Viribus in rapidum totis aſſurge leonem
Qui captiuorum iactare cadauera ſueuit:
Inq; truces armos validis conare lacertis:
Et cordis fibras ferro rimare patenti:
Protinus admiſſa vapidum cape fauce cruorem
Corporeamq; dapem mordacibus attere malis.
Tunc noua vis membris aderit, tunc robora neruis
Succedent inopina tuis: ſolidiq; vigoris
Congeries penitus neruoſos illinet artus.
Ipſe ſtruam votis aditum, famuloſq; ſopore
Conficiam/ & lenta ſtertentes nocte tenebo.

Et cum dicto relatum equo iuuenem priſtino loco reſtituit. Tunc Hadingus amiculi eius rimas ſub quo trepidus delitebat, per ſummā rerū admiratione visus perſpicuitate traiiciens animaduertit equinis freta patere veſtigiis: prohibituſq; rei inconceſſę captare conſpectum: plenos ſtuporis oculos a terribili itinerum ſuorum contemplatio-

Handwanus rex Helleſpōti.

ne deflexit. Qui cum a Lokero captus omnem prędictionis euētum certiſſimis rerum experimentis circa ſe peractum ſenſiſſet Handwanum Helleſponti regem apud Dunam vrbem inuictis murorum pręſidiis vallatū mœnibuſq; nouatię reſiſtentem bello pertentat. Quorum faſtigio oppugnationis aditum prohibente, diuerſi generis aues

Hadingi ſtratagema

loci illius domiciliis aſſuetas per aucupii peritos prendi iuſſit: earumq; pennis accenſos igne fungos ſuffigi curauit. Quę propria nidorum hoſpitia repetentes vrbem incendio compleuere. Cuius extinguendi gratia concurrentibus oppidanis vacuas defenſoribus portas reliquerunt. Adortus Handwanum cepit, eiq; redemptionis nomine corpus ſuum auro rependendi poteſtatem fecit. Cumq; hoſtem tollere liceret: ſpiri-

Swibdagerus opprimitur.

tu donare maluit. adeo ſęuitiam clementia temperabat. Poſt hęc multo orientaliū robore debellato, Suetiam reuerſus Swibdagerum apud Gudlandiam ingenti claſſe obuium pugna adortus oppreſſit. Sicq; non ſolum exterorum manubiis: verūetiam paternę fraternęq; vindictę trophęis ad eminentem claritatis gradum prouectus: exilio regnum mutauit: cui patriam non ante repetere q̃ regere cōtigit. Ea tempeſtate cum

Aſtutia Othini.

Vpſala ſedes epiſcopalis eſt in Suetia.

Othinus quidam europa tota falſo diuinitatis titulo cenſeretur: apud Vpſalā tamen crebriorem diuerſandi vſum habebat. Eamq; ſiue ob īcolarum inertiam ſiue locorum amœnitatem ſingulari quadam habitationis conſuetudine dignabatur. Cuius numē ſeptētrionis reges propenſiore cultu proſequi cupientes: effigiem ipſius aureo cōplexi ſimulacro ſtatuam ſuæ dignationis indicem maxima cum religionis ſimulatione Bizantium tranſmiſerunt. Cuius etiam brachiorum lineamenta, conſertiſſimo armillarum pondere perſtringebant. Ille tāta ſui celebritate gauiſus mittentium charitatē

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

cupide exoſculatus eſt. Cuius coniunx Frigga quo cultior progredi poſſet adcitis fa- De Frigga
bris aurum ſtatuę detrahendũ curauit. Quibus Othinus ſuſpendio conſumptis Sta- vxore Othi
tuam in crepidine collocauit: quã etiam mira artis induſtria ad humanos tactus vo- ni.
calem reddidit. At nihilominus Frigga cultus ſui nitorem diuinis mariti honoribus
anteponens vni familiarium ſe ſtupro ſubiecit: cuius ingenio ſimulacrum demolita,
aurum publicę ſuperſtitioni conſecratum ad priuati luxus inſtrumentum conuertit.
Nec penſi duxit impudicitiam ſectari: quo promptius auaritia frueretur. Indigna fœ-
mina quæ numinis coniugio potiretur. Hoc loci quid aliud adiecerim q̃ tale numen
hac coniuge dignum extitiſſe? Tanto quondam errore mortalium ludificabantur in-
genia. Igitur Othinus gemina vxoris iniuria laceſſitus, haut leuiꝰ imaginis ſuę q̃ tho
ri lęſione dolebat. Duplici itaq; ruboris irritamento perſtrictus plenum ingenui pudo
ris exilium carpſit. Eoq; ſe cõtracti dedecoris ſordes aboliturum putauit. Cuius receſ
ſu Mithotyn quidam pręſtigiis celeber: perinde ac cęleſti beneficio vegetatus: occaſio Mithotyn
nem & ipſe fingendę diuinitatis arripuit. Barbaraſq; mentes nouis erroris tenebris cir
cũfuſas pręſtigiarum fama ad cerimonias ſuo nomini perſoluendas adduxit. Hic deo
rum iram aut numinum violationem confuſis permixtiſq; ſacrificiis expiari negabat.
Ideoq; eis vota communiter nuncupari prohibebat: diſcreta ſuperum cuiq; libamen-
ta conſtituens. Qui cum Othino redeunte: relicta præſtigiarum ope, latendi gratia
Pheoniam acceſſiſſet: concurſu incolarum occiditur. Cuius extincti quoq; flagitia pa
tuere. Siquidem buſto ſuo propinquantes repentino mortis genere conſumebat, tan-
taſq; poſt fata peſtes edidit/ vt pene tetriora mortis q̃ vitę monimenta dediſſe videre
tur. Perinde ac necis ſuę pœnas a noxiis exacturus. Quo malo obfuſi incolæ egeſtum
tumulo corpus capite ſpoliant acuto pectus ſtipite trãſfigentes. Id gẽti remedio fuit.
Poſt hęc Othinus coniugis fato priſtinę claritatis opinione recuperata, ac veluti expia Othini no-
ta diuinitatis infamia ab exilio regreſſus: cunctos qui per abſentiam ſuam cæleſtium ua ars.
honorum titulos geſſerãt: tanq̃ alienos deponere coegit: ſubortoſq; magorum cœtus
veluti tenebras quaſdam ſuperueniente numinis ſui fulgore diſcuſſit. Nec ſolum eos
deponendę diuinitatis, verũetiam deſerendę patrię imperio conſtrinxit: merito terris
extrudendos ratus qui ſe cęlis tam nequiter ingerebant. Interea Aſmundus Swibda- Aſmundus
geri filius in vltionem patris pugna cum Hadingo congreſſus: vt filium Henricũ cu-
ius charitatẽ etiam proprio ſpiritui pręferebat fortiſſime dimicantem occidiſſe cogno
uit: auido fati animo lucem peroſus tali carmen voce compegit.

Quis noſtra fortis auſit arma ſumere?
Nil proficit caſſis vacillanti nitens.
Lorica iam nec commode fuſum tegit.
Armis ouemus interempto filio.
Cuius mori me cogit imminens amor.
Charo ſuperſtes ne relinquar pignori:
Vtraq; ferrum comprimi iuuat manu.
Nunc bella pręter ſcuta nudo pectore
Exerceamus fulgidis mucronibus.
Ferocitatis fama noſtrę luceat
Audacter agmen obteramus hoſticum.
Nec longa nos exaſperent certamina:
Fugaq; fractus conquieſcat impetus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Quo dicto geminā capulo manū iniiciens absq; periculi reſpectu reflexo in tergū cly-
peo cōplures in necē egit. Igit̄ Hadingo familiariū ſibi numinū p̄ſidia poſtulante, ſubi
to Vagnoftus partibus eius propugnaturus aduehitur. Cuius adūcum Aſmundus
gladiū contēplatus hoc in vocē carmine clamabundus erupit.

Quid gladio pugnas incuruo?
Enſiculus fato tibi fiet:
Framea torta necē generabit.
Hoſtem nāq; manu ſuperandum
Carminibus lacerari fidis:
Plus verbis q̄ vi conniſus:
In magna vires ope ponens.
Quid me ſic vmbone retundis
Audaci iaculo minitando?
Cum ſis criminibus miſerandis
Obſitus & maculis refertus.
Infamis ſic te nota ſparſit
Putentem vitiis labeonem.

Hæc vociferantē Hadingus haſta traiicit amētata. Sed nec mortis Aſmundo ſolatiā
defuere. Siquidē inter exiguas vitę reliquias, vulneratum interfectoris pedē perpetua
claudicatione mulctauit: cladēq; ſuā, paruulo vltionis momento memorabilē reddi-
De morte Gūnildę. dit. Ita alterum mēbri debilitas, alterū vitę finis excepit. Corpus eius ſolēni funere ela
tū apud Vpſalā regiis procuratur exequiis. Cuius coniunx Gūnilda ne ei ſupereſſet:
ſpiritū ſibi ferro ſurripuit. Virūq; fato inſequi: q̄ vita deſerere præoptauit. Huius cor-
pus amici ſepulturę mandantes: mariti cineribus adiunxerunt. Dignā eius tumulo ra
ti cuius charitatē vitę prętulerat. Iacet itaq; Gūnilda aliquāto ſpecioſius virū buſti q̄
thori ſocietate complexa. Poſt hęc Hadingo victore Suetiā populante Aſmūdi filius
Vffo. Vffo nomine conſerendę manus diffidētia adductus: in Daniā exercitū traiicit: hoſti
leſq; lares inceſſere: q̄ proprios tueri ſatius duxit: opportunū propulſandarū iniuriarū
genus exiſtimans, qđ ab hoſte pateretur inferre. Ita Danis ad propria defenſanda redi
re cōpulſis, ſalutēq; patrię exterarū rerū dominio pręferētibus domeſticū ſolū hoſtili-
bus armis vacuefactū repetiit. Igitur cū Hadingus e bello Suetico regreſſus ærarium
Calliditas Hadingi. ſuū quo bellis ac ſpoliis quęſitas opes excipere conſueuit: furto violatū animaduerte-
ret: continuo cuſtodē eius Glumerū ſuſpendio conſumpſit: callidoq; cōmenti genere
edixit: vt ſi quis e noxiis ablata referre curaſſet honoris locum quē Glumerus poſſede
rat obtineret. Quo promiſſo ſontiū quidā beneficii percipiendi q̄ criminis tegendi ſtu
dioſior redditus: pecuniā regi reportandā curauit. Quem conſcii in ſummā principis
amicitiā receptum putantes: nec vberius q̄ fidelius honoratum credētes: & ipſi pari
pręmii ſpe relatis pecuniis reatū detegunt. Quorū cōfeſſio primū honoribus ac bene
ficiis excepta mox ſuppliciis punita, haut paruū vitādę crudelitatis documētum reli
quit. Dignos dixerim qui ſolutę taciturnitatis pœnas patibulis luerent. Quos cum ſi
lentii ſalubritas tutos pręſtare poſſet, vocis ſtoliditas in exitium pertraxit. His geſtis
Hadingus per ſummū integrandi belli apparatū hyberna permenſus verno ſole frigo
ribus liquatis Suetiā repetit: ibiq; luſtrū militando confecit. Cuius milites diuturnæ
expeditionis negotio conſumptis alimētis ad vltimā pene tabem redacti: ſylueſtribus
fungis famē lenire cœperunt. Tandē per ſummā neceſſitatis indigentiam cōmandu-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

catis equis,ad poſtremum canina cadauera corporibus indulſerūt. Sed neqꝫ huma nis artubus veſci nephas habitum. Itaqꝫ Danis ī extremas deſperationis anguſtias compulſis:nocte concubia ſine auctore tale caſtris carmen inſonuit. De miſerabili euētu.

Tetro penates omine patrios
Liquiſtis:hoc rus marte ſequi rati.
Quæ vana mentes ludit opinio!
Quæ cęca ſenſus corripuit fides!
Hoc arbitrantes poſſe ſolum capi!
Non amplitudo Suetica cedere:
Non exterorum marte valet quati.
At ſumma veſtri defluet agminis
Cum marte veſtros cœperit aggredi:
Nam cum ferocem vim fuga ſoluerit
Et pręliorum pars vaga labitur
In terga dantes marte prioribus
Cędis poteſtas liberior datur.
Maiorqꝫ ferri parta licentia
Cum ſors rebellem pręcipitem fugat:
Nec tela tendat:quem metus abſtrahit.

Quod præſagiū crebra Danorū cęde ſequens lucis euētus impleuit. Nocte poſtera vocem huiuſmodi incerto auctore editā Suetica auribus iuuentus excepit.

Quid me ſic Vffo prouocat ſeditione graui
Pœnas daturus vltimas!confodietur enim
Multa premendus cuſpide,exanimiſqꝫ ruet
Audaciam cœpti luens,nec petulantis erit
Liuoris intactum ſcelus,augurioqꝫ meo
Cum bella primum geſſerit:contuleritqꝫ manum:
Excepta membris ſpicula corpus vbiqꝫ petent
Crudoſqꝫ hyatus vulnerum faſcia nulla premet
Nec ampla plagarum loca contrahet vlla ſalus.

Eadē nocte cōgreſſis exercitibꝰ duo Senes humano hītu terriores capitibꝰ comaua cuis īter ſiderū micatꝰ triſte viſu caluitiū ꝑferētes cōtrariis votoꝝ ſtudiis mōſtri feros diuiſere conatꝰ.Siqdē alter Danoꝝ ꝑtibꝰ ītēdebat:alter Sueonū ſtudioſꝰ extabat. Victꝰ Hadīgꝰ cū ī helſingiā cōfugiſſet:ibiqꝫ ſolis feruore ꝑcalefactū corpꝰ frigida maris aqua ſublueret:īauditi gñis beluā crebris ictibꝰ attētatā opp̄ſſit:necatāqꝫ in caſtra perferēdā curauit.Quē facto ouātē obuia fœmina hac voce compellat. Monſtroſi duo. Hadingi facinus.

Seu pede rura teras ſeu ponto carbaſa tendas
Infeſtos patiere deos:totumqꝫ per orbem
Propoſitis inimica tuis elementa videbis.
Rure rues:quatiere mari:dabiturqꝫ vaganti
Perpetuus tibi turbo comes,nec deſeret vnq̄
Vela rigor,nec tecta tegent,quæ ſi petis icta
Tempeſtate ruent.diro pecus occidet algu.
Omnia pręſentis ſortem vitiata dolebunt.
Vt ſcabies fugiere nocens,nec tetrior vlla

Peſtis erit. tantum pœnę vis cœlica penſat.
Quippe vnum e ſuperis alieno corpore tectum
Sacrilegę necuere manus. ſic numinis al mi
Interfector ades. Sed cum te exceperit ę quor
Carceris ęolici laxos patiere furores.
Te Zephyrus boreaſq; ruens, te proteret auſter:
Et cõiuratos certabunt edere flatus
Donec diuinũ voto meliore rigorem
Solueris: & meritã tuleris placamine pœnam.

Regreſſus igit͛ Hadingus eodẽq; cũcta tenore ꝑpeſſus trãquilla queque ꝓprio turbidabat aduẽtu. Siqdẽ nauigãte eo oborta nimbi vis ĩgẽti claſſẽ tẽpeſtate cõſũpſit Naufragũ hoſpitia petentẽ: ſubita penatiũ ſtrages excepit. Nec ante malo remediũ fuit q̃ ſcelere ſacrificiis expiato cũ ſuperis ĩ gratiã redire potuiſſet. Siquidẽ ꝓpiciãdorũ numinũ gratia/ Frø deo rẽ diuinã furuis hoſtiis fecit. Quẽ litationis morẽ annuo feriarũ circuitu repetitũ: poſteris imitãdũ reliq̃t. Frø blod Sueões vocãt Cũq; forte gigantũ quendã nitherorũ Regis Haquini filiã Regnildã pactũ animad uerteret: indignam rei conditionem peroſus per ſummam futuræ copulę deteſtationem ingenuo auſu nuptias pręcucurrit. Noruagiãq; profectus: tam fœdum regię virginis amatorem armis oppreſſit. Adeo nanq; virtutẽ ocio pretulit: vt cum regiis deliciis frui liceret non ſolum ſuas, verum etiã alienas iniurias propulſare omni voluptate iocundius duceret. Auctorẽ beneficii puella crebris obtuſum vulneribus ignara medendi cura proſequitur. Cuius ne notitiam ſibi tẽporis interiectus eriperet: crus eius annulo vulneri incluſo obſignatũ reliquit. Eadẽ poſtmodũ a patre eligendi mariti libertate donata: cõtractã cõuiuio iuuẽtutẽ curioſiore corporũ attrectatione luſtrabat, depoſita quõdã inſignia ꝑquirẽs. Spretis oĩbus. Hadĩgũ latentis annuli indicio deprę̃heſum amplectitur, eiq; ſe cõiugẽ donat, qui cõiugio ſuo gigãtẽ potiri paſſus nõ fuerat. Apud quã diuerſantẽ Hadingo, mirũ dictu prodigiũ incidit. Siquidẽ cœnãte eo: fœmina cicutarũ gerula: ꝓpter foculũ humo caput extuliſſe cõſpecta: porrectoq; ſinu percũctari viſa: qua mũdi parte tã recẽtia gramina brumali tempore fuiſſẽt exorta. Cuius cognoſcendi cupidũ regẽ proprio obuolutum amiculo refuga ſecum ſub terras abduxit. Credo diis infernalibus ita deſtinantibus vt in ea loca viuus adduceretur: quę moriẽti petenda fuerat. Primũ igitur vapidę cuiuſdã caligis nubilũ penetrãtes: perq; callẽ diuturnis adeſũ meatibus icedẽtes: quoſdã prætextatos amictoſq; oſtro ꝓceres cõſpicãtur, quib⁹ p̃teritis loca demũ aprica ſubeũt: quę delata a fœmina gramina ꝓtulerũt. Progreſſiq; p̃cipitis lapſus ac liuẽtis aquę fluuiũ diuerſi generis tela rapido volumine detorquentẽ eũdẽq; põte meabilẽ factũ offẽdũt. Quo ꝑtrãſito binas acies mutuis viribus cõcurrere cõtẽplãtur. Quarũ cõditionẽ a fœmina p̃cũctãte Hadingo, ii ſunt inquit qui ferro in necẽ acti cladis ſuę ſpeciẽ cõtinuo proteſtan͛ exẽplo: præſentiq; ſpectaculo pręteritę vitę facinus ęmulan͛. Prodeũtib⁹ murus aditu tranſcenſuq; difficilis obſiſtebat. Quẽ fœmina nequicq̃ trãſilire conata cũ ne corrugati quidẽ corporis exilitate proficeret / galli caput quẽ ſecũ forte deferebat abruptũ vltra mœnium ſepta iactauit: ſtatimq; rediuiuus ales reſumpti fidem ſpiraculi claro teſtaba͛ occentu. Regreſſus igitur Hadingus patriãq; cũ cõiuge repetere orſus iminẽtiũ ſibi piratarum inſidias celeri nauigatione caſſauit. Qui licet iiſdẽ pene flatibus iuuarẽtur

Marginal notes: De frø deo — De mirabili prodigio — Harald⁹ viuus ductus ẽ ad iferos. — Hadingiredit⁹

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ipſum tñ ęquora ꝑſulcātē paribꝰ velis occupare nō poterāt. Inter hęc Vffo cū mirę pulcritudinis filiā haberet: potiturū ea q vita Hadingū ſpoliaret edixit. Quo pacto Thuningus qdā admodū ſollicitatꝰ adcita Byarmēſiū manu votiuū ſtuduit īpetrare ꝓgreſſum. Quē excepturus Hadingus dū claſſe Noruagiā p̄teriret: aīaduertit ī littore Senē crebro amiculi motu appellādi nauigii monitꝰ afferētē. Quē repugnātibꝰ ſociis dānoſumqꝫ ꝓfectiōis diuerticulū affirmātibꝰ, naue ſuſceptū cēturiādi exercitꝰ auctorē habuit: ī ordināda agminū ratiōe curioſius attēdere ſolitū / vt prima per Dyadē phalāx, ac p tetradē ſecūda cōſtaret: tertia vero octoadis adiectione ſuccreſceret: ſempqꝫ priorē īſequens duplicitatis augmēto trāſcēderet. Idē quoqꝫ funditorū alas in extremā aciē cōcedere iuſſit: eiſqꝫ ſagittariorū ordines ſociauit. Ita digeſtis in cuneū cateruis, ipſe poſt bellatorū terga cōſiſtēs ac folliculo quē ceruici īpēſum habebat, balliſtā extrahēs: q̄ primū exilis viſa: mox cornu tēſiore ꝓminuit: denos neruo calamos adaptauit. Qui vegetiore iactu pariter ī hoſtē detorti, totidē numero vulnera cōfixerūt. Tūc Byarmēſes arma artibꝰ ꝑmutātes carminibus ī nymbos ſoluere cœlū lętāqꝫ aeris faciē triſti imbriū aſpergine cōfuderūt. Ecōtrario Senex obortā nymbiū molē obuia nube pellebat: madorēqꝫ pluuię nubilo caſtigabat obiectu. Victorē Hadīgū dimiſſus Senex: nō vi hoſtili: ſed volūtario mortis genere cōſumēdū p̄dixit. clariſqꝫ bellis obſcura ac longinquis finitima p̄ponere vetuit. Quo relicto Hadingus ab Vffone p colloquii ſimulationē ī Vpſalā accerſitus amiſſis p inſidias ſociis: noctis habitu ꝓtectus aufugit. Nā Danis ędis ī quā cōuiuii nōie cōtracti fuerāt / exceſſum petētibꝰ: p̄ſto erat q cuiuſqꝫ exertū foribus caput ferro demeteret. Cuiꝰ facti īiuriā p̄lio īſecutꝰ Vffonē oppreſſit: eiuſqꝫ corpꝰ depoſito odio cōſpicui operis Mauſoleo mādauit: amplitudinē hoſtis elaborato buſti ſplēdorę confeſſus. Ita quē viuum hoſtili ſtudio inſectari ſolebat: extinctū honoris impendio decorabat. Et vt ſibi deuictæ gentis animos cōciliaret: fratrē Vffonis Hundingum regno pręfecit. ne imperium potius in exteros tranſfuſum: q̄ in Aſmundi familia continuatum videretur. Cunqꝫ ſublato iam ęmulo cōplures annos per ſummā armorum deſuetudinē rerum agitatione vacuus exegiſſet: tandem diutinū ruris cultum nimiamqꝫ maritimarū rerum abſtinentiā cauſatus, & quaſi bellum pace iocundius ratus: talibus ſeipſum culpare deſidię modis aggreditur.

De quodā Sene.

Dolus Sueonū cōtra Danos. Suetia victa eſt a Danis ſecūdo. Hundingꝰ p̄ficitur regno.

Quid moror in latebris opacis
Collibus implicitus ſcruposis:
Nec mare more ſequor priori:
Eripit ex oculis quietem
Agminis increpitans lupini
Stridor: & vſqꝫ polum leuatus
Queſtus inutilium ferarum
Impatienſqꝫ rigor leonum.
Triſtia ſunt iuga vaſtitaſqꝫ
Pectoribus truciora ſiſis.
Officiunt ſcopuli rigentes
Difficiliſqꝫ ſitus locorum
Mentibus ęquor amare ſuetis.
Nam freta remigiis probare
Officii potioris eſſet:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Mercibus ac ſpoliiſ ouare
Aera aliena ſequi locello
Aequoris inhiare lucris
Qꝫ ſalebras nemorumqꝫ flexus
Et ſteriles habitare ſaltus.

Cuius vxor ruralis vitę ſtudio maritimarũ auiũ matutinos pertęſa concẽtus quã
tum in ſilueſtrium locorum vſu voluptatis reponeret: hac voce detexit.

Me canorus angit ales immorantem littori
Et ſoporis indigentem garriendo concitat.
Hinc ſonorus æſtuoſę motionis impetus
Ex ocello dormientis mite demit ocium.
Nec ſinit pauſare noctu mergus alte garrulus
Auribus faſtidioſa delicatis inſerens:
Nec volentem decubare recreari ſuſtinet
Triſtiore flexione diræ vocis obſtrepens.
Tutius ſiluis fruendum dulciuſqꝫ cenſeo
Quis maior quietis vſus, luce, nocte carpitur
Qꝫ marinis immorari fluctuando motibus.

Toſto faci= noroſus. Eodẽ tpe Toſto qdã obſcuro Iutię loco ortus ferocitate clarꝰ emerſit. plębe nãqꝫ va=
rio petulãtię gñe laceſſita, late crudelitatis famã extulit: tãtaqꝫ malignitat[opinio
ne pcrebuit: vt facinoroſi cognoĩe notaret. Sed nec exteroꝝ ĩiuriis abſtinẽs: poſt fœ
Syfridus dux. dã patrię vexationẽ: etiã Saxoniã tẽtat. Cuiꝰ duce Syfrido laborãtibus ꝑlio ſociis
pacẽ petẽte: fore qđ ab ipſo poſcebat̃ aſſeruit: dũmodo ſibi gerẽdi cũ Hadingo belli
ſocietatẽ polliceri voluiſſet. Refragãtẽ illũ, cõditiõiqꝫ parere metuẽtẽ, acri minarũ
gñe ad eã quã optabat ꝓmiſſionẽ ꝑduxit. Fit eñ vt qđ blãde nõ ſtruit̃: minaciter ĩ=
petret̃. A quo terreſtri negocio ſuꝑatus Hadingus, cũ victoris claſſem ĩter fugiẽdũ
reptã ꝑfoſſis lateribꝰ nauigationi inutilẽ reddidiſſet: cõceſſam ſcaphã in altũ dire
xit. Quẽ Toſto occidiſſe ratus cũ diu ĩter ꝓmiſcua necatorũ cadauera q̃ſitũ reperi=
re nõ poſſet / ad claſſem regreſſus aĩaduertit eminꝰ myoparonẽ mediis maris æſti=
bus fluctuantẽ. Quẽ cũ adductis ĩ altũ nauigiis ꝑſequi ſtatuiſſet: fractiõis ꝑiculo re
uocatus ęgre littus repetiit. Tũc correptis ĩtegris cœptũ vię genꝰ exequit̃. Hadin=
gus occupari ſe vidẽs: ꝑcontari comitẽ cœpit an nandi vſum calleret, negãteqꝫ eo
fugę diffidẽtia ſpõte euerſi nauigii cõcauas ptes amplexus mortis fidẽ ĩſequẽtibus
fecit. Securũ deinde Toſtonẽ inopinatũqꝫ & ſpoliorũ reliquiis auidiꝰ ĩcubãtẽ ador
tus: ꝓſtrato exercitu p̃dã deſerere coegit, ſuãqꝫ eiꝰ fuga vlciſcit̃. Nec Toſtoni ĩ vin=
dictã ſui animꝰ defuit. Nã cũ ob accepti vulneris magnitudinẽ reparãdarũ ĩtra pa
triã viriũ copiã nõ haberet: legati titulo Britãniã petiit. In qua ꝓfectiõe nauigatio
nis ſocios ĩ aleę luſum ꝑ laſciuiã cõtraxit: rixãqꝫ a teſſerarũ iactibꝰ ortã funeſta cæ=
de finire docuit. Ita placido exercitii genere diſcordiã ꝑer totũ nauigium diffudit,
cruentãqꝫ pugnã mutatꝰ lite iocus ꝓgenuit. Et vt aliquod ex alieno malo cõmodũ
Collo. caperet: correptis ĩterfectorũ pecuniis Collonẽ quendã piratica tũc tẽporis ĩſignẽ
adciuit. Quo comite paruo poſt in patriã reuerſus cũ Hadingo ſuã q̃ militũ fortu
Priſcorum ducũ mos. nã expẽdere prꝫoptãte ex ꝓuocatione cõgreſſus occidit̃. Nolebãt eñ priſcę fortitu
dinis duces vniuerſorũ diſcrimine exequi qđ paucorũ ſorte ꝑeragi potuiſſet. His
geſtis Hadingo defunctę cõiugis ſpecies per quietẽ obſeruata, ſic cecinit.

Belua nata tibi eſt rabiem domitura ferarum:
Queqꝫ truci rapidos atteret ore lupos.
At poſt pauca ſubiunxit.
Fac caueas. ex te nocuus tibi prodiit ales
Felle ferox bubo: voce canorus olor.

Rex mane ſopore diſcuſſo cuidā cōiecturarū ſagaci viſum exponit. Qui lupi noīe
futurę ferocitatis filiū interꝑtatꝰ: Oloris vocabulo filiā denotauit. illū hoſtibꝰ ꝑni
cioſū: hāc pr̄i īſidioſā fore ꝑſagiēs. Euētus augurio r̄ndit. Siqdē Hadigi filia Vluil
da ꝓuato cuidā Guthormo denupta ſiue copulę īdignitate ſiue claritatꝭ affectatio
ne ꝑmota maritū i parētꝭ cędē abſqꝫ pietatꝭ reſpectu ſollicitat. Reginā ſe ꝗ regꝭ filiā
cēſeri malle ꝓfata. Cuiꝰ exhortatiōis modū iiſdē pene verbis qbus ab ipſa editꝰ fue
rat explicare cōſtitui. Qui fere hmōi erat. O miſerā me cuius nobilitatē diſpar co=
pulę nexus obtenebrat. O infelicē cuius ſtēmati ruſtica iugať humilitas. O infortu=
natā principis prolē quā thori lege plębeius æquiparat. Miſerandā regis filiā: cuiꝰ
decorē ignauus pr̄ in abſoletos ac deſpicabiles trāſmiſit amplexus. Infauſtā matris
ſobolē: cuiꝰ felicitati thori cōmerciū derogat. cuius mūditiā imūditia ruralis at=
trectat: dignitatē indignitas vulgaris inclinat: īgenuitatē/conditio maritalis ex=
tenuat. At ſiquis tibi vigor ineſt. Si qua mentē virtus poſſidet: ſi dignum te regis
generū probas ſocero faſces eripe. genus probitate redime. Proſapię defectū virtu=
te æſtima. Sanguinis dānum animo penſa. Fœlicior eſt honos audacia ꝗ hæredita=
te quęſitus. Melius virtute culmen: ꝗ ſucceſſione conſcenditur. Aptius honores me
ritū: ꝗ natura conciliat. Adde ꝙ ſenectutē ſubruere nephas non eſt: quæ proprio in
ruinā pondere ſuppreſſa deuergit. Sufficient ſocero tot tēporum faſces: ſenilis tibi
poteſtas obueniat. Quę ſi te fruſtrata fuerit: alteri cedet. Lapſui vicinū eſt/quicquid
ſenio cōſtat. Sat illi regnaſſe ſit. Tibi quādoqꝫ pręeſſe conueniat. Malo pręterea vi=
rū regnare ꝗ patrē. Malo regis cōiunx ꝗ nata cenſeri. Melius eſt principē intus am
plecti ꝗ exterius venerari. Glorioſius nubere regi ꝗ obſequi. Ipſe quoqꝫ tibi ſceptrū
ꝗ ſocero malle debeas. Proximū ſibi queqꝫ natura cōſtituit. Aderit cœpto facultas: ſi
facto voluntas acceſſerit. Nihil eſt qđ nō ingenio cedat. Inſtaurādū epulū eſt. exor=
nandū cōuiuiū. prouidēdi paratus. Inuitādus ſocer. fraudi viā familiaritas ſimula
ta pręſtabit. Nullo melius ꝗ affinitatis nomine inſidię tegūtur. adde ꝙ temulentia
promptū cędi iter aperiet. Cumqꝫ rex capitis cultui intētus fabulis mentem barbæ
manū intulerit: pilorūqꝫ perplexionē crinali ſpico ſeu pectinis enodatiōe diſcreue
rit: applicari ferrū viſceribus ſentiat. Minor occupatis ſolet cautela ꝑquiri: dexte=
ra tua tot ſcelerū vindex accedat. Piū eſt vltricē miſerorū manū extēdere. Talibus
inſiſtēte Vluilda: vir ſuggeſtiōe victus īſidiis operā pollicetť. Interea Hadingus ge
neri dolū cauere ſomnio monitꝰ: petito cōuiuio qđ ei filia charitatis ſimulatione
parauerat: armatorū nō longe ꝓſidia ſtatuit. Quibꝰ aduerſum īſidias cū res exige=
ret vtereť. Quo cibū capiēte: ſatelles ī fraudis miniſteriū adcitus occultato ſub ve=
ſte ferro opportunū ſceleri tēpus tacitus expectabat. Quo rex aīaduerſo collocatis
in vicino militibꝰ ſignū lituo dedit. Quibus cōtinuo opē ferētibꝰ dolū in authorē
retorſit. Interea rex Sueonū Hundingus occaſum Hadingi falſo acceptū nūcio infe
riis exceptur ꝰ optimatibꝰ cōtractis eximię capacitatis doliū cereali liquore cōple
tū delitiarū loco mediū conuiuiis apponi pręcepit. Et ne quid celebritatis deeſſet
ipſe miniſtri partibus aſſumptis pincernam agere cunctatus non eſt. Cumqꝫ exe=

Vluildę in patrē fraus
Vluildę adhortatio

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Mors Hundingi regis Suetiæ.

quẽdi officii gratia regiá ꝑlustraret:offenſo gradu ĩ doliũ collapſus interclusum humore ſpiritũ reddidit:deditq; pœnas ſiue orcho quẽ falſa exequiarũ actiõe placabat/ſiue Hadigo cuiꝰ ĩteritũ mẽtitꝰ fuerat.Quo cognito Hadigus parẽ veneratori gratiã relaturꝰ extĩctoq; ſupeſſe nõ paſſus:ſuſpẽdio ſe vulgo ĩſpectãte conſumpſit.

Mors Hadīgi regis Dacię.

Finis Libri primi.Sequitur Secundus de Frothone Hadingi filio/qui erat ſeptimus rex Dacię & vulgo dicebatur Frothe geffmylde.i.liberalis.

Frotho rex ſeptimus.

Adingo filiꝰ Frotho ſuccedit:cuiꝰ varii inſignesq; caſus fuere.Pubertatis annos emenſus iuueniliũ ꝓferebat cõplemẽta virtutũ. Quas ne deſidię corrũpẽdas ꝓberet:abſtractũ voluptatibꝰ animũ aſſidua armorũ intẽtione torquebat.Qui cũ paterno thezauro bellicis operibus abſumpto/ſtipẽdiorũ facultatẽ qua militem aleret nõ haberet:attẽtiuſq; neceſſarii vſus ſubſidia circũſpiceret:tali ſubeuntis indigenę carmine concitatur.

Vaticiniũ de theſauro.

Inſula non longe eſt pręmollibus edita cliuis
Collibus ęra tegens:& opimę conſcia prædę.
Hic tenet eximium montis poſſeſſor aceruũ
Implicitus giris ſerpens crebriſq; reflexus
Orbibus:& caudę ſinuoſa volumina ducens:
Multipliceſq; agitans ſpiras:viruſq; profundens.
Quem ſuperare volens clypeo:quo conuenit vti
Taurinas intende cutes,corpuſq; bouinis
Tergoribus tegito:nec amaro nuda veneno
Membra patere ſinas.ſanies quod conſpuit vrit.
Lingua triſulca micans patulo licet ore reſultet
Triſtiaq; horrifico minitetur vulnera rictu:
Intrepidum mentis habitum retinere memento.
Nec te permoueat ſpinoſi dentis acumen:
Nec rigor aut rapida iactatum fauce venenum.
Tela licet temnat vis ſquamea:ventre ſub imo
Eſſe locum ſcito quo ferrum mergere phas eſt.
Hunc mucrone petens medium rimaberis anguem.
Hinc montem ſecurus adi:preſſoq; ligone
Perfoſſos ſcrutare cauos.mox ęre crumenas
Imbue,completamq; reduc ad littora puppim.

Credulꝰ Frotho ſolitariꝰ ĩ ĩſulã traiicit:ne cõitatior beluã adorireẗ q̃ atlethas aggredi moris fuerat.Quę cũ aqs pota ſpecũ repeteret ĩpactũ Frothõis ferrũ aſpo cutꝭ horrore cõtẽpſit.Sed & ſpicula q̃ ĩ eã cõiecta fuerãt:eluſo mittẽtis conatu lęſiõis irrita reſultabãt.At vbi nil tergi duritia ceſſit:vẽtris curioſius ãnotati mollities ferro patuit.q̃ ſe morſu vlciſci cupiẽs:clypeo dũtaxat ſpĩoſũ orꝭ acumẽ ĩpegit.Crebris deĩde lĩguã micatibꝰ ducẽs:vitã ꝑit ac virꝰ efflauit.Reptę pecũię regẽ locupletẽ fecere.qbꝰ ĩſtructꝰ:claſſe Curetũ ꝑtibꝰ admoueẗ.Quoꝝ rex Dorno ꝑiclõſi belli metu

Dornonis Curetũ regis oratio.

hmõi ad milites orõnẽ habuiſſe ferẗ.Extnũ ꝓceres hoſtẽ & totiꝰ ferme occidẽtis ar

mis opibuſqꝫ ſuccinctũ ſalutarem pugnę cunctationẽ ſectantes inediæ viribus obti
nẽdũ curemus. Internũ hoc malum eſt. difficillimũ ęre domeſticũ debellare pericu-
lum. Facile famelicis obuiatur. Melius aduerſariũ eſurie q̃ armis tentabimus. Nul
lũ hoſti inedia acrius iaculũ adacturi. Edax viriũ peſtis edendi pœnuria nutritur:
Armorũ opem alimentorũ inopia ſubruit. Illa quieſcẽtibus nobis tela contorqueat
illa pugnæ ius officiũqꝫ ſuſcipiat: diſcriminis expertes diſcrimen licebit inferre.
Exangues abſqꝫ ſanguinis detrimẽto p̄ſtare poterimus. Inimicũ ocio ſuperare phas
eſt. Quis dãnoſe q̃ tuto dimicare maluerit? Quis cũ ĩpune certare liceat: pœnã ex-
periri contẽdat? Felicior armorũ ſucceſſus aderit ſi p̄uia fames bellũ cõmittit. Hac
primã cõfligẽdi copiã duce captemus. Caſtra noſtra tumultꝰ expertia maneãt. Illa
noſtri loco decernat. Quę ſi victa ceſſerit: ociũ rũpendũ eſt. Facile ab ĩdefeſſo laſſitu
dine cõcuſſus opprimit̃. Adeſa marcore dextera pigrior ĩ arma ꝑueniat. Lentiores
ferro manꝰ dabit quẽ quiſpiã priꝰ labor exhauſerit. Pręceps victoria eſt vbi tabe cõ
ſumptus cũ robuſto cõgredit̃. Taliter indẽnes aliis danoꝝ auctores fore poterimꝰ.
His dictis q̃cũqꝫ tutatu difficilia aĩaduertit defenſiõis diffidẽtia populatus: adeo
hoſtilẽ ſęuitiã ĩ vaſtãda patria p̄cucurrit: vt nihil qđ a ſupuenientibꝰ occupari poſ
ſet ĩtactũ reliqueret. Maiorẽ deĩde copiarũ partẽ indubitatę firmitatis municipio
cõplexus: ab hoſte ſe circũſideri ꝑmittit. Cuiꝰ Frotho oppugnãdi diffidẽtia cõcita
tus: cõplures ĩſolitę ꝓfunditatis foſſas ĩtra caſtra fieri, latẽterqꝫ ꝑ corbes humũ ege Frothonis Stratagema.
ri & ĩ fluuiũ mœnibꝰ ꝓpĩquũ tacite diſiici iuſſit. Quẽ dolũ crebro ceſpite foſſis ſu
peraddito, occultãdũ curauit: incautũ hoſtẽ p̄cipitio cõſumpturꝰ: futurũqꝫ ratꝰ vt
ignaros deſidẽtis glebę lapſus obrueret. Poſt hęc ſimulato metu caſtra pauliſper de
ſerere cœpit. Quibꝰ ĩminẽtes oppidanos paſſimqꝫ eluſis veſtigiis ĩ foueas ꝓuolutos
ĩgeſtis deſuꝑ iaculis trucidauit. Inde ꝓfectꝰ ĩ Trãnonẽ Rutenę gẽtis tyrãnũ ĩcidit: Trãno Rutenorũ rex.
cuiꝰ maritimas copias ſpeculaturꝰ: crebros clauos ex fuſtibꝰ creat: iiſdẽqꝫ carabũ
onerat. Quo hoſtilẽ noctu claſſem ſubiẽs imas nauigiorũ ꝑtes terebro ſautiat. Quę
ne repẽtinũ vndarũ paterent̃ ĩcurſum, patẽtia foraminũ loca ꝓuiſis ãtea clauis ob-
ſtruit: terebriqꝫ dãnũ ſtipitibꝰ pẽſat. At vbi foraminũ copiã mergẽdę claſſi ſuffice
re credidit: dẽptis obſtaculis prõptũ aquis aditũ patefecit, hoſtilẽqꝫ claſſem ſua cir
cũfundere ꝓperauit. Ancipiti ꝑiculo circũuẽti Ruteni: armis priꝰ an vndis reſiſte Rutenorũ periculum
rẽt hęſitabãt. Naufragio ꝑeũt dũ nauigiũ ab hoſte vĩdicare cõtẽdũt. Internũ diſcri
mẽ externo atrociꝰ erat: dũ foris ferrũ ſtrĩgũt: ĩtus fluctibꝰ cedũt. Bina ſimul ĩ mi-
ſeros ꝑicula graſſabant̃. Incertũ erat celeriꝰ nando ſalꝰ an dimicãdo peteret̃. Mediũ
pugnę certamẽ noua fati diremit occaſio. Geminę mortes vno ferebant̃ ĩceſſu: duæ
leti vię ſociũ egere ꝑiculũ. Ambiguũ erat ferrũ magis an fretũ afficeret: gladios ꝓ
pulſantẽ tacitꝰ fluctuũ allapſus excepit. Ecõtrario fluctibꝰ obuiãtẽ obuius enſis ĩpli
cuit. Aquaꝝ eluuies cruoris aſp̄gine fœdabat̃. Victis itaqꝫ Rutenis patria Frotho
ni repetit̃. Qui cũ legatos in Ruſciã exigẽdi tributi ſtudio miſſos incolarũ ꝑfidia Ruteni vincuntur.
atroci mortis genere cõſumptos aĩaduerteret: duplici iniuria permotus: vrbẽ Ro
talã arcta admodũ obſidione perſequitur. Qua ne fluuii interſtitio prohibẽte tar-
dius potiret̃: vniuerſam aquę molẽ noua riuorũ diuerſitate partitus ex ignotę pro Aquarum diductio.
funditatis alueo meabilia vada perfecit. Nec ante deſtitit q̃ rapidior vortex diui-
duo minoratus excurſu languidiore vndas lapſu ageret: ac per exiles flexus vadoſa
paulatim cõſtrictione rareſceret. Ita amne domito oppidũ naturę p̄ſidio vacuũ in-
offenſa militũ irruptione proſternit. His geſtis ad vrbẽ Paltiſcã exercitũ contulit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Stratage-ma nouum

Quã viribus inuictã ratus: bellum fallacia mutauit. Siquidem paucis admodum con
ſciis ignotæ opacitatis latebras petiuit: extinctũꝗ ſe quo min⁹ hoſti terroris afferret:
vulgo nuntiari pręcepit. Additę in fidẽ exequię tumuluſꝗ conſtructus. Sed & milites
conſcio fraudis mœrore ſimulatum ducis obitũ proſequuntur. Qua fama Rex vrbis

Veſpaſii re-gis cędes.

Veſpaſius perinde ac victoria potitus: tam languidã ac remiſſam defenſionẽ egit: vt
hoſtibus irrũpendi poteſtate facta, inter luſus ac ocia necaret. Vrbe capta Frotho ſpe
orientis imperium cõplexus: Anduani mœnibus admouetur. Qui quondã ſuccenſæ
per Hadingum vrbis admonitus cunctos eius penates domeſticis auibus vacuefecit:

Stratage-ma recens.

quo minus ſimilis iacturę periculo mulctaretur. Nec noua Frothoni calliditas defuit.
Quippe permutata cum ancillulis veſte: peritã ſe pugnandi puellã ſimulat: depoſito
ꝗ virili cultu: fœmineum ęmulatus tranſfugę titulo oppidum petit. Illic omnibus cu
rioſius exploratis poſtridie emiſſo comite exercitum muris affore iubet, portaſꝗ ſua
pandendas opera pollicetur. Taliter eluſis vigilibus: Vrbs ſomno ſepulta diripitur: ſe
curitatis pœnas interitu luẽs, deſidiaꝗ ſua q̃ hoſtium virtute miſerior. Nihil enim in
re militari pernicioſius animaduertitur: q̃ per ocium metu vacuum ſolutis neglectiſꝗ

De Andua-no rege.

rebus nimia fiducię pręſumptione torpeſcere. Anduanus cum patrię res perditas euer
ſaſꝗ conſpiceret: Regias opes nauibus impoſitas vt vndas potius q̃ hoſtem ditaret in
altũ demerſit: q̃q̃ ſatius fuerat aduerſariorũ fauorem pecunię largitionib⁹ occupare q̃
eius commodum mortalitatis vſibus inuidere. Poſt hęc Frothone filiam in matrimo-
nium per legatos poſcente: cauendum reſpondit: ne rerum proſperitate corruptus vi
ctoriæ ſucceſſum in ſuperbiam vertat. Sed potius victis parcere & in deiectorum con
ditione priſtinum fulgoris habitum venerari meminerit. Diſcatꝗ in miſerorum ſorte
præteritam æſtimare fortunam. Curandum itaꝗ ne cuius affinitatem expetat: impe-
rium rapiat: & quã nuptiis illuſtrare geſtiat: obſcuritatis ſordibus reſpergat: matrimo
nii dignitatem auaritiæ ſtudio corrupturus. Cuius dicti comitate & victorem generũ
adſciuit & regni libertatem obtinuit.

Thorildę i priuignos ſęuitia.

Interea Sueonum regis Hadingi coniunx Tho-
rilda cum priuignos ſuos Regnerum & Thoraldum: quorum ĩfinito odio tenebatur:
vt variis periculorum generibus implicaret: regio tandem pecori pręfeciſſet: Hadingi

Suanhuitæ indoles.

filia Suanhuita ſororibus in famulitium ſumptis Suetiã petit clariſſimę indolis exitiũ
muliebri ingenio pręcurſura. Cumꝗ prędictos adoleſcentes nocturnis gregum excu-
biis occupatos diuerſi generis portentis circũfundi videret: ſorores equis deſcendere
cupientes tali poematis ſono vetuit.

Monſtra quidem video celerem captantia ſaltum:
  Corpora nocturnis pręcipitare locis.
Bella gerit dęmon: & iniquę dedita rixę
  Militat in mediis turba nephanda viis.
Effigie ſpectanda truci: portenta feruntur:
  Hæcꝗ hominum nulli rura patere ſinunt.
Agmina pręcipiti per inane ruentia curſu
  Hac nos progreſſum ſiſtere ſede iubent.
Flectere lora monent ſacriſꝗ abſiſtere campis:
  Aruaꝗ nos prohibent vlteriora ſequi.
Trux lemurum chorus aduehitur pręcepſꝗ per auras
  Curſitat: & vaſtos edit ad aſtra ſonos.

Accedunt fauni ſatyris:panumq; caterua
  Manibus admixta militat ore fero.
Siluanis coeunt aquili laruęq; nocentes
  Cum lamiis callem participare ſtudent.
Saltu librantur furię. glomerantur eiſdem
  Laruę:quas ſimis ſantua iuncta premit.
Calcandus pediti trames terrore redundat
  Tutius excelſi terga premantur equi.

Ad hęc Regnerus ſeruū regiū ſe profeſſus tam longinqui a domo exceſſus cauſam
aſtruxit ꝙ cum paſtoralis operis gratia rus relegatus pecus cui pręerat amiſiſſet:
deſperata recuperatione reditu abſtinere ꝗ vltionis pœnā incurrere pręoptaſſet.
Et ne fratris conditionē ſilentio pręteriret:tale dictis poema ſubiunxit.

Nos homines non monſtra puta:ſeruoſq; manentes
  Per loca paſcendos exagitaſſe greges.
At cum per teneros ageremus tempora luſus:
  Forte remota vagum ceſſit in arua pecus.
Cumq; petita diu ſpes deforet inueniendi:
  Inceſſit miſeris ſollicitudo reis.
Cumq; boum nuſꝗ veſtigia certa paterent:
  Obtinuit mœſtus ſontia corda pauor.
Hinc eſt ꝙ virgę vulnus pœnale verentes,
  Duximus in proprios triſte redire lares.
Credidimus ꝗ ferre manum pœnamq; ſubire
  Tutius aſſuetis abſtinuiſſe focis.
Sic pœnam differre iuuat:reditumq; peroſis
  Hac dominum latebra fallere cura manet.
Hac ope neglecti pecoris vitabitur vltor:
  Solaq; ſtat noſtris hęc fuga tuta viis.

Tunc Suanhuita ſpecioſiſſimū lineamentorū eius habitū curioſiori cōtēplatione
luſtratum impenſius ammirata:regibus te inquit nō ſeruis editū pręradiās lumi
num vibratus eloquitur. Forma proſapiam pandit. Et in oculorū micatu naturæ
venuſtas elucet. Acritas viſus ortus excellentiā pręfert. Nec humili loco natum li
quet:quē certiſſima nobilitatis index pulchritudo cōmendat. Exterior pupillarū
alacritas interni fulgoris geniū confitetur. Facies fidem generi facit:& in luculē-
tia vultus/maiorū claritudo reſpicitur. Neq; eñ tam comis,tāq; ingenua ſpecies:
ab ignobili potuit authore profundi. Sanguinis decus cognato frontē decore per-
fundit:& in oris ſpeculo conditio natiua reſultat. Minime ergo tam ſpectati cęla-
minis ſimulacrū obſcurus opifex abſoluit. Nunc itaq; celerrima declinatione cre-
bros viæ exceſſus petentes mōſtrigenos vitate cōcurſus. Ne elegātiſſimorū corpo
rum pręda ſordidiſſimis paſtū agminibus præbeatis. At Regnero maximus ob de
formitatē cultus rubor inceſſerat. Cuius vnicū in obſcuranda nobilitate remediū
ducebat. Seruitutē itaq; nō ſemp virilitate vacuā reperiri ſubiunxit. Sæpe eñ ſor
dido cultu robuſtā obtegi manū:fortēq; dextram atra veſte cōcludi interdū: itaq;
naturæ vitium virtute redimi,dānūq; generis animi ingenuitate penſari. Se er-
go Thor deo excepto nullā mōſtrigenæ virtutis potentiā expauere:cuius virium Thor deus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

magnitudini nihil humanarū diuinarūve rerum digna poſſit ęqualitate cōferri. Sed neqꝫ laruas liuido tantū ſqualore terribiles, a maſculis debere pectorib⁹ formidari. quarū effigies adulterino diſtincta pallore momētaneum corporis habitū ab aeris teneritudine mutuari conſueuerit. Falli igit̃ Suāhuitā: quę ſolidū virorū robur muliebriter emollire, vireſqꝫ vici inſolitas effœminato pauore perfundere conetur. Ammirata iuuenis conſtantiā Suanhuita ablegato nubilæ inumbrationis vapore pretentas ori tenebras ſuda perſpicuitate diſcuſſit. enſemqꝫ variis cōflictibus opportunū ſe ei daturā pollicita, mirā virginei cādoris ſpeciem nouo mēbrorū iubare pferebat. Taliter accēſi iuuenis cōnubiū pacta ꝓlato mucrone ſic cepit.

In gladio quo monſtra tibi ferienda patebunt:
  Suſcipe Rex ſponſę munera prima tuæ.
Hoc dignum te rite proba. manus ęmula ferri
  Geſtamen ſtudeat condecorare ſuum.
Ferrea vis tenerum mentis confortet acumen:
  Atqꝫ animus dextrę nouerit eſſe comes.
Aequet onus lator: & vt enſi congruat actus
  Accedat grauitas, par in vtroqꝫ tibi.
Framea quid prodeſt vbi languet debile pectus
  Et telum trepidę deſtituere manus!
Ferrum animo coeat corpuſqꝫ armetur vtroqꝫ:
  Iungatur capulo conſona dextra ſuo.
Hęc celebres edunt pugnas. quia iuncta vigoris
  Plus retinere ſolent: diſſociata minus.
Hinc tibi ſi volupe eſt belli clareſcere palma:
  Conſectare auſu quod premis ipſe manu.

Cunqꝫ multa ad hunc modū coaptato Rithmorū canore prōpſiſſet: dimiſſis comitibus aduerſum obſcœniſſimas portentorū cateruas noctē dimicādo permenſa: luce reddita varias laruarū formulas, & iniuſitata ſpecierū figmēta paſſim aruis incidiſſe cognoſcit. Inter quas & ipſius Thorildę crebris obfuſa vulnerib⁹ effigies viſebatur. Quas in ſtruem cōgeſtas ingenti pyra accenſa cremauit. Ne teter obſcœnorum cadauerū odor peſtifera exhalatiōe diffuſus: propius accedētes corruptionis contagio ſautiaret. Quo facto Regnero Suetię regnū, ſibi vero Regneri torū conciliauit. Qui licet tirociniū nuptiis auſpicari deforme exiſtimaret: ſeruatę ſalutis ſuę reſpectu prouocat⁹ promiſſum beneficio excoluit. Inter hæc Vbbo quidā ſororē Frothonis Vluildam iam pridē matrimonio cōplexus Danię Regnū cuius procurationē perfunctorię gerebat, vxoris nobilitate fretus occupat. Quāobrem Frotho orientis bella deſerere coactus: apud Suetiam cū Suanhuita Sorore graue prelium facit. Quo afflictus noctu cōſcenſa cymba per occultos nauigatiōis anfractus perforandę hoſtiū claſſis aditum quęrebat. Deprēheſus a ſorore rogatuſqꝫ cur tacito remigio varias meatuū ambages ſequeretur: ſimili queſtionis modo percōtantem abſoluit. Nā Suanhuita quoqꝫ eodem noctis tempore ſolitariā nauigationem ingreſſa, ancipiti declinatiōis giro multiplices ſenſim adit⁹ receſſuſqꝫ captabat. Fratrē itaqꝫ dudū ab eo collatę ſibi libertatis ammonitū rogare cœpit. vt quā bellum Ruthenicū petiturus arbitraria nubēdi poteſtate donauerat: aſſumpto cōiuge frui permittat, ratūqꝫ poſt factum habeat, quod fieri ipſe conceſſerit. Tam iu-

Regnerus Suetiæ regnū obtinet.

Vbbo Daniā occupat.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ſtis precibus ꝑmotus Frotho pacem cū Regnero cōponit: iniuriamq; quā ex ſoro-
ris petulantia ſuſcepiſſe videbatur: rogatui remiſit. A quibꝰ etiā manu quātā per
eos amiſerat donatus deforme vulnus ſpecioſo beneficio penſatū gaudebat. Daniā
ingreſſus capto ꝑductoq; ad ſe Vbboni ignouit: veniāq; q̄ pœnam mali merito re
pendere maluit: ꝙ regnū potius vxoris impulſu q̄ propria cupiditate tentaſſe: nec
tam autor iniuriæ: q̄ imitator fuiſſe videretur. Vluildā eidē ademptā amico ſuo
Scotto, qui & ipſe Scottici nominis cōditor fuit: nubere coegit thori varietatem
ſupplicii loco reputans. Cuius diſceſſum regiis etiā vehiculis proſequutus iniu-
riam beneficio penſauit. Sororis ſiquidē naturam nō ingeniū intuens: ſuę potiꝰ fa
mę q̄ illius nequitię cōſulebat. Quę fraternis meritis nihil ex conſueti odii ꝑtina-
cia remittens: noui mariti animū occidendi Frothonis occupādiq; Danorū impe
rii conſilio fatigabat. Segniter eñ deſerere ſolet animꝰ quicquid ſolido fuerit amo
re complexus. Neq; fluidis annis molitū cōtinuo crimē elabitur. Primęuā quippe
mentē poſterior imitatur affectio. Nec cito vitiorum veſtigia pereūt / quæ tenera
moribus ętas impreſſerit. Cū vacuas mariti aures haberet: inſidias a fratre in vi-
rum cōuertit: mercede conductis qui iugulum dormientis confoderēt. Qua de re
Scottus per pediſſequā certior factus: nocte qua cędis miniſteriū circa ſe peragen
dum acceperat lecto loricatus inceſſit. Rogatꝰ ab Vluilda quidita aſſuetę quietis
vſum / ferreo cultu mutaſſet? Sic ad præſens ſibi collibitū retulit. Cum ſomno obfu
ſus putaretur: irrūpentes inſidiarū miniſtros lecto delapſus obtruncat. Quo eue-
nit vt Vluildā inſidiis fratri nectendis abſtraheret: & aliis vxorū perfidiā cauen-
di documentū pręberet. Quę dū geruntur adoriendę bello Freſiæ Frothoni conſi-
lium incidit: claritatē orientis diuictione quęſitā occidentis oculis infundere aui
do. Oceanū petenti prima aduerſum Vitthonē Freſorū piratā congreſſio fuit. In
qua ſociis primos hoſtiū impetus ſolo clypeorū obiectu patienter excipere iuſſis,
non ante miſſilibus vtendū edixit q̄ penitus hoſtiū iaculorū imbrem exhauſtum
aduerterēt. Quę tanto a Freſis auidius emiſſa: quāto a Danis tolerabilius excepta:
Vitthone Frothonis patiētiā a pacis cupiditate ꝑfectā exiſtimāte. Oritur ingēs
claſſicū: & immēſo pila ſtridore diſſultant. Cum nullū incautis iaculū ſupeſſet: da
norum telis obfuſi vincūtur. Fuga littus amplexi inter flexuoſos foſſarū ambitus
obtrūcātur. Rhenū deinde claſſe rimatus extremis Germanię partibꝰ manus inie
cit. Repetito oceano Freſorū claſſem vadoſis inflictā vorticibus adortus cęde nau
fragiū cumulauit. Nec tantas hoſtiū acies obtriuiſſe contentus: Britāniam tētat.
Cuius rege deuicto, Melbricū Scotticę regionis pręfectū aggreditur. Cui cum bel
lum illaturꝰ Britannorū regem imminere ex ſpeculatore cognoſſet: tergoq; ſimul
ac pectori conſulere nequiret: militibus ad concionem vocatis deſerēda vehicula,
abiiciendā ſupellectilē, aurūq; quod ab eis geſtaretur paſſim per arua diſiiciēdum
edixit: affirmās ſolā in opum effuſione opem reſtare. Nec aliud concluſis ſubſidiū
ſupereſſe, q̄ hoſtē ab armis in auaritiam pellicere. Libēter prędā apud exteros quę-
ſitam ſupremę neceſſitati impendi debere. Fore eñ vt hoſtes non minore auidita-
te collectā abiicerēt q̄ repertā corriperēt oneri potius q̄ vſui futurā. Tūc Torkil-
lus auaritia ante alios inſignis cęteriſq; eloquio pręſtans: capite galea nudato cly-
ꝑeo innixus: Mouet inquit rex plęroſq; tuę pręceptiōis auſteritas: Qui magni ęſti
mant quod ſanguine pepererūt. ægre proiicitur qđ maximo conſtat periculo quę-
ſitum. Inuiti deſerūt: quod vitę diſcrimine emerunt. Extremę eñ dementię eſt vi-

Scotti a Scotto Dano vocati ſunt.

Malū conſiliū Vluildę

In Vitthonē Freſorū piratā.

Subactio Freſię a danis.

Secūda debellatio Alemanorū a Danis.

Subactio Scotię & Britannię.

Torkilli cōcio.

rili aĩo ac manu parta muliebriter ſpernere:opeſq; hoſti inſperatas afferre. Quid
deformius q̄ belli fortunã prędę quã gerimus contẽptu pręcurrere?certũq; & prę-
ſens bonũ dubii mali metu relinquere? Nondũ Scottos aſpeximus:& aruum auro
ſpargemus?Quales in pręlio exiſtimãdi ſunt: quos bellũ petentes ſola bellorũ ener
uat opinio?An qui hoſti formidoloſi fuimus:ridiculi erimus:claritatẽq; contẽptu
mutabimus?Mirabitur Britannus ab his ſe victũ:quos ſolo vinci timore conſpexe
rit.Illorũ metu prememur quibus metũ priores ingeſſimus?Quorũ prę́ſentiã cõ-
tẽpſimus:abſentiã metuemꝰ?Quãdo opes probitate mercabimur:quas timore vi-
tamus?Pecunias pro quibus pugnauimꝰ pugnã vitando tẽnemus?Quos pauperta
ti ſubiicere debuimꝰ diuitiis imbuemus?Spolia fortiter cepimus: molliter iacie-
mus?Quid turpius a nobis cõmitti poterit:q̄ aurũ erogare quibus ferrũ infligere
debemus?Pauor nũq̄ eximet quod virtꝰ peperit.Quod bello quęſiuimus:bello lin-
quendũ eſt.Tanti prędа vęneat quanti empta eſt.ferro preciũ ponderetur. Prę́ſtat
ſpecioſa defungi morte:q̄ lucis auiditate vileſcere.a vita paruulo temporis momẽ
to deſerimur:pudor etiã fatũ inſequitur.huic accedit ꝙ iactãtes aurũ, hoſtis hoc
auidiꝰ inſequetur:quo maiore metu vrgeri crediderit.Pręterea neutra nobis for-
tuna auri odiũ facit. Victores nãq; ære quod geſtamus ouabimus:victi ſepulturæ
prę́mio relinquemꝰ.Hęc Senior. At milites regis potius q̄ ſodalis conſiliũ intuen
tes prioremq; exhortationẽ poſterę prę́ferentes:quod cuiq; opum erat certatim lo
culis egerunt.Mannos quoq; varię ſupellectilis gerulos oneribus adſoluũt:ſicq; va
cuefactis crumenis:armis habilius accingũtur.Quibus progreſſis ſuccedẽtes Bri
tanni in patentẽ late prędam diſſiliũt.Quos rex circa pecunię raptũ auidius ęquo
occupatos conſpiciens: cauere iubet ne deſtinatas prę́lio manus opum onere fati-
gent:ſcientes triũphum ante carpendũ q̄ cenſum.Proinde auro ſpreto:auri domi-
nos inſequãtur. Nec ęris ſed victorię fulgorẽ mirentur:meminerintq; ſatius tro-
phęum pẽſare q̄ quęſtũ:potiorẽ eſſe metallo virtutẽ:ſi rite amborũ habitũ metian-
tur.hoc nãq; exteriorẽ ornatũ conciliari:illam interno externoq; cultui preciũ af-
ferre.Quãobrem remotos a pecunię contẽplatione oculos habeant:abſtractũq; aua
ritia animũ belli ſtudiis impendãt. Pręterea nouerint prędã ab hoſtibus de indu-
ſtria reiectã: aurũq; inſidiis potius q̄ vſui ſeminatũ. Sed & ſimplicẽ argenti nito-
rem latentis hami fraude implicitũ teneri.Neq; eñ facile fugiſſe exiſtimandũ qui
fortẽ Britannorũ gentẽ fugę prior adegerit. Cæterũ nihil indignius opibus eſſe:
quę raptorẽ captiuãt:dum ditare creduntur. Siquidem Danos quibus opes obtu-
liſſe videantur:ferro cędeq; mulctandos duxiſſe.Itaq; ſi ſparſa rapiant eo hoſtẽ in-
ſtruere viderẽtur.Si eñ ęris in medio poſiti ſpecie tangerẽtur: nõ ſolum id,ſed &
ſiquid eis proprię pecunię ſupereſſet amitterẽt. Quid eñ colligere prodeſſet:quę
protinus erogare cogãtur?Sin pecunia proſterni renuerint: hoſtẽ haut dubie pro
ſtraturos.Potius itaq; virtute arduos q̄ cupiditate pronos exiſtere debere:nec oc-
ciduos in auaritiã animos:ſed erectos in gloriam habendos eſſe.armis nõ auro cer
tandum fore.Finiente rege Eques Britannicus cunctis onuſtũ auro gremiũ oſten-
dens:colliguntur inquit rex ex oratione tua gemini rerum affectus:vnus timoris
alter maliuolentię teſtis. cum & opibꝰ propter hoſtem vti prohibeas:noſq; egenos
tibi q̄ locupletes militare ſatius ducas.Quid hac deformius volũtate?quid exhor-
tatione ſtolidius?Domeſticas hic gazas agnoſcimus.agnitas tollere dubitabimus?
Quod armis repetere ꝑgebamus:qđ ſanguine recuperare contẽdimus:vltro reſti-

Regis a prę da dehortatio.

Eqtis Britãni verba.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

tutum vitabimus: propria vendicare cunctabimur? Vter timidior eſt: qui parta
fundit: an qui fuſa legere ꝑtimeſcit? En quod neceſſitas ademit: caſus reddidit. Nõ
hoſtiũ ſed noſtra hęc ſpolia ſunt. nõ attulit aurum Britannię Danus: ſed abſtulit.
Quæ ſubacti inuitiq; perdidimꝰ: gratis redeuntia fugiemus? Nephas eſt tantum
fortunę beneficiũ indignãter excipere. Quid eñ veſanius q̃ opes in patulo conſti
tutas deſpicere: concluſas ac vetitas affectare? Ante oculos collocata faſtidio dabi=
mus: fugientia captaturi? In medio poſitis abſtinebimꝰ: longinqua atq; extera pe=
tituri? Quando peregrina p̄dabimur: ſi propria refutamꝰ? Nũq̃ deos tam infeſtos
experiar: vt ſinũ paterna auitaq; pecunia refertũ tam iuſto onere vacuefacere com
pellar. Noui Danorũ luxum: nũq̃ plena meri vaſa liquiſſent: ni timor aufugere cõ
puliſſet. Facilius vitã deſeruiſſent q̃ vinũ. Cõmunis hic nobis affectio eſt: hac illis
imagine reſpondemus. Eſto fugã finxerint: ante tamen in ſcottos incident q̃ regre
di queant. Nũq̃ porcis proculcãdum aut beluis hoc aurũ rure ſqualebit / humano
meliꝰ vſui ſeruiturũ. Pręterea ſi exercitꝰ a quo victi ſumꝰ ſpolia rapimꝰ: fortunã in
noſmet victoris trãſferimus. Quod eñ certius victorię p̄ſagium accipi poſſet: q̃
pugnã p̄da p̄currere: caſtraq; ab hoſtibus deſerta ante p̄lium capere? Satius eſt me=
tu viciſſe q̃ ferro. Finierat vix eques: & ecce omniũ effuſę in p̄dam manus nitida
paſſim ęra carpſere. Mireris illic obſcœnę auiditatis ĩgeniũ: ſpeculari poſſes im=
moderatũ cupiditatis exemplũ. Videres cum gramine pariter aurũ cõuelli: inte=
ſtinũ diſſidiũ naſci. immemores hoſtiũ ciues ferro decernere. familiaritatis iura,
ſocietatis reſpectũ negligi. auaritiã omnes: amicitias neminẽ intueri. Interea Fro
tho ſiluã quæ Scottiam Britãniãq; ſecernit: vaſto itinere ꝑmenſus: arma milites
capere iubet. Cuiꝰ aciem ſpeculati Scotti cũ ſibi leuia tantũ pila ſuppetere: Danos
vero p̄ſtantiori armaturę genere cultos conſpicerẽt: pugnã fuga p̄ueniunt. Quos
Frotho Britannicę effuſionis metu modicũ inſecutus: Vluildę virũ Scottum cũ — Scottus.
ingenti exercitu obuiũ recepit: quẽ e remotiſſimis ſcottię finibus auxilii danis fe
rendi cupido ꝑduxerat. Per hũc ſcottorũ inſectatiõe relicta: curſum in Britanniã
reflectere iuſſus: prędã quã vafre reiecerat acriter recuperauit. Igitur quo ęquio=
re animo opes deſeruit: hoc faciliꝰ recepit. Pœnituit tũc oneris Britãnos: ſangui
ne pœnas auaritię dantes. Piguit inexpleta auiditati brachia porrexiſſe. Puduit
minus regię exhortationis q̃ propriæ indulſiſſe cupiditati. Poſt hæc celeberrimũ
inſulę oppidũ Lũdoniam petit. Cuius murorũ firmitate expugnationis facultatẽ — Expugna=
negante: mortis ſimulatiõe facta: vires ab aſtutia mutuatus eſt. Siquidem p̄fectus — tio ciuita=
Lundonię Dalemannus cũ falſum de eius obitu nuntiũ accepiſſet: receptis in dedi — tis lũdonię
tionẽ danis ducem ex indigenis offert. Quem vt ex magno aceruo legerent oppi= — in anglia.
dum intrare permiſit. Quibus electionis diligentiã ſimulantibus: nocturnis inſi=
diis circũuentus opprimitur. His geſtis regem in patriam regreſſum Scato qui= — Modus prã
dam cõuiuio excipit bellicis eius laboribus voluptatis licentiã ꝑmixturus. Apud — dẽdi ĩ lectis
quem Frotho dũ regio more ſtratis auro puluinaribus accubaret: per Hundingũ — priſcorũ.
quẽdam ad dimicãdũ prouocatus, q̃q̃ cõuiuialibus mentẽ gaudiis impendiſſet: — Frotho ad
plus pugnę ꝓpinquitate q̃ epularũ pręſentia delectatus, duello cœnã, victoria duel — dimicãdũ
lum abſoluit. In quo dubię ſalutis vulnere ſuſcepto: rurſum haquini pugilis adhor — prouocatᷣ.
tatione ꝑſtrictus prouocantis nece vltionẽ irritatę quietis exegit. Duos ex cubicu
lariis palã inſidiarũ conuictos ingentibus ſaxis affixos pelago obruit, põderoſum
animi crimẽ annexa corporibus mole mulctando. Ferunt quidã Vluildam tunc ei

Veſtis mira.

Mors Frothonis primi.

inſecabilē ferro veſtē donaſſe qua circūamictus nullo telorū acumine lęderet. Nec ꝑtereundū Frothonē contuſis cōmolitiſq; auri fragminibus cibos reſpergere ſolitū, quibꝰ aduerſum familiares veneficorū inſidias vteretur. Hic dū Regnerū Suetię regem falſo ꝓditionis inſimulatū bello laceſſit: nō telorū vi ſed armorū pōdere & corporis ęſtu ſtrāgulatꝰ interiit: haldano, Roe, & Scato, filiis relictis. His virtute paribus, ęqua regnādi inceſſit auiditas. Imperii cuiq; cura extitit. fraternus nullum reſpectus aſtrinxit. Quem enim nimia ſui charitas ceperit / aliena deſerit:

Haldani octaui regis crudelitas.

nec ſibi quiſq̃ ambitioſe atq; aliis amice conſulere pōt. Horū maximus Haldanus Roe & Scato fratribꝰ interfectis: naturā ſcelere polluit: regnū parricidio carpſit. Et ne vllum crudelitatis exemplū omitteret: cōpręhenſos eorū fautores prius vinculorū pœna coercuit: mox ſuſpendio cōſumpſit. Cuius ex eo maxime fortuna ammirabilis fuit: ꝙ licet oīa tēporū momēta ad exercēda atrocitatis officia cōtuliſſet: ſenectute vitā nō ferro finierit. Huiꝰ filii Roe, & Helgo fuere. A Roe Roſkildia

Roſkildia conditur a Roe rege nono.

Helgo rex. x.

condita memoratur: quā poſtmodū Sueno furcatæ barbæ cognomento clarus ciuibꝰ auxit: amplitudine ꝓpagauit. Hic breui anguſtoq; corpore fuit: Helgonē habitus procerior cepit. Qui diuiſo cum fratre regno maris poſſeſſionē ſortitus: regem ſclauię Scalcū maritimis copiis laceſſitū oppreſſit. Quā cum in ꝓuinciā redegiſſet: varios pelagi receſſus vago nauigationis genere ꝑluſtrabat. Hic licet ferocioris ingenii eſſet: luxuria tamē ſęuitiā ęquabat. Adeo ſiquidē proiectus in venerem extitit: vt ambiguę exiſtimationis eſſet tyrannide magis an libidine arſerit. Apud inſulā Thoro virgine Thora ſtuprū pati coacta filiā ſuſcepit: cui poſt-

Tertia ſubiugatio teutonicorū a Danis.

modū vrſę vocabulū aptauit. Hundingū ſaxoniæ regis ſyrici filiū apđ Stadiū oppidum ꝑlio vicit, eūdemq; ex prouocatione adortus duello ꝓſtrauit. Ob quod hūdingi interemptor vocatus: victorię decus cognomine vſurpauit. Iutię ſaxonibus ereptę ius ꝓcurationēq; Heſcę, Eyr & Ler ducibꝰ cōmiſit. Apud ſaxoniā ingenui ac liberti necē pari ſumma rependendā cōſtituit: ꝑinde ac liquido cōſtare volens ꝙ cūctas theutonū familias ęqua ſeruitus teneret: omniūq; corrupta libertas parem

Thorę facinus.

cōditionis ignominiā redoleret. Cum ad īſulam thoro piraticā reflexiſſet: Thora necdū amiſſę virginitatis mœrore depoſito turpi cōmento nephariā ſtupri vltionem excogitauit. Siquidē filiā nubilis ętatis de induſtria littori immiſſam cōcubitu patrē maculare ꝑcepit. Qui licet inſidioſę voluptatis illecebris corpus dediſſet: animi tamē integritatē exuiſſe credēdus nō eſt. cū ei promptiſſimā erroris excuſationē ignorātię beneficiū afferret. O ſtolidā matrē: quæ filiæ pudicitiā vt ſuā vlciſceretur: exulare ꝑmiſit. nec ſanguinis ſui caſtitatē curauit. dum modo inceſti efficeret reum per quē prior ipſa ꝑdiderat cœlibatum. Atrocē fœminę mentē quę veluti ſecūdā ſui corruptionē in pœnā corruptoris expendit. cū hoc ipſo potiꝰ iniuriam augere q̃ extenuare videretur. Quippe quo ſe vltionē aſſequi credidit: culpam conſtruxit. Et dū noxam detrahere geſtit: nephas adiecit: ſobolis ſuę nouercā agēdo: cuius vt propriā expiaret infamiā flagitio nō pepercit. Nec dubiū eandem refertū impudētia animū geſſiſſe: cuius tantus a pudore exceſſus erat: vt iniuriæ ſolatiū filię probro petere nō erubeſceret. Magnum ſed vno expiabile ſcelus: ꝙ concubitus noxam fauſta proles deterſit: neq; opiniōe triſtius q̃ fructu iocūdius fuit.

Rolpho.

Siquidē genitus ex Vrſa Rolpho ortus ſui īfamiam cōſpicuis probitatis operibꝰ redemit. quorū eximiū fulgorē omnis ęui memoria ſpecioſo laudū præconio celebrat. Fit eñ vt lętis lugubria finiantur & in ſpecioſos exitꝰ turpiter auſpicata cō-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

cedant. Igitur vt flagitioſus ita fœlix patris error extitit, quē tāta luce mirificus
poſtmodū fili9 expiauit. Interea Regnero apud ſuetiā defuncto: cōiunx eius Suan
huita paruo poſt & ipſa morbo ex mœſtitia cōtracto decedit: fato virū inſecuta a
quo vita diſtrahi paſſa non fuerat. Fieri nāqꝫ ſolet vt quidā ob eximiam charita-
tē quā viuis impenderāt: etiā vita excedentes comitari cōtendāt. his filius Hoth-
brodus ſuccedit: qui proferēdi imperii ſtudio orienti bellū intulit: ac poſt immen
ſam populorū cladē: Atiſlum & høtherū filios procreauit. Hiſdem Geuarū quen-
dam egregiis ſibi meritis deuinctū pędagogum adciuit. Nec oriētis victoria con
tentus: daniā petit. eiuſqꝫ regem Roe tribus p̄liis p̱uocatum occidit. His cognitis
Helgo filiū Roluonē Lethrica arce cōcluſit hęredis ſaluti cōſulturus: vtcūqꝫ ſuam
fortunam tractaſſet. Deinde p̄ſides ab Hothbrodo immiſſos vt externo patriā do-
minio liberaret miſſis per oppida ſatellitib9 cæde ſubegit. Ipſum quoqꝫ Hothbro
dum cū omnibus copiis nauali pugna deleuit. nec ſolū fratris: ſed etiā patriæ iniu
riam plenis vltionis armis penſauit. Quo euenit vt cui nuper ob hundingi cædē
agnomē inceſſerat: nūc Hothbrodi ſtrages cognomētū inferret. Præterea ſueones
perinde ac parū pręliis afflictos abiectiſſimo conditionis inſtituto mulctauit: lege
ſanciens, ne cuiuſpiam eorū iuxta legitimarum cōpoſitionum formulā lęſio ſarci-
retur. His geſtis ob ſuperioris flagitii ruborem patriam penateſqꝫ peroſus: repe-
tito oriente decedit. Opinātur quidā ꝙ exprobratę ſibi turpitudinis anxius: ſup
diſtrictū gladiū incūbendo: voluntaria ſe morte conſumpſerit. Huic filius Roluo
ſuccedit: vir corporis animiqꝫ dotibus venuſt9: qui ſtaturę magnitudinē pari vir
tutis habitu cōmendaret. Cuius temporibus cum danorum imperio ſuetia ſubia-
ceret: Atiſlus Hothbrodi filius liberandę patriæ ratione callidius quæſita: matrē
Roluonis Vrſam coniugio ſibi ſociandam curauit: intercedente cōnubii affinita-
te efficaciores priuigno monitus ſemper tributi laxatione daturus. Nec fortunam
votis aduerſam habuit. Hic a puero liberalitatis odio imbutus adeo pecuniæ te-
nax extitit: vt munificū haberi infamię loco duceret. Quem cum Vrſa tantis aua
ritiæ ſordibus obfuſum videret: ideoqꝫ eo carere cuperet: inſidiis agendum rata:
mira artis ſuperficie fraudis formulā texit. Impietatis quippe ſimulationē ample
xa: maritum capeſſendę libertatis ammonitū: nouarum rerum exhortatione ſolli
citat: filiūqꝫ maximis muneribus promiſſis, Suetiā arceſſiri curat. Ita nāqꝫ ſe vo-
tis maxime potiturā credebat: ſi filio aurum victrici nacto: regias opes fugiendo
conuellere: virūqꝫ non tantum thoro: ſed etiam pecunia fraudare potuiſſet. Neqꝫ
enim auaritiam vllo melius q̃ opum ſubtractione mulctandā putabat. Cuius doli
profunditas ab intimis aſtutiæ modis profecta: haud facile ex hoc diſcerni pote-
rat, ꝙ permutandi thori ſtudium, affectatę libertatis imagine colorabat. Cęcam
viri mentē quæ matrem aduerſum filii caput exarſiſſe putauit: nec ſuam potius
ſtrui perniciem intellexit. Stolidum mariti ſenſum, qui peruicacem vxoris indu-
ſtriam non aduertit: transferendi cōnubii copiam filialis odii ſpecie molientem.
Cum enim nulla muliebribus animis fiducia debeatur: is tanto ſtolidiorem fœmi-
nę fidē detulit: quanto facilius eam ſibi fidam, filio inſidioſam putauit. Igitur pro
miſſorū magnitudine excitus Roluo / cum Atiſli forte penates ingreſſus ob abſen
tiæ diuturnitatem conuictuſqꝫ diſſuetudinem parum a matre cognoſceretur: le-
niendæ famis ſubſidium per iocum petere cepit. Qua prandium a rege poſcēdum
hortante: laceram veſtis ſuę partem exerens operam conſuentis expoſcit. Cum ob

Hothbrodus Suetię rex.

Mors Roe.

Roluo rex xiii. cognomēto krage

Atiſli auaritia.

Vrſę aſtus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ſeratas matris aures haberet difficile inquit veram ac ſolidam amicitiam reperi-
ri: cum filio mater epulum: fatu ſoror ſuendi obſequium neget. Ita matris errore
mulctato: magnum eidem negatę humanitatis ruborem iniecit. Quem cũ Atiſlus
inter epulas matri diſcubitu iunctũ aſpiceret: vtrũq; laſciuiæ increpans impudi-
cum fratris ſororiſq; cõſeſſum aſſeruit. Cui Roluo honeſtum in filio maternę cha
ritatis amplexum reſpondit: laceſſitę integritatis defenſionẽ ab arctiſſimo naturę
vinculo mutuatus. Idem percunctantibus cõuiuis quod fortitudinis genus cæte-

Cõmendatio patiẽtię i Roluone.

ris ante ferret: patientiã nominauit. Interrogatus ab iiſdem Atiſlus cui potiſſimũ
virtuti votorum ſuorum ſtudium obligaſſet: Liberalitatis ſibi profeſſionem apta
uit. Exigũtur igitur hinc animoſitatis: inde munificẽtię pacta: priorq; Roluo vir
tutis experimentũ edere iubetur. Qui cum igni applicaretur: parmulã parti qua
acrius vrgebatur obiecit: alteroq; laterũ defenſo: reliquum munimento vacuum.
vnico patientię duramento firmauit. Magna viri ſolertia leniendi ardoris præſi-
dium a clypeo mutuantis. vt inde expoſito flãmis corpori propugnaret: vnde eidẽ
inter ſtridentia quandoq; tela conſuluiſſet. Aeſtus tamen telis acrior cũ vallatam
clypeo partem expugnare nõ poſſet: defectum munimine latus inuaſit. Quem pe-

Pediſſequę pietas.

diſſequa quę forte propter focum aſtabat intolerabili coſtarum ardore torreri cõ
ſpiciens: egeſta dolio clepſedra fuſo flammã humore ſopiuit mediaſq; incẽdii poe-
nas tẽpeſtiuo liquoris beneficio repreſſit. Roluo patiẽtiæ cõſummatiõe laudatur.

Atiſli ſimulata munificentia.

Poſt hęc Atiſli munera requirũtur. ferunt illum collatis in priuignũ opib9 ad vl-
timũ ingentis ponderis torquẽ quo donũ cumulatius redderet expendiſſe. Igitur

Vrſę fuga & pecunię abiectio.

vrſa tertio cõuiuii die edendę fraudis copiam aucupata: ſuſpicato nil tale coniu-
ge: regia pecunia vehiculis impoſita propriis ſe penatibus furtiuo ſubduxit egreſ
ſu. ſubluſtriq; nocte fugam cum filio conſecuta diſcedit. Inſequentis ſe viri metu
percita: per ſummã vlterioris fugę diffidentiã comites abiiciendę pecunię iuſ-
ſu ſollicitat: vita vel opibus carituros affirmans: vnicũ ſalutis ſtipendium in ęris
abiectione repoſitũ. nec fugę ſubſidiũ niſi rerum damno carpendum. Eodem itaq;
exemplo vtendum: quo ſibi Frothonẽ apud britannos conſuluiſſe proditum erat.
Adiecit etiam non magno conſtare ſi propria ſuetis reſumenda deponerent, dum
inde ſibi fugæ profectus vnde eis inſecutionis defectus accederet: magiſq; aliena
reſtitui. q̃ ſua deſeri viderentur. Nec mora quo fuga celerius carperetur. reginæ
iuſſa complentur. Aurum crumenis egeritur. opes hoſtium raptui relinquũtur.
Sunt qui aſſerant Vrſam retẽtis pecuniis ęs auro oblitum: fugæ ſuæ veſtigiis in-
ſtrauiſſe. Credi namq; poterat fœminam ingentia molitam facinora: metallum
quoq; iactui deſtinatum inani fulgore pinxiſſe verarum opum pretia mẽdacis au-

Atiſli cupiditas.

ri iubare ſimulantem. Videns igitur Atiſlus donatũ Roluoni torquem inter alia
auri inſignia relictum intimũ auaritię ſuæ pignus curioſius contẽplatus: vt præ-
dam exciperet: affixis humo genibus cupiditati maieſtatem inclinare ſuſtinuit.
Quem Roluo tollendæ pecunię gratia pronum dimiſſumq; conſpiciens: propriis
proſtratum muneribus riſit, perinde ac cupide repetentem quod callide tribuiſ-
ſet. Contentis pręda ſuetis: ocius ad naues ſe recipit fugamq; vehemẽti remorum

Roluonis mira liberalitas.

conatu captauit. Ferunt autem illum quicquid præſtare poſceretur primę ſuppli-
cationi prompta liberalitate tribuere ſolitum: nec vnq̃ ad ſecundam petentis vo-
cem diſtuliſſe rogatum. Siquidem precum iterationem munificentiæ velocitate
præcurrere: q̃ beneficium tarditate notare maluit. Quę res ei maximam athleta-

rum frequentiam conciliauit. Plærunq; enim virtus: aut pręmiis paſcitur: aut lau-
dibus incitatur. Per idem tempus Agnerus quidam Ingelli filius ſororem Roluo- **Agnerus.**
nis Rutam nomine matrimonio ducturus, ingenti cõuiuio nuptias inſtruit. In quo
cum pugiles omni petulantiæ genere debacchantes in Ialtonem quendam nodoſa
paſſim oſſa coniicerent: accidit vt eius conſeſſor Biarco nomine iacentis errore ve
hementem capite ictum exciperet. Qui dolore pariter ac ludibrio laceſſitus / oſſe
inuicem in iacientem remiſſo: frontem eius in occuput reflexit. idemq; loco frontis
intorſit tranſuerſum hominis animum vultus obliquitate mulctando. Ea res con-
tumelioſam ioci inſolentiam temperauit: pugileſq; regia abire coegit. Qua conui-
uii iniuria permotus ſponſus: ferro cum Biarcone decernere ſtatuit: violatæ hila-
ritatis vltionẽ duelli noīe quęſiturus: in cuiꝰ ingreſſu vtri prior feriẽdi copia debe-
retur diutule certatum eſt. Non enim antiquitus in edendis agonibus crebrę ictu- **Modus pu-**
um viciſſitudines petebantur: Sed erat cum interuallo temporis etiam feriendi di- **gnãdi priſ-**
ſtincta ſucceſſio. rariſq; ſed atrocibus plagis certamina gerebantur: vt gloria po- **corum.**
tius percuſſionum magnitudini: ꝗ numero deferretur. Pręlato ob generis dignita-
tem Agnero: tanta vi ictum ab eo editum conſtat: vt prima caſſidis parte conſciſſa:
ſupremam capitis cuticulam vulneraret: ferrumq; mediis galeæ interclusum fora-
minibus dimitteret. Tunc Biarco mutuo percuſſurus quo plenius ferrum libraret
pedem trunco annixus: medium Agneri corpus: pręſtãtis acuminis mucrone trãſ- **Biarconis**
egit. Sunt qui aſſerant morientem Agnerum ſoluto in riſum ore: per ſummam do- **robur.**
loris diſſimulationem ſpiritum reddidiſſe. Cuius vltionem pugiles auidius expe-
tentes, ſimili per Biarconem exitio mulctati ſunt. Vtebatur quippe præſtantis acu
minis inuſitatęq; longitudinis gladio, quem Løui vocabat. Talibus operum meri-
tis exultanti nouam de ſe ſilueſtris fera victoriam præbuit. Vrſum quippe eximiæ **De vrſo &**
magnitudinis obuium ſibi inter dumeta factum iaculo confecit: comitemq; ſuum **eius cruore**
Ialtonem: quo viribus maior euaderet: applicato ore: egeſtum belluę cruorem hau- **potando.**
rire iuſſit. Creditum nanq; erat: hoc potionis genere corporei roboris incremen-
ta præſtari. His facinorum virtutibus clariſſimas optimatum familiaritates ade-
ptus: etiam regi percharus euaſit: ſororem eius Rutam vxorem adciuit: victiq; ſpõ
ſam victorię pręmiũ habuit. Ab Atiſlo laceſſiti Roluonis vltionẽ armis exegit. eũq;
victum bello proſtrauit. Tunc Roluo magni acuminis iuuenem Hiarthwarum no **Hiarth.**
mine ſorore Sculda ſibi in matrimonium data: annuoq; vectigali impoſito: Suetiæ **Suetia ter-**
præfectum conſtituit: libertatis iacturam affinitatis beneficio leniturus. Hoc loci **tio a danis**
quidam memoratu iocundum operi inſeratut. Adoleſcens quidam Wiggo nomine **ſubacta.**
corpoream Roluonis magnitudinem attentiori contemplatione ſcrutatus: ingen- **Wiggonis**
tiq; eiuſdem admiratione captus: percontari per ludibrium cœpit: quiſnam eſ- **de Roluone**
ſet iſte krage, quem tanto ſtaturæ faſtigio prodiga rerum natura ditaſſet. faceto ca **dicterium.**
uillationis genere inuſitatum proceritatis habitum proſecutus. Dicitur enim lin-
gua danica. krage. truncus cuius ſemicæſis ramis faſtigia conſcenduntur. Ita vt
pes præciſorum ſtipitum obſequio perinde ac ſcalę beneficio nixus: ſenſimq; ad
ſuperiora prouectus: petitæ celſitudinis compendium aſſequatur. Quem vocis ia-
ctum Roluo perinde ac inclytũ ſibi cognomen amplexus: vrbanitatem dicti ingen-
tis armillæ dono proſequitur. Qua Wiggo dexteram excultam extollens lęua per
pudoris ſimulationem poſt tergũ reflexa ridiculũ corporis inceſſum præbuit. præ-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

fatus exiguo lętari munere. quem ſors diutiuæ tenuiſſet inopiæ. Rogatus cur ita ſe gereret: inopem ornamenti manum nulloq; cultus beneficio gloriantem / ad aſpectũ reliquæ: verecũdo paupertatis rubore perfundi dicebat. Cuius dicti calliditate cõſentaneum priori munus obtinuit. Siquidem Roluo manum quę ab ipſo occultabatur exemplo reliquę in medium accerſendam curauit. Nec wiggoni rependendi beneficii cura defuit. Siquidem arctiſſima voti nuncupatione pollicitus eſt: ſi Roluonem ferro perire contingeret: vltionem ſe ab eius interfectoribus exacturum.

Voto ſe aſtringẽdi mos priſc⁹.

Nec prætereundum ꝙ olim ingreſſuri curiam proceres: famulatus ſui principia: alicuius magnę rei voto principibus obligare ſolebant: virtute tirocinium auſpicantes. Interea Sculda tributarię ſolutionis pudore permota / diris animum cõmentis applicans maritum exprobrata cõditionis deformitate, propulſandę ſeruitutis monitu cõcitatum, atq; ad inſidias Roluoni nectendas perductum, atrociſſimis nouarum rerum conſiliis imbuit. plus vnũquenq; libertati: q̃ neceſſitudini debere teſtata.

Sculdę facinus.

Igitur crebras armorum maſſas diuerſi generis tegminibus obuolutas tributi more per hiarth warum in daniam perferri iubet. occidendi noctu regis materiam prębituras. Refertis itaq; falſa vectigalium mole nauigiis: Lethram pergitur: quod oppidum a Roluone conſtructum eximiiſq; regni opibus illuſtratum: cæteris confinium prouinciarum vrbibus regię fundationis & ſedis auctoritate pręſtabat.

Lethra regalis olim ſedes.

Rex aduentum hiarth wari conuiualis impenſæ deliciis proſecutus: ingenti ſe potione proluerat. Hoſpitibus præter morem ebrietatis intemperantiam formidantibus. Cæteris igitur altiorem carpentibus ſomnum, ſueones quibus ſceleſti libido propoſiti communem quietis vſum ademerat: cubiculis furtim delabi cœpere. Aperitur ilico telorum occluſa congeries: & ſua ſibi quiſq; tacitus arma connectit. deinde regiam petunt: irruptiſq; penetralibus in dormientium corpora ferrum deſtringũt. Experrecti cõplures quibus non minus ſubitæ cladis horror, q̃ ſomni ſtupor inceſſerat: dubio niſu diſcrimini reſtitere, ſocii an hoſtes occurrerent: noctis errore incertum reddente.

Hialto.

Eiuſdem forte ſilentio noctis Hialto qui inter regios proceres ſpectatæ probitatis merito præeminebat: rus egreſſus ſcorti ſe complexibus dederat. Hic cum obortum pugnę fragorem ſtupida procul aure ſenſiſſet fortitudinem luxuriæ prætulit: maluitq; funeſtum martis diſcrimen appetere q̃ blandis veneris illecebris indulgere. Quanta hunc militem regis charitate flagraſſe putemus: qui cum ignorantiæ ſimulatione excuſationem abſentiæ pręſtare poſſet: ſalutem ſuam manifeſto periculo obiicere, q̃ voluptati ſeruare ſatius exiſtimauit! Diſcedentem pellex percunctari cœpit ſi ipſo careat: cuius ætatis viro nubere debeat. Quam Hialto perinde ac ſecretius allocuturus, propius accedere iuſſam: indignatus amoris ſibi ſucceſſorem requiri præciſo naſo deformem reddidit: erubeſcendoq; vulnere libidinoſæ percunctationis dictum mulctauit: mentis laſciuiam oris iactura temperandam exiſtimans.

Naſus concubinę ſic meritę abſcinditur.

Quo facto liberum quęſitę rei iudicium a ſe ei relinqui dixit. Poſt hęc repetito ocius oppido: confertiſſimis ſe globis immergit: aduerſaſq; acies mutua vulnerum inflictione proſternit. Cũq; dormientis adhuc Biarconis cubiculum præteriret: expergiſci iuſſum tali voce compellat.

Ocius euigilet quiſquis ſe regis amicum
Aut meritis probat: aut ſola pietate fatetur.
Diſcutiant ſomnum proceres. ſtupor improbus abſit:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Incaleant animi vigiles:ſua dextera quenq;
Aut famæ dabit:aut probro perfundet inerti.
Noxq; hæc aut finis erit:aut vindicta malorum.
Non ego virgineos iubeo cognoſcere ludos
Nec teneras tractare genas:aut dulcia nuptis
Oſcula conferre:& tenues aſtringere mãmas.
Non liquidum captare merum:tenerumve fricare
Fœmen & in niueos oculum iactare lacertos.
Euoco vos ad amara magis certamina Martis.
Bello opus eſt,nec amore leui,nihil hic quoq; facti
Mollities eneruis habet:res prælia poſcit.
Quiſquis amicitiam regis colit:arma capeſſat.
Penſandis animis belli promptiſſima laus eſt.
Ergo viris timidum nihil aut leue fortibus inſit.
Deſtituatq; animos armis ceſſura voluptas.
In pretio iam fama manet:laudis ſibi quiſq;
Arbiter eſſe poteſt,propriaq; niteſcere dextra.
Inſtructum luxu nihil aſſit:plena rigoris
Omnia præſentem diſcant exoluere cladem.
Non debet laudis titulos aut præmia captans
Ignauo torpere metu:ſed fortibus ire
Obuius:& gelidum non expalleſcere ferrum.
Ad hãc vocem expergefactus Biarco cubicularium ſuum Scalcum ocyus excitatũ hoc alloquitur modo.
Surge puer:crebroq; ignem ſpiramine paſce:
Verre larem ligno:& tenues diſpelle fauillas:
Scintillas extunde focis:igniſq; iacentes
Erige relliquias & opertas elice flammas.
Languentem compelle larem producere lumen:
Ardenti rutilas accendens ſtipite prunas:
Proderit admota digitos extendere flamma.
Quippe calere manu debet qui curat amicum
Et nocui penitus liuoris pellere frigus.

Rurſum Hialto.

Dulce eſt nos domino percepta rependere dona:
Acceptare enſes:famæq; impendere ferrum.
En virtus ſua quenq; monet meritum bene regem
Rite ſequi:dignaq; ducem grauitate tueri.
Enſes theutonici:galeæ armillæq; nitentes
Loricæ talo immiſſę:quas contulit olim
Roluo ſuis:memores acuant in prælia mentes.
Res petit & par eſt:quæcunq; per ocia ſumma
Nacti pace ſumus:belli ditione mereri:
Nec lętos curſus mœſtis pręponere rebus:
Aut duris ſemper caſus præferre ſecundos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Mente pari proceres ſortem capiamus vtranq́.
Nec mores fortuna regat.quia condecet ęque
Delicias ac dura pati.vultuq́ ſub illo
Ducamus triſtes quo dulces hauſimus annos.
Omnia quæ poti temulento prompſimus ore
Fortibus edamus animis & vota ſequamur
Per ſummum iurata iouem,ſuperoſq́ potentes.
Danorum primus herus eſt meus.aſſit eidem
Vt probus eſt quiſq́.procul hic ꝑcul eſte fugaces.
Forti opus eſt ſtabiliq́ viro,non terga ferente
In dubium.bellive truces metuente paratus.
Maxima ſæpe duci virtus ex milite pendet.
Tanto etenim princeps aciem ſecurior intrat
Quanto illum melius procerũ ſtipauerit agmen.
Arripiat digitis pugnacibus arma ſatelles
Iniiciens dextram capulo,clypeumq́ retentans.
Inq́ hoſtis ruat:& nullos expalleat ictus.
Nemo ſe retro feriendum prębeat hoſti:
Nemo enſes tergo excipiat.pugnacia ſemper
Pectora vulneribus pateant.certamina prima
Fronte gerunt aquilę.& rapidis ſe rictibus vrgent
Anteriore loco.ſpecies vos alitis ęquet
Aduerſo nullam metuentes corpore plagam.
Ecce furens ęquoq́ ſui fidentior hoſtis
Ferro artus,faciemq́ aurata caſſide tectus:
In medios fertur cuneos:ceu vincere certus
Intimiduſq́ fugæ:& nullo ſuperabilis auſu.
Suetica(me miſerum)danos fidutia ſpernit.
Ecce truces oculis gotthi,viſuq́ feroces
Criſtatis galeis haſtiſq́ ſonantibus inſtant
In noſtro validam peragentes ſanguine cladem.
Diſtringunt gladios:& acutas cote bipennes.
Quid te hiaruare loq̄r?quē Sculda nocēte repleuit
Conſilio tantaq́ dedit crudeſcere culpa?
Quid te infande canam noſtri diſcriminis auctor
Proditor eximii regis:quem ſęua libido
Imperii,tentare nephas:furiiſq́ citatum
Coniugis æternam pepulit prętendere noxam?
Quis te error factum danis dominoq́ nocentem
Præcipitauit in hoc rerum ſcelus? vnde ſubibat
Impietas tanto fraudis conſtructa paratu?
Quid moror? extremam iam deguſtauimꝰ eſcam.
Rex perit & miſeram ſors vltima corripit vrbem.
Illuxit ſuprema dies.niſi forte quis aſſit
Tam mollis q̄ ſe plagis præbere timeſcat:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Aut imbellis ita vt domini non audeat vltor
Eſſe ſui: dignoſq; animo proſcribat honores.
Tu quoq; conſurgens niueum capit exere Ruta:
Et latebris egreſſa tuis in prælia prodi.
Cȩdes te foris acta vocat, iam curia bellis
Concutitur diroq; ſtrepunt certamine portȩ.
Loricas lacerat ferrum, dirumpitur hamus
Nexilis & crebro cedunt præcordia telo.
Iam clypeum regis vaſtȩ minuere ſecures.
Iam longi reſonant enſes: crepitatq; bipennis
Humanis impacta humeris, & pectora findens.
Quid pauitãt animi? quid hebeſcit languidus enſis?
Porta vacat noſtris, externo plena tumultu.

Cunq; Hialto magna admodum ſtrage edita prælium cruentaſſet: tertio tabernaculum Biarconis offenderat: quem metus cauſa auidũ quietis ratus tali ignauiæ exprobratione pertentat.

Vt quid abes Biarco? num te ſopor occupat altus?
Quid tibi queſo morȩ eſt? aut exi, aut igne premeris.
Elige quod prȩſtat, eia concurrite mecum.
Igne vrſos arcere licet, penetralia flammis
Spargamus, primoſq; petant incendia poſtes.
Excipiat torrem thalamus, tectiq; ruina
Fomentum flammis: & alendo præbeat igni.
Fundere damnatis fas eſt incendia portis.
At nos qui regem voto meliore veremur
Iungamus cuneos ſtabiles, tutiſq; phalangem
Ordinibus menſi: qua rex præcepit eamus
Qui natum bøki Røricum ſtrauit auari:
Implicuitq; virum leto virtute carentem.
Ille quidem præſtans opibus: habituq; fruendi
Pauper erat: probitate minus q̃ fœnore pollens:
Aurum militia potius ratus, omnia lucro
Poſthabuit, laudiſq; carens congeſſit aceruos
Aeris: & ingenuis vti contempſit amicis.
Cunq; laceſſitus Roluonis claſſe fuiſſet
Egeſtum ciſtis aurum deferre miniſtros
Iuſſit, & in primas vrbis diffundere portas:
Dona magis q̃ bella parans, quia militis expers
Munere non armis tentandum credidit hoſtem:
Tanq̃ opibus ſolis bellum geſturus & vſu
Rerum non hominum Martem producere poſſet.
Ergo graues loculos & ditia clauſtra reſoluit:
Armillas teretes & onuſtas protulit arcas
Exitii fomenta ſui, ditiſſimus ȩris
Bellatoris inops: hoſtiq; adimenda relinquens

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Pignora quę patriis præbere pepercit amicis.
Annellos vltro metuens dare,maxima nolens
Pondera fugit opum.veteris populator acerui.
Rex tamen hũc prudẽs, oblataq; munera ſpreuit:
Rem pariter vitamq; adimens:nec profuit hoſti
Cenſus iners quẽ longo auidus cumulauerat ęuo.
Hunc pius inuaſit Roluo:ſummaſq; perempti
Cepit opes.inter dignos partitus amicos
Quicquid auara manus tantis cõgeſſerat annis:
Irrumpenſq; opulenta magis q̃ fortia caſtra:
Præbuit eximiam ſociis ſine ſanguine prędam.
Cui nil tam pulchrũ fuit aut non funderet illud:
Aut charum quod non ſociis daret:ęra fauillis
Aſſimulans:famaq; annos non fœnore menſus.
Vnde liquet regem claro iam funere functum
Præclaros egiſſe dies.ſpecioſaq; fati
Tempora.pręteritos decoraſſe viriliter annos.
Nam virtute ardens dum viueret omnia vicit
Egregio dignas ſortitus corpore vires.
Tam pręceps in bella fuit:q̃ concitus amnis
In mare decurrit.pugnamq; capeſſere promptus
Vt ceruus rapidum biſido pede tendere curſum.
Ecce per infuſas humana tabe lacunas
Cęſorum excuſſi dentes rapiente cruoris
Profluuio toto:& ſcabris limantur arenis.
Splendeſcunt limo alliſi.lacerataq; torrens
Sanguinis oſſa vehit.trũcoſq; ſuperfluit artus.
Danicus humeſcit ſanguis.ſtagnatq; cruenta
Latius eluuies.& corpora ſparſa reuoluit.
Eliſus venis validum ſpumãtibus amnis
Impiger inuehitur.danis hyuarus amator
Martis.& extenta pugnantes prouocat haſta.
Attamen hic inter diſcrimina fataq; belli
Frothonis video lętum arridere nepotem
Qui ſirtuallinos auro conſeuerat agros.
Nos quoq; lętitię ſpecies extollat honeſta
Morte ſecuturos generoſi fata parentis.
Voce ergo ſimus alacres:auſuq; vigentes.
Namq; metum par eſt animoſis ſpernere dictis:
Et memorabilibus letum conciſcere factis.
Deſerat os animũq; timor.fateamur vtroq;
Intrepidos niſus:ne nos nota iudicet vlla
Parte aliqua ſignum dubii pręſtare timoris.
Librentur ſtricto meritorum pondera ferro.
Gloria defunctos ſequitur:putriq; fauillę

Fama ſuperſtes erit,nec in vllum decidet ęuum:
Quod perfecta ſuo patrauit tempore virtus.
Quid clauſis agitur foribus:quid peſſula valuas
Iuncta ſeris cohibent?etenim iam tertia te vox
Biarco ciet:clauſoq́ iubet procedere tecto.

Contra quæ Biarco.

Quid me Roluonis generum:quid bellice Hialto
Tanta voce cies?etenim qui magna profatur
Grandiloquiſq́ alios verbis inuitat ad arma
Audere & dicta factis ęquare tenetur:
Vt vocem fateatur opus.ſed deſine donec
Armer,& horrendo belli præcingar amictu.
Iamq́ enſem lateri iungo:iam corpore primum
Lorica galeaq́ tegor.dum tempora caſſis
Excipit:& rigido conduntur pectora ferro:
Nemo magis clauſis refugit penetralibus vri
Cunq́ ſua rogus eſſe domo.licet inſula memet
Ediderit:ſtrictęq́ habeam natalia terræ:
Biſſenas regi debebo rependere gentes
Quas titulis dedit ille meis.attendite fortes
Nemo lorica ſe veſtiat interituri
Corporis.extremum perſtringat nexile ferrum:
In tergum redeant clypei:pugnemus apertis
Pectoribus:totoſq́ auro denſate lacertos:
Armillas dextrę excipiant,quo fortius ictus
Collibrare queant,& amarum figere vulnus.
Nemo pedem referat:certatim quiſq́ ſubire
Hoſtiles ſtudeat gladios,haſtaſq́ minaces:
Vt charum vlciſcamur herum.ſuper omnia felix
Qui tanto ſceleri vindictam impendere poſſit:
Et fraudem iuſto punire piacula ferro.
Ecce mihi videor ceruum penetraſſe ferocem
Theutonico certe qui ſnyrtir dicitur enſe — De gladio ſnyrtir.
A quo belligeri cepi cognomen:vt Agner
Ingelli natum fudi,retuliq́ trophęum.
Ille meo capiti impactum perfregit Høthingum — De høtigo.
Eliſum morſu gladium:maiora daturus
Vulnera:ſi melius ferri viguiſſet acumen.
Cui contra lęuam lateris cum parte ſiniſtri
Diſſecui,dextrumq́ pedem:labenſq́ ſub artus
Incidit in medias ferrum penetrabile coſtas.
Hercule nemo illo viſus mihi fortior vnq̄.
Semiuigil ſubſedit enim cubitoq́ reclinis
Ridendo excepit letum:mortemq́ cachinno
Spreuit & eliſium gaudens ſucceſſit in orbem.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Magna viri virtus.quæ riſu calluit vno
Supremam celare necem:ſummumq; dolorem
Corporis ac mentis lęto compeſcere vultu.
Nunc quoq; cuiuſdam præclaro ſtemmate nati
Vitales fibras ferro rimabar eodem:
Et ferrum penitus intra præcordia merſi.
Filius hic regis:& auito ſanguine lucens
Indole clarus erat:teneriſq; nitentior annis.
Non illi hamatum poterat prodeſſe metallum:
Non enſis non vmbo teres:tam viuida ferri
Vis erat:obiectis tardari neſcia rebus.
Ergo duces vbi ſunt gotthorum:militieq;
Hiartuari?veniant.& vires ſanguine penſent.
Qui iaciunt:qui tela rotant:niſi regibus orti.
Surgit ab ingenuis bellum:clariſſima martem
Stemmata conficiunt.nec enim vulgaribus auſis
Res agitur.quam ſola ducum diſcrimina tentant.
Illuſtres obeunt proceres.en maxime Roluo
Magnates cecidere tui.pia ſtemmata ceſſant.
Non humile obſcurumve genus,non funera plæbis
Pluto rapit:vileſq; animas.ſed fata potentum
Implicat & claris complet phlegethonta figuris.
Non memini certamen agi:quo promptius eſſet
Alternare enſes.partiriq; ictibus ictus.
Dans vnum tres accipio:ſic mutua gotthi
Vulnera compenſant.ſic dextra potentior hoſtis
Vindicat acceptam cumulato fœnore pœnam.
Q̃q̃ adeo ſolus multorum funere leto
Corpora tradiderim pugnans:vt imagine collis
Editus e truncis excreſceret arcubus agger:
Et ſpeciem tumuli congeſta cadauera ferrent.
Et quid agit qui me nuper prodire iubebat
Eximia ſe laude probans:alioſq; ſuperba
Voce terens & amara ſerens opprobria tanq̃
Vno biſſenas complexus corpore vitas?

Ad hęc Hialto.

Q̃q̃ ſubſidio tenui fruor.haud procul abſum
Hac quoq; qua ſtamus opus eſt ope.nec magis vſq̃
Vis aut lecta manus promptorum in bella virorum
Exigitur:iam durę acies & ſpicula ſcutum
Fruſtatim ſecuere meum.parteſq; minutim
Auulſas abſumpſit edax per prælia ferrum.
Prima ſibi teſtis res eſt.ſeq; ipſa fatetur.
Fama oculo cedit.viſuſq; fidelior aure eſt.
Rupti etenim clypei retinacula ſola ſuperſunt.

Sectus & in giro remanet mihi peruidus vmbo:
Et nunc Biarco viges: q̄q̄ cunctatior ęquo
Extiteris, damnumq́ morę probitate repenſas.

At Biarco.

Carpere me necdum: probriſq́ laceſſere ceſſas!
Multa moras afferre ſolent: namq́ obuius enſis
Cunctandi mihi cauſa fuit: quem ſueticus hoſtis
In mea pręualido contorſit pectora niſu.
Nec parce gladium capuli moderator adegit.
Nam quantum in nudo vel inermi corpore fas eſt
Egit in armato: ſic duri tegmina ferri
Vt molles traiecit aquas. nec opis mihi quicq̄
Aſpera loricę poterat cōmittere moles.
Et nunc ille vbi ſit qui vulgo dicitur othin
Armipotens vno ſemper contentus ocello!
Dic mihi Ruta precor vſq̄ ſi conſpicis illum!

Ad hæc Ruta.

Adde oculum propius: & noſtras proſpice chelas
Ante ſacraturus victrici lumina ſigno
Si vis pręſentem: tuto cognoſcere martem.

Tum Biarco.

Si potero horrendum friggę ſpectare maritum
Quantūcunq́ albo clypeo ſit tectus: & altum
Flectat equum: lethra nequaq̄ ſoſpes abibit.
Fas eſt belligerum bello proſternere diuum:
Ante oculos regis clades ſpecioſa cadentes
Excipiat. dum vita manet ſtudeamus honeſte
Poſſe mori, clarumq́ manu decerpere funus.
Ad caput extincti moriar ducis obrutus. ac tu
Eiuſdem pedibus moriendo allabere pronus
Vt videat quiſquis congeſta cadauera luſtrat:
Qualiter acceptum domino penſauimus aurum.
Pręda erimus coruis: aquiliſq́ rapacibus eſca.
Veſceturq́ vorax noſtri dape corporis ales.
Sic belli intrepidos proceres occumbere par eſt
Illuſtrem ſocio complexos funere regem.

Hanc maxime exhortationum ſeriem idcirco metrica ratione compegerim: q̄ ea- rūdem ſententiarum intellectus: Danici cuiuſdam carminis compendio digeſtus a compluribus antiquitatis peritis memoriter vſurpatur. Cōtigit autem potitis victoria gothis omne Roluonis agmē occumbere: neminemq́ excepto Wiggone ex tanta iuuentute reſiduum fore. Tantum enim excellentiſſimis regis meritis ea pugna: a militibus tributum eſt: vt ipſius cędes omnibus oppetendę mortis cupiditatem ingeneraret: eiq́ morte iungi vita iucundius duceret. Lętus Hiartuarus prandendi gratia poſitis menſis conuiuium pugnę ſuccedere iubet: victoriā epulis proſecuturus. Quibus oneratus magnę ſibi ammirationis eſſe dixit: q̄ ex tanta Roluo

nis militia nemo qui saluti fuga/aut captione cõsuleret : repertus fuiſſet. Vnde li-
quidum fuiſſe quãto fidei ſtudio regis ſui charitatem coluerint: cui ſuperſtites eſ-
ſe paſſi non fuerint. Fortunam quoq; qđ ſibi ne vnius quidem eorum obſequium ſu
pereſſe permiſerit cauſabatur, q̄ libentiſſime ſe talium virorum famulatu vſurum
teſtatus. Oblato Wiggone perinde ac munere gratulatus, an ſibi militare vellet per
quirit. Annuenti deſtrictum gladium affert. Ille cuſpidem refutãs capulum petit.
Hunc morem Rouolni in porrigendo militibus enſe extitiſſe pręfatus. Olim nãq;
ſe regum clientelę daturi tacto gladii capulo obſequiũ polliceri ſolebant. Quo pa-
cto Wiggo capulum complexus: cuſpidem per Hiartuarum agit : vltionis compos
cuius Roluoni miniſterium pollicitus fuerat. Quo facto ouans irruentibus in ſe
Hiartuari militibus cupidius corpus obtulit : plus voluptatis ſe ex tyranni ne-
ce q̄ amaritudinis ex propria ſentire vociferãs. Ita conuiuio in exequias verſo : vi-
ctoriæ gaudium funeris luctus inſequitur. Clarum ac ſemper memorabilem vi-
rum, qui voto fortiter expleto: mortem ſponte complexus ſuo miniſtros : menſas
tyranni ſanguine maculauit. Neq; enim occidentium manus viuax animi virtus
expauit : cum prius a ſe loca quibus Roluo aſſueuerat interfectoris eius cruore re-
ſperſa cognoſceret. Eadem itaq; dies Hiartuari regnum finiuit ac peperit. Frau-
dulenter enim quęſitæ res eadem ſorte defluunt qua petuntur: nulluſq; diuturnius
eſt fructus qui ſcelere ac perfidia partus fuerit. Quo euenit vt ſueones paulo ante
Danię potitores ne ſuę quidem ſalutis potientes exiſterent. Protinus enim a ſyalan
denſibus deleti lęſis Roluonis manibus iuſta exoluere piacula. Adeo plærunq; for-
tunę ſęuitia vlciſcitur, quod dolo ac fallacia patratur.

Wiggonis facinus.

Hiartuar9 rex. xiiii. occiditur.

Finis libi Secundi.

Hotherus regum. xv.

Sequitur Tertius.

Otherus Athiſli frater idemq; Geuari regis
alumnus cuius menſionẽ pręmiſi : poſt Hiart
uarum vtriuſq; regni imperium ſumit. Hu-
ius tempora ſi ab ætatis eius origine cœpero
aptius explicabuntur. Pulchrius eñ pleniuſ-
q; extrema annorũ illius curricula perſtrin-
guntur : vbi prima ſilentio non damnantur.
Interfecto ab Helcone Hodbroddo: filius Ho
therus ſub tutela Geuari regis pueritiæ pro
curſum exegit. Adoleſcẽs collacteis ac coeuis
ſumma corporis firmitate præſtabat. Cæte-
rum ingenium eius crebræ dotauerãt artes.
Quippe natationis: arcus : cæſtuũq; peritia.
nec non quantãcunq; ea ætas capere poterat agilitate pollebat. Haud minus exerci
tio, q̄ viribus potens. Immaturã adhuc ætatẽ vberrimis animi beneficiis tranſcen
debat. Nemo illo chelis: aut lyrę ſciẽtior fuerat. Præterea ſiſtro ac barbyto omniq;
fidium modulatione callebat. ad quoſcunq; volebat motus variis modorum generi
bus humanos impellebat affectus. Gaudio: mœſtitia: miſeratione: vel odio. morta-
les afficere nouerat. Ita aurium voluptate aut horrore animos implicare ſolebat.

Hotheri pueritia & induſtria.

Tot iuuenis artibus Geuari filia Nanna admodum delectata: amplexum eius expetere cœpit. Fit enim vt virtute iuuenum virgines incaleſcant. & quorum minus complacet forma: probitas acceptetur. Multiplices enim amor aditus habet. Aliis amor decor. aliis animi virtus. quibuſdam artium vſus voluptatis iter aperit. Non nullis comitas Veneris copiam parat. Complures famæ candor acceptos facit. Nec leuius vulnus fortes q̄ pulchri puellis infligere ſolent. Accidit autem vt Othini filius Balderus Nannæ corpus abluentis aſpectu ſollicitatus: infinito amore corriperetur. Vrebat illum venuſtiſſimi corporis nitor: animumq; perſpicuæ pulchritudinis habitus inflammabat. Validiſſimum nanq; libidinis irritamentum eſt decor. Hotherum itaq; per quem maxime votum interpellandum timebat ferro tollere conſtituit: ne moræ impatiens amor vllo fruendæ libidinis obſtaculo tardaretur. Eodem forte tempore Hotherus inter venandum errore nebulę perductus: in quoddam ſilueſtrium virginum conclaue incidit: a quibus proprio nomine ſalutatus quænam eſſent perquirit. Illę ſuis ductibus auſpiciiſq; maxime bellorum fortunam gubernari teſtantur. Sæpe enim ſe nemini conſpicuas præliis intereſſe, clandeſtiniſq; ſubſidiis optatos amicis præbere ſucceſſus. Quippe conciliare proſpera: aduerſa infligere poſſe pro libito memorabant. adiecto qualiter in collacteam eius Nannam inter lauandum conſpectam Balderus exarſerit. Hortatęq; ne eum q̄uis infeſtiſſimo odio dignum: armis laceſſeret. ſemideū hunc eſſe teſtantes arcano ſuperum ſemine procreatum. His acceptis Hotherus labentis hoſpitii tegmine defectus ſub dio ſe relictum totiuſq; expertem vmbraculi mediis repente campis expoſitum conſpicatur. Præcipue vero puellarum præpetem fugam, lociq; verſilem ſitum. ac fallacem ædis imaginem mirabatur. Ignorabat enim quæ circa ſe geſta fuerant ludibrium tantum inaneq; præſtigioſarum artiū extitiſſe commentum. Vnde rediens Geuaro ordinem inſecutæ errorem ſuum ludificationis exponit, filiamq; eius continuo poſtulauit. Cui Geuarus q̄ libentiſſime ſe fauturum ſubiunxit: ni Balderi iram repulſa contracturum metueret: priorem illum ſibi conſentaneas preces porrexiſſe teſtatus. Nam ne ferro quidem ſacram corporis eius firmitatem cedere perhibebat. Adiecit tamen ſcire ſe gladium arctiſſimis obſeratum clauſtris quo fatum ei infligi poſſit. Hunc a Mimingo ſiluarum ſatyro poſſideri. Eidem quoq; armillam eſſe mira quadam arcanaq; virtute poſſeſſoris opes augere ſolitam. Horum prætercea locorum aditum inuium impedimētis obſuſum, haud facile mortalibus patere poſſe. Maiorem ſiquidem itineris partem inuſitati frigoris vi perenniter obſideri. Iubet itaq; ceruis iugalibus currum inſtruat cuius celeritate eximio gelu rigentia iuga tranſcendat. Quo cū peruenerit tabernaculum ſuum ita a ſole auerſum conſtituat: vt vmbram ſpecus cui Mimingus aſſueuiſſet excipiat: nec ipſum mutua tamen obumbratione contingat: ne ſatyrum inſolitæ obſcuritatis iactus exitu deturbaret. Ita armillam enſemq; in expedito fore: quorum alterum opum, alterum belli fortuna comitaretur: in vtroq; ingens poſſeſſori præmium eſſe. Hactenus Geuarus. Nec inerter Hotherus quæ ab ipſo didicerat executus: tabernaculo ad prædictum modum locato, noctu curas, interdiu venationes agebat. Vtramq; temporis vicem peruigil exſomniſq; ducebat ita diſcrimina lucis noctiſq; partitus: vt hanc rerum meditationi tribueret: illam conuectandis corporis alimentis impenderet. Cumq; forte pernox attonita curis mente langueſceret: obumbrātem tabernaculo ſuo ſatyrum haſta petiuit, obrutūq;

Amoris aditꝰ multi

Nannę ſpecies.

Nymphas adit Hotherus.

Gladii & armillę vis mira.

De ceruis iugalibus.

Satyrus vincitur.

ictu nec ſatis fugæ potentem vinculis intercepit. Vltima deinde per ſummam ver
borum atrocitatem minatus: enſem armillaſq; depoſcit. Nec ſegniter ſatyrus ſalu-
tis redemptionem, quæ ab ipſo petebatur, exhibuit. Adeo cunctis re prior eſt vita
cum nihil apud mortales ſpiritu charius exiſtere ſoleat. Høtherus/opum adeptio-
ne lętatus: patriam repetit paucis ſed inſignib⁹ ſpoliis fœlix. Quibus eũ Gelderus

Gelderus Saxoniæ rex.

Saxoniæ rex potitum comperiens, milites in tam illuſtris prędæ raptũ crebro con
citabat hortatu. Paruit iuuentus regi properanter inſtruens claſſem. Quod pręui
dens Geuarus quippe diuinandi doctiſſimus erat induſtriaq; pręſagiorum excul-
tus: vocato Høthero iubet congreſſuri ſecũ Gelderi iacula patienter excipiat. non
ante ſua remiſſurus: q̃ hoſtem miſſilibus carere conſpiciat. Cæterum roſtratas ad-
moueat falces quibus nauigia lacerari caſſideſq; & ſcuta militibus detrahi poſſint
Cuius conſilio obſecutus Høtherus: ſalutarem eius exitum expertus eſt. Siquidem
ad primos Gelderi impetus ſubſiſtere ſuos ac corpora ſcutis protegere iubet: præ-
ſentis pugnæ victoriam patientia capeſſendam teſtatus. At hoſtis miſſilibus nulla
ex parte cohibitis: iiſdemq; per ſummam pugnandi cupiditatem effuſis: hoc aui-
dius haſtas ac ſpicula torquere cœpit: quo Høtherum in his excipiendis patiẽtius
ſe gerere comperit. Quæ partim ſcutis, partim nauigiis infixa rarum dedere vul-
nus: complura innoxia ac fruſtra videbãtur excuſſa. Siquidem Høtheri milites re-
gis imperium exequentes receptam telorum vim conſerta clypeorum teſtudine
repellebant: nec rarus quidem eorum numerus erat quæ leui ictu vmbonibus im-
pacta fluctibus incidebant. Quorum omnium copia vacuefactus Gelderus: dum ea
dem ab hoſtibus correpta alacrius in ſe retorqueri conſpiceret: mali cacumen puni
ceo ſcuto complexus/indicium id pacis erat/ſaluti deditione conſuluit. Quem Hø
therus amiciſſimo vultu benigniſſimoq; ſermone exceptum non minus humani-

Helgo rex Halogię. Cuſo Finnorũ Byarmorũq; rex

tate q̃ arte perdomuit. Ea tempeſtate Helgo Halogię rex Cuſonis Finnorum Byar
morumq; principis filiam nomine Thoram crebrę legationis officio procabatur.
Adeo quod per ſe minus validum eſt alieni indigum noſcitur. Nam cum eius tem
poris iuuenes matrimonii poſtulationem propria voce proſequendi conſuetudinẽ
haberent: hic tanto oris vitio obſitus erat: vt non ſolum exteras ſed etiam domeſti-
cas aures erubeſceret. Adeo calamitas omnis conſcios vitat. Eo ſiquidẽ naturæ dã-
na moleſtiora ſunt/quo liquidius patent. Huius Cuſo legatione ſpreta coniugio in
dignum reſpondit: qui propria parum virtute ſubnixus: ad id impetrandum pre-
caria mutuaretur officia. Quod audiens Helgo: Høtherum quem politioris facũ-
dię nouerat: ſuis fauere ſtudiis obſecrabat. alacriter ſe quicquid is ĩperaſſet execu-
turum pollicitus. Ille ſedula iuuenis ſupplicatione deuictus: armata claſſe Norua-
giam petit. quod verbis non poſſet viribus peracturus. Cũq; pro Helgone per ſum
mam eloquii ſuauitatem egiſſet: refert Cuſo mentem filiæ conſulendã: nequid con-
tra nolentem paterna videretur ſeueritate pręſumptum. Accerſitamq; an proco al
lubeſceret percõtatus annuentis Helgoni nuptias pollicetur. Igitur Høtherus ob-
ſeratas Cuſonis aures ad ea quæ precabatur exaudienda rotundę volubiliſq; facun
dię dulcedine patefecit. Quæ dum in Halogia geruntur: Balderus poſtulandę Nã
nę gratia Geuari fines armatus ingreditur. A quo cum ipſius Nannę mentem co-
gnoſcere iuberetur: exquiſitis verborum delenimẽtis puellam aggreſſus: cum nul-
lum votis locum efficere potuiſſet: repulſę cauſam cognoſcere inſtitit. Quæ reſpõ-
dit nuptiis deum mortali ſociari non poſſe: ꝙ ingens naturæ diſcrimen copulę cõ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

mercium tollat. Sed & ſuperos ĩterdum pacta reſcindere ſolitos ſubitoq; vinculum
diſiici: qđ impares cõtraxiſſent. Neq; enim ſtabilem diſſonis ineſſe nexum, cũ apud
excelſos humilium ſemper fortuna ſordeſcat. Præterea abundantię & egeſtatis di-
uiduum contubernium eſſe: nec inter ſplendidas opes obſcuramq; pauperiem fir-
ma ſocietatis iura conſiſtere. Ad vltimum ſupernis terreſtria non iugari: quæ tan
to originis interuallo diſcors rerum natura ſecreuerit: ꝙ a diuinæ luculentia ma
ieſtatis infinitum diſtet humana mortalitas. Hac reſponſi cauillatione eluſis Bal-
deri precibus detrectandi coniugii prudens argumenta texebat. Quod cũ Høthe-
rus ex Geuaro cognoſceret multa ſuper Balderi petulantia apud Helgonem queru
lus diſſerebat: incerti ambo quid facto opus eſſet: variis ſententiam conſiliis agita-
bant. Amica ſiquidem in aduerſis collocutio tametſi periculum non tollit: ęgritu-
dinem minuit. Inter cætera animi vota fortitudinis ſtudio pręponderante manus
claſſe cum Baldero conſeritur. Hominibus aduerſum deos certatum crederes. Nã [Pugna Hø-]
Baldero Othinus ac Thoro ſacraq; deum agmina propugnabant. Diuinis huma- [theri cum]
niſq; viribus permixtum aſpiceres bellum. At Høtherus tunica ferrum ſpernente [diis.]
ſuccinctus: conſertiſſimos deorum cuneos irrumpebat. & q̃tum terrenus in ſuper-
na poterat: graſſabatur. Sed & Thoro inuſitato clauę libratu cuncta clypeorum ob
ſtacula lacerabat: tantũ ad ſe inceſſendum hoſtes inuitãs q̃tum ſocios ad tuendum.
Nullum erat armaturæ genus quod impellenti non cederet. Nemo ferientem tuto
excipere poterat. Quicquid ictu arcebat obruit. Non clypei, nõ caſſides impactum [Dei victi.]
pertulere robur. Nulli corporis aut virium magnitudo ſubſidio fuit. Proinde vi-
ctoria ad ſuperos conceſſiſſet ni Høtherus inclinata ſuorum acie celerius aduolãs
clauam pręciſo manubrio inutilem reddidiſſet. Quo telo defecti diui ſubitã dede-
re fugam. Inimicum opinioni eſſet niſi fidem antiquitas faceret: deos ab hominib⁹
ſuperari. Deos autem potius opinatiue: q̃ naturaliter dicimus. Talibus nanq; non
natura ſed gentium more diuinitatis vocabulum damus. Cæterum Balderum fu-
ga curſu quęſita ſeruauit. Cuius nauigiis victores aut ferro laceratis / aut fluctu ob
rutis non contenti deos viciſſe: claſſis reliquias ſęuitia inſequuntur, earum iactu-
ra funeſtam belli cupidinem expleturi. Adeo plærũq; inſolentiam ſucceſſus exaſpe
rat. Teſtis belli portus Balderi fugam vocabulo refert. Gelderum quoq; Saxonię re
gem eodem conſumptum bello remigum ſuorum cadaueribus ſuperiectum ac ro-
go nauigiis extructo impoſitũ pulcherrimo funeris obſequio extulit. Cineres eius
perinde ac regii corporis reliquias non ſolum inſigni tumulo tradidit: verũ etiam
plenis venerationis exequiis decorauit. Poſt hęc ne connubii ſpem vlterior rerum
importunitas moraretur: repetito Geuaro cupitis Nannæ complexibus fruitur.
Deinde Helgonem ac Thoram plenis liberalitatis officiis proſecutus: nouam Sue
tiæ nuptam aduexit: cunctis tam venerabilis victoria q̃ Balderus ridiculus fuga.
Quo tempore cum ſueonum magnates ſoluendi tributi gratia Daniam petiuiſ-
ſent: ob egregia patris merita a popularibus loco regio cultus fallax fortunæ leno-
cinium expertus eſt. Siquidem a Baldero quem pauloante deuicerat pręlio ſupera
tus ad Geuarum decurrere neceſſe habuit victoria poſt regnum amiſſa quã priua
tus adeptus fuerat. Victor Balderus vt afflictum ſiti militem opportuni liquoris [Balderus]
beneficio recrearet, nouos humi latices terram altius rimatus aperuit. Quorum [victor.]
erumpentes ſcatebras ſitibundum agmen hianti paſſim ore captabat. Eorundem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Baldes Brynde.

veſtigia ſempiterno firmata vocabulo q̃q̃ priſtina admodũ ſcaturigo deſierit non
dum prorſus exoleuiſſe creduntur. Idem laruarum Nannæ ſpeciem ſimulantium
continua noctibus irritamenta perpeſſus, adeo in aduerſam corporis valitudinem
incidit: vt ne pedibus quidem incedere poſſet. Quãobrem biga rhedave emetien-
dorum itinerum conſuetudinem habere cœpit. Tanta amoris vi ſuffuſum pectus
ad extremam pene eum tabem redegerat. Nihil enim ſibi victoriam dediſſe cre-
didit: cuius Nanna præda non fuerit. Frø quoq; deorum ſatrapa ſedem haud pro-
cul Vpſala cepit: vbi veterem litationis morem tot gẽtibus ac ſæculis vſurpatum

Sacrificia impia.

triſti infandoq; piaculo mutauit. Siquidẽ humani generis hoſtias mactare aggreſ-
ſus: fœda ſuperis libamenta ꝑſoluit. Inter hęc Høtherus defectam ducibus Daniam
hiartuarumq; celeres perempti Roluonis pœnas dediſſe cognoſcens: quod vix ſpe
complecti poſſet caſu ſibi collatum dicebat. Nam & Roluonem quem ꝙ ab eius pa-
tre ſuum interfectum meminiſſet vita ſpoliare debuerat: aliena opera ſupplicium

Høtherus rex. xv. regnat.

luiſſe & ſibi potiendę Danię copiam inſperato rerũ beneficio patuiſſe. Quippe re-
gnum eius auito ſibi iure competere ſi rite maiorum ſtemmata reuoluantur. Inde
Sialandiæ portum Iſoram ingenti claſſis numero occupat imminentis fortunę be-
neficio vſurus. Vbi rex ab occurrente ſibi Danorum populo conſtitutus paulopoſt

Athiſli mors.

Athiſli fratris quem ſuetis præeſſe iuſſerat, exceſſu cognito ſueticum Danico im-
perium ſociat. Cæterum Athiſlum mors ignominioſa conſumpſit. Dum enim Rol
uonis inferias per ſummam animi hilaritatem conuiuio celebraret: potione auidi
us ſumpta ſubito fine ſordidę intemperantię pœnas pependit. Ita dum alienum fa
tum impenſioribus lętitiæ modis excolit: proprium irrumpere coegit. Balderus
quoq; claſſe Sialandiam petens cum & armis celeber & maieſtate conſpicuus habe-
retur Høthero Suetiam tenente quicquid ſuper regni faſtigio poſtulabat prom-
ptiſſimis Danorum ſuffragiis impetrauit. Tam ancipiti cẽſura maiorum noſtro-
rum ſententia fluctuata eſt. Huic Høtherus a Suetia regreſſus infeſtum intulit bel
lum. Acerrimum imperii cupidis de rerum ſumma certamen inceſſerat. Eidẽ Hø
theri fuga finem impoſuit. Qui cum in Iutiam conceſſiſſet vicum in quo manen-
di vſum habuit, nomine ſuo nuncupandum curauit. Vbi hybernis peractis ſolita-
rius incomitatuſq; Suetiam repetit. Ibi magnatibus accerſitis ob infœlices rerum
curſus quibus ipſum Balderus bis victor afflixerat lucis ac vitæ pigere ſe dixit.

Balderus tyrannus.

Deinde cõſalutatis omnibus difficilia aditu loca deuio calle ſectatus expertes hu-
mani cultus indagines perluſtrabat. Fit enim vt quibus inſolabilis animi dolor in
ciderit obſcuros externoſq; receſſus quaſi quoddam pellendæ triſtitiæ remedium
captent: Nec magnitudinem mœroris inter humanos queant tolerare conuictus.
Adeo plærunq; amica eſt ęgritudini ſolitudo. Præcipue enim illuuies ac ſqualor
delectant quos aduerſa animi valitudo concuſſerit. Conſueuerat autem in æditi
montis vertice conſulenti populo plæbiſcita depromere. Quãobrem venientes oc-
cultantis ſe regis inertiam cauſabantur: abſentiaq; eius grauiſſimis omnium que
relis lacerata eſt. At Høtherus extrema locorum deuia peruagatus inſuetumq;

Antrum dearum.

mortalibus nemus emenſus: ignotis forte virginibus habitatum reperit ſpecum.
Eaſdem eſſe conſtabat quæ eum inſecabili veſte quondam donauerãt. A quibus cur
eo locorum venerit interrogatus: infauſtos belli declarat euentus. Itaq; fide earum
damnata geſtarum infœliciter rerum fortunam triſteſq; caſus deflere cœpit ſecus
ſibi ceſſiſſe queſtus q̃ ab ipſis promiſſum accepit. At nymphæ eum q̃q̃ raro victor

extiterit: ęquam tamen hoſtibus cladem ingeſſiſſe dicebant: nec minoris ſtragis auctorem fuiſſe q̃ complicem. Cæterum in expedito victoriæ gratiam fore ſi inuſitatæ cuiuſdam ſuauitatis edulium augendis Balderi viribus excogitatum pręripere potuiſſet. Nihil enim factu difficile futurum dummodo hoſti in augmentum roboris deſtinato potiretur obſonio. Ex quarum dictis Høtherus promptiſſimam inferendi Balthero belli fiduciam mente præſumpſit: q̃q̃ deos armis inceſſere terrenis arduum niſibus videretur. Fuere quoq; ex ſuis qui illum tuto bellum cum ſuperis commiſſurum negarent. Atq; illi infinitus animi calor reſpectum maieſtatis ademerat. Apud fortes enim non ſemper impetum ratio ſubruit: aut conſilio temeritas ſuccumbit. Vel fortaſſe meminerat Høtherus excellentiſſimis viris incertiſſimam extare potẽtiam: exiguamq; glebam ingentes arietare currus. Contra Balderus Danis in arma contractis Høtherum acie excipit. Ingenti vtrinq; clade geſta ac fere pari partium ſtrage edita nox prælium ſoluit. Cuius tertio ferme peruigilio Høtherus clam cunctis res hoſtium exploraturus egreditur. Somnum quippe eius profecta ab imminenti diſcrimine cura diſcuſſerat. Ita plærunq; ingens animi motus quieti corporis aduerſatur: nec alterius requiem vnius inquietudo patitur. Igitur in hoſtium caſtra perueniens tres nymphas arcanæ dapis gerulas Balderi caſtris exceſſiſſe cognoſcit. Quas curſim inſequens (nam earum fugam roſcida prodidere veſtigia) tandem tecta quibus aſſueuerant ſubit. Igitur ab his quiſnam eſſet rogatus: citharœdum ſe dixit. Nec experimentum profeſſioni diſſonum fuit. Oblatam nã q; chelim inflexis ad muſam neruis compoſitiſq; plectro fidibus moderatus gratum auribus melos promptiſſima modulatione fundebat. Cæterum tres illis colubræ fuere quarum tabo ſolidatiuę confectionis epulum Baldero temperare ſolebant. Iamq; anguium aperto ore multa pulmento ſanies influebat. Sed & nympharum quædã humanitatis ſtudio Høtherum epulo compertiuiſſent: ni trium maxima vetuiſſet: fraudem Baldero fieri proteſtans: ſi ipſius hoſtem corporei roboris incrementis auxiſſent. Ille ſe non Høtherum ſed Høtheri comitem dicebat. Eędem nanq; nymphæ accurati nitoris cingulum potentemq; victoriæ zonam clementi benignitate ei largitæ ſunt. Qui cum priſtinum iter remetiendo calle quo venerat repedaret: obuii ſibi Balderi latus hauſit, eumq; ſeminecẽ proſtrauit. Quo militibus nuntiato totis Høtheri caſtris alacer exultantium clamor inſonuit: Danis Balderi fortunam publico mœrore proſequentibus. Qui cum indubitatum ſibi fatum imminere ſentiret: dolore vulneris accenſus die poſtera pręlium renouat. Quo feruente lectica ſe in aciem deferri iuſſit ne intra tabernaculum obſcura morte defungi videretur. Poſtera nocte eidem proſerpina per quietem aſtare aſpecta poſtridie ſe eius complexu vſuram denuntiat. Nec inane ſomnii præſagium fuit. Nam Balderum elapſo triduo nimius vulneris cruciatus abſumpſit. Cuius corpus / exercitus regio funere elatũ facto colle condendum curauit. Hunc quidam noſtri temporis viri quorum pręcipuus Haraldus erat vigente veteris ſepulturæ fama ſpe reperiendæ pecuniæ noctu adorti: repentino cœptum horrore liquerunt. Ex ipſo nanq; perrupti montis cacumine ſubita torrentis vis magno aquarum ſtrepitu prorumpere videbatur: cuius rapidior moles incitatiſſimo lapſu ſubiectis infuſa campis quicquid offendebat in-

Balderi caſus.

Balderi viſum.

Balderi mors.

Miraculũ manium Balderi.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

uolueret. Ad cuius impetum deturbati foſſores abiectis ligonibꝰ variam carpſe-
re fugam irruentis aquæ vorticibus implicandos ſe rati ſi cœptum diutius exe-
qui niterentur. Ita a diis loci illius præſidibus incuſſus ſubito metus iuuenum
animos auaritia abſtractos ad ſalutis curã conuertit, neglectoq; cupiditatis pro-
poſito vitæ ſtudioſos eſſe docuit. Huius autem ſcaturiginis ſpeciem adumbra-
tam non veram fuiſſe conſtat: nec ab imis terræ viſceribus genitam ſed præſti-
gioſa quadam adminiſtratione productam. cum in arido liquidos manare fontes
natura non ſinat. Omnes hunc poſteri collem ad quos fractionis eius fama tranſ
ierat intentatum liquere. Quãobrem an quicq̃ opum contineat parum comper
tum: cum nemo opacam eius crepidinem obſtante periculi metu poſt Haraldum
tentare præſumpſerit. At Othinus q̃q̃ deorum præcipuus haberetur: diuinos
tamen & aruſpices cæteroſq; quos exquiſitis pręſcientiæ ſtudiis vigere compe-
rerat ſuper exequenda filii vltione ſollicitat. Plęrunq; enim humanæ opis indiga
eſt imperfecta diuinitas. Cuius Roſtiophꝰ phinnicus alium ex Rinda ruthenorũ
regis filia ſuſcitandum prædixit qui fraternæ cladis pœnas exigere debebat. De
os ſiquidem conſortis ſui vltionem orituri fratris officio deſtinaſſe. Hoc audito
Othinus os pileo ne cultu proderetur obnubens prædictum regem ſtipendia
meriturus accedit. A quo magiſter militum effectus recepto exercitu pulcher-
rimam ex hoſtibus victoriam retulit. Quem rex ob pugnam ſtrennue editam in
primum amicitiæ gradum adciuit: haud parcius donis q̃ honoribus cultum.
Idem poſt paruulum temporis interuallum ſolus hoſtium acies in fugam propu
lit mirificeq; cladis auctor pariter ac nuntius rediit. Admirationi omnibus erat
ꝙ tanta de innumeris ſtrages vnius accipi viribus potuiſſet. Quibus meritis fre

Rindę au-
ſtera pudi-
citia.

tus: tacite regem amoris ſui conſcium facit. Cuius benigniſſimo fauore recrea-
tus dum a puella oſculum peteret alapam recepit. Nec eum aut contumeliæ de-
formitas: aut iniuriæ dolor propoſito depulit. Poſtero ſiquidem anno ne quod
auide orſus erat ignominioſe deſereret: peregrina veſte ſumpta regis contuber-
nium repetit. Neq; enim facile ab occurrẽtibus dignoſci poterat cum veras oris
notas falſus ſqualor abſtergeret: veterem habitum noua furaretur illuuies. Roſte
rum ſe vocitari fabriliumq; rerum officio callere perhibuit. Itaq; multiplices re-
rum formas ſpecioſiſſimis ęris lineamentis complexus adeo profeſſionem artifi-
cio cõmẽdauit: vt recepto a rege magni põderis auro matronarũ ornamẽta pro
cudere iuberet. Igit̃ cõplura fœminei cultus inſignia fabricatus, tãdẽ armillã cę-
teris operoſius expolitã annuloſq; cõplures pari ſtudio decuſatos puellę prębuit.
Sed nullis flecti meritis ĩdignatio poteſt. Quẽ Rinda baſiũ ſibi porrigere cupiẽtẽ
colapho percuſſit. Minus eñ acceptant̃ dona q̃ p̃ſtat iuiſus. Sane gratiora ſunt q̃
ab amicis porrigunt̃. Adeo ĩterdũ ex offerente oblati p̃ciũ pẽdet. Non dubitauit
eñ puicacis animi puella qui ſubdolꝰ ſenex libidinis aditũ ficta liberalitate capta
ret. Pręterea acre eidẽ atq; ĩtractabile ĩgeniũ fuit. Siqdẽ dolũ obſequio ĩſtrui dono
rũq; ſtudio flagitiis votũ ſubeſſe cognouit. Quã pater plurimũ obiurgare ꝙ nu-
ptias detractaret aggreſſus. Illa ſenile peroſa cõnubiũ teneris puellarũ annis prę
properos cõplexus negabat ab ĩfirmioris ætatis excuſatiõe reſpuẽdarũ nuptiarũ
ſubſidiũ mutuata. At Othinꝰ nihil amãtiũ ſtudiis pſeuerãtię robore efficacíꝰ ex
pertꝰ q̃q̃ geminę repulſę ignominia affectꝰ fuiſſet: tertio regẽ priori ſpecie cõfuſa

perfectiſſimam rei militaris induſtriam profeſſus acceſſit. Eundem in hanc curam non voluptas modo: ſed etiam demendę ignominiæ cupido perduxerat. Ita præſtigiarum peritis verſili vultu varios habitus ꝑ ſe ferendi promptiſſima quondã poteſtas inceſſerat. Quippe præter naturalem corporis ſpeciem cuiuſlibet ætatis ſtatum ſimulare callebant. Igitur ſenex iocundum profeſſionis ſuæ ſpectaculum editurus: inter promptiſſimos inſolentius obequitare ſolebat: nec eo quidem officii genere puellæ rigor inflecti potuit. vix ſiquidem animus ſyncere in gratiam redit: cũ quo vehemens ſemel odium geſſit. Quam cum diſceſſurus oſculo petere vellet: ita ab ea propulſus eſt: vt mentum terræ nutabundus impingeret. Quã protinus cortice carminibus adnotato contingens: lymphanti ſimilẽ reddidit: receptam toties iniuriam modeſto vltionis genere inſequutus. Adhuc tamen propoſitũ exequi nõ cunctatus: quippe ſpem eius fiducia maieſtatis inflauerat: puellari veſte ſumpta quarto regem viator indefeſſus petiuit. A quo receptus non modo ſedulum ſe: ſed etiam importunum exhibuit. Qui ꝙ muliebriter propemodum cultus eſſet: a pleriſq; fœmina credebatur. Cæterum ſe vocabulo Wecham arte medicam teſtabatur profeſſionem quoq; promptiſſimis commendabat officiis. Tandem in reginæ famulitium adſcitus: puellæ pediſſequam egit. Cuius etiam pedum ſordes ſerotinis horis abluere ſolebat. Licebat quoq; lympham pedibus miniſtranti ſuras ac ſuperiores femorum partes contingere. At quoniam vario fortuna paſſu graditur: quod arte promptum non erat: in expedito caſus conſtituit. Accidit enim puellam corporis firmitate defectam circũſpectis morbi remediis in ſalutis præſidium manus quas ante damnauerat aduocare: quéq; ſemper faſtidio habuerat ſeruatorem adſciſcere. Qui curioſius cuncta doloris indicia perſcrutatus: vt morbo q̃primum occurreretur medicata potione vtendum aſſeruit. Cæterum eius temperamenti tantam acerbitatem fore: vt niſi puella vinculis ſe continendam dediſſet curationis vim perferre non poſſet. Ab intimis enim fibris, morbi propulſandam eſſe materiam. Quo pater audito filiam vincire nõ diſtulit: iniectamq; thoro ad omnia quæ medicus admouiſſet patientiam præſtare iuſſit. Fallebat illum fœminei ſpecies cultus: quo ſenex ad obumbrandam artis ſuæ peruicaciam vtebatur. Quæ res medicamenti ſpeciem ad ſtupri licentiam tranſtulit. Medicus nanq; veneris occaſione ſumpta, mutato curationis officio, prius ad exercendæ libidinis, q̃ pellendæ febris negocium procurrit. Aduerſa puellæ valitudine vſus: cuius inimicam ſibi incolumitatem expertus fuerat. Aliam quoq; ea de re opinionem ſubtexere non pigebit. Aiunt enim quidam ꝙ cum rex laborantem amore medicum tanto animi ac corporis impendio nihil profeciſſe cognoſceret, ne bene meritum debita mercede fraudaret: clandeſtino filiæ concubitu potiri permiſerit. Adeo interdum paterna in prolem graſſatur impietas cum naturæ clemẽtiam violenta corrumpit affectio. Quẽ errorẽ edito filiæ partu plena ruboris pœnitentia inſecutus eſt. At dii quibus præcipua apud Bizantium ſedes habebatur: Othinũ variis maieſtatis detrimentis diuinitatis gloriam maculaſſe cernentes collegio ſuo ſubmouendum duxerunt. Nec ſolum primatu eiectum: ſed etiam domeſtico honore cultuq; ſpoliatum proſcribendum curabant: ſatius exiſtimantes probroſi antiſtitis potentiam ſubrui q̃ publicæ religionis habitũ prophanari: ne vel ipſi alieno crimine implicati inſontes nocentis crimine punirentur. Videbant enim apud eos quos ad deferendos ſibi diui-

Othini expulſio.

nitatis honores illexerant vulgato maioris dei ludibrio obſequium contemptu: re-
ligionem rubore mutari, ſacra pro ſacrilegio duci, ſtatas ſolenneſq; cerimonias pue
rilium deliramentorum loco cenſeri. Mors præ oculis: metus in armis erat: & in
omniū caput vnius culpam recidere putares. Hunc itaq; ne publicam religionem
exulare cogeret exitio mulctantes: Ollerum quendam, non ſolum in regni, ſed etiā
in diuinitatis infulas ſubrogauere. tanq̄ deos ac reges creare in æquo poſitum fo-
ret. Quem licet perfunctorie flaminem creauiſſent integro rerum honore dona-
bant: ne alieni officii procurator, ſed legitimus dignitatis aduerteretur eſſe ſucceſ
ſor. Et nequid amplitudinis deeſſet: Othini quoq; ei nomen imponunt vocabuli

Simulator Othini. Othini reuocatio ad diuinitatē quē & regē xviii. qdam ponunt.

fauore inuidiam nouitatis excluſuri. Quo denis ferme annis diuini ſenatus magi-
ſtratum gerente: tandem Othinus diis atrocitatem exilii miſerantibus: ſatis iam
graues pœnas dediſſe viſus ſqualoris deformitatem priſtino fulgoris habitu per-
mutauit. Iam enim ſuperioris infamiæ notam medii temporis interuallum exede-
rat. Extitere tamen qui ipſum recuperandæ dignitatis aditu indignum cenſerent:
ꝙ Scænicis artibus, & muliebris officii ſuſceptione teterrimum diui nominis op-
probrium edidiſſet. Sunt qui aſſerant eum quoſdam deorum adulando/ quoſdam
præmiis permulcendo amiſſæ maieſtatis fortunam pecunia emercatum fuiſſe: &
ad honores quibus iam pridem defunctus fuerat ingentis ſummæ pretio reditum
comparaſſe. Quos ſi quanti emerit rogas: illos conſule qui quanti diuinitas væneat
didicerunt. Mihi minus conſtare fateor. Igitur Ollerus ab Othino Bizantio pul-

Ollerus in Suetiam aufugit & cæditur.

ſus, in Suetiam conceſſit. Vbi veluti nouo quodam orbe opinionis ſuæ monumen-
ta reſtaurare conniſus: a Danis interfectus eſt. Fama eſt illum adeo præſtigiarum
vſu calluiſſe vt ad traiicienda maria oſſe quod diris carminibus obſignauiſſet/ na-
uigii loco vteretur: nec eo ſegnius q̄ remigio præiecta aquarum obſtacula ſupera-
ret. At Othinus recuperatis diuinitatis inſignibus tanto opinionis fulgore cūctis
terrarum partibus innitebatur: vt eum perinde ac redditum mūdo lumen omnes
gentes amplecterentur: nec vllus orbis locus extaret qui numinis eius potentiæ nō
pareret. Qui cum filium Boum quem ex Rinda ſuſtulerat bellici laboris ſtudio-

Bous Othini filius.

ſum cognoſceret: accerſitum fraternę cladis memorem eſſe iubet: potius a Balderi
interfectoribus vltionem exacturum, q̄ armis innoxios oppreſſurum. ꝙ aptior, ac
ſalubrior pugna competeret: vbi pium belli locum iuſta vindictæ licentia tribuiſ-
ſet. Interea Geuarus Gunnonis ſatrapæ ſui dolo nuntiatur oppreſſus. Cuius cla-

Geuari cædes.

dem Hotherus acerrimis vltionis viribus inſequuturus: interceptum Gunnonem
atq; ardēti pyræ iniectum cremauit: ꝙ ipſe Geuarum ante per inſidias occupatum
nocturno viuum igni conſumpſerat. Taliter educatoris manibus parentando: fi-
lios demum Herletum, Geritumq; Noruagiæ prætulit. Poſt hæc vocatis in con-
cionem maioribus bello, quo Boum excipere debea, periturum ſe refert: idq; non
dubiis coniecturæ modis, ſed veris vatum prædictionibus expertum. Orat proin-
de filium ſuum Roricum regno præficiant: ne ius hoc ad externas, ignotaſq; fami-

Roricus Slyngebōd rex. xviii. Boi interitus.

lias improborum cenſura tranſfunderet: plus voluptatis ſe ex filii ſucceſſione, q̄
amaritudinis ex propinqua morte percepturum teſtatus. Quo ocyus impetrato
pugna cum Boo congreſſus occiditur. Nec iocunda Boo victoria extitit. Quippe
tam grauiter affectus acie exceſſit: vt ſcuto exceptus, atq; a peditibus viciſſim ſub-
euntibus domum relatus poſtridie vulnerum dolore conſumeretur. Cuius corpus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

magnifico funeris apparatu/ Rutenus tumulauit exercitus nomine eius inſignem Tumulus
extruens collem, ne tanti iuuenis monumenta a poſterorum memoria citius di- Boi.
laberentur. Igitur Curetes, ac Sueones perinde, ac Hotheri morte tributa-
riæ ſortis onere liberati: Daniam quam annuis vectigalium obſequiis ample-
cti ſolebant: armis aggredi animum induxerunt. Ea res Sclauis quoq; defectio-
nis audaciam miniſtrauit, alioſq; complures: ex obſequentibus hoſtes effecit.
Cuius iniuriæ propulſandæ gratia Roricus contractam in arma patriam recenſi-
tis maiorum operibus ad capeſſendam virtutem impenſo hortationis genere con-
citabat. At Barbari ne bellum abſq; duce committerent: capite opus eſſe cernentes
creato ſibi rege cæteris militiæ viribus oſtenſis obſcuriore loco, binos armatorum
manipulos condunt. Nec Roricum inſidiæ fefellere. Qui cum claſſem ſuam vadoſi
cuiuſdam gurgutis arctis faucibus inhęrere conſpiceret, harenis quibus inſidebat
abſtractam profundo adegit: ne limoſis inflicta paludibus diuerſa ab hoſtibus par- Stratage-
te peteretur. Præterea latebras ſociis interdiu captandas conſtituit, quibus inſiſtē- ma.
tes ex improuiſo nauium ſuarum irruptoribus inſultarent: fore poſſe præfatus vt
in auctorum caput proprię fraudis euentus recideret. Barbari vero qui inſidiis ad
dicti fuerant: Danicæ circũſpectionis ignari, irruptione temere edita/ omnes op-
preſſi ſunt. Reliqua Sclauorum manus ignorata ſociorum ſtrage ſuper Rorici mo-
ra multa anceps admiratione pendebat. Quem inter ægras mentium fluctuationes
diutule expectatum cum præſtolatio indies moleſtior fieret: claſſe tandem petendũ
ducebat. Erat autem inter eos vir corporis habitu inſignis: officio magus: qui pro
ſpectis Danorum turmis, vt paucorũ impendio (inquit) complurium pericula re-
dimantur, publicã ſtragem priuato diſcrimine pręcurrere liceat. Ego vero in hanc
confligendi legem non deero ſi cui veſtrum mutuus decernendi mecum auſus in-
ceſſerit. In primis autem prætaxata a me conditione vtendum poſtulo: cuius talem
ſane formulam texui. Si vicero vectigalium nobis concedatur immunitas. Si vin-
car priſtina vobis tributa ſoluantur. Aut enim hodie patriam ſeruitutis iugo vi-
ctor exuam/ aut victus inuoluam. In vtrãq; fortunam prædem me, vadẽq; recipite.
Quod audiens Danorum quidam animi q̃ corporis viribus robuſtior percunctari
Roricum cœpit quid ei præmii foret: qui pugna prouocantem exciperet. At Rori-
cus cum ſenas forte armillas haberet: ita mutuis nexibus inuolutas, vt ab inuicem
ſequeſtrari nequirent: nodorum inextricabiliter ſerie cohærente: eaſdem certamen
audenti in præmium pollicetur. At iuuenis parum fortunæ certus: ſi inquit Rori-
ce rem proſpere geſſero tua vincentis mercedem liberalitas æſtimet. tu palmam ar
biter metiaris. Sin propoſitum mihi parum ex ſententia ceſſerit: quid victo præ-
mii debes quem aut ſæua mors, aut ignominia grauis inuoluet? has imbecillitas ha
bere comites conſueuit: hæc ſuperatorum ſtipẽdia ſunt: quos quid niſi extremum
dedecus manet? Quænam ſoluenda merces? Quæ gratia referenda: cui fortitudi-
nis pretium adeſt? Quis impotentem Martis hedera redimiuit/ præmiis victrici-
bus decorauit? virtuti, non ignauiæ palma tribuitur. Gloria infelicitas caret. Illam
quippe triumphus laudis: hanc aut finis iners/ aut vita deformis inſequitur. Ego
vero qui quorſum duelli fortuna vergat ambigo præmium audacter expetere non
præſumo. quod an iure mihi debeatur ignoro. Neq; enim incerto victoriæ certum
victoris præmium occupare conceditur. Superſedeo tropheo dubius coronæ con-

ſtanter meritum flagitare. Recuſo lucrum qđ mihi mortis æque ac vitæ ſtipẽdium
eſſe poterit. Stoliditatis eſt immaturo fructui manus iniicere: eumq; decerpere vel
le quem necdum quis ſatis ſibi debitum nouerit. Hæc manus aut palmam mihi
præſtabit, aut finem. Hæc fatus gladio barbarum ferit fortuna minus, q̃ ingenio
promptus. Ab eo ſiquidem repercuſſus primi ictus magnitudine exanimatus eſt.
Quo triſte Danis ſpectaculum dante victorem ſocium Sclaui ingenti donatum
pompa magnificis excepere tripudiis. Idem die poſtera ſiue recentis victoriæ ſuc-
ceſſu elatus: ſiue alterius adipiſcendæ cupidine accenſus: hoſtes cõminus aditos pri
ſtinæ prouocationis verbis laceſſere inſtitit. Fortiſſimum nanq; Danorum a ſe
proſtratum ratus: nemini illorum ſecum vlterius prouocatione dimicandi ſpi-
ritum ſupereſſe credebat. Vnius quoq; pugilis occaſu: totius ſe exercitus vires la-
befactaſſe confiſus: nihil ad quos poſteriores ſui conatus intenderent executione
difficile arbitrabatur. Nihil enim ſucceſſu magis inſolentiam nutrit: nec vllum
proſperitate efficacius ſuperbiæ incitamentum eſt. Dolebat itaq; Roricus: vnius
viri petulantia publicam labefactari virtutem: illuſtreſq; victoriis Danos, non mo
do a quondam victis inſolenter excipi: verum etiam ignominioſe contemni. Præ-
terea neminem ita animo promptum / aut manu ſtrenuum in tanto militum nu-
mero reperiri, cui ſalutem ſuam pro patria deuouendi cupido ſuppeteret. Tam
probroſam Danicæ cunctationis infamiam prima Vbbonis magnanimitas repu-
lit. Præſtabat etenim corpore incantandi artibus pollens. Huic quoq; de indu-
ſtria certaminis præmium perquirenti rex armillas ſpopondit. Tum ille quam, in-
quit, promiſſo fidem deferam cum ipſe pignus in manibus habeas, nec ſub aliena
munus cuſtodia deponas! Præſto ſit cui pignoris depoſitum credas ne promiſſum
retractandi fas ſit. Accendit enim pugilum animos irreuocabilis præmii certitu-
do. Quod eũ profecto per ludibrium dixiſſe cõſtabat: quem in propulſandã patriæ
contumeliam ſola virtus armauerat. Quem Roricus auri cupidine captum ra-
tus: ne præter regiam conſuetudinem reuocaturus donum, aut promiſſum reſciſ-
ſurus videretur: vt erat in nauigio collocatus armillas ingenti excuſſas iactu pe-
titori porrigere ſtatuit. Sed conatum eius fefellit interſtitii magnitudo. Armillæ
enim languido, ac parum vegeto motu, citra deſtinatum locum collapſæ flucti-
bus interceptæ ſunt: vnde Rorico Slyngebond inoleuit agnomen. Quæ res Vb-
boni magno virtutis indicio fuit. Neq; enim eum obrutæ mercedis damnum au-
daci mentis propoſito exuit, ne virtutem auaritiæ ſtipendiis obnoxiam feciſſe vi-
deretur. Igitur auide petito certamine, ſe potius honeſtati intentum, q̃ quęſtui de-
ditum, pecuniæ cupiditati fortitudinem prætuliſſe: monſtrabat: fiduciam ſui non
in pretio, ſed magnanimitate repoſitam oſtenſurus. Nec mora circuatur campus/
milite circus ſtipatur: concurrunt pugiles: fit fragor: fremit ſpectatrix turba vo-
torum ſuffragiis diſcors. Excandeſcunt igitur athletæ animis: & mutuis in vul-
neribus ruentes, eundem lucis, ac pugnæ exitum ſortiuntur. Credo procurante
fortuna ne alter alterius exitio gloriam, voluptatemq; perciperet. Quæ res Rori-
co rebelliũ animos conciliauit, tributaq; reſtituit. Eodem tempore Horwendillus
et Fengo, quorum pater Gerwendillus Iutorum præfectus extiterat, eidem a
Rorico, in Iutiæ præſidium ſurrogantur. At Horwendillus triennio tyrannide ge
ſta, per ſummam rerum gloriam piraticæ incubuerat: cum rex Noruagiæ Colle-

Vbbonis virtus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

rus operum eius ac famæ magnitudinem emulatus: decorum ſibi fore exiſtimauit ſi tam late patentem Piratæ fulgorem ſuperior armis obſcurare quiuiſſet. Cuius claſſem varia fretum nauigatione ſcrutatus offendit. Inſula erat medio ſita pelago quam Piratæ collatis vtrinq; ſecus nauigiis obtinebant. Inuitabat duces iocunda littorum ſpecies. Hortabatur exterior locorum amœnitas interiora nemorum verna perſpicere: luſtratiſq; ſaltibus ſecretam ſyluarum indaginem pererrare: vbi forte Collerum Hor wendillumq; inuicem ſine arbitris obuios inceſſus reddidit. Tũc Hor wendillus prior regem percontari niſus quo pugnæ genere decernere libeat præſtantiſſimum affirmans quod pauciſſimorum viribus ederetur. Duellum ſiquidem ad capeſſendam fortitudinis palmam omni certaminis genere efficacius fore: ꝙ propria virtute ſubnixum alienæ manus opem excluderet. Tam fortem iuuenis ſententiam ammirans Collerus: cum mihi (inquit) pugnę delectum permiſeris maxime vtendum iudico: quæ tumultuationis expers duorum operam capit. Sane & audacior, & victoriæ promptior æſtimatur. In hoc communis nobis ſententia eſt: hoc vltro iudicio conuenimus. At quoniam exitus in dubio manet inuicem humanitati deferendum eſt: nec adeo ingeniis indulgendum: vt extrema negligãtur officia. Odium in animis eſt: adſit tamen pietas quæ rigori demum opportuna ſuccedat. Nam etſi mentium nos diſcrimina ſeparant: naturæ tamen iura conciliant. Horum quippe conſortio iungimur, quantuſcũq; animo liuor diſſociet. Hæc itaq; pietatis nobis conditio ſit: vt victum victor inferiis proſequatur. His enim ſuprema humanitatis officia ineſſe conſtat: quæ nemo pius obhorruit: vtraq; acies id munus rigore depoſito concorditer exequatur: faceſſat poſt fatum liuor, ſimultaſq; funere ſopiatur. Abſit nobis tantæ crudelitatis ſpecimen: vt q̃q̃ viuis odium interceſſerit: alter alterius cineres perſequamur. Glorioſum victori erit ſi victi funus magnifice duxerit. Nam qui defuncto hoſti iuſta perſoluerit ſuperſtitis ſibi fauorem adſciſcit: viuumq; beneficio vincit: quiſquis extincto ſtudium humanitatis impenderit. Eſt & alia non minus luctuoſa calamitas: quæ viuos interdum damnata corporum parte contingit. Huic non ſegnius q̃ vltimæ ſorti ſuccurrendum exiſtimo. Sæpe enim incolumi ſpiritu membrorum clades pugnantibus incidit. Quæ ſors omni fato triſtior duci ſolet: ꝙ mors omnium memoriam tollat: viuens vero proprii corporis ſtragem negligere nequeat. Hoc quoq; malum ope excipiendum eſt. Conueniat igitur alterius ab altero læſionem denis auri talentis ſarciri. Nam ſi pium eſt alienis calamitatibus cõpati: quanto magis propriis miſereri? Nemo naturæ non conſulit. Quam qui negligit: ſui parricida eſt. In hæc data acceptaq; fide pugnam ineunt. Neq; enim eis aut metui occurſus nouitas, aut vernantis loci iocunditas quo minus inter ſe ferro occurrerent reſpectui fuit. Hor wendillus appetendi hoſtis q̃ muniendi corporis nimio animi calore auidior redditus, neglecta clypei cura ambas ferro manus iniecerat. Nec audaciæ euentus defuit. Collerum ſiquidem ſcuto crebris ictibus abſumpto ſpoliatum deſecto tandem pede exanimem occidere coegit. Quem ne pacto abeſſet regio funere elatum magnifici operis tumulo, ingentiq; exequiarum apparatu proſecutus eſt. Deinde ſororem eius Selam nomine Piraticis exercitam rebus, ac bellici peritam muneris perſecutus occidit. Triennium fortiſſimis militiæ operibus emenſus, opima ſpolia, delectamq; prædam Rorico deſtinat, quo ſibi propiorem amicitiæ eius gradum conſciſceret. Cuius familiaritate fultus filiæ eius

Collerus & Hor wendillus.

Colleri cædes.

Hor wendillus rex. xix.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Fengo. xx.
Fengonis inſidiæ in fratrem.

Gerutħę connubium impetrauit:ex qua filium Amlethum ſuſtulit. Tantæ felici-
tatis inuidia accenſus Fengo:fratrem inſidiis circũuenire conſtituit. Adeo ne a ne
ceſſariis quidem ſecura eſt virtus. At vbi datus parricidio locus: cruenta manu
funeſtam mentis libidinem ſatiauit. Trucidati quoq; fratris vxore potitus ince-
ſtum parricidio adiecit. Quiſquis enim vni ſe flagitio dederit:in aliud mox procli-
uior ruit. Ita alterum alterius incitamentum eſt. Idem atrocitatem facti tanta cal-
liditatis audacia texit:vt ſceleris excuſationem beniuolentiæ ſimulatione compo-
neret,parricidiumq; pietatis nomine coloraret. Geruthã ſiquidem ꝗꝗ tantæ man-
ſuetudinis eſſet:vt neminem vel tenui lęſione commouerit: incitatiſſimum tamen
mariti odium expertam: ſaluandæq; eius gratia fratrem a ſe interfectum dicebat
ꝙ mitiſſimam & ſine felle fœminam grauiſſimum viri ſupercilium perpeti in-
dignum videretur. Nec irrita propoſiti perſuaſio fuit. Neq; enim apud principes
fides mendacio deeſt vbi ſcurris interdum gratia redditur: obtrectatoribus honos
Nec dubitauit Fengo:parricidales manus flagitioſis inferre complexibus:geminæ
impietatis noxam pari ſcelere proſecutus. Quod videns Amlethus ne prudentius

Amlethus ſe ſtolidũ ſimulat.

agendo patruo ſuſpectus redderetur/ſtoliditatis ſimulationem amplexus extremũ
mentis vitium finxit: eoq; calliditatis genere, non ſolum ingenium texit: verum
etiam ſalutem defendit. Quotidie maternum larem pleno ſordium torpore com-
plexus abiectũ humi corpus obſcœni ſqualoris illuuie reſpergebat. Turpatus oris
color:illitaq; tabo facies ridiculæ ſtoliditatis dementiam figurabant. Quicquid vo
ce edebat deliramentis conſentaneum erat. Quicquid opere exhibuit profundam
redolebat inertiam. Quid multa? Non virum aliquem:ſed delirantis fortunæ ri-
dendum diceres monſtrum. Interdum foco aſſidens,fauillaſq; manibus verrens: li-
gneos vncos creare,eoſdẽq; igni durare ſolitus erat. Quorũ extrema cõtrariis qui-
buſdam hamis,quo nexuum tenaciores exiſterent informabat. Rogatus quid age-
ret:acuta ſe referebat in vltionem patris ſpicula præparare. Nec paruo reſponſum
ludibrio fuit. ꝙ ab omnibus ridiculi operis vanitas contemneretur:ꝗꝗ ea res pro-
poſito eius poſtmodum opitulata fuerit. Quæ ſolertia apud altioris ingenii
ſpectatores primam ei calliditatis ſuſpitionem iniecit. Ipſa nanq; exiguæ artis in-
duſtria,arcanum opificis ingenium figurabat. Nec credi poterat obtuſi cordis eſ-
ſe:cui tam exculto manus artificio calluiſſet. deniq; exactiſſima cura præuſtorum
ſtipitum congeriem aſſeruare ſolebat. Fuere ergo qui illum vegetioris ingenii aſſe
rentes ſapientiam ſimplicitatis prætextu occulere, profundumq; animi ſtudium
calliditatis commento obſcurare putarent: nec aptius aſtum deprælendi poſſe q̃
ſi illi inter latebras vſq̃ excellentis formæ fœmina applicaretur quæ animum eius
ad amoris illecebras prouocaret. Naturæ ſiquidem tam præceps in venerem eſſe
ingenium:vt arte diſſimulari non poſſit:vehementiorem quoq; hunc motum fore,
q̃ vt aſtu interpellari queat:ideoq; ſi is inertiam fingeret,futurum:vt occaſione ſuſ
cepta voluptatis ilico viribus obtemperaret. Procurantur igitur qui iuuenem in
longinquas nemorum partes equo perductum eo tentamenti genere aggrederen-
tur. Inter quos forte quidam Amlethi collacteus aderat, a cuius animo nondum ſo
ciæ educationis reſpectus exciderat. hic præteriti cõuictus memoriam ꝑſenti impe
rio anteponens, Amlethũ inter deputatos comites inſtruendi potius q̃ inſidiandi
ſtudio proſequebatur. ꝙ eum vltima paſſurum non dubitaret. ſi vel modicum ſen-
ſati animi indicium præbuiſſet. Maxime vero ſi Veneris palam rebus vteretur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Quod ipſi quoq; Amletho obſcurum non fuit. Equũ ſiquidem conſcendere iuſſus ita ſe de ceruice induſtria collocauit vt ſuum ipſius ceruici dorſum obuertens: aduerſa caudã frõte ſpectaret. Quã frenis quoq; cõplecti cœpit perinde atq; ea parte ruentis equi impetum moderaturus. Qua aſtutiæ meditatione patrui cõmentum illuſit: inſidias expugnauit. Ridiculum ſatis ſpectaculũ fuit, cum idem habenæ expers, regente caudam ſeſſore procurreret. Procedens Amlethus cum obuiũ inter arbuſta lupum habuiſſet: comitibus tenerioris ætatis equum occurriſſe dicentibus perpaucos huiuſmodi in Fengonis grege militare ſubiunxit: vt modeſto ita faceto imprecationis genere patrui diuitias inſecutus. Qui cũ illo prudẽti reſpõſo vſum aſtruerent: ipſe quoq; ſe de induſtria locutum aſſeueuerabat ne aliqua ex parte mẽdacio indulgere videretur. Falſitatis enim alienus haberi cupiens ita aſtutiam veriloquio permiſcebat: vt nec dictis veracitas deeſſet/ nec acuminis modus verorum iudicio proderetur. Idẽ littus præteriens cũ comites inuento periclitatæ nauis gubernaculo cultrum a ſe eximiæ granditatis repertum dixiſſent: eo inquit prægrãdem pernam ſecari conuenit: profecto mare ſignificans, cuius immenſitati gubernaculi magnitudo congrueret. Harenarum quoq; præteritis cliuis/ ſabulum perinde ac farra aſpicere iuſſus eadem albicantibus maris procellis permolita eſſe reſpondit. Laudato a comitibus reſponſo: idem a ſe prudenter editum aſſeuerabat. Ab hiſdem quo maiorem exercendæ libidinis audaciam ſumeret de induſtria relictus, immiſſam a patruo fœminam perinde ac fortuitu oblatam obſcuro loco obuiam recepit: conſtupraſſetq; ni collactens eius tacito conſilii genere inſidiarum indicium detuliſſet. Conſiderans enim quonam aptius modo occultum monitoris officium exequi, periculoſamq; iuuenis laſciuiam præcurrere poſſet: repertam humi paleam: œſtri præteruolantis caudę ſubmittendam curauit. Egit deinde ipſum in ea potiſſimum loca quibus Amlethum ineſſe cognouit: eoq; facto maximum incauto beneficium attulit, nec callidius trãſmiſſum indicium: q̃ cognitum fuit. Siquidẽ Amlethus viſo Oeſtro: ſimulq; ſtramine quod caudæ inſitum geſtabat: curioſius pernotato tacitum cauendæ fraudis monitum intellexit. Igitur inſidiarum ſuſpitione cõterritus, quo tutius voto potiretur exceptam amplexibus fœminã: ad paluſtre procul inuium protrahit. Quam etiam peracto concubitu: ne rem cuiq̃ proderet: impenſius obteſtatus eſt. Pari igitur ſtudio petitum ac promiſſum eſt ſilentium. Maximam enim Amletho puellæ familiaritatem vetus educationis ſocietas conciliabat: ꝙ vterq; eoſdẽ infantię procuratores habuerit. Domũ itaq; reductus cunctis an veneri indulſiſſet per ludibrium interrogantibus: puellam a ſe conſtupratam fatetur. Interrogatus rurſum quo rem loco egerit, quoue puluino vſus fuerit: vngulæ iumenti, criſtæq; Galli: laquearibus quoq; tecti innixum ſe dixit. Horum enim omnium particulas vitandi mendacii gratia cum tentandus proficiſceretur, contraxerat. Quæ vox multo circũſtantium riſu excepta eſt, q̄q̄ nihil rerum veritati per iocum detraxerit. Puella quoq; ea de re interrogata: Nihil eum tale geſſiſſe perhibuit. Fides negationi habita eſt eo quidem pronius quo minus ſatellites facti conſcios fuiſſe conſtabat. Tum is qui præſtandi indicii gratia Oeſtrum ſignauerat vt ſalutem Amlethi vaframenti ſui beneficio conſtitiſſe monſtratet nuper ſe eius vnice ſtudioſum extitiſſe dicebat. Nec inepta iuuenis reſponſio fuit. Ne enim indicis meritum negligere putaretur, quiddam ſtraminis gerulum ſubitis adlapſum pennis quodq; paleam poſteriore corporis parte defixam geſtaret ſibi cõſpectũ retulit,

Quod dictũ eſt vt cæteros cachinno concuſſit ita Amlethi fautorẽ prudentia dele-
ctauit. Superatiſq; omnibus archanãq; iuuenilis induſtriæ ſerã patefacere nequeũ-
tibus: quidã amicorum Fengonis præſumptione q̃ ſolertia abundantior fore nega-
bat: vt inextricabile calliditatis ingeniũ vſitato inſidiarum genere proderetur. Ma
iorem quippe eius peruicaciam eſſe q̃ vt leuibus experimẽtis attingi debeat. Quã-
obrem multiplici illius aſtutiæ ſimplicem tẽtationis modum afferri non oportere.
Subtiliorem itaq; rationis viam altiore animi ſenſu a ſe repertam dicebat: executio
ni non incõgruam & propoſitæ rei indagationi efficaciſſimam. Fengone ſiquidem
per ingentis negotii ſimulationem de induſtria abſentiam præſtante ſolum cũ ma-
tre Amlethum cubiculo claudi oportere/procurato antea viro qui ambobus inſciis
in obſcura ædis parte conſiſteret. Quid illis colloquio foret attentius excepturus.
Futurum enim vt ſi quid filius ſaperet: apud maternas aures eloqui nõ dubitaret,
nec ſe genitricis fidei credere pertimeſceret. Idem ſe explorationis miniſtrum cupi-
dius offerebat, ne potius auctor conſilii q̃ executor videretur. Delectatus ſententia
Fengo facta longinquæ profectionis ſimulatione diſcedit. Is vero qui conſilium de-
derat: conclaue quo cum matre Amlethus recludebatur tacite petiuit, ſubmiſſuſq;
ſtramento delituit. Nec inſidiarum Amletho remedium defuit. Veritus enim ne
clandeſtinis cuiuſpiam auribus exciperetur: primũ ad ineptæ conſuetudinis ritum
decurrens: obſtrepentis Galli more occentum edidit: brachiiſq; pro alarum plauſu
concuſſis cõcenſo ſtramento corpus crebris ſaltibus librare cœpit: ſi quid illic clau
ſum deliteſceret experturus. At vbi ſubiectam pedibus molem perſenſit: ferro lo-
cum rimatus ſuppoſitum confodit, egeſtumq; latebra trucidauit. Cuius corpus
in partes conſciſſum aquis feruentibus coxit, deuorandumq; porcis per os cloa-
cæ patentis effudit, atq; ita miſeris artubus cœnũ putre conſtrauit. Taliter eluſis
inſidiis conclaue repetit. Cumq; mater magno eiulatu queſta præſentis filii ſocor-

Amlethi ad matrẽ verba.

diam deflere cœpiſſet: quid inquit mulierum turpiſſima grauiſſimi criminis diſſi-
mulationem falſo lamenti genere expetis quæ ſcorti more laſciuiens nefariã ac de-
teſtabilem thori conditionem ſecuta viri tui interfectorem pleno inceſti ſinu ample
cteris: & ei qui prolis tuę parentem extinxerat obſcœniſſimis blandimentorum ille
cebris adularis. Ita nempe equæ coniugum ſuorũ victoribus maritãtur: brutorum
natura hæc eſt vt in diuerſa paſſim coniugia rapiantur: hoc tibi exẽplo prioris ma-
riti memoriam exoleuiſſe conſtat. Ego vero non ab re ſtolidi ſpeciem gero cũ haut
dubitem quin is qui fratrem oppreſſerit: in affines quoq; pari crudelitate debac-
chaturus ſit vnde ſtoliditatis q̃ induſtriæ habitum amplecti præſtat & incolumita
tis præſidium ab extrema deliramentorum ſpecie mutuari. In animo tamen pater
næ vltionis ſtudium perſeuerat: ſed rerum occaſiones aucupor: temporũ opportu-
nitates opperior. Nõ idem omnibus locus cõpetit. Cõtra obſcurũ immitẽq; animũ
altiorib9 ingenii modis vti cõuenit. Tibi vero ſuperuacuũ ſit meã lamẽtari deſipiẽ
tiã quæ tuã iuſtius ignominiã deplorare debueras. Itaq; nõ alienæ ſed ꝓpriæ mẽtis
vitiũ defleas: neceſſe eſt. Cætera ſilere memineris. Tali cõuitio laceratã matrem ad
excolẽdum virtutis habitum reuocauit. præteritoſq; ignes præſentibus illecebris
præferre docuit. Reuerſus Fengo inſidioſæ explorationis auctorem nuſq̃ repertum
diutinæ inq̃ſitionis ſtudio proſequebat̃: nemine ſe eũ vſpiã cõſpexiſſe dicẽte Amle
thus quoq; an vllũ ipſius veſtigiũ dep̃henderit per iocũ rogat9 in cloacã illũ iuiſſe
retulit p̃q; ei9 ima collapſum: ac nimia cœni mole obrutũ a ſubeũtib9 paſſim porcis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

eſſe conſumptũ. Quod dictũ tametſi veri confeſſionẽ exprimeret: quia ſpecie ſtoli-
dum videbatur, auditoribus ludibrio fuit. Cunq; Fengo priuignũ indubitatæ frau
di ſuſpectũ tollere vellet: ſed id tum ob aui eius Rorici, tũ ob cõiugis offenſam exe-
qui nõ auderet: Britãniæ regis officio necandũ duxit/ innocentiæ ſimulationẽ alie-
no miniſterio quæſiturus. Ita dũ occultare ſæuitiã cupit, amicũ inquinare, q̃ ſibi infa
miã conſciſcere maluit. Diſcedẽs Amlethus matri tacite iubet, textilibus aulã no-
dis inſtruat, ſuaſq; poſt annũ inferias falſo pagat: eoq; tempore reditum pollicetur.
Proficiſcũtur cũ eo bini Fengonis ſatellites/ literas ligno inſculptas (nã id celebre
quondam genus chartarũ erat) ſecũ geſtantes: q̃bus Britannoꝝ regi tranſmiſſi ſi-
bi iuuenis occiſio mãdabatur. Quorũ Amlethꝰ quietẽ capientiũ loculos ꝑſcrutatꝰ — Calliditas Amlethi.
literas depræhendit: quarũ ꝑlectis mandatis, q̃cquid chartis illitũ erat curauit ab-
radi: nouiſq; figurarũ apicibus ſubſtitutis, dãnationẽ ſuã in comites ſuos, mutato
mãdati tenore, cõuertit. Nec mortis ſibi ſentẽtiã ademiſſe/ et in alios ꝑiculũ trãſtu-
liſſe cõtentus/ preces huiuſmodi falſo Fengonis titulo ſubnotatas adiecit: vt Britã
niæ rex prudentiſſimo ad ſe iuueni miſſo filiam in matrimoniũ erogaret. At vbi in
Britanniã ventũ, adeũt legati regẽ: literaſq;, quas alienæ cladis inſtrumentũ puta-
bant, ꝓpriæ mortis indices obtulerũt. Quo diſſimulato rex hoſpitali illos humani
tate ꝓſequitur. Tũc Amlethus oẽm regiarũ dapũ apparatũ ꝑinde ac vulgare edu-
lium aſpnatus: ſummã epularũ abundantiã miro abſtinentiæ genere auerſatus eſt:
nec minus potioni, q̃ dapibus pepcit. Admirationi oĩbus erat: ꝙ alienigenæ gentis
iuuenis accuratiſſimas regiæ mẽſæ delitias/ et inſtructiſſimas luxu epulas: tã q̃ agre
ſte aliquod obſoniũ, faſtidiret. Soluto cõuiuio rex quũ amicos ad quietẽ dimitteret
per quendã cubiculo immiſſũ, nocturna hoſpitũ colloquia clandeſtino exploratiõis
genere cognoſcẽda curauit. Interrogatus igĩ a ſociis Amlethus: q̃d igĩ ita heſter
nis epulis ꝑinde ac venenis abſtinuiſſet? panẽ cruoris cõtagio reſpſum: potioni ferri
ſaporẽ ineſſe: carneas dapes humana cadaueris oliditate ꝑfuſas: ac veluti quadam
funebris nidoris affinitate corruptas dicebat. Addidit quoq; regẽ ſeruilibus oculis
eſſe: reginã tria ancillaris ritus officia ꝑ ſe tuliſſe: nõ tã cœnã, q̃ eiꝰ auctores plenis
opprobrii cõuitiis inſecutꝰ. Cui mox ſocii priſtinũ mẽtis vitiũ exprobrãtes, variis
petulantiæ ludibriis inſultare cœperũt: ꝙ ꝓbanda culparet: cauſareĩ idonea: ꝙ inſi
gnẽ regẽ, excultãq; moribus fœminã parũ honeſto ſermone laceſſeret: laudẽq; me-
ritos extremi dedecoris opprobrio reſpſiſſet. Quibus rex ex ſatellite cognitis, taliũ
auctorẽ ſupra mortalem habitũ, aut ſapere, aut deſipe teſtatus eſt: tam paucis ver-
bis ꝑfectiſſimã induſtriæ altitudinẽ cõplectendo. Accerſitũ deinde villicũ vnde pa-
nẽ adſciuerat percõtatur. Qui quũ eũ domeſtici piſtoris opa cõfectũ aſſereret, ſci-
ſcitatur item vbi materiæ eius ſeges creuiſſet: et an vllum illic humanæ ſtragis in-
diciũ extaret. Qui reſpondit haud ꝓcul abeſſe campũ vetuſtis interfectorũ oſſibus
obſitũ: et adhuc manifeſta antiquæ ſtragis veſtigia ꝑ ſe ferentẽ: quẽ a ſe ꝑinde ac cæ
teris feraciorẽ opimæ vbertatis ſpe, verna fruge cõſertũ dicebat. Itaq; ſe neſcire an
panis hoc tabo vitioſi q̃cq̃ ſaporis contraxerit. Quo audito rex Amlethũ vera di-
xiſſe cõiectãs: vnde lardũ quoq; allatũ fuiſſet cognoſcere curæ habuit. Ille ſues ſuos
per incuriã cuſtodia elapſos putri latronis cadauere paſtos aſſeuerabat. Ideoq; for-
te eorũ carnibus corruptioni affinẽ inceſſiſſe saporẽ. Quũ rex in hoc quoq; veracẽ
Amlethi ſententiã cõperiſſet: quonã liquore potionẽ miſcuiſſet inquirit. Vt farre,
et aqua temperatã cognouit, demonſtratum ſibi ſcaturiginis locũ in altum fodere

aggreſſus,complures gladios rubigine adeſos repperit: ex quorũ odore lymphas
vitium traxiſſe exiſtimatum eſt. Alii ideo potionẽ notatam referunt: ꝙ in eius hau
ſtu apes abdomine mortui alitas depræhenderit: vitiumqꝫ referri guſtu, qđ olim
fauis inditum extitiſſet. A quo rex culpati ſaporis cauſas competẽter editas vidẽs,
quũ ab eodẽ exprobratam ſibi oculorũ ignominiam ad generis fœditatem pertinę
re cognoſceret,clam conuenta matre,quis ſibi pater extitiſſet inquirit. Qua nemi
nem ſe præter regem paſſam dicente,rem quæſtione ex ea cognoſcendam minatus
ꝙ ſeruo ortus eſſet accepit:notatæ originis ambiguitatẽ extorto cõfeſſionis indi
cio ꝑſcrutatus. Igitur vt cõditionis ſuæ rubore cõtuſus: ita iuuenis prudentia de
lectatus: eundem cur reginã ſeruilium morũ exprobratiõe maculaſſet,interrogat.
Sed dum cõiugis comitatẽ nocturno hoſpitis ſermone laceſſitam doluit,eandẽ an
cilla matre creatã didicit. Siquidẽ ille tria ſe circa eam ſeruilis ritus vitia denotaſſe
dicebat. Vnũ ꝙ ancillæ more pallio caput obduxerit. Alterũ ꝙ veſtẽ ad greſſũ ſuc
cinxerit. Tertiũ ꝙ ciborum reliquias dentium anguſtiis inhærentes ſtipite eruerit
erutaſqꝫ commanducauerit. Matrẽ quoqꝫ eius in ſeruitutem captiuitate redactam
memorabat:ne potius ſeruili more,q̃ genere eſſe videretur. Cuius induſtriam rex
perinde ac diuinum aliquod ingenium veneratus,filiam ei in matrimonium dedit
Affirmationem quoqꝫ eius tanq̃ cœleſte quoddã teſtimonium amplexatus eſt. Cæ
terũ comites ipſius vt amici mandatis ſatiſfaceret,proxima die ſuſpendio cõſum
pſit. Quod beneficiũ Amlethus tanq̃ iniuriam ſimulata animi moleſtia ꝓſecutus:
aurum a rege cõpoſitiõis nomine recepit:quod poſtmodũ igni liquatũ clã cauatis
baculis infundendũ curauit. Apud quẽ annũ emenſus impetrata ꝓfectionis licẽtia
patriã repetit:nihil ſecũ ex omni regiarũ opum apparatu præter gerulos auri ba
cillos deportãs. Vt Iutiã attigit pñtem cultũ priſtinis ꝑmutauit moribus:qbus ad
honeſtatẽ vſus fuerat ĩ ridiculæ cõſuetudinis ſpẽm deĩduſtria cõuerſis. Cũqꝫ tricli
niũ in quo ſuę ducebãt exeqæ ſqualore obſitus intraſſet,maximũ oĩbus ſtuporẽ inie
cit:ꝙ obitũ eius falſo fama vulgauerat. Ad vltimũ horror in riſum cõceſſit expro
brãtibus ſibi mutuo ꝑ ludibriũ cõuiuis viuũ affore:quẽ ipſi ꝑinde ac defunctũ infe
riis ꝓſequerent. Idẽ ſuꝑ comitibus interrogatus: oſtẽſis quos geſtabat baculis,hic
inqt et vnus et alius eſt. Qđ vtrũ verius,an iocoſius ꝓtulerit neſcias. Siqdẽ ea vox
q̃q̃ a plæriſqꝫ vana exiſtimata fuerit,a veri tñ habitu nõ deſciuit: q̃ ꝑemptoꝝ loco
pẽſationis eoꝝ pretiũ demõſtrabat. Pincernis deinde quo maiorẽ cõuiuis hilarita
tẽ afferret cõiũctus,curioſiore ꝓpinãdi officio fungebat̃. Et ne greſſũ laxior veſtis
offenderet latus gladio cinxit:quẽ plærunqꝫ de induſtria diſtringẽs,ſupremo digi
tos acumine vulnerabat. Quãobrẽ a circũſtãtibus curatũ:vt gladius cũ vagina fer
reo clauo traiiceret̃. Idẽ quo tutiorẽ inſidiis aditũ ſtrueret,petitã poculis nobilita
tẽ crebris potionibus onerauit:adeoqꝫ cũctos mero obruit:vt debilitatis temulẽtia
pedibus intra regiã quieti ſe traderẽt,eundẽqꝫ cõuiuii et lecti locũ haberẽt. Quos
quũ inſidiis opportunos aĩaduerteret: oblatã ꝓpoſiti facultatẽ exiſtimans,ꝑ̃patos
olim ſtipites ſinu excipit:ac deinde ædẽ in qua ꝓceres paſſim fuſis humi corporibꝰ
ꝑmixtã ſomno crapulã ructabant̃,ingreſſus,cõpactã a matre cortinã,quæ etiam in
teriores aulæ ꝑietes obducebat,reſciſſis tenaculis decidere coegit. Quã ſtertenti
bus ſuꝑiectam,adhibitis ſtipitum curuaminibus adeo inextricabili nodoꝝ artificio
colligauit:vt nemo ſubiectorum tametſi validius adniteretur cõſurgẽdi effectum
aſſequi poſſet. Poſt hæc tectis ignem iniicit:qui crebreſcentibus flammis late incen

dium ſpargens totos inuoluit penates: regiam conſumpſit, omneſq; aut profundū
carpentes ſomnum/aut fruſtra aſſurgere conantes, cremauit. Inde petito Fengo-
nis cubiculo: qui prius a comitibus in tabernaculum perductus fuerat, gladiū for-
te lectulo cohærentem arripuit, ſuumq; eius loco defixit. Excitato deinde patruo, Fengonis
ꝓceres eius igne perire retulit: adeſſe Amlethum veterum vncorum ſuorum ope cædes.
ſuccinctum: et iam debita paternæ cladis ſupplicia exigere auidum. Ad hanc vocē
Fengo lectulo deſiliens dum ꝓprio defectus gladio nequicq̄ alienum diſtringere co
natur opprimitur. Fortem virum, æternoq; nomine dignum: qui ſtultitiæ commē
to prudenter inſtructus, auguſtiorē mortali ingenio ſapiētiam admirabili ineptia
rum ſimulatione ſuppreſſit: nec ſolum propriæ ſalutis obtentum ab aſtutia mutua
tus, ad paternæ quoq; vltionis copiam eadem ductum præbente peruenit. Itaq; et
ſe ſolerter tutatus: et parentem ſtrenue vltus: fortior, an ſapientior exiſtimari de-
beat, incertum reliquit.

Explicitus eſt liber Tertius: Incipit Quartus.

PEracta vitrici ſtrage Amlethus facinus ſuū Amlethus
incerto popularium iudicio offerre veri- rex.xxi.
tus, latebris vtendum exiſtimauit: donec
quorſum inconditæ plæbis vulgus procur
reret didiciſſet. Igitur vicinia quæ noctu
incendium ſpeculata fuerat/mane cauſam
conſpecti ignis noſſe cupiens, collapſam in
cineres regiam aīaduertit: ruinaſq; eius
adhuc tepidas perſcrutata nihil præter in
formes combuſtorum corporum reliquias
repperit. Adeo autem vorax flamma om-
nia perederat: vt ne index q̄dem extaret: ex
quo tantæ cladis cauſa accipi poſſet. Cor-
pus quoq; Fengonis ferro confoſſum inter cruentas ſpectabat̄ exuuias. Aliis indi-
gnatio patens: aliis mœror: q̄buſdam gaudium occultum inceſſerat. Hi ducis la-
mentabantur interitum: hi ſopitam parricidæ tyrannidem gratulabantur Ita re-
giæ necis euētus diuidua ſpectatorum ſentētia excipiebatur. Ea vulgi trāquillita-
te Amlethus relinquēdarū latebrarū fidutiā adeptus, accerſitis q̄bus arctiorē pr̄is
memoriā inhærere cognouerat, cōcionē petit: in qua oſonē hmōi habuit. Non vos Amlethi
moueat ꝓceres pr̄is calamitatis facies: ſi quos miſerabilis Horwēdilli exitus mouet oratio.
nō vos inquā moueat: q̄bus in regē fides: in parentē pietas ſeruata eſt. Parricidæ,
nō regis intueamini funus. Luctuoſior ſiq̄dē illa facies erat, quū ipi regē nr̄m ab in-
iq̄ſſimo parricida (ne dicā fratre) flebiliter iugulatū vidiſtis. Ipi laceros Horwēdil
li artus: ipi corpus crebris vulneribus abſūptū plenis miſerationis oculis aſpexiſtis
Quē ab atrociſſimo carnifice ſpū ſpoliatū vt patria libertate exueret: quis dubitet?
vna man⁹ ei fatū/et vobis ſeruiturē iniecit. Quis igit̄ tā amēs: vt Fengonis crudeli
tatē Horwendillianæ præferat pietati! Memētote qua vos Horwendillus beniuolē
tia fouerit: iuſtitia coluerit: hūanitate dilexerit. Memineritis adēptū vobis mitiſſi-
mū regē: iuſtiſſimū patrē: ſubrogatū tyrannū: ſuffectū parricidā: erepta iura: cōta-
minata oīa: pollutā flagitiis patriā: impoſitū ceruicibus iugū: ereptū libertatis arbi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

trium:Et nunc his finis :quũ ſuis auctorẽ criminibus obrutũ ſuorum pœnas ſcele-
rum parricidã pependiſſe cernatis.Quis mediocriter prudens ſpectator beneficiũ
iniuriæ loco duxerit?Quis mentis compos propriũ in auctorem ſcelus recidiſſe cõ
doleat?Quis cruentiſſimi lictoris cladem defleat:aut crudeliſſimi tyranni iuſtũ la-
mentetur interitũ?Præſto eſt auctor rei,quẽ cernitis.Ego quidẽ et parẽtẽ et patriã
vltione ꝓſecutum me fateor.Opus:quod veſtris ꝑiter manibus debebatur,exercui.
Qđ vos mecũ cõmuniter cõdecebat,ſolus impleui.Adde ꝙ neminẽ tã præclari fa
cinoris ſociũ habui:nec cuiuſpiã mihi comes oꝑa fuit:ꝗꝗ haud ignorẽ vos huic ma
nũ daturos negotio:ſi petiſſem a ꝗbus fidẽ regi:beniuolẽtiã principi ſeruatã nõ du
bito.Sed ſine veſtro diſcrimine nefarios puniri placuit : neq; em̃ alienos humeros
oneri ſubiiciendos putabam:cui ſuſtentando ꝓprios ſuffecturos credebã.Incinera
ui ego alios/ſolũ Fengonis trũcũ vr̃is manibꝰ cõcremãdũ reliqui:in quo ſaltẽ iuſtæ
vltionis cupidinẽ exſatiare poſſitis.Cõcurrite alacres:extruite rogum:exurite im
pium corpus:decoquite ſceleſtos artus:ſpargite noxios cineres:diſiicite immites
fauillas:nõ vrna/nõ tumulus nefandas oſſiũ reliq̄as claudat.Nullũ parricidii veſti
giũ maneat:nullus cõtaminatis artibus intra patriã locus exiſtat: nulla cõtagiũ vi
cinia cõtrahat:nõ mare/nõ ſolũ dãnati cadaueris hoſpitio polluat̃.Cætera ego prę
bui:id ſolũ vobis pietatis officiũ relictũ eſt.His exequiis ꝓſequendus tyrãnus : hac
põpa parricidæ funus ducendũ.Sed neq; eius cineres ꝗ patriã libertate nudauerit
a patria tegi cõuenit.Præterea q̄d meas reuoluã erũnas? calamitates recenſeã? re-
texã miſerias?quas ipi me plenius noſtis.Ego a vitrico ad mortẽ q̄ſitus: a mr̃e cõtẽ
ptus:ab amicis cõſputꝰ ãnos flebiliter exegi:dies calamitoſe duxi:incertũ vitæ tp̄s
ꝑiculis ac metu refertũ habui.Poſtremo oẽm ætatis ꝑtẽ maxima cũ rerũ aduerſita
te miſerabiliter emẽſꝰ ſum.Sæpe me tacitis intra vos q̄ſtibus ſenſu vacuũ gemeba
tis deeſſe vltorẽ pr̃i:parricidio vindicẽ.Quæ res occultũ mihi vr̃æ charitati indi-
ciũ attulit:in quorũ animis necdũ regiæ cladis memoriã exoleuiſſe cernebã.Cuius
itaq; tã aſperũ pectus:tã ſaxeus rigor : quẽ nõ paſſionũ mearũ cõpaſſio molliat/erũ
narũ miſeratio nõ flectat? Miſeremini alumni vr̃i:moueamini īfortuniis meis:ꝗ ab
Horwẽdilli nece immunes geritis manꝰ.Miſeremini quoq; afflictæ genitricis meę
et reginæ quondã vr̃æ:extincto cõgaudete dedecori:ꝗ viri ſui fratrẽ interfectorẽq;
cõplexa/geminũ ignominiæ põdus fœmineo ꝑpeti corpore cogebat̃.Quãobrem vt
vltionis ſtudiũ occultarẽ/obſcurarẽ ingeniũ,adumbratũ non verũ inertiæ habitũ
amplexatus ſum:ſtoliditatis figmẽto vſus/ſapiẽtiæ cõmentũ texui : qđ nũc an effi-
cax fuerit,vtrũ finis ſui cõplemẽtũ attigerit,veſtro cõſpectui patet:vos tãtæ rei ar
bitros habere cõtentus ſum.Ipi parricidales fauillas pedibus ꝓculcatis:deſpicami-
ni cineres eius,ꝗ iugulati fratris vxorẽ polluit/flagitio temerauit/ dñm læſit/ maie
ſtatẽ ꝓditionis ſcelere laceſſiuit/acerbiſſimã vobis tyrannidẽ intulit/libertatẽ ade-
mit/inceſto parricidiũ cumulauit.Me tã iuſtæ vindictæ miniſtrũ/ tam piæ vltionis
æmulum patricio ſuſcipite ſpiritu/debito ꝓſeq̄mini cultu/benigno refouete cõtui-
tu.Ego patriæ ꝓbrũ dilui/matris ignominiã extinxi/tyrannidẽ reppuli/ parricidã
oppreſſi/inſidioſam patrui manũ mutuis inſidiis eluſi:cuius ſi ſupeſſet,in dies ſcele
ra ꝑcrebreſcerẽt.Dolebã et patris et patriæ iniuriã : illũ extinxi vobis atrociter:et
ſupra q̄ viros decuerat,imꝑantẽ.Recognoſcite beneficiũ:veneramini ingeniũ meũ
regnum ſi merui date : habetis tanti auctorem muneris/ paternæ poteſtatis hære-
dem/non degenerem/non parricidam: ſed legitimũ regni ſucceſſorem/et piũ noxæ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

parricidalis vltorem. Debetis mihi recuperatum libertatis beneficium/excluſum
afflictantis imperium/ademptum oppreſſoris iugum / excuſſum parricidæ domi-
nium/calcatum tyrãnidis ſceptrũ. Ego ſeruitute vos exui/indui libertate:reſtitui
culmen:gloriam reparaui:tyrannũ ſuſtuli:carnificē triumphaui. Præmium penes
vos eſt:ipſi meritum noſtis:a veſtra merces virtute requiritur. Flexerat hac ora-
tione adoleſcens omniũ animos/quoſdam ad miſerationē/alios ad lachrymas vſq;
perduxit. At vbi quieuit mœror/rex alacri cunctorum acclamatione cenſetur. Plu- *Amlethus regnat rex xxi.*
rimum quippe ſpei in eius induſtria ab vniuerſis reponebatur : qui tanti facinoris
ſummam profundiſſimo aſtu texuerat incredibili molitione concluſerat. Mirari il-
lum complures videres, tanto temporis tractu ſubtiliſſimum texiſſe conſilium.

His apud Daniam geſtis, ternis nauigiis impenſius adornatis ſocerum viſurus ac *Britanniã repetit.*
coniugem, Britanniam repetit. In clientelam quoq; armis præſtantē iuuentutē ad
ciuerat exqſito decoris genere cultã: vt ſicut cuncta deſpicabili dudũ habitu geſſe-
rat: ita nũc magnificis ad oĩa paratibus vteretur: et qcqd olim pauptati tribuerat,
ad luxuriæ impenſam cõuerteret. In ſcuto quoq; ſibi parari iuſſerat oẽm opm ſuoꝝ *Scuti pictura.*
cõtextũ ab ineũtis ætatis primordiis auſpicatus : exqſitis picturæ notis adũbrãdũ
curauit. Quo geſtamīe piñ ac virtutũ ſuarũ teſte vſ⁹, claritatꝭ incremēta cõtraxit.
Iſtic depīgi videres Horwẽdilli iugulũ: Fẽgõis cũ īceſtu pricidiũ: flagitioſũ patruũ
fratruelē ridiculũ: adũcas ſtipitũ formas: ſuſpicionē vitrici: diſſĩlationē priuigni: p
curata tentamẽtoꝝ gñã: adhibitã inſidiis fœminã: hiãtē lupũ: inuẽtũ gubernaculũ
præteritũ ſabulum: initũ nemus: inſitã œſtro paleam: inſtructũ indiciis adoleſcẽtē:
eluſis comitibus rē ſeorſum cũ virgine habitã. Cerneres itaq; adumbrari regiã: ad
eſſe cũ filio reginã: trucidari inſidiatorē: trucidatũ decoqui : cloacæ coctũ infundi:
infuſum ſuibus obiici: cœno artus inſterni: inſtratos belluis abſumẽdos relinq. Vi-
deres etiã vt Amlethus dormiẽtiũ comitũ ſecretũ dephenderit: vt obliteratis api-
cibus/alia figurarũ elemẽta ſubſtituerit: vt dapē faſtidierit: potionēq; cõtẽpſerit: vt
vultũ regis arguerit: vt reginã ſiniſtri moris notauerit. Aſpiceres quoq; legatorũ
ſuſpendiũ: adoleſcentis nuptias figurari: Daniã nauigio repeti: inferias cõuiuio ce
lebrari: comitũ loco baculos pcontãtibus oſtendi: iuuenē pincernæ ptes exeq: diſtri
cto p induſtriã ferro, digitos exulcerari: gladiũ clauo ptũdi: cõuiuales plauſ⁹ auge-
ri: increbreſcere tripudia: aulęam dormiẽtibus iniici: iniectã vncorũ nexibus obfir-
mari: ptinacius ſopitos inuolui: tectis torrem immitti: cremari cõuiuas: depaſtã in
cendio regiã labefactari: Fengonis cubiculũ adiri: gladiũ eripi: inutilem erepti loco
conſtitui: regē priuigni manu proprii mucronis acumine trucidari. Hæc oĩa excul
tiſſimo rerũ artificio militari eius ſcuto opifex ſtudioſus illeuerat/res formis imita
tus/et facta figurarũ adũbratione cõplexus. Sed et comites ipſius quo ſe nitidius ge
rerēt, oblitis tm̃ auro clypeis vtebãt. Quos Britãniæ rex benigniſſime exceptos re
gii apparat⁹ impẽſis pſeqt. Qui inter epulandũ/an Fengo viueret/integriſq; fortu
nis eſſet cupide percontatus, cognoſcit e genero ferro piiſſe: de cuius fruſtra ſalute
perquireret. Cunq; interfectorem eius crebris percontationibus inueſtigaret, eun
dem cladis eius auctorem/ac nuntium extare didicit. Quo audito tacitum animi
ſtuporē contraxit: q ad ſe pmiſſam quondam Fengonis vltionem pertinere cogno
ſceret. Ipſe equidē ac Fengo vt alter alterius vltorem ageret/mutua quõdã pactiõe *Britãni regis ĩ iureiurãdo ſligio*
decreuerãt. Trahebat itaq; regē hinc in filiã pietas/in generũ amor : inde charitas
in amicũ: et pterea iuriſiurãdi firmitas: ipſa quoq; mutuæ obteſtatiõis religio: quã

violare nefarium erat. Tandẽ cum affinitatis contemptu iuratoria præpõderauit
fides: conuerſuſq; ad vltionẽ animus neceſſitudini religionẽ antepoſuit. Sed qm̃ ho
ſpitalitatis ſacra violare nefas credebatur, aliena manu vltiõis ꝑtes exequi prçopta
uit, innocẽtiæ ſpeciẽ occulto facinore pretenturus. Igitur inſidias officiis texit: læ=
dẽdiq; curã adũbratis beniuolentiæ ſtudiis, obſcurauit. Et quia cõiunx eius nuper
morbo conſumpta fuerat, Amlethũ reparandarũ nuptiarũ legationẽ ſuſcipere iu=
bet admodũ ſe ſingulari ipius induſtria delectatũ præfatus. Regnare ſiquidẽ in Sco
tia fœminã aſſerebat: cuius vehemẽter connubiũ affectaret. Sciebat nãq; eã nõ mõ
pudicitia cęlibẽ: ſed etiã inſolentia atrocẽ ꝓprios ſꝑ exoſam ꝓcos: amatoribus ſuis
vltimũ irrogaſſe ſuppliciũ: adeo vt ne vnus qdem e multis extaret q ꝓcationis eius
pœnas capite nõ luiſſet. Proficiſcit̃ itaq; Amlethus q̃q̃ ꝑiculoſa legatio imparetur/
iniuncti muneris obſequium nõ detrectans: ſed ꝑtim domeſticis ſeruis/ꝑtim regis
vernaculis fretus. Ingreſſuſq; Scottiam quũ haud procul reginę penatibus abeſſet
recreandorũ equorũ gratia iunctum viæ pratũ acceſſit: ibiq; loci ſpecie delectatus
quieti cõſuluit iocundiore riui ſtrepitu ſomni cupidinẽ prouocante, ordinatis qui
ſtationem eminus obſeruarent. Quo audito regina denos iuuenes exterorũ aduen
tum, apparatumq; ſpeculaturos emittit. Quorum vnus vegetioris ingenii/eluſis
vigilibus ꝑuicacius ſubiens clypeum Amlethi, quem capiti forte dormiturus affi=
xerat tanta lenitate ſubmouit: vt ne ſupiacentis quidẽ quietem turbaret/aut cuiuſ=
piam ex tanto agmine ſomnum ꝑrumperet: dominã nõ modo nuntio/ſed etiã rerũ
indicio certiorẽ redditurus. Delegatas quoq; ei literas loculis qbus aſſeruabant̃ pa
ri calliditate ſubduxit. Quibus regina ad ſe ꝑlatis clypeũ curioſius contemplata ex
affixis notulis totius argumẽti ſummã elicuit: eũq; affore intellexit q exactiſſimo
prudentiæ conſilio fretus, de patruo paternæ cladis pœnas accepit. Literas quoq;
nuptiarum ſuarum petitionem cõtinentes intuita, totos obliterauit apices: q ſenũ
admodum connubium abhorreret: iuuenum complexus appeteret. Inſcripſit autẽ
mandatum perinde atq; a Britanniæ Rege ſibi tranſmiſſum/et eius titulo pariter
ac nomine conſignatum: quo ſe latoris peti coniugio ſimularet. Quinetiam facta
quæ ex eius ſcuto cognouerat, ſcripto complectenda curauit: vt et clypeum litera
rum teſtem, et literas clypei interpretes exiſtimares. Deinde eos quorum explora=
tione vſa fuerat ſcutum referre/literaſq; loco ſuo reſtituere iubet: eodem fallaciæ
genere Amlethum inſequuta, quo eum in cauillandis comitibus vſum acceperat.
Interea Amlethus clypeum capiti fraude ſubductum expertus, occluſis de indu=
ſtria oculis quietem callidius ſimulat: quod vero ſopore amiſerat/ficto recuperatu
rus. Alteram quippe fallendi vicẽ hoc pronius ab inſidioſo quærendã putauit: quo
ſolam ꝓſperius egerit. nec eum opinio fefellit. Speculatorẽ quippe clandeſtino adi=
tu ſcutum ac chartam priſtino loco reponere cupientem proſiliens corripit, captũ
q; vinclorum pœna coercuit. Deinde excitatis comitibus Reginæ penates acce=
dit. Cui ex ſoceri perſona conſalutatæ ſcriptum/eiuſdemq; ſigillo obſignatum por
rexit. Quod quũ accepiſſet Hermuthruda ꝑlegiſſetq; (reginæ id nomen erat) ope
rã Amlethi ĩduſtriãq; verbis impẽſiorib⁹ ꝓſecuta: iuſtas Fengonẽ pœnas pepẽdiſſe
dicebat: ipm̃ vero Amlethũ rẽ hũana æſtimatione maiorẽ incõphẽſæ ꝓfũditatis in
genio molitũ: q nõ ſolũ pr̃ni exitii/mr̃niq; cõcubit⁹ vltionẽ inſcrutabili ſenſ⁹ altitu
dine cõmẽt⁹ fuiſſet: verũ etiã regnũ ei⁹ a quo crebras inſidias expt⁹ fuerat cõſpicuis
ꝓbitat[opib⁹ occupaſſet. Quãobrẽ mirari ſe tã eruditi ingenii virũ vno nuptiarũ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

errore labefactari potuiſſe:q quũ hũanas pene res claritate trãſcẽdat, in ignobilem, obſcurãq; copulã ꝓlapſus videat. Quippe cõiugẽ eius ſeruis parẽtibus eſſe: q̃q̃ eos fortuna regiis honoribus exornaſſet. In expetẽdis ſiqdẽ cõiugiis prudẽti nõ formæ fulgorẽ: ſed generis metiẽdũ. Quapropter ſi rite copulã appetat, ꝓſapiam ęſtimet: nec ſpecie capiat: quæ quũ illecebrarũ irritamentũ ſit, multorꝫ candorẽ inaniter fucata deterſit. Eſſe vero quã ſibi nobilitate parẽ aſciſcere poſſit. Se ſiqdẽ nec reb⁹ tenuẽ nec ſanguine humilẽ eius amplexibus idoneã fore: vtpote quã nec regiis opib⁹ vincat: nec auito ſplẽdore ꝑcellat. Quippe reginã ſe eſſe: & niſi refragaret ſexus, regẽ exiſtimari poſſe: immo qđ verius eſt: quẽcunq; thoro ſuo dignata fuerit, regẽ exiſtere: regnũq; ſe cũ ãplexibus dare. Ita et nuptiis ſceptrũ, et ſceptro nuptias reſpõdere. Nec ꝑui beneficii eſſe eã ꝓprios offerre amplexus: q̃ circa alios ferro repulſã exeq cõſueuerat. Hortat itaq; placẽdi ſtudiũ in ſe transferat/ in ſe votũ nuptiale deflectat: genuſq; formæ ꝑferre diſcat. Hæc dicẽs, aſtrictis in eũ cõplexib⁹ ruit. Ille tã comi virginis eloquio delectat⁹, in mutua ꝓrũpit oſcula: alternos cõplexuũ nodos cõſerit: ſibiq; qđ virgini placitũ ꝓteſtat. Fit deinde cõuiuiũ: accerſunt amici: corrogant primores: nuptiæ ꝑagunt. Quibus expletis, quũ nupta Britãniã repetit, valida Scotthorũ manu ꝓpius ſubſeq iuſſa: cuius opa aduerſum varios inſidiarũ obiectus vteret. Redeunti Britãnici regis filia: quã in matrimonio habebat, occurrit: q q̃q̃ ſe ſupductæ pellicis iniuria læſam q̃reret, indignũ tñ aiebat maritali gr̃æ pellicatus odiũ anteferri: neq; ſe adeo virũ auerſaturã: vt qđ ei fraudulentius intentari ſciat, ſilentio occultare ſuſtineat: habere em̃ ſe pign⁹ cõiugii filiũ: cuius ſaltẽ reſpectus cõiugalẽ mr̃i charitatẽ cõmẽdare debuerat. Ipe em̃ (inqt) matris ſuæ pellicem oderit, ego diligã: tuos in me ignes nulla calamitas ſopiet: nullus liuor extiguet: qn et in te ſiniſtre excogitata detegã/ et quas dep̄hẽderim inſidias pandã. Quãobrẽ cauendũ tibi ſocerũ putes: ꝙ ipe legationis ꝓuentũ carpſeris: oẽmq; eius fructũ in temet, eluſo mittẽtis voto, ꝑuicaci vſurpatione tranſtuleris. Qua voce ſe cõiugali, q̃ paternæ charitati ꝓpiorẽ oſtendit. Hæc loquẽte ea adeſt Britãniæ rex: generũq; arctius q̃ affectuoſius amplexatus, cõuiuio excipit/ liberalitatis ſpecie fraudis propoſitum celaturus. Amlethus cognita fraude metum diſſimulanter habuit, ducẽtiſq; equitibus in comitatum receptis, ſubarmalem veſtem indutus obſequitur inuitanti: maluitq; regiæ ſimulationi periculoſe parere, q̃ turpiter repugnare. Adeo honeſtatem in cunctis obſeruandam putabat. Quem cõminus obequitãtem rex ſub ipa bipatentiũ portarũ teſtudine adortus iaculo tranſegiſſet, ni ferrũ ſubarmalis togę durities reppuliſſet. Amlethus leui recepto vulnere, eo loci ſe cõtulit: vbi Scotticã iuuentutẽ expectãdi officio fungi iuſſerat: captiuo nouæ cõiugis ſpeculatore ad regẽ remiſſo: q ſe deſtinatas dominæ literas loculorũ cuſtodiæ furtim exemiſſe teſtãdo, crimen in Hermutrudam refunderet: ipſumq; accurato genere excuſationis reatu proditionis abſolueret. Quem rex auidius fugientem inſequi non moratus, maiore copiarum parte priuauit: ita vt Amlethus die poſtero ſalutẽ prælio defenſurus, deſperatis admodum reſiſtendi viribus ad augendã multitudinis ſpeciẽ exanima ſociorum corpora / ꝑtim ſubiectis ſtipitibus fulta/ ꝑtim propinquis lapidib⁹ affixa: alia viuẽtum more equis impoſita, nullo armorum detracto perinde ac præliatura ſeriatim in aciem, cuneumq; digeſſerit. Nec rarius mortuorum cornu erat, q̃ viuentium globus. Stupenda ſiquidem illa facies erat: quum extincti raperentur ad prælia: defuncti decernere cogerentur. Quæ res auctori otioſa non

Amletho parantur a Britãno inſidiæ.

Stratagema nouum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Angliæ ſubiugatio tertia a Danis

fuit quū ipſa extinctorum imagines laceſſentibus ſolis radiis immenſi agminis ſpeciem darent. Ita ehim inania illa defunctorum ſimulacra priſtinum militum numerum referebāt: vt nihil ex eorum grege heſterna ſtrage diminutum putares. Quo aſpectu territi Britanni pugnam præcurrere fuga/a mortuis ſuperati: quos viuos oppreſſerant. Quæ victoria neſcio callidior, an fœlicior exiſtimanda ſit. Rex dum ſegnius fugam intendit, ab imminentibus perimitur Danis. Victor Amlethus ingenti præda acta, conuulſiſq; Britanniæ ſpoliis, patriam cum coniugibus petit. Interea defuncto Rorico, Vigletus regnum adeptus: Amlethi matrem omni petulātiæ genere fatigatam regiis opibus vacuefecerat: filium eius fraudato Lethrarum rege: cui dignitatū iura dandi tollendiq; ius eſſet, Iutiæ regnum occupaſſe conqueſtus. Quam rem Amlethus tanta animi moderatione excepit: vt Vigleto ſplendidiſſimis victoriæ ſuæ manubiis donato, calumniam beneficio rependere videretur Quem poſtmodum exigendæ vltionis occaſione ſuſcepta, bello laceſſitum deuicit atq; ex occulto hoſte manifeſtus euaſit. Fiallerum Scaniæ præfectum exilio adegit: quem ad locum cui Vndenſakre nomen eſt, noſtris ignotum populis, conceſſiſſe eſt fama. Poſt hæc quū a Vigleto Scaniæ Sialandiæq; viribus recreato per legatos ad bellū ꝓuocaret, mirifica aī īduſtria duas circa ſe res: quarū alteri ꝓbrū: alteri ꝑiculū ineſſet, fluctuari peruidit. Sciebat qppe ſibi ſi prouocationem ſequeretur imminere vitæ ꝑiculum: ſi refugeret, inſtare militiæ probrum. Præponderauit tamen in contemplatore virtutū animo ſeruandæ honeſtatis cupido, obtuditq; cladis formidinem impenſior laudis auiditas: ne ſolidus gloriæ fulgor meticuloſa fati declinatione corrumpetur. Animaduertebat quoq; tantū pene inter ignobilem vitā et ſplendidam mortem diſcriminis intereſſe, quantū dignitas a contemptu diſtare cognoſcitur. Tanta aūt Hermutrudæ charitate tenebatur: vt maiorem futuræ eius viduitatis, q̃ propriæ necis ſolicitudinem animo inſitā geſtaret: omniq; ſtudio circūſpiceret: qualiter ei ſecundas nuptias ante belli ingreſſum cōſciſceret. Quam ob rē Hermutruda virilem profeſſa fiduciam, ne in acie quidem ſe eum deſerturam ſpopondit: deteſtabilem inquiens fœminā, quæ marito morte cōſeri formidaret. Quā

Vigletus xxii. Rex aut potius tyrānus Iutiæ.

Amlethi cædes.

ꝓmiſſionis nouitatem parum executa eſt. Nam quum Amlethus apud Iutiam a Vigleto acie interemptus fuiſſet, vltro in victoris prædā, amplexūq; cōceſſit. Ita votū omne fœmineum fortunæ varietas abripit: temporum mutatio diſſoluit: et muliebris animi fidem lubrico nixam veſtigio fortuiti rerum caſus extenuant: quæ ſicut ad pollicendum facilis, ita ad perſoluendum ſegnis: variis voluptatis irritamentis aſtringitur atq; ad recentia ſemp auidius expetenda/veterū immemor: anhela/præceps cupiditate diſſultat. Hic Amlethi exitus fuit: qui ſi parem naturæ atq; fortunæ indulgentiā expertus fuiſſet, æquaſſet fulgore ſupos: Herculea virtutibus opera tranſcendiſſet. Inſignis eius ſepultura ac nomine campus apud Iutiā extat. Vigletum tranquillam ac diutinā regni procuratione emenſum morbus cōſumpſit.

Vigleti mors.

Wermūdus rex. xxiii.

Vffo naſcit̄

Cui filius Wermundus ſuccedit. Hic ꝓlixis tranquillitatis otiis: fœliciſſima temporum quiete decurſis diutina domeſticæ pacis conſtantiā incōcuſſa rerum ſecuritate tractabat. Idem prolis exps iuuentam exegit: ſenior vero filium Vffonē ſero fortunæ munere ſuſcitauit: quū nullam ei ſobolem elapſa tot annorum curricula peperiſſent. Hic Vffo coæuos quoſq; corporis habitu ſupergreſſus, adeo hebetis, ineptiq; animi principio iuuentæ exiſtimatus eſt: vt priuatis ac publicis rebus inutilis videretur. Siquidem ab ineunte ætate nunq̃ luſus aut ioci conſuetudinem præ

buit: adeoq; humanæ delectationis vacuus fuit: vt labiorum continentiã iugi ſilen-
tio ꝑmeret & ſeueritatẽ oris a ridendi prorſus officio temperaret. Verũ vt incuna-
bula ſtoliditatis opinione referta habuit ita poſtmodũ cõditionis contẽptũ clarita
te mutauit. Et quantũ inertiæ ſpectaculũ fuit: tantũ prudentiæ & fortitudinis exẽ
plum euaſit. Cuius pater ſorcordiã contẽplatus: filiã ei Sleſuicenſiũ ꝑfecti FroWini
in matrimoniũ adſciſcit. Illuſtriſſimi viri affinitate vtiliſſimũ gerendi regni ſubſi-
dium recepturo. Huic erant filii Keto & Wigo ſplendidiſſimæ indolis iuuenes, quo
rum Wermundus nõ minus/ q̃ FroWini virtutẽ futuris filii profectibus deputabat.
Ea tempeſtate regnabat apud Suetiam Athiſlus vir fama ſtudioq; cõſpicuus. Qui — Athiſlus Sueticus.
cum finitimos late bello ꝑſſiſſet: ne partũ virtutibus fulgorem ocio, deſidięq; corrũ
pendũ relinqueret: cõplura nouarũ rerũ officia ſedulo frequentationis ſtudio cele-
branda curauit. Inter quæ etiã inſigni armatura ſuccinctus quotidianã ſolitarii in
ceſſus conſuetudinem præbuit. Tum ꝙ in re militari, nihil crebro armorum vſu
præſtantius noſſet: tũ vt huius agitatione ſtudii claritatis incremẽta cõtraheret.
In quo nõ minus ſibi fiducia q̃ laudis cupido vendicauit. Tantã quippe nullius rei
violentiã exiſtimabat, vt eius obiectu mentis ſuæ robur quaſſandũ timeret. Qui cũ
traiectus in Daniam armis FroWinũ apud Sleſuicũ acie prouocaſſet: magniſq; in-
uicem cædibus copiæ funderentur: accidit ipſos agminũ duces ita inter ſe ferro cõ
currere: vt rem duelli more proſequerẽtur, & ꝑter publicam belli ſortẽ priuati cõ
flictus ſpecie decertarent. Hũc enim congreſſionis euentũ par amborum expetebat
affectus: vt virtutẽ non partiũ ope/ ſed propria viriũ experientia teſtarentur. Quo — FroWini cædes.
euenit vt crebreſcẽtibus vtrinq; plagis Athiſlus armis ſuperior proſtrato FroWi-
no priuatæ victoriæ publicã iungeret, paſſimq; diuulſa Danorũ agmina ꝓfligaret.
Inde Suetiam reuerſus FroWini necem: non ſolũ virtutũ ſuarũ imaginibus adſcri
pſit: verũ etiam impenſiore verborũ iactantia proſequi cõſueuit/ gloriã facti vocis
petulantia demolitus. Aliquãdo enim ſpecioſius virtutes ſilentii verecũdia tegun
tur q̃ ſermonis petulantia publicantur. FroWini filios Wermundus paternæ digni
tatis honoribus euehit: extincti pro patria amici liberos iuſto admodum beneficio
proſecutus. Quȩ res Athiſlo referẽdi in Daniam belli monitum ꝑbuit. Rediit itaq;
ſuperioris pugnæ fiducia concitatus: non modo tenues, anguſtaſq; copias: verum
omne virtutis Sueticæ robur aduectans ꝑinde ac totius Daniæ imperiũ rapturus.
Qđ FroWini filius Keto per primipilum ſuũ Folconem nomine Wermundo, tunc — Keto.
forte villam Ialungã tenenti nuntiandũ curauit. Qui regem cũ amicis epulantem
reperiens mandatum adhortatione proſecutus, adeſſe belli facultatem diutule po-
ſtulatam, & vltro ſe Wermundi votis ingerere dixit. cũ & prompta vincendi ꝑſte-
tur occaſio, & maturus triumphi titulus optionis eius arbitrio tribuatur. Magnã
itaq; & inopinam felicitatis dulcedinem eſſe quã ei longis affectatam ſuſpiriis ꝑſen
tis euentus auſpicia largiant̃. Veniſſe ſi quidẽ Athiſlum innumeris Sueonũ copiis
ſuccinctum ꝑinde ac victoriæ certitudinẽ indubitata animi ꝑſumptione cõplexũ.
Cũq; præliaturũ hoſtem fatum fugȩ anteferre dubiũ non ſit: felicem recentis vulne
ris vltionem oblata belli facultate præſtari. Quẽ Wermundus ꝑclare, ac fortiter le-
gationis partes executũ teſtatus: pauliſper epulis refici iubet. ꝙ itinera ieiuniis offi
cere ſoleant. Qui cũ nequaq̃ ſibi capiendi cibi ociũ ſuppetere dixiſſet: potione ſitim
lenire depoſcitur. Quo præbito poculũ quoq; nam aureum erat adſeruare iubetur/ — Wermundi liberalitas.
affirmante Wermũdo cõmeandi calore defeſſis cõmodius cratere q̃ palma lymphã

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

excipi:meliuſq; bibendi vſum ciphi q̃ manus ſubſidio celebrari.Quo tam beniuolis
verbis muneris magnitudinem proſequente, delectatus vtroq; iuuenis ſe prius
ad perceptę potionis menſuram proprii cruoris hauſtu vſurum q̃ regis conſpecti-
bus terga admoturum promittit. Tam fortem eius promiſſionem Wermundus
mercedis nomine veneratus aliq̃to plus voluptatis ex dato beneficio q̃ miles ex ac-
cepto percepit.Nec animoſius locutũ eum q̃ pręliatum expertus eſt.Cõmiſſo nãq;
bello contigit vt inter varios turmarũ ꝑcurſus cõcurrentibus Folcone & Athiſlo
manũq; diutile conſerentibus Sueonum exercitus ducis ſui euentum ſecutus fugã
ingrederetur. Athiſlus quoq; ſautius ad naues ex acie conuolaret. Cũq; folco vul
neribus ac labore hebetatus ſed & æſtu & labore pariter ſitiq; perfuſus fugam inſe
qui deſtitiſſet hoſtilem:recreandi corporis gratia ꝓprium caſſide cruorem excepit
hauriendũq; ori præbuit. Quo facto receptum a rege cruorem ſpecioſiſſime penſa
Folconis facinus. uit.Quod videns forte Wermundus impenſius eum peractę promiſſionis laudauit
Cui folco ſpetioſa vota ad debitum finem perducenda reſpondit.Qua voce non mi
norem facti ſui cõmẽdationem q̃ Wermundus exhibuit. Cũq; victores vt poſt p̃liũ
fit depoſitis armis ac quieſcentes variis inuicem ſermonibus vterẽtur:Sleſuicenſiũ
pręfectus Keto magnæ ſibi admirationis eſſe prędicauit qualiter Athiſlus crebris
obſtantibus cauſis elapſionis copiam impetrauerit præſertim cũ is ante omnes bel-
la geſſerit primus:fuga vero poſtremus inceſſerit. Nec alius quiſpiam ex hoſtibus
fuerit cuius tantis danorum ſtudiis affectaretur occaſus.Ad hæc Wermundus noſ
ſe eum oportere aiebat omnẽ bellorum aciem quadrifaria dimicantiũ varietate di-
ſtingui.Eſſe enim primi generis bellatores qui fortitudinem modeſtia temperãtes:
Quattuor genera bellatorum. Primũ. rebelles acrius cædant:fugientibus inſtare erubeſcant.Hos ſiquidem quos diutur-
na armorum experientia certiore virtutis teſtimonio proſequatur, quiq; gloriam
ſuam non in victorum fuga ſed vincendorum expugnatione conſtituant. Eſſe præ
liantiũ & aliud genus qui corporis animiq; viribus freti ſed nulla miſerationis par
Secundum. te præditi in hoſtium tam terga q̃ pectora cõmuni cædis atrocitate deſæuiant. Ta
les quippe eſſe qui iuuenilis animi calore prouecti Tyrocinii rudimenta bellorum
auſpiciis ornare contendant/quoſq; tã ætatis q̃ laudis ardor inflãmet/inq; fas & ne
Tertium. fas pari niſus ſecuritate præcipitet.Eſſe etiam tertios quib⁹ inter metum pudorẽq;
anxiis progreſſum terror adimat:recurſum ruboris obſtaculũ tollat: qui ſanguine
clari/inaniq; tantũ proceritate conſpicui aciem numero non viribus denſent:hoſtẽ
vmbra potius q̃ armis feriant:& in bellatorum grege ſolo corporum ſpectaculo cẽ
ſeantur.Hos magnarum opum dominos fore genere q̃ animo præſtãtiores quos lu
cis auiditas rerum dominio contracta plus ignauiæ q̃ nobilitatis viribus indulge-
re compellat.Eſſe item & alios qui ſpeciem non rem in bellum perferant: ſeq; extre
Quartum. mis ſociorum agminibus inſerentes primi fugã poſtremi p̃lium gerant. In quibus
imbecillitatis habitũ certi pauoris indiciũ detegat cum ſemper q̃ſitis de induſtria
ſubterfugiis pugnantium terga timidioris ꝓgreſſus pigritia ſubſequantur. His
ergo de cauſis regem fuga ſeruatum exiſtimari debere cũ a primi ordinis militibus
nulla perſecutionis inſtantia fugiẽs p̃meretur:qui non victos arcere: ſed victoriam
cõſeruare curæ habeãt: perindeq; cuneos denſent vt Trophæi nouitas cõpetentib⁹
nixa p̃ſidiis perfectã ſucceſſus copiã adſequatur.Secundi vero generis pugnatores
quibus obiecta q̃q; perimere ſtudiũ ſit non animi ſed opportunitatis inopia Athiſlũ
intactum liquiſſe: ꝙ eos non tam lædendi auſus q̃ facultas defecerit. Sed & tertiũ

ordinis viros qui ipſum pugnę tēpus trepido vagationis genere deducētes ſucceſ-
ſus etiā ſociæ partis impediūt q̄q̄ lędendi regis locū habuerūt: attētandi tamē auda
cia caruiſſe. His modis Wermundus ſtupidā Ketonis admirationē abſoluens veras
ſeruati regis cauſas aſſertione ſua editas memorabat. Poſt hæc Athiſlus Suetiam
refugus petit FroWini cædē ꝑtulātius iactās, ac facinoris huius memoriā verboſo
laudū ſuarū relatu inceſſanter oſtētans: nō ꝙ receptæ cladis ruborem æquo animo
ferret: ſed vt recētis fugæ vulnus antiquæ victoriæ titulis recrearet. Cuiꝰ rei Keto
et Wigo (vt par erat) indignatione ꝑmoti in paternæ vltionis vota cōiurant. Quā
ſe parū bello exequi poſſe credētes ſumpto lenioris armaturæ paratu Suetiā ſolita-
rii ꝑtunt, ingreſſiq; nemus, in quo regē abſq; comite verſari ſolitū fama cognoue-
rāt: tela latebris mandāt: inde cū Athiſlo profugorū nomine diutule cōuerſati cū
ab eo quā patriā haberēt interrogarētur: Sleſuicenſes ſe eſſe, patriāq; cædis cauſa
liquiſſe teſtātur. Quod rex eos non de patrandi facinoris voto/ſed de patrati noxa
aſtruxiſſe credebat. Ea quippe fraude ꝑcūctātis ſtudiū eludere cupiebant, vt rela-
tionis certitudo caſſum quęrēti pareret intellectum & reſponſionis veritas tacitis
adumbrata figmentis opinionē incuteret falſitatis. Plurimū quippe deformitatis
olim ab illuſtribus viris in mendacio reponebatur. Tum Athiſlus ſcire ſibi libitum
dixit: quis Danorū opinione FroWini interfector credatur. Ad hæc Keto dubitari
inquit, cui tāti facinoris claritatē arrogari cōueniat. Pręſertim cū eū publica aucto
ritas acie extinctū perhibeat. Reſpōdit Athiſlus fruſtra aliis FroWini necē adſcribi
quā ipſe dūtaxat alterna manus conſertione ꝑegerit. Mox an vlla FroWino ſobo-
les ſuꝑeſſet ꝑquirit. Ketone deinde duos eius filios extare dicēte/ętatis eorū ac ſta
turæ habitū p̄q̄ libēter ſe cognoſcere dixit. Refert Keto hos ſibi corpore ꝓpe modū
æquales eſſe, ætate pares, proceritare ꝑſimiles. Tunc Athiſlus ſi mens īquit illis, ac
virtus paterna cōſtaret acerba mihi tēpeſtas ingrueret. Interrogante deinde eo an
crebrā paternæ necis mētionē haberēt! Keto q̄cq̄d remedio tēꝑari nō poſſit ſupua
cue verbis replicari ſubiūxit. Nihil ꝓdeſſe teſtatus inexpiabile malū aſſiduis itera-
re moleſtiis. Quo dicto documētū dedit vltionē minis p̄curri nō oportere. Cūq; re
gem acuēdi roboris gratia quotidie ſolitariæ digreſſionis officio vtentē videret: re
ceptis armis cū fratre p̄uiū eius cōſectatur inceſſum. Quibus Athiſlus viſis harenā
preſſit ꝙ īminētes vitare deforme exiſtimaret. Illis deinde ſe ꝑēpti ab eo FroWini
pœnas ſumpturos dicētibus p̄ſertim cū plurimo iactātiæ faſtu ſe ſolū necis eius fa-
teatur auctorē. Cauēdū eis (inq̄t) ne dū vltionis effectū appetāt: infirmas & inopes
viriū manus ſtulta ſecū audacia cōſerāt, dūq; alienū affectent exitiū ꝓpriū experiā-
tur occaſum, optimæ īdolis habitū p̄propera laudis cupidine cōſumpturi. Quāob-
rē parcant iuuētæ, parcāt & indoli, nec temere votū eis inceſſerit ꝑeundi. Itaq; pa
ternæ cladis iniuriā ꝑcunia a ſe rependi ꝑmittant: ingētiſq; gloriæ loco habeant ꝙ
tantū principē mulctę nomine coercuiſſe/& veluti quodā terroris imꝑio cōcuſſiſſe
credātur. Hæc vero ſe nō timore ꝑcitū, ſed adoleſcētiæ eorū miſeratione motū do-
cere. A quo Keto fruſtra tēpus tāta verborū ambage deduci p̄fatus: ꝙ tā iuſtæ vl-
tionis affectū pecunię ꝓmiſſione labefactare conetur: ꝓgredi illū iubet: & ſiquid ſibi
viriū ſit: ſolitario ſecū experiri congreſſu. Nā & ſe remoto fratris adminiculo pro-
priis acturū viribus ne manu impari pugna conſeri videretur infamis. Duos ſiq̄dē
cū vno decernere vt iniquū, ita etiā probroſum apud veteres credebatur. Sed neq;
victoria hoc pugnę genere parta laudabilior habita ꝙ potius dedecori q̄ glorię iū-

Facti pal-
liatio.

Mendacii
deteſtatio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ctã videretur.Quippe vnũ a duobus opprimi vt nulliꝰ negotii, ita maximi ruboris
loco ducebat.Tanta aũt Athiſlũ fiducia ceperat: vt ambos ad ſe pariter inceſſendũ
hortaretur: ꝓfatus ſe tutioris pugnę poteſtatẽ facturũ,q̃bus pugnãdi votũ detrahe
re nequeat.Quã indulgẽtiã Keto ita auerſatus ẽ vt prius ſe fato q̃ ea vſurũ teſtare-
tur oblatã certaminis conditionẽ vitio ſibi vertendã exiſtimans.Quẽ Athiſlus ma
nũ ſecum cupidius conſerentẽ modeſto pugnæ genere excipere cupiens clypeũ eius
dũtaxat adacto leuiꝰ mucrone cõuerberat animoſior ſalutis ſuæ q̃ efficacior defen
ſor.Quo diutule geſto monet vti fratrẽ cœpti conſortẽ adciſcat: nec alienæ manus
opẽ expoſcere erubeſcat cũ ſolitariã ſui conatus experientiã ſine effectu eſſe videat.
Abnuenti parcendũ negat: minaſq; opere proſecutus ſummis eum viribus tentat.
A quo tã valido ferri ictu exceptꝰ eſt:vt ipſum diffiſſa caſſide capiti illabi cogeret.
Quo vulnere irritatus:nã multus e vertice cruor profundebatur : Ketonẽ crebris
ac vegetis ictibus petitũ genibus humũ petere coegit. Q̃d Wigo intueri nõ paſſus
propior priuatę charitati q̃ publicæ cõſuetudini ruborẽ pietati cedere coegit:inua
ſoq; Athiſlo fraternę imbecillitatis ꝓtector q̃ ſpectator eſſe maluit. Quo facto plus
obprobrii q̃ laudis contraxit:ꝙ in iuuãdo fratre ſtatutas duelli leges ſoluiſſet,eidẽ-
q; vtilius q̃ honeſtius opem tuliſſe videretur. Siquidem ex altera lance dedecoris,
Ex altera pietatis partibus indulſit. Itaq; promptius q̃ ſpecioſius Athiſli cædes ab

Athiſli cædes.

ipſis peracta noſcebatur.Quæ ne vulgo clam eſſet corpus eius abſciſſo capite equo
impenſum extra nemus ferẽtes propinquioris pagi incolis tradunt. FroWini filios
paternæ necis vltionem ab Athiſlo Suconũ rege exegiſſe teſtantes.Talem præ ſe vi
ctoriam ferentes primis a Wermundo honoribus excipiũtur vtiliſſimũ ab eis opus
editum iudicante, ſublatiq; ęmuli gloriam q̃ admiſſi obprobrii famã cupidius in-
tuente: nec tyranni necem vllis ignominiæ partibus affinẽ cenſente. In prouerbiũ
apud exteros ductum:ꝙ priſcum dimicandi ius regius labefactaſſet interitus.Cũq;
Wermundus ætatis vitio oculis orbaretur:Saxoniæ rex Daniam duce vacuam ra-
tus:eiq; per legatos mandat regnum quod præter ætatis debitum teneat ſibi ꝓcu-
randum committat:ne nimis longa imperii auiditate patriam legibus,armiſq; de-
ficiat.Qualiter enim regem cenſeri poſſe: cui ſenectus animũ, cæcitas oculum pari
caliginis horrore fuſcauerit? Q̃d ſi abnuat filiumq; habeat: qui cum ſuo ex prouo-
catione confligere audeat:victorem regno potiri permittat. Si neutrum probet: ar
mis ſecum non monitis agendum cognoſcat:vt tandem inuitus præbeat quod vl-
troneus exhibere contemnat.Ad hæc Wermundus altioribus ſuſpiriis fractus im-
pudentius ſe ætatis exprobratione lacerari reſpondit: quem non ideo huc infelici-
tatis ſenectus prouexerit:ꝙ pugnæ parcus timidius iuuentam exegerit. Nec apti-
us ſibi cæcitatis vitium obiectari: ꝙ plærunq; talem ætatis habitum talis iactura
conſequi ſoleat:potiuſq; condolendum calamitati q̃ inſultandum videatur.Iuſtius
autem Saxoniæ regi impatientiæ notam afferri poſſe:quem potius ſenis fatum ope
riri q̃ imperium poſcere decuiſſet: ꝙ aliquanto præſtet defuncto ſuccedere, q̃ vi-
uum ſpoliare. Se tamen ne tanq̃ delirus priſcæ libertatis titulos externo videatur
mancipare dominio:propria manu prouocationi pariturum. Ad hæc legati ſcire
ſe inquiunt regem ſuum conſerendæ cum cæco manus ludibrium perhorrere: ꝙ
tam ridiculũ decernẽdi genus rubori q̃ honeſtati propinquiꝰ habeatur. Aptius ve

Vffonis indoles.

ro per vtriuſq; pignus & ſanguinem amborum negotio conſuli. Ad hæc obſtupe-
factis animo Danis ſubitaq; reſponſi ignorantia perculſis Vffo qui forte cũ cæteris

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

aderat reſponſionis a patre licẽtiã flagitabat: ſubitoqꝫ velut ex muto vocalis euaſit. Ex muto ſit
Cũqꝫ Wermũdus quiſnã talẽ a ſe loquẽdi copiã poſtularet ingreret: miniſtriqꝫ eũ ab vocalis.
Vffone rogari dixiſſent, ſatis eẽ ꝓhibuit vt infelicitatis ſuæ vulneribus alienorũ fa
ſtus illuderet, ne etiã a domeſticis ſimili inſultationis ꝑtulãtia vexaretur. Sed ſatel
litibus Vffonẽ hũc eſſe pertinaci affirmatione teſtãtibus liberũ ei ſit, inqt, quiſquis
eſt cogitata ꝓfari. Tũ Vffo fruſtra ab eorũ rege regnũ appeti, inqt, qđ tã ꝓprii re-
ctoris officio q̃ fortiſſimorũ procerũ armis, induſtriaqꝫ niteretur. Præterea nec re-
gi filiũ, nec regno ſucceſſorẽ deeſſe: ſciãtqꝫ ſe nõ ſolũ regis eorũ filiũ: ſed etiã quẽcũ-
qꝫ ex gẽtis ſuæ fortiſſimis ſecũ adſciuerit, ſimul pugna aggredi cõſtituiſſe. Quo au-
dito legati riſere vanã dicti animoſitatem exiſtimãtes. Nec mora, cõdicitur pugnæ
locus eidẽqꝫ ſtata tẽporis meta p̃figitur. Tantũ autẽ ſtuporis Vffo loquẽdi ac ꝓuo-
cãdi nouitate p̃ſentibus iniecit: vt vtrũ voci eius an fiduciæ plus admirationis tri-
butũ ſit, incertũ extiterit. Abeũtibꝰ aũt legatis Wermũdus reſpõſionis auctore lau
dato ꝙ virtutis fidutiã, nõ in vnius: ſed duorũ ꝓuocatione ſtatuerit potius ſe ei q-
cũqꝫ ſit q̃ ſuꝑbo hoſti regno ceſſurũ ꝓhibuit. Vniuerſis aũt filiũ eius eſſe teſtãtibus
qui legatorũ faſtũ fidutiæ ſublimitate cõtẽpſerit: ꝓpius eũ accedere iubet qđ oculis
nequeat manibus exꝑturus. Corpore deinde eius curioſius contrectato cũ ex artuũ
grãditate lineamẽtiſqꝫ filiũ eſſe cognoſſet: fidẽ aſſertoribus habere cœpit, ꝑconta-
riqꝫ eũ cur ſuauiſſimũ vocis habitũ ſummo diſſimulationis ſtudio tegẽdũ curaue-
rit, tantoqꝫ ætatis ſpatio ſine voce/ & cũctis loquẽdi cõmerciis degere ſuſtinuerit vt
ſe linguæ ꝓrſus officio defectũ, natiuęqꝫ taciturnitatis vitio obſitũ credi ꝑmitteret?
Qui reſpõdit ſe paterna hactenus defenſione cõtentũ nõ prius vocis officio opꝰ ha
buiſſe q̃ domeſticã prudẽtiã externa loquacitate p̃ſſam aĩaduerteret. Rogatus item
ab eo cur duos q̃ vnũ ꝓuocare maluit. Hũc iccirco dimicationis modũ a ſe exopta-
tũ reſpõdit: vt Athiſli regis opp̃ſſio, quę ꝙ a duobus geſta fuerat Danis opprobrio
extabat vniꝰ facinore penſaret. Nouũqꝫ virtutis ſpecimẽ priſca ruboris monumẽta
cõuelleret. Ita antiquæ crimẽ infamiæ, recẽtis famæ litura reſꝑgendũ dicebat. Quẽ
Wermũdus iuſtã omniũ æſtimationẽ feciſſe teſtatꝰ armorũ vſum ꝙ eis parũ aſſue-
uiſſet p̃diſcere iubet. Quibus Vffo oblatis magnitudine pectoris anguſtos loricarũ
nexus explicuit: nec erat vllã reꝑire q̃ eũ iuſto capacitatis ſpatio cõtineret. Maiore
ſiquidẽ corpore erat q̃ vt alienis armis vti poſſet. Ad vltimũ cũ paternã quoqꝫ lori
cã violẽta corporis aſtrictione diſſolueret: Wermundus eã a læuo latera diſſecari, fi
bulaqꝫ ſarciri p̃cepit: partẽ q̃ clypei p̃ſidio muniatꝰ ferro patere parui exiſtimãs. Sed Vffonis ro
et gladiũ quo tuto vti poſſit ſũma ab eo cura cõciſſi iuſſit. Oblatis cõpluribꝰ Vffo bur.
manu capulũ ſtringẽs: fruſtatim ſingulos agitãdo cõminuit: nec erat qſq̃ ex eis tãti
rigoris gladius, quẽ nõ ad primæ cõcuſſionis motũ crebra ꝑtiũ fractione diſſolue-
ret. Erat aũt regi inuſitati acuminis gladiꝰ Skrep dictus: q qđlibet obſtaculi genus Gladius
vno feriẽtis ictu mediũ ꝑnetrãdo diffinderet: nec adeo qcq̃ p̃durũ foret: vt adactã Skrep.
eius aciẽ remorari potuiſſet. Quẽ ne poſteris fruẽdũ relinqret ꝑ ſũmã alienę cõmo
ditatis inuidiã in ꝓfunda defodera: vtilitatẽ ferri ꝙ filii, icremẽtis diffideret: cæte
ris negaturꝰ. Interrogatus autẽ an dignum Vffonis robore ferrũ haberet: habere
ſe dixit. Qꝫ ſi pridẽ a ſe terrę traditũ recognito locorꝫ habitu reꝑire potuiſſet, aptũ
corporis eius viribꝰ exhiberet. In campũ deinde ꝑduci ſe iubẽs cũ interrogatis per
omnia comitibꝰ defoſſionis locũ acceptis ſignorũ indiciis compiſſet: extractũ cauo
gladiũ filio porrigit. Quẽ Vffo nimia vetuſtate fragilẽ exeſumqꝫ cõſpiciẽs: ferien-

di diffidentia percontatur an hunc quoqꝫ priorum exemplo probare debeat prius
habitum eius q̃ rem ferro geri oporteat explorādum teſtatus. Refert Wermundus
ſi pręſens ferrū ab ipſo vētilādo collideret̃ nō ſupereſſe qđ viriū eius habitui reſpō-
deret. Abſtinendū itaqꝫ facto cuius in dubio exitus maneat. Igitur ex pacto pugnæ
locus expetitur. Hūc fluuius Eidorus ita aquarū ambitu vallat: vt earū interſtitio
repugnāte nauigii dūtaxat aditus pateat. Quē Vffone ſine comite petēte Saxoniæ
regis filiū inſignis viribus athleta cōſequitur crebris vtrinqꝫ turbis alternos ripa-
rū anfractus ſpectādi auiditate cōplentibus. Cūctis igitur huic ſpectaculo oculos in
ferentibus Wermundus in extrema pontis parte ſe collocat: ſi filiū vinci contigiſſet
flumine periturus. Maluit enim ſanguinis ſui ruinā comitari q̃ patriæ interitū ple
nis doloris ſenſibus intueri. Verū Vffo geminis iuuenū cōgreſſibus laceſſitus gla-
dii diffidentia amborū ictus vmbone vitabat: patiētius experiri cōſtituens, quem
e duobus attētius cauere debuiſſet, vt hūc ſaltē vno ferri impulſu cōtingeret. Quē
Wermundus imbecillitatis vitio, tantā recipiendorū ictuū patientiā p̃ſtare exiſti-
mans: paulatim in occiduā pontis orā mortis cupiditate ſe protrahit ſi de filio actū
foret fatū p̃cipitio petiturus. Tanta ſanguinis charitate flagrantē ſenē fortuna pro
texit. Vffo ſiquidē filiū regis ad ſecū auidius decernendū hortatus claritatē gene-
ris ab ipſo conſpicuo fortitudinis opere æquari iubet ne rege ortū plebeius comes
virtute p̃ſtare videatur. Athletā deinde explorādæ eius fortitudinis gratia ne do-
mini ſui terga timidius ſubſequeretur, admonitū: fidutiā a regis filio in ſe repoſitā
egregiis dimicationis operibus penſare p̃cepit. Cuius delectu vnicus pugnæ comes
adſcitus fuerit. Obtemperantē illum propiuſqꝫ congredi rubore cōpulſum primo
ferri ictu medium diſſecat. Quo ſono recreatus Wermundus filii ferrum audire ſe
dixit: rogatqꝫ cui potiſſimū parti ictum inflixerit. referentibus deinde miniſtris eū
non vnam corporis partem, ſed totam hominis tranſegiſſe compagem: abſtractum
præcipitio corpus ponti reſtituit eodem ſtudio lucem expetēs quo fatū optauerat.
Tum Vffo reliquū hoſtem prioris exemplo conſumere cupiens regis filiū ad vltio
nem interfecti pro ſe ſatellitis manibus parētationis loco erogandā impenſioribus
verbis ſollicitat. Quem propius accedere ſua adhortatione coactū infligendi ictus
loco curioſius denotato, gladioqꝫ ꝙ tenuē eius laminā ſuis imparem viribus formi-
daret in aciem alterā verſo penetrabili corporis ſectione tranſuerberat. Quo audi-
to Wermundus Screp gladii ſonū ſecundo ſuis auribus inceſſiſſe perhibuit. Affir-
mantibus deinde arbitris vtrūqꝫ hoſtē ab eius filio conſumptum: nimietate gaudii
vultum fletu ſoluit: ita genas quas dolor madidare non poterat lætitia rigauit. Sa-
xonibus igitur pudore mœſtis, pugilūqꝫ funus ſumma cum ruboris acerbitate du-
centibus: Vffonem Dani iocundis excepere tripudiis. Quieuit tum Athiſlanæ cæ
dis infamia, Saxonūqꝫ obprobriis expirauit. Ita Saxonię regnū ad Danos tranſlatū.

Saxones a Danis victi iā quarto. Vffo Olau⁹ māſuet⁹ rex. xxiiii. Inopia ſcriptorum in Dania.

Poſt patrem Vffo regendum ſuſcepit vtriuſqꝫ imperii procurator effectus qui
ne vnū quidem rite moderaturus credebatur. Hic a complurib⁹ Olauus eſt dictus
atqꝫ ob animi moderationem manſueti cognomine donatus. Cuius ſequentes actus
vetuſtatis vitio ſolēnē fefellere notitiā. Sed credi poteſt glorioſos eorū proceſſus ex
titiſſe quorū tam plena laudis principia fuerint. Tā breui factorū eius proſecutiōe
animaduerto quot illuſtriū gētis noſtrę virorū ſplendorē ſcriptorū pœnuria laudi
memorięqꝫ ſubtraxerit. Qꝫ ſi patriā hanc fortuna latino quondā ſermone donaſſet
innumera Danicorum operum volumina tererentur.

VFfoni Dan filius ſuccedit: Qui cum tranſfuſis in exteros præliis trophęorum frequentia rerum dominiū propagaſſet / partū gloriæ fulgorem tetro ſuperbiæ ſqualore fuſcauit: ita a clariſſimi parentis honeſtate degenerans: vt cum ille cæteris moderatione pſtiterit: hic cæteros faſtuoſa tumidus elatione contempſerit. Sed & paterna bona vel quæ ipſe exterarū gentium manubiis pepererat: flagitiis diſiiciebat. Opes q̄ regio ſplēdori ſeruire debuerāt: voracibꝰ ſumptuū impenſis tribuēs. Sic interdū a maioribus ſuis ſimilia portentis pignora deciſcunt.

Dan ſecūdꝰ rex. xxv.

POſt hunc regnat Hugletus qui Hømothum & Høgriniū Suetiæ tyrannos maritimo fertur oppreſſiſſe conflictu.

Hugletus rex. xxvi.

QVi Frotho ſuccedit cognomento vegetus: qui ipſam cognominis ſpēm corporis animiqꝫ firmitate teſtatus denis Noruagiæ ducibus bello conſumptis inſulam q̄ ex eo poſtmodum nomen obtinuit ipſum poſtremo regē inuaſurus acceſſit. Frogerus hic erat gemina admodum ſorte conſpicuus: ꝙ non minus armis q̄ opibꝰ illuſtris regiam ditionem Athletico decoraret officio / tantumqꝫ gymnicis palmis q̄tū dignitatis ornamentis polleret. Hic vt qdā ferunt Othino patre natus a diis immortalibus beneficium pręſtare rogatis muneris loco obtinuit / non ab alio vinci q̄ qui certaminis tēpore ſubiectum pedibus eius puluerē manu cōuellere potuiſſet. Quem Frotho tanta a ſuperis firmitate donatū comperiens duelli poſtulatione ſollicitat deorum indulgentiam fallacia tētaturus. Primū igitur imperitiæ ſimulatione dimicationis ab ipſo documentum efflagitat cuius eum vſu experientiaqꝫ callere ſciat. Ille hoſtem profeſſioni ſuæ non ſolum cedere ſed etiam ſupplicare gauiſus: ſapere eum aſſeruit ſenili induſtrię iuuenilē animum ſubiiciendo: ꝙ ei facies cicatricibus vacua / fronſqꝫ nullis armorum veſtigiis exarata tenuem huius rei notitiam extare teſtetur. Ita ediuerſo bina quadratæ formæ ſpacia cubitalibus figurata lateribus humi denotat a locorum vſu documenti initium editurus. Quibus deſcriptis aſſignatam vterqꝫ ſibi partem complectitur. Tum Frogerum Frotho arma ſecum ac locum permutare iubet. Nec difficilis admiſſio fuit. Frogerum ſiquidem hoſtilium nitor concitabat armorum. ꝙ Frotho pręditum auro capulum loricamqꝫ pari ſpecie radiantē: ſed & caſſidem in eundem modum eximio comptam fulgore geſtaret. Igitur Frotho loco quo Frogerus exceſſerat puluere correpto omen ſibi victoriæ datū exiſtimauit. Nec augurio eluſus cōtinuo Frogerū occidit tam paruulo vaframento maximā fortitudinis gloriam aſſecutus. Quippe quod nullius ante viribus licuit: aſtutia præſtitit.

Frotho ſtarke rex xxvii.

Othini filiꝰ Frogerus.

Frothonis & Frogeri certamen.

POſt hunc Dan regnū capeſſit. Qui cum duodecimū ætatis annū ageret legationū petulātia fatigatur Saxonibus bellū aut tributū afferre iuſſus. Sed rubor pugnā pēſioni antepoſuit potius ad ſtrenue moriendū, q̄ timide viuēdū impellens. Itaqꝫ plata pugnandi ſorte Danorū iuuētus Albyā fluuiū tāta nauigiorū frequētia cōpleuit vt facile eius tranſitum perinde, ac continuo ponte iuncta puppium tabulata præſtarent. Quo euenit vt Saxoniæ rex eadem quam a Danis exigebat conditione adigeretur.

Dan. iii. rex xxviii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Fridleuus rex.xxxix.

Ruſilã ſupe rauit.

POſt Dan Fridleuus cognomento celer imperium ſumit. Quo regnante Huyr willus Holandiæ princeps icto cum Danis fœdere Noruagiam inceſſebat. Cuius operibus haud parua claritatis acceſſio fuit. ꝙ Ruſilam virginem militari voto res bellicas ęmulatam armis oppreſſit: virilemqꝫ gloriam ex muliebri hoſte corripuit. Sed & quinqꝫ eiꝰ cõplices: Broddonem, Bildum, Bugonem, Fãningum, & Gunholmũ/ quorũ pater Fyn extitit, ob res ab ipſis præclare editas in ſocietatem adſciuit. Quorum collegio fretus fœdus quod cum Danis contraxerat ferro diſiicit. Cuius irruptio hoc nociuior quo fallacior fuit. Neqꝫ enim Dani tam repente eum ex amico hoſtem euaſurum credebant. Adeo facilis quorundam ex gratia ad odium tranſitus exiſtere conſueuit. Crediderim noſtri temporis mores huius viri auſpiciis inchoatos qui mentiri ac fallere inter vitia, ſordeſqꝫ non ducimus. Quem Fridleuus auſtrales Syalandiæ partes adortum in portu: qui poſtmodum eius eſt nomine vocitatus prælio tentat. In quo ob glorię æmulationem tanta militum fortitudine concurſum eſt/ vt perpaucis periculũ fuga vitantibus ambæ penitus acies conſumerentur: nec in partem victoria conceſſit vbi par vtroſqꝫ vulnus implicuit. Adeo omnibꝰ maior glorię q̃ vitæ cupiditas fuit. Igitur q ex Huyr willi agmine ſuperfuerãt ſeruandę ſocietatis gratia noctu claſſis ſuæ reliquias mutuis nexibus obligandas curabant. Eadem nocte Bildus & Broddo reciſſis, quibus rates cohæſere funiculis: tacite ſua a cæterorum complexu nauigia ſubmouere fratrum deſertione formidini conſulentes, magiſqꝫ timoris q̃ cõſanguineæ pietatis ductibus obtemperãtes. Luce reddita Fridleuus Huyr willum/ Gunholmum, Bugonem & Fanningum ex tanta ſociorum clade relictos comperiens vnus cum omnibus decernere ſtatuit, ne laceræ copiarum reliquiæ denuo diſcrimen ſubire cogerentur. Cui præter inſitam animo fortitudinem etiam contemptrix ferri tunica fiduciam miniſtrabat. hac in publicis priuatiſqꝫ conflictibus tãq̃ ſeruatore ſalutis cultu vtebatur: nec rem fortius q̃ proſperius executus, felicem pugnæ euẽtum habuit. Equidem Huyr willo, Bugone, & Fãningo oppreſſis Gunholmum hoſtile ferrum carminibus obtũdere ſolitum crebro capuli ictu exanimauit. Dum autem mucroni manum cupidius inſerit eliſa neruorum officia reductos in palmam digitos perpetuo curuitatis vinculo perſtrinxerunt. Idem cum Duflynũ Hyberniæ oppidum obſideret: murorumqꝫ firmitate expugnationis facultatẽ negari conſpiceret: Hadingiani acuminis ingenium æmulatus: hirundinum alis: incluſum fungis ignem affigi pręcepit. Quibus propria nidificatione receptis: ſubito flammis tecta luxerunt. Quas oppidanis reſtinguere concurrentibus, maioremqꝫ ſopiendi ignis q̃ cauendi hoſtis curam ꝑſtantibus Duflyno potitur. Poſt hæc apud Britanniam amiſſis bello militibus: cum difficilem ad littus reditum habiturus videretur: interfectorum cadaueribus erectis, & in acie collocatis ita priſtinum multitudinis habitum repræſentabat: vt nil ex eius ſpecie tanto vulnere detractum videretur. Quo facto hoſti non ſolum conſerendę manus fiduciam abſtulit, ſed etiam carpendæ fugæ cupidinem incuſſit.

Tunica ferrea.

Stratagema.

Explicitus eſt Liber Quartus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Incipit Liber Quintus.

Eſuncto Fridleuo filius Frotho ſeptē annos natus concordi Danorū arbitrio ſubrogat̃. Iidem concione præhabita, infantiam regis a tutoribus excipiendā duxerūt: ne ob principis puerilitate rerum excideret ſumma. Tantū ſiquidē ab vniuerſis Fridleui memorię ac nomini tributum: vt tam tenero eius ſanguini regnū daret̃. Habito ergo delectu, Weſtmarus et Colo fratres in educatiōis regię miniſteriū arceſſunt̃. Iſulfo quoq; et Aggoni octoq; aliis illuſtribus viris non modo regis tutela credita: verū etiā gerendi ſub ipſo regni poteſtas indulta. abunde eis vires/animiq; ſuppetebant: crebra non corporis tm̄, ſed etiam ingenii dote pollentibus. Ita Danorū Rēp. expectato regis robore vicaria tutabātur officia. Vxor Colonis erat Gøtwara: quæ eximiæ procacitate facundiæ quātūlibet diſertos ac loquaces eneruare ſolebat. Altercando quippe efficax erat/et in omni diſceptationū genere copioſa. Pugnabat ſiquidē verbis nō modo quæſtionibus fręta: verum etiā ꝑuicacibus armata reſponſis. Imbellem nemo fœminā debellare poterat a lingua ſpicula mutuantem. Quoſdā verboſitatis petulantia refellebat: alios veluti quibuſdam cauillationum nexibus implicatos fallaciarū laqueis ſtrangulabat. Adeo vegetū mulieri ingenium fuit. Cæterū condere pacta/aut reſcindere præpotens erat: vtriuſq; horum efficaciā oris aculeo geſtans: quippe diſiicere fœdera ac ſociare callebat. Ita ad vtrūlibet anceps linguæ cōmerciū fuit. Duodecim Weſtmaro filii erant: ex quorum numero tribus cōmune Grep nomen inceſſit: hos ſimul conceptos idem partꝰ abſoluit/ortus æqualitatē vocabuli ſocietate teſtantes. His ſumma cæſtibus aut ferro dimicandi peritia extitit. Hoddoni quoq; Frotho maritimæ tyrannidis detulerat poteſtatē: hic regē ꝓximo neceſſitudinis ordine cōtingebat: Colo terna filiorꝫ ſorte gaudebat. Eo tempore quidam Frothonis fratre genitus ꝓ tuenda patria gerebat rei nauticæ ſummam. Soror regis GunWara erat: cui ob eximiam formæ pulchritudinē Specioſæ cognomē extabat. Filii Weſtmari Coloniſq; quū et ætate impuberes et animis acres eſſent, fiducia in temeritatem verſa, ad obſcœnos ac degeneres ritus inquinatā flagitiis indolem cōtulerūt. Adeo em̄ inſolenter indomiteq; geſſerunt: vt cōſtupratis aliorū nuptis ac filiabus, ꝓſcripſiſſe pudicitiam atq; in ꝓſtibulum relegaſſe viderent̃. Corruptis quoq; matronarū fulcris, ne thoris quidem virginalibus abſtinebant. Suus nullum thalamus ſecuritate donabat: nec quiſq̄ fere patriæ locus luxurię eorū veſtigiis vacuus erat. Mariti metu, coniuges corporū ſuorū ludibrio vexabant̃. Iniuriis obtemperatum eſt. Ceſſit copularum reſpectus: violenſq; amplexuū vſus extabat. Publicata eſt venus, coniugiorꝫ reuerentia pereūte. Raptim luxuria petebatur. In cauſa otium erat: ꝙ expertia agitationis corpora amica vitiis quiete diffluerent. Tandē Grep hoc noīe ꝑticipantiū maximus vt diffuſum libidinis motū certa ſpecie ſiſteret, errabundæ veneris portum in germanæ regis amore petere auſus extitit. Nec apte quidē, nā ſicut vagabundā atq; erroneā

Frotho .iii. rex. xl.

Gøtwara garrula et procax.

Tres Grep lubrici.

GunWara pulchra.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

voluptatem verecundiæ frænis coerceri oportuit: ita a populari prolem regiam
concupiſci temerarium fuit. Illa proci petulantiam pertimeſcens: quo tutior ab
iniuria foret, ſeptum vallo conclaue petiuit. Adhibiti ſunt ei triginta vernaculi:
qui iugem corporis eius cuſtodiam excubando præſtarent. Igitur contubernales
Frothonis circa indumentorum vſum fœminea admodum ope defecti: quum non
haberent vnde noua aſſuere / aut lacera reficere poſſent, Regem celebrandi coniu-
gii monitis adhortantur. Ille primum excuſationis verba ab ætatis teneritudine
mutuatus: ad poſtremum perſeuerantiori ſuorum rogatui ceſſit. Quo curioſius
a monitoribus habilem connubio ſuo fœminam perquirẽte, præcipue regis Hun-
norũ filia collaudat. Adhæc Frotho repugnandi rõne ꝑtinacius q̃ſita / a patre didi-
ciſſe ſe refert, nõ expedire regibus e longinquo copulam peti / nec venerem niſi a fi-
nitimis poſci. Q đ audiens Gøtwara, callide regẽ amicis reluctari cognouit. Cuius
vt vacillantẽ firmaret animũ / fiduciãq; puſillæ mẽtis erigeret, Iunioribus, inq̃t, nu-
ptiæ cõpetũt / ſenes ſepulchrũ manet. Adoleſcẽtiæ greſſus votis fortunaq; ꝑficiunt
inops ad buſtũ ſenecta deuergit. Spes iuuentã cõſeq̃tur / ſeniũ expes inclinat occaſ⁹
Adoleſcit ſors puberũ / nunq̃ infectũ omiſſura qđ cœpit. Ob cuius dicti veneratio-
nẽ poſtulationis officiũ ſuſcipe rogata, refragandi rõnẽ ſenii prætentione cõpoſuit:
nec ſe tã ardui mãdati gerulã ob infirmũ ętatis habitũ fore poſſe teſtat̃. Rex pretio
opus agnoſcẽs, aureo torque ꝑlato, legatiõis p̃miũ pollicet̃. Habebat nãq; torques
nexilia bullarũ cęlamina / interſitaq; regũ ſimulacra: quæ ad interioris fili ductum
nũc cõtrahi / nũc dirimi poſſent / ornamẽtũ luxui potius, q̃ vſui p̃patũ. Weſtmarum
quoq; et Colonẽ cũ eorũ filiis in idẽ legationis opus acceſſiri placuit: ꝙ eorũ ſoler-
Hunnorũ rex. tiã Frotho repulſæ rubore cariturã putaret. Ii ſimul cũ Gøtwara ꝑfecti, prius tri-
duano ab Hũnorũ rege cõuiuio excepti ſunt, q̃ legationis ſuæ cõſultũ exprimerẽt:
is em̃ antiquitus recipiẽdorũ hoſpitũ vſus extabat. Extracto in triduũ epulo, virgo
regia pleno comitatis alloquio legatis blãditura ꝑgredit̃: nec parũ cõuiualibus ho
ſpitũ gaudiis p̃ſentiæ eius iocũditas attulit. Cui Vveſtmarus crebreſcẽtibus pocu
lis ꝓpoſiti ſeriẽ iocoſa admodũ aſſertione detexit / puellæ mẽtẽ familiari collocutio
nis gñe tentaturus. Itaq; quo minus ſibi repulſam cõciſceret, cõpoſitis in riſum ver
bis, legationis negotiũ p̃currebat / inter cõuiuales plauſus ludicrũ auſus ſociare ſer
monẽ. Illa ſe Frothonẽ tãq̃ famæ et claritudinis inopẽ faſtidire dicebat. Nulli etem̃
quondã illuſtriũ fœminarũ cõnubiis idonei cẽſebant̃: niſi q ſibi ingens famæ pretiũ
geſtarũ inſigniter rerũ fulgore ſtruxiſſent. Sũmũ ĩ p̃co vitiũ deſidia fuit. Nihil ma
gis in nuptiarũ petitore q̃ claritatis inopia dãnabat. Sola gloriæ vbertas cæterarũ
rerũ opulentiã exhibebat. Puellæ quoq; nõ tã ꝑcantiũ ſe formas, q̃ edita ſpecioſe fa
cinora mirabant̃. Igit̃ legati voti deſpatione torpẽtes / vlteriorẽ rei conatũ Gøtwa-
ræ prudẽtiæ tradũt. Illa nõ verbis mõ, ſed etiã ſuccis in venerẽ mixtis virginẽ ener
uare conata, aſſerere cœpit Frothonem læua tanq̃ dextra vtentem nandi / dimican
diq; promptiſſimam habere peritiam: oblata quoq; potione rigorem puellæ cupi-
dine permutauit: veneremq; et voluptatem abolitæ indignationis loco conſtituit.
Deinde Weſtmarum / Colonemq; cum eorum liberis de induſtria adire regem / ite-
randæq; legationi inſiſtere iubet. Poſtremo ſi difficilem accepiſſent pugnæ prouo-
Oratio Weſtmari. catione præuenire repulſam. Igitur Weſtmarus regiam cum armatis ingreſſus,
Iam aut precibus obſequi, inquit, aut pugna precantes aggredi neceſſe erit: elegi-
mus ſpecioſe defungi, q̃ infecta legatione reuerti: ne repulſa fœdi / propoſitoq; va

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

cui: vnde gloriam impetrare ſperauimus, eius contrarium referamus. Si natam negas, admitte pugnam: alterum neceſſe eſt præſtes. Mori aut exaudiri volumus. Apud te ſi non læta/ſaltem triſtia percepturi ſumus. Gratius noſtram Frotho cladem, q̄ repulſam excipiet. Nec plura elocutus, iugulum regis ferro ſe petiturum minatur. Contra rex non decere ait amplitudinem regiam quem honore præcelleret/æquare conflictu: nec oportere dignitate impares, pugnæ paritate conferri. At Vveſtmarus nihil de certaminis exhortatione remittens, ad vltimum ipſam virginis mentem explorare iubetur: ꝙ antiqui in matrimoniorum delectu libera nupturas optione donaſſent. Hærebat ſiquidem animo rex inter metum pugnæ pudoremq; trepida fluctuatione ſuſpenſus. Ita Vveſtmarus ad præcordialem puellę ſententiam relegatus/ſciens fœminam omnem vt volubilis animi/ita verſilis eſſe propoſiti: tanto rem fidetius exequi cœpit, quanto virginum votis plus varietatis ineſſe compertum habuit: auxit curæ eius fidutiam/adiecitq; ſtudio ſpem ſimplicitas virginis proprio permiſſa conſilio: libertaſq; fœminæ politioribus blanditiarum delenimentis palpanda: non modo abduci facilis/verum etiam obſequi præceps. Pater vero quo certius filiæ mentem inſpiceret, legatos ſubſequi cœpit. Illa prius in amorem proci latenti potionis operatione perducta plura ſe de Frothonis indole referebat ſpe præſumpſiſſe, q̄ fama: quippe quum is ab illuſtri genus parente duxerit/naturaq; omnis ſuæ ſoleat origini reſpondere. Quamobrem iuuenem ſibi non tam præſentis, q̄ futuri ſplendoris intuitu placuiſſe. Quibus auditis mirabundus pater: ſed ne permiſſam quidem puellæ licentiam reſcindere paſſus, Frothonis eam coniugio pollicetur. Quam poſtmodum, prouiſis abunde commeatibus tollens magnifico rerum apparatu, conſequentibus ſe legatis Daniam adire deproperat/ſciens neminem patre melius filiam nuptiis oblaturum. Frotho ſicut iocundiſſime ſponſam excepit: ita futuri quoq; ſoceri maieſtatem ampliſſimis honoribus celebrauit: quem peractis tædis magna auri/argentiq; ſumma donatum dimiſit. Igitur Hanunda vſus (Hunnorum hæc regis filia erat) florentiſſima pace triennium duxit. Cuius cōtubernales otio petulantiam nacti/partam quiete laſciuiam improbiſſimis extulere ſceleribus. Quoſdam enim reſtibus in ſublime pertractos more agitabilis pilæ pendula corporum impulſione vexabant. Aliis hedinum incedentibus corium ſubſternentes/lubrici tergoris offendiculo per occultum funis raptum incautos ſubegere greſſus. Alios veſte nudatos variis verberum ſuppliciis lacerabant. Alios claue affixos laquei more ſuſpenſionis mulctauere ludibrio. Quorundam barbæ et verticis pilos faculis torruerunt. Aliis pubem atq; inguina ſubiecto torre cremabant. Virginibus nubere non licebat: niſi quarum caſtitas eis ante delibata fuiſſet. Aduenas oſſibus conuerberabant. Alios ad intemperantiam compulſos immoderata potione rumpebant. Nemini filiam nuptum dare licebat: niſi gratia ipſorum fauoreq; mercato. Nulli matrimonium contrahendi fas erat: ſi eorum non pretio præmiſſet aſſenſum. Præterea non in virgines modo: verum etiam in matronarum turbam paſſim diſſolutiſſimæ libidinis ſuæ flagitia porrexerunt. Mixtam petulantiæ rabiem duplex furoris ſpecies agitabat: conuenis hoſpitibuſq; receptuum loco conuitia præbebantur. Tot ludibriorum irritamenta a petulantibus et laſciuis reperta ſunt. Adeo ſub rege puero temeritas libertate nutrita eſt.

Petulantia obſcœna aulicorum.

Veh patrię cuius Rex puer.

Nihil enim tantum peccandi licentiam protrahit, quantũ vltionis/pœneq; dilatio. Tam effrenata militum procacitas non exteris tantũ: ſed, etiam patriæ inuiſum fecerat Regem. Dolenter ſiquidem ferebant Dani ſuperbe ſibi ac crudeliter imperari. Grep vero haud humili cõtentus Venere, eo ſe temeritatis effudit: vt cum Regina commercio libidinis habito tam Regi perfidus, q̃ cæteris violentus exiſteret. Adoleuit deinde paulatim infamia/tacitoq; gradu criminis ſuſpitio ſerpſit ante vulgo comperta q̃ Regi. Grep enim in omnes, qui vel modicam huius rei mentionem egiſſent animaduertere ſolitus, accuſationem ſui formidabilem fecerat. Opinio tamen ſceleris primum ſuſurris alita eſt: dehinc excepta rumoribus. Difficilis ſiquidem apud conſcios alieni criminis occultatio eſt. Procus GunWaræ creber extabat. Igitur Grep repulſæ vltionem clandeſtinis artibus impetrare conatus, æſtimandi procos arbitrium flagitat/exquiſitiſſimis puellam nuptiis deberi, teſtando. Obſcurabat autem iram: ne virginis odio quæſitum videretur officium. Oranti rex merita iuuenum inſpectanda permittit. Primum itaq; cunctos GunWaræ petitores conuiuii ſimulatione contraxit: ac deinde conclaue cui puella aſſueuerat deſectis eorum capitibus cingens crudele cæteris ſpectaculum præbuit. Nihil tamen eius apud Frothonem gratiæ detractum eſt: quo minus conſueto familiaritatis officio fungeretur. Conueniendi ſiquidem Regis copiam pretio peti debere conſtituit: neminem alloquio eius vſurum pronuntians/ni munera detuliſſet. Neq; enim tanti ducis aditum trito conſuetudinis genere: ſed plenis ambitionis ſtudiis impetrandum edixit: regiæ charitatis ſimulatione crudelitatis infamiam leuaturus. Taliter laceſſitum vulgus afflictationis ſuæ querelam tacitis gemitibus agitabat. Nulli miſeriæ tempora culpandi palam animus erat. Nemini ingruentem calumniam apertis efferendi querimoniis auſus inceſſerat. Internus omnium præcordia dolor hoc acrius, quo occultius lacerabat.

Gøtherus rex Noruagiæ.

Quo cognito Gøtherus Noruagiæ Rex contractis concione militibus, refert proprium Danos faſtidire Regem/exoptare alium ſi copiam accepiſſent: ſeq; eo exercitum agere decreuiſſe: facile Daniam occupari poſſe, ſi armis adita foret. A Frothone enim tam auare, q̃ atrociter patriæ imperitatum eſſe.

Erici diſerti oratio.

Tum exurgens Ericus contraria rem allegatione prohibuit, Sæpe inquiens alieni appetitores proprio priuari ſolere meminimus. Sæpe amborum captator vtriuſq; perditor fuit. Præualidum enim oportet alitem eſſe, qui prædam alius vnguibus extrahere cupiat. Animat te fruſtra internus regionis liuor: quem plærunq; hoſtilis explodit aduentus. Nam etſi nunc Dani diuiduis eſſe ſententiis videantur, vnanimes tamẽ mox excipient hoſtem. Crebro corrixantes porcos conciliauere lupi. Patrium quiſq; ducem extero præfert. Prouincia omnis Regem domeſticum q̃ aduenam impenſius colit. Neq; enim te Frotho domi præſtolabitur: ſed foris excipiet aduentantem. Extremis ſe aquilæ ſcalpunt. Anterius alites certant. Noſti ipſe pœnitentia vacuum debere contuitum eſſe prudentis. Proceribus abunde ſtiparis. Tua tibi quies maneat: per alios gerendi ſane belli facultatem propemodum exploratam habere poteris. Liceat militi regiam prætentare fortunam. Salutem tuam pacifice moderare/alieno negotium periculo moliturus. Satius eſt ſeruum deperire, q̃ herum. Quod fabro forceps, tuus tibi ſatelles agat. Ille ferramenti remedio manus cauterium cauet: atq; a digitorum ſibi incendio temperat. Tu quoq; tibi tuo-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

rum opera parcere et conſulere diſce. Hæc Ericus. Quem Gøtwarus vt imprudētem hactenus habitum reſponſionis ſuæ contextum exquiſita ſententiarum grauitate compreſſiſſe miratus, diſerti donat agnomine excellentem eius prudentiam appellationis honore iudicans proſequendam. Frater ſiquidem eius Rollerus opinionem iuuenis eximio ſui fulgore ſuppreſſerat. Ericus nominis beneficio rem adiici petit vocabuli/largitionem muneris additione commutandam teſtatus. Rex nauigium donat Scrøter remiges vocitabant. Erant autem Ericus et Rollerus Regneri pugilis filii/patre eodem ſati/diuerſaq; editi matre. Matrē quippe Rolleri eandemq; Erici nouercam Cracam vocabant. Igitur Raſno cuidam permittente Gøtaro laceſſendi per piraticam Danos negotium ceſſit. Excipit illum Oddo cui tunc temporis apud Danos maxima piraticæ deferebatur auctoritas: vir magicæ doctus: ita vt abſq; carina altum pererrans, hoſtilia ſæpe nauigia concitatis carmine procellis euerteret. Itaq; ne cum piratis in maritimarum virium certamen deſcenderet, exaſperatos maleficio fluctus/ad naufragia iiſdem infligenda perducere ſolebat. Hic vt negotiatoribus atrox: ita clemens agreſtibus extitit: non eadem merces/qua ſtiuam æſtimatione commenſus, ruſtici operis munditias ſordidi quæſtus laboribus anteponens. Idem inito cum Normannis conflictu, ita vi carminum hoſtilem hebetauit aſpectum: vt diſtrictos Danorum enſes eminus radios iacere: et tanq̃ flammabundos ſcintillare putarent. Cæterum adeo retuſis obtutibus erant: vt ne ferrum quidem vagina detractum viſu excipere poſſent: victa quippe fulgore acies præſtigioſæ coruſcaminis impatiens erat. Cæſo itaq; Raſno cum multa ſuorum parte/ſex ſolæ naues Noruagiam relapſæ documento fuere Regi haud facile Danos obteri poſſe. Ab his etiam Frothonem ſola pugilum ope ſubnixum inuito regnare populo vulgatum eſt, dominio in tyrannidem verſo. Cuius famæ experiendæ gratia Rollerus, vt erat exterarum luſtrator rerum/ignotaq; viſendi auidus/Frothonis ſe vouit contubernio potiturum. Ericus illum (q̃q̃ habitu corporis eximius eſſet) temere votum nuncupaſſe firmabat. Ad vltimum pertinaciſſimam propoſiti eius perſeuerantiam conſpicatus, ſe quoq; ſimili voti nuncupatione conſtringit. Hiſdem ſe Rex pollicitus eſt quoſcunq; delectu probaſſent comites donaturum. Itaq; fratribus primo patrem adiri placuit/commeatuſq; et neceſſaria tam longinqui itineris ſubſidia poſtulari. A quo paterne ſuſcepti, die poſtera in nemus viſendi pecoris gratia perducuntur. Senex quippe armentis opulens erat. Aperiebantur quoq; illis gazæ: quas diu clauſæ telluris antra condiderant. E quibus ſiquæ placuiſſent ſublegi permiſſæ ſunt. Nec cupidius oblatum beneficium, q̃ receptum. Itaq; egeſtis humo opibus, complacitas tollunt. Horum interea remiges/aut curam egere corporis/aut iactis ſe molibus exercebant. Alii ſaltu: quidam curſu concitauere corpus. Hi vires valida ſaxorum iaculatione tentabant. Illi ſagittæ vſum tenſo experiebantur arcu. Ita roboris firmitatem vario agitationis genere proſequebantur. Fuere et qui ſomnum/quietemq; potione captarēt. Mittit deinde Rollerus a patre cognoſcēdi cauſa domi interim acta. Is vt maternum fumare tugurium vidit, foris accedens/paruulumq; foramen furtiua luminis applicatione traiiciens, introſpecta æde, animaduertit matrem informi cacabo coctilia pulmenta verſantem. Suſpexit præterea tres colubras ſuperne te-

Ericus diſertus.

Normanni victi a Danis.

Raſno occiſus eſt.

Rollerus frater Erici diſerti.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Mirabilis pulmēti natura.

nui reſte depenſas: ex quarum ore proflua tabes guttatim humorem epulo mini-
ſtrabat. Duæ quippe colore piceæ erāt: tertia ſquammis albida videbatur/reliquis
modico eminentius penſa. Hæc nexum in cauda geſtabat: quum cæteræ immiſſo
ventri funiculo tenerentur. Ille rem maleficio conſentaneam ratus, ſilentio quod
viderat preſſit: ne matrem veneficii ream aſtruere putaretur. Ignorabat enim in-
nocuam anguium extitiſſe naturam/neſcius quantum illo vigoris epulo pararetur
Superuenientes deinde Regnerus et Ericus vt fumidum aſpexere caſam ingreſſi

Craca maga.

diſcubitum petiuere. Quibus ad menſam ſitis Craca priuigno, filioq; vna cibum
capturis catillum diſcoloris dapis admouit. Pars quippe picea: ſed croceis guttis
interlita: pars albida videbatur. Quippe pro varia ſerpentum ſpecie geminus pul-
tem color infecerat. Cuius quū ſolam vterq; particulam delibaſſet, Ericus non ex
colorum habitu/ſed interni vigoris effectu epulas æſtimans, nigrantem dapis par-
tem: ſed ſucco potiore confectam catino q̄celerrime verſo, ad ſe tranſtulit: albidāq;
ſibi admotā prius Rollero applicās cœnā felicius geſſit. Et ne mutationis induſtria

Erici vafre dictū.

notaretur, Taliter, inquit, æſtuante freto puppim in proram referri ſolitam. Nec
tenue viri ingenium fuit induſtrii operis diſſimulationem a nauigii conſuetudine
mutuātis. Ericus itaq; fauſta iam dape refectus, interna ipſius opera ad ſummum
humanæ ſapientiæ pondus euaſit. Quippe epuli vigor ſupra q̄ credi poterat om-

Ericus ferarum voces iterꝑtabat.

nium illi ſcientiarum copiam ingenerauit: ita vt etiam ferinarum/pecudaliumq;
vocum interpretationē calleret. Neq; enim ſolum humanarum rerum pitiſſimus
erat: verum etiam ſenſuales brutorum ſonos ad certarum affectionum intelligen-
tiam referebat. Præterea tam comis atq; ornati eloquii erat: vt quicquid diſſerere
cuperet, continuo prouerbiorū lepore poliret. At vbi ſuperueniens Craca concam
tranſpoſitam/partemq; pultis potiorem ab Erico comeſam cognouit, fortunam fi-
lio præparatam priuigno ceſſiſſe condoluit. Cui mox gemebunda ſupplicare cœ-
pit: ne vnq̄ ſua fratrem ope deficeret: quem ipſius mater tot nouæ fœlicitatis opi-
bus cumulaſſet. Quippe ſapido vnius epuli guſtu rationis atq; eloquentiæ ſummā
necnon gerendorum proſpere conflictuum gratiam aſſecutus videbatur. Adiecit
quoq; Rollerum propemodum conſilii capacem, futurūq; vt deſtinati ſibi obſonii
prorſus expers non eſſet. Monuit quoq;, ſi ſuprema neceſſitatis violentia poſtu-
laret, nominis ſui nuncupatione remedium celerius eſſe quærendum/affirmans
ſe diuina partim virtute ſubnixam: et quaſi conſortem cœlitum inſitam numinis
geſtare potentiam. Ericus ſe ad aſtandum fratri natura pertrahi dixit: probroſum
referens alitem, qui proprium polluat nidum. At Cracam magis propria mole-
ſtabat incuria, q̄ fortuna filio grauaret aduerſa. Artificem enim ingenio ſuo de-
ludi/magnum olim ruboris incitamentum fuit. Deinde hæc ipſa comitante viro
fratres ad mare profecturos abducit. Qui vno egreſſi nauigio/duo ſibi mox alia
deuinxerunt, et iam Danicum attigere littus quum explorato loco haud longe
ſeptem ſubiſſe nauigia diſcunt. Tum Ericus duos Danicæ facundos linguæ eo ſi-
ne veſte proficiſci iubet: qui rem certius ſpeculaturi nuditatis ſuæ tanq̄ per Eri-
cum factæ Oddoni querimoniam afferentes/cautius explorata referrent. Illi apud
Oddonem familiarius habiti, omne ducis ꝓpoſitum verſutis auribus venati ſunt.
Statuerat enim diluculo hoſtem improuidum aggredi: quo citius nocturnis impli
catum tegminibus obtruncaret/affirmans eo lucis tempore corporibus humanis

plus ſtuporis atq; grauedinis ineſſe ſolere. Præcepit quoq; naues ſaxis ad iaciẽdum
habilibus onerari/futurã exitii ſui cauſam accelerans. Exploratores cõcubia nocte
delapſi nuntiant Oddonem exquiſitis ad iactum lapillis tota repleſſe nauigia/cæte
ra quæ acceperant intimantes. Ericus re admodum cognita, quũ claſſis ſuæ pauci=
tatem attenderet, aquas in hoſtium perniciem euocãdas / earumq; ſibi conciliandũ
putauit auxilium. Itaq; ſcapha exceptus ac tacita remorum niſu propius hoſtium
carinis aduectus, vicinas aquæ tabulas ſenſim intorto terebro cauat: ac mox remi=
gio vix auras pulſante, reditui cõſulit. Adeo autem circunſpecte ſe geſſit: vt excubi
torum nemo aditum eius/abſceſſumue deprȩhenderet. Quo enauigante/paulatim
Oddonis rates excepta rimatim vnda depreſſit. Eædem aqua latius introrſum ſta
gnãte recondi gurgite videbantur: nec parum deſcenſui addidit internum lapidũ
põdus: et iam trãſtra fluctibus diluebãt/foroſq; exæquabat mare. Quũ Oddo naui
gia ꝓpemodũ vndis æquata cõſpiciens/ receptũ immodice fretum vrceis egeri iu=
bet. Itaq; nauticis occiduas nauigii partes ab aquarum influxu defendere perſeue=
rantibus cõminus hoſtis apparuit. Igitur arma capeſſẽtibus acrior imminebat gur
ges. Parãtibus prælium enandi opus incidit: Erico bellum vndæ/non arma geſſere
Pugnabat pro eo mare: cui ipſe nocendi vires/aditumq; præbuerat. Itaq; Ericus flu
ctu fœlicius q̃ ferro vſus, efficaci aquarum opera pugnam abſens gerere videbatur
a pelago præſidium mutuatus. Victoria arti cõtributa eſt. Neq; enim offuſum vn
dis nauigium pugnæ patiens eſſe poterat. Taliter Oddone cum ſociis inter=
empto/captiſq; qui in ſtatione erant, neminem cladis nuntium euaſiſſe compertum
eſt. Ericus peracta iam ſtrage, maturato receſſu, Leſſø inſulam ſubit. Vbi non reper
to quo famem lenire poſſet, duobus prædam nauigiis domum dirigit /commeatus
in annũ alterum relaturis. Ipſe vno duntaxat adeundi regis copiam petit. Acceſſa
itaq; Syelandia diſcurrentes ꝑ littora nautici pecus ſternere aggreſſi ſunt. Aut enĩ
leuanda eſuries/aut fame periclitandũ erat. Armento cæſo, nudata in nauim cada=
uera detractis coniecere tergoribus. Quod quũ poſſeſſores pecoris comperiſſent,
claſſe prædones inſequi properarunt. Cunq; ſe Ericus ab armenti dominis impeti
cognouiſſet, cæſarum boum corpora ſignatis funibus alligata fluctibus occultanda
prouidit. Deinde ſiquid apud ſe quæſiti cadaueris eſſet/ ſuperuenientibus Syelan=
dicis perluſtrandi licentiam tribuit/affirmans occultandis rebus anguſtos nauiũ
angulos eſſe. Illi cadauere nuſq̃ reperto, ſuſpicione in alios relata, reos prædæ in=
nocuos arbitrati ſunt. Dum nulla rapinæ veſtigia patuiſſent/ alios ſibi nocuiſſe pu
tantes ſontibus ignouerunt. Quibus enauigantibus Ericus elatum vndis cadauer
excepit. Interea Frotho Oddonem cum ſuis occubuiſſe cognoſcit. Quippe ignora=
to facinoris auctore famoſus cladem rumor exceperat. Erant tamen qui ſe terna
vela littoribus appellentia: eademq; rurſum in boream abeuntia conſpexiſſe narra
rent. Tum Ericus portum a quo Frotho non longe diuerſabatur acceſſit: ſtatimq;
vt e naui veſtigium extulit, inopinato caſu correptus ruibũdo terram corpore pe=
tiuit. Ille ſibi in lapſu fauſtum ominatus euentum tenui principio meliores augura
batur exitus affuturos. Cuius quum Grep compertum habuiſſet aduentum, feſti=
nus ad mare contendit/quem cæteris diſertiorem acceperat exquiſitorum verbo=
rum acumine tentaturus. Quippe non tam præſtantis, q̃ procacis facundiæ perui
caci cunctos ſermone vincebat. Igitur a conuitio litigium orſus, talibus Ericum di
ctis aggreditur.

Stratage=
ma audax.

Erici victo
ria.

Aſt⁹ nou⁹
Erici.

Grep.

Stulte quis es? quid inane petis? dic vnde iter aut quo?
 Quæ via? quod ſtudium? quis pater? vnde genus?
Prçcipuus vigor iis/regumq; domeſticus eſt lar:
 Qui proprias nunq̃ deſeruere domos.
Acceptatur enim paucis: quod peſſimus edit:
 Inuiſi raro facta placere ſolent.

Ericus.

Regno mihi pater eſt habitus facundia linguæ:
 Cui ſolum virtus ſemper amata fuit.
Optaui ſapere tm̃ diſcrimina morum:
 Luſtraui varium per loca nactus iter.
In rebus mens ſtulta modum depraendere neſcit:
 Turpis et affectus immoderata ſui.
Remorum ductus velorum vincitur vſu:
 Aequora ventus agit: triſtior aura ſolum.
Nam freta remigium penetrat: mendacia terras:
 Iſtas ore premi conſtat: at illa manu.

Grep.

Vt gallus cœni ſic litis plenus haberis:
 Sorde grauis putes: nec niſi crimen oles.
Aduerſum ſcurram cauſam producere non eſt:
 Qui vacua vocis mobilitate viget.

Ericus.

Hercule (ni fallor) ad eum qui protulit ipſum
 Editus ignaue ſermo redire ſolet.
Ad prolatorem iuſto conamine diui
 Fuſa parum docte verba referre ſolent.
Quando lupi dubias primum diſcernimus aures,
 Ipſum in vicino credimus eſſe lupum.
Nulla fides fidei vacuo præſtanda putatur:
 Quem rumor ſontem proditionis agit.

Grep.

Dictorum temere pœnas puer improbe ſolues
 Bubo viæ vacuus: noctua luce carens.
Quæ nunc ructaris demens, emiſſa dolebis.
 Interituq; tui dicta profana lues.
Exanimis coruos exangui corpore paſces:
 Eſca feris/auidæ præda futurus aui.

Ericus.

Augurium timidi: prauiq; aſſueta voluntas
 Nunq̃ ſe digno continuere loco.
Qui dominum fallit: qui fœdas concipit artes,
 Tam ſibi q̃ ſociis inſidioſus erit.
Aede lupum quicunq; fouet: nutrire putatur

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Prædonem proprio perniciemq; lari.

Grep.

Non ego reginam ſicut tu rere feſelli:
Sed teneræ tutor conditionis eram.
Hæc mihi res auxit: huius mihi gratia primum
Munera/robur/opes/conſiliumq; tulit.

Ericus.

En te cura premit culpæ rea: tutior huic eſt
Libertas/cui mens intemerata manet.
Decipitur quiſquis ſeruum ſibi poſcit amicum.
Sæpe ſolet domino verna nocere ſuo.

Ad hæc Grep reſpōſionis aptitudine deſtitutus, admiſſis equū calcaribus excipit. At vbi domū ꝑuenit, tumultuoſo clamoris impetu regiā cōplet: verbiſq; ſe victum vociferās, oēm in arma militē cōcitabat/tanꝗ manu infauſtū vocis certamē vlturꝰ. Iurabat eñ ſe aduenā aciē aqlarū vnguibus ſubſtraturū. Cōtra rex docet deliberationē furori dandā: improuida plærūq; nocere cōſilia: nihil caute ſimul ac celeriter geri poſſe: plurimū præcipites obeſſe niſus. ad vltimū multitudine paucos inceſſere nō decere. Cęterū ſolertē eſſe, q furēti animo fręnos iniciat: ſæuientēq; ad tp̄s impetū interpellet. Taliter rex præcipitē iuuenis irā cōſilio cedere coegit: nec tñ concitati animi rabiē adeo penitus ad modeſtiā euocauit: quin altercationū athleta parū ꝓſpera diſceptatione cōfuſus, negata armorū vindicta, ſaltē vltionis loco veneficia ſibi patere depoſceret. Quo impetrato cū exꝗſita magorū turba littus repetere parat. Primū itaq; immolatis diis, equi abſciſum caput conto excipiēs, ſubiectis ſtipitibus diſtētos faucīū rictus apuit/ſperās ſe primos Erici conatus atrocis ſpectaculi formidine fruſtraturū. Arbitrabaŧ eñ īeptas barbarorū mētes oblatæ ceruic̨ terriculamēto ceſſuras. Et iā Ericus obuiū illis iter agebat. Qui ꝓſpecto eminꝰ capite obſcœnitatis apparatū intelligēs, ſilere ſocios, cautiuſq; ſe gerere iubet: nec quenꝗ temere ꝑcipitare ſermonē: ne incauto effamine vllū maleficiis inſtruerēt locū/adiiciēs ſi ſermone opus incideret, verbū ſe ꝓ oībꝰ habiturū. Iāq; medius illos amnis ſe creuerat, quū magi vt Ericū pōtis aditu deturbarēt: cōtū quo equi caput refixerāt fluuio citimū locāt. Ille nihilominꝰ intrepide pōtē aggreſſꝰ, In latorē, inqt, geſtaminis ſui fortūa recidat: nos melior cōſequaŧ euētꝰ: male maleficis cedat. īfauſtę molis gerulū onus obruat. nobis potiora tribuāt omina ſoſpitatē. Nec ſecus ꝙ optabatur euenit. Cōtinuo nāq; excuſſa ceruice ruens ferentē ſtipes oppreſſit. Ita oīs ille malefeciorū paratus ad vnius execrationis imperiū ſpe ſua vacuus, expirauit. Deinde ꝓcedentē pauliſꝑ Ericū ſubit deſtinādа regi eſſe ab aduenis dona. Igitur reptū forte glaciale fruſtū veſte diligenter obuoluens muneris loco regi deferendū curauit. At vbi ad regiā ꝑuentū eſt, prior introitū petens/fratrē pone cōſequi iubet: et iam vernæ regis vt ludibrio venientē exciperēt, lubricā limini ſubſtrauere pellem: quā ingrediēte Erico celeri funis tractu corripiētes, lapſum inſiſtenti feciſſent: ni Rollerus pone ſubiens pectore nutabundū excipet fratrē. Ericus itaq; ſemifuſus, nudum habere tergū fraternitatis inopē referebat. Cunq; Gunuara talia regi ꝑmittēda negaret, ille ſtoliditatis legatū dānabat, apud quē inſidiarū cautela nō eſſet. Itaq; ludibrii excuſationē ludificari incuriā fecit. Ardebat intra ædē ignis vultui tp̄is haud indebitus. Quippe iā mediū hyemis fluxerat: hinc diſtinctis cōſeſſibus/hinc rex/in

Cōmentū magicū de capite equino.

Erici cōmētū in dono ſimulato.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

de pugiles aſſedere. Qui applicante ſe ipſis Erico, vlulantiū more horriſonas dedere
Canum mo voces. Rex ſtrepitū inhibere cœpit, docēs nō debere pectoribus humanis ferinos in
res. eſſe ſonos. Subiūxit Ericus canū hunc eſſe morē: vt vno inchoante/cæteri latratum
Sententia. edant: ꝙ ꝓpriā cuncti moribus originē ꝓdant: ac ſuū quiſqꝫ genus fateaṫ. Interrogat⁊
aūt a Colone: q delatorū regi munerū cuſtos erat, an vlla ſecum dona vexiſſet: gla-
ciem, quā ſinu occultauerat, ꝓmit. Quā quū illi trans foculū porrexiſſet, tanq̄ ma-
nu recipiētis elapſam flāmis de induſtria tradidit. Cūctis qui aderant cōſpicuū ni-
tore fruſtū cernentibus, viſum eſt igni liq̄dum incidiſſe metallū. Quod quū Ericus
receptoris incuria excuſſum eſſe cōtenderet, quid ſupplicii muneris amiſſori debea
tur inq̄rit. Rex reginæ ſententiā cōſulit. Quæ ſuadere cœpit ne ipſe legis a ſe latæ
ſtatutū ſolueret: qua tranſmiſſorū ſibi munerum perditores morte mulctandos ca-
uiſſet. Cæteri quoqꝫ decretā lege pœnam remittendam eſſe negabāt. Itaqꝫ rex ſup-
plicii neceſſitatem admittere monitus, Colonem laqueo conſumi permiſit. Deinde
Aenigmati Frotho Ericū alloqui ſic orſus eſt. Tu qui verborum faſtu ac phaleratæ vocis oſten
cus ſermo. tatione laſciuis: vnde huc te aut cur aduētaſſe cōmemoras? Ad hæc Ericus. A Ren
neſeo ꝓdii/ſedēqꝫ apud lapidē cepi. Cōtra Frotho. Quo deinde cōceſſeris rogo? Cui
Ericus. Diuerti a lapide trabe vectus: identidēqꝫ apud lapidē locū cepi. Ad hæc Fro
tho. Quorſum inde curſum direxeris? aut vbi te veſper excepit quæſo? Tū Ericus.
Profectus a petra ad ſaxū pueni: itēqꝫ apud lapidem cubui. Cui Frotbo. Creber illic
cautiū numerus erat? Ad hæc Ericus. Crebrior harena patēter cōſpiciṫ. Cōtra Fro
tho. Quid tibi negotii fuerit: aut quorſum illinc declinaueris refer? Tū Ericus. Pro
fectus a petra delphinū curſitāte nauigio repperi. Cui Frotho. Iā noua ꝓmpſiſti q̄q̄
vtrūqꝫ hoꝝ in mari frequēs fit: ſed velim q̄s te deiñ trames abduxerit noſſe. Ad hęc
Ericus. A delphino delphinū petiui. Cōtra Frotho. Frequēs illic delphinoꝝ ē agmē
Tū Ericus. Frequētius vndis innatat. Cui Frotho. Libet ſcire quo te a delphinis ꝓ-
ficiſcentē viæ captauerit labor? Ad hæc Ericus. Arboreū mox trūcū offendi. Cōtra
Frotho. Quorſum poſt hæc iter emetiri cœpiſti? Tū Ericus. A trunco ad ſtipitē cō
ceſſi. Cui Frotho. Frequēs illic arboribus locus exiſtit: quū hoſpitū tuoꝝ ſedes tam
crebro trūcoꝝ nomine cōplectaris. Ad hęc Ericus. Frequētior nemoribus ineſt. Cō
tra Frotho. Quo deinde veſtigiū ꝓtuleris ede. Tum Ericus. Identidem ad trunca
ſyluarum robora penetraui. Me autē illic acquieſcente, exatiati humanis cadaueri-
bus lupi ſuprema telorum acumina collambebant. Ibi cuſpis a robore regis excuſſa
eſt Fridleui nepos. Cui Frotho. Hæreo altercationis anceps, quum intellectū meū
obſcura admodū ambage fefelleris. Ad hæc Ericus. Præmiū a te peracti certaminis
meruí: cui ſub inuolucro quædā haud ſatis intellecta deprōpſi. Cædē eñ Oddonis
Interpreta mea geſtam manu ſupiori cuſtodis appellatione ſignaui. Cui quū regina quoqꝫ elo-
tio. quētiæ palmā ac victricis facundiæ præmiū adiudicaſſet, cōtinuo rex armillā bra-
chio ſuo detractā decretę mercedis loco tradidit: atqꝫ ſubiunxit. velim ex temet ha
bitā tibi cū Greppo diſceptationē cognoſcere: qua illum palam ſe victū ꝓteſtari nō
puduit. Tunc Ericus. Rubor illum exprobrati adulterii ꝑculit: cui quū defenſionē
afferre nō poſſet, cum tua ſe faſſus eſt vxore mœchatū. Et rex ad Hannundam con
uerſus, qua mente criminationem exciperet percontatur. Quæ non ſolum voce
crimen confeſſa: ſed etiam vultu teſtem reatus ruborem exerens, euidens culpæ in
dicium præbuit. Rex non verba modo: verum etiam oris ſigna conſpiciens: ſed qua
lege in ream animaduerteret hæſitans, debitam crimini pœnā reginæ cōtulit arbi

trio decernẽdũ. Quæ quũ creditũ ſibi iudiciũ reatui ſuo affine cognoſceret, ideoq;
æſtimationem criminis aliquãdiu ſententiæ dubiæ volutaret, diſſiliens Greppus:
vt Ericum telo traiiceret, procurrit/criminantis cæde ſuã redimere cupiens. Quẽ
Rollerus diſtricto enſe occupans, molitionis ſuæ prædamnauit exemplo. Aitq; Eri
cus: optima eſt affinium opera opis indigo. Et Rollerus. Inter aſperos caſus officio
ſe adſciſcendi ſunt boni. Tum Frotho. Credo euenturũ vobis, quod vulgo dici aſſo
let: Ferienti interdum breue percuſſionis gaudium fore: nec diu manum ictu ex= Nota.
hilarari ſolere. Et Ericus. Non eſt arguendus, cuius operi excuſamentum iuſtitia
tribuit. Tantum enim inter meam atq; Greppi operam diſtat, quantum inter de=
fendentis ſe, atq; alium impetentis intereſt actionem. Deinde fratres Greppi freme
bundi diſſilire cœperunt/iurãtes ſe, aut in totam Erici claſſem vltores/aut pugnã
ei/deniſq; cũ ipo pugilibus illaturos. Quibus Ericus. Aegris iter arte ꝓuidẽdũ eſt.
Hebetẽ tenenti aciẽ, mollia ac tenera luſtrare cõuenit. Retuſum habẽti cultrũ, ar=
tuatim ſectionis ꝑquirenda eſt via. Qm̃ ergo laboranti optima eſt mali mora: nec
qcq̃ in aduerſis neceſſitatis dilatione fœlicius, triduum apparatui peto: dummodo
aſſequi poſſim a rege recens mactatæ pecudis tergus. Cui Frotho. Coriũ meretur, Nota.
q corio cõcidit/aperte ſuperiorẽ petitori exprobrans caſum. At ille exhibita pelle,
crepidas creat: quas abietino gũmi interfuſis mixtim harenis obliniẽs: quo firmius
veſtigia poneret, ſuis ſuorũq; pedibus adaptauit. Cõſiderato tãdẽ quẽ certamini lo
cũ legeret, terreſtris pugnæ et totius militaris opæ rudẽ ſe referẽs cãpũ gelati ma=
ris expoſcit. In hũc vtriſq; cõſenſum eſt. Rex apparatibus inducias tribuẽs, Weſtma
ri filios ſecedere iubet/incõgruum aſſerens/etiã male meritũ hoſpitio aduenã pelli.
Deinde ad inueſtigandũ ſupplicii modũ: cuius exigendi arbitrium reginæ manda=
uerat, redit. Quæ quũ omiſſa cenſura veniã lapſui precaretur, adiecit Ericus: Mu=
liebriter erratis ſæpius ignoſcendum eſſe: nec pœnam infligendum eſſe, niſi corre=
ctio culpã nequiuiſſet auertere. Ignouitq; Hãnundæ rex. Appetẽte crepuſculo apd
Gøtarũ, inqt Ericus, epulaturi in conuiuio militis non ſolum cœnacula procuran
tur: ſed etiam per aſcriptos conſeſſus certi diſtinguuntur accubitus. Rex loca, qui
bus athletæ ſui inſederãt, occupãda cõcedit. Deinde verna epulũ affert. At Ericus
comitatis regiæ nõ ignarus: qua prãdiorũ vti reliquiis vetabatur, fruſtũ cuius par
ticulam delibaſſet, abiecit: integras eſcas/lacera ciborũ fragmẽta nominãs. Ita rare
ſcentibus epulis, miniſtri alias inopiæ atq; verecundiæ ſuggerũt/ ꝑuulæ cœnæ im=
pendẽtes, qd grandi cõuiuio ſufficere potuiſſet. Ait ergo rex. Aſſolet ne Gøtari mi
les tactã ſemel dapẽ tanq̃ amolita ciborũ cruſta diſperdere? primaq; fercula vltimo
rum ritu fragminum aſpernari? Ad hæc Ericus. Nihil ſibi de Gøtari moribus in=
cõdita vendicauit affectio: nihil aſſuetudo incõpoſita poſſidet. At Frotho. Ergo do
mini tui moribus diſcors nõ oẽm argueris prudentiã attendiſſe. Qui eñ maiorum
exẽplis obuiat, trãſfugã ac defectorẽ ſe ꝓbat. Tũ Ericus. Sapiens a ſapientiori erudi Nota.
ri debet: diſcendo eñ doctrina ꝓficit: dogmate diſciplina ꝓuehitur. Cõtra Frotho
Quid mihi exemplaris documenti hæc tuæ ſuperfluitatis imitatio dabit? Ad hæc
Ericus. Tutius regem fides paruula, q̃ ingens vallat perfidia. Cui Frotho. Ergo tu
nos accuratiore cæteris obſequio complecteris? Tum Ericus. Nemo non natum ſta
bulo/aut ingenitũ præſepio applicat. Necdum omniũ experientiã accepiſti. Præter
ea apud Gøtarũ potionis vſus epulo permixtus eſſe ſolet: liquor cibo cõiũctim ſup
additus comeſſabũdos iuuat. Cõtra Frotho. Impudẽtiorẽ potus aut epuli petitorẽ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

non repperi. Ad hæc Ericus. Pauci tacentis egeſtatem æſtimant: aut ſilentis neceſſitudinem metiuntur. Tum ſoror regis ingenti patera potionem proferre iuſſa: cuius Ericus dexteram cum oblato ſimul cratere corripiens, An hoc, inquit, regum optime munus tua mihi delegauit humanitas? Num mihi quod teneo irreuocabilis doni loco ceſſurũ eſſe confirmas? Rex pateram tm̃ poſtulari ratus, ꝓnuntiat donum. At Ericus virginem ſibi veluti cum patera datam applicat. Quo viſo rex. Fatuum, inq̃t, opera prodit. Apud nos intacta virginum libertas haberi ſolet. Tunc Ericus puellæ manum perinde ac poculi nomine traditam, ferro deſecturum ſe ſimulans: et ſi, inquit, plura q̃ dederis ceperim/ aut ſi totum temere teneo, ſaltem parte potiri liceat. Rex promiſſi errore recognito, puellam tradidit/ nolens incuriæ vitium leuitate reſcindere: quo grauior pollicẽtis videretur auctoritas: q̃q̃ inania pacta reuocare/ maturitati potius, q̃ inconſtantiæ deputetur. Deinde illum ad naues accepta reuertendi ſponſione, dimittit: tempore quod pugnæ debebatur inſtante. Ericus cum ſuis cruſtatum glacie æquor aggreſſus, lubricum/ inſtabilemq; gradu hoſtem ſolearum nixus firmitate, proſtrauit. Statuerat em̃ Frotho, nequis inclinatis/ aut laborantibus auxilio foret. Deĩde victor repetit regem. Igitur Gøtuara cõſumptę infœliciter ſobolis exitio mœſta/ ſimulq; eã vlciſci auida, ꝓnutiat aduerſus Ericũ altercãdi collibitũ ſibi fore certamẽ: ita vt ipſa torquẽ magni põderis/ ille vitã in pignore poneret: aut aurum vincẽdo/ aut letũ ſuccũbendo laturus. Cõprobante certamen Erico, penes Gunuarã pignus deponitur. Igitur Gøtuara prior ſic orſa.

Quando tuam limas admiſſa cote bipennem
    Nonne terit tremulas mentula quaſſa nates?

Ericus ſic contra.

Vt cuiuis natura pilos in corpore ſeuit:
    Omnis nempe ſuo barba ferenda loco eſt.
Remigiis homines artus agitare neceſſe eſt:
    Motus quippe ſuos nam labor omnis habet.
Cum natis excipitur nate, vel quum ſubdita penem
    Vulua capit: quid ad hæc addere maius erit?

Ad hæc illa tanq̃ elocutionis inops cui necem deſtinauerat, aurum tradere coacta eſt: filiorum interfectori pœnæ loco eximium erogans munus. Cumulata ſiqdẽ infœlicitas eſt/ non vindicata malignitas. Primum em̃ orbitati adacta: ac deinde verborũ violentia confutata: cum opibus ſimul eloquentiæ pretium perdidit. Beauit liberorum ſublatorem/ auctorem orbitatis ſuæ præmio munerata. Nihil pro repenſanda filiorum clade, præter inſcitiæ probrum / ac rerum inopiam referens. Quo viſo, Vveſtmarus verbis ſuperiorem, viribus inceſſere ſtatuit/ vincentis præmium in victi nece conſtituens: vt vtriuſq; ſalus in pignore poſita videretur. Nec Ericus conditione vti abnuit: ne lingua, q̃ manu promptior exiſtimari poſſet. Erat autẽ tale certaminis genus. Circulus vimine vel fune contextus magno pedũ manuumq; conatu decertaturis raptim diſtrahẽdus exhiberi ſolebat / fortiori tribuẽs palmam: quem colluctantium ſiquis alteri detraxiſſet, victoria donabatur. In quem modum agoniſans Ericus/ correptã acrius reſtem manibus concertantis excuſſit. Quod Frotho videns, Arduũ, inq̃t, reor cõtra fortẽ fune cõtendere. Et Ericus. Arduũ vtiq;: cũ corpi ſtruma inſidet/ aut tergũ occupat gibb⁹. Statiq; ꝓpulſo pede ſenẽ colli ſenilis ac dorſi fractione cõtriuit. Ita Weſtmarus inefficax vltionis molitor

Cautũ eroterna.

Luctæ noua ſpecies.

dum vindicẽ agere ſtuduit, in vlciſcendorũ ſortẽ incidit: quorũ vlciſci cupierat cæ
dem imagine ꝓfligatus. At Frothone Ericũ iactu ſicæ traiicere meditante, conſcia
fraternæ mẽtis Gunuara ſponſum ꝑiculi præmonitura/ Neminẽ, inquit, ſapientem
fore, ꝗ ſui prouiſor nõ ſit. Quo dicto Ericus propulſandæ fraudis ammonitus, ſug-
geſtam ſibi cautelam argutus excepit. Continuo nanq; exiliens, triumphalem ait fo
re gloriam ſapientis dolum ſuimet vltorem exiſtere: modeſto vocationis genere in
ſidiantis ingenium lacerans. Quem quũ rex repentino cultri iactu declinantẽ occu
pare non poſſet, aduerſo parieti errabundũ incidit ferrum. Tunc ſic Ericus. Porri- Erici facetũ dictum.
genda ſunt amicis munera/ nõ iactanda: ꝓbabile feciſſes donũ, ſi comitem ferro va-
ginam dediſſes. Quam rex cõtinuo cingulo detractam petenti tradidit/ moderatio
ne hoſtis odium deponere coactus. Ita alienæ ſimulationis induſtria delinitus, emiſ
ſum maligne telum/ benigne poſſidendum conceſſit. Sic Ericus exceptam diſſimu-
lanter iniuriam ad beneficium tranſtulit/ deſtinatum cladi ſuæ ferrum eximii mu-
neris loco complexus. Quod enim Frotho nocendi ſtudio geſſerat, hic liberalitatis
nomine colorabat. Deinde corporum curæ indultum eſt. Noctu Gunuara tacite
excitato eo, fuga opus eſſe proponit, perq̃ vtile referens/ rebus integris incolumi re Stratagema Erici.
dire curru. Qua comite littus ingreſſus, claſſem regiam illic forte ſubductam, diſ-
ſiſſa laterum parte, nauigationi inhabilem reddidit: inſertiſq; rurſum aſſerculis
ſarſit: quo minus ab intuentibus læſio noſceretur. Deinde nauigium: quo ſe/ comi-
teſq; receperat, haud procul littore depelli curat. Quem rex laceratis inſequi na-
uibus parans, mox fluctu foros æquante, q̃q̃ armis admodum onuſtus exiſteret,
enare inter alios cœpit/ propriæ ſalutis ſeruandæ, q̃ alienæ laceſſendæ cupidior ef-
fectus. Præcipitatis in altum proris, ſedibus ſuis remiges ſtagnãs introrſum æſtus
excuſſit. Quo Rollerus Ericuſq; conſpecto, cum contemptu periculi incunctanter Frothonis caſus.
ſe profundo dedere/ natabundiq; fluctuantem excepere Regem. Ianq; eum ſuper-
fuſa ter vnda ſubruerat quum Ericus cęſarie compræhenſum pelago leuat. Cæte-
ra naufragorum turba/ aut aquis obruta/ aut ægre littori reſtituta eſt. Rex humi-
do nudatus cultu/ ſicca circumactus veſte contegitur. multus illi ab ore liquor cre-
bra pectoris ructatione manabat: vox quoq; eum continuis laſſata ſingultibus de-
ficere videbatur. Tandem redditus calor frigore hebetatos artus ſpiritu vege-
tiore firmabat. Reſidere ſiquidem/ nec aſſurgere poterat. Haud iuſte virium com-
pos. Paulatim priſtini roboris potentia ſubiit. Interrogatus tandem, an vitam/ pa-
cemq; depoſceret, admota oculis manu, deiectam luminum aciem attollere nite-
batur. At vbi ſenſim corpori virtus reddita eſt: et voci fiducia maior inceſſit:
Per hanc (inquit) lucem, quam inuitus excipio: per cælum, quod parum libenter Oratio Frothonis.
haurio/ ſuſpicioq;/ obſecro vos/ obteſtorq;: ne mihi vlteriorem eius vſum præſta-
re animum inducatis. Fruſtra volentem perire ſeruaſtis. Aquis mihi interire ne-
gatum eſt, ferri ſaltem officio moriar. A nemine victus, tuo primum Erice inge-
nio ceſſi. Hoc infœlicior: ꝙ qui illuſtribus viris inuictus extiti, plębeio de me vi-
ctoriam præbui. Ingens hoc regii pudoris irritamentum eſt. Sufficit hæc ſola du-
ci ad moriendum cauſa: cui nihil gloria magis placere conuenit. Qua ſi careat,
cæterorum inopem putes. Nihil enim in Rege celebrius fama. Credita mihi
erat rationis/ atq; eloquentiæ ſumma: Sed quorum vtroq; pollere videbar, vtro- Nota.
q; deſtitutus ſum. Eo calamitoſior: ꝙ regum victor, ab agreſti victus videor. Quid
vita donas, quem gloria ſpoliaſti? Sororem/ regnum/ gazam/ ſupellectilem/ et quod

iis maius eſt/claritudinem ꝑdidi: tot infœlix caſibus,quot tu fortunatus agnoſce-
ris.Quid tanto ſuperſtes dedecori reſeruabor? Quæ mihi libertas tam fœlix erit:
vt captiuitatis ignominiā demat? Quid mihi ſequentia cōferent tempora:quæ ni-
hil niſi præteritorū miſeriam redolentia/longā animo pœnitētiā generabūt?Quid
Nota. vitæ productio proderit/ſolam triſtitiæ memoriam relatura?Nihil calamitoſis io-
cundius morte.Fœlix eſt obitus,qui ſuccedit optatus. Hic non temporum dulcedi
nem tollit:ſed rerum faſtidium conſumit. In proſperis ſalus: in aduerſis melius fa-
tum petitur. Nulla me meliorum ſpes ad viuendi cupiditatem adducit. Quis ad
ſolidum laceratam fortunæ meæ ſortem reſarciet caſus?Et iam horum niſi pericli-
tantē excepiſſetis,immemor eſſem.Reddideris regnū:ſororē reduxeris:inſtaurave
ris gazam,claritatem reparare nō poteris.Nihil quod reſartū eſt/integri ſplendo-
rem habebit.Captiuū fuiſſe Frothonē longæua recenſebit fama. Cæterū ſi inflictas
vobis ex me calumnias muneratis,vrīs occidere manibus merui.Si damna recolitis
beneficii pœnitebit.Pudebit ſubuētū fuiſſe hoſti,ſi atrocitatis eius in vos magnitu
do taxet̃.Quid reo ꝑcitis?qđ manū a ꝑſecutoris vrī iugulo cohibetis? Par ē: vt ī me
ſors quā vobis parauerā/recidat.Fateor ſi mihi ī vos ea:quā in me geritis poteſtas
incideret,nihil a me pietati deferendū eſſe.Qꝫ ſi vobis facto innocens ſum,volunta
te ſaltem reus teneor.Redundet in me quæſo nocēs animi culpa:qui interdū operis
loco cenſeri ſolet.Si fato ferrum negatis,ꝓpria mihi manu cladem conciſcendā cu-
Reſponſio Erici arguta. rabo.Cōtra ſic Ericꝰ.Dii a te quæſo auertāt ſtolidā mētē:auertāt inquā:ne clariſſi-
mæ vitæ finē flagitio quæras. Sane ꝗdem ab ipſis ꝓhibitū eſt: benignū in alios,in ſe
parricidā fore.Tentatus es a fortuna/quo mētis habitu aduerſa exciperes/explorā-
te.Probamentū tibi dedere fata/non caſum. Nihil tibi mœroris inflictū eſt:qđ ſors
melior abolere nō poſſit.Cautela etēm præbita eſt/nō mutata fœlicitas.Nēo mode
ſte ſe in ꝓſperis agit,ꝙ aduerſa tolerare nō didicit.Præterea oṁis bonorū vſus poſt
agnita gratius mala ꝑcipitur.Iocundior eſt voluptas,quæ rerū amaritudini ſucce-
dit.Salutem tuam auerſaberis:ſi ſuperfuſo ſemel æquore maduiſti?Qꝫ ſi aquis fran
geris:quādo ferrū æquanimiter tolerabis?Enaſſe armatū ꝗs nō glīæ magis tribuat
q̄ rubori?Quot ſe fœlices reputarēt:ſi tua ſorte infœlices eſſent?Sūma te rerū ma-
net:floret animus:pubeſcit ætas:plura ſpe cōplecti poteris,q̄ geſſeris rebus. Nūq̄
hoc tibi leuitatis ineſſe vellem:vt nō mō fugere aſpa:ſed etiā ob eoꝝ impatiētiā vi-
Nota. tā abiicere cupias.Quouis effœminatior eſt,ꝙ aduerſorū metu viuēdi fiduciā ꝑdit
Replicatio color rhetoricus. Nemo ſapientū morte res aduerſas redimere ſolet. Stulta eſt in aliū indignatio:te-
meraria in ſe.Ignauus eſt furor:qui ſuum condemnat auctorē. Qꝫ ſi vltro ob iniu-
riā/aut leuē animi cōmotionē fatū appetis,quē tui vindicē derelinquis? Quis tam
amens:vt dubiū fortunæ habitū ꝓprio vlciſci interitu velit?Quis adeo fœlix vixit
quin triſtior illum quandoqꝫ fortuna pulſaret? Inconcuſſa duxiſti tempora: conti-
nua fœlicitate vſus: et nunc ad modicam triſtitiæ ſalebram: vt dolori parcas, vi-
tam deſerere paras? Quo modo leuiorum impatiens,grauiora deinde ſuꝑcilia fer-
re poteris?Inſipidus eſt,ꝙ nunq̄ mœroris poculū deguſtauit.Nemo dura nō paſſus
tēperāter facilibus vtit̃. Qui fortitudinis columē eſſe debueras,eneruis animi ſpe-
cimē exhibebis? Fortiſſimo parente editus,vltimæ imbecillitatis ſpectaculum da-
bis?Sic a maioribus diſcrepabis,vt fœminis mollior fias? Necdum adoleſcere cœ-
Nota. piſti,et iam te vitæ ſatietas cepit? Quis hanc prior imaginem præbuit? Clariſſi-
mi aui nepos inuicto patre editus,leuem contrariorum auram perpeti nō valebit?

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Indoles tua auitæ virtutis habitũ repræſentat. A nemine victus es: tua tibi ſolum
incuria nocuit. Periculo p nos erutus es/nõ ſubactus. Amicitiã iniuriæ deputabis:
odium ꝓ gratia relaturus? obſequio placari debueras/nõ moueri. Nunq̃ te dii eo fu
roris excedere velint: vt ſeruatorẽ inſidiatoris loco notare ſuſtineas. An eo tibi rei
erimꝰ, quo benefici ſumus/indignationẽ officiis cõtracturi? Reputabis hoſtẽ, cui ſa
lutis tuæ p̃miũ debes? Neq; em̃ te liberũ captiuauimus, ſed ope præuenimus laborã
tẽ. Et ecce gazã/opes/ſupellectilem reddo. Soror tua ſi mihi temere deſpõſata credi
tur, cui decreueris nubat: em̃uero intacta illi pudicitia manet. Cęterũ militare tibi,
ſi acceptaueris volo. Caue ne ab re ira animũ obſtines. Nulla te rerũ iactura cõcuſ-
ſit. Nihil libertati tuæ detractũ eſt. Obſequentẽ me tibi/nõ impantẽ agnoſces. Qua
lemcũq; de capite meo ſñiam decreueris cõprobo. Idẽ te hic, quod in regia poſſe cõ
fide. Eandẽ hic, quã in aula, imperitandi potentiam tenes. Hoc de nobis in loco qc-
quid apud regiã placuiſſet/inſtitue. Proni ad parendũ ſumus. Hactenus Ericus. At
regem hæc tã in ſe, q̃ in hoſtẽ manſuefecit oratio. Deinde cõpoſitis/pacatiſq; oĩbus
reditur in littus. Rex Ericũ ac nauticos vehiculis excipi iubet. At vbi in regiam eſt
ventum, concionẽ aduocari facit: in quã accerſito Erico ſub ſponſaliũ fide ſororem
ac centurionatum dedit. Adiecit deinde faſtidio ſibi fore reginã/filiã placuiſſe Gø-
tari. Ideoq; nouũ illi legationis opus deberi: optime ab ipſo negotiũ expleri poſſe: cu
ius nihil arduũ conatui videret fore. Præterea ſe Gøtuaram ob celati criminis con
ſciam ſilicibꝰ obruturũ. Hanundam vero redditurã patri: ne in Dania cõuerſantẽ
capitis ſui inſidiatricẽ haberet. Ericus cõſilium ꝓbat/ſuam impatis operã pollicẽs:
excepto ꝙ reginam repudio actã Rollero melius maritandã aſtrueret: a quo nulla
maieſtati ſuſpicio foret. Quam ſententiam Frotho perinde ac diuinitus datum do
cumentum venerabundus excepit. Regina quoq; ne violentia aſtringi videretur,
muliebriter obtemperauit/affirmans a natura dolendi neceſſitatẽ non eſſe: oẽmq;
animi ægritudinẽ ab opinione ꝓficiſci ſolere. Cæterũ plangẽdã nõ eſſe pœnã, q̃ me
ritis accidiſſet. Ita ergo fratres cõiũctas egere nuptias: altero ſororẽ regis: altero re
pudiatã reginã ducẽte. Deiñ ſũptis ſecũ cõiugibꝰ, nauigationẽ ĩ Noruagiã referũt
Neq; em̃ illas a virorꝫ latere/aut viæ lõgingtas, aut futuri piculi metꝰ diuellere po
terat/affirmãtes vt plumã hirto, ſic ſe maritis cohæſuras fore. Et iã Cracã demor-
tuo Regnero Brac cuidã nupſiſſe cõpiũt. Deiñ p̃næ gazæ memores, egeſtã humo
pecuniã tollũt. At Gøtarꝰ oẽm Erici fortunã, fama virũ p̃eunte, didicerat. Vt autẽ
ip̃m adueniſſe cognouit, veritꝰ vltĩa q̃q; in Noruagiẽſes eximia ſui fidutia molitu-
rũ/vxore priuare/ſuamq; illi filiã ademptæ cõiugis loco copulare ſtudebat. Regina
nãq; nup demortua nullas magis, q̃ germanę Frothõis nuptias affectabat. Cuiꝰ Eri
cus intẽtione cõpta, cõuocatis ſociis refert ſuã necdũ cautibꝰ abſtitiſſe fortunã. Cæ
terũ ſperare ſe faſcẽ labilẽ eſſe q vinculo nõ firmet: pindeq; om̃e pœnę pondus repẽ
te decidere quod culpæ catena non fixerit. Id eos apud Frothonẽ nup expertos eſſe
cernentes innocentiã ſuam inter ęgerrimos caſus diis opitulantibus fuiſſe defen-
ſam: eademq; vlterius conſeruata, conſimilem in aduerſis opem ſperare debere. De
inde fugam eos pauliſper fingere oportere, ſi primum a Gøtaro laceſſiti forent/iu-
ſtiorem belli titulum habituros. Manum ſiqdem capitis periculo obiici, omni iure
permiſſum eſſe. Raro aũt quenq̃ cõmiſſam cũ innoxiis pugnã fœliciter exequi poſ-
ſe. Prius ergo hoſtẽ aduerſum ſe ꝓuocandũ eſſe: quo iuſtior eundẽ impetendi cau-
ſa ſuccederet. Nec plura elocutus, domum Bracũ inuiſere pergit. Deĩde ad Gun-

Frotho faſtidit reginã: et Gøtari filiã petit

Ericus ſororem Regis Rollerus reginã repudiatã duxit Gøtarus rex Noruagiæ.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

uarã cõuerſus experiendæ eius fidei gr̃a ꝑcontatur, an Gøtarũ cordi haberet: indi
gnum docẽs regiæ ſtirpis puellam thoro popularis aſtringi. Quem illa ꝑ deoꝝ nu=
mina impenſius obteſtari aggreſſa, fictim ne an veraciter excogitata haberet, eo ꝑ
ſeriũ ſe locutũ dicẽte: ergo, inq̃t, extremum mihi ruborẽ iniicere paras: quam virgi
nem adamaſti, viduam relicturus. Sæpe rebus contrariũ fama prædicat popularis:
me de te felellit opinio/conſtanti nupſiſſe putabã: et nunc vẽtis leuiorem experior,
quem indubitatæ fidei fuiſſe ſperabã. Hęc fata, abunde lachrymas dedit. Grata Eri
co vxoris indignatio fuit: cui mox amplexum iniiciẽs, ſcire ait volebam, quantũ ti=
bi in me fidei eſſet: mors ſola dirẽptionis noſtræ ius poſſidet. Te tamẽ Gøtarus ra=
ptui deſtinat/amorem latrocinio quęſiturus. Quẽ quũ ꝑegerit, tua geſtũ ſimula vo
luntate: nihilominus nuptias dilatura/quouſq; filiã mihi tui loco tradiderit. Qua
impetrata, vno ego ac Gøtarus die nuptias acturi ſumus. Itaq; diſparata nobis ad
conuiuandum triclinia, ſed mediũ parietem cõmunicantia præbere curato: ne me
forte corã oculis habito, languidiore regẽ cõtẽplatione ꝑſtringas. Hoc eñ ad eludẽ
dũ raptoris ſtudiũ ꝑq̃ efficax cõmẽtũ erit. Deinde Bracũ cũ delecta ꝓmptiſſimorũ
manu haud ꝓcul regia delitere præcepit/ſibi quum res poſceret auxilio futurum.
Poſt hæc adcito Rollero prouocandi regis gratia cum nupta ac ſupellectile, ſimula
to metu, fugã nauigio petiuit. Igiť Gøtari ſibi claſſẽ inſtare cõſpiciẽs, En, ait, arcus
doli inſidiarum ſpiculum iacit: ſtatimq; cõcitatis clamore nautis clauo puppim cõ
uertit. Quẽ Gøtarus propemodũ aduectus, quis rector eſſet nauigii ꝑcontať: Eri=
cum eſſe cognoſcit. Item exclamans, an ipſe ſit q̃ mirifico verborũ habitu cæterorũ
facundiã fruſtrareť, inq̃rit. Quibus auditis Ericus olim ab ipſo ſe diſerti cognomi
ne donatum eſſe/nec fruſtra appellationis augurium excepiſſe ſubiunxit. Dehinc
ab vtriſq; ꝓximũ in littus cõceſſum eſt: vbi Gøtarus Erici legatione cognita Fro=
thonis ſe refert ſororẽ cupe: legato vero filiam exhibere malle: quo minus eum alii
ſuam ceſſiſſe cõiugem pœniteret. Itaq; nõ incõgruũ fore/ſi legatiõis fructus in ſuũ
recidiſſet latorem. Ericũ igiť ſibi generũ cõplacere: dummodo ꝑ Gunuarã Frotho
nis affinitatẽ impetrare potuiſſet. Ericus regis beniuolentiã exoſculatus, ſentẽtiã
ꝓbat: vltro ſibi offerri aſſerens, quo maius a diis immortalibus exoptare nõ poſſet
Ab ipo tñ Gunuaræ mentẽ arbitriumq; prænoſci debere. Illa adulantẽ ſe regem ſi=
mulato fauore excepit: petentiq; promptũ deferre videbatur aſſenſum/ obſecrãs vt
Erici nuptiis ſuas pręcurri pateretur: q̃bus primũ admiſſis, aptior regalibus ſuppe
teret locꝰ: ob hoc q̃dem maxime: ne denuo nuptura nouũ cõnubii pactũ reducta ve
teris memoria faſtidiret. Pręterea nõ expedire firmabat binos paratus vna celebra
tione cõfundi. Rex reſponſis euectus affatim, poſtulata collaudat. Qui quũ ex cre=
bris Erici colloquiis clariſſima ſentẽtiarũ ſchemata: q̃bus aĩo delectari ac refici poſ=
ſit/hauſiſſet, nõ cõtentus ei filiã in matrimoniũ dediſſe, Litharfulki quoq; ꝓuinciã
tradit, beneficiũ affinitati imꝑtiendũ exiſtimãs. Craca vero, quę Erico ob incãtatio
nũ ſolertiã itineris comes adcita fuerat, aduerſam oculorũ valitudinẽ ſimulans/ita
faciẽ peplo obſtrinxerat: vt ne ſola quidẽ cognoſcẽdi capitis particula promineret.
Rogata quænam eſſet, Gunuaræ ſe ſororem perhibuit/ eadem matre: diuerſo vero
patre ꝓgenitã. At vbi in Gøtari penates peruentũ, tædarũ Aluildæ (id filiæ eius
nomẽ erat) conuiuiũ exhibetur. Diuerſis Ericus ac rex ædibus accumbebant: qua=
rum tecta paries cõis exceperat. eædẽ deintus penſibilibus ꝑ totũ obductæ aulæis
erant. Aſſedit Gøtaro Gunuara: ſed Ericũ altrinſecus Craca cũ Aluilda ſtipabat

Fiducia Gunuaræ.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Qui inter iocandum ſubducto ſenſim e pariete aſſere: quantū loci humanū corpus
trāſmittere poſſet, aperuit: ignariſqꝫ cōuiuis ſpatiū meatui ꝑuiū fecit. Deinde ſpon
ſam an Frothoni an ſibi nubere mallet: curioſius ꝑcontari inter epulas cœpit: ma-
xime cū obſeruato copularū reſpectu regia proles cōſentaneæ nobilitatis amplexui
debeat: ne vnius cōiugū dignitas: alterius indignitate depereat. Qua ſe incōceſſis
a patre nuptiis vſurā negāte: reginā eā fore: cęteraſqꝫ opibus exceſſurā ꝓmittēs: ex
repugnāte obſequētē effecit: nō minus opū ſpe q̃ gloria captā. Cracā quoqꝫ traditū
eſt exhibitæ potionis tēperamēto, Frothonis amori virgineā adegiſſe cupidinē. At
Gøtarus Erici poſt epulas cōuiuiū petit nuptialis loci licētiā adaucturus. Quo ex-
eūte Gūuara ſicut ante iuſſa fuerat ſubducti aſſeris loco ꝑuiū trāſgreſſa parietem:
proximū Erico diſcubitū occupat. Cui Gøtarus eā cōſeſſu iunctam miratus quali-
ter, & quare eo venerit percontari impenſius cœpit: illa ſororē ſe Gūuaræ, regemqꝫ
formarū falli ſimilitudine memorabat. Cuius cū rex cognoſcēdi cauſa: ſubito regiā
repetiuiſſet: Gūuara poſtico ſe quo venerat referens priſtino in loco cūctis ſpectāda
conſedit. Qua viſa Gøtarus parū luminibus credulus: maxima cū agnitionis diffi-
dētia ad Ericū iter remēſus: relatā ſuo more Gūuarā præ oculis habuit. Ita quoties
aularū aditus permutauit: toties vtrobiqꝫ quā quærebat offendit. Et iā nō cōſimi-
lis: ſed eadē hinc inde facies ingēti regē ammiratione torquebat. Impoſſibile eñ ad
omnē videbatur modū: abſqꝫ notabili diſcrimine, eundē diuerſis habitū ineſſe for-
marū. Soluto tandē cōuiuio: filiam & Ericum nuptiali in cubiculum vſqꝫ comitate
proſequitur. Ipſe alias cubitū redit. At Ericus Aliuldam Frothoni deſtinatā: ſeor-
ſum cubare permittit: Gūuaram vt ante deluſo rege cōplexus. Itaqꝫ Gøtarus in-
ſomnē agens noctē ſtupido, errantiqꝫ animo ludificationis ſuæ ſpeciē agitabat, neqꝫ
enī paritas ſpecierū: ſed idētitas videbatur. Vnde incerta adeo atqꝫ anceps illū æſti
matio ſubiit: vt errori tribueret: qđ reuera dep̄henſum habebat. Tandem pariete
fraudem inſtrui potuiſſe: animo obuerſatū eſt. Quē cū diligentius inſpici, luſtrariqꝫ
iuſſiſſet: nulla fractionis veſtigia dep̄hendit. Inconcuſſa ſiquidem totius ędis inte-
gritas apparebat. Quippe Ericus nocte concubia, quo minus dolus cōſpicuus foret
ſoluti parietis ſarſerat læſionē. Deinde duos cognoſcendæ rei cauſa tacite Erici cu-
biculo intromiſſos: ac poſt aulæam cōſiſtere iuſſos: cūcta curioſius attendere iubet.
Iidem Ericum cū Gūuara repertū, occidendiqꝫ p̄ceptū acceperāt. Qui inita latēter
æde: velatis cortina angulis p̄ſentiā occultantes, Ericum ac Gūuaram nexis inuicē
brachiis cōmuni thoro fruentes conſpiciūt. Quos ſemiſopitos rati: profundiorem
quietis copiā expectabāt: operiri volentes, donec exequendi ſceleris occaſionem gra
uior porrigeret ſomnus: qui cū ſtertente ſonorius Erico: cōcepti liberius ſomni ſpe
ciem agnouiſſent: cōtinuo trucidandi eius gratia: deſtrictis prodiere mucronibus.
Quorū Ericus inſidioſo expergefactus accurſu: cū imminētes capiti gladios ſuſpe-
xiſſet: dicto nouercæ nomine, qđ olim inter pericula nūcupare iuſſus fuerat: prōptū — Clypei mi-
neceſſitatis remediū expertus eſt. Clypeus enim eius qui ſublimius a trabe pende- — rabilis ca-
bat: illico in eū collapſus: inerme corpus: quaſi de induſtria: ne a latronibus cōfode- — ſus.
retur: obtexit. At ille fortuna haud fruſtra vſus ꝓximi latronis vtrunqꝫ pedē rapto
deſecuit ferro. Alterū Gūuara nō impetu minori haſta tranſfodit: muliebri corpo-
re, virilem animū æquans. Taliter Ericus inſidiis liberatus: repetito mari nocturnę
nauigationi ſe p̄parat. At Rollerus iis qui cominus excubare iuſſi fuerant: ſignū ir-
rumpendæ regiæ lituo dedit. Quo rex audito hoſtiū aduentū indicari ratus: præ-

ceps fugam nauigio tenuit. Interea Bracus & qui cum eo irruerant conuulſam re-
gis ſupellectilem/Erici manibus imponendã curabant: medium ferme noctis agen-
dis impenſum eſt prædis. Quorum mane rex cognita fuga inſecutionem molitus:
per amicorum quendam nequid ſubito pararet, aut cum impetu exequeretur: am-
monitus eſt: perſuadebatur quippe maiore inſtrumento opus eſſe: nec expedire, cũ
paucis in Daniam conſequi fugientes. Sed ne ſic quidem impatiens animus damni
impetum preſſit. Nihil enim magis mouerat regem: q̃ ꝙ alienæ cladis paratus re-
cidiſſet in ſuos. Enauigans autem rex: peruenit in portum: qui nunc ab ømi voca-
bulum tenet. vbi aduerſa tempeſtate oborta: alimẽtis defectus, ſatius arbitratus eſt
moriẽdi neceſſitatem ferro ſubire: q̃ fame. Itaq; nautici manu in ſe ipſos verſa: alter
nis vulneribus accelerauere fatum. Rex cum paucis mõtium prærupta ſecutus ela
bitur. Indicium cladis: colles editi præbent. Interea Erico proſpere nauigationem
emenſo, Frothoni cum Alulda nuptiæ actæ ſunt. Poſt hæc Sclauorũ mandatur ir-
ruptio. Ad quam coercendam Ericus cũ octo nauigiis deſtinatur. Quippe Frotho
rudis adhuc rei bellicæ videbatur. Ericus igitur ne virilem vnq̃ operam detracta-
ret: ſuſceptum gratulanter officium: fortiter exequendũ curauit. Qui cum piratas
ſeptenis nauibus eſſe cognoſceret: vna tantum e ſuis aduectus: reliquas ligneis pro
pugnaculis cingi, tonſiſq; arborũ ramalibus obduci iubet. deinde cũ hoſticæ claſſis
numerum plenius ſpeculaturus procederet: inſequentibus ſe Sclauis: ocius ad ſuos
refugere cœpit. At hoſtes vt inſidiarum ignari: ita fugientem comprehendere aui
di, crebro incunctantiq; fluctus remigio concuſſere. Naues enim Erici liquido co-
gnoſci non poterant: frondentis ſyluæ ſpeciem præferẽtes. Qui cum anguſtioris ſe
maris flexui tradidiſſent: ſubito Erici claſſe concluſos vident. Sed primũ inuſitata
facie ſtupidi nauigio nemus agi putabant: deinde fraudem foliis ſubeſſe cognoſcũt.
Seram ergo incuriæ pœnitẽtiam agentes habitam incautius nauigationẽ remetiri
tentabant. Sed dum puppes obuertere parãt: ab hoſte eas inſiliri conſpiciũt. Ericus
vero ſubducto in littus nauigio: funda procul in hoſtes ſaxa torquebat. Igitur Scla-
uorum cæſi plæriq;: quadraginta capti fuere: qui poſtea vinculis, ac fame coerciti
inter varias cruciatus anguſtias, ſpiritum depoſuerunt. Interea Frotho traiicien-
dæ in Sclauiam expeditionis gratia: tam e Danis, q̃ ex finitimis ingentem adciue-
rat claſſem. Huius minima ratis exſtabat: quæ biſſenos veheret nauticos: totidẽq;
remigiis agi poſſet. Poſt hæc Ericus ſociis patientius præſtolari iuſſis: actæ iam cla
dis famam Frothoni perlaturus occurrit. Cũq; nauigãdo puppim forte piraticam
vadoſis ac minus altis gurgitibus inflictam hærere conſpiceret: ꝙ res fortuitas di-
ctorum grauitate proſequi ſolitus erat: obſcura eſt, inquit, ignobilium ſors, fortu-
naq; vilium ſordida. deinde naue propius applicata: piratas proprium contis naui-
gium expedire conniſos: ac circa eius ſeruationem impenſius occupatos oppreſſit.
Quo peracto cum ad regiam claſſem rediſſet: Frothonem nuntia victoriæ ſaluta-
tione reficere cupiens: ſaluũ fore florentiſſime pacis auctorem iubet: Rex verũ eius
dictum fieri precatus: augurem eſſe ſapientis animũ affirmabat. Ericus vera a ſe di
ci, paruulaq; victoria maioris omen afferri reſpondit: exiguis ſæpe rebus magna-
rum præſagia captari teſtatus: regem deinde manũ ſpargere hortatus, Iutiæ equi-
tatum terreno proficiſci itinere iubet: reliqua exercitus parte marinum ineunte
compendium. Tanta autem nauigiorum frequentia mare compleuerat: vt nec re-
ceptui portus, nec caſtris littora, aut cõmeatibus impenſæ ſuppeterent. Terreſtris

Frotho adhuc rudis rei bellicæ.

Frotho pacis auctor. Primus & idẽ admirabilis exit⁹ & apparatus Frothonis ad bellũ.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

autem acies tanta fuiſſe fertur: vt compendii gratia complanaſſe montes: meabiles
effeciſſe paludes: lacunas aggeribus exæquaſſe: vaſtiſſimaſq; voragines iniectis mo
libus expleſſe dicatur. Interea Strunico Sclauorũ rege belli inducias per legatos pe-
tente: Frotho tẽpus apparatui negat affirmans hoſtẽ induciis inſtrui nõ oportere.
Præterea hactenus ſe bellicorum operũ expertem vixiſſe: nec debere eorum initia
ancipiti rerum expectatione ſuſpendere: ꝙ quiſquis primam feliciter militiã geſſe-
rit: conſimilem de cætero fortunã ſperare poſſit. Tale enim queq; omen habiturũ
pugnæ: quale congreſſionũ principia dederint: cũ initiales bellorũ ſucceſſus ſequẽ-
tibus augurio fore ſoleant. Ericus reſponſi prudentiã laudat: affirmans ita ludũ fo
ris agi oportere prout domi fuerit inchoatus. Danos a Sclauis prouocatos eſſe ſi- Quita Scla
gnificans. Qđ dictum acerrimo prælio proſecutus Strunico cum gentis ſuæ fortiſ uorum ſub
ſimis interfecto: reſiduos in fidem accepit. Tum Frotho conuocatis Sclauis per prę actio.
conem edixit vt ſi qui inter eos rapinæ aut furto aſſueuiſſent: ocyus exhiberentur:
promittens ſe talium mores primis honoribus donaturum. Iuſſit etiam vt quicũq;
malarum artium ſtudiis calluiſſent: præmia recepturi prodirent. Grata Sclauis ꝓ
miſſio fuit. Cuius ſpem quidam cupidius, q̃ conſideratius ſecuti: prius prodidere
ſeipſos: q̃ alieno poſſent indicio declarari. Quos tanta lucri cupiditas fefellit: vt ru-
borem quęſtui poſtponentes crimen pro gloria ducerent. Quibus ſponte exhibitis:
hanc, inquit, Sclaui voſipſos patriam peſte vacuefacere conuenit: continuoq; eos a
lictoribus abripi iuſſos in altiſſimas cruces ciuiũ manu ſubfigendos curauit. Plu-
res a paucioribus punitos crederes. Ita callidi ingenii rex dum veniam quam victis
hoſtibus tribuit: crimen confeſſis negauit: totam pene Sclauicæ gentis ſtirpem cõ-
ſumpſit. Sic indebiti præmii cupiditatem debita conſecuta eſt pœna, iuſtoq; ſuppli
cio indignę mercedis auiditas adacta eſt. Crediderim iure exitio traditos, qui cum
taciturnitatis munimento ſalutẽ ſeruare potuiſſent: voce periculũ adciuerũt. Rex
recentis victoriæ titulis euectus, ne iuſtitia q̃ armis defectior videretur: nouis exer
citum legibus formare conſtituit: quarum præſens quaſdam ritus vſurpat: quaſ-
dam arbitraria iuris nouitas aboleuit. Edixit enim vt primipilus quiſq; prædæ par Lex Fro-
titione facta maiorem cætero milite portionem acciperet: ducibus vero quibus in thonis.
acie ſigna anteferri ſolerent / dignitatis cauſa captiuum conceſſit aurum. Grega-
rium vero militem argento voluit eſſe contentum. Arma ad pugiles redundare,
captiua nauigia popularibus cedere iuſſit. vtpote eis debita quibus condendi rates
inſtruendiq; ius eſſet. Præterea ſanxit, ne quis rem familiarem ſeris mandare præ-
ſumeret: Duplum ex fiſco regis amiſſorum pretium recepturus. Quam ſi quis ar-
carum clauſtris obſeruandam duxiſſet: aureæ libræ regi debitor fieret. Statuit
etiam vt in eum qui furi ignoſceret: furti pœna recideret. Præterea ſi quis in acie
primus fugam capeſſeret: a cõmuni iure alienus exiſteret. At vbi in Daniam rediit:
vt quicquid Grep ſiniſtra morum vſurpatione corruperat: bonis artibus expiaret:
arbitrariam fœminis nubendi poteſtatem indulſit: ne qua thori coactio fieret. Itaq;
lege cauit, vt eis in matrimonium cederent: quibus inconſulto patre nupſiſſent.
At ſi libera conſenſiſſet in ſeruum: eius conditionem ęquaret: libertatiſq; beneficio
ſpoliata ſeruilis fortunæ ſtatum indueret. Maribus quoq; quamcunq; primitus co-
gnouiſſent: ducendi legem inflixit. Adulteros a veris coniugibus corporum par-
te ſpoliandos conſtituit quo minus continentia flagitiis eliderëtur. Edixit quoq;
vt ſi Danus Dano rapinam infligeret: duplum rependeret: ac violatæ pacis crimi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ne cenſeretur. At ſi quis rem furto quæſitam ad alienam domum perferret, hoſpes
poſt illum ædis ſuæ fores obcluderet: bonorum omnium pœnam incurreret. Atq;
in concione coram omnibus vapularet/ꝙ ſe eidem delicto obnoxium feciſſe videre⸗
tur. Præterea qſquis exulum patriæ ſuæ hoſtis euaderet: aut inimicum ciuibus ſcu
tum afferret: rerum ac vitæ periculo pœnas lueret. Si quis autem ad exequendum
regis imperium ob animi cõtumaciam piger exiſteret: exilio mulctaretur. Solebat
nanq; ſagitta lignea ferreæ ſpeciem habẽs: nuntii loco viritim per omnes mitti quo
ties repentina belli neceſſitas incidiſſet. Qui vero ex popularibus primipilum in
acie anteiret: ex ſeruo liber, ex agreſti illuſtris euaderet. At ſi ingenuus foret: ſatra⸗
pa crearetur. Tanta olim audaces ſtipendia merebantur. Adeo veteres nobilitatẽ
fortitudini tribuendam putabãt. Siquidem non fortunę virtutẽ, ſed virtuti fortu⸗
nã deferri oportere: exiſtimatum eſt. Pręcepit quoq; ne lis vlla iuriſiurandi fide aut
pignerum poſitione contraheretur. Qui vero alium pignus ſecum ponere iuſſiſſet
eidem aureæ libræ dimidium ſolueret. Alioqui grauem corporis mulctam ſubiret.
Prouiderat enim rex ex pignerum poſitione maximas litium cauſas incidere poſſe.
De qualibet vero controuerſia ferro decerni ſanxit: ſpecioſius viribus ꝗ verbis cõ⸗
fligendum exiſtimans. Quod ſi alter dimicantium relato pede pręnotati orbis gy
rum excederet: perinde ac victus cauſæ detrimentum reciperet. Sin autem quauis
de re pugilem popularis impeteret: ipſum armatus exciperet, cubitali dũtaxat ſti⸗
pite pugnaturum. Quinetiam cladem dani ab alienigena oppreſſi duorum extra⸗
neorum cæde ſarciendam inſtituit. Interea Gøtarus ſumẽdi de Erico ſupplicii gra
tia: pugnæ exercitum comparat. Econtrario Frotho cum magno claſſis apparatu
Noruagiam petit. Cũ ad inſulam Renſø pariter appuliſſent: Gøtarus Frothonia⸗
ni nominis magnitudine territus: pacẽ per legatos efflagitat. Ad quos Ericus inue
recundus (ait) eſt latro qui prior concordiã ꝗrit: aut bonis cõmunicare præſumit.
Qui enim obtinere geſtit: obniti debet: ictus ictui opponendus eſt: liuorq; liuore pel
lendus. Cũq; hoc dictum Gøtarus attentis eminus auribus excepiſſet: ꝗ poterat cla
ra voce ita inquit quiſq; virtuti militat: prout beneficii meminit. Cui Ericus bene
ficentiam tuam reddito tibi conſilio repenſaui. Quo ſermone egregios monitus oĩ
donorum genere præſtantiores indicabat. Et vt Gøtarum accepti conſilii ingratũ
oſtenderet: quando coniugem mihi (inquit) cũ vita adimere cupiebas melioris exẽ
pli ſpeciem laceraſti. Solum inter nos ferrum decernendi ius obtinet. Poſt hæc Gø⸗
tarus parum proſpera congreſſione danorum claſſem adortus occiditur. Cuius re
gnũ Rollerus beneficii nomine poſtmodum a Frothone ſuſcepit: quod ſepteno ꝓ⸗
uinciarum numero tendebatur. Eundem quoq; Ericus collata ſibi quondam a Gø
taro prouincia muneratus eſt. His geſtis Frotho per ſummam ac ſecuram pacem
triennium geſſit. Inter hæc rex Hunorum audito gnatæ repudio adiuncto ſibi re⸗
ge orientalium Olimaro aduerſum Danos biennio belli apparatum contraxit.
Igitur Frotho non ſolum indigenas: ſed etiam Noruagienſes: ac Sclauos in copias
vocat. A quo Ericus hoſtiles ſpeculatum acies miſſus, Olimarum qui claſſis magi⸗
ſtratum acceperat Hunorum rege terreſtres ductante copias haud procul Ruſcia
repperit: quem taliter affari cœpit.

Nuntiorũ nouũ com⸗pendium.

Gøtari cæ⸗des.

Roller⁹ rex Noruagiæ.

Olimarus rex orienta lium ſeu au ſtraſtorum.

Quid ſibi vult quæſo belli grauis iſte paratus?
Aut quo claſſe potens rex Olimare ruis?

At Olimarus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Fridleui natum nobis inceſſere cordi eſt.
Et quis es audaci talia voce rogans?
Ad quem Ericus.
Vincendi inuictum ſubiit ſpes irrita mentem
Frothonem nullus exuperare poteſt.
Contra Olimarus.
Quicquid contingit primo ſemel accidit, & res
Non ſperata ſatis ſæpe ſubire ſolet.

Qua ſententia a nemine nimiũ fidei in fortuna reponendum eſſe perdocuit. deinde
Ericus Hunorum agmen exploraturus obequitat. Quod Ericum præteriens, inui
cemq; ab ipſo præteritum primã ortiuo ſole aciem poſtremo occiduo prębuit. Itaq;
penes quem tot milium regimen foret ab obuiis ſciſcitatus eſt. Quem Hun forte cõ Hun rex
ſpiciens: rex hic Hunorum erat: ſpeculandi miniſterium accepiſſe cognouit, perqui Hunorũ.
ritq; qđ percunctatori vocabulum foret. Ericus ſe vbiq; aduentantem: nec vſq̃ com
pertum vocitari perhibuit: rex item admoto interprete quid Frotho operis exerce-
ret interrogat. Cui Ericus. Nunq̃ Frotho domi inimicum pręſtolatur exercitum:
nec hoſtem in ædibus operitur: pernox enim & peruigil eſſe debet alienum appetens
culmen: nemo ſtertendo victoriam cepit: nec luporum quiſq̃ cubando cadauer inue
nit. Quem rex exquiſitis dictorum ſententiis callere cognoſcẽs: hic ait fortaſſe Eri-
cus eſt: a quo filiam meam falſi criminis inſimulatam accepi. Qui continuo prendi
iuſſus non decere (inqt) vnũ a pluribus abripi. Quo dicto non modo regis animũ
complacauit: ſed etiam ad ignoſcendi ſibi voluntatem perduxit. Cuius impunitatis
cauſam potius a calliditate q̃ beniuolentia profectam conſtabat. cum ob hoc maxi-
me dimitteretur: vt Frothonem nuntiatæ multitudinis rumore terreret. A quo
cum reuerſus explorata referre iuberetur: ſex claſſium ſenos reges, earũq; quãlibet
quina nauiũ milia complectentem vidiſſe ſe retulit: quarum vnãquãq; trecẽtorum Mirabilia
remigium capacem eſſe conſtaret. Quẽlibet vero totius ſummę millenarium qua- et quaſi in-
ternis alis contineri dicebat. Volebat autem millenarium mille, ac ducẽtorum ca- credibilia.
pacem intelligi: cum ala omnis trecentorum numero compleatur. Cunctante vero
Frothone: quid cõtra tot acturus eſſet, attẽtiuſq; ſubſidia circũſpiciẽte: probũ, inqt
Ericus audacia iuuat: acri cane occupãdus eſt vrſus. Moloſſis quippe nõ imbellibus
auiculis opus eſt. Quo dicto Frothoni contrahendæ claſſis conſilium præbuit. Qua
inſtructa aduerſum hoſtem nauigatio tenditur. Igitur inſulas quæ Daniam orien-
tẽq; interiacent: præliis ſubigunt. Vnde procedentes naues aliquot Rutenæ claſſis
offendunt. Quarum cum Frotho paucitatẽ inceſſere deforme duxiſſet: a macro in-
quit Ericus & tenui petendus eſt cibus. Raro pingueſcet qui cadit. Neq; enim mor
dendi potens eſt: quem vaſtus occupauerit follis. Quo documento regi irruptio-
nis edendæ ruborem excuſſit: eumq; mox ad paucitatem multitudine laceſſan-
dam perduxit: vtilitatem pudori præferendam ſignificans. Poſt hæc ad Olimarum
proceſſum eſt. Qui multitudinis ſegnitie excipere hoſtem, q̃ aggredi præopta- Nauigia
bat. Quippe Ruthenorum nauigia incompoſita minuſq; ob granditatem ad remi- Ruthenorũ
gium habilia videbantur. Sed ne ei quidem numeroſitatis potentia profuit. Inuſi- contra Da-
tata nanq; Ruthenorum multitudo copiis q̃ virtute præſtantior robuſtæ Dano- nos.
rum paucitati victoriam tradidit. Frotho cum patriam repetere vellet: inauditum
nauigationis impedimentum expertus eſt. Quippe crebra interfectorum corpora,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

nec minus ſcutorum, haſtarumq; fragmenta iactante æſtu vniuerſum maris conſtrauerant ſinũ. Itaq; portus non anguſti minus: q̃ olidi erant. Igitur mediis obſtrictę cadaueribus hæſere puppes. Nec putria quidem ac circũflua corpora remis abigere, aut contis propellere poterãt. quo minus vno ſublato mox aliud aduolutum impelleret claſſem. bellum cum mortuis obortum crederes. Nouum contra exanimes diſcrimen extabat. Igitur Frotho conuocatis quas vicerat gentibus: lege cauit vt quiſquis pater familias eo conciderat bello: cum equo omnibuſq; armaturæ ſuæ inſignibus tumulo mandaretur. Quem ſi quis veſpillonum ſceleſta cupiditate tentaſſet: pœnas non ſolum ſanguine, ſed etiam inhumato cadauere daret. Buſto atq; inferiis cariturus. Siquidem par eſſe credebat vt alieni corruptor cineris: nullo funeris obſequio donaretur: ſortemq; proprio referret corpore quam in alieno perpetraſſet. Centurionis vero, vel Satrapæ corpus rogo propria naue conſtructo, funerandum conſtituit. Dena autem gubernatorum corpora vnius puppis igne conſumi præcipit. Ducem quempiam aut regem interfectum proprio iniectum nauigio concremari. Tam ſcrupuloſam ducendis interfectorum funeribus obſeruationem præſtari voluit: ne promiſcuos exequiarum ritus exiſtere pateretur. Iamq; cuncti Ruthenorum reges Olimaro, Dagoq; exceptis Marte conciderant: bella quoq; Ruthenos ex Danorum imitatione celebrare præcepit: ac nequis vxorem niſi emptitiam duceret. vęnalia ſiquidem cõnubia plus ſtabilitatis habitura cenſebat: tutiorem matrimonii fidem exiſtimans ꝙ pretio firmaretur. Præterea ſi quis virginis ſtuprum vi petere auſus eſſet ſupplicia abſciſſis corporis partibus lueret: alioqui mille talentis concubitus iniuriam penſaturus. Decreuit etiam vt quiſquis militię deditus ſpectatæ virtutis titulum affectaret: impeteret vnum: exciperet duos: tres modica pedis retractione vitaret: quatuor fugere non erubeſceret. Aliam quoq; ſuper militum ſtipendiis conſuetudinem a ſubiectis ſibi regibus obſeruandam edixit. Patrium domeſticumq; militem hyberno tempore ternis argenti talentis donari iuſſit: gregarium aut conductitium binis: priuatum ac militiæ laboribus defunctum dũtaxat vno. Qua lege virtuti iniuriam afferebat: conditiones militum non animos æſtimans. In quo quidem erroris argui poterat cum familiaritates meritis anteferret. Poſt hæc interrogatus a rege Ericus an Olimari copias Hunorum æquaret exercitus: carmine ſic eloqui orſus eſt.

Ruthenoꝝ regum ſtrages.

Nouæ Frothonis leges.

Hercule deprendi nulli numerabile vulgus:
Vulgus cuius erat terra nec vnda capax.
Colluxere ignes crebri. Silua omnis obarſit.
Index innumeræ flamma cohortis erat.
Calcibus obtrita tellus ſubſedit equinis.
Edebant rapidos ſtridula plauſtra ſonos.
Ingemuere rotæ: ventos auriga premebat:
Vt tonitrum currus aſſimulaſſe putes.
Vix armatorum cœtus ſine lege ruentes
Ponderis impatiens preſſa ferebat humus.
Obmugire aer viſus mihi: terra moueri.
Tantus in externo milite motus erat.
Nam quindena ſimul vexilla micantia vidi:
Quodq; ex iis centum ſigna minora tenet.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Poſt quorum quoduis poterant bis dena videri
Signorum numero:par erat ordo ducum.

Igitur Frothone quid contra tot opponeret ꝑquirente:redeūdum docet, patiendūq; hoſtes propria primū immanitate cōſumi. Obeditum monitui eſt. Neq; enim minore ſtudio probatum conſilium q̃ editum fuit. At Huni per auia ſolitudineſq; ꝓgreſſi:nuſq̃ repertis cōmeatibus paſſim inedia ꝑiclitari cœperunt. Quippe regio vaſta ac paluſtris extabat:nec erat vllum egeſtatis ſubſidium reperire. Tandem fuſis comeſiſq; iumentis tam vehiculorum q̃ victus inopes ſpargebantur. Cæterū error par fami periculū erat. Non equis,non aſinis parcitur, non fœdis aut putribus abſtinetur. Poſtremo ne canibus quidem temperatū eſt: nephas omne morientibus licitū fuit. Nihil enim tam difficile qđ neceſſitas ſuprema non imperet. Ad vltimū fame exhauſtis publica clades inceſſit. Efferebātur abſq; ceſſatione corpora,cūctiſq; exitiū formidantibus: nulli miſeratio pereuntiū fuit: humanitatem quippe metus excluſerat. Primū itaq; regem paulatim defecere cohortes: deinde centuriatim defluxit agmē:deſeruit eū quoq; Vggerus vates vir ætatis incognitæ,& ſupra humanū terminū prolixæ:qui Frothonem tranſſugæ titulo petēs:quicquid ab Hunis parabatur:edocuit. Inter hæc Hithinus rex aliquantæ Noruagienſiū gentis Frothonis claſſem centū quinquaginta nauigiis accedebat. E quibus duodecim lectis:propius nauigationem cœpit habere erecto in malū ſcuto ſocios aduentare ſignificās. Qui regi in proximū amicitiæ gradum receptus, magnū copiis eius attulit ſupplementū. Eidem poſtmodū cū Hilda Høgini Iutorū Reguli filia ſpectatę admodū opinionis virgine mutuus amor inceſſit. Quippe nondū inuicē conſpectos: alterna incenderat fama. At vbi mutuæ conſpectionis copia incidit: neuter obtutū ab altero remittere poterat. Adeo pertinax amor oculos morabatur. Interea Frotho diſtributo per municipia milite:diligentius impēſas hibernis cōmeatibus neceſſarias conuectabat. Sed ne ſic quidē oneroſum impenſis exercitū ſuſtentare ſuffecit. Par propemodū Hunorum cladi pernicies incidit. Igitur ad inhibendū aduenarū confluxum claſſe in Albiam miſſa neqd traiiceretur curæ habuit. Cuius duces Reuillus & Meuillus fuere. Soluta hyeme Hithino,Høginoq; ſocialem exequi piraticam placuit. Ignorabat enim Høginus ſuam a ſodali filiam adamari. Erat autem is corporis habitu præſtans:ingenio peruicax:Hithinus vero corpore perq̃ decoro:ſed breui extitit. Cæterū cū Frotho ſuſtentandi exercitus ſumptū indies difficiliorē aduerteret. Rollerū in Noruagiā, Olimarū in Suetiam, ønenū regem,& Glomerum piratarū præcipuū ad Orcades petendorū cōmeatuū gratia dirigit: ꝓprias cuiq; copias tribuens. Triginta reges ſequebātur Frothonē:q ipſum amicitia vel obſequio colerēt. Audiens autē Hun dimiſſas a Frothone copias: nouū recentēq; militem cōtrahit. At Høginus filiam ſuam Hithino deſpondit: coniurato inuicē vter ferro periſſet: alterū alterius vltorē fore. Autūno petitores cōmeatuū redeunt:trophæis q̃ alimētis locupletiores. Rollerus enim prouincias Sūmoriā & Normoriā: occiſo earū rege Arthorio vectigales effecerat. At Olimarus Thoriā lōgū Ianitorū atq; Helſingorū regē:duoſq; alios haud inferioris potētiæ duces:Heſtiam quoq; & cū ølandia Curetiā:ſed & inſulas Suetię ꝓtentas celeberrimus Barbariæ domitor triūphauit. Itaq; ſeptingēta reducebat nauigia duplicato eductorū antea numero. ønef vero & Glemero Hithino quoq; & Høgino Orcadū trophęa ceſſere. Hiſdē cum nongentis nauibus reditū eſt. Et iam quæſiti late ſumptus,conuectæq; raptu impenſæ alendis

Hunorū fames fœda.

Vggerus vates mirandus.

Hithinꝰ rex Noruagiæ partis.

De gloria Frothonis.

Trigīta reges ſequebātur Frothonem.

De potētia Frothonis.

abunde copiis ſuppetebant. Cæterum viginti regna imperio Frothonis adiecerant quorũ reges triginta p̄dictis adiuncti Danorũ partibus militabant. Hac viriũ fiducia cũ Hunis pugna conſeritur. Cuiꝰ prima dies tãta interfectorũ ſtrage recruduit:

Cædes mirandæ.

vt præcipui tres ruſciæ fluuii cadaueribus velut ponte conſtrati: peruii ac meabiles fierent. Præterea quantũ quis itineris per triduũ equo conficere poſſet: tantum

Spatioſa cędis veſtigia.

locorũ humanis cadaueribus completũ videres. Adeo ſpatioſa cædis veſtigia erãt. Itaq; prælio ſeptem dies extracto cecidit rex Hun.

Hun cæditur.

Cuius frater eodẽ nomine inclinatam Hunorum aciẽ cõſpicatus: cũ ſua ſe cohorte dedere cũctatus nõ eſt. Eo bello LXX. ac centũ reges qui aut ex Hunis erant, aut inter Hunos militauerant: ſubmiſere ſe regi.

Clxx. reges vincuntur.

Quẽ numerũ Ericus ſuperiori ſignorũ expreſſione cõplexus fuerat: cũ Hunorum multitudinẽ Frothone percontante diſtingueret. Igitur Frotho vocatis in concionẽ regibus ſub vno eodẽq; iure degendi normã imponit. Præfecit autẽ

Prouinciarum diſtributio.

Olimarũ Holingardiæ, ønenũ, Cønogardiæ, Hun vero captiuo Saxoniã tribuens: Reuillũ Orcadibus donat. Prouincias Helſingorũ, Iarnberorũ & Ianitorũ, cũ vtraq; Lappia Dimaro cuidã procurandas attribuit. Dago Heſtiæ regimen erogauit.

Frothonis regni extẽſio.

Quorũ vnũquẽq; certis tributi legibus onerauit, obſequiũ beneficio applicãs. Itaq; Frothonis regnũ Ruſciã ab ortu complectens: ad occaſum Rheno flumine limitatũ erat. Interea Aithinus apud Høginũ quorũdã obtrectatione inſimulatus eſt quaſi filiam eius ante ſponſaliũ ſacra ſtupri illecebris temeraſſet: qđ tunc immane cũctis gentibus facinus habebatur. Igitur Høginus credulus auribus rem falſo nuntiatã excipiens: Hithinũ regia apud Sclauos ſtipendia colligentẽ claſſe laceſſit: cõſertaq; manu victus Iutiam petiuit. Itaq; ſtatam a Frothone pacem internũ labefactauerat bellum: primiq; indigetes regiam detractauere legem. Quamobrẽ Frotho miſſis q̃ ſimul eos accerſerent ſcrupuloſius cauſam ſimultatis inquirit. Qua cognita iuxta legis a ſe latæ formulam pronuntiauit. Videns autẽ ne ſic quidẽ eos in gratiã reduci poſſe patre filiam pertinacius repoſcente: litem ferro decidendã edixit. Id quippe ſolum dirimendæ controuerſiæ remediũ videbatur. Inita pugna Hithinus acerrima perſtrictus plaga cũ ſanguine & viribus corporis deficeret: inſperatã hoſtis clementiam expertus eſt. Høginus ſiquidẽ promptiſſimã occidendi ipſius facultatem adeptus: formæ tamẽ eius, & iuuentæ miſeratione ſæuitiam manſuetudini cedere coegit. Itaq; ne ephebum inter extremi ſpiritus momenta palpitantẽ extingueret: abſtinuit ferro. Olim nãq; impuberẽ, aut inualidũ vita ſpoliare rubori deputabat.

Høthinꝰ & Høginus ſe mutuo cædunt.

Adeo cuncta verecũdiæ momenta priſca pugilũ fortitudo ſeruabat. Ita Høthinus ſociorum opera ad naues relatus hoſtis beneficio ſeruatꝰ eſt. Iidem ſeptimo abinde anno apud inſulam Hithinſø pugnã exorſi: mutuis vulneribus conſumpti ſunt: felix Høginus foret: ſi circa deuictũ ſemel Hithinũ ſeueritate potiꝰ q̃ clementia vſus fuiſſet. Ferunt Hildam tanta mariti cupiditate flagraſſe: vt noctu interfectorũ manes reintegrandi belli gratia carminibus excitaſſe credatur.

Alricus Sueonũ rex & Geſtiblindꝰ Gothorum rex bellum cient.

Eodẽ tempore Alrico Sueonũ regi aduerſum Geſtiblindũ Gothorũ regem atrox incidit bellũ. At Geſtiblindus viribus minor: Frothonẽ ſupplex acceſſit ſe ac regnũ percipiendæ opis gratia dediturus. Qui mox Skalc, Scanico, atq; Erico in ſubſidiũ receptis: cum ſupplementis militũ redit. Cũq; militiæ procurſum in Alricum effundere ſtatuiſſet: Ericus prius filiũ eius Gunthionũ: Wermis ac Solongis p̄latũ cenſuit impetendũ: oportere aſſerens feſſum tempeſtate nautam proximũ captare littus. Prætera radicũ inopem raro virere truncum. Igitur irruptione facta perit Gunthionus, nomẽq; eius

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

tumulus refert. Audiēs Alricus interemptionē filii, vltū ire deproperat. Conſpica
tus hoſtes Ericū clandeſtino accerſitū colloquio recenſitis patrū ſuoꝝ fœderibꝰ vt
Geſtiblindi militiā detrectaret/orabat. Qđ Erico ꝑtinacíꝰ abnuēte, cū Geſtiblindo
dimicandi licentiā flagitat/priuatā pugnā publice ꝓferendā exiſtimās. Quē Ericꝰ
ſenectute armis inhabilem referens/triſteq; eius valitudinē maxima cū ætatis excu
ſatione prætendēs, ſe eius loco obtulit pugnaturū: ꝓbroſum docens: ſi duellū præ-
ſtare refugeret, ꝓ quo bellum cōmiſſurus veniſſet. Hinc abſq; cunctatione dimica-
tū eſt. Occiſo Alrico Ericus ꝙ grauiſſime affectus, ægre comptis remediis, ſerū inco
lumitatis regreſſum habuit. At Frothoni ipm̄ occubuiſſe falſo fama vulgauerat:
mentemq; regis magno ob id mœrore torquebat. Quā triſtitiā Ericus reditus ſui
beneficio diſpulit. Quippe Suetiā/Wermiā/Helſingiā/atq; inſulas Solis opa ſua Fro
thonis adiectas impio nuntiabat. Quē mox Frotho deuictarū ab eo gentium Regē
cōſtituit: ac præterea Helſingiā ei cū vtraq; Lappia, Finniā quoq; et Eſtiam annuo
ſtipendiorū iure cōtribuit. Nemo ante ipm̄ Sueticorū regū Erici nomine cenſebať
ab ipo aūt in cæteros vocabulum fluxit. Eodē tpe regnabat Alf in Hethmarchia/fi
lium habēs Aſmūdū. Biorno vero in Wik ꝓuincia: cui Aſuitus filius erat. Accidit
aūt Aſmundū parū ꝓſpere venationi intentū, dum feras aut canibus occupare/aut
caſſibus excipere ꝑgeret, irruente forte caligine longius a retiariis auio fuiſſe calle
diuulſum/ vaſtaq; ꝑrrantē iuga tandē equo et veſtibus deſtitutū, fungos et tubera
ꝑdiſſe: ad vltimū in Biornōis regꝫ penetralia fortuito deueniſſe ꝓgreſſu. Pręterea
ipe filiuſq; regis cōuictu pauliſp habito ad cōfirmandū inter ſe amicitiæ cultū om-
nibus cōiurauere votis, quēcunq; eoꝝ vita ꝓlixior excepiſſet/ mortuo cōtumulan-
dū fore. Tantus em̄ ſocietatis eorum atq; amicitiæ vigor extabat: vt neuter altero
fatis abſumpto, lucem prorogare ſtatueret. Poſt hæc Frotho omnium ſubiectarum
ſibi gentium manu, contracta claſſe Noruagiam petit: Erico terrenum agmen du-
ctare iuſſo. Humanę ſiquidem cupiditatis more quo plura poſſederat, plus affectās
etiam vaſtiſſimam atq; horridiſſimam orbis terrarū partem ab hoc iniuriæ gene-
re intentatam exiſtere paſſus non eſt. Adeo opum acceſſio auiditati incrementum
afferre conſueuit. Igitur Noruagienſes abiecta defenſionis ſpe / rebellandi fidutia
defecti, in Halogiæ fines maiore ex parte ꝓfugere cœperunt. Stikla quoq; virgo ſer
uandæ caſtitatis cauſa patriæ ſe ſubduxit/bellis q̄ nuptiis exerceri præoptans. In-
ter hæc Aſuitus morbo conſumptus, cum cane ac equo terreno mādatur antro. Cū
quo Aſmundus ob amicitię iuſiurandū viuus cōtumulari ſuſtinuit, cibo quo veſce
retur illato. Iamq; Ericus cū exercitu ſuperiora ꝑmenſus, Aſuiti forte tumulum ap-
petebat. Cui Sueones theſauros ineſſe rati, ligonibus ꝑfregere collem. Itaq; maioris
q̄ credebatur altitudinis ſpecum aperiri cōſpiciunt. Ad quē ꝑluſtrandū opus erat
eo, qui ſe in illum pēdulo circūligatum fune demitteret. Delectus eſt forte ex prom
ptiſſimis iuuenibus vnus. Quem quū Aſmundus ſporta reſtim ſequente intromiſ-
ſum aſpiceret, protinus eiecto eo, corbem conſcendit. Deinde ſuperne aſtātibus ac
moderantibus funem abſtrahendi ſignum porrexit. Qui ingentis pecuniæ ſpe re-
ducto corbe quum ignotam extracti ſpeciem animaduerterent/inuſitata facie terri
ti, defunctumq; rediſſe rati, proiecta reſte in diuerſa fugere. Quippe Aſmundus te
tro oris habitu/ac veluti funebri quodam tabo obſitus videbatur. Qui fugientes
reuocare conatus, vociferari cœpit/falſo eos formidare viuum. Quem videns Eri-
cus pręcipue cruentati oris eius imaginem mirabatur. In vultu ſiquidem profluus

Alrici cæ-
des.

Ericus pri-
mus Sueti-
corum rex.

Aſmundus
Aſuitus.

Biorno rex

Noruagia
vaſtiſſima
orbis pars
bello petiť.

Aſmundus
cū amico
ſepelitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

emicabat ſanguis. Quippe Aſuitus noctibus rediuiuus crebra colluctatione læuam illi aurẽ abruperat, fœdumq; indigeſtæ ac crudæ cicatricis ſpectaculum apparebat Igitur a circunſtantibus accepti vulneris cãm referre iuſſus, ſic orſus eſt fari.

Quid ſtupetis qui relictum me colore cernitis!
Obſoleſcit nempe viuus omnis inter mortuos.
Mala ſoli grauis vni manet omnis domus orbis.
Miſeri quos hominum ſubſidiis deſtituit fors.
Mihi ſpecus et iners nox/tenebræq; et vetus antrũ
Oculis delitias eripuerunt/animoq;.
Humus horrẽs/tumulus putris/et immũditiarũ
Grauis æſtus minuerunt iuuenilis decus oris:
Habitumq;: et validi roboris vſum vitiarunt.
Sup hæc omnia cõtra exanimem conſerui vim:
Graue luctæ ſubiẽs pondus et immane piculum:
Laceris vnguibus in me rediuiuus ruit Aſuit/
Stygia vi reparans poſt cineres horrida bella.
Quid ſtupetis, qui relictum me colore cernitis!
Obſoleſcit nempe viuus omnis inter mortuos.
Neſcio quo ſtygii numinis auſu
Miſſus ab inferis ſpiritus Aſuit,
Sæuis alipedem dentibus edit:
Infandoq; canem præbuit ori.
Nec contentus equi vel canis eſu,
Mox in me rapidos tranſtulit vngues:
Diſciſſaq; gena ſuſtulit aurem.
Hinc laceri vultus horret imago:
Emicat inq; fero vulnere ſanguis.
Haud impune tamen monſtrifer egit:
Nam ferro ſecui mox caput eius:
Perfodiq; nocens ſtipite corpus.
Quid ſtupetis, qui relictum me colore cernitis!
Obſoleſcit nempe viuus omnis inter mortuos.

Collis lapidum.

Iamq; Frotho in Halogiæ fines emouerat claſſem: vbi ad cognoſcendã multitudinis ſuæ ſpeciẽ: quæ numeri menſuram, capacitatemq; trãſcendere videbatur / collem a militibus cõgeri iubet viritim lapide in aceruũ miſſo. Eundẽ quoq; haſtis numerãdi agminis modũ ſecutus eſt. Conſpicui adhuc colles fidem viſentibus præbẽt. Hic Frotho cõſerta cũ Noruagienſibus pugna, grauẽ cædibus diẽ egit. Noctu vtrinq; receptui cõſultũ eſt. Appetẽte diluculo terreſtria pmenſus ſupuenit Ericus. Hic regi certamẽ ſuggerit iterãdũ. Quo bello tanta de Danis ſtrages accepta eſt: vt e ternis nauiũ milibus ſolæ centũ ſeptuaginta ſupſtites fuiſſe credanť. Normanni vero tã vaſta clade deleti ſunt: vt fama ſit ne quintæ qdem vicoꝝ pti remãſiſſe cultorem

De mirabili bello et ſtrage.

Victor Frotho pacẽ p oẽs gẽtes reficere cupiẽs: vt vniuſcuiuſq; rẽ familiarẽ a furũ incurſu tutã præſtaret/ociũq; regnis poſt arma defereret: armillã vnã in rupe, quã Frothonis petrã nominãt, alterã apud Vvig puinciã habita cũ Noruagienſib⁹ cõcione, defixit: edictæ a ſe innocentiæ expimẽtũ daturas: ſubductis iiſdẽ, in oẽs regio

De duabus armillis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

nis ꝑſides aīaduertendū minatus. Itaq̨ ſummo cū ꝑſectorū ꝑiculo aurū abſq̨ cuſto
día mediis affixū triuiis magnū auaritiæ irritamentū extabat / opportuna rapinæ
præda plena cupiditatis ingenia ꝓuocāte. Statuit idē: vt nauigātes reptis vbicūq̨
remis licite fruerent. Amnē vero tranſituris vſum equi, quē vado ꝓximū repiſſent
liberū eſſe cōceſſit. Eodē deſcēdēdū fore cōſtituit, quū priores eius pedes ſolū attin=
gerēt: poſtremos adhuc vnda ſublueret. Talium ſiqdem cōmodorū beneficia poti⁹
humanitatis, q̄ iniuriæ noīe cēſēda credebat. Cæterū reū capitis fieri: q ſupato am
ne equi vſum lōgius expetere ꝑſumpſiſſet, inſtituit. Iuſſit etiā: neqs ædē vel arcā ſe=
ris obfirmatā haberet: aut rē vllā clauſtroꝝ cuſtodia cōtineret / triplicē amiſſoꝝ re
ſtitutionē ꝓmittens. Præterea tantū alieni cibi in cōmeatus aſſumi fas eſſe: quantū
vni cœnæ ſufficeret / ꝓmulgabat. Quā ſiqs in capiēdo menſurā excederet, furto ob
noxius haberet. Furi vero traiectis ferro neruis in ſuſpendiū acto, lupū collateralē
affigi præcepit: vt malitiam hominis acerbitati bellue ſimilitudo exæquaret pœnę
Eandem quoq̨ in furtorū conſcios mulctam extendi curauit. Ibidem ſeptennio io=
cundiſſimū ocii tempus emenſus, filiū Aluonē / filiamq̨ Oſuram nomine ꝓcreauit.
Iiſdem forte diebus Arngrim⁹ pugil Sueticus Frothonē acceſſerat: q Scalc ſcanicū
ꝙ ab eo olim nauigio ſpoliatus fuerat, ex ꝓuocatione laceſſitum occidit. Quo faci=
nore ſupra modū elatus, aggreſſus eſt Frothonis filiam poſtulare. Obſeratas regis
aures exꝑtus, Erici Suetiam regentis ſubſidiū flagitat. Quem Ericus hortari cœ=
pit: vt aliquo præclari operis merito Frothonis ſibi fauorem aſciſceret: pugnaretq̨
aduerſum Egtherū regem Biarmiæ / et Thengillum regem Finnimarchiæ: ꝙ ii ſoli
cæteris obſequentibus, Danicū detrectare viderentur imperiū. Nec mora: eo exer=
citū egit. Sunt aūt Finni vltimi ſeptentrionis populi vix qdem habitabilem orbis
terrarū ꝑtem cultura ac manſione complexi. Acer iiſdem telorū eſt vſus. Non alia
gens ꝓmptiore iaculandi peritia fruitur. Grandibus et latis ſagittis dimicāt. Incā
tationū ſtudiis incūbunt: venationib⁹ callent. Incerta illis habitatio eſt: vagaq̨ do
mus. Vbicunq̨ feram occupauerint locantibus ſedes. Pandis trabibus vecti / cōſer=
ta niuibus iuga ꝑcurrunt. Hos Arngrimus conciliandæ ſibi claritatis cauſa ador=
tus / obtriuit. Qui quū infœliciter dimicādo fuga dilaberentur, tribus lapillis poſt
tergū coniectis, totidem montiū inſtar hoſtibus apparere fecerunt. Igitur Arngri
mus ludificati viſus errore ꝑſtrictus, ab inſectando hoſte exercitum reuocauit / ma=
gnarū ſe rupium interiectu coercitum putans. Iidem poſtera die congreſſi / victiq̨
coniectæ in terram niui ingentis fluuii ſpeciem indiderūt. Itaq̨ Suetis ꝑ ſummum
viſus errorē falſa rerum opinione deluſis, inuſitata aquarū moles obſtrepere vide=
batur. Ita victore vanā aquarū imaginē formidāte, fugam impetrauere Finni. Ter
tio identidē die reparauere bellum: nec iā amplius vllum fugæ efficax remediū fuit
Vidētes eñ ſuas inclinari acies / poteſtati ſe ꝑmiſere victoris. Quibus Arngrimus
hanc tributi legē inſtituit: vt recenſito Finnorū numero, rheda ferinis pellibus cō=
ferta ab vnaquaq̨ decade loco cenſus, exacto triennio, penderet. Deinde Egtherum
Biarmiæ ducē duello ꝓuocatū deuicit: indiditq̨ cōditionē Biarmis viritim pellem
ꝓ capite perſoluēdi. Poſt hæc ſpoliis trophæiſq̨ auctus, ad Ericū reuertitur. Quem
Ericus in Daniā cōſecutus, multā iuuenis laudē Frothonis auribus inſtillabat / di=
gnū regis filia affirmans, qui imperio ipſius vltimos humanarū rerum terminos
adieciſſet. Cuius egregia Frotho merita cōtemplatus, haud incōgruum duxit / eius
ſe ſocerū exhibere, q ſibi tātis operū titulis / patentē late claritatē ſtruxiſſet. Suſtulit

Aurum poſuit ī biuio.
Lex Frothonis.
Res mirabilis lupū furi affigi.
Arngrimi victoria.
Finni.
Ludificatio magica.
Lex Finnoꝝ
Lex Biarmorum.

Duodecim ex Oſura filii. De Sampſo inſula.

aũt Arngrimꝰ.xii.ex Oſura filios:quorũ hæc noĩa ſubnotaui:Brãder/Biarbi/Brod
der/Hiarrãdi/Tãder/Tiruĩgar/duo Haddingi/Hiorthuar/Hiarthuuar/Rani/ An
gantir.Hi ab adoleſcẽtia piratico muneri incũbẽtes/vno oẽs forte nauigio Sampſo
inſulã aduecti,duas ĩ maritimis naues Hialmeri atq; Aruaroddi piratarũ reperiũt
Quas pugna adorti/remigibꝰ vacuefecere:atq; an gubernatores opp̃ſſiſſẽt incerti
interfectorũ corpa ſuis quæq; tranſtris aptãtes/q̃ſitos abeſſe cognoſcũt. Qua de re
mœſti,partã floccipendere victoriã/ſcientes ſibi cõſequẽtis pugnæ diſcrimẽ maio-
re ſalutis impẽdio ſubeũdũ.Quippe Hialmerus atq; Aruaroddus:quorũ iã pridem
abrupto gubernaculo tẽpeſtas nauigia lacerauerat,alterius excidendi gratia nemꝰ
ingreſſi/ligni rudẽ extenuauere materiã:eouſq; truncũ dolabris ambientes,donec
naualis inſtrumenti formã vaſtum robur indueret. Q đ quũ humeris impoſitũ ſo-
ciæ cladis ignari deferrent,ab Oſuræ filiis recenti oppreſſorũ cruore madentibus
laceſſiti,duo cũ pluribus ferro decernere coacti ſunt.Nec par q̄dẽ cõgreſſꝰ extabat
quũ geminã biſſena manus excipet.Cæterũ victoria numero non r̃ñdit. Interfectis

Oſuræ filii ad vnũ ab Aruaroddo cæſi.

eñ oĩbus Oſuræ filiis/oppreſſoq; ab hiſdẽ Hialmero victoriæ Aruaroddũ titulus
nõ fefellit:quẽ ſolum ex tãto ſociorũ agmine fortuna reſiduũ fecit. Qui informẽ ad
huc gubernaculi truncũ incredibili libratũ niſu tanta vi hoſtiũ adegit corpibus:vt
duodecim vnico eius impulſu cõtuſos elideret.Ita cũcta admodũ bellicarũ rerũ tẽ-
peſtate depulſa,oceanũ manus adhuc piratica nõ reliquit. Quæ res maxĩe Frotho
nẽ ad occidentẽ armis inceſſendũ adduxit:cuiꝰ vnicũ in ꝓpagãda pace ſtudiũ verſa
bať.Accerſito ergo Erico cũctaq; famulãtiũ ſibi regnoꝝ claſſe cõcita, Britãniã inu
mera aduehiť puppi.Cuiꝰ inſulę rex manu ſe imparẽ noſcẽs(q̄ppe fretũ nauigiis vi
debať occludi)Frothone ꝑ deditiõis ſił̃atiõnẽ petito/nõ ſolũ magnitudinẽ eius adu

De Britannis.

lationis officio ꝓſeq cœpit:ſed etiã domitoribꝰ gẽtiũ Danis ſuã/patriæq; ſubiectio
nẽ ꝓmittit:pẽſiones/cẽſum/vectigalia,ſiue q̄cq̄d expeterẽt/offerebat.Ad vltimũ ho
ſpitaliter inuitãdos curat. Grata Frothoni Britãni humanitas fuit:q̄q̄ doli ſuſpi-
cionẽ aleret:tã facilis oĩm abſq; coactione ꝓmiſſio:tã ꝓmpta hoſtiũ ante bella dedi-
tio:q̄ raro ſyncera fide amminiſtrari ſolet.Laceſſebat quoq; conuiuii metus veritos
ne clandeſtinis inſidiis appeterẽť ſubeũtis crapulæ laqueis implicata ſobrietas. Cæ
terũ rarior inuitatoꝝ numerus videbať,q̄ vt tuto inuitanti parere poſſent. Ineptũ
quoq; exiſtimatũ inexptæ hoſtiũ fidei credere ſalutẽ ſuã. Qua rex mẽtiũ fluctuatio
ne cõpta,denuo Frothonẽ accedit cũ duobus milibus ac quadringẽtis viris epula-
turũ accreſens,quẽ ante cũ mille ducẽtis ꝓceribꝰ cõuiuiũ inire popoſcerat. Frotho
nõdũ ſuſpitiõe depoſita:q̄q̄ adaucto inuitatoꝝ numero fretus,petẽdi cõuiuii fidu
tiã mẽte ꝑſumere poſſet,ſubornat q̄ regionis abdita ꝑcurrẽtes/ſiq̄d inſidiarum ſpe-
culando depræhenderẽt,ocyus intimandũ curarẽt.Cuius rei cauſa nemus ingreſſi
repta caſtroꝝ acie:q̄ Britannorũ copias attinebat:dubiũ preſſere greſſũ.At vbi res
liq̄dius agnita eſt,pedẽ deferre depropant.Furua ſiq̄dẽ tẽtoria fuere:et q̄ſi piceis q-
buſdã obſcurata tegminibꝰ:quo minus obtutũ ꝓpinquãtis offenderẽt.Quo cogni-
to Frotho validiore ꝓcerũ manu mutuas diſpẽſat inſidias:ne cõuiuio incautius ad
ito,opportunis fraudareť auxiliis.Quibꝰ latebrã nactis ferendæ opis ſignũ ad litui
ſonitum prænotauit.Deinde cũ ſtatuta manu leui armorũ genere culta conuiuiũ

Aula regia

petit. Aula erat cultu magnificentiæ regalis inſtructa aulæis oſtro tinctis vndiq;
ſecus obducta: in quibus mirifici luxus operam annotares. Cortina murice pi-
cta compactos ligno parietes adornabat. Conſtrata pallis nitidioribus pauimenta:

quas pede premere perhorreres. Supne cerneres crebras micare lucernas: adultas
oleo lampades choruſcare. Ex acerris quoq; fragrantia fundebatᷣ: quã ſuauiſſimus
vapor exquiſitis cumulabat odoribus. Ambitum omnẽ frequentibus epulis menſæ
conſepſerant. Intextis auro puluinaribus ornabantur accubitus. Ceruicalibus ſedi
lia replebantur. Reuerendam aulæ faciem viſentibus arridere putares: nec quicꝗ̃
in tanto paratu/aut viſu inconcinnum/aut olfactu triſte depraendi poterat. Media
dolium æde perſtabat explendis aptum poculis/et liquoris immodici capax: vnde
haurire eſſet, quod ingentis ora conuiuii ſatiaret. Miniſtri purpura culti aureos
geſtantes cyathos/propinandiq; munus comiter exequentes: compoſitis gradiebã=
tur ordinibus. Nec bubalinorum cornuum: quibus potio promeretur, vſus aberat.
Aureis cœna pateris refulgebat, nitidioribus onuſta poculis: quæ plærunq; fulgen
tes interſtinxerant gemmæ. Ingens omnia luxus repleuerat. Menſæ dapibus luxu=
riabant, crateris vario potionis genere redundantibus. Nec meri ſimplex vſus ex=
tabat: quũ petiti late ſucci vario nectar ſapore cõficerent. Sapidioribus lances epu=
lis renidebant: quos maxime venatica referſerat præda. Sed ne domeſticæ quidem
carnis obſonia deerant. Parcius domeſticis, ꝗ̃ conuenis bibendi ſtudium erat. Hos
enim ſecuritas incitabat ad crapulam: illis inſidiarum cõmentum ebrietatis illece=
bram dempſerat. Dani igitur (vt patriæ pace loquar) ſiccandis certatim calicibus
aſſueti, ingenti ſe onerauere vino. Quos Britanni potos admodum conſpicati, con
uiuio furtim elabi cœperunt: relictiſq; intra aulam cõuiuis, ſummis cõniti viribus
valuas regiæ admotis obicibus, variiſq; impedimentorũ generibus, obſerare. Dein
de tectis ignem inferre orſi. At Dani q intra ædem clauſi continebantur incendio

Nota dolũ Anglorum

pullulante pulſatis neqꝗ̃ foribus ab egreſſu prohibiti, ipm mox adorti parietẽ/eru
ptionis facultatem petebant. Quem Angli validiore Danorum impulſu labefacta=
ri cernentes, mutuis obniti viribus/molibuſq; extrinſecus applicatis, nutabundam
fulcire congeriem inſtiterunt: quo minus conuulſus paries clauſis exitum aperiret
Qui tandem robuſtiori Danorum manui cedens: quorum quo periculum maius/
hoc validior conat[9] extabat, facilẽ pſſis eruptionẽ contribuit. Tum Frotho claſſicũ
ſuccinere iubet, quo manũ in inſidiis conſtitutam accerſiret. Quę litui ſono clangẽ
tis excita/dolum in auctores retorſit, Britannorum rege extremæ cladi cum innu=
meris ſuorum copiis tradito. Quo facto geminum Frothoni beneficium præbuit:
quum et ſaluti ſociis/et hoſtibus exitio fuerit. Interea Hiberni, crebreſcẽte Danicæ
fortitudinis fama, perculſi: quo difficiliorem partium ſuarum irruptionem præſta

Anglorum quarta a Danis ſub=actio.

Hibernorũ aſtus,

rent, ferreos terræ murices inſtrauerunt: quibus littorum vetaretur acceſſus. Vti
tur aũt Hibernorum gens leui et parabili armatura. Nouaculis comam extenuat:
totum occipitii crinem abradit: ne fugiens capillitio teneatur. Cæterum telorũ cu
ſpides obuertit inſtantibus/mucronũq; acumina inſequentibus de induſtria oppo
nere aſſolet: ac plærunq; poſt tergum lanceas iaculari/doctior fuga ſuperare, ꝗ̃ bel=
lo. Quo fit vt quum victoriam tibi ceſſiſſe putes, diſcrimen immineat. Tam inſidio
ſam hoſtiũ fugã Frotho conſideratius ꝗ̃ cupidius inſectatus, ducẽ gentis Keruillũ
acie fudit. Cui[9] ſupſtes frater, depoſita rebellãdi fidutia, patriã dedidit regi. Capti

Hibernorũ ſubactio,

uã rex prædã militi diſptiuit: vti ſe toti[9] auaritiæ exptẽ/et a nimia rerũ cupiditate
auerſum/ſolius glĩæ lucrũ appetere teſtaretᷣ. Itaq; poſt Britãnicos triũphos/ Hiber
naſq; manubias in Daniã reditũ eſt: anniſq; tricenis ab omni belloꝝ negotio tempe
ratũ ẽ. Quo tpe cũctis pene terris eximia fortitudinis laude Danicũ nomẽ iclaruit

Gloria Da=norum,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Leges vltimæ Frothonis.

Volens itaq; Frotho fulgorem imperii sui perpetuo firmitatis habitu prorogare/
primũ aduerſum furta ac latrocinia tãq̃ familiaria mala ac domeſticas peſtes ſeue-
ritatẽ ſuam diſtringere curæ habuit: qbus vacuefactæ gẽtes trãquilliorẽ vitæ vſũ
apphenderẽt:ne ꝓpagatæ pacis inceſſus vllo malignitatis obſtaculo læderet. Proui
dit quoq; ne ceſſante hoſte ciuilis patriã lues exederet:aut poſt exterã pacem dome

Aurũ rurſum a Frothone expoſitum.

ſtica graſſaretur improbitas. Deniq; in Iutia tanq̃ in capite regni ſui magni ponde
ris aureã armillã triuiis affigi curauit/edictæ a ſe innocẽtiæ expimentũ tã inſignis
prædæ documẽto daturus. Cuius irritamentũ q̃q̃ improbas laceſſeret mẽtes ac ſi-
niſtra ſollicitaret ingenia,ſupabat tamẽ indubitatus ꝑiculi metus. Tãta ſiqdẽ Fro-
thonianæ maieſtatis auctoritas erat:vt etiã aurũ rapinæ expoſitũ ꝑinde ac firmio-
ribus clauſtris obſitũ tueretur. Cuius rei nouitas ingentẽ auctori claritatẽ cõciuit.
Qui quũ patratis late cædibus inſignes vbiq; victorias edidiſſet,otiũ oĩbus eroga-
re cõſtituit:vt pacis iocũditas bellorꝫ atrocitati ſuccederet:et cladis finis ſalutis in
itiũ foret. Sed et oĩm opes ob hoc maxĩe edicti munimẽto vallãdas curauit:ne domi
raptorẽ inuenirẽt,q̃ foris hoſtibus caruiſſent. Per idẽ tp̃s publicę ſalutis auctor mũ
dum petendo ſeruãdorꝫ mortalium grã mortalitatis habitũ amplecti ſuſtinuit: cũ

Natiuitas Chriſti.

iã terræ ſopitis bellorũ incẽdiis sereniſſimo trãquillitatis otio fruerent. Creditũ eſt
tã ꝓfuſę pacis amplitudinẽ vbiq; æqualẽ/nec vllis orbis ꝑtibus interruptã/ nõ adeo
terreno prĩcipatui,q̃ diuino ortui famulatã fuiſſe:cælituſq; geſtũ: vt inuſitatũ tpis
beneficiũ pñtem tpm teſtaretur auctorẽ. Inter hæc matrona q̃dã magicæ rei perita

Veneficæ fraus.

plus ſpei in arte ſua,q̃ metus in regis ſæuitia reponens/filium petẽdę furtim prędæ
cupiditate ſollicitat/impunitatẽ ꝓmittẽs:q; Frotho fato ꝓpemodũ cõfinis extaret
occiduo corꝑe ægras ſenilis animæ reliquias trahẽs. Quo materno hortatui ꝑiculi
magnitudinẽ opponẽte,meli⁹ eũ ſpare iubet/aut maritimã bouẽ fœtũ editurã, aut
aliũ quẽpiã caſum vltioni repugnaturũ affirmãs. Qua voce ſolutũ metu filiũ hor-
tamẽto obſequi coegit. Quo facto Frotho ꝑinde ac cõtumelia laceſſitus ad diripien
dos matronæ penates maxĩo impetu/ſtudioq; cõtẽdit,ꝓmiſſis q eã cũ liberis cõpræ
henſam adducerẽt. Qđ præſciens fœmina,ludificatis præſtigio hoſtibus, fœmineã
ſpeciẽ eqna ꝑmutandã curauit. Accedẽte vero Frothone/maritimæ bouis figuram
cõplexa,paſtũ in littore vagabũda petere videbat. filios quoq; tanq̃ minores corꝑe
vitulos adũbrabat. Cuius mõſtri rex admiratione captus,circuiri ip̃os/reditũq; eis
ad vndas negari iubet. Deniq; vehiculo,quo ob annoſi corꝑis inualitudinẽ vtebat
excedẽs/humi mirabũdus cõſedit. At mater,quæ maioris belluæ ſpeciẽ ſumpſerat,

De morte Frothonis.

prætento cornu regẽ adorta,alterũ eius latus cõfodit. Quo vulnere exanimatus in
debitũ tantæ maieſtati exitũ habuit. Cuius mortẽ milites vltione ꝓſequi geſtiẽtes/
petita iaculis portenta cõfigũt. Quibus interemptis aĩaduertunt humana cadaue
ra ferinis capitibus prædita. Ea res maxime præſtigiũ detexit. Hic Frothonis toto
orbe clariſſimi regis exceſſus fuit. Huius egeſtis viſceribus ſallitũ corpus triennio
ꝓceres aſſeruandũ curabãt/ꝓuinciarũ defectionẽ vulgato regis exitu formidantes:
mortẽq; eius ob hoc maxime clam exteris eſſe cupiẽtes: vt vitę ſĩlatione ꝓpagati iã
pridem imperii terminos tuerentur:priſtinaq; ducis auctoritate ſubnixi ,conſue-
tam a ſubiectis penſionem elicerent. Deportabatur itaq; ab eis exanimum corpus
vt iam non funebri lecto : ſed regali vehiculo geſtari videretur:tanq̃ inualido ſeni:
nec ſatis virium compoti id muneris a milite deberetur. Tantum magnificentiæ
etiã extincto ab amicis tributũ eſt. At vbi putidos artus extrema corripuit ſanies,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

nec tabes reprimi poterat: ſecus Vveram Sialandiæ pontem regio funere tumula‐
uere corpus/affirmantes Frothonem eo loci mortis ac buſti copiam exoptaſſe: vbi
regni eius præſtantiſſima haberetur prouincia.

Frothenis ſepulcrum

Explicitus eſt Liber Quintus.

Incipit Sextus.

DEfuncto Frothone, Dani Fridleuum: ꝗ apud
Ruſciam educabať, falſo extinctũ rati: quum
iam regnũ hæredis inopia claudicare/nec in
regia gente cõtinuari poſſe videretur: hunc
ſceptro digniſſimũ arbitrati ſunt: ꝗ illuſtrã‐
di Frothonis gratia recẽti eius tumulo ple‐
num laudis carmẽ affigeret, famaqꝫ extincti
regis ſpecioſo poſteris titulo commendaret.
Tunc ꝗdem Hiarnus Danicæ admodũ poe‐
ſis peritus: vt claritatem viri inſigni dictoꝝ
monumento proſequeretur/præmii magni
tudine concitatus, more ſuo barbarum con‐
didit metrum. Cuius intellectum quatuor
verſiculis editum in hæc verba tranſcripſi.

Hiarni carmen.

Frothonem Dani, quem longum viuere vellent
Per ſua defunctum rura tulere diu.
Principis hoc ſummi tumulatum ceſpite corpus:
Aethere ſub liquido nuda recondit humus.

Quo carmine edito auctorem Dani diademate munerati ſunt. Ita ab eis epitaphiũ
regno repenſum, imperiiqꝫ pondus paucarum literarum contextui donatum eſt.
Adeo exili impendio ingens præmium ſtetit. Eximium exigui poematis precium
famam quoqꝫ Cæſarianæ retributionis exceſſit. Diuus ſiquidem Iulius victoriarũ
ſuarum toto orbe editarum ſcriptorem/illuſtratoremqꝫ municipio donare conten‐
tus extitit. Nunc vero ruſticano regnum prodiga plæbis humanitas erogauit. Sed
ne Africanus quidem in rependendis operum ſuorum monumentis/munificentia
Danos æquauit. Illic enim elucubrati voluminis merces auro ſimplici ſtetit.
Hic agreſti ſceptrum incõdita verſuum paucitas miniſtrauit. Eodem tempore Eri
cus qui Suethiæ præfecturã gerebat morbo exanimatus eſt. Cuius filius Haldanus
paterna procuratione functus, quũ .xii. fratrum Noruagiæ oriũdorum crebris con
greſſibus terreretur/nec oppreſſioni vindicta ſuppeteret, ſpe capeſſendæ opis Frid
leui tunc Ruſciæ cõſiſtentis copiã profugio petiuit. Quem ſupplici vultu aggreſſꝰ
ſeqꝫ ab externo hoſte confractum ac contuſum deplorans, triſtem iniuriarum que‐
rimoniam afferebat. Per quẽ Fridleuus accepto paternæ mortis nuntio, ſupplicem
auxiliis ꝓſecutus: Noruagiam armis inſtructus accedit. Quo tempore prędicti fra
tres deficientibus a ſe ſociis, intra inſulam rapidiſſimo ambitam fluuio præaltum
moliti vallum terreſtrem in plano munitionem extenderãt: cuius receptaculo fre‐
ti, crebra vicinos irruptione laceſſerant. Excedentes eñ inſula, continentẽ extructo
ponte petere conſueuerant. Quem portæ munitionis annexum ita quodã funiculo
rum regimine moderari ſolebant: vt quaſi volubili aliquo cardine circũuectus, mo
do trans flumẽ iter ſterneret: modo occulto reſtiũ ductu ſupne retractus ianuæ de‐

Hiarnus rex .xli.

De Iulio Cæſare.

Erici mors

Haldanus Erico ſucceſſit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ſeruiret. Fuere autem iuuenes hi acres animis: robuſti iuuenta: præſtabiles habitu
corporis: gigãteis clari triumphis: tropheis gentiũ celebres: ſpoliis locupletes. Quo
De equo Biornonis.
rundã vero ex ipſis nomĩa (nã cætera vetuſtas abſtulit) ſubnotaui: Gerbiorn/Gun
biorn/Armbiorn/Stenbiorn/Eſbiorn/Thorbiorn/et Biorn. Hic equũ habuiſſe tra-
ditur pręſtantẽ corpe/præpetẽ velocitate, adeo: vt cęteris amnem traiicere nequeũ
tibus, hic ſolus obſtrepentem indefeſſus verticẽ ſuparet. Cuius aquæ lapſus tam in
cito ac præcipiti volumine defertur: vt animalia nandi vigore defecta plærũq; perſ
ſundare ſoleat. Ex ſũmis em̃ mõtiũ cacuminibus manãs, dũ p cliuoꝝ prupta ſaxis ex
ceptus eliditur, in pfunda vallium multiplicato aquarum ſtrepitu, cadit: verũ con
tinuo ſaxorũ obſtaculo repercuſſus, celeritatem impetus eadem ſemp æquabilitate
cõſeruat. Itaq; toto aluei tractu vndis vniformiter turbidatis, ſpumeus vbiq; can-
dor exuberat. At vbi ſcopulorum anguſtiis euolutus laxius ſtagnãdo diffunditur,
ex obiecta rupe inſulam fingit. Præruptũ hincinde iugum eminet/ variis arborũ ge
De cane Biornonis.
neribus frequens: quarũ obiectus amnem eminus puideri nõ ſinat. Præterea Bior-
noni inuſitatæ ferocitatis canis extabat: horrendæ qdem acerbitatis bellua/atq; hu
mano cõuictui formidoloſa: quæ ſæpius biſſenos ſola viros oppreſſerit. Sed qm̃ tra
dita magis q̃ cognita referunt, fidem arbiter penſet. Hæc ſiqdem, vt accepi, delitia-
rum quondã loco habita, Offoti gigantis inter paſcua tuebat armentum. At iuue-
nes latrocinio viciniam inceſſere ſoliti, magnas ſæpe ſtrages edebant: populari pe-
nates: armenta ſternere: diripere oĩa: ingentem agere prædã: ſpoliatas rebus ædes
exurere: mares paſſim cum fœminis obtruncare/ pbitatis loco curatum eſt. Quorũ
improuidam Fridleuus irruptionẽ excipiens, om̃es ad monimentũ refugos egit,
occupato eximiarũ viriũ equo: quem præceps metu ſeſſor maturandæ fugæ gratia
citra amnem relictum, pontẽ ſecum traiiere nõ audebat. Deinde ſiqs fratrum illoꝝ
Nota.
quempiã interemiſſet, interfecti corpus auro ſe repenſurũ edixit. Qua ſpe quidam
regiorum pugilum incitati: nec tam auaritiæ q̃ virtutis ardore correpti, conuento
tacite Fridleuo operam ſe facinori daturos pmittunt/ſalutem admodũ deuouẽtes
ni trũca prædonũ capita retuliſſent. Quorũ Fridleuus virtute & pmiſſione lauda-
Fridleui aſtus.
ta, arbitris expectare iuſſis ſolo contentus comite, noctu fluuium petit. Ne em̃ alie-
nis q̃ propriis viribus inſtructior videretur, auxilium virtute præcurrere ſtatuit.
Poſt hæc comitem crebro contuſum ſilice exanimauit, iniecitq; exangue vndis cor
pus: cui etiam detractum ſibi cultum applicuit/eiuſdem exuuias mutuatus: vt in-
tuito cadauere, periclitationis regiæ ſpecies daretur. Iumentum quoq; quod eũ ve
xerat elicito de induſtria cruore/conſperſit: eodẽ caſtra repetente necis ſuæ fidẽ fa-
cturus. Deinde calcaribus ſubditis mediis equum vorticibus adegit: eoq; ſuperato
amne delapſus, prætentũ munimento vallum p ſubiectas aggeri ſcalas tranſcende-
re conabatur. At vbi ſuperne euectus propugnacula manu cõplecti poterat, illato
tacite pede ędẽ quã cõmeſſabundi prædones inſederant: ignaris vigilibus leui/ſuſpẽ
ſoq; veſtigio petit. Cuius conclaue nactus ſub imminente foribus teſtudine cõſiſte-
bat. Iuuenes ſiquidem a munimenti firmitate profecta ſecuritas ad crapulam puo-
cabat: arbitrantes incitatiſſimi lapſus fluuiũ inacceſſum feciſſe præſidium: qui nec
nando traiici, nec ratibus ſuperari poſſe videretur. Neq; enim vlla amnis pars per-
uiam vadi copiã dabat. Tum Biorno conuiuali hilaritate ſuffuſus: egreſſam vndis
Biornonis ſomnium.
belluam: per quietẽ ſibi conſpectã affirmat: quæ triſtes ore flammas egerens: conti-
nenti cuncta incendio daret. Quamobrẽ indagandã inſulæ latebram eſſe: adeo nec

locorum habitui confidendũ vt nimia ſecuritatis præſumptione extrema incautis ꝑnicies afferatur. Nihil enim ita ſitu munitũ eſſe, cui ſi humana deſit opera ſimplex naturæ tutela ſufficiat. Præterea ſummoꝑe cauendũ ne ſomni ſui denuntiationem triſtior cladis euentus excipiat. Igitur omnes munimentis egreſſi, totiuſq; inſulę ambitũ curioſius ſpeculati: reperto caballo: Fridleuũ fluuialibus aquis obrutum coniectabant. Equum vero præcipitato ſeſſore tranſnaſſe rati ꝑinde ac regię mortis nuntiũ portis gratulanter excipiũt. At Biorno nocturnarũ adhuc imaginũ memoria territus: excubiis vtendũ hortatur: ꝙ periculi ſuſpitionẽ nondũ tuto depoſituri viderentur. Ipſe deinde capiendę quietis gratia cubiculũ ꝑtit: viſionẽ mẽte altius repoſitam habens. Inter hæc equus quẽ Fridleuus ob vulgandã interitus ſui fidem intercutis tantũ cruoris effuſione reſperſerat: militũ eius caſtra maculoſus irrupit. Qui illico amnẽ ꝑtentes repertũ ſerui cadauer: regiũ exiſtimauere corpus: qđ nitida veſte cultũ ſtridulus ripę vortex adegerat. Quorũ maxime errorem conuerberati corporis turgor adiuuit cum lacerata, contuſaq; ſilicibus cutis informes oris notas exangui pallore confunderet. Huius rei indignatione ꝑmoti pugiles, qui Fridleuo nuper delendorũ prædonũ curam ſpoponderant, præruptũ aquæ periculũ accedebant: ne promiſſionis gloriã timidiore voti negligentia reſpergere viderentur. Quorũ cæteri fidutiã imitati: pari cupidine fluuiũ ꝑtũt ni regem vlciſcerentur extrema paſſuri. Quibus viſis Fridleuus pontẽ cõtinenti cõmittere ꝓꝑauit: receptiſq; pugilibus: prima vigiles irruptione proſternit. Reſiduos quoq; conſequẽter adortus Biornone excepto ferro conſumpſit. Quẽ impenſiori curatione e vulneribus recreatũ ſub ſacrę obteſtationis pignore collegam adciuit: operaq; eius vti q̃ exitio gloriari ſatius duxit. Indignum quoq; aſſerebat tantæ fortitudinis florẽ prima pubertate decerptũ intẽpeſtiua nimis clade cõſumi. Dani vero Fridleuũ aduẽtantem experti cuius iampridẽ obitũ falſo didicerant nuntio, miſſis qui eũ accerſerent: Hiarnonẽ regno cedere iubent: ꝙ ip̄m precario, ac ꝑfunctorie gerere videretur. Qui tãto honore defungi non paſſus/ſpiritum pro gloria erogare: q̃ in obſcuram vulgi ſortẽ concedere præoptauit. Quamobrẽ ne regiis honoribus exutus priſtinũ fortunæ habitũ reciꝑe cogeretur: præſentem armis tueri conſtituit. Itaq; diuidua regio præruptis conſternationis motibus agebatur. Alii ſiquidem ab Hiarnonis partibus ſtabant. Alii Fridleui titulis ob egregia Frothonis merita aſtipulati ſunt: hærebatq; vulgi diſcors ſuffragiũ: his præſentiũ habitum: illis præteritorum memoriã venerantibus. præponderauit tamen Frothonianæ recordationis intuitus, eiuſq; ſuauitas maiorem Fridleuo fauoris partẽ conciliauit. Plæriq; enim quibus altior ſenſus extabat ruſticæ conditionis hominẽ q̃q̃ ad inſꝑatũ rerũ culmen præter generis ius ſolo fortunæ beneficio perueniſſet: regno ſubmouendũ cenſebant: ne verum honoris hæredem adulterinus poſſeſſor elideret. Fridleuus vero Danorum legatos redire iubet: Hiarnonem: aut regnũ deponere: aut acie ſecum confligere rogaturos. At Hiarno lucis auiditatem honori anteferre: ſalutemq; gloriæ diſpendio quærere morte triſtius ratus: dum bello Fridleuũ excipit: in Iutiam obtritus aufugit: victorẽq; denuo reparata manu aggreſſus, hauſtis ferro ſociis, fugam abſq; comite habuit. quã inſula, vocabulum ex eius nuncupatione ſortita, teſtatur. Igitur humiliorem animo fortunã expertus cum ſe gemina ſtrage omnibus propemodum copiis exutũ videret: traiecto in dolum ſtudio, obſcurato oris habitu, Fridleuum accedit: ipſum quęſitis per familiaritatem inſidiis necaturus. Aquo

Biorno in ſocietatem adcitus.

Hiarno regno cedere cogitur.

Hiarnonis fraus.

ſuſceptus aliquãdiu ſeruitii ſimulatione propoſitũ occultabat. Siquidē decoquendi
ſalis opificem profeſſus inter ſordidioris miniſterii famulos ignobilia exequebatur
officia. Cibi quoq; capiendi tēpore diſcubitu, vltimus exiſtere ſolebat. Præterea bal
neis abſtinebat: ne nudato corpore crebris vulnerũ veſtigiis proderetur. Quo rex
abſoluēdæ ſuſpitionis gratia lauari compulſo: vt hoſtem ex cicatricibus cognouit:
age (inquit) improbiſſime latro qualiter in me cõſulturus fores: ſi interficiēdi tui
cupidũ liquido comperiſſes. Ad hæc ſtupefactus Hiarno ex prouocatione te ait de-
pręhenſum aggrederer: quo maiore demendæ criminationis copia potireris. Quē
Hiarnonis exitus. — mox Fridleuus ſententiæ ſuæ exemplo: prouocatũ oppreſſit: tumulo cadauer obru-
ens interfecti vocabulũ referente. Qui poſtmodũ a ſuis propagandæ ſobolis gratia:
coniugio ſibi conſulere monitus: cælibē præſtare vitã: paterno contendebat exēplo.
ꝙ Frothoni coniugis petulãtia: graue probrũ affixerit. Ad vltimũ perſeuerantiſſi-
mis omniũ precibus victus: per legatos aggreſſus eſt Noruagiæ regis Amũdi filiã
De Frøcone legato. — poſtulare. Quorũ vnus Frøco nomine fluctibus inter nauigandũ abſumptus: inuſi-
tatũ moriens prodigiũ dedit. Quippe vbi illũ cõfluus vndarũ æſtus implicuit: ſan-
Prodigiũ. — guis medio enatus gurgite: ita totã ponti faciē peregrino quodã rubore perfudit:
vt ſpumeum paulo ante palagus procelliſq; albidum, mox puniceis fluctibus intu-
meſcens: alienũ a natura ſua colorem induere videretur. Amundus vero regię pe-
titionis inexorabiliter vota fruſtratus: legatis indecentius habitis tyrãnidem Fro-
thonis olim Noruagiæ grauius imminentē cauſam ſpernendæ legationis aſſeruit.
Frogertha vero (filia hæc Amundi erat) nõ modo Fridleui genus intuita: ſed etiã
factorũ claritudinem venerata: cõuitio patrē inſequi cœpit: ꝙ generũ habere ſpre-
uiſſet: cuius conſummata nobilitas nec virtute deficeret, nec ſanguine claudicaret.
Adiecit quoq; ꝓdigialē illã maris faciē vndis repēte in ſanguinē verſis. Quid aliud
q̄ Noruagicæ cladis interpretē: Danicæ vero victoriæ liquidum extitiſſe portētũ?
Quã cũ Fridleuus iteratæ legationis officio poſtularet: perſeuerãtia repulſam vin
cere cupiēs: indignatus Amundus: rē a ſe ſemel negatã pertinacius flagitari: raptis
ad necē legatis improbi petitoris ſtudio crudelius obuiãdũ curauit. Cuius iniuriæ
Fridleuus famã expertus: Haldano ac Biornone adcitis: Noruagiã nauigatione cõ
plectitur. Contra Amundus patrio inſtructus præſidio: obuiã exerit claſſem Frø-
caſund appellant ſinũ in quem claſſis vtraq; coierat: vbi Fridleuus noctu ſpeculãdi
gratia caſtris egreſſus: cũ inuſitatũ quendã icti aeris ſonũ cominus percepiſſet: fixo
gradu ſuſpiciens triũ olorũ ſuperne clangentiũ hoc aure carmen excepit.

Dum mare verrit Hythin rabidoſq; interſecat æſtus.
Auro verna bibit: & lactea pocla ligurit.
Optima conditio ſerui cui rege creatus
Obſequitur: temere mutatis ſortibus hæres.

Deniq; poſt ipſas alituũ voces lapſum ab alto cingulũ literas carminis interpretes
præferebat. Regis quippe Thialamarchiæ filium: pueriliter obludētem: gigas Hy-
thin nomine vſitatum mortalium habitum mutuatus abduxerat. eoq; vſus remige
cimba in proximũ littus traiecta Fridleuũ tunc forte ſpeculationis officio fungen-
tem nauigio præteribat. Quem rex captiui adoleſcentis opera vti non paſſus: præ-
da raptorem exuere geſtiebat. Aduerſum quem adoleſcens primũ acriori inuectio-
nis genere vtendum eſſe præmonuit: facilius oppugnãdum promittens: dum ante
cynico fuiſſet carmine laceſſitus. Tunc Fridleuus ſic orſus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Cum ſis gigas tricorpor inuictiſſimus:
Tuoq; cœlum pene exæques vertice:
Cur hoc ridendus enſis fœmen obligat?
Latuſq; grande curta cingit framea?
Quid forte munis pectus enſe debili?
Habituſq; corporalis inſtar negligis?
Sicæ breuis paruo fretus geſtamine?
Iam iam tuum fruſtrabor audax impetum
Ferro retuſo molientem prælia
Meticuloſa cum ſis ipſe belua:
Moleſq; digno deſtituta robore
Vmbræ fugacis more præceps tolleris
Spectabili claroq; nactus corpore
Imbelle pectus & pauore lubricum
Membriſq; ſumme diſſidentem ſpiritum.
Ex hoc tuæ compago nutat fabricæ.
Cum forma fœlix ſtrage mentis claudicet
Suiſq; ſit natura diſcor partibus.
Te laudis ex hoc munus omne deſeret:
Nec fortium clarus loco cenſeberis:
Obſcura computandus inter agmina.

Quo dicto gigātē pede manuq; curtatū liberato captiuo coegit in fugā. Cuiꝰ conſequēter ꝓmōtoriū petēs, egeſtā antro pecuniā aſportauit. Quibꝰ ſpoliis ouās erepti q; adoleſcētis in traiiciēdo mari nauigatiōe vſus, hoc alacri carmē voce ſubtexuit.

Sanguine ſuffuſos enſes ferrumq; cruore
Puniceum rapidi verſauimus in nece monſtri
Dum te Noruagicæ cladis moderator Anunde
Excipit alta quies: quem cum ſine lumine mentis
Nox ignara premat: virtus dilapſa fefellit.
At nos defunctum membris, opibuſq; gigantem,
Contudimus: vaſtiq; chaos penetrauimus antri.
Illic congeſtum raptu, violauimus aurum.
Et iam fluctiuagum tunſis euerrimus æquor
Confertamq; ratem ſpoliis ad littus ouantes
Remigio reduces agimus: percurrimus vndas
Permenſore maris carabo: ſulcemus alacres
Hoc pelagus: ne nos hoſti lux obuia prodat.
Ergo leues, totoq; manus conamine niſi
Rimemur mare: caſtra prius, claſſemq; petentes
Q̃ roſeum liquidis titan caput exerat vndis.
Vt cum rem rumor vulgauerit atq; Frogertha
Nouerit egregio partam conamine prædam
Blandior in noſtrum moueat præcordia votum.

Die poſtera Fridleuo aduerſus Anundū magno copiarū concurſu cruentum incidit bellum: qđ partim terreſtri, partim maritimo certamine gerebatur. Nam & in

campis acies explicabantur: & claſſi nihilominus bellator inceſſerat. Cũq; res plurimo ſanguinis impẽdio gereretur: Biorno demũ inclinata ſuorũ acie ſolutum nexibus Moloſſum cõcitauit in hoſtẽ: quã ferro obtinere nõ poterat: canino morſu victoriã adepturus. Quæ res aduerſariis probroſam ꝑperit ſtragẽ cũ fortiũ phalanx mordicus laceſſita ꝓfugeret: Quorũ fuga triſtior an turpior fuerit: neſcias. Erubeſcẽdus ſiqdẽ Normãnorũ exercitus erat: quẽ hoſtis opẽ a bellua mutuatus obtriuit: nec fraudi Fridleuo fuit labẽtẽ militũ virtutẽ canino reparare ꝑſidio. Occidit hoc

Anundi exitus.

Auo ſagittarius ꝓuocat regem.

bello Anũdus cuiꝰ aſſecla Auo cognomẽto ſagittarius: Fridleuũ ad ſecũ dimicãdũ hortatus: a Biornone ſequeſtris ordinis viro regẽ cũ plæbeio cõgredi ꝓhibẽte laceſſitur. Cũq; Biorno ſinuato arcu neruo ſagittam aptaret: ſubito emiſſum ab Auone ſpiculũ cordis ſumma trãſfixit. Cuius altera mox ſagitta comes mediis digitorũ cõcluſis impacta ſucceſſit. His tertia ſupueniẽs: in applicatã neruo ſagittã icidit. Auo quippe prõptiſſima ſagittãdi opa eminus vtẽs: de induſtria geſtamẽ tãtũ hoſtis offenderat: vt idẽ in ipm ſibi licere demõſtrãs: pugilẽ a ꝓpoſito reuocaret. Biorno vero nihil ob hoc animi minuẽs: ſpreto corporis ꝑiculo cõſtãti mẽte & vultu: diſcrimen iniit: ita vt nec Auonis qcq̃ ingenio deferre: neq; ex cõſueta aliqd fortitudine deponere videret. Itaq; nulla ex pte ꝓpoſito deturbatus: intrepidus duello ſe credidit. Quo cũ vterq; ſautius exceſſiſſet: aliud itẽ apud Addarnes mutua laudis æmulatione geſſerũt. Interfecto Anũdo: Fridleuus acerrimo hoſte liberatꝰ, ſummũq; & ſecurũ ociũ nactus: ferociſſimũ ingeniũ ſuũ voluptati cedere coegit: traiectoq; i venerẽ ſtudio: claſſem inſtaurat: negatas olim nuptias petiturus. Deniq; nauigationẽ

Grubbus filiã Fridleuo deſpondet.

ingreſſus cũ defecta vẽtis claſſe: vicos alimẽta petiturus irrũꝑeret: A Grubbo quodã hoſpitaliter habitus: tãdẽq; filiæ eius cõnubio potitus: Olauũ vocabulo filiũ ꝓcreauit. Interiecto quoq; tẽpore Frøgerthã adeptus, dũ patriã parũ ꝓſpera nauigatione repeteret, ignotę inſulæ littoribus appulſus: theſaurũ humi cõcluſum effodere, cuſtodẽq; eius draconẽ vitandi veneni gratia bouino tergore tectus appetere cuiuſdã per quietẽ cõſpecti monitũ ꝑdocet. Intentũq; ſcuto coriũ venenatis dentium

De dracone.

morſibus obiectare ꝑcipit. Igit experiẽdæ viſionis cauſa anguẽ vndis emergẽtẽ adortus: diu in ſquameũ latus irrita tela cõiecit. Quippe ſpiculorũ ĩpulſum cruſtrata corporis duricies fruſtrabat. Ipſe vero coluber crebras admodũ ſpiras agitãs orbiculato caudę flexu tactas obiter arbores ſtirpitꝰ euertebat. Cæterũ crebro corporis tractu cauata ad ſolidũ humo ꝑruptũ hinc inde latus effecerat: vt qbuſdã in locis aduerſos colles media valle ſequeſtrari cõſpicimꝰ. Igit Fridleuus ĩuicta belluæ ſuꝑma cõſiderãs: ima gladio tẽtat: ꝑfoſſaq; inguinis parte ſaniẽ palpitãtis elicuit. Qua extincta pecuniã Hypogęo erutã nauigiis deportãdã curauit. Euoluto anno: Bior-

Biornonis Auoniſq; cõciliatio.

nonẽ atq; Auonẽ ſæpius ex ꝓuocatione cõgreſſos: maxima cura in gratiã reduxit: amicitiiſq; odia mutare cõpulit: qbus etiã filiũ Olauũ tres annos natũ nutricandũ cõceſſit. Pellicẽ vero Iurithã, eandẽq; Olaui matrẽ recepto in cõmilitiũ Auoni ma-

Olaui educatio.

trimonio copulauit: æquiori animo repudiũ laturã exiſtimãs: ſi tãto pugile maritata ꝓ regio: ſtrenuũ ſortiret amplexũ. Mos erat antiquis ſuꝑ futuris liberorũ euẽti-

De tribus Parcis.

bus Parcarũ oracula cõſultare. Quo ritu Fridleuus Olaui filii fortunã exploraturꝰ, nuncupatis ſolẽniter votis: deorũ ædes precabũdus accedit: vbi introſpecto ſacello ternas ſedes totidẽ nymphis occupari cognoſcit. Quarũ prima indulgentioris ani-

Olaui deæ tres fatales.

mi liberalem puero formã, vberẽq; humani fauoris copiã erogabat. Eidem ſecunda beneficii loco liberalitatis excellentiã cõdonauit. Tertia vero proteruioris ingenii

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

inuidentioriſq; ſtudii fœmina ſororum indulgentiorē aſpernata cōſenſum: ideoq;
earũ donis officere cupiens: futuris pueri moribus parſimoniæ crimen affixit. Ita
aliarũ beneficiis triſtioris fortunæ veneno corruptis: accidit: vt Olauo pro gemina
munerũ ratione permixta liberalitati parcitas tribueret cognomentũ. Quo euenit
vt prioris indulgentiæ ſuauitatē inſerta beneficio nota cōfunderet. Cũq; regreſſus
Noruagia Fridleuus iter per Suetiã haberet: vltro legati partibus aſſumptis cælibi
adhuc Haldano Hythini filiam: quã monſtro quōdã exemerat: impetrauit. Interea
coniunx eius Frogertha Frothonē enixa eſt: ab eximia mutuãtem largitate cogno-
men. Itaq; Frotho ob auitæ felicitatis memoriã quã ſuo nomine referebat, ab incu-
nabulis, primiſq; infantię rudimẽtis adeo cũctis charus euaſit: vt ne humi quidē in-
cedere: aut cōſiſtere toleratus: ſinu iugiter atq; oſculis foueretur. Ita nō vni modo
pædagogo addictus: ſed quaſi cōmunis omniũ alũnꝰ extabat. Defuncto vero patre
cũ duodecimũ ætatis annũ ageret: Saxoniæ regulos Suertingũ, & Haneuũ impiũ
detractãtes: ac palã rebellare cōniſos: acie ſuꝑauit: deuictiſq; gẽtibꝰ ſeruitutis noīe
pẽdẽdi ꝓ capite nũmi mulctã inflixit. Adeo nãq; liberalis extitit, vt recẽti largitatis
cōſuetudine priſca militiæ ſtipẽdia duplicaret: neq; eñ ſe Tyrãnorũ more cōībus
vitiorũ illecebris obiiciebat: ſed qcqd honeſtati ꝓximũ ꝓuidebat, ardẽter appetere:
opes in ꝓpatulo habere: cæteros largiẽdo p̄currere: omnes hũanitatis officiis ante-
uenire: & qđ difficillimũ eſt: virtute inuidiã vincere cōtẽdebat. Cuiꝰ rei gratia bre
ui tãtã apud oēs claritatē cōtraxit: vt adoleſcẽtulus nō modo fama maiorũ titulos
exæquaret: ſed etiã vetuſtiſſima regũ monimẽta trãſcẽderet. Iiſdē tẽporibꝰ Starca
therus qdã Storuerki filiꝰ periclitatis naufragio ſociis: ſolꝰ vi aut fortuna delapſus
ob incredibilē corporis animiq; p̄ſtãtiã hoſpes a Frothone colligit. Cuiꝰ cũ aliquã-
diu cōtubernalē egiſſet: indies cultius, ac decẽtius habitꝰ, tãdē ſpecioſo donatꝰ naui
gio maritimas excubias ꝓcurãdo piraticũ munꝰ agitare p̄cipit. Siqdē excellẽtius
humano habitu corpus a natura ſortitus: ita id animi magnitudine æquabat: vt
nulli mortaliũ virtute cedere putaret. Cuius tam late patēs claritas fuit: vt adhuc
quoq; celeberrima factorũ eius, ac noīs opinio ꝑſeueret. Neq; eñ ſolũ apud noſtros
egregiis operũ titulis chorufcabat: verũ etiã apud omnes Sueonũ Saxonũq; ꝓuin-
cias ſpecioſiſſima ſibi monumẽta pepererat. hũc in ea regione q̃ Suetiã ab oriẽte cō-
plectit: quãq; nũc Eſtonũ aliarũq; gẽtiũ nũeroſa barbaries latis ſedibꝰ tenet: originē
duxiſſe memoriæ ꝓditũ cōſtat. Fabuloſa autē & vulgaris opinio q̃dã ſuꝑ ipſius or
tu rationi incōſentanea, atq; a veri fide penitus aliena cōfinxit. Tradunt eñ qdã q;
a gigantibus editus mōſtruoſi generis habitũ, inuſitata manuũ numeroſitate pro-
diderit: aſſerũtq; Thor deum quatuor ex his effluentis naturæ vitio ꝓcreatas, eli-
ſis neruorũ cōpagibus auulſiſſe: atq; ab integritate corporis prodigiales digitorũ
eruiſſe cōplexus: ita vt duabus tãtũ relictis, corpus qđ ante in giganteæ grãditatis
ſtatũ effluxerat: eiuſq; formã informi mẽbrorũ multitudine rep̄ſentabat: poſtmo-
dum meliore caſtigatum ſimulacro breuitatis humanæ modulo caperetur. Olim
enim qdã magicæ artis imbuti Thor videlicet & Othinus, aliiq; cōplures mirãda
prę̄ſtigiorũ machinatione callẽtes: obtẽtis ſimpliciũ animis diuinitatis ſibi faſtigiũ
arrogare cœperũt. Quippe Noruagiã, Suetiã, ac Daniã vaniſſimæ credulitatis la-
queis circũuentas ad cultus ſibi pẽdẽdi ſtudiũ cōcitãtes: p̄cipuo ludificationis ſuæ
cōtagio reſꝑſerũt. Adeo nãq; fallaciæ eorũ effectus ꝑcrebuit: vt in ipſis cęteri quã
dam numinũ potentiam venerãtes: eoſq; deos, vel deorum complices autumantes

Olauus parcus.

De quarto Frothone cognomẽto Largo.

Subactō. vi. Theutoni-corum.

Initiũ Starcatheri pugilis.

Ortus Starcatheri.

De diis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

veneficiorũ auctoribus ſolẽnia vota dependerent: & errori ſacrilego reſpectũ ſacris
debitũ exhiberẽt. Quo euenit vt legitima feriarũ ſeries apud nos eorũdẽ nominibꝰ
cẽſeatur: cũ ipſis Latinorũ veteres, ſiue a deorũ ſuorũ vocabulis, ſiue a ſepteno pla=
Dierum nomina. netarũ numero nũcupationẽ ſingulatim adaptaſſe noſcãtur. Eos tamẽ qui a noſtris
colebãtur nõ eſſe quos Romanorũ vetuſtiſſimi Iouẽ Mercuriũq; dixere: vel quibus
Græcia latiũq; plenũ ſupſtitioſis obſequiũ exſoluerũt: ex ipſa liquido feriarũ appel=
latiõe colligit̃. Ea eñ q̃ apud noſtros Thor, vel Othini dies dicit̃ apud illos Iouis, vel
Thor. Mercurii feria nũcupat̃. Si ergo Thor Iouẽ, Othinũ Mercuriũ: iuxta deſignatæ in=
Othinus. terꝓtationis diſtinctionẽ accepimus: manẽte noſtrorũ aſſertione Iouẽ Mercurii fi=
liũ extitiſſe cõuincitur: apud quos Thor Othino genitus: vulgari ſentẽtia ꝓhibet̃.
Cũ ergo latini contrario opinionis tenore Mercuriũ Ioue editũ aſſeuerẽt: reſtat vt
cõſtãte eorũ affirmatione Thor aliũ q̃ Iouẽ, Othinũ quoq; Mercurio ſentiamꝰ exti
tiſſe diuerſum. Sũt q dicãt deos quos noſtri coluere: cũ iis quos Græcia vel latiũ ce=
lebrabat: ſolũ participaſſe vocabulũ: ſed iſtos tanq̃ maieſtate ſuppares ab illis cultũ
cũ noĩe mutuatos fuiſſe. Et hæc ſuꝑ Danicæ vetuſtatis numinibus diſſeruiſſe ſuffi=
ciat. Quę ideo pauliſꝑ a me in cõmune deducta ſunt: vt legẽtibus liquidũ fiat: qbꝰ
patria noſtra ritibus pagana ſupſtitione paruerit. Nũc ꝓpoſiti diuerticulũ repetã.
Starcatherus Wicarũ necat. Tradũt veteres Starcatherũ cuius ſupra memini in Wicari Noruagiẽſiũ regis iu=
gulo: deorũ fauori facinorũ ſuorũ principia dedicaſſe. cuius rei tenor tali quorũdã
aſſertione cõtexit̃: volens quondã Othinus Wicarũ funeſto interire ſupplicio, cũ id
aperte exequi nollet: Starcatherũ inuſitata prius grãditate cõſpicuũ: nõ ſolũ animi
fortitudine, ſed etiã cõdendorũ carminũ ꝑitia illuſtrauit: quo prõptiore eius opa
ad ꝑagendũ regis exitiũ vteret̃. Hanc quippe eũ dignationi ſuæ gratiã relaturũ ſpe
rabat. Quẽ etiã ob hoc ternis ætatis humanæ curriculis donauit: vt in his totidẽ ex
ecrabiliũ oꝑũ auctor euaderet. Adeo illi cõſequẽte flagitio vitæ tẽpora ꝓroganda
cõſtituit. Qui mox Wicarũ adiens, inq; eius aliquãdiu cõtubernio diuerſatus: inſidi
as obſeqo texit. Tãdẽ piraticũ cũ eo opus ingredit̃. Cũq; quodã in loco diutina tẽꝑe
ſtatũ ſæuitia vexaret̃: ita vẽtis nauigationẽ fruſtrãtibus: vt maiorẽ anni ꝑtẽ quieti
tribuerẽt. deos hũano ſanguine ꝓpiciãdos duxerũt. Itaq; cõiectis in vrnã ſortibus:
regiæ necis victimã depoſci contigit. Tũc Starcatherus facto ex viminibus laqueo
regẽ ĩplicuit: pœnæ ſpeciẽ dũtaxat exiguo tẽporis momẽto daturũ. Sed nodi rigor
ſuũ ius exequẽs: ſupremũ pẽdẽtis halitũ rapuit. Cui Starcatherus adhuc palpitãti
ferro ſpiritus reliquias euulſit. Cũq; remediũ afferre deberet perfidiã detexit. neq;
eñ illa mihi recẽſenda videtur opinio quæ viminũ molliciẽ ſubitis ſolidatã cõple=
xibus ferrei morẽ laquei ꝑegiſſe cõmemorat. Deĩde capto Wicari nauigio: Bemonũ
quẽdã cũctis Daniæ piratis virtute ꝓ̄ſtantẽ maritimũ ꝓ̄donẽ geſturus accedit. Be=
moni nãq; collega Fraccus noĩe piratici laboris tedio nuꝑ ſe eiꝰ ſocietati ĩterpoſita
ꝑcuniæ pactione ſubduxerat. Tãtã aũt Starcatherus, ac Bemonus: ſeruãdæ ſobrie
De ſobrietate gigantũ. tatis curã habebãt: vt nũq̃ ebrioſa ſibi potione indulſiſſe dicant̃: ne ꝓ̄cipuũ fortitu=
dinis vinculũ cõtinẽtia/luxuriæ viribus elideretur. Cũ ergo ꝓfligatis late ꝓuinciis
ardore quoq; Tyrãnico Ruſciam inuaſiſſent: incolæ parũ mœnibꝰ armiſue cõfiſi ꝓ
hibẽdis hoſtiũ inceſſibꝰ inuſitati acuminis clauos obiicere cœꝑerũt: vt quorũ repri
mere neqrẽt ĩpetũ: morarent̃ excurſum: taciteq; plãtas humꝰ eliderẽt: qbꝰ palã acies
reſiſtere trepidaſſet. Sed ne id qdẽ ĩpedimẽti genꝰ arcẽdis hoſtibꝰ efficax fuit. Neq;
eñ Danis ad eludendã Rutenorũ operã calliditas defuit: cõtinuo nãq; lignea pedi=

bus tegmina ſubmittẽtes ſubiectos plantis aculeos innocuis preſſere veſtigiis. Eſt
autẽ ferrũ hoc quatuor diſpertitũ ſtilis: iiſdẽq; taliter cõſtitutis: vt in quãcũq; illud
partem caſu ſe eiiciat, triũ incũctãter pedũ æqualitate ſubſiſtat. Tum ſaltus inuios
ac nemorũ denſiſſima quæq; penetrantes Ruthenorũ principẽ Floccũ montanis q̃-
bus erepſerat latebris eiecere. Quo in loco tanto prędæ potiti ſunt: vt ne vnus qui-
dem extaret: qui nõ auro argẽtoq; onuſtus claſſem repeteret. Mortuo autẽ Bemono
Starcatherus ab athletis Biarmẽſibus ob virtutẽ adcitus cũ plurima apud eos me-
moratu digna edidiſſet facinora: Sueonũ fines ingreditur: vbi cũ filiis Frø ſeptẽnio
feriatus, ab his tandẽ ad Haconẽ Daniæ tyrannũ ſe cõtulit: ꝙ apud Vpſalam ſacri-
ficiorũ tẽpore cõſtitutus effœminatos corporũ motus, Scęnicoſq; mimorũ plauſus
ac mollia nolarũ crepitacula faſtidiret. Vnde patet q̃ remotũ a laſciuia animũ ha-
buerit: q ne eius quidẽ ſpectator eſſe ſuſtinuit. Adeo virtus luxui reſiſtit. Itaq; cum
Hacone claſſem in Hiberniã extulit: ne vel vltima rerũ humanarũ imperia Danicis
armis intacta conſiſterẽt. Ea tẽpeſtate rex inſulæ Hugletus extabat. Qui cũ frequẽs
opibus ęrariũ haberet: adeo tamẽ auaritiæ obnoxius extitit: vt datis aliquãdo cal-
ceis: quos ſtudioſi manus cõmẽdaſſet opificis, ligamẽta detraheret: ſubmotiſq; loco
ſuo corrigiis: donũ ad iniuriã trãſferret. Cuius rei deformitate tãtũ muneri crimi
nis afferebat: vt odiũ ꝓ gratia ꝑcipere viderẽt. Itaq; neminẽ ex honeſtis liberalitate
proſequi ſolitus circa mimos ac ioculatores munificẽtiæ ſtudiis vti cõſueuit. Opor
tebat nãq; vt turpis turpibus cõmercia familiaritatis impẽderet: & vitiorum tabo
obſitus culpæ ſocios blãdimẽtorũ lenocinio demulceret. Fuere tamẽ ei ſpectatæ vir
tutis ꝓceres. Gegathus & Suibdauus q inter effœminatorũ cõſortia veluti gẽmæ
ſtercoribus inſitæ: cõſpicuo militariũ operũ fulgore pollebãt. Itaq; ſoli regiarũ opũ
defenſores extabãt. Igit̃ p̃lio inter Hugletũ & Haconẽ cœpto mimorũ greges q̃bus
inſtabilitatẽ corporũ leuitas peperit animorũ trepidis aciẽ ſoluere decurſibꝰ, tãtaq;
regis beneficia ſola fugæ deformitate pẽſarũt. Tũc Gegathus & Suibdauus ſoli tot
hoſtiũ milibus obiecti: incredibili bellũ virtute geſſerũt: vt nõ duorũ modo militũ:
ſed vniuerſi agminis p̃tes agere viderent̃. Sed & Gegathus Haconẽ ſibi pertinacius
imminẽtẽ tãto pectoris vulnere affecit: vt iocinoris ſup̃ma detergeret. Illic Starca-
therus dũ ferro Gegathũ petit: acerbiſſimũ capite vulnus excepit: vnde poſt modũ
in quodã carmine: nõ alias triſtiorẽ ſibi plagã incidiſſe perhibuit: q̃d licet diſciſſi ca
pitis p̃tes exteriore pellis ambitu necterẽtur: latens tamẽ in vulnere liuor clauſum
putredinis cõtagiũ occultabat. Victo occiſoq; Hugleto: ſed & Hiberniẽſibꝰ in fugã
actis: Starcatherus, quoſcũq; ex hiſtrionibꝰ captioni caſus obtulit: cædẽdos curauit
ſatius ratus in ſcurrarũ agmẽ cuticulæ damno ridiculũ dictare ſuppliciũ: q̃ pœna
capitis funeſtũ impetrare diſcrimẽ. Ita iocularis miniſterii, ſordidęq; cõditiõis cater
uã ꝓbroſo aĩaduerſionis genere inſecutus: obſcœno verberũ ludibrio mulctare cõ-
tentus extitit. Tum Dani apud vrbẽ Duffliñã regias opes ęrario egeſtas publico ra
ptu conuelli iuſſerũt. Tãtæ ſiquidẽ magnitudinis pecunia reperta fuerat: vt minor
partitionis cura cũctis exiſteret. Poſt hæc Starcatherus ad inhibẽdã oriẽtaliũ defe
ctionẽ vna cũ Wino Sclauorũ principe delegatur. Qui ſimul aduerſum Curetum,
Semborũ, Sangalorũ, omniũq; poſtremo oriẽtaliũ exercitus/pręliati, claras late vi-
ctorias edidere. Eximiæ opinionis gladiator noĩe Wiſinnꝰ apud Ruſciam rupẽ: quæ
Anafial dicit̃ ſede & mãſione cõplexꝰ: vicinas, lõgĩquaſq; ꝓuincias oĩ iiuriæ genere
vexauit. Hic omnẽ telorũ aciẽ ad hebetudinis habitũ ſolo cõſpectu redigere ſolebat.

Hugletus Hiberniæ rex.

Nota de cõtinentia gigantum.

Starcatheri vulnus.

Hugleti cædes. Hibernorũ ſubactio tertia.

Acies oculorum mõſtruoſa.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Quamobrẽ tãtam viribus eius audaciam ꝑperit exclusus vulnerũ metus: vt etiam
illuſtriũ virorum coniuges maritis ſpectantibus raptas ad ſtuprum pertraheret.
Cuius ſceleris Starcatherus rumore excitus: tollendi auctoris gratia Ruſciã petit.
Wiſinnus cæditur.
Qui quoniã nihil expugnatu difficile habuit: petitũ ex prouocatione Wiſinnũ etiã
artis ſuæ beneficio ſpoliatũ oppreſſit. Ferrũ quippe ne præſtigiatori conſpicuũ fo-
ret/tenui admodũ pelle cõtexit: neq; Wiſinno, aut præſtigii virtus, aut viriũ magni
tudo, quo minus Starcathero cederet, auxilio fuit. Deinde apud Bizantium inuictę
Tanna vincitur.
opinionis gigantẽ, Tãnã nomine corporis viribus fretus colluctando deuicit: igno
tasq; terrarũ partes proſcripti titulo ꝑtere coegit. Igitur cum nulla fortunæ ſæui-
tia vires eius victoria fraudare potuiſſet: Poloniæ partes aggreſſus: athletam quem
Waſce athleta.
noſtri Waſce Theuthones vero diuerſo literarum ſchemate Wilzce nominãt: duelli
certamine ſuperauit. Interea Saxones defectionẽ moliri/ idq; maxime in animo ha-
bere cœperunt: qualiter inuictũ bello Frothonẽ præter publici conflictus morẽ op
primerent. Qđ optime duello gerendũ rati mittũt qui regẽ ex prouocatione laceſ-
ſerent. ſcientes eũ diſcrimen omne prompta ſemꝑ mẽte cõplecti: animiq; eius ma
gnitudinẽ nulli prorſus exhortationi ceſſuram. Quẽ tunc tẽporis maxime adorien
dum putabant: cũ Starcatherũ cuius plæriſq; formidoloſa virtus extabat: negotio-
ſum abeſſe cognoſcerẽt. Cunctãte vero Frothone: ſeq; cũ amicis ſuper dando reſpõ
ſo collocuturũ dicente: ſuperuenit Starcatherus piratica iam regreſſus: qui ex hoc
maxime prouocationis habitũ reꝑhendit: ꝙ diceret regibus nõ niſi in compares ar-
ma congruere: eadẽq; aduerſum populares capienda non eſſe: per ſe vero tãq̃ obſcu
Hama.
riore loco natum, pugnã rectius amminiſtrandã exiſtere. Igitur Saxones Hamam
qui apud eos gymnicis palmis clariſſimus habebatur multis aggreſſi pollicitatio-
nibus ſi duello operam cõmodaret: molem corporis eius auro ſe repenſuros eſſe ꝑ-
mittũt: illectũq; pecunia pugilem ad campũ conflictui deputatũ militaris pompæ
tripudio proſequuntur: hinc Dani Starcatherũ regis ſui partes exequuturũ ad cer
taminis locũ militiæ inſignibus ornati perducũt. Quẽ Hama ætate marcidum iu-
uentæ fiducia deſpicatus: defunctũ viribus ſenem lucta q̃ armis excipere ꝑoptauit.
Eundẽ adortus terræ nutabundũ adegerat ni fortuna quæ vinci vetulũ nõ ſinebat
iniuriæ reſtitiſſet. Ita enim impellentis Hamæ pugno obrutus memoratur: vt geni
bus nixus humũ mento contingeret. Quã corporis nutationẽ egregia vltione pen
ſauit. Nam vbi reſuſcitato poplite manũ expedire, ferrũq; diſtringere licuit: mediũ
Hamæ corpus diſſecuit. Complures agri ſexagenaq; mancipia victoriæ præmiũ ex
Subactõ Saxonũ ſexta.
titere. In Saxones vero poſt Hamæ cædẽ adeo Danorũ inſoleuit imperiũ: vt pro cu-
bitaliũ membrorũ quolibet indicẽ ſeruitutis ſtipem quotannis pendere cogerẽtur.
Qđ ægre ferens Hanef: bellũ demendæ penſionis cupidine cum animo volutabat.
Cũq; pertinax amor patriæ mentẽ in dies oppreſſorũ miſeratione perfunderet: ſpi
Hanef cæditur.
ritum pro libertate ciuiũ erogare cupiẽs: rebellionis ſtudiũ patefecit. Quẽ Frotho
traiectis per Albiam copiis apud vicũ Hanøſra taliter ab eo nuncupatum occidit
Suertingus vero q̃q̃ non minus ciuiũ afflictatione moueretur: diſſimulato patriæ
malo peruicaciori q̃ Hanef ingenio libertatis propoſitum agitabat. Quod quidem
Suertingi facinꝰ turpe.
ſtudiũ dubitari ſolet virtuti an vitio ꝓpius fuerit. Ego vero plane id ſceleris arguo
qđ inſidioſa defectionis cupiditas edidit. Nam etſi patriæ libertatẽ quærere peruti
le videbatur: ad hanc tamẽ dolo ac proditione contẽdere non licebat. Cũ ergo Suer
tingi facinus plane ab honeſto deciuerit ne vtile id quidẽ extitiſſe conſtabit. Nam

ſpecioſius eſt aperte quem velis inceſſere odiumq; in propatulo exercere: q̃ adulte-
rina familiaritate veram nocendi cupidinē obſcurare. Sed quicquid ſcelere paritur
gloria vacuum eſt, breueſq; & occiduos fructus habet. Nam ſicut lubricus animus
eſt qui fallendi ſupercilium clandeſtinis artibus tegit: ita quicquid dolo affine eſt flu
xum ac fragile eſſe conuenit. Plęrūq; enim crimen in auctorem recidere cognitum
eſt, qđ & Suertingo eueniſſe / fama compertum habetur. Qui cum conuiuii ſimula-
tione exceptum regem incendio conſumere ſtatuiſſet: ab eodem occupatus tametſi
ipſum mutuo peremiſſet occiditur. Quo euenit vt alterius ſcelus amborum interi- Frothonis
tus foret. Itaq; etſi dolus in hoſtem efficax fuerit auctorē tamen impunitatis pręſi- quarti cæ-
dio non donauit. des.

FRothoni filius Ingellus ſuccedit. Cuius tranſuerſus ab honeſto Ingellus
animus relictis maiorum exemplis: totum ſe petulantiſſimi lu- rex. xxxiiii.
xus illecebris mancipauit. Igitur a bono rectoq; diſcolor, vitiaq;
pro virtute complexus, diſciſſis continentię neruis, intermiſſiſ-
q; regię maieſtatis officiis: ſordidum luxurię mancipium euaſit.
Sane quicquid compoſitis moribus obuium: aut inconcinnum
erat / excoluit: paterna auitaq; decora fœdiſſimarum libidinum
aſſuetudine polluebat. Clariſſimos maiorū titulos improbiſſimis obſcurabat operi-
bus. Adeo nāq; libidini ventris obnoxius erat: vt nec patris vltorē agere: nec hoſtiū
iniurias propulſare geſtiret: nihilq; dum gulę pareret / modeſte ac cōtinēter haben-
dū putaret. Egregium ſtemma ocio inertiaq; corrupit, fluxamq; ac voluptariam vi
tam degens: degenerē ſpiritū: atq; a parētum veſtigiis obliquo longe calle diſtortū
in obſcœniſſimas fœditatū voragines p̄cipitare gaudebat: fartores: lixas: frixoria:
gulę multiplices officinas varioſq; torrendæ aut condiendæ dapis artifices legere:
claritatis loco ducebat. Arma vero, militiam, bella: nec ipſe quidem vſu diſcere: nec
alios exercitio celebrare ſuſtinuit. Ita abiecto virili ſtudio / fœmineum ęmulatus eſt:
quem in omnem culinę nidorem irreſtrictus palati pruritus accēderat. Semper cra
pulam proflans cunctiſq; ſobrietatis partibus exutus: indigeſtam ventris ſaniem fœ
tido oris anhelitu ructabatur. Nec minus luxuria fœdus q̃ Frotho militia clarus ex
tabat. Adeo deliciis nimium intempeſtiua gulę corruptela molliuerat. Cuius intem
perantiæ faſtidio Starcatherus ad deſerendam Ingelli familiaritatem adductus: pe-
tito Sueonum regis Haldani contubernio: ocio negocium prętulit. Adeo ne nimiæ
quidē luxurię aſſenſor eſſe ſuſtinuit. Filii vero Suertingi veriti ne Ingello pœnas pa
terni facinoris darēt: ſororem ei in matrimonium contulerunt vltionem beneficio
pręcurſuri. Ex qua filios ſuſceptos Frothonem. Fridleuum. Ingellum atq; Olauum.
quem quidem ipſius ſorore editum aſſeueranter iniquitas perhibet. Cuius ſororem
Helgam quidam auri opifex obſcurę ſtirpis blanditiis compoſitus ac variis inſtru- De Helga.
ctus munuſculis quibus muliebris maxime cupiditas capitur in mutuas faces ama- Aurifabri
toria comitate pertraxerat. Quippe poſt obitum regis nō exiſtentibus qui paterna petulantia.
in prole merita colerent: cuſtodię inops tutoribuſq; defecta fuerat. Quod cum Star
catherus ex aſſidua viatorum relatione cognoſceret: impunitum fabri luxum præ-
terire nō ſuſtinēs. Quippe vt memorē beneficiorū cultorē, ita prōptū inſolētię vin-
dicē agere cōſueuerat. tā inuſitatę p̄ſumptionis audaciā vltū ire deproperat orpha
nę alumnę vetuſta Frothonis merita repenſurus. Deniq; peragrata Suetia fabri pe- Alūna Star
nates ingreſſus vicinū limini locum occupat pilleolo ne proderet obſcurāte. Quem catheri.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

faber nõ ſatis doctus vili interdum amiculo validas ſubeſſe manus: obiurgatum ęde ocyus excedere iubet: inter egẽtiũ gregem vltimis eſcarũ reliquiis potiturũ. At ſenex ab inolita ſibi moderatione patientiã mutuatus nihilominus ibidem acquieſcere paulatimq; petulantiã hoſpitis experiri ſtudebat. Procurſum nãq; furoris ſuperior impetu ratio refrenabat. Tum faber aperta puellam procacitate aggreſſus: in eius forte ſinũ iactauerat corpus: capitis comã virgineis manibus offerens depectẽdam. Exerto quoq; lumbari operã eius demendis culicibus expetebat. Extorſitq; vt ſplendidiſſimę familię fœmina pollentes amœnitate digitos ſordidiſſimis femoralibus inſerere nõ erubeſceret. deinde credita voluptatis licẽtia interiori ipſius togæ prurientes inferre palmas, inſtabileſq; manus pectori propius admouere ſuſtinuit. At illa noti quondã ſenis intuitu curioſiore pręſentiã capiens: concepto pudore libidinoſę cõtrectationis petulantiam ſpreuit, manuſq; reppulit impudicas: quinetiam armis opus habendũ edocens, laſciuiori luſu deſiſtendum hortatur. Quo viſo Statcatherus qui propter fores pileo caput obſcurante conſederat, iam tantũ hauſerat irę: vt vlterius cohibendę manus impatiens: depoſito velamine dextram diſtringendo iniiceret ferro. Tum faber qui nil niſi laſciuũ nouerat improuiſo fluctuans metu vbi rem ad manus perueniſſe cognouit: abiecta defenſionis ſpe in fuga vnicum neceſſitatis pręſidium circũſpexit. Itaq; tã foribus: quarũ hoſtis aditum tuebatur: erumpere arduum erat: q̃ intra penates percuſſorem opperiri graue. Tandem obſtrictus neceſſitate animus, finem cunctationi poſuit: cenſuitq; certo atq; euidenti periculo appetibilius eſſe diſcrimen cui vel modica ſalutis ſpes ſubeſſe poterat. Fugam quoq; q̃q̃ periculi affinitate pręarduam, tamen quia miniſtra opis ſalutiq; propior videbatur appetiit: morã quę tanq̃ expers ſubſidii malũ ineuitabiliſq; iacturę capax videbatur abiiciens. Sed dum limen occupat a pręſidente foribus ſene medias cęſus nates, lapſo ſeminecis veſtigio concidit. Quippe percuſſor magnopere cauendũ duxerat ne clariſſimas manus turpiſſimi ciniflonis exitio commodaret, improbi amoris faces grauius ignominia q̃ morte mulctatas exiſtimans. Ita a quibuſdam calamitoſus extincto punitior exiſtimatur. Quo effectum eſt vt puella parentũ officiis defecta erudītiſſimam morib⁹ fœminam ageret: inq; ſemetipſam quaſi ſeduli tutoris officium exerceret. Cumq; Starcatherus circũſpectam vndiq; familiam recenti hoſpitis iactura indoluiſſe cognoſceret: ignominiam ſautii inuectius exaggerẽdam curauit inſultandoq; ſic cœpit.

Vnde ſtupet taciturna domus? quę cauſa dolorem
Integrat: aut vbi nũc vxorius ille quieſcit:
Nuper ob indignũ ferro mulctatus amorẽ?
Nũquid adhuc faſtũ luxũq; reſeruat inertẽ?
Aut tenet ĩcœptũ, primaq; libidine feruet?
Extrahat alternis mecũ ſermonibus horã
Heſternũq; odium verbis cõponat amicis.
Lętior emergat facies. nec plãgor in ęde
Perſonet, aut mœſtos ſinat obtorpeſcere vultus.
Scire volens quis virgineo flagraret amore:
Dilectęq; mihi facibus premeretur alumnę:
Pilleolum ſumpſi ne noto proderer ore.
Cum faber ille procax laſciuis greſſibus intrat:

Hac illacq; agitans inſtructo fœmina geſtu
Nec minus ad varios intendens lumina nutus:
Caſtorio cui tegmen erat chlamys obſita limbo:
Inſtratę gemmis crepidę. toga cultior auro.
Splendida nexuerant tortum redimicula crinem
Et varicata vagum ſtringebat vitta capillum.
Hinc adoleuit iners animi tumor, ingeniumq;
Diuitias genus eſſe putans: aut ęra parentes.
Fortunamq; magis opibus q̃ ſanguine penſans.
Hinc ſubiit faſtus, habitumq; ſuperbia traxit.
Nam miſer ob cultum magni ſe credere cœpit.
Ingenuiſq; parem cinifio. qui pellibus auras
Venatur, crebroq; ciet ſpiramina tractu.
Qui digitis cineres verrit: qui ſæpe reductis
Aera folliculis captat: tenuiq; flabello
Spiramenta creat: torpenteſq; excitat ignes.
Inde puellare gremium petit. appoſituſq;
Virgo inquit mihi pecte comã tactuſq; ſalaces
Compreſſa pulices: & quo cutis vritur aufer.
Hinc reſidens auro ſudantia brachia pandit
Puluino annixus tereti: cubitoq; reclinis
Ornatum iactare volens, ceu belua latrans,
Explicat obtortę contracta volumina caudę.
Illa mei noſcens compeſcere cœpit amantem:
Laſciuaſq; fugare manus. meq; eſſe profeſſa.
Parce precor digitis (inquit) ſtimulumq; coercens
Contiguum valuis vetulum placare memento.
In luctum recidet luſus. Starcherus adeſſe
Creditur. & lento quid agas diſquirit ocello.
Cui faber. imbellem noli palleſcere coruum
Pannoſumq; ſenem. nunq̃ validiſſimus ille,
Quem metuis tam vulgato vileſcere cultu
Suſtinuit. gaudet nitido vir fortis amictu.
Et veſtem pro mente petit. tunc tegmine dempto
Eripui ferrum fabriq; pudenda fugacis
Perſecui. patuere nates & ab oſſe reſectę
Viſcera nudabant. ſurgo mox. atq; puellæ
Ora premens pugno: contuſa nare cruorem
Elicio. tunc labra malis aſſueta cachinnis
Sanguine permixto lachrymis maduere: luitq;
Stultus amor quicquid blandis commiſit ocellis.
Luſerit infœlix, quę cęca libidine fertur
More furentis equę, ſepelitq; cupidine formam.
Gentibus externis precio vęnire mereris:
Digna mola: ni te falſo probet inſimulatam

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Elicitus mãmis cruor,expugnetq; reatum
Vber inops lactis:at ego te criminis huius
Arbitror immunẽ.ſed noli ſuſpitionis
Ferre notas.aut te falſis permittere linguis:
Et male carpendam populo prętare loquaci.
Rumor obeſt multis,nocuitq; infamia mendax.
Fallitur exiguo vulgaris opinio dicto.
Defer auis.venerare patres, memor eſto parẽtum,
Et proauos metire tuos:ſtet gloria carni.
Quis furor inceſſit?quod te faber improbe fatum
Impulit ingenuam tentare cupidine ſtirpem?
Aut quis te virgo claris digniſſima fulcris:
Egit in obſcuram venerem/dic quo potes auſu
Os cinerem redolens roſeis guſtare labellis:
Vel fœdas carbone manus in pectore ferre?
Ac lateri ſociare tuo verſantia prunas
Brachia,& aſſidua duratas forcipe palmas
Sinceris adhibere genis,ſparſumq; fauilla
Complecti caput:& nitidis mandare lacertis?
Quanta ſit in cunctis memini diſtantia fabris
Ictus ab his quondam:nomen quippe omnibus vnũ
Officii commune manet.ſed pectora ſubſunt
Ingeniis diſcreta ſuis:me iudice pręſtant:
Qui gladios & tela viris ad pręlia cudunt:
Ingenioq; animos produnt:& corda rigore
Officii ſignant:auſumq; labore fatentur.
Sunt & nonnulli quibus ęs caua teſtula promit
Diuerſas fuſo ſpecies imitantibus auro:
Qui torrent venas recoquuntq; metalla.ſed ipſis
Mollius ingenium finxit natura:manuſq;
Eximia quas arte dedit formidine preſſit.
Tales ſępe dolo dum flatilis eliquat ardor
Aes teſtę immiſſum,ſubducunt aurea maſſis
Cruſtula,furtiuum concha ſitiente metallum.

His dictis Starcatherus non minorem ex voce:q̃ opere voluptatem ſortitus: Haldanum repetit,eiuſq; militiam proxima familiaritate cõplexus.nunq̃ bellorum exercitio abſtitit.ita vt abſtractũ delitiis animũ continua armorum intẽtione torqueret. Fuere aũt Ingello ſorores Helga & Aſa:ex qbus Helga thoris admodũ matura: Aſa vero annis minor/cõnubioq; ĩhabilis erat. Tũc Helgo Noruagiẽſis poſtulãdę Helgę cupidine cõcitatus:nauẽ cõſcẽdit.Cęterũ nauigationẽ tanto inſtruxerat luxu:vt excultorũ auro velorũ apparatu vteref:q̃ etiã inauratis malis ſubnixa/ purpureis reſtibus tenebãtur.venienti Ingellus votũ impetrandũ promittit.ſi modo oblatos pugiles ad teſtandam opinionis ſuę experientiã pugna ſuſtinere pręſumeret.Nec cõditione pmotus Helgo,q̃ libẽtiſſime ſe pacto operã daturũ reſpõdit. Itaq; ſolẽni ſponſalium titulo futurę copulę pactio cõſecratur.Per idẽ tẽpus apud inſulã Sialandiam

Helgo Noruagiẽſis.

nouem ducis cuiuſdam filios inoleuiſſe memorię proditum eſt: apprime viribus: &
audacia ꝑditos quorũ maximus Angaterus exſtabat. Qui cũ eiuſdẽ puellę cõpetito-
rẽ ageret, negataſq; ſibi nuptias Helgoni ꝓmiſſas videret: paleſtrica illũ prouocatio
ne ſollicitat: ferro moleſtiã propulſurus. Approbat Helgo propoſitas pugnæ partes
& nuptiarũ die dimicandi tẽpus amborũ votis cõdicitur. Confundebatur eñ apud
omnes quiſquis certamẽ ad dimicandũ prouocatus abnueret. Quãobrem Helgonẽ
hinc detrectandę pugnę rubor / inde gerendę metus angebat. Siquidẽ pręter cõmu-
ne prouocatiõis ius impari manu ſe laceſſitum credebat, ꝙ ſolus aduerſum nouem
pugnã ſpopondiſſe videretur. Hęc voluentem ſponſa auxilio opus habiturũ docet,
hortaturq; pugna abſtineat: qua nihil pręter mortẽ aut ignominiam petiturus vi-
deatur: præſertim cum eorum aduerſum quos dimicaturus eſſet numerum: nulla
diffinitionis certitudine clauſiſſet. Quãobrem periculo parcat Starcatherũq; apud
Sueones agentem ſaluti conſulturus expoſcat: qui indigentibus adeſſe, & triſtes plæ
rũq; caſus felici interuẽtu redimere ſoleat. Gratum Helgoni conſilium fuit. Qui cũ
paruulo comitatu ſumpto Suetiam ingreſſus ad nobiliſſimam eius vrbem Vpſalam
perueniſſet: ingreſſu abſtinens pręmittit qui Starcatherum ſalutationis officio prę
tẽtatum ad Frothonis filiæ nuptias inuitaret. Qua comitate Starcatherus: perinde
ac iniuria laceſſitus: acrius inſpectũ iuuenem tam ineptę legatiõis pœnas daturum
reſpondit, niſi chariſſimi ſui Frothonis mentionem mandatis inſertam haberet: ꝙ
ſe ſcurræ vel paraſiti more lautioris alimonię gratia ad alienæ culinę nidorem de-
currere ſolitum exiſtimauerit. Quod poſtꝗ Helgo ex ſatellite cognouit: regiam in-
greſſus Frothonis filię titulo conſalutatum ſenem condictæ ex prouocatione pugnę
ſocium depoſcit: cui ob hoc ſe minus ſufficere dixit ꝙ cõflicturę ſecum partis nume
rum conditionis modus incertum reliquerit. Quem Starcatherus loco certaminis
ac tempore cognito non ſolum ſupplicem recepit: verumetiam auxilii promiſſione
firmatum Daniam cum comitibus repetere iuſſit: affirmans ſe eius aditum occulto
callis compendio quęſiturum. Quo diſcedente interiectis diebus profectionẽ orſus:
ſi famę credi fas eſt, velocitate greſſus tantum locorum diali itinere emenſus prodi-
tur, quantum pręcedẽtes diebus duodecim peragraſſe dicuntur: ita vtriq; fortuito
veſtigiorum concurſu vno eodemq; tempore deſtinatos: Ingelli penates attinge-
rant vbi cũ Starcatherus miniſtrorum more menſas conuiuiis obſitas præteriret:
præmemorati. ix. plenis deformitatis geſtibus toruos ore fremitus dantes ac more
ſcænico decurſantes in pugnam ſe mutua adhortatione firmabant. Sunt qui eos ve-
nienti athletæ ſæuientium canum exemplo oblatraſſe perhibeant. Quibus Star-
catherus increpatis ꝙ adulterino oris habitu ridiculam ſibi formam conciſcerent,
patuliſq; buccarum rictibus laſciuirent: taliter effœminatorum diſſolutam molli-
tiem intemperantiæ ſuæ luxum deducere prædicabat. Interrogatus igitur an ei
dimicandi virtus ſuppeteret: non vnum tantum verum quotlibet admiſſos exci-
piendi certiſſimas ſibi vires exſtare reſpondit. Quod audientes nouem: animad-
uertunt hunc eſſe quem in ſubſidium Helgonis e longinquo venturum accepe-
rant. Idem vt ſponſæ thalamum attentioribus vallaret excubiis: voluntariam vi-
giliarum curam amplexus: reductas cubiculi fores obicis loco gladio obſerat, ſta-
tionis ſuæ beneficio ſecuram nuptiis quietem daturus. Experrectus Helgo cum
ſomni ſtupore diſcuſſo: promiſſum memoriæ ſubieciſſet: armis corpus induen-
dum curauit. Animaduertens autem paruulam noctis adhuc ſupereſſe caligi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

nē cum prẹſtolari vellet diluculi tēpus: cū animo propinqui diſcriminis negociū vo
lutaret: obrepentis furtim ſomni ſuauitate ꝓuentus grauatum ſtupore corpus lecto
reſtituit. Quē vt Starcatherus prima luce ſuperueniens dormientē vxoris ample-
xibus inhærere cognouit importunẹ concuſſionis moleſtia a quietis ocio reuocare
paſſus non eſt: ne per ignauiam excitandi officiū prẹſumere & tam recentis copulæ
dulcedinē interpellare videretur. Solus itaqꝫ periculum ꝑetere ꝗ alienæ voluptatis
offenſione comitem quærere ſpecioſius duxit. Tacitus igitur veſtigium retulit, cā-
pumqꝫ qui lingua noſtra Roliung dicitur cum contemptu aduerſariorū ingreſſus:
ſub montis cuiuſdā cliuo ſeſſione quẹſita aduerſum ventis ac niuibus corpus ꝓbuit.
Tunc ac ſi verna cœli tēꝑies aſpiraret, depoſita veſte: demendis operam pulicibus
dabat. Purpureū quoqꝫ quo nuper ab Helga donatus fuerat ſentibꝰ amiculū iniecit:
ne contra ſæuientia grandinis tela indumentorū vmbracula mutuatus videretur.
Tunc venientes athletẹ: montē ex oppoſito ſubeunt: auerſumqꝫ ventis ſedēdi locum
petentes accenſo frigus igne depellunt. Deniqꝫ nō viſo Starcathero, quendā montis
faſtigio immittunt: qui tanꝗ e ſpecula liquidius eius contēplaretur aduentū. Is poſt
ꝗ montanẹ celſitudinis verticē conſcendit: in deuexa eius parte ſenē proſpicit: ſcapu
lis tenus niuali deſuper reſperſione contectū. Percontatur itaqꝫ an is ſit qui promiſ-
ſas pugnẹ partes agere debeat. Cumqꝫ ſe hunc eſſe Starcatherus aſtrueret: ſuperue-
nientes cæteri pariter ne omnes an ſingillatim excipere ſtatuiſſet interrogāt. At il-
le quoties mihi (inquit) triſte canū agmen oblatrat, ſimul nō viciſſim eos abigere ſo
leo. Ita ſe cū vniuerſis ꝗ ſingulis cōfligere malle ſignificās: aduerſarios prius dictis ꝗ
armis contēnēdos putabat. Inito cōflictu ſex eorū abſqꝫ mutuo vulnerū receptu ꝓ

Starcathe-
rus ix. fra-
tres athle-
tas necat.

ſtrauit: tres vero reſiduos ꝗꝗ decem ac ſeptem vulneribus ita ab eis affectus eſſet:
vt maior viſcerū pars ventre elaberetur, nihilominus fatrum exemplo conſumpſit.
Cumqꝫ extis vacuus: labefactis viribus graui ſitis anguſtia premeretur: petendæ po
tionis cupiditate ꝑgenuans: labētis cominus riui lympham expoſcit. Quē vt cruo
re tabidum animaduertit: a polluto eius hauſtu faſtidita aquẹ ſpecie tēꝑauit. An-
ganturus ſiquidē inter amnis fluenta proſtratus: ita alueum eius ſanguinis ſui ru-
bore conſꝑſerat: vt iam nō aquis: ſed roſeo quodam liquore manare videretur. Ita
Starcatherus corporis viribus defici ꝗ eas a tam fœda potione mutuari ſpecioſius
duxit. Igitur conſumpto pene robore ſaxo quod in vicino forte ſitum erat genibus

Starcathe-
ri forma ſa
xo īpreſſa.

aduolutus: pauliſꝑ eidē accliuis incubuit. Cuius caua adhuc ſuperficies cernitur:
ac ſi illam decubantis moles conſpicua corporis impreſſione ſignaſſet. Ego autē hāc
imaginem humana arte elaboratam reor cum veri fidem excedere videatur inſeca-
bilem ꝑetrẹ duritiam ita cẹrẹ mollitiem imitari potuiſſe, vt ſolo innitentis contactu
humanẹ ſeſſionis ſpeciem repræſentaret, habitumqꝫ perpetuæ concauitatis indue-
ret. Cumqꝫ Starcatherum quidam forte curru prẹteriēs: toto pene corpore ſautia-
tum vidiſſet, horrore rei pariter atqꝫ ammiratione permotus, propius lora deflectit
quærens quid ſibi præmii foret ſi plagas eius medendi officio proſequeretur. Sed
Starcatherus vulnerum acerbitate cruciari ꝗ ſordidẹ conditionis hominum mini-
ſterio vti prẹoptans: officium eius ac genus cognoſcere inſtitit. Quem cum præco-
nis partibus fungi didiciſſet: ſꝑnere non contentus: etiam conuitio proculcauit: ꝙ
cunctis honeſtatis partibus neglectis: ſcurrilitatis officia ſectaretur: omnemqꝫ vitæ
curſum nefanda ſemꝑ opinione reſperſerit: & quẹſtus loco pauperum duxerit de-
trimenta: nemini innocentiam tribuere: cunctis accuſationis iniuriā irrogare para-

tus, tūc pręcipue lętus: cū quid alienis luctuoſum rebꝰ incideret. dū in hoc maxime
ſua deſudet intētione: vt omniū actus inſidioſę explorationis arte cognoſcat. & inno-
cuos mores quęſitę fraudis occaſione perſtringat. Abeunte eo: ſuꝑuenit alius opis
medelęq; ꝓmiſſor: qui prioris exēplo cōditionē fateri iuſſus: Ancillā ſe cuiuſdā ī ma-
trimonio habere, eiuſq; dn̄o emācipandę cōiugis gratia ruſticū opus depēdere teſta-
batur. Cuius opera Starcatherus idcirco ſe vti nolle ꝑhibuit ꝙ erubeſcēdo connu-
bii genere ſeruiles ſibi cōciuiſſet amplexus. Cui ſi quid virtutis ſuppeteret: faſtidita
alieni ſaltem familiaritate mancipii libera thori participe frueretur. Quantā porro
huius viri magnitudinē exiſtimemus qui ſummis vitæ periculis implicatus: tātum
ſe in repellendis auxiliis geſſit quātū in excipiendis vulneribus geſſerat. Itaq; diſce-
dente eo ſubiens fœmina fortuito ſenē præteribat inceſſu. Quæ cū pertergendorū
eius vulnerū gratia propius acceſſiſſet: in primis quo genere aut officio eſſet expo-
nere iuſſa: ancillam ſe molendi officio aſſuetam perhibuit. Quā rurſum Starcathe-
rus an prolē haberet percōtatus, poſtꝗ fœmineā ei ſobolē eſſe cognouit: domū abi-
re: & vagienti filiæ māmas prębere iuſſit: perꝗ deforme exiſtimans: ab extremę ſor-
tis muliercula ſubſidiū mutuari. Quinetiā melius eā proprium ſanguinē lactis nu-
trimentis ꝗ aliena vulnera remediis proſecuturā ſciebat. Hanc quoq; diſcedentē iu-
uenis curru delatus inſequitur. Qui cū cōſpecti ſenis vulneribus opem laturus acce-
deret: quiſnā eſſet rogatus, agricola ſe patre natū ruſticiq; laboris operibus aſſuefa-
ctum ſubiunxit. Cuius Starcatherus natalibus collaudatis: officiū quoq; veneratio-
ne digniſſimū iudicauit. ꝙ talibus vitæ ſubſidia iuſto laboris cōmercio peterentur
qui nimirū quęſtum non noſſent: niſi quē fuſi ſudoris impendio peperiſſent. Nec im-
merito ruralis vitę habitū etiam excellentiſſimis opibus præferendū putauit, cuius
integerrimi fructus inter ſplendidā abiectamq; fortunā mediocritatis gremio orti
educatiq; viderētur. Ne autē indonatam iuuenis humanitatē relinqueret: chlamy-
dē a ſe vepribus interiectam oblatę dignationis præmiū effecit. Accedens itaq; ru-
ricolę filius: euulſas ſtomachi partes priſtino loco reſtituit: elapſamq; extorū conge-
riem nexili viminū complexione perſtrinxit. Deinde exceptū vehiculo ſenem ad re-
gios vſq; penates pleno venerationis ſtudio deportandū curauit. Interea Helga ver-
bis magnā præ ſe cautelam ferētibus: virū inſtruere aggreſſa: ſcire ſe inquit Starca-
therū mox vt victis pugilibus remearet: abſentię pœnas ab eo ſumpturū: a quo plus
ignauię & libidini ꝗ condicti certaminis fidei indultū exiſtimet. Cui ideo acrius reſi-
ſtendū fore: ꝙ fortibus parcere: ignauos odiſſe ſoleat. Cuius prędictionē Helgo ęque
ac cōſilium veneratus: corpus animūq; capeſſendę virtutis ardore firmauit. Cunq;
Starcatherus ad regias eſſet ędes delatus: vulnerū dolore neglecto: ocyus curru de-
ſiliit: ac veluti toto integer corpore nuptialem irrūpens thalamū: pugno valuas ꝑ-
fregit. Tunc lecto exiliens Helgo / vt coniugis erat conſilio doctus: aduerſę eius fron-
ti ferrū immerſit. Cunq; ſecundi vulneris meditatione denuo ferrum adacturus vi-
deretur: Helga thoro ocyſſime euolans ſenē ab imminenti exitio correpti vmbonis
interiectu defendit. Quod tn̄ ab Helgone validiore ferri impulſu medio tenus vm-
bone diſſectum eſt. Ita laudabilis fœmina ingenii amicum auxilio proſecuta, quem
conſilio lęſerat, manu ſeruauit: vtq; monitis maritum: ita factis ſenem protexit.
Quæ res Starcatherum ad incolumitatem Helgoni tribuendam adduxit. præfa-
tum parci oportere cui certum virtutis indicium præſens fortitudinis fides exhi-
beat. Morte ſiquidem indigniſſimum prædicabat: quem tanta reſiſtendi fiducia

Starcatheri magnanimitas.

Agriculturę laus.

Helgę conſilium ipſiū.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Starcatheri facetū dictum.

plenum probitatis ingeniū exornaſſet. Idem plagis nondū medicamine procuratis:
nec vlla adhuc cicatrice reſperſis: occiſo ab ęmulis Haldano: Suetiam repetens, filiū
eius Syuardū deuicta quorundā rebellione: paternę dominationis hæredē cōſtituit.
Apud quem diutule cōuerſatus: cum Frothonis fraudulenter oppreſſi filiū Ingellū
tranſuerſo animo actū patris interfectoribus animaduerſionis humanitatē atq; ami
citiam erogaſſe fama rei crebeſcente cognoſſet: ob tam horridū facinus indignatio-
nis aculeis laceſſitus dolenterq; ferens tātę indolis iuuenē tam inclyti patris filium
exuiſſe: eximium carbonū faſcem tanq̄ opimā ſarcinam humeris ſuis Daniā petitu-
rus impendit. Rogatus ab obuiis quid tam inſolitum onus deferret: Ingelli regis he
betudinē ad acuminis habitū carbonib[9] ſe perducturum aſtruxit. Itaq; expedita &
compendiaria ſemita velut vno ſpiritu rapidū ac pręceps iter explicuit. tandēq; In-
gelli hoſpitio vſus: ſedem maioribus deſtinatam ſuo more conſcendit. Quippe apud
prioris ſęculi reges ampliſſimū dignitatis gradū obtinere conſueuerat. Quem cum
regina ſqualore obſitum ſordidiſq; & agreſtibus pannis vtentem ingreſſa conſpice-
ret: ob deformitatem cultus parum curioſa hoſpitis ęſtimatrix effecta, ſimulq; virū
ex veſte metiens ſtoliditatis increpitum q̄ maiores diſcubitu præcurriſſet / ac ſedē
ruſtico cultu īdignā occupaſſet / loco excedere iuſſit. ne puluinaria tetriore q̄ par eſ-
ſet habitu contractaret. Quod eñ ille ex fiducia agebat ſtoliditati atq; impudentiæ
deputabat. ignara aliquanto ſplēdidius mentem q̄ veſtem in ſublimi lucere cōſeſſu.
Paruit animoſus ſenex tametſi repulſa ęger indebitamq; fortitudini ſuæ contume-
liam egregio animi temperamento ſuppreſſit. Acceptū ruborem nec voce nec gemi
tu proſecutus. Nec tamen tacitā doloris acerbitatem: prorſus occultare ſuſtinuit.
Exurgens enim atq; in vltimā ędis partem ſecedens: adeo ipſa parietū robora dimiſ
ſi corporis impulſu contudit: vt tectū ruina pene eximia tignorū trepidatione ſub-
mitteret. Quo euenit vt non ſolū repulſa: ſed etiā exprobratę ſibi paupertatis igno-
minia laceſſitus: iram ſuā aduerſum contumelioſam reginæ vocem irreuocabili ſe-
ueritate deſtringeret. Quem cū Ingellus a venatione regreſſus curioſioribus oculis
colluſtratum: nec os vſq̄ hilariter circūferentem: nec ſe aſſurgendi officio veneran-
tem animaduerteret: Starcatherū eſſe parū blandæ frontis annotatione cognouit.
Nam cū manus eius bellico opere duratas: cicatrices aduerſo corpore exceptas acer
rimūq; oculorum vigorem attenderet: animaduertit nequaq̄ enerui animo eſſe, cu
ius corpus tanta vulnerum veſtigia confodiſſent. Obiurgatam igitur vxorem im-
penſius monuit: vt abiecto irarū ſupercilio quē conuicio inſecuta fuerat: blandimen
tis permulſum liberalitatis officiis deleniret, ciboq; & potione firmatū benigno re-
crearet alloquio: pręfatus hunc ſibi olim a patre tutorem datum infantię ſuę indul-
gentiſſimū extitiſſe cuſtodem. Tum ſera ſenilis animi cognitrix rigore in māſuetu-
dinem verſo, quem repulſa affecerat / conuitii amaritudine lacerauerat / miniſtran-
di ſtudio venerata eſt: atq; ex hoſpita indignante: obſequentiſſimā adulatricē agere
cœpit: curioſitatē ſuā irę eius apponere cupiens: eo quidē minus errore culpabilis:
quo illū celerius obiurgata deſeruit. Nec tamen leues eius pœnas pependit: cū loca
in quibus fortiſſimū ſenē diſcubitus repulſa ſugillauerat: poſtmodū fatrū ſuorū cla
dibus cruentata conſpiceret. Nocte vero Ingello cibū cum Suertingi filiis capiente:
apparatiſſimis dapibus inſiſtens luxurioſo menſas epulo cumulauit, ſenēq; ne matu
rius ſe conuiuio ſubtraheret, familiari inuitatione retinuit. tanq̄ operoſioris eſcę ob
lectamēta ſolidum virtutis rigorem excauare potuiſſent. Quibus cū Starcatherus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

oculos inſeruiſſet: eorum vſu laſciuiore contēpto: ne quid externo ritui indulgeret:
tēperantia qua plurimū pollebat appetitum ſuum aduerſus deliciarum irritamen-
ta firmauit, ne bellicā claritatem cōuiualibus illecebris abſumendam permitteret.
Erat enim fortitudo eius frugalitatis amatrix: aliena nimiæ ciborum abundantiæ
& ab immoderato dapum vſu auerſa, vtpote quæ aliquo in momēto ponendi luxu-
riam nūq̃ vacauit: ſemperqꝫ voluptate omiſſa, virtutis reſpectum egit. Cū ergo ve-
tuſtos continentię mores: omnēqꝫ priſtinæ cōſuetudinis habitū nouo luxu ac lauti-
tia corrūpi animaduerteret: ruſticioris eſcę paratū appetens: cœnæ ſumptuoſioris
impendium faſtidiuit. Igitur profuſam dapum indulgētiā aſpernatus fumidoqꝫ ac
rancidulo cibo vſus: famē eo ſapidius quo ſimplicius pepulit: ne veræ virtutis ner-
uos externarū deliciarū cōtagione, tanq̃ adulterino quodā dulcore remitteret: aut
priſcę frugalitatis normā iuſitatis gulæ ſuperſtitionibꝰ obrogaret. Cæterū indignā-
ter ferebat aſſam dapem: eādēqꝫ elixā vniꝰ cœnę ſumptibꝰ erogari: eduliū pro mon-
ſtro accipiens quod culinæ nidoribus delibutum, fartoris induſtria multiplicis tē-
peramenti varietate ꝑfricuit. Ecōtrario Ingellus proiectis maiorū exemplis inno-
uando menſarū ritu licentius ſibi q̃ mos patrius permittebat indulſit. Poſtq̃ ſe em̄
theutoniæ moribus permiſit: effœminatę eius laſciuiæ ſuccūbere non erubuit. Ex
cuius ſentina in patrię noſtrę fauces haud parua luxurię nutrimenta fluxerunt. In-
de enim ſplēdidiores mēſę: lautiores culinæ: ſordida cocorū miniſteria: varięqꝫ far-
ciminū ſordes manauere. Inde licentioris cultus vſurpatio a ritu patrio pegrinata
eſt. Itaqꝫ regio noſtra quæ continentiam in ſe tanq̃ naturalem aluit: luxum a finiti-
mis depopoſcit. Cuiꝰ Ingellus illecebra captꝰ: iniurias beneficiis repēdere erubeſcē-
dum nō duxit. neqꝫ illi miſera parētis clades cum aliquo amaritudinis ſuſpirio ob-
uerſata eſt. At regina ne propoſiti irrita abiret: iram ſenis donis optime propulſan-
dam exiſtimans mirifici ꝑeris vittam ꝓprio capiti detractā gremio cœnitantis ap-
poſuit. beniuolentiā eius quia virtutē hebetare nequiuerat: mercari cupiēs. Quam
Starcatherus necdum offenſę acerbitate depoſita: in os ferentis reiiciens plus con-
temptꝰ q̃ venerationis in eo munere repoſitū arbitrabatur. prudentiqꝫ animo egit
ne cicatricibus conſito, galeiſqꝫ aſſueto capite inſolitum effœminati cultus ornamē-
tum exciperet. ſciens virilibꝰ comis muliebre redimiculū iniici non oportere. Itaqꝫ
repulſam repulſa vltus contēptum ſuum mutua aſpernatione penſauit: tantū ſe pe-
ne in vindicādo rubore gerens: quantū geſſerat in ſuſtinendo. Veterani nāqꝫ bella-
toris animus Frothonis cultū inextricabilibus amicitiæ hamis complexus/ totqꝫ ac
tantis munificētię eius meritis inuitatꝰ/ ad abiiciendū vltionis ꝓpoſitū nullo indul-
gentię blandimēto ſeduci poterat: quo minus debitā beneficiis eius gratiā etiā poſt
fata referre ſatageret: extinctoqꝫ viciſſitudinē humanitatis repēdere curaret: cuiꝰ
adhuc extātis amātiſſimū animū liberaliſſimāqꝫ amicitiam expertus fuerat. Adeo
quippe miſerrimā Frothonianę cladis imaginē alte pectori inſertam gerebat: vt ab
intimo præcordiorum eius ſeceſſu: clariſſimi ducis reſpectus cōuelli nequiret. atqꝫ
ob hoc p̄ſenti beneficio priſtinę familiaritatis titulū anteponere nō dubitaret. Cęte-
rum ſuperioris cōtumelię memoria nihil gratię ſequēti obſequio reddidit: laceſſiti
pudoris ignominiā deponere nequiens. Tenacius em̄ iniuriarū vel beneficiorū ima-
gines fortiū q̃ molliū animis inhęrere cōſueuerūt. Neqꝫ em̄ illorū inſueuit moribꝰ:
qui amicorū ꝓſperū vitæ curſum comitātur: aduerſū deſerūt: quiqꝫ fortunę magis
q̃ charitati cultū tribuūt: propriis cōmodis q̃ alienę beniuolētię ꝓpiores. Aīaduer-

De abſtinē-
tia & ſobrie-
tate Starca-
theri.

Luxus epu-
lādi e theu-
tonia in da-
niam trāſla-
tus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Constantia Starcatheri.

rens autē pertinax ꝓpoſiti fœmina : ne ſic quidē cōuiualē a ſene hilaritatē elici poſ-
ſe:vt blāditiarū cœptū liberaliori comitate proſequeret̄:cumulatioremqꝫ hoſpiti ho-
norem redderet:tibicine de induſtria modulari iuſſo:muſam qua indignationis eiꝰ
perſeuerātia flecteretur inſtituit. Artificialis ſoni miniſterio naturales inclementię
neruos elidere cupiens. Sed fiſtulę aut chordarū lenociniū in hebetāda viri pertina
cia parū efficax manſit. Auditor enim exhibitū ſibi cultū figmentū magis q̄ chari-
tatem redolere cognouit. Quo euenit vt eluſus opinione ſua mimus ſtatuę magis q̄
homini canere putaretur: diſceretqꝫ ponderoſiſſimæ ſeueritatis ſtatū fruſtra ſcur-
rarum luſibus attentari. inaniqꝫ oris ſpiraculo maximæ rei molem labefactari non
poſſe. Adeo enim Starcatherus oris habitū indignationis ꝑtinacia firmauerat:vt
nulla ex parte cōſueto infractior videret̄. Quippe debitus votis rigor nec tibię can
tu nec gulę lenimēto ꝑmulſus/plus ſtrēnuo viriliqꝫ ꝓpoſito q̄ auriū aut epuli blā-
dimētis tribuēdū putauit. Oſſe itaqꝫ quod veſcēdo carne ſpoliauerat in vultū geſti-
culantis proiecto:plenas aurarū buccas:violenta flatus excuſſione laxauit. Quo fa-
cto:quantū ſeueritas ſcænicos plauſus faſtidiret edocuit. Ira ſiquidē obſeratæ aures
nulli voluptatis effectui patuerūt. Dignū hiſtrione munus turpi præmio deforme
mulctauit obſequiū. Siquidē optimus meritorū ęſtimator muneris loco tibicini ty-
biam erogauit. ac durū mercedis genus molli officio retulit. Itaqꝫ mimus neſcias ſo
norius cecinerit an fleuerit. q̄ parū in luxurioſis pectoribus fortitudo poſſideat: ef-
fuſa lachrymarū acerbitate teſtatus. Neqꝫ em̄ qui totū ſe voluptati ſubſtrauerat:
quādoqꝫ calamitatis incurſum tolerare didicerat. Cuius lęſio futuras cœnę clades
ominata eſt. Et bene quidē cultor ſeueritatis animus vindictæ cōſtātiā ꝑtinaci gra-
uitate cōplexus:qui quātū alii ſuauitatis: tātū ex fidibus faſtidii traxit ꝓbroſo oſſis
iactu ingratū ꝑenſauit officiū:plus ſe valentis amici ſpecioſis cineribus q̄ improbis
turpiſſimi alūni moribꝰ debuiſſe cōfeſſus. Deinde in āpliorē hiſtriōis ſuggillationē:
mox citādū carmē ſubtexuit. Regina vero virtutē quā debilitare nequerat ſtupens:
eius quē fruſtra beneficiis coluit, āmiratrix euaſit. Vidēs autē Stracatherus eos qui
Frothonē oppreſſerāt in ſumma regis dignatiōe verſari:cōcepti furoris magnitu-
dinē acerrimo oculorū habitu ꝓdidit. internoſqꝫ motꝰ externo oris indicio patefe-
cit:occultā animi ꝓcellā apta luminū ſęuitia teſtatus. Deniqꝫ Ingello ſe regiis dapi-
bus delenire cupiēte: eduliū reppulit. ꝙ vulgaris cibi vilitate cōtētꝰ peregrina ad-
modū obſonia faſtidiret. cōmunibuſqꝫ epulis aſſuetꝰ:nulliꝰ gulā ſaporis oblectatiōe
palparet. Interrogatꝰ cur fronte tā nubila regię liberalitatis obſequio vti noluiſſet:
reperiēdi Frothonis filii gratia, Daniā ſibi petitā aſſeruit:nec eius qui petulātis ſto
machi ingluuiem operoſa dapū vbertate farciret. hoc em̄ familiaris regi theutonū
luxꝰ egerat:vt excoctas aqs epulas: delicioſę ſatietatis ſtudio rurſum igni torrēdas
ꝓberet. Poſt hęc Ingelli mores intactos ꝑterire nō paſſus:in eiꝰ caput omnē rephen-
ſionis amaritudinē trāſtulit:īpietatis dānatū ꝙ nimię ſaturitatis vſu oſcitās partā
edēdo crapulā fœda ructatiōe exhalaret:ſaxonicāqꝫ imitatꝰ illecebrā āpliſſimis a ſo
brietate exceſſibꝰ oberraſſet. adeo virtute vacuꝰ, vt ne minimā q̄dē eiꝰ vmbrā cōſe-
ctaret̄. Maxime aūt illi turpitudinis cumulū accedere mēorabat:ꝙ ī ip̄o militię tyro
cinio vlciſcēdi parētis imēor neglecta naturę lege paterni ſanguinis carnifices beni
uolētia atqꝫ officio āplecteret̄:iniq̄ſſime meritos amātiſſima charitate cōplexꝰ, eoſqꝫ
ī quos q̄ acerrime aīaduertere debuerat: nō modo īpunitate donaſſet:verūetiā cōui
ctu ac mēſę honore dignos iudicaſſet:a q̄bꝰ potiꝰ capitale ſuppliciū ſumēdū fuiſſet.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Prætereahic hoc carmine vſus aſſeritur.

Cedat imbellis vetulo iuuentus,
Et ſenis crebros veneretur annos:
In viro forti numeroſa nemo
Tempora culpet.
Albicet q̄q̄ ſenio capillus
Permanet virtus eadem vetuſtis.
Nec fluens ætas poterit virile
Carpere pectus.
Me grauis ſeſſor cubito repellit:
Qui boni formam vitio prophanat
Dum gulę parens nihilum diurnis
Prorogat eſcis.
Quando Frothonis comes annotabar
Militum ſemper medius reſedi
Aede ſublimis: procerumq; primus
Prandia duxi.
Sorte nunc verſa melioris æui:
Angulo claudor ſimuloq; piſcem
Qui vago captat latebram recurſu.
Abditus vndis.
Sęculo certe ſolitus priore
Cultius ſtrato recubare fulcro:
Inter extremos premor & referta
Pellor ab aula.
Pellerer forſan foribus ſupinus
Ni latus pulſum paries referret
Et fugam truſo facilem negaret
Obuius aſſer.
Aulici riſu populi laceſſor
Aduenę digno vacuus receptu
Aſpero carpor ſale: dum loquaci
Mordeor auſu.
Quid noui rumor celeber volutat:
Quis tenor rerum: patrię quis ordo
Gliſcerem veſtræ regionis actus
Aduena noſſe.
Vt quid Ingelle vitio ſepultus
Vindicem patris remoraris auſum
Num pii cladem genitoris ęquo
Pectore duces?
Quid dapem deſes colis? ocioq;
Mollior ſcortis, ſtomachum reclinas?
An tibi paruo patris interempti
Vltio conſtat?
Proximo quando Frotho te reliqui
Mente præſaga didici ꝙ armis
Hoſtium certe periturus eſſes
Maxime regum.
Cunq; rus longum tererem viator
Præſcius mentem gemitus ſubibat
Qui ꝙ hinc eſſes mihi non videndus
Omine finxit.
Pro dolor ꝙ tunc aberam remotus
Extimos orbis populos laceſſens
Cum dolo regis iugulum petebat
Perfidus hoſpes.
Aut enim vindex domini probarer
Aut comes pœnę: ſociuſq; fati:
Et pari gaudens ſequerer beatum
Funere regem.
Non gulam veni dapibus beare:
Cuius enitar vitium ferire:
Nec cutis curam ſequar: aut obeſi
Gaudia ventris.
Nemo me regum prius inclytorum
Exteros iuxta medium locauit
Cui frui primis licuit cathedris
Inter amicos.
Suetia veni: ſpatioſa menſus
Rura mercedem ratus affuturam:
Si modo chari fruerer reperta
Prole Frothonis.
Sed probum quęrens adii guloſum
Deditum ventri vitioq; regem:
Cuius in luxum ſtudium refudit
Fœda voluptas.
Claret Haldani ratus eſſe ſermo
Qui breui nobis cecinit futurum
Q; patri gnaro generandus eſſet
Filius excors.
Degener q̄q̄ reputetur hęres
Non opes magni patiar Frothonis
Aduenis lucro fore: vel rapinę
More patere.

Ingellum carpit.

Ad hāc vocē tremefacta regina: detractū capiti ſuo redimiculū: quo forte capillitiū muliebriter adornabat: efferato ſeni tanq̄ beneficio bilem auerſura porrexit. Quo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Starcatherus q̃ turpiſſime in os offerentis cum indignatiõe reiecto, clara rurſum voce recinuit.

Amoue quæſo muliebre donum
Et tuo mitram capiti repone:
Infulas nemo venerem decentes
Fortis adoptat.
Abſonum namq; eſt vt in arma prõptis
Nexili crinis religetur auro.
Mollibus cultus teneriſq; turbis
Competit iſte.
At tuo munus refer hoc marito
Cui placet luxus: digituſq; prurit
Dum nates verſans volucris rubellę
Viſcera tractat.
Vxor Ingelli leuis ac petulca
Theutonum ritus celebrare geſtit:
Inſtruit luxus & adulterinas
Præparat eſcas.
Nam nouis palpat dapibus palatum:
Captat ignoti libitum ſaporis:
Aeſtuans ferclis onerare menſas
Lautius omnes.
Hæc viro vinum pateris propinat:
Cuncta propenſo meditans paratu:
Cocta torreri iubet & ſecundo
Deſtinat igni.
Paſcit vt porcum petulans maritum
Impudens ſcortum: natibuſq; fidens
Gratis admiſſum tolerare penem
Crimine ſtupri.
Aſſat elixum: recoquitq; toſta
Prodigo cœnam meditata luxu:
Negligens morum, vitiiq; cultrix
Fœmina turpis.
Hæc procax faſtu Veneriſq; miles
Appetens eſcę, bene temperatos
Abdicat ritus, ſimul & guloſas
Inſtruit artes.
Ingellum carpit.
Rapulum lęui patina liquatum
Præditas ſucco tenui placentas
Pruriens aluo petit: ordineſq;
Conchiliorum.
Non egó magnum memini Frothonẽ
Dexteram fibris volucrum dediſſe:
Podicem cocti laceraſſe galli
Pollice curto.
Quis prior regum potuit guloſus
Viſcerum putres agitare ſordes?
Aut manu carptim fodicare fœdum
Alitis anum?
Fortium crudus cibus eſt virorum:
Nec reor lautis opus eſſe menſis
Mens quibus belli meditatur vſum
Pectore forti.
Aptius barbam poteras rigentem
Mordicus preſſo lacerate dente:
Q̃z vorax lactis vacuare ſinum
Ore capaci.
Fugimus lautę vitium popinę
Rancidis ventrem dapibus fouentem.
Coctiles paucis placuere ſucci
Tempore priſco.
Diſcus hęrboſi vacuus ſaporis
Arietum carnes dabat & ſuillas
Temperans vſus nihil immodeſto
Polluit auſu.
Lacteum qui nunc adipem ligurris
Induas mentem petimus virilem
Eſto Frothonis memor & paterni
Funeris vltor.
Occidet nequã pauidumq; pectus
Nec fugax fati ſtimulum refellet
Valle condatur licet, aut opacis
Incubet antris.
Vndecim quondam proceres eramus
Regis Haconis ſtudium ſecuti:
Hic prior Helgo Begathus reſedit
Ordine cœnæ.
Hic famis primę ſtimulum licebat
Aridis pernę natibus leuare:
Ventris ardorem rigidi domabat
Copia cruſti.
Offulam nemo vapidam petebat
Quiſq; communes celebrabat eſcas
Simplici tantum ſtetit apparatu
Cœna potentum.
Vulgus externum fugiebat eſum
Nec fuit ſummis epuli libido:

Ipſe rex paruo meminit modeſtam
Ducere vitam.
Mellei temnens ſpeciem ſaporis
Combibit toſtum cereris liquorem
Nec parum coctis dubitabat vti
Aſſa perosus.
Menſa perſtabat modico paratu
Exhibens ſumptū tenui ſalino
Nequid externo variaret vſu
Docta vetuſtas.
Amphoras nemo pateraſue quondam
Intulit menſis: dolio profudit
Poculum promus: nec erat catillis
Copia pictis.
Nemo tranſacti venerator ęui
Cantharis iunxit teretes diotas
Nec cibis lancem cumulauit olim
Comptus agaſo.
Non breui concha ciathove lęui
Prandium vanus decorabat hoſpes:
Nunc recens morum facies pudenter
Omnia preſſit.
Aere quis ſumpto toleraret vnq̄
Funus amiſſi redimi parentis,
Aut loco patris peteret necati
Munus ab hoſte!
Quis valens hęres, ſoboleſqꝫ fauſta
Talibus iunctum latus applicaret:
Vt viri neruos vacuaret omnes
Pactio turpis!
Vnde cum regum tituli canūtur
Et ducum vates memorant triumphos
Pallio vultum pudibūdus abdo
Pectore triſti.
Cum tuis nil eniteat tropheis
Quod ſtilo digne queat annotari:
Nemo Frothonis recitatur hęres
Inter honeſtos.
Improbis quid me laceras ocellis
Qui reum patris veneratus hoſtem
Panibus tantum tepidoqꝫ iuri
Crederis vltor!
Vindices quando ſcelerum probantur
Quo minus mentem pudeat ꝓphanam
Aurium prompto vacuatus vſu
Eſſe peropta.
Sæpe nam virtus aliena ſueuit
Conſcium culpæ lacerare pectus:
Et boni fama premitur malignus
Pectore ſenſus.
Appetas ortum licet, aut remotus
Occidentali regione degas:
Seu ſitum mundi medium ſequaris
Concitus iſtinc.
Seu plagam cœli gelidam reuiſas
Qua poli vertex patet: impetuqꝫ
Verſili ſpheram rapit: & propinquam
Deſpuit vrſam:
Te pudor late comes inſequetur
Et graui vultum feriet rubore
Quando magnorum ſociata ludit
Concio regum.
Dedecus quem cum maneat perenne
Inter illuſtres medius venire
Non potes turmas reprobuſqꝫ in omni
Climate degas.
Fata Frothoni ſobolem dedere
Editam mundo ſuperis ſiniſtris
Cuius affectum ſcelus & libido
Sordida cepit.
Sicut in naui fit vt obſoletum
Fœda ſentinę gremium requirant:
Sic in Ingellum vitioſa rerum
Copia fluxit.
Ergo vulgatum veritus ruborem
Angulis preſſus patrię iacebis
Torpidus fœdo lare nec videndus
Agmine claro.
Sorte tum barbam quaties ſiniſtra
Concubinarum ſtimulis repreſſus
Cum tibi pellex querulis perurat
Vocibus aurem.
Cum pauor mentem gelidus repigret
Et patris vindex fieri timeſcas.
Degener plane, pariliſqꝫ ſerui
Ritibus extas.
Obrui paruo poteras paratu:
Vt quis arreptum iugularet hœdum:
Aut ouem cultro teneram trucidet
Gutture ſecto.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Ecce Suertingo genitus tyranno
Dania poſt te potietur hęres:
Cuius ignauam retines ſororem
Fœdere turpi.
Dum grauem gemmis nitidaqꝫ cultu
Aureo gaudes celebrare nuptam:
Nos dolor probro ſociatus vrit:
Turpia queſtos.
Quando te pręceps agitat voluptas
Anxius nobis animus prioris
Temporis formam reuocat:monetqꝫ
Multa dolere.
Nam ſecus q̄ tu ſcelus ęſtimamus
Hoſtium quos nunc veneraris.vnde
Priſca noſcenti facies moleſta eſt
Temporis huius.
Re magis nulla cuperem beari
Si tui Frotho iuguli nocentes
Debitas tanti ſceleris viderem
Pendere pœnas.

Ingelli mo- rũ mutatio

Tantum autē monitus ſui incitamēto profecit:vt ab eneruí & frigeſcēti animo veluti quadã rephenſionis ſilice flagrantiſſimũ fortitudinis ignē extũderet. Primũ enim rex vacuas carmini aures p̄buit:deinde impenſiori educatoris ſui hortamine cõcitatus,ſerum vltionis calorē animo traxit:oblituſqꝫ conuiuę,hoſtem induit.Ad vltimum diſcubitu euolans:omnem irę ſuę ꝓcurſum in conſeſſores effudit: ita vt ferrum aduerſus Suertingi filios cruenta ſeueritate nudaret: & quorũ gulam menſę delitiis fouerat: deſtricto mucrone iugulum peteret.His nãqꝫ continuo trucidatis:ſacra mēſę ſanguine inuoluit:infirmum ſocietatis vinculum diremit: erubeſcēdumqꝫ conuiuiũ egregia crudelitate mutauit:atqꝫ ex hoſpite hoſtis,ex abiectiſſimo luxurię mancipio truculētiſſimus vltionis miniſter euaſit. Siquidem induſtria hortatoris oratio/molli ac tenerę iuuentę animoſitatis ſpiritũ ingenerauit:latebriſqꝫ ſuis extractã recreauit audaciã.extuditqꝫ vt grauiſſimę cladis auctoribus pœna factis debita rependeret.Exulauerat ſiquidē ꝓbitas iuuenis nõ expirauerat: quę in lucem ſenili ſuffragatione ꝓducta:opus eo maius quo tardius edidit,aliquãto ſpecioſius cruore q̄ mero calices imbuens.Qꝫ porro induſtrium exiſtimemus ſenē qui diſertiſſima ammonitione immēſum regalis animi vitiũ expugnauit:eiuſqꝫ loco perruptis nequitię clauſtris,efficaciſſimã virtutis ſementem inſeruit.Ipſe quoqꝫ manũ regis pari facinore proſecutus:fortitudinē non ſolum in ſe pleniſſimã exhibuit:ſed etiam ex alieno pectore erutam reuocauit.Quo peracto ſic cœpit.

Rex Ingelle vale.cuius prodidit auſum
Plenum animi pectus:tibi mens in corpore regnat
Auſpicio patefacta ſuo/nec defuit altum
Pectore conſilium/q̄q̄ taciturnus ad horam
Extiteris.nam damna morę probitate rependis
Torporemqꝫ animi redimis virtute potenti.
Fac age fundamus reliquos:nulluſqꝫ periclum
Effugiat quod quiſqꝫ pari ratione meretur:
Cedat in auctorem facinus:premat artificemqꝫ
Culpa relata ſuum.cęſorum corpora curru
Excipiãt famuli.promptuſqꝫ cadauera lictor
Efferat officiis merito caritura ſupremis:
Et buſtis indigna tegi.non funebris illis
Pompa roguſve pium tumuli condonet honorem.
Putida ſpargantur campis:auiumqꝫ terenda
Morſibus,infeſto maculent rus vndiqꝫ tabo.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Tu quoqꝫ rex ſçuam ſiquid ſapis effuge nuptam
Ne lupa conſimilem ſibi fœtum gignat:& ex te
Bellua conſurgat proprio nocitura parenti.
Dic Rotho perpetue timidorum irriſor an vltos
Frothonem ſatis eſſe putas,qui funera ſeptem
Vindictę vnius impendimus:ecce feruntur
Exanimes.qui non rebus ſed imagine tantum
Imperium coluere tuum.fraudemqꝫ parabant
Obſequio.ſed ne ſemper ſpes illa ſubibat
Qꝫ ſolet ingenuis ſua reſpondere propago
More ſecutura ſortem quam ſanguine traxit.
Nunc ergo Ingelle/melius q̃ tempore lapſo
Letharum dici dominus Danięqꝫ mereris.
Imberbis quando ductum auſpiciumqꝫ ſequebar
Militię rex Hako tuę:laſciua peroſus
Ingenia & luxum,nil præter bella colebam,
Exercens animũ cum corpore:mente prophanum
Omne relegaui:ſtomachoqꝫ placentia fugi:
Fortia complexus animo.namqꝫ arma profeſſus
Aſpera veſtis erat cultuſqꝫ parabilis olim.
Rara quies.ſomniqꝫ breues.labor ocia longe
Propulit:& parco fluxerunt tempora ſumptu.
Non vt nunc quidam quibus inſatiata cupido
Ingluuie cæca viſum rationis inumbrat.

De volu-
ptate.
Carpit ſu-
perbos.

Horum aliquis veſtis operoſę tegmine cultus
Molliter alipedem flectit:ſparſamqꝫ renodat
Cæſariem,& laxos patitur fluitare capillos:
Diſcere ſæpe foro:turpiqꝫ inhiare lucello
Gaudet.& hoc ſtudio vitam ſolatur inertem,
Venali celebrans commiſſa negotia lingua.
Vi violat leges:& ferro iura laceſſit:
Obterit innocuos:alieno paſcitur ęre:
Stupra gulamqꝫ colit,riſu conuiuia mordax
Inſequitur,ſic ſcorta petens vt ſarculus hęrbam.
Occidit ignauus dum prælia pace quieſcunt
In media ſi valle cubet:teſtudine nulla
Tutus erit qui fata timet.fors vltima viuum
Quenqꝫ rapit.latebra letum depellere non eſt.
Aſt ego qui totum concuſſi cladibus orbem
Leni morte fruar:placidoqꝫ ſub aſtra leuandus
Funere:vi morbi defungar vulneris expers.

Finis Sexti.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Principium Lib. Septimi.

Olauus rex xxxv.

INgello quatuor filios fuiſſe, ex iiſdemqꝫ tribꝰ
bello cõſũptis, Olauũ ſolũ poſt patrẽ regnaſ-
ſe: perita rerũ prodit antiquitas. quẽ quidam
Ingelli ſorore editũ: incerto opiniõis arbitrio
perhibẽt. Huius actus vetuſtatis ſqualore cõ-
ſperſos parũ iuſta notitia poſteritas appræhẽ
dit: extremũ dũtaxat prudentiæ eius monitũ
memoria vẽdicauit. Quippe cũ ſupremis fati
viribus arctaretur: Frothoni & Haraldo filiis
conſulturus alterũ terris: alterũ aquis regia
ditione præeſſe: eãqꝫ poteſtatis differẽtiã non
diutina vſurpatione ſed annua viciſſitudine
ſortiri iubet. Ita regnãdi inter eos conditione

Frotho rex xxxvi.

Haraldus rex. xxxvii.

æquata: prior Frotho maritimarũ rerũ regimine potitus crebris piraticæ damnis
deformis euaſit. Infortunii cauſa recẽtia nautarꝫ cõiugia fuere: domeſticas thori vo
luptates externis militię laboribꝰ p̃ferẽtiũ. Interiecto tẽpore natu minor Haraldus
maris dominationẽ ſortitꝰ: vacuũ cõiugio militẽ legit, fraternę fruſtratiõis euentũ
metuẽs. Fortuna delectui reſpõdit. Quippe tã glorioſum piratã egit, q̃ frater inglo
riũ geſſerat. Quę res fraternã ei inuidiã peperit. Quinetiã eorũ coniuges Sygne &
Vluilda: quarũ altera Suetię rege Syuardo, altera Karolo gothiæ pręfecto orta fue
rat, crebra nobilitatis cõtẽtione rixãtes: alternos maritorũ ſoluere conuictus. Quo

Fratrũ per vxores diſcordia.

euenit vt Haraldus & Frotho rei familiaris ſocietate cõuulſa: cõmunẽ partiẽtes ſu
pellectilẽ: plus muliebris rixæ iurgiis q̃ fraternę charitatis officiis ĩdulgerẽt. Sed &
Frotho fratris claritate deformem ſe fieri cõtẽptũqꝫ ſibi ſtrui iudicãs: a quodã fami
liariũ occultę eũ interfici iubet. ꝙ quẽ ętate vinceret: ab eo ſe virtute ſuperari vide

Haraldi cędes.

ret. Quo pacto ne ſcelus a cõſcio ꝓderet: inſidiarũ miniſtrũ tacite trucidãdũ curat.
Poſt hęc vt innocentię ſibi fidẽ pareret: notãqꝫ ſceleris euitaret: quiſnam rerũ caſus
inopina germanũ clade ſuſtulerit: latiꝰ ĩueſtigari p̃cepit. Sed neqꝫ tot artibꝰ ꝑficere
potuit: quo minus eũ tacita vulgi notaret opinio. A quo Karolus poſtmodũ qs Ha-
raldũ occidiſſet rogatus: diſſimulãter ab eo notę rei quęſtionẽ agi reſpõdit. Quo di
cto mortis cauſam adciuit, Frothone exprobratum ſibi latẽter parricidiũ iudicãte.
Poſt hęc Haraldus & Haldanꝰ Haraldi filii ex ſygne Karoli filia ſuccepti: cũ ad ne-

Ars noua.

cem a patruo quęrerẽtur: ab eorũ tutoribꝰ callidior ſeruãdorũ pupillorũ ratio ex-
cogitata eſt. Nam truncos luporũ vngues ſubtellibus annectẽtes: contiguũ penati-
bus ſuis lutũ: obfuſamqꝫ niuibus humũ crebris decurſibus exarare cœperũt: ferini
inceſſus ſpeciem præbituri. Poſt hæc trucidatis ancillarũ liberis eorũqꝫ corporibus
fruſtatim diſcerptis: lacera paſſim membra diſiiciũt. Itaqꝫ requiſitis adoleſcẽtibus:
nec inuentis: fuſi reperiũtur artus: ferarũ veſtigia demõſtrãtur: tellus cruore deli-

Canum ſpecie nutriti.

buta conſpicitur. creditũ eſt pueros lupina ingluuie conſumptos. nec cuiq̃ fere de
tam manifeſto lacerationis argumento dubitare conceſſum. Cuius ſpectaculi fides
pupillis præſidio fuit. Qui mox a tutoribus caua concluſi ilice ne vllum vitæ eo-
rum indicium ederetur: diu ſub canum ſpecie nutriebãtur: latrantũ quoqꝫ eis vo-
cabula indita quo minus latẽtium opinio vulgaretur. Solus Frotho mortis eorum
fide repudiata: latebræ locum ex perita augurii fœmina cognoſcere inſtitit. Cuius

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

carminũ tanta vis erat: vt rẽ quãtalibet nodorũ cõſertione perplexã: e lõginquo ſoli Magica
ſibi conſpicuã ad cõtactũ euocare poſſe videret. Hæc Regnonẽ quẽdã occulte circa vis.
illos educationis officiũ peregiſſe, eoſq; tegẽdæ rei gratia caninis cẽſuiſſe nominibus
aſtruebat. Qui cũ ſe inuſitata carminũ violẽtia latibulis egeſtos incantãtis obtuti-
bus admoueri cõſpicerẽt: ne tã horrẽdæ coactionis impio ꝓderent: gremiũ eius ac
cepti a tutoribus auri incuſſione perfundũt. Quæ recepto munere, repẽtina morbi
ſimulatione par exanimi cõcidit. Perqrẽtibus miniſtris cauſam tã ſubiti lapſus: in-
ſcrutabilẽ filiorũ Haraldi fugã exiſtere memorabat: quorũ eximia vis etiã atrociſſi
mos carminũ tẽperaret effectus. Ita paruulo cõtẽta beneficio: maius a rege p̃miũ p̃-
ſtolari paſſa nõ eſt. Poſt hæc Regno ſuã ac pupillorũ opinionẽ populari ſermone cre
breſcere exptus in Feoniã vtroſq; deuexit. Vbi a Frothone captus, adoleſcentes ſe
cuſtodia ꝓſecutũ fatet̃: p̃caturq; regẽ pupillis quos patre priuauerit parcat. Nec ſe
duplici parricidio obiectare felicitatis loco ducat. Quo dicto ſæuitiã eius in ruborẽ
cõuertit: pollicituſq; eſt: ſiqd ab eis in patria nouaret̃: ſe regi indicia delaturum. Ita
pupillis incolumitate parta: metu liber: multos ãnos cõfecit. Qui cũ adulti Syalan-
diã petiuiſſent: vltionẽ patris ab amicis exſequi iuſſi: nõ ſe ac patruũ annua luce po
tituros vouerũt. Quo cõperto Regno pacti memoria cõcitatus: noctu regiã petit:
ſeq; ꝓmiſſæ rei indicẽ venire tacite aſſerit. Dormiẽtẽ tamẽ ad vigilias euocare paſ
ſus non eſt: eo ꝙ Frotho excitationis ſuæ pœnas ferro exigere ſolitus fuerat. Tanti
quõdã regiũ ſomnũ ĩportuna fruſtratione prũpere exiſtimatũ eſt. Id Frotho mane
ex vigilibus expertus vt animaduertit Regnonẽ inſidiarũ nũtiũ attuliſſe: cõtracto
milite ſæuitia fraudẽ p̃currere ſtatuit. Nec aliud Haraldi filiis auxilio: q̃ furoris ſi-
mulatio fuit. Nã cũ ſe ex improuiſo occupari conſpicerẽt: perinde ac furiis acti lym
phantibus morẽ gerere cœperũt. Quos cũ Frotho mente captos putaret ꝓpoſitũ
remiſit, deforme exiſtimãs ferro petere, q ferrũ in ſe cõuertere viderẽtur. A qbus ꝓ Frothonis
xima nocte incẽdio cõſumptus dignas parricidii pœnas pepẽdit. Quippe regiã ad- exitium.
orti: reginam in primis lapideo obruere cõgeſtu: igne deinde penatibus applicato
Frothonẽ in exciſi dudũ ſpecus anguſtias & opacos cuniculorum receſſus obrepere
coegerũt. Vbi dũ clauſus deliteſcit: vapore & fumo ſtrangulatus interiit.

P Erempto Frothone cũ Haldanus ternos circiter annos patriæ p̃- Haldanus
fuiſſet: Haraldo fratri regnandi iure pfunctorie tradito: ølandiã rex. xxxviii.
eiq; finitimas ĩſulas quas a Suetiæ cõplexu ſinuoſus aquarũ diuel
lit anfractus piraticis populat̃ iniuriis. Ibidẽ ſubductis hyeme na Suetiæ ſub
uigiis ac vallo cinctis expeditioni triẽniũ dedit. Poſt hæc Suetiæ actio. v.
manus iniecit: eiuſq; regẽ bello cõſumpſit. Cuiꝰ nepotẽ Ericũ, pa-
trui vero ſui Frothonis filiũ pugna poſtmodũ exceptusꝰ: poſtq̃ pugilẽ eius Haqui-
nũ hebetãdi carminibꝰ ferri peritũ didicit: eximiæ magnitudinis clauã ferreis con- De claua
ſertã nodis: tunſionis vſibus adaptauit: p̃inde ac p̃ſtigii vires ligneo robore debella Haldani.
turus. Deinde cũ cæteris cõſpicuo virtutis habitu p̃mineret: inter acerrimos ho-
ſtiũ procurſus obnupto galea capite, ſcuti inops libratũ clauæ robur in obiecta cly-
peorũ munimina geminæ manus ope torquebat. Nec erat vllũ tantę ſoliditatis ob-
ſtaculũ: qđ non fruſtratim adactæ molis impulſus obtereret. Quo euenit vt occur-
ſantẽ ſibi in acie pugilẽ acriori geſtaminis impactione ſubrueret. Victus tamẽ & in
Helſingiã fuga delapſus Vitolfum quẽdã olim Haraldo militantẽ ſautii corporis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

curã ꝑtiturus acceſſit.Hic in caſtris maiore ætatis ꝑte cõſũpta: tãdẽ in huiꝰ ꝓuin
ciæ ſolitudinẽ poſt triſtia ducis fata cõceſſerat:ibiq; ruſticæ vitę cultu cõſueta mili
tiæ ſtudia relaxabat.Qui ꝙ hoſtilibꝰ ſæpe telis ꝑtitꝰ fuerat: nõ infimã medẽdi ꝑe-
ritiã aſſidua vulnerũ ſuorũ curatiõe cõtraxerat.Si qs vero operã eiꝰ blãdimẽtis ex
poſceret:hũc medelæ loco occultæ læſionis noxa afficere ſolitꝰ erat:aliquãto ſpecio
ſius bñficia minis ꝗ adulatione expoſci iudicãs. Idẽ Erici milites penatibus ſuis oc-
cupandi Haldani cupidine ĩminẽtes ita vidẽdi officio ſpoliauit: vt ꝓpinquas ædes
nec proſpectu capere:nec certis poſſent veſtigiis indagare.Adeo luminũ vſum nubi

Præſtigiæ.

lus qdã error obtuderat.Cuiꝰ opa Haldanꝰ viriũ integritatẽ adeptus:accito Tho-
rone cõſpectioris ĩgenii pugile:Erico bellũ denũtiat.Quẽ cũ ꝓductis ediuerſo copiis
militũ numero ꝑſtare cõſpiceret:occultatam agminis ꝑtẽ iter ꝓpinquos viæ fruti-
ces delitere ꝑcepit:hoſtẽ ꝑ anguſtiora ſemitæ cõpẽdia gradiẽtẽ ĩſidiis cõſumpturꝰ.
Qđ ꝑuidẽs Ericus:explorata ꝓgrediẽdi facultate:ſeceſſu vtẽdũ putauit ne ꝓpoſito
incedẽs tramite hoſtiũ dolis inter ꝑruptos mõtiũ vrgeret̃ anfractus. Igit̃ apud con

Haldani virtus.

uallẽ arduis mõtiũ iugis vtriq; cõſeptã mutuis viribꝰ pugna cõſerit̃.In qua Halda
nus inclinatã ſuorũ aciẽ cõſpicatꝰ:frequẽtẽ ſaxis rupẽ cũ Thorone cõſcẽdit:indeq;
erutas moles in ſubiectũ hoſtẽ deuoluit.Quarũ põdere & ruina aciẽ in occiduo cõ-
ſtitutã oppreſſit.Quo euenit:vt victoriã quã armis amiſerat: cautibꝰ recuperaret.
Ob cuiꝰ facti virtutẽ Biargrãmi cognomẽ accepit.Qđ vocabulũ ex mõtiũ efferita
tis nũcupatiõe cõpactũ videt̃.Igit̃ apud Sueones tãtꝰ haberi cœpit:vt magni Thor
filius exiſtimatꝰ:diuinis a populo honoribꝰ donaret̃, ac publico dignꝰ libamine cẽ-
ſeret̃.Sed quoniã ægre deuictorũ ĩgenia qeſcere ſolitũ eſt:& ĩ vetitũ ſemp ſubactorũ
obluctat̃ improbitas:Accidit vt Ericus dũ fugę damnis conſulere ſtudet: ſubiectas
Haldano ꝓuicias attẽtaret. Sed ne Daniam qdẽ ab hoc ſęuitiæ genere ĩmunẽ reliqt
perꝗ dignũ exiſtimans eius laceſſere patriã/ per quẽ ſua abactus fuerat.Ita dũ iniu-
riã inferre ꝗ repellere maluit:Suetiã armis hoſtilibꝰ liberauit. Quippe cũ Haldanꝰ
Haraldũ fratrẽ ab eo tribus deuictũ ꝑliis:quarto occiſum cognoſſet:amittẽdi ĩperii
metu relictis Sueonũ agris patriã repetere coactꝰ eſt.Ita Ericus, quo faciliꝰ Suetiæ
regnũ deſeruit:hoc celeriꝰ recepit.Quẽ ſi fortuna æque in retinẽdo regno, ac recu

Ericus captus.

ꝑãdo ĩſtruere voluiſſet:nequaꝗ Haldano prẽdẽdũ dediſſet. Cuiꝰ captionis modꝰ
hic erat:reuerſus ĩ Suetiã Haldanꝰ occultata ꝑ ĩſidias claſſe:binis obuiã Erico naui
giis ꝓficiſcit̃.A quo denis petitꝰ: variis nauigatiõis reflexibꝰ ad occultũ ſuorũ ag-
men relabit̃.Quẽ longius inſequẽte Erico Danica põto claſſis emergit.Circũuẽtus
itaq; Ericꝰ oblatũ ſibi ſub ſeruiẽdi cõditiõe ſpiritũ tepudiauit: lucẽq; libertati ꝑfer
re nõ paſſus:mori ꝗ obſeq ꝑoptauit:ne vitæ cupiditate ex libero ſeruꝰ euadere vi-

Erici mors.

deret̃:Aut quẽ nuꝑ fortuna æquaſſet:nouo famulatꝰ officio coleret.Adeo ſalutẽ de
decore mercari virtꝰ ignorat.Cõpeditꝰ igit̃ & ad loca feris ꝑuia relegatus: ĩdignũ

Haldani excellẽtia.

tãta animi maieſtate exitũ habuit. Haldanꝰ gemini regni imperio potitꝰ opinionis
ſuæ titulũ tribꝰ honeſtatis gradibꝰ decorabat.Erat em̃ cõdẽdorũ patrio more poe-
matũ peritia diſertus : nec athletica minꝰ virtute ꝗ regia poteſtate cõſpicuus.Au-
diẽs aũt vegetioris ingenii piratas Tokonẽ & Anũdũ circũpoſitis imminere ꝓuin-

Priſcorum ſtudia.

ciis,maritima pugna tẽtatos oppreſſit.Nihil em̃ veteres claritate magis expetendũ
ducebant:quã non opũ fulgor:ſed armorũ induſtria peperiſſet. Itaq; ſeditiones am
plecti:inſtaurare lites,ocia faſtidire,paci militiã anteferre,virtutũ nõ rerũ æſtima-
tione cenſeri: plurimũ voluptatis in ꝑliis: minimũ in cõuiuiis reponere clariſſimis

quondã viris curæ extitit. Sed neq; diu Haldano ęmulus defuit. Nã Syualdus qdã claro admodũ loco natus/apud Sueonũ cõcionẽ Frothonis ac cõiugis eius exitio flebiliter memorato/tantũ Haldani odiũ pene oĩbꝰ ĩgenerauit: vt plurimorũ ſuffragiis nouarũ rerũ licẽtiã aſſeqret. Nec ſolo vocũ fauore cõtẽtꝰ adeo plebis aĩm ambitionis artibꝰ occupauit: vt omniũ fere manꝰ ad regiũ ĩſigne capiti ſuo ĩprimẽdũ adduceret. Hic ſeptẽ filios habebat tãto veneficiorũ vſu callẽtes: vt ſæpe ſubitis furoris viribꝰ inſtincti ſolerẽt ore toruũ infremere: ſcuta morſibꝰ attrectare: torridas fauce prunas abſumere: extructa q̃uis ĩcẽdia penetrare: nec poſſet cõceptꝰ demẽtiæ motus alio remedii genere q̃ aut vĩculorũ iiuriis aut cædis hũanæ piaculo tẽperari Tãtã illis rabiẽ/ſiue ſæuitia ĩgenii/ſiue furiarũ ferocitas inſpirabat. Quibꝰ auditis Haldanus (vt erat circa piraticã occupatꝰ) expedire militibꝰ dixit: vt q in exteros hactenꝰ deſæuierit: nũc ciuiũ viſceribꝰ ferrũ adigãt: ereptiq; regni iiuriã ꝓpulſent qui dilatãdi curã gerere cõſueuerũt. Quo imminẽte Syualdus miſſis ad eũ legatis iubet ſi famã factis ęquaret: & tãtꝰ re eẽt quãtꝰ opinione cẽſeref: ſe ſuãq; ſobolẽ pugna ſolꝰ excipiat: priuatoq; ꝑiculo publicũ redimat. Eo deinde reſpõdẽte legitimæ dimicatiõis formã duorũ numerũ excedere nõ debere: nil mirãdũ inqt Syualdꝰ hominẽ cœlibem proleq; vacuũ oblatos detrectare cõgreſſus cui inops caloris natura deforme corporis animiq; frigus incuſſerit. Nec liberos ab eo diuerſos exiſtere: quẽ ſuæ generatiõis auctorẽ habuerit, ꝙ ab ipo cõmune naſcẽdi pricipiũ traxerit. Ita ſe ac filios vniꝰ hoĩs loco cẽſendos eẽ: qbus veluti vnũ corpꝰ a natura tributũ videaf. Cuius cõuitii rubore pmotꝰ Haldanꝰ ꝓuocatiõi parere cœpit, tã cõtumelioſam cœlibatꝰ exprobrationẽ egregiis virtutis opibꝰ pẽſaturꝰ. Cũq; ꝑ opacã forte nemoris indaginẽ gradereꝼ: hęrẽtẽ obiter quęrcũ humo radicitꝰ eruit: ſoliſq; ſpoliatã ramis ĩ ſolidã clauæ ſpẽm trãſformauit. Quo geſtamiẽ fretꝰ: tali carmẽ breuitate cõpegit.

En rude quod gerimus obnixo vertice pondus
  Vulnera verticibꝰ exitiumq; feret.
Sed neq; frondoſi geſtamen roboris vllum
  Omine Gøtenſes horridiore premet.
Ardua comminuet nodoſi robora colli:
  Et caua ſylueſtri tempora mole teret.
Claua quidem ſæuum patriæ domitura furorem:
  Nulla magis Suetis exitialis erit.
Oſſa domans, laceroſq; virum libranda per artus
  Impia præerupto ſtipite terga premet.
Cognatos preſſura lares: fuſura cruorem
  Ciuis: & in patriam pernicioſa lues.

His dictis Syualdũ cũ ſeptẽ filiis attẽtatũ acerrimas eorũ vires eximia clauæ mole fruſtratꝰ: exitio tradidit. Ea tẽpeſtate Harthbenus qdã ab Helſyngia veniẽs/raptas regũ filias ſtupro fœdare gloriæ loco ducebat: illũ ꝑimere ſolitꝰ: a quo pagẽdę veneris vſu ꝓhibereꝼ: illuſtres nuptias humilibꝰ ꝑferẽs: tãtoq; ſe clariorẽ exiſtimans quãto ſplẽdidiores cõcubitꝰ ꝑ vim aſſeq potuiſſet. Nec vltionẽ effugit q ſe ei cõparatione virtutis æquare pſumeret. Tãta vero corporis magnitudine erat: vt. ix. cubitis ꝓceritatis eiꝰ dimẽſio tendereꝼ. Huic duodecim athletæ cõtubernales fuere: qbus officio erat quoties illi pſaga pugnę rabies ĩceſſiſſet: viculorꝫ remedio oborti furoris impetũ ꝓpulſare. Ab his Haldanus Harthbenũ, eiuſq; pugiles viritim ĩpetere

Syualdꝰ nouis rebꝰ ſtudet.

Veneficorũ potẽtiæ.

Probitas Haldani.

Syualdi filiorũq; cædes.

Harthbenꝰ.

Longitudo Harthbeni.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

iuſſus,nõ ſolũ certamẽ ſpopõdit:ſed etiã victoriã ſibi ĩgẽti verborũ fiducia ꝓmiſit.
Quo audito Harthbenꝰ repẽtino furiarũ afflatu correptꝰ: ſummas clypei ꝑtes mor
ſus acerbitate cõſumpſit: igneos vẽtri carbones mãdare nõ deſtitit: raptas ore pru
nas in viſcerũ ima trãſfudit: crepitãtia flãmarũ ꝑicula percurrit.Ad poſtremũ oĩ
ſæuitiæ genere debacchatꝰ,in ſex athletarũ ſuoꝝ ꝓcordia furẽte manu ferrũ cõuer
tit.Quã inſaniã illi pugnãdi auiditas an naturæ ferocitas attulit:incertũ ẽ.Halda⸗
nũ deĩde reſidua pugilũ manu ꝑtiuit.A quo miræ grãditatis malleo cõtuſus: vita
ac victoria caruit:deditq; pœnas & Haldano quẽ ꝓuocauerat, & regibꝰ quorũ ſan
guine ꝑ vim potitꝰ fuerat. At quoniã Haldano fors inopinas pugnæ cauſas porri⸗
gere cõſueuit quaſi nũq̃ viriũ eiꝰ expimẽtis cõtẽta:accidit vt Egtherus Fynnenſis
piratico Sueones moleſtaret ĩcurſu.Quẽ Haldanꝰ ternis adortus nauigiis, nã & ei
totidẽ eẽ cõꝑerat: cũ nocte ꝑliũ finiẽte debellare nõ poſſet:poſtera die ex ꝓuocatiõe
ſecũ decernẽtẽ oppſſit.Deĩde cũ Hatheri Reguli filiã Thorildã a Grimone eximia
rũ viriũ athleta ſub duelli cõminatiõe expeti cõpiſſet, edictũq; a patre eẽt potiturũ
ea q pugilẽ amouiſſet:q̃q̃ ad ſenectutẽ cœlebs ꝑuenerat:nõ minꝰ Reguli ꝓmiſſiõe q̃
athletæ ꝑtulãtia cõcitatus Noruagiã ꝑtit.Qua inita cũctas agnitionis ſuæ notas
adulterina oris illuuie reſpergẽs:vt pugnę locũ acceſſit:prior enſem deſtrĩgit.Quẽ
ad hoſtilẽ ſciẽs obriguiſſe cõſpectũ:humi deiecit.Alioq; vagina ſubmoto Grimonẽ
appetẽs,extremos loricæ nexus cũ occidua clypei ꝑte ꝓſecuit. Qđ factũ Grimo am
miratione ꝓſecutus:vetulũ inquit acriꝰ dimicãtẽ nõ memini: ſtatimq; ferrũ exerẽs
obiectã gladio parmã ꝑnetrabili ſectione cõuulſit. Cuiꝰ ĩmorãtẽ ictui dextrã Hal⸗
danus nihil hęſitãs obuia ferri celeritate corripuit.Ille nihilominꝰ læua gladiũ ſtrin
gẽs, feriẽtis femur trãſegit:mutilati corporis vltionẽ exiguo vulnere ꝓſecutꝰ. Vi⸗
ctor Haldanꝰ victo reſiduũ vitæ pecunia redimẽdi poteſtatẽ fecit:ne ĩbelli & mãco
miſeras animæ reliq̃s deformiter adimere videret.Quo facto tãtũ ſe pene in ſeruã
do hoſte egit:quãtũ geſſerat in vincẽdo.Cuiꝰ victoriæ ꝓmiũ Thorildæ nuptiis aſſe⸗
cutus:filiũ ex ea Aſmũdũ ſuſtulit: a quo ſe Noruagiæ reges originẽ duxiſſe magni
æſtimãt:ab Haldano ſolẽnẽ generatiõis ſuæ ſeriẽ retexẽtes.Poſt hęc cũ Ebbo pirata
plębeii gñis ad ſplẽdida coniugia capeſſenda virtutis fiducia cõcitatus,Sygruthã
Gothẽſiũ regis Vnguini filiã poſtularet:ac ꝓterea Gothici regni dimidiũ in dotẽ
expeteret:ſuꝑ matrimonii admiſſione cõſultus/cõſenſũ falſo ſpondẽdũ monuit:ſeq;
nuptias fruſtraturũ ꝓmiſit.Quinetiã ſedẽdi locũ ſibi inter cõuiuarũ diſcubitꝰ aſſi
gnari ꝓcepit.Probãte cõſiliũ Vnguino oẽm regiæ dignitatis ſpeciẽ ꝑegrina corpis
deformitate corrũpens,noctuq; nuptiis ſuꝑueniẽs occurrẽtibus formidini fuit ma⸗
iorẽ hũano hĩtu virũ adueĩſſe mirãtibꝰ.Qui mox vt regiã ĩtrauit circũſpectis oĩbꝰ
q̃rit q̃s ꝓximũ regi diſcubitũ occupauerit.Ebbõe deĩn futurũ Vnguini generũ eiꝰ
lateri cõiũctũ dicẽte,ꝑ ſũmã verboꝝ iracũdiã ꝑcõtatẽ,q̃ veſania q̃buſve furiis eo petu
lãtiæ adductꝰ ſit:vt deſpicabiles gñis ſui ſordes eximię nobilitatis ſplẽdori miſcere
præſumat/ ruſticaſq; manus regiæ genti inſerere audeat ! nec id quidem expetere
contentus/etiam alieni regni conſortium captare videatur! Deinde eum ferro ſe⸗
cum decernere iubet non prius voto q̃ victoria potiturum.Quo nocturnum mon⸗
ſtris certamẽ/diurnũ hoĩbus cõgruere reſpõdẽte:ne tpis excuſatione pugna abnui
poſſet lunę ſplẽdore diẽ ęq̃ri ꝓhibuit. Taliter adactũ pugnæ Ebbonẽ cõuiuio in ſpe
ctaculũ verſo ꝓſtrauit:nuptiaſq; exeq̃s mutauit. Qui interiectis ãnis in patriã de⸗
cedẽs cũ ſine liberis eẽt/regias opes Vnguino teſtamẽto legauit eũq; regẽ cõſtituit.

Harthbeni furioſitas.

Cædes,

Egtheri inſeſtatio & cædes.

Grimonis immanitas.

Thorildæ nuptiis potitꝰ Haldanus Aſmũdũ genuit.

De genealogia & origine regum Noruagiæ.

Ebbo.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

hic poſtmodum ab æmulo cui Regnaldo nomen erat bello oppreſſus filiū Syualdū reliquit. Huius filia Syritha adeo ſpectatæ pudicitiæ erat: vt cū ob formæ pulchritudinē ingenti procorū frequentia peteretur: ad neminē ex eis inſpectandū adduci poſſe videretur. Cuius cōtinētiȩ fiducia a patre cōiugē depopoſcit: q delenimētorū dulcedine mutuū eius cōſpectū impetrare quiuiſſet. Olim ſiqdē apud nos puellarū cōtinētia magnoꝑe viſus ꝑtulātiā edomare ſolebat: ne mētis integritas oculorū libertate corrūperet̃, affectabaturq;: vt cordis caſtimoniā, oris modeſtia fateretur. Tūc Otharus qdā Ebbonis filius ſiue geſtarū rerū magnitudine, ſiue comitatis & facūdiæ fiducia accēſus: ꝑtinacius poſtulādæ virginis ignibus æſtuabat. Cuiꝰ obtutū oībus ingenii neruis emollire cōniſus cū demiſſum oculorū eius habitū nulla penitus arte flexiſſet: inuictȩ ſeueritatis ꝑſeuerātiā miratus abſcedit. Eiuſdē rei cupidus gigas cū æque ſe effectu vacuū aīaduerteret: fœminā ſubornat: q̄ cū obtēta virginis familiaritate eius aliquādiu pediſſequā egiſſet: hāc tādem a paternis procul penatibus q̄ſita callidius digreſſione ſeduxit: quā ipē mox irruēs ī arctiora mōtanæ crepidinis ſepta deuexit. Opinant̃ alii ꝙ fœmineā mētitus effigiē cū inſidioſa artis protractiōe domeſticis puellā ædibus abduxiſſet: ꝑtes demū raptoris ipleuerit. Q đ vt cōꝑerit Otharus indagādæ virginis gratia mōtis penita ꝑſcrutatꝰ iuētā oppſſo gigante ſecū abduxit. Adeo aūt gigātea ſedulitas puellæ cȩſariē nexili comarū aſtrictione reuinxerat: vt pilorū ꝑplexa cōgeries criſpata quadā cohȩrētia teneret̃: nec facile p̄ter ferrū qs poſſet cōſertos criniū extricare cōplexus. Denuo igit̃ variis rerū irritamētis aggreſſus puellarē in ſe ꝓuocare cōſpectū: cū diu torpētes nequicq̄ oculos attētaſſet: ꝓpoſito parū ex ſentētia cedēte, cœptū reliquit. Sed neq; puellā ſtupro violare ſuſtinuit: ne ſplendido loco natā obſcuro cōcubitus genere macularet. Quȩ cū varios ſolitudinū anfractus diutiꝰ errabūda ꝑcurreret: cōtigit vt ad ſylueſtris cuiuſdā imaniſq; fœminȩ tuguriū ꝑueniret. A qua paſcēdi caprarū gregis officio deputata: cū denuo ꝑ Otharū libertatis auxiliū ipetraſſet: talibꝰ eiꝰ tētat̃ allogis.

Syualdus rex. xl.
Syritha pudiciſſima.
Otharus Syrithæ procus.

Num meis mauis monitis adeſſe
Et pares votis ſociare nexus
Q̄ gregi præſens: olidiſq; curam
Ferre capellis!
Impiæ dextram dominæ refelle
Et trucem præceps fugito magiſtram:
Vt rates mecum ſocias reuiſens
Libera degas.
Linque commiſſæ ſtudium bidentis:
Sperne caprinos agitare greſſus:
Et thori conſors refer apta noſtris
Præmia votis.

O mihi tantis ſtudiis petita
Torpidos rurſum radios reflecte
Paululum motu facili pudicos
Erige vultus.
Ad lares hinc te ſtatuam paternos
Et piæ lætam ſociabo matri:
Si ſemel blandis agitata votis
Lumina pandas.
Quam tuli clauſtris toties gigantum
Confer antiquo meritum labori:
Et graues rerum miſerata niſus
Parce rigori.

Quare etenim cerebroſa adeo demētire cœpiſti vt alienū ductare pecus: & in monſtrorū famulitio numerari p̄poptes: q̄ pari cōſenſus aptitudine mutuū thori ꝓmouere cōtractū! Illa nihilominꝰ ne pudicæ mētis cōſtātia: ad externos titubaret aſpectꝰ luminū habitū imoto palpebrarū rigore cōtinuit. Quātæ porro pudicitiæ ſæculi illius fœminas extitiſſe putemꝰ: q̄ ne ad leuē qdē oculorū motū maximis amatorū irritamētis adduci potuerūt! Cū ergo Otharꝰ ne gemini qdē beneficii meritis virgineū in ſe viſum cōcitare quiuiſſet: pudore & ægritudine fatigatꝰ claſſem repetiit. Priſca pudicitia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Cunqꝫ Syritha more priſtino decurſis late ſcopulis: in Ebbonis forte ſedes errонea peruenisset:nuditatis & inopiæ rubore egẽtiũ ſe filiã aſtruebat. Animaduertẽs aũt hãc Othari mr̄ ꝗuis marcore illitã: inopiqꝫ cõtectã amiculo: a generoſis pullulaſſe ramalibus: honorato ſedẽdi loco ſuſceptã reuerẽda ſecũ comitate detinuit. Nobilitatẽ ꝗppe virginis index forma ꝓdebat:& vultu genꝰ interꝑte reſultabat. Quã vidẽs Otharus:cur vultũ peplo obſcuraret inqrit. Cuiꝰ animũ certiꝰ exptur ꝰ:nupturã ſibi fœminã fingit:eiuſqꝫ thorũ cõſcẽdẽs lucernã Syrithę geſtãdã cõmittit. Quæ cũ abſumptis pene lychnis admoto propius igne ꝑmeret:tãtũ patiẽtię ſpecimen ꝑbuit:vt manũ abſqꝫ motu cõtinere viſa:nullã ardoris moleſtiã ſentire crederet. Externũ ꝗppe æſtũ cohibebat interior:& pruritãtis animi feruor aduſtę cutis incẽdiũ tẽperabat. Quæ demũ ab Otharo manui cõſulere iuſſa,placidos in eũ obtutus verecũda luminũ erectione cõuertit:ſtatimqꝫ ſemoto nuptiarũ figmento genialẽ thorũ nuptura cõſcẽdit. Cũqꝫ poſtmodũ Syualdus cõꝑhẽſũ Otharũ ob illatũ filiæ ſtuprũ ſuſpẽdio cõſumẽdũ duxiſſet:cõtinuo Syritha raptꝰ ſui caſibꝰ explicatis,nõ ſolũ cũ in regis gratiã reduxit:ſed etiã patrẽ ad eius ſororẽ matrimonio ſibi copulãdã adduxit. Poſt hæc inter Syualdũ Regnaldũqꝫ exꝗſitæ ꝓbitatis militibus vtrobiqꝫ delectis:apud Syalandiã ꝑliũ agitur. In quo cũ triduo mutuis cædibꝰ exacto ob ſummã vtriuſqꝫ partis virtutẽ incerti victoriæ ꝓcurſus exiſterẽt, Otharus ſiue diutinę pugnæ tędio:ſiue gloriæ æmulatione correptus:cũ mortis cõtẽptu cõſertiſſimos hoſtes irrũpit:Regnaldoqꝫ inter fortiſſimas militũ acies obtrũcato:ſubitã Danis victoriã peperit. Inſigne hoc ꝑliũ maximorũ procerũ ignauia fuit. Adeo ſiqdẽ rei ſumma perhorruit:vt fortiſſimi Sueonũ.xl.terga fugæ dediſſe dicãtur. Quorũ præcipuus Starcatherus nulla ſęuitia rerum aut periculorũ magnitudine quati ſolitus:neſcio qua nũc obrepente formidine ſociorum fugam ſequi ꝗ ſpernere præoptauit. Crediderim hunc metum ei diuinis viribus iniectum: ne ſupra humanã fortitudinẽ virtute ſibi præditus videretur. Adeo nihil perfecti mortalium felicitas habere cõſueuit. Tunc hi omnes maximi piratarum Hakonis quaſi quædam belli reliquiæ ad eũ delapſæ commilitium amplectuntur.

Patientiæ exemplum mirandũ.

Othari virtus.

Starcatheri fuga.

De Sigaro rege a quo villa Syerſted nomen accepit.

Sygarus rex.xli.

Alfi præſtantia.

Syuardus Gothorũ rex. xlii.

Aluildæ verecundia.

POſt hęc Syualdo filius Sygarus ſuccedit:cui filii Syualdus,Alf,& Algerus fuere:filiaqꝫ Sygne. E qbus Alf cæteris animo formaqꝫ ꝑſtãtior piraticis incũbebat officiis. Cuiꝰ etiã inſignẽ cãdore cæſariẽ tãtꝰ comæ decor aſperſerat vt argẽteo crine nitere putaret. Eodẽ tẽpore Gothoꝝ rex Syuardus filios habuiſſe fert Wemũdũ et Oſtenũ,filiãqꝫ Aluildã: q̃ tãtã verecũdię fidẽ ab ipſis ꝓpemodũ incunabulis ꝑferebat: vt os peplo iugiter obnuptũ haberet: quo minꝰ formã ſuam alienæ libidinis irritamẽtũ efficeret. Huic pater in arctã admodũ cuſtodiã relegatę viperã anguẽqꝫ educãdos cõmiſit. Pudicitiã eius adultorũ tandẽ reptilium cuſtodia vallaturus. Neqꝫ enim facile thalamus inueſtigari poterat quem tanti diſcriminis peſſulum obſerabat. Statuit etiã vt ſiquis eius aditũ fruſtra tentaſſet: protinus amputandũ caput:paloqꝫ refigendũ ꝑberet. Ita annexus petulantiæ metus cõcitata iuuenum ingenia caſtigabat. Tunc Alf Sygari filius:rem hoc illuſtrius quo periculoſius tentandam exiſtimans:proci titulum profeſſus:animalia propter virginis cõclaue excubãtia debellare iubetur: ꝙ edicti ratione eorũ victori virgineus deberet amplexus. Quorũ vt acrius aduerſum ſe rabiẽ excitaret:cruẽta corpꝰ pelle cõtexit.

Alfi victoria in viperam & anguem.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Qua ſuccinctus:mox vt ſepti valuas ſubiit torridā calibē forcipe cōphēſam:hian
tis viperæ faucibus īmerſit:eaq; exanimē ꝓſtrauit. Anguē deinde ſinuoſa volubili-
tate ꝓlapſum inter medios rictus telū iaculatus abſumpſit. Cūq; pacti cōditione cō
nexū victoriæ pignus expeteret:refert Siuardus hūc ſibi generū acceptari: in quē fi
lia ſolidū optionis arbitriū cōtuliſſet. Cūq; ſola puellæ mater proci votū difficulter
exciperet:mētē filiæ ſecreto ꝑluſtrat alloquio. Qua procū īpēſius ob virtutē laudāte
cōuitiis eā acrius lacerat:ꝙ eliſis pudicitiæ neruos ſpecierū illecebra caperet: omiſ
ſaq; virtutis cēſura adulātibus formæ blāditiis laſciuæ mētis intuitū exhiberet. Ita
Aluilda ad Danici iuuenis cōtēptū adducta virili veſte fœmineā ꝑmutauit:atq; ex
pudica admodū puella ferocē piratā agere cœpit. Cōpluribus quoq; eiuſdē voti pu
ellis in cōmilitiū adcitis, eo forte loci ꝑuenit: vbi piratarū agmen amiſſi bello ducis
interitū deplorabat. A q̄bus ob formæ pulchritudinē piraticæ princeps creata:ma-
iores muliebri virtute res edidit. Quā Alf crebris nauigatiōis laboribꝰ inſectari co
natus:in Blacmānorū forte claſſem hyeme incidit. Quo tēpore dēſatis aquarū co-
actibus tāta glaciei moles naues corripuit:vt eis nulla remigādi vis ꝓceſſum ſtrue
re potuiſſet. Cūq; frigoris diuturnitas tutiorē cōcluſis ſpōderet īceſſum:iubet Alf
ſuos cōcretū pelagi ſinū caligatis tētare veſtigiis, calceorū lubricitate depoſita:gla
ciale planū firmiꝰ ꝑcurſuros. Quos Blacmāni ſuccincta pedū agilitate fugæ cōſule
re rati:inita cū eis pugna:vacillātibus nimirū ceſſere veſtigiis:vtpote quorū ancipi
tes gradus ſubiectis plantis lubricū impellebat. Dani vero cruſtatū algore pelagus
paſſu tutiore parmēſi:īfirmos hoſtiū eliſere ꝓgreſſus. Quibꝰ deuictis:nauigationē
in Finniam vertūt. Vbi cōtractiorē forte ſinū ingreſſi:miſſis q̄ rerū habitū explora
rēt:paucis nauibus portū occupari cognoſcūt. Aluilda quippe eaſdē fauciū angu-
ſtias prior claſſe petiuerat. Quæ cū ignotas eminꝰ puppes adeſſe cōſpiceret ꝑ̄peti re
migio velox in eoꝝ defertur occurſum, irrūpere hoſtē q̄ opperiri ſatiꝰ iudicās. Tūc
Alf ꝓhibētibꝰ ſociis plures naues paucioribꝰ attētari:indignū reſpōdit:vt Aluildę
quis ꝓferat paucarū puppiū obiectu ꝓcurſus ſui ſtudia deturbari ꝑ̄fatus paruæ rei
momēto magnorū operū titulos reſpergēdos non eſſe: nec parua Danis ammiratio
fuit:vnde hoſtiū corporibꝰ talis formę decor, tātaq; mēbrorū aptitudo ſuppeteret.
Vt ergo naualē cōmittere pugnā cœperūt iuuenis Aluildæ prorā inſiliens in pup
pim vſq; facta reſiſtētiū ſtrage progreditur. Cuiꝰ comes Borcarus decuſſa Aluildę
galea, mētiq; eius lenitate cōſpecta animaduertit oſculis nō armis agendū eſſe te-
lorūq; rigore depoſito blandioribus hoſtē officiis attrectandā. Igitur Alf quā terra
mariq; tot obſtātibus periculis indefeſſo labore quæſierat ſupra ſpem offerri gaui-
ſus cupidius appꝑ̄henſam virilē cultū in muliebrē cōuertere coegit:ex qua poſtmo
dum filiam Guritham procreauit. Sed & Borcarus Aluildæ comitem Gro nomi-
ne matrimonio cōplexus filiū ex ea Haraldum ſuſcepit:quē ſequens ætas Hyldetan
cognominauit. Et ne quis hunc bellis ſexum inſudaſſe miretur quędā de talium fœ
minarum conditione, & moribus compēdio modicæ digreſſionis expediam. Fuere
quōdam apud Danos fœminæ quæ formam ſuam in virilē habitum conuertentes
omnia pene temporū momenta ad excolendā militiā cōferebāt, ne virtutis neruos
luxuriæ contagione hebetari paterentur. Siquidem delicatum viuendi genus per-
oſæ corpus animūq; patientia, ac labore durare ſolebant: totāq; fœmineæ leuitatis
mollitiem abdicantes: muliebre ingenium virili vti ſæuitia cogebant. Sed & tanta
cura rei militaris notitiā captabant:vt fœminas exuiſſe quiuis putaret. Præcipue

Aluida pi-
raticā exer-
cet.

Glaciē cal-
candi aſtus.

De Aluilda

Aluilda vi-
cta.

Fœminæ
Danicæ &
eaꝝ mores.

vero quibus aut ingenii vigor, aut decora corporum proceritas erat id vitæ genus incedere conſueuerāt. Hæ ergo ꝑinde ac natiuæ cōditionis immemores, rigoreq; blanditiis anteferētes/ bella pro baſiis intētabant, ſanguineq; nō oſcula delibātes armorū potius q̃ amorū officia frequētabant: manuſq; quas in telas aptare debuerāt, telorum obſequiis exhibebant: vt iam nō lecto, ſed leto ſtudētes ſpiculis appeterent quos mulcere ſpecie potuiſſent. Nunc a diuerticulo ꝓpoſitum repetā. Veris initio cum Alf, & Algerus repetitis piraticę operibus varia pelagus nauigatione tētarēt in Hamundi Reguli filios Helwin Hagbarthum & Hamūdū centenis incidere nauigiis. Quibus illato prælio cū feſſas cæde dextras ſola crepuſculi caligo dirimeret noctu militi fœdus imponitur. Qđ poſtero die ꝑpeti inuicē iure firmatū eſt: tāto vulnere heſterna pugna vtrobiq; ſuſcepto: vt nulla renouandi certaminis facultas exiſteret. Ita quos par virtus exhauſit neceſſitas in pacē coegit. Per idē tēpus Hil-

Hildigiſleꝰ procus.

digiſleus claro Theutonū loco ortus formę & nobilitatis fidutia Sygnē Sigari filiā poſtulabat. Apud quē maximū ei cōtēptū obſcuritas ꝑperit/ ꝙ fortitudine vacuus aliena probitate fortunā inſtruere videret. Præcipue eandē in amorē Hakonis magnaliū eius ſpectata deflexit opinio. Quippe maiorē fortiū q̃ molliū reſpectū agebat nec formæ, ſed operū inſignia mirabatur/ ſciēs omne decoris blādimentū ſola virtutis æſtimatione ſordeſcere: nec æqua illi lance cōferri. Sūt em̄ puellæ quæ potius amatorū claritate q̃ ſpecie capiūtur/ quaſq; nō oris, ſed mētis habitū æſtimantes in alternū copulę votū ſolus animi reſpectus accēdit. Hagbarthus vero cū Sigari filiis

Hagbarthus.

Daniā petens, iiſdēq; ignaris ſororis eorū alloquio potitus, tandē eā ad clandeſtini concubitus promiſſionē fide ſibi obligandā adduxit. Quæ poſt modū forte pediſſequis inſignes procerū titulos cōferētibus Hildigiſleo Hakonem p̄tulit: in illo nihil præter ſpeciē laudabile reperiri/ in iſto oris liturā animi flore penſari teſtata. Nec eum ſimplici laudationis genere extuliſſe contenta/ tali concētu vſa perhibetur.

Hic candoris inops prima probitate relucet:
Vultum vigore metiens.
Nam damnū rigidæ redimit mens ardua formæ:
Mendamq; vicit corporis.
Corde micat ſpecies: facies feritate iuuatur:
Ipſo rigore præcluis.
Hæc candore beat mentem: ſed mente colorem
Morum ſeuerus arbiter.
Huic pretium non forma facit: ſed fortior auſus
Armiſq; parta claritas.
Aſt illum capitis decor approbat & nitor oris:
Vertexq; crine fulgidus.
Sordet inane decus formæ: confunditur in ſe
Fallax decoris dignitas.
Diſparibus ſtudiis virtus, ſpecieſq; reguntur:
Hæc perſtat: illa deperit.
Importat vitium vacuus color: hunc leuis anni
Fluxus gradatim diſſipat.
Aſt probitas meliore loco ſua pectora firmat
Nec lapſa prorſus excidit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Exteriore bono vulgaris ſallitur aura:
Rectiqꝫ normam negligit.
At mihi cenſura virtus potiore probatur,
Spreta decoris gratia.

Quæ vox ita ad aſtantiũ aures delapſa, vt Hagbarthus Hakonis laudari vocabulo putaret. A qua cũ Hildegiſleus Hagbarthũ ſibi ꝑlatũ dolẽter tuliſſet, Bolwiſũ quẽdam luminibus captũ muneribus illicit: qui Sygari et Hamundi filios ad amicitias odio ꝑmutandas adduceret. Rex quippe Sigarus ſenũ duorum: quorũ alter Bolwiſus erat conſilio cuncta fere gerere cõſueuerat. Horũ tam diſcors ingenium fuit: vt alter inimicitiis diſſidentes in gratiã reducere ſolitus eſſet/ alteri curæ foret amicitia iunctos odio ſequeſtrare/ et ſimultatũ peſtes alternis vẽtilare diſſidiis. Primum itaqꝫ Bolwiſus apud Sygari filios Hamũdi ſobolem pleno obtrectationis mẽdacio lacerabat/ affirmans eam nunq̃ fida pace ſocietatis iura ſeruare ſolitam: bello potiꝰ q̃ fœdere cõtinendã. Itaqꝫ iuuenum pactione ꝑrupta Alf et Hamũdus, Hagbartho ꝓcul agẽte, Sigari filiis Alf et Algero prælium inferentibus apud portũ, qui Sinus Hamũdi dicitur/ opprimũtur. Quos Hagbarthus poſtmodũ integris viribus ſuperueniens in vltionẽ fratrum bello conſumpſit. Hiſdigiſileus ambas nates telo traiectus/ elabitur. Quæ res inſectandorũ riſu Theutonum occaſio extitit: ꝙ opprobrii nota plagæ deformitas nõ careret. Poſt hæc Hagbarthus muliebri corpus cultu inſtruẽs tanq̃ Sigari filiam fraterna clade nõ læſerit, ſolitarius eam acceptæ ꝓmiſſionis fidutia repetit/ plus ſecuritatis ex ipſius fide, q̃ ſuo facinore formidinis contrahens. Adeo libido periculum contemnit. Et ne ꝓfectioni cauſa deeſſe videretur, pugnacem Haconis famulam profitendo legationẽ eius ad Sigarum perferre ſe dixit. Cunqꝫ noctu inter pediſſequas cubitũ reciperetur/ pedeſqꝫ ei ab ancillulis lauandi officio ꝑtergerent, interrogatus / quid hiſpidis adeo cruribus eſſet, manuſqꝫ parũ blandi contactus haberet! hoc modo reſpondit.

Senũ duoꝝ diſpar ſtudium.

Hiſdigiſileus vulneratꝰ natibꝰ fugit.

Quid miri tenerũ nobis dureſcere ſubtel:
Et longos hirto crure manere pilos!
Cui plantas toties ſubiecta reliſit harena:
Et vepres medium corripuere gradum!
Nunc ſaltu nemus experior/ nunc æquora curſu/
Nunc mare/ nunc tellus/ nunc iter vnda mihi.
Sed neqꝫ ferratis concluſum nexibus vber:
Aut iaculis ſolitum/ miſſilibuſqꝫ premi.
Ad tactum veſtro potuit mollescere ritu,
Quas chlamydis tegmẽ aut toga læuis habet.
Nec colus aut calathi, ſed cæde madentia tela
Officium noſtræ compoſuere manus.

Cuius affirmationem Signe conſentaneo diſſimulationis genere proſequi non morata/ par eſſe refert manus vulnera ſæpius, q̃ vellera: pugnam q̃ penſa tractantes cõſentaneam officio præferre duritiem: nec tractabili fœminarum mollitudine eneruem lęuitatis ſpeciem alienis contactibus exhibere. Quippe eas partim bellico labore/ partim nauigandi conſuetudine duratas eſſe. Neqꝫ eñ bellatricem Haconis vernulam muliebribus inſeruire negotiis: ſed iaculandis haſtis/ torquendiſqꝫ miſſilibꝰ oblitam cruore dexteram afferre conſueuiſſe. Quamobrem mirãdum nõ eſſe plan=

tas ingenti itinerum emēſione duratas quaſq; decurſa toties littora ſcabris lapidū fragmentis obtriuerint calloſo rigore lenteſcere: nec parem earum teneritudini contactum præ ſe ferre: quarū veſtigia digreſſus expertia aulicis iugiter liminibus includanť. Quā quū Hagbarthus pinde ac honoratiorē cubādi locū habiturus thori ſociam recepiſſet, inter mutuę voluptatis colloquia talibus ſenſim orſis cōpellat.

Si captum genitor tuus Me triſti dederit neci,
Nunquid coniugii fidem Tanti fœderis immemor
Poſt fatum repetes meum? Nam ſi ſors ea ceſſerit,
Haud ſpero veniæ locum: Nec parcens miſerebitur
Vlturus ſobolem parens. Nam fratres necui tuos
Priuatos ope nautica: Et nunc te patre neſcio
Acſi nil prius egerim Votis illius obuiam
Communi teneo thoro. Dic ergo Venus vnica
Quam voti ſpeciem feres Complexu ſolito carens?

Ad hec Sygne.

Me crede tecum care velle commori
Si ſors exitii prætulerit vicem:
Nec vlla vitæ prorogare tempora,
Quum te mors tumulo triſtis adegerit.
Nam ſi ſupremam forte lucem clauſeris/
Lictorum rabido ſubditus auſui,
Quocunq; leto præfocetur halitus:
Morbo ſeu gladio gurgite vel ſolo:
Omnis petulcæ labis ignes abdico:
Et me conſimili deuoueo neci:
Vt quos idem fœdus thori reuinxerat
Idem ſupplicii contineat modus.
Nec hunc necis ſenſura pœnas deſeram,
Quem dignum Venere conſtitui mea:
Qui prima noſtri carpſit oris oſcula
Et floris teneri primitias tulit.
Nullum puto votum futurum certius/
Si quid fœminea vox fidei gerit.

Quæ vox ita Hagbarthi aīm vegetauit: vt plus voluptatis in eius pmiſſo, q̄ piculi in ſua digreſſione reponeret. Qui quū ab ancillulis pditus a Sigari lictorib⁹ oppugnaretur, diu ſe ſtrenua pugna defendit/cōplureſq; ex eis in aditu trucidauit. Compræhenſus tandē et ad cōcionē pductus, diuerſa plæbis ſuffragia exptus eſt. Siqdē cōplures ſuppliciū ab eo tā grauis iniuriæ exigendū dicebāt. Sed Bilwiſus Bolwiſi frater/aliiq; ſententiæ potioris auctores, potius ſtrenua eius opa vtendū, q̄ crudelius in eū cōſulendū monebāt. Tūc ſubiens Bolwiſus iniqua affirmabat conſilia, q̄ regē quū vltione vti debeat, ignoſcere iubeant: et iuſtū iracūdiæ motū indigna miſeratione deleniant. Quo eñ pacto Sigarū circa hunc parcendi/miſerendive ſtudio moueri poſſe: a quo nō ſolū gemino filiorū ſolatio ſpoliatus: ſed etiā corruptæ filiæ cōtumelia reſpſus videať? Quā ſniam maiore cōcionis pte ſuffragiis pſequēte/damnať Hagbarthus/ſtipeſq; eū excepturus erigiť. Quo euenit vt q prius nullū pene

Hagbarth⁹ addicitur morti.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

triſte ſuffragium habuerat, omnium ſæuitia mulctaretur. Quem regina mox porrecto poculo ſitim lenire iuſſum tali minarum inflictione ſollicitat.

Nunc inſolens Hagbarthe Quem morte dignum concio
Adiudicauit omnis Sitis fugandæ gratia
Ori dabis bibendum Cypho liquorem corneo.
Ob hoc metum refutans Vitæ ſupremo tempore
Audacibus labellis Letale liba poculum:
Quo potus inferorum Mox applicere ſedibus:
Iturus in recluſam Ditis ſeueri regiam:
Patibuloq; corpus/ Orcho daturus ſpiritum.

Tunc iuuenis oblatum appræhendens poculum/tale fertur intuliſſe reſponſum.

Hac guſtum capiam manu ſupremum:
Extremæ quoq; potionis hauſtum:
Qua natos tibi ſuſtuli gemellos.
Iam non eliſios inultus axes
Non impune truces adibo manes:
Nam noſtro prius hos peracta niſu
Clades tartareis recluſit antris.
Hæc veſtro maduit cruore dextra/
Hæc proli teneros ademit annos:
Quam luci tua procreauit aluus:
Cui tunc nec funebris pepercit enſis.
Infamis mulier/furenſq; mente,
Infœlix genitrix et orba natis,
Sublatum tibi nulla reddet ætas:
Nec tempus redimet/dieſve quæuis
Demptum letifero rigore pignus.

Ita mortis comminationem interfectorũ a ſe iuuenum exprobratione vltus reiecto in reginam poculo os eius ſparſo meri liquore ſuffudit. Interea Sygne deflentes famulas an ſibi cœptorum ſociæ fieri paterentur/interrogat. Illæ quicquid dominæ voti incederet ſuis ſpondent effectibus exequendum. Promiſſioni fides adiecta eſt. Deinde lachrymis ſuffuſa quem vnice thori conſortem habuerit/fato inſequi velle ſe dicit: iubetq; mox vt ſignum e ſpecula datũ eſſet, faces thalamo ſubdi: deinde laqueos ex peplis fieri/hiſdemq; fauces pulſo pedum fulcimine ſtrangulandas præberi. Aſſentientibus quo minorem mortis metum haberent / merum propinat. Poſt hæc Hagbarthus ad montem, qui poſtmodum ab ipſo vocabulum traxit/ſuſpendio conſumendus adducitur. Tunc experturus amaſiæ fidem/amiculum ſuum a lictoribus ſuſpẽdi præcepit: voluptati ſibi eſſe præfatus, ſi propinquæ mortis inſtar alicuius ſpectaculi imagine ꝓuidiſſet. Quo impetrato ſpeculæ cuſtos id circa Hagbarthum peragi ratus/cõcluſis intra aulam puellis conſpecta denuntiat. Quæ mox datis incendio tectis/ſubiecta pedibus robora depellentes, gulas laqueis obtorquẽdas dederunt. Igitur Hagbarthus regiam igni implicatam conſpiciẽs/ac notum conflagrare cubiculum, plus lætitiæ ſe ex amicæ fide q̃ mœroris ex propinqua morte ſentire perhibuit. Quinetiam aſtantes ad necem ſibi inferendam hortatus: in q̃ paruo momento fatum poneret huiuſmodi carmine proteſtatur.

Sygnes ſuſpendium.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Ocius o iuuenes correptus in aera tollar
Dulce mihi nupta ē poſt tua fata mori.
Aſpicio crepitus et tecta rubentia flammis:
Pollicituſq; diu pacta reuelat amor.
En tua non dubiis completur pactio votis:
Quum vitæ mihi ſis/interituſq; comes.
Vnus erit finis:vnus poſt fœdera nexus:
Nec paſſim poterit prima perire Venus.
Felix qui tanto merui conſorte iuuari:
Nec male tartareos ſolus adire deos.
Ergo premant medias ſubiecta tenacula fauces:
Nil niſi quod libeat pœna ſuprema feret.
Quum reſtaurandæ Veneris ſpes certa ſupſit
Et mors delitias mox habitura ſuas:
Axis vterq; (iuuat) gemino celebrabit̃ orbe:
Vna animi requies:par in amore fides.

Hagbyr danice vocat̃.

Ecce enim oblatum libens diſcrimen accipio,quũ ne apud manes quidem amor ipſe ꝑticipis ſui complexum deperire patiatur.Et cum dicto lictorũ opa laqueo ꝓfligatur.Et ne cuiq̃ antiquitatis veſtigia ꝓrſus exoleuiſſe credantur/prædictæ rei fides præſentibus locorũ indiciis exhibetur:quum et Hagbarthus pago vobabulum extinctus intulerit:nec longe a Sigari oppido locus pateat:vbi plano paululum agger elatior veteris fundi inſtar ꝓtuberantis fumi ſpeciē demōſtrat. Sed et quidã Abſaloni trabem ſe eo loci reptam vidiſſe narrauit:quã agreſtis vomere glebam rimatꝰ offendit.His auditis Hako Hamundi filius quũ in vltione fratrum arma ab Hibernienſibus in Danos tranſlaturus videretur,ab Hakone Syelandico Vvigeri filio/Starchateroq; deſeritur:quorũ poſt Regnaldi necem ad id vſq; tempus auxiliis vtebatur.Alter ſiquidem familiaritatis/alter originis intuitu mouebat̃/ diuerſaq; ratio par ambobus ſtudium peperit.Hakonem nãq; ab inuaſione patriæ pietas deturbauit:ꝙ cæteris aduerſum exteros bellum gerentibus ipſe cum ciuibus præliaturꝰ videretur. Starcatherus vero ꝙ Sygari ſenilis hoſpitio vſus fuerat,hoſtem agere ſuperſedebat:ne bene meritum iniuria afficere putaretur. Tantũ eñ quidã hoſpitalitatis gratiæ deferunt:vt ad moleſtiam eis inferendã adduci non poſſint,quorũ ſe quandoq; humanitatis officia expertos meminerint. Sed et Hako plus damni in fratrum nece,q̃ pugilum defectione reponens,in portum q Danice Her wig/latine Exercituũ ſinus dicitur,claſſe collata/militem exponit/pedeſtremq; aciem inſtruit Quo loci nunc oppidum ab Heſberno conſtructum munimine ſuo præſidiũ accolis facit/aditumq; barbaræ feritatis eliminat.Deinde ſparſis trifariam copiis geminam nauium partem,paucis remigio deſtinatis,ad Suſam amnem præmittit: quæ per obliquos aluei flexus ancipiti nauigatione ꝓgrediens / peditibus ſi res poſceret ſubſidium miniſtraret. Ipſe cum reſiduis pedeſtri itinere facto ſylueſtribus maxime locis:ne cerneretur,inceſſit.Quæ via crebris quōdam occluſa nemoribus:nũc partim aratris apta tenui fruticum raritate prætexitur.Et ne ꝓgreſſis in planũ arboreum deeſſet vmbraculum,ramalia ab eis incidi geſtariq; præcepit.Præterea neqd ꝓperantibus oneri foret,veſtium partem ac vaginas abiici/nudoſq; gladios deferri iuſſit.Ob cuius facti memoriam æternum monti /vadoq; cognomen reliquit.Ita bi

De amne Suſa.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

nas.vigilum ſtationes nocturna ꝓgreſſione fruſtratus quũ in tertiã incidiſſet,mox
ſpeculator inſolitum facti contemplatus euentũ,acceſſo Sygari cubiculo ſtupendæ
rei nuntium afferre ſe dixit:ꝙ frondes ac frutices humano more gradientes aſpice
ret. Tunc percontatus rex quantũ nemoris diſtaret aduẽtus: vt ꝓpinquum eſſe co
gnouit,hoc monſtro fatum ſibi portendi ſubiunxit. Quo euenit vt ſucciſorum fru
ticũ palus letalis publico nuncuparetur eloquio. Igitur locorũ anguſtias veritus rę
licto oppido conſpectiorẽ ſoli planiciem prælio hoſtes excepturus petiuit. Idẽ apud
locum qui vulgo Vvalbrunna/latine cadauerũ vel ſtragis puteus appellatur,geſta
infœliciter pugna/protritus extinguitur. Tunc Haco victoria in crudelitatem ver
ſa tanto facinore fortunã ꝓſequi cœpit:vt ꝓmiſcuæ cædis auidus/nihil conditioni
aut ſexui deferendũ putaret. Sed neqꝫ miſerationis aut verecundiæ reſpectui indul
ſit:quo minus fœmineo ferrum cruore reſpergeret/matreſqꝫ cum liberis communi
ſtragis ſæuitia violaret. His auditis Syualdus Sigari filius quũ paternis hactenus
penatibus inhæſiſſet,vltoris partes executurus exercitum contrahit. Igitur Haco
multitudinis concurſu conterritus,cum tertia agminis ꝑte in Herwig claſſem re-
petens,maritimo ſibi diſceſſu cõſuluit. Cuius collega Haco cognomine Faſtuoſus
plus fidutię in recenti victoria,q̃ metus in Haconis abſentia reponẽdum exiſtimãs
mortemqꝫ fugæ pręferens,reſiduũ tutabatur exercitum. Itaqꝫ reductis pauliſꝑ ca-
ſtris apud villam Axelſtadã naualẽ diutile præſtolatus occurſum venientiũ tardiꝰ
ſociorũ ſegnitiem cauſabatur. Nõdũ eñ ad deſtinatum portum immiſſa amni claſ
ſis appulerat. Adeo aũt Sigari clades Syualdiqꝫ charitas ꝓmiſcuos plæbis animos
incitabant:vt vterqꝫ ſe bello ſexus impenderet:nec certamen crederes fœmineis ca
ruiſſe præſidiis. Poſtera luce Haco/ Syualduſqꝫ cõgreſſi,biduum extraxere pugna.
In qua rebus atrociſſime decertatis,vtroqꝫ duce ꝓſtrato,Danorum reliquias victo
ria decorauit. Nocte vero prælium inſecuta ad cõſtituti portus receptaculum claſ
ſis Suſam rimata peruenit. Cuius alueum quondã remigiis ꝑuium/nunc ſolidiori-
bus elementis concretũ anguſtię limitant:vt vetãte cõſtrictionis inertia rarus pup
pium admittatur ingreſſus. Diluculo nautæ ſociorũ cadauera conſpicati, funeran
di ducis gratia collem ſpectatæ magnitudinis extruunt: quẽ vſqꝫ nunc opinione ce
lebrem Haconis buſtũ fama connominat. Quorũ multitudinem Borcarus cũ Sca-
nico repente equitatu adueniens/neci implicuit. Conſumpto hoſte vacuas remigio
rates inſtruens Hamũdi filium Anhela pręceps celeritate perſeq̃tur. Cuius cõgreſ-
ſu habito,contigit Haconem rebus infœliciter geſtis metu præcipitẽ in Scotthorũ
patriã ternis euolare nauigiis. Vbi decurſo biennio defungitur. Talia rerum/bello
rumqꝫ diſcrimina adeo regiã apud Danos gentem exhauſerant:vt hanc ad ſolã Iu-
ritham Alfi filiam/Sigari vero neptem redactã eſſe conſtaret. Qui quũ ſe conſuetę
nobilitatis regimine defectos viderent,regnũ popularibus tradunt:creatiſqꝫ ex plę
be principibus Oſtmaro Scaniæ/Hundingo Sialandiæ ꝓcuratiõe attribuunt. In
Hanonẽ Fioniæ dominiũ conferunt. Penes Roricũ atqꝫ Haterũ Iutiæ ſummam diſ
creta poteſtate conſtituunt. Qꝫ ne lateat quo regũ poſteritas ſatore ſuccreuerit, oc
currunt quædam neceſſario pauliſꝑ perſtringenda digreſſu. Ferũt fortiſſimũ Sue-
tonum Gunnarum olim ob grauiſſimas cauſas Noruagiæ infenſum laceſſendæ eiꝰ
licentiam precibus impetratam maximis exaſperaſſe periculis:ac primũ in Iather
prouinciam ꝓpoſitos effudiſſe decurſus. Quam partim flammis/ꝑtim cędibus im-
plicans omiſſis rapinis tantũ obſitos cadaueribus calles ac fuſas cruore ſemitas per

Vvalbrũde Sigari exitꝰ

Haconis crudelitas.

Syualdus rex.xlii.

Villa Axelſtade:quæ dicitur Roſkildia.

Haconis cędes.

Apud Eſkilſſo.

Hacõis buſtum.

Principes loco regum creãtur ex plębe.

Gunnari geſta.

meare gaudebat. Nam quū cæteri iugulis abſtinere/prædāq; magis q̄ cædem affe-
ctare ſolerent, hic ſpoliis ſæuitiā anteponēs/funeſtū animi libitum humanis potiſſi
mum cladibus exercebat. Cuius atrocitate ꝑmoti incolæ, ꝓpinquū periculum pu-

Regnaldus Normāniæ rex.

blica deditione p̄ueniūt. Sed et rex Normānorū Regnaldus vltimæ ſenectutis au-
dito tyrāni ſtudio, filiā Drotā facto ſpecu claudendā curauit/aptūq; ei ꝓuiſis in lō-
gū ſumptibus famulitiū tribuit. Sed et gladios exquiſita fabrorū opera decuſatos
cū regia ſupellectile pariter antro mādauit: ne ferri vſum, quē ſibi inhabilem vide-
ret, hoſti capiendū relinqueret. Et ne cōſpicua caueæ pateret elatio, ſolidiori terræ
tumorē æquabat. Ad bellum deinde ꝓfectus/quū ſenilibus membris in aciē deſcen-
dere nō poſſet, comitum innixus humeris alienis fulta gradibus veſtigia ꝓferebat.
Igitur prælio cupidius q̄ fœlicius geſto conſumptus, grauē ruboris cām patriæ re
liquit. Vt eñ Gunnarus deuictæ gētis ignauiā inuſitata conditionis deformitate

Canis ꝑfici tur victis Normānis.

mulctaret, rectoris loco canē eis præponi curauit. Quo facto qd aliud eū aſſequi vo
luiſſe putemus, q̄ vt plenus ſuꝑbiæ populus inſolentiā ſuam manifeſtius puniri co-
gnoſceret/dū obnixos latranti vertices inclinaret. Et neqd cōtumeliæ deeſſet, ſatra
pas ꝓcurauit: q ſub eius titulo priuata ac publica negotia tuerentur. Cuius etiam
iugi cōſtantiq; cuſtodiæ diſtinctos ꝓcerū ordines applicabat. Statuit inſuꝑ vt ſiqs
aulicorū ducis ſui deſpicabile duxiſſet obſequiū/varioſq; diſcurrentis inceſſus ple-
nis venerationis obſequiis inſequi ſuꝑſediſſet, membrorꝫ clade ſupplicia lueret. Sed
et geminū genti vectigal impoſuit/vnū autumnalibus copiis/alterū vernali tp̄e per
ſoluendū. Ita Noruagienſium tumore exploſo obtentū eſt: vt liquidius faſtus ſui de
trimēta cognoſcerēt, quē caninis adactū obſequiis viderēt. Audiēs aūt regis filiam
longinquis occluſam latibulis, oībus ingenii neruis ad eā inueſtigandā cōtendit.
Quo euenit vt dū ip̄e quoq; luſtrandi inter alios officio fungeret̄ ſubterranei mur
muris ſonū dubia ꝓcul aure colligeret, tunc ſenſim ꝓgreſſus certiorē humanæ vo-
cis habitum depræhendit. Cunq; ſubiectā pedibus humū ad ſolidum fodi iuſſiſſet,
ſubito patente cauea cuniculatos animaduertit anfractus. Trucidatis itaq; famu-
lis dū detectos antri aditus tueri cupiūt, puella cū repoſitis inibi ſpoliis cauo extra
hitur: quæ rerū admodū ꝓuida patrios duntaxat enſes ſecretioris cuſtodiæ tuta-

Drota a Gūnaro rege Suetiæ opprimit̄: et Hildigerū parit.

mento tradiderat. Hæc a Gunnaro ſtuprū pati coacta, filium ꝓcreat Hildigerum.
Cui tanta paternæ crudelitatis æmulatio fuit: vt cædiū ſemꝑ appetēs, et humanis
ſolum intentus excidiis immenſa fundēdi cruoris cupidine ſuſpiraret. Igitur ob in
tolerabiles ſæuitiæ mores a patre ꝓſcriptus/moxq; ab Aluero tyrannide donatus
finitimos bellis ac cædibus implicando omne ætatis tp̄s armis exegit: nihilq; exilii
cōditione ex cōſueto crudelitatis habitu remittēs/animū cum loco mutare paſſus

Drota Borcaro nubit.

non eſt. Interea Borcarus Regnaldi filiæ Drotæ matrimoniū ꝑ vim a Gunnaro oc
cupatū exꝑtus, cōiuge eū/vitaq; priuat/ac ſibi Drotā connubio ſociat. Quæ etiam
ægre nuptiis aſſenſa nō eſt, ꝙ parētis vltorē iure cōplexura videretur. Neq; eñ lu

Haldanus rex. xliiii.

gentis patrē filiæ eius interfectori voluptuoſus poterat obtēperare conſenſus. Hu
ius Bocariq; filius Haldanus fuit: cuius iuuētæ initia ſtoliditatis opinione referta
fuere: ſequens vero ætas fulgentiſſimis operū inſignibus illuſtris euaſit/ maximiſq;
vitæ ornamentis inclaruit. Adoleſcens pugilem ingenuæ famæ, ꝙ ab eo pueriliter
obludens colapho ꝑcuſſus eſſet, geſtamine qđ in manu habebat petitum oppreſſit.
Quo facto futuros operū titulos auſpicatu præteritæ vitæ contemptū in ampliſſi
mum ſequētis fulgorē cōuertit. Ea quippe res bellicorꝫ eius inſigniū magnitudinē

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

augurata eſt. Ea tempeſtate Røtho Rutenorum pirata patriam noſtram rapinæ et *Røtho pi=*
crudelitatis iniuriis profligabat. Cuius tam inſignis atrocitas erat: vt cæteris ex= *rata.*
tremæ captorum nuditati parcentibus, hic etiam ſecretiores corporum partes te=
gminibus ſpoliare deforme non duceret. Vnde graues adhuc/immaneſq; rapinas
Røthoran cognominare ſolemus. Sed et torquẽdi interdum hunc ſupplicii modũ
adhibere ſolebat: vt dextris eorum pedibus terræ tenacius affixis, læuos curuatis
de induſtria ramis annecteret: quorum ſalacitas medii corporis diſtractione recur
reret. Quem Fioniæ rex Hano dũ ſpecioſos ſibi titulos cõciſcere cupit/ maritimis *Hano Fio=*
viribus oppugnare conatus, fugam vno comitatus ingreditur. In cuius exprobra= *nius.*
tionem ꝓuerbium manauit/In proprio plus lare Hanonẽ valere. Tũc Borcarus vl=
teriorem ciuium iacturam inſpectare non paſſus, Røthoni ſe obiicit: quorũ vt mu=
tuum bellum/ita etiam exitium fuit. Eadẽ pugna Haldanum grauiter affectum fa *Haldani*
ma eſt aliquãdiu ſuſceptis oblanguiſſe vulneribus: e quibus vnum euidẽtius ori in *vulnus.*
flictum habebat. Quod adeo cicatrice conſpicuum erat: vt cæteris medela recrea=
tis, patentiori quadã lentigine teneretur. Obliſam quippe labelli partem ita verru=
cæ vitium vlcerabat: vt eius rimoſa tabes carnis excremẽto ſarciri nequiret. Quæ
res ei plenum contumeliæ cognomen impreſſit: quũ potius vulnera aduerſo corꝑe
excepta laudem q̃ dedecus afferre ſoleant. Adeo maligna virtutum interpres vul=
garis interdum exiſtit opinio. Interea Alfi filia Guritha quũ regiam ſtirpem ad ſe *Gurithæ*
ſolam redactam animaduerteret/neminemq; cui nuberet nobilitate parem haberet *propoſitũ.*
nuncupatis votis voluntariã ſibi caſtimoniam indixit: cõcubituq; carere q̃ ex plæ=
be maritum adſciſcere ſatius duxit. Quinetiam cauendæ iniuriæ gratia conclaue
ſuum electo pugilum agmine tutabat. Ad quã quũ Haldanus ſemel forte veniſſet/
abeſſentq; pugiles: quorũ ipſe fratrem impubis extinxerat: oportere eã, inqt, ſolu=
to virginitatis cingulo, caſtimoniæ rigorẽ rebus ꝑmutare venereis: ne ita pudici=
tiæ votis indulgeat: vt lapſa regni gubernacula copulæ ſuæ beneficio reparare con
temnat. Se ergo nobilitatis ſplẽdore cõſpicuũ nuptialibus ab ea votis reſpici iubet:
ꝙ ob dictam cãm voluptati aditũ datura videatur. Ad hæc Guritha adduci ſe nõ
poſſe retulit: vt regiæ nobilitatis reliquias inferioris ordinis viro copulare ſuſti=
neat. Nec generis obſcuritatem exprobraſſe contenta, etiam oris deformitatem im
properat. Haldanus geminum ab ea ſibi vitium obiectari ſubiunxit/vnũ ꝙ ſangui=
ne parum niteret/alterum ꝙ rimoſi oris iacturam inexpleta cicatrice præferret.
Ideoq; non prius ſe poſtulandæ eius gratia rediturum, q̃ vtranq; notam parta ar=
mis claritate terſiſſet. Obſecrat quoq;/ne cui thori conniuentiam præberet, anteq̃
reditus/interituſve ſui certitudinem nuntio cognouiſſet. Quem athletæ fratre
iampridem ab eo ſpoliati Gurithæ locutum indigne ferentes, diſcedentem equis
inſectari conãtur. Quo viſo, commilitibus latebram petere iuſſis, ſe ſolum pugiles
excepturum dicebat. Morantes aſſeclas imperioq; obſequi deforme ducentes mi=
nis abigit/præfatus non cõperturã Gurithã pugnã a ſe formidine detrectari. Mox *Haldanus*
quęrcu ſucciſa/atq; in clauæ habitũ redacta, ſolus cũ. xii. manũ cõſeruit/ eoſq; ſpiri= *xii. pugiles*
tu ſpoliauit. Quibus ꝑemptis tã præclari opis titulis nõ cõtentus, maioris edendi *cædit quęr*
gratia auitos a matre gladios recepit: quoꝝ alter Lyuſingus/alter Hwytingus ob *cu.*
collimati acuminis nitorem vocabulum habuit. At vbi inter Aluerum Suetiæ *De duobus*
regem/Rutenoſq; bellum flagrare cognouit, e veſtigio Ruſciam petit: oblatoq; in= *gladiis Hal*
colis auxilio, ſumma cum omnium dignatione ſuſcipitur. Sed nec procul Aluerus *dani.*

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

agebat: breui locorum traiectu paruulam internectente diſtantiã. Cuius miles Hildigerus Gũnari filius Rutenorum pugilibus ad ſecum dimicandum ꝓuocatis cũ Haldanum offerri animaduerteret/eiuſq; ſe fratrem eſſe nõ ignoraret, pietatẽ fortitudini prætulit: ſeq; ſeptuaginta pugilum oppreſſione conſpicuum cum homine parũ ſpectato manũ cõſerturũ negauit. Iubet itaq; eũ minorũ ſe rerũ experimentis metiri/ac deinde æqua viribus ſtudia conſectari. Hæc aũt nõ virtutis diffidentia: ſed integritatis ſeruandæ gratia aſtruebat: quũ nõ ſolum acerrimus/verũ etiã hebetandi carminibus ferri peritus exiſteret. Quippe quũ ab eius patre ſuum oppreſſum meminiſſet: affectuſq; geminos/vnum paternæ vltionis/alterũ fraternę charitatis haberet, prouocatione cedere ꝗ̃ maximo implicari ſcelere ſatius duxit. Cuius loco alium Haldanus athletam depoſcens/exhibitum iugulat: moxq; ei etiã hoſtiũ ſuffragio virtutis palma decernitur/omniũq; fortiſſimus publica ꝓclamatione cenſetur. Poſtera die duobus in pugnam petitis, ambos obtruncat. Tertia luce ternos expugnat. Quarta quatuor ſecum congreſſos exuperat. Quinta vero quinos expoſtulat. Quibus oppreſſis quũ ad octauam ſimilibus pugnæ et victoriæ incrementis peruentum eſſet: vndecim ſimul admiſſos proſternit. Cui Hildigerus ꝙ opm ſuorũ titulos virtutum eius magnitudine æquatos videret, congreſſum vlterius negare non paſſus: quum ab eo obducto panniculis ferro mortificum ſibi vulnus inflictum animaduerteret, abiectis armis humi decumbens tali fratrem voce compellat.

Collibet alternis deuolui fatibus horam:
Et ferro pauſante ſolo ſubſidere paulum:
Alternare moram dictis animoſq; fouere:
Reſtat propoſito tẽpus: nam fata duorum
Fors diuerſa tenet: alium diſcrimine certo
Sors feralis agit/alium potioribus annis
Pompa decuſq; manẽt/et agendi tpis vſus.
Sic ſibi diuiduum partes diſcriminat omen.
Danica te tellus: me *Sueticus* edidit orbis.
Drot tibi maternum quondam diſtenderat vber:
Hac genitrice tibi pariter collacteus exto.
En pia progenies trucibus concurrere telis
Auſa perit: ſudo pro nati ſanguine, fratres
Illata ſibi cæde ruunt dum culmen auentes
Tempore deficiunt/ſceptriq; cupidine nacti
Exitiale malum ſocio ſtyga funere viſent.
Ad caput affixus clypeus mihi *Sueticus* aſtat,
Quem ſpecular vernans varii cęlaminis ornat/
Et miris laqueata modis tabulata coronant.
Illic confectos proceres/pugileſq; ſubactos,
Bella quoq;, et noſtræ facinus ſpectabile dextræ
Multicolor pictura notat: medioxima nati
Illita conſpicuo ſpecies cęlamine conſtat:
Cui manus hæc curſum metæ vitalis ademit.
Vnicus hic nobis hæres erat: vna paterni
Cura animi/ſuperoq; datus ſolamine matri.

Sors mala quæ lætis infauſtos aggerit annos:
Et riſum mœrore premit/ſortemq; moleſtat.
Lugubre enim ac miſerum eſt deiectam ducere vitam/
Et triſtes ſpirare dies/omenq; dolere.
Sed quæcunq; ligat Parcarum præſcius ordo:
Quæcunq; arcanum ſuperæ rationis adumbrat.
Seu quæ fatorum ſerie præuiſa tenentur,
Nulla caducarum rerum conuerſio tollet.

His dictis quum ab Haldano ob tam ſeram fraterni vinculi confeſſionē inertiæ dānaretur, iccirco ſe ſilentio vſum eſſe dicebat: ne aut pugnam detrectando ignauus/ aut committendo ſceleſtus exiſtimari poſſet. Talibus excuſationis verbis intentus extinguitur. Sed apud Danos Haldanum ab Hildigero ꝓſtratum rumor ediderat Poſt hæc Gyuritha (quæ regii ſanguinis ſola apud Danos ſupererat) quū a Siuaro Saxonicæ gentis nobiliſſimo poſtulari cœpiſſet/latenterq; ei Haldanum præferret conditionē ꝑ eo intulit ne ſuum prius cōnubium peteret, q̄ Danorum regnum mēbratim diuiſum in vnū corpus redigeret: idq; ſibi ꝑ iniuriam ereptum armis reſtituiſſet. Quod fruſtra tentante Siuaro, omnibus arbitris pecunia ab ipo corruptis, tādem ei deſpōdenda cōceditur. Quod Haldanus apud Ruſciam per negotiatores expertus, tanto ſtudio nauigationi incubuit: vt nuptiarū tempus aduentu præcurreret. Quarum prima die regiam petiturus præcepit: ne comites prius a conſtitutis ſibi mouerentur excubiis, q̄ ferri ſtridorem eminus aure ꝑciperent. Cumq; cōuiuis parum cognitus coram virgine cōſtitiſſet/ne vulgaris eloquii nuditate pluribꝰ intellecta depromeret, in hunc modum abſtruſa carmen ambage compegit.

Patris ſceptra relinquens Nil figmenta verebar
Commenti muliebris Aſtus fœmineive:
Vnum quando duoſq; Tres ac quatuor et mox
Quinos indeq; ſenos Poſt ſeptem ſimul octo
Vndenos quoq; ſolus Victor Marte ſubegi:
Sed nec tunc fore rebar Probri labe notandus
Promiſſi leuitate/ Pactis illicibuſq;.

Ad hæc Gyuritha.

Fragili moderamine rerum
Animus mihi pendulus hæſit
Trepida leuitate pererrans:
Tua fama/volatilis/anceps/
Variiſq; relatibus acta/
Dubium mihi pectus inuſſit:
Teneri tibi temporis annos
Gladio periiſſe verebar:
Poteram ne reſiſtere ſola
Senioribus atq; magiſtris
Prohibentibus iſta negari
Thalamoq; monentibus vti!
Manet/et Venus/et calor idem
Socius tibi/parq; futurus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Nec ab ordine ſponſio ceſſit
Aditus habitura fideles.

Neqꝫ eñ vlla adhuc te fefellit ꝓmiſſio q̄q̄ ſola multiplicis ſuadelæ conſilia detrecta
re non poſſem/et in iugalis copulæ receptione monitis obuiare cenſoriis. Necdū re
ſponſum virgo cōplebat/et iā ſpōſū Haldanus ferro tranſuerberat. Nec vnū oppreſ
ſiſſe contentus, maximā cōuiuarū partem obtruncat. In quem quū Saxones ceſſim

Sterilitas Gyurithæ.

ebrietate labantes irruerent, a ſuperuenientibus eius vernaculis trucidantur. His
geſtis Gyuritha potitur. Quā quū ſterilitatis vitio obnoxiam animaduerteret/ma
ximāqꝫ prolis creandæ cupidinem haberet, cōciliandæ ei fœcunditatis gratia Vp=
ſalam petit: reſponſoqꝫ monitus ſuſcitandæ ſobolis cauſa fraternis primū manibus

Haraldi ortus.

parentare: poſt q̄ oraculo paruit, optatæ rei ſolatium impetrauit: ſiquidē filium ex
Gyuritha ſuſcepit: cui Haraldo vocabulum aptauit. Cuius titulo Danoꝝ regnum
principum iniuriis laceratum ad priſtinum dominationis habitū reuocare conatꝰ

Mors Haldani.

dum bello apud Syalandiā geſto Weſetum præcipuæ opinionis athletam in acie
oppugnat, occiditur. Quo viſo Gyuritha quū prælio ob filii charitatem ſub virili
habitu intereſſet, eundem fugientibus ſociis cupidius dimicantem ad ꝓpinquū ne
mus humeris deportandū curauit. A cuius inſectatu plurimū hoſtes laſſitudo pro=
hibuit: quorū aliquis dependentis pigam ſagitta confixit. Igitur Haraldus plus ru
boris ſibi q̄ opis materna cura allatum exiſtimauit. Qui quū eximiæ formæ/præci=
puæqꝫ magnitudinis eſſet/coæuiſqꝫ robore et ſtatura præſtaret, tātā Othini (cuiꝰ

Haraldi genius.

oraculo editus videbatur) indulgentiam exptus fuerat: vt integritatis eius habitꝰ
ferro quaſſari nō poſſet. Quo euenit vt vulnifica aliis tela /ad læſionem ei infligen=
dam inhabilia redderent. Nec præmii inops beneficiū fuit. Animas quippe ei quas
ferro corporibus eieciſſet, pollicitus ꝓditur. Idem in monimentū patris eius res ge
ſtas apud Blekygiam rupi/cuius memini/ꝑ artifices mandare curę habuit. Poſt hęc
quū Weſetum apud Scaniā nuptias acturum audiret/eaſqꝫ ſub egentis ſpecie peti
uiſſet, finito noctiū cōuiuio, omnibuſqꝫ mero ac ſomno ſopitis, nuptialem thalamū

Haraldus. Hyldetan rex. xliiii.

trabe pertudit. Cuius buccam Weſetus ita abſqꝫ vulneris inflictione fuſte quaſſa=
uit: vt binis eam dentibus vacuefaceret. Quorū iacturā poſtmodū inſpata molariū
eruptio ſarciebat. Hic euentus Hyldetā ei cognomē impoſuit: quod eū quidam ob
eminentem dentium ordinē aſſecutū affirmant. Illic occiſo Weſeto Scaniæ domi=

hadarſſløff

nium adipiſcitur. Inde Hatherū apud Iutiā oppugnatū extinxit. Cuiꝰ occaſum per
pes oppidi vocabulum indicat. Poſt hæc Hundingo/Roricoqꝫ ꝓſtratis Lethram oc
cupat, diſtractumqꝫ Daniæ regnū in priſtinū corpus reformat. Deinde Wicaroꝝ
regē Aſmundū a ſorore natu maiorē regno ſpoliatū comperiens pendēte bello tan
ta fœminæ petulantia cōcitatus, ſola naue Noruagiā Aſmūdo opē laturus accedit
Cōmiſſo prælio purpurea amictus lacerna/mitraqꝫ auro variata/capillitiū redimi
tus, in hoſtē ꝓgreditur: ita armorū loco tacita fortunæ cōſcientia fretus: vt cōuiua
li potius, q̄ bellico cultu inſtructus videret. Sed nec apparatui ingenium reſpondit
Inermis ſiqdem ac regiis duntaxat inſignibus ornatus/cœtus anteibat armigeros/
expeditāqꝫ pugnādi copiā feruētioribus belli ꝑiculis obiectabat. Directa nāqꝫ in eū
ſpicula acſi retuſi acuminis eſſent nocuo caſſabant effectu. Cumqꝫ cęteri præliantis
inermitatē aduerterēt, impreſſione facta, ad eū acrius impetendū pudore cogūtur.
Quos Haraldus corꝑe integer/aut ferro cōſumpſit/aut fugā arripere coegit: ſicqꝫ
regnū Aſmundo ꝓſtrata eius ſorore reſtituit. A quo oblatis ſibi victoriæ præmiis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ſolā gloriæ mercedē ſufficere dixit:tantūq; ſe in repudiādis muneribus geſſit/quā-
tū egerat in ꝓmerendis. Quo facto nō minorē omnibus cōtinētiæ ſuæ,q̃ fortitudi-
nis ammirationē incuſſit/claritatē ſe,nō pecuniā ex victoria ꝑcepturū teſtatus. In-
terea rex Sueonū Aluerus decedit,Olauo/Ingone/et Ingeldo filiis relictis. Quorū
Ingo paternæ hæreditatis titulis nō cōtentus,ꝓferendi imperii gratia Danis bellū
denuntiat. Cuius euentū Haraldo oraculis explorare cupienti,ſenex præcipuæ ma
gnitudinis/ſed orbus oculo obuius extitit:ꝗ hiſpido etiā amiculo circūactus Othy
nū ſe dici,bellorūq; vſu callere teſtatus/ vtiliſſimum ei centuriandi in acie exercitꝰ
documentū porrexit. Iuſſit igit̄ vt terreſtribus bellum copiis editurus, vniuerſam
aciē in tres turmas diuideret:quarū vnāquāq; vicenarii rōne denſaret:mediā vero
xx. virorū numero reliqs porrectiorē extēderet:quā etiā in coni ſiue pyramidis acu
mē digerēs alarū receſſus vtrinq; ſecus diſcretis ābagibus obliquaret. Cuiuſlibet ve
ro turmæ ſeriē hac ratione cōtexeret:vt a duobus frons inchoās cōſequētibus locis
vnitatis duntaxat incremēta recipet. Et quidē in ſecunda linea tres/in tertia quat-
tuor:eodēq; modo poſterius ordinādos,habita cōgreſſione ſtatueret:ſicq; cōſequē-
tes gradus idem ꝓportionis tenor inſtrueret:donec coniunctionis extremitas alas
ęquaret:cornu vero quodlibet denis ab eo ordinibus formaret. Poſt has itē turmas
inſtructā iaculis iuuentutē admittat. A cuius tergo grandęuorū cohortē adhibeat
quæ labātes ſociorꝝ vires veterana quadā virtute firmaret. Deinde funditorū alas
gnarus locorū ſupputator annecteret : ꝗ poſt ſodalium agmina conſiſtentes,eminꝰ
hoſtem tormētis inceſſerent. Poſt quos cuiuſlibet ætatis aut ordinis hoīes abſq; cō-
ditionis ęſtimatione paſſim adciſceret. Cęterū poſtremā aciē ternis adinſtar primę
cornibus interſtinctā/ſimiliq; graduū ꝓportione digeſtā explicet. Cuius tergū ſu-
periori cōiunctū agmini ipm̄ auerſæ frontis obſtaculo tueret̄. At ſi nauale forte
præliū incidiſſet,ꝑtem claſſis ſecerneret:quæ eo ꝓpoſitos inchoante conflictus mul
tiuola rates hoſticas reflexione circūdaret. His diſciplinæ militaris rōnibus inſtru
ctus/Ingonē/Olauūq; bellū parātes,anticipatis apud Suetiam rebꝰ,oppreſſit. Quo
rū fratri Ingeldo ſub aduerſę valitudinis ſimulatione belli inducias ꝑ legatos poſcē
ti poſtulata conceſſit:ne virtus quæ mœſtis rebus ꝑcere didiciſſet,humilis ac iacē-
tis fortunæ temporibus inſultaret: a quo poſtmodū raptæ ſororis iniuria laceſſitꝰ
quū diu bellis eū ancipiti victoria fatigaſſet,in amicitiā adciuit/ ſociūq; q̃ hoſtē ha-
bere ſatius duxit. Poſt hæc quū inter Olauū Throndorū regem virgineſq; Sticlam
et Ruſilam regnū bello decertandum audiret,fœminea admodū præſumptione ꝓ-
motus clam arbitris eū acceſſit/cultuq; quo dentiū ꝓlixitatem obnuberet ſumpto,
pugnā virginibus intulit. Quarū vtraq; ꝓſtrata binis portubus affine earū voca-
bulis nomē reliquit. Tum vero cōſpectiſſimū virtutis argumentū exhibuit. Quip-
pe ſubarmali tm̄ ſubucula frętus,inermem telis thoracem oppoſuit. Igitur Olauo
victoriæ ſibi præmium offerente beneficium repudiauit:ſicq; fortitudinis an conti
nentiæ maius ſpecimen dederit,incertū reliquit. Deinde Freſicæ gentis athletam
Vbbonē nomine Iutiæ fines crebra populariū ſtrage vaſtantem adortus / quum ar
mis ſubdere non poſſet,milites ad eum manibus capiendū hortatus/ humi proſtra
uit,vinctūq; compedibus tradidit. Ita quē paulo ante grauiſſimam ſibi cladem alla
turū putauit/deformi expugnationis genere ſupatum obtinuit. Quē ſorore ei in
matrimonium data militem nactus finitimos Rheno populos tributo ſubmiſit:mi
litemq; ex eius gentis fortiſſimis legit. Quo frętus bello Sclauiam preſſit / eiuſq;

Alueri Sueonū regis mors.

Senex fatidicus.

Acierū inſtructio.

Olauus Throndorꝝ rex.

De Vbbone Freſico.

Sclauorum ſubactio.

duces Duc/et Dal ob virtutem capi potius,q̃ occidi curauit. Quibus in commili-
Britanniæ ſubactio quarta.
tiũ receptis, Aquitanniã armis perdomuit: moxq; Britanniã petens, Humbrorum
rege ꝓſtrato, promptiſſimos quoſq; deuictæ iuuentutis adciuit. Quorum præci-
puus Orm cognomento Britannicus habebatur. Hac rerum fama athletas e va-
riis orbis partibus accerſitos in mercenariam manũ redegit. Quorum frequentia
actus adeo regnorum oĩm motus nominis ſui terrore cohibuit: vt eorũ rectoribus
mutuum conferendæ manus auſum excuteret. Sed nec quiſq̃ maris dominationẽ
abſq; eius nutu vſurpare præſumpſit. Quippe quondã in Danorũ republica diui-
Ingeldi mors.
duum terræ et pelagi imperiũ fuit. Interea apud Suetiã moritur Ingeldus Ringo-
ne/ quem ex Haraldi ſorore ſuſtulerat/paruulo admodũ filio relicto: quẽ Haraldꝰ
Haraldi ſub.l. annorũ pace exercitium.
paterno regno datis ei tutoribus pręfecit. Ita ꝓuinciis/prĩcipibuſq; ꝑdomitis quin
quaginta annos in otio habuit. Quoꝝ quiete ne militum animos in deſidiã reſolui
pateret̃, aſſidue eis cauẽdi/inferẽdiq; ictus rationem a gladiatoribus perdiſcendã
conſtituit. Quorum ꝗdam inſigni dimicationis arte callentes aduerſæ frontis ſuꝑ
cilium infallibili ictu ferire ſolebant. Quo ſiquis recepto verſilitate palpebræ timi-
dius cõniueret, mox aula eiectus ſtipendiis defungebatur. Hiſdẽ temporibus Olo-
nem Syuardi filium Haraldi ſorore editum in Daniã e Noruagiæ finibus conſpi-
ciendi auũculi cupido perduxit. Quẽ quia primũ in Haraldi clientela habitũ/poſt
bellum vero Sueticũ Danicarũ rerũ imperio potitũ cõſtat, ꝓpoſito pauliſꝑ attinet
Origo Olonis Vegetii
quæ de eius opibus memoriæ ſunt ꝑdita/recẽſere. Igit̃ Olo tertiũ ætatis luſtrũ apd̄
patrem emenſus, quantũ animi corpiſq; dotibus inclaruerit incredibile reddidit.
Præterea adeo viſu efferus erat: vt qd̄ alii armis/ipe oculis in hoſtẽ ageret: ac fortiſ
ſimũ quemq; vibrãte luminũ acritate terreret. Cui quũ nũtio delatũ eſſet Gũnonẽ
Thelemachiæ ducem cũ filio Grimone nemus Ethaſcog, qd̄ et fruticibus præden-
ſum et vallibus q̃maxime opacũ erat, ꝑ latrociniũ obſidere: facinoris indignatione
cõmotus, cũ cane et equo parabilem a patre armaturã depoſcit/iuuentã damnans,
quæ debitũ virtuti tp̄s inertia dilabi pateretur. Quibus impetratis prædictã ſyl-
uam arctiſſime ſpeculatus, hominis veſtigia niui altius impreſſa cognoſcit. Quip-
pe latronis inceſſũ pruina greſſu violata ꝑdiderat. Qua duce vſꝰ ſuꝑato mõtis cli-
uo præcipuæ granditatis amnem offendit. Quo priſtinã humani veſtigii ſpeciem
auferente, traiectu vtendũ cõſtituit. Verũ ipa aquæ moles rapidiore lapſu præcipi
tes agens vndas/difficultate tranſitũ negare videbat̃. Siqdem occultis cautibus fre
quens oẽm aluei tractũ ſpumeo quodã volumine turbidabat. Sed ex animo Olonis
ꝑiculi metũ feſtinationis cupido detraxerat. Igit̃ vbi domitus virtute timor/ contẽ
ptũq; temeritate ꝑiculũ: nihil qd̄ animo libitum foret actu difficile ratus, ſtridulos
equo vortices ſuꝑauit. Quos emenſus in anguſtias paludibus vndiq; ſecus ambitas
incidit. Quarũ interna facile peti præiecti aggeris obſtaculum non ſinebat. Trans
quẽ leuato equo frequẽs ſtabulis repagulum animaduertit. Vnde egeſto equorum
grege/ſuum inducere cupiẽs a Tokone quodã (ſeruus hic Gũnonis erat) adeo ad-
uenam inſoleuiſſe dolente acrius impetitus, oppugnantem ſolo clypei fruſtrabatur
obiectu. Quem ferro opprimere deforme exiſtimans, appræhenſum/artuatimq; cõ
fractum/tecto quo præceps exceſſerat/tranſuerſum iniecit. Qua ignominia Gunno
ac Grimo ocyus incitati, diuerſis elapſi poſticis pariter in Olonem cum contem-
ptu ætatis eius ac virium ruunt. A quo letaliter vulnerati quum corporis admo-
dum viribus deficerentur, Grimo ſupremi vix ſpiritus potens / ac toto pene vigo-

re defunctus carmen hoc extremo vocis ſingultu contexuit.

Simus nempe licet corpore debiles/
Elapſuſq; cruor robur obhauſerit:
Quum nunc elicitus vulnere ſpiritus
Vix ſenſim lacero pectore palpitet,
Diſcrimen moueo temporis vltimi:
Per nos intrepidis clareat auſibus:
Ne conflictum aliquis fortius editum/
Pugnatumve magis dixerit vſpiam.
Et certamen atrox arma gerentibus
Quum per buſta caro feſſa quieuerit,
Famæ conciliet præmia perpetis.
Prima hoſtis ſcapulas ſectio comprimat/
Et ferrum geminas abripiat manus:
Vt quum nos ſtygius Pluto receperit,
Olonem quoq; par exitus occupet:
Et commune tribus funus inhorreat:
Vna trium cineres vrnaq; contegat.

Hactenus Grimo. Cuius inuictum pater ſpiritum æmulatus: vt fortiſſimam filii vocem mutua adhortatione proſequeretur/ſic cœpit.

Q̃q̃ defectis ad ſummum ſanguine venis/
 Extet in occiduo corpore vita breuis,
Taliter extremæ vigeat contentio pugnæ:
 Vt laudem noſtri non ſinat eſſe breuem.
Ergo humeros hoſtis et brachia framea primum
 Impetat: vt manuum debilitetur opus.
Sic commune tribus dabitur poſt fata ſepulcrum:
 Et ſocios cineres par tribus vrna teget.

His dictis ambo genibus nixi (nam fati ꝓpinquitas vires hauſerat) cõminus cum Olone confligere ſummopere niti: vt perituri morte hoſtem æquare poſſent/flocci pendere fatum dummodo eum a quo occidebãtur ſocio amplecterentur occaſu. E qbus Olo/alterũ ferro/alterũ cane cõſumpſit. Sed ne ipſe quidẽ incruentã geſſit victoriam: quũ hactenus integer tum demũ aduerſo vulnus corpore ſuſcepiſſet. Qđ ſedulo cane perlinctus recuperata corpis firmitate, mox ad vulgandã victoriæ ſuæ fidem ipſa latronũ cadauera patibulis ingeſta latius inſpectanda cõſtituit. Cæterũ caſtro potitus quicqd inibi prędæ repperit clandeſtinæ cuſtodiæ traditum futuris vſibus aſſeruauit. Ea tempeſtate Scati et Hiali fratrũ inſolens luxus eo petulantiæ ꝓrepſit: vt excellentis formæ virgines parentibus ereptas cõcubitu violarẽt. Quo euenit vt Eſam quoq; Olaui wermorũ reguli filiam raptui deſtinantes patri mãdarent: ſi illam externæ libidini famulari nollet, per ſe / aliũve quempiam pro tuenda prole decerneret. Quod quũ Olo nuntio comperiſſet, oblata pugnæ facultate gauiſus Olaui penates agreſtium cultum mutuatus accedit. Vbi quum inter extremos diſcubitu frueretur mœrentem regis familiam conſpicatus, eius filio de induſtria

Scati et Hialli violẽtia Olau⁹ wermorũ rex.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ꝓpius accerſito quidita cæteri luctuoſa facie eſſent/inqrit. Quo ſororis ſuæ pudi=
citiam ni cuiuſpiam defenſio ocyus intercederet ꝓxime per acerrimos pugiles pro
ſanandam dicente, ꝑcontatur rurſum qd præmii recepturus foret q ſalutem ſuam
pro virgine deuoueret. Super quo Olauus per filium interrogatus, filiam ꝓpugna
tori ceſſuram reſpondit. Quæ vox præcipuā Oloni ſubeundi diſcriminis cupidinē
attulit. Conſuerat autem virgo hoſpitum vultus propius accedēdo q̃curioſiſſime
prælato lumine cōtemplari: quo certius ſuſceptorum mores cultumq; perſpiceret.
Eandem quoq; creditum ex notis atq; lineamentis oris conſpectorū ꝓpendiſſe pro=
ſapiam/ ſolaq; viſus ſagacitate cuiuſlibet ſanguinis habitum diſcreuiſſe. Quæ quū
Olonem ſcrutabundis aggreſſa luminibus cōſtitiſſet inuſitato oculorum eius hor=
rore perſtricta, pene exanimis concidit. At vbi ſenſim redditus vigor/ ſpiritusq; li=
berius in ea re cœperat rurſum iuuenē cōſpicari conata, lapſo repente corpore ceu
mente capta ꝓcubuit. Tertio quoq; dum clauſam deiectamq; aciem attollere nitit̃,
non modo oculorū motu/ certe etiā pedum regimine defecta, ſubito lapſu decidit.
Adeo vigorē ſtupor hebetat. Quo viſo Olauus cur toties caſum corꝑe præbuiſſet
interrogat. Qua ſe truculento hoſpitis vſu ꝑculſam teſtante/ eundemq; et regibus
ortum/ etſi raptorem vota refelleret ſuis ꝑq̃ dignum amplexibus aſſerente, rogat̃
a cunctis Olo: nam os pilleo obnuptū habebat: diſcuſſo velamine cognoſcendi capi=
tis notas præbere. Tum ille cunctis mœrorem deponere/ animūq; procul a dolore
habere iuſſis, detecta fronte auidius omniū in ſe oculos eximiæ pulchritudinis am=
miratione deflexit. Flaua quippe cęſaries/ nitentiq; capillitio erat. Cæterum pupil=
las ne viſentibus formidini forent, palpebris arctius obſtringendas curabat. Crede
res repente animis ſpe meliorum erectis tripudiare cōuiuas/ diſſultare aulicos/ ſum
mamq; ægritudinem effuſa mentium hilaritate conuelli. Igitur ſpe metum leuan=
te altera cōuiuii facies: nec quicq̃ initio par aut perſimile fuit. Ita benignum vnius
hoſpitis promiſſum cōmunem omnium formidinem propulſabat. Inter hæc Hial=
lus et Scatus cum decem vernaculis ſupuenientes tanq̃ puellam illico ſublaturi tu
multuoſo cuncta clamore miſcebant/ regem ni filiam in expedito ſiſteret, euocantes
in pugnam. Quorum debacchationem ꝓtinus Olo ſpōſione certaminis excipit, cō
ditione adiecta, neqs furtim tergum dimicantis inceſſeret: ſed aduerſis tm̃ pugna

De gladio Olonis.

cōgreſſibus ſtaret. Deinde gladio Løgthi dicto ſolus duodecim ꝓſtratis maius ado
leſcente opus edidit. Cęterum pugnæ locum inſula dabat ſtagni mediū tenens: vn=
de non longe vicus abeſt, qui cladis huiuſcemodi monimentum Hialli et Scati fra=
trum vocabula coniūctim referens/ præbet. Igitur puella ſibi in præmium victorię
data quum filium ex ea ſuſtuliſſet, Omundum repetendi patris licentiam a ſocero
nactus poſtq̃ patriam a Thorone regulo per Toſtonem Victimarium et Leotarum
cognomine præditum oppugnari cognouit, ad conſerendam cum eis manum ſolo
ſatellite muliebriter culto contentus/ perrexit. Cumq; non longe Thoronis ædibus
abeſſet, ſuum/ comitiſq; ferrum cauatis baculis cōdendum curauit. At vbi regiam
ſubiit verum oris habitum adulterina ſpecie ſupprimens, obtritum annis hominē
ſimulabat. Apud Syuardū vero ſe Egentium regem fuiſſe/ filiiq; eius Olonis odio
pertinacius actum exulare dicebat. Quem mox aulicorū plæriq; regis nomine con
ſalutantes genibus nixi manus ei per ludibrium offerre cœperunt. Quibus ille qđ
ioco geſſerant ratum habere iuſſis/ ferro quod baculis incluſum geſtabāt erepto, re
gem inuadit. Itaq; pars Olonem iuuare/ iocum pro ſerio ducere: nec fidem per ludi

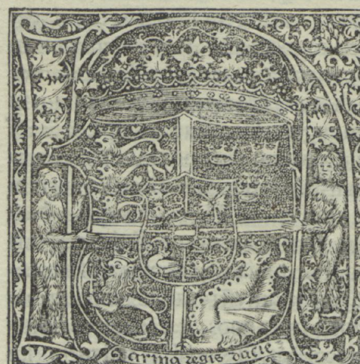
brium præſtitã violare. Complures voti vanitate reſciſſa a Thoronis partibus ſtare. Igitur anceps inteſtinumq; prælium oritur. Deniq; Thorone non minus ſuorũ q̃ hoſpitis armis oppreſſo, Liotarus letaliter ſautius victorem Olonem tam ingenio viuidum q̃ acrem operibus iudicans, Vegeti cognomento donauit: eundẽ fraudis exemplo qua circa Thoronem vſus fuerat periturum vaticinans: Indubitanter quippe domeſticis occaſurum inſidiis. Et cum dicto repẽte exanimatus eſt. Itaq; ſuprema morientis vox futurum victoris exitum augurii ſagacitate complexa dinoſcitur. His geſtis Olo non prius ſe patri reſtituit, q̃ pacem eius penatibus reportauit. A quo recepta pelagi dominatione. lxx. maritimos reges nauticarum virium certamine conſumpſit. Inter quos Biruillus et Huiruillus: Thoruillus quoq; Neſ/et Oneſ/Reduarthus/Randus atq; Erandus præcipui noſcebantur. Cuius rei fama ac titulo pugiles, quorum omne fortitudini ſtudium inhiabat accenſos ad firmandam ſecum ſocietatem frequentes adduxit. Quinetiam effrenati ingenii iuuenes claritatis cupidine concitatos ſtipatores adciuit. Inter quos Starchaterum ſumma dignatione ſuſceptum familiarius q̃ vtilius colebat. His viribus inſtructus ita finitimorum regum petulãtiam opinionis ſuæ magnitudine caſtigauit: vt iiſdem gerendorum inuicem bellorum manus curam audaciamq; detraheret. Poſt hæc ad Haraldum profectus ab ipſoq; maritima prælatione donatus, tandem Ringoni in commilitium delegatur. Eodem tempore Bruno quidam omnium Haraldi conſiliorum vnice particeps ac conſcius habebatur. Huic ipſe et Ringo quoties ſecretiore nuntio opus habebant/mandata credere conſueuerãt. Quem familiaritatis gradum educationis et crepundiorum cõſortione adeptus fuerat. Quo fluminis cuiuſdam aquis inter aſſiduos profectionum labores aſſumpto: Othinus eius nomine et habitu ſubornatus inſidioſæ legationis cura arctiſſimam regum concordiam labefactauit: tantaq; inimicitias ſerentis fallacia fuit, vt amicitia ac neceſſitudine vinctis mutuum odii rigorem ingeneraret: quod abſq; bello ſatiari non poſſe videretur. Primum apud eos tacita adoleuere diſſidia: donec vulgatis vtrinq; ſtudiis / arcanus in publicum liuor erumperet. Denuntiatis itaq; inimicitiis colligendis belli inſtrumentis ſeptem anni ceſſere. Sunt qui Haraldum non liuoris impulſu/aut regni æmulatione: ſed induſtrio quodam/ ſpontaneoq; conatu clandeſtinas exitii cauſas quæſiuiſſe teſtantur. Quum enim ob ſenectam/ſeueritatemq; ciuibus etiam onuſtus exiſteret, ferrum morbi cruciatibus anteponens, ſpiritum in acie q̃ lectulo deponere præoptauit/conſentaneum præteritæ vitæ operibus exitum habiturus. Itaq; quo mortem ſuam clariorem efficeret/inferoſq; comitatior peteret, complures fati conſortes adciſcere geſtiebat/futuræ cladis materiam vltronea belli inſtructione molitus. His ergo de cauſis tam propriæ, q̃ alienæ necis auiditate correptus vt par vtrobiq; ſtrages incideret, pares vtrinq; copias inſtaurauit/aliquanto fortius Ringoni robur applicans, quem victorem ſupereſſe maluerat.

Olo. lxx. maritimos reges extixit.

Explicitus eſt Liber Septimus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Incipit Liber Octauus.

Suericum bellum.

Istoriã belli Suetici Starcatherus:q et eiuſdẽ
prælii præcipuũ columen erat/primus Da-
nico digeſſit eloquio/memoriæ magis q̃ lite
ris traditũ. Cuius ſeriem ab ipſo ꝓ more pa-
trio vulgariter editã/digeſtãq; latialiter cõ-
plecti ſtatuens,in primis p̃ſtãtiſſimos vtriuſ
q; ptis ꝓceres recenſebo. Neq; em̃ mihi mul-
titudinẽ cõplectendi cupido inceſſit: quã ne
præciſe qdem numerus capit. Et prius eos q
ab Haraldi ptibus ſteterãt:mox q ſub Ringo
nis ſtipendiis egerant/ſtilo retexam. Igit̃ ex
ducibus q ad Haraldũ coierãt clariſſimi noſ

Bellatores Haraldi.

citant̃ Suen/ac Sambar/ Ambar/ et Elli/Ra-
ti/Fionicus/Salgarthus/et Roe:quem barbæ prolixitas cognomento inſignem effe-
cit. His accedunt Skalc Scanicus/et Alf Aggi filius. Quibus iunguntur Oluir lat⁹
et Gnepia vetulus. His annumeratur Gardhſtãg oppidi cultor. Cui adiiciuntur
neceſſarii Haraldi Blend vltimæ Tyles incola/ac Brandmicæ cognomen habens.
Hiſdem ſociantur Thorny cum Thoruingo/Tatar atq; Hialto. Qui quidem naui-
gio Lethram aduecti inſtructis ad bella corporibus/ ingenii quoq; virtute pollebãt
proceritatis habitum animorum exercitiis ęmulantes. Quippe ſpicula arcuum bal
liſtarũq; tormentis excutere ac plærunq; viritim cum hoſte decernere. Poeſes quo-
q; patrio ſermone contexere promptiſſime calluerunt. Adeo animum cum corpo-
re impenſa exercitatione coluerant. E Lethris autem prodiere Hortar/ Borrhyq;.

Hedeby. Hetha dux

Præterea Belgi cum Begatho. Quibus adiecti ſunt Bari ac Toli: Atſle oppido cũ
Hacone genã ſciſſo ſub Hetha/Wiſnaq; ducibus tummi velificator exceſſerat. Qua
rum muliebri corpori natura virilem animum erogauit. Webiorgam quoq; eodem
ſpiritu præditam Bo Brami filius/et Brat iutus belligerandi cupidine proſequun-
tur. His agglomerantur Orm Anglicus/Vbbo Freſicus/Ary altero caſſus lumine

Wiſna.

Alf et Goter. Poſt quos Dal corpulẽtus/et Duc Sclauicus recenſentur. Wiſnam ve-
ro imbutam rigore fœminã/reiq; militaris apprime peritam Sclaua ſtipauerat ma
nus. Cuius præcipui Barri ac Gnizli ſatellites agnoſcuntur. Cæteri vero ex eadem
cohorte corpus clypeolis tecti prælongis enſibus/aeriiq; coloris parmulis vtebant̃.
Quas belli tempore/aut in tergum repellentes/aut impedimentorum gerulis dan-
tes abiectis pectorũ munimentis/expoſitiſq; ad diſcrimen omne corporibus/diſtri-
ctis Martẽ mucronibus intenderunt. E quibus Tolcar atq; ymi præcipui claruere.
Poſt quos Toki Iumenſi prouincia ortus cum Otrito: cui agnomen iuuenis erat,
illuſtris agnoſcitur. At Hetha promptiſſimis ſtipata comitibus armatam bello cen
turiam afferebat. Cuius primi fuere Grimar/ac Grenzli. Poſt Hoſger/Liuicus:Ha-
ma quoq; et Hunger Humbli/Biariq; regũ fortiſſimi memorantur. Hi pſæpe duel-
lis fœliciter geſtis inſignes late victorias edidere. Itaq; memoratæ virgines nõ mo-
do comiter:ſed etiam pugnaciter cultę,terreſtres in aciem copias ductauere. Igitur
centuriatim Danicus confluxit exercitus: ſeptem reges pari ingenio: ſed diſpari
voto. Alii Haraldo:pars Ringoni præſidio fuerunt. Præterea in partem Haraldi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

conceſſerāt: Hømi & Høſa. Thulhim Haſtinuſqꝫ & Hythin gracilis: Dahar quoqꝫ
cognomento Grenſki. Sed & Haraldus Olauo genitus patre. Ex Hatica vero pro=
uincia Har atqꝫ Herlewar cum Hothbroddo: cui Effreni cognomen erat: Danicis
militauere caſtris. At ex Imica regione Humnehy, & Haraldus adueniunt. Qui=
bus applicant̄ a ſeptentrione profecti Haki Bemoniſqꝫ filii Sygmundus & Serker.
Horum omniū clientelam rex liberali familiaritate coluerat. Nam primis apud ip=
ſum honoribus habiti: cultos auro gladios, opimaqꝫ bellorum præmia perceperūt.
Aduenerant & editi Gandal ſene: quos Haraldi familiares clientela vetus effece=
rat. Igitur frequens Danica claſſe pelagus Sialādiam Scaniæ veluti interſito ponte
committere videbatur. Quas quidem prouincias intermeare cupientibus conſer=
tiſſimo nauium globo pedeſtre compendium exhibebat. Sed ne improuidis bellum
Sueonibus pararetur: mittuntur ab Haraldo, qui Ringoni palam inimicitiarum
mandata perferrent: ipſamqꝫ ſequeſtrę pacis direptionem vulgarent. Hiſdem pu=
gnæ locum præſtituere iuſſum. Igitur qui Haraldo militauerant hi fuere quos edi=
di. At ex parte Ringonis computantur Vlf, Abgi, Windar, Eyil luſcus, Gotar,
Hildi, Guti, Alf patre genitus. Stur robuſtus, Sten, Wienicæ paludis accola. Ap=
plicantur hiſdem Gerth Alacer, Gromer, Wermicus. Poſt quos ſeptentrionales

Bellatores Ringonis.

Albiæ finitimi ſupputantur. Saxa, Fletir & Saligothus, Thord nutabūdus, Thron=
dar naſutus, Grundi, Othi, Grinder, Toui, Coll, Byarchi, Hogni īgenioſus Rokar
fuſcus. Hi ſiquidem multitudinis collegium aſpernati in vnam ſe aciem a cætera
cohorte ſecreuerant. Præter hos Rani: cui Hyld pater erat: & Lyuth Guthi: Sueno
quoqꝫ ſuperne tonſus: Rethyr accipiter, & Rolf vxorius numerantur. Quibus con
globantur Ring Athylæ filius Haraldusqꝫ Thothni editus vico. His annectuntur

Athyla.

Walſten Wicenſis Thorulf ſpiſſus, Thengil procerus, Hunſolwe, Bir Wil pallidus,
Burgar, & Scumbar. At e Thelemarchia fortiſſimi venerant: quibus animi pluri=
mum: faſtus minimū erat. Thorleuar pertinax, Thorkill Guticus, Gretir iniquus
irruptionumqꝫ auidus. His ſuccedūt Haddir durus, & Roldar articulus. E Norua=
gia vero memorantur Thronder, Thrønſki, Thoki moricus, Rafn candidus, Haſ=
war, Biarni, Blihar cognomento ſimus, Biorn e vico Soghni, Findar maritimo ge=
nitus ſinu: Berſi quoqꝫ apud Falu oppidum creatus. Syuardus verris caput. Ericus
fibulator, Alſten, Harki, Ruthar, Rawi, Erlingar, cui Colubra cognomentum erat
At e Yathrica prouincia prodiere Od Anglus, Alf multiuagus, Enar protuberans
Ywaruſqꝫ cognominatus Thruwar. A Tyle autem venere Mar Ruffus: eo videli=
cet pago, qui Mithfrithi dicitur ortus, educatuſqꝫ: Grombar annoſus. Gram Brun
delucus. Grim ex oppido Skierum. Apud Scaha Fyrchi quidem prouinciam ſatus
Deinde Berhgar vates, aduertitur: cui Brahi & Rankil comites adhibentur. At
Sueonū fortiſſimi hi fuere. Ar, Backi, Keclu, Rarll, Croc agreſtis: Guthfaſt, Gum=
mi e Gyſlamarchia. Qui quidem Frø dei neceſſarii erant, & fidiſſimi numinū arbi=
tri. Ingi quoqꝫ, & Oly, Aluuer, Folki patre Elrico nati: Ringonis militiam ample=
ctuntur viri quidem manu prompti: conſilio vegeti: proximaqꝫ Ringonem fami=
liaritate complexi. Iidem quoqꝫ ad Frø deum generis ſui principium referebant.
Inter quos & Simundus aderat ex Sigtim oppido forenſis quidem athleta emptio=
numqꝫ ac venditionum contractibus aſſuetus. Huic additur Froſty cognomento
crucibulum. Cui ſociatur Alf elatus e vico Vpſala. Idem & iaculari promptus & in
acie præire ſolitus erat. At Olonem. vii. reges manu, conſilioqꝫ promptiſſimi ſtipa=

Olonē. vii. reges ſecuti

uere Holty videlicet & Hendili,Holmar,Leuy,& Hama.Quibus Regnaldus Ru-
thenus,Rathbarthi nepos aſcribitur. Præterea Syualdus.xi.ſalum paronibus ſul-
cat.Leſy Pannoniorum victor Bracteatam auro Liburnā lintheo excipit Thririkar
vero inſtar draconis tortuoſas habente proras nauigio vehebatur. Thrygir quoq;
et Tor Wil diuiſim nauigantes duodenas ductauere puppes.Cæterum in tota Rin-

Numerꝰ nauium Ringonis.

gonis claſſe nauium duo milia quingentæ repertæ ſunt. Guttonica vero claſſis in
portu cui Garnū nomen,Sueticum opperiebatur. Itaq; Ringo terrenum ductabat
agmen.At Oloni naualibus præeſſe copiis imperatum. Igitur Gothis obuiam Sue
tis veniendi inter Wic & Werundiam locus cum tempore denuntiatur. Cernere tū
erat late proris exaratum mare proſpectumq; pelagi explicata malis carbaſa præ-
ſtruebant.Et iam claſſis Suetica proſpera nauigatione vſa Danis adhuc aduerſo la
borantibus cœlo maturius belli locum petiuerat. Vbi Ringo expoſitas claſſe copias

Acierū claſſiūq; Sueticarū inſtructio.

ſimulq; quas ipſe terreno ductarat itinere gregatim in aciem dirigere parat. Quæ
vbi campis laxius explicari cœperant cornu alterum in Werundiam extrahi com-
pertum eſt. Quā multitudinem rex locis ordinibuſq; confuſam equo circuiens in
fronte promptiſſimos quoſq; & præſtantiori armatura cultos ſub Olone Regnaldo
Wiuilloq; ducibus collocat. Deinde veluti flexu quodam in duo cornua reliquam
aciem cogit. E quibus dextrum Vngonem cum Elrici filiis,Trigonemq; tueri iu-
bet.Ad læuum Leſoni parere iuſſum.Cæterum alas globoſq; maxime Curetū Eſto-

Claſſis Danica. Calmeren.

numq; conſertior turma texuerat. Vltima funditorum acies ſtabat. Interea claſſis
Danica ventorum indulgentia aſpirante .vii. dierum continuam nauigationem
emenſa Calmarna oppidum ſubiit.Mirareris late ventis velificatum mare:cœlūq;
ex oculis intenta antennis linthea eripiebant. Nam Sclaui ac Liui, Saxonumq;.vii.
milia claſſem auxerant.At per ſolidum proficiſcentibus Scanienſes quod locorum
periti eſſent duces ac præuii deſtinantur. Igitur vbi præſtolantibus Suetis Dani-

Ringonis concio. Haraldus ſenio cęcus.

cus ſupuenit exercitus Ringo ſuis quoaduſq; Haraldus aciem centuriaſſet, patien
ter conſidere iuſſis:non ante ſigna canere præcepit q̃ regem propter aquilas curru
compoſitum aſpexiſſent præfatus ſperare ſe facile collabi aciem poſſe:quæ cæci du-
ctamine niteretur. Præterea Haraldum ſupremo ætatis tempore alieni imperii
cupiditate correptum:non minus mente captum q̃ luminibus fore, nec opibus ex-
ſatiari poſſe qui ſi annos reſpiciat tumulo pene contentus eſſe debeat. Suetis itaq;
pro libertate,pro patria,ac liberis dimicandi neceſſitatem incumbere hoſtem teme
ritate atq; inſolentia ſuſcepiſſe bellum. Præterea ex parte aduerſa per paucos Da-
nos eſſe Saxones complures, aliaſq; effœminatas gentes in acie ſtare. Ob quod co-
gitare debere Sueones Noricoſq; quantum Germanos ac Sclauos ſeptentrionales
ſemper turba præſtiterit.Spernēdam ergo aciem fore quæ potius lubrica hominū
colluuione q̃ ſoli militum robore contexta videatur.Nec parum ea oratione militū

Danicę aciei īſtructio. Haraldi q̃ auunculus Ringonis & Olonis oratio.

animos accendebat. At Bruno Haraldi loco aciem ſtatuere iuſſus: Cuneo frontem
molitur:Hetham vero in dextero latere locat:Haconē Lęuo pręficit. Wiſnam aqui-
liferam facit. Igitur Haraldus curru eminens q̃ potuit celſa voce beneficia ſua iniu
riis a Ringone rependi queritur. Ab illo ſibi bellum inferri qui regnū ſuū munere
adeptus fuerit.Ita Ringonem nec ſenis miſereri, nec auunculo parcere: proprioſq;
motus cunctæ neceſſitudinis aut beneficentiæ reſpectui præferre.Iubet itaq; memi
niſſe Danos vt exteris ſemper victoriis inclaruerint: vt finitimis imperare potiꝰ q̃
obſequi cōſueuerint,hortaturq; ne tantæ gloriæ decus deuictę gētis inſolētia labe-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ſactari ſuſtineant: nec imperium qđ ſibi iuuenta florenti pepererāt ſenectute cōfecto
demi permittant. Deinde canentibus lituis ſumma vtrinqꝫ vi cōſeritur bellū. Cre-
deres repēte terris ingruere cœlū, ſyluas cāpoſqꝫ ſubſidere, miſceri omnia, antiquū [Acre pliū.]
rediiſſe chaos, diuina pariter & humana tumultuoſa tēpeſtate cōfundi, cunctaqꝫ ſi-
mul in perniciem trahi. Nam vbi ad teli iactum peruētū, intolerabilis armorū ſtri-
dor incredibili cūcta fragore compleuit. Vapor vulnerū repentinā cœlo nebulam
intēdebat, dies effuſa telorū grandine tegebatur. Nec parū in acie funditorū opera
valuit. At vbi pila manu aut tormētis excuſſa cōminus gladiis, ferratiſqꝫ clauis de-
cernitur. Tum vero plurimū ſanguinis periclitatum eſt. Igitur feſſis manare ſudor
corporibus cœpit, mucronūqꝫ crepitacula eminus exaudiebātur. Illic Starcatherus [Starcathe-
qui belli huius ſeriē ſermone patrio primus edidit, prior in acie dimicans Haraldi rus.]
proceres Hun & Elli, Hort, ac Burgha a ſe proſtratos, abſciſſamqꝫ Wiſnę dexteram
cōmemorat. Cæterū Roa quendam cū duobus aliis Gnepia & Garthar a ſe in acie
vulneratos occubuiſſe declarat. Hiſdem Scalki patrē tacito nomine applicat. Idem
fortiſſimū Danorum Haconem a ſe in terrā prorutū: ſeqꝫ ab eo ita mutuo vulnera-
tum teſtatur: vt exſertū thorace pulmonem ceruicēqꝫ mediotenus ſciſſam, manum
quoqꝫ vno trūcam digito gerens excederet bello: diuqꝫ hiſcens plaga nec cicatricis
capax, nec medelæ habilis videretur. Eodē teſte puella Wegthbiorg in hoſtē dimi- [Wegth-
cans Soth pugilem acie ſtrauit. Eandem athletarum cædibus imminentem Thor- biorg.]
killus Thelemarchiæ ortus emiſſo per chordam ſpiculo traiicit. Tanta enim vi pe-
riti arcuū Guttones neruos intenderant: vt clypeos quoqꝫ iaculis tranſuerberarēt:
nec alio efficacior cædis extitit cauſa: Loricas, Galeaſqꝫ perinde ac inermia corpora
ſagittarū acumina penetrabant. Interea Vbbi Freſicus prōptiſſimus Haraldi miles [Vbbi.]
ac præ aliis habitu corporis inſignis præter. xi. quos in acie vulnerauerat. xxv. dele
ctorum pugilum īterfecit. Ii omnes Sueti ſanguine fuere, vel Gothi. Deinde primā
aggreſſus aciē conſertiſſimos hoſtes inſilit, palanteſqꝫ metu Sueones hac illac haſta
gladioqꝫ diſpellit. Et iam pene res in fugam ceſſerat: cum Hagder, Rolder, & Gretir
æmulatione virtutis Athletam adorti publicā perniciē priuato redimere periculo
ſtatuerunt. Verum cōminus inſtare veriti ſpiculis procul agendū curabant. Sicqꝫ
crebreſcentibus iaculis eminus Vbbo confoditur nemine propius cum ipſo manū [De morte
conſerere præſumēte. Centū quadraginta quatuor ſagittæ prius pectus præliantis Vbbonis.]
obſederant q̄ lapſis corporis viribus ſolo poplitē daret. Tum demū per Throndos,
eoſqꝫ qui Dala prouinciam colunt ingens de Danis clades accepta eſt. Nam ſumma [Dala.]
ſagittariorū vi recruduit bellū: nec alia res noſtris pernicioſior fuit. At Haraldus
cum defectam lumine ſenectam ageret triſte ſuorum murmur exaudiens intellexit
ſuperiorē hoſtibus arriſiſſe fortunā. Igitur vt erat falcato curru vectus Brunonem
aurigæ per inſidias officio fungentem qualem Ringo in centurianda acie tenorem
habuerit cognoſcere iubet. Qui paulum ſoluto in riſum vultu corniculata illum
acie præliatum reſpōdit. Quo audito rex trepidare animo cœpit, ac per ſummam
ammirationem percontari quo Ringo talem ordinandi agminis doctrinam aucto-
re cōtraxerit, maxime cum Othynus diſciplinæ huius traditor ac repertor exti-
terit: nec ab ipſo quiſpiam præter ſe nouum hoc rei bellicæ documentū perceperit.
Ad quod ſilente Brunone ſubiit regem Othynum hunc eſſe olimqꝫ familiare ſibi
numen impræſentiarum dandæ vel ſubtrahendæ opis gratia verſiformi corporis
habitu tegi. Cui mox ſupplicare obnixius cœpit vti Danis, quibus ante clementer

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

affuerit ſupremam quoq; victoriam tribuat, complementumq; beneficii origini ex æquaret: eidem ſe proſtratorum manes muneris loco dedicaturum pollicitus. At Bruno nihil obſecrantis precibus motus repente excuſſum curru regem arietauit in terram, ereptamq; cadenti clauam in ipſius caput detorſit, proprioq; eum geſtamine interfecit.

Mors Haraldi.

Iacebant circa currum regis innumera extinctorum corpora, rotarumq; faſtigium congeries funeſta vincebat. Temonem quoq; cadauerum cumulus exæquauerat.

Cæſorũ pcerum numerus.

Nam in acie Ringonis ad duodecim milia proceres exanimati ſunt. At ex parte Haraldi præter popularium ſtragem ad.xxx.milia proceres corruerunt. Cuius Ringo nece cognita dato ſigno laxare aciem ſuos, bellumq; remittere iubet.

Ringo rex xlv.

Deinde ſequeſtra pace fœdus cum hoſtibus ferit. Fruſtra pugnam abſq; duce protrahi monitis. Poſt hæc Sueonibus paſſim inter promiſcuas cadauerum ſtrues Haraldi corpus exquiri præcepit: ne regium funus debitis fraudaretur inferiis. Igitur reuoluendis interfectorum corporibus: auida plæbs iniicere operam cœpit. In hanc curam dimidium diei extractum eſt. Tandem cum corpore reperta claua Haraldi manibus parentandum ratus equum quem inſidebat regio applicatum currui: aureiſq; ſubſelliis decenter inſtratum eius titulis dedicauit. Inde vota nuncupat, adiicitq; precem, vti Haraldus eo vectore vſus fati conſortes ad tartara antecederet. Atq; apud præſtitem Orchi Plutonem ſociis hoſtibuſq; placidas expeteret ſedes. Deinde rogum exſtruit Danis inauratam regis ſui puppim in flammæ fomentum coniicere iuſſis. Cumq; ſuperiectum ignis cadauer abſumeret mœrentes circuire proceres, impẽſiuſq; cunctos hortari cœpit vti arma aurũ & quodcunq; opimum eſſet, liberaliter in nutrimentum rogi ſub tanti taliterq; apud omnes meriti regis veneratione tranſmitterent. Cineres quoq; peruſti corporis vrnæ contraditos Lethram perferri, ibiq; cum equo & armis/ regio more/ funerari præcepit. Tali parentationis cura iuſtis auunculo perſolutis: Danorum ſibi fauorem conciuit, odiumq; hoſtium ad gratiam deflexit.

Hetha regno præficitur, xlvi.

Poſt hæc a Danis vti Hetham regni reliquiis præficeret exoratus ne repente recidiuæ hoſtium vires coaleſcerent Scaniam a Daniæ corpore abruptam in Olonis præfecturam ſecreuit Syalandiam vero reliquoſq; regni fines Hethæ duntaxat parere iuſſit. Ita in poteſtatem Sueticam fortunæ varietas Danicum redegit imperium. Et hic quidem belli Brauici finis. At Sialandenſes qui Haraldo duce vſi fuerant cum adhuc prioris fortunæ ſpecies animis oberraret fœmineis parere legibus probroſum rati Olonem accedunt:

Olo rex xlvii. regnũ occupat.

poſtulantes ne clariſſimi regis militiæ aſſuetos, muliebri iugo obnoxios habere pateretur. Præterea ad ipſum ſi defecturos ſe pro conditionis eorum deformitate tollenda arma ſuſciperet, pollicentur. Nec ſegniter Olo ſupplicantibus affuit tam auidæ maieſtatis memoria q̃ militum inuitatus obſequio. Igitur Hetham ad ſe venire iuſſam cunctis præter Iutiam dominationis ſuæ partibus cedere: ante minis q̃ armis coegit, ipſamq; Iutiam ne fœminę liberum regni vſum tribueret, vectigalem effecit: filium quoq; procreauit: cui Omundo vocabulum poſuit. Cæterum crudelitati intentus tam impium regem agebat vt ſuperior reginæ cõtẽptus cũctis pœnitentiã pareret: quibus regnũ eius rubore fuiſſet.

Oloni parãtur inſidię a xii. ducib⁹.

Duodecim duces ſiue patrię calamitatibus moti: ſiue Oloni ob aliã olim cauſam infeſti inſidias capiti eius præparare cœperunt. Ex his fuere Lennius, Atyla, Thottus, & Vithnus: qui q̃q̃ apud Sclauos præfecturam gerebat, Danos tamen origine cõtingebat. Cęterum ad peragendũ facinus parũ viribus atq; ingenio frẹti pecunia Starcatherum adciſcũt.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Ille vt rem ferro exequeretur adductus vtentẽ balneis regem ſuſceptis cruenti mi-
niſterii partibus attentare conſtituit. Quo lauante ingreſſus mox acri ipſius viſu lu
minũqꝫ continua mobilitate vibrantium fulgore perſtrictus occulto metu hebeta- Olonis ocu
tis artubus veſtigium preſſit, relatoqꝫ pede manũ propoſitũqꝫ ſuſpendit. Itaqꝫ qui lorũ acies.
tot ducum tot pugilum arma protriuerat vnius inermis viri aciem ferre non po-
tuit. At Olo ſane vultus ſui conſcius obtecto ore accedere eum propius & quid af- Olonis cæ-
ferat edere iubet: quippe quem vetuſtas conuictus & longa familiaritatis experien- des.
tia ab inſidiarum ſuſpitione alieniſſimũ faciebant. At ille deſtricto mucrone proſi-
liens tranſuerberat regem, nitentiſqꝫ aſſurgere iugulum ferit. Centum & viginti Pœnitentia
auri libræ in præmio reponebantur. Poſt modum pœnitentia ac pudore percul- Starcathe-
ſus tanta animi acerbitate commiſſum facinus luxit vt ſi mentionem eius incide- ri.
re contigiſſet a lachrymis temperare non poſſet. Adeo culpæ atrocitatem reſi-
piſcens animus erubeſcebat. Præterea aliquot ex his quorum inſtinctu vſus fue-
rat in ſceleris a ſe commiſſi vindictam occidit: & cui facto manum tribuerat præ-
buit vltionem.

CAeterum Omundum Dani Olone ortum creauere regem: plus Omundus
parentis eius nobilitati q̃ meritis deferendum putantes. Hic poſt rex. xlviii.
q̃ maturuit in nullo paternis operibꝰ defectior extitit. Siquidem
res ab Olone geſtas, aut æquare, aut tranſcendere curæ habuit.
Præerat eo tempore aliquantæ Normannorum genti Ringo: cu- Ringo.
ius filiam Eſam Omũdo matrimoniũ circũſpicienti inſignis cõ-
mendauerat fama. Verum poſcendæ eius ſpem ſingulare, Ringonis ſtudium minu
ebat. Is quippe ſolum ſpectatę fortitudinis generum affectabat: tãtum gloriæ in ar-
mis reponens quantum cæteri in opibus ſitum autumant. Igitur Omundus vt eo
claritudinis genere illuſtris euaderet: laudemqꝫ ſibi fortitudinis conciliaret viri-
bus votum impetrare conatus claſſe Noruagiam accedit, Ringonis regnum hære
ditatis nomine tentaturus. Excipit amice illum Iathrię Regulus Oddo qui Ringo-
nem certiſſimũ patrimonii eius inuaſorem aſſereret: ſeqꝫ ſæpius ab eodem iniuriis
laceſſitum defleret. Itaqꝫ Ringone interim apud Hyberniam piraticam exercente
prouinciam propugnatore vacuam adortus: præteritis popularium rebus peculia
ria Ringonis bona rapinæ tradidit: eiuſqꝫ neceſſarios interfecit. Nam Oddo quoqꝫ
Omundo manum iũxerat. Inter omnia autem facinora quæ varie ac multipliciter
geſſerat nũq̃ quibus multitudine copiarũ præſtaret, vim inferre ſuſtinuit: memor
ſe fortiſſimo parẽte editum virtute nõ numero bella gerere oportere. Interea Rin-
gonem a piratica reuertentẽ adeſſe cõtigit. De cuius reditu edoctus prægrãde mo
liri nauigium cœpit. Vnde tanq̃ e munimẽto ſuperne hoſtem telis appeteret. Huic
Atylonis Scanici filii Homothus ac Thola remiges adciſcũtur. Quorũ alter guber
natorẽ agere: alter prorę præeſſe iuſſus. Nec Ringoni in his excipiẽdis ingeniũ aut
ſolertia defuit. Quippe exiguã copiarũ partẽ oſtendẽs: a tergo hoſtẽ incurſandũ cu
rauit: de cuius aſtutia Omundus per Oddonẽ certior factus: qui in inſidiis cõſtitu-
tos opprimerẽt mittit: Atylone Scanico Ringonẽ excipere iuſſo. Is imperio proni-
us q̃ felicius obſecutus fractis bello rebus, acceptaqꝫ ſtrage victus refugit in Scaniã.
Igitur Omundus reparatis per Oddonem viribus pugnaturam pelago claſſem ex-
plicat. Quo tempore Atylo bellum Noruagicum ex ſomniorum viſis haud dubie

ſpeculatus redimēdæ fugæ gratia q̄ celerrime nauigationē orſus Omūdū ꝓlio pro
pinquū grata ſocietate ꝓſequitur. Cuius Omūdus opera frętus pugnā tā feliciter q̄
fidēter ingreditur. Nā habito per ſe cōflictu victoriā quā in ſuis amiſerat recupera
uit. Quē Ringo mortifico vulnere perſtrictus exanguibus contēplatus oculis ma=
nu vt poterat mota (nā vox liguā defecerat) accerſitū fore ſibi generū obſecrat, io=
cunde ſe fatū excipere aſſerens: ſi tali filiā cōnubio reliquiſſet. Nec reſpōſo exceptus
extinguitur. Cuius exceſſum Omūdus lachrymis ꝓſecutus Omothū: cuius fidā in
bello operā expertus fuerat: alterius filiarū Ringonis cōnubio donat. Alterā ipſe cō

De Thrōdo et Ruſla.

plectitur. Eodē tēpore Ruſla virgo ſtrenuis militiæ operibꝰ muliebrē animū ſup=
greſſa apud Noruagiā cū fratre Throndo crebros de rerū ſumma cōflictus habue=
rat. Hæc Omūdū Noruagiēſibus præeſſe nō ſuſtinēs in omnes Danorū deditilios
decreuerat bellū. Qđ Omūdus nūtio expertus ad hūc tumultū cōprimēdū prōptiſ
ſimos deſtinat. Quibus ſuperatis Ruſla ſuperbiā ex victoria nacta animū ſpe immo=
dica raptū ad ipſam rerū Danicarū ſummā potiēdā intēdit. Primū igit̄ Hallandiæ
partes adorta ab Omotho & Thola a rege trāſmiſſis excipit̄, victaq; bello refuga cō
ceſſit ad claſſem. Cuius .xxx. ſolæ rates cęteris ab hoſte captis fugā nauigatione car=
pſerunt. Euitantē Danos ſororē armis excipit Throndus: a qua victus toto q; exerci
tu ſpoliatus Dofrinas alpes permetiēdo neminē fugæ comitē habuit. Ita quę paulo
ante Danis ceſſerat mox fratre ſuperior: fugā victoria mutauit. Quo cognito Omū
dus ingenti Noruagiā claſſe repetit: primūq; Thelemarchiæ populū per Omothū
et Tholā clandeſtino cōpendio miſſos aduerſum Ruſlæ dominationem erexit. Quo
euenit vt Ruſla regno per populares exacta, apud inſulas: quas ſpe ſalutis acceſſerat
ſuperuenientibus Danis terga ſine prælio daret. Cuius fugā rex impenſius perſecu
tus interceptā pelago claſſem internicione deleuit: incruentāq; victoriā ac ſpecioſa
ſpolia cū ſummo hoſtiū diſcrimine retulit. At Ruſla perpaucis elapſa nauigiis inci=
tatiori fluctus remigio perſulcabat. Quæ dum Danos declinat fraterno trucidatur

Ruſlæ exitus.

occurſu. Adeo efficaciorē vim nocēdi incircūſpecta ſolēt habere pericula: & quę mi
nus metuūtur mala plęrūq; inſtātibus grauiora gradus efficit. At rex Throndo ob
interfectionē ſororis p̄fectura donato: cæteris vero ſub penſione coercitis in patriā

Thorias & Bero piratæ.

redit. Ea tēpeſtate Thorias ac Bero prōptiſſimi Ruſlæ milites apud Hyberniā pira
ticū munus edebant. Hi cognita dominæ nece quā ſe olim vlturos iureiurando ꝓ=
miſerant Ringonē auide petitū duelli prouocatione ſollicitāt. Qđ abnuere quondā
probroſum regibus habebatur. Veterū enim claritudo principū ex armis potius q̄
opibus æſtimabatur. Subeunt igitur Omothus & Thola q ſe ꝓuocatores regis pu=
gna excepturos offerrēt. Quibus Omundus impēſe laudatis primū eorū operā ad=
mittere vitādi ruboris gratia recuſauit. Ad vltimū crebris ſuorū p̄cibus exoratus
aliena manu fortunā experiri ſuſtinuit. Quo certamine Beronē occubuiſſe: Thoriā
grauiter affectū pugna exceſſiſſe ꝓditū eſt. Quē rex primo e vulneribus recreatum
mox in fidē acceptū, ducē Noruagiæ creat. Deinde cū cōſuetū a Sclauis per legatos

Sclauorum ſubiugatio viii.

tributū exigeret: nō ſolū legatorū cædibus: ſed etiā vi Sclauica apud Iutiā laceſſitꝰ
vii. reges vno certamine ſuperauit: ſolitūq; tributi ius victoria cōfirmauit. Interea

Starcatheri exitus.

Starcatherus prolixa iam ætate defeſſus cum caſtrorum ſtipendiis, ac gladiatorio
munere emeritus haberetur: ne ſenii vitio priſtinum gloriæ decus amitteret: egre
gium fore putauit ſi voluntarium ſibi conciſceret exitum, fatumq; proprium ma=
turaſſet arbitrio. Itaq; qui toties excellentes ediderat pugnas incruenta morte

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

defungi ignobile ratus: vt ſpecioſo obitu p̃teritæ vitæ claritatē augeret maluit ab
ingenuo quouis interfici q̃ ſerū naturæ iaculū operiri. Adeo quondā rei bellicæ de-
ditis morbo oppetere probroſum exiſtimatū eſt. Itaq; cū & corpore inualido & defe
ctis perſpicuitate luminibus eſſet, diuturnioris vitæ morā peroſus emēdi in ſe per-
cuſſoris gratia, aurum qđ pro Olonis interfectione meruerat collo appēſum gere-
bat: non aptius ſe violatæ maieſtatis iniuriā expiaturū ratus q̃ ſi idem ſuæ qđ Olo-
nianæ necis extiterat præmiū effeciſſet: aurūq; qđ pro aliena clade tulerat damno
propriæ ſalutis impenderet. Hunc quippe vſum ſceleſtiſſimi p̃tii pulcherrimū cre-
didit. Itaq; gemino cinctus enſe totidē baculorū amminiculo vacua viriū veſtigia
tutabatur. Quo viſo populariū quidā geminū gladiorum vſum ſeni ſuperuacuū ra
tus, donari ſibi alterū ꝑ ludibriū petiuit. Quē Starcatherus ſpe petitionis facta ꝓ-
pius accedere iuſſum detracto lateri mucrone tranſuerberat. Qđ Hatherus quidē
cuius patrē Lennonē Starcatherus olim parricidii pœnitētia adductus occiderat:
dum canibus feras inſequeretur aſpiciens omiſſo venationis officio duos e comiti-
bus iniiciendi metus gratia concitatis vehemēter equis in ſenē impetū dirigere iu
bet. Qui dū procurſu edito refugere cupiūt Starcatheri baculis intercepti morte
ſupplicia luerunt. Quo ſpectaculo Hatherus admodū perterrefactus propius equo
aduolat: agnitūq; ſenē, ſed ab eo minime recognitus: An gladiū vehiculo permuta
re vellet īterrogat. Refert Starcatherus quondā pœnas ſe ab irriſoribus exigere ſo
litum: nec vnq̃ impune ſibi a procacibus inſultatū. Sed neq; iuuenem ex oris notis
defuncta viſu acies deprēdere poterat. Itaq; carmen qđ indignationis ſuæ magni-
tudinem patefaceret in hunc ſubtexuit modum.

Vt ſine regreſſu pronas agit alueus vndas
Sic ætas hominū curſim labentibus annis
Irreditura fluit. præceps ruit orbita fati:
Quam generat finem rerum factura ſenectus.
Illa oculos hominū pariter greſſuſq; relidit.
Eripit os animūq; viris famæq; nitorem
Paulatim premit, & claros oblitterat actus:
Occupat occiduos artus: fruſtratur anhelę
Vocis opus, vegetāq; premit torpedine mentē
Dum paritur tuſſis: dum pellis ſcabida prurit:
Dens ſtupet exeſus: ſtomachus faſtidia gignit:
Euacuat iuuenile decus: marcore colorem
Oblinit: & picea crebras ſerit in cute rugas.
Obturit egregias artes: monimenta priorum
Obruit & titulos antiquæ laudis adurit.
Demolitur opes: pretium virtutis & vſum
Carpit edax trāſuertit res & ab ordine turbat.
Ipſe ego q̃ noceat didici damnoſa vetuſtas:
Viſu æger vocis modulis, & pectore rauci:
Cūctaq; in aduerſam fluxerūt cōmoda ſortem.
Iamq; minus vegetum corpus fulcimine tutor
Flaccida ſubiectis innixus membra bacillis.
Lucis inops moderor veſtigia fuſte gemello

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Et virga monſtrante ſequor compendia callis
Stipitis auſpicio potius q̄ lumine fiſus.
Nemo mei curam celebrat, nec in agmine quiſq̄
Solamen veterano adhibet niſi forſan Hatherus
Aſſit & infracti rebus ſuccurrat amici.
Ille ſemel quẽcũq; pio dignatur amore
Integer incœpti ſtudio conſtanter eodem
Proſequitur primoſq; timet peruellere nexus.
Ille etiam bello meritis bene præmia crebro
Digna refert: animoſq; colit: largitur honorem
Fortibus: & claros donis veneratur amicos.
Spargit opes, laudiſq; ſuæ cumulare nitorem
Dapſilitate ſtudet multos ſuperare potentes.
Nec minor ad Martem pietatem viribus æquat
Belligerare celer, labi piger, edere pugnam
Promptus/ & vrgenti tergum dare neſcius hoſti.
At mihi ſi recolo naſcenti fata dedere
Bella ſequi, belloq; mori: miſcere tumultus:
Inuigilare armis: vitam exercere cruentam.
Caſtra quietis inops colui, pacemq; peroſus
Sub ſignis Gradiue tuis diſcrimine ſummo
Conſenui: victoq; metu pugnare decorum:
Turpe vacare ratus: crebras committere cædes
Egregium duxi, & ſtrages celebrare frequentes.
Sæpe graues bello reges concurrere vidi
Et clypeos, galeaſq; teri, crudeſcere campos
Sanguine, loricas affixa cuſpide rumpi.
Vndiq; thoraces admiſſo cedere ferro.
Luxuriare feras inhumato milite paſtas.
Hic aliquis forte egregii conaminis auctor
Marte manuq; potens medium dũ pugnat in hoſtem
Intentam capiti loricam diffidit: alter
Caſſide perfoſſa, ferrumq; in vertice merſit.
Hic gladius ſæpe dextra bellantis adactus
Tegmine diſciſſo capiti deſtrictus inhęſit.

¶ Contra Hatherus huiuſmodi carmen habuit.

Vnde venis patrias ſolitus ſcriptare poeſes
Infirmo dubium ſuſpendens ſtipite greſſum
Quoue ruis Danicæ vates promptiſſime muſæ!
Roboris eximii caſſus decor excidit omnis.
Exulat ore color animoq; amota voluptas.
Deſtituit fauces vox & raucedine torpet.
Deſeruit corpus habitus prior, vltima cepit
Illuuies, formæq; notas cum robore carpſit.
Vt ratis aſſiduo fluctu quaſſata fatiſcit.

Sic longo annorum curſu generata ſenectus
Triſte parit funus: defunctaqꝫ viribus ætas
Occidit/et primæ patitur diſpendia ſortis.
Quis vetuit te note ſenex iuuenilibus vti
Rite iocis/agitare pilam/morſa nuce veſci?
Iam ſatius reor vt rhedam qua ſæpe veharis
Venditor enſis emas/facilemve in frena caballum:
Aut pretio leue curriculum merceris eodem.
Aptius inualidos ſua quos veſtigia fallunt
Excipient iumēta ſenes: rota proficit illi
Orbibus acta ſuis, cui planta vacillat inanis.
At ſi forte caues caſſum venundare ferrum,
Ereptus tibi te perimet ni væneat enſis.

¶ Ad hæc Starcatherus.

Improba verba ſeris facili temeraria labro
Auribus inconcinna piis: quid præmia ductus
Qui gratis præſtandus erat per munera quæris?
Nempe pedes gradiar: nec tupiter enſe relicto
Externam mercabor opem: natura meanti
Ius dedit/et propriis iuſſit confidere plantis.
Cur cui debueras vltro dux eſſe vianti
Ludibrio inſultas/ſermone procaciter vſus?
Quæqꝫ olim geſſi memori digniſſima fama
Dedecori tribuis: meritum quoqꝫ crimine penſas?
Quid riſu inſequeris vetulum pugnare potentem/
Inuictoſqꝫ meos titulos et ſplendida facta
Probro adigis/famoſa terens et fortia carpens?
Qua probitate petis indignum viribus enſem:
Haud latus hic imbelle decet/dextramve bubulci
Agreſtem ſoliti calamo deducere muſam:
Procurare pecus/aruis armenta tueri.
Nempe inter vernas ollæ vicinus obunctæ
Cruſtula ſpumantis patinæ bulligine tingis/
Craſſi adipis macrum perfundens vnguine panem:
Iuſqꝫ tepens furtim digito ſitiente liguris,
Doctior aſſuetam cineri proſternere Gallam/
Indormire lari ſomnos celebrare diurnos.
Sedulus officium nidentis obire culinæ:
Qꝫ bello fortem iaculis aperire cruorem
Auerſans lucem latebræ ſordentis amator/
Mancipium ventris miſerabile: parqꝫ putaris
Sordida cum ſiliquis lambenti farra catello.
Hercule non tunc me ferro ſpoliare petebas:
Quando ter Olonis ſummo diſcrimine nati
Expugnator eram. Namqꝫ agmine prorſus in illo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Aut gladium fregit manus/aut obſtantia fudit.
Hæc grauitas ferientis erat. Quid quando Curetum
Littus/et innumera conſtratum cuſpide callem
Primus ligniferis docui decurrere plantis!
Nãq; aditurus agros confertos murice ferreo
Armabam laceros ſubiecto ſtipite greſſus.
Hinc mecum egregiis congreſſum viribus Hamam
Enecui: mox cum Rino duce Flebace nato
Obtriui Kyrios/vel quas alit Eſtia gentes/
Et populos Semgala tuos. Poſt hæc Thelemarchos
Aggreſſus, caput inde tuli liuore cruentum
Quaſſum malleolis/armiſq; fabrilibus ictum.
Hic primum didici quid ferramenta valerent
Incudis/quantumve animi popularibus eſſet.
Theutonici quoq; me pœnas auctore dedere
Quum natos Suertinge tuos Frothonis iniqua
Cæde reos domini vindex ad pocula ſtraui.
Nec minus hoc facinus, quando pro virgine chara
Vno ſeptenos necui certamine fratres
Teſte loco: qui me ſtomacho linquente pereſus
Non parit arenti rediuiuum ceſpite gramen.
Moxq; ducis Kerri bellum nauale parantis
Vicimus egregio confertam milite puppim.
Inde dedi leto Wazam/Fabrumq; procacem
Multaui natibus cæſis/ferroq; peremi
Rupibus a niueis hebetantem tela Wiſinnum.
Quatuor hinc Leri natos/pugileſq; peremi
Biermenſes/gentis Hibernæ principe capto.
Duflinæ populabar opes/ſemperq; manebit
Noſtra Brawellinis virtus cõſpecta trophęis.
Quid moror! excedunt numerum quæ fortiter egi/
Quodq; manu geſſi ad ſolidum celebrare recenſens
Deficio: ſunt cuncta meo maiora relatu:
Vincit opus famam: nec ſermo ſuppetit actis.

Starcatherus ſibi cædẽ ꝓcurat.

¶Hæc Starcatherus. Tandem quũ Hatherum Lenno patre ortum mutuo ſermone exptus fuiſſet/aĩaduertens iuuenẽ ſplendido loco natũ, feriendũ ei iugulum præbuit/hortatus ne a parentis ſui interfectore pœnas exigere vereretur. Hæc facientem auro, qđ a Lennone recepat, potiturũ eſſe ꝓmittit. Et vt eiuſdem in ſe vehemẽtius animum efferaret, huiuſmodi exhortatione vſus eſſe traditur.

Præterea Hathere priuaui te patre Lenno.
Hanc mihi quæſo vicem referas/et obire volentem
Sterne ſenem/iugulumq; meum pete vindice ferro.
Quippe operam clari mens percuſſoris adoptat:
Horret ab ignaua fatum depoſcere dextra:
Sponte pia legem fati præcurrere fas eſt:

Quod nequeas fugere, hoc etiam anticipare licebit.
Arbor alenda recens/vetus excidenda: miniſter
Naturæ eſt quiſquis fato confinia fundit:
Et ſternit quod ſtare nequit. Mors optima tunc eſt
Quum petitur/vitæqꝫ piget: quum funus amatur:
Nec miſeros caſus incommoda proroget ætas.

Hæc dicens exertam crumena pecuniam ꝓmit. Hatherus aũt tam fruendi æris, q̃ paternæ vltionis capeſſendæ cupidine cõcitatus/obſecuturum ſe precibus nec præmia repulſurum ſpopondit. Cui Starcatherus cupide enſe præbito ꝓnam poſtmodum ceruicem applicuit: ne timide ꝑcuſſoris opus exequeretur/aut ferro muliebriter vteretur hortatus, præfatuſqꝫ ꝙ ſi peracta cȩde ante cadaueris lapſum caput ac truncum medius interſiliret/armis innocuus redderetur. Quod vtrum inſtruendi ꝑcuſſoris/an puniendi dixerit, incertum eſt. Fore enim poterat vt ſaltantem eximii cadaueris moles obrueret. Igitur Hatherus adacto vegete gladio ſenem capite demutilauit. Qđ corpori auulſum impactumqꝫ terræ glebam morſu carpſiſſe fert̃ ferocitatem animi moribundi oris atrocitate declarãs. Percuſſor tamen promiſſis fraudem ſubeſſe veritus/ſaltu non incautus abſtinuit. Quem ſi temere ꝑegiſſet, forte lapſi cadaueris ictu obrutus/occiſi ſenis pœnas proprio funere ꝑſoluiſſet. Verũ ne tantum athletam buſti inopem iacere pateretur/corpus eius in campo, qui vulgo Rølung dicitur/ſepulturæ mandandum curauit.

Mundus autem (vt accepi) pace integra ſumma cum tranquillitate deceſſit, duobus filiis et totidẽ filiabus relictis. E q̲bus maximus natu Syuardus fratre Butho adhuc tenero regnũ hæreditate cõſeq̲tur. Quo tp̃e Sueonũ rex Gøtarus alterã Omundi filiarũ ob eximiæ pulchritudinis famam infinito amore cõplex⁹ Ebboni cuidã Sibbonis filio poſtulandæ virginis gr̃a negotium legationis imponit. Is officio prudẽtius adminiſtrato, gratũ de puellæ cõſenſu nuntiũ retulit. Iamqꝫ nihil voto præter nuptias deerat: quas Gøtarus apđ alienos agere metuẽs ꝑ Ebbonẽ quo prius legato vſus fuerat ſpõſã ſibi trãſmittẽdã efflagitat. Is quũ ꝑua admodũ familia comitatus Hallandiã præteriret/ad agreſtẽ vicũ ſe ꝑnoctãdi gr̃a cõtulit: in quo duorũ fratrũ habitationes aduerſas medius amnis ſecreuerat. Et hi q̲dẽ cõſuetudinẽ iugulãdi quos hoſpitaliter recepiſſẽt habebãt/liberalitatis ſpecie latrociniũ obſcurare callẽtes. Trabẽ eñ in modũ præli oblongã/eandẽqꝫ ferri acumine præditã arcanis q̲buſdã vinculis in excelſa domus ꝑte ſuſpẽderãt: quã nocturno tp̃e ſubductis nexibus demittẽtes/ſubiectoꝝ capita deſecare ſolebãt. In quẽ modũ cõpluriũ vertices penſili mole præciderãt. Igit̃ Ebboni ſuiſqꝫ poſt epulas abũde ꝑbitas penes focũ miniſtri thoꝝ extruũt: vt applicatas igni ceruices inſidioſæ trabis impulſu demeterẽt. Quibus abſcedẽtibus Ebbo impenſũ capitibus machinamẽtũ ſuſpiciẽs/ſocios ſimulato ſomno corpa tranſponere iubet/ꝑfat⁹ ꝑq̃ ſalutarẽ eis loci variationẽ exiſtere. Fuere aũt inter eos q̲dã ab Ebbonis cliẽtela extranei: q̲ ſpretis q̃ cæteri exequebant̃ monitis, immoti vt cuiqꝫ iacẽdi loc⁹ obuenerat/cubuerũt. Sub opacã vero noctẽ ab inſidiarũ miniſtris pendulũ machinamẽti pondus impellit̃. Qđ nodis q̲bus inhærebat excuſſum/magnaqꝫ vi ſolo adactũ ſubiectos exitio tradidit. Igit̃ q̲ facinoris exequẽdi curã habebãt quo certius rei euẽtũ diſcerẽt, illato lumine Ebbonẽ: ꝓpter quẽ maxime rẽ adorſi fuerãt/prudẽter peri

Syuardus rex. xlix.

Fratrũ Halladicorum ſcelus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

culo occurriſſe cognoſcunt. A quo ꝓtinus impetiti ſanguine pœnas dederũt.Ebbo
quoqꝫ ſuis ꝑ mutuã ſtragẽ amiſſis,frequẽtẽ cruſtulis glacialibus amnem inuẽto for
te nauigio ſupat:Gøtaroqꝫ cladis ſuæ potius,ꝗ̃ legationis euentũ declarat. Quã rẽ
Gøtarus a Syuardi inſtinctu ꝓfectã iudicãs,iniuriarũ vindictã armis exequi parat
Quo Syuardus apud Hallandiã expugnatus,ſorore ab hoſtibus capta, conceſſit in
Iutiã. Vbi Sclauorũ vulgus pugnã ſine principe auſum acie ſupauit/tantũ gl'iæ ex
victoria nactus quantũ ex fuga dedecoris traxerat. Verũ hiſdẽ quos ductu vacuos
debellauerat paulopoſt ducẽ nactis pugna apud Fioniã ceſſit. Aduerſum quos idẽ
tidẽ in Iutia prælíatus infœlicẽ pugnæ euentũ habuit. Quo euenit vt Scania/Iutia
ꝙ exutus,media dũtaxat regni veluti quaſdã exeſi corꝑis ꝑtes ſine capite retineret

Iarmericus captus.

Iarmericus ex eo genitus cũ ſororibus admodũ puulis præda hoſtibus fuit : quarũ
altera Noruagienſibus/altera Germanis,ꝙ venalia quõdã ſolebãt eſſe cõnubia,pre
tio venditata eſt.Itaqꝫ Danorũ regnũ fortiſſime ꝓpagatum tãtis etiã maiorũ titu=
lis illuſtratũ/tot victoriis auctũ/ob vnius viri inertiã ex ſummo nitore fortunæ et
florentiſſimo rerũ ſtatu eo ignominiæ ꝑuenit:vt penſionẽ quã prius exigebat, exol

Dania fit vectigalis.

ueret.Syuardus aũt ſæpius victoria caſſus/ac deformiũ fugarũ reus/poſt tot maio
rũ decora in tã erubeſcẽdo patriæ ſtatu cõfuſa regni gubernacula geſtare nõ ſuſti=
nẽs:ne diuturnior vita ad extremã gloriæ iacturã ꝑtingeret,ſpecioſum ſibi fatũ pu
gna parere ꝓperauit.Quippe memorẽ calamitatis aĩm deponẽdæ ægritudinis cu=
pido ſalutis faſtidio cruciabat. Adeo demẽdi ruboris ſtudiũ lucẽ ei inuiſam effece=
rat.Igitur cõꝑatis pugnæ copiis,Simoni cuidã ſub Gøtaro Scaniã ꝓcurãti bellum
apte denũtiat.Quod obſtinatis temeritatis viribus executus,occiſo Simone,ꝑ ſum
mã hoſtiũ ſtragẽ vitã finiuit. Patria tamẽ præſtãdæ pẽſionis onere liberari nequit.
Interea Iarmericus apud regẽ Sclauorũ Iſmarũ cũ coæuo ſibi collacteoqꝫ Gunnone
cõiectus in carcerẽ captiuus degebat.Quo demũ erutus atqꝫ exercendi ruris cultu

Iarmericus rem ruſticã exercet.

ræ applicatus ruſticũ opus exequit̃.Ob cuius ꝓmptiſſimã adminiſtrationẽ ad rega
liũ mancipiorũ magiſteriũ transfert̃.Eo quoqꝫ ſynceriſſime geſto,in neceſſariorum
regis gregẽ aſſumit̃. Vbi quũ ſe iuxta aulicorũ ritũ egregia morũ amœnitate geſ=
ſiſſet,breui in amicorũ numerũ trãſlatus primũ familiaritatis locũ obtinuit.Ac ve
luti ꝗbuſdã meritorũ gradibus fretus ab infima ſorte ad ſpectatũ honoris faſtigiũ

Iarmerici ſucceſſus.

cõceſſit:et ne ſegnẽ eneruẽqꝫ iuuentã ageret,militaribus ſe ſtudiis aſſuefecit/natu=
ræ dotes induſtria cumulans. Grata oĩbus Iarmerici indoles erat:ſoli reginæ ſuſpe
ctũ adoleſcentis ingeniũ fuit.Fratrẽ quoqꝫ regis fato functũ repentinus rumor edo
cuit.Cuius corpus Iſmarus ampliſſimo funere elaturus quo maior exequiarũ pom
pa fieret,regia comitate cõuiuiũ inſtruit. At Iarmericus alias cũ regina familiaris
curã ſortitus ad fugã,cuius facultatẽ regalis abſentia ꝓmittere videbat̃, circunſpi
ciendã acceſſit.Animaduertebat eñ ſe etiã inter opes poſitũ miſerabile regis mãci
piũ fore/et quaſi alieno beneficio precariũ ſpm̃ poſſidere.Præterea ꝗ̃ꝗ̃ primis apud
regẽ honoribus vteret̃/libertatẽ delitiis ꝑ̃ferendã exiſtimãs,viſendæ patriæ noſcẽ=
diqꝫ gñis eximia cupiditate flagrabat.Sciẽs aũt ꝙ regina neqꝫ captiuorũ elabi poſ=
ſet cõpetentibus prouidiſſet excubiis:quo viribus peruenire nequibat/arte aſſurgẽ
dũ ꝓcurat.Fiſcellã itaqꝫ byblo ac vimine textã/qua agreſtes inſtar hominis forma=
ta aues ariſtis deturbare cõſueuerãt/viuo cane cõpleuit.Quã etiã detracto ſibi cul
tu quo veriſimilius humani repræſentaret imaginẽ/texit. Deinde priuatum regis
ærarium demolitus/egeſtam inde pecuniam notis ſibi tm̃ recondidit locis. Interea

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Gunno abſentiam ſocii ſimulare iuſſus, illata in regiam fiſcella/impulſoq; ad latran
dum cane: percontanti q̄dnam hoc eſſet reginæ, mente captũ clamitare retulit Iar
mericum. Illa ad aſpectum ſtatuæ ſimilitudinis errore deluſa/inſanum æde eiici iu=
bet. Tunc Gunno ꝓlatam foras ſtatuam perinde ac furentem ſociũ lectulo tradit.
Sub noctem vero vigiles epularũ hilaritate ac vino ꝓuehit largiore / abſciſaq; dor=
miẽtium capita quo turpiore eos morte cõſumeret/inguini ſociauit. Excitata ſtre=
pitu regina cauſamq; eius diſcere cupiens/concita fores petiuit. Sed dum caput in= Reginæ cædes.
cautius exerit, improuiſo Gũnonis enſe confoditur. Quæ quũ mortificum vulnus
exꝑta corrueret, reflexis in occiſorem luminibus/Nullius, inq̄t, obtentu fraudis ſi
incolumi mihi viuere licuiſſet, his finibus impunitus excederes. Ad hũc modũ cre
bras in ꝑcuſſorem minas moribunda profudit. Poſt hæc Iarmericus vna cum Gun
none præclari facinoris ſocio tabernaculũ in quo rex fraternas cõuiuio celebrabat
exequias, cunctis temulentia victis admoto furtim incendio/cõplet. Quo latius fu=
ſo quidã ebrietatis ſtupore diſcuſſo, immiſſis equis depræhenſos periculi inſequun
tur auctores. At iuuenes primum iumentis quæ receperant vecti: ad vltimum hiſ=
dem prolixiori curſu debilitatis pedites dedere fugam. Iamq; pene occupatis am=
nis remedio fuit. Pontem enim quem ante morãdi perſecutoris gratia præciſis ad
medium trabibus non modo onerum impatientem: ſed etiam ruinæ ꝓpinquũ effe=
cerant: prætergreſſi in opacam de induſtria voraginẽ conceſſerunt. Quibus immi
nẽtes Sclaui dũ parũ ꝓſpecto ꝑiculo equis improuidi pontẽ onerãt, deſidẽtibus ta=
bulatis excuſſi, præcipitant̃ in flumẽ. Sed dũ enando ripã appetunt, a Gunnone et
Iarmerico obſtantibus intercepti merſi aut interfecti ſunt. Ita iuuenes egregia cal=
liditate vſi non vt fugitiua mancipia: ſed quaſi præditi conſilio ſenes, maius ætate
ſua facinus ediderunt/quod acute conceperãt efficaciter adimplendo. At vbi in lit
tus ventum, rapto quod fors obtulerat nauigio, in altum procedunt. Quos qui in
ſequebantur barbari nauigare cõſpectos vociferando reuocare conati regnaturos
ſi redeant ſpondent: q; publico veterum inſtituto regum percuſſoribus regnorum
ſucceſſio decreta fuerit. Diu recedentium aures pertinax Sclauorum clamor pro=
miſſis pellacibus exurdabat. Ea tempeſtate Buthlus Syuardi frater Danis perſun= Buthlus rex. l.
ctorie præerat. A quibus venienti Iarmerico regnum tradere coactus ex rege pri=
uatus euaſit. Eodem tempore Gøtarus Sybbonem ſtupratæ ſororis inſimulatũ oc= Iarmericus rex. li.
cidit. Cuius nece affines permoti ad Iarmericum eiulabundi decurrũt: ſeq; in vltio
nem ꝓpinqui Gøtarũ cum eo oppugnaturos ꝓmittũt. Nec parũ ꝓmiſſa ſoluerunt
Nam eorũ auxiliis oppreſſo Gøtaro Iarmericũ Suetia potiri contigit. Qui quum Suetiæ ſubactio ſexta.
duarũ gentiũ imperio fungeret̃, ante dñationis fiducia Sclauos prælio tentat. Quoꝝ
xl. captos applicatis totidem lupis laqueo adegit. Quẽ ſupplicii modũ olim parrici
dis debitum ob hoc circa hoſtes ꝑagere voluit: vt quantæ in Danos rapacitatis ex=
titerint, ex ipſa atrociũ belluarũ cõmunione videntibus cõſpicuum foret. Subacta
quoq; regione præſidia locis opportuna diſponit. Inde ꝓfectus Sembonũ/Curetũ/
cõpluriumq; Orientis gentiũ cladẽ exercuit. Qua regis occupatione Sclaui datã ſi Sclauorum ſubactio nona.
bi defectionis materiã iudicantes/interfectis q̃ ab ipõ præſides cõſtituti fuerãt/Da= Decima.
niam depopulati ſunt. Quorũ claſſem Iarmericus forte e piratica rediens interce=
ptam deleuit: eoq; facinore priores victoriarum titulos decorauit. Cæterum opti=
mates eorũ primo tibias loris traiectos/moxq; immaniũ taurorũ vngulis alligatis/
moloſſiſq; inceſſentibus raptim in cœnũ/voragineſq; ꝑtractos lachrymabili ſpecta=

culo cõſumpſit. Ea re hebetati Sclauorũ animi ſumma cum trepidatione regis im-
periũ coluerunt. Iarmericus itaq; tot gẽtium manubiis locupletatus vt tutũ præ-
Arx Iarmerici. dæ domicilium cõpararet, in editiſſima rupe mirifico opere ædem molitur. Agge-
rẽ collatis glebis extruit: fundamentũ crebris coniicit ſaxis: ima vallo: tricliniis me
dia: ſumma ꝓpugnaculis cinxit. Secus vndiq; iuges excubias fixit. Quatuor portæ
magnitudine præſtantes: a totidẽ plagis irreſtrictos aditus dabant. In huius domꝰ
magnificentiã oẽm opum ſuarũ apparatum cõgeſſit. Ita domeſticis rebus cõpoſitis
rurſum in externas cupidinẽ vertit. Igitur nauigatione cœpta, quatuor fratres ge-
nere Helleſpõticos obuios pelago factos/piraticæq; admodum ſtudiis aſſuetos ma-
ritima pugna attentare nõ diſtulit. Quatriduo geſta ſororẽ eorũ cũ medietate tri-
buti quo victos onerauerant pactus/præliũ reuocauit. Poſt hæc Liuorum regis fi-
lius Bicco captiuitate quã ſub memoratis fratribus ducebat elapſus Iarmericum: a
quo olim fratribus ſpoliatus fuerat, iniuriæ haud oblitus acceſſit. Apud quem beni
gnius habitus breui arcanorũ oĩm arbiter ſingularis euaſit. Hũc vt ſuis ꝑ om̃ia tra
ctabilem monitis ſenſit, in res q̃maxime factu deteſtabiles cõſultantẽ adduxit. Atq;
ad ſcelera flagitiaq; cõmittteda cõpellit. Adeo nocẽdi artẽ obſequii ſimulatione ca-
ptabat. Præcipue eũ aduerſum eos quos ſanguine ꝓxime cõtigiſſet armabat. Ita fra
ternã vltionẽ: quia viribus nequibat, fraude exequi pertentabat. Quo euenit vt rex
virtutũ loco vitiorũ ſordes amplexus ob ea quæ ꝑfidi monitoris impulſu atrociter
geſſerat/cõmunibus in ſe locum odiis daret. Aduerſum quẽ etiã Sclauorũ tumul-
tus exoritur. Cuius ſopiendi gratia duces eorũ captos traiectis fune tibiis equis in
diuerſa raptãtibus præbuit lacerãdos. In hũc modũ cõſumpti pricipes corpum ſuo
Sclauorum ſubactio. xii rũ diſtractu ꝑtinacis animi pœnas dederũt. Quæ res Sclauorũ obſequia in ſuo ſta-
tu æquali ac ſolida ſubiectione cõtinuit. Interea qui ex ſorore Iarmerici apud Ger-
maniam orti/educatiq; fuerant auito nomine fręti in auunculum arma ſuſcipiunt
æque ſibi regnum atq; ei debere certãtes. Quorũ munitiões rex apud Germaniam
machinis demolitus, oppidis compluribus/aut obſeſſis/aut captis/nonnullis etiã ſo
lo æquatis incruentã ad ciues victoriã reportauit. Occurrũt Helleſpõtici pactis ſo
rorẽ nuptiis offerentes. Quibus celebratis rurſum Bicconis inſtinctu Germaniam
petens/captis bello ſororiis laqueo ſpm̃ eripere nõ dubitauit. Optimates quoq; con
uiuii ſimulatione contractos eodem exemplo conſumendos curauit. Interea Brode
rus/quem olim rex ex alio ſuſtulerat matrimonio/nouercæ curam ab eo ſuſceptam
plenis ſanctitatis excubiis celebrabat. Quem Bicco apud patrẽ inceſti crimine ac-
cuſatũ ne falſo inſimulaſſe videretur, ſubornatorũ teſtimonio inſecutus eſt. Cumq;
Broderus accuſationis partibus plene exhibitis defenſionis præſidia afferre nõ poſ
ſet/pater ab amicis in conuictum ferri ſententiam iubet/minus impium ratus ſu-
mendam de filio vindictã alieno q̄ ꝓprio delegare iudicio. Quem cęteris ꝓſcriptio
ne dignũ decernentibus/Bicco triſtiorem de capite eius ſententiã ferre nõ veritus
a nefarii ſtupri auctore pœnam ſuſpendio capiendam eſſe ꝓnũtiat. Quem nequis a
Nouũ commentũ Bicconis. paterna crudelitate profectam putaret, eundem laqueo affixum a miniſtris ſubie-
cto aſſere excipiendum percenſuit: vt quum hi feſſas oneri manus ſubducerent, per
inde ac rei perẽpti iuuenis forent/ Regemq; parricidii crimine ſua culpa liberũ face
rent. Præterea niſi pœna accuſationem ſequeretur, paternæ eum ſaluti inſidiaturũ
aſtruxit. Adulterã vero Swauildã quo turpius e vita excederet, pecudum vngulis
proculcari debere. Paruit Bicconi rex / adactumq; ſuſpendio filium ne ſtrangulari

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

poſſet a circũſtantibus tabulati ope alleuandum curauit. Igitur innoxiũ vinculum parum cõpreſſis faucibus ſolam pœnæ ſpeciem præ ſe ferebat. Reginã vero firmiſſimo nexu humo aſtrictã eq̃nis obterendã calcibus præbuit. Hãc tantæ fuiſſe pulchritudinis fama eſt: vt ipis quoq; iumẽtis horrori foret artus eximio decore præditos ſordidis lacerare veſtigiis. Quo argumẽto rex innocentiã cõiugis declarari coniectans: accedẽte erroris pœnitentia falſo notatã feſtinat abſoluere. Aduolat interea Bicco q̃ ſupinã iumẽta diris deturbare carminibus, nec niſi pronam obteri poſſe firmaret. Quippe eam formæ ſuæ beneficio ſeruatam ſciebat. In hunc modum collatum reginæ corpus adactus iumentorum grex crebris alte veſtigiis fodit. Hic Swauildæ exitus fuit.

Swauildæ ſpecies et cædes.

Interea canis cui Broderus aſſueuerat ſeu quibuſdam queſtubus aggreſſus regem deflere domini ſupplicium videbatur. Eiuſdemq; illatus accipiter intimas corpori plumas roſtro detrahere cœpit. Ex cuius nuditate rex ſumptis orbitatis auſpiciis omen intercepturus præpropere qui filiũ laqueo detraherent/mittit. Perimplumem eñ auiculam futurum ſe/ni cauiſſet/abſq; liberis augurabatur.

Canis & accipitris dolores.

Liberato clade Brodero, Bicco delationis pœnas exoluere metuens, nuntiare Helleſponticis pergit Swauildam a viro nefaria ſtrage conſumptam. Quibus vlciſcendæ ſororis gratia nauigantibus ad Iarmericum reuerſus/parari bellum ab Helleſponticis indicat. Rex mœnibus q̃ acie tutius dimicandũ exiſtimans, in eam quã ex ædificauerat munitionem confugit. Vbi ad ferendã obſidionẽ cõmeatibus penitiora ꝓpugnacula armatis implebat, fulgentes auro cetræ/ circũpenſiq; clypei ſupremum ædis ambitũ adornabant. Contigit aũt vt Helleſpõtici prædæ ꝑtitionẽ acturi magnã ſuorũ manum peculatus inſimulatã occiderent. Igitur ꝙ tantã copiarum ꝑtem inteſtina clade cõſumpſerant, aulæ expugnationẽ ſuis altiorẽ viribus rati/veneficã, cui Guthrune erat vocabulum/cõſulunt.

Guthrune venefica.

Qua efficiente regiæ ꝑtis propugnatores ſubito oculis capti in ſe ipſos arma cõuertunt. Quo viſo Helleſpõtici applicata teſtudine primos portarũ aditus occupãt. Deinde conuulſis poſtibus/irruptaq; æde cæcas hoſtiũ phalanges obtruncant. Eo tumultu ſupueniẽs Othinus/mediosq; ꝑliantiũ globos appetẽs/Danis quos paterna ſꝑ pietate coluerat/adẽptũ præſtigiis viſum ſupera virtute reſtituit. Helleſpõticos vero corꝑa aduerſũ tela carminibus durare ſolitos crebro ſilice cõuerberãdos eſſe ꝑdocuit. Ita vtrũq; agmen mutua cæde cõſumptũ interiit. Iarmericus vtroq; pede ac manibus ſpoliatus trũco inter exanimes corꝑe rotabatur. Cui Broderus parũ idoneus ſucceſſit in regnum.

Othini opitulatio.

Broderus rex. lii.

POſt hunc regnat Syualdus: cuius filius Snio ſeneſcente patre ſtrenuũ piraticæ opus cõplexus patriæ res nõ ſolum ſeruauit: ſed ẽt diminutas in priſtinũ habitũ reuocauit. Idem tyrannide ſuſcepta Eſkilli atq; Alkilli pugilum inſolentiam cõprimendo Scaniam a Danicæ iuriſdictionis integritate ſubmotam ad ſocietatem patriæ victoria reduxit. Tandẽ filiæ Gotthorũ regis mutuo amore perſtrictus, cõueniendæ eius copiam clandeſtinis nuntiis tentat. Qui a patre puellæ intercepti ſuſpendioq; cõſumpti/improuidæ legationis pœnas dederunt. Quorum Snio vltionem exigere cupiens quũ Gothiam hoſtiliter aggreſſus fuiſſet/rege eius cum copiis occurrente, prædictorũ pugilum ꝓuocatione rem ꝑ athletas gerere iuſſus/hanc duelli legem edidit: vt alteruter regũ pro varia athletarum fortuna aut ꝓprium perderet/aut alienũ lucraretur imperiũ/victiq; regnũ in victoriæ præmio reponeret. Quo euenit vt Gothorũ rex ꝓpugnatorũ ſuorum infortunio ſupe

Syualdus rex. liii.
Snio rex liiii.

ratus regno Danis cedere cogeretur. Cuius filiam Snio quū in Sueonū regis cōnu-
Mendicus procatur.
bium paterno impulſu cōperiſſet adductam, quēdā obſoleto habitu ꝑ itinera pu-
blica ſtipem petere ſolitum ad eam vſqꝫ tentādam tranſmiſit. Qui quū egentiū mo
re ꝓpinquum liminibus diſcubitum habuiſſet, viſa forte regina exili vocula ſucci-
nens/ Amat, inquit/te Snio. Illa allapſum auribus ſonū diſſimulanter excipiens nec
viſu nec gradu relato ꝓcedit in regiā, atqꝫ eueſtigio regreſſa obſcuro et vix aures
offendente ſibilo/ Amantem, inquit, me redamo. Eo dicto veſtigium extulit. Quam
egenus mutui amoris vocem edidiſſe gauiſus die poſtera foribus aſſidens præſen-
te domina conſueta ſermonis breuitate, locum ait voto ſuppetere cōuenit. Illa rur-
ſum argutæ vocis induſtriam colligēs ſumma cum diſſimulatione diſceſſit. Paruo
poſt percontatorem pręteriens Bøcherør breui ſe ꝓuenturam aſſeruit. Hunc quip
pe locum fuga petere deſtinauit. Qua de re egenus certior redditus ſolito percon-
tationis acumine competens promiſſo tempus cognoſcere perſeuerat. Illa vero nec
aſtu inferior / nec ſermone lucidior q̄breuiſſime potuit, hyemis initium nuncu-
pauit. Cæterum ſtipatores eius qui leuem amatoriæ vocis iactum exceperant, ple-
num calliditatis ingenium extremæ ſtoliditatis deliramentū eſſe credebant. Quæ
quū Snio certius ex egeno cognoſceret, reginā ſublatis mariti opibus lauandi ſimu
latione digreſſam nauigio deportandā curauit. Poſtea vero ſępenumero inter ipm̄
Annonæ caritas.
ac Suethiæ regem/altero iuſtas repetente faces/altero illicitas tueri ꝑſeuerante, an-
cipiti euentu variaqꝫ victoria dimicatum eſt. Ea tempeſtate per ſummam cæli intē
perantiā agrorum vbertate corrupta ingens annonæ caritas incidit. Cumqꝫ obor-
ta victualium raritate grauis plæbē inedia laceraret, rex quonā modo tp̄is difficul-
tati ſuccurreret anxius/quū aliquanto maiorem bibuloꝝ, q̄ edaciū impenſam ani-
Ceruiſiæ vſu interdictum.
maduerteret, frugalitatem populo intulit: cōuiuiorū vſum abrogans nequa ex fru
ge potio pararet̄ edixit: acerbitatē famis ſuꝑflui hauſtus interdicto pellēdā/atqꝫ a ſi-
ti abundantiam eſus mutuandam exiſtimās. Tunc q̄dam petulantioris gulæ pro-
Bibacis aſtus.
ſcriptam bibendi conſuetudinē deflens altum calliditatis genus cōplexus nouā vo-
luptati licentiam repperit/ac publicā cōtinentiæ legem priuata intemperantia ſol-
uit/delitiarum vſum a ridiculi opis acumine mutuatus. Vetiti em̄ liquoris guſtu
minutim liguriendo vſus deſiderium ebrietatis expleuit. Quam ob rem cōuentus
a rege integerrimum ſe frugalitatis obſeruatorem aſſeruit/vtpote auiditatē hau-
ſtus moderatæ ſumptionis ingenio caſtigantem: affixamqꝫ ſibi culpam ſorbitionis
titulo tueri perſeuerauit. Deniqꝫ adiecto minarum terrore nō modo bibere, verum
etiam pitiſſare ꝓhibitus: conſuetudini tamen imperare nō potuit. Vt em̄ tanq̄ lici
te illicitis frueretur/nec gulam alieno ſubiectam haberet imperio, madefactis potio
ne cruſtulis capace liquoris offula veſcebatur: cupitamqꝫ crapulam lento guſtu ꝑ-
uexit: interdictum ſatietatis modum haut ſecus ac licitum cōſecutus. Adeo perti-
naciſſima gulæ rabies ſalutem pro luxu deuouens/nec regia q̄dem cōminatione de
territa, ad omne periculum ſpernendum temerarium ſolidauerat appetitū. Secūdo
quoqꝫ perinde ac violatæ cōſtitutionis reus cōuenitur a rege. Sed ne tunc quidem
facti defenſionem abiecit/nequaq̄ a ſe regalibus inſtitutis obuiam itum eſſe conten
dens/aut decretam edicto continentiam ſuis ꝓfanatam illecebris: præſertim quum
lata frugalitatis lex ita parſimoniæ formam tradiderit: vt potandi magis, q̄ edendi
liquoris facultas inhibita videretur. Tum rex obteſtans deos per cōmunem iurare
ſalutem, tale quid deinceps audentem capitaliter eſſe plexurū. Ille mortē temperan

tia leuiorem, vitáq; q̄ luxũ deponere tolerabilius ratus rurſum aquis excoquit fru-
gem, detoſtoq; liquore cum ſe nullã vlterius excuſandæ cupiditatis defenſionẽ obie
cturum ſperaret: palam potioni indulgendo ad calicũ vſum libera fronte conuertit
aſtuq; in audaciam verſo, regiã animaduerſionẽ operiri q̄ frugi fieri maluit. Inter-
rogante ergo rege cur toties rei interdictæ licentiã vſurpaſſet: deſideriũ hoc inquit
rex non tam auiditas mea q̄ habita in te beniuolentia peperit: funeribus enim regiis
inferias cõuiuio perſoluendas memineram. Itaq; ne epulũ quo tuæ peragantur exe-
quiæ ob fermenti inopiã ſolenni potionis vſu careat induſtria potius q̄ ingluuie du
ctus prohibiti liquoris tẽperamento prouidi. Te autẽ ante alios inedia periturum,
prioreq; buſto opus habiturũ non ambigo: cũ ob hoc inuſitatã parcitatis legẽ tule-
ris, q̄ defuturã tibi primũ alimoniã verearis. Tibi quippe nõ aliis conſulendo nouũ
auaritię auctorẽ agere ſuſtines. Tã vrbana hominis cauillatio iram regis in ruborẽ
conuertit. Qui cũ publicæ ſalutis decretũ in ludibriũ ſui recidiſſe conſpiceret omiſ
ſo cõmunis vtilitatis conſilio reuocauit edictũ ſententiáq; ſoluere q̄ ciuiũ offenſam
contrahere maluit. Cũq; (vt dixi) ſiue parũ compluta humo ſeu nimiũ torrida tor
pentibus ſatis: ac parce fructificantibus campis inediæ languor defectã eſcis regio-
nem attereret: nullũq; parũ ſuppetẽtibus alimẽtis trahendæ famis ſupereſſet auxi-
lium: Aggone atq; Ebbone auctoribus plæbiſcito prouiſum eſt vt ſenibus ac paruu   Edictum
lis cęſis: omniq; demũ imbelli ętate regno egeſta robuſtis dũtaxat patria donaretur   crudele.
nec niſi aut armis, aut agris colendis habiles domeſtici laris paternorũq; penatium
habitacula retinerẽt. Quorũ mater Gambaruc id ad ſe deferẽtibus filiis cũ a ſceleſti
decreti auctoribus ſalutẽ in crimine repoſitã animaduerteret: damnata contionis
ſentẽtia neceſſitatẽ parricidio redimi oportere negabat. propius honeſtati conſiliũ
fore aſſerẽs, animorũq; ac corporũ virtuti expetibilius: vt ſeruata erga parentes ac
liberos pietate patria exceſſuri ſorte deligerẽtur. Quæ ſi ſenes inualidos obtuliſſet   Longobar-
robuſtiores ſe eorũ loco exilio offerrent, eiuſq; pondus pro debilibus perferendũ ſua   dorũ origo.
ſponte ſuſciperent. Cæterum indignos eſſe vita qui illã ſcelere & ſacrilegio compa-
rare, parenteſq; ac prolem tam iniquo ſentẽtiæ genere perſequi ſuſtinuiſſent: chari-
tatis loco crudelitatis officia peracturi. Poſtremo cunctos male patriam demereri
apud quos parentũ aut liberorum amori proprii ſpiritus charitas præponderaret.
Huic voci ad concionẽ relatæ plæriq; ſuffragiis aſſentiebãtur. Igitur omniũ fortu-
nis in ſortẽ coniectis qui deſignabãtur extorres adiudicati ſunt. Quo euenit vt qui
ſponte neceſſitati parere noluerãt fortunæ iudicio obſequi cogerẽtur. Primũ itaq;
Blekingiã aduecti, ac deinde Moringiã præternauigantes ad Gutlandiam ſe appu
lerunt. vbi & Paulo teſte auctore Frig dea Longobardorum vocabulũ: quorũ poſtea   Frig.
gentem condiderũt tradũtur adepti. Tandẽ ad Rugiã ſe applicantes, deſertiſq; na-   Longobar-
uigiis ſolidum iter ingreſſi cum multã terrarum partẽ emenſi, armiſq; depopulati   dorum vo-
eſſent: poſt editas late ſtrages poſtremo petitis in Italia ſedibus priſcũ gentis voca-   cabulum.
bulum ſuo nomine permutarũt. Interea Danorum tellus rareſcente cultorũ opera
ſulcorũq; veſtigiis ſitu obductis ſylueſtrẽ induit vultũ: & quaſi natiui ceſpitis amœ
nitate depoſita informi ſuccreſcentiũ nemorum denſitate perhorruit. Qđ præſens
quoq; camporũ eius facies prodit. Quæ enim olim feracia frugum iugera fuerant:
eadem nũc arboreo ſtipite conſerta viſuntur. Atq; vbi olim cultores terram altius
verſantes vaſtas diſſipauere glebas, illic nũc enatũ nemus ſeruantia adhuc veteris
culturæ veſtigium rura cõplectitur. Quæ niſi cultore vacua ac diuturno ſitu vaſta

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

manſiſſent, nequaq̃ vnius ruris glebam inter ſactos aratro ſulcos tenaceſq; arborũ radices partiri potuiſſent. Colles quoq; quos in plano humãdorũ cadauerum cura veterum labor extruxerat, præſens ſyluæ congeries occupat. Cernere etiam eſt crebros petrarum aceruos ſyluarum ſaltibus interſitos: quas toto quondã rure diſperſas ne proſcindendis vbiq; ſulcis officerent coniectis in ſtruem molibus ruſtica cura ſublegit: malens exiguũ agri perdere q̃ totum difficile reperire. Vnde ex eo ꝙ tunc exercẽdorum liberius aruorum gratia agreſtium labor egerat prioris æui populus poſtero numeroſior extitiſſe perpenditur: qui breuibus agellis contentus agreſtem operã citra veteris culturæ veſtigia cohibet. Itaq; præſens ſæculi vultus capax quõdam ariſtæ ſolum: nunc gignendis glandibus idoneus agreſtem ſtiuam ac cereales culmos conſita arboribus facie ſe permutaſſe miratur. Et hæc quidẽ de Snione q̃ veriſſime potui digeſta ſufficiant.

Byorn rex lv.
Haraldus rex. lvi.
Gormon rex. lvii.

HVic ſuccedit Biorn. Itemq; poſt ipſum Haraldus rerũ aſſequitur ſummã. Cuius filio Gormoni inter priſcos Danorũ duces: nõ infimæ laudis locũ rerũ ſtrẽnue geſtarũ titulus tribuit. Hic enim nouũ audaciæ genus complexus hæreditariũ fortitudinis ſpiritũ ſcrutandæ rerum naturæ veſtigiis q̃ armis excolere maluit: vtq; alios regũ ardor bellicus: ita ipſum cognoſcendorũ mirabilium quæcũq; vel experimento dep̃henſa, vel rumore vulgata fuerãt præcordialis ſtimulabat auiditas. Cũq; eſſet externa atq; inuſitata viſendi cupidus experiendã præ cæteris duxit Geruthi cuiuſdã ſediũ acceptam a Tylenſibus famã. Incredibilia enim ab eis ſuper opũ inibi cõgeſtarũ magnitudine iactabãtur: ſed iter omniũ refertũ periculo ac pene mortalibus inuiũ ferebatur. Ambitorẽ nãq; terrarũ oceanũ nauigandũ, ſolem poſtponendũ ac ſydera: ſub Chao peregrinandũ, ac demũ in loca lucis expertia, iugibuſq; tenebris obnoxia tranſeundũ, expertorũ aſſertione conſtabat. Sed in iuuenili animo circũſtantis periculi metum: nõ tam prædæ q̃ gloriæ cupido calcabat: multum ſibi claritatis acceſſurũ ſperante ſi rem admodũ intẽtatam auderet.

Geruthi ſedes & opes.

Thorkillus

Trecẽtis idẽ cũ rege votũ nũcupantibus auctorẽ famæ Thorkillum itineris ducem aſſumi placuit: vtpote locorũ gnarum peritũq; adeundæ regionis eius. Is officio nõ recuſato aduerſum inuſitatã nauigandi maris ſæuitiam firmiore ſtructuræ genere nodiſq; crebrioribus ac conſertioribus clauis præparãda iubet nauigia ſolidari: eadẽq; magnis repleri cõmeatibus ac bouinis ſuperne tergoribus claudi, quæ intrinſeca nauiũ ſpatia ab incurſantium vndarũ aſpergine tuerẽtur. Inde tribus dũtaxat Liburnis nauigatio tẽditur vnaquaq; centenos capiẽte delectos. At vbi in Halogiã ventũ ſæcũdis flatibus deſtituti varia pelagi iactatione dubiis nauigationis caſibus agebãtur. Tandẽ per ſummã alimẽtorũ inopiã etiã pane defecti exiguæ pultis vſu traxere famẽ. Interiectis diebus eminus ꝑſtrepentẽ procellæ fragorem perinde ac ſcopulos inundãtis exaudiũt. Igitur intellecta telluris vicinia agilitatis eximiæ iuuenis ſpeculandæ rei gratia cacumen mali cõſcendere iuſſus: p̃rupti ſitus inſulã in conſpectu eſſe denũtiat. Leti omnes regionẽ quæ ab eo ſignificabatur auidis inſequũtur luminibus: attẽte promiſſi littoris p̃ſidiũ expectãtes. Cuius tandẽ aditũ nacti in editiorẽ ſoli partẽ per obſtãtes cliuos p̃altis callibus enitũtur. Tũc Thorkillus ex armentis quæ in maritimis frequẽtia diſcurrebãt, ſupra qđ ſemel leniendæ fami ſufficeret negat eſſe tollẽdũ, futurũ enim ſi ſecus agerẽt vt a diis loci p̃ſidibus diſcedẽdi

potētia priuarētur. At nautæ magis prorogādæ ſatietatis q̄ ſeruādi imperii cupi-
diores incitamēto gulæ ſalutis conſiliū ſubiecerunt exhauſta nauiū gremia cæſorū
gregū corporibus onerātes. Qui ideo captu perfaciles extitere ꝙ ad inuſitatos viro
rū aſpectus firmato pauore mirabūdi cōuenerāt. Nocte inſequēti mōſtra littori in-
uolātia, ac toto concrepātia nemore cōcluſas obſedere puppes. Quorū vnū cæteris
grandius ingēti fuſte armatū ꝓfundū paſſibus emetiebatur. Idē ꝓpius admotū vo-
ciferari cœpit: nō ante enauigaturos q̄ fuſi gregis iniuriā expiādo viris ꝓ nauiū nu
mero traditis diuini pecoris damna penſaſſent. Cuius minis obſecutus Thorkillus
vt vniuerſorū incolumitatē paucoꝝ diſcrimine tueret̃ tres ſorte denotatos exhibu
it. Quo facto optato vēto excepti in vlteriorē Byarmiā nauigāt. Regio eſt ꝑpetui fri **Byarmia.**
goris capax, ꝑaltiſq; offuſa niuibus: ne vim qdē feruoris perſentiſcit æſtiui: inuiorū
abūdās nemorū: frugū haud ferax, inuſitatiſq; alibi beſtiis frequēs. Crebri in ea flu-
uii ob inſitas alueis cautes ſtridulo, ſpumātiq; volumine ꝑferūtur. Illic Thorkillus
ſubductis nauibus tēdi in littore iubet: eo loci ꝑuētū aſtruēs vnde breuis ad Geru-
thū trāſitus foret. Prohibuit etiā vllū cū ſupueniētibus miſcere ſermonē. Affirmās **Geruthus.**
monſtra nullo magis nocendi vim q̄ aduenarū verbis parū comiter editis ſumere.
Ideoq; ſocios ſilētio tutiores exiſtere: ſe vero ſolū tuto ꝓfari poſſe q̄ prius gētis eius
mores habitūq; ꝑuiderit. Crepuſculo appetēte inuſitatę magnitudinis vir nomina
tim ſalutatis nauticis interuenit. Stupētibus cūctis Thorkillus aduētū eiꝰ alacriter
excipiēdū admonuit. Guthmūdū hūc eſſe docēs Geruthi fratrē cūctorū illic appli- **Guthmundus.**
cantiū piiſſimū inter pericula ꝓtectorē. Percōtātiq; qd ita cæteri ſilentiū colerent:
refert rudes admodū linguæ eius ignoti pudere ſermonis. Tū Guthmūdus hoſpi-
tio inuitatos curriculis excipit. Procedētibus amnis aureo ponte ꝑmeabilis cernit̃.
Cuius tranſeūdi cupidos a ꝓpoſito reuocauit docēs eo alueo humana a mōſtruoſis
rerū ſuccreuiſſe naturā, nec mortalibus vltra fas eſſe veſtigiis. Subinde ad ipſa du-
ctoris penetralia ꝑuenitur. Illic Thorkillus ſeductis ſociis hortari cœpit vt inter tē
tamentorū genera quæ varius obtuliſſet euētus induſtrios viros agerēt, atq; a pere
grinis ſibi dapibus tēperātes ꝓpriis corpora ſuſtentāda curarēt, diſcretaſq; ab indi-
genis ſedes peterēt eorū neminē diſcubitu cōtingēdo. Fore enim illius eſcæ partici
pibus inter horridos mōſtrorū greges amiſſa cunctorū memoria ſordida ſemꝑ cō-
munione degendū. Nec minus miniſtris eorū ac poculis abſtinēdū edocuit. Duode
cim filii Guthmūdi egregia indole, totidēq; filiæ ꝑclui forma circūſtiterāt mēſas.
Qui cū regē a ſuis dūtaxat illata delibare cōſpiceret: beneficii repulſam obiiciēs in-
iurioſum hoſpiti q̄rebatur: nec Thorkillo cōpetēs facti excuſatio defuit. Quippe in
ſolito cibo vtētes plærūq; grauiter affici ſolere cōmemorat, regēq; nō tā alieni obſe
quii ingratū q̄ ꝓpriæ ſoſpitatis ſtudioſum cōſueto more corpus curātē domeſticis
cœnā opſoniis iſtruxiſſe. Igit̃ haud quaq̄ cōtēptui imputari debere qđ fugiēdę peſtis
ſalutari gereret̃ affectu. Vidēs aūt Guthmūdus apparatus ſui fraudē hoſpitū fru-
galitate deluſam cū abſtinētiā hebetare nō poſſet pudicitiam labefactare cōſtituit
oībus ingenii neruis ad debilitādā eorū tēperantiā inhians. Regi em̄ filiæ matrimo
niū offerēs: cæteris quaſcūq; e famulitio peterēt potiēdas eſſe ꝑmittit. Plæriſq; rem
approbātibus, Thorkillus hūc quoq; illecebrarū lapſum ſicut & cęteros ſalubri mo
nitu ꝑcurrit: induſtriā ſuā inter cautū hoſpitē ac lętū cōuiuā egregia moderatione
partitus. Quatuor e Danis oblatū amplexi ſaluti libidinē ꝓtulerūt. Qđ cōtagium
lymphatos inopeſq; mētis effectos priſtina rerū memoria ſpoliauit. Quippe poſt id

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

factũ parũ animo conſtitiſſe tradũtur. Qui ſi mores ſuos intra debitos tẽperantiæ
fines continuiſſent herculeos ęquaſſent titulos, giganteam animo fortitudinem ſu
peraſſent, perenniterq; patriæ mirificarũ rerũ inſignes extitiſſent auctores. Adhuc
Guthmundus propoſiti pertinacia dolũ intendere perſeuerãs collaudatis horti ſui
delitijs eo regem percipiendorum fructuũ gratia perducere laborabat blandimẽtis
niſus illecebriſq; gulæ cautelæ conſtantiã elidere cupiens. Aduerſum quas inſidias
rex Thorkillo/ vt prius/ auctore firmatus ſimulatæ humanitatis obſequium ſpreuit
vtendi excuſationem a maturandi itineris negotio mutuatus. Cuius prudentiæ
Guthmundus ſuam in omnibus ceſſiſſe conſiderans ſpe peragendæ fraudis abiecta
cunctos in vlteriorem fluminis ripam tranſuectos iter exequi paſſus eſt. Progreſſi
Oppidum terribile. atrum incultũq; oppidum vaporanti maxime nubi ſimile haud procul abeſſe ꝓſpe-
ctant. Pali propugnaculis interſiti deſecta virorũ capita præferebant. Eximiæ fero-
citatis canes tuentes aditũ prę foribus excubare conſpecti. Quibus Thorkillus cor-
nu abdomine illitum collambẽdũ obijciẽs incitatiſſimã rabiem paruula mitigauit
impenſa. Superne portarũ introitus patuit. Quẽ ſcalis æquantes arduo potiuntur
ingreſſu. Atræ deintus informeſq; laruæ conferſerãt vrbem. Quarũ perſtrepentes
imagines aſpicere horridius an audire fuerit neſcias: fœda omnia: putidũq; cœnum
adeũtiũ nares intolerabili halitu fatigabat. Deinde cõclaue ſaxeum cui Geruthum
Geruthi regia. fama erat pro regia aſſueuiſſe reperiunt. Cuius arctam horrendãq; crepidinem in-
uiſere ſtatuentes repreſſis gradibus in ipſo pauẽtes aditu conſtiterunt. Tunc Thor
killus hærentes animo circũſpiciens cunctationẽ introitus virili adhortatione diſ-
cuſſit: monens tẽperaturos ſibi ne vllã ineundę ædis ſupellectilẽ tametſi poſſeſſu io-
cũda aut oculis grata videretur, attingerent: animoſq; tam ab omni auaritia auer-
ſos q̃ a metu remotos haberẽt. neq; vel captu ſuauia cõcupiſcerẽt, vel ſpectatu hor-
rida formidarẽt: q̃q̃ in ſumma vtriuſq; rei forẽt copia verſaturi. Fore enim vt aui-
dę capiendi manus ſubita nexus pertinacia a re tacta diuelli nequirẽt, & quaſi inex-
tricabili cũ illa vinculo nodarẽtur. Cæterũ cõpoſite quaternos ingredi iubet. Quo
rũ Broderus & Buchi primi aditum tentant. Hos cũ rege Thorkillus inſequitur.
Cæteri deinde cõpoſitis gradiũtur ordinib9. Aedes deintus obſoleta per totũ ac vi
teterrimi vaporis offuſa cũctorũ, q̃bus oculus aut mens offendi poterat, vberrima
cernebatur. Poſtes longęua fuligine illiti: obductus illuuie paries: compactũ e ſpicu
lis tectũ inſtratum colubris pauimẽtum: atq; omni ſordiũ genere reſperſum inuſi-
tato aduenas ſpectaculo terruerunt. Super omnia perpetui fœtoris aſperitas triſtes
laceſſebat olfactus. Exanguia quoq; monſtrorũ ſimulacra ferreas onerauerant ſedes
deniq; cõſeſſuũ loca plumbeæ crates ſecreuerant: liminibus horrendæ ianitorũ ex-
cubiæ præerant. Quorum alii conſertis fuſtibus obſtrepẽtes, alii mutua caprigeni
tergoris agitatione deformẽ edidere luſum. Hic ſecũdo Thorkillus auaras temere
manus ad illicita tendi ꝓhibẽs iterare monitũ cœpit. Procedẽtes per fractã ſcopuli
partẽ/ nec procul in editiore quodã ſuggeſtu ſenẽ pertuſo corpore diſciſſæ rupis pla
gæ aduerſum reſidere conſpiciũt. Præterea fœminas tres corporeis oneratas ſtru-
mis ac veluti dorſi firmitate defectas iũctos occupaſſe diſcubitus. Cupiẽtes cogno-
Fabuloſa Thoris vltio. ſcere ſocios Thorkillus qui probe rerum cauſas nouerat docet Thor diuũ Gigan-
tea quondã inſolentia laceſſitũ per obluctantis Geruthi præcordia torridam egiſſe
chalybẽ: eademq; vlterius lapſa conuulſi montis latera pertudiſſe: fœminas vero vi
fulminũ tactas infracti corporis damno eiuſdem numinis attentati pœnas pepen-

diſſe firmabat. Inde digreſſis dolia. vii. zonis aureis circūligata panduntur: quibus
penſiles ex argento circuli crebros inſeruerant nexus. Iuxta quæ inuſitatæ belluæ
dens extremitates auro præditus reperitur. Huic adiacebat ingēs bubali cornu ex-
quiſito gemmarum fulgore operoſius cultum: nec cęlaturæ artificio vacuum. Iuxta
qđ eximii ponderis armilla patebat. Cuius immodica quidem cupiditate ſuccenſus
auaras auro manus applicuit ignarus excellentis metalli ſplendore extremā occul-
tari perniciem, intētiq; prædæ fatalem ſubeſſe peſtem. Alter quoq; parū cohibendę
auaritiæ potens inſtabiles ad cornu manus porrexit. Tertius priorū fidutiā æmu-
latus: nec ſatis digitis temperans oſſe humeros onerare ſuſtinuit. Quę quidē præda
vti viſu iocūda ita vſu probabilis extitit. Illices enim formas ſubiecta oculis ſpecies
exhibebat. Armilla ſiquidem anguem induens venenato dētium acumine eū a quo
gerebatur appetiit. Cornu in draconē extractū ſui ſpiritū latoris eripuit. Os enſem
fabricans aciem præcordiis geſtantis immerſit. Cæteri ſocię cladis fortunam veriti
inſontes nocentiū exemplo perituros putabāt: ne innocentiæ quidē incolumitatem
tribuēdam ſperantes. Alterius deinde tabernaculi poſtica anguſtiorē indicante ſe-
ceſſum quoddā vberioris theſauri ſecretariū aperitur: in quo arma humanorū cor-
porū habitu grandiora pandūtur. Inter quæ regiū paludamentū cultiori cōiunctū
pilleo ac mirifici operis cingulū viſebantur. Quorum Thorkillus ammiratione ca-
ptus cupiditati fręnos excuſſit propoſitā animo tēperātiā exuens, totieſq; alios īfor-
mare ſolitus ne proprios quidē appetitus cohibere ſuſtinuit. Amiculo enim manū
inſerens cæteris cōſentaneū rapinæ auſum temerario porrexit exemplo. Quo facto
penetralia ab imis cōcuſſa ſedibus inopinatæ fluctuationis mō trepidare cœperūt.
Subinde a fœminis cōclamatum: æquo diutius infandos tolerari prædones. Igitur
qui prius ſemineces expertiaq; vitę ſimulacra putabantur, perinde ac fœminarum
vocibus obſecuti e ſuis repente ſedibus diſſultantes vehementi incurſu aduenas ap
petebant. Cætera raucos extulere mugitus. Tum Broderus & Buchi ad olim nota
ſibi ſtudia recurrentes: incurſantes ſe lamias adactis vndiq; ſpiculis inceſſebant, ar-
cuſiq; ac fundarum tormentis agmen obtriuere monſtrorum. Nec alia vis repellē-
dis efficacior fuit. Viginti ſolos ex omni comitatu regio ſagittariæ artis interuen-
tus ſeruauit. Cæteri laniatui fuere monſtris. Regreſſos ad amnē ſuperſtites Guth-
mundus nauigio traiicit, exceptoſq; domi cum diu ac multum exoratos retentare
non poſſet, ad vltimū donatos abire permiſit. Hic Buchi parum diligens ſui cuſtos
laxatis continentiæ neruis virtute qua hactenus fruebatur abiecta vnam e filiabus
eius irreuocabili amore complexus, exitii ſui connubium impetrauit: moxq; repen
tino verticis circuitu actus priſtinū memoriæ habitum perdidit. Ita egregius ille
tot mōſtrorum domitor, tot periculorū ſubactor vnius virginis facibus ſuperatus
peregrinatum a continentia animū miſerabili iugo voluptatis inſeruit. Qui cum
abiturū regem honeſtatis cauſa proſequeretur: vadū curriculo trāſiturus altius de
ſidentibus rotis vi verticū implicatus abſumitur. Rex amici caſum gemitu proſe-
cutus maturata nauigatione diſceſſit. Qua primū ꝓſpera vſus deinde aduerſa quaſ
ſatus periclitatis inedia ſociis, pauciſq; adhuc ſuperſtitib⁹ religionē animo intulit.
atq; ad vota ſuperis nūcupāda cōfugit: extremæ neceſſitatis p̄ſidiū in deorū ope cō
ſiſtere iudicans. Deniq; aliis varias deorū potētias exorātibus, ac diuerſæ numinū
maieſtati rem diuinā fieri oportere cenſentibus: ipſe Vgarthilocum votis pariter
ac propitiamentis aggreſſus proſperā exoptati ſyderis tēperiē aſſecutus eſt. Domū

Spectacula noua.

Miracula incredibilia.

Lamiæ vincuntur.

Buchi ducit filiā dæmonis.

Vgarthilocus deus.

veniens cũ tot maria ſe totq; labores emẽſum animaduerteret feſſum erumnis ſpi=
ritum a negotiis procul habendum ratus petito ex Suetia matrimonio ſuperioris
ſtudii habitũ ocii meditatione mutauit. Vita quoq; p̱ ſummũ ſecuritatis vſum ex=
acta ad vltimũ pene ætatis ſuæ finem prouectus cum probabilibus quorundam ar=

Animarũ immortalitas.

gumentis animos immortales eſſe compertum haberet, quaſnam ſedes eſſet exuto
membris ſpiritu petiturus: aut quid pręmii propẽſa numinũ veneratio mereretur
cogitatione ſecum varia diſquirebat. Hæc voluẽtem ſubeunt quidam parum beni=
gni in Thorkillum animi docentes diuino opus eſſe conſultu, tantæq; rei certitu=
dinem humano altiorem ingenio, nec mortalium cognitu facilem, cœleſtib⁹ expetẽ
dam oraculis. Quãobrem propitiandum eſſe Vgarthilocũ neminẽq; id Thorkillo
aptius executurum. Fuere quoq; qui eundem inſidiarum reum, ac regii capitis ho=
ſtem deferrent. Qui cum vltimo ſe periculo deſtinari videret criminationis aucto=
res profectionis comites expetiuit. Tum qui inſontem notauerant periculum alie=
no capiti præparatum in ſe ipſos recidiſſe cernentes conſultum reuocare tẽtabant.
Sed fruſtra regias aures implentes etiam pauoris increpiti Torkillo duce nauigare
coguntur. Ita excogitatis in alterum malis in auctorẽ plęrũq; adigi neceſſe eſt. Qui
cum ſe ineuitabili diſcriminis neceſſitate diſtrictos animaduerterent, nauigiũ tau=
rinis obſtructum coriis prouiſis abunde commeatibus impleuerunt. Quo euecti eo

Regio ſolis expers.

Ignis inopia.

peruenere loci vbi regio ſolis inops ignara ſyderum, nec diurni luminis capax per=
petuæ noctis ſpecie caligabat. Cũq; diu ſub inuſitata cœli facie nauigaſſent: tandem
incidente lignorum inopia foculi nutrimentis defecti, nec ſuppetente decoctionis
officina crudis famem obſoniis propulerũt. Verum complures veſcentium vltimã
peſtem ab indigeſtæ dapis ſatietate traxerunt. Primũ enim paulatim ſtomachis in=
uſitato partus edulio langor irrepſit: deinde latius manante contagio, vitalia mor
bus appetiit. Sicq; anceps vtriuſq; intẽperantiæ malum vt inedia grauem ita gulã
quoq; ſuſpectam effecerat: cum nec veſci tutum, nec abſtinere cõmodũ noſceretur.
Igitur omnem ſalutis ſpem abiicientibus vt neruũ tunc facilius rumpi ſolitum eſt
cum arctius tẽditur: patrociniũ inopinatæ cõmoditatis affulſit. Subito enim ignis
haut procul emicare conſpectus exhauſtis trahendæ vitæ fidutiam ingenerauit.
Quem Thorkillus tãq̃ diuinitus datum remedium colligere ſtatuens: quo ſibi cer=
tiorem ad ſocios reditum ſtrueret cacumen mali infixæ gemmæ fulgore ſignauit:
littore deinde potit⁹ ſubiicit oculis anguſti aditus, arctarũq; faucium ſpecum. Quẽ

Aquili ĩ ſpecu reperti.

comitibus foris præſtolari iuſſis ingreſſus duos eximiæ granditatis aquilos conſpi
catur corneis naribus contracta quæ fors obtulerat igni nutrimẽta præſtantes. Cæ
terum deformis introitus, obſoleti poſtes, ater ſitu paries, ſordidum tectũ, frequẽs
anguibus pauimentum non oculum magis q̃ animũ offendebant. Tum gigantum
alter ſalutatum eum rem conatu pręarduam orſum eſſe dicebat, inuſitati numinis
adeundi cupiditate flagrantem atq; extra mundani climatis cognitionem inueſti=
gabili ſcrutatione complexum. A ſe autem propoſiti itineris ſemitas cogniturum ſi
tres veridicas ſentẽtias totidem prouerbiis compræhenſas expromeret. Tũ Thor=

Thorkilli p̱poſitiones.

killus. non me hercule incõptiorẽ naribus familiam peruidiſſe cõmemini. Sed neq;
locum quo minus libẽter degerem attigi. Item. Illum mihi pedem potiorem ſtatuo
qui prior exitum capeſſere quiuerit. Gygas Thorkilli prudentia delectatus prouer
biorum veritate laudata docet ad inops graminis ſolũ, altiſq; obfuſum tenebris in
primis eſſe migrandum. Ante autẽ q̃ deſtinatus poſſit locus accipi nauigationem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

quatriduo pertinaci remigio pertrahendã.Illic viſendũ fore Vgarthilocum tetros horrendoſq; ſpecus ſordida manſione complexum.Thorkillus magnopere ſtupens ꝙ et longa & periculoſa nauigatio imperabatur,ſpe tamen dubia præſentem metũ vincente foculum expetiuit.Et gigas ſi ignem inquit deſideras neceſſe eſt alias tres ſententias ſimilibus prouerbiis edas.Tum Thorkillus.Conſilio tametſi exilis id auctor ediderit obſequẽdum eſt.Item eo temeritatis proceſſi,vt ſi regredi quiuero ſalutem meã nulli magis ꝗ pedibus debeam.Rurſum:ſi in præſentiarũ receſſu libere fruerer vlterius a reditu temperandum curarẽ.Inde perlato ad ſocios igne:auræ indulgentiam nactus quarto die ad propoſitum portũ appulit: Aggreſſuſq; cũ ſociis terram apud quã continuæ noctis facies alterni luminis viciſſitudinẽ fruſtrabatur ægre proſpectum capientibus oculis inuſitatæ molis ſcopulum cõſpicit.Cuius perluſtrandi cupidus a comitibus foris ſtationẽ peragẽtibus: extuſum ſilicibus ignem opportunũ contra dæmones tutamentũ in aditu iuſſit accẽdi.Poſt hæc prælato per alios lumine arctis cauernæ faucibus corpus ſubiiciens inter crebros ſerpentũ allapſus ferreorũ vndiq; ſedilium frequentiã contemplatur.Inde placidior aquæ moles ſubiectoq; ſabulo molliter influens conſpectui obuerſata eſt.Qua tranſita paulo deuexiorem ſitu ſpeluncã aggreditur.Ex qua item atrum obſcœnũq; conclaue viſentibus aperitur.Intra qđ Vgarthilocus manus pedeſq; immẽſis cathenarũ molibus oneratus aſpicitur.Cuius olentes pili tam magnitudine ꝗ rigore corneas æquauerant haſtas.Quorũ vnũ Thorkillus annitentibus ſociis mento patientis excuſſum quo promptior fides ſuis haberetur operibus aſſeruauit,ſtatimq; tanta fœtoris vis ad circũſtantes manauit:vt niſi repreſſis amiculo naribus reſpirare neqrent.Vixq; egreſſu potiti ab inuolantibus vndiq; colubris conſpuũtur.Quinq; dũtaxat Thorkilli comitum cæteris veneno cõſumptis nauigiũ cum ductore cõſcendunt.Imminent efferi dæmones,& in ſubiectos venenata paſſim ſputa coniiciunt.At nautę ꝑtentis coriorum vmbraculis illapſum reſpuere virus.Hic cuiuſdã forte proſpicere cupiẽtis tactum veneno caput perinde ac ferro reciſum ceruici exemptũ eſt.Alius ocellos vmbraculis exercẽs:ſub eadẽ vacuos luminũ orbes retulit.Alius exerta manu tegimen explicans:eiuſdem tabi vi truncũ ad ſe brachiũ reuocauit.Igitur cæteris propenſiora ſibi numina:ne quicꝗ deprecantibus: Thorkillus vniuerſitatis deũ votis aggreſſus:eiq; cũ precibus libamenta defundẽs,mox prioris cœli vſum ac perſpicua rerũ elemẽta proſpera nauigatione collegit.Iamq; aliũ ſibi orbem atq; ipſum rerũ humanarũ aditũ perſpicere videbãtur.Tandẽ ad Germaniã Chriſtianis tunc ſacris initiatã appulſus:apud eius populũ diuini cultus rudimẽta percepit.Vbi ſociorũ manu ob inuſitatũ aeris hauſtũ propemodũ cõſumpta,duobus tãtũ quos ſors vltima præterierat comitat⁹:reditũ ad patriã habuit:verum illitus ori marcor ita habitũ corporis,ac priſtina formæ lineamẽta confudit:vt ne ab amicis quidẽ potuiſſet agnoſci.At vbi deterſa illuuie:notitiã ſui viſentibus reddidit:eximiam regi cognoſcendæ legationis auiditatẽ ingeſſit.Sed necdũ æmulorũ obtractatione ſopita:fuere qui regẽ cognitis quæ Thorkillus afferret:ſubito deceſſurũ aſtruerẽt.Auxit affirmationis fidẽ:eiuſdẽ rei falſa ſomnii ꝑdictione ſuggeſta credulitas.Igitur qui noctu Thorkillũ opprimerẽt:regis imperio ſubornãtur.Cuius ille rei vtcũq; indiciũ nactus clam cũctis relicto cubili magni ponderis lignũ ſubiecit:eoq; facto ſubornatis truncũ cędẽtibus regiæ fraudis cõmentũ eluſit.die poſtero regẽ corpus curãtem aggreſſus:ignoſco (inquit) ſæuitiæ tuæ,erroriq; veniã tribuo:qui proſperum

Altera tria Thorkilli dicta.

Tria miranda.

Vgarthilocus.

Nota.

Thorkillus Chriſtian⁹ efficitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

legationis nuntiũ afferenti pœnā pro gratia decreuiſti. Itaq; te ſolũ: pro quo caput tot ęrumnis deuoui: tot periculis contudi: quēq; operũ meorũ gratiſſimũ penſatorē ſperaui: acerrimũ virtutis punitorē iuueni. Verũ vltionis partibus p̄termiſſis interno animi tui rubore (ſi tamē vllus ingratos pudor afficit) lęſionis meæ vindice ſum contẽtus. Nec immerito te omnē dæmonũ rabiē: aut belluarũ ſæuitiā ſuperare coniecto: ꝙ tot mõſtrorũ inſidiis erutus a tuis immunis eſſe nõ potui. Rex cũcta ex ipſo cognoſcere cupiẽs, ſatiſq; arduũ obſtare iudicās: euentuũ ordinē exponere iubet. Cũq; per cętera auidis referentē auribus excepiſſet poſtremo recenſitā numinis ſui mentionē ſiniſtra opinione colligi paſſus non eſt. Exprobratā enim Vgarthiloci fœditatē exaudire nõ ſuſtinẽs: adeo indignitatis eius vicem doluit: vt impatientem dictorũ ſpiritũ inter ipſa narrantis recitamẽta deponeret. Itaq; dum vani numinis cultũ cupide fouit: vbinā verſus eſſet miſeriarũ carcer agnouit. Cuius quoq; oliditas quē Thorkillus perinde atq; operũ ſuorũ magnitudinē teſtaturũ: capillitio gigantis excerpſerat: in circũſtantes effuſa: compluribus exitio fuit.

Gormonis mors.

Gotricus lviii.

DEfuncto Gormone Gotricus ex eo genitus regnat. Hic nõ armis modo, ſed etiā liberalitate conſpicuus: incertũ fortior: an clemẽtior fuerit, adeoq; ſeueritatē mãſuetudine caſtigabat: vt alterā altera repẽdere videretur. Eodē tẽpore rex Noruagiæ Goto a Berone & Refone Tylenſibus petitus: Refonē cultius ac familiarius habitũ magni põderis armilla donauit. Quo qdā aulicorũ cõſpecto, magnitudinē doni impẽſiori laude cõplexus: neminē Gotoni parē humanitate firmabat. At Refo ꝗꝗ gratiā beneficio deberet: tamen immodici laudatoris tumidā vocē approbare nõ paſſus: Gotricũ ei ꝓtulit. Vt enī vanā aſſentatoris affirmationē obtereret: abſenti liberalitatis teſtimoniũ reddere, ꝗ ꝓſentē beneficii datorem falſo palpare maluit. Partim quoq; ingratitudinis argui ꝗ inanis iactantiæ laudē aſſentiẽdo proſequi: regēq; veritatis ſerio mouere: ꝗ adulationis mẽdacio fallere: aliquāto pretioſi9 duxit. At Vluo dictas in regē laudes: nõ ſolũ pertinaciter affirmare ſed etiā experimẽto proſequi perſeuerans: pignus cũ negante proponit. Cuius conſenſu Refo in Daniā pergens Gotricũ ſella poſita ſtipendia inter milites partiẽtē inuenit. A quo quiſnā eſſet rogatus: vulpeculæ ſibi nomen eſſe reſpondit. Cũq; riſu quoſdā: alios ammiratione cõpleſſet: & vulpem inquit Gotricus ore prædā excipere cõuenit. Ac mox detractũ lacerto torquem accerſiti labris inſeruit. Quē Refo confeſtim brachio applicans: id cũctis auro præditũ oſtentabat. reliquũ vero perinde atq; ornamẽti inops occultius habuit: eoq; acumine ab inuictę munificẽtiæ dextera cõſentaneũ priori munus accepit. Qđ ei non tam precii magnitudo iocundũ, ꝗ litis initę victoria faciebat. A quo cum rex de pignoris poſitione cognoſceret fortuito magis ꝗ de induſtria munificus erga ipſum extitiſſe gaudebat, plus ſe voluptatis ex datione ꝗ accipientem ex munere ſentire teſtatus. Igitur reuerſus Noruagiam Refo cõcertatorem pignus exſoluere recuſantem occidit: filiāq; Gotonis captiuā Gotrico potiendam adducit. Cũq; Gotricus: qui & Godefridus eſt appellatus tranſfuſis in exteros præliis, famam ac vires felicibus propagaſſet auſpiciis: inter cætera factorũ monimenta: hanc quoq; Saxonibus tributi legē indixit: vt eorũ duces quoties apud Danos regni mutatio obueniſſet: centũ equos niueos ſuffecti regis initiis dedicarēt Qꝫ ſi nouũ Saxonibus ducem variata rerum ſucceſſio peperiſſet: is quoq; prædictæ

Tributum Saxonibus rependendũ victis. xii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

penſionis obſequio poteſtatis principium Danicæ maieſtatis titulis inclinaret: quo et gentis noſtræ fateret̃ imperium/et ſubiectionis ſuæ ſolenne præberet indicium. Nec Germaniæ quidem oppreſſione contentus, per Reſonẽ legationi addictũ Sueoniam tentat. Quẽ Sueones aperta vi necare veriti, latrocinium auſi incuſſo lapide, dormiẽtem cõſumpſerunt. Quippe molarem ſupne pẽſum, reſciſſis vinculis, ſubiecti ceruicibus illabi fecere. In cuius noxę expiationem actum eſt: vt ſinguli facinoris auctores biſſena auri talenta/e plæbe vero quilibet vnam eiuſdem generis vnciam Gøtrico perſolueret: Vulpeculæ penſionem vocabant. Accidit interea vt rex Francorum Karolus contuſam bello Germaniam non ſolum chriſtianiſmi ſacra ſuſcipe ſed etiam ditioni ſuæ parere compelleret. Quo comperto Gøtricus finitimas Albiæ gentes adortus, Saxoniam ſuſceptum Karoli iugum cupidius amplexantem: ac Romana arma Danicis præferentem ad priſtinum regni ſui titulum reuocare tentabat. Quo tempore Karolus victricia trans Rhenũ caſtra receperat: ideoq; ab aduenæ hoſtis congreſſu pinde ac fluuii interſtitio vetitus/temperabat. Quem quum ob res Gøtrici comprimendas iterato tranſmeare ꝓponeret, a Leone Romanorum pontifice in vrbis tuendæ præſidium accerſitus mandato paruit: filio vero Pipino gerẽdi aduerſum Gøtricũ belli partes commiſit: vt dũ ipſe in longinquum hoſtem ageret/hic contra vicinum ſuſceptum pugnæ negociũ ꝓcuraret. Oportebat enim vt gemina curarum anxietate diſtractus/ſparſa manu aptum vtriq; remedium ꝓuideret. Interea Gøtricus ſpecioſam ex Saxonibus victoriã referens, contractis denuo viribus/ac frequentiori copiarum robore compato, non in Saxones modo/verum in omnem Germaniæ populum amiſſæ dominationis iniuriam vlciſci conſtituit. Ac primo quidem claſſe Freſiam domat. Quæ prouincia admodum ſitu humilis: quoties ſæuiente oceano obiecta fluctibus æſtuaria prumpuntur, totam inundationis molem patentibus campis excipere conſueuit. Huic Gøtricus non tam arctã q̃ inuſitatam pẽſionem impoſuit. De cuius cõditione et modo ſummatim referam. Primum itaq; ducentorũ. xl. pedum longitudinem habentis ædificii ſtructura diſponitur/biſſenis diſtincta ſpatiis: quorum quodlibet vicenorum pedum intercapedine tenderetur/prædictæ quantitatis ſummam totalis ſpatii diſpendio reddente. In huius itaq; ædis capite regio confidente quæſtore, ſub extremam eius partem rotundus e regione clypeus exhibetur. Freſonibus igitur tributum daturis mos erat ſingulos nummos in huius ſcuti cauum coniicere: e quibus eos duntaxat in cenſum regium ratio computantis eligeret, qui eminus exactoris aures clarioris ſoni crepitaculo perſtrinxiſſent. Quo euenit vt id ſolum æs quæſtor in fiſcum ſupputãdo colligeret: cuius caſum remotiore auris iudicio perſenſiſſet. Cuius vero obſcurior ſonus citra computantis defeciſſet auditum/recipiebatur quidem in fiſcum, ſed nullum ſummæ præſtabat augmentum. Compluribus igitur nummorũ iactibus quæſtorias aures nulla ſenſibili ſonoritate pulſantibus/accidit: vt ſtatã pro ſe ſtipem erogaturi/multam interdum æris partẽ inani penſione cõſumerent. Cuius tributi onere per Karolum poſtea liberati ꝓduntur. Cumq; Gøtricus tranſcurſa Freſia ac reuerſo iam Roma Karolo in vlteriores ſe Germanię prouincias effundere ſtatuiſſet proprii ſatellitis inſidiis circunuentus, ferro domeſticæ fraudis interiit. Quo audito Karolus effuſo gaudio exultauit/nihil eo caſu vnq̃ fortunæ ſuæ iocundius obueniſſe confeſſus.

Reſonis cædes.

Sueonũ ſubactio. vi.

Carolus magnus.

Pipinus.

Subiectio Saxonũ. xiii

Freſii ſubacti tributũ pendunt.

Gøtrici cædes.

Explicitus eſt Liber Octauus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Eiuſdem Saxonis Grammatici viri diſertiſſimi De rebus Danicis Liber Nonus incipit fœliciter.

Olauus rex lix.

Lauus Gøtrici filius patre mortuo regnat. Hic paternę vindictę ſtudio ciuilibus patriā bellis implicare ſuſtinuit/publicā pietatē priuato affectui ſubiiciendo. Cuius extincti corpus collis Olaui titulo celeber ꝓpe Lethram cōgeſtus excepit. Huic ſuccedit Hemmīgus

Hemmig⁹ rex.lx.

cuius dignū memoratu opus nō repperi/niſi ꝙ pacē cum Cęſare Ludouico iuriſiurandi firmitate cōpoſuit. Et forte cōplura tēporū eius inſignia q̄q̄ præclara extiterint, vetuſtatis liuore tegūtur. Poſt hos *Siuardus* cognomēto Ring: quē eiuſdem noīs pater Noruagiæ dux olim ex Gøtrici filia ſuſcepat/ *Scanis*/*Sialandiſq;* fautoribus regnat.

Syuardus rex.lxi.

Nam conſobrinus eius Ringo/ idemq; Gøtrici nepos Iutiam occupabat. Igitur vnius regni diuidua poteſtas/tanq̄ vtraq; parte ob paruitatem ignobili/non ſperni modo, ſed etiam laceſſi ab exteris cœpit. Quos *Siuardus* maiore odio q̄ regni æmulum inſecutus/peregrina bella ciuilibus præferēdo/quinquennio periculis patriæ defenſionem ſuam opponere perſeuerauit. Elegit enim vulnus tolerare domeſticum, quo promptius ſanaret externum. Quamobrem Ringo dominationis eius occaſione ſuſcepta, vniuerſum imperii ius in ſeipm̄ transferre conatus, foris excubias peragentem/intus lacerare ſuſtinuit.

Ringo.

Prouincias ſiquidem quæ ab ipſo poſſidebantur inuadens/communis patriæ defenſionem ingrata mente penſabat. Igitur ex *Sialandicis* quidam *Siuardi* ſtudioſiores quo ſynceriorem abſenti fidem gererent, filium eius Regnerum vixdum cunis erutum/regis nomine cenſuerunt/non ꝙ ipſum regimini intempeſtiuum neſcirent, ſed vt⁹ tanti pignoris ductu aduerſum Ringonem torpentium ſociorum animos excitarent. Audiens aūt Ringo *Siuardum* interim ab expeditione regreſſum, *Sialandenſes* magna manu petitos ni ſe dederent, ferro perituros edixit. At *Sialandici* quibus aut rubor/aut periculum imperabatur viribus ob paucitatem diffiſi, deliberādæ rei inducias popoſcerunt. Quibus impetratis quū nec *Siuardi* gratiam colere liberum/ nec Ringonis amplecti videretur honeſtum, diu inter metum pudoremq; ſolliciti iactabantur. Qua in re ne ſenibus quidem conſilio ſuppetente, Regnerus tunc forte concioni præſens/Breuis, inquit, arcus ſubito ſpiculum iacit: ego vero tametſi

Regneri oratio.

puerili auſu maiorū ora præcurrere videar/ignoſcendū erratis veniāq; immature editis ꝑcor. Verū prudētiæ monitor tāetſi deſpicabilis videat̄ reſpuēdus nō eſt. Docili ꝗppe aīo ſorbenda eſt vtiliū diſciplina. At qm̄ vt deſertores ac trāſfugas notari turpe, ita ſupra vires audere temerariū eſt: et vtrobiq; par culpa ſubeſſe cōuicitur: ſimulata tranſitione petēdus eſt hoſtis: ideq; quū primū facultas obuenerit, opportuna deſertione linquendus. Satius ergo erit aduerſarii irā obſequii figmēto ꝓcurrere, q̄ negatione eundem in noſmetipſos acrius inceſſendos armare. Quid enim fortioris imperium detrectantes agimus, niſi ꝙ ipſi in iugulum noſtrum arma ſponte præſtamus? Sæpe inuolutioribus ſtudiis efficaciſſima fraus alitur. Aſtu illa-

queanda eſt vulpes.Cuius conſilii ſalubritate / et fluctuantium ciuium cunctatio-
nem diſcuſſit/et hoſtilibus caſtris noxiũ robur adiecit. Concio quoq; infantiæ eius
non facundiam minus q̃ ingenium mirans,egregiæ indolis decretum habitu anno
rum excellentius cupide amplexata eſt. Nec rubori fuit defectis cõſilio ſenibus pue
rilibus obſequi monitis:quæ q̃q̃ a tenero manaſſent, integerrimo diſciplinæ pon-
dere redundabant. Auctorem vero conſilii inſtanti periculo obiicere veriti/educa-
tionis gratia Noruagiam tranſtulerunt. Breui poſt conſerta pugna Ringonem Sy
uardus aggreditur. Quo occiſo ipſe immedicabili plaga perſtrictus paucis interie-
ctis diebus ex vulnere deceſſit.

Ringonis et Syuardi cædes.

QVi Regnerus in regnum ſuccedit.Quo tempore rex Suetiæ Frø
interfecto Noruagienſium rege Syuardõ coniuges neceſſariorũ
eius ꝓſtibulo religatas/publice cõſtuprandas exhibuit. Quo Re-
gnerus audito,auitæ vltionis ſtudio Noruagiam petiuit. Eo ve-
niente matronæ complures:quæ corporum ſuorum ludibria/aut
nuper paſſa fuerant/aut in proximo pudicitiæ periculum verebã
tur, viriliter cultæ cupide caſtris eius adproperare cœperunt/ꝓfitentes ſe fatum
contumeliæ prælaturas. Nec erubuit futurus muliebris improperii ļvindex aduer
ſum auctorem turpitudinis,quarum ignominiam vlciſci venerat/auxila mutuari.
Inter quas affuit et Lathgertha perita bellandi fœmina:quæ virilem in virgine ani
mum gerens,immiſſo humeris capillitio,prima inter ꝓmptiſſimos dimicabat.Cu-
ius incomparabilem opam admirãtibus cunctis:quippe cæſaries tergo inuolare cõ
ſpecta fœminam eſſe ꝓdebat. Regnerus aui interfectore proſtrato, de puella quam
in acie præuiam prænotauerat cõmilitones plurimũ percontatus eſt/vnius fœmi-
næ viribus victoriam ſibi conſtitiſſe profeſſus. Quam quũ illuſtri inter barbaros lo
co natam cognouiſſet,per internuntios ꝓcari perſtitit. Illa legatione tacite ſpreta,
conſenſum ſimulat. Cumq; datis fallaciter reſponſis anhelanti proco potiendi voti
fidutiam attuliſſet,adiectum vrſo canẽ in ædis ſuæ veſtibulo religari præcepit/cõ-
tra omne amatoris ſtudiũ per obiectas belluas proprium tutatura cõclaue. Regne-
rus vero fauorabili nuntio recreatus nauigium ſcandit/emenſuſq; fretum,comiti-
bus apud Gølerdal (id valli nomen eſt) ſubſiſtere iuſſis,ſolitarius puellę penates ac
cedit. Vbi exceptis a belluis alterã telo traiicit/alteram faucibus appræhenſam ob
torto gutture ſtrangulauit/virginemq; victi periculi præmiũ habuit. Ex cuius ma
trimonio geminis filiabus:quarũ nomina memoriæ ꝑdita non ſunt/ filioq; Fridle-
uo ſuſceptis triennium feriatus eſt. Cuius ob recentes nuptias reditu deſperato,Iu
ti gens inſolens Scanis in ſocietatem contractis Sialandos: qui Regneri fidem pro-
penſiori charitate colebant,bello laceſſere tentant. Quo comperto Regnerus trice
nas inſtruit puppes/ventiſq; nauigationi parentibus,Scanos apud Whiteby vicum
bellum auſos obtriuit:exactaq; hyeme cum Iutis ꝓpe Lym Fiorthinum eius regio-
nis fretum habitantibus ſecundis euentibus dimicauit. Tertio item ac quarto Sca-
nis /Halandiſq; fœlici auſpicio domitis,in Thoram Herothi regis filiam nuptiarũ
amore conuerſo,ſibi ac Lathgerthæ repudium interiecit. Damnabat enim coniu-
gis fidem:quam olim in perniciem ſuæ ſummæ ferocitatis belluas admouiſſe memi
nerat. Interea rex Sueonũ Herothus ſyluas forte venatione complexus , repertas a
comitibus angues filiæ detulit nutriendas. Illa paterno ocyus obſecuta præcepto

Regnerus Lodbrog rex.lxii.

Lathgertha

Lathgerthę mira fortitudo.

Regneri robur in angues.

Herothus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

vipereum genus virgineis manibus educare ſuſtinuit. Quinetiam curæ habuit vt
integrum bouis cadauer earum quotidie ſatietati ſuppeteret / ignorans ſe priuato
pabulo publicam ſuſtentare perniciem. Quæ quũ adultæ peſtilentiſſimo alitu vici
niam vrerent, rex inertis operæ pœnitens / potiturũ filia qui peſtem amouiſſet / edi-
xit. Quo non minori fortitudinis ꝙ libidinis incitamento frequens iuuentus addu
cta, periculoſam gnauiter operam erogabat. Cuius rei ſummã Regnerus ab inter-
meantibus exptus, laneum a nutrice ſagulum / villoſaq; admodum fœmoralia: qbꝰ
inflictos anguiũ morſus elideret / expetiuit. Nã vt munimenti gr̃a referto pilis cul-
tu vtendũ credidit: ita agilitatis cauſa tractabilem ſumpſit. Cumq; nauigio Suetiã
appuliſſet, incidente gelu aquis de induſtria corpus iniecit: humefactamq; veſtem
quo minus penetrabilis redderetur, brumæ durandam præbuit. Qua amictus ſa-
lutatos comites ad fidem Fridleuo ſeruãdã hortatus, ſolus ꝓcedit ad regiam. Qua
viſa enſem lateri nectens / dextræ telum inſerit amentatũ. Procedenti inuſitatæ ma
gnitudinis obuius allabitur ſerpens. Huic alter grãditate par prioriſq; prolapſum
inſecutus arrepſit. Qui iuuenẽ mõ caudæ voluminibus quatere / mõ ꝑtinaci vomi-
tu ac veneno cõſpuere decertabãt. Interea aulici tutiora complexi latibula ꝑinde ac
pauẽtes puellulæ rem eminus inſpectabant. Ipſe rex pari metu ꝑterritus in anguſtũ
cũ paucis conclaue refugerat. At Regnerus gelati cultus duritie fretus, non armis
mõ: ſed et iã amictu virulentos fruſtrabat̃ aſſultus: ſoluſq; duarũ rictũ ꝑtinaci ſpiri
tu virus in ſe ꝓfundẽtiũ infatigabili cõgreſſione ſuſtinuit. Quippe morſus clypeo /
venenum veſte reſpuit. Ad vltimũ excuſſum manu telum ſtrenue inceſſentiũ ſe be
luarũ corꝑibus adigit: eoq; vtriuſq; præcordia lacerãs fœlicẽ pugnæ euẽtũ habuit.
Cuius cultum rex curioſius contemplatus quũ hirtũ atq; hiſpidũ animaduertiſſet
præcipue tamẽ occiduę veſtis horrorẽ / maximeq; incõptam braccharũ ſpeciẽ elu-
dens, Lothbrog eũ ꝑ ludibrium agnominauit. Quem etiã vt ex laboribus recrearet
cũ amicis epulaturũ accerſit. Ille prius reuiſendos ſibi quos reliquerat arbitros aie-
bat. Profectuſq; eoſdem futuræ epulationis gratia nitidius cultos adducit. Ac de-
mum peracto conuiuio præfixum victoriæ pignus accepit. Ex qua Rathbarthum
Dun / Warthnumq; egregię indolis pignora ꝓcreauit. Hiſdem Syuardus / Biornus /
Agnerus / Iuaruſq; natura fratres adiecti ſunt. Interea Iuti ac Scani inſopibili ſedi-
tionis face ſuccenſi, abrogato Regneri titulo, Haraldo cuidam rerum contribuunt
ſummam. Aduerſum quos Regnerus legatis Noruagiam miſſis quum amica pre-
caret̃ auxilia, Lathgertha priſtini amoris pertinaciore hauſtu exuberans cum viro
ac filio nauigationem arripuit. Centum ac viginti nauium claſſem ei a quo olim re
pudio acta fuerat, exhibere ſuſtinuit. Qui etiam vniuerſę opis egenum ſe iudicans,
ab omni ætate præſidium mutuari curauit: robuſtiſq; imbecilles agglomerans / for-
tium cuneis ſenum / puerorumq; partes inſerere non erubuit. Igitur apud campum
qui latialiter Laneus dicitur in primis Scanorum res obterere orſus / graue cum fa-
ctioſis bellum habuit. Vbi Iuarus ſeptimum agens annum inſigni pugna edita pue
rili corpore grandæuum robur exercuit. Syuardus vero dum hoſti vim aduerſo
corpore ingerit, humi collapſus prono vulnus excepit. Quæ res inſpectantibus ſo-
ciis grauiſſimam circunſpiciendæ fugæ ſolicitudinem attulit: nec Syuardum mo-
do: ſed et om̃ia fere Regnericæ partis arma deiecit. Verũ hunc attonitarum men-
tium lapſum Regnerus virili opera hortatuq; firmauit: paratoſq; vinci victoriam
conari perpulit. Lathgertha quoq; teneris membris incomparabilem ſortita ſpiri-

Iuari pueri virtus.
Syuardi vulnus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

tum trepidantis militiæ ſtudium ſpecioſo fortitudinis exemplo contexit. Militari
namq; diſcurſu inopinatorum terga circumuolans/ſocialem metum in hoſtilia ca-
ſtra conuertit. Ad vltimum laxata Haraldi acie, atq; ipſo per ſummam ſuorũ ſtra-
Lathgerthę facinus.
gem fugato quum domum ex acie reuertiſſet, ſpiculo quod toga occultauerat no-
ctu mariti iugulũ attẽtauit: totiuſq; potẽtiæ eius ac nõis ſummã inuaſit. Inſolẽtiſſi-
mus namq; fœminæ ſpiritus abſq; viro regnum gerere, q̃ fortunæ eius communi-
care iocundius duxit. Interea Syuardus oppido quod in vicinia erat allatus curan-
dum medicis corpus præbebat. Quibus ad ſummam vſq; deſperationem prouectis
dum vulneris immanitas adhibita fomentorum genera fruſtraretur, quidam ſtu-
penda magnitudine ægri lectulum adire conſpectus / ſi ſibi illorum quos armis op-
preſſurus foret animas dedicaſſet, protinus incolumitate gauiſurũ promittit. Nec
Roſtarus.
nomine quidem ſuppreſſo, Roſtarum ſe dici ſubiunxit. Animaduertens aũt Syuar
dus paruulæ promiſſionis impendio ingens comparari beneficiũ poſſe, penitus cu-
pide paruit. Tunc ſenex attrectatæ tabis liuorem repentino manus auxilio diſpulit
ſubitamq; vulneri cicatricem intendit. Poſtremo pupillas eius puluere perfundens
abiit. Qui maculis repente coortis eximiam vermiculorum ſimilitudinem obſtupe
ſcentibus oculis ingenerauit. Crediderim huius miraculi auctorem futuram iuue
nis ſæuitiam euidentiori luminum teſtimonio prodere voluiſſe: ne ꝑſpicacior cor-
Præſagium Syuardi.
poris pars ſequentis vitæ præſagio vacua maneret. Quem anus quæ potionibus
eius præerat vermiculatas ore notas præferre conſpiciens / inuſitato iuuenis hor-
rore permota ſubito lapſu decidens/linqui animo cœpit. Quo euenit vt Syuardo
ſerpentini oculi vulgatum late cognomen accederet. Interea nuptã Regneri Tho-
ram violentus morbi caſus abſumpſit. Eaq; res amantiſſimo coniugis viro infini-
tam ægritudinis moleſtiam peperit. Quã optime negotio diſcutiendam ratus/ſo-
latium ab exercitio mutuari/doloremq; labore temperare conſtituit. Militiam itaq;
detrahendæ ægritudinis/pariendiq; ſolaminis gratia meditatus, ſtatuit vt vnuſ-
quiſq; paterfamilias quem inter liberos contemptiſſimum duceret: aut ſi quem pi-
Delectꝰ nouus.
grioris operæ/ac minus ſpectatæ fidei ſeruũ haberet: ſtipendia ſibi meriturum of-
ferret. Quod edictum tametſi parum propoſito competens videretur, inualidiſſi-
mos Danicæ gentis aliarum nationum fortiſſimis præſtare docuit: magnumq; iu-
uentuti profectum attulit/delectis certatim ſocordiæ notam abſtergere cupienti-
bus. Præterea vt omnis controuerſiarũ lis ſemotis actionum inſtrumentis/nec ac-
Lex Regneri bona.
cuſantis impetitione/nec rei defenſione admiſſa/duodecim patrum approbatorum
iudicio mãdaretur/inſtituit. Cuius legis beneficio temeraria litiũ cõtractione ſum
mota/improborum calumniæ ſufficienter obuiatũ exiſtimãs/arma in Britanniam
Subactio Anglorum et Scotorũ ſeptima.
erexit: regemq; eius Hamam Hellæ nobiliſſimi iuuenis patrem pugna ꝑſtrictũ occi
dit. Inde Scotiæ ac Petiæ inſularumq; quas auſtrales vel meridianas vocant duci-
bus interfectis Syuardo ac Rathbartho filiis vacuas gubernatore ꝓuincias in po-
teſtatem addixit. Noruagiam quoq; principe ſuo violenter exutã Fridleuo parere
præcepit: eundemq; Orchadibus proprio duce defectis præferre curauit. Interea
Danorum rebellio.
Danorum quidam pertinacioris erga Regnerum odii obſtinatis ad rebellandũ ani
mis Haraldi quondam profugi ꝑtibus aduoluti, proſtratam tyranni fortunam at-
tollere conati ſunt. Qua temeritate inſolentiſſimos belli ciuilis aduerſũ regẽ ſpiri-
tus excitauerũt: externiſq; liberũ domeſticis implicuere periculis. Ad quos cõſtrin
gendos Regnerus cũ inſularium Danorũ claſſe ꝓfectus, rebellium agmen eliſit: Ha

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

raldúq; ſupati exercitus ducem fuga in Germaniã actũ honorem improbe partum
impudenter abiicere cõpulit. Captiuos quoq; ſimplici morte afficere nõ cõtentus,
tortos necare maluit: vt qui ad deſerendam impietatẽ adduci non poterant: ne ſpi⸗
ritum quidem niſi per ſummã pœnarum violentiã deponere ſinerentur. Cæterũ la
tifundia eorum qui cũ Haraldo ꝓfugerant ſecum ſtipẽdia pagentibus partitus eſt:
eo patres punitiores iudicãs: ꝙ ad liberos quos ſuo iudicio repuliſſent, chărioribus
patrimonio ſpoliatis, honorem hæreditatis ſuæ tranſlatum viderent. Sed ne ſic qui
dem vltionis ſatietate ꝑfuſus/ inſuꝑ Saxoniã ꝙ eã aſylum hoſtiũ/ Haraldiq; ꝓfugiũ
crederet/ oppugnare cõſtituens, implorato filiorũ auxilio, Karolũ tũc forte illis im⸗
perii ſui finibus immorantẽ offendit. Cuius quũ interceptis vigilibus ꝑiectas ſefel⸗
liſſet excubias/ atq; ob hoc cætera factu leuia duceret/ conatuq; ꝓmptiora ſperaret,

Vaticiniũ mulierculæ

ſubito diuina futuri muliercula tanq̃ cæleſte quoddã oraculũ/ aut diuinæ volunta⸗
tis interpres ſalutari regẽ prædictione ꝑmonuit: aduentãtiſq; periculi malũ fœlici
vaticinio præcucurrit/ Syuardi claſſem ad Sighnini fluminis fauces appuliſſe denũ
tians. Impator attẽte accepto monitu hoſtilem interpretatus aduentũ/ ſignificatos
ſibi barbaros pugnæ oppoſitu cõſtringẽdos curauit. Qua in Regnerũ habita nõ ſi⸗
militer vt diſcriminis cautelam hauſit belli actũ impleuit. Itaq; infatigabilis ille to
tius pene Europæ domitor sereniſſimis / ampliſſimiſq; victoriis tantam terrarum
partem emenſus/ tot ciuitatum/ tot gentium victorem exercitum auerſis bello pe⸗

Saxonũ ſubactio. xiiii.

ctoribus vnius ꝓuinciæ paruula manu profligatum aſpexit. Cumq; Regnerus one
ratis tributo Saxonibus de morte Heroddi certũ e Suetia nũtiũ accepiſſet/ liberoſ⸗
q; ſuos Sorli ſuffecti regis calũnia auitis bonis exutos cognoſceret, Biorni/ Fridleui
atq; Rathbarthi collegiũ apꝑcatus (nã Regnaldus/ Withſercus/ et Ericus: quos ex
Suanlogha ꝓgenuerat, nondũ habilem armis ætatem impleuerãt) Suetiam petiit.

Regneri victoria.

Cui occurrens cum exercitu Sorlus publice an priuatim dimicãdi optione facta ſin
gularem deligenti conflictum Scarchdhum ſpectatæ audaciæ pugilem cum ſepte⸗
na filiorum manu ex prouocatione pugnaturũ admouit. Cũ quibus Regnerus tri⸗
bus filiis in certaminis ſocietatẽ aſſumptis, vtroq; exercitu inſpectãte cõgreſſ⁹, ago
ne victor exceſſit. Biornus vero ꝙ integer hoſti cladem ingeſſerat/ tanq̃ a ferrei late
ris firmitate ſempiternum vſurpauit agnomen. Qua victoria Regnerus omnis pe
riculi ſuperandi fidutiam nactus, Sorlum cum vniuerſis quas ductauerat copiis im

Sueti ſubacti ſeptio. Regneri amores.

petitum occidit. Cumq; Biorno ob conſpicuæ fortitudinis meritum Suetica præ⸗
latione donato aliquanto bellorum interſtitio quieuiſſet/ cuiuſdam forte mulercu
læ amantior factus, quo promptiorem ſibi potiendæ eius aditum ſtrueret / patrem
ipſius ampliſſimo beneficentiæ cultu officioſiſſime captandum curauit. Sæpe enim
numero accerſitum ad epulas plurimæ comitatis officiis proſequebatur. Nam et
venientem aſſurgendi reuerentia/ diſcumbentemq; proximo ſibi cõſeſſu veneratus
eſt. Sæpe etiã donis: interdũ benigniſſimo recreauit alloquio. Qui quũ tãtę honora
tionis cãm a nullo ſuo merito ꝓfectã aĩaduerteret, cogitatiõe varie deflexa, ex amo
re filiæ ſuæ tacitã principis liberalitatẽ deſcendiſſe cognouit/ libidinoſum propoſi⸗
tum humanitatis nomine colorantis. Quã vt exactiſſimum amantis ingenium fru
ſtraretur, tanto impenſius obſeruandam curauit: quanto eam latentioribus ſtudiis
ac peruicatioribus modis ambiri comperit. Verum Regnerus certiſſimo cõſenſus
eius nuntio recreatus, villam in qua aſſeruabatur acceſſit: nihilq; amori inuium
putans / in vicino quendam ruſticæ vitæ ſolitarius hoſpitio petiit. Mane com⸗

mutata cum fœminis veſte amicæ laneum opus explicanti muliebriter cultus aſti-
tit: virgineoq; operi rudes artificii manus callide ne ꝓderetur admouit. Nocte ve-
ro votis virginem amplexatus indulſit. Cumq; matureſcente partu temeratæ pu-
dicitiæ facinus tumidiore puellæ gremio ꝓderetur, incertus pater cui ſe filia pol-
luendam dediſſet/ignoratum ſtupri auctorem ex ipſa maxime cognoſcere perſeue-
rauit. Qua ſe neminem præter pediſſequā lecti participem habuiſſe pertinacius af
firmante, rem regi cognoſcendā mandauit. Ille inſontem famulam inuſitata crimi-
natione notari non ſuſtinens/ꝓprii ſceleris profeſſione alienæ innocentiæ fidem fa-
cere non erubuit. Qua humanitate/et muliebris calumniæ ꝑtes reppulit/et ne ridi-
culus rumor apud improbas aures ſereretur effecit. Præterea gignendū ex ea filiū
ſui ſanguinis eſſe/ꝙq; eum Vbbonem nuncupari vellet adiecit. Qui quū aliquate-
nus excreuiſſet, teneræ ætatis ingenio maturæ diſcretionis habitum appræhendit

Vbbo naſcitur.

Matris enī dilectionem ꝙ excellenti ſe thoro miſcuiſſet/amplexus: veneratione pa-
tris ꝙ ad obſcuriorem iuſto copulam deſcendiſſet/abiecit. Poſt hæc Regnerus expe
ditionē in Helleſponticos parans, vocataq; Danorum concione ſaluberrimas ſe po-
pulo leges laturum ꝓmittens: vt vnuſquiſq; paterfamilias ſicut ante quem minimi
inter liberos duxerat militaturum exhiberet: ita tunc valentioris operæ filium aut
ꝓbatioris fidei ſeruū armaret/edixit. Quo facto omnibus quos ex Thora procrea-

Edictū nouum.

uerat filiis præter Vbbonem aſſumptis, Helleſpōtum eiuſq; regem Dian variis cō
tuſum bellis laceſſendo perdomuit. Ad vltimum eundem creberrimis diſcrimini-
bus implicatum extinxit. Cuius filii Dian et Daxon olim Rutheni regis filias mari

Helleſpōti ſubactio.

tali ſorte complexi, impetratis a ſocero copiis, ardentiſſimo ſpiritu paternæ vindi-
ctæ negotium rapuerūt. Quorū Regnerus immenſum animaduertens exercitum/
diffidentia copiarum habita, equos æneos ductilibus rotulis ſuppoſitos ac verſati-
libus curriculis circūductos in cōfertiſſimos hoſtes maxima vi exagitari præcepit
Quæ res tantū ad laxandam aduerſariorum aciem valuit: vt vincendi ſpes magis
in machinamento, q̄ milite repoſita videretur. Cuius intolerabilis moles quicquid
impulit obruit. Altero ergo ducum interfecto/altero fuga ſublapſo vniuerſus Hel-

Stratagema nouum

leſponticorum ceſſit exercitus. Scithæ quoq; Daxon arctiſſimo materni ſanguinis
vinculo contingētes/eodem obtriti diſcrimine referuntur. Quorum ꝓuincia With
ſerco attributa: Ruthenorū rex parum viribus fidens/formidoloſa Regneri arma
fuga præcurrere maturauit. At Regnerus cæteris prompta ſibi deditione ſubſtra-
tis, quū quinquennem ꝓpemodū piraticam expleuiſſet, Biarmos nuꝑ deuictos in-
ualida ſubiectionis fide palam imperium detrectātes inuenit. Qui quū aduētū eius
cōpertū haberēt, carminibus aggreſſi cælū/ſollicitatas nubes ad ſummā vſq; nym
borū violentiā impulerunt. Quæ res Danos aliquādiu nauigatione ꝓhibitos alimē

Scithȩ victi

Biarmorū rebellio: et magica peritia.

torū facultate defecit. Eoſdem quoq; ſubito remiſſa tempeſtate æſtuoſiſſimi feruo-
ris flagrantia torruit. Nec ea quidem peſtis cōcitati frigoris magnitudine tolerabi
lior extitit. Itaq; anceps geminæ intēperantiæ malū viciſſim affecta corꝑa immode
rata vtriuſq; ſtatus acceſſione corrupit. Cæterū laxi vētris ꝓfluuiū cōplurimos ex
animauit. Ita Danorū plæriq; dubia cæli q̄litate cōcluſi/paſſim aborta corporū ꝑe-
ſtilētia deceſſerūt. Cūq; ſe Regnerus adulterina magis q̄ vera aeris vi ꝑpeditū aīad
uerteret, vtcūq; nauigatiōe ꝑducta in Curorꝫ Sēborūq; regionē acceſſit. Qui maie
ſtatē eius ꝑinde atq; honoratiſſimi victoris amplitudinē īpēſius venerati ſūt. Quo
beneficio rex magis aduerſ⁹ Biarmorū inſolētiā efferat⁹ ſpretæ maieſtatis ſuæ vin

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

dictam inopinato petiuit aſſultu. Quorum ignoti nominis rex ſubitanea hoſtium irruptione ꝑculſus/ſimulq; conſerendæ cū ipis manus fiducia vacuus, Matullū Finmarchiæ ducē perfugio petiit. Cuius peritiſſima ſagittariorum opera fractus Regneri apud Biarmiam hiberna pagentem impune lacerauit exercitū. Quippe Finni lubricorū ſtipitum celeri allapſu curſum intendere ſoliti, arbitraria velocitatis potentia rapiūtur/ꝓmptiſſimaq; ꝓpinquitatis vel abſentiæ facultatē obtinere credunt. Mox em̄ vt hoſtē læſerint, eadē celeritate qua ſubeūt auolant: nec ꝓcurſu languidius reditum tentant. Itaq; et vehiculorū et corporū agilitate inſtandi/fugiendiq; exꝑtiſſimam obtinēt poteſtatem. Credendū eſt tunc Regnerū fortunæ ſuæ imbecillitatē admiranter tuliſſe, quū ſe olim Romani culminis triumphatorem ab inermi inconditoq; agmine ad vltimū vſq; diſcrimen abripi peruideret. Itaq; ꝗ ſplendidiſſimum Romanæ militiæ decus/maximiq; ac ſereniſſimi ducis inſignes copias excellenter obtriuerat, agreſtis et ignobilis vulgi ſordidiſſimo atq; tenuiſſimo apparatui ceſſit: Iſq; cuius bellicā antea claritatem fortiſſimæ gentis vis hebetare nequerat, deſpicabilis populi ꝑuulam manū ſuſtinere nō valuit. Quo euenit vt ea manu qua clariſſimā orbis pompam ac grauiſſimū militaris roboris inſtrumentū fortiſſime contudit: qua tot peditū/tot caſtrorū/tanti equitatus fragorē aptiſſime ſubruit, vilem obſcuramq; plæbeculā furtim et quaſi ꝑ latrociniū inceſſere ſuſtineret: illuſtremq; gloriā ſuam palam atq; interdiu partam nocturna fallacia maculare nō erubeſceret/manifeſtæ fortitudinis loco clādeſtinas amplexatus inſidias. Quæ res vt oꝑe deformis/ita exitu vtilis fuit. Nec Finnorū q̃ Caroli fuga parcius gratulatꝰ eſt/plus ſe virium in nudiſſima plæbe, q̃ in inſtructiſſimo milite repperiſſe cōfeſſus. Siqdem grauiſſimā Romanorū armaturā q̃ leuia pannoſæ gentis ſpicula tolerabilius ferre potuit: vbi Biarmorū rege interfecto, Finnorū vero fugato, Regnerus ſaxis rerū geſtarū apices præ ſe ferentibus hiſdēq; ſuꝑne locatis æternū victoriæ ſuæ monimentū affixit. Interea Vbbo ꝑ auum ſuum Heſbernū ad ſacrilegam regni cupiditatem adductus, abiecta paterni reſpectus verecūdia, capiti ſuo regiū arrogauit inſigne. Cuius quū Regnerus inſolentiā ex Suetiæ ducibus Keltbero/Thorkilloq; cognoſceret, Gothiā verſus ꝑpropere nauigationē exercuit. Quos Heſbernus Regneri ꝑtibꝰ ſingulari fide deuinctos exꝑtus, præmio ſollicitatos regis deſertores efficere laborabat. Illi non flexo e ſententia ꝓpoſito, ex Biorni arbitrio ſuum cōſiſtere retulerunt: confeſſi Sueonū neminē quod ab eius placito deſtitiſſet auſurū. Nec ſegniter ip̄m Heſbernus benigniſſimis legatorum alloquiis captauit. Qui ſe perfidiæ q̃ bonæ fidei ꝓpiorē fore denegans/piiſſimi patris amori improbiſſimi fratris g̃ſam anteferri ꝑq̃ nefariū iudicabat. In ip̄os vero legatos ꝑinde ac grauiſſimi criminis hortatores laqueo animaduertit. Sueti quoq; de reliqua legatorū turba pari clade noxię exhortationis pœnas ſumpſerunt. Igitur Heſbernus occulto clādeſtinoq; paratui parū proſperū ratus cōſtare ꝓgreſſum/ adcitis palam copiis manifeſte procurrit ad bellum. At præfectus Iutiæ Iuarus neutram ſacrilegæ pugnæ partē pietati propinquam autumans, impium bellum voluntario pręcucurrit exilio. Regnerus vero Heſbernum apud ſinum qui latialiter viridis appellatur aggreſſus occidit/exanimiſq; abciſum caput prora excipi mādans, terribile factioſis ſpectaculum edidit. Vbbo vero profugio vſus: itemq; patrem reuocato apud Sialandiam bello adortus dum laxata ſuoꝝ acie vndiq; ſolus impetitur, tantū aduerſi agminis fudit vt hoſtilium cadauerum excremento perinde ac munitione firmiſſima circūactus,

Finni.

Regnerus Romanorū victor a Finnis affligit.

Vbbo regnum affectat.

Vbbo plurimos fūdit.

facile prouocantium inhiberet acceſſum. Ad vltimũ frequentioribus hoſtium glo=
bis obfuſus, compræhenſuſq; publicis vinculis onerandus abſtrahitur. At ille im=
menſa vi extricatis reciſiſq; catenis: inditos ſibi nexus diſiicere ac lacerare ador=
ſus: nullis obitum modis effugere potuit. At vbi Iuarus tumultum patriæ factioſi Vbbonis
ſupplicio diſcuſſum comperit: Daniam petiit. Quem Regnerus q͂ inter ſæuiſſimas mors.
parricidiorum procellas integerrimũ ſe pietatis cultorem geſſerat: ampliſſima ve=
neratione ſuſcepit. Interea Daxon Withſercum Suetiæ principantem: diu nequicq͂
ſuperare conatus: tandem factæ pacis commento circũuentum aggreditur: conui=
uialiter ab eo exceptus armatum ſubornauit exercitum: qui ſimulata mercatione
in vrbem rhedis aduectus: hoſpitis domũ nocturno laceraret aſſultu. Cuius latro=
cinii manum tanta Withſercus ſtrage perculit: vt hoſtilium corporum cumulo cir= Withſerci
cũfuſus: niſi ſcalis ſuperne admotis compræhendi nequiret: duodecim quoq; comi virtus.
tes eius pariter ab hoſte capti: facta ſibi repetendæ patriæ poteſtate deuotis pro re=
ge capitibus alienum participare periculum q͂ ſuum abiicere maluerũt. At Daxon
egregię Withſerci formæ miſeratione permotus orientem ſpecioſiſſimæ indolis flo
rem conuellere paſſus non eſt. Cui non tantum ſalutem: ſed & filiam dimidio regni De magna=
ſui dotatam in matrimonium obtulit. Ac decori incolumitatem q͂ fortitudini pœ= nimitate
nam afferre maluit. Ille vero precariæ vitæ vſum animi magnitudine floccipendẽs: Withſerci.
impunitatem perinde atq; paruulum aliquod beneficium reſpuit: mortis ſententiã
ſua ſponte complexus/ præfatus Regnerum in vindictam filii remiſſius exacturum
ſi eum in eligendo mortis genere proprio vſum arbitrio comperiſſet. Cuius teme=
ritatem ammiratus hoſtis ea fati ſpecie qua ipſe in ſe animaduertiſſet: conſumen=
dum eſſe promittit. Quam libertatem iuuenis ingentis beneficii loco ſuſcipiens: Supplicii
vinctum ſe cum ſociis cremari petiuit. Nec ſegniter Daxon auidis fati precibus ob= dirum.
ſecutus: pro beneficio optatæ mortis ſupplicium erogauit. Quo audito Regnerus
obſtinato ad moriendum luctu: non modo mœrorem induit, verum et per ſummã Regneri
animi ægritudinem: lectulo corpus affixit, doloremq; cõceptum gemitu patefecit. dolor.
Quem coniunx virilem ſupergreſſa fiduciam imbecillitatis increpitum virili ad=
hortatione firmauit: reuocatumq; a mœrore animũ: arma impenſius celebrare per
docuit: affirmans fortiſſimũ patrem cruentos filii cineres: iuſtius armis q͂ lachry=
mis expiaturum. Monuit quoq; ne muliebriter lugens: tantum ſibi ignominiæ fle=
tu pareret: quantum antea claritatis virtute contraxerat. Ad hanc vocem veritus
Regnerus ne priſtinos fortitudinis titulos effœminato mœrore cõtereret: diſcuſ=
ſo mœſtitiæ habitu, depoſitiſq; doloris inſignibus: promptiſſima vindictę ſpe iacẽ=
tem reuocauit audaciam. Adeo interdum ab inualidis fortia roborantur ingenia.
Iuaro ergo Regni tutelam deferens, Vbbonemq; priſtinæ gratiæ redditum pater=
na charitate complectens: traiecta in Ruſciam claſſe: compræhenſum Daxon cate= Daxon ca=
narumq; pœna coercitum: apud Vtgarthiam cuſtodiæ relegauit. Siquidem tunc pitur.
Regnerum aduerſus chariſſimi filii interfectorem clementiſſima animi moderatio
ne vſum eſſe cõſtabat: cum ad cõcupitæ vltionis ſatietatem exilium ſontis, q͂ necem
ſufficere maluit. Qua quidem humanitate magnus Ruthenis iniectus eſt rubor: vl
terius aduerſus eum ſæuiendi regem quem ne iniuriarum quidem acerbitate ad in
fligendam captiuis mortem impellere potuerunt. Eundem quoq; Regnerus breui
in gratiam reductum patriæ reddidit: pollicẽtem ſe ei annuo nudatum pedes: cum
duodecim patribus diſcalciatis ſuppliciter tributa pẽſurum. Enimuero in captiuũ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ac ſupplicem leniter animaduertere, q̃ cruentam ſecurim diſtringere: ſuperbaq; cer
uicem ſedulo mulctare ſeruitio: q̃ ſemel elidere ſatius duxit. Inde profectus filiũ ſuũ
Erik verhat.
Ericum ventoſi pillei cognomen habẽtem Suetiæ præfert. Vbi Fridleuo atq; Siuar
do apud ſe ſtipendia merentibus: Normannos Scotoſq; duobus aliis falſo regis no-
Noruagiæ ſubactio.
men arrogaſſe comperiẽs: in primis Noruagicæ rei vſurpatorẽ ſuſtulit: eãq; Bior-
no fruendam tradidit. Deinde eo atq; Erico accitis Orcades populatus: ad vltimũ
Scotorum finibus appulit: eorũq; regem Murial triduano exhauſtum prælio inter-
Subactio Scotorũ viii.
fecit: verum filii eius Dunuat, atq; Rathbarthus pugna ſpectabiliter edita ab hoſte
necati: ſanguine ſuo cruẽtam patri victoriam pepererũt. Cũq; in Daniam reuerſus
coniugẽ Suanlogam interim morbo cognouiſſet abſumptã: protinus ſollicitudini
remediũ ſolitudine quæſiuit: ægreq; mentis luctum intra penatium ſuorum clau-
ſtra cohibere paſſus non eſt. Verum hanc mœroris acerbitatẽ Iuari regno pulſi re-
Galli Iuarũ pellunt.
pentinus detraxit aduentus. Quippe Galli fugato eo in Hellam quendam Hamo-
nis filium falſam regis contulerant poteſtatem. Quo duce Regnerus perinde atq;
locorum perito vſus, edita claſſe portum, qui Noruicus appellatur, acceſſit: vbi ex-
poſitis copiis Hellam Gallicana virtute ſubnixum: poſt extractam in triduũ pugnã
fugæ amantem effecit: eaq; res creberrimo Anglorum, rariſſimo Danorum ſangui
Regneri ſucceſſus.
ne conſtitit. Cumq; ibidem Regnerus annũ victor expleſſet conſequenter excitis in
opem filiis Hiberniam petit: occiſoq; eius rege Melbrico Diflinam Barbaris opibus
refertiſſimã obſedit, oppugnauit, accepit. ibiq; ãnuo ſtatiuis habitis: mediterraneũ
fretum pernauigans ad Helleſponticum penetrauit interiecta regionum ſpacia cla
riſſimis emenſus victoriis: continuæ felicitatis progreſſum nuſq̃ interpellante for-
tuna. Inter hæc Haraldus quorundam aſtipulatione Danorum Regneri militiam
Haraldus occupat regiũ nomen.
languidiore ſtudio comitantiũ: recidiuos patriæ tumultus incutiẽs: regii nominis
vſurpator emerſit. Qui Regneri ab Helleſponto redeũtis armis exceptus cũ rebus
infeliciter geſtis exhauſta domeſticæ opis præſidia animaduerteret: Lodouicũ Ma-
guntiæ conſtitutũ auxilia petiturus acceſſit. At Lodouicus ſummo amplificãdæ re
Lodouici iperatoris pietas.
ligionis ardore confertus: conditionẽ Barbaro intulit opẽ ſpondendo ſi Chriſti cul-
tum exſequi conſenſiſſet. Nullam enim poſſe aiebat animorũ interuenire cõcordiã
diſſona ſacra cõplexis. Quamobrẽ petitorẽ opis primũ religionis cõtubernio opus
habere: neq; magnorũ operum conſortes exiſtere poſſe: quos ſupernæ venerationis
formula diſparaſſet. Qua ſententia & ſalutem hoſpiti, & ſibi pietatis præconiũ pepe
rit. Haraldum enim ſolẽni lauacro vſum conſequẽter Saxonicis roborauit auxiliis.
Harald⁹ fit Chriſtian⁹.
Quibus is fretus, in territorio Sleſuicenſi dicandam deo ædem ſollicita moliebatur
impenſa. Hic itaq; ſanctiſſimi tenoris ſpecimẽ a Romanis ritibus mutuatus: profa-
nato perfidorũ errore delubra diruit: victimarios proſcripſit: flaminiũ abrogauit.
Atq; incõditæ patriæ Chriſtianiſmi ſacra primus intulit: reiectoq; dæmonũ cultu
diuinũ æmulatus eſt. Supremo quicquid ad cuſtodiã religionis attinuit: ſcrupulo-
ſiſſima cura ſeruauit. Sed non tam efficaciter, q̃ pie rẽ auſpicatus eſt. Superueniens
enim Regnerus: ĩductaq; per eũ ſacra temerans: vera religione proſcripta, priſtino
Harald⁹ fit apoſtata.
adulterinam loco reſtituit: ac ſuo cerimonias honore donauit. Haraldus vero pro
fugus fortunã ad ſacrilegiũ tranſtulit. Nam vt p̃cipuũ inchoatæ religionis ſpecimẽ
Hellæ ſæuitia.
ita primũ neglectæ ſpectaculum fuit: atq; ex ſplendido ſanctitatis auctore, infamis
eiuſdem deſertor euaſit. Interea Hella ad Hibernos collatus omnes qui ſe Regnero
propiore fide deuinxerant ferro ſuppliciiſq; mulctauit. Quem Regnerus claſſe ad-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ortus: iuſta omnipotentis animaduerſione manifeſtas detractę religionis pœnas pe-
pendit. Compræhenſus enim atq; in carcerem coniectus: noxios artus colubris cō-
ſumendos aduertit. Atq; ex viſcerum ſuorū fibris triſtem viperis alimoniam præ-
buit. Cuius adeſo iocinore cum cor ipſum funeſti carnificis loco coluber obſideret
omnē operum ſuorum curſum animoſa voce recenſuit: ſuperiori rerum contextui
hanc adiiciēs clauſulam: Si ſuculæ verris ſupplicium ſciſſent: haud dubio irruptis
haris afflictū abſoluere properent. Quo dicto Hella adhuc nōnullos filiorū eius vi-
uere interpretatus: quieſcere carnifices, amouerïq; viperas iubet. Cūq; ſatellites per
agendæ iuſſionis gratia accurriſſent: Regnerus imperiū regis funere ſuo præceſſe- Mors Re-
rat. Quem quid aliud q̃ duas inter ſe fortunas partitas eſſe dicemus. Alteram quæ gneri.
ei incolumē claſſem, propenſum imperiū, præcipuas piraticæ vires adiiceret: alterā De duplici
quæ claritatis ruinam, cōmilitonū necem, acerbiſſimū vitæ exitum irrogaret: cum fortuna.
ipſum carnifex venenatis belluis circūfuſum eo corde qđ aduerſus omne diſcrimen
immobile geſſerat: aſpides exſatiantem videret. Itaq; ex ſpecioſiſſimo victore ad mi Fortunæ
ſerabilem captiui ſortem deductus: ne quis nimiū fortunæ credat edocuit. Quē ca- ludus.
ſum Iuarus dum forte ludos inſpectaret: accepit. Sed nihilominus vultum in eodem Iuarus rex
habitu continens: ſolitoq; nulla ex parte infractior: non ſolū nūtiatam parentis cla- lxiii.
dem doloris diſſimulatione ſuppreſſit: ſed ne ſtrepitum quidem exoriri paſſus atto
nitum rumore populum Theatro diſcedere vetuit. Itaq; neq; oris hilaritatē depo-
ſuit: ne ceſſato ludo ſcænam interrumperet: neq; oculos a publico plauſu ad priua-
tam mœſtitiam flexit: ne ex ſummo tripudio repēte in vltimū prolapſus mœrorem
potius calamitoſi filii, q̃ iocabundi ducis partes egiſſe videretur. Siuardus vero eo Siuardus.
dem nuntio accepto: propior paternę charitati, q̃ priuatæ paſſioni: haſtile qđ forte
in manu habebat altius pedi ſtupefactus immerſit: triſtitiæ ſalebra corpoream ne-
gligente moleſtiam: vt enim animi vulnus patientius ferre potuiſſet: corporis par-
tem grauius afficere ſtuduit. Quo facto ſimul fortitudinem mœroremq; detexit: Biornus.
fortunam ſuam inter calamitoſum filium, conſtantemq; partitus. At Biornus in-
ter teſſerarum iactus delato ad ſe paternæ mortis nuntio tanta vi correptum ma-
nu calculum preſſit: vt tabulæ quoq; cruorem digitis extortum infunderet. vbi ni-
mirum fortunæ iactum ipſa quam verſabat alea leuiorem eſſe didicit. Qđ audiens
Hella hunc trium parentis obitum fortiori animi robore ſuſtinuiſſe iudicauit: qui
nihil pietatis eius funeri pſtitiſſet: ideoq; ſibi Iuari ſuſpectiſſimam haberi virtutem
Iuarus vero petitis Angliæ partibus cum claſſem ſuam conferendi cum hoſte belli Iuari aſtus
impotentem animaduerteret: aſtum audaciæ præferens Hellam acumine tentat. in petendo
ſpatium arui quantum equino tergore complecti potuiſſet in ſequeſtræ pacis pi- aruo.
gnus expoſtulans. Et quidem quod petiit impetrauit. Rex enim paruo preces ſtare
autumans: a tanta hoſte exiguum magnæ rei loco expeti gratulatus eſt: ratus per q̃
breue tergus paululum ruris occupaturum. At Iuarus corio in exiles admodum
corrigias ſciſſum extracto: habilem exædificandæ vrbi agrū implicuit. Igitur Hella
prodigalitatis pœnitentia ſuccedente magnitudinem corii ſera æſtimatione colle-
git, diuiſam cuticulam rectius q̃ incolumem menſus. Quam enim exiguum ſoli cin
cturam credidit: ampliſſima iugera latius occupantem aſpexit. Iuarus vero condi
tæ vrbi abundæ ſuffecturos obſidioni commeatus inuexit. Ab inedia perinde atq;
hoſte defenſam haberi cupiens. Interea Siuardus ac Biornus cum quadringētarum
nauiū claſſe ſuperuenientes: bellum regi manifeſta prouocatione ſignificant. Idq;

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Helli ſupplicium. Subiectio Anglorũ octaua. Siuardi tumulus.

ſtatuto tempore exſecuti: compræhenſi ipſius dorſum plaga aquilam figurante affici iubent: ſæuiſſimũ hoſtem atrociſſimi alitis ſigno profligare gaudentes. Nec vulnus impreſſiſſe contenti, laceratam ſaliuere carnem. Taliter perempto Hella: Biornus ac Siuardus regna ſua reduces expetiuere. Iuarus Angliam biennio tenuit. Interea Dani perſeuerantiſſima bellum factione complexi: Siuardo cuidam atq; Erico regia gente creatis publicam detulere tyrannidem. Quos Regneri filii communiter mille ſeptingentarum nauiũ claſſe apud Sleſuicum adorti: ſemeſtri deleuere pugna. Colles indicio manent, nec minus is apud quem belligeratum eſt, ſinus Siuardi funere inclaruit. Iamq; præter Regneri filios regius propemodum interierat ſanguis. Exinde Biorno atq; Erico domum reuerſis Iuarus atq; Siuardus, quo tenaciores rebellibus frenos imponerent: in Dania reſederũt Agnerum Angliæ præferentes: qui repulſa prouocatus Anglorum opitulante Siuardo contemptricem ſui prouinciam incolis vacuefaciendo tenacia ſitu iugera cultore carere: q̃ inſolentem alere maluit, pinguiſſimaq; inſulæ rura: teterrima vaſtitate perfundens: deſertæ q̃ ſuperbæ regioni imperitare ſatius autumauit. Poſt hæc Ericum apud Suetiam Oſteni cuiuſdam malignitate ſublatum vlciſci cupiens: dum alienæ vindictæ arctius incumbit: ſuum hoſti ſanguinem erogauit. Dumq; cæſi fratris pœnas auidius expetit proprium: fraterne charitati funus impendit.

Erici cædis vltio. Agneri cædes.

Siuard⁹ rex lxiiii.

Itaq; Siuardus ſummis totius Danicæ concionis ſuffragiis paternum appræhendit imperium. Hic autem poſt editas late ſtrages domeſtica claritate contẽtus: toga q̃ armis illuſtris haberi maluit: omiſſoq; caſtrorum cultu: ex acerrimo tyranno exactiſſimum pacis cuſtodem agere cœpit: tantum decoris in ocio atq; vacatione conſtituens: quantum ante in victoriarum frequentia repoſitum autumabat. Adeo autem ſtudiorum eius mutationem fortuna fauorabiliter proſecuta eſt: vt ſicut ipſe neminem: ita nec ipſum quiſq̃ hoſtiliter laceraret. Idem fato functus Ericum admodum infantulũ naturæ magis q̃ regni aut pacis hæredem habuit: Quippe Ericus Haraldi frater tenerrimã eius ætatulam ſpernens: irrupta cum ſeditioſis patria: regium occupauit inſigne: nec erubuit laceſſita legitimi ducis infantia: adulterinam arripere poteſtatem: hoc ſe regno indigniorem comprobans q; imbellem eo ſpoliare ſuſtinuit. Igitur illũ ſceptro ſeipſum virtutibus exuit: & dum armis incunabula appetit: omni pectus virilitate nudauit. Neq; enim vbi cupiditas ambitioq; flagrauit: conſanguinea charitas ſedem habuit: ſed hanc inhumanitatẽ ſupernæ vltionis ira penſauit. Inter ipſum nãq; ac Guthormum Haraldi filium ſubito tanta clade cõfectum eſt bellum: vt eorum vtroq; cum innumeris aliis interempto: regia Danorum ſtirps atrociſſimis exhauſta cædibus: ad vnicum ſuperioris Siuardi filium redigeretur.

Ericus tyrannus.

Ericus rex lxv. ipius.

Hic conſanguineorum iactura regnãdi fortunam adeptus: vtpote propinquorum nece q̃ incolumitate felicior: relictis aliorum exẽplis per auiti negocii veſtigia decurrit. Repente nanq; ſtudioſiſſimus piratici muneris executor apparuit. Et vtinam in abolẽdo Chriſtianiſmi cultum temerarium Regneriani ſpiritus non egiſſet hæredem. Siquidẽ religioſiſſimũ queq; aut ſuppliciis inſequi:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

aut rebus exuere, exilioq; mulctare perſeuerauit. Sed fruſtra principium cauſer: cuius exitũ probem. Laudabilior enim eſt vita: cuius initiũ turpe, ſpecioſus finis abripit, q̃ cuius probabile exordiũ in culpas flagitiaq; decurrit. Siquidẽ Ericus ad ſalutares Anſgarii monitus ſacrilegę mentis errore depoſito quicquid per eiuſdẽ inſolentiã cõmiſerat expiauit: tantũq; in excolenda religione ſe geſſit: quantũ egerat in aſpernanda. Itaq; non ſolũ ſanioris diſciplinæ hauſtum docili animo traxit: verũ etiam primęuas maculas finali puritate perterſit. Hic filium Kanutũ ex Guthormi filia eademq; Haraldi nepte progenitum ſuperſtitem moriens dereliquit.

Erici conuerſio.

Aduentus ſancti Anſgarii.

HVius infantia manente regni pupilliq; tutor expoſcitur. verum quoniam huiuſce muneris aduocationem præſtare plærisq; vel inuidioſum, vel arduum videbatur: ſortitione virum legi placuit. Prudentiſſimi nãq; Danorum in tam excellenti negotio arbitrario delectu vti pertimeſcentes: plus alienæ fortunæ q̃ ſuis ſententiis permiſerunt. Electionis euentum fortuito magis q̃ ſolido conſilio delegantes. Quo euenit vt Ennignupus quidam ampliſſimæ atq; integerrimæ virtutis tam oneroſæ functioni humeros ſuos ſubmittere cogeretur: decretãq; ſorte amminiſtrationem ingreſſus, nõ minus vniuerſorum res q̃ ſingularia regis incunabula tueretur. Vnde & ei quidam parum annalium periti medium in faſtis locũ tribuunt. Cũq; Kanutus decurſis adoleſcẽtiæ ſpatiis ab annis virilitatem traxiſſet: amotis qui ſibi beneficium educationis impenderant: ex pene deſperato adoleſcẽte auctor inſperatæ probitatis euaſit. Hoc vno deflendus ꝙ abſq; Chriſtianæ religionis inſignibus e vita ad mortem tranſitum habuit.

Kanut⁹ rex lxvi.

SEd mox ad filium eius Frothonem rerum ſumma conceſſit: cuius fortuna armis belloq; alita/eo felicitatis exceſſit: vt ꝓuincias quæ a Danis quondam defecerãt priſtino adactas iugo/vetuſtis alligaret obſequiis. Qui etiam ſeipſum apud Angliam iampridẽ Chriſtianiſmi peritam ſolennibus aquis humectandum exhibuit. Cæterum priuatam ſalutẽ ſuam in publicam ęxhuberare cupiens: ab Agapito qui tunc ciuitatis Romanę ſacris præerat Daniam diuinitus erudiri petiuit. Qđ anteq̃ votis exſequeretur abſumptus eſt. Nam fatis ſuis Romanæ legationis pręcucurrit aduentum animo certe q̃ effectu ſuperior: tantũq; ſupernæ compenſationis ob pietatis propoſitum aſſecutus: quantum cæteris præſtatur ex opere.

Frotho. vi. rex. lxvii. Chriſtian⁹.

HVius filius Gormo cui ꝙ ex Anglia oriundus extitit: Anglici cognomen inceſſit: patre extincto promptiore fortuna q̃ diuturniore apud inſulam regiam adeptus eſt arcem. Dum enim Daniam diſponendæ eius gratia petiſſet ex Anglia: longam paruuli ſeceſſus iacturam expertus eſt. Quippe Angli libertatis ſuæ fortunam in eius abſentia reponentes: publicam a Danis defectionem moliẽdo: præcipitem rebellandi fidutiam induerunt. Sed quo eum Anglia inuidentius ſpreuit: hoc Dania fidentius coluit. Itaq; dum ad duarum prouinciarum vtrãq; auidas imperii manus porrexit: altera potitus: alterius irreuocabiliter dominationem amiſit. nihil vnq̃ fortiter pro ipſius recuperatione conatus. Adeo difficile prægrandia continentur imperia.

Gormo. iii. rex. lxvii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Haraldus iiii. rex. lxix.

POſt quem filius eius Haraldus Daniæ regnator inceſſit, ob hoc quidem obſcurioris apud poſteros memoriæ, egregiorũq; operum monimentis vacuus: q; regiarum opum ſeruator magis q̃ propagator extiterit.

Gormo. iiii. rex. lxx. impius.

POſt hũc Gormo arcem obtinuit: ſemper infenſi erga religionem animi: chriſticolarum perinde, ac teterrimorum hominũ reſpectum extinguere cupiens. Omnes huiuſce normæ participes vario iniuriarum genere fatigatos: quibus potuit calumniis inſequi non quieuit. Quinetiam vt priſcum delubris cultum reſtitueret templum in fundo Sleſuicenſi a religioſis conditum tanq̃ ſacrilegum aliquod impietatis domicilium: ab imis fundamentorum partibus demolitus eſt: quos ſuppliciis non attigerat ſacræ cellæ ſtrage puniens. Hic tametſi proceritatis habitu eximius putaretur: parum reſpondentem corpori animũ geſſit. Ita enim mores ſuos intra regnandi ſatietatem continuit vt ſeruata potius q̃ aucta maieſtate gauderet: ſatiuſq; tueri proprium: q̃ alienum inceſſere duceret: magis de acquiſitorum cuſtodia, q̃ acquirendorum incremento ſollicitus. Hic a maioribus coniugalia ſacra celebrare permonitus: Anglorum regis Hedelradi filiam

Thira virago fidelis.

Thiram nuptiali ſtudio inſecutus eſt. Illa vt erat grauitate atq; induſtria ante alias præſtans: conditionem pro eo attulit: non ante ſe ei nupturam præfata, q̃ Daniam ſub dotis nomine recepiſſet: eoq; pacto intercedente Gormoni deſponſa nocte qua prima genialem thorum conſcendit: ſponſum perſeuerantiſſimis precibus aggreſſa in triduum ſe virilis concubitus expertem dimitti petiuit. non ante rebus veneriis indulgere conſtituens: q̃ matrimonium creandis liberis efficax futurum aliquo per quietem præſagio didiciſſet: itaq; ſimulatione continentiæ matrimonii experientiam interpellabat cognoſcendę poſteritatis propoſitum pudicitiæ ſpecie tolerando, commerciumq; libidinis diſtulit verecundiæ figmento fortunam propagandæ ſucceſſionis explorans. Alii eam vt temperantia ſua thori ſocium Chriſtianiſmi ſacris adciſceret: maritalis lecti blanditias detrectaſſe coniectant. verum q̃q̃ iuuenis amori eius flagrantiſſimo animo inhæreret: alienæ tamen continentiæ q̃ propriæ voluptati obſequi prætulit: ſpecioſiuſq; nocturnis motibus imperare: q̃ lachrymoſa amicæ vota repellere arbitratus eſt: profectas ab induſtria preces pudicitiæ propinquas autumans: euenitq; vt qui mariti partes agere debuerat: pudicitiæ cuſtodem præſtaret: ne in capite nuptiarum ſtuproſæ mentis nota afficeretur quaſi plus libidinis viribus, q̃ propriæ indulſiſſet verecundiæ. Cæterum ne inconceſſum virginis amorem libidinoſo complexu præripere videretur: vicina latera, non ſolum alterius complexibus exuit: ſed etiam deſtricto mucrone ſecreuit. Atq; ex cubiculari lecto ſuum, ac ſponſæ diuiduum cõtubernium reddidit: ſed voluptatem quam gratuita humanitate diſtulit mox læta ſomnii ſpecie delibauit. Quippe profuſo in ſomnũ animo exiſtimauit duos alites coniugis ſuæ genitali parte prolapſos: ſed alterum altero grandiorem corpora ſupernę librantes prępeti cœlum volatu petere: exiguoq; tempore interiecto reuerſos, ſuis altrinſecus manibus

Prodigiũ.

inſediſſe. Secundo quoq; ac tertio paruula quiete recreatos propaſſis alis aeri ſe crediḋiſſe. Tandemq; minorem ex his ad ſe pennis cruore oblitis comite vacuum remeaſſe. Ea opinione attonitus vt erat ſomno preſſus indicem ſtuporis queſtum edidit. Ac totos penates tumultuoſo clamore compleuit. Quam ſpeculationem eo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ꝑcontãtibus famulis explicante. Thira felicem ſe prole futuram autumans omiſ-
ſo differendarum nuptiarum propoſito: caſtimoniam quam cupide precata fue-
rat: auidius remiſit. Cœlibatumq; ad Venerem transferens: ſponſo gratam ſuimet
potiendæ copiam tribuit / continentis animi virtutem admiſſi concubitus ſatieta-
te penſando: præfata minime ſe ei nupturam fuiſſe, niſi ex his adumbratæ quietis
imaginibus certiorem fœcunditatis ſuæ fortunam hauſiſſet. Itaq; vt vafro ita inu-
ſitato conſilio pudicitiæ ſimulatio in futuræ prolis agnitionem tranſiuit: nec ſors
opinionem eius fruſtrata eſt: breui enim Haraldi atq; Kanuti felix ꝓle mater appa-
ruit: qui cum virilem attigiſſent ætatem: exerta claſſe effrenatam Sclauorum in-
ſolentiam domuerunt: nec Angliam quidem immunem ab hoc vexationis genere
reliquerũt: quorum Edebrandus ingeniis delectatus / illatam a nepotibus vim vo-
luptatis loco habuit, ampliſſimi beneficii nomine teterrimam amplexatus iniu-
riam. Multo enim amplius virtutis in eorum fortitudine q̃ pietate repoſuit. Ideo-
q; ab infeſtis laceſſi: q̃ ab ignauis coli ſpecioſius duxit. Tanq̃ ex ipſo fortiſſimo indo
lis habitu futurum virilitatis eoꝝ ſpecimen peruideret. Non enim ambigere potu-
it quin extera quandoq; impetituri eſſent: qui materna tam audacter exigerent.
Adeo autem iniurias officiis antepoſuit, vt pręterita filia Angliam iiſdem teſtamẽ
to legaret auitum nomen paterno præferre non dubitans. Nec imprudenter: quo-
niam aliquanto ſpecioſius mares q̃ fœminas regni vſum decere nouerat: imbellis
filiæ ac fortiſſimorum nepotum conditionem ſeparandam exiſtimans. Quo euenit
vt Thira filios ſuos paternorum bonorum hæredes non inuidenter exhæres ipſa
conſpiceret. prælationem enim eorum honorabilem ſibi magis q̃ contumelioſam
fore arbitrata eſt. Iidem crebris piraticæ quæſtibus locupletati: ſumma cum fidu-
tia ſpes ſuas ad iniiciendum manus Hiberniæ promouerunt. Cuius rex, Duflina
quæ prouinciæ caput habebatur obſeſſa: cum paucis admodum ſagittariæ artis pe-
ritis coniunctum vrbi nemus ingreſſus: Kanutũ magna cum militum frequentia
nocturnis ludorum ſpectaculis interpoſitum inſidioſo fraudis circuitu vulnifica
procul ſagitta petiuit: quæ in aduerſum regis corpus incidens mortificum ei vul-
nus intorſit. Veritus autem Kanutus ne periculum ſuum hoſtes effuſo gaudio in-
ſequerentur: atq; ob hoc cladis ſuæ fortunam diſſimulanter haberi cupiens voce ſu
premos anhelitus reddente: ludos abſq; tumultuatione peragi iubet. Qua arte pri-
us Danos Hiberniæ potitores: q̃ ſuum Hibernis exitum notum reddidit. Quis au-
tem extinctum non plangeret: cuius diſciplina militum ſuorum victoriæ conſilio
q̃ ſpiritu diuturniore ſuffecit! Salus nanq; Danorum in vltimas anguſtias dedu-
cta: ac pene deſperationis periculis implicata: quia morientis ducis iuſſui paruit:
breui quos timuit triumphauit. Quo tempore Gormo ad vltimum ætatis ſuæ fi-
nem prouectus ingentem annorum ſeriem luminibus captus exegerat: ſenectam
ad vltimos humanæ conditionis terminos prorogando: magis de filiorum vita, &
incrementis: q̃ reliquo ſpiritu ſuo ſollicitus. Tanta autem maioris filii charitate te-
nebatur: vt a ſe occidendum iuraret qui prior ipſius exitum nuntiaſſet. Cumq; for-
te Thira haud dubium de eiuſdem exitio nuntium accepiſſet nemine id Gormoni
palam inſinuare audente: præſidium calliditatis amplexa: caſum quem ore prode-
re timuit: opere explicauit. Maritum nanq; regio cultu exutum: tetriore circunde-
dit, aliaq; doloris inſignia per quæ cauſam luctus aperiret, admouit: ꝙ antiqui
talibus inter exequiarum actiones vti conſueuerant. Acerbitatem mœroris habi-

Haraldi & Kanuti natiuitas & geſta.

Sclauorum ſubactio xv.

Angliæ ſubactio. ix.

Kanuti cædes.

Hiberniæ ſubactio.

tus aſperitate teſtantes. Tunc Gormo. En mihi inquit Kanuti fatum publicas! Et Thira id ipſum (ait) vt tuo potiꝰ q̃ noſtro declaratur augurio. Quo dicto marito mortem / ſibi viduitatis cauſam præbuit: nec ante filium q̃ coniugẽ planxit. Itaq; dũ viro nati fortunam exprimit: alterum alterius funeri ſociauit: amborũq; exequias paribus proſecuta lachrymis: huic coniugales / maternos illi planctus impendit: q̃q̃ tunc temporis magis ſolatiis erigenda: q̃ cladibus obtergenda fuiſſet.

Explicit Liber Nonus.

Eiuſdem Saxonis Grammatici Sialandici viri diſertiſſimi Liber Decimus Incipit.

Haraldus rex.lxxi.

Defuncto Gormone Haraldus hæreditariæ dominationis fortunam conſpicuæ fortitudinis operibus proſequi cupiens: traiecta in orientem piratica: circumpoſitum laceſſiuit oceanum. Sed abſumpto interim Hedelrado: q̃q̃ ſedulos quæſtuoſi negotii fructus decerperet: aliquanto plus tamen in auito fato amaritudinis: q̃ ex tyrannide voluptatis accepit. Dum enim eum fortuna cumulatius barbaris ditauit opibꝰ: Anglicis exuit: externaq; donatum præda, domeſtica atq; hæreditaria ſpoliauit. Siquidem Hedelradi filius Adelſtenus patris teſtamẽto ꝑterritus indignationem ſuam literis quibus Haraldus hæres ſcribebatur oppoſuit reciſſoq; parentis arbitrio / proprium æmulatus eſt. Igitur Noruagiæ rex obtuſi cordis homini ampliſſimæ rei ſummam ceſſiſſe ingemens potiendæ eius ſpe armata inſulam claſſe petiit. Cuius cum ſe Adelſtenus viribus minorem animaduerteret; conficiendæ pugnæ fidutia vacuus: bellum ad obſequium tranſtulit: beniuolentiam hoſtis quem armis propulſare nequiuerat: officiis capeſſere cupiens. Non ſolum enim regem amiciſſimo vultu, benigniſſimoq; excepit alloquio: ſed etiam quo ſalubrius patriam armis hoſtilibus liberaret: filio eius Haquino admodum tenero educationis impenſam pollicitus: regnum ſe pariter teſtamento legaturum promittit. Quam rem maxime vt Noruagicis armis aduerſum Haraldum vteretur oblatu dignam putauit. Eius nanq; ferociam pertimeſcens orbitatem ſuam gratuito hærede ſolari: q̃ violentum expectare ſatius exiſtimauit. Rapuit hoſtis cõditionẽ præceps: propoſitãq; pactionẽ amplexus / tantum de offerẽtis humanitate ꝓſumpſit: vt filium proprio ſpiritu chariorẽ inexploratæ eius fidei credere non dubitaret. Poſt hæc Haraldus reductis ab oriente copiis q̃q̃ ad impetẽdũ auũculi factũ præcipuis iuris viribus inuitari poterat: nihilominus impunitam eius ambitionẽ diſſimulatę indignationis patientia ꝓterire ſuſtinuit: iuſtiſq; operibus pie carere: q̃ crudeliter potiri maluit. Poſt paululum vero tẽporis Haquinus audito paterni fati nuntio / cum proficiſcendi gratia velis nauigationem inſtrueret: Magno ſuperuenientis Adelſteni impetu reuocatus pauliſper omiſſo ventorum vſu propius littori nauigium egit. A quo poſt cætera morum documenta, quibus quotidie informabatur: noui quid accepturum ſe ratus: ne inter epulas obſcuro ſe vultu gereret:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ſed magis in circũſpiciendis amicis hilari oculorũ habitu vteretur audiuit. Quem
enim Adelſtenus compluribus aliis honeſtatis pręceptis imbuerat: etiam aptos con
uictui mores ignorare paſſus non eſt. At cui parentis mors Noruagiam ceſſit pau-
lo poſt pręceptoris occaſus angliam patefecit. Veritus ergo Haraldus ne iniuriarũ
tolerãtia quę hactenus conſanguineę charitatis reſpectui dabatur / deinceps in igna
uię verteretur opprobriũ / & quod moderationis eſſet: vitio applicaretur: Norua-
gicę rei turbatione primã Haquino iacturã inferendam cõſtituit: domeſticis eius
viribus debellatis / externas facilius obterendas exiſtimans. Cum itaqꝫ res barbaras
regia executiõe tractaſſet: in Daniam reuerſus occurſu Haraldi Gunnildę filii ad-
uerſus eundem Haquinũ auxilia petentis excipitur: pollicentiſqꝫ ſe tributa daturũ:
ſi danicę opis beneficio efficacia partium ſuarum adiumenta ſumpſiſſet. Enimuero
inter acerbiſſimos rerum caſus clementiſſimã regis humanitatẽ expertus eſt. He-
uindo enim atqꝫ Karlholſtho pugnæ adiutoribꝰ receptis. lx. nauium claſſe donatus
petiti pręſidii compos abſceſſit: euenitqꝫ vt plus ſpei in auxilio danorũ q̃ metus in
ſua aduerſitate reponeret. Igitur nauigationẽ remenſus / aduerſus hoſtem naualis
pugnę copia non ſuppetente: terreſtrem exercuit. in qua Heuindus Haquinum vt
in primos pręliantiũ globos progrederetur hortatus: ipſum clarius ſui indiciũ ex-
hibentem: inuſitatę magnitudinis ſecuri petiit: attigiſſetqꝫ ni ſatellitum quidã ad
actum regi ferrum proprii corporis periculo fefelliſſet. In quem Heuindus tanta vi
deſtrictæ bipennis aciem egit / vt ferrũ medio corpori elapſum nullum inter artus
obſtaculũ reperiret. Quod cum terrę altius illapſum: genibus nixus abſtrahere co-
naretur: ab Haquino interfecti militis corpus cõſcendente perfoditur. Incertũ er-
go vter alteri plus pietatis impenderit: ille enim ſalutis ſuæ impendio regis fatum
repulit: iſte ſeruatoris ſui cladem ſpecioſiſſima vltione pẽſauit: cuius beneficio fatũ
effugerat, exitium vltus. Et quid huius militis opera clarius: qui alienę incolumita-
ti q̃ ſuæ propior voluntarium pro duce ſpiritũ erogauit: priuatęqꝫ mortis obiectu
ne publica ſociorum ſalus periclitaretur effecit? Interea Thoraluus quẽ Haquinus
ad exturbãda hoſtiũ terga in inſidiis collocauerat: ſuperueniens edito in aciem im-
petu Karlholſtho mortem / Danis fugam inflixit. Enimuero cęterorũ fortunã vnius
inclinauit occaſus. Haquinus autem palãtes pertinacius vrgere veritus / effuſas ſo-
ciorum habenas ſalutari conſilio reuocauit: ne qua improuidi militis incuria effici
poſſet, vt in victricem victę partis fortuna recideret. Igitur ęquales ambarum par-
tium ſtrages parem vtrobiqꝫ belli ſucceſſum effecerat. Nã etſi altera victoriæ pro-
pior vibebatur: cladibus victã ęquabat. Repetente vero claſſem Haquino incredibi — De ꝓdigio.
le memoratu monſtrum incidit, Iaculum nãqꝫ vago antipitiqꝫ diſcurſu ſuperne in-
ter auras oberrare conſpectum: non minore intuentes metu: q̃ ammiratione com-
pleuit. Siquidem in diuerſas partes dubiis reflexibus agitatum: figendi vulneris lo
cum exploratius proſpicere videbatur. Quod miraculum cunctis immani ſtupore
proſequentibus: incertiſqꝫ quidnam res tam inuſitata portenderet: ſubito caſus in
ſolius Haquini caput ſuſpectũ omnibus periculũ tranſtulit. Arbitrãtur quidã ma- — Haquini
trem Haraldi Gunnildam procurato maleficiis ſpiculo victi filii pœnas a victore — cędes.
ſumpſiſſe. Haraldus itaqꝫ inſperato hoſtis exitio regnãdi fortunã adeptus: triennio
ꝓmiſſum Danis bonæ fidei vectigal exhibuit. Ea tẽpeſtate Sturbiornꝰ Suetici regis
Biornonis filius a patrui Olaui filio Erico regno ſpoliatus: ꝑtẽdi auxilii gratia ad
Haraldũ cui Thyra mater extitit cũ ſorore Gyritha ſupplex migrauit, tãtoqꝫ apud

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

eum paratiorem amicitiæ locum repperit : quanto illi eiuſdem ſororis ſuæ matri-
monium liberalius permiſit. Poſt hæc Haraldus armis Sclauia potit⁹ apud Iulinũ
nobiliſſimũ illius prouinciẹ oppidum Sturbiorno duce cõpetentia militum præſi-
dia collocauit. Quorũ piratica egregio animorũ robore celebrata / ac finitimis pau
latim tropheis alita: eo demũ ferocitatis exceſſit : vt continuis nautarum cladibus
ſeptẽtrionalem repleret oceanum. Ea res plus danico imperio ꝗ vllum terrenẹ mi-
litiæ negotium attulit. inter quos fuere. Bo. Vlff. karlſhefni. Siualdus aliiq; cõplu-
res. quorum prolixam enuntiationem tedio ꝗ voluptati propinquiorẽ ſtilo ꝓſequi
ſuperſedeo. Inter hæc Sturbiornus vltionis aculeo laceſſente: acceptam iniuriã ꝑen
ſare cupiens: Haraldo in opem accito: memorem damnorũ iram aduerſus inuiſam,
Otho cęſar Erici dominationẽ deſtrinxit. Cuius rei gratia Haraldus hallãdiã proficiſcẽs: theu
tonicæ irruptionis nuntium: quæ a cæſare Othone gerebatur accepit. Igitur alie-
næ rei impetitionem ꝗ propriẹ defenſionem languidiore ſtudio ꝓſecutus : exter-
næ pugnæ propoſito domeſticæ curam antepoſuit : reflexoq; in Iutiam curſu : ad
opem oppreſſis ferendam præcipiti celeritate contendit. Sed eo ſuperueniente: cæ-
Lymfiord. ſar Iutiam vtpote regio ductu vacuam nullo reſiſtente permenſus cum lymici ſi-
nus obiectu tunc temporis Wendalam aquis claudentis: vlterius excurrere vetare-
tur. coniecta in vndas lancea, non ſolum iter ad eydoram reflexit / verũ & ſimillimũ
Othſwnd. fugæ reditum habuit. Siquidem haſtam cuius vſum habebat: maritimos in fluctus
relinquendi monumenti gratia iaculatus: ſuum freto vocabulum indidit. Verũ vt
impetu grauis: ita exitu vanus apparuit. Haraldus quippe ardentiſſimo curſu abſ-
cedentes hoſtium reliquias inſequutus: Epponem extremi agminis ducem cum iis
Sturbiorni cædes. quos repperit / trucidauit. Interea Sturbiorn⁹ contumelioſa militum adhortatione
compulſus : fortunam ſuam temere ſociorum fortitudini credidit / inq; proprium
exitium ruens regiarum partium reditum ſtolida præceſſit audacia. Bellum enim
prępropere auſus: rebus Sueonum per incuriam laceſſitis occiditur. Et ſane hoſti-
Thyræ munimentum. libus gladiis vltro iugulum ſubiicit : quiſquis in vrgenti aliquo diſcrimine magis
alienæ temeritati, ꝗ propriẹ obſequitur prouidentiæ. Poſt hæc Thyra quo patriam
a clandeſtinis exterorum irruptionibus tutiorem præſtaret : quantum a Sleſuico
Danne-wyrcke. ad occidentalem oceanum patet: vallo foſſaq; proſcindere aggreſſa eſt. Superq; ia-
cto aggere tenaciſſimi operis terrenum molita eſt munimentum. Cui poſtmodum
Waldemari regis Abſaloniſq; danicẹ gentis antiſtitis: conſimilis erga patriam pie-
tas murum cocti lateris ſuperiecit: vti potius veteris valli occiduos lapſus ſolidior
nouæ molis ſtructura reficiceret: ꝗ debilem eius ſitum crebrior in poſterum ruina
ſubmitteret. Siquidem priori munitione fundamenti loco vſi imperfectũ fœmineæ
virtutis propoſitum virili prudentia compleuerũt. tanto excellentius opus edentes
quãto ſe muliebri nouerant induſtria clariores. Eadem quoq; cũ ſub ſpecie fœminæ
virilem animũ gereret, Scaniam Suetica dominatiõe compreſſam prẹſtãdi tributi
onere liberauit. Itaq; hinc muro inde armis hoſtem repellens diuerſis patriæ fini-
bus par tutelẹ beneficium peperit. Interea defuncto apud Noruagiam Haraldo fi-
Haquini rebellio. lius eius Haquinus patriam hẹreditariẹ penſionis ignominia exuere cupiens cum
Haraldum auditis quæ Cẹſar apud Iutiam geſſerat germanicis diutile bellis impli
Haraldus rex chriſtianus efficit. candum ſperaret / palam detractandæ ſtipis audaciam præbuit / plus ſpei ac fiduciẹ
ex Saxonicis armis ꝗ ſuis viribus capiens. Verũ Haraldus rebus cũ imperatore cõ-
poſitis: cõſortium catholicẹ religionis amplexus diuinam humanãq; pacem regno

ſuo conciliauit. Sicq; Haquinum conceptę inaniter ſpei irritum reddens: ſeipſum errore, patriam pręliis liberauit. Comperta vero Haquini defectione tanto in Noruagicæ iuuentutis contumaciam aſperius animaduertendum putauit: quãto eam aduerſum ſe ceruicem inſolentius extuliſſe cognouit. Miſſa igitur aduerſus hanc iulinę piraticæ manu / Bo atq; Siualdo ducibus cõtemptus ſui vltionem mandauit. Quorum Haquinus: perſpectis copiis cum intolerabile rebus ſuis onus imminere cognoſceret: excipiendi eius materia non ſuppetente: tanq̃ humanæ opis diffidentia: diuinam amplexus ſuperos inuſitato piaculo propitiandos curauit. Duos ſiquidem pręſtantiſſimæ indolis filios hoſtiarum more aris admotos potiendę victoriæ cauſa nefaria litatione mactauit. Nec ſanguinis ſui interitu regnum emere dubitauit. Patriſq; nomine q̃ patria carere maluit. Sed quid hoc rege ſtultius / qui gemmã chariſſimorum pignorũ ſtragem incertis vnius pugnæ euentibus impendẽdo fortunam belli parricidio petere, & orbitatem ſuam muneris loco diis bellorum fautoribus erogare ſuſtinuit / Quo euenit vt Dani manum cum eo nauali certamine conſerentes: quocunq; militaris diſcurſus impetum contuliſſent infeſtam nymbi vim qua tanq̃ ab hoſte lęderentur exciperent. Cæterum cohorti imbris maleficium, ita noſtrorum vertices inuſitatis grandinis ictibus conuerberauit: vt eorum oculi veluti quibuſdam nymborum ſpiculis laceſſiti proſpiciendiq; penitus facultate defecti, grauiorem ab elementis pugnam q̃ ab hoſte ſentirent. Accidit ergo vt Noruagienſes cœli q̃ ſuis viribꝰ feliciores Danos diſtrictam aduerſum ſe numinum iram haut dubie ſentientes: ante fuga q̃ cædibus implicarent. Inter quos karlſhefni ac Siualdus a victoribus capti, q̃q̃ dimicando ſpecioſiſſimam rei militaris operam ediſſent: aliquanto tamen plus laudis in vinculis q̃ prælio meruerunt Haquinus eñ celeberrimã danicę iuuentutis fortitudinem exploratius noſſe cupiẽs: duos qui captiuorum patientiam plenius experirẽtur admouit. Tantum enim virium animis eorum a natura inſitum eſſe fama fuerat / vt etiam receptis in vultum ictibus: ne leues quidem ſuperciliorum nutus ederẽt / atq; aduerſus omne percuſſoris irritamẽtum in eodem animũ habitu continerent. Cuius experientię gratia prior Siualdus ingẽti ſatellitis fuſte percuſſus: oculos motu vacuos prębuit. Quinetiam eo minus fortunę ceſſit: quo miſerius virtutis ſuę experimentum habuit. Nec minus in reliquo mentis robur apparuit. Karlſhefni enim alium diſtricta ſecuri capiti ſuo imminentem pulſu pedis humi proſtrauit. applicatumq; ceruici ſuę ferrum manibꝰ ferire conantis excutiens, vt erat vinculatus arripuit: queq; lapſu affecerat, capite ſpoliauit. Enimuero vt ſtrenuo ita impigro niſu periculum audacia pręcucurrit. Neq; enim captiui virtꝰ inter vinculorũ ſtridorem vigore ſuo exui potuit, quin & inter grauiſſimas contumelias: eo clariorem fortitudinis ſuæ experientiam prębuit: quo incitatiorẽ fortunę aduerſum ſe fremitũ ſenſit. Sed nec illi aut mortis propinquitas aut cathenarũ cõtumelia quo minus liberũ fortitudinis opꝰ ederet, obſtare valuit. Quorũ conſtãtiam ammirans tyrãnus: vt vtroq; potius bono milite vteretur q̃ in vtrũq; animaduerteret: remiſſionẽ pœnę, dũmodo partes ſuas fide atq; amicitia colerent pollicetur. Illi vero violentũ obſequiũ vitę reſpectui erogare indecorũ putãtes vtpote alienæ fidei q̃ proprię ſaluti propiores: cõditione inſolẽtius ſpreta: turpi pacto progandi ſpiritꝰ beneficiũ expetere noluerũt. Quo viſo Haquinus ne patientię punitor magis q̃ ꝓbator exiſteret: virtuti eorũ incolumitatẽ tribuendã putauit Haraldum vero duos ex Gerytha filios ſuſtuliſſe memorię proditum eſt. Quorum

Piaculum nouum.

De malitia Haquini.

Dani victi

Virtus danorum captorum.

Haquinus virtuti concedit.

Haraldi proles.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Haquinus dux fortis.

maior Haquinus excellentiſſimę indolis habitu/ac feliciſſimis naturæ incrementis/
fratris Suenonis fulgorem ſuppreſſerat. Idem Sembos aggreſſus cum militum ani-
mos periculoſi belli reſpectu aliquanto infractiores animaduerteret: quo melius flu

Stratagema.

ctuantibus fugę ſpem demeret, ignem ſubductæ claſſi ſubiecit. eoq; neceſſitatis du-
ramento imbecillitatis ignauiā reppulit. effecit enim vt nauigiorū facultate defecti
reditū victoria ſtruendū aīaduerterent. Itaq; quo ęquiore animo ſeipſum claſſe ſpo
liauit: eo tutiore hoſti ſpolia detraxit. Miſerta eſt tunc profecto fortuna danici du-
cis: a nauigiorum iactura nautarum præſidia mutuātis: cum ſummam claſſis ino-
piam opem victorię cerneret. Igitur vt prudenti ita periculoſo conſilio ſalutarē mi
niſtrauit euentum. Potiti enim Sembia dani necatis maribus fœminas ſibi nubere

Dani vaſtauerūt Sembiam.

coegerunt. reſciſſaq; domeſticorū matrimoniorū fide: externis auidius inhærentes
ſuam cum hoſte fortunam cōmuni nuptiarum vinculo partiti ſunt. Nec immerito
Sembi ſanguinis ſui cōtextum a danicę gentis familia numerant. Adeo enim capti-
uarum amor victorū animos cæpit: vt omiſſa redeundi cupiditate/barbariem pro

Thyrę mors.

patria colerent. Alienis ꝗ ſuis coniugiis propiores. Poſt hæc Thyra danicę maieſta
tis caput abſumpta eſt. Cuius corpus Haraldus ampliſſimo funere elatum magno
cū omniū plāgore nō longe a patris tumulo ſepulturæ mādauit. Neq; enim tā acri
iactura cuiuſꝗ penates mœroris expertes eſſe poterant, priuato funere publicam
patrię fortunam exſpiraſſe credentes. Vbi nunc quoq; ſacrariū perſpicere eſt/duo-
rum cōiugum ſocialibus buſtis interſitum. Nec ſilentio implicandū quod ſequitur

Toko ſagittator optimus.

Toko quidam aliquādiu regis ſtipendia meritus officiis quibus cōmilitonum ſtu-
dia ſuperabat complures virtutum ſuarum hoſtes effecerat. Hic forte ſermone in-
ter conuiuas temulentius habito: tam copioſo ſe ſagittandi vſu callere iactabat: vt
pomū quantūcunq; exiguum baculo e diſtantia ſuperpoſitū prima ſpiculi directio-
ne feriret. Quæ vox primū obtrectātium auribus excepta/regis etiam auditum at-
tigit. Sed mox principis improbitas patris fidutiam ad filii periculū tranſtulit: dul
ciſſimum vitę eius pignus baculi loco ſtatui imperans. Cui niſi promiſſionis auctor
primo ſagittę conatu pomū impoſitum excuſſiſſet: proprio capite inanis iactantiæ
pœnas lueret. Vrgebat imperium regis militem maiora promiſſis edere alienę ob-
trectatiōis inſidiis parum ſobrię vocis iactum carpentibus. Itaq; ex dictis etiam non
dictorum effectui obligabatur. Euenitq; vt conatus ſuos ad id quod minus præſu-
mebat erigeret: & quod parum profeſſione coluerat, plenius experientia celebraret.
Neq; enim ſolida virtus tametſi detractionū laqueis implicata: iuſtam animi fidu-
tiam abiicere potuit. Quinetiam eo certius quo difficilius experimentum accepit.
Exhibitū itaq; Toko adoleſcentem attentius monuit: vt ęquis auribus/ capiteq; in-
deflexo ꝗ patientiſſime ſtrepitum iaculi venientis exciperet. Ne leui corporis mo-
tu efficaciſſimę artis experientiā fruſtraretur. Præterea demendę formidinis con-
ſilium circūſpiciens: vultum eius ne viſo telo terreretur auertit. Tribus deinde ſa-
gittis pharetra expoſitis prima quā neruo inſeruit ꝓpoſito obſtaculo incidit. Cui
ſi fortuna caput adoleſcētis obieciſſet, haut dubie in patris periculū nati pœna reci
deret. ſpiculiq; error percuſſorē percuſſi exitio ſociaſſet. Virtutē ergo patris an in
genium filii impenſiori ammiratione ꝓſequar ambigo. Quorū alter artis ſuę pru-
dentia parricidiū cauit/alter corporis animiq; patientia ſibi ſoſpitatē peperit, patri
pietatem ſeruauit. Enimuero iuuenile corpus ſenilē animū roborauit. tantū fortitu
dinis in expectando iaculo exhibens/quantū peritię pater in emittendo præbuerat.

Itaqꝫ conſtantiæ ſuæ beneficio, ne ſibi ſpiritus: patri ſalus eriperetur effecit. Interrogatus autem a rege Toko cur plura pharetræ ſpicula detraxiſſet cum fortunam arcus ſemel duntaxat experimento proſequi debuiſſet! vt in te (inquit) primi errorem reliquorum acumine vindicarem: ne mea forte innocentia pœnam: tua impunitatem experiretur violentia. Quo tam libero dicto & ſibi fortitudinis titulum deberi docuit & regis imperium pœna dignum oſtendit. Sed iis neceſſitatum procellis erutum paulopoſt par mali tempeſtas implicuit. Haraldo enim eius ſe artis qua Finii niuales ſaltus peragrant peritiorē iactanti: Toko in conſimili genere laudis ſuam auſus cōferre virtutē: apud collam rupem editæ profeſſionis experimentum prębere compellitur. Sed quod minus exercitio celebrauerat: plenius a virtute mutuatus eſt. Eminentis enim ſcopuli cacumine conſcenſo exiguo ſe fuſti credidit. lubricaſqꝫ plantis tabulas adaptando, rapidum in præceps vehiculum egit. Cuius præcipiti raptu in præruptos ſilices actus: nihilominus debitum eius regimen intrepida manu continere ſuffecit. Neqꝫ illi aut periculi magnitudo/aut vllus animi ſtupor quo minus firmo ſe corpore contineret officere potuit. Exterruiſſet aliū conſpecta pręcipitii immenſitas: atqꝫ anteipſum periculi ingreſſum plena metus hebitudine confeciſſet. Tandē illiſo cautibus vehiculo cui inſiſtebat excuſſus, fortuito fuſtium fragmento ſolidum incolumitatis præſidiū reperit, fatoqꝫ alioqui propinquius felici naufragio inſperatam ſalutis anchoram appręhendit. Enimuero acrius cliuo impactus perfracti vehiculi dāno tutum curſitandi euentum habuit. Niſi ēm impetum eius inuia petrarum robora vaſtęqꝫ voragines interpellaſſent/haut dubie procurſum ſubiectū rupi pelagus excepiſſet. Vbi a nautis exceptus inuiſo regi triſtiorem fortuna ſua famā reliquit. Vehiculo quoqꝫ fragmenta a nauigantibus inter vndas reperta falſo periculi eius fidem auxerant. Ipſe vero ſuſpectam Haraldi pręſentiam reputans ꝙ virtuti ſuę pręmiorum loco pericula proponi cognoſceret: ſtudiorum ſuorum exercitia ad filii eius Suenonis militiam contulit. Poſt hæc Haraldus totam regni claſſem exerens: ne paruo apparatu magnę molis pondus aggrederetur, iunctis hominū boumqꝫ copiis inuſitatę magnitudinis ſaxum Iutico littore repertum quo matris tumulum inſigniret, abſtrahi iuſſit. Interea qui cum Suenone claſſi præerant Haraldi imperium tum quia diuino cultui fauorem tribuerat: tum quia inuſitatis plæbem oneribus adigebat peroſi: Quendam compoſitum & ſubornatum qui Suenonem an arma aduerſus patrem ſummere: regnoqꝫ potiri vellet: callide percunctaretur inducunt. Quo mandato Sueno ad regnum parricidio petendum adductus, percunctanti grates habuit. libenterqꝫ ſe patrię dignatione vſurum reſpondit. Quo accepto maiores exploratam eius cupiditatem ſecurius amplectentes: occultis animorum commentis audacter euidentiam præbuerunt. Enimuero quod clandeſtinis motibus texerant apertius exſecuti, continuo regem cum publica acclamatione decernunt. Inter hæc Haraldus circa tractum lapidis occupatus: quendam ſuorum e claſſe ſuperuenientem arctius percunctari cœpit: An tantā alias molē mortali manu tentatā cōſpexerit. Ille ſe maioris pōderis ductū humanis viribus effectū recēter oculis ſubieciſſe cōmemorat. Qđ rege crebris percūctationibus ꝓſequente: Nuper inquit cū dania tibi ſubduceret interera: ipſe vter oneroſior tractus extiterit penſes. Ita Haraldus cū alieno iudicio cœpti gloriā q̄rit: erepti regni nuntiū accepit. Pœnituit tūc regē pecudalib⁹ iugis humanas alligaſſe ceruices. Nā cū omiſſo vehendæ molis ꝓpoſito tractū ſaxi in belli apparatū conuer

Tokonis libertas in reſpondēdo.

Kulden i. Skone.

Dani ab rege iugo adacti.

Sueno rex lxxii.

Sera Haraldi pœnitentia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

tere voluiſſet: grauiſſimum militis ſupercilium expertus eſt. Exercitus namq; tam probroſi officii contumelia laceſſitus: pro quo iugum tulerat/arma capere recuſauit. Neq; enim maieſtatis imperio aut prece adduci potuit: vt eius capiti incolumitatem quæreret: qui omnium ceruices erubeſcenda iuſſione damnaſſet. Nõnulli tamen popularis ſententiæ expertes inter publicæ conſternationis procellas conſuetа ſe erga regem charitate geſſerunt. Quibus adiutoribus vſus dum filii conatus armis elidere nititur: acrius ſanguinis ſui viribus oppugnatur. Siquidem bello a Suenone victus, fugam ſuam Sialandię credidit: contractiſq; ex ea viribus: rurſum conſimilem fortunæ habitum nauali ex certamine retulit. Iamq; domeſticis exuto copiis: externa manus imploranda reſtabat. Igitur relicta patria Iulinum danicis armis refertum: vtpote fidiſſimum militię ſuę gremium exilio petiuit. Interea Sueno nondum paterno odio pietatem violaſſe contentus: conciliandæ ſibi plębis gratia effuſis impietatis habenis delendorum ſacrorum curam/animo pertinacius ſumpſit: omniq; diuinitatis cultu patria eiecto victimarios templis/aris libamenta reſtituit. Quem rurſum pater mixtis danorum Slauorumq; copiis, apud helgenes littus aggreſſus: diem pręlio tam fugæ q̃ victorię alienus extraxit: in quo defatigati exercitus nectendæ pacis gratia poſteram lucem colloquio tribuunt. Cum forte Haraldus creandæ compoſitionis fidutia licentius euagatus in anguſtiores nemoris partes cõceſſit. Vbi cum exinaniendi ventris gratia arbuſtis inſideret/a Tokone iniuriarũ ſuarũ vltionẽ ſitiente ſagitta vulnus excepit: ideq; ſautius a ſuis Iulinum relatus: celerem vitæ exitum habuit. Corpus eius Roſkildiam miſſum apud ſacrarium nuper ab ipſo conditum ſolẽnem ſepulturæ locum recepit. Ingrata enim olim bonorum ſuorum patria piiſſimi ducis opera ſera animaduerſione complectens: quod minus vitæ eius præſtiterat: funeri plenius deferendum putauit. Omnibuſq; humanitatis neruis exequiarum cultui inſiſtens, cuius ſpiritũ ſuperbe oderat/clementer cineres amplexata eſt.

Haraldus victꝰ exulat

Suenonis impietas in chriſtianitatem.

Haraldi cędes.

DEfuncto Haraldo Sueno proſperam ſibi in diuina ſæuiendi occaſionem veniſſe gauiſus: totam religionis ſtirpem ab radice conuulſit: eoq; auctore Dani ſuſceptum diuinitatis cultum repetita ſuperſtitione mutarunt: hoc liberius erroris ſui recurſum complexi: quo certius amariſſimum eius repræhenſorem accidiſſe cognouerant. Quam temeritatem vindex contemptus ſui diuinitas nõ parua rerum acerbitate penſauit: auctorem eius triſtiſſimis fortunę viribus inſecuta. Ipſum namq; deſerendæ religionis ducem: perq̃ grauiter affectum violentiſſimis caſibus implicare non deſtitit: lætiſq; ſucceſſibus ſpoliatum, amarum vitæ vſum experiri coegit. Quippe a Iulini oppidi accolis piratica daniam inceſſentibus captus facta ſibi redimendi poteſtate: corpus ſuum auro ſemel, argento bis rependendum promiſit. Ea ſumma a Danis ob deſerta ſacra nimio eum fauore proſequẽtibus attributa patrię reſtitutus: nihilominus oculos denſiſſimis ignorantiæ tenebris obfuſos conſpicuę lucis radiis admouere contempſit. Enimuero plenum nequitię portentũ paternoq; animo parũ reſpõdens: ab eximio eius ſplẽdore in profundũ caliginis ſecedere nõ erubuit. Sed cui ꝓpria dãno labes extitit: aliena vſui benignitas fuit. Idem ſecundo conſimili fortuna affectus nobiliũ liberis vadibꝰ pro ſe datis prioriſq; ſummę pactiõe interpoſita redẽptiõis pręſidiũ ĩpetrauit. Sed cũ ꝓmiſſum

Suenonis regis. lxvi. impietas.

De Suenonis prima captione.

De ſecũda captione Suenonis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ęs ex proprio fiſco ſoluere nequiret:omnibus qui pro ſalute eius filios proprio ſpiri
tu chariores prędes dederant:nunc publicę:nũc priuatim ſaltus ac nemora vendi-
tabat eorũq; pretiũ protinus captiuitatis ſuę auctoribꝰ numerauit.Enimuero Sca-
ni ac Sialēdenſes cõmunes ſiluas publico ęre cõparauerũt. Apud Iutiã vero nõ niſi
familiis propinquitatis ſerie cohęrētibus emptionis cõmunio fuit. Eo tēpore pira-
ticę vſus noſtris creber:Sclauis perraꝛus extitit.qui ob hoc latiꝰ ad eos manare cœ
pit: ꝙ Iulini oppidi piraticæ ſtudiis aduerſum patriã vſi eo maxime danis quod ab
ipſorũ ingeniis traxerant nocuerunt.Quem incurſationis morē noſtris annis Wal-
demari regis maximiq; pontificis abſalonis:ꝓpenſæ pro ciuibus excubię domuerũt
Quorũ ſtrēnuo interuentu tranquillus terris cultus geritur: tuta aquis nauigatio
celebrat̃.At Sueno oporeſſionũ ſuarũ vindictã ſitiens : maximeq; Iulinũ perinde ac
ſceleſtiſſimi cõtubernii domiciliũ armis euertere cupiens: Sinũ quo Møen inſula a
falſtria ſecernitur:Regia claſſe cõpleuit.Qui cũ ſe mox in Sclauorũ effuſurus pro-
uinciam videretur:qui Iulini cõſtiterãt audacter callidi impetũ hoſtis arte pręcur-
rendũ duxerũt.Nam cũ muniēdę claſſis gratia nocturnas a danis circuiri,vigilias
noſſent:delectos remiges ſubornauerũt. Qui mane anticipato vigilũ more ſimula-
toq; ab excubiis reditu:frequentē liburnis portũ breui lintre ꝑmēſi cũ ad regis vſq;
nauigiũ proceſſiſſent : eſſe gubernator dixit quod ſecretius eũ noſſe admodũ opor-
teret. A quo rex noctu exploratę rei nũtiũ afferri ratus:detracto nauigii tegmine:
capiteq; exerto,veluti familiaris colloquii gratia accliue vocãti corpus p̄buit.Quē
vt ille inſidiis opportunũ animaduertit : ſubito ceruicē eius per q̃ violēto amplexu
corripuit.liburneq; detractũ apparitorũ ope myoparoni ſuo iniiciendum curauit.
Nec ſegniter fugã nautę cõcitatis remorũ ictibus expetebãt.Ita præſidiũ ſtrennuæ
calliditatis amplexi:quod armis nequibãt,inſidiis promouerũt.Igitur qui paulo an
te in maieſtatis faſtigio fulſerat : tunc barbarorũ miſerabile mancipiũ cõtumelioſo
ludibrio fortunę effectus: Neſcio patris maior:an religionis iniuria prouinciã quã
parentis exilio violauerat:miniſtrã carceris vltriceq; parricidii ſenſit:patriã quã ſa
cris ſpoliauerat:etiã opibus exuere neceſſe habuit.Neq; enim ocius a ſuis iuuari po
terat vtpote quibus primũ detrahenda nauigiis tegmina: aptandi foris remi:extol
lendęq; vndis anchorę fuerant.Ceſſit igitur expeditio fraudi.Nec barbariem abſq;
regio ductu petere auſa:ſoluta claſſe domeſticis militem littoribus reddidit.In qua
fortunę violentia Sueno virili defectus auxilio:fœmineum expertus eſt. Nam cum
exhauſtis regni opibus ne aurũ quidem redēptioni eius ſuppetere videretur : tan-
ta ei matronarũ humanitas affuit:vt detractis aurium inſignibus / cæteroq; cultu:
certatim digeſtam pondere ſummã explerēt.plus cõmodi in ſalute prĩcipis q̃ amœ
nitatis in ornamentorũ ſuorum ſpecie reponētes. Adeo in liberãdo eo vterq; ſexus
vniꝰ humani voti curã habuit.Ita matronalis ſtolę publicũ culmen priuatis faculta
tibus emere voluptati magis q̃ oneri fuit. Neq; eñ eius capiti incolumitatē publi-
cę ſtipis impēdio petere dubitatũ eſt: qui primꝰ deſerēdæ religiõis cõſtãtē ſe geſſiſ-
ſet auctorē.Eñuero ignara ꝑditiõis ſuę patria:ſummũ ſcelꝰ, ampliſſimis beneficiis
repēdere pietatis loco duxit, parentis ac numinis violatorē indebito gratulationis
officio ꝓſequuta:quodq; pœnis expiandũ fuerat:obſequiis penſans.Quãto eñ Ha-
raldi odio tenebat̃ tãta Suenonis charitate flagrabat.auctorē religiõis faſtidio:aſp-
natorem beniuolentia inſequendo . Ita populus ſacrilegi animi probator : religioſi
punitor:quãtum in patris ſanctitatem contemptus : tantum in filii labem honoris

Tertia Sue
nonis ca-
ptio.

De indulgē
tia mulierũ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

cõgeſſerat.cultūq; eius quia ſacrorū morē abrogauerat:copioſa fauoris indulgētia
proſequutꝰ:ter regē a piratis captiuū interpoſita munerū pactione receperat.Nec
Hęreditatis ius fœminis datum. illi quidē ad pręmia matronarū obſequio exſoluēda ingrata mens fuit.Nā fœminis
deinceps participādarū hęreditatū ius a quibus ante lege repellebātur indulſit.Vt
autē argētū priori ſummę debitū cõtraheret:agros ac latifundia vęnire iuſſit.vtq;
ab exteris ipē vęniit:ita vęnalē ſuis patriā fecit.Ita neſcio in acie miſerior an felicior
fuerit:q̃ quātū eius corpori detraxit:tantū ſenſui pepcit.opeſq; artuū cõſūptiōe ſer
uauit.Cęterū barbari nōdū rebꝰ eū exuiſſe cõtēti:truculētiꝰ affectū iurare etiā irā
remiſſurū cõpellūt.gemina miſerū pactiōe torquētes.Sed alterā exhibere difficile:
alterā admittere turpe.Opes em̄ hoſti fundere neceſſitati cõuenit:iniurię vero re-
ſpectū abiicere:pœnaſq; impunitate penſare:vicinū rubori beneficiū eſt.Siquidē vt
violētię cedere infirmū:ita vindictā eius abdicare probroſum.Quippe ſupra vires
cogi q̃ viribꝰ remiſſe vti ſpecioſius. Nec ſegniter exuēdę captiuitatis cupidꝰ ſacra-
mēto omittēdę vltionis exhibito ꝓpoſitæ cõditiōis partes admiſit,hoſtēq; nõ minꝰ
fruēdę ſecuritatis beneficio q̃ auri impēdio locupletauit, hoc magis ſeruilē ſe exhi-
bens quo turpius libertatē impetrare ſuſtinuit.Tantū autē trāſſugarū erga patriā
charitas valuit vt cū regiā danorū ſtirpē ad vnicū Haraldi filiū redactā eſſe cogno
ſcerēt:quo minus alienis ſūma cederet/ſaluti ipſius parcēdū exiſtimarēt. Quāobrē
opes eiꝰ nõ exitū ſitientes,egeſtatē ſuā cenſu ſolari q̃ ſanguine maluerūt. Nec tamē
erga deſertorē ſacrorū principē diuinę correptiōis aculei quieuerunt.Nā Suetiam
quoq; danorū rebus infeſtā fecere.Cuiꝰ rex Ericus agnomē a victoriis mutuatꝰ per
Haraldū iāpridē latā Stybiorno aduerſus Sueones opē memorię ſubiiciēs:ꝑq̃ gra
uiter in Suenonis caput exarſit. Vtq; ſui vindictam perageret:exercitū in daniam
traiecit:expugnatiōe filii parentis noxam penſare cupiens.Qz̃q̃ enim eum arctiore
materni ſanguinis nexu contingeret:iram tamē affinitati prętulit: eo quidē fiden-
tius ꝙ Suenonis fortunā ſępius ęgram atq; fractam,ac crebris detrimentorū incur
ſibus laceſſitā: ſuam iugiter in ſummo felicitatis cardine verſatam nouerat. A quo
Sueno bello Scanico victus:relicta excellentis pulchritudinis filia Thira auiæ no-
men referente:quæ qua matre orta fuerit ignoro: Olauum Thirgonis filiū Norua
gię regimē gerentem exilio petiuit.eo quidē ampliori ſpe ꝙ patrem eius iampridē
regno exactū Haraldi ſuccurſu reſtitutionē impetraſſe meminerat.Is q̃q̃ regio nō-
dum titulo cenſeretur:regiis tamē partibus pleno ꝓcurationis officio fungebatur.
Quo beneficio q̃q̃ obligatus eſſet Olauus : nihilominus debitā patris eius meritis
gratiam referre negligēs:profugum ac ſupplicē ſpreuit.Omniaq; momenta petitæ
opis abnegans:nullū pene miſero ſuffragiū præbuit.Neq; enim exuli ſuccurrit:nec
aſpernatur illum a ſe repelli,a cuius parente ſuus patrię redditus fuerat.Cuius re-
De miſeria Suenonis. pulſę Sueno cõtumelia ſuggillatus:ad Anglorum pręſidia cõuolauit.Quorum rex
Ethuardus ętate admodū tenera auxilii petitorē ambitiōis nota perculit:exiſtimās
non tā opem a ꝓfugo peti q̃ exilii ſimulatiōe regnū a callido repeti:fortunęq; inopiā
argumētū aſtutię reputās obſeratis exulē auribꝰ auerſatus eſt.Adeo paterna felici-
tas ſuſpectā nati miſeriā fecerat.Ita maligni animi ducibꝰ ſpes ſuas ꝓceſq; fruſtrāti-
bus in Scotiā profectꝰ/clemētiā quā in aliquāto mitiore gente nõ reperit:apud effe
Suenonis ad pietatē conuerſio. rata barbarorū ingenia ſenſit.Adeo em̄ volubilis fortunę varii atq; ancipites motꝰ
exiſtere cõſueuerūt vt interdū humana mēs vbi ſperatis fallitur,iſperata faciliꝰ aſſe
quat.Hac fortunæ ſęuitia Sueno ad āplectēdā religiōis charitatē adactꝰ,abſtractos

caligine oculos,ſalutari lucis contemplatione ſuffudit.Nam cum duos maxime rea
tus ſuos parricidium atq; ſacrilegium totidē grauiſſimis ſuppliciis captiuitate atq;
exilio abunde mulctatos animaduerteret:piam neglectę ſalutaris diſciplinę verecū-
diam egit,cōuerſoq; in curam ſacrorū animo vtriuſq; delicti contagium plenis pœ
nitentię lachrymis expiauit.Quinetiam cunctis circa ſe rite peractis,lauacri vſum
promptiſſimo religionis tenore percepit.Cuius quanta prius labes extiterat:tantū
poſtea robur ac columen euaſit.Nec ſegniter pœnitentię beneficio permulſa deitas,
propitii numinis fauore priſtinum ei fortunæ ſplendorem cōciliauit:amorq; ipſius
ſeptimo decedente Erico,promptum regni introitū ſtruxit.pro exilio patriam/pro
paupertate ampliſſimū decus,ac ſummā largita potentiā. Nam Erici filius Olauus
cum matre *Syritha Suetiā* repetiuit: ibiq; degens regnum materno arbitrio ſubie-
ctum habuit.Ita Sueno eodem pene tēpore & religioni paruit:& patria potitus eſt.
Ne autem quorum fauorē impietate contraxerat:ſanctitatis irritamento odia in ſe
repente traiiceret:publice diſſimulata religione priuatim exhibita,pium mentis ha
bitum texit.Itaq; diuerſi motus hiſdem p̄cordiis incluſi ſumma formido ac ſanctiſſi
ma deuotio animū eius perplexa cunctatione diſtractum ad vltimā pene hæſitatio-
nem redegerant.Hinc em̄ perdendi regni:inde lędēdi numinis metus pectoris eius
munimentū ancipiti periculo vulnerabat.Faſtiditę ſiquidē religionis vltorē deum:
plębem cultę vindicē metuebat.Quę tam diſſona ſtudia attentiore animi compara
tione expendens,plus diuini ꝗ̄ humani timoris viribus indulgendum prouidit.Pri-
uatim itaq; maiores aggreſſus clandeſtina ammonitione ſacris ritibus ſubiicere p-
ſeuerabat:diſſerendi officium qđ a literis doctrinaq; non traxerat,rudi atq; impoli-
to ingenio proſecutus:adeo p̄ceptoris partes,quas ſolertia ac cōſuetudine parū cō-
plexus fuerat:a fundādę religionis cupidine mutuabat̃. Verū medelę ſalubritatem
ab incolumi capite quæſitam:ab aridis atq; indignantibus mēbris euomi crederes.
Neq; em̄ amator veterū populus docilem inuſitatis animū prębere ſuſtinuit. Quin
etiam externi cultus tędio patriū ęmulatus eſt.Igitur cupido ſed inefficaci ſerendæ
religionis auctori numinis ſui illuſtrator deus Popponē ingenio ac ſanctitate cōſpi-
cuum p̄cipuaq; literarum ſcientia excellentem p̄clari operis conſortem adiecit.Hic
Danorū concione publice apud portum cui glaciei frequentia agnomē peperit, ha-
bita:cum eos ne fana excolere vellent ſermone flectere nequiret:euidēti indicio cer-
tiſſimū aſſertioni ſuę argumentum prębuit,doctrinęq; fidem conſpicuo, ſanctitatis
miraculo publicauit. Percōtatus em̄ an monitis ſuis obſecuturi eſſent:ſi ad flagrā-
tis ferri tactum manum eius lęſione vacuam conſpexiſſent:vniuerſis haud dubie pa
rendum reſpondentibus,cādentem ferri laminā chirothecę formā habentem expe-
diri iuſſit,eiq; brachium cubito tenus inſeruit.Ac protinus per omnes interrite cir
cūlatam ante principis pedes excuſſit, dextrāq; nulla ex parte corruptam in eodem
incolumitatis coloriſq; habitu religioſę omnium ammirationi conſpiciendam mon
ſtrauit. Quo tam mirifico ſpectaculo alioqui inexorabiles ſtudio ſuo conſentaneos
reddidit:effecitq; vt periculum non impedimentū monitorum eius eſſet:ſed experi-
mentū. Enimuero ipſam rerū naturam audacis voti cōſtātia ſuperauit.Quinetiam
ea miraculi celebritate externū genti noſtrę religionis ſpiritum ingenerauit. Quo
euenit vt Dani abrogata duellorū cōſuetudine,plęraq; cauſarum iudicia eo experi
menti genere conſtatura decernerent:controuerſiarū examē rectius ad arbitriū di
uinū ꝗ̄ ad humanā rixam relegandū putantes.Quāobrem Poppo a maximo ponti-

Suenonis ꝑplexitas.

Poppo rem chriſtianā iuuat.

Miraculū.

Danorū ad fidē cōuerſio & morū mutatio.

Aruſieñ.pǎ-
muſepatus
Sleſuicẽſis
ſecundus.
Ripenſis
tertius.
Roſkildẽſis
quartus.
De Olaui
ſupſtitione.

fice bremenſi Adaldago apud Aruſiũ honorẽ gerendi pontificii vitæ atq; operibus
ſuis perq̃ debitum impetrauit. Eodem officii nomine Harico Seuiſcus: cũ Leſdago
Ripę ceſſerunt. Gerbrandus Roſkildię claruit. Adeo religioſiſſimi principis exactiſ-
ſima ſanctitas chriſtianiſſimi cultũ nouis ſacerdotiis auxit/cellis atq; ſacrariis deco-
rauit. Prius eñ quatuor hic religionis domicilia externis ſacrorũ contenta pręſuli-
bus, domeſticęq; ꝑlationis expertia, fortuito magis q̃ ſolido pontificum ordine nite-
bãtur. Nec minus Noruagia Bernardi ex Anglia profecti ſaluberrima ammonitio-
ne profecit. Cuius regi Olauo tanta ſumendorũ auſpiciorũ annotãdorũq; ominum
cura acta eſt: vt etiã aquarum ſacrarũ liquore perfuſus: cum partẽ religioſę diſcipli-
nę rudimenta ſorpſiſſet: nullo tamen ſanctitatis exemplo: nullius auctoritate doctri-
nę quo minus augurium monitus conſectaretur, futuraq; per pullarios diſceret: ve-

De Suethi-
ca chriſtia-
nitate.
Vnno Bre
meñ.epũs.
Lundeñ.
Gerbrãdus

tari poſſet. Itaq; ſanctitate vacuus, necnõ inanem eius vmbrã cõplexus, ſuſceptã reli-
gionis ſpeciẽ fucoſa ſupſtitione dãnabat. Cõſimilis eiuſdẽ põtificis induſtria Suetię
regem Olauum ad chriſtiana ſacra ꝑductum Iacobi nomĩe venuſtauit: morum pro-
fectui/decus vocabuli tribuens. Vtrum autẽ idem rex ab eo: an a Bremenſiũ ponti-
fice Vnnone/ſacrorũ vſum diſciplinãq; perceperit/parum cõperi. Eo tẽpore Lundẽ-
ſes/ſacrarium moliti: ſub Gerbrando Roſkildię ꝓſule rem diuinã domeſtici templi
religione geſſerunt. Cęterũ Vnnonis corpus Byrce oppidum veteri fama inclytum
Bernardi Lundenſe hypogęum tenet. Interea rex Noruagię Olauus adhuc cælebs:
fruendę claritatis, potiendęq; Danię cupidine inſtinctus. quo facilius voti ſe compo-
tem redderet: petitis Syrithę nuptiis: Sueticas partibꝰ ſuis vires applicare curauit.
Ne ergo Sueno duorũ regum iunctis copiis geminum patrię latus incurſandũ prę-
beret, perq̃ callido conſilii genere vſus: duos peruicacioris animi ſatellites suborna-
uit/qui ſimulata dãnatione Olauũ ſupplices petiuerunt. A quo exulum more indul-
gentius habiti: cum poſt aliquãtę familiaritatis vſum propoſito licentius vtendum
animaduerterẽt: Suenonis vituperio: thyrę cõmendationẽ impenſioribus verbis ſo-
ciare cœperunt. quãtum patris mores conuicio: tantũ filię ſpeciem laudibus inſecu-
ti. Adeo falſum proſcriptorũ nomen complexi mendacii noxam beniuolentię ſimu-
latione texerunt. A quibus Olauus probabilis formę irritamento virginẽ petere per-
ſuaſus: legationẽ preces ſuas Suenoni porrecturã inſtruxit. Qua aditus Sueno: peti-
tas proco nuptias pollicetur. Quo nuncio Olauus ad ſummã vſq; gratulationẽ eue-

Olaui in
Syrithã do
lus.

ctus: matronali ſtolę: illibatas pudicitię faces ꝓferendas exiſtimabat, virgineũq; adu-
latus amplexum: adoleſcentiam ſuã intra viduitatis gremium obterere paſſus non
eſt. Igitur quãtum alteri contẽptus: alteriq; venerationis deferret: aperuit. Syrithã
nãq; colloquii ſimulatione celebriter accerſitam: nauigium conſerendi ſecũ ſermo-

Syrithę
periculum.

nis gratia ſubintrare petiuit. Cuius ꝓcibus regina quo verecundię munimento tu-
tior fieret: aliquandiu reluctata: ad extremũ imperio ceſſit. Igitur vix atq; ęgre obtẽ-
peranti lignũ penſilibus vncis ſubnixum: pontis loco ſcandendę puppis gratia ſter-
nitur. Quod cũ regem aditura conſcenderet/eodem per inſidioſos ſubducto ꝓceps
fluctibus obuoluta eſt. Nec contenti nautę ampliſſimã maieſtatem vltimo dedecore

Noruagicę
gentis ſug-
gillatio.

confudiſſe/quo clarius libidinoſum ei animũ exꝓxobrarent: inflicti caſus turpitudi-
nẽ: clamore ſub hinnitus ſpecie edito perſecuti ſunt. Hæc eſt noruagica humanitas:
dolis ac deriſione inſtructa: quæ ſplendidiſſimę fœminę fidẽ probroſis inſidiis circũ-
uenire: matronale decus contumeliis proculcare: amorẽq; ignominia repẽdere nõ
erubuit. Et ſane quiſquis ei populo humanitatẽ atq; obſequium erogat: ingratis be-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

neficiū pręſtat. At regina pene periculo pręfocata,magno cū Sueonum rubore ęgre
littori reſtituta eſt. Tandē recepto ſpiritu impudicitiā ſibi a rege exprobratam iudi
cans:ruborē periculi tacita ferre nequiuit.opprobrii deformitatē minis quibus po-
tuit inſecuta. Neq; eñ duabus grauiſſimis calūniis periculo ac rubore affecta laceſ-
ſiti pudoris irritamētum ęquo animo tolerare ſuſtinuit.vtpote quę ex integerrimæ
maieſtatis regina ad inſolentis proci plenū ignominię ludibrium redacta fuerat. Ita
verſuti ducis acumē ammirabilis vaframēti inuolucro tectum,vires quibus Olauū
exuit ſibi ſagaciſſime conciliauit.Continuo nāq; petitę in matrimoniū Syrithæ : eo
benigniorē animū quo Olauo infeſtiorem expertus eſt . Nec inerter ruborē cōiugis
negata mox proco filia vindicauit . Interiecto tēpore Kanutum ex Syritha ſuſcepit.
Ita Olauus duobus ſplendidiſſimis coniugiis deſtitutus dum alterū temere reſpuit
ab altero turpiter repelli meruit:vtq; hoc repulſa,ita illud inſolentia perdidit. Ve-
rū quia Suenonē parū proſpere bella gerere ſolitū nouerat:facta nō virium eius,ſed
fortunę ęſtimatione,inſtructoq; nobilis famę nauigio armis vltionem exequi parat.
Contra Sueno adcita priuigni manu,maritimo hoſtē certamine excipit.In quo Ola
ui ſagittarius Enarus,magno corporis artiſq; robore pręditus/tāto rigore mirifici
arcus tormētum intenderat:vt excuſſum ab eo iaculum,nulla rerū duritia ſiſteret:
quo minus citato motu,vniuerſum penetraret obſtaculum.In malū nauigii incidēs
lignū violētia ſua puium habuit. Eodē interiecto regis clypeo tabulę ratis illapſum
vix inter vndas īpetus ſui finē repperit.Itaq; grauius hoſtē ſolus q̃ tota ſociorū ma-
nus afficere valuit . Cæterū adeo certo ictu deſtinata feriebat:vt quicquid impete-
bat offenderet.Quo euenit:vt Sueno tormenti monſtro territus plus metus in vni
co ſtipite:q̃ tota hoſtium claſſe reponeret. Cunq; ſolū in eius corruptione remediū
animaduerteret:nō tam ſagittarium q̃ artis ſagittarię inſtrumētum ab eius rei pe
ritis impeti iubet,violata arcus fortuna tutius bellum gerere cupiens . In quo dele-
ctis certatim tela congerētibus,vnū forte arcui impactum/artificem ingenio,hoſtē
victoria ſpoliauit.Cunq; late ruptionis eius fragor obſtreperet:ſtupēs Olauus quid
nā eſſet cōminutū interrogat.Cui Enarus conuulſam inquit abs te noruagiā puta.
Plus nāq; opis in arcu q̃ exercitu repoſitū iudicabat : futurū pugnæ exitum abſciſa
reſponſi ſagacitate cōplexus. Nec ſecus q̃ p̃dixerat accidit. Fractio nāq; arcus inſe-
cutā Noruagienſium cladē ominata eſt. Vt autē Olauus hoſtiū manus arbitrario fa
to ꝑcurreret,mortēq; ſibi ipſe cōciſceret:armis onuſtus pręcipiti ſaltu profundū pe
tiit,tanq̃ vita feliciter exceſſurus ſi nō auiditate lucis victorem intueri cogeretur.
Cūq; Sueno hoſtiū vires in ſuā redactas poteſtatē vidiſſet:quos armis ad fugam in-
clinauerat oratione ad obſequiū flectere cupiens,inſignē rei bellicę ſucceſſum ad blā
ditias tranſtulit: victorq; cū victis paciſci deforme non duxit. Nec Noruagiam ſibi
ſubieciſſe contentus petita Anglia pactū cū Adalſtano habuit:vt eo decedente regis
bonis ac nomine frueretur.Iiſdem tēporibus Popponi Rimbrandus:Henrico Mar-
cus:pontificii religione ſucceſſit. Pro Leſdago Fulbertus ſacerdotio fulſit . Poſt quē
Othincarus albus ſplendidiſſimo loco natus infulas ſumpſit . Cuius liberalis in deū
animus ne paruula quidē ſibi ſumma retenta,ampliſſimū patrimonium neceſſariis
templorū vſibus erogauit,cellaſq; ante id rei familiaris inopes vberrimis agris ac la
tifundiis locupletes effecit.Adeo vt excellentiſſimę totius Iutiæ ciuitates quicquid
pene pręditorum poſſident : a religioſa eius donatione perceperint.Itaq; propior pu
blicę deuotioni q̃ priuatę facultati,ſolideq; magis q̃ fluxę laudis appetens:momēta-

Syritha Suenoni nupta. Kanutū durū peperit.

Enari ſagittarii monſtruoſa virtus.

Olaui ſubmerſio. Subactio Noruagiæ vi. Epī noui.

Othincari pietas.

neo rerū impēdio mēſuras animi delicias cōparauit:ſeq; patrimonii q̄ religionē rei
familiaris inopem eſſe maluit. Ad eū hæreditatis ſuæ honorē transferens:a quo pia
dona perpetuis bonis rependēda cognouerat. Nec poſſeſſionē ſacris impendiſſe con-
tētus:vt omnes virtutis partes ac numeros exſequeretur:etiam rerū beneficiis vir
tutum adiumenta ſubtexuit. Siquidem Syalandiam & Scaniam officio pię eruditio
nis aggreſſus:mirificū ſacri dogmatis auctorem agere cœpit. Ac ne parcius animi
q̄ corporis officium amminiſtraret:tantū ſe in amplificanda religione geſſit:quātū
egerat in locupletanda pro quo patrimonium erogauerat:etiā morte paratus occū
bere. Cæterū Sueno ſenilis aīę laboribus feſſus:diuinis rebus īfatigabilem vltimi tē

Suenonis lxxii. bonus exitus.

poris curam tribuit:nec ſpiritu q̄ religione diuturnior fuit. Siquidē oī humana cō-
cuſſione vacuus in ipſo perfectiſſimę vitę fulgore deceſſit. Hunc igitur duæ inter ſe
diuiſere fortunę.quem varia ſors in ludibria ac decora alterna vice traiecit : regno
illius captiuitatē:captiuitati exilium ſubſtituendo. Quis eñ crederet illum a maxi-
mo ſolio ad ſclauorū peruenturum catenas? Quis rurſus exiſtimaret a ſclauicis vin
culis ad regni rediturum inſignia? At tamē ex rege captiuus:atq; ex captiuo rex eſt
factus. Ita nunc miſerrimis nunc feliciſſimis par, diuerſo conditionis habitu:geminā
vtriuſq; fortunę menſuram ęquauit.

Kanutꝰ durus rex lxxxiii.

MOrtuo Suenone Angli ac Noruagienſes ne rerū ſummā alieno im
perio ſubiectā haberent:reges ex ſuis legere / q̄ a finitimis mutua-
ri ſatius rati:abrogato Danici nominis reſpectu: Eduardum atq;
Olauum in maieſtatis faſtigio locauerunt. Quorū pręualidum ro
bur kanutus Danorū ſolio functus inter rerum initia aggredi ve
ritus:ne tamen regnandi vſum intra patrię metas clauſum habe-
ret:diſſimulata magis q̄ omiſſa paterni īperii recuperatione, pri-
mū ſclauię ac ſembię:perinde ac debilioribus regnis ferrum iniicere ſtatuit. Quarū
alteram Sueno tametſi graues iniurias paſſus / obſtante religionis vinculo concute-
re formidabat:altera ab Haquino oppreſſa:abſumpto eo rebelles Danis manus exer
cuit. Solerter igitur a Danici regiminis ſucceſſore ꝓuiſum eſt:vt in hac paterni gra
uaminis:in illa defectionis noxam puniret. Neq; eñ ignorabat bonæ īdolis habitum
ad maiorē virtutem capeſſendā leuiori rerū conamine roborari, ideoq; in ipſo mili-
tię tyrocinio : adoleſcentiam ſuā aliquo p̄claro opere auſpicari cupiuit. Nec eo qui-
dem ſegniores deſertoribus manus intulit:ſed neſcio an ideo prōptiores:quia ſtre-
nua ingenia quo plus experimenti ſumūt:hoc ad inſignē operā edendam maiore au-

Sclauorum ſubactio xvi.

ſu proficiunt. Cuius propoſiti compos ſpes ſuas duabus ſplendidiſſimis victoriis ali
tas tertiā ab Anglis expetere docuit. Quod vt promptius expediretur Olauū Nor
uagię potitorē cū fratre Haraldo : tectis diſſimulatione odiis aduerſum defectionis
ſuę conſortē armauit. Eniuero vt prudēter / ita periculoſe hoſte in hoſtem vſus am-
bitione cōiunctos armis diuiduos fecit. Igitur Danorū Anglorūq; exercitibus acer

Tymmonis anteſignani virtus:

rima pugna cōſertis: Tymmo genere Syalandicus cū hoſtili īpetu ſocię partis aqui
las admodū inclinatas videret, leuēq; & quē ſors obtulerat ramulum haſta ſuſtulit,
eoq; vexilli loco vſus atq; in eū vociferatus modū quo Kanuti milites mutuę adhor-
tationis gratia acclamare cōſueuerāt, aduerſas in fugā turmas fœlix anteſignanus
auertit. Itaq; nō tā ſigni q̄ animi virtute ſalutarē ſuis aquiliferū geſſit, nutātēq; Da-
norū fortunā ad victoriā vſq; ne laberet̃ erexit. Nec ſolū fortitudinē ipſe pleniſſimā
prębuit:ſed etiā ex ſociorū animis pene ꝓfugā reuocauit. Cuius facti decus poſtmo-

dū cognomine vſurpauit inſupqꝫ virtutis titulo honore primipili a rege donari meruit. Nec puduit Danorū partes ſplēdidiſſimo aquilifero defectas plębei hoīs ductū vt obſcurū ſpecie ita p̄clarū euētu recreatis animis ſalutis p̄mium cōſectari.

Anglorum ſubactio decima.

Igitur Eduardus cōtuſis ſuorū animis: ītolerabilē Danici exercitꝰ ſpiritū aīaduertēs: quia manū nō poterat: pactū cū hoſte cōſeruit: vt quoad ip̄e viueret: Kanutū dimidii regni cōſortē haberet: extinctus oīm bonorū hęredē reliqueret. Ita victor a victo extudit/vt is ſibi cōſortionē imperii viuēs cederet: totū moriēs teſtamēto legaret. Eodē tēpore Alwinā ab Olauo adamatā/Kanutus eximia matronę ſpecie delectatus/ſtupro petiit. Igit̃ Olauus ſiue quia cōcubinę facibꝰ ſpoliatus: ſiue quia ꝓmiſſa Angliæ parte ꝑ Kanutū fraudatus fuerat: priuatā offenſam publicę militię p̄tulit, ꝑactiſqꝫ ſtipēdiis, ira pariter ac dolore īſtinctus Noruagiā rediit: nō incōgruū eiꝰ deſertorē agere ratus, a quo plena turpitudinis iniuria vexatus fuerat. Septenis poſtmodū interiectis annis quidā tricliniū in quo Kanutus epulabat̃ ingreſſi/totius Angliæ regē ſalutare cœperūt. A quibus rex ſibi ictū cū Eduardo fœdus ꝑ inuolucrū exprobrari ratus: nihil eius ſe pudere reſpōdit. Sed neqꝫ ab ira animū neqꝫ vultū a rubore cōtinuit: ꝑfectas a ſcelere voces ludibrio propinquas exiſtimās.

Eduardi cędes.

Tum illi funeſtū miniſteriū incauto cōfeſſionis officio proſecuti: Eduardū ſua interemptū opera iactitabāt, eo ſe regi placituros rati: quo ſummā ipſius offenſam accēderāt. In quos rex perinde ac maieſtatis inſidiatores: p̄parati p̄mii loco: ſuſpendio protinus animaduertēdū curauit, deterrimū opus deformi vindictę ſpecie puniēs.

Aīaduerſio pręclara.

Q̄q̄ ēm ſe acri ęmulo liberatū cognoſceret: ſceleri tñ pœnā q̄ vtilitati gratiā referre maluit.

Kanuti ſuſpectū facinus.

Memorāt alii Eduardū clandeſtino Kanuti imperio occiſum, eiuſdēqꝫ iuſſu pœnā a maleficis/gratia deinde ſuſpitionis exactā. Vt ēm innocentię ſuę fidē aſtrueret, ſeqꝫ ei culpę affinē fuiſſe negaret: grauius in ſceleratos cōſulendū putauit. Ea tamē res primum regis apud domeſticos fauorē quaſſauit.

Normānię p̄fecti filia.

Qui cū Anglorū rebus obtentis nectendā cū finitimis amicitiā decreuiſſet: Normānię p̄fecti Roberti filiā Immā matrimonio duxit. eiuſqꝫ fratri Rykardo ſororē Eſtrithā cōiugio potiēdā permiſit. Igit̃ ex Imma Kanuto, Gunnildaqꝫ ſuſcepta: duorū populoꝝ concordiā cōmuni ſanguinis vinculo ſtabiliuit. Cæterū quo promptius habilē expeditāqꝫ clientelā contraheret ſplendidis militiā tyrociniis auxit: ampliſſima fortibus ſtipēdia proponēdo, nō tam numero q̄ robore militū venerabilius īperii ſui decus futurū exiſtimans. Itaqꝫ militaris alacritas cuius maxime p̄miis honos alitur: certatim ī eius cōtuberniū defluebat.

Vluonis ortus.

Cuius munificētię gratia Vluonē quendā e Suetia accerſitū: dolis magis q̄ viribus inſignē in militarē ordinē allici cōtigit. Cuius quoniā incidēter mentionē egi: ortū ſummatim differā.

Vrſus amator puellę.

Cuiuſdā patriſſamilias in agro Suetico filiā liberalis formæ cū ancillulis luſum egreſſam: eximię granditatis vrſus deturbatis comitibus complexus rapuit: exceptāqꝫ vnguibus prę ſe leniter ferēs, ad notam nemoris latebrā deportauit. Cuius egregios artus nouo genere cupiditatis aggreſſus amplectendi magis q̄ abſumendi ſtudiū egit: petitāqꝫ laniatui prędā in vſum nefarię libidinis vertit. Continuo ēm ex raptore amator effectus, famē concubitu ſoluit. Ardorēqꝫ gulę veneris ſatietate pēſauit. Quoqꝫ eā indulgētius aleret crebris incurſationibus vicinū acrius inceſſabat armētum, nec niſi lautioribus ante veſci ſolitā ſparſis ſanguine dapibus aſſuefecit. Adeo ēm captiuę ſpecies efferatā raptoris ſęuitiā fregit: vt quem ſanguinis ſui cupidū extimeſcebat: amoris auidū experiretur: paſtumqꝫ ab eo perciperet: cui fore protinus alimonia metuebat.

Amoris vis

Quo nō penetrat/aut quid nō excauat amor? cuius ductu

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

etiã apud efferatã beluarũ rabiẽ gulę irritamentũ libidinis imperio cedit. Tandem
gregis poſſeſſor exhauſti pecoris inopia ꝓuocatus:obſeruatione adhibita circũuen-
tã canibus beluã curſu ac clamore vehemẽtius vrgere ꝑſtitit,fugacẽqꝫ ſectatus:eo
forte loci quo puella ſeruabat̃ acceſſit.Siquidẽ domiciliũ eius inuiis paludibus clau-
ſum ꝑplexa ramoꝝ ſeries cõtinẽti frondiũ vmbraculo texerat. Vbi mox fera a retia
riis circũuenta ac venabulis occupata cõfodit̃.Vt ergo duplicis materię benigna ar

Vrſi ſilueſtris progenies.

tifex natura nuptiarũ defor mitatẽ ſeminis aptitudine coloraret:generationis mon
ſtrũ vſitato partu edidit: ſilueſtrẽqꝫ ſanguinẽ humani corporis lineamẽtis excepit.
Nato itaqꝫ filio paternũ a neceſſariis nomẽ imponit̃. Qui tandẽ agnita ſuę veritate
propaginis:a patris ĩterfectoribus funeſta ſupplicia exegit.Cuius filius Thrugillus
cognomine Sprageleg nullo ꝓbitatis veſtigio a paternę virtutis imitatione defecit.
A quo Vlſo genitus:originẽ ingenio declarauit.Auitũ aĩo ſanguinẽ repſentans.Cę
terũ vt ad diuerticulũ quo exceſſi redeã:Olauũ cũ Haraldo fratre Danis atrociter ĩ
minẽtem Kanutus claſſe ex Anglia petitũ ad ſocerũ Gerithaſlauũ Orientaliũ ducẽ
exilio migrare cõpulit,recuperataqꝫ noruagia rediẽs:Rikardũ acerrimũ vxoris oſo
rẽ effectũ pꝛĩa exegit:ſed & ſororẽ Syalandię redditã regiarũ partiũ functione dona

Olauus ſanctus & eius geſta.

uit.Interea abſumpto Sueonũ rege Olauo:ſuccedit. Omũdus a vitę diuturnitate co
gnomẽ ſortitus.Cuiꝯ fato Olauus noruagiẽſis repetẽdę patrię fiduciã nactus:cõtra
cta Sueonũ ope noruagię ſummã audaci vſurpatione corripuit:ꝙ Kanutũ fraternę
opis caſſum ac celeberrima viriũ ꝑte defunctũ aduerteret.Idẽ ignarũ iuris populũ:
paſſimqꝫ & agreſti more viuentẽ legibꝯ ſalubriter editis ad melioris vitę habitũ ꝑdu
xit:quarũ vetuſta monimẽta plębs norica pſenti veneratiõe cõplectit̃.Nec minus in
deũ venerabilis memorabili exemplo ſeruatę religionis ĩclaruit. Nã cũ prima feria
cultello fuſtẽ per ĩcuriã ſecuiſſet/atqꝫ ab his q̃ proxime cõſtiterãt:ſolutę a ſe religio-
nis fuiſſet ammonitus:cõtinuo dexterã ſuã,ꝙ eius miniſterio lapſę mẽtis errorẽ cõ-
pleſſet exoſus:ſparſas repẽte ſcindulas legit,factoqꝫ ex eis foculo: ſubiectã palmã cre
mãdam pꝛbuit:fortuitũ culpę modũ ſolido cruciatus genere puniẽs.Adeo ſcrupulo-
ſo cultu leuia quoqꝫ religionis momẽta ſeruauit/cuius detractę triſtẽ a ſeipſo pœnã
exigere cunctatus non eſt.Nam cũ reos pœnas apud inferos manere pſuaſum habe-
ret:leui admodum cruciatu grauiorem p̃currere ſtatuit,manũqꝫ ad pſentes pœnas
ꝑferẽdas patiẽtię duramẽto firmare/ꝗ animã futurarũ metu ſuſpẽdere tutius du
xit.Ita ne cęteri a diuinitatis cultu auocarent̃:ne ſibi q̃dẽ ignoſcendũ putauit: & q̃d
pie diſſimulare licuit,ſuppliciter expiauit.Cumqꝫ pſidio negligẽtię errorẽ tueri poſ
ſet:ne qua religioni fraus fieret pœnitẽtiam magis repſentare curauit,pœnãqꝫ cor-
rectionis ſuę fidẽ:ꝗ impunitatẽ delicti teſtẽ eſſe maluit.Ita prudẽtia ac deuotione in
ſtructiſſimus propior publicæ religioni:ꝗ priuato reatui fuit. Cuius facti circũſpe-
ctiſſima ſanctitate æternã cognomine memoriã vſurpauit. Ab eodẽ quoqꝫ pauperi-
bus protectio,pupillis tutela,ſacerdotali ordini veneratio,detrimẽtorũ violẽtia la-
ceſſitis ſubſidia p̃bebantur.Pręterea ex gremio eius veluti quodam munificẽtię fon
te cõplura alia virtutũ ſpectacula manauerũt.Hæc hactenus/quia publico cultu cõ

Vlfonis fraudes.

ſecrata pietas priuatę laudis egena non eſt.At Vlſo ob virtutis ęmulationem graui
bus in Kanutum odiis efferatus:quia tuto inimicitias gerere nequibat: quo effica-
ciores inſidias necteret:inſtrumentum doli ſimulatione officii texit. Suetis ẽm aſſi-
due Scaniã irrumpẽtibus:primus ad conſtringẽdam rem proficiſci popoſcit,impe-
tratiſqꝫ petiti miniſterii partibus:Eſteritham quęcũqꝫ imperaſſet exequi:litteris ſi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

gnatorio anulo impreſſis iuberi ꝑtiuit. Quibus acceptis: continuo matrimonium
eius poſtulare aggreſſus: rei bellicę mandatum ad nuptiarũ preces tranſtulit, libidi
noſumqꝫ q̄ ſtrenuum legationis miniſtrũ agere ſatius duxit. Quã rem Eſtritha ar-
cano fratris imperio cõſentaneam rata: ꝑſeueranti repugnare paſſa nõ eſt. Ita ver
ſuti ducis animus impulſu capti odii inſtinctus corrupto legationis officio linguæ
volubilitate qua plurimum valuit: fratris ac ſororis credulitatẽ nefariis ꝑfidię la-
queis circũuentã oppreſſit, bellũqꝫ aduerſus Daniã ꝓfeſſus: ſtructis callide dolis au-
dacter euidẽtiam p̄buit. Et ne Kanutũ in Dania vltorẽ opperiretur: declinandę vin
dictę gratia in Suetiam ſibi cum coniuge tranſeundũ ꝓuidit. Vbi inuadendę Danię
propoſitum ꝑtinacius animo voluens: Omundo, Olauoqꝫ conſilii participibus fa-
ctis: alteri maritimis Syalandiã copiis: alteri Scaniã terreſtribus impetendam pro-
ponit, ipſe ſe claſſem e Suetia ducturũ promittit. Cuius rei molitione detecta Haqui
nus quidã e villa Stangby: amãtiſſimus regis: arrepta q̄ celerrime nauigatione Ka-
nuto cuncta ex ſe cognoſcẽdi copiam tulit, eaqꝫ humanitate quanta principis ac pa-
trię charitate teneretur / aperuit. Rex tantæ conſpirationis nuntiũ exercitu ſubſecu
tus ne rumoris auctorem p̄mio vacuum p̄teriret: fidẽ nuntii ꝙ & longam & pericu
loſam nauigationem egerat: p̄mii loco duum iugerũ agri Scanici donatione penſa-
uit. Interea Olauus claſſe ſua apud inſularum vnam acquieſcere iuſſa: habili expedi
toqꝫ nauigio Syalandiã petiit. Vbi accerſitum concionis nomine populum ad dedi-
tionẽ q̄ potuit diſertiſſimo prouocabat eloquio, modo vniuerſorũ modo ſingulorũ
compoſitis blanditiarum figmentis animos demulcendo: eam demum tutiorem po-
tentiam credens: quæ pace magis q̄ prelio conſtitiſſet. Igitur a maiorum quodã aſtu
benigniſſimę reſpõſionis exceptus ſimulatum plębis fauorem ſpe eximia complecte-
batur. Tandem inter varium plębis tyrãniqꝫ ſermonem ſpeculatorum vnus ex ma-
ritimis ſuperueniens grandia terris vela propinquare narrabat. Igitur fluctuantem
Olauum: ſenior regis aduentũ operiens: interrito ſe animo gerere cohortatus con-
ſuetã littoribus mercem aduehi p̄dicabat: non aliam premendi inimici occaſionem
aptiorẽ futurã ratus: q̄ ſi odiũ beniuolentię ſpecie ſuppreſſiſſet, ſpemqꝫ eius vano ſer
mone protrahere potuiſſet. Secũdo quoqꝫ pari nuntio accepto concionãtis metũ cõ
ſimili affirmatione diſcuſſit. Tum demũ Olauus aſſertionem eius ſuſpicione inſecu
tus emiſſum in littus ſpeculatorẽ explorare iubet: Kanutus ne eſſet: an negociatorũ
aliqui veniẽtis exercitus ſpeciem p̄buiſſent. Quo reuerſo ſeqꝫ frequẽs claſſe pelagus
proſpexiſſe perhibente, continuo ſenẽ mendacii damnãs colloquium ſoluit. Ille nihi-
lominus vera ſe omnia retuliſſe contẽdens eos aduentare dicebat: a quibus Daniam
ferro comparare quis poſſet. Olauus vix fuga vſus pertinaci remigio ſociam repe-
tit claſſem. Subinde Kanutus portũ claſſe complexus: victum labore remigẽ noctur
na quiete firmauit. Vbi ab incolis Omundum terreſtri agmine Scaniam Vluonem
nauali fluuium Helgam occupaſſe cognoſcit. Ipſe igitur Omundum excipit: claſſem
ad opprimẽdos qui ad amnẽ appulerant mittit. A quo cũ nauium duces Omũdum
apud ſtangam montem inſigni pugna obrutum comperiſſent: ipſi quoqꝫ conſenta-
neã fortitudinis operam edere cupientes / ne rege audacter agente ignauum geſſiſſe
militem viderentur / quo promptius in eã quã hoſtes occupauerant inſulam traiice
rent aliam eidem vicinam ingreſſi: medium amnis ſpacium contabulatis molibus
ſternunt. Illic ſiquidem fluuius latius manantibus aquis: amnis modum excedens:
ingentis ſtagni ſpeciem p̄bet. Tum Vluo ſuos ne hoſtem cœpto deturbarẽt ammo-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

nitos:traiicientem telis eminus ac ſagittis inceſſere iubet. Futurũ taliter inquiens:
vt ipſe ſua ſibi manu vltimã fati ſemitã ſtrueret. Progreſſo vero longius opere velu-
ti noſtros tranſitu prohibiturus/in aduerſa ripa Phalangem explicat. Quo viſo Da-
ni traiiciendi cupidiores effecti frequẽtes onerauere pontem. Vbi dum conſerti/ſed
in q̄ ꝑiculoſum iter progrederentur ignari:bellum inſtanter appetunt:ſubito de-

Danorum ſubmerſio.

ſidente congerie inter vndas auidum pugnæ ſpiritum depoſuerunt. Siquem vero
(vt in eo diſcrimine accidere ſolet)ſemel ad ſummum fluctus retulit:protinus alte-
rius amplexibus implicatus in profundum periturus abſtrahebatur. Ita dum mixti
atq; alius alii cohærentes inuicem opem exigunt mutuo ſibi exitium ꝑpererunt:&
quem ſalutis quis auctorem ꝑtiit/infœlicem fati comitem habuit. Neq; em̃ armorũ
pondere preſſi:tutum natandi euentum aſſequi potuerunt. Ita Vluo Danorum de-
ceptor magis q̄ victor:aliena temeritate qđ propriis viribus nequibat obtinuit:cer
tiſſimam hoſtium virtutẽ ſalubrius cunctatione pugnę q̄ imꝑtu proculcando. Cu-
ius facinoris inſecuturam metuẽs vltionem ꝙ ſibi hinc claſſem obſtare,inde regem
imminere cõſpiceret:ſalutis obtinẽdę cõſilium vt viribus difficile:ita arte prõptiſ-
ſimũ repꝑrit. fugam nãq; diligentius animo circũſpiciens cum vnicum eius diuer
ticulum in claſſis deſertione reſtare animaduerteret:noctu maioribus nauigiis reli
ctis,in proximã ripam vniuerſum ſcaphis traiecit exercitũ,ſicq; clandeſtino ſeceſſu
vſus potitũ latebris agmen abducit. Diluculo Dani ſocię cladis vltionem auidius ſi
tientes:dũ in hoſtium nauigia ruunt, eadẽ propugnatore vacua reꝑriunt. Rex la-
cu luſtrari iuſſo merſorũ corpora vncis aut euerriculis capta/apud Aſum cõtiguũ

Olaui cędes.

amni oppidum ſup̄mis procurauit officiis. Olauum vero ꝑ noruagienſium quoſ-
dã ꝑcunia a ſe correptos domeſtico bello opprimendum curauit. Ita egregii animi

Kanuti ſex regna.

dux ſuorum auaritia laceſſitus quos foris propugnatores habuit:domi percuſſores
inuenit. Cuius frater Haraldus cõſimilem gentis perfidiam veritus adito bizantio

Henricus ĩꝑator duxit Gunnildam filiam Kanuti.

ſuſpectam patrię fidem longinquo declinauit exilio. Igitur Kanutus ſex p̃pollẽtium
regnorum poſſeſſor effectus:eximio ſui fulgore etiã romanum illuſtrauit imperiũ.
Eñiuero eius principi Henrico filiã Gũnildam nuptũ tradidit : eundẽq; paulopoſt
Italica cõſternatione perculſum auxilio proſecutus:priſtinę fortunę preſſa rebelliũ
cõſpiratione reſtituit. Inde reuerſus Haraldũ natu maiorẽ Anglię: Danię Kanutũ:
Noruagię Suenonẽ:quẽ ex Alwiua ſuſtulerat:abſq; vlla maieſtatis ſuę diminutione
pręfecit. Nam etſi tres prouincias totidẽ filiorũ regimini tradidit: nihilominus cõ
mune ſibi trium imperiũ reſeruauit,neq; ſummã penes alium conſiſtere voluit. Prę
terea teneris adhuc ducibus in officiorũ tutelã fortiſſimorũ præſidia ſociauit. Poſt

De ortu Suenonis ſecundi.

hęc Heſtridha filiũ Suenonẽ enixa:ſobolis interceſſu viro fratris gratiã cõciliauit.
Beniuolentiã em̃ quã Kanutus perfidis Vluonis meritis denegauit:conſanguineæ
ſibi prolis reſpectui tribuendam putauit. Quinetiam ſororem Anglorum Satrapæ
Godewino nuptiis iunxit:gentem genti animis atq; affinitate conſerere cupiẽs. Ex
qua Haraldũ,Biornonẽ,Toſtonẽq; ortos memoria proditum habemꝰ. At Cæſar,ex

Magnus. Guthſcalcus.

Gunnilda filiũ ęque fortuna ac vocabulo Magnũ ſuſcepit:a quo illuſtrium theuto-
nicorũ imagines,ſplendidaq; germanię lumina ſucceſſionis ſerie pullulaſſe produn
tur. Eo temporis Guthſcalcus ſclauicus eximię indolis adoleſcens cõmilitium regis
ſtipendia meriturus acceſſit. Is Apribigneuo patre chriſtiani cultus amantiſſimo
deficientemq; a religione Sclauiam nequicq̄ reuocare conante:præter nationis ſuæ
morem percipiendæ literarum diſciplinæ gratia / doctoribus traditus : vt eum a

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Saxonibus potiendæ Sclauiæ cupidis interemptũ cognouit: efferatum ingeniũ leni ſtudio miteſcere paſſus nõ eſt. Repente enim armis ſcholã mutauit: & ne alienigeni ingenii exercitatione patrios ritus pigrius proſequeretur: literarũ cultũ in tyrociniũ vertit: omiſſoq; doctrinę ſtudio ſtrenui vindicis q̃ ignaui diſcipuli partes agere maluit: audacter q̃ induſtrie animo vti ſatius autumans. Itaq; naturæ magis q̃ præceptoris monitis obſecutus: parta tandem vltione: Kanuti commilitium expetiuit. Ita adoleſcentis mens in ipſo doctrinæ limine ſæuitiæ ſtimulis intercepta ſtudioſæ rationis elementis ingenitum ſanguini ſuo rigorem expugnare nõ potuit. Eodem tempore apud Daniam ſacrorũ antiſtites aliis alii ſucceſſiſſe tradũtur. Nam Gerbrando ſubſtituitur Auaco: Otkynkarus iunior Ripeñ. pontifex creatur. Cæterũ Kanutus tria præmemorata regna circuiens: clientelam ſuam ſex miliũ numerum explerem: ſexaginta nauigiis cultius apparatis: eorũq; quolibet cẽtenos armatos capiente diſtinxit. Eãdem æſtate pro tuendo imperio excubãtem hyeme contuberniis diſcretam alere conſueuit. menſibus ſtipendia nouabantur. A quo Vluo tempore quo rerum auctor nobiſcum immortalitatem ſuam partiri voluit: annuo feriarum circuitu repetito: apud Roſkildiam cõuiuialiter accerſitus: poſtq̃ induſtriam temulentia vicerat: merſæ nuper militiæ cladem nocturnis laudum ſuarũ cantibus celebrabat. A quo rex ſuorum ſibi pericula palam exprobrari iudicans vehementis iræ procurſum aduerſum cõtumelioſum eius carmen deſtrinxit: indignũ ratus eo conuiuanti: cuius ductu ſe fortiſſimis propugnatoribus ſpoliatum cognouerat. Igitur Vluo inter ipſa menſæ ſacra ab aſtantibus interfici iuſſus: præcipitis linguæ iuſta ſupplicia pependit. Ita dum aliena fata parum ſobrie meminit, ſua cecinit: ſiccatoſq; cupide calices proprii ſanguinis liquore cõpleuit. Merito enim ex tam petulanti ingenio amaritudinem potius q̃ voluptatẽ percipere debuit. ꝙ gloriæ ſibi loco arrogaſſet ductu ſuo præcipuis regis viribus vltimam inceſſiſſe iacturam. Quo peracto Kanutus violatæ neceſſitudinis iniuriã ac ſororis viduitatẽ duarum prouinciarũ attributione penſauit: quas eadem poſtmodũ ſacroſanctæ trinitatis ædi præcipua apud Roſkildiam veneratione cultæ decimarũ nomine partiẽdas curauit. Iãq; frequens ad Kanutũ miles defluxerat: animis, q̃ impẽſis oneroſior. Plęriſq; enim amplior virium q̃ morũ grauitas inerat: quiq; ſe ſplendidius bello geſſerãt obſcurius pacis decora intuebantur. adeo vt qui foris inſignes extarent: domi ignobiles viderẽtur: vixq; eadẽ & honeſta & acria ingenia reperiebãtur. Igitur complures ad vim & rixam vſq; in aula pernicioſi eſſe cõſueuerant. Quos cum rex natione, linguis, ingeniis, q̃ maxime diſſidentes animaduerteret: quippe variis ac perplexis inuicem affectibus vrgebantur: nam petulãtia alios: alios inuidia: quoſdã etiam ira vexabat: quominus ſeditioſe ſe gererent: ſaluberrimũ caſtrenſis diſciplinæ tenorẽ: qua tantæ varietatis diſcordiam rumperet: debitãq; militi maturitatem mõſtraret: exactiſſimis edidit iſtitutis. Itaq; circũſpectiſſima eiuſdẽ deliberatio Oponis Sialandici, cæteros prudentia atq; auctoritate præſtantis, monitis perſuaſa: ne externa forte domeſtico crimine turbarẽtur: ſocialis odii tempeſtatẽ repreſſit: legeſq; ſeueriſſime cauẽdo ſeditioſum militiæ ſpiritũ veluti fraterna quadã charitate coercuit. Atq; vt audaciç comitatẽ adiiceret: fortiſſimo militi ſpecioſiſſimũ moris habitũ ingenerauit: clientelam ſuã effręniũ ac litigioſorũ conuictu tãq̃ erubeſcenda aliqua ſentina vacuefacere cupiens. Vt ergo improborũ frequentiã a curiæ valuis repelleret: ſtatuit vt in capeſſendo diſcubitu ordine quo quiſq; militaris muneris aduocationẽ ſortitus fue

Pontifices Danici.

Familia quotidiana Kanuti.

Vluonis inſolentia.

Vluonis ſuppliciũ.

Militaris diſciplina.

Lex Kanuti

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

rat vteretur:locaqꝫ antecelleret:qui prior obſequio foret. Adeo militiæ vetuſtatem honore menſæ rependi par duxerat:ne promiſcuis ſedendi locis cõfuſa meritorum ſeries videretur. Eũ vero qui cœna inita aliqua mora interpellãte tardior ſuperueniſſet:inter conſidẽtes excipi oportebat. Qui ſi tã arcto ſe cõceſſu iũxiſſent vt ob nimiã eorũ frequẽtiã qui ſuperuenerat ſeſſum recipi nequiret:qui eius loco inſederat exſurgens proximũ occupabat:eouſqꝫ inuicẽ ſe aſſurgẽdi officio venerãtibus:donec laxato totius cõſeſſionis ordine:legitimũ recipiẽdo ſpaciũ patuiſſet:menſaqꝫ qui poſtremus reſidebat abſcederet. Si quis vero alieno diſcubitu vti per inſolentiã perſeueraſſet: qui eo ſpoliatus fuerat proxime circũſedẽtibus iniuriæ querelam detulit. Hiſdẽqꝫ teſtibus in concionẽ productis aduerſus reũ actione cõtendit:effecitqꝫ vt q cedere iuſſus cõtumaciter ſuperſediſſet:cõtumelioſe ſtipẽdiis amoueretur. Ter tamẽ regi tali culpa affectis neceſſitatem pœnæ remittẽdi fas erat. nec aliter q̃ vt tot gradibus quis diſcubitu indignior fieret:quot vicib⁹ ſodalẽ dignæ ſedis negatione ſpreuiſſet. Ita enim legis temperamentũ inter ſeueritatẽ ac manſuetudinẽ mediũ/rigori clementiã ſociauit:vt nec pœnitẽtiã repelleret,nec impunitatẽ exceſſui daret. Qꝫ ſi quarto ſe quis eodẽ reatus genere maculaſſet:diſcreto a milite loco, mẽſæ alienus fiebat:cõmilitonũ nemini catino aut calice cõmunicabat. Neqꝫ enim ter veniã experto vlterius ignoſcendũ putabat:quia ſua iã noxa pœnã meruit qui ſe ea toties affecit. Adeo contumaciã cõtẽptu mulctari placuit. Valuit enim apud regẽ ſpretæ militaris dignitatis indignatio:eũqꝫ qui parẽ venerari neſciret:parũ ſuperiori delaturũ eſſe exiſtimatũ eſt. Eodẽ pœnæ genere in minutos quoſqꝫ animaduertebatur exceſſus. Vt ſiquis aliũ cõuicio inſecutus fuiſſet:aut potione per cõtumeliã reſperſiſſet. Cæterũ rex maritimã ſæpius q̃ terreſtrẽ militiã agere cõſueuerat. Igitur quoties equitatu opus erat : milites equis omnibus vacui ꝓ aſſeruãdis equis alternis vicibus excubabãt. Qui vero adaquãdi tẽpore ita ſodalis equo vſus fuiſſet vt ipm cõtinue/nec modo ſuũ,modo illius viciſſim inſidẽdo premeret:p̃dictũ pœnæ modũ expleuit. Tãto eñ ſtudio rex verecũdiã a ſuis ſeruari voluit:vt etiã paruulo impudẽtiæ exceſſu deuios,caſtigationis remedio coercẽdos putaret. Qui vero tribus faſciculis in ſtabulũ coniectis equo ſuo cõmunis pabuli ſpicã alieno ſtipulã admouiſſet: iuxta priorẽ formulã militia,aut turpiter vti:aut deformiter excedere cogebat̃. Ac ne qs ſocio flumẽ tranſequitãti/ita equo cõcurreret:vt ad ipm turbulẽtior vnda deflueret:pari induſtria cautũ. Adeo ſcrupuloſa cura paruula quoqꝫ ſocietatis officia pẽſabant̃. Ei vero q ſtationi addictus/ita ſe ſomno oneraſſet:vt veſtes aut arma dormiẽti detrahi poſſent:cõſimile vindictæ genus mulctæ nomine irrogabat̃. Neqꝫ eñ regio ꝓſuturus impio putabat̃: quẽ priuatus torpor publico excubiarũ officio ſubmouiſſet. Verũ aduerſus grauiora p̃fractior actio cõſtituta fuerat. Siqs eñ cõmilitonũ ſuorũ quẽpiã,manu,ferro,vel fuſte læſiſſet:aut ſi qcq̃ violẽter eius manibus extorſiſſet,comãve alieni capitis violaſſet:poſtremo ſi maieſtati ĩſidias ſtruxiſſet: abũdeqꝫ de facto teſtiũ aſtructione cõſtaret:tãq̃ capitalis criminis reus/cliẽtela amotus militari munere defungebat̃. Is nãqꝫ q grauiter ab eo affectus fuerat: ĩ primis regẽ ſella poſita ius militi dicere poſtulabat. Deinde reũ vt in cõcionẽ veniret:tertio citatorũ ordine ꝓuocabat. Vnũquẽqꝫ bini dũtaxat cõmilitones explebãt. A quibus ſi reus in q̃ſtionẽ publicã deducẽdus rẽ familiarẽ poſſediſſet:domi ſemel: bis in curia apud diſcubit⁹ ſui locũ p̃ſens abſenſve poſtulari ſolebat. At ſi fundo careret:eo loci vbi in aula accubare cõſueuerat:ter ſpõſione ꝓuocãd⁹ fuerat. Cõcione inita q ꝓuo-

cauerant ſyncere ſe reũ poſtulaſſe: nihilqꝫ in ea cauſæ dictione fauoris aut offenſæ reſpectui indulſiſſe iurabãt: ſimulqꝫ & citatorũ, & teſtiũ ꝑtibꝰ inſeruiebãt. Cõſequẽter in reũ principalis facti teſtimoniũ a duobus denũtiãdũ reſtabat: iuramẽto ꝓfari iuſſis: nec actoris amore, nec rei odio qcq̃ ſe ꝑter oculis aut auribus explorata dicturos. Nã in q̃ſtione læſæ maieſtatis ꝓpẽſior auditui fides haberi cõſueuerat. Cæterũ teſtimoniũ in oculis reponebat̃. Præterea obiecta defenſionis ꝑſidio repellere nõ licebat. Siqdẽ teſtiũ criminatio, neqꝫ alieno patrocinio, neqꝫ ꝓpria cuiuſq̃ repulſione ſubrui poterat. Tantũ quippe auctoritati ipſorũ põdus inerat: vt aſſertionis eorũ fidẽ eleuare ꝓxima ſacrilego demẽtia putaret̃. Ita reus aduerſum teſtimonii fulmen nec culpã nec innocentiã vllo argumẽto tueri potuit. Sed neqꝫ ei ſi ſponſione ꝓuocatus fuiſſet reſtipulatione vti licuit. Rationẽ teſtiũ diſtricta iudicii inſequebat̃ auctoritas reum veluti euidenter noxiũ: nihilqꝫ iam ꝓ ſe recuſantẽ: honore, opibus, patria: atqꝫ omni demũ militari functione damnantiũ. Hoſtibus eius honos atqꝫ impunitas adiudicabãtur. Iuxta in præſentẽ abſentẽqꝫ ſententiæ ferebãtur. Sua nulli lõginquitas præſidio eſſe poterat, quo minus & accuſatio teſtibus: & damnatio ſentẽtiis inſtrueretur. Quarũ vtraqꝫ plene partes ſuas exhibente reo defenſionis amplecti ꝑſidiũ nõ licebat. Tũ demũ rex cognitione ſuſcepta, an ea cæteris pronũtiatio placuiſſet interrogat. Ipſe enim auditoris tantũ partẽ exequens militiæ iudicationis mãdauit arbitriũ: deforme ratus damnare viros, quos ipſe fouiſſet. Quapropter in eos quorum egregia opera vſus fuerat aſpere pronũtiare veritus: quæſtionẽ ad ſe delatam ad curiæ cognitionẽ relegauit: ſilentiũqꝫ moderationis ſuæ fidem q̃ ſentẽtiã ſeueritatis teſtẽ eſſe maluit. Cũqꝫ demũ exaudita militũ reſponſione totius concionis ſuffragia iudicationi conſentanea noſcerẽtur: qui damnatus fuerat interrogari ſolebat: terreno an maritimo ſeceſſu fugã petere decreuiſſet. Ita rex proſcriptione ſuos q̃ nece puniri maluit: delectũqꝫ fugæ ne violentiã repꝛ̃ſentaret indulſit. Qꝫ ſi reus mari ſe credere delegiſſet eo cõmilitonũ frequẽtia proſequẽdus: dataqꝫ naue, remigiis, cõmeatu: vaſculo egerendis aquis idoneo tam diu in littore operiẽdus fuerat: donec remi ſi eis nauigatio gereretur: vel ſi velis: antennæ extra cõſpectũ abiiſſent. Tum deniqꝫ qui profugerat ſuperiori ab omnibus ſentẽtia repetita, amariſſimorũ maledictorũ verberibus laceratus: triſtiſſimis totius militiæ ſuffragiis damnabatur. Qui ſi tẽpeſtate in littus relatus fuiſſet: cõtinuo vt hoſtis habitus violatę ſocietatis pœnas pendebat: diſcrimẽqꝫ capitis eius funeſto damnationis incurſu cupide a cõmilitonibus expetebatur. Ita nõ periculoſa minus q̃ ignominioſa ſontiũ euitatio fuit. At ſi militiæ munere defunctus terra perfugere maluiſſet: ad nemus vſqꝫ pari militũ cura comitandus erat: cũctis tã diu in eius abitu expectãtibus: quouſqꝫ procul ipſum abeſſe cognoſcerẽt. Ac tũc demũ magno cũ totius militiæ fragore ter valide edendus clamor: cũctaqꝫ ſtrepitu miſcẽda fuerãt: ne fugiturus vllo ad eos errore referri poſſet. Tũc demũ diſtricta etiã inexorabilis omniũ ſeueritas cũctis ſolẽni iure cõpletis: ne de indemnato ſuppliciũ ſumere videretur: ſuꝑmã reo damnationẽ intẽdit: effecitqꝫ vt qui ſe a ſpecioſo militiæ cõuictu abruperat: turpiter vagã vitã proſcriptus exigeret. Ita militaris diſciplinæ rei iudicialis ignominiæ grauitate in abiectiſſimorũ cõditionẽ relegabãtur. Adeo enim rex cõtumeliã ſontiũ non ſanguinẽ ſitiebat: vt eos probroſo caſtigationis genere q̃ cruẽto punitiores putaret. Siquis aũt ei poſtmodũ cõmilitonũ vno telo aut comite ſuperior obuio pepercisſet: ipſius ſe cõtumeliæ participẽ ꝓbuit: cuius culpã vindicta proſequi formidauit. Tale noxiis quoties a curiæ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

moribus degeneratū fuerat: militiæ munere defungendi ius erat. Adeo quōdā caſtrenſis notæ dedecora iudiciali repellebātur vmbone. Qꝫ ſi reus ab auctore teſtimonio ſuperari nequiret: ſex ſecū cōmilitonibus in iuſiurādū acccitis: culpæ quæ obiiciebatur alienū ſe fuiſſe mōſtrabat. At ſi cōmilitonū quis ei quē militiæ cōſortē neſciſſet iniuria per ignorātiā affeciſſet: ad cōciliādā errori ſuo fidē p̃dictū ſodaliū numerū in ſacramenti ſocietatē cōtrahere debuit. Cæterū ſolēni iure cōuictos: ac ſuperiori modo damnatos felicitas deficiebat: occupabat aduerſitas. Eo quidē certius ꝙ triū regnorū pōtifices aduerſum taliū tranſgreſſionū reos ſolenni execratione vſos eſſe cōſtabat. Ita diſciplinæ ius geminū amplexa columē: partim regio: partim religionis p̃ſidio nitebatur: vt humanā ſentētiā diuino crederes iudicio cōprobari. Cuius rigor diſcordias rupit, ſimultates finiuit, ſeditiōes extinxit, pacatiorēq; regi militem reddidit. Poſtmodū vero ſeueritati eius ſiue ob inertiā, ſiue ob clementiā principū pecuniariæ mulctæ tēperamentū acceſſit. Quo tamē ſola ligni percuſſio caruit: ꝙ eo canes quis abigere ſoleat. Adeo maiorum verecundia ſummā in ictu probroſo cōtumeliā reponebat. Contigit autē vt ipſe rex ſua primus lege caderet: iuriſq; firmamentū qđ eatenus ſyncerū, atq; incolume ſteterat: parū ſobrius proprii militis occiſione laxaret. Cūq; ſe legibus quas ipſe tulerat euidēter noxiū animaduerteret: pœnitētiæ acerbitate correptus: vocata militum cōcione, regia ſella deſcendit: inq; omni conſpectu ſupplex humi demiſſus milites cōmiſſi ſceleris pœnas ſuo arbitrio exigere iuſſit: libenter ſe decretā ab eis pœnā ſuſcepturū promittēs. Cūq; factū maieſtatis nomine tueri poſſet, militari ſe animaduerſioni ſubſtrauit: humilitatēq; māſuetudinis ſuæ documētū ꝗ vires elationis indiciū eſſe maluit. Illi concione lachrymantes egreſſi, deliberatione inita triſtē de rege ſentētiā ferre vt minus honeſtū ita parum vtile peruiderūt: nō ignari ſine eo eſſe ſe vacuū ſpiritu corpus: prædā quibꝰ ante imperaſſent futuros. Poſtremo vniuerſum rei militaris ſtatū eo pœnā ſubeūte conuelli, inq; vnius omnes proſcriptione damnari: lapſum eius ruinā ſuam, damnationem, cōmune omniū periculum fatebātur. Igitur in tam ardua re ſentētiæ dubii creditoq; ſibi iudicio æquo leuius auſteriuſve vti veriti: proprio regem arbitrio decreuere mulctādū: exiſtimātes plꝰ nutui maieſtatis ꝗ priuatorū ſentētiis deferēdū. Emendabile enim credidere delictū: qđ impetu magis ꝗ induſtria noſceretur admiſſum. Igitur ex eo iudicem ſtatuūt: pœnāq; p̃ſtolanti impunitatis potētiā largiūtur. Et pulchre quidē factā ſibi iudicandi poteſtatē ipſius arbitrio reddiderūt: ne difficillimū negotiū temere iacta pronūtiatione finirēt: vel cōmilitonis vltionē placide: vel regis ſuppliciū crudeliter expetētes. Ita ſalus regis pene ſuo ſcelere euerſa: tēporis difficultati donata eſt. Adhæc ſatis graues eū delicti pœnas dediſſe arbitrabantur: qui ſe in tāto fortunæ faſtigio tam ſuppliciter abiicere ſuſtinuiſſet. Tum demū venerabiliter exceptū: atq; ex ancipiti reo ſecuri iudicis partibus inſeruire iuſſum: ſellæ reſtituerunt. Rex culpam ære redimi debere conſtituit. Cūq; alias homicidiorum crimen quadragenis nūmi talentis expiari ſoleret: ipſe ſibi trecenta ac ſexaginta mulctæ nomine numeranda deſcripſit. Huic ſummæ. ix. talenta auri doni nomine adiicit: eandemq; mulctæ ſpeciem conſimilis culpæ reis: lege perenniter irrogauit. Totius vero pecuniæ partem regi primam: alteram militibus, tertiam interfecto ſanguine cōiunctis adiudicauit. Cūq; ipſe in præſentiarū tam regis ꝗ rei partes exequi debuiſſet: aſcriptā ſibi portionē ſacrorū præſidibus egeniſq; diuiſit: deū perinde ac cōmunē omniū principē pio munere propitiandū exiſtimans. Egit humanū

Rex tranſgreſſor legis ſuæ pœnitentia ducitur.

Multa quā ſibi rex indidit.

iudicem reũ liberalem veniæ genus, abſolutionis ſpem, debito emẽdationis ordine
complectẽdo. Cæterũ eo viuẽte militaris mos æque violatore atqꝫ expiatore caruit.
Igitur dũ ſic ſeditioſis occurritur mens militũ a litigiis aberat. In exequẽda enim vl
tione nõ ſanguinis, nõ neceſſitudinis vinculo parcebatur: quo minus damnationis
partes legitimo rigore ꝓcederẽt. Nũc vero ſolutis hebetatiſqꝫ priſtinis militiæ ner
uis grauiora inter cõmilitones q̃ exteros dedecora pariũtur: cũ & omnis aduerſum
improbos actio ſileat: & qui culpæ punitor eſſe debuerat: patronus exiſtat: nec ſit q
diſſolutos militiæ mores perſractius rigidiuſqꝫ cõſtringat. Hanc itaqꝫ militaris diſ
ciplinæ conſuetudinem diuturna vſurpatione firmatam noſtri temporis principes
abrogare minime erubeſcendum duxerunt. Vbi enim domeſtica quies ſeditionum
fluctibus agitatur: priſcæ conſuetudinis forma conuellitur. Quippe aduerſum ef=
frenes, cõcitatiqꝫ ingenii tyrones ſeueritate potius q̃ nimio fauore ac profuſa indul=
gentia vtendum eſt. In quem modum Kanuti induſtria pro adminiſtrandis milita=
ris diſciplinæ negotiis ſyncere ac valenter excubuiſſe cognoſcitur. Præterea militi
regem, vel regi militem: non niſi pridie Kalen. Ianuarias abdicandi fas erat. Eiuſ=
dem quoqꝫ poſtmodum obſeruantiæ grauitas ab aula regum in aliquanto obſcurio
ris familiæ conuictum prorepſit: diuqꝫ ſuperioris diſciplinæ etiam apud ſupparis
conditionis viros imitatio valuit. Interea Suenonem tutelæ tunc Noruagiæ vacã=
tem caſus abſumpſit: moxqꝫ ad patrem prouincialis miniſterii ſumma conceſſit. Vt
autem Kanutus a Richardo ꝙ ſororis ſuæ repudium egiſſet, atqꝫ aduerſus vxorem
ſeuerius æquo maritali ſupercilio vſus fuiſſet: tanq̃ a coniugalia ſacra contumelio=
ſe tractante pœnas ſumpturus, ac thori genialis iniuriam repulſurus: in Norman=
niam magna ſe claſſe traiecit. Vbi cum paulo poſt triſte quoqꝫ de Haraldi fato nun
tium accepiſſet: propior publicæ expeditioni q̃ priuato affectui agmen eadem qua
prius celeritate promouit: neqꝫ animo aut officio quo minus cœpto inſiſteret: remiſ
ſior fuit: ſed neqꝫ oculos ad ſingularem luctum a generalis militiæ contemplatione
deflexit: adeo rerũ ac temporis ſtatum inter fortem patrem ac ſtrẽnuũ ducem egre
gia animi moderatione diuiſit: nec minus in tolerãda filii morte q̃ in hoſtium appe
tẽda perſpicui roboris ſpectaculum præbuit. Cuius impetũ Richardus Siciliã petẽs
fuga præcurrere maturauit. Interea Kanutus ob grauis militiæ labores aduerſa va
litudine preſſus cũ ſe corporis firmitate defectũ / ac mox ſpiritu cariturũ animad=
uerteret: cõuocatos proceres nõ niſi bello cõfecto domos reuerti iuſſit: haut dubie
victoria potituros: ſi funebri eiꝰ lecto humeros in acie ſubieciſſent: atqꝫ iter primos
pręliãtiũ globos ducis noĩe corpus ſuũ exanime ꝑtuliſſent. Idqꝫ fugato hoſte quo cla
rius cinerũ ſuorũ monimẽtũ extaret: apud Rothomagũ ꝓmiſſa indigenis libertate
ſepulturę mãdarẽt: facile vſuros cõditione Gallos: ſi illico hoſtẽ finibus ſuis exceſſu
rũ cognoſcerẽt, paruoqꝫ impẽdio grãdi patriã metu liberare quiuiſſent. O immen=
ſam perituri regis induſtriã: quę ſuis in vltimas rerũ anguſtias deuolutis / diſciplina
q̃ ſpiritu viuidior affuit. Enimuero ſuperſtitũ ſalus decedentis ingenio ſtetit. Nam
corpus eius funebri lecto a militibus in acie perlatum ad Danorum vſqꝫ victoriam
veluti viua adhortatione profecit: vt non minus extincti q̃ ſuperſtitis fortunæ põ=
dus ineſſe crederes. Cui mox ſepulturam diſceſſuros ſe pacti a Rothomagenſibus
expetiuerunt. Rapuere conditionem hoſtes: cineribuſqꝫ eius in vrbe ſua acquieſcen
di locum dederunt. Ita milites ſuſcepti monitus ratione / pugnã pactionẽ ſepulturã
atqꝫ exequias proſecuti: fato functũ humeris ſuis regẽ in acie pertulerũt: victoreſqꝫ

Indulgẽtia pœnę & vindictæ.

Suenonis mors.

Richardi fuga.

Kanutus apud Rothomagũ ſepultus eſt.

funerato eo ſumptis tantum commeatibus/ad propria reditum habuerunt. Hunc
Kanuti prę conia.
Kanutus exitū habuit: quo nemo noſtrorū regū tametſi plura alii victoriis illuſtra
uerint:ſplendidior fuit. Adeo enim operū eius magnitudinē propitię famę fides au
xerat:vt quos rerum geſtarū gloria pares habuerat amplitudine claritatis excellat.
Cūq; aliorū ſplendorē ignorātiæ obſcuritas,ac vetuſtatis rubigo ꝑederit:huiꝰ de
cus longa famæ vſurpatione ſubnixū ꝑpetuis memoriæ fructibꝰ reuireſcit. Siqdē
ſanctitate ac fortitudine inſtructiſſimus non minus religionē ꝗ regnū ꝓferre curæ
habuit. Quippe cum bellicis late titulis inclaruiſſet,placidiore ſtudio vſus, ex fiſco
ſuo cōpluribus in locis priuatorū clericorū cōuictu inſtituto,cellularū frequētiam
nouis cōuēticulis auxit:ſacrorūq; venerationē quā maximā ſemper exhibuerat:re-
Monachos in Daciam primus aduexit.
giarū opū impēdio ſtipēdiis multiplicauit: monachalē quoq; ordinē vberiorē reli-
quit: ne ferociæ ꝓpior ꝗ pietatis officiis videreť: æquā ſibi vtriuſq; laudē adiicere
cupiēs. Cuius ſtudii induſtria ad tantū claritatis lumen acceſſit:vt cū fortiſſimorū
regū bellica virtus antiquitate exoleuerit: eius famā gloriæ quæſtu opulentiſſimā
tenaciſſima poſteritatis agnitio comp̄hēderit. Interea Sueno Eſtrithæ filius expe-
Sueno.
ctato apud Angliā Kanuto quo plenius incolis auſum defectionis excuteret:militiā
præſidiis ſparſit:ne libera monimentorū occupatione ſuſpectas Anglorū vires ar-
maret. Vt aūt Noruagienſibus mortis Kanuti nūtius adfuit:continuo pudore ex-
terni obſequii Danicū derectantes imperiū: ad Olaui filiū Magnū, cui bonitas ſua
Magnꝰ ſancti Olaui filiꝰ rex Noruagiæ.
cognomini erat:deficiūt. Eiq; regnū imponūt. Quippe ſpectata patris ſanctitas po-
pulariū ei fauorē conciliauerat:Neq; enim parenti gratiā impēdiſſe contēti:in filiū
quoq; fauorē extēderāt. Interea Kanutus haut leuius Noruagicæ perfidiæ ꝗ pater-
Kanutus rex. lxxiiii.
ni fati rumore perculſus vereri cœpit ne ſi finitimorū bello intenderet ex dilatione
rerū Anglia per abſentiā careret:ideoq; minoris regni defectionē tolerare:ꝗ maiori
conſimilis auſus locū tribuere:cōſultius duxit: leuiori malo ſolā grauioris formidi
nem præpōderare iudicās. Itaq; diſſimulata iniuriarū offenſa cōditione defectorem
aggreditur:iureiurādo pactus eius,qui prior decederet ſuperſtiti regnū eſſe ceſſu-
rū:ne priſcā regnandi cōſuetudinē noua regnorū partitio laceraret:rerūq; quondā
iunctarū diuiduā efficeret ſummā. Adeo enim Daniam Noruagiāq; vnius eſſe re-
giminis affectabat:vt alterā alteri ſubiici ꝗ vtrāq; ſeparatim regnū gerere pręopta
ret:patriæq; exteros imperitare:ꝗ patriā ſine exteris imperiū gerere mallet. Quę ni
mirū cōditio eo ſtoliditati propior: quo fortunæ ſubiectior:alterutri aut ſplendidū
imperiū,aut ſordidā paritura fuerat ſeruitutē. In hāc pacti fidē vtraq; pars ſacra-
mēto cōuenit. Deinde Angliā ꝓfectus cū cūcta Suenonis induſtria pace pleniſſima
cōperiſſet Eduardū fratrē,quē eiuſdē nominis pater ex Immæ matrimonio ſuſtulit
in regni ſocietatē adciſcit:non ꝙ fraterno illū affectu coleret:ſed vt eius ambitionē
munificētia ac liberalitate p̄curreret,regniq; ꝑte potitū totū cupere ꝓhiberet. Itaq;
nō tā veneratiōe charū ꝗ populariū ambitione paterniq; generis auctoritate ſuſpe
ctū/cōſortē imperii facit. Verū Eduardo humilior origine animꝰ fuit. Siqdē obtu-
ſi admodū cordis obſcuriorē indolis experiētiā p̄buit. Kanutus cū biēnio regnaſſet
defungitur. Cuius Sueno ꝓpinquitate fiſus relictis apud Angliā p̄ſidiis Daniam
nauigatione contendit retinendæ inſulę ſpem,non ſolum in Godouini filiis quibus
ſanguine admodū cōiunctus fuerat reponēs: ſed etiā ex ipſa cōſortis ſui ſtoliditate
Magnꝰ rex lxxv.
deſidiaq; præſumens. Qđ audiens Magnus:Daniam ꝑinde ac ſibi mutuæ pactio-
nis lege debitā,ipſiuſq; Kanuti teſtamēto legatam ęquis populariū animis occupat

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Suenoniꝗ cognationis rationẽ edenti priſtinā fœderis cõditionẽ opponit. Nec du-
bitauit alieniſſimũ ſibi ſanguini ſuo regnũ legati titulo poſtulare. Sed & Dani pacti
cui ſe ſacramento obligauerant ratione permoti cõſtantius religionis q̃ familiarita
tis fidẽ præſtandā putabant: ideoꝗ facta cõpetitorũ æſtimatione, alienũ domeſtico
prætulerũt: curioſius fœderis pignus q̃ debitā regno proſapiā intuentes, fideiꝗ ſuę
q̃ patriæ reſpectui propiores. Igitur alienigenæ partes religioſo fauore cõplexi prę-
teritā Kanuti familiā regũ ſuorũ ſanguinẽ repulſæ deformitate cõfundere q̃ iuriſ-
iurandi vinculũ perrũpere maluerũt: ſuffragiorũ iura nõ adulationis, ſed fidei in-
tuitu põderantes: ſeꝗ plus religioni q̃ regno debere cõfeſſi. Adeo ꝓmiſſionẽ ſuā ſe-
queſtram periurii fieri noluerũt. Quāti igitur roboris fuiſſe tũc inter ciues iuſtitiā
credimus: cũ inter diuerſæ nationis viros tantũ viriũ poſſediſſe cernamus! Et vtinā
adultæ iam religioni ea apud noſtros vis, authoritaſꝗ conſtaret: quā ĩter antiquos
tenera atꝗ eneruis habuerat. Contra Sueno ſubiectā ſtoliditati conditionẽ reputās
temerariũ conſobrini pactũ nequicq̃ reſcindere cupiebat: per q̃ ſtultũ argumentādo
quibus ante imperitaſſent obſequi: inꝗ vnius iuramẽti imprudẽtia cõmunẽ depo-
nere libertatẽ: atꝗ ex fulgenti imperio repẽte in humillimā cõcedere ſeruitutẽ. Sed
religioſa populariũ ſentẽtia ſuperabat, quorũ arbitrio pacti non ſanguinis habitus
æſtimabatur. Verũ vt Magni votis Danica fides reſpõdit: ita Suenonis crudelitatẽ
Anglica perfidia circũuentā oppreſſit. Nā poſt eius ab Anglia ꝓfectionẽ Godouini
filius Haraldus ſpe ĩproba totiꝰ Angliæ regnũ cõplexus ꝑticipato cũ incolis cõſilio
Danicũ vt erat per ꝓſidia diſtributꝰ exercitũ cõpluribus ſeꝑatim vicis vno codẽꝗ
tẽpore magnifico cõuiuiorũ apparatu ꝑ obſequii ſimulationẽ excipi iuſſit: meroꝗ
ac ſomno ſopitũ noctu per inſidias trucidādũ curauit. Ea nox paruulo tẽporis mo-
mẽto vetuſtā Danorũ dominationẽ, diuꝗ maiorũ virtute elaboratũ finiuit ĩperiũ.
Sed neꝗ id poſtera noſtris fortuna reſtituit. Ita Anglia dominādi ius ignauia perdi
tũ ſcelere recuperauit. Igitur Haraldus Danicæ oppreſſionis, ſimulꝗ domeſticæ li
bertatis auctor Eduardo ſummā facta nõ animi eius, ſed ſanguinis æſtimatione per
mittit: quatinus ille nominis ipe rerũ vſurpatione regnaret: & quo nobilitate perue
nire nõ poſſet: potẽtia vallatus aſſurgeret. Eduardus vero ſola generis auctoritate
nõ prudẽtiæ rõne munitus vano maieſtatis obtẽtu prauorũ ingenia, maiorũꝗ petu
lātiā nutriebat: titulo rex patriæ cõditione miſerabilis procerũ verna cõtẽtus ꝙ alii
fructũ ipſe vmbrā tantũ ac ſpeciem occupaſſet. Ita Anglorũ inter ſe ſummā nomen
atꝗ potentiā diuiſerunt: tituliꝗ ius ac rerum dominiũ veluti diuerſis ab inuicem
gradibus differebant. Sed nec Haraldus alienũ ſpecie regnũ geſſiſſe contẽtus pro-
priam claritatis imaginẽ affectabat. Igitur Eduardo ipſum quoꝗ nũcupationis de
cus inuidit, omniaꝗ regni inſignia in ſe ipſum transferre conatus cupiditati aditũ
ſcelere petiuit: occiſoꝗ rege tituli qui ſolus ſibi deeſſe videbatur gloriā occupauit.
Interea Sueno tametſi rara fautorũ ope ſubnixus belli cum Magno fortunam expe-
riri decreuit: cũꝗ paucis & incõpoſitis aduerſus multitudinẽ manũ cõſerere cũcta
tus nõ eſt. Igitur in Iutia prius maritima deinde equeſtri pugna ſiniſtris cõgreſſus
auſpiciis: vtraꝗ victus conceſſit in Fioniam: nec armis maior q̃ agmine fuit. Cũꝗ ſe
omni auxilio deſertũ: nec hoſtium tantũ, ſed etiam ſuorum cõtemptu perfuſum vi-
deret: Sialandiam, Scaniāꝗ prætergreſſus Suetiam maternę neceſſitudinis fiducia
petere cogitabat. Quem Magno terra mariꝗ pertinacius inſequente in Iutiam ſe
repẽte Sclauicus effudit exercitus. Quorũ irruptio dubiũ victori effecit: fugacem

Danorũ fides in iureiurando.

Danorum cædes per fraudem.

Quomodo Angli receſſerunt a Danis.

Nota de Anglis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ne hoſtem pellere an imminentẽ excipere debuiſſet. Quidã enim gentis illius nobi-
liſſimus.xii.filiis maritimis prædonibus apud Daniã ſpoliatus Iutorum fines ferro
orbitatẽ vlturus inuaſit.Quãobrẽ Magnus perſeuerantiſſimis populariũ precibus
cõmittendi prælii auctorẽ agere poſtulatus:omiſſo æmulo a domeſtico hoſte in ex-
ternũ arma conuertit:& quaſi priuatæ affectionis oblitus publicã induit:ne ſuas q̃
regni partes curioſius egiſſe videret.Nec dubitauit alienigeni ſanguinis dux ſum-

Viſio Magni.

ma adhuc fluctuãte in ſeipſum dubię poteſtatis trãſferre periculũ. Nocte vero quã
belli dies inſecutus eſt:quietẽ eius certe prædictionis ſpecies adumbrauit. Quippe
ſomnũ capienti imago cuiuſdã obuerſata prædixit hoſte eũ ſuperiorẽ futurũ: inq;
aquilæ nece victoriæ fidẽ auſpiciaq; ſumpturũ.Expergefactus rex viſionis ordinem
die poſtera magna cũ omniũ admiratione vulgauit.Sed & ſomno omen cõſentaneũ
fuit. Progreſſo nãq; exercitu aquilã quæ in quiete demõſtrata fuerat cõminus con-
ſidere conſpectã:pernici equo aduolans haſta petiuit:fugãq; alitis veloci iaculo præ
cucurrit.Itaq; nouitate rei ad ſpem victoriæ ſpectatores erexit.Arripuit igit̃ omen

Aquilæ caſus.

exercitus:atq; fortuito aquilæ occaſu certiſſimã hoſtiũ ruinã interp̃tatus eſt.Cũcti
quippe euentũ ſomnio congruiſſe cernẽtes perinde atq; ſecuri rerũ in fortunam ſuã
acceptæ rei præſagium referũt:& quaſi indubitatã vincendi ſortem:pari mentium
alacritate præſumunt:quos eo audaciæ ipſa auſpicii religio prouehebat:vt iam ſibi
victoriã ante oculos præponentes:abſq; reſpectu periculorũ certatim in præliũ pro
ſilirent.Quibus primã pugnandi occaſionẽ corripientibus,eodẽq; euentu quo omi

Sclauorũ ſubactio xix.

ne dimicantibus:cędũtur funditus Sclaui:victor Magnus felici pugna popularibus
percharus euaſit:eorũq; propenſiore ſubſidio roboratus ad proſequẽdũ regni æmu-
lum redit:eo quidem inſtantius q rerum ſucceſſus quo plus ſibi gratiæ peperit:hoc
magis Suenonis fauorem abſumpſit:auerſoq; vulgi animo magnopere reſiduũ eius
debilitauit auxilium:nec ſolum contrahẽdarum virium ſpem ſuſtulit: ſed etiam cõ

Guthſcalci ſucceſſus.

tractas excuſſit. Quinetiam Guthſcalcus Sclauicus inter cęteros qui infelicis eius
militiæ ſtipendia deſeruerant:diu ſe ſub alienis auſpiciis rem infeliciter geſſiſſe cõ-
ſiderans cum domino nihil ſpei relictum animaduerteret:militem exuens defecto-
rem agere non erubuit:ſuãq; experiri fortunam q̃ alienam ſequi tutius duxit:vt cũ
regem meliora ſperaturum diffideret:paternæ ſaltem neci vltionem non negaret:
conſilio reſpondit euentus.Siquidem geſtis varie bellis Sclauiam ſuę ditionis effe-
cit:vtq; externis rebus infractus ita domeſticis inuictus apparuit. Nec quæſitæ do
minationis felicitate contentus:Saxoniam poſtmodũ parẽtis necem vltus obtriuit:
paruæ glorię regnũ,aut diuitias reputans:ſi non vltionem opibus adieciſſet. Adeo
autẽ Magnus ob vindictam finiũ ſuis charus haberi cœptus eſt:vt omniũ conſenſu
boni cognomine cenſeretur:quodq; aliorũ moribus tribui aſſolet:fortunę laudibus
impetraret.Sueno vero deſperatis iã rebus in Scaniam (vt dixim[9]) p̲fectus Suetiã
(nam paternũ inde genus traxerat) reuiſere proponebat.Quem Magnus cõcitato
animi impetu ſubſecutus cum oppidũ Alexthathiam præteriret deturbato per oc

De morte Magni.

curſum leporis equo trunco,cuius præacuti forte ſtipites eminebant adactus extin
guitur:corpus eius Noruagiam relatum Throndemi in regiorum monumentorũ
area ſepulturã poſſedit.Ita Suenoni anguſtiſſimis fortunæ caſib[9] implicato omniq;
mortalium ope defecto præſidium ſupernę pietatis affulſit,regnũq; quo illũ fortu-
næ iniquitas ſpoliauit,eiuſdem beneficium reddidit.

Explicit Liber Decimus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Incipit Liber Vndecimus.

Sueno filiꝰ Eſtrith. rex lxxvi.

POſt hæc Daniæ ſtatus variis rerũ caſibus fluctuatus eſt. Quippe Sueno ſummã ſucceſſu magis q̃ viribus capit. Sed neqꝫ ad reſtituendam Danici nominis fortunã qcq̃ eius ſuſceptione ꝑfecit. Nã adeo nec fauore fœlix/nec imperio efficax fuit: vt ſubiectorũ animos veteris offenſæ acerbitatem redolentes ad ſyncerum ſui cultum adduceret: aut ira abſtractos ad placidiorẽ mentis habitũ inclinaret. Tanta ſiqdẽ mole in Danorũ præcordiis prioris odii reliquiæ cõſederunt: vt priuatos motus reipublicȩ vſibus anteferrẽt: honorẽqꝫ patriæ ſua deperire ſocordia, q̃ ſuſcepti ducis auſpiciis reſtitui præoptarent. Neqꝫ eñ facile propagata odiorum ſementis ſtirpitus interit: quippe vt gratiæ in odium deflexus facilis: ita odii ad gratiam difficilis eſſe tranſitus conſueuit: raroqꝫ animus quẽ ſemel grauiter faſtidiuit, ſynceræ fidei ſtipendiis excolit: aut cũ quo vehemẽtes primum inimicitias geſſit, affectuoſe poſtmodum in gratiã redit. Cuius impotentiæ vis a ſimultatis ardore profecta/arcaniſqꝫ ęmulationis flammis alita/nõ ſolum gerendarũ præclare rerũ ſpem ſuſtulit: ſed etiam magnifice geſtarũ gloriam corrupit. Verum ea res vt nouæ maieſtatis cõceptũ/ita prioris fideliter cultæ indiciũ edidit: ſimulqꝫ recentis iniuriæ crimen et priſtinæ fidei perfectionẽ exhibuit. Principio regni Suenonis Roſkildenſium ſacrorum antiſtes Anachus moritur. Sufficitur wilhelmus quo Kanutus maior et ſcriba et ſacerdote vſus fuerat/genere quidem Anglus/ſed omniũ virtutũ partibus ac numeris abunde inſtructus: idemqꝫ põtificalium ſacrorum apprime peritus. Ad cuius vſqꝫ tꝑa Scaniæ genti religionis priuilegio Roſkildenſis præſidebat auctoritas. Ab eo viro diuiduum eſſe ſacerdotium cœpit. Cuius Scania veluti alteram partẽ adepta/protinus inter coniuncta admodum oppida nouam muneris potentiam partita eſt. Nã Lundia Dalbiaqꝫ ꝓtinus ſuſceptũ inter ſe ſacrorum diuiſere primatum/geminaqꝫ eiuſdem dignitatis vſurpatione certarũt. Nam alteri Henricus/Eginus alteri ſacerdos acceſſit. Verũ Henrico ob immoderatum potionis vſum abſumpto/pontificatus eius vniuerſum ius/oĩaqꝫ honoris inſignia ad Eginũ Lundenſium præſulem cõceſſerunt: ac veluti in vnũ corpus vtraqꝫ ſacerdotii ſumma confluxit: q̃q̃ merito in ebrioſi antiſtitis fato ſobrius ciuiũ honos expirare nõ debuit. Sed in gregis ꝑniciem ſordida paſtoris intemperantia redũdauit: innoxiaqꝫ ciuitas poti põtificis temulentiam deponendi ſacerdotii cãm habuit. Ita alterũ inimica bibendi cupiditas abſtulit/alterum ſalutaris cõtinentiæ diſciplina ꝓuexit. Indignũ populari nedum pontifice exceſſum: cuius plenã ignominiæ ſortem omnis æui deriſus pleno cauillationis ludibrio proſeqtur. Ita bibulus prȩſul cãdorẽ ſacerdotii turpiſſimis gulæ maculis obſoletum, quẽ viuendo corruperat/moriendo conſumpſit: humaniqꝫ calicis cupido hauſtu diuini vſum amittere meruit. Cumqꝫ ordini gloriam deberet, notã intulit/pro virtutis cõciliatore ꝓbri auctor effectus. Nec immerito q aliis cõtinẽtiæ et frugalitatis ſpecimen exhibere debuerat,

De morte Anachi primi Roſkildenſiũ epi. wilhelmi epi iſtituta. De Lundia et Dalbia. Dalbienſis epiſcopatꝰ ceſſatio ob potũ epm.

Prȩſul bibulus.

tam indecenti fato violatæ ſobrietatis pœnas pendebat. Huius memoria Danicis
annalibus non paruæ eſt verecundiæ: qm̃ pridicula morte cõſumptus priuatũ ob-
Haraldus frater ſancti Olaui ad beſtias damnatus.
probrium publico rubore ꝑfudit. Hoc loci ſplendida Haraldi memoria tempeſtiuã
ſui exhibet mẽtionẽ. Qui quũ fratre caſſus ſalutẽ ſuam intra patriã tueri nõ poſſet
fugã Byzantio credidit. A cuius rege homicidii crimine damnatus, domeſtico dra
coni lacerandus obiectari præcipitur. Nihil em̃ eius morſu ad necandos reos valen
tius ducebatur. Cui in carcerem eunti ingenuæ fidei ſeruus vltro ſeſe damnatio-
Serui fides.
nis comitem obtulit. Exuit vernam vt ſociũ ageret: mortemq; excipe ꝗ domino de-
eſſe maluit. Vtrũq; is qui cuſtodiæ præerat curioſius obſeruatũ per os antri iner-
mem excuſſumq; demiſit. Itaq; nudato miniſtro Haraldum verecundiæ gratia lin
theo tantũ diſcinctum excepit. A quo clam armilla donatus / piſciculis pauimentũ
inſtrauit: vt haberet draco in quo primæ famis ꝓcurſum effunderet: reorũq; carce
ralibus tenebris obfuſi oculi vel paruulam perſpiciendi copiam ipſo ſquamarũ ni-
tore capeſſerent. Tunc Haraldus lecta cadauerũ oſſa anguſtiis telæ cõſertioris im-
plicuit: hiſdẽq; in vnũ globũ coactis veluti clauã effecit. Cũq; allapſus draco in obie
Mors Draconis.
ctam ꝑꝗ auide prædã irrueret, dorſum eius veloci ſaltu cõſcendens / cultellũ tonſo-
riũ: quẽ ſecum forte tectũ attulerat, vmbilico qui ſolus ferro patebat / immerſit. Se-
ctionẽ enim rigidiſſimis ſquamis obſitus ſerpẽs cætera corporis pte ſpernebat. Hũc
cultellum Waldemarus rex res geſtas cognoſcẽdi ac referendi cupidiſſimus rubigi
ne exeſum: vixq; ſecãdi ſufficiẽtem miniſterio familiaribus ſæpe mõſtrabat. Sed ne
q; Haraldus ob ſeſſionis eminẽtiã ingenti belluæ ore corripi / dentiũve acumine no
ceri aut caudæ voluminibus elidi poterat. Miniſter vero cõpacto geſtamine vſus /
cõuerberatum belluæ caput ad ſanguinẽ et necẽ vſq; crebris ictum põderibus con
tundebat. Quo cognito rex vltione in animi rationẽ verſa fortitudini ſuppliciũ re
miſit: ſalutemq; animoſitati tribuendã putauit. Nec pœnã remiſiſſe contentus, ad
didit charitatem. Nauigio em̃ ſtipendioq; donatos abire permiſit. Cumq; crimini
ſupplicium deberet, fortitudini pepercit: virtutemq; colere ꝗ culpam punire ma-
luit. Reuerſus Haraldus Noruagiã occupat: eaq; potitus arma in Daniã transfert.
Iutorũ ſtrages.
Igitur Sueno contractis Iutis cupidius ꝗ conſideratius apud Dyurſam fluuium to
tam Noruagienſium manum aggreſſus / vt claſſe ita bello quoq; inferior fuit, copia
rum numero reſpondente fortuna. Siquidem tam infœliciter ꝗ temere dimicauit.
Maxima Iutorum pars ferri metu flumen inſiluit: prærep toq; hoſtis officio, ſua vi
ꝗ aliena conſumi tutius duxit. Itaq; quod ab hoſte timebat / ſibi ipſa cõciuit: inq; ge-
mino fati delectu vnda, ꝗ armis perire maluit. Igitur dum alterum mortis genus
timide declinauit / alterum cupide compræhendit: dumq; aduerſarium refugit, ho
ſtilem in ſe ipſa crudelitatem exercuit / tanꝗ ſpiritum placidius aquis ꝗ aeri reddi-
tura: ac violentiorem exitum ferro, ꝗ fluctibus expertura: ita neſcias viriliter mor-
tem / an effœminate petiuerint: incertumq; vtrũ fati cupidis ignauia / an virtus in-
ceſſerit: quoniã tam vehemẽs animi æſtus fortes ne an timidi ſpiritus ſui raptores
extiterint ambiguæ exiſtimatiõis eſſe fecit. Breui poſt dux victi agminis Sueno Sca
niæ / Syalandiæq;: ac præterea quarundã inſularum viribus recreatus, Viſzan flu-
uium claſſe corripit: eadẽq; ſupuenienti Haraldo obuiam in altum ꝓcedit. Cumq;
Dani paucitatẽ ſuam hoſtilis frequentiæ cõparatione pẽſaſſent, raritati cõſertione
ſuccurrendũ rati / digeſta in ordinẽ nauigia tenaculis ſociare cœperũt: quatinus cõ
tinẽti nexu cohærẽs claſſis expeditius opi inuicẽ ferendę iter ſterneret: cũctiſq; hac

neceſſitate duratis, tam fugæ q̃ victoriæ indiſſolubilis cõmunio foret: nec cuiq̃ a tāta collegii firmitate dilabendi fas eſſet: adeo imbecillitatem neceſſitate roborandā duxerūt. Hic nobis Aſlace Skyalmonis candidi remex ob immenſam bellicæ virtutis gloriā literarum præconiis inculcādus occurris. Danis ſiquidē aduerſum Noruagienſes maritimo certamine decernētibus nõ contentus, clariſſimā pugnā intra ꝓprium edidiſſe nauigium/oīmibus corpis tui munimentis præter ſcutum abiectis cõfertiſſimam hoſtium ratem inſiluiſti: quercuq; quā in gubernaculi prius colligamentū excideras viribus frætus hoſtiū corpa cõuerberaſti: eiuſq; crebris et vegetis ictibus quicqd obuiū fuerat obtriuiſti: ingentiq; verberū fragrore ſtupētes præliātiū animos a ꝓpriis ꝑiculis ad tuæ virtutis ſpectaculum deflexiſti. Quinetiam fortiſſimos vtriuſq; agminis bellatores opis tui ammiratione ſuſcepti certaminis immemores reddidiſti: pugnæq; ac periculoꝝ oblitis auidius te intuendi, q̃ ſeipſos tuēdi ſtudium incuſſiſti: ita vt ꝓmptiſſimi quiq; neglecto diſcriminis ſui negotio, plus te viſo ſtuporis, q̃ ex dubia ſalute formidinis caperēt. Itaq; fortius fuſte, q̃ cæteri ferro rem geſſiſti: cūctaq; intolerabili modo cõminuens. Hinc Danicis/inde Noruagicis oculis incredibilem niſi ſpectareris opam edidiſti. Adeo aūt ſociorū paucitatem hoſtiū multitudini coęquaſti: vt diſparem viribus pugnā in noctē vſq; par belli ſucceſſus extraheret: numeroq; diſſimiles copias fortūa ꝑſimiles reddidiſti. Poſtremo quū oēm nauis remigē ꝑtim fuſte/ꝑtim fluctibus obruiſſes: cõpluribus ſed leuibus plagis ꝑſtrictus ex tot hoſtibus ammirabilē ſolus victoriā retuliſti. Quæ res veri fidem excederet, ſi nõ Abſolon auctor ſuis eā relatibus tradidiſſet. Verū Danis nullam viriū acceſſionē circūſpicientibus Noruagiēſibus inſpatus domeſtici ducis aduentus affulſit. Quo viſo Scanienſes contuſis debilitatiſq; animis noctu ne res ſtrepitu ꝓderet claſſis ſocietatē ſoluere: reciſiſq; vinculis ac ꝑrupta nexum cõſortione a cætero agmine intempeſta ſe nocte ſubducūt. Deinde tacitis remorū ictibus fugā adepti, furtiuo diſſeſſu fluminis diuerticula qbus exceſſerant/repetebāt: ibiq; relictis nauibus paſſim ꝑ auia ꝓfugere/merito oīmis Danicæ ætatis cõuitio lacerandi. Cuius fugæ deformitas auctoribus q̃maxime erubſcēda ad poſteros quoq; ꝓbroſa deſcendit. Luce redita *Sueno* fugitiuæ admodū claſſis pudore ꝑculſus, ꝑtinaciſſima reſiſtendi virtute fortunā ſuam armis q̃ fugę credere maluit. Igitur q̃q̃ et claſſis/et militū numero inferiorem ſe cerneret, exiguas bello reliquias applicat / virtute ſua ſociale probrum abluere cupiens/bellaq; animorū q̃ numeri robore fortius geri iudicans. Sed peſtiferum temere initi certaminis exitum exꝑtus eſt: quippe numero victoria paruit. *Skyalmo* Candidus: cuius nutu ſuo tempore totius *Syalandiæ* vires regebantur/grauiter aſtrictus/immenſaq; hoſtiū multitudine cõcluſus/capitur nõ ꝙ timide præliatus: ſed quia labente ſanguine viribus prorſus vacuus extitit: tātumq; eius apud victores amplitudini donatū eſt: vt alias captiuis ꝑcere inſoliti, ſaluti ipſius cuſtodiæ præſidiū adhiberent. Quippe tam cõſpicuæ dignitatis virum ferro aggredi paſſi nõ ſunt. Neq; eñ præſens illi fortuna præteritæ venerationem adimere valuit. Sed hanc cuſtodiæ vim apud Caprinū Lacū ꝓfunda nocte decepit. Cæterum Haraldus non cõtentus Danorum vires duabus exhauſiſſe victoriis/iiſdem hoſtili ſtudio frequentius imminebat. Cuius quū *Sueno* inſtanter motibus vrgeretur, laceſſitæ patriæ defenſionem maiore fidutia, q̃ fortuna parabat. Tertio tamen bina prius clade affictus fortunā ſuam publicis armis committere verebatur: qui iam rem Danicam duarum pugnarum temerariis ingreſſibus a ſe confractam

Aſlaci mirāda virtus

Scanieñ fuga.

Skyalmus Candidus capitur.

videbat. Interea minores Godouini filii regni æmulatione maiorē perosi volunta-
rio ſeceſſu/inuiſam ei⁹ dominationē vitarunt: vltroq; exilii tenebras ferre, q̃ frater
næ intra patriā fortunę ſplendorē cōſpicere maluerūt. Ad vltimū Haraldū Norua
giæ regē obſequii ꝓmiſſiōe cōueniūt/ſuam patriæq; ſubiectionē polliciti: ſi ſumma
ꝑ eū potiri quiſſent. Rapuit oblationē exulū auida dn̄ationis ambitio: Angliæq; lit-
toribus Noruagica claſſis aduehit. Eodē forte tp̄e Normānorū dux pari impetu di
uerſum inſulæ latus aggredit. Cuius rex Haraldus inter geminas hoſtiū partes an
ceps quā priorē exciperet/aliquādiu liberum vtriq; ꝓcurſum reliquit. Quam ipſius
cunctationē Noruagienſes timori cōſentaneam rati, neglectis corporum munimē
tis, perinde ac ſecuri periculorum validius prædæ incubuerunt. Sed dū incautius
ruūt ſparſi/palanteſq; ab Anglis nullo negotio trucidati ſunt. Ea res victoribus ma

Angli vin-
cunt et vin
cuntur.

xima quæq; audendi fidutiam miniſtrauit. Sed mox temere credente audacia Nor
mānos adorti, infœlici pugna recentis victoriæ titulum ꝑdiderunt. Neq; vllum vi
cti regis veſtigiū extitiſſet, niſi poſtmodum ab agreſtibus obſcuro ſolitudinis loco
reptus proderetur. Cuius filii duo cōfeſtim in Daniā cū ſorore migrarunt. Quos
Sueno paterni eorū meriti oblitus, conſanguineæ pietatis more excepit: puellamq;
Rutenorun regi Waldemaro: qui et ipſe Iarizlauus a ſuis eſt appellatus, nuptum de
dit. Eidem poſtmodū noſtri temporis dux vt ſanguinis: ita et nominis hæres ex fi-
lia nepos obuenit. Itaq; hinc Britānicus/inde Eous ſanguis in ſalutarē nr̄i pricipis

Sueno ex-
tincto Ha-
raldo glo-
rioſe r̄gnat.

ortū cōfluens, cōem ſtirpē duarū gentiū ornamentū effecit.. Extincto Haraldo: cui
ſcelera mali cognomē adiecerāt, Suenonis regnū quod ante admodum claudicaue-
rat, ꝑinde atq; acerrimo hoſte vacuū ꝓſperioris fortunæ gradib⁹ incedebat/oppreſ
ſumq; Danię gubernaculū plena ꝓſperitatis vela ſoluebāt. Hic quū liberalitate illu
ſtris/beneficentia celiber/cunctiſq; humanitatis ꝑtibus ꝑfectiſſimus haberetur, etiā
ſacrarum ædiū condendarum/ornādarūq; curam intentiſſime edidit: rudemq; ad
huc ſacroꝝ patriā ad cultiorē religionis vſum perduxit. Verū hūc morū candorē
ſola libidinis intemperātia maculabat. Cōpluriū nāq; illuſtrium puellarū caſtitate

Filii Sueno
nis nothi.

delibata, vt nullum ex matrimonio/ita complures ex pellicibus filios ſuſtulit. E qui
bus fuere cum Gormone Haraldus/cum Suenone Omundus. His acceſſere Vbbo
et Olauus/ Nicolaus/Biorno/atq; Benedictus paterno q̃maxime, materno minimū
ſanguini reſpondētes. Cōſimilis copulæ obſcuritas Kanutū et Ericum maxima pa-
triæ ornamenta ꝓgenuit. Sed et filia Siritha quæ poſtmodum Guthſtalco Sclaui-
co cōiunx acceſſit/in ſequentibus referenda, pellice pariter orta proditur. Tandem
rex animū ſuum ab illecebris luxuriæ et immoderato Veneris vſu retractū/genia-
lis thori caſtitate cohibere conſtituit. Vt ergo multorū pellicatuū experientiam li-
centi nuptiarum vſu/vniuſq; matrimonii lege redimeret/nec talibus vlterius cubi
culis maieſtatis ſuæ vigorem abſumeret, Gutham Suetico rege genitam ſanguine
coniunctam ſibi legitimæ prolis cupiditate complexus, ſimulata coniugii religione
collegit/eiuſq; coitum pro matrimonio habuit. Ita vt dum ad coniugalia ſacra ce-
lebranda animum induxit, eorum nomine flagitium colorauit: dumq; ab vno ſe cri
mine retrahit/in aliud repente prouoluit. Sed tolerabilius ꝙ alieni ſanguinis, q̃ ꝙ
ſuæ ꝓpinquitatis copulam vſurpauit: q̃q̃ vterq; huiuſce Veneris vſus impudici-

De Egino
et Wilhel-
mo epiſ.

tiæ crimini ſit obnoxius. Quam rem Eginus et Wilhelmus intactam præterire paſ-
ſi non ſunt. Quippe regē a tam illicito thalamo fruſtra conantes abſtrahere: moni-
tiſq; dirimendi contractus perſeueranter aggreſſi, aduerſum inceſtuoſam eius libi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

dinem debitæ reprȩhenſionis amaritudinem deſtrinxerunt. Cumq; correptioni in=
ſiſtentes nihil ſe ea profeciſſe cognoſcerent, apud Bremenſium antiſtitem iniuſtas
eius nuptias accuſantes / maiori pontificio caſtigationis arbitrium reliquerunt. A
quo quum rex per ſacram ac ſalutarem ammonitionem inceſti reus ageretur, diſci=
plinæ minas oppoſuit: ſeq; ferro correptionis inſolentiam repreſſurum edixit. Itaq;
vexationis impatiens, plus crudelitati ſuæ q̃ ſacroſancti iuris viribus indulgendũ
putauit: religioniſq; q̃ nuptæ deſertor eſſe maluit. Quę res ab Hamburgẽſibus ma
ritimi p̄iculi metu ad Bremenſes põtificiũ tranſtulit. Hæc voluentẽ wilhelmus p=
poſitũ exequi monitis ſuis paſſus nõ eſt. Sanctitate em̃ cõſilii cõſentaneũ furori im=
petum ab eius pectore ſubmouit: maximaq; doctrinæ ſuæ p̄ſeuerantia ſtudiũ eius a
ſententia reuocauit. Itaq; repẽte ſanior affectus regis animũ occupauit. Saluberri=
mo nãq; præceptoris imperio reſipiſcere coactus, cõtinuo iniuſti cõcubitus nexũ re
ſcidit: depoſitoq; ſtuproſæ mẽtis ardore / nuptã repudio ſubmouit. Nec ſolũ ira abſ=
tinuit, ſed ẽt ab illicita cõnubii vſurpatiõe mẽtẽ ſ̃traxit. Gyutha quoq; p̃ſnos pena
tes repetẽs ſuſceptis viduitatis inſignibus cũ ſumma morũ ſynceritate conſenuit: Gyuthæ viduitas ſancta et opera pia.
caſtitatẽq; votis p̄feſſa, virilis concubitus experientiã abdicauit. Et quia iniuſto ſe
thoro maculauerat, nullũ vlterius ſibi iuri eſſe p̄miſit. Sãctitatis ſiqdem amplexa p̄
poſitũ / reliquũ vitæ tp̃s cælebs exegit: ingentiq; pudicitiæ ſeueritate illiciti concu=
bitus noxã licentis euitatione penſauit. Sed nec inerti ocyo eff luere paſſa quotidia
na conſuetudine exquiſita ſacrariorũ ornamenta fingebat: inq; eandem operam cõ
tinuam ancillularum curam cogebat. Inter quæ chlamydem ſacerdotalem ſubtili=
bus ſigillis excultam / precioſæq; materiæ impenſa ac mirifici operis arte elaboratã
Roſkyldenſi ſacrario doni nomine largita eſt. Alia quoq; cõplura diuini cultus inſi
gnia ſacrorũ vſibus o̅pata eſt. Sueno vero ſacrorũ amminiſtratores q̃maxime con=
uerſatione probabiles cõtrahebat. In q̄bus q̃q̃ ſcientiam veneraretur, morũ tamen
curioſius habitum intuebatur / indignum ratus literarum ſuauitati ſummum fami
liaritatis conſortium tribui. Adeo igitur honeſtatis ſcholam literarum rudimen=
tis præponderare credebat: vt in agendo clericorum delectu virtutis potius, q̃ ſciẽ
tiæ elementa penſaret / lateraq; ſua fidis q̃ doctis obſequiis vallare mallet. Suenonẽ
quoq; Noruagicæ regionis virũ cunctis virtutis p̄tibus ac numeris inſtructiſſimũ
ſed parũ iuſta notitia literarũ monimenta cõplexũ in ius familiaritatis adciuerat.
Hic ex præfectura ad ſacerdotiũ tranſlatus tãetſi Latinæ vocis pœnuria premeret Sueno ſacerdos ĩdoctus ex præfectura electus.
domeſtici ſermonis opibus abũdabat. Quẽ cæteri ingeniis ſuis ob virtutẽ qua ipſis
præſtabat a rege p̃ferri vidẽtes, p̄ridicula impitiæ exprobratione ſcurriliter cauillã
dũ duxerũt. Rẽ em̃ diuinã acturo deriſus gr̃a affectũ litura codicẽ ſubiecerũt. Qui
quũ ſalutẽ regi votis libello expreſſis ſolenni verborũ precatione debuiſſet expoſce
re, ip̃m famuli noĩe deſignaturus, vitiata ab æmulis pagina, muli appellatione fœ= Suenoni intẽtata fraus
dauit. Neq; em̃ lituræ errorẽ correctionis beneficio redimere nouerat. Igiẽ circũſtã
tes lectoris impitiã iocabũdo cachinnorũ anhelitu p̄ſecuti / immodico ora riſu ſolue
rũt: ip̄o quoq; ioci irritamẽto religio in ludibriũ abiit. Finita actione rex amotũ arę
libellũ cõplex⁹, cũ et ip̃m inuida manu corruptũ et recẽtis lituræ veſtigia cãm iner
ter fuſæ p̃cationis aſpiceret, inuidæ ſocietatis aĩos deteſtat⁹ inſultãtiũ fraudẽ coar
guit: ipſoſq; obtrectatiõe vitioſiores, q̃ Suenonẽ ĩſcitia cõprobabat. Eũdẽ quoq; bre=
ui irriſoribus ſuis imperitiã exprobraturũ adiecit. Deĩde ſcholã eũ petere hortat⁹
ſumptum ſe amminiſtraturum p̄mittit. Neq; hac re q̄cq̃ de cõſueta eius familiari=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

tate decerpſit:ne inuidiæ reſpõdiſſe potius ꝙ obſtitiſſe videret. Profectꝰ Sueno effi caciſſi͂e liberaliũ artiũ ſtudiis opatus eſt. Quippe lr̃arũ qbus parũ inſeruierat docu mẽta ſumere cupiẽs ꝑcipiendæ earũ diſciplinæ gr̃a,omiſſa domeſtica/ꝑegrinæ ſcho læ erudiẽdũ ſe dedit:aĩmqꝫ doctrinæ capaciſſimũ excolẽs/Latino ſe ſermone aſſuefe cit. Cuius ſtudiis abũde inſtructus,vocabulorũ vim ad ſumma quæqꝫ Grãmaticæ rõnis elemẽta animi docilitate ꝑcepit:abſciſoqꝫ ruſtici rigoris crimine, facũdiã ſuã ingenii exercitatione politiorẽ effecit. Itaqꝫ flagrãtiſſima diſcendi cupiditate clarũ

Sueno magiſter rediit

ſciẽtiæ magiſteriũ retulit:breuiqꝫ morarũ ꝓceſſu quos impitiæ deriſores habuit,in genii ãmiratores inuenit. Primũ inter oẽs Wilhelmus apđ regẽ familiaritatis locũ occupauerat:eiuſqꝫ gr̃æ mutua aĩ viciſſitudine reſpõdebat. Etenĩ ab ip̃o cæteris im pẽſius cultus/charitatis dignationẽ ſingulari fide penſabat. Horũ fidei rex tanꝙ tu tiſſimis obſequiis latera ſua cingenda cõmiſerat. Sed et ſequẽs caſus in antiſtite ſe-

Wilhelmus epiſcopꝰ regi charus.

ueritatis pulcherrimũ:in rege certiſſimũ moderationis documentũ exhibuit. Ipſe nãqꝫ ſacro circũciſiõis ꝑuigilio ſolenni magnatũ cõuiuio feriatus, cũ quorũdã prin cipũ clãdeſtina obtrectatiõe parũ honorate de ſe habitũ cõperiſſet ſermonẽ/occultã

Regis facinus.

eorũ ꝑfidiã temulentiæ laſciuiis detectã exiſtimãs,iræ aculeis actus miſit q ip̃os ma ritimo tꝑe intra Trinitatis ædem oraturos cõfoderent/tanꝙ in ſacris penetralibus aptiſſimus humanarũ cladiũ locus exiſteret. Itaqꝫ actũ erga cõuiuas facinus ſacrile gio duplicauit:ip̃mqꝫ pietatis domiciliũ crudelitatis officinã effecit : neqꝫ loci/aut tꝑis quo minus cupiditati indulgeret/reſpectum habuit. Qua in re antiſtes/templi

Epiſcopi ſeueritas in regem.

(vt par erat) violatione permotus,in primis diſſimulanter excepit : neqꝫ indigna- tionẽ ſuam vlla ex parte ſtipatoribus patefecit/opportuno vindictã tꝑe prębiturus Nam quũ rem diuinã põtificali more ꝑagere debuiſſet,nõ ſolum aduentantẽ regẽ occurrẽdi veneratione excipe ſupſedit:ſed etiã ſacrariũ ſubire cõniſum a primis eiꝰ liminibus abſqꝫ reſpectu familiaritatis ſacerdotii inſignibus ornatꝰ,baculo quo vte batur excluſit/ſacrorum penatium aditu indignum iudicans:quorum religionem nõ ſine graui pacis rubore ciuili ſanguine maculaſſet:ſuppreſſoqꝫ dignitatis nomi- ne nõ regem eum/ſed humani cruoris carnificem appellabat. Nec reum obiurgaſſe cõtentus,aculeum virgæ eius pectori infixit : armatumqꝫ duritia animũ imperati parricidii pœnitere perdocuit. Enĩuero priuatæ ſocietati publicæ religionis vere- cundiã prætulit/nõ ignarus alia eſſe familiaritatis officia/alia ſacerdotii iura:qbus ſeruorũ æque ac dominorũ:neqꝫ ingenuorũ parciꝰ,ꝙ ignobilium flagitia vindicari par eſt. Cumqꝫ abunde foret repulſam egiſſe,etiã execrationẽ adiecit:nec dubitauit in præſentẽ damnationis quoqꝫ ꝓferre ſententiã. Itaqꝫ mirifica audacia dubiũ reli- quit fortiꝰ illũ manu ne,an voce pulſauerit:quẽ grauibus admodũ cõtumeliis ꝓcul catum prius linguæ/deinde dextræ repulſa mulctauit:inqꝫ pectore quo virtutẽ an- te coluerat/vitiũ cõtudit. Neqꝫ enĩ in tam euidenti ſcelere longũ vltionis tꝑs expe ctãdũ putauit/facilius origini atqꝫ incunabilis culpæ,ꝙ vlterioribus eius incremẽ- tis occurrẽdũ exiſtimãs:ne mora alitũ crimẽ diuturnitatis tractu cõualeſceret. Igi tur vt regẽ impotentiæ et temeritatis incurſus tranſuerſum in facinus egit : ita an tiſtitem ad exercendam vindictam profecta a religionis æmulatione ſeueritas con- citauit. Enimuero fortiter vindicata religione,et debitã ordini ſuo fidem/et alienæ temeritati ſalutarem reddidit diſciplinã. Ne enĩ ſolenniũ officiorũ tutelam omit- tere videret,veluti indulgẽtiæ oblitus/ſeueritatẽ exercuit:neqꝫ ſanctitatis inimico amicus exiſtere aut aſſentatoris potius ꝙ põtificis ꝑtes præſentare ſuſtinuit. Cæte

rum ſpecie hoſtem reuera amicum exhibuit: quia fida concordiæ pignora ac ſynce-
ra familiaritatis ſtipendia potius iuſti rigoris, q̃ iniqui fauoris examine pondera-
bat. Quapropter manſuetiſſimum ingenium ſuum depoſita ad tempus clementia
auſteritati ſubiecit: meritoq; ad firmandam religionis diſciplinam aliquid a crude
litate ſibi pauliſper mutuãdum putauit. Quamobrem infeſto militum concurſu pe
titus, applicatos ceruici ſuo gladios animi firmitate contempſit: tantumq; ſe in de-
ſpiciendis periculis geſſit: quantum egerat in prouocandis. Tãto animi robore prę
ditus: tamq; generoſi ſpiritus abundantia inſtructus diuinæ charitatis munimen-
to ſuperior humani timoris viribus apparuit. Cuius rex inhibita nece quũ eum nõ
temeraria offenſa: ſed publicæ ſeueritatis fiducia concitatum animaduerteret: con
ſciẽtiæ rubore ꝑfuſus, ſceleriſq; q̃ repulſæ pudore ægrior, continuo regiam repetit:
quietãq; frontem cõtumelioſe correptus exhibuit: nec ipſa quidẽ generoſę indigna
tionis verba inuitus audiuit. Deinde regia veſte depoſita obſoletam accepit / mœro Regis pœ-
remq; deformitate cultus, q̃ ſplendore cõtumaciam teſtari maluit. Neq; enim tam nitentia.
triſti põtificis ſententia perculſus, regalis magnificentiæ cultum geſtare ſuſtinuit.
Sed abiectis regiæ maieſtatis inſignibus, inſigne pœnitentiæ ſagulũ ſumpſit. Quin
etiam ſimul cum veſte potentiam exuit: atq; ex ſacrilego tyranno fidus ſacrorũ ve-
nerator euaſit. Siquidem nudatis pedibus ad atrium regreſſus / in eius ſe aditu pro
ſtrauit / terramq; ſuppliciter oſculatus, dolorem: qui ex contumelia acerrimus infli-
gi ſolet / verecundia ac moderatione compreſſit. Neq; enim continuo repulſæ vindi
cem egit: ſed pudore ac pœnitentia culpam cruenti imperii redemit. Exulaſſe hu-
ius animum in nequitia / non habitaſſe credimus: quem vt primo temeritas tranſ-
uerſum in facinus egit: ita poſtmodum æquiſſima moderationis temperies rexit.
Quanta enim manſuetudine pectus eius inſtructum fuiſſe putemus: qui pontifi-
cem palam ſeuereſſimis ſacerdotii viribus aduerſum ſe vſum non ſolum impuni-
tate donaret: ſed etiam humillima veniæ petitione venerari ſuſtinuit: gratiamq;
tam pudoris patrocinio, q̃ pœnitentiæ beneficio meruit! Diuina ſiquidẽ obſequio /
non viribus propitianda nouerat: ideoq; atrocitatem ſceleris verecunda mœroris
acerbitate penſabat. Quinetiam paruulo pudoris irritamento magnopere confu-
ſus / excitatam ignominia virtutem rubori imperare coegit: quantũq; violentiæ re
ligioni crudeliter imperãdo incuſſerat, tantum venerationis vehemẽter animo cõ
tuſus exoluit. Sed dum taliter ſe gerit, inuſitatã ſacerdotalis auxilii clementiã exꝑ-
tus eſt. Interea antiſtes inchoamẽto pſallendi facto / primaq; cõcentus ꝑte edita quũ
Græcę precationi ſolennẽ rite gloriã ſubnectere debuiſſet, ex ſtipatoribus ſupplicẽ
foribus regem adeſſe cognoſcit. Igitur ceſſato cantu / cleroq; cõticere iuſſo / fores re-
petens quũ regẽ qd ita ſe gereret ꝑcõtatus fuiſſet, atq; ille criminis cõfeſſione facta
religioni ſeſe ſatiſfacturũ promittens / ſacerdotalis ſubſidii veniam poſtulaſſet, cõti
nuo execratione remiſſa iacẽtẽ amplexus / abſterſis lachrymis / depoſitiſq; doloris in Regis recõ
ſignibus / et cultũ et animũ regium reſumere iuſſit: nõ licere inquiẽs priuatũ mœ- ciliatio.
rorẽ publicis intereſſe tripudiis. Neq; enim eum humiliorem dignitate ſua vultũ
gerentẽ / aut ſupplicẽ liminibus aduolutũ intueri ſuſtinuit: ſed benignioribus ver-
bis recreatũ priſtinã veſtem: qua maieſtatẽ ſuam cõcinniorem efficeret / corpori re-
ponere cultioremq; progredi iubet / ſatis graues eũ pœnas religioni dediſſe ratus
qui ſe tam demiſſe agere, tamq; ſuppliciter ꝓſternere ſuſtinuiſſet. Deinde impera-
tis pœnitentiæ rebus cantores quorũ frequentia ſolennitas agebatur / in occurſum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

eius quo ornatius reciperetur ꝓcedere iuſſit:ſtatimq; venerabiliter exceptum,cun
ctis lætitia ouantibus,ad aram vſq; ꝑduxit.Ita prioris violentiæ ſpeciē honeſto co=
mitatis genere temperauit:repulſæq; deformitatē ſpecioſo penſauit obſequio.Nec
minus in pœnitentia venerationis,q̃ auſteritatis in admiſſo repoſuit. Quinetiam
adhuc mœrenti ſollicitudinem detraxit/fiduciā adiecit/priuatæq; triſtitiæ ſalebrā
publica gratulatione diſcuſſit.Itaq; quod in potentis viri ſcelere pollutum fuerat,
religioſa ſeueritate expiatum eſt.Sed et populus maximo plauſu tam ſpectatā in re
ge verecūdiā cōprobabat/plus pœnitentia pium, q̃ imperio ſceleſtum euaſiſſe con=
ſeſſus. Peregerat iam pontifex ſeueri ac pii vindicis partes: inq; eodem rigoris et

Regis moderatio.

clementiæ experimento ſe geſſit:nec parcius veniam q̃ vindictam exhibuit. Quip=
pe cuius contumaciā ſeuere reppulit/indulgenter modeſtiā coluit: ſicq; pietati iu=
ſtitiam contemperauit:vt nec ſperneret ſupplicem/nec reciperet inſolentem. Qua
in re paterni affectus habitum pleniſſime repræſentauit:ꝙ parētis more correptio
nem blandiciis ſubſecutus:neq; aut elatum amplecti/aut demiſſum aſpernari ſuſti=
nuit.Poſt hæc omiſſa altaris ſacra repetens,ſummo patri regię expiationis gloriam
ſuccinit:eoq; ſerenius gaudium ſubiit,quo tetrior luctus cauſa præceſſit. Rex ipſe
biduum quiete peragens/tertio demum die regio cultu ornatus inter ipſa miſſæ ſa
cra excelſam ædis partem conſcendit,ſilentioq; per præconem venerabiliter acto,
corā oībus ſemet grauiſſima accuſatiōe ꝑſtrinxit,acerbū religioni vulnus inflixiſſe

Regis pœnitentia. Steffnes herent.

confeſſus. Deinde collaudata antiſtitis indulgentia:ꝙ tanto crimini tam repente
ignouerit:ſeq; iuſſu etſi non manu reum celerrime ſacrorum vſibus reſtituerit:pro
tam cruenti imperii expiatione muneris loco Steffnicæ prouinciæ dimidium aris
a ſe conferri publicat.Nec erubuit multorum auribus ſingularem flagitii ſui com=
mittere notionem.Ea res inextricabilem regni/ſacerdotiiq; cōcordiam operata eſt
Quippe rex non ſolum antiſtitē in eodem amicitiæ gradu habuit: ſed etiam maio=
ribus dignitatis incrementis donauit:plus officiis eius ad gratiā,q̃ contumeliis ad
iracundiā cōcitatus:quē non priuata ira/ſed publicæ religionis iniuria aduerſum
ſe ꝓuocatum videbat.Hic eñ mirificam illius ſeueritatē:ille ſanctiſſimā huius mo=
derationē beniuolentiæ conſtantia ꝓſequebatur.Sed et vterq; quotidianis votis ne
tantæ animorū cōcordiæ diuiduum fati tempus intercederet/exoptabat.Itaq; ſum
mę venerationis officia certatim mutuis ſibi ſtudiis impendebant: adeoq; eximiam

Kanuti Suenonis filii indoles.

ſocietatis fidem honoris viciſſitudine nutriebant:vt potius inter eos amicitiæ pa=
ritas,q̃ ſuperioris ad inferiorem familiaritas cerneretur. Veniam nunc ad Kanu=
tum Suenonis filium:q propitiæ fortunæ beneficio ſummis naturæ dotibus cumu
latus,magno cum indolis experimento ætatem animo præcucurrit. Quippe con=
tracta iuuentute Myoparonū piratica monſtra ꝑdomuit:Sembicis atq; Eſtonicis il
luſtrem trophæis adoleſcentiam egit: nouiſq; viriū gradibus paterni roboris fun=
damenta tranſcendit.Quæ victoria futurū eius dominiū ominata eſt .Pro amplifi
canda tuendaq; patria iuges excubias geſſit:rerūq; quarū ob infirmam adhuc æta
tem vix ſpectator eſſe potuit/auctor haberi præſumpſit.Quinetiā iuuenile corpus
continuo vſu ad bella impigre conficienda/armaq; viriliter ſuſtinenda firmabat: fa
maq; eius bellica vi in tantū claritatis exceſſit:vt rediuiuum magni Kanuti ſpiritū
fortunamq; ſimul cū nominis videretur cōmunione ſortitus:adeo vt nullus eū pa=
terni regni ſucceſſione potiturū ambigeret.Neq; eñ virtute iam maturus,honori
intempeſtiuus videbatur.Sed nec liberalitatis ſpecies eius adoleſcentiæ defuit. Cu

ius fratrẽ Haraldũ natu maiorem obtuſi admodum cordis inter iuuẽtæ initia perpetuus inertiæ ſopor oppreſſum tenebat. Tandem Suenonem vltima pene ſenectute confectum apud Suddathorp Iuticarum partium oppidum febri implicatũ aduerſa corporis valitudo corripuit. Qui quum peſtifero humore graſſante fatalem cordi dolorẽ imminere cognoſceret/ paruulas adhuc extremi ſpiritus reliquias trahens, a pñtibus ſe Roſkyldiæ ſepeliri petiuit. Nec miniſterii eorũ miſſo contentus ſacramento fidẽ exegit. Siquidẽ loci illius religio regibus vetuſto more exculta vt viuis ſedẽ/ ita fato functis ſepulturã pſtare conſuerat. Iãq; regis corpus ab iiſdẽ amplo funere elatũ Syalandiã vſq; ꝑuenerat, quũ primũ Wilhelmus in occurſum eius veniẽdi mãdata ſuſcepit. Nec moratus ad vrbẽ curſu feſtinato cõtẽdit: inq; ipa trinitatis ęde accerſitis ꝗ terrã ad ſolidũ foderẽt/ prius regi/ deinde ſibi tumulũ extrui iubet. Quã vocẽ foſſoribus potius a mœrore, q̃ induſtria ꝓfectã putantibus/ extinctiſq;, nõ viuis tumulo opus eſſe dicentibus/ ſuum anteq̃ regis funus ab eis excipiẽdũ aſſeruit/ nõ ſe voto fraudandũ inquiẽs, quo cũ eo cõmori ſemper optaſſet. Eoſdẽ ammiratione ſtupentes imperiũ delirãmẽto cõſentaneũ exiſtimantes ad obſequendũ pœnã, ni paruiſſent, cõminatus adduxit. Ita adhuc exꝑte morbi corpore mortis certitudinem præſumebat. Deinde citato equo in occurſum exequiarũ cõtendens quũ ad nemus forte Topſhøgicũ ꝑueniſſet, duabus miræ ꝓceritatis arboribus ſecꝰ iter cõſpectis vtrãq; præcidi/ inq; vſum lecti funebris aptari præcepit. Illi ſibi regalis feretri cõſtructionẽ præcipi rati, imperiũ exequũtur. Cõpactũ deinde vehiculũ præſtãtibus robore equis imponunt. Cũq; pontifex ſyluã prætergreſſus regium in vicino funus adeſſe cognoſceret, aurigam cõſiſtere iuſſit. Ac ꝓtinus veluti laxamẽti gratia amiculum quod habebat exuit/ eiq; humi expanſo ſeipſum præcipitem ſuꝑiecit. Deinde erectis ſuꝑne palmis, ſiquo rerũ auctori ſeruitio placuiſſet / vitam a ſe finiri petiuit. Sane abſq; vlla fati cunctatione amicũ morte inſequi, q̃ vita deſerere præoptauit. Hæc fatus veluti in domeſtico lectulo acquieſcens extinguitur. O immenſam cõcordiam, quæ ſupſtite ſpiritu iucũdior fuit. Quem famuli longã admodũ cubandi morã egiſſe mirati quũ nequicq̃ erigere iacentẽ vellent, exanimẽ repercrunt. Igitur recẽs omnibus inopinati funeris luctus exoritur. Ipe vero a ſuis ſeretro exceptus atq; ante regẽ elatus vt fato poſterior/ ita funebri pompa prior extitit. Viris nãq; funebri Suenonis lecto humeros ſubiicientibus, ipe equis ſubuectus veluti ꝗdam exequiarũ eius auriga pręceſſit. Prior vero ſacrario allatus verã præſagii fidẽ retulit. Qua tã admirabili fati ſorte potitus ſe regis cultũ charitati, q̃ fortunæ erogaſſe ꝑdocuit. Exeqis impẽſius actis amborũ corpa cõiũctis admodũ tumulis occludunt. Hæc ſunt venerãda amicitiæ ſtipẽdia: quæ quũ e duobus eius cõſortibꝰ alter excidit/ reliquo vitæ dulcedine faſtidita, mortis appetitũ ingenerãt. Poſt hæc Sueno Noricus quẽ ſupra ſignificaui cõmunibus cleri ſuffragiis ſacerdotiũ ſumit.

Haraldi inertia. Suenonis mors. Wilhelmi ꝓpheticus ſpiritus. Tops orr. Mors Wilhelmi epi. Sueno Noricus fugit epiſcopatu.

REgiæ vero ſucceſſionis delectũ anceps populariũ ſententia ꝑtractabat. Maior nãq; Danorũ pars memor quantis ꝑ Kanutum adhuc priuatæ fortunæ ꝑiculis obiecta fuerit/ grauiora ſi regnũ indueret verita: maligna virtutis interpres, quod gloriæ eius accreſcere debuerat/ iniquiſſima meritorũ æſtimatione damnabat: eleuatis virtutũ præmiis clariſſima eius opera repulſæ turpitudine rependendo. Igitur vt hunc negociorum metu peroſa: ita Haraldum ocii cu-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

piditate cõplexa/audaciæ hebetudinẽ prætulit:ignauumqꝫ ſibi regem maluit impe
rare q̃ fortem.Quãobrem egregiæ indolis claritate contempta,negatũ virtuti cul
men vitio tribuere nõ erubuit:repulſa fortitudine/inertiã honoribus inſecuta. Ve
rum hunc ingratæ mentis habitum fucoſa rationis ſpecie colorabat/ Haraldũ pin-
de ac natu maiorem ipſo naturæ iure regno debitum certans.Genus affectionis in
uſitatum:hunc virtus inuiſum:illum vitium ꝓbabilem fecerat.Soli Scanienſes iu-
ſta animi inclinatione ꝓuecti/ Kanuti ꝓbitate culta, Haraldi deſidiam reſpuebant.

yſoræ ſinus ſtatus.

Igitur yſoram habendi delectus gratia cõuenit.Ibi quidem ingens oceani vaſtitas
oſtiis admodũ anguſtis excipitur: furenſqꝫ fretũ coactu littorũ in arctas fauces ter-
ra cõpellit.Mediũ ſinus harenę tenẽt obſcura nautarũ celantes pericula:nam vt ab
iens eas æſtus apit,ita rediens claudit.Orienti Scania/cætera vero occidẽti claſſis
appulerat.Hic fratres apud ſuos qſqꝫ fautores diuerſis in locis cõcionati ſunt. Tũc

Haraldi oratio.

Haraldus vocato aſſenſorum cõcilio/ne quaq̃ cõtumelioſam ſibi fratris prælationẽ
videri refert, ſi non eum dignitate poſteriorem ſors ipſa naſcendi feciſſet/maiorẽqꝫ
a minore ſuperari ridiculum eſſet.Qui etſi virtuti maturior videret̃,ſe tamẽ natu
ræ ordine/ætatiſqꝫ priuilegio vincere. Præterea indignũ fore ciuium illi vexatio-
nem/obiectamqꝫ periculis patriam ſuffragari debere : ſuæ vero prouectioni ſerua-
tam in omẽs clementiam obeſſe:nec ita merita ab eis ęſtimãda fore:vt miſerias ſuas
gratia fœlicitatis repulſa penſare cupiant.Nam ingratorũ hanc maxime viciſſitu-
dinem eſſe.Adhæc ſi ſummam aſſequatur, impias ſe leges abrogaturum/blandas

Haraldus rex. lxxvii.

placidaſqꝫ pro eorum arbitrio laturum promittit.Tanti igitur tamqꝫ optati com-
modi promiſſorem concio peſtiferis eius blandiciis inuitata/regem appellat/pater-
num illi regnum deferens:cuius inertiæ cõtemptus magis q̃ vllus honos aut gra-
tia referri debuerat.Itaqꝫ populi fauor orationis ſuauitate pręreptus/plus fallacibꝰ
eius ꝓmiſſis,q̃ inuictæ Kanuti fortitudini præſtitit.Igitur fraternæ cõtẽtionis cer
tamẽ varia aſſentatione ſubnixũ ſine arbitris aut iudicibus/ſolis ꝑtiũ ſuffragiis ge-
rebatur. Verũ Haraldus imperitæ multitudinis errore ſuffultus,mox per legatos
fratri mandat/ne decretã maiori ſummã ambiat:eumqꝫ honore ſibi poſtponat , quẽ
naſcendi ſerie priorem ſciat:neue regnum maiorum virtutibus illuſtratum dome-
ſticæ atqꝫ inteſtinæ diſcordiæ bello corrumpat/nec ꝑnicioſa ſeditione diuiduos pa-
triæ motus incutiat:ſed potius clauſum ambitioni animum gerat:abiectaqꝫ temeri
tate cõpetitoris ſui/ſuffragatorem agere nõ erubeſcat. Adiectæ monitis minæ/mã
dataqꝫ non tam blandiciis pacis,q̃ belli irritamentis inſtructa. Præterea plæroſqꝫ
fraternæ partis fautores legum emendatione/liberioriſqꝫ vitæ iocunditate promiſ
ſa/per ſubornatos in gratiam ſuam ſollicitãdos curauit.Ita a Kanuto vulgi animos
partim ſpes/partim metus auertit.Ipſe deficientibus a ſe copiis,tribus duntaxat ro
ſtratis nauibus in anguſtiſſimas Scanici maris fauces elabitur :regno carere iuſſus
cuius ipſe incolumitatem protexerat/terminos auxerat. Vbi fraterna legatione re
gni cõmunionem ſpondente reuerti monitus:ſpretis mandatorum blandiciis, Sue

Kanuti geſta.

tiam fugibundus intrauit/ꝑq̃ ſtultum ratus eius ſe promiſſis infracta fortuna cre-
dere,cuius eadem adhuc vigente minas acceperit.Mox perinde atqꝫ iniuriarum ob

Haraldi leges.

litus intactis patriæ rebus bellum aduerſum Orientales viuẽte patre cœptũ enixe
proſequitur.Haraldus habito in octo dies concilio,quod promiſſis complexus fue-
rat/rebus ꝓſequi monitus:vt regia maieſtate popularẽ excoleret. In primis aduer-
ſum ꝓuocationẽ reſtipulandi ius edidit/prioreſqꝫ defenſionis ꝑtes q̃ accuſationis in

ſtrumēta cōſtituit.Reo ſiquidē actoris ius in refellenda accuſatione cōceſſit/quā antea teſtiū fide ſubnixā defenſionis præſidio repellere nō licebat. Quod ius vſurpatione firmatū vt familiare libertati,ita religioni peſtiferum euaſit. Ipſa nāq; defendendi poteſtas nō armorū/non teſtium vſu:ſed ſola ſacramenti fide ſubnixa, multorū conatus votorū cupiditate periurio polluit:ſed et funditus ſingulariū cōgreſſionum vſum euertit.Poſteris nāq; ſuſceptas cauſarū cōtrouerſias ſatius iureiurando viſum eſt expedire,q̃ ferro. Verū alterū religiōis intuitu/alterū ſalutis reſpectu periculoſius.Quē morē Dani ꝑtinaciter retentū ad hoc vſq; tp̄s obſtinate vſurpant adeo vt vita magis,q̃ eo carere cupiant,ſalutemq; ſuā ꝑ ipſius obſeruatione deuoueant.Haraldus vero ſolis ſacrorum officiis deditus, latarum a ſe legū ſeueritate neglecta,impunitas omniū noxas eneruí legum indulgentia præteribat:omīaq; ſtatuti iuris munimenta cōuulſit:ignarus plus deo ſynceram regni amminiſtrationē q̃ inania ſuperſtitionis momenta placere:ſeuerūq; iuſtitiæ cultum ſuꝑuacua precū adulatione gratiorem exiſtere.Præterea diuinū plenius ꝓpitiari numen, vbi iura q̃ thura ꝑmuntur:plus ſcelerū q̃ pectorū contuſionē ꝓbare:libentius criminū q̃ genuum flexus aſpicere:nullamq; victimam vindicatæ pauperum libertati præferre. Qūq̃ enim regum maieſtas rite religioni intendere debeat,aliquanto tamen ſpecioſius interdum tribunalia,q̃ aras excolere poteſt.His omiſſis rex ſola ſacrorum charitate conſpicuus,iniquiſſimos actus profuſa animi tolerantia ſuſtinebat / pauciora experimentis proſecutus,q̃ promiſſis complexus fuerat.Noxas non venia modo ſed etiam licentia ꝑſequebatur/tamq; inopem iuris patriam reddidit,q̃ antea promiſſis diuitem fecit. Sed neq; a regiis moribus habituq; degenerare deforme ducebat.regnando biennium emenſus,defungitur.

QVo mortuo Kanutus fraternis ſuffragiis in regni faſtigiū reuocatus,orientale bellum qđ in adoleſcentia orſus/in exilio auſpicatus fuerat:accepto ſolio potius amplificandę religionis, q̃ explendæ cupiditatis gr̄a totis viribus innouādū curabat/cū incremētis fortunæ etiā claritatis augmentū appræhendere cupiēs.Nec ante manū ab incepto retraxit , q̃ Curorū/Sembonūq;/ac Eſtonū funditus regna deleſſet.Deinde ſublato hoſte nuptias circunſpiciens/finitimaq; coniugia obſcura ac dignitate ſua minora reputans,præfecti Flandriæ Roberti filiam Ethlam in matrimoniū aduocauit:ex qua filius ei Karolus obuenit.Cumq; magnatū inſolentia ſolutos hebetatoſq; priſci iuris neruos aſpiceret omnibus ingenii modis ad reparandā patrii moris diſciplinā conniſus,probatioris iuſtitiæ cultum ſeueriſſimis edidit inſtitutis/contuſumq; et labentem æquitatis tenorem in priſtinū habitum reuocauit.Nō ſanguini/nō neceſſitudini/quo minus iuſte ſe gereret/indulgentiā habuit:nullius amicitiæ aut familiaritati impunitatē iniuriæ tribuit.Sed omīa antiquæ cōſuetudinis momenta præcurrens,labefactatū iuris vinculum tenaciſſimo nexu aſtrinxit/ac paternæ ſeueritatis veſtigia ſollicitus vſurpauit:eoq; ſtudio grauiſſimas maiorum offenſas contraxit.Sacris decus ſuum reddebat.Sacerdotia gerentes gratiæ nutrimentis proſequebatur.Cumq; ab inerti et rudi populo parum iuſtam pontificibus venerationem haberi conſpiceret : ne tanti nominis potitores inter priuatos relinqueret,decreti circumſpectioris induſtria principum eis cōſortionem indulſit/ipſiſq; primum inter proceres locū ꝑinde ac ducibus aſſignauit,auctoritatem honore concilians.Prouidit em̄ ne tanti officii

Kanutus ſāctus rex. lxxviii.

Roberti Flandriæ p̄fecti filiā duxit.

Sacerdotū honoratio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

pōdus æquo minor veneratio caperet/inq; ſumma religionis arce poſiti infima cul
tus conditione vileſcerent. Nec ſolum pontificibus dignitatis incrementa donauit
ſed etiam priuatorum clericorum ordinem benigniſſimis decretis adornare ſtude
bat. Nam quo cumulatiorem eis honorem redderet, literatorum controuerſias vul
garis fori conditione exemptas ad eiuſdem ꝓfeſſionis iudicium relegabat. Iiſdem
religionis reos obiecta repellere nequeuntes/pecuniaria mulcta puniendos permi-
ſit. Quibus etiam in omnia quæ aduerſum diuina committerentur animaduerſio-
nis arbitrium tradidit/cunctaſq; huiuſce generis actiones ſacerdotali iudicio deſti
natas a publico foro ſecreuit: ne honore impares conditio æquaret. Quāobrem di-
gnitati pondus adiecit/decuſq; priuato faſtigio excelſius eorum reſpectui ineſſe vo
luit. Quo effectum eſt, vt Danorū nemini niſi regi aut pontificibus, eiq; qui potiſſī
mus regni ſucceſſor aduertitur, domeſticis quēq̄ liceat actionibus poſtulare. Idem
populares adhuc ſacrorum rudes decimarum religioni aſſuefacere conabatur. Sed
propoſiti irrita ſuaſio fuit. Quippe maturitatem rerum capere nouelli cultus ru-
dimenta nequibant. Interea Sueno Roſkyldenſis templi ædificationem a Wilhelmo
Sueno ædificationem Roſkyldeñ perficit. Somnium.
cœptam ſaxeo opere proſecutus: quū perfecto ſacello ſolas locādi pulpiti anguſtias
quo minus dedicatio perageretur obſtare cōſpiceret, condendi eius gratia Wilhel-
mi monumētum ſummouit, cinereſq; mauſoleo erutos eo loci vbi nunc acquieſcūt
transferendos curauit. Nocte igitur quam dedicationis dies inſecuturus putabat
ſacriſtæ ſomnium capienti quidam ſacerdotii inſignibus decoratus per quietē præ
cepit/Suenoni ſufficere diceret, ꝙ in exædificando ſacrario Wilhelmi ſibi merita vē
dicaſſet/ac gloriæ ſuæ alieno labore partam arrogaſſet impenſam: ne cuius famam
aucupatus fuiſſet, etiam cineres ſubmoueret/eoſq; a Kanuti regis corpore ſepara-
ret: Cuius facti pœnas haud dubie ab ipſo violationis auctore: niſi vitæ eius ſancti-
tas obſtitiſſet/expetendas fuiſſe: nunc vero in ipſas ſacrarii ꝑtes ab eo conditas vlci
ſcendum: ſeq; oēm operis eius molem funditus euerſurum. Monuit quoq; neqs ſuū
de cætero tumulum attentare præſumeret/præfatus neminē qui cineres eius loco
ſuo ſubmouerit impune laturum. Deinde baculo tectum impellere/totamq; operis
molem diruere viſus: ſomnii fidem ædis excidio cōprobauit. Quippe ſacrariū repē
te ab imis fundamentorum ſedibus cōuulſum excidit: adeoq; res viſioni conſenta-
nea fuit: vt eodē tēporis momento ruina ſomnii comes incederet/nocturnaq; vnius
opinio omnium oculis interdiu ſubiecta clareſceret. Tantū autem rei miraculum
extitit: vt ne collapſum quidem ſacrarium cuſtodem oppreſſerit. Nam neq; petra-
rum pondere, quæ vndiq; congerebantur eliſus/neq; vlla collapſæ molis importu-
nitate quaſſatus, tutum quietis vſum habuit: q̄q̄ cubile eius cadenti materiæ conti
guum fuerit. Attoniti fragore ciues, ruinæ præſentis ammiratione cōcurrunt: cu-
ſtodemq; excidio periſſe creditum, mediis lapidum coagmentis incolumem egredi
cernunt. Quæ res oīm in eum oculos religioſa vulgi ammiratione cōuertit. Incer-
tum vtrum templi lapſus an ſacriſtæ ſalus plus viſentibus ſtuporis attulerit. Nec
paruulum viſioni auctor eius ab imminenti lapidum mole defenſus præbuit argu-
mentum. Qui quum antiſtiti nocturna Wilhelmi mandata prompſiſſet, ſubridens
præſul nil ſe mirari inq̄t vitæ eius ſeueritati fati habitū reſpondere: ſuæ nihilomi-
nus ſollicitudinis fore/collapſas ædificii partes reficere. Quāobrē diu poſtmodum
intactus Wilhelmi tumulus māſit donec nr̄is eū tp̄ibus Hermānus maioris ſacrarii
præſes Arnfaſtuſq; ſcholæ miniſterio functus conniuente yſaac ruralis ſacerdotii

prępoſito parabilem magis et inter cęteros cultiſſimũ aduertẽtes Aſcerianę ſepul-
turæ gratia aperiri iuſſerunt. Porro foſſa ad ſolidum humo, incorruptam antiſti-
tis togam inter adeſa ſolo oſſa reperiunt. Quibus ſublatis tanta fragrantiæ vis ſi-
ne vllo auctore ad circũſtantiũ nares veluti e beato quodã vnguentorum fonte ma-
nauit: vt nemo cælo potitum ambigeret, cuius cineres tam mira terreſtriũ odorũ
ſuauitas ꝑfudiſſet. Ipſas vero contrectantium manus tanta odoramenti pertinacia
aſtrinxit: vt ipſum triduo balneis ac lauacris attentatum abolere nequiuerint. Nec
tamen ſanctitatem cinerum, vt decuit, venerati/in extremam eos monumenti par-
tem applicandos curabant. Sed neqꝫ præſumptioni impunitas affuit. Siquidem ſa-
crilegi conſilii auctores peſtiferum audaciæ ſuæ exitum experti ſunt: tantũqꝫ quiſqꝫ
ſupplicii retulit, quantum violandi buſti ſententiæ impendit. Hermannus namqꝫ
ſub Abſolone ſacerdotali concilio aſſidens/ſacrum naribus ignem excepit. Cuius vi
non ſolum corporis firmitate: ſed etiã vocis officio ſpoliatus, elinguis ac mutus an-
te triduum graſſante latius ardore deceſſit/dignus ea corporis parte puniri, qua di-
uinam ingratus fragrantiam hauſerat. Nec leuiorem Arnfaſtus exceſſum habuit.
Qui quũ impotentium neruorum hebetudini mederi vellet, potione per incuriam
ſumpta, quo ſalutem cõciliare debuerat/languorem inſtruxit. Sed et rupti tandem
iocinoris partes fruſtatim egeſtas vomitu protulit: quas a medico pelui exceptas
maximus Pontifex Abſolon dum ad viſendum eum humanitatis officio veniſſet/
aſpexit. Quo præſente æger hic ſe ob violatos Wilhelmi cineres ꝑpeti ꝓteſtatus/ma-
nifeſtas neglecti imperii eius pœnas pependiſſe dicebat/ſeqꝫ ſua cũ tota re familiari
religioni pollicitus trimeſtri languore habito per ſummã animi pœnitentiã expira-
uit. Miſerandos duorũ exitus tertius temeritatis auctor aſpiciens, ſeqꝫ filibus ſup-
pliciis ꝓpinquum veritus, fati inclementiã pietatis officio præcucurrit. Nã in æde
Mariæ magno rei familiaris impẽdio ſacrarũ virginũ cõuictũ inſtituit/eiſqꝫ quoad
vixit pudicitiæ diſciplinã ingenerauit. Nec tñ oẽm ꝓrſus vindictam effugit. Diuti-
no namqꝫ vitiati pulmonis languore conſumptus interiit. ita primo fati celeritate
correpto, reliquos a diuerſis corporis ꝑtibus profecta peſtis tarditate ad vltimã ta-
bem redactos abſumpſit. Igitur tantũ vnuſquiſqꝫ pœnæ ſumebat/quantum in vio-
landa antiſtitis ſepultura auctorem egerat. Quia eñ ſalubritatem ſuam prudentię
munimento tueri noluerunt, cladem culpę præcipitio contraxerunt. Ne autẽ Sue-
no promiſſam templi refectionem negligentius exequi videretur, cœptam Roſkyl-
denſis ſacrarii fabricam ad finem vſqꝫ perduxit. Cuius excolendi gratia coronam
arte/impenſaqꝫ operoſiſſime elaboratam in eius ornamentum appendit/exiſtimans
regias opes potius ſacrorum ſplendori, ꝗ humanæ auaritiæ ſeruire oportere. Egy-
nus quoqꝫ hiſdem ferme temporibus opitulante Rege Laurentianæ ædis inchoa-
tum a ſe opus explicuit. Quibus Rex dedicari iuſſis, mirificam dotis nomine mu-
nificentiam erogauit. Nam in æde Laurentiana annua cantorum ſtipendia ponti-
ficis ſubſidio fultus/inſtituit. Ipſe eñ partim ex fiſco ſuo/regiſqꝫ latifundiis/partim
antiſtes ex antecollatis templo beneficiis quotidianos eorum ſumptus exhibuit: tã-
taqꝫ inter ipſos religioſi certaminis alacritas fuit: vt vter in deum venerabilior fue-
rit/incertum extiterit. Prima itaqꝫ dedicationis die Rex ſolenniter altaria vene-
ratus, quartam regii numiſmatis/quartam ſuæ in ciues exactionis/quartam æſtiui
cenſus portionem ei: qui pro tempore loci antiſtes extiterit/muneris loco perpetuo
iure poſſidendam cõceſſit. Nec parcius priuata clericorum iura tutatus, ab eis qui

Wilhelmi reliquiarum odor.

Vindicta violati ſepulchri diui Wilhelmi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ſacrarii rus excolunt vniuerſum pene regiæ penſionis ius aſcriptis chori miniſtris
deferendum curauit. Cæterum detractæ expeditionis pœnas/ac violatæ pacis vin-
dictam/eorumq; qui propinquis vacui deceſſiſſent hæreditates, regii duntaxat iu-
ris eſſe voluit. Itaq; non minorem in edendis templorum priuilegiis, q̄ præſtandis
beneficiis auctorem egit. Et vt legibus ſuis æternitatem conciliaret, eas conuellere
conaturos antiſtitum execrationi ſubiecit. Cuius edicti poſtmodum a multis teme
re pertentati/vetus adhuc ratio perſeuerat. Rex vero quũ in omnibus ſancte ſe in-
duſtrieq; geſſiſſet, præcipuæ religionis charitate conſpicuum præbuit: nec vnq̄ re
motos ab exactiſſimo eius cultu oculos habuit. Qui quũ fratrum ſuorum turbam
iuueniliter intemperantem patriæ admodum onuſtam videret/largis vberibuſq;
ſtipendiis alitam, vno duntaxat Olauo Sleſuici partibus præſidente in clientelam
aſſumpſit: ac publicum pondus priuato leuauit impendio. Tandem Danorum no-
men armis in deſidiam cadentibus a paterni auunculi temporibus obrutũ animad
uertendi nouandarum rerum cupido ſubrepſit. Vtq; eius animum certius repræ-
ſentaret/non contentus ſtudia ſua orientalibus decoraſſe victoriis, Angliam infœ-
licitate amiſſam hæreditatis duxit nomine repetendam. Recolebat enim bellicam
maiorum gloriam: cumq; opibus imperii fines nullo magis q̄ Anglicis creuiſſe titu
lis/maioremq; eis ex vnius inſulæ, q̄ totius orientis ſpoliis inceſſiſſe ſplendorem. A
quorum imitatione deficere ſtolidi ac degeneris animi eſſe / ſatiuſq; regno carere q̄
inter paruulæ telluris anguſtias incluſum maieſtatis vſum habere. Vt ergo nego-
ciorum conformitate maiorum fortitudini reſponderet/operamq; eorum ſtudiis
conſentaneam ederet/atq; auiti nominis gloriam æquaret, omniũ quæ paterna cor
rupiſſet inertia refectionem ſuæ cõmendabat induſtriȩ: parentemq; peroſus, auum
æmulatus eſt. Primum igitur occultum Olauo conſilium prodit: eoq; idipm̄ hor-
tante, rem deinde popularibus aperit. Alacris omnium aſſenſio fuit. Sed quem Rex
ſibi fraternæ charitatis viciſſitudine reſpondere crediderat, latenter æmulum ha-
bebat: inſidioſæq; eius adũbrationis ignarus, affectũ referri ſibi / quem ipſe impen-
deret/æſtimabat. Quem etſi prudentia ſecus monuit, ſanctitas tamen malignam

Olaui infi-
delitas.

de fratre ſuſpicionẽ referre ꝓhibuit: ne conſanguineã fidẽ temere dãnare: inq; frau
dis metu hoſtes ac neceſſarios iuxta ponere videret. Verũ Olauus affectatione re-
gni pietatis erga germanũ oblitus, ꝑfidiſſimi pectoris habitũ ſumma fidei ſimula-
tione tegebat: vulgatũq; regis ꝓpoſitũ nõ ſolũ adulationibus fouit: ſed etiã horta-
mentis inſtruxit: nõ ꝙ potẽtiſſimũ regnũ ab eo recuperari poſſe ſperaret, ſed vt im
peratæ rei difficultatẽ in odiũ imperãtis cõuerteret. Enĩuero fratris aĩm faſtidioſe
æſtimans, piiſſimũ eius amorẽ parricidali fraude penſabat. Nã quũ eũ ꝙ neglectã
ante ſeueritatẽ nouis legibus reſtituiſſet ciuibus inuiſum aĩaduerteret, quo odiũ
eius cumulatius redderet, qđ publice diſpliceret/priuatim exeq ſtimulabat. Et ne
ſolus inſidias volueret, lecta ſocietate clandeſtinæ cõiurationis cœtũ inſtruxit. Nec
fruſtra ingeniũ fuit. Quippe primores/quorũ violentia regiis ſanctionibus retu-
ſa fuerat, parricidalis cũ Olauo ꝓpoſiti conſortium habuerunt. Kanutus vero om-
nium animos gloriæ magis, q̄ ſceleri intentos exiſtimans, imperata claſſe Lymici
maris oris aduehitur: a quo breuiſſimus in oceanum tranſitus patet/quondam na-
uigiis peruius/nunc vero interiecta harenarum mole præcluſus. Hic rex fraternũ
diu præſtolatus aduentũ nauigãdi cũctatione exercitus alacritate eſt excuſſus. Nã
Olauus reddita tarditatis ratione/veniendi moram in dies extraxit/ commẽtumq;

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

caſſandæ expeditionis exagitans/alimenta ꝑfidiæ mendaci impedimentorũ ſimula
tione quærebat/eo moram trahere cupiens, donec aut regem ſine eo proficiſcentem
interim ipſe regno priuaret: vel tarditate ſuſpenſum exercitũ deſtitueret: rexq; vel
deſertorũ impunitate deſpicabilis/vel pœna cũctis inuiſus euaderet. Ita et fratrẽ et
dñm aduentus ſui cunctatione ludificans, tam vafræ/tãq; inſidioſæ rõnis cõmento
generoſi ac fortis propoſiti molitionem ſubruere conabatur. Nec eum callida con-
ſilii ratio fefellit. Nam tota a rege claſſis faſtidita eius expectatione defecit. Rerum
enim quæ a fratre gerebantur ignarus/morantis aduentũ ſæpenumero mãdatis ex
egerat: quum tandem de eius perfidia certior factus, claſſe præſtolari iuſſa, Sleſui-
cum lectiſſima manu feſtinato contendit: ibiq; fratrem inopinatum et attonitum in
tercepit. Deinde productum/accuſatumq;/nec obiecta valide propulſantem perin-
de ac conuictum/impotentemq; defenſionis compediri a militibus iubet. Qui inde
bitam regio ſanguini contumeliam ſuis manibus amminiſtrandam negabant. Cu-
ius tanta apud ipſos veneratio fuit: vt ex eo ortos morte, ꝗ vinculis mulctare mal-
lent/tolerabilius rati quod communis cõditio admittit, ꝗ quod ſeruile ſupplicium
exigit. Sed et gentis noſtræ verecundia ſummam in vinculorum pœna turpitudi-
nem reponere conſueuit: hiſq; affici omni fato triſtius ducit / ingenuas mentes pro
broſo, ꝗ cruento ſupplicio punitiores exiſtimans: tantoq; alterum altero ſpecioſius
cenſens, quantũ naturæ habitus a fortunæ vitio diſtare creditur. Mandatam mili-
tibus operam communis frater Ericus exequitur, plus iuſti imperii ꝗ iniqui ger-
mani reſpectui tribuendũ: nec ſanguini parcendum dum vitia puniũtur exiſtimãs
Quippe quem virtus defecerit/nullam ſtirpis reuerentiam obtinere / animiq; labe
fœdum omnem generis infuſcaſſe ſplendorem. Igitur nõ tam fratris nomen, ꝗ par-
ricidæ propoſitum intuebatur. Adeo ſanguinis pretium euileſcit, quũ ſe moribus
ignobilem fecerit. Poſt hæc rex Olauum cathenis coercitum/ nauigioq; in Flan-
driam relegatum carcerali cuſtodiæ mandandum curauit. Cuius captionem con-
iurati parum fama aut nuntio experti, quo callidius exercitum ſoluerent/inertem
regis moram abſentiamq; cauſati/claſſem clandeſtino monitu circunuentam do-
mos abire iuſſerunt. Quam rem ſiquis palam exhortatus fuiſſet, publicatis bonis
aut in exilium agi/aut capitali ſupplicio affici lege merebatur. Quam ob rem defe-
ctionis incentoribus tutiſſimum viſum: vt ſine vllo auctore ipſe ſibi populus deſer
tionis licentiam vendicaret: ne tam priuatum diſceſſionis crimen ꝗ publicum ha-
beretur. Tantum autem apud improuidam multitudinis temeritatem inſidioſa
magnatum ratio valuit: ꝙ plæbs non minus eorum auctoritate, ꝗ moræ tædio ad-
ducta/fidentiſſimam reuertendi libertatem acciperet. Cuius facti rex cognitione
ſuſcepta, dolorem prius/deinde lætitiam egit. Siquidem iniuriam in religionis ha-
bitũ formauit: mulctæq; noĩe primã exigendarũ decimarũ occaſionẽ corripuit/ læ-
tatus ꝙ ei vtiliſſimã ꝓpoſiti rationem opportunitas conciliaſſet: ſuoq; dedecore ſa
crorũ decus inſtruere cupiens. Cumq; magnates Olauũ quẽ ſibi factionis ducem fu
turum ſperauerant, a fratre interceptum audiſſent, propoſita fraude defecti, ſum-
mam eius diſſimulationem egerunt. Itaq; Rex accerſita poſtmodum concione,
docet quantum Danicis armis militaris ſemper diſciplina profuerit: maiorum im-
periis a minoribus ſemꝑ obtẽꝑatũ fuiſſe: regũ auctoritatẽ popularibus inniti ſuffra
giis: principũ famã nullo magis ꝗ militũ fide creuiſſe: eorumq; nullius momẽti im
perium eſſe, ſi non plæbeiis ſubſiſtat auxiliis. Sibi vero nuper ignotam regibus

Vincula re gibꝰ imme omibus Danis olim ignominioſa viſa.

Olauus in Flandriam relegatur.

cõtumeliã obueniſſe inuſitatę defectionis auctores hebetudinẽ audaciæ prætuliſſe.
Auiditate ocii ſpecioſiſſimæ rei negociũ ſubruiſſe. Adiecit quoq; quãta pecuniæ ſũ
ma ob impiũ deſertionis crimẽ damnari meruerint gubernatorũ ſingulis quadra-
gena nummum talenta/terna remigum vnicuiq; mulctæ loco numeranda propo-
nens. Nemine collationem abnuente, promiſſa æris ſolutio eſt. Quo cognito remit
tere ſe Kanutus illam exactionem: ſi ſacerdotibus decimas erogare voluiſſent/edi-
xit. Tunc concio petita conſulendi licentia, pauliſper a rege deliberatura ſecedit:
An propoſitis ſatiſfieri conditionibus oporteret/vtraq; exhibitu difficilis æſtima-
ta. In ſoluendo namq; ære complures inopia afficiendos credebant. Decimarum
vero penſionem omni æuo celebrandam æternam debitoribus infligere ſeruitutẽ.
Igitur quaſi in triſtium rerum cõtextu minus aſpere delectũ facturis acerbior viſa
cui comes diuturnitas affuiſſet. Nam quum altera ſe tantũ/altera poſteros quoq;
puniendos aduerterent, præſentẽ inopiam perpetuo muneri prætulerũt. Itaq; tpm
æſtimatione facta/quo ſibi tantũ q̃ pro poſteris pœnã crearent/culpã redimere præ
optãtes, ſemel ære, q̃ ſemp libertate defici maluerũt: iure elicitũ/dedecore vacuũ: p-
ſuaſione extortũ/ꝓbro obnoxiũ rati. Quietiã annuã alienis frugẽ depẽdere ignomi
niæ/nõ religioni attinere cenſebãt. A qbus quũ rex deteriorẽ cõditionis ptẽ appro-
bari videret, ſimulata pecuniæ exactione, ſeptẽtrionales Iutiæ ptes ingreſſus/Toſto
nẽ cognoĩe Peculatorẽ/eiuſq; collegã Hortã colligẽdæ pẽſionis qſtores iſtituit/mul
ctæ metu decimarum religionẽ differere cupiens. Iiſdem defectorum res æſtimatis
poſſeſſionũ pretiis, intactas dimittere iuſſum. Qui mandatũ immitius ac iuſſi fue
rant executi/iniqua plæbẽ exactione pulſabant. Quã rẽ ęmuli regis in populariũ cõ
cilio deplorãtes, calumniã mẽdaciis exaggerabãt. Veris quoq; maiora fingẽtes/in-
uiſos cunctis reddidere quæſtores. Quippe militũ opus non regis imperiũ iudica-
bant: nec iubentis/ſed iuſſi ſtudium intuebãtur. Quorum inſtinctu multitudo quæ
ſtores adorta/cõmunẽ iniuriã publica cõſternatione cohibuit/magis quid fieret, q̃
qd fieri iuſſum eſſet inſpiciens. Nec eorũ cædibus ſatiata, in regẽ quoq; veſana ꝓru
pit. Qui impetũ eius opportune ſua ratus abſentia declinandũ/Sleſuicũ conceſſit:
ibiq; cõiugem cũ filio cõſtitutam ſi res ſiniſtre ceſſiſſent, ꝓfugere in patriam iuſſit/
nullum inter perfidos præſidium habituram. Siqdem intempeſtiuũ regno hæredẽ
domeſticorũ arbitrio relinquere verebaẗ. Igitur Wandali ſolam ſibi in armis liberta
Wãdali kanutum pſequuntur. tem reſtare credentes/fugæ eius perinde ac victores inſultare cœperunt. Qui quũ
imminentibus Iutis et vetera auxilia deficere cerneret/nec noua temporis anguſtię
cõtrahi ſinerent: quo tutior ſeceſſu foret, Fioniã petit/ſalutẽ inſulæ pſidio quæſitu
rus: vbi nihilominus indignam religioſiſſimo ſpiritu ſuo violentiã exptus eſt. Hinc
eñ Iutis aucta ſęquiendi fiducia cõcitatã multitudinis temeritatẽ exacuit: hinc graſ
ſãdi pſumpta libertas triſtẽ regi ꝓcellã inflixit. Sane populares pœnæ metu cœptũ
omittere veriti, pſeuerantiã ſceleri exhibendã duxerũt. Neq; eñ bis læſũ pœnã no
xiis remiſſurum credebant. Ideoq; eius exitiũ ſitiẽtes, ardentiſſimo odio ſanctiſſi-
mi viri necem petebant. Ac veluti veniæ deſperatione cõpulſi/hoſtẽ tollere q̃ vlto-
rem experiri maluerũt. Nec ſuis eum finibus exegiſſe cõtenti/Fionia quoq; ꝓpellen
dũ decernũt. Iamq; rex accepto traiectionis nuntio, Syalandiã emigrare ſtatuerat
cum Blacco quidam primam ipſius familiaritatem adeptus/ſed nihilominus eum
occulte peroſus ſimulatæ fidei cõſilio hortatur fugæ parcat/Othonienſis pagi præ
ſidia expetat: nec fœmineo more latebram circunſpiciat. Se interim plæbis acta ſpe

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

culaturum: blanditiaſq; iræ eius oppoſiturum promittit. Qꝛ ſi plæbis animū mi-
tigare nequiſſet: tanto ante id regi pronuntiaturum: quantū fugæ occupandæ ſat
eſſet. Conſilio obtemꝑatū eſt. Tūc Blacco omiſſa legatione/ſiniſtris plæbem moni Blacconis
tis palpitans cōciliandæ gratiȩ loco/odiū regi impēſius ſtruit: Hortatur q̃ celerri- ꝑfidia.
me calumniæ auctorē occupent: nec fugacem elabi permittāt: oppreſſionū vindices
tyrannū nō regem faſtidire cōmemorat: carere culpa: q̄d honeſtatis æmulatione cō
mittitur: patriæ tutores ꝑinde ac pietatis miniſtros parricidio exui: priuatū ab-
eſſe crimen vbi publicæ libertatis vindicta ꝑagitur. Prȩterea miſerrimos cœpti ir
ritos: cōpotes feliciſſimos fore. His atq; cōſentaneis modis ſollicitato in regis necē
populo aduerſum immerentis caput funeſtos omniū conatus erexit: eaq; actione cō
ſternatam amentia plæbē veluti furiali quadā face ſuccendit: ſtatimq; impetus cre-
uit vbi hortatorē habere cœpit. Neq; enim temeritati eius conſtantiā ſuam obiecit
ſed publicæ ſeſe dementiæ auctorē aſcripſit. Igitur incitatior ſeditionis procella pe
ſtifera eius cōcione deferbuit: grauiorq; tēpeſtatis incentorē nacti tumultus erupit.
Inde reuerſus pacatiorem populi animū nuntiat: facile conſternationis procellam
acquieſcere: ſi res iram mutuo deponere, reiſq; pœnam remittere voluiſſet. Quem
rex fidum legationis miniſtrū ratus: regalis magnificentiæ conuiuio excipit: mali-
gnūq; ſuæ pietatis interpretem donis proſequitur, vtrobiq; gratia perfidiæ habita
eſt. Nam Blacco alterna partes vice ſubiens corrupto legationis officio/pro media
tore proditorē agere cœpit. Atq; ex ſpeculatore ſceleris hortator euaſit, ſiniſtre re-
gis falſo plæbis animū interpretatus. Ita ꝑllacis viri mendaciū legationis titulo in-
uolutū: regem pariter ac populum fefellit: hunc ne imminentē vitaret: illum ne par
ceret expectanti. Eūdem die poſtera rex prioribus paria pollicentē ad ſpeculanda ſe-
ditionis acta dimittit: cōmunēq; hoſtem inter ſe & vulgum creandæ pacis auctorē
aſſumpſit. Nec ſolita legato ꝑfidia defuit. Cuius peſtiferis monitis inſtincta plȩbs
vehemētius aduerſum regis caput cōſternationē deſtrinxit. Kanutus interim quo-
tidianis ſacrorū ſolēnibus aſſuetus: ne quid religioni præponeret: Albani ædem ſa-
crā pro ſe deprecaturus accedit. Quippe precibus deum q̃ hoſtē armis ne quid cha-
ritati detraheret: aggredi præoptauit: vbi dū religioni vacando/officia ſanctitatis
exequitur, conſternatȩ multitudinis corona armis ſacrariū clauſit. Quotquot ergo
ex militibus hoſtem præcurrere poterāt: ꝑiculi conſortiū affectantes: regem pete
bant: eius in ſe ipſos diſcrimen tranſſundere cupiētes. Cūq; ſalutē ſeceſſu conſequi
poſſent: ꝑiculum præſentia quæſierūt: morteq; clari q̃ fuga tuti fieri maluerunt.
Quanta porro humanitate clientelam hanc abundaſſe credemus: quæ ne infelicem
domini fortunam deſereret: ꝑiculo ſeſe q̄d vitare licebat oppoſuit, inq; magna fu
giendi copia ſalutē regis q̃ ſuam tueri ſatius duxit. Benedictus quoq; fraternitatis
nexū fide imitatus: in tēplo cū fratre cōmori deſtinauerat. Ericus vero ſeorſum ab
hoſte cōcluſus cū ſolus multitudinē ſuſtinere neqret ꝑ medios hoſtiū globos ferro
ſeceſſum molitus erupit. Tunc nemine religioſæ pacis domiciliū violēter irrumpe-
re præſumēte: primus Blacco cūctantibus cæteris ferro valuas petiuit: ductuq; ſuo
eandē cunctis licentiā tribuit. Ita ſe nō ſacrilegii modo/ſed etiam publici parricidii
ducem auctorēq; exhibuit. Q̄d videns plæbs concitato ſeditionis motu templū ag
greditur: eoq; irruptione facta diuinos lares, ac ſanctiſſima penetralia ſacrilega tē-
peſtate fœdauit. Verū Blacco in ipſo quē irruperat aditu trucidatus: datis parrici Blacco tru-
dii piaculis: violati ſacrarii pœnas ꝑpendit: mors eius interfectoris exitu vindica- cidatur.

PV

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ta eſt. Itaq; alterius fato ſcelus : alterius pietas cauſam præbuit. Crediderim tunc pium cruorē parricidali permixtū ſeparatis fluxiſſe meatibus, atq; ſine vlla riuulorum cōmunione hinc ſacrū inde ſceleſtū ſanguinē diuiduis alueis inceſſiſſe. Benedictus liminibus irruptorē excipiens: dū foribus acrius propugnat occiditur. Rex ipſe inter cruētos imminētis violentiæ ſtrepitus fiducia cōſciētiæ eundē mētis habitū tenuit. neq; religioni parcius ꝗ ſi periculū abeſſet vacauit. ne plus ab eo timo-

Kanuti pietas.

ris ꝗ cōſtantiæ viribus indulgeretur. Sed ne extrema quidem eius hora ſanctitatis ſtudio vacua fuit. Nam cū parietē vndiq; a popularibus perfringi (quippe ligneus erat) ideoq; ꝓpinquā ſibi necē inſtare animaduerteret : accerſito ſacerdoti factorū arcana cōfeſſus: per ſummā mœroris acerbitatē p̄teritæ vitæ culpas abſoluit: præmiūq; ſibi pœnitētiæ ſalubritate cōciuit. Tantū enim in innocētia ſua fiduciæ repoſuerat: vt mortē nō periculo oppreſſus refugere: ſed metu vacuus appetere videret. Quinetiā propaſſis vtrinq; brachiis ante arā fati ſecurus occubuit: vbi dū victimæ

Paſſio ſancti Kanuti.

more ꝓſtratus percuſſorē expectat: immiſſæ ꝑ feneſtrā lanceæ mortifico iactu cōfoſſus/piū mortis ſacrificiū edidit: profuſoq; militū ſanguine/ſuū ad vltimū erogauit. Eniuero crebris vndiq; telis petitus: corpus immobile tenuit: nec ante loco quo cubabat exceſſit, ꝗ feretro mādaretur extinctus. Ex cuius ſanctiſſimis vulneribus plꝰ gloriæ ꝗ cruoris effluxit. Quippe p̄ſentis vitæ exitu initiū melioris accepit: Hoſtili iudicio punitus: diuino ſeruatus. Felix eorū parricidiū q quē terreſtriū virtutū orbe exemerant: cœleſtiū vſibus applicabāt: caducaq; & fragili potētia ſpoliatū: ſolidę atq; æternæ felicitatis compotē ſtatuerūt. Sed & clandeſtina eius virtus perlucidis

Generatio Elthlæ filiæ comitis Flādriæ.

poſtmodū experimētis enituit. Hæc audiēs regina patriā cū filio impubere repetit. geminis poſt ſe relictis filiabus: ex quibus Ingertha Folconi Sueticæ gentis nobiliſſimo nupta: Benedictū, Kanutūq; filios habuit: hiſdēq; mediantibus/Birgerum qui et nunc extat Suetiæ ducem cum fratribus ſuis nepotem accepit: verum ex Ceciliæ matrimonio Ericus Gothorum præfectus Kanutum cū Karolo procreauit. Ex quibus generoſiſſimarum imaginū numeroſa poſteritas clara propinquitatis ſerie cohærens emerſit. At populus perempto rege exultans qđ ſcelus deflere debuerat inſultatione proſequi voluptatis loco reputabat. Qui cū parricidio pietatis cauſam prætexeret: idq; tyrannicidii nomine coloraret: militē ſuū Deus mercede fraudari non paſſus arcanam ſanctiſſimi viri innocentiam manifeſtis publicauit indiciis: eximioq; vitæ eius ſplendore etiam clara mortis ornamenta conceſſit. Sane ad coarguendam parricidarum malitiā puniti merita miraculoſis prodidit argumētis: igno-

Vulgi pertinacia.

tāq; vulgo virtutem mirifico rerum fulgore detexit. Quorum plæbs ammiratione perculſa virtutis inuidiam egit: cōſpicuāq; ſignorum experiētiam diu nequicꝗ infuſcare tentauit. Veteris nāq; inuidiæ fremitu/ac priſtinis odii viribus pertinacius excandeſcens; adduci non poterat vt diuinis honoribus coleret: quem ob ſcelus a ſe interfectum putaret: rem cœlitus declaratam humanis argumentis abnegare conādo. Qꝛꝗ enim damnatos a ſe mores cœleſti iudicio cōprobatos videret: ad diſſimulandam tamen, occultandamq; miraculorum fidem iuſtam cædis cauſam fingebat: firmāq; facti tuitionē retinens/ ſententiæ ſuæ perſeuerantiſſima propugnatrix exiſtere non erubuit. Nec vita regem ſpoliaſſe contenta: etiam fati laudibus exuere co-

Miracula diui Kanuti.

nabatur: cuius lucem extinxerat: famam quoq; ſepelire conniſa. Sed humanis tenebris diuinus ſplendor inuolui non poterat. Quippe miraculorum nitor dubietatis caliginem clara rerum luce pellebat. Nam ſanctitatis eius medela varias imbecilli-

tatū affectiones remediorū ſalubritate proſecuta eſt. Cumq; obtractantiū liuor crebreſcētibus ſignis virtuti cedere cogeretur: nec fidē vlterius fruſtrari quiuiſſet in facti tamē defenſione perſiſtens: ſanctitati quidē aſſenſit: ſed eā nō tam ex præteritæ vitæ meritis q̄ vltimi tēporis pœnitētia profectā aſtruxit. Ita & iuſtā facto cauſam prętexuit, & vita caſſum honore donauit. Siquidē digne regē periſſe: ſed piū lachrymis euaſiſſe dicebat: intētionē eius auaritiæ q̄ religioni propiorē exiſtimans. Cuius erroris nō paruas poſtmodū pœnas pepēdit. Sed & poſteri paternā redolētes inuidiā ſanctitatis eius formā nō moribus: ſed lachrymis imputāt, p̄ſentiq; incredulitati p̄terito ſeſe errori implicāt. Neq; adduci poſſunt vt ipſius beatitudinē depoſito odio ſyncere æſtimēt. Verū ſacra eius oppidulo orta toto pene terrarū orbe fulſerunt: cultuſq; ipſius primū a ciuibus exceptus: paulatim in cōmune prorepſit. Cuius tā vitæ q̄ miraculorū virtutē priuatim Othonienſibus venerandā publica eam religio cōſecrauit. Sed & cœleſtē eius ſpiritū ad hoc vſq; tēpus felix ſignorū fortuna proſequitur. Hinc eſt ꝙ Kanutus diuini iam animi immortalitati potitus: vt terreſtribus patriā patrociniis attollere ſtuduit: ita cœleſtibus protegere non deſiſtit: ideoq; ſanctitas eius gloriæ & celebritatis fructu opulētiſſima: ſplendidū in faſtis locū obtinet. Quinetiā ſalutares effectus ſuos quotidianis amminiſtrat indiciis: malitiāq; patriæ, beneficiis penſat. Nam virtutū eius inſignibus: omnis ætas Danica gloriabitur. Talibus illuſtrationis radiis ſanctorum fatis claritas erogatur, cū cœleſti beneficio mortalis liuor opponitur.

Explicit liber Vndecimus.

Incipit Duodecimus.

INterfecto Kanuto Iuti iniquæ ſocietatis pertinacia ſingularē Olaui gratiam amplectētes creari eum regē alacerrimis petiuere ſuffragiis. Hunc ſibi plurimū gratiæ relaturū ſperantes: cui tanto regnū diſcrimine quæſiuiſſent. Neq; eius fratribus hūc honorē eximio Kanuti amore ſuſpectis: erogandū duxerunt. Igitur pecunia pacta: Nicolaum cōmunē tam præteriti q̄ futuri regis Germanum: vadem pro eius redemptione dederūt: receptoq; regnū imponūt. Nec paruū Nicolaus fraternæ charitatis ſpecimen edidit. Siquidē fraternas induere cathenas ſuiſq; vinculis Germano regnū emere non dubitauit. Q đ audiens Ericus contumeliæ memor quā ei cōmunis fratris iuſſu inflixerat: vltionis metu cum coniuge Botilda quæ Vluoni Gallitiano ex filio Thrugoto neptis obuenerat: Suetiā petiuit: Dani vero collato certatim ære pro ſponſoris reditu pactā creditori pecuniā numerarūt. Quē Flandrenſi cuſtodia liberatū infeſta parricidis fortuna veluti cladem aliquā noſtrorū abūdantiæ ac fertilitati iniecit. Nā cū Dani noui regis initiis applaudētes priſtinæ ruinæ procacius inſultarent: criminoſis ſemper infenſa diuinitas ne diu ſcelus impunitate floreret: petulantiā pœnuria rependere voluit, cōmuniq; inopia publici parricidii victa exegit piacula. Vt enim nō in ſingulos modo: ſed in vniuerſos animaduerteret: ſumma

Olauus rex. lxxix.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Annonæ charitas in Dacia.

aeris intẽperantia Annorum quibus Kanutus regnũ geſſerat numerũ adæquauit: cœleſtiq; robore humana vi maiorẽ edidit vltionẽ. Quippe verni æſtiuiq; tẽporis feruore ſatum omne coaruit: autũnale vero adeo pluuiũ fuit: vt ſiquid locorum humilitate paluſtri ve madore: alitum ſuccreuiſſet, perſeueranti imbriũ inundatione decideret. q̃q̃ cõtrarium cœli habitũ humanæ cõmoditatis ratio flagitaſſet. Igitur opportuno ſolſtitium humore caruit: eundẽq; ſine modo profuſum ſiccum amans ſextilis excepit. Tunc plane camporũ facies cœleſtibus imbribus inundata: late patentis ſtagni ſpeciẽ præbere conſpecta eſt: ita qđ æſtas ægre genuit, Autumnus oppreſſit: tãtaq; temporum intemperies extitit: vt nec imber æſtum leniret: nec æſtus imbris illuuiem temperaret. Quinetiam agreſtes aquis cãpos tegentibus: ſuꝑnãtia ſpicarum capita demetentes nauiculis excipiebant: ac deinde putres ariſtarũ reliquias fornacibus igni percalefactis exſiccandas mandabãt: ſicq; eas molæ ſubiiciẽtes: quia panem præſtare non poterant: in vſum pultis vertebant. Quãobrem tanta ciborum pœnuria inceſſit: vt maxima populi pars alimentorũ inops inedia cõſumeretur. Ea res locupletes inopia, pauperes morte mulctauit, maioreſq; ære, minores ſpiritu ſpoliauit. Nam diuitum populus non ſuppetẽtibus alimentis auro argẽtoq; ſalutarem comparauit impenſam: pauperũ vero gregem tam cenſus q̃ dapis inopẽ horrida paſſim fames abſumpſit. Rex ipſe ad vltimam tabem redactus: plurima fruge latifundia permutabat: agriſq; vænire iuſſis: alimẽta poſſeſſionũ pretiis comparabat. Nobilibus in eundẽ vſum ingenuitatis inſignia erogare: rubori nõ fuit. Enimuero abunde ſeges finitimis erat: vt priuata gentis, nõ publica terrarum vltio videretur. Quæ tã dira clades conuictũ populi animũ ſanctitatẽ: quã antea detractauerat fateri coegit. Deq; celſitudinis eius contẽptoribus veneratores effecit. Sane tam euidẽs pœna: aliis fruge abũdãtibus: Danis priuatim ingruẽs, & parricidarũ noxã: et ꝑempti innocentiã: liquido argumentata eſt.

Sueno pontifex.

Hanc peſtẽ Sueno pontifex: cuius ſumma apud Danos auctoritas erat: populo parricidii pœnitere ꝑmonito inceſſurã prædixit. Quippe in plæbẽ pius, in deũ venerabilis habebatur: religionẽq; attentiore cura: conciones ꝓ̃ſtantiore facũdia celebrabat: ita fauore omniũ occupato: arcẽ inter noſtros auctoritatis, atq; eloquẽtiæ faſtigiũ poſſidebat. Subiectorũ mores: non ſolũ dictis, ſed etiam ſereniſſimis operũ informabat exẽplis: nec voce q̃ mẽte cõcinnior fuit.

Templorũ a Suenone ĩſtructio.

Idẽ ꝑfecta trinitatis æde: in exædificãdo eius ambitu Kanutum religioſi operis ſociũ habuit: nec minorẽ in extruendis Mariæ ſacrariis operã geſſit. Quippe vnũ in vrbe, alterũ Ryngſtiadis enixe molitus: tertium Michael Slagloſæ cõdidit. Adeo ſe ſanctorũ penetraliũ ſingulari cultu flagrare mõſtrauit. Nec domeſtica ſanctitate cõtẽtus/augmẽtũ eiꝰ foris petere arrepto ꝑegrinãdi labore cõſtituit.

Sueno Hieroſolymam viſens Rhodi moritur.

Cũq; Hieroſolymã ꝓficiſcẽs Bizãtiũ ꝑueniſſet: cõtracta varii generis ornamẽta cũ ſacrorũ cinerũ reliquiis in neceſſarios vſus domeſtici tẽpli remittẽda curauit. Sed cuius Grçcia pietatẽ vidit, mortẽ Rhodos aſpexit.

Aſcerus fit epiſcopus.

Iiſdẽ fere tẽporibus abſumpto Richaldo: Aſcerus morũ generiſq; ſplẽdore eximiꝰ Lundenſi potit̃ ſacerdotio.

Olauus cõtemnitur.

Olauus cũ bis pene luſtrũ regnãdo cõdidiſſet: inter cõtinuas rei familiaris anguſtias: nihil regali magnificẽtia dignũ exequi poterat. Sed & finitimi facto pauꝑtatis eiꝰ cõtẽptu famelicũ ferro inceſſere ruboris loco duxerũt: rati inediã armis obrui nõ oportere: neq; diuinitus afflictũ humanitus premi: aut cœleſtiũ vindictã mortaliũ viribꝰ exagitari. Cui enĩ inuidioſum exiſteret regnũ cõtẽptiſſima tot annis inopia ꝓfligatũ? Cũ rex diuinũ natalẽ celebrãs: pane ĩ domo nõ ſuppetẽte ieiunos circũquaq; penates

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

aſpiceret: erubeſcēda menſarū inopia magnopere cōfuſus obducto manibus capite
ſuffuſoq; lachrymis vultu/ ꝑ ſummā animi ægritudinē tēporis difficultatē gemi
tu ꝓſecutus eſt. Sane tantulā dapē tot cōuiuis apponi defleuit: cōtēptiſſimā famem
honoratiſſimę lucis ignominiā iudicans. Qui mihi alienā ſpecie: ſuā re vera deplo-
raſſe videt̄ inopiā. Deinde ſupplicatione habita ſuperna contuitus auctorē omniū
deū vt ſi qd iræ aduerſus populū cōcepiſſet ſuo nō eius ꝑiculo ſatiaret orauit: in-
feliciſſimū patrię ſtatū difficillimū tēporis habitū ęſtimās. Quippe tā inops epularū
cōuiuiū quo famē inſtruere potius q̃ ꝑllere videret̄ principū oculis ſubiicere eru-
beſcebat. Nec difficiles numinis aures habuit. Siquidē celerē fati viā obtinuit: ſibiq;
mortē: ſalutē patriæ ſi qua modo parricidis virtus ineſt: pia prece cōciuit: ingenu- Finis Ola-
oq; viuendi pudore maximę cladis pœnā auertit. Itaq; memoriæ eius ſpecioſius de ui.
poſita vita q̃ geſta aſcribi poteſt: q fatū patriæ finiēdi ſpiritus cauſam habuit. Porro
quātū charitatis erga ſuos cordi inſitū haberet aꝑuit: cū & eorū mala ꝓprio capi
te luere vellet: & cōmune ꝑiculū ad ſe ſolū redūdare depoſceret. Nempe quia ſuā
pro ciuiū ſalute deuouit: pii animi titulo fraudādus nō eſt. Fortuna ſiquidē famem
cum auctore ſuo pari funere extulit: inediāq; ſatietate mutauit.

HVic Ericus natu proximus e Suetia reuocatus / magno omniū fa Ericus rex
uore ſufficitur. Huius ætas ꝑiclitanti populo labentis annonæ
ſubſidia reparauit: ſegeſq; tēpeſtiui imbris beneficio viſitata cō-
ualuit. Nā regnāte eo agrorū habitus ad tantā vbertatē exceſſit:
vt ſinguli cuiuſlibet Annonę modii totidē denariis ꝑmutarent̄ Annonæ
Sed & cōtinuis regni ipſiꝰ annis eadē agris vbertas inceſſit. Quo vilitas.
euenit vt nō ſolū ex morū, ſed etiā tēporū placidiſſimo vſu: boni Ericus
cognomē acciperet. Tūc plane pœnuriæ copia: inopię ſucceſſit abūdātia. Huiꝰ viri Eyegod.
virtutes ſummatim cognoſcere: tędio nō ſit. Nā p̄ter ingētia animi decora, ſingula
ribus naturæ incrementis euectus ammirabili corporis magnitudine eo procerita
tis exceſſerat: vt cæterorum vertices humeris ſuperaret: nec lōgitudini incōcinna Erici ma-
ſoliditas fuit: vt totam eius compagem exactiſſimo naturæ ingenio excultam elabo gnitudo.
ratāq; putares: quæ corpori granditate conſpicuo conſentaneum virium habitum
conciliauit. Igitur vt corpore nullum: ita nec robore parem habuit: cū ſtaturæ lau-
de egregia quoq; vigoris ornamēta ſortitus: haſtæ aut lapidis iactu ſedens ſtantes
vincebat: neq; illi ſitus quo minus fortitudinis ſuæ experientiam ederet officere po
tuit. Eodem corporis ſitu ex robuſtiſſimis duos lucta aggrediebatur: dūq; alterum
attrectaret: alterum genibus compreſſum vrgebat. Nec ante deſtitit: q̃ prius hunc, Fortitudo
deinde illum ꝑdibus ſubiiciendo: amborum manus poſt terga vinciret: nec minori Erici.
robore funiculorum certamen exhibuit. Quippe vnū dextra, alterū ſiniſtra cōtinēs
eorum extrema quatuor præſtātibus robore ex aduerſo diſtrahenda cōmiſit. Qui-
bus eū nequicq̃ ſede ſua detrahere laborātibus: ipſe funem vtrinq; modo dextra/mo
do læua corripiēs: ingenti fortitudine effecit: vt aut tenētibus reſtim excuteret: aut
eoſdem ad ſe magnopere renitentes appelleret: funēq; ducere nequeuntes ſequi co-
geret. Eidem quoq; ſpecioſiſſimus vocis habitus fuit. Siquidem cōciones nō ſolum Erici facū-
præſtanti facūdia: ſed etiā tāta pronūtiationis amplitudine celebrabat: vt in actio- dia.
nibus: nō ſolū a p̄ſentibus, ſed etiā a procul poſitis liquido exaudiretur. Pręterea ad
cōciliandā ſibi popularium beniuolentiam in extrema actionū ſuarum parte man-
dati loco ſubnectere conſueuerat: vt viri coniuges ſuas ac liberos/ necnon & ſeruos

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

cū primū domos rediſſent:ſub eius titulo cōſalutationis officio ꝓſequerētur:ſuū ſe
cuiq; illius ſeruaturū ꝓmittēs, cōmunēq; cūctis in exhibēdo ęquitatis cultu:debito
rē affirmās: verū hūc corporis eius animiq; fulgorē:ſola libidinis vis tetris intēpe-
rātiæ maculis obſcurabat. Siqdē cōiugalis copulæ tędio veneris vſum pellicū cubi-
culis intētū habuit. q̄q̄ ei fortuna vxorē forma ac moribus conſpicuā ſociaſſet. Nec

Glorioſa patientia Reginę Botildæ.

defuit Botildæ tolerabūda mens ad inſolētiā mariti ſuſtinēdam. Puellas ſiqdē quas
ab eo adamari ꝑſenſerat maternæ dilectionis officiis ꝓſequebat̃:eaſq; quo prōptius
mariti ſtudiis indulgeret:quoad vixit inter ꝑdiſſequas habuit. Quarū vt formam
quoq; cōcinniorē efficeret: ſępenumero capitis earū cultū ꝓpriis manibus exhibe-
bat. Cūq; abunde foret irā abieciſſe:addidit charitatē: & quia ſua ſpecie nō potuit:
aliena marito placere voluit:viriq; in eis affectū colere:q̄ læſionis ſuæ vindictā age
re p̄poptauit:ne clariſſimū ducē turpitudinis reū ageret. Etenim amoris ſui raptri-
ces officiis q̄ odiis inſequi ſpecioſius duxit. Itaq; non ſolū mariti flagitiū diſſimula-
tione texit: ſed etiā abſq; reſpectu pellicatus odiū merētibus: gratiā erogare ſuſti-
nuit:veneratione cōtēptū:obſequiis iniuriā pēſans: eoq; facto clariſſimū muliebris
patiētiæ exēplū præbuit. Quinetiā ſingulari moderationis beneficio poſteritati in-
ſignē nominis ſui memoriā cōmēdauit. Fuere Erico filii, Haraldus, Kanutus, & Eri
cus:ſed prim⁹ cōcubina:ſecūdus matrimonio, terti⁹ adulterio ortus proditur. nec
māſuetudinis ſpiritus regis fortitudini defuit:q vt crudelitatis alien⁹:ita ſocordia
vacuus mediū inter deſidiā ferociāq; tēꝑamētū teneret. Eiuſdē quoq; ſeueritas be
nigniſſime popularibus affuit:ne eñ potētū auaritia ęquitatis vinculū labefactaret
petulātiaq; iuris hebetudinē pareret:inſolētię rigorē oppoſuit:& quo plus a peruer
ſis loco deſtitit hoc magis ꝑ imperiū nocuit. Quippe cū a populariū oppreſſori-
bus parū ꝑ abſentiā timeretur: eoſdē ſubita ſatellitū manu interceptos ſuſpendio
conſumēdos curauit. Quo facto quid aliud q̄ iniuriæ pōdus arborea lance pēſauit?
Quāobrē maioribus formidoloſus:minoribus ꝑcharus euaſit: cū hos paterna in-
dulgētia:illos regia ſeueritate īſequeretur. Filias quoq; cōplures ex cōcubinatu ha-
buit: quarū vnā Haquino cuidā Beronianæ necis vltionē pollicito præmii nomine
nuptū dedit: frater ſiquidem Erici Bero Holſatiis Dytmerſiſq; ſubactis:eo loci vbi
Wermūdi filiū Vffonē: cū duobus Saxonicæ gentis lectiſſimis manū duelli nomine
cōſeruiſſe proditū eſt, munitionē inhibendæ defectionis cauſa molitus:vallo foſſaq;
inſulam cinxit. Cuius dominationē populariū quidā priuatim ꝑoſus:concionātis
latus haſta tranſfixit. Ea tēpeſtate Sclauorū inſolentia diu Danicæ rei miſeriis alita
quippe magis ociis Olaui prouecta q̄ vllis eius negociis retuſa fuerat: piratica no-
ſtros acerrime laceſſebat. Sed & Autonē quēdā ſplendidiſſimo loco natū: falſtriam
e Sialandia petentē: moriq; q̄ intercipi præoptantē occidit. Enīuero ingenita Da-
nico ſanguini virtus captiuitatis ſortem omni fato triſtiorem exiſtimat. Quā rem

Skialmo cādidus.

Skialmo candidus:frater hic Autonis erat:in celeberrimis Danorū cōciliis quere-
larū frequētia ꝓſecutus extudit:vt auctoritate eius motū vulgus:vni⁹ necē omniū
manu vlciſcendā decerneret. Adeo quippe regia maieſtas popularē euexerat: vt ei
decernēdarū expeditionū ius eſſet:armiſq; publicis, nō imperiū principis:ſed plębis
arbitriū præſideret. Præterea Alli & Herri Scaniæ oriundi:ſed eius vſum facinori-
bus demeriti:Iulinū certiſſimū Danorū profugiū ꝓſcriptorū titulo ꝑtiuerūt. Cu-
ius enixe negocia cōſectātes maritimiſq; patriā latrociniis inceſſentes:rē Danicam
atrocius profligare cœperunt. Tunc Danica iuuentus Iulinū adorta fractos obſi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

dione ciues:quotquot intra mœnia piratas habebant:cũ pecunia pactionis nomine
præbere coegit.Quibus noſtri in poteſtatem acceptis,læſæ patriæ pœnas crudeliſ=
ſima mortis ratione expetẽdas duxerũt. Nã quo violẽtiore eos morte conſumerẽt:
reuinctis poſt terga manibus palis primũ affigẽdos curabant:deinde ventriũ caua
cultro rimati nudatis extis primaqꝫ viſcerũ parte protracta/cætera ſtipitibus expli
cabant:nec ante ſuppliciũ remiſerunt q̃ tortos extis funditus aluo egeſtis horridæ
rapacitatis ſpiritũ profundere coegiſſent. Q̄d ſpectaculũ vt ſpecie triſte: ita re no=
ſtris perq̃ vtile extitit.Non ſolũ enim reis pœnã inflixit: ſed etiã cęteros cõſimilem
cruciatus cauſam vitare ꝑmonuit.Itaqꝫ non minori viſentibus documẽto q̃ affli= Sclauorũ
ctis ſupplicio fuit. Nec ſemel quidẽ Ericus Sclauici roboris amplitudinẽ preſſit, & xix. ſuba=
neruos debelitauit:ſed iterũ ac tertio effrẽnata gẽtis illius ingenia tãto tẽpore retu ctio.
dit: vt nulla eum vlterius piratici æſtus procella pulſaret. Interea defuncto Egino Aſcerus pri
Aſcerus clariſſimo inter Iutos loco natꝰ Lundenſe ſacerdotiũ ſumpſit.Forte autem mus archi=
Hamburgenſis antiſtes ob inanes & falſas ſuſpitiones Ericũ execratione mulctãdũ epiſcopus
cẽſuerat.Q̄d veritus rex appellatione ſententiã p̃cucurrit:Romãqꝫ e veſtigio peti= Lundẽſis.
uit:vbi cauſæ ſuæ examine diligẽtius habito/põtificis accuſationẽ potẽter reppulit
cũctiſqꝫ defenſionis partibus actore ſuperior rediit. Nec cõtẽtus efficaciſſimũ cau=
ſæ dictionis ſuę ꝓpugnatorẽ egiſſe:aduerſarię partis odio ꝑnetraliũ ſacrorũ decus
externo ſacerdotio ſubiectũ habere paſſus nõ eſt.Quãobrẽ Romã regreſſus:tũ ſe tũ
etiã patriã ac domeſtica ſacra Saxonica p̄latione liberari ꝑtiuit:ne religionis ratio
ne exteris admodũ obſequi cogeret:aut eius diſciplinã ab alienigenis petere neceſſe
haberet.Nec difficilẽ curiæ cõſenſum habuit. Quæ ne clariſſimũ virũ repulſa affi=
ceret:tũ dignitatis,tũ etiã fatigationis eius intuitu mota:petitioni annuit, ſeqꝫ re=
gnũ ipſius ſummi ſacerdotii inſignibus adornaturã ſpopõdit.Atqꝫ ea ꝓmiſſorũ ſpe
regẽ a ſe exhilaratũ dimiſit.Sed triſtioris fortunæ q̄d ſequit̃. Reuerſus nãqꝫ Ericus
cũ more regio domi in ꝓpatulo cœnitaret:inter alios quẽdã muſicæ rationis ꝓfeſſo
rẽ adeſſe cõtigit.Qui cũ multa ſup artis ſuæ laudibus diſputaſſet:inter cætera quo Muſices in=
qꝫ ſonorũ modis homines in amentiã,furorẽqꝫ pertrahi poſſe firmabat.Quinetiam ſolens lau=
tantas fidibus vires ineſſe dicebat vt perceptis earũ modulationibus aſtantes mẽte dator.
cõſtaturos negaret. Cũqꝫ an eiuſmodi vſu calleret interrogatus/ peritiã fateretur:
tum precibus regis/ tũ etiã minis effectũ p̄ſentare cõpellitur. Qui cũ nec vecordiæ
metu,nec periculi p̄dictione imperantẽ auertere potuiſſet: ne furori nocẽdi mate=
ria ſuppeteret : primũ æde armis vacuefacta complures extra auditum citharæ in
ambitu collocandos curauit:oriẽte veſaniæ ſtrepitu fores erumpere : ereptãqꝫ ma=
nibus ſuis citharam capiti illidere iuſſos:ne vlterior eius modulatio ſuperueniẽtes
quoqꝫ mẽte captos efficeret.Monuit quoqꝫ pręſto eſſe qui furẽtium veſaniæ valẽter
occurrerẽt:ne lymphantes demẽtia in rixã verſa/mutuis ſe ipſos viribus interime=
rent.Obtemperatũ conſilio eſt.Igitur armis domo egeſtis,clauſtrorũqꝫ cuſtodia ob=
ſeratis:fidibus operã dare exorſus:inuſitatæ ſeueritatis muſam edidit.Cuiꝰ prima Muſicę vis.
ſpecie p̄ſentes veluti mœſtitia ac ſtupore cõpleuit. Qui poſtmodũ ad petulantiorẽ
mentis ſtatum vegetioribus lyræ ſonis adducti: iocabundis corporũ motibus ge=
ſtiẽdo:dolorem plauſu permutare cœperũt. poſtremo ad rabiem & temeritatẽ vſqꝫ
modis acrioribus incitati:captũ amentiæ ſpiritũ clamoribus prodiderunt.Ita ani=
morũ habitus modorũ varietas inflectebat.Igitur ꝗ in atrio melodiæ expertes cõſti
terant: regẽ cum admiſſis demẽtire cognoſcũt: irruptaqꝫ æde furentem complexi/

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Regis fu-
ror.

cõpræheſum cõtinere nequibãt. Quippe nimio captu furoris inſtinctus/eorũ ſe va
lide complexibus eruebat. Naturæ ſiquidem eiꝰ vires etiam rabies cumulabat. Vi
cto itaq; colluctantium robore procurſum nactus conuulſis regiæ foribus arrepto-
q; enſe quatuor militum continẽdi eius gratia propius accedentiũ necem peregit.
Ad vltimũ puluinarium mole quæ vndiq; a ſatellitibus cõgerebantur obrutus: ma
gno cũ omniũ periculo cõprehẽditur: vbi vero mẽte cõſtitit: ſeſe primũ militiæ iu-
ſta perſoluit: vt autem acrioribus expiationis modis pœnitẽtiam ederet: redimẽdæ
noxæ gratia religioſæ peregrinationis ꝓpoſitũ amplexatus eſt: Iudæãq; diuinæ viſi
tationis memoria venerabilẽ adire cõſtituit. Cuiꝰ ſtudii ſanctitatẽ cum diu tacitus
animo reuoluiſſet: tandẽ iis maxime quos ob excellẽtẽ corporis habitũ profectionis
ſuæ conſortes deſtinabat inſinuat. Quibus rem dolenter ferẽtibus idipſum apud ce
leberrima patriæ concilia publicauit. Qđ cũ in Wibergica quoq; cõcione vulgaſſet
attonita multitudo perinde ac patrẽ amiſſura foret ingemuit: abſentiã eiꝰ pernicio
ſam patriæ futurã vociferans: inq; eo remorando tota plæbs vnius plorabũdi amici
vultũ habuit. Ad vltimũ lachrymis ſuffuſa ſupplicem ſe eius genibus aduoluit: ma
gnopere deprecans: ne magis priuati voti ꝗ publici cõmodi debitũ intueretur: eũq;
plus deo ſyncera regni ãminiſtratione: ꝗ exilio placiturũ affirmãs. Ille precibus cõ-
cionis voti religionẽ oppoſuit: eiuſq; titulo ꝓpoſiti pertinaciã tuebatur. Nec popu-
lo ad refellẽdã excuſationis rationẽ cõſilii ſagacitas defuit. Redimẽdi nãq; voti gra-
tia tertiã ſe rei familiaris partẽ egentibus erogaturã promiſit. Sed ne ſic quidẽ tena
ciſſimã ſanctitatis eius perſeuerãtiam labefecit. Negabat enim rex honeſtatẽ culpa
redimi poſſe: ſeq; alieni æris interuẽtu voto liberũ fore: futurũ aſſerens ſi cõditione
vteretur: vt & ſe periurii, & patriã paupertatis periculis implicaret. Malle vero pro
prio ſumptu profectionẽ inſtruere: ꝗ aliũde impẽſarum neceſſaria mutuari: ne alie-
no grauamine ad peragẽdum deuotionis propoſitũ vteretur. Itaq; ſeductos maio-
res de ſubſtituẽdo interim procuratore conſulere cœpit, nõ quia prudẽtia fallebat:
ſed ne præteritis aliorũ cõſiliis/ſuo indulſiſſe videretur: priuatã ſentẽtiam publicæ
præferẽdo. Quo audito principes id ſe cõſultoris optioni permittere reſpõderunt:
nec hac quidẽ in re de eius induſtria dubitaturos cuius ſummã in aliis ſolertiã didi
ciſſent. Tunc rex Haraldũ filiũ quẽ præſtantior ætas honori tempeſtiuũ effecerat:
regis partibus perfunctorie donat. Scialmoni vero candido ſplendidiſſimæ atq; in-
tegerrimę dignitatis viro: cui non ſolum totius Sialandiæ, ſed etiã Rugiæ vectiga-
lis a ſe factæ procurationẽ detulerat: peragẽdæ circa Kanutũ educationis officium
mandat. Ericũ autẽ obſcuriore loco natũ hebetiore quoq; cura complexus/minoris
potentiæ tutoribus applicauit. Quibus diſpoſitis vt granditatis ſuæ ſpeciẽ conſen
taneo corporũ habitu minueret proceriſſimos quoſq; peregrinationis participes le
git: ſicq; alienæ ſtaturæ ſpectaculo/ſuæ miraculũ temperauit: ne ſingularis eius ma
gnitudo viſentibus exteris ludibrio foret. Nec piger Botildæ ad conſectanda ma-
riti ſtudia animus fuit. Quẽ quidẽ eodẽ voto: ſed diuiduo thoro ſecuta: profectionis
meritum pudicitia cumulauit. Sed neq; Ericus patriæ quã deſeruit curam abiecit.
Ne enim Dani ſub externo pontifice ſacrorũ munera celebrarent: miſſis ad curiam
legatis in ornamentũ domeſticæ religionis maximi ſacerdotii inſigne expetendum
curauit. Nec eum Romanæ promiſſionis fides fefellit. profectus enim a curia lega-
tus qui ſacri inſignis prærogatiua noſtræ gentis ſacerdotiũ adornaret: cũ celeberri
mis Danorũ vrbibus inſpectis cuncta curioſiſſime colluſtrando/ non minorẽ perſo-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

narũ q̃ ciuitatũ reſpectũ egiſſet. Lundiæ ob egregios Aſceri mores/tũ ꝙ ad eã e fini
timis regionibus terra mariqꝫ tranſitus abunde pateat/hunc potiſſimũ honorẽ de⸗
ferendum exiſtimauit. Nec ſolũ eã *Saxonica* ditione eruit: ſed etiã Suetiæ/Norua⸗
giæqꝫ religionis titulo magiſtrã effecit. Nec parũ Dania Romanæ benignitati de⸗
bet: qua nõ ſolum libertatis ius: ſed etiã exterarũ rerũ dominiũ aſſecuta eſt. Interea
Ericus petitã nauigio Ruſciã terreſtri ꝑmẽſus itinere magna Oriẽtis ꝑte tranſcur
ſa, Bizantiũ veniebat. Quẽ impator nequaq̃ vrbe excipe auſus/extra mœnia tende
re iuſſum hoſpitalitatis officiis ꝓſequebatur/ratus religionis ſimulatione dolũ in⸗
tendi. Siqdem famam eius ac magnitudinẽ ſuſpicione inſecutus/impenſis eũ q̃ mœ
nibus fouere maluit. Adhæc Danos ſumma a ſe familiaritate cultos eadem ſuſpicio
nis occaſione notabat/ꝑinde ac maiorẽ patrii regis q̃ ſtipẽdiorum ſuorũ reſpectum
acturos. Inter cæteros em̃ qui Cõſtantinopolitanę vrbis ſtipendia mererẽtur/Dani
cæ vocis homines primũ militiæ gradũ obtinent: eorũqꝫ cuſtodia rex ſalutẽ ſuã val
lare cõſueuit. Nec impatoris Ericũ opinatio fefellit. Verũ re diſſimulãter habita ve
nerandorũ ſacrorũ gratia ciuitatis introitũ expetiuit/p̃fatus maxime ſe eo loci cele
brãdæ religionis amore ꝑductũ. Impator collaudato petẽtis ſtudio poſtero ſe die po
ſtulationi reſponſurũ ꝓmittit. Interea q ex Danis Gręcorũ militiã ſecuti fuerãt im
peratore adito regẽ ſuũ cõſalutandi p̃tãtem efflagitãt: ꝑmiſſiſqꝫ ſegregatim egredi
iuſſũ: ne ſil' oĩm aĩos vna regis hortatio capet. Subornauerat em̃ Impator vtriuſqꝫ
vocis ꝑitos, ꝑ quos eorũ Ericiqꝫ colloquia diſceret. Primũ itaqꝫ cõſalutato rege cõſi
dere iubent. Tũ ille fari exorſus/docet Danos Gręcorũ ſtipẽdia merẽtes iãdudũ ho
noris arcẽ virtutibꝰ impetraſſe/indigenis exules impitare/ mľtoqꝫ foris q̃ domi fœ
liciores exiſtere. Adhæc Impatorẽ eorũ fidei capitis ſui cuſtodiã credere: eumqꝫ prę
latiõis vſum nõ tã ex eorũ meritis, q̃ ex illorũ q ante eos Græcorũ militiã coluiſſẽt/
virtute ꝓgenitũ. Quapropter magnope eis curandũ eſſe: ne plus temulentiæ q̃ ſo⸗
brietatis ſtudiis indulgerẽt/ſuſceptæ militiæ melius affuturi, ſi neqꝫ ſe vino/neqꝫ re
gẽ ſollicitudinibus oneraſſent. Fore aũt ſi frugalitatis normã deſeruiſſẽt: vt militiã
ſegnes/ iurgia alacres exequerẽtur. Monuit quoqꝫ ne manũ cũ hoſtibus cõſerturi,
maiorẽ vitæ q̃ virtutis curã agerẽt: neue mortẽ fuga p̃currerent: aut ſalutẽ ſuam
ignauię p̃ſidio tuerẽt: ꝓmittens ſe cũ primũ in patriã rediſſẽt, fidelem eoꝝ operam
bñficiis pẽſaturũ. Qꝫ ſi viriliter dimicãtes ſpm̃ in acie ꝓfudiſſent, ꝓpinquos eoꝝ ac
neceſſarios honore ꝓſecuturũ. His itaqꝫ cõſentaneis modis vniuerſos affatus/ ꝓpen
ſam Danorũ fidẽ Græciæ conciliauit. Cuius rei imperator per ſubornatos certior
factus, falſo Græcis ſapientiæ prærogatiuã aſcribi inquit: ꝙ ducis fidem notaſſent,
cuius gentem totius alienam perfidiæ cognouiſſent. Siquidem probatiſſimo popu
laris conſtantiæ experimento regiæ fidei habitus æſtimari poterat. Cumqꝫ eum re⸗
ligioni potius q̃ fraudi intentũ aſpiceret, vrbe exornari iuſſa/ac plateis cultius ſtra
tis, dextera manu venerabiliter exceptum ad curiam et palatium vſqꝫ magno cum
omni tripudio triumphantis more perduxit: et cui ſuſpicionem immerenti inflixe⸗
rat, honorem quo maior ab homine præſtari non poterat/ erogauit. Quinetiam ei
perinde atqꝫ honoratiſſimo hoſpiti regiam ceſſit: eaqꝫ nemo deinceps imperatorũ
vti voluit: nequis ſe maximo viro tecti communione æquaſſe videretur: hoſpitiiqꝫ
reuerentia perpetuum hoſpitis monumentum exiſteret. Quinetiam accerſito qui
ſtaturam eius menſuræ parilitate compræhenderet / ſtantiſqꝫ et ſedentis habitum
q̃ diligentiſſime coloribus cõplecteretur: tantæ magnitudinis ammirationem per⸗

Primatus Lundenſis eccleſiæ.

Ericꝰ Bizãtiũ appulſꝰ

Dani Conſtãtinopoli merere ſoliti.

Erici ad Danos exhortatio.

Ericõ impẽſus honor.

Reliquię in Daniam reportatæ.

enni ſpectaculo repræſentandam curauit. Et ne tantũ hoſpitẽ indonatũ dimitteret
cõplacita poſtulare præcepit. Quẽ quũ facto opum contemptu ſacros potiſſimũ ci-
neres exoptare cognoſceret, honorandis oſſium reliquiis donat. Ille religioſum mu
nus cupide amplexatus/idipm̃ imperatoria bulla aſſignatũ Lundiam/Roſkyldiãq;
deportandum curauit. Et ne ortus ſui locum veneratione vacuum ſineret, Slanga-
thorpiam cum Nicolai ſacratiſſimis oſſibus diuini patibuli particulam tranſtulit.
Quippe et oppidi illius templum molitus: et eo loci vbi nũc aram videmus/matre
editus proditur. Præterea oblatum ab imp̃atore magni ponderis aurum ſpreuit ac
repudiauit: ne poſtpoſito cõtinentiæ ſtudio, Græcas opes appetere videret. Quem
mox Imp̃ator iniuriæ reum agere cœpit/affirmans ſe non donum contemptu ab eo
fuiſſe p̃fuſum: abiectiſq; precibus vnico notæ irritamento oblatis verecunde eũ vti
coegit. Et ne rex accipientis potius, q̃ erogantis partes agere videretur, humanita
tis eius officiis mutua liberalitate reſpondit. Sed donis eius precium nouitas fecit:
barbarumq; munus hoc Imperatori charius, quo Græciæ rarius fuit. Deinde pira-
ticis ab ipſo nauigiis/commeatuq; donatus, Cyprum contendit. Cuius inſulæ natu

Cypri natura.

ra adeo quondam tumulorum impatiens fuit: vt mãdata ſibi interdiu corpora/pro
xima nocte reiiceret. Hic rex febri implicatus quum vicinum ſibi fatum adeſſe co-
gnoſceret, apud celeberrimam Cypri vrbem corpus ſuum funerari petiuit/ præfa-
tus tellurem aliorum cineres reſpuentem/ſuos quietius habituram. Igitur pro vo-

Sepultura Erici.

to tumulum nactus, corporis ſui beneficio vetuſtam humi indignationem repreſ-
ſit: eamq; humanis ante cadaueribus reluctantem/non ſolum ſuæ, ſed etiam alienæ
ſepulturæ patientem effecit. Coniugem quoq; eius idem peregrinationis labor fini
uit. Iamq; tota regis ſtirps Suenonis ad tres tm̃ filios/ Suenonem/Nicolaum/et Vb
bonem redacta fuerat. Nam vt ex ſupra poſitis liquet, Kanutum/Benedictum/atq;
Beronem ferrum abſtulit: cæteros morbus abſumpſit. A diſceſſu vero Erici biẽniũ

Sueno regni affectator morit.

interceſſit/anteq̃ Dania certum mortis eius nuntium accepiſſet. Igitur Sueno na-
tu ab Erico ſecundus tantopere regnum ætatis fidutia affectabat: vt nequaq̃ com-
munem patriæ ſententiam duceret expectandam: vocataq; Wibergum cõcione, pu
blici delectus arbitrium vnius prouinciæ iudicio præcurrere non extimeſceret. Et
fortaſſis morum ſuorum obſcuritatem perſpicaciori cenſuræ committere vereba-
tur. Ideoq; faſtigium paucitatis conſenſu rapere, q̃ fortunam ſuam incerto multi-
tudinis decreto ſubiicere maluit: partiumq; ſuffragiis occupare, quod vniuerſorũ
erat ſententia tribuendum. Sed dum citato equitatu curſum ad Wibergicæ concio
nis locum dirigit/corporis firmitate defectus, quo lenius cõmodiuſq; ferretur/car-
pento ſe excipi iuſſit/affirmãs hilariter obiturum, ſi ſaltem ſub regis titulo triduũ
exegiſſet. Neq; enim neruorum hebetudo /aut membrorum tarditas feſtinabundæ
mentis curſum reflectere potuit. Sed ob morbi magnitudinem huius quoq; vſum
peroſus, miniſtris properare iuſſis, lecticam popoſcit / præfatus nil ſe curaturum, ſi
rex a populo ſalutatus, ſpiritum in concione deponeret. Enimuero inſopibilis ambi
tionis calor imbecillitate ſuperari non potuit. Sed dum aduerſæ valitudinis imme
mor ſupra vires concionem appetit, nõ regno fatũ/ſed fato regni titulũ p̃cucurrit.
Reſtabat igit̃ vt circa Nicolaũ/ Vbbonẽq; delectus pageret. Nã Harald⁹ ſumma ſi-
bi populariũ odia iniquiſſima regni amminiſtratione peperat. Quippe p̃curatione
in calumniã verſa, tam fœde ſe/tamq; deformiter geſſerat, vt abiecto iuſtitiæ cultu
rapinis ac latrociniis teterrimã in ſubiectos potentiã exerceret: plæbemq; omni in-

iuriæ genere fatigaret. Quo euenit: vt cuncti ſordidiſſimā eius dominationē ꝑoſi,
nequaq̃ regnum oppreſſori deferendum putarent/indignū rati iniurias ſuas obſe-
quiis, anguſtias honore rependi. Cunctis ergo Iſoram coeuntibus quū ob ętatē Vb
boni ſumma decerneretur, Nicolaus ſolus qui id ægre laturus putabatur/maximo
fauore concionis ſuffragia cōprobabat: ꝙ Suenonis filii ꝑ ętatis habitu regni inter
ſe ſucceſſionē verſare conſueuerint/ſempq; minorem maior honoris huius hæredē
habuerit. Vbbo vero parum ſolertiæ fiſus, veluti ſecordiæ conſcientia tanto oneri
humeros ſuos ſubiicere recuſauit/vegetioris ingenii fratrem eo munere digniſſi-
mū aſſeuerans. Enīuero animi ſui imbecillitatē ꝓprio q̃ alieno iudicio metiri pru-
dentius duxit. Sed mihi quidē vitandæ præſumptionis gratia humilius, q̃ verius
de virtute ſua ſenſiſſe videtur: cui melius reſpuēdo regnū, q̃ amplectendo cōſuluit.
Eo quidē honore dignior: ꝙ oblatū ſibi fraternæ prudentiæ cedere non erubuit. Et
quidē Dani parū iuſta æſtimatione tam modeſtam eius verecundiā ꝓſecuti, igna-
riq; prudentem virū fugiendi oneris rationem inertiæ ſimulatione quæſiſſe, quem
perſeuerantia ſupare debuerāt/negligentia præterire ſuſtinuerunt. Quis enī men
tis cōpos huius refertū induſtria pectus ignoret, qui ſe intra priuatum fortunæ ha
bitum cōtinere, q̃ dignitatis incremēta cura ac ſollicitudine quærere præoptauit.

Explicitus eſt Liber Duodecimus

Incipit Decimuſtertius.

IGitur Nicolaus ſuſcepto regno adeo aīm ab omni faſtu auerſum habuit: vt nihil ex priſtina manſuetudine ſua decerperet, to- *Nicolaus rex. lxxxi.*
tamq; præteritæ vitæ cōſuetudinem reti-
nens/cū fortuna animū mutare paſſus non
eſt: ne potius fortunæ mores, q̃ moribꝰ for
tunā ſubiicere videret. Præterea ne patriā
ſumptuoſa clientela ac voracibus oneraret
impenſis, quotidianā militiam ſuam ſex tā
tū aut ſeptē clypeis ob exturbanda latroci
nia cōtentā habuit: nec petulantiorē regē,
q̃ militē egit. Duxit autē Margaretā patre
Ingone Sueonū rege: mr̃e vero Helena na-
tam: cuius caſtitatē rex Noruagienſiū Ma
gnus cōiugio delibauerat. Qui quū ſedulo Sueones adortꝰ/in Hallandenſes etiā ar
ma ꝓferret, inopinata eorū irruptione ꝑculſus/vt erat calciamentis vacuus ꝓbroſū
ad naues recurſum habuit/eiuſq; fugæ deformitatē etiā cognomine vſurpauit. Cu *Magni fuga.*
ius manū Ingo ſaluti ſuæ ꝑniciter imminentem ferre nequiens, merendæ pacis gr̃a
filia ei in matrimonium tradita, ꝑiculum beneficio repulit. Ex hac itaq; Margareta
Magnus ꝓlem nō ſuſtulit. Nicolaus infœlicibus ſobolem auſpiciis ꝓpagauit. Cuius
filius Ingo initio adoleſcentiæ effrenis equi laſciuia excuſſus/eiuſdemq; vngulis ar
tuatim obtritus/ſplendidiſſimū ſanguinē luteis viarū ſordibus erogauit: triſtiſſi- *Ingonis fatum.*
moq; fati genere cōſumptus/ſparſis viatim mēbris, lacerū humi cadauer iacuit. Pæ
dagogus ꝗppe eū equo aſſuefacere cupiēs, habenas manu cōtinere ꝑmiſit: quarū re-
gimini intempeſtiuus adoleſcens pede ſubſelliis inhærente, cōtiguū ſolo corpus ha
buit. Magnus vero fœlicioribus naturæ q̃ fortunæ incrementis euectus, teterrimū

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

conſanguineæ cædis piaculum edidit/atq; ad notiſſimũ fidei exemplum euaſit. Cui
mater ampliorem propinquorũ fauorem affinitatum beneficio creare cupiẽs Hen-
rico Regnaldi fratris Kanuto Ingiburgam ſororis filiam coniugio copulauit. Pater
na vero bona in ęquales admodum portiones partitione redegit/vnam ſibi/cæteras
nuptis (quas præfatus ſum) diuiſionis parilitate contribuens. Hinc Danorũ/Sueo
nũq; diſſenſio orta: ac deinde cõpluribus inimicitiarũ incrementis coalita: ad hoc
vſq; tempus veteris odii tenaciſſima ꝑſeuerat. Præter hæc Ingritha Vbboni cuidã

Margareta regina.

poſtmodum denupta Nicolao ex pellice nata ꝓditur. At Margareta nõ ſolum diui
narũ ædiũ opes latifundiis auxit, ſed et totis viribus ad augendũ eorũ ſplendorem
incubuit. Sacerdotaliſq; cultus inopiam exquiſito ornamentorũ genere ꝑmutauit.
Eñuero quo rem diuinam ornatiorem efficeret, pallas/ laticlauias/ cæteraq; ſacer-
dotii inſignia cõdere/atq; ſacrorũ vſibus erogare curæ habuit. Hericus vero Guth
ſkalci ex Siritha filius maternis a Nicolao bonis indigne ſpoliatus tam acrẽ eorum
repetitorem agere cœpit: vt Danis infatigabiliter imminens/ipm̃ intra Sleſuici fi-
nes ad tuendam ſalutem ſuam ſtatione et excubiis vti cogeret. Interiectam Albiæ
Sleſuicoq; prouinciam cultore vacuefecit. Cuius rei vlciſcendæ gratia Nicolaus ex
cita claſſe, Liutcham appellit, Eliuo Sleſuicẽſis præfecturæ viro equeſtres obuiam ſi
bi copias ductare iuſſo. Necdum enim Dani externas obequitando pugnas confice
re nouerant. Verum præfecti leuitas pecuniæ ab Henrico pactione corrupta, cupi-
dius quæſtum, q̃ imperium intuebaẽ. Itaq; Nicolaus Sclauicis in campis vacuam
equis phalangem explicat. Tũc Sclaui pedites obequitando laſſare, q̃ cum tota acie
manum conſerere tutius rati, nunc alas/nunc cornua circũuolando/ eademq; varie
iaculis inceſſendo obliquis hoſtem inſultibus lacerabãt. Procurſu namq; in eum di-
recto fuga referebantur/nec recurſum ſegnius q̃ impetum edebant: noſtrorũq; ma-
iore mole q̃ pernicitate ſibi imminentium ex aduerſo congreſſum vitantes, reiectis
habenis, aduerſos premebant. Terribilem bello virtutem furtim et quaſi inſidiarũ
latrociniis attentantes. Ita laxata/debilitataq; Danorũ acies quia rem in plano pa-
rum fœliciter geſſerat, vicini montis editum occupauit: ſalutem ſuam quam armis
tueri nequibat, loci præſidio munire cupiens: eoq; potita/verticis beneficio ſubie-
ctum hoſtem ſecura conſpexit. Die poſtera ne loci, q̃ ſuis viribus munitior videre-
tur, ancipitem campi fortunam repetere q̃ certo montium tutamento gaudere ma
luit. Sed equeſtris militiæ ſpiritum pedeſtris ferre non potuit. Quo euenit: vt
amiſſũ pugnæ decꝰ recupare nitẽtes, priſtinæ cladis ignominiã poſtera cumularẽt.
Crediderim hãc pugnæ fortunã ab inſtrumẽtorũ magis, q̃ aĩoꝝ inopia ꝓfectã: quia
dũ fortitudinis ſpiritꝰ parũ curioſe prima militiæ cõmoda circũſpexit, non metus

Haraldi vulnera. Kanuti vulnera.

ſed inertiæ pœnas pepẽdit/ſuaq; potius negligẽtia q̃ alienis viribꝰ ꝓculcatus occu
buit. Haraldus re fortiter geſta adeo grauiter affectus ꝓdiẽ: vt gradiẽdi inops cly-
peoq; a ſuis exceptus alienis manibus caſtra ſeq̃reẽ. Kanutus quoq; ꝑ ſũmã vulnerũ
acerbitatẽ pedum firmitate defectꝰ, ꝓmptiſſimã militis fidẽ exptꝰ eſt. Qui ne dñs
ab hoſte intercipeẽ, ꝑiculum eius ſuo diſcutere nõ dubitauit. Sociis namq; de indu
ſtria fugere iuſſis/ipe corpis ſimulatione curſum lentius agẽs, immineti ſibi Sclauo
manus obtulit vinciẽdas: eiuſdẽq; ꝓpius obeq̃tãtis habenas corripiens, lata a ſociis
ope, equo barbarũ ſpoliauit. Quo potitꝰ ꝓtinꝰ eo ſũmã Kanuti imbecillitatẽ adiu-
uit. Igiẽ vt callidę/ita ꝑiculoſę fortitudinis fœlix exitꝰ fuit. Subeunte crepuſculo nr̃i
infœlicem pugnæ euentum ſortiti, reliquias ſuas vnico repetiti verticis præſidio

tuebantur. Cibo quoq; et potione defectos pręter vulnera ac laſſitudinē etiā alimē
torum inopia lacerabat. Igitur ad vltimam pene tabem redacti quū et pericula vn
diq;/et nuſq̃ auxilia circunſpicerent: quippe et Scanienſiū tēpeſtate detinebatur ad
uentus/et Elinus pecunia ab Henrico corruptus, reddita tarditatis ratione, copias
ducere ſuperſedebat/humanæ opis deſperatione ad cœleſte præſidiū cōfugerūt/ab-
ſumptæq; ſpei ſuæ reliquias in dei, q̃ hoīm fortitudine reponere maluerūt. Poſtera
vero die qua Laurentianæ vigiliæ ſacra recolebanť/diuinā potētiā nullo melius, q̃
frugalitatis voto ꝓpitiandā rati, cōcione lugubriter habita, lucē qua vel priuatum
Laurētii/vel publicū ſanctorū ſolenne p̄currimꝰ/ſiue quā diuinę paſſionis memorię
dedicare cōſueuimus: annuo tpm volumine repetitā ab oīni Danica ætate cōtinē-
tiſſima ieiunii religione excolendā ꝓmittūt. Qđ votū publicæ neceſſitatis exigen-
tia nuncupatū exactiſſima poſteritatis cura firmauit/indignū rata ſtatā a maiori-
bus cōtinentiā ſtomachi impatiētia atq; eſcarū auiditate cōuellere. Diluculo vero
noſtrorū acies cēturiatis globis naues repetere adorſa, Scanienſes nuꝑ claſſe adue-
ctos obuios habuit. Quorū aduētus beneficio recreata/ipſos ꝑinde ac corpore et vi-
ribus integros ne terga ab equitatu inceſſerenť/curare iubet. Deinde cōpoſito gra
dū agmine ꝓmouēs quū forte limoſam obiecti lacunaris voraginē traiicere debuiſ-
ſet/neq; eā vllo cōpēdii deflexu vitare quiuiſſet, peragrare adorſa: ſed mox paluſtri
cœno tenacius implicata, ac deſidentis luti illuuie præpedita/cōfuſo trāſitionis im
petu ſimilem fugæ tumultū edebat. Maior pars labili paludis mole peſſundata, pe-
corū more ab hoſtibus trucidabať. Ita trāſmeādi auidis improuidaq; et cęca feſtina
tione ruētibus impedimentū ꝑiculo fuit. Tandē ægre in littus reditū/diſceſſūq; eſt.
Cūq; Sclaui ꝑinde ac victoria fręti verbis viriū ſuarū laudē p̄ ſe ferentibus Danicas
vituperio inſequerenť/et quaſi illarū imbecillitati fortitudinis ſuæ iactātia ꝓcaciꝰ
inſultarēt, Hēricus ꝗ ꝓbe noſtrorū animos nouerat/diuerſa ſe, inquit, hoſtiū robur
æſtimatione cōplecti: quippe regis eorū in equo præualido exemplū liquere. Qui ſi
vires ſuas ſciſſet, oīne equitis imperiū ſperneret. Quas qm̃ ignorat, facile inſidētis
arbitriū patitur. Ita Nicolaum ſi viribus ſuis fidem haberet/cuncta ꝓſpere: diffidē
tem vero nihil fœliciter executurum. Poſt hæc Elinus ꝙ patrię fortunam vendita-
uerit a rege perfidiæ damnatus: non ſolum præfecturæ beneficio, ſed etiam patri-
monii rebus ignominioſe exutus, vltima inopia ſordidiſſimi lucri pœnas perſoluit
At Henricus ob ſuperioris pugnæ ſucceſſum audaciæ incrementis euectus, litto-
rales Danos piratica laceſſendo/nō ſolum Eidoræ finitima: ſed etiā cuncta Sleſuico
Valloq; quod Danoꝝ opus vocamus interiecta vaſtabat. Ipſam interdū vrbē illatis
clam per nauigia copiis improuidā aggrediebatur. Itaq; poſt exactū Elinum adhuc
finibus illis prouiſore vacuis creberrimę exterorum violentiæ etiam domeſtica
furta acceſſere: tantoq; ciuitas intus q̃ foris acerbius vrgebatur: quanto ad nocen
dum occulta manifeſtis proniora noſcuntur. Aeque ciuis vt hoſtis formidabatur.
Quippe Freſones cum Holſatiis ac Dytmerchis impunitatis ſpe ob præfecturæ va
cationem concepta/dies latrociniis/noctes furtis emetiebantur: et vbi faſtigia neq-
bant, imas ædium partes ligonibus adorti/cuniculis cuſtodem fallebāt. Nec minor
æditorū in aſſeruādis rebus cura flagrauit. Equi intra repagulū ne furtim abſtra
hi quirent, ferro compediebanť. Aediū excubitores vberioris cautelę gratia/valuis
affixi iacebant. Nec ſerarum clauſtris contenti, etiam foſſa aditus obfirmabant. Ita
graſſante latrocinio quidam ingenuæ ſtirpis plurimorum paupertatem partarum

Dani vigi-
liam ſancti
Laurentii
oīm ſancto
rū et para-
ſceuen ie-
iuniis cole-
re ꝓmittūt

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

nequiter opum incrementis obolitam cernēs/abſqꝫ reſpectu verecūdiæ eadē ample
cti animū induxit/clariſſimāqꝫ indolem ſuam ſpe lucri incitatā ex ſummo nobilita=
tis faſtigio in obſcœniſſimā atqꝫ ꝓfundiſſimā turpitudinis ſentinā abiicere non eru
buit. Ita ſanguinis decore indecenter vſus/vires generis ad ſcelerū licentiā tranſtu
lit: et quod virtutibus nutrimentum eſſe debuerat, vitiis obtentui fecit. Siquidem
nulli facta eius aperta criminatione inſequēdi audacia fuit: tātoqꝫ ꝓpenſior delictis
impunitas habebatur: quāto cōſpectior delinquētis noſcebat̃ auctoritas. Ea tēpeſta
te miſſi a Kanuto ꝗ pecuniā quā educator eius depoſiti nomīe cōſeruauerat, in Fio
niā e Sialandia transferrent: quū ab vtroqꝫ littore æque diſtante nauigio ꝓcul pira
tas imminere cōſpicerēt, expēſam fune crumenā vndis occultauere. Poſtremo quū
ſe parū potētes remigii aīaduerterent, fugæ diffidentia implicati, reciſo tenaculo/
Theſauri vetuſtas regū opes harenis, q̃ hoſtibus relinquere maluerunt. Quā rē Nicolaus in
merſio. Sialādiā ex Fionia traiiciens tāetſi eminus ſpecularet̃/ periclitantibus præſidio fo=
re nequiuit/ꝙ exiguis et inhabilibus ad remigiū nauigiis vteret̃. Poſtea quū Kanu=
tū iocundū præ ſe vultū ferentē cōſpiceret, oris hilaritatē increpans ob recentē aui
ti paterniqꝫ æris iacturā/dolere ei admodū expedire dicebat. Ille nihil hac ſe moueri
Opum de= fortuna dicebat: ſed eius beneficio ſummā liberalitatis occaſionē accepiſſe reſpōdit
teſtatio. vt em̄ ante nihil ex paternarū opū cumulo decerꝑe auſum, ita deinceps acceſſuras
abunde erogaturū. Maximū quppe auaritiæ nutrimentū diuitias eſſe: quas quiſqs
aſſeruare intenderit, humanitati vacare nō poſſit. Qua voce ſe pecuniæ, ſed eā regi
impare monſtrabat. Cuius rei pręcipuū extitit documentū quod ſequitur. Quū ob
creberrimas acerrimaſqꝫ finitimorū excurſationes nemine Sleſuicenſis præfecturæ
beneficiū etiā oblatū reciꝑe audente/Kanutus tā periculoſum a patruo honorē nō
opū cupiditate/ſed fiducia virtutis expeteret: neqꝫ gratis eū impetrare quiſſet, ven
dita patrimonii ꝑte, formidoloſum aliis munus pretio aſſecutus eſt: eam demū quę
ſtuoſam eſſe militiam ratus, qua gloriæ et claritatis ſtipendium potuiſſet acquiri.
Ita rex extimeſcendū ignauiæ decus virtuti venale fecit: emptor vero plus lucri in
militiæ, q̃ opū agitatione repoſuit. Principio ſiqdē ꝑceptæ poteſtatis Henrico ꝑ le=
gatos mandat libēter ſe cū eo de pace acturū, ſi primū et damna Iutiæ emendatione
penſata/et ſpolia ab ipſo reſtituta fuiſſent. Quibus ꝓfectis ipſe interim ꝓinde ac re=
ſponſi præſcius nō ſolum ſuorū/ſed etiā eorū quos ex finitimis amicos habebat ma
nu contracta legatorū reditū armis ſubſequi ſtatuit. Hēricus ſe neqꝫ cū Danis ami=
citias geſturū/neqꝫ a maternæ hæreditatis petitione ceſſaturū reſpōdit. Quo acce
pto Kanutus rurſum ad eū legatos mittit/oēm ſequeſtræ pacis cōmunionē publice
reciſuros. Quorū Henricus irriſa legatione Kanutū impatienti ſeſſoris equo ꝑſimi
lem ait/ſe vero petulantiæ eius fręnos iniicere curaturū. His auditis Kanutus, vt
magno impetu, ita minimo tumultu noctu iter ingreſſus/ferriqꝫ et prædæ abſtinēs
quo minus aduentus eius prouideretur, diluculo ad Henrici munitionem perue=
nit. Ille tam ſubitæ irruptionis incautus, nec arma capere/nec ſe præſidio tueri pa=
rat: ſed protinus vicinum mœnibus flumen equo attentans, vnico aquæ interſtitio
hoſtem fefellit: lætatuſqꝫ eſt ꝙ ſalutem ſuam amni q̃ oppido credere maluiſſet. Quē
quum Kanutus vlteriore iam ripa potitum aſpiceret, an maderet per ludibriū per
contatus eſt. A quo ecōtrario quid ita incederet interrogatus, veniſſe ſe (inquit)
vt promiſſa ab eo lora recipiat. Ille minas ſibi quas nuper intenderat reſponſi vr=
banitate exprobratas intelligens, ignominiam ioco proſequutus, Adeo mihi

inquit calciū viribus obniti videris:vt ne tangi quidem cōtinerive queas. Tūc Ka
nutus prius caſtrū:deinde cæteræ regionis culta vaſtauit.Secūdo quoqꝫ nouatis co Sclauorum
piis oēm Sclauiā ſtrage atqꝫ incendio implicauit:nec ſolum patriā hoſte,ſed etiā ho ſubactio.xx
ſtem robore vacuefecit:adeo vt prius ꝓuocare ſolitū ne ꝓprię quidē tutelæ ſufficiē
tem relinqueret.Poſtremo quū totas Henrici vires prudentia ſua ac fortitudine de
bilitaſſet,ſanguinis quo illum proxime cōtingebat natura actus/vt publice hoſtem
ita priuatim amicum egit.Semel nāqꝫ dimiſſo exercitu viginti duntaxat equitibus
comitatus,ad locū in quo Henricum diuerſari didicerat/curſum direxit,pręmiſſis
qui ſuæ ei ſalutationis mādata ꝑferrent.Henricus falſo hoſtem ſibi blandiri inquiēs
ꝓtinus vbinā eſſet ꝑquirere inſtitit.Quibus eū in porta adeſſe referētibus/ipſe nū=
tio attonitus,menſam ad quā forte prandendi gratia diſcumbebat/vi manus diſcu
tere parat.Tunc legati pręſentiā ducis a pace ꝑfectā iurantes/cōceptū falſo metum
affirmationum ſuarum perſeuerantia diſcuſſerunt.Quibus vt Henricus fidem ha
buit/fugæ meditationem amoris indicio caſtigauit.Enimuero tabulæ innixus ſuf=
fuſo lachrymis ore infœlicem Daniam futuram dum tali viro caruerit/aiebat:ſe ve
ro amicitiam eius ſyncęra amodo fide culturū. Hunc nimirū conſanguineus amor
et ſuæ infœlicitatis obliuiſci/et hoſtis virtutē fateri coegit: vtqꝫ ꝓpriæ fortunæ im
memorē,ita alieni laudatorē effecit. Deinde præſentem amplexatus/haud parcius
lachrymas q̃ epulum præbuit. Quippe præſentē eius manſuetudinē q̃ præteritas
noxas attētius intuens,frequētiæ dānorū vnius beneficii indulgentiā antepoſuit.
Sed neqꝫ Kanutus ꝑfectū a pietate mœrorē ingratus excepit.Quē etiā plus in creā
da pace q̃ fruenda dape voluptatis reponēs/et quaſi mediatoris ꝑtes agere exorſus,
Henricū auunculi gratiam expetere iuſſit:ac demū cōſenſum eius ꝑſeuerantia am
monitionis obtinuit.Siquidē Henricus rem maternā/cuius repetēdæ cauſa aduer=
ſa Danis arma tulerat,pretii pactione interpoſita,Kanuto in poſſeſſionem aſcripſit
eandēqꝫ Kanutus ad regē cōditionē qua accepat tranſtulit:ac deinde receptā ab eo
pecuniā Henrico numerauit.A quo etiā poſtmodū ad cōuiuandū accerſitus excipi
tur affirmāte priori eius aduētui minus,q̃ decuit impenſe ſeruitū.A quo etiā Hen
ricus nuper ſe vita atqꝫ incolumitate donatum iudicans,Sclauiam ei iuriſiurandi
firmitate legauit.Huic acceſſit ꝙ ad gerēda cū Theutonicis bella/quibus præcipue
Sclauia vexabať/filiorū virtutibus diffidebat:maluitqꝫ maturū fortitudine hære=
dem circūſpecta arbitrii ſui libertate cōciſcere,q̃ ſub naturali ſed inualido patrimo
niū exteris ꝑuadendū relinquere.Hæc offerētē Kanutus impietatis ſibi notā imme
rentiū liberorū cōtemptu paritur ū affirmat:ſeqꝫ tā iniuſtis eius ꝓmiſſis vſurū ne=
gat.Poſtremo ꝑſeuerantiſſimis Hērici ꝑcibus ſupať/ꝓpoſiti rōnē a natorū ſecordia
mutuantis.A quo etiā imꝑatoris gratia ꝙ Sclauia in eius beneficio reponi videreť
admodū egere ꝑmonitus,equū ei calces auro cōfixū muneris loco trāſmiſit:donūqꝫ
per ſe habile inuſitatis vngularum ornamentis accipienti venerabilius reddidit.
Crediderim tunc Imperatorem plus laudis in dantis induſtria , q̃ dono repoſuiſſe:
quum primi precii metallum quo cōtemptibilius habitū,hoc glorioſius videret ob
latum.Abſumpto Henrico legatā ſibi ꝓuinciā nullo refragāte poſſedit.Interea Ha Haraldi vi
raldus quū nec domi clarus/nec foris celeber haberetur/virtutis inopiam quęſtuū tia.
copia leuare cupiēs,refertū nequitia aīm in imā turpitudinis voraginē egit. Ad ra
pinas et furta mācipiis vtebať.Seruorū labores latrociniis applicabat.Satellitū cul
tui viciniæ ſpolia:ſumptui impendebātur armenta.Aeſtatē piratica pariter ciuib⁹

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

atq; exteris inſidioſus exegit. Cæterũ quo Roſkyldiæ damnoſius immineret/aduer
ſam ei munitionẽ erexit: quã et ſordidiſſimæ clientelæ frequentia cõpleuit. Itaq; ru
ris opima populatus, pari vernarũ maleficio ciuilia lacerabat. Qui clam noctu me-
ritoriis ſeſe tabernis ſubiiciẽtes, cõplacitas aĩo merces impune tollebãt. Aliis inte-
rim diſtrictos hoſpitũ iugulis gladios applicantibus/interitũq; minantibus, ni iniu
riæ patientiã prębeãt. Ea furti violẽtia ſummã ciuitatis opulentiã ad vltimas rei fa
miliaris anguſtias redegit. Talibus calũniæ ſtimulis laceſſita ꝓuincia, accenſis indi
gnatione animis, vltrices dãnorũ manus Haraldi bonis iniicere aggreſſa/ſpolia ſpo
liis/rapta raptis vlciſcitur. Neq; em̃ ſibi aliena corripere, ſed ꝓpria reſumere vide-
batur. Ipſe tuto terras tenere nequiens/cõſternatæ multitudinis impetũ nauigio vi
tauit. Quẽ Kanutus alieni rapaciſſimũ ac vitioſiſſimis vbiq; lucris incũbentẽ aſpi-
ciens/aui pſil'em aiebat om̃igenis alitũ pẽnis nidũ cõpaginãti ſubito vẽtoꝝ turbine
diſiiciẽdũ. Ita Haraldũ prædonẽ oĩm effectũ/oĩbus prædã ex ſe daturũ/aliorũq; ſpo
lia ſuoꝝ indubitãter ꝑiculo luiturũ. At Erico modeſtũ erga populares ingeniũ erat
Qui quũ debitã ſibi paternæ rei portionem expeteret, ab Haraldo fratre repellitur
negante adulterio ortum ad hæreditatis cõmunionẽ pertingere. Ea re, vt par erat,
motus/acerrimum bonorum eius peruaſorem agere cœpit/fraterniſq; ſpoliis iniu
rias ſuas vlciſci probitatis loco duxit. Cæterũ Aruacũ rapta congeſſit/ſordido ne-
glectoq; loco ſplendidas opes cõplexus. Quẽ Haraldus noctu ibidẽ inopinatũ ador-
tus poſtq̃ fuga delapſum cognouit, moræ copia nõ ſuppetente/circa prædã hærere
metuẽs, tecto faces ſubiecit/refertamq; ſuis opibus ædẽ flammis abſumere, q̃ rapto-
ri intactã dimittere maluit. Quo cõperto Kanutus ꝑfectas a cõtemptu lites cõpe-
ſcere cupiens/metuenſq; ne degenerati patris fulgor in filiis exoleſceret, vtriq; Sleſ
uicum venire diſtrictius mãdat: ſi ſupſedeant ꝑte corporũ ſpoliandos minatur. Prę
ſentes deinde fraterne coarguens/curioſa animi inſpectione æquiſſimã inter eos pa
trimonii ꝑticipationem ꝑegit: Ericoq; ac Haraldo in paterna bona eundum iudica
Henricus Skateler. uit. Eodem tpe Henrici Suenonis filii cõiunx mariti cõuictũ ingenti peroſa faſtidio
aliena veſte ſumpta, ſuis ſe penatibus intempeſta nocte ſubduxit. Apud quã iuuenũ
quidã (vt fama eſt) plurimã obſequio familiaritatẽ adeptꝰ, callide effecit: vt ad ſuũ
eam amorẽ ꝑduceret. Deinde ne res amborũ ꝑiculo ꝓderetur/muliebriter allectam
viriliter cultã/furtiue deuexit. Quã vir eius fortuitis ſubſecutus indiciis apud Ala
burgiam in cultu familiari depræhenſam, amatore delapſo/domũ reduxit. Verum
hanc ignominiã a clandeſtino Kanuti cõſilio ꝑfectã ratus, integerrimi viri innocẽ-
tiam tacitis ſuſpicionis motibus inſecutus/inſontẽ notabat. Interea Sueticarũ par-
tiũ rege abſumpto/Gothi ſummã: cuius omne penes Sueones arbitriũ erat/Magno
deferre auſi/alieni priuilegii detrimento dignitatis ſibi incrementa quęrebãt. Quo
rum Sueones auctoritate cõtempta, veterẽ gentis ſuæ prærogatiuã in aliquãto ob-
ſcurioris popl'i inuidia deponere paſſi nõ ſunt. Igit̃ antiquæ dignitatis ſpeciẽ intuẽ
tes, titulũ ĩiuſta collatiõe p̃reptũ/nouo regis electu caſſarũt. Qui mox a Gothis tru
cidatꝰ, morte Magno imperiũ ceſſit. At Magnꝰ incidẽtẽ ſibi nuptiarũ cupidinẽ/Po
lanorũ p̃ſidis Bokiſclaui filiã poſtulãdo/cõpleuit. Qua ſibi ꝑ internũtios deſponſa,
mox Sclauię excitã p̃mo impio claſſẽ admouit. Rex: cuius Vartiſclauus diutinas cũ
Danis/Polaniſq; inimicitias geſſerat. Hic Nicolaus vrbẽ Ornã oppugnare adorſus
obſidionẽ pactiõe redimere coegit. Inde Iulinũ nauigans/ Bokiſclauũ magna manu
inſtructum obuium habuit. Cuius copiis auctus, celerem oppidi expugnationem

peregit. deinde relicto victoriæ ſocio allatã filio ſpõſam abducit. Vartiſclauus rem
Sclauicam intolerabili vaſtationis onere feſſam conſpiciens: pacem colloquio petit.
Quo parum proſpere habito pari ſupplicatione apud Strelam diſcedentes aggre-
ditur: vbi cum pacis pignoribus frȩtus/nauigium regis ab ipſo inuitatus intraſſet:
maligno ſatellitum inſtinctu: captiui more habitus regredi prohibitꝰ eſt. Quã rem
Kanutus in concione querela proſequutus: magnopere regẽ monere cœpit: ne plus
alienæ perfidiæ viribus ꝙ propriæ indulgeret temperantiæ: ne ve hoſtem fidẽ ſuam
ſecutum captione implicans vt eum libertate ita ſeipſum perpetuo famæ ſplendore
priuaret. Fore enim ni captiuũ omitteret: vt priuatum crimen publicus patriæ ru-
bor exiſteret. Itaq; efficaci perſuaſione vſus, & amicum oppreſſione & dominũ infa
mia liberauit. Quæ tam iuſta Kanuti ſentẽtia totius concionis ſuffragiis cõproba-
ta: magnũ alienæ inuidiæ irritamẽtũ præbebat. Dimiſſa claſſe nuptialia ſacra apud
vrbẽ Ripam agi placuit. Illuc ſiquidem frequens nauigiis portus oppido ſplendidã
mercium varietatẽ importat. Vbi cum Kanutus in veſte Saxonica cæteris cultior
progrederetur: Henricus obfuſis inuidia oculis alieni cultus ſplendorem ferre ne-
quiens: orta inter ipſos altercatione/latus eius aduerſum gladios oſtro tutũ fore ne
gauit. Quẽ Kanutus nullo magis ouillis ſecurũ tergoribus reſpõdit. Laceſſitũ veſtis
ſuæ fulgorẽ vrbano ruſticitatis opprobrio ſpecioſius ꝙ minis aut cõuitiis vltus. Ita
ꝗ; exprobratam ſibi externi cultus æmulationẽ, domeſtici cauillatione proſequi cõ-
tẽtus extitit. Idem poſtmodũ orientis partes piratica peruagatus: cum ſpecioſa do-
mũ ſpolia retuliſſet: ideoq; ſe dignitatis incrementa accepturũ ſperaret pro gratia
accuſationẽ expertus eſt: culpatus a rege ꝙ in re Suetica prædam egiſſet. Cuius ope
ram valenter editã conſimili probitatis genere æmulatus Magnus inter cætera tro
phȩorum ſuorum inſignia inuſitati ponderis Malleos quos Iouiales vocabãt: apud
inſularum quãdam priſca virorum religione cultos in patriam deportandos cura-
uit. Cupiens enim antiquitas tonitruorũ cauſas vſitata rerum ſimilitudine cõpræ
hendere Malleos quibus cœli fragores cieri credebat: ingenti ære complexa fuerat
aptiſſime tantæ ſonoritatis vim fabrilium ſpecie imitandã exiſtimans. Magnus ve-
ro Chriſtianæ diſciplinæ ſtudio paganã peroſus, & phanum cultu, & Iouem inſigni
bus ſpoliare ſanctitatis loco habuit. Et adhuc quidẽ eum Sueones perinde ac cœle-
ſtium ſpoliorum raptorẽ ſacrilegum autumant. Sed vtinã initiis eius exitus reſpõ-
diſſet. Verum plæriſq; Magnũ ſanguine vel neceſſitudine contingẽtibus Kanuti in
uiſa felicitas erat. Nihil enim adeo inuidiæ faces ꝙ pariũ impar virtus excitat. Sed
præcipue æmulum ei Henricum genialis thori contumelia faciebat. Margareta aũt
benigniſſima conſanguineæ charitatis alitrix, conſilii ſui tranquillitatem cõcitatis
iuuenũ ingeniis opponebat: ſaluberrimaq; diſciplinæ moderatione inſidioſam petu
lantium rabiem temperabat. Quæ cum intercutis humoris vitio immodico tibia-
rum turgore premeretur: neq; letiferã morbi rabiẽ medicamẽtis leuare quiuiſſet:
ad vltimã pene tabem redacta/Kanutum egregiȩ indolis fidutia aduocat: impẽſeq;
hortatur patriæ pacem, propinquorũq; concordiã fidei ſuæ beneficio foueat: tuta-
mento ſtabiliat: tantũq; ſe in rebus domeſticis gerat quãtum egerat in externis. Ad
iecit quoq; exiſtere qui regiæ familiæ charitatẽ odio diſiicere niterẽtur: ſe vero ple-
nis ſalubritatis monitis peſtiferos talium inſtinctus preſſiſſe. Ille deum ſimplicitatis
ſuæ teſtem affirmat: ſeq; omne vitæ tempus innocentia ac fide exacturũ periculo-
rũ procellas excipere: ꝙ infligere malle promittit: odiaq; beneficiis repẽſurũ teſtat.

Kanuti lau data ſententia.

Kanuti vaſrum reſpõſum.

Malleoli Iouiales.

Priſca ſupſtitio.

Magni religio.

Margaretȩ hortatio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Illa promiſſionis beneficio delectata: tantæ fidei ſecurã æquo ſe animo obiturã aſſeruit. Quæ vt iuuenilis inuidiæ fluctus viua cohibuit: ita conſumpta laxauit. Nã ab eius fato iuuẽtutis impatiẽtia primã propoſiti ſceleris licentiã mutuata eſt. Sed & Henricus præter cõmunẽ ſimultatẽ etiã priuata Kanutum indignatione peroſus: iniectos malignitati ſuæ frænos audaci impietate diſcuſſit. Vbbonem quoq; ꝑfectũ et Haquinũ filium quo firmius dolũ strueret: promptioreq; ſceleri aditũ cõciliaret inſidiarũ participes facit. Hi tres eximiũ Kanuti fulgorẽ virtutis æmulatione pertęſi: graue mẽdacii incitamẽtum aduerſum excellẽtẽ eius claritudinẽ deſtrinxerũt.

Kanuto inſidiæ intentantur.

Itaq; ſplendidiſſimũ patriæ lumen denſiſſimis tenebris inuoluere cupiẽtes: nihil eũ regis vitæ tẽporibuſq; deferre: ſed ipſius exitum præpropera ambitione præcurrere: iamq; regiã ſibi potẽtiam arrogare dicebãt. Mouit regẽ tanti cõtemptus opinio: denũtiataq; concione/ Kanutum iubet accerſi. Qui cũ prior præſtitutũ frequentiæ locũ adiſſet: ſuperueniẽti patrio Theutonicæ comitatis more: pallio vacuus obuiã accurrit: equoq; deſcẽdentẽ continẽdę ſellæ miniſterio veneratus eſt.

Nicolaus Kanutum criminat.

Tũc Nicolaus fari in cõcione exorſus: docet Suenonis filios in regni geſtione ætatis ꝑcipue reſpectũ egiſſe: ſucceſſionis habitũ ætatis ordine diſpẽſaſſe: dominãdi ius in annorũ prꝛogatiua conſtituiſſe: neq; minori maiorẽ honore ꝑcurrere licuiſſe. Quamobrẽ ſeſe vt natu minimũ: ita etiã regno poſtremũ fraternæ moderationis exẽplo nullã fortunæ violẽtiam intuliſſe: expectatorẽ beneficii eius non raptorẽ fuiſſe: neq; ad intẽpeſtiuũ ætati culmen manus præpropera porrexiſſe cupidine. Kanutum vero parum priorum exempla ſecutum: violato ſpecioſiſſimę cõſuetudinis habitu: regni ius cum re necdum queat appellatiõe præcerpere: ſingulare nominis inſigne celerius ꝗ iuſtius occupare: iamq; a ſuis falſo regis titulo cenſeri non erubeſcere: cõſultius acturum ſi regnandi fortunam: non in ſuorum adulatione: ſed in extantis adhuc regis occaſu reponere: maturũq; præſtolari decus: ꝗ intempeſtiuũ præcipere mallet. His atq; cõſentaneis modis regiæ ſibi nuncupationis inſigne eripi querebatur.

Kanutus ſe purgat.

Tunc exurgens Kanutus diu vultũ humi intentũ habuit: dicẽdiq; exordium aliquãtiſper ſudore & ſuſpiriis præcucurrit. Tandẽ & oculos, & animũ leuans: gladiiq; vt mos eſt capulo innixus: peccant inquit pater qui moderationem tuã ſupra quod aut maieſtati, aut ætati debes exaſperant: quiq; pacatiſſimæ mẽtis tuæ ſerenũ, mẽdaciorum procellis incitant: obtrectationũ ſibilis vexant. Sed onuſtũ mihi valde eſt ꝙ integerrimã animi tui tẽperãtiã aliquid ab alieniſſima tibi iracundia mutuatã, & quaſi ſiniſtro rationis ductu tranſuerſam ferri conſpicio. Reiice quæſo nugarum auctores mẽdaciter obſtrepentes: falſæq; huiꝰ criminationis figmẽtum reſpue. Neq; enim iniurioſo tibi nomine cenſeri ſuſtineo. Herum me mei: nõ regem appellãt. Itaq; cum a Sclauis dominus ſalutari cõſueuerim: ſiniſtri tantæ comitatis interpretes alienæ vrbanitatis occaſione inſimulationis materiã aucupãtur: ipſiq; venerationis officia negligẽtes: etiã aliorũ iuſta criminãtur obſeqa. Ego vero nõ regnũ (vt aiſti) vocabulo vſurpo: ſed tẽperata nominis dignitate faſtuoſum ſalutationis decus fugio: inuidẽdum honoris faſtigiũ ſperno. Ita abſq; omni maieſtatis tuæ præiudicio barbara circa me reſultat humanitas. Meã vero inter alienos veneratiõnẽ indigne ferunt: qui & mihi lucem: & fidum lateri tuo militẽ eripere geſtiunt. Hos æque tui vſus ac mei capitis hoſtes iudico. Eſto vocari me regem. En filium tuũ Magnũ nuper apud Gothiã regii cultus & nominis inſignibus potitũ comperimus. Mihi quoq; ſi par apud Sclauiam fortuna fauiſſet: certe binis regũ obſequiis vti iocũdũ ducere debueras: ideq;

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

tuæ qđ meæ fortunæ incremẽtum exiſtimare. Proprio nãq; parta negotio tuo q̃ala cerrime ſubiectarẽ faſtigio: foretq; vt inde ſeruitiorum fructũ decerperes: vnde alio qui damnorum aduerſa perferres. Itaq; plus amoris q̃ odii in mea fueras felicitate repoſiturus. Adde ꝙ ꝓ tua ac patriæ incolumitate excubare omni ſorte læti⁹, omni ſtudio ſpecioſius duxi. Ipſe an efficaciter militauerim: noſti. Littora Dani ſi placet excolite: æquoribus ædes quãtalibet propinquitate iungantur. ipſi vndas cauete a maritimis: ego vos a prędonibus præſtabo ſecuros. Et ſi veri cõfeſſorẽ agere nõ eru beſcis: ipſe iampridẽ Sleſuici conſiſtẽs, ſalutẽ tuam aduerſum Saxonũ excurſationes iugibus excubiis vallare neceſſe habuiſti. Eo ſi nũc diuertere libitum eſt: liberas me tu noctes exigere poteris. Præterea anguſtias regni tui ſola Daniæ poſſeſſione contẽtas inuſitatis terminorũ augmentis explicui. Quos prius infenſos habueras: nũc in tributũ acti: tuo per me famulãtur imperio. Itaq; quarũ ego rerum ſementẽ ieci: tu fructũ abſq; negotio meſſuiſti. Et quidẽ impẽſam ad militẽ, emolumẽtum ad regem redundare par eſt. Et ne vlterius priuatæ militiæ facta proſequar: etiã in publica: aduerſo pro te vulnera corpore excepi. Et tamen ſic de te meritum ſuſpitione: & querimonia cauſabundus aggrederis: veteriſq; militis tui promptiſſimã fidem & certiſſimã innocẽtiam notare deforme non ducis. His ne ergo operibus merui: vt aduerſum me æmulationẽ tuam in concione deſtringeres! Hæc ne ex labore p̃mia: ex militia ſtipendia decerpam: vt cuius beneficentiã ſperabam: indignationẽ experiar! Aliena a te ſit ingrati hæc animi labes: vt operum meorũ beneficiis inuidia / atq; obtrectatione reſpondeas. Verũ totã hanc inſimulationis vim ab inuidia profectã: nõ tuæ / ſed tuorum malignitati imputandam exiſtimo. At in regni faſtigio collocatos difficiles accuſatoribus aures præbere conuenit. Diu paternũ hoc imperium gere: feliciterq; & nominis & regni inſignibus vtere. Hæredem tibi quẽ natura dedit: fortuna concilier. Ego vero in quocũq; me fortunę habitu continuero: nũq̃ celſitudinẽ tuã fide vel obſequio colere ſuperſedebo. Permulſus oratione rex placidiorẽ oris habitum induens: offenſam falſo inſtinctu conceptã in ipſa repente concione depoſuit. execratus eos qui ſimplicitatẽ eius ſcurriliter attentaſſent: ſeq; deinceps aduerſum huiuſmodi criminationũ ſuſurros aures obſeraturum promittit. Cũq; Henricus omnẽ obtrectationis ſuæ molem prudẽtiſſima Kanuti reſponſione ſubuerſam videret: familiaribus regem minis aggreditur: ſumma illũ regni affectatione teneri inquiẽs: incertãq; Magno regni potitionẽ futuram: ſi populo iudice de ſumma ſecum foret cõtrouerſiam habiturus. Quippe Kanutum cæteræ nobiliũ turbæ populariũ ſuffragiis pręferẽdum. Quamobrẽ debere patrem ſucceſſionis ius proprio potius q̃ alieno mandare iudicio: deſtinatũq; hæredi locum æmulo vacuefacere: dum filii rebus conſultum eſſe velit. Itaq; ſapere eum ſi ſuſpectam Kanuti fortunã ferro præcurrere ſtudeat. Hæ voces ſæpius laceſſiti regis animũ ſollicitudinibus implicatũ grauiori q̃ ante ſuſpitione torſerunt. Tunc Magnus perinde ac fortunæ ſuæ conſulendi, tollendiq; æmuli / a patre licẽtiam nactus: accitos qui ſe ſuperius Henrico ſceleſtiſſimi conſilii collegio ſociauerant iurare coegit: fidũ ſe cõmiſſi ſilentiũ acturos. Adiectus eſt his Haquinus cognomine & genere Iutus: neq; voci eius vlla ex parte diffiſum eſt: q̃q̃ Kanuti ſororẽ in matrimonio habere noſceretur. Igitur coniurati diu ſecũ taciteq; luſtrantes quibus periculorũ procellis, quove exitii pondere diuinũ Kanuti caput obruerẽt: peſtiferi conſilii laqueos: humi decubando nectebãt: vt ſi rẽ caſu detegi contigiſſet: nũq̃ ſtando, ſedendove ſaluti ipſius inſidiatos ſe eſſe tuto

Henrici perfidia.

Cõiuratio ĩ Kanutum.

Verſutia impia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

iurare quirent:p̄ſidioq; ſitus innocentiæ ſibi munimētum conciſcerent:ignorantes
verborum artificio iuramentum edentē:periurio obnoxium fore. Quorum fucoſa
atq; errabunda ſimplicitas:plus criminis in vocis q̃ actus impietate repoſuit:nō in
manuū ſed labiorum temeritate religionis violationē conſtituēs. Cum autem Ha-

Haquinus cōiurationi renuit.

quinus lutus cœpti modeſte ſermonis exitum: Kanuti næ ſaluti inſidioſum aduer-
teret:protinus collegio ſe peſtiferæ cōſpirationis abrupit:conclaueq; exceſſit:ne la-
tronis potius q̃ neceſſarii partes egiſſe videretur. Igitur a cōiurationis authore ne
iuriſiurandi vinculū perrumperet/ monitus:neq; fautorē conſilii, neq; proditorem
ſe futurū reſpondit:q̃q̃ ſatius eſſet immerētis periculū indicio p̄currere: q̃ ſilētio to-

Magni perfidia.

lerare. Vt autē Magnus inſidiarum cōtextum familiaritatis p̄ſidio obſcuraret:cū-
ctāq; ſuſpitionis notam calliditatis acumine vitaret:ante omnia cōſultum duxit:vt
cum eo cuius ardentiſſime cruorē ſitiebat:fictā amicitiæ æqualitatem iuriſiurandi
pactione confereret:perinde ac religionis pondere propinquitatis vinculū aſtrictu-
rus. Et vt cunctā malignitatis notā ſanctitatis ſimulatione p̄curreret: nihilq; perfi-
dum aut obſcurū voluere putaretur: iniquiſſimā molitionē ſuā inſidioſa religionis
adumbratione cōtexit. Quippe cōtracta apud Syalādiā nobiliū frequētia: Kanutoq;
circa diuinū natalis ſolenne conuiuādi gratia Roſkyldiā vocato: ſacræ ſibi peregri-
nationis amorē inceſſiſſe perhibuit. Præterea cōiugis ipſum ac liberorū tutorē ordi-

Kanuti integra ſimplicitas.

nat:eiq; pleniſſimā rei familiaris ſuæ cuſtodiā mādat. Et forte tūc Ingiburga cōſilii
cognitionē conſciorū indiciis app̄hēderat: ſtatimq; virū vt p̄paratas capiti ſuo vi-
taret inſidias:miſſis literis monēdum curauit. Ille nūtiū non tā a dep̄hēſionis certi-
tudine q̃ a muliebri pauore profectū exiſtimās: monitionē reſpuit:ſeq; nō minus fi-
dei in Magni q̃ vxoris præcordiis reponere dixit. Quē ſi fortuna æque ac coniunx
conſilio inſtruere voluiſſet:obiectos perfidiæ laqueos cōſultius vitaſſet:neq; credu-
litatē ſuā alienæ malignitatis hamis implicādā p̄buiſſet. Interea magnatibus apud
Roſkyldiam:quatuor ſolēniū dies cōtinuo feriatis: Kanutus ac Magnus, publico iā
conuētu ſoluto:ſacri tēporis reſiduū diuiduo peregere cōtubernio. Eodē forte tem-
pore quidā Kanuto admodū ſanguine cōiunctus: in eius cōſpectu diſſidentē ſecum
militē fuſte percuſſum interemit:atq; ob id curia abire iuſſus:Magnū petiuit. Proui-
dēs autē Magnus:ne per eū vllū cōſilii ſui indiciū ad Kanutū manaret:nocte qua ad
deteſtabile carnificis miniſteriū peragēdū cōtēdit:cæteris ſe ſequi iuſſis: ſolū hunc
priſtina Kanuti familiaritate ſuſpectū comitē recuſauit. Conſilii deinde participes
iureiurando obſtrictos fidē facere compulit:ſilētio ſe cuncta tecturos. Poſt hæc mili-
tem latebra claudit:inſidiaſq; circūſpecta locorū obſcuritate diſponit. Mox Kanutū
apud oppidū Haralſtadium/ ab Erico Falſtriæ p̄fecturæ viro domi exceptū:per cō-
iuratorū quēdam genere Saxonē/arte cantorē/ſine arbitris ſibi obuiū venire iubet.
Occurſus locū apud citimū villæ nemus denuntiat. Ille nihil in re doli ſuſpicatus:
duobus tantū militaris ordinis viris totidēq; Equiſonibus in comitatū aſſumptis:
armis vacuus equū petiuit: neq; lateri ſuo ferri munimētū adciſcere curæ habuit.
Quē cū e famulis quidā gladio vacuū incedere vetuiſſet:nequaq̃ ſe in ſalutis tutelā
ferro opus habere reſpondit. Tantū enim fidutiæ & pacis in Magni ſocietate repo-

Cantoris fides.

ſuerat:vt in occurſum eius ne enſe quidē vtēdum putaret. Monitore vero ne ferrū
omitteret inſiſtente:ægre gladium ſumpſit. Tunc cantor ꝙ Kanutum Saxonici &
ritus & nominis amantiſſimū ſciſſet/cautela ſenſim inſtruere cupiens:cum iuriſiu-
randi religio quo minus id ageret obſtare videretur: quia liquido nephas ducebat:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ſub inuolucro rem prodere conabatur, integritatem ſuam inter fidũ arcani, & pium
innocentiæ ſeruatorem partitus. Igitur ſpecioſiſſimi carminis contextu notiſſimã
Grimildæ erga fratres perfidiam de induſtria memorare adorſus: famoſæ fraudis
exemplo ſimilium ei metũ ingenerare tentabat. Sed nullis monitorũ ambagibus ſe
curitatis eius columẽ quaſſare potuit. Tantũ quippe fidei in Magni propinquitate
repoſitum habebat: vt ſalutẽ ſuam periclitari: ꝗ ipſius amicitiã notare mallet. Quẽ
cantor certioribus adhuc indiciis aggredi perſeuerans: loricæ quã ſub veſte geſta⸗
bat: ſumma detexit. Sed ne eo quidẽ ſuſpitionis irritamẽto refertum fortitudine pe
ctus: ignauia aſtringere valuit. Ita ſolidæ induſtriæ ſatelles fidem ſuam & periurio
vacuam: & innocẽtia plenam præſtare voluit. Iamq; Kanutus primos ſyluæ aditus
ſubibat: cũ a Magno occiduũ arboris truncum inſidẽte: falſa oris hilaritate: & fictis
oſculorum blandimentis excipitur. Cuius vt aſtrictum amplexibus pectus ferro te⸗
ctum agnouit: qd ita eo cultu eſſet perquirere inſtitit. At ille diſſimulandæ fraudis
cupidine munimenti rationem referre cupiens: eſſe virũ inquit vitæ ruſticæ cuius
populari penates vellet. Kanutus & rei atrocitatem, & temporis religionem ſancte
æſtimans: quippe epiphaniæ ſacra gerebantur: ne priuata ira publicum ſolenne ma
cularet orabat. Quo/neq; ſe vltionem remiſſurum, neq; propoſito ceſſurum iurãte:
ipſe ſatiſſactionis iuſta promittere: ſuamq; pro eius correctione ſponſionem offerre
cœpit. Obſtrepentibus deinde qui inſidiis addicti fuerant: oculos in partem circũfe
rens: quid ſibi militum hæc manus velit interrogat. Cui Magnus: iam de regni ſuc
ceſſione & rerum ſumma agendum reſpondit. Tunc Kanutus vt patris eius maie⸗
ſtas diu lętis fortunæ velis proſperum curſum teneat: exoptat. Tempeſtiuam vero — Paſſio ſan⸗
talium mentionem incidere negat. Hæc dicentis verticem exiliens Magnus obiur⸗ — cti Kanuti
gantis more corripuit. Igitur Kanutus patẽte iam dolo manũ capulo inſerẽs: vagi⸗ — ducis.
na ferrũ abſtrahere conabatur. Iãq; gladiũ mediotenus deſtrinxerat cũ eũ Magnus
capitis media diffiſſum exanimat. Cæteri coniuratorũ proſtratũ crebris confodere
cuſpidibus. Sanguis eius terræ redditus ſalutarẽ fontis ſcatebram perpetuis vſibus — Fons mira⸗
mortaliũ amminiſtrat. Cuiꝰ cæde cõperta Skyalmonis filii: qbus multa ad eũ ex edu — culoſus.
cationis cõmunione familiaritas erat: petitũ ilico regẽ vt ipm̃ in Roſkyldẽſiũ monu
mẽtorũ area tumulari patiat̃ exorãt. Ille loci copiã negare: ciuitatẽ tãti mali aſpe⸗
ctu exaſperãdã dicere: eoſq; a qbus funebris Kanuti põpa duceret̃: indignationẽ ſuã
aduerſum inuiſam Magni p̃ſentiã acrius deſtricturos. Quapropter exequias potiꝰ
ſeditioſum pugnæ ſtrepitũ: ꝗ piũ hũanitatis obſequiũ habituras. Hic mihi pauorẽ
ſpecie: reuera odiũ exhibuiſſe videt̃: curaſſeq; ne ſpecioſo occiſi funere tetrior iterfe
ctori labes accreſceret. Reuerſi q regi ſupplicauerãt: miſerãdũ amici corpus tenui
funere Ryngſtadiũ extulerũt. Nec diuina laborãtibꝰ beneficẽtia defuit. Siqdẽ locũ — Alter fons.
in quo pauſantibus gerulis funebris eius lectus cõſtiterat: repẽtino fontis ortu ſi⸗
gnauit. Aliis quoq; cõpluribus rerũ indiciis ingens ſanctitatis eius ſplẽdor eluxit.
Facinoris fama, promiſcuũ patrię lamẽtũ exciuit, omniq; penates plãgore cõpleuit.
Populus em̃ cũ calamitoſum de nece eius nũtiũ accepiſſet: protinꝰ cõuiuiorũ quę ea
tẽpeſtate gerebant̃: hilaritate depoſita: morẽ tẽpori ipenſum mœrore mutauit: inq;
eo lamẽtãdo: vterq; ſexus vnius gemebũdi amici vocẽ habuit. Cuius funus publico
luctu elatũ: quantus eius amor omniũ animis inſitus eſſet: indicio fuit. Itaq; cuiꝰ vi
tam patria charitatis officiis excoluerat: morti quoq; teſtes grati animi lachrymas
erogabat: vt Kanutũ eiulatibꝰ: ita raptorẽ ſpũs eiꝰ validiſſimis execratiõibꝰ iſecuta.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Magni inſolentia.

Magnus vero ob impię cædis euētum profuſo in gaudium animo: Roſkyldiā repetit: regnūq; quaſi ſublato iam æmulo ſpei firmitate complexus: erubeſcēdam facinoris fortunā tripudio proſequi deforme nō duxit. Quinetiā ſanctiſſimis Kanuti vulneribus quibus plenas pœnitētiæ lachrymas debuerat: voluptate ex facinore cōcepta: per ludibriū inſultare ſuſtinuit. Ne aūt ſanguis cœlo terraq; egregie meriti propagine vacuus interiret: hæredē deus extincto ſubiecit. Nam octaua poſt hæc luce: Ingiburga Kanuti conceptū ex eo marē enixa proditur: cui & materni aui nomen inditur.

Naſcitur ſancti Kanuti ducis filius.

Tunc Haquinus quē ſuperius Sunniua ortū ſignificaui: cūq; eo Petrus matre Botilda natus, & filii Skyalmonis facinoris atrocitatē/graui querelarū cōtextu ꝓſequuti: indignā amici necē in populariū vbiq; conciliis deplorabāt: aduerſum iniquiſſimū percuſſoris actū vulgi irā erigere cupiēdo. Quinetiā tunicā ei⁹ crebris foraminibus abſumptā omniū oculis in cōcione ſubiiciebāt. Nec parum luctuoſam eorū actionē laceræ veſtis irritamentū adiuuit. Quippe cōpluribus ingētē vltionis cupiditatē tam fœdæ lacerationis ſpectaculū ingenerauit. Sed & ſanctitas Kanuti crebris ſignorū indiciis prodita: ac diuinis vulgata miraculis: incredibili cladis ei⁹ conqueſtoribus adminiculo fuit.

Kanuti ducis ſigna.

Haraldus quoq; interdū declaratā apud Ryngſtadium concionē: maiore regni q̄ vltionis affectatione petiuit: ibiq; triſtiſſimā fraternæ necis querelā peregit. Ericus vero inſularū a Kanuto præfectura donatus: ſola vindictæ meditatione ſollicitus æſtuabat. At Nicolaus popularis inimicitiæ metu periculoſum cōcionis aditū ſuſpicatus: ſuāq; vel filii copiam multitudinis viribus offerre nō auſus: Lundēſiū antiſtitis Aſceri conſiliū aduocat. Quo edoctus Magno Roſkyldis relicto: Ryngſtadiū petit: ſperans ſe per abſentiā filii pacatiorē plæbis frequentiā reperturū. Verū quia habēdā in collibus concionē tuto ꝑiturus nō videbatur: in oppido acquieſcere: q̄ incertam populi fidē diſcrimine ſuo tētare maluit.

Magni dānatio.

Cūq; Kanuti fratres fatū eius apud concionē pari fuiſſent querimonia ꝓſequuti: populus lachrymoſa eorū actione ꝑmotus/tam innocui ſanguinis carnificē publica damnatione mulctauit: ſentētiāq; ſuā aduerſum tā pii ſpiritus opp̄ſſorē deſtrinxit. In regē vero priſtina adhuc fortuna venerabilē: tāq̄ de eius incerta cōſenſu ſeueri⁹ cōſulere paſſus nō eſt: ne noxā & innocētiā in æquo ponere videret̃. Itaq; patriæ parētē honoris pariter eius atq; ætatis æſtimatiōe verecūdius habita: ab hoc animaduerſionis genere immunē reliq̄t. Orta tādē de regis abſentia mētione ſubitis cōſternationis furiis incitat⁹: laxato cōcionis ordine: intra ſuos eū ꝑnates opprimere geſtiebat: p̄fatus iuſte regē ab his adiri: quos prior ipſe ꝑtere noluiſſet: p̄ſertim cū præſentiā ſuā cōcioni quæ per eum vigere debuerat: in vicinia cōſtitutus negaſſet. Qd̄ cū rex ex his quos ad cognoſcendas concionis voces direxerat accepiſſet: Aſcerum emittit: qui reuerētiā & nobilitati ſuæ: & ſacerdotio debitā iræ vulgi irrūpētis opponeret. Ille plæbis in occurſū cōtēdēs/cōſpecto Erico/dexterā habenis ei⁹ equo delapſus inſeruit. Quē diu ac multū vt irā cōceptā temere/remitteret p̄cat⁹: ꝓ Magni facinore decretā lege correctionē: ꝓ patris ei⁹ innocētia ſtatutā defenſionis iuſtitiā promittebat. Quinetiā detracto pileo cōſternatæ multitudini capitis ſui maieſtatē obiecit. Tātū aūt eius apud Ericū p̄catio valuit: vt regi nō modo ſalus: ſed etiā in ꝓximo petēdæ cōcionis licētia deferret̃. Q̄q̄ eñ populus ardētiſſimo ſtudio in Kanuti vltionē ferretur: auctoritatē tamē antiſtitis quæ inter Danos ampliſſima erat: ante oculos p̄ponens: plus eius p̄cibus q̄ ſuis ſententiis indulgendum putauit. Itaq; rex concione ſine filio petita: non aliter defenſionem ſibi conciliare permiſſus eſt: q̄

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

vt ſe Magni præſentiā vitaturū:eūq; domo ac patria exceſſurū: nec ante receptam a populo veniā reuerſurū iuraret. Cæterum ne vulgi irā exaſperaret:diuiduū cum eo concilium habuit: internuntiis partium mādata geſtantibus. Arbitrii ſiquidē regis facultatē exilii q̄d Magnus apud Gothiam cuius rex eſſet agere poterat intuentes conditione vtendū monebāt:futurum rati: vt interim in omniū animis odii eius habitus exoleſceret:ipſeq; prolixioris abſentiæ beneficio mitiorē patriæ ſententiam reperiret. Populū quippe exilii eius miſeratione mouendū,iram quā ſceleri inflixerat:pœnitētiæ remiſſurū,ſperabant. Ita pacato popularium motu:rex Iutiam: Magnus Gothiā exilii ſpeciē p̄biturus petiuit. Huius pactionis obtrectatores amici regis fuere. Quippe qui Magno occidendi Kanutū cōſiliū dederāt cōditionis habitū exſecrantes:teterrima ſibi ratione regē cōſuluiſſe dicebāt: ſatius affirmantes vt ipſe rerū ſummā deponeret:q̄ vnicū filiū & in ſpem regni procreatū:ob leues agreſtium minas exilii deformitate damnaſſet. Quamobrē oportere Magnū reuerſionis ius paterno potius q̄ populari arbitrio ſubiectum habere: citiſſimoq; reuocationis beneficio patriæ & propinquis inconſulta plæbis malignitate reſtitui. His vocibus irritatus Nicolaus:miſſis qui Magnū accerſerēt:abdicatā eius cōmunionē inimica religioni charitate repetiit. Nec penſi duxit cū cōtēptu periurii damnatā ſanguinis ſui p̄ſentiā amplexari. Cuius indulgētiæ temeritas procellā Magni diſceſſu pacatam:reditu concitauit. Enimuero Ericus ac Haraldus Nicolaum:cui eatenus indemnitatē detulerāt:vtpote voce ſacrilegū:cōſilio parricidā: deteſtabili filio dānationis cōſortiōe iūxerūt:ſcelere pares pœna æquādos exiſtimātes. Neq; enī vlterior iurationi eius fides habita eſt:q iam p̄propera filii reuocatione cōſpicuū cūctis ꝑiuriū edidiſſet. Verū ne populus regio ductu vacuus regē inceſſeret ſub certis ſignis militare cōſtituit:fragiles conatus & ꝓpoſiti irritos iudicās quos nulla auſpicia ꝓcuraſſent. Itaq; regē ex cōſueta potiſſimū familia petiturus p̄terito Haraldo/ Erico ꝙ huic ſtirpi affinis eſſet/ & nomē, & regias vires ſuffragiis detulit. Siquidē facilē ex his electionē morum inæqualitas faciebat. Nō ſolum enim auaritia Haraldi: ſed etiā libido flagitiis obſita / a regno repelli meruit. Huic coniugalia ſacra ſpernenti frequens concubinis cubiculum extitit. Quippe matrimonio non contētus: genialem thorum pellicum vſu pollutum habuit. Quarū partus ſingulis incunabulis excepti:& in aula liberis matrū officiis educati:triſte nuptæ ſpectaculū fuere. Igitur ob inuiſos parētis mores:ſuſpecta quoq; poſteritas erat:nec ſolū pręſens patris : ſed etiā futura liberorū metuebatur impietas: ꝙ filiorū affectus paternis ſoleant ingeniis reſpōdere. Eapropter cūcti ab Haraldo oculos auertētes:benignis Ericū animis reſpicere maluerūt. Ipſe vero plus propriæ moderationi q̄ alieno fauori indulgēdū exiſtimans:oblatum a popularibus honorē ſumere recuſauit:ornamētum eius viribus quęrere:regnūq; armis præcurrere cupiēs. Igitur & vltioni ſtudēdum: & imperio ante partā victoriā abſtinēdū putauit:ac primū Iutiā imparatæ expeditionis viribus petit. Quē cōtexta acie ꝓcedentē thoro Riparū antiſtes cōpoſitis perfidiæ cōmētis excepit:ſummā regis innocētiā p̄dicans:eūq; iurationis ſuæ tenorē deinceps executurū promittēs. Verbis deinde magnā præ ſe excuſationē præferētibus/ preces de pace multiplicat. Ericus obſecrantis animū ſimpliciter æſtimans: ſecuritate ex eius mendacio concepta: continuo reuocatis aquiliferis : ſubſiſtere copias iubet. Cuius mora Nicolaus ex ſpeculatoribꝰ cognita: ꝑfuſos in otiū hoſtes nullo negotio fugauit. Ita dux antiſtitis cōmēto ludificatꝰ:ſtolidę credulitatis ſuę pœnas ꝑpēdit.

Magnus in exiliū abit.

Haraldus reiicitur.

Erici modeſtia.

Cūq; ob hoc datū ſibi iuſtū belli titulū animaduerteret: ſed ob rerū anguſtias regio apud Yſoram nomine inſigniri nequiret: Syalandiā reuerſus: eius Scaniæq; ſuffragiis recuſatū prius honorē accepit: omniq; diſſimulatione reiecta: acrius in fratris vltionē erigitur. Inde literas ad Lothariū facit: amici necē vlciſcat̃ orat: parricidii a Magno pœnas expetat: eūq; in ſocietatē belli tū precibus: tum etiam p̃mii pactione ſollicitat. Imperator maiore potiēdi regni ꝗ̃ exigēdæ vltionis cupiditate perductus ſecus Iutiæ mœnia gradū Romano militi ſtruxit. Etenim ꝓpoſiti ſpem: nō tā in viribus ſuis ꝗ̃ in interno diuiduæ regionis motu repoſuit. Cui ſe Ericus apud Sleſuicum claſſe obuiū dedit. At Magnus vtriuſq; hoſtis aduentū accurata valli munitione p̃currens: validū portis p̃ſidiū applicuerat. Interiectis diebus Nicolaus citeriora valli immēſo Iutorū agmine circūfudit. Cuius tantæ copiæ erāt: vt imperator acie manū cū eo conſerere formidaret. Sed neq; claſſe Erici ad copias ſuas in vrbē traiiciendas vti p̃ſumeret. Cūq; nec aggerē oppugnare: nec militē nauigiis mādare tutū duceret: inaniter tēpus a ſe teri conſpiciēs: pacis cōditiones excogitauit: quibus ſpecioſam ſibi ſoluēdæ obſidionis rationē conciſceret. Ericū itaq; cui integerrimā opis ſtabilitatē ſpoponderat auerſatus: pactū cū aduerſæ partis principibus habuit: vt obſidioni ipſe parceret: Magnuſq; Romani imperii militē ageret. Qui cupide conditione vſus ſupplex Lothariū veneratus eſt: ſed inſidias parabat obſequio. Ille ex pacto copias trans Eydoram recepit. Quo accepto Ericus Cæſarē nauigio petitū per ſummā Theutonicę perfidię execrationē exprobratione leuitatis inſequitur: futurū affirmās: vt Magnꝰ tali ſe circa ipſum fide gereret: qualē nuper in excolēda/ Kanuti ſocietate p̃buerat. Nec vana aſſertio extitit. Imperatore ſiquidem Eydoram remēſo Adolfum extremos ab eo curare iuſſum: Magnus ꝑ inſidias adortus: non ſolū copiis ſpoliauit: ſed etiā arma deformiter abiectātē nando fugam capeſſere coegit. Ericus imperatoris ope defectū ſe vidēs: per ſummā animi ægritudinē orientalia repetiuit. Superueniūt legati a Magno rege Noruagiēſiū miſſi maiorē Kanuti filiā: ſed nōdū nuptiis tēpeſtiuā eius coniugio petituri. Quorū legationē Ericus cōtrahendarū virium ſpe fauorabiliter habuit: excepit alacriter cupiens finitimorū auxilia affinitatis beneficio cōparare. Ipſe quoq; bellis otiū iuterpellātibus: adhuc cōiugio vacuus: nouercā Magni Noruagienſiū quōdā reginā: vtpote dignus hac nuptiarū viciſſitudine fauēte eiuſdē priuigno: ſuſcepit vxorē. Hybernis itaq; per quietē exactis: recidiua belli tēpeſtas efferbuit. Nā Nicolaus occaſiuū Daniæ militē cōtrahebat. Ericus Chriſtierni ſplendidiſſimo inter Iutos loco nati ꝓmiſſis euectus: oriētis auxilia pugnæ cōparat. Is Magni odio a Nicolao deficiēs: enixe ſe Erico affuturū ſpopōderat.

Petrus Roſkyldenſis episcopus.

Petrus vero Roſkyldenſiū pontifex Ericū corpore: Nicolaum animo comitabatur: metu alterū: alterū charitate cōplexus. Sed Haraldi fauor inter guborē & odiū varie fluctuatus eſt. Vt enim Nicolai caſtra verecunda pudoris meditatione vitabat: ita fratris p̃lationē peroſus/ militiā eius inuidia detrectabat. Itaq; partes eius cū duobus ſpectatæ indolis filiis/ ſpecie magis ꝗ̃ beniuolētia proſequebatur. Neq; enim ei parcius aduerſum germanū: a quo ſe in regni petitiōe ſuperatū videbat: ꝗ̃ in fratris interfectorē odiū erat. Interea Chriſtiernus neceſſariorū manu cōtracta: acie regem aggredi ſtatuebat. Cuius Nicolaus nō ſolū defectione: ſed etiā hoſtili molitione cōperta: copias quas aduerſum hoſtes cōtraxerat/ inter naualē terreſtrēq; partitur exercitū. Quinetiā Chriſtiernū acie excipere parat: Magnū claſſe p̃fectū Erico obuiū deſtinat. Iā vero Ericus ad inſulā: cui Syra nomē, appulerat. Quo ignorato Magnus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

aura q̃ euētu ꝓſperiore ab Aruſia ſoluit/nauigiiſqꝫ aliis alia præcurrentibus/ſparſa incōpoſitaqꝫ claſſe ꝓceſſit. Cuiꝰ Ericus aduētu p̄cognito/ſcafa exceptus, nūc ſingulos/nūc vniuerſos claſſis ſuæ magiſtros/maximeqꝫ Petrū et Haraldū / quorū dubiā ſuſpectāqꝫ fidē habebat/impēſioribus pugnæ hortamētis ſollicitat. Neqꝫ em̄ repēte cū tota Magni claſſe manū cōſerere cupiebat: ſed nauigia vt cuiqꝫ celeritas curſum dederat accedentia ſigillatim nautarū internicione vaſtauit. Quorū Magnus eminus pericula ſpeculatus, cōfeſtim demiſſo velo, nauigiū ſuū anchoræ q̃ auræ credere præoptauit/diſiectāqꝫ pelago claſſem lituo recinente cōtraxit. Igit̃ ignauis fugā/ fortioribus pugnā ap̄phendentibus, Ericus cū nauiū numero præſtaret, arctiſſimo earū cōtextu hoſtē cōcluſit/ac veluti claſſe claſſē obſedit/atrocitatēqꝫ pugnæ augebat neceſſitas. Cūqꝫ Iutenſes neqꝫ victoriæ facultatem/neqꝫ fugæ copiā fortunæ ſuæ ſuppetere viderēt, duci q̃ ſibi cōſulere p̄optātes/ſalutē eius ꝓpriis ſeruauere ꝑiculis Quippe cōſertiſſimę claſſis cuneū irrūpentes/quia victoriā Magno præſtare nō poterant, victo fugā quærebāt. Nā eidē Mioparonē ingreſſo veluti quandā elabēdi ſemitā ſecuris periculorū animis extruebāt. Quo dilapſo nihilominus pugnandi ꝑtinaciā retinētes/aut morte/aut captione finiuere bellum. Cūqꝫ victores ſpoliis deuictæ claſſis incūberent/inter egeſtā nauigiis prędā quendā velo implicatū cōſpiciūt Cuius ex deformitate latebræ formidinē æſtimātes ꝓtinus ob ignauiā eum laqueo cōſumpſerunt: vti fœdo mortis genere ſpm̄ redderet: quē pugnæ fortiter impendere dubitaſſet. Interea Chriſtiernus manu cū Nicolao infœliciter cōſerta, ꝑ ingentē ſuorū ſtragē capitur/et in oſtii Sleſuicenſis ergaſtulū relegat̃. Ericus vero recentis pugnæ ſucceſſu elatus/ſed eorū quæ circa Chriſtiernū gerebant̃ ignarus, potiendę Iutiæ ſpe mare Lymicū claſſe cōpleuit. Vbi quū expoſitis incaute copiis/et Chriſtierni fugā et regis aduentationē nūtio didiciſſet/plus amici fortuna cōcuſſus, q̃ propria recreatus, recepto milite reuerti maturauit. Ex cuius agmine cōplures tardiꝰ nauigia repetentes, ab imminenti regis exercitu trucidant̃. Hūc euētū ſecutus Haraldus ad Nicolaum occultis ſe ꝓmiſſionibus inuitantē defecit. Plus ſiqdem indignationis ex Erici dn̄atione, q̃ iræ ex Kanuti internicione cōceperat/ eiqꝫ frater fratris oppreſſore onuſtior erat. Quinetiā Magnus vt lætū hoſtilis militiæ incrementum: ita triſtem ſuæ defectū aſpiciens, fraterni cōmilitii ſocietatē labefactare tentabat. Haraldū itaqꝫ quē Erici ꝑtes dubia fide ſecutum nouerat/ꝓmiſſis dignitatis incremētis vrgebat. Nam et Haraldus q̃q̃ iram obſequio tegeret, incitatiore odio aduerſus Ericū, q̃ Erici impugnatorē ardebat. Itaqꝫ nō ſolū eius arma deſeruit, ſed et quo validiorē Nicolao opē īpēderet/caſtellū qđ ī Roſkyldenſi ſuburbio molitꝰ fuerat, īpēſiore munimēto vallauit/īuidiā ſr̄na p̄latiōe cōceptā/ꝑfidia defectiōis exſatiās. Idē cū Ericꝰ magna Sialādēſiū manu ꝑ obſidionē clauſiſſet/valliqꝫ firmioribꝰ obſtaculis conatus ſuos admodū interpellari videret, a Saxonibus q̃ Roſkyldiæ degebāt tormētoꝝ artificia mutuatus/domeſticas vires externis cumulauit ingeniis Quippe noſtri rerū adhuc militariū rudes raro taliū vſu callebant. Primū itaqꝫ ſaxum parū vegeto iactu machinamento egeſtū/citraqꝫ valli ꝓpinquitatē collapſum ludibrio caſtrenſibus fuit. Siqdem irriſa tormenti vi, vlteriores eius impulſus irritos augurabant̃. Secundū incitatius actū ac mirifico cuidam tecto ſupne impactū pondere et incuſſu ſuo funditus penetralia tranſuerberauit/ ædemqꝫ magno cū fragore colliſit. Quæ domus fundamenti loco lignea tantū baſe ſubnixa/eidemqꝫ velut cardini imminens/leui attactu quamlibet in ꝑtem circumagi poterat. Quo viſo

Christiernꝰ capitur.

Haraldi defectio.

Machinamenta bellica.

Haraldus fidutiã quam ex primi iactus defectu cõcepat, in secundi ꝓcessu depone-
re coactus: quũ neqꝫ ſe domi obſidionẽ laturũ/neqꝫ foris auxilia accepturũ ſperaret,
noctu maritima aggeris pte ꝑfracta/ꝙ ab hoste negligẽtius obſideret/ equos ꝑ præ-
rupta demiſſos pedes cũ ſuis inſequi cœpit. Cũqꝫ totis in caſtris tumultus exoriret

Haraldi callida euaſio.

citato acriꝰ equo/comitibuſqꝫ vt Haraldo occurreret de induſtria vociferari iuſſis/
nõ Haraldꝰ ſed Haraldi inſequutor creditus, inter medios ꝑſtrepẽtiũ globos facilẽ
fugæ meatũ habuit. Itaqꝫ nõ minus fictæ fugientiũ voces, ꝗ tpis habitus hoſtiũ ex-
iſtimationẽ fefelliſſe credunt. Fuere tamẽ ex Theutonibus q hũc in ipo fugæ ꝓcur-
ſu ſagittis a ſe cõfixũ aſſererẽt. Ita vafri ingenii dux obſidionẽ arte/ꝑiculum callidi-
tate fruſtratus, repta rate Iutiã petit. Quẽ Nicolaus ꝑinde ac ꝑtibus ſuis in Syalan
dia ꝓpugnantẽ nõ ſolũ regali beneficẽtia ꝓſecutus, ſed etiã primis inter amicos ho
noribus veneratus eſt. Nec tamẽ ſuſpicione vacua familiaritas fuit. Quippe et re-

Suetiæ rex impoſitus Suerco.

pẽtina fratris deſertio/et ſubitaneus trãſfugæ notabat aduẽtus. Interea Sueones ꝙ
Magnũ domeſticis bellis occupatũ audierãt, Suercone quendã mediocri inter Sueo
nes loco natũ regẽ cõſtituũt/nõ ꝙ illũ tantope diligerent, ſed quia externi hoĩs im-
periũ recuſarent/ceruices indigenã ferre ſolitas ꝑegrino duci ſubmittere formidã-
tes. Hic Suerco Vlwildã Noricã quã Nicolaus in matrimoniũ emortua Margare
ta recepat/amatoriis primo legationibꝰ ſollicitatã/mox viro furtim abſtractã ad ſuũ

Caroli regis Suetiæ ortꝰ

vſqꝫ connubiũ ꝑduxit. Cuius coitu ꝓ cõiugio vſus, Karolum ex ea/ q et poſt ipm in
Suetia regnabat/ſuſcepit. Per eadẽ tpa diui Kanuti filia iãpridẽ regi Noricorũ de-
ſponſa ꝑ legatos ab eo in Daniã miſſos nuptura deducit. Peractis hybernis Nico-

Ericꝰ a Nicolao victꝰ.

laus diutinã deficientis a ſe regni vlciſci cupiens iniuriã, crebra Iuticarũ partium
claſſe Syalandiã appulit. A quo Ericus apud Werã pontẽ grauiſſimo prælio ſupa-
tus cũ vxore quõdã Noruagiæ regina/filioqꝫ ꝑuulo Suenone/quẽ ex pellice ꝓcrea
uerat, neceſſitudinis fidutia Magnũ petiuit / eiuſqꝫ hũaniſſimã prio hoſpitalitatẽ/
mox dolũ atqꝫ fallaciã exptꝰ eſt. Interea Nicolaus Haraldi Theutonicorũ ſupplicia

Theutonũ ſupplicium ab Haraldo

exigẽtis precibus inclinatus, Roſkyldiã irrupit/cõpræhenſoſqꝫ in vrbe Germanos
incentoris arbitrio mulctãdos dimiſit. Quos Haraldus tũ quia tormentorũ opifi
ces/tũ quia de falſa nece ſua gloriantes audierat, extrema nariũ pte præciſa, defor-
mes reddidit. Percõtatus an Haraldus eorũ fuerit iaculis interfectus. Tunc quidã
ex his applicatũ ori ſuo cultrũ aſpiciens, ꝑcendũ ſibi ꝙ doctus eſſet aſſeruit. Haral-

Aſtus ſutoris theutonici.

dus hoĩem literarũ ꝑitum exiſtimans, reuocato lictore ad epiſtolas ꝑductũ ipſas (vt
fieri aſſolet) ſolenniũ nuncupatione verborũ dedicare præcepit. Cui captiuus ſuen
di ſe/nõ ſacrandi ꝓfeſſorem reſpõdit. Haraldus hoĩs acumine delectatus, impuni-

Haraldus Hybernicꝰ

tatẽ aſtutiæ tribuit/iramqꝫ quã deceptus abiecerat, correctus repetere erubeſcebat
ne errorem ſupplicio emendare videret. Per eadẽ tpa Haraldus Hybernicarũ par-
tiũ oriundus florentiſſimũ Noruagiæ ſtatũ veluti fulmen aliquod ac tempeſtas in
cuſſit. Qui quum ſe Magno Hyberniæ populatore procreatum aſtrueret, affirma

Mirũ experimentum.

tioni ſuæ fidem diuini examinis argumẽto præſtare iuſſus/ſup candentes laminas
nudatis plantis (nã id ab eo experimentũ poſcebatur) inceſſit. Hiſdemqꝫ nulla ex ꝑ
te corruptioribus cõplures Noruagienſium liquido incolumitatis miraculo ad aſ
ſertionis ſuæ credulitatem perduxit. Ex cuius gremio omnis Noruagicorũ belloꝝ
lues manauit. Interea Nicolaus ꝑ inſidias æmulum opprimere ſtatuens, Magnum
Noricũ in eius necem mercedis pactione ſollicitat. Ille lucri irritamẽto latrone cor
ruptior/hoſtiſqꝫ ex hoſpite effectus, impenſioris obſequii ſimulatione curam Erici

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

exactiſſima ſatellitũ cuſtodia vallauit/officiiſqꝫ fallaciã texit.Erycus vero ꝑ reginã
cuius patruus erat inſidias obſequio ſubeſſe doctus,amicis quos in Lalandia habe-
bat ꝓpoſitũ regis cũ remedii precatione denũtiat.Nec ſegnis Lalandenſibus ad opi
tulandũ animus fuit.Solo ꝗppe nauigio Noruagiã petẽtes/occulto nũtio aduentũ
ſuum Eryco ſignificãt.Qui ꝙ Noruagienſes ſummã in potionis magnitudine vo-
luptatẽ habere nouerat,applicatã ſibi cuſtodiã temulentia ludificandã putabat.Igi
tur ſtipatorũ ſobrietatẽ crapulæ delectamẽto adorſus,inſtaurata comeſſatione cre
bris cuſtodes poculis attentabat.Quibus vt bibẽdi cupiditatẽ augeret,irritamen-
tũ ebrietatis aleã cyphis interſerit.In qua poſito cũ ꝗbuſdã pignore decertans/etiã
ꝓſperũ teſſerarũ iactũ inerti luſu de induſtria ꝓſequebať:vti colluſores fortuna lu-
cri illectos ad laſciuiendi cupiditatẽ/ludendiqꝫ ꝑſeuerantiã incitaret.Poſtremo per
inde ac ꝓlixioris vigilię tædio fatigatus/cubitũ exceſſit/ſacerdotẽqꝫ exilii ſociũ aleę
ꝓ ſe curatorẽ reliquit.Ille rem ſobrie ꝓſequutus,temperãtiã eorũ multiplicatis po
culis quantulacũqꝫ reſtabat/ſubuertit:interqꝫ mero ac ſomno ſopitos mediũ cuban
di locũ habuit.Interea Ericus ꝑrupta cubili ꝑte cũ cliẽtela ac cõiuge furtiuo ad ma
re diſceſſu ꝑuenit:reꝑtaqꝫ in littore nauigia:quo tutius fugã caꝑet,in ſentinis ꝑfo-
randa curauit.Hæc tractãti ſuccurrit filiolũ hoſpitio dormientẽ fuiſſe relictũ.adeo
obliuiis aĩm feſtinatio implicat.Quippe quo occupatius/hoc negligẽtius humanũ
eſſe ingeniũ cõſueuit.Qꝫꝗ̃ vero ꝓ̃ſtolationi ꝑiculum ineſſe nõ dubitaret,ſanguinis
tñ ſui curã deformiter abiicere paſſus nõ eſt.Miſſis igiť ꝗ adoleſcentẽ exciperent,
tarditatis moleſtiã eximia filii charitate cõtempſit.Quo allato in altũ ꝓceſſit.Dilu
culo ꝗbus Erici cura mãdata fuerat pulſatis hoſpitii foribus,an heſternã adhuc te-
mulentiã diſcuſſiſſet/interrogãt.Nemine vero reſponſum edẽte/taciturnitatis ad-
miratione crebris idipm̃ clamoribus ꝓſequũtur.Tandẽ ſilẽtio attoniti,cõuulſis ia-
nuis/vacuã hoſpitibus ædẽ inueniũt.A ꝗbus vafre ſibi illuſum vociferãtes/ euentũ
dño trepidi nũtiant.Qui ꝓtinus petito littore,detractiſqꝫ in altũ nauigiis,fugacẽ
intercipi iubet.Quæ quũ vitiatis lateribus vndarũ plena cõſpiceret,ſubducta refi-
ci curauit.Iiſdemqꝫ rurſum in mare detruſis/ad accelerandã nauigationẽ/velo pari
ter ac remis incubuit.Adeo ꝓmiſſum in mortem Erici præmiũ affectabat.Interea
Ericus grãdem pelagi ꝑtem emẽſus,magno hoſtẽ interuallo præceſſerat:ideoqꝫ fa-
cile ab inſequẽtibus occupari nequibat.Cũqꝫ Magnus nauigationẽ diutile geſtã ꝓ-
poſiti irritã animaduerteret,reuocato remigio domũ reuertit.Ericus vero fidiſſi-
mã ſibi Lalandiã repetens,intercepti Vbbonis ſuſpendio,quẽ Nicolaus minorũ in-
ſularũ præfectũ creauerat,clarũ reditus ſui indiciũ dabat.Audito deinde regem di
uini natalis dies Lundiæ feriari debere/aduentũ eius petita Scania præcucurrit/to
tãqꝫ regii apparatus impenſam ꝑ̃ripuit.Quod audiẽs in Sialandia rex/alimẽtis pu-
blica adminiſtratione cõtractis ꝓcedere ſuꝑſedit.Aeſtate vero præter Scaniã omni
Danica claſſe cõtracta,ad Fotam ſinũ appulit/pedeſtremqꝫ ꝓpter littus aciẽ ſtatuit
Quæ quũ centuriatis parumper ordinibus conſtitiſſet,aduentante Erico excitum
equorum vngulis puluerem in ſpeciem nebulæ eminus exhalare cõſpiciens/ paula-
tim ad naues gradum retulit.Sed inter eundũ aduentantis equitatus fragore ꝑcul
ſa/inceſſum ad fugam cõuertit.Quam ſuꝑueniens Ericus fortuna/nõ prælio ſuꝑa
tam impune cecidit/incruentamqꝫ deo parricidium vindicante victoriam habuit.
Magnus cum aliquanta fortiũ manu cedere veritus,cæteris terga obuertentibus/
aduerſo hoſtem corꝑe repellebat.Quippe quũ fugã parũ liberam cerneret,animo-

Erici in fi-
liũ charitas
et effugiũ.

Magni vir-
tus.

ſum ſibi cõciſcere exitum,mortemq; ſuam pugnãdo clariorẽ efficere egregium du xit.Quinetiam ne priſtinum fortitudinis ſuæ ſplendorem obtereret,fatũ q̃ fugam amplecti maluit.Poſtremo vt inſigni pugna/ita multa aduerſariorũ ſtrage edita,ſu per ꝓſtratorũ a ſe cadauerũ ſtruem vna cũ Petro pontifice Roſkyldenſi cõſumptus occubuit:quẽ vt fati comitẽ,ita tumuli quoq; conſortem habuit.Nicolaus admoto ſibi per villicũ equo/nauem petiuit.Maior fugientiũ pars cõpræhenſa ꝑ foros naui gia cõſcendere cupiens,ingenti quadã mole merſabat.Igitur qui primi introrſum euaſerant,tardiorum manus nauigiis inſertas abſq; ſocietatis reſpectu ferro trun cantes/ferociores in ſuos q̃ in hoſtes fuere.Calamitoſa nimirum illa facies erat:quũ pendulis nauigia brachiis amplectentes/hinc hoſtis vrgeret/inde ciuis repelleret. Quo experimento quantum quiſq; ſalutem ſuam alienæ præferret,fortuna detexit Taceant nugaces adulantiũ voces:quæ ſpiritũ amicorũ proprio chariorem aſtrue re non erubeſcunt.Crediderim hanc victoriã humanis parum viribus partam:ſed deo piiſſimi viri interitum vlciſcente cõceſſam.Neq; bellum aliud crebriorem pon tificum cruorem abſumpſit.Quippe Petrus Roſkyldenſis/ et Henricus Sueticarũ partiũ pontifex/omneſq; Iutię/ præter vnũ antiſtites hoc prælio oppreſſi tradũtur In cuius apparatu Magnus Saxonis filius Erici miles ſingulare fidei ſpecimen edi dit.Nam quum Nicolaus maritima Sialandiæ loca nequis ad Ericũ tranſiret a mi litibus obſeruari iuſſiſſet,ꝑ Stethinnenſis promontorii prærupta a ſatellitibus fu ne demiſſus,noctu ſcapham cõſcendit/eaq; Scaniã petens/gratã Erico opem attulit Poſt hæc Magnus Noricus nudati cõſilii ſui cõiugem arguens,reiectã a ſe Erico re miſit/dignam repudio ratus,quæ coniugali charitati conſanguineũ prætuliſſet af fectum.In cuius contemptum temerata matrimonii religione ſeipſum nuptiis ſpo liare triſte non duxit.At Nicolaus fuga Iutia elapſus/ et tanq̃ ad fortunæ ludibriũ reſeruatus,æſtimato pariter et orbitatis ſuæ/et ætatis habitu,nõ vt ſibi ſucceſſorẽ ſed vt æmulo hoſtem relinqueret/Haraldum regni poſt ſe declarat hæredem.Dein de Sleſuicenſes ob Magni iampridem facinus infenſos ad habitum pacatæ mẽtis re ducere cupiens/de cõponenda ſecum pace ſollicitat : eoſdẽq; et ætatis ſuæ et fortu næ miſeratione acturos exiſtimans/ſumẽdorum obſidum gratia oppidum intrare conſtituit.Rurſum quum caput ſuum inexploratæ fidei ciuibus obiicere dubitaret Beyonis cuiuſdam ſummam inter oppidanos auctoritatem gerentis hortatum ſe cutus/ſalutem ſimul cum ſuſpicione depoſuit.Portas ſiquidem de induſtria patefa ctas ingreſſus/vt pium cleri,ita ferocem plæbis occurſum repperit. In excipiendo namq; eo diuiduum ciuitas animum habuit.Clericis quippe eum ſacræ proceſſio nis officio venerantibus,cætera vici pars vt hoſtem excepit.Qui quum inter pla teas aduerſis ſibi ſignis obuiam iri conſpiceret,amicis vt in ædem Petri cõfugeret exhortantibus/aulam petiuit.Et ne cruenta corrixatione diuini fœdarentur pena tes,regia ſeſe q̃ templo tueri maluit/paterno in lare quietius obiturum præfatus. Nec defuit militibus prompta mens ad eius ſalutem ſuis cladibus defendendã.Diu ſiquidem intactum eum animoſis corporum ſuorum obiectibus ſeruauerunt.Neq; triſte duxerunt pro tuenda illius incolumitate ſuam vltimis implicare periculis Quorum Sleſuicenſes primũ ſanguine profuſo/ad vltimum et regiũ abſumpſerũt.

Magni cædes.

Miſerandũ ſpectaculũ.

Mors epiſcoporum.

Magni Saxonici fides

Magni Norici in vxorẽ crudelitas.

Nicolai regis cædes.

Explicitus eſt Liber Decimuſtertius.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Incipit Liber Decimuſquartus.

INterea Ericus deſtinata in Iutiam claſſe quũ ad Syram inſulam appuliſſet, nuntium de regis oppreſſione ſuſcepit. Et forte in ea rerum colluuione Ericus ac Bero natu inter Haraldi filios primi deſerto patre fidelius ſe q̃ fœlicius Erico iunxere. Iidẽ noctu clãdeſtina patris legatione petiti/ſilenter accepta geſſerũt At Ericus nihilominus legatiõis indiciũ nactus/expiendæ eorũ fidei gr̃a aliquãdiu ignorantiæ ſimulatione ſilentiũ egit. Quibus ſecretũ paternũ tegere ꝑſeuerantibus/quum ſe nullam ex eis arcani cognitionẽ ſuſcepturũ putaret, deſpato voluntariæ cõfeſſionis indicio, vocatos in mediũ vehemẽti ꝑfidiæ exprobratione pulſabat: ꝙ rẽ a patre mãdatã parũ lucide ꝑtractaſſent. Interrogati quoq; quã ad eos pater legationẽ habuerit/cõſultos ſe ꝗd agere eũ potiſſimũ expediret: vt ad Noruagiã exularet reſpõdiſſe dicebant: ideoq; nõ ante cõſiliũ fateri voluiſſe, q̃ ei a cõſultore obtempatũ agnoſcerẽt Quorũ affirmatio q̃q̃ vera eſſet/fidẽ nõ habuit: ꝙ inuita potius q̃ vltronea videretur. Igitur eorũ expiri Ericus aſſerta cupiens, ambos arctiſſima apud caſtrũ Sleſuicenſe cuſtodia aſſeruari p̄cepit: vti veritatis cognitione ſuſcepta, aut innocẽtiȩ præmiũ/aut reatui pœnã referret. Cui poſtmodũ idem forte caſtellũ intranti/memorati iuuenes cõpeditis ſemet inceſſibus obtulerũt/ſuppliceſq; eius genibus aduoluti, p̄tentis innocẽtiæ meritis, captionis remedia flagitabãt. Quorũ Ericus vt fortunæ miſertꝰ, ita fidei gratulatus: ꝗppe fuga p̄ris filiorum affirmationẽ adiuuerat: ſicut erat mero ꝑcalefactus/et calamitati lachrymas dedit, et veracitati ſalutẽ promiſit. Quod quũ forte Chriſtiernus ex aulicis cognouiſſet, antelucano tempore petẽti ſacrariũ Erico obuius factus/heſternæ eum temulentiæ laſciuia cõcitatũ intemperate munificũ extitiſſe ridebat: ꝙ Daniã hoſti dono dare ſuſtinuiſſet. Rationẽ quoq; dicti lucidiore ſentẽtia ꝑſecutꝰ/Fore, inꝗt, vt Haraldi filiis maior vinculorũ ſuorũ q̃ abſolutionis reſpectꝰ inceſſeret/odiũ liberatori ꝓ gratia relaturis. Quid eñ aliud Ericus eorum ſaluti parcentẽ agere, q̃ Haraldo robuſtorum iuuenum auxilia reſeruare? His vocibus inclinatus Ericus, a promiſſo ſuo q̃ ab amici cõſilio recedere maluit: profectamq; a crapula indulgentiam ſobria animaduerſione caſſauit. Huic clæmentiæ ſtudiũ in crudelitatis exhortatione deponere rubori non fuit. Itaq; quorũ ſpes ad vitã intenderat, ſalus aquis cõſumpta eſt. Eodẽ tꝑe Noruagiæ primoribus Magnũ Haraldo: q ȩque rege genitus eſſet, dimidiũ regni cedere poſtulãtibus: eoq; hoiem ignotis ortum parẽtibus admittere recuſante/in agro Fridleuino ferro certatum eſt. Interea Haraldus repetita Iutia Vrnicæ concionis ſuffragiis rex eſt declaratus. Quo cõperto Ericus nauigiis glacietenus (nam gelu vndã durauerat) in altum vſq; pertractis/Iutiam tacite petiuit/Haraldũq; apud Scypetorp vicũ noctu cũ ſupſtitibus filiis interceptum/diluculo conclaui extractum abſq; reſpectu fraternitatis capitali ſupplicio affecit. Ex quibus Olauus clauſum armis cubiculum videns, mutata cũ fœminis veſte, ſalutarem inter hoſtes egreſſum habuit. Ea tempeſtate Haraldus Noruagia pulſus/vt ab Erico aliquid virium contraheret, in

Ericꝰ Emũdi rex. lxxxii

Filiorũ Haraldi neces.

Concio Vrnica Haraldũ creat regem Iutiæ. lxxxiii.

Mors Haraldi.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Daniam peruehitur. Quē Ericus ob relictū ab eius æmulo matrimonium supplicē recepit/oblatumq; ſibi ſpecioſū pugnæ titulum gauiſus, auxiliis eū ꝓſequi ſtatuit. Haraldus aūt excepta liberalitate/nullam animi fere dotem adeptus, crebra corporis virtute pollebat. Cuius viribus fræt⁹ apud Helſyngam oppidum pignore cum Erico poſito/an cū lectiſſimis eius equis curſu cōtendere potuiſſet: duobus in certamen admiſſis vtroq; metā prior tenuit. Geminis ſiqdem inter currendū bacillis innixus, crebris corpus ſaltibus cōcitabat. Aliud quoq; inuſitatæ agilitatis ſpectaculum edere cōſueuerat. Sępe etem̄ inter nauigandū puppi exiliens/in prorā ꝑ exerta remorū capita decucurrit: indeq; curſu in aliud nauigii latus reflexo, ꝑ reliquos remorū ordines locū quo exceſſerat/repetiuit. Qui ſi parē animi virtutem a natura traxiſſet, nequaꝗ ſe inter amplexus pellicis æmulo obruendū dediſſet. Huic Ericus tametſi opitulari vellet, Sclauis domeſticam pacem interpellantibus, animū opere comitari nequiuit. Igitur omiſſis amici rebus, propriis curam iniecit: cōtractaq; aduerſum Rugiā claſſe/quo gnauius bella conficeret, maritimæ Danorū expeditioni primus equos adiecit/quaternos ſingulis nauigiis mandās/eūq; morē diligēs poſteritatis cura ſeruauit. Claſſis eo numero digeſta/mille et centū nauigiis frequens reꝑta eſt. Quibus Dani ad Rugiā appulſi/vrbē Archon aduerſum ſe valido præſidio firmatā inueniunt. Quam ne finitimorū auxiliis iuuari ſinerent, tractū qui Archonenſium fines ꝓpemodum Rugia abſciſos cū continenti cōmittit/ligonibus conciſum in vallum opacæ admodū altitudinis redegerunt. Tuitio eius Hallendenſibus credita/iiſdemq; Petro parere iuſſum. Quos Rugiani quęſito ꝑ vada trāſitu, noctu inopinatos adorti/cōpluribus cæſis/a cætero repellunt̄ exercitu. Igitur Archonenſes quū nec vires cōſerendi belli haberent/neq; locum ad cōtrahenda auxilia ſuppetere cernerent, neceſſitate victi, ſalutē et in Chriſtiana ſacra trāſitionē pacti, ſtatua quā venerabant̄ retenta/Danis ſe tradunt. Erat em̄ ſimulacrū vrbi præcipua ciuiū religione cultū/crebriſq; finitimorum officiis celebratū: ſed falſo ſacri Viti vocabulo inſignitū. Quo aſſeruato oppidani veterem ſacrorū morē penitus abrogari paſſi non ſunt. Primum itaq; ſolenni ritu prolui iuſſi, ſtagnum maiore pellendæ ſitis, ꝗ initiandæ religionis ardore petentes / ſub ſpecie ſacrorum feſſa obſidione corpora refecerunt. Datur Archonenſibus pariter rerum diuinarum antiſtes: qui et eis cultioris vitæ formam perſcriberet/et nouæ religionis rudimenta cōtraderet. Sed poſt abſceſſum Erici cum antiſtite pulſa religio. Siquidem Archonenſes abiecta obſidum charitate, priſtinum ſtatuę cultum repetentes/qua fide diuinum ſuſceperūt prodiderunt. Poſt hæc Ericus ordinatis in Dania rebus, amici curam importunitate omiſſam, accepta rerum tranquillitate/reſumpſit: iuuandiq; gratia eius vrbem aſylo Magno deuotam primo diripuit: mox igni ſubuertit. Interiecto anno Haraldo eidem opem iterato poſcenti/vniuerſam Daniæ claſſem pro ſupplemento tranſmiſit. Collato bello viribus Magnus inferior capitur. Quem Haraldus vita frui permiſſum/oculis ac genitalibus carere præcepit: ne aut luminū voluptate regnū appeteret/aut Veneris vſu vltricē ſui ſobolē ꝓcrearet. Cæcatus igit̄ caſtratuſq; cū interrogaret̄ quē ex ſuis pœnā ſecū oculorū ſubire vellet, paucos ea re delectari reſpōdit. Tūc qdā et forma ei ſimillim⁹/et militiā ei⁹ ſingulari fide cōplex⁹/ne ex tāta cliētela deeſſet, q cū dn̄o cōpati vellet/vltro ſe ſupplicio obtulit/p̄fatus vt videnti ſimillimū: ita luminibus orbato futurū. Qui quū virtute venerationē meruerit, apd̄ improbos pœnā perſenſit. Magnus verò non tam animi virtute ꝗ corpis debilitatē

Haraldi mōſtroſa celeritas.

Eq primū maritimæ expeditioni additi.

Simulacrū Rugianorū

Alii Alſylo magno. Magn⁹ Noricus capit̄

Amicitiæ ſpecimen.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Magnus fit monachus.

Erici leges.

cõtinẽtiæ religionẽ amplexus,de ſceptrato cucullatus euaſit.Interea Eric⁹ q̃ſitã ar
mis pacẽ iuſtitię ornamentis excolere cupiẽs,cõditas a maioribus leges/ac tũc pene
ingẽti bellorũ tẽpeſtate ſubuerſas ad priſtini vigoris habitũ reuocauit:vtq; fortitu
dine fuerat:ita iuſtitia inſignis apparuit.Irrogatas minoribus iniurias ſupiorũ ſup
pliciis pẽſabat/nihilq; familiaritati aut neceſſitudini pcẽs/aut ferro/aut laqueo incõ
ſultã maiorũ auaritiã caſtigabat.Quo ſtudio et principũ odia/et plębis obſequia cõ
traxit:euenitq; vt et potẽtibus formidoloſus/et popularibus pcharus exiſteret.Idẽ
rerũ a ſe geſtarũ virtutẽ tãtis laudibus pſeq cõſueuerat:vt veri interdũ fidẽ exce-
deret.Semel quoq; Erici ſalus ſatellitis eius ſomnio ſeruata pdit.Nam quũ ex freto

Somniũ ſatellitis.

Sleſuicenſi Sialandiã petere ſtatuiſſet,qdam nautarũ p quietẽ exiſtimauit p inculta
montiũ iuga laſciuo admodũ equo ſe puehi/eoq; curſum citãte inter valliũ opaca
p̃cipitatũ crebris noctuarũ vnguibus laniari.Qđ quũ mane p iocũ ſodalibus retu-
liſſet,Ericus ea viſione veluti piculi p̃monitus/ne eũ nauigationis comitẽ haberet,
in aliud ſe nauigiũ cõtulit/eoq; tutus ſociis naufragio pereũtibus pmãſit:lætatuſq;
eſt q ſalutẽ ſuam alienæ rati,q̃ ppriæ credere maluiſſet.Forte aũt inter ipm/Roſ-

Eſkyllus Roſkyldeñ epus Ericũ pellit.

kyldenſemq; põtificẽ Eſkyllum inimicitiæ primũ/mox ſeditiones adoleuere.Qua
in re antiſtes Petri Botyldæ filii collegiũ nactus,auctoritate quã primã inter Sialã
denſes habebat/in regis eos odiũ cõcitat/viribuſq; publicæ cõſternationis adiutus
Sialandiæ eum terminis pellit.Quo exacto puincialem populum in ſocietatẽ factio
nis ſub titulo libertatis adciſcit:a ſuſpectis obſides petit.Solos vero Skyalmonis fi-
lios ſeditionis cõſortium detrectantes ad populare cõciliũ euocat / et ni ſtatuta die
obſides tradant/bonis carituros minatur.Illi vero ad concionẽ peruecti ,nec minis
victi/nec bonorũ pœna mulctati/ſolidũ tenuere ppoſitum.Sed vt ad eos impunitas
redundauit,ita ad Eſkyllum pœna cõceſſit.Rege eñ cum Iutica claſſe reuerſo/pa-
tris ac patrui interuentu vſus,vicena auri talẽta mulctæ nomine perſoluit.Petrus
vero fatis ſuis vltionem pręcurrentibus,pœnam quę a rege parabatur/effugit.Per
eadem tempora decedente Aſcero Lundenſi,de noui antiſtitis ſuffectione diuiduũ
regis ac populi ſuffragium fuit.Siquidem Scanienſes ob egregia Aſceri merita Eſ-
kyllum arctiſſima ei cõſanguinitate iunctũ/ne põtificiũ a familia diſcederet,ſuffra-

Cõtẽtio de epiſcopatu Lundenſi.

giis amplectũtur.Rex vero rubore fugationis ammonitus/neq; ſuorũ in Eſkyllo de
decorũ oblitus,Rikonẽ Sleſuicenſem:q nuper Albero ſucceſſerat/q in potiendo re-
gno familiari eius opera vſus fuerat,eorũ arbitrio præferebat.Nec tamen hæc vo-
ta palam ad litem et controuerſiam progreſſa fuerant,Scanis metu ſententiam oc-
cultantibus.Eodem tempore Plogus quidam claro inter Iutos loco natus tametſi
regis militiam profiteretur,latentes capiti eius inſidias comparabat.Ad quem Ry
pam veniens/militiæ titulo ſtipendium poſtulabat. Quo recepto, datum ſibi cla-
dis eius præmium reputabat,Et forte Ericus inter quoſdam populares acrius diſſi
dentes regali iudicatione componere rogatus,publica id concione exequi ſtatue-
bat.In qua quum Plogus cuidam ex plæbe de ſe querenti ſatiſfacere iuberetur, di-
cendi ſimulatione facta nõ ſine lancea pgreſſus,auditum ſibi præberi petiuit.Sta-
bat aũt et rex haſtæ innixus/turbantiq; ſilentiũ populo manu ne obſtrepet innuebat
Quẽ Plogus loricam veſte tectam gerere exiſtimatum diu curioſis ſpeculatus ocu-

Plogi facinus.

Erici regis cædes.

lis/vt inermem depræhendit,lancea tranſuerberauit.Et ne timidius dicere q̃ face-
re videret̃,regẽ a ſe pſtratũ vociferans/cæteros ad militũ internicionẽ hortat̃.Auli
cis itaq; paſſim metu dilabentibus,Ericus Hagni filius: cui ex patientia cognomen

Erici Haq=
ni filii faci=
nus.

obuenit:egregiũ fortitudinis exẽplum p̄buit. Diu ſiqdẽ exanime regis corpus gla=
dio ꝓtexit:ſociiſq; in fugã lapſis,ſolus ex tot cõmilitonibus intrepidũ mẽtis habitũ
tenuit/dignus vt ei in regnũ ſucceſſor fieret,ꝑ quo etiã extincto pugnã gerere pſti=
tiſſet.Iamq; vacantẽ Daniæ poſſeſſionẽ nemo ſanguinis/virtutiſve fidutia aut pete
re/aut rapere præſumebat. Quippe Sueno Erici/Kanutus Magni/et Waldemarus
Kanuti filius nondũ regno tempeſtiui fuere.Chriſtiernus vero Waldemarũ pater=
nã cuius vltionẽ adiuuerat/regno digniſſimũ prædicabat.Quẽ honorẽ mater mul
tis et grauibus ꝑiculis obſitũ,ac vix quidẽ adultis geſtabilem ꝑniciosum ꝑuulo fu=
turũ aduertẽs,poſcenti puerũ Chriſtierno tradere recuſauit /maioribus id munus
deberi præfata.Poſtremo ꝑtinacius inſiſtentẽ iureiurando obſtringit in regẽ eũ eli=
gi nõ paſſurũ.Quo Chriſtiernus ad populũ et cõcionẽ vſq; ꝑlato/patris eius benefi
cia memorat:vt domi leges et iura ſtabilierit:vt foris hoſtẽ repreſſerit:vt furtis ra
piniſq; patriã vacuefecerit:vt Daniã pene exhauſtã et exanguẽ Sclauiæ magiſtram
reddiderit:vt etiã vnicuiq; ꝑ vi amiſſa ad integrũ reſtituerit: [illegible]ꝗ cũctis his opib⁹
ſanguini ſuo regnũ deferri meruerit. Verũ cũ filius eius nonc[illegible] maturos impio an
nos accepit/neq; Danis ſub auſpiciis puerilibus rem gerere militarẽ expediat,virũ
debere circunſpici:q vſq; ad ꝓfectã pupilli ætatẽ tutorio regnũ nomine ꝓcuraret.
In qđ munus aptius neminẽ q̃ Ericũ ſuꝑioris Erici ex filia nepotẽ:ꝙ audacia ac pie

Eric⁹ Lam
rex.lxxxiiii

tate præſtaret/maternũq; genus ex regibus duceret/adciſci poſſe/adulto rerũ ſum=
mam pupillo ceſſurũ.Ita Erico et populi fauor/et pueri maieſtas vires regias dedit.
Hic præter ſolam animi fortitudinẽ nihil a natura dotis accepat: ſicut prudẽtia va
cuus,ita parũ amœnus eloquio.Cæterũ adeo ſalutis ſuæ ꝓdigus eſſe cõſueuerat:vt
bellũ cõmiſſurus ne ſingulariter in hoſtẽ ꝓcurreret,arctius a ſuis obſeruari ſoleret
Tunc Eſkyllus cognito regẽ apud Iutiã deceſſiſſe,repente in Scaniã maioris ſacer=
dotii affectatione ꝑuehitur.Ericus vero infectũ antedeceſſoris ꝓpoſitũ circa Ryco
nẽ explere cupiens/pontificalis ei dignitatis incrementa tribuere geſtiebat.Scaniẽ=
ſes aũt vltima quæq; ꝑpeti,q̃ pontificiũ in nouã transferre familiã præoptãtes/bel=
lum aduerſum regẽ decernũt.Quo ille cognito ne multorũ inimicitias vnius viri
fãiliaritate cõtraheret,ꝓpoſito ſuo cupide ceſſit/Eſkylloq; ſedẽ mutare ꝑmiſſo, Ry

Olauus Ha
raldi filius.

konẽ Sialandiæ præſulẽ mediantibus cleri ſuffragiis/creat.Interea Olauus Haral=
di filius Noruagia reuerſus,patrimoniũ ſuũ inter bella ciuilia a patruo occupatũ
hæreditatis titulo repoſcit.Cuius petitioni Ericus illam antiquitatis legem oppo=
ſuit:qua reis patriæ bonorũ pœna decernitut.Patrẽ ſiqdem eius peregrino milite
aduerſum patriã vſum/decretã hac lege ſententiã incurriſſe.Igitur Olauus perin=
de ac iuſtũ belli titulum accepiſſet,cupidius oblatã ſeditionis occaſionẽ amplectit̃.
Siqdẽ acceptã repulſæ cõtumeliã ad nouarũ rerũ licentiã trãſtulit/deq; priuati pa
trimonii repetitore totius regni inhiator euaſit. Verũ diſſimulato odio ꝑ inſidias
regẽ opprimere ſtatuit.Quẽ in Arna Lundenſi hoſpitio diuerſantẽ noctu adortus,
primũ a vigilibus clandeſtinũ eius aduentũ ſpeculatis excipitur. Qui mox reflexis
equis ſepultos ſomno milites clamore eminus in arma cõcitant/primiq; portas tue
ri parant.Auxiliis deinde ſuꝑuenientiũ ſociorũ adiuti,hoſtilem repulere conatum
Olauus ꝑinde ac ſuo ꝓpoſito victus,in Suetiã cõtendit:ſed mox Erico Scania exce=
dente reuertit/cõcionẽq; in valle Arnenſi ſub edicto cõtractã liberioris vitæ ꝓmiſ=

Eſkylli ĩ re
gem fides.

ſis aggreſſus/regium ſibi nomẽ illecto populariũ fauore conciuit. Quod indigne fe
rens Eſkyllus,bellum ei Lundenſi manu cupidius q̃ ꝓſperius infert. A quo ſuꝑatus

primũ mox in vrbe ad quã ex prælio confugerat obſeſſus: poſtremo neceſſitate vi-
ctus: obſidibus datis, fideq; ſub ſacramẽto promiſſa salutẽ paciſcitur. Sed poſtmodũ
ex Olaui diſceſſu competentẽ fugæ copiã nactus: Erici charitatẽ & obſidũ ſaluti/&
iuriſiurandi religioni/ſpecioſa temeritate ꝓpoſuit, neq; nefas duxit extortum ſacra
menti vinculũ voluntariæ amicitiæ cultu conuellere. Cuius affectum atq; conſtan-
tiam rex ad ſe in Syalandiam venientis ampliſſimi ruris vicorũq; complurium da-
tione pẽſauit. Verum Scania impẽſius Olauũ fouente, ipſe veluti in antiſtitis fuga
per abſentiam victus: reparandæ fortunæ gratia ad littus more gentis Landora ap
pellatum expeditionis nomine crebra claſſe peruehitur. Cuius loci ſuſpectã admo-
dum fortunam habebat: fabuloſæ cuiuſdã opinionis credulus: qua reges id littus Fabuloſus
aggreſſi in annũ duraturi negantur. Sed dum per præſentiã fata metuit: abſens vi- loci geni⁹.
ctoria caruit. Siquidem telluꝛe perinde ac fatali malo abſtinens: neq; ferri: ſed ruris
violentiam in metu reponens: copias in aciem dirigit, eaſq; Eſkyllo proferendas cõ
mittit. Qui pontificalium ſacrorum q̃ rei militaris peritior: perſimilem priori for-
tunam expertus: triſte regi ſpectaculum fuit. Cuius mali intuitu diſcere Ericus mo
neriq; poterat: plus viribus ſuis duces: q̃ fœmineis debere figmentis. Quibus ſuper
ſtitionũ laqueis: quove credulitatis errore animũ tunc eius obſeſſum putemus: cũ
ipſe qui alias adeo manu ſtrẽnuus exiſtere conſueuerat: vt ne temere in hoſtẽ ſe mit
teret: a militibus contineri neceſſe haberet: tunc veluti metu pugnam detrectans:
in vicino ſe per abſentiam ſuperari conſpiceret. Qua victoria Olauus veluti ipſum
iam Ericum deleſſet ſupra modum erectus: pontificales opes æque ac regias abſq;
reſpectu religionis inuadit: & in contumeliam Eſkylli: a quo bis ſe prouocatũ me-
minerat: cuidam eiuſdem nominis ſacerdoti pontificii geſtionem aſſignat. Deinde
tanq̃ vniuerſas æmuli vires ſuperiore prælio contudiſſet omnibus corporum mu-
nimentis apud Lundiam relictis: alias locorum & metu, & armis vacuus proficiſci
tur. Quo accepto rex contractis vndiq; leuibus & quæ fors obtulerat nauigiis: no-
ctu e Syalandia traiecit exercitum: amicis e Scania nauigationi ſuæ ductum emi-
nus ſcintillarum ſilicibus excuſſarum ſplendore præbentibus: fortiſſimos quatuor
Olauianæ militiæ viros domi interceptos aquis obruendos curauit. Adulterinum
pontificem a veri ſacerdotii ſacramentis exutum ſuſpendio finiuit. Arma deinde
hoſtium gratã militibus prędã occupauit. His deniq; vſus Olauũ apud Glumſtorp
vicum conſerto prælio ſuperauit. Qui in Gothiam confugiens: interiectis diebus
per Blekingiam reuertit: itemq; ab Erico fugatus cum ad montium anguſtias per-
ueniſſet: eorum præſidio frętus proxime inſequentes deleuit. Partem quoq; exerci-
tus in oſtium terga traiecit: eaq; manu prope modum Lundenſes abſumpſit. Super
hæc omnia fugam capeſſit. Deinde veluti rebus in Scania parum feliciter proueni-
entibus bellum in Syalandiam tranſfert: fortunam loco mutare cupiens. Vbi ab in-
colis Rykonis ductum ſecutis apud Bythingam amnem bello victus: in Hallãdiam
excurrit. Ex qua rurſum Syalandiam petens cum ex agreſtibus antiſtitem in vico
Ramløſa moram habere cognoſceret: noctu tacitus in vicinia manſit. De cui⁹ cubi
culo certior per matutinum eius officium factus oſtio militem inuehi iubet. Ad cu-
ius tuitionẽ procurrentes cubicularii in limine trucidãtur. Antiſtes ipſe extremæ
neceſſitatis periculis obſeſſum ſe videns: religione ſaluti poſtpoſita: ceruicem ſcuto
ſubiecit: adituq; hoſtem inſigni pugna prohibuit: clericis interim qui & epiſtolarũ Epĩ virtus.
eius & anuli curam habebant: conuulſas pene ianuas admoto puluinorum cumulo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

reprimentibus. Igitur ædem Olauus quia armis non poterat:flammis attentabat.
At pontifex enſe q̃ igni conſumi ſpecioſius ratus conſerendi cum Olauo ſermonis
pacem efflagitat: benignaq; eius promiſſione firmatus/ exſerto foribus capite tru-
Epi cædes. cidatur. Igitur Olauus vltionem parricidio conſecutus cupide in littus decurrit:
vtq; nauigia tacitus deſeruit:ita concitus eadem repetiuit:ante fuga & nauigatio-
ne vſus q̃ rex nuntium facti qui tunc in vicinia morabatur acciperet. Quo cognito
Romanus antiſtes acerbiſſima aduerſus eũ execratione vſus cæteris per Europam
Olauo iter- pontificibus ſimiliter in ipſum pronuntiandi detulit poteſtatem.Mandatum quo-
dicit̃ ſacris. q; ad vniuerſos Iutiæ pontifices dedit: vt ſententias aduerſum ſacrilegam eius im-
pietatem debita animaduerſione deſtringendas curarent: indignum vſu ſacrorum
exiſtimans qui celebrem eorum miniſtrum oppreſſerit. Ericus vero comperto Ola
uum Hallãdiam petere feſtinato poſt eũ peruehitur. Cuius aduentu Olauus apud
Aryſtadium nuntiato vicini pontis beneficio fugæ conſuluit:eoq; poſt tergum ab-
rupto:in proxima ripa tutus conſedit.Pauci ex militibus eius quibus ob virtutem
aut torporem fuga tardior erat:a ſuperuenientibus occupati funduntur.Tunc In-
gimarus quidam vetus Erici miles: æmulum eius non bellorum impendio: ſed leui
inſidiarũ momento tollendũ ratus:illectuſq; ſiue p̃mii ſpe/ſiue gloriæ cupidine trãſ
fugæ titulo Olauũ petiuit:eũq; tranſitionis ſimulatione ſecutus: tandẽ in publico
ꝑgentẽ equi pernicitate frętus:telo traiicere deſtinauit: cõpleſſetq; votũ: ni Ola-
uus repẽte equo delapſus: imminẽs iaculũ induſtria corporis declinatione vitaſſet.
Deinde citatũ acrius equũ/dũ incautius fugę cõpendiũ quęrit/in paluſtre cœnũ p̃ci
pitẽ agit:eiuſq; voraginibus implicatus opprimitur: ꝓpoſito parũ reſpondẽte for-
tuna.Poſt hæc Ericus nuptiarũ ſollicitatꝰ affectu Bremorũ antiſtitis Harwici ger-
manã vxorẽ duxit natu quidẽ nobilem: ſed nõ tã pudicitia q̃ parẽtela conſpicuam.
Cuius inſtinctu vetera regũ latifundia in eos maxime quorum forti opera aduerſꝰ
Olauũ vſus fuerat:dono cõtulit:neq; regiis opibus quo minus ſuſcepta pro ſe peri-
cula repẽſaret:ꝑpercit:quaſi ad hoc tantũ eas recepiſſet vt in alios largitione tranſ
funderet:totaſq; ſtipẽdii loco militibus erogaret. Poſtremo æmulũ apud Thiutam
amnẽ cũ maiore copiarũ parte bello deleuit. Verum non eadẽ virtute ꝑegrina ac
domeſtica bella cõfecit.Expeditiones enim quas aduerſum Sclauos ductabat: nõ tã
timori eis q̃ ludibrio fuere. Adeo enim apud eum inertia omnia ſolutaq; fuere: vt
ne a viro quidem edita putarẽtur.Infimi cuiuſq; in ſoluenda militia arbitriũ ſeque
batur.Sæpe lixarum redeundũ vociferantiũ clamorem ſecutus:claſſem dimiſit.Ob
cuius mollitiẽ animata Barbarorũ atrocitas/nõ ſolũ eũ foris ꝑuagantẽ contẽpſit:
ſed etiã domi conſiſtẽtẽ inuaſit. Qui cũ in Fyoniam forte e Syalandia nauigatione
cõtẽderet:piratas poſt tergũ imminere cõſpiciẽs:auide ꝑtito littore: armamẽtiſq;
omnibꝰ in prædã relictis:nõ ſine rubore & metu nauigio ceſſit.Interiectis annis cũ
apud Syalandiã febri ſe implicatũ ſentiret Fyoniã vſq; cuius erat oriũdus cõceſſit
ſpiritũ vbi acceꝑat redditurus.Illic deſꝑato lãguoris remedio quia corpori nõ po
terat:ſpiritui cõſulere cupiẽs:regiã veſtẽ cuculla ꝑmutat: vocataq; militũ cohorte
Ericus fit palã regno renũtiat.Creditũ em̃ eſt:& a ſacrorũ ꝑitis traditũ nihil abolẽdis piacu
monachus. lis pœnitẽtiæ religione valẽtius reꝑiri. Tũc Elyuus a vico Wiſingo qui & ipſe ęgro
cũ aliis aſſidebat:cũctos de creãdo rege circũſpectis eẽ ſuffragiis iubet: vtpote præ
ſenti iam militia liberos.Quæ vox vitã regis quãtulacũq; reſtabat abſumpſit: ægre
ferentis adhuc viuo ſibi ſucceſſorem inquiri.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

DEfuncto Erico ambiguũ plæbis de regno ſuffragium fuit. Quippe
Kanutus in Iutia: Sueno apud Syalandiam Magni alter/alter ſu=
perioris Erici filius: ingenti ambitu regnũ petebãt. Siquidem hũc
paterna illum auita merita venerabilem faciebant. Suenone itaqꝫ
Sialandenſium ſuffragia ambiente: ac plæriſqꝫ petitionem eius fa
uorabiliter accipiẽtibus: Olauus cognomine Balbus priſci moris
æmulatione permotus: cunctos qui regium ei nomen tribuerẽt: ipſumqꝫ ſi reciperet
execratus: adduci ſe poſſe negabat: vt in hanc vocẽ incõſulta patrię maieſtate ꝑcur
reret: aut regium honorẽ priuato præter publicũ regni cõſenſum deferret. Siquidẽ
electionis locum Sialandiam eſſe. Ius vero penes popularis arbitrii cõmunitatẽ con Locum ele=
ſiſtere memorabat. Hæſitãtibus cũctis: atqꝫ a ſentẽtia aliquantulũ cedẽtibus: Steno ctionis Sia=
quidã ſpreto veterũ ritu Suenonẽ occultis a ſe promiſſis aggreſſum regio primꝰ no landiã eſſe.
mine cẽſuit. Maiorẽqꝫ cõcionis partẽ ad ſimilẽ vocis auſum induxit. Itaqꝫ ſententiã
eius proſecutũ vulgus: qđ arbitrio ſuo paulo ante permittere verebatur: pari mox
ſuffragio cõprobabat. Eodẽ quoqꝫ auctore populus Sialandenſis creatũ a ſe regẽ fi=
nitimorũ cõſenſu fulciri cupiẽs: Iacobo Colonis filio ſingularis facũdię viro legatio
nem compoſitã & ſubornatã cõmittit: qui Scaniẽſes adulatione dignitatis ad ſocie=
tatẽ electionis impelleret. Idem Suenoni comes in Scaniã datus: accepta dicẽdi co=
pia: docet noluiſſe Sialandos quicq̄ ſuper regio delectu ſentẽtiis ſuis præter Scanicũ
arrogare cõſenſum. Sed hũc ſequi in cũctis q̄ ꝑcurrere malle: ſine eo nihil magnę rei
executuros. Verũ Suenonis inſitam animis charitatẽ habere: eũqꝫ ſibi in regẽ dum
modo Scanica allubeſcant ſuffragia exoptare: quẽ p̄ter propriæ indolis claritatem/
etiã patris auiqꝫ merita cõmendarẽt. Meminiſſe deinde monet: vt ſoli cæteras Da=
norum vires obtriuerint: vt patri eius ad extremã pene deſperationem redacto: ni=
hilqꝫ præter interitum pręſtolanti imperium dederint: obſecratqꝫ humanitate qua
illum exceperant: filium proſequãtur. Ita Sialandenſiũ affectum indicans: ſed factũ
reticẽs: omniũ Suenoni ſuffragia conciliauit: quos ad hunc fauorẽ non ſolũ Sialan= Sueno rex
denſium legatio: ſed etiam proprię eorum virtutis memoria concitabat. Kanutus lxxxv.
quoqꝫ eodẽ a Iutis honore prouehitur: indignãtibus Suenonem temeraria geminæ
concionis audacia regium occupaſſe vocabulũ. Inde Sialandiam potiendæ eius libi
dine iiſdem fratus accedit. Poſt hæc maximũ pontificem Eſkillum/ eundẽqꝫ Sueno
nianæ partis fautorem occultis ad defectionẽ promiſſis impellit: quibus incẽſus an
tiſtes Kanuto per internũtios mandat: claſſe Scaniam petat: ſeqꝫ belli ſociũ pollice=
tur. vt autem occaſionem ſibi tranſitionis conciſceret: ac lubricum fidei ſuæ ratio=
nabilis cauſæ titulo coloraret: acceptas a Suenone iniurias fingit: & quaſi cũ eo cõ=
trouerſiã initurus: cõtractis colloquii ſimulatione militibus: Lundiam quæ & Sue=
nonem habebat petiuit. Vbi dũ compoſitionis negotia falſo geruntur: Kanutum ex
iis quos ad ſpeculãdum eius aduẽtum præmiſerat: adeſſe cognoſcit. Nec colloquiũ
ſoluere moratus: ignotum cæteris conſilium ſuũ eadẽ hora repẽte detexit. Siquidẽ
elatis ſignis præcipiti in littus equitatu contẽdit. Cuius aduẽtum Kanutus nauiga
tione præcurrẽs/ littori copias mandare noluit: ſed in altũ nauigia reiiciens damna
ta promiſſoris fide Sialandiam reuertit. Ita præſens conſilium non cedẽtibus ex ſen
tentia rebus fortuna deluſit. Sueno vero properantem ab vrbe pontificem ſubſecu=
tus: reuertentem bello ſuperat: captũqꝫ quia publica cuſtodia non ſuppetebat in ex= Eſkillus ca=
celſam Laurentianæ ædis partem attollit: eiqꝫ templum ergaſtulo fecit. Eapropter pitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Borgen Holm.

execrationis (quæ ſuprema pontificum vltio eſt) cenſuram metuens: non ſolũ eum
captione eruit: ſed etiam agreſti vico/ magnaq; Burgũdæ inſulæ parte: quo ſynce-
riorem eius fauorem impetraret: donauit. Poſt hæc ſine ipſo apud Slangetorp ru-
ralem Sialandię villam bellum cum æmulo facit: eũq; cruentiſſimo prælio ſuperatũ
inſula pellit: victor in Scaniã redit: Kanutus in Iutiã refugus ceſſit. Per eadẽ tẽpo-
ra Romanus antiſtes Barbaricæ tempeſtatis procella rem diuinã pene obrutã euer
ſamq; conſpiciens, datis per Europã epiſtolis vniuerſos Chriſtianæ credulitatis ho
ſtes ab eius cultoribus oppugnari præcepit. Singulæ autem catholicorũ prouinciæ
confinẽ ſibi Barbariem inceſſere iubebantur. Ne ergo Dani priuatæ militiæ rebus
publicæ religionis officia detrectarẽt: ſumptis ſacræ peregrinationis inſignibus im
periũ amplectuntur. Igitur Kanutus ac Sueno inuicem obſidibus datis, depoſitiſq;
inimicitiarũ exercitiis rei melius gerẽdę gratia pacẽ pro tẽpore ſtatuũt: reuocatũq;
a ſuis viſceribus ferrũ ad ſacrorũ vindictã conuertũt. Diſcordiã itaq; a regni æmu
latione profectã ſociæ expeditionis fœdere caſtigãtes: iũctis viribus Sclauiã petũt:
Germanis ex cõdicto diuerſam eius inuadẽtibꝰ plagã. Iuti Kanuto duce/ Hetbiẽſes
Suenone hoſtilẽ occupãt portũ. Superueniũt extremi Sialandẽſes ac Scani: priorẽq;
claſſem prout cuiq; locus patebat ſua circũincludunt. Occurrũt in littore Saxones
et ipſi vindicãdæ religionis cupiẽtiſſimi: militiæ ſocii Danis futuri. Mox Dobinum
inſigne piratica oppidũ: ab vtroq; circũſidetur exercitu: omni Danica multitudine
præter paucos claſſis cuſtodes nauigia reliquẽte. Quorũ raritate cognita rugiã pri
mã obſeſſis opẽ inimicę claſſis oppreſſione porrigere ſtatuũt. Mox Scanos quos or-
do proximos offerebat adorti: ferme omnes fuderũt. Iutis iocundã eorũ cladẽ ducẽ
tibus: neq; ſocios cõputãtibus quos duce a ſe diuerſos nouerãt. Sed & forẽſis nõdũ
pugnæ memoria exoleuerat: & recẽs partiũ odiũ æſtuabat. Adeo quos priuatæ iræ
agitant: publica nunq̃ cõmunio fœderat. Aſcerus vero Roſkildenſis ꝗ claſſis a rege
curã acceperat/ ſuo repẽte nauigio ꝑ ignauiã cedẽs mercatorũ cymba aduectꝰ cõſcẽ
dit: eoq; latebrã nactus: quos ſpecioſo pugnæ exẽplo ad fortitudinẽ incitare debue-
rat: deformis fugæ ſpectaculo territabat. Primũ autem Scani ne timidioribus fuga
ſuppeteret: cõmunibus vinculis arctius naues in claſſem ſociãt: mox victi nexus in-
duſtrie procuratos fortuitis ruptionibus lacerant: parſq; ferro periit: pars necem
ſibi inter vndas pręcipitio maturauit. Cũq; Rugiani complures ob magnitudinem
naues captu difficiles animaduerterẽt: multitudinis ſpecie metum eis ingerere cu
pientes: claſſem ſuã abductis cæſorum nauigiis duplicant: eadẽq; perinde ac remi-
gum plena tentoriis inſtruũt vacuitatẽ vmbraculis obſcurãtes. Vſi ſunt & alio nõ

Stratagema.

minore mentiẽdę claſſis ingenio: noctibus enim tacita nauigatione in altũ ꝑgẽtes
diluculo referũtur imaginẽ recẽtis claſſis, & ſuꝑuenientiũ auxiliorũ effigiẽ ꝑbituri.
Sed crebro id agẽtiũ fruſtra calliditas fuit. Interea Danis obſidionẽ arcẽtibus: eorũ
claſſis piratico bello nũtiatur oppreſſa. Hac fama reuocati correptis nauiũ reliquiis
Rugianos reſiſtere formidãtes: portu ꝓpellũt: ſociorũq; ſtragẽ fuga hoſtiũ vlciſcũ-
tur: ob interfectorũ cadauera parũ adhuc nauigabili ponto. Suenoni vero naui qua
venerat ſpoliato ſuã cedere Kanutus Liburnicã voluit: ſed ſuſpecta æmuli humani
tas erat: oblatũq; notabatur obſequiũ. Nã cũ eiꝰ partes incolumes: ſuaſq; ꝓpemodũ
exhauſtas videret: alieno nauigio reditũ experiri fiſus nõ eſt. Sleſuicũ deuectus in-
teriecto tẽpore prior Kanuto Sialandiã occupat. Roſkildiãq; mœniũ inopẽ recepta
culi gratia vallo foſſaq; cõplectit. Cuius cuſtodia Ebboni mãdata: in Scaniã pergit.

Kanutus vero Scanienſiũ damnis benigne ſecũ a fortuna actũ exiſtimãs:eaq; tantũ
ſibi viriũ addidiſſe:quantũ æmulo depreſſiſſet reputãs:ne res eius ꝓxima clade cor
ruptas/ ocio recreari ꝑmitteret : Sialandiã tã ſibi q̃ hoſti diuidua ope familiarem
Iutis pręcipue fretus ingreditur:ei potiſſimũ ceſſurã ratus a quo primũ occupata
fuiſſet. Vbi cõꝑto Roſkildiã deciuiſſe:portaſq; ſibi Ebbone filio Skialmonis aucto
re clauſiſſe:Sunonem quẽdã ſola loquacitate inſignẽ/ nec tã conſilio gnarũ q̃ amœ= *Suno loquax.*
nũ eloquio:qui eã ad deditionẽ hortaretur p̃mittit. Is cũ ad oppidũ ꝑueniſſet:pri=
mũ ante vallũ laſciue/ & diſcurſim obequitans: mox cõpoſiti volubilitate ſermonis
propugnaculis inſiſtentes aggreſſus: legationis mandata facundius q̃ felicius expli
cabat. Quem Ebbo de induſtria blandis ac mitibus verbis excipiens:emiſſis deditio
nis ſimulatione iuuenibus prendẽdum curauit. Quorum vnus paulatim ei propior
factus:ius fræni violẽtius occupat:cæteriſq; equũ a tergo pulſantibus:captum ciui *Suno capitur.*
bus ligatum adducit. Is primo compedũ pœna coercitus: poſtmodũ ſuperueniente
Suenone luminibus ſpoliatꝰ improuidæ exhortationis pœnas pepẽdit. Hæc audiẽs
Kanutus potiendæ vrbis diffidẽtia:in Iutiam reuertit:vtq; rerũ cõmoditas affuit:
Sialandiam ſpe reparandæ fortunæ/parte qua maris anfractibus interluitur inopi=
natam intrauit:improuidam quoq; Roſkildiam capit: & penates Ebbonis ad Sueno *Roſkildia improuide capitur.*
nem elapſi incẽdio diruit. Vnde ne impẽſarum inopia arctatus diſcederet: publico
ſtipẽdio alimentorũ ei ſubſidia decernũtur. Par Scaniẽſibus circa Suenonẽ affectus
inceſſerat. Ne enim labente ſumptu veluti ciborũ pœnuria afflictus arma deſerere
cogeretur:publicæ eũ collationis cõmeatibus ꝓſequũtur. Tãta inter partes virtu=
tis & gloriæ æmulatio fuit. Interea nobiliſſimi Iutorũ/& in rebus bellicis ſingulari
militiæ laude cõſpicui/duabꝰ Suenonẽ Liburnicis ꝑtiuerũt. Quorũ viribꝰ ſuccin=
ctus aſſumpto Eſkillo:manũ in Sialãdiã traiecit: ac ꝓpe Thorſtam vicũ bello cũ Ka
nuto cõcurrit. Vbi inclinata ſuorũ acie timidiorũ fugã ſecutꝰ:fortiorũ victoria re=
uocatꝰ: & dũ vinci credidit: victor repẽtinus euaſit. Kanutũ vero ſui/ſiue ꝙ tenera
adhuc ætate eſſet,ſiue quia belli eũ implicare periculis nollẽt/in aciẽ deſcẽdere paſſi
nõ ſunt:pro duce pugnæ ſpectatorẽ effectũ. Interiectis diebus Waldemarus diui *Waldemarus Tiro.*
Kanuti filiꝰ:armis tũc primũ p̄ ętatẽ maturꝰ:ſed paterna in Kanuto merita ꝑoſus
Suenoni ſe iũgit: in eius caſtris militiæ Tirociniũ habiturus. Cuius fauor plurimũ
Suenoni viriũ cõciliauit. A quo paternę p̃fecturæ dignitate donatꝰ: Kanutũ quẽdã
Henrici filiũ ſub Kanuto Magni filio eiuſdẽ beneficii titulis inhiantẽ crebra belli cõ
greſſione perdomuit. Nec minor ipſis mediocris rei q̃ regibus ſummæ æmulatio
erat. Semp̄ autẽ ad Waldemarũ victoria redũdauit. Erat aũt Kanutus inſignis facũ
dia ſed moribus effuſiſſimus. Sueno & fortunæ fauore: & viriũ incremẽtis accinctꝰ
in Fioniã excedit:mox æmulũ apud Iutiã ꝑſecuturus:vbi ab exule quodã Ethlero
ſollicitatus bellũ in Holſatios parat:abũde minora ad traiiciẽdum nauigia ꝓmittẽ=
te. Incolæ ſiquidem quo tranſitus impeditior foret: pontẽ conuulſerant. veniẽtibus
Eidoram:ꝓmiſſoris incuria binas tãtũ nauiculas exhibuerat. Quarum altera Sue=
no ſuos p̃cedere cupiens:ſaniore militũ ſentẽtia reuocatur: rogatus ꝓpoſitũ hoſtiũ
aliena traiectione p̃noſcere:neq; ꝓpriis rem periculis explorare. Siqdẽ haud procul
eis latebrã eſſe:partẽ copiarũ quantã a ſe ſupandã crediderint irrupturis. Nec falſa
prædictio fuit. Holſatii quippe vicinis ſe ſaltibus occultãtes:patiẽter primorũ adi=
tũ præſtolantur:tranſuectiſq; quos a ſe capi poſſe cõſiderẽt: ꝓcurſu facto omnes aut
neci aut captioni ſubiiciũt:q̃q̃ Danis in propulſando periculo animus nõ deeſſet:vt

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

pote qui nec fugere poſſent,& in regis oculis pugnā edere neceſſe haberent. Ita no-
ſtros ad virtutē capeſſendā & ſalutis deſperatio,& præſens ducis incitabat aſpectus
Quorū periculis exturbati ſcafarū magiſtri:circa palos medio amne defixos hære-
bant:neqꝫ reſiduos tranſuehere:neqꝫ tranſlatos referre auſi. Itaqꝫ nec regi ad ꝓcedē
dū,nec victis ad reſiliendū opi fuere.Interea Kanutus ſumptuoſis militiæ impenſis
oneratus:nec minorē occidētis humanitatē inuenit:q̄ oriētis nuper expertꝰ fuerat.
Siquidē agreſtium placide tractatorū ſtipendia cōtraxit tali Iutorū beneficio vſus:
quale pridē apud Sialandios acceperat:huius Sueno cōgreſſu vitato:Scaniā reuiſit
exiguis militiæ reliquiis integrā æmuli manū attētare formidās. Interiecto tēpore
receptis pretio captiuis ſecurus Iutiā adiri cōſtituit: peragranti Fioniam Ebbonis

Ebbonis mors.

e vita nūtiatur exceſſus.Cuius fato deiectus:relatis in Sialandiam copiis ꝑſens belli
propoſitū deſerit,militēqꝫ plangere q̄ æmulū inceſſere maluit. Adeo eñ familiari-
ter eo vſus:vt nihil in foro:nihil in caſtris/abſqꝫ ipſiꝰ amminiſtratione curaret:inqꝫ
priuatis ac publicis negotiis prorſus ex eius arbitrio ſentētiaqꝫ pēderet. At vbi re-
cens funeris mœror exoleuit bellum nouaturus per Fioniam in Iutiam decurrens:
Wibergenſes regiorū vectigaliū immunitatē pactos ad bella pro ſe ſuſcipiēda perdu
xit.Huc Kanutus magnis oriētis viribus ſuccinctus aduehitur: victor haud dubie
futurus ni ſuadētibus amicis equeſtrē militiā pedeſtri mutaſſet.Siquidē optimates
eius ſupiorū bellorū ammoniti:qbus rem infeliciter equitādo geſſere/ ne fugæ facul
tas ignauos abriperet:neceſſitatē ſibi īferre tētātes:equorū amminicula ſubmouēda
duxerūt.Kanutū cū paucis equitibus peditū mediū faciūt belli merita æſtimaturū,
nec alias Sueno rebus ſuis impenſius diffidebat. Vt autē hoſtes vltro militiæ expedi
mentis exui vidit:ſumma ſpe extremā deſperationē mutauit: neqꝫ enim ignorabat
equitatu vacuos lētam & ignobilē militiam edituros: pluſqꝫ ſibi præſidii demere q̄
duramēti cōciſcere.Et ne ei ſimilis manus deeſſe videretur:Wibergenſes vtpote rei
equeſtris ignaros/pedeſtri p̄lio militare p̄cepit: nōnullos inter ſagittarios & fundi-
tores diſpertit.His leuia tormēta ſaxaqꝫ iactilia ꝓ armis fuere.Proxime eis ab vtro-
qꝫ latere equites iūgit: mox hoſtiū terga preſſuros. Cōmittēdi taliter p̄lii p̄cipuus
auctor ei Waldemarus extabat:corpus annis tenerū/animū induſtria ꝓualidū habēs.
Is ſiqdē pedites peditibꝰ opponēdos:latera autē & terga ab equitibus inceſſenda do-
cuerat.Kanutus dupliciter inſtructi hoſtis cōſiliū ex apparatu cognoſcēs:opportu-
nitatē inſidiis negare diſpoſuit.Quibꝰ vt copiā demeret: neqꝫ ſuos a tergo circūue
niri pateret:opꝰ impetu ratus/totā manū in cōſertiſſimos pedites inducit:eoſqꝫ paſ
ſim & varie reſiſtētes pene oēs oppreſſit: nec ea tñ virtute periculū ꝓpulit.Quippe
Sueno vtrinqꝫ ex latere aduerſarios,partito equitatu circūuolat:deturbatiſqꝫ equis
quos retro aciē fugæ metu locauerat:ancipiti incurſu cōcluſos exagitabat. Qđ vbi
videt Kanutus trāſuerſis aciē principiis inſtruit,reuocatāqꝫ a peditibus pugnā: ad
equites tranſtulit.Quippe a tergo inſtantibus ora aduertere neceſſe habuit.Sueno
vero cum & armis diffideret:& equorum pericula formidaret: tranſuerſis eos præ-
liis fatigare:non manū cū eis acie conſerere: nō pugnandi copiam facere: ſed incer-
to Marte ludificatos/ æſtu ac laſſitudine ſuperandos curabat: eos grauiſſime ador-
tus qui cōmuni acie longius excedentes:audacius ſemet propulſandis obiecere peri
culis. Variis igitur irruptionibus laceſſiti: crebroqꝫ impetu & obliquis cōcurſibus
lacerati:tandē viriū inopia ad tantā corporis laſſitudinem peruenerunt:vt præter
communē belligerandi morem in ipſo certaminis ardore ſeſſione pauſarent. Cūqꝫ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

nec ad fugam, nec ad pugnam vis vlla ſuppeteret: dũ ſollicite ſalutis præſidia circũ⸗
ſpiciunt: oppidũ cuius paulo ante incolas fuderant: cõpoſita acie paulatim accedere
tutiſſimũ ducunt: ſubſidii loco hoſtiũ tectis vſuri. Eo igitur ſeruatis ordinibus in⸗
ceſſum emouent: procuratis qui a tergo curarẽt: hoſtẽꝫ retrogradi pellerẽt. Tanta
plærũꝫ neceſſitatis fidutia eſt. Tũc Barcho quidã promptiſſimus Suenonis miles Barchonis
ab aduerſariis vndiꝫ circũuẽtus: innumeram manũ ammirabili ſolus virtute ſuſti virtus.
nuit. Tandem obfuſis ſudore oculis pulſo clypeo ambas bipẽni manus inſerere: pro⸗
miſcue cædẽ facere: hoſtes ac ſocios iuxta/ferire: nulli propius inſtanti parcere. Quo
viſo Waldemarus cui multa ſecũ ex veteri cõuictu familiaritas erat: memoria priſcę
charitatis euectus equo ocius aduolat extremis amici rebus adeſſe cupiens. Quem
Barcho aduerſariũ ratus: relata bipenni inſtãtem appetit. Sed Waldemarus p̃repto
eo ictum ocior anteuenit. Manubrio ſolo ſcapulæ eius vehemẽter impacto ferrũ ex⸗
cidit. Vix hominẽ inter tot arma, tot hoſtes obnixius cõtranitentẽ ſeruare potuit.
Diu tandẽ obluctatum abducit: inuitũꝫ ſaluti reſtituit. Qui poſtꝗ ſe ab amiciſſimo
ſalutari captione pertrahi videt: libenter quidem eius opem excipere dixit: ſed non
ita vti hac velle vt captiuorum more clunes equi ſequendo: fœdum de ſe ſpectaculũ
faciat. verum ex parte Kanuti alii confeſtim fugam facere: pars oppido latebrã quę
rere: nonnulli per medias eius plateas erũpere: Kanutus ipſe per anguſtiſſimas vici
partes: equo vectus eripitur. Occupati qui in vicũ profugerãt: & in vnã ædiũ capti
ui tradũtur. Ad quos introgreſſo rege Helias Ripenſis antiſtes circũſpectis omni⸗
bus: hortulanũ regi æmulandũ aiebat: qui vtilibus hęrbis incremẽta cõciliat: noxiis
locum vacuefacit. Q đ dictũ ſpecie horridũ: ſiquis altius mẽte perſpiciat ſumma in
duſtria procuratũ fateatur neceſſe eſt. Abciſe enim rem, ſed copioſe diſſeruit. Cui ſi
Sueno obſecutus fuiſſet: profecto omnẽ æmuli fidutiã ſepeliſſet. Qui licet iniuria⸗
rum nomine vindictã a captis exigere potuiſſet: ad mitiorẽ tamẽ ſententiã ingenita
ſibi pietate deflexus: plæriſꝫ redimẽdi copiã fecit: alioſꝫ ſacramẽto, alios ſpõſione
in fidẽ acceptos: morte mulctare paſſus nõ eſt. Ex quibus binos dũtaxat peculiaribꝰ
flagitiis obſitos: alterũ quia tetrã latrociniis vitã egerat: alterũ ꝙ optime de ſe me⸗
rentẽ virũ per inſidias dormiẽtẽ oppreſſerat: capite pœnas ſoluere iuſſit: in neutro
belli: in vtroꝫ ſceleris negotiũ puniẽs. Cõplures ex ſuperioribus tributæ ſibi ſalutis
immemores: acceptũ ab hoſte beneficiũ repetita Kanuti militia neglexerũt: eiſꝫ pri
ſtina fides recenti charior erat. At Kanutus ab Alaburgo Liuthuſiũ petẽs: apud vi⸗
tricũ Suerconẽ exul aliquãdiu demoratꝰ eſt. Huc ſiquidẽ occiſo Magno Kanuti ma
ter cõiugio obuenit. Tũc vero laceræ Danorũ res diſiectæꝫ fuere: cũ interius ſocia
li bello flagrante: exterius piratica peſtis ingrueret. Cuius ꝓpulſandæ cauſa Sueno
toti Sclauiæ bellũ crebrius ꝗ proſperius inferebat. Neꝫ eñ tãta illi in præliis perſe
uerantia: quãtus furor, atꝫ impetus fuit. Nam cũ receptui conſulere debebat: tã aui Quomodo
de littus repetere cõſueuit: vt par fugæ reductio videretur. Neꝫ ſuorũ ei res curæ Wibergam
fuere: dũmodo prior ipſe nauigiũ rapuiſſet. Quæ regis ignauia tantam Sclauis au⸗ clauſit mœ
daciã dedit: vt crebro copias eiꝰ reuertẽtes opprimerẽt. Ipſe quoꝫ Wibergã adhuc nibus.
munimẽti expertẽ: quo tutiori ſibi receptaculo foret: terreis mœnibus clauſit: ma⸗ Suetica gẽs
gniſꝫ eã ſtipendiis inſtruxit. At Kanutus apud Suetiã primũ vitrico optatus: mox exules/prõ⸗
onuſtus haberi cœpit: ita vt pro comparandis alimentis quicquid illic prædiorum pte recipit
poſſederat vẽditaret. Neꝫ enim vlla gens exules aut prõptius recipit: aut facilius facile con⸗
reſpuit. Sed & filiꝰ Suerconis Ioannes: vt plurimũ ſtrẽnuꝰ: ita parũ facetus irriſorio temnit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

carmine:fugam eius prælíaq; retexuit: & quaſi cantilenæ ſpecie pudibūdi hoīs ve-
recūdiā laceſſiuit:vt enī hoſpitē rubore & cōtēptu perfunderet:fortunā ipſius ludi
brio laceſſere cœpit:aſperſiſq; iocis,& ignominioſo verborū genere: ignauiā ei bel-
liq; triſtes exprobrabat euētus. His Kanutus opprobriis irritatus:nauigio cōmea-
tuq; empto plurimū in auunculis & materna fiſus neceſſitudine:Poloniā profugit.
Quem illi maternæ rei nomine regni conſortionē appetere rati: cæteris in locis ad
miſſum:munimētis excipere paſſi non ſunt. Ad vltimū eū ne placida ſatis fronte cō
ſpiciūt:inſontem notantes cum propinquo charitatē deberent. Augebat hunc me-
tum recēs maioris eorum fratris depulſio. Itaq; receptus quidē:ſed nullā (vt dixi)
vrbium intrare permiſſus:ad pręfectū Saxoniæ Henricum peruehitur. Apud quē
minorē ſpe ſua fortunā expertus: Hamburgenſem antiſtitem Hartuicum accedit:
iampridem Danis iuridictioni ſuę exemptis infenſum. A quo humaniſſime habitus
belliq; tandem ſubſidia mutuatus:domeſticorū militum fidem tacita legatione per
tentat. Reſpōſum eſt omnes ad eū ociſſime trāſituros: datāq; Suenoni fidem priſti-
na mutaturos. Qua promiſſione ſecurior factus:peregrina manu Iutiam intrat. Sed
et ſuis nec humanitas Suenonis: nec obſidum charitas: nec periurii reſpectus: quo
minus ad eum ſigna referrent obſtaculo fuit. At Sueno vbi de eius aduentu cogno-
uit:virium diffidentia apud Wibergam recētibus a ſe munimētis excultā obſidionē
ferre conſtituit. Vbi ad ſuſtentandā ſumptuū neceſſitatē bona eorū qui ad Kanutū
conceſſerant:rapinis exhaurit:prædatuq; ſtipendia contrahit. At Kanutus ex pro-
ximæ pugnæ euentu:vrbem oppugnare diffiſus:formidata locorū fortuna: procul
mœnibus caſtra conſtituit: operiri volens quoad æmulus protelatis diebus alimen
torū egeſtate vexatus:aut turpiter fugā:aut temere bellū arriperet. Ea Kanuti ſpes
Suenoni victoriæ fuit. Eodem tempore Bruno quidam qui & Kanutum ipſe e Saxo
nia ſecutus fuerat: ſiue Suenonis inſtinctu corruptus: cum quo vetuſta ſibi ſocietas
erat: ſiue delati belli tædio ſatiatus impetrata vtcūq; licentia cum aliquot Ripam
ſeceſſit. Sueno vero cum rem familiarem magnis in vrbe ſumptibꝰ exhauſiſſet:neq;
trahendi diutius belli materiam circūſpiceret: audendum aliquid cum periculo ra
tus:noctu magnis itineribus tacitus ad hoſtium caſtra contēdit:eoſq; mane diuina
curantes:improuidos irrumpit. Quibus repentino metu perculſis:vt cuiq; animus
erat:aliis fugam,aliis arma capere negotiū fuit. Medius horū interfluebat riuus oc
cultis voraginibus frequēs:ſed vno dūtaxat vado meabilis:qđ Suenonianis incogni
tum,Kanuticis notū prior loci inſpectio fecerat. Exiguus idē & obſcurus olim: nūc
belli inclytus fama. Igitur qui irruperāt ignorātia loci inuias riui ꝑtes aggreſſi:p̄ci
pitatis equis īprouidi īpetus pœnas dedere. Experti periculū eminꝰ inſtāt: fundiſq;
ac iaculis ꝓuocāt cōgreſſum ꝓhibēte lacuna. Tūc Saxones oſtētādæ virtutis auidi:

Waldemarꝰ ſancti Kanuti ducis filius.

ne rebus locus officeret eqs vadū inſiliūt. Waldemarus poſtq̄ ad loci eqtabile videt
tāq̄ hoſtes trāſitu ꝓhibiturꝰ/eo fręno cōuertit:aduerſoq; cū eis equo cōcurrēs:īpa-
ctā vni lanceā ingenuo militādi more ꝑfregit. Sed cōtra ī ipſo gurgite ita quaternis
ſimul haſtis excipit:vt equꝰ in clunes cōſideret. ipſe tamē ob egregiā eqtādi peritiā
ſella pelli nequiret. Quintā inter frōtē galeāq; defixā:adacto capulo colliſam auulſit
His malis liber/arrepto equo cū paucis vadū ſupat:& ne ſecuturis anguſtias face-
ret:ꝓcul riuo ſecedit:ibiq; facta acie pugnā capeſſit. Quinetiā totā hoſtiū turbā quo
ad oīs ſociorū ꝑmeaſſet exercitꝰ:parua manu ſuſtinuit,Suenoniq; certiſſimꝰ auctor
victorię fuit. Quo opē ferēte:Kanuti ꝑtes fugā fecere. Grandē qppe ex ſuperioribus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

prȩliis metũ hauſerant eorũq; memoriam abiicere nequeuntes: ȩgris ſemper infra-
ctiſq; animis erãt. adeo eñ Ranuticorum animos res aduerſȩ corruperãt: vt maiore
fortitudinis parte defecti/perſeuerãter hoſtẽ ferre nequirẽt: nimioq; timoris captu
hebetatis animis faciles ſemp in fugã exiſterent. Saxones vero qbus agitatio milita-
ris familiarior erat/equeſtri exercitatione vſi/crebro equorũ reiectu victoribus iſul
tabãt, ita fugã moderãtes: vt eã nõ ſine ordine & regimine dirigere viderent. Prom
ptiſſimus horũ Folradus eo ꝑlio cadit, neq; captorẽ reperire quiuit, q̃q̃ obrutus prẽ
di ſe plurimũ ꝑcaret. Cȩteri interdiu male fugientes oppido nocte mãſerũt: vbi a fu
gȩ pſecutoribus intercepti, hoſpitio necant. Cõdixerãt eñ victores nemini parcere
deuictorũ: tũ Saxonũ odio: tũ quia ꝓximo bello captos & a ſe redimẽdi poteſtate do
natos: denuo hoſtes expti fuiſſẽt. Kanuto Saxonia refugio fuit. de cui⁹ fuga Ripẽſes
vti acta erat ab intermeantibus edocti, quo plus victori placerẽt cõfeſtim Brunonẽ
capiũt Suenonis in breui iudicio pſentãdũ. Quẽ Sueno oblatũ aliquãdiu familiari⁹
habuit, mox donatũ abire pmittit. Quȩ res ei apud cõterraneos ſuſpicioni primum
mox cladi atq; exitio fuit. Fuere eñ interfectorũ propinqui q crederẽt eũ pecunia a
Suenone corruptũ ſociorꝝ ſalutẽ iniquiſſimo ſubuertiſſe cõſilio: declinati belli argu
mẽto doli cõiecturã trahẽtes, neq; aliud beneficẽtiam regis, q̃ fraudis pmium extitiſ
ſe putãtes. Cui cũ de pfidia diem dixiſſent, omnẽq; accuſatiõis ſuæ vim validiſſima
eius defenſione eluſam viderẽt: inuictũ foro inſidiis occupãt. Sueno perinde ac priua
tis iã periculis liber: ad publica ꝓpulſanda animũ induxit. Locis marinis natura mu
nitis, cõplura agreſtiũ pſidia cõdidit. Bina caſtra, alterũ in Fionia, ĩ Sialãdia alterũ
ꝓpter fretũ molit, q̃ piratis timori, incolis vero receptui forẽt. Sed a Sclauis vtrũq;
cõuulſum ꝑdit. Bellũ cũ ipſis magna apud Fioniã virtute geſſit. Quorũ copias ita
cecidit: vt plȩriſq; militũ palmas ferro prȩroſas habẽtibus, media digitorũ caro cru
deſceret. Eo tempore ꝓpter incurſus qui a maritimis crebri pdonib⁹ edebant: apud
Roſkildiã wethemãno auctore piratica cœpit. cuius hæc diſciplina hi mores fuere.
Nauigia piratȩ magis idonea ſibi viſa abſq; poſſeſſoris pmiſſu aſſumẽdi poteſtatẽ ha Roſkildeñ. piratica.
bebãt: octaua acquiſitorũ parte naulũ daturi. Nauigationẽ orſuri, apud ſacerdotes
prȩteritȩ vitȩ piacula deplorabãt: eorũq; religioſa animaduerſione puniti/perinde
ac ſtatim deceſſuri, diuina altaris libamẽta ſumebãt, cũcta proſperi⁹ ceſſura rati, ſi
rite deũ añ bella placaſſent. paruo viatico ſumpto, onera & ĩpedimẽta vitabãt arma
tura ac cibo ſimpliciter cõtenti, nihilq; qđ nauigationẽ moraret amplexi. multȩ illis
vigiliȩ, multaq; pſimonia erat. Remorũ manubriis cõſidẽdo innixi ſomnũ carpebãt.
Quoties ꝓpter littora illis nauigatio erat: eadẽ ante ſpeculatorib⁹ pluſtrãda mãda-
bãt ne qd ĩcõpertũ forte vel ĩprouiſum occurreret. Inſulas ad quas vẽto afflarent pe
tebãt: miſſis q loca ꝓcellis auerſa percurrerẽt: q̃ pegrina claſſis trãquillis ſoleat por
tub⁹ delectari. Crebrũ eis cũ hoſte certamẽ: ſed vbiq; facilis, ac pene ĩcruenta victo-
ria fuit. Prȩdã ex ȩquo ptiebãtur: nec maior gubernatoris portio q̃ priuati remigis
erat. Chriſtianos quos expugnata claſſe captiuos reperãt: amictu donatos ad ꝓpria
dimittebãt. tãta eis ĩ cõterraneos hũanitas erat. octogenas & binas piraticas puppes
varie & viciſſim cœpe, nunq̃ ipi claſſẽ vigĩti duab⁹ frequẽtiorẽ hñtes. Stipẽdiis de-
fecti ĩpẽſas a ciuib⁹ cõtrahebãt pmii loco pdȩ dimidiũ recepturis. Hic piraticȩ cul-
tus vt dixi Roſkildiȩ cœpt⁹: ab vrbis gremio etiã ad agreſtes manauit, ab oĩ ferme
Sialãdiȩ pte ſubſidia mutuatus. Eñuero anguſtus primũ ac tenuis magna breui in-
crementa contraxit. Sed neq; ante redditã terris pacem vlla ex parte remiſſior fuit.

ſ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Friſia minor ſpectat ad Daciam

De ſitu Friſię.

Cõmendat Friſiam.

Interea Kanutus Friſiam minorem quę & ipſa Danicarum eſt partium cum paucis
exilii comitibus petit. Diues agri prouincia eſt pecoribus opulens. Cæterum confi-
nis occeano patet humilis, ita vt eius interdũ ęſtibus eluatur. Qui ne irrũpant: val-
lo littus omne pręcingitur: qđ ſi forte perfregerint: inundãt campos: vicos & ſata
demergunt. Neqꝫ enim illic locus natura alius alio editior exſtat. Plęrunqꝫ agros ab
imo conuulſos alio loci traiiciunt, locum eorum occupante lacuna, in quorum con-
ſederint præſidiis poſſidendos. Inundationem comitatur feracitas. Gramine tellus
exuberat: torrefacta in ſalem gleba decoquitur. Hyeme continuo celatur ęſtu, ſtagni
ſpeciem prębentibus campis: vnde & in qua rerum parte locanda fuerit: pene ambi-
guum natura fecit: cum alia anni parte nauigationis patiens / alia aratri capax exi-
ſtat. Incolę eius natura feroces, corporibus agiles, anxiam & grauem armaturã con
temnunt / ancilibus vtunť, miſſilibus dimicant. Agros ſcrobibus cingunt, ſaltus con
tulis edũt. Penates in editum ſubiecto glebarum aceruo prouehũt. Hos a Friſonum
gente conditos nominis & linguæ ſocietas teſtimonio eſt. Quibus nouas quærenti-
bus ſedes, ea forte tellus obuenit. Quã paluſtrẽ primum ac humidam longo duraue
re cultu. Adminiſtratio deinde prouincię ſub noſtris regibus eſſe cœpit. A qua Ka-
nutus cũ forte pręſidium implorasſet: prompto omniũ fauore ſuſcipitur, pollicitus
ſe eis aliquid de conſuetæ penſionis onere laxaturum. Auidi promiſſionis Friſi in-
tuitu exilis ꝓmii, immani ſe negotio onerant. Ac primum mœnia propter Mildam
fluuium: quis eum recipiant condunt. Tantulo ſtipendio ingens militia ſtetit. Sue-
no reditus eius opinione accepta / Iutis in equitatum digeſtis a Sialandis & Scanis
claſſem adciſcit. Ex qua non nullas naues Sleſuici ſubductas ad Eidoram vſqꝫ ſolo te
nus pertrahendas curauit, ne ea pars hoſtibus elapſui foret. Quæ res ei impendio
magis q̃ vſui fuit. Inde cum copiis ad recens oppidum pergit. Id inter paludes am-
nemqꝫ ſitum natura q̃ opere munitius erat. A latere ei Milda fluuius fuit anguſtis
alueis, ſed placide manantibus aquis. Quod quia rex ob anguſtias exercitu circum-
uenire non poterat: locis ex copia idoneis caſtra defigit. Deinde cæſis virgultis quę
nemus proximũ offerebat ad peragrãdas paludes conſtramenta fieri iubet: quibus
cum opportunum foret: velut pontibus vterentur. Interea quidam ex Friſica iuuẽ-
tute, ſiue morę impatientes: ſiue vegetioribus animis virtutis iactãdę cupidi: pro-
uocandi gratia / riuum qui inter caſtra medius erat conſueta arte tranſiliunt, va-
gumqꝫ eminus hoſtem inceſſunt. Nec laceſſentibus obuii defuerunt. Complures ex
vtroqꝫ agmine huic ſe certamini ingerunt, ſuorum quiqꝫ pericula propulſuri neu-
tris communis fortunæ negotium patienter inſpectare valentibus. Itaqꝫ paulatim
creſcente pugna, adeo omnium huc animi confluxerunt: vt ex eo belli pręſultu / to-
tius victoriæ ſumma pẽdere videretur. Quo viſo filius Thorſtani Petrus omnium
regis archanorũ particeps: non ignarus Friſicę temeritatis: cõfeſtim armari exerci
tũ, pręſtolariqꝫ caſtris paratum iubet. Huius rei inſcii Friſones tota amnẽ manu re-
pente tranſuolant: rati ſine paratu regem in caſtris eſſe. Ita audacius q̃ prudentius
omnis eorũ irrupit exercitus: inopinatum hoſtem opprimere auidus. Sed Suenonia
nis non ſegnius occurſantibus: ad notas ſibi refugere paludes. Quas mox equites fa
ctorũ a ſe pontiũ ſtramẽtis vſi facile ſuperãt: tranſlatiqꝫ fugã acerrime perſequunť.
Aliud quoqꝫ ferro ſibi cõpendiũ ſtruunt. Nã tãta in fugiẽtes ſtrages exercita eſt: vt
conſtratis cadaueribus amnis mox a victoribus permeari potuerit. Fuſis friſonibus
Kanutus cum paucis exilii ſociis eques ęlabitur. Reliquis fugę expertibus oppidum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

receptui fuit. Cui Sueno Kanutum ineſſe ratus: obſeſſos q̃ poterat infenſus aggredi
tur: ſperans obtentione eius totius belli finem futurum. Sautios integris mutat: feſ
ſis requietos ſuccedere iubet: diurno prelio nocturnũ ſociat: omniq; inſtantia curat
ne laſſis quies remedio fiat. Addebat obſeſſis animũ recens captiuorum occiſio: nec Obſeſſio
cuiq̃ a victore toties leſo venia ſperabatur. Cõtra rex ſi pugnã remitteret: neq; mox dura.
oppido potiretur: Freſos auxilio obſeſſis futuros timebat, ideoq; perſeuerãtiore prę
lio opus ducebat. Sic metus vtrinq; pugnandi pertinaciam fecerat. Nec interdiu di
micaſſe contenti: noctem quoq; bello contribuunt. Tunc vero anceps pręlium erat.
Cum forte Waldemarus clamore cominus orto Freſos inſtare ratus: in partem qua Waldemari
ſtrepitus exaudiebatur cum ſignis accurrit, ſocioſq; ꝑq̃ ſtrenue repugnantes erro erratum.
re noctis eluſus oppreſſit. Ita fortiſſimi animi dux temporis habitu circũuentus qui
bus opem ferre decreuerat: cladem atq; exitiũ irrogauit. Oppidani aſſiduis plagis
& continua laſſitudine exhauſti, nullumq; pugnę ſupplementũ habentes, cũ nec vi-
res nec vulnera vllo momenti ſpatio recreare quiuiſſent, deſperatis rebus dedidere
ſe regi. Cuius fidem atq; clementiam: vltra ac rati fuerant: experti ſunt. Tum vero
rex & in Plogo qui Ericũ occiderat: ſingulare pietatis ſpecimen dedit. Neq; em̃ a pa Plogo pcit
tris interfectore pœnas exigere voluit: plus deditionis moribus: q̃ vltionis aculeis rex.
debiturus. Cęteros quoq; nec morte nec captione mulctatos abſq; redẽptione dimit
tit: præfatus ſe eorũ obſequia ac odia iuxta ęſtimaturũ. Nihil em̃ iis proſpere ceſſu-
rum qui toties mobili fide & ſacramẽto fuiſſent. Dimiſſi cũ duce exilium amplectun
tur. Id em̃ gratiæ apud ſuos Kanutus habebat: vt nulli vnq̃ fortuna eius faſtidio eſ-
ſet. At Freſones mulctę nomine duo milia librarũ regi cũ obſidibus pendũt. Poſt hęc
ſiue rubore fugę ſiue naturę ſtoliditate cõpuncti Waldemarũ obſecrant/precetur re
gẽ bellum cũ eis hac lege iteret: vt victor ęquã priori ſummã recipiat, victus ex vete
ri penſione quantũ Kanutus ſpoponderat remittat. Ille p̄cantium temeritatẽ incer-
toſq; pugnę euentus ſolertius ęſtimans, extremę demẽtię voces conſilii ſui ſalubrita
te cohibuit, ꝑq̃ ſtultũ affirmando victos a victore noxias belli conditiones expete-
re. Interea Kanutus apud Germaniã Fridericũ Romano recenter imperio functum Kanutꝰ ad
auxilii imploratione ſollicitat: promittens ſe patriæ procuratione in eius beneficio imperatorẽ
repoſiturũ. Imperator cui & ſumma naturę calliditas: & maxima proferẽdi imperii confugit.
cupiditas eſſet: tantũ alieni ĩ ditionẽ ſuã redigere auidus: Suenonẽ veteris amicitiæ Friderici
& cõmilitii monitũ promiſſo honoris incremento ad colloquendũ ſibi ſimulatione fraus.
charitatis inuitat: eximiã ſibi viſendi eius cupidinẽ inceſſiſſe ſignificãs: ſed Romanę
maieſtatis amplitudinẽ quo minus eũ accedat obſiſtere. Quippe Sueno adoleſcentię Sueno olim
tẽpore militaris rei perdiſcẽdę gratia: Conradi Cæſaris clientelã ingreſſus: cũ Fri- de familia
derico: adhuc priuatę fortunę: quẽ & ætate & ĩgenio ęquabat: diu ſodalitatis officia Cõradi im
geſſerat. Itaq; nõ ꝙ fallaciſſimi hominis cõmẽtis crederet: aut æmulo aſylũ demere peratoris.
vellet: ſed vt ſola ſe germanis fama cognitũ etiam ſpectandũ ſubiiceret: pręſentemq;
famę ſuæ miratoribus exhiberet: cultiore pompa inſtructus mandatum exequitur.
Nec parũ glorię apud curiã magnificẽtia clientelę & apparatus oſtentatione cõtra
xit, totiuſq; ĩ ſe germanię oculos ob virtutis ammirationẽ cõuertit. Merſburgũ op-
pidũ theutonicę nobilitatis frequẽtia cõpletũ ĩgreſſus/ab ĩpatore primũ venerãter
hitus: mox vario accuſatiõis genere vexatus: diſparẽ ꝓmiſſis fidẽ exptus eſt. Cui de
mũ cõditiões huiuſcemodi ꝓferunt: vt ĩperatoris ipſe: eiꝰ vero Kanutꝰ renũtiata re
gni affectatiõe militẽ ageret: bñficii iure Sialãdiã receptꝰ. Alioqui: ĩpatoris vires

Kanuto obtentui fore / expeditamqꝫ cum eo manum in Daniam eſſe mittendam quę
vel Suenonis pręcurreret reditum: vel confeſtim impugnaret aduentum. Sueno in
re tam anxia: aut periclitandum ſibi: aut parendum fore cognoſcens: ſimulata aſſen-
ſione: paterna bona quibus in Sialandia abundabat: tanq̃ peculiaria a conditionis te-
nore ſublegit / ne violandę pactionis omnis domi deeſſet occaſio. Quod quia germa-
nico iuri familiare erat: admiſſu facile fuit. In hoc Kanutus pacti parum credulus
Waldemarum qui cum Suenone aderat: ſponſorem efflagitat: fidem eius integrita-
temqꝫ tutiſſimum rerum ſuarum pignus exiſtimans. Neqꝫ enim alium ex regio co-
mitatu pari conſtantia pro capite ſuo excubiturum putauit. Ille Suenonianę perfi-
dię cōſcius cum vanam ac lubricam compoſitionis fidem aduerteret: ne alienam in
ſe labem recidere pateretur: ſponſionem pertinacius abnuit. Tandem rege compel-
lente, vix atqꝫ ęgre vadimonium dixit: pręfatus ſe ſi Sueno pactum perrūperet: Ka-
nuti partibus acceſſurum: probata vtrinqꝫ conditione diſceſſum eſt. Reuerſus ī re-
gnum Sueno: deqꝫ æmulo comitem nactus: remiſſis e veſtigio literis: fidem Cæſaris
aperta fraudis exprobratione damnauit, initaſqꝫ cum eo pactiones obſequii negatio

Nemo re-
gū Daniæ
Cæſari ho-
magiū pręſtitit.

ne ſubuertit, in eas ſe conditiones fallaciter adductum, affirmans, in quas Danicorū
adhuc regum nemo conceſſerit. Præterea Kanuto iuſta petenti, prouinciali dunta-
xat amminiſtratione conceſſa: regios penates a cætera ſe conditione ſecreuiſſe dice-
bat: fraudatus pacto Kanutus: vadem ſollicitat. Qui cum regem deſerere: vel ſpon-
ſionem corrumpere, ęque fœdum putaret: vtrobiqꝫ famę periculum contemplatus:
mutare pactum: q̃ euertere maluit, ſtatuens vt cum rex Sialandiam commeatui ſuo
neceſſariam duceret: aliud pro ea Kanuto ſtipendium aſſignaret: nec fructu par-
cius: nec ſpatio contractius: nec honore defectius. Aſſenſus conditioni rex: triperti-
tam Kanuto pręfecturam conſtituit: eiqꝫ in Iutia, Sialandia / ac Scania, peculiare be-
neficium tradit: intercisam loco dominationem minus ſolidæ poteſtatis geſturam
exiſtimans: Huius rei Kanutus Waldemarum denuo prędem expoſcit. Quem velut
antea repugnantem Sueno condendi fœderis auidus: ſponſionem iterare coegit: ne-
gans ſi pacto obuiam iſſet: eius Kanutive defectionem ęgre laturum. Hoc fretus pi-

Sueno ī ſu-
perbiam
lapſus ritū
Alemānoꝝ
ęmulatꝰ eſt

gnore Kanutus: cupide conditionibus fruitur. Igitur Sueno perinde ac bellorū me-
tu ſolutus in ſuperbiam lapſus: patrios mores ꝙ parum ſibi viderentur exculti, tan-
q̃ agreſtes & inconditos: petita a finitimis vrbanitate mutauit, ſpretoqꝫ Danico
ritu germanicum æmulatus eſt. Nam & cultum ſaxonicum ſumpſit / & ne eo inui-
dioſius vteretur: militum ſtudia ad ſimilem veſtis vſum adduxit: ruſtici moris tę-
dio comptioris famulitii grege, palatium inſtruens. Quinetiam epulandi ruſticita-
te depulſa: externas menſis comitates adciuit. commeſſationumqꝫ ritus cultiore mi-
niſterio gerendos inſtituit. Nec ſolum cultum nouauit: ſed etiam edendi bibendiqꝫ
facetias tradidit. Idem ſtudii in nouanda clientela, aſciſcēdiſqꝫ ſatellitibus geſſit. Ho-
nores quippe nobilibus demptos: hiſtrionibus deferebat, magniſqꝫ & illuſtribus vi-
ris a latere ſuo ſepoſitis: in eorum locum turpium & effœminatorum familiam
ſubrogabat: vt abiectu maiorum, minorumqꝫ prouectu: prorſus eximias potentiæ

Suenonis
auaritia.

ſuæ vires oſtenderet: ditatiqꝫ fortunam ſuam beneficio regis, non generis im-
putarent. Nec inſolentiæ eius auaritia defuit. Siquidem lucroſa ſibi illorum
fata, quorum bona auxiſſet conſtituit, pupillorumqꝫ parentibus e mortuis expi-
lator euaſit. Neqꝫ nephas duxit eorum liberos ægeſtati ſubigere: quorum ope-
ra / regni opes ipſe ſuſceperit. Ipſos quoqꝫ milites prius a ſe locupletatos, ad vilem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

paupertatis ſtatum beneficii ſui pœnitentia adductus reiecit. Quinetiam ingentis
clientelę voracitate compulſus prouincialia miniſteria, impenſaſqꝫ ab agreſtibus: ar=
ctius exigere cœpit. Itaqꝫ dum militum luxui conſulit: plębis fauorem amittit. Præ=
terea controuerſiarũ iura eatenus ſacramenti religione ſubnixa ad palęſtras & pal=
mas athleticas relegauit, iudiciumqꝫ rationis ſpeculationi debitum, in ſola corporũ
exercitatione conſtituit. Et ne quid faſtui deeſſet in communibus ſuggeſtis concio=
nari faſtigio ſuo indignum ducebat. Quãobrem ęqua vulgarium alloquia contẽnen
do / editioribus locis occupatis: ſuppoſitę plębi ſuperne ius dicere conſueuit. Crebræ
quoqꝫ ei cum Lundenſi pontifice ſimultates maiore fructu ꝗ iactura fuere. Ea tempe
ſtate Karolo Hallandiæ præſide prouinciam egreſſo: coniugem eius ſororemqꝫ vi= Raptus.
duã Suerconis filius Ioannes excellentis earum pulchritudinis opinione corruptus
ad libidinis cõmercium raptas in Suetiam vſqꝫ deuexit. Quibus tam contumelioſe
vſus proditur: vt eas in ſtupri vices noctibus euocaret alternis: ĩgenuę pudicitię fœ
minas, obſcœniſſima fœditate proculcans: neqꝫ aut huius matronalem thorum, aut
illius cęlibem caſtimoniam: quo minus voluptatum ſuarum ignibus indulgeret re=
ueritus. Ad vltimum patrię & populo tantę temeritatis facinus exſecrante: vtranqꝫ
remiſit. Quod flagitium Sueno perinde ac cõmune probrum in omne Sueonum re=
gnum vlciſci ſtatuit: publicum ruborem communibus armis ſubmouendum exiſti=
mans. Sed nuptiarum apparatu pręuentus: quippe Saxonum Satrapę Conradi filiã
nuper deſponſam vxorem ducturus erat propior priuatę copulę: ꝗ publicę vindictę
militiam retentabat. per hanc Sueonem in peregrinos ritus adductum falſa plæbis
opinio referebat, eiuſqꝫ ſuper conſuetudinum nouitate conſilium accuſabat. Per ea=
dem tempora Nicolaus vrbis Romæ cardinalis Britãnicum permenſus oceanum:
Noruagiam Lundenſium adhuc ditioni parentẽ immunitate conceſſa, maximi pon Hic habuit
tificatus titulis inſigniuit. Quod in Suetia quoqꝫ legationis poteſtate peragere cu= Noruagia
piens: Sueonibus & Gothis de vrbe, & perſona tanto muneri idonea concordare ne Archiepi=
queuntibus: certamini decus negauit, rudemqꝫ adhuc religionis barbariẽ ſummo ſcopum.
ſacrorum honore dignatus non eſt. Verum inſpecto temporis habitu cum per ocea
num reuerti hibernę nauigationis metu in periculis duceret: Daniam reditui ſuo
percommodam arbitratus, offenſam eius ex Noruagię promotione contractam be
neficii deliniamento ſedare conſtituit. Eſkillum igitur mãdatis aggreſſus / plus no=
uę dignitatis ꝗ veteris amiſerit: recepturum promittit: definiens ſe ereptę Norua
gię damna / Suetici primatus munere penſaturum. Rapuit promiſſum Eſkillus cupi
deqꝫ legati copiam flagitat. Qui veniens apud ipſum futurũ Suetici ſacerdotii in= De prima=
ſigne depoſuit. Dandum ei ĩ quem concors Sueonum Gothorumqꝫ ſuffragium cõ= tu Archi=
ueniſſet. Statuit quoqꝫ vt quicunqꝫ maximi Sueonum pontifices creandi eſſent. pal= epiſcopi
lio a curia dato: per Lundenſem inſignirentur antiſtitem, eamqꝫ ſedẽ perpetuo ve= Lundenſis.
rerentur obſequio. In hoc priuilegio dato confirmationem a curia adciſcẽdam pro=
mittit. Quod effectu perfacile fuit. Siquidẽ Romã reuerſus: decedente Eugenio ma
ximus pontifex ſubrogatus eſt, peregitqꝫ publicę religionis pręſul qđ priuatæ lega=
tionis miniſter annuerat. Qui mox vſurpatione poſterorum firmatus: ſub hoc vſqꝫ
tempus, antiqui tenoris obſeruatione perfruitur. His peractis Nicolaus nondũ Da
nia egreſſus: Suenonem Suetica meditabundum bella Romana induſtria a propoſi= Conſilium
to reuocare conatus: locorum difficilium, inopis regni infructuoſæ victoriæ ha= Nicolai le=
bitum prætendebat. Siquidem eius militię negocium ingens: fructus exiguos fore: gati.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

priuſq; ei cum vaſtis,& immanibus ſcopulis:q̃ cum hoſte certandum. Quo victo ni
hil præter ignobilem prædam,& ſordida ſpolia victoribus occupandum. Poſtremo
cum Stolidam regis perſeuerantiam conſilii ſui ſapientia ſuperare nequiret : iner-
Similitudo araneæ.
tiam eius facetiſſime cauillatus eſt.Nam araneam eum æmulari dicebat/ quæ tela-
rum figmentis cum diſcrimine vitæ:& viſcerum ſuorum egeſtione conſertis : quid
niſi Scarrabeos putres & vilia prenderet animalia?Cuius exempli euidentia araneę
regem : militiam telæ : victoriam venatui conferebat . Ita auidum ducem exiguæ
rei cupiditate ſeipſum viribus exinanientem inutili bello delectari monſtrabat. Cu
ius Sueno dignitatem potius q̃ monitum veneratus , abeuntemq; eum ad regni fi-
nes vſq; commeatibus proſecutus : deſtinati olim belli ſtudium animo reuocauit:
quippe quem magis potiendę Suetię cupido:q̃ aut iniuriæ dolor:aut pudoris irrita
mentum accenderat.Maximam ſiquidem inuadendę eius opportunitatem/tum ob
ſenium imbelliamq; Suerconis:tum ob factiones inter eundem & plæbem recenter
ortas:nam Ioannem agreſtes cõcionantem occiderãt:arbitrabatur . Spe quoq; tam
rata victoriam complectebatur,vt ante militiæ exordiũ inter milites ſuos Suetica-
rum iura prouinciarum : tanq̃ belli præmia partiretur . Duo quoq; ex proceribus
eius ad opinionem vnius Sueticę virginis libidinis æmulatione correpti:magnis in
ter ſe iurgiis diſſidere cœperunt . Cuius nuptias rex in beneficio ſuo reponere par
æſtimans:capta Suetia fortiori connubium pollicetur.Quo promiſſo libidinis ęmu
lis magnum virtutis certamen ingeſſit. Tanta apud Danos fruendæ Suetiæ fidutia
fuit.Interea Suerco belli metu crebras ad eum de pace legationes direxit:ſed nullis
conditionibus ad eam impetrandam aſſurgere valuit.Igitur fruſtra fatigari ſe vi-
dens:non ſe pręlio offerre:non arma:nõ expeditionem parare:ſed ignotos locorum
receſſus quærere,ſummamq; belli Sueonibus credere. Vt autem Sueno difficillimo
rum itinerum euitaret anfractus:inſtrumentum belli hyemis expectatione ſuſpen-
Hyeme bellat̃ i Suetiã
dit:ab aſtrictis glacie paludibus profectionis compẽdium petiturus . Hyberni itaq;
temporis beneficium nactus:expeditiora legit itinera , rapiniſq; & incendio Finniã
prædabundus aggreditur. Occurrunt indigenę ſupplices , patriam ſeq; dedentes:
nec ſic ſe ſubtraxiſſe contenti:etiam commeatibus prębitis:hoſpitalitatis eum obſe-
quiis proſequuntur.Poſt hæc Werendiam intrat. Vbi ab incolis neq; Marte neq; de
ditione exceptus:flammis omnia ferroq; peruadit:viris ac fœminis paſſim ſolitudi
num inacceſſa petentibus . Sed & pręaltę niuium moles totis ferme campis inceſſe-
Horrendũ frigus.
rant:frigoriſq; tanta vis erat:vt vberibus admoti infantes , algore hebetatis mem-
bris inter ipſa lactis alimenta decederent,matreſq; ſimili fato propinquę,extincta pi
gnora moribundis complexibus attrectarent . Dani quoq; eadem aeris inclementia
afflicti:non in caſtris noctes exigere/non militares excubias obſeruare:pars foco ſi-
bi pars tecto conſulere,aeris non armorum ſęuitiam in metu reponere , cuncti plus
cœlum q̃ hoſtem cauere. Werendenſes autẽ quo ad regis gratiã paciſcerẽtur,iter in
tercipere cupientes:cęſis minoribus truncarũ arborũ coaugmentis fauciũ quas per
meaturus eſſet:anguſta pręcludunt. Tantis ſiquidem circũiacentium rupiũ anfra-
Calliditas Sueonũ in cędendis ſiluis.
ctibus claudebantur:vt abſq; ingenti diſpendio a latere pręteriri nequirent . Quo-
rum auſu rex inter cœnitandum accepto/morę omnis impatiens / diſcuſſis menſis,
equum inuolat:militibuſq; adeſſe iuſſis,ad rupem concitus fertur , indigne ferens
cœptorum ſuorum curſum vilibus agreſtium obſtaculis retardari. Rogatus a Ni-
colao quodam iræ parcere , incertamq; admodum rem curioſius explorare inter-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ꝑellanti ſe vxoratum quemq; timidiſſimum eſſe reſpondit, ad eius nuptias alludens qui ducta coniuge poſtridie militiam ingreſſus fuerat. Ille ob contumelioſam monitorum ſuorum repulſam ira percitus: facturum ſe breui qđ Sueno non audeat ſubintexuit: exprobratãq; ſibi ignominiam, inuicem in eum reiecto meticuloſitatis opprobrio vindicauit. Quæ vox ab iracundia profecta celerem ipſius obitum ominata eſt.

Vxoratum timidiſſimum foris eſſe.

Vbi vẽtum ad fauces: delapſi equis milites, q̃q̃ tenui armatura eſſent/ꝙ eis feſtinationis ardor periculorum contemptum ingeſſerat: arboream ſtruem oppugnare cœperunt: indigenis qui ad eam defendẽdam conuenerant/ingenti pacem clamore poſcẽtibus. Tunc Nicolaus acceptam a rege contumeliam conſpicuę probitatis operibus demere cupidus, ne magis vxorius q̃ ſtrenuus videretur: dum conſerta truncorũ robora obſtinato ad pericula gradu ſuperare conat̃: ab agreſtibus e ſtrue tanq̃ ex muro ꝓpugnãtibꝰ caput haſta traiectus opprimit̃. Similis aliorũ conatꝰ ſaxis ſudibuſq; repellit̃.

Nicolai facinus.

Sueno ꝓpinquitate noctis, impetuſq; p̃properi pœnitẽtia reuocatꝰ: ſigno receptui dato ꝓpter aggerẽ caſtra cõſtituit: luce poſtera maiore vi ac paratu præliũ exequuturus. Verũ hoſtibus noctu ſibi diffugio conſulentibus, mane vacuũ propugnatoribus iter nullo negocio ſuperauit. Werendos deinde reſiſtendi fidutia defectos: in fidem accepit.

Suenonis ſucceſſus.

Igitur cum plęraq; ſibi ex voluntate reſpondere cognoſceret: fœlicibus fortunæ experimentis euectus: ĩ omnem ſe Suetiam effundere ſtatuit. Sed nimietas frigoris equorumq; ex aſperitate itinerum inopiaq; pabuli coorta debilitas proceſſum negabant. Tunc qui ex equitibus ad pedites redacti fuerant: commilitonum equos ſuis oneribus inſtrauere: eoſq; prę ſe onuſtos agentes ignaro rege domum dilabebantur. Qui tandem furtiuum militiæ diſceſſum expertus: clandeſtinam eius elapſionem data reuertendi licentia pręcurrit, ſtatimq; compendiaria ad Scanicam via curſum reflexit. Igitur Karolus cum Kanuto fratre receptorum obſidum fidutia ſpem liberæ tutæq; reuerſionis pręſumens, cum Hallandiæ propemodum confiniis acceſſiſſet a Finnenſibus inſidias hoſpitalitate tegẽtibus conuiuio exceptus: maiorem noctis partem commeſſationibus extraxit. Temulentia grauis in horreum annona vacuum, pariter ſe & comites ſobrietate exutos cubitum recepit.

Finneñ. dolus.

Quibus altiore ſomno ſpirantibus: Finnẽſes foris valuas obiicibus obſerantes: igni ſparſere tectum. Iamq; maior eius cõflagrauerat pars: priuſq; ædes in cinerem prope collapſa fuerat: q̃ preſſos mero ſenſus vis ardoris expũgeret. Poſtremo propiore flammarum feruore correpti: dum nudi valuis erumpere geſtiunt: forinſecus eas obcluſas cognoſcunt. Vrgebat intus incendium: foris hoſtis vetabat egreſſum. Sed præſens pœna ſequentis metum leuabat, inſtantiſq; mali periculum futuro triſtius ducebatur. Quo euenit vt Dani ferro q̃ flammis opprimi præoptantes: validius conniſi præiecta foribus clauſtra conuellerent: vtq; vnum periculorum effugerent: in aliud ruere non dubitarent. Egregiæ indolis pueri quos ſibi in clientelam Karolus reſpectu propinquitatis adciuerat: abſq; ætatis miſeratione ſub Nicę amnis glaciem nudatis corporibus barbarorum ludibrio merſi in eodem alueo fatũ ac tumulum recepere. Ita paucorum agreſtium fraude maximę expeditionis labor exinanitus eſt. Interiecto tempore, plębs Scanica a principibus diffidens, concione lecta in Arnam vallem armata ſucceſſit. Quoties enim in ea prouincia intolerabilia vulgi onera ducebãtur: publica vi iniuriis occurrebatur. Adeo cũ intolerabilis plæbis ſeruitus ducit̃ publicis armis libertas expetitur. Veritus ergo rex ne is tumultus ad grauiores regni motus progrederetur, coercendi eius gratia

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ad Scaniam e Syalandia traiiciens:militaris manus fiducia agreſtium concionẽ ac-
ceſſit.Inermis ipſe equitibus vtebatur armatis:vt vim metuere potius q̃ ſtruere vi
deretur.Cedente de induſtria vulgo coronam ingreſſus:multis & grauibus queri-
moniis exceptus eſt:ſed obſtrepẽte multitudinis clamore,defenſionis poteſtatem di
cendive copiam impetrare nequiuit,flagitandi ſilentii gratia dextram vulgo obten
dens crebros lapidum iactus excepit.Adeo conſternationis furor in contemptũ ma

Tokonis in dicẽdo fœlicitas.

ieſtatis exarſerat.Tũc Toko matre Sygne ortus,vir natu & facũdia , iuxta nobilis,
primaq; regis amicitia prȩditus:in medium vulgi ſi proripit,obtentaq; omnium ta
citurnitate:imperitum concionis fragorem.doctȩ vocis auctoritate compreſſit . ita
ſuã temperans actionem:vt & præfectorum partes diſſimulãter protegeret/& ma-
nifeſtum patrocinium impertiret.Reuerſis ad propria agreſtibus:Rex tantȩ contu
meliȩ deformitatem ſumma indignationis moleſtia proſecutus:complures Scaniæ
vicos exuſſit,eamq; ferme totam perinde ac maieſtatis ream : rapinæ ſubiecit.Ipſos
conſternationis auctores ſpiritu:vel bonis priuauit:factioſos paupertate aut morte

Contra innocẽtem ſȩuit.

mulctandos iudicans.Nec Tokonem cuius ſalutari eloquio vſus fuerat:tametſi lin-
guæ eius beneficio vulgi iram vitaſſet mulctȩ expertem reliquit:plȩbem aduerſum
ſe occulto eius conſilio concitatam affirmans.Ita ſȩuiſſimis iracundiȩ furiis prouo-
catus:odia ac familiaritates iuxta penſabat.Ea Suenonis irruptio Kanuto nouanda

Occultum dei iudiciũ timendum

rum rerum ſpem fidutiamq; reſtituit.Sed hunc auſum prȩcipue Suenonis ac Wal-
demari concordia caſtigabat.Nam quantum regis odium:tantam ducis apud om-
nes gratiam intuebatur,alteriuſq; flagitia:alterius virtute redimi denotabat.Arbi

De conſideratiõe Waldemari & Kanuti.

tri quoq; Kanuti prius ſodalem regi q̃ ocium eripiẽdum rati,eius cum Waldemaro
concordiam connubii affinitate componendam duxerunt . Cuius efficiendi gratia
vterinã Kanuti ſororem Sophiam : apud Waldemarum eximia pulchritudinis lau-
de de induſtria proſequebantur.Sed Waldemarus quo minus ad hãc copulam intẽ-
deret:inopiam virginis obſtare dicebat.ꝙ patre Ruteno procreata:nullorũ in Da-
nia bonorũ hȩres exiſteret.Qq̃ em̃ ſuaſoribus tacite pareret: plus ſe tamen pauper
tatem puellȩ fugere,q̃ ſpeciem ammirari fingebat.Igitur a Kanuto totius patrimo-
nii ſui parte tertia ſpõſalium loco promiſſa:puellam deſpondit,eamq; matronȩ cui-
dam Hotildȩ ad vſq; maturam thoro ȩtatem educandã cõmittit. Quãobrem negle
ctum ſanguinis vinculum:ac diu funeſtis odiis laceratum:tanta animorum integri
tate refectum eſt:vt nulla veterũ inimicitiarũ macula quas vel ipſi vel eorum parẽ-
tes geſſiſſent:nouȩ ſocietatis habitum:infuſcaret.Quorũ amicitia quo inuicem pu-
rior:hoc regi ſuſpectior extitit.Sed eos & tacite cauit:& palam offendere metuit:ꝙ
maximam a ſe virium partem cum Waldemaro migraſſe cognoſceret: cuius fortu-
nȩ ſuam incumbere non dubitaſſet.Itaq; licet amborum fidem notaret,ſuſpitionem
tñ ne odium proderet obſcurauit.Illi regiȩ diſſimulationis haud inſcii: accepta cõ-
meandi licentia:quaſi bona ſua apud Suetiam inuiſitaturi:regem eius Suerconẽ ac-
cedunt . Re autem vera Kanuto Suerconis filiæ poſtulandæ negocium fuit . Quo-

Suerco filiã cum regno deſpondet Kanuto.

rum prȩſentiam Suerco tanta affectione amplexatus eſt:vt prȩteritis liberis futurȩ
affinitatis ſpe hȩredès eos nuncupare proponeret.Quod votum ei ſiue filiorum in-
ertia:ſiue excellentis proci nobilitas inſeminabat.Reuerſi itaq; hoc inuiſiores regi:
quo hoſti concordia iunctiores fuere.Kanuto deinde in Iutiam digreſſo/ Waldema-
ro vero Ringſtadium inuiſente : Sueno poſt eum contentius pergit : conuentumq;
diu perfidiȩ & ꝑditionis probris euerberat,negãti confictas a ſe literas tradit tanq̃

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ab amicis porrectas:ſed titulo de induſtria vacantes:quæ eius ac Kanuti initam cū
Suercone concordiam nuntiarent. Quo cōmento Waldemarus/q̄q̄ irę parciſſimus
eſſet ſupra modum accenſus: linguā nimio indignationis hauſtu repletā in contu=
meliam arguentis effundere nō dubitauit:ꝑfidiæ quoqꝫ in eū exprobratiōe reiecta/
non iam redargutiōe/ſed cōuitio agebat.egregios operū ſuorū labores nugaci mē=
daciorum obiectu penſari vociferans. Adeoqꝫ regem reſpōſi ſui libertate permoue=
rat:vt tentus ab eo eſſet: niſi milites operam ſuam in eius captionē negaſſent. quo=
rum fauor impenſius ipſum q̄ regem excoleret. Quā iniuriam poſtea apud Iutiam
querimonia proſecutus:graues regi inimicitias peperit. Inde cū Kanuto magna to
tius Iutię claſſe in Sialandiā receſſit,non ꝙ bellum regi inferre ꝓponeret ſed vt no=
uis cōditionibus tutiorem eius circa ſe fidem efficeret. Quo apud Sundby mariti=
mum vicū cum armatis obuio:diali colloquio de cōcordia actum. Compoſita pace/
rex cōcubia nocte Roſkildiam reuertit. Interea Sclauorum expeditio ad orientales
Sialandię partes inuſitatę multitudinis claſſe nuntiatur ingreſſa. Qui quoniā rus
ante vaſtarent,cuncta prędæ vacua prætergreſſi inopinatam aggredi Roſkildiam
ſtatuūt. Igitur ne fumi indicio proderētur:incendio penitus abſtinebāt. Accedebat
eorum audacię ꝙ ex ſpeculatoribus ocioſam vrbem regemqꝫ procul ex ea ꝑfectum
acceꝑrant. Quo nuntio inſtructi intacto rure eam cōtentius ꝑtebant. Ex quibꝰ nō
nulli pernicioribꝰ equis ſuburbiū propꝫ liminaqꝫ ciuitatis acceſſerāt. Rex ipſe dum
nocturnam vigiliam ſopore auidius redimit:ſero paratu tanti diſcriminis nūtium
excipiebat. Primus ex Danis Radulphus equeſtris militię apprime peritꝰ prōptio=
ris equi beneficio in hoſtem occurrit. Sed cum ſolitarius eſſet:nūc euitando hoſtes,
nunc ꝑſequēdo:opem ab exercitio mutuatus eſt. Quoties inculta camporū offen=
derat:ob armaturę molem ęgrius fugam cōficiebat. Nam Sclauos ſimili pōdere va
cuos liberior equorū pernicitas adiuuabat. Quo viſo plus viribus equi/q̄ velocitati
confiſus:curſum ad cultiores agros de induſtria dirigere cœpit. Igitur caballi qui=
bus vires parū ſuppeterent,officiente ſtipula præſtantem robore equū imitari non
poterant. Ita dū agilitatis equinę certamē ad viriū conamē tranſtulit ab inſtātibus
occupari nequiuit. Quippe denſior ſeges plus vilium iumentorū q̄ robuſti anima=
lis curſum debilitauit. Interrogatus quis eſſet? mercatorē reſpondit. ꝑ cōtātibus
quaſnam merces haberet? reſpōdit arma quibus equos cōmutare ſoleret. Sed & eū
quem inſideret hoc ſibi mercimonio obueniſſe ſubiūxit. Regē quoqꝫ Roſkildię eſſe
rogatꝰ/aſſeruit. illis eū neceſſarios ſuos allocuturū vrbe nuꝑ exceſſiſſe dicentibꝰ:
egreſſum quidē eum ſed reuerſum aſtruxit. Quod quia cū ſpeculatorū affirmatiōe
non cōueniebat:in mēdaciis duxerūt. Idcirco autē Radulphus circa regis ſtatū ve=
ris vtendum putauit: ꝙ ſiqua a ſe veraciter ederētur:cōtrario modo hoſtibus cre
didit exiſtimāda. Interea regii equites,vt quiſqꝫ apparatu velox ac manu ſtrenuus
erat Radulpho admixti in vnā cohortem ſe receperant: incurſaturi ilico hoſtem ni
Radulphus intuitu paucitatis auxilia ſociorū expectāda duxiſſet. Tātam eis victo=
rię certitudinē aſſidua bellorū fœlicitas ſuggerebat. Cōtra Sclaui reuocatos a prę=
da ſocios in aciem corrogant. Radulphus vbi primū excitati pulueris indicio regē
affore depręhendit:ſuperuenientis auxilii fidutia prælium facit. Cedentibus Scla=
uis cum pedites necarētur: equites ſeorſum in globū cōtracti prius velut ex cōſul=
to terga vertebant:mox imminentē a tergo regem,equitū eius paucitate cōſpecta,
cōuerſi fugarunt. Quos Radulphus intermiſſa peditū ſtrage cū ſuis adortus:in ve

Rex Sueno ꝑdit ſuſpi=
tionē cōtra
Waldemarū.

Sclauorum
irruptio.

Radulphi
equitis ſtre
nuitas.

Notat cupiditatẽ Sclauorum.

rã & pręcipitẽ fugam coegit. Sed ab iiſdem longius inſectãdis/ꝙ equis pręſtarẽt re-
uocatus: admixta regia cohorte ferrũ ad pedites retulit. Fugientibus tanta adhuc
prædandi cupiditas inerat:vt occiſorũ arietũ corporibus pellem curſitando detra-
herent. Quantũ in illorũ pectoribus auaritię clauſum putemus: qui inter extrema
pericula abiectis armis ignobilem prędam & vilia fugę impedimenta quo meliꝰ ſi-
bi cõſulerent, deſerere paſſi nõ ſunt! Pauciſſimi ex eis in littus elapſi per lubricũ pe-
lagi nando nauigia petiuerunt. Nonnulli fuga cupidius inita:cęco metu vndas ag-
greſſi paſſim exanimati ſunt, præcipitato in mare ſpiritu/quẽ ab hoſte ſeruare ſtu-
duerant. Interea Sclauorũ equites velut ex abdito prouolãtes:victoriam regi e ma-
nibus per inſidias eripere conabantur. Igitur Dani:dũ ad finem pugnę peruẽtũ au-
tumant:præliũ iterant. Quorũ virtute victi Sclaui: fuga auidius ſumpta adeo ſalu-
tem ſuam ferro ſubtrahere geſtiebant:vt per maritimę rupis ardua ſemet cũ equis
effœminato pauore præcipitãtes: vitam finirent: & inter ſcopulos ſpiritũ deformi
corporum ruina deponerent: quem audacter in acie profundere dubitaſſent. Ab-

Wandalorũ incurſationes.

ducẽdis igitur nauigiis ob ingentẽ nautarũ ſtragẽ ęgre remigia ſuppetebãt. Iiſdem
tẽporibus effuſis piraticæ habenis a Wandalicis finibus Eidoram vſqꝫ oẽs per orien-
tem vici incolis vidui:ruraqꝫ culturę expertia iacuere. Sialandia ab ortu & meridie
marcida ſitu vaſtitate torpebat. Siquidem agreſtiũ inops patrię loco prædonibus
fuit. Fionię nihil reſiduũ pręter paucos incolas piratica fecerat. Falſtria ſpacio ꝗ vir-
tute contractior incolarũ fortitudine paruitatis dãna penſabat. Quippe tributarii
ignara iugi:aut pacto hoſtẽ: aut viribus ſubmouebat. At Lalandia tametſi Falſtriæ
granditate pręſtaret:pacẽ tamẽ penſione petebat. Cætera vaſtitas occuparat. Itaqꝫ
non armis:non vrbibus confiſũ:anfractus ęquorũ:quo minus piratas admitterent:
prælongis palis ac ſudibus exſtruebantur. Aduertens igit̃ rex nutantes patriæ res:
& iam pene collapſas:ſe ꝓpriis viribus a piratica vindicare neqre:hẽrici ducis cuiꝰ
inſignes ea tẽpeſtate vires fuere/aduerſum Sclauos opem pecuniis promerendã pu-
tauit. Cui millequingentas argenti libras mercedis nomine pollicitus: publica col-
latione ſummam expleuit. At Henricus cuius vęnalis magis ꝗ vtilis amicitia eſſet,
pecuniam aſſecutus:vel quia noluit:vel quia nequiuit:parũ ſtabiliter in promiſſo ſe
geſſit. Ita rex nõ accepta pace dum patrię rebus cõſulere quærit:miſeriã eius dede-
core cumulauit. Quæ res aduerſum eũ populariũ iram acrius deſtrinxit: deforme
ducentiũ pacem cenſu nõ armis exquiri: cõmuneqꝫ patriã regis vitio eſſe deceptã.

Sueno inſidias ſtruit Waldemaro.

Igitur Sueno deſperatis malorũ remediis a piraticis periculis ꝓpulſandis ad ciues
vſqꝫ cauẽdos curam retorſit. Renouatiſqꝫ ſuſpitionibus Waldemarũ occupare ani-
mũ intendit, tanꝗ altero ſibi onuſtorũ ſublato/ facilius reliquũ aggreſſurus. Quod
inſidiis ꝗ bello commodius gerẽdum ratus:perinde ac cõiugis dotem exquiſiturus
ad ſocerꝝ iter inſtaurat:interqꝫ delectos comites Waldemarũ profectionis ſequacem
adciſcit: quia domi eum tuto relicturus non videbatur:in carcerẽ Conrado ſeruã-

Waldemari querela.

dum tradere cupiens. Quem dolum Waldemarus amicorum ſibi cõplurium literis
indicatũ venienti Sleſuicũ regi memoratis quæ pro eo fideliter ac ſtrenue geſſerat
cum exprobratione perfidię palam obiecit. Neganti in eum a ſe crudeliter eſſe con-
ſultũ:ſuſceptos apices abſciſis indicũ vocabulis oſtendit. Meminiſſe deinde monet:
vt p̃cipuã ei bellicorꝝ manũ conciliauerit/vt corpore aduerſo diras ꝓ eo plagas ac-
ceperit:vt ſecum maiorẽ ſemꝑ victorię partem traxerit:egregiiſqꝫ meritis ſuis gra-
tiæ loco dolũ ac fallaciam erogari cõqueritur. Comitatũ nihilominus pollicet̃:prę-

fatus ſciturũ eum peracta fraude nequitiã ſibi nõ aſtũ effectui fuiſſe. Contra Sueno ſuſpicionem leuare ſumma diſſimulatione tentabat. Neq; enim ad deponendã perfidiam: tantę fidei meritis adduci poterat. Irreuocabilis itaq; propoſiti pertinacia: Stadiũ aduectus: a pręſule Bremorũ Hartuico domo ſuſpicitur. A quo cũ vlterioris viæ ducem expoſceret: non impetrato Waldemarũ quem ei perfamiliarem ſciebat: preces iterare cõpellit. Quo pontifex clam vocato regii cõſilii cõmentum aperit: cõfeſſus ſe de induſtria negare: quod ei perniciosum aduerteret. vt autẽ regi ſatiſfacere videretur: diſſimulata poteſtate / ductũ ab Henrico / ꝙ potentia ac dignitate pręſtaret cõmonet expetendũ: verũ has preces ſuo Suenoniſq; & Waldemari nũtio cõmittendas. Quibus Henricus auditis cum & regis dolum calleret: & Waldemaro cõſulere vellet: quod a ſocero cõmodius accipere poſſet fruſtra Suenonẽ a ſe flagitare reſpondit. Abductũ deinde Waldemari legatũ q̃ noxia mittenti precetur edocet: ipſumq; ni redeat: apud Conradũ extrema paſſurũ denũtiat. Igitur Suenonis nuntius collegarũ vtroq; dimiſſo: Conradũ accedens: nũtiat ſuſpectos regẽ habere propinquos: quos pridem inimicitias exercentes cõnubii recentis affinitas cõcordes effecerit. E quibus vnum ei fraudulenter accitum in comitatum ceſſiſſe: quẽ apud ipſum nouarum rerum metu vinctũ haberi cupiat. Pręterea procedendi gratia profectionis ei debere pręſtari ductorem. Quęrente Conrado quo pacto regem ęmulus comitaretur: fidem eius ſecutum aſſeruit. Tunc conradus Suenonis conſilium execratus: dedecere ſenem ſe inquit / quod iuuenis fugiſſet admittere. Nempe deforme vetulo eſſe de integritatis duce perfidię fautorem euadere: notãq; quã eatenus cauerit: ſub vltimum tempus ſibi cõciſcere. Malle igitur ſe generum filiamq; cum nepote ex ea ſuſcepto cruci ſubfixos videre: q̃ fidei & ſynceritatis opinionem tot annis ſeruatam extremę ętatis infamia corrũpere: alienęq; fraudis propoſitum impiiſſimi fauoris proſequi nutrimento. Tum demum affuturum ſe / ſubſidiaq; laturum: ſi gener omiſſa fraude: palam quos metuat: impetat. Ad huius vocis nuntiũ Sueno rubore perfuſus vlterioris vię tutatore negato: in regnũ reuertit breui morarum proceſſu Kanuto et Waldemaro Wibergi moram habẽtibus occulto traiectu in Fioniã e Sialãdia acceſſit: cõfiſus inopinatos prẽdi poſſe: detecto dolo mãdat vtriq; allocutum ſe eos non occupatum veniſſe: ſuſpitiones deponant quas falſo cõceperint. Illi indiciis dolum pręcurrentibus eius de ſe propoſitum ſpeculati: nihilq; iam bonę ſpei ex regis promiſſu capientes: Iutorum ſuffragiis regium ſibi nomen cõciſcunt. Tunc rex apud othenas (nam eo forte loci diuerterat) cõtractis in regiam militibus: nunc ſingulos nunc vniuerſos arctius percõtari cœpit qua fide pręſens bellum ingredi vellent. Reſpondentibus alacriter: non contentus ſimplicitate promiſſi: ſacramento fidem efflagitat. Illatis ſacris / Suno ſiue vetuſta Waldemari charitate ſiue priuato iniuriarum dolore permotus: regia ſolus excedit. Emiſſi qui eum reuocarẽt: cauſam tam ſubitę egreſſionis efflagitant. Rogatus regredi ob paternę villę ereptionem conqueritur. Rex reſtitutionem promittit. Suno: ſeram hanc iuſtitiam inquiẽs: in aduerſis vſurum ſe negat: quo ĩ proſperis fraudatus fuerit. Quamobrẽ potioris partis amplexu ſolitariam tranſitionem non veritus: ab iniurioſo ſibi rege ſalutari cõſilio deciuit. Itaq; iuſtum defectionis titulum ſecutus: Waldemarum auitę paternęq; familiaritatis reſpectu tranſfugio petiuit. Cũq; Sueno roborata ſuorũ fide in Sialandiã rediiſſet conſequenter ab æmulis Iutorũ claſſem mutuatis impetitur. Qui tunc forte Roſkildię ſitus: Eſkillũ ſępe dictum antiſtitem: pręſidiaq; Scano

Hartuicus bremenſis epiſcopus.

Cõradi imperatore dignũ dictũ.

Kanutus rex. lxxxvi.

Sunonis integritas.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Petri conſilium.

rum accerſit. Quibus pręſentatis: Petrũ cui pater Thorſtanus erat: omniũ cõſilio-
rum ſuorũ arbitrum: qualiter rebus cõſulendũ eſſet interrogat. Is cõſultantẽ olim
regem qualiter tuto regnare poſſet iuſſiſſe fertur: vt aut equeſtrem plæbeiũqꝫ ordi
nem: quo ſe tutius aduerſum æmulos gereret: beneficiis impenſioribus coleret. aut
ab iis ſaltem ad ꝓpinquos placendi ſtudium transferret/ eoſqꝫ ſola cõtentus ſpecie
reuera reges exiſtere pateretur. Si neutrũ egiſſet: haud dubiũ/ quin breuem regni
vſum habiturus eſſet edocuit. Rex vero neqꝫ ſalubritatem conſilii: neqꝫ ſapientiam
reſponſi debita animi ſententia proſecutus: vtiliſſimos monitus deliramentorũ lo-
co habuit. Enimuero obfuſum iracũdia animũ ſalutaris æſtimatio ſubire nequiuit.
Concepti itaqꝫ furoris impatiens: quoad vnum ſibi ſcutum ſuppeteret: id ſe Petro
oppoſiturũ iurauit. Tum Petrus, meũ ſemꝑ inquit pro te clypeum geſſi: ſed vereor
ne cito cunctis ſcutorũ tuorũ copiis opus habiturus ſis. Quod rex auare dictũ exi-
ſtimans percõtatur num adhuc ſatur eſſet? Reſpondit ſaturum ſe, ſed vereri ne ſa-
tietatem parũ ſalubris digeries ſequeretur. Tunc quoqꝫ quid facto opus eſſet roga-
tus: in Scaniam migrandũ edocet. tutiores illic vires. in Sialãdia pauciores amicos
ꝗ hoſtes eſſe. Pręterea Iutos haud facile inſecuturos: forenſis adhuc pugnæ memo-
ria trepidos. Sin autẽ in Scaniã præuenerint gentis aduerſum eum auxilia contra-
cturos: Quam ſi petere ſupſediſſet: ad æmulos defecturã non dubitaret. Quẽ Sue-
no ſecus æſtimaturũ inquit: niſi Waldemarũ: cuius cõcubinarii filii pædagogũ age-
ret penatibus ſuis parſurũ ſperaret. Aliorũ vero bonis ſi patriã hoſti ceſſiſſent nul-
lum peculiaris amicitię beneficiũ præſidio futurũ. Ita alieno cõſilio ſpreto/ propriũ
amplexatus: Roſkyldię hoſtẽ opperiri cõſtituit. Rareſcentibus alimentis regios vi
cos complures cõparandi ſumptus gratia venditabat. Tandem multi ruris abſum

Eſkilli conſilium.

pto precio: cum exercitũ nimiis impenſis onerosum dimiſſurus videretur: Eſkillus
defectionem prouidẽs artem excogitauit qua periculũ ad fructum cõuerteret. Pri-
mũ enim ampla defectionis pręmia ab aduerſariis occulte paciſcitur. Mox cũ cõter
raneis regem accedens: alimentorũ inopiam queriť. dimittat precatur quos paſce-
re nequeat. Pręſertim pietatis ac neceſſitudinis iura violaturos. ſi in ciues ac ꝓpin-
quos ex aduerſo cõtractos pugnatũ iſſent. His dictis tanꝗ defenſionis ratione reddi
ta: cũ cohorte Scanica regia excedit ſubiungente Suenone: dignũ eum qui defectio-
nis pœnas capite lueret. Sed hunc regis furorem ſanior arbitroꝝ ſententia propu-
lit: imminẽtis belli auſpicia ſcelere & ſacrilegio prohibentium eſſe ſumenda. Iamqꝫ
rex maiore exercitus parte delapſa: fugam meditabũdus cum reliquiis copiarũ Fal
ſtriam verſus cõtentius pergit. ignorantibus etiam arbitris quo ꝓpoſito tam remo
tas ab vrbe partes accederet. Quẽ vbi de fuga cogitare compertũ milites habuere:
ne ſine prælio vinceretur: orantes victoriam ſi redeat ſpondent. Præterea ſcire iu-
bent eos ſibi milites eſſe qui crebro parua manu ingẽtes hoſtiũ copias ſuperauerint
neqꝫ paucitatẽ vereri debere, quã toties in ſuis victricem aſpexerit. Quinetiã vltimi
dedecoris eſſe fortunam ſuam ante fugę ꝗ bello permittere: eoſqꝫ qui vinci poſſent
vltro victores efficere: alieno metu ꝗ ſuis viribꝰ fortiores. Monẽt deinde ne ex ſtre-
nuo rege timidus militũ deſertor euadat: ne vniꝰ fugæ dedecore tot victorias ſuas

Perſeuerantia Danorũ

maculare ſuſtineat. Cuius perſeuerãtiam a propoſito reflectere nequeũtes: amaris
eum conuitiis inſequũtur. Nec deformitatẽ ei peregrinationis exprobraſſe contẽti
etiam cõtumelię dãnationem iunxerunt. Deinde mutua ſemet adhortatione firmã
tes: bello hoſtibus occurrere ſtatuunt. Fore eñ vt eorũ multitudo paſſim ac diſſo-

lutę inſtandi cupiditate procurrens: ſparſum militię genus ſequendo: facile a pau-
cis intercipi poſſet.Præterea arma ſibi & equos ſuppetere nihilq; tot viris in vnius
meticuloſi ducis abſentia nocuiſſe fortunam. Ita ſibi fortitudinis robur ingeneran
tes regii dedecoris notam militari ſpiritu redimere geſtiebant. diu itaq; expecta-
to hoſte:nec viſo:Petrus ſoluendũ agmen,ſalutiq; cõſulendũ/ammonuit.ꝑq̃ ſtul-
tum affirmans prelium abſq; duce capeſſi. Quippe Iuti Suenonẽ de induſtria ceſ-
ſiſſe rati,inſidiarum metu,tardius incedendũ duxerunt.Tunc Sialandenſes ꝙ indi
genę eſſent:cæteros cõmilitonũ ductu ac cõmeatibꝰ proſequebãtur nec cuiq̃ ex tã-
to grege ꝑniciosus ad patriã reditus extitit.Sed eorũ poſtmodũ plęriſq; paci tranſi-
tio fuit.Nã & fides regibus data & amicitia pariter obſequio quęſita:Wlf/& Thor-
biornus ſpectatę in regẽ fidei cum hoc venię genus in probris ducerẽt,domiſuę cõ-
pręhenſi ſuerconiq; regi in cuſtodiã traditi/exilio capita q̃ hoſti dedere maluerũt.
Horum ſiquidẽ excellentis cõſtãtię animꝰ plus glorię in vinculis q̃ libertatis in de-
fectiõe cõſtituit.At Sueno cõtinuato apud ſocerum exilio trienniũ emẽſus ipſo de-
functo ſaxonũ ſatrapæ Henrico datis vadibus pecuniã pollicetur ingentẽ ſi regno
per eum reſtitui poſſet. Pactus pręmiũ dux cũ ad aggerem quã Danorum ſtructu-
ram appellant ſummis viribus perueniſſet:tranſitu ꝑ eũ qui portę pręerat pecu-
nia corruptũ obtẽto/ obſidione cenſum a Sleſuicẽſibus extudit.Tũc Hartuicus bre
morũ pontifex qui & ipſe poſt Henricũ expeditionis auctor extiterat: meruiſſe eum
(inquit)qui portã patefecerit cũ pecunia ſimul quã pactus eſſet ſuſpẽdi:quatenꝰad
horrorem cõſimilis facti in eodẽ laqueo proditor & ꝓditionis præmiũ cõſpiceren-
tur.Illic Sueno peregrinã claſſem prędatus direptas rutenorũ merces ſtipendii lo-
co militibus erogauit.Quo facto non ſolũ aduenarũ in poſterum frequẽtiam detur
bauit:ſed etiam ſplẽdidam mercimoniis vrbem ad tenuem anguſtũq; vicum rede-
git.Saxones deſertũ ab incolis rus nullo reſiſtente permenſi:hoc longius quo licen-
tius ruebant.Nã auſtrales Iuti paucitatis ſuę metu in ſeptẽtrionalẽ partẽ quę mul-
titudine pręſtabat elapſi/ſub ſpecie fugę bellum parabant.Et qui prius auxilia Sue-
noni ſpopõderant alienorũ viribus ſuccincto ſuccurſum negabant/ne peregrinam
manũ aduerſum patriã iuuiſſe viderẽtur. Eadẽ fere tẽpeſtate Suerconem regẽ ſer-
uus qui cubiculo eius pręerat noctu dormientem occiderat.Quod ſcelus diuinitas
haud ſegnius q̃ iuſtius vlta eſt. Nam paruo poſt tẽpore Magnus qui occulta regnã
di cupiditate ſeruo peragendi facinoris auctor extiterat,in eo conflictu quo filium
Suerconis Karolũ quem patre ſpoliauerat regno etiam exuere geſtiebat,ſceleratæ
machinationis pœnas morte ꝑſoluit.Ea res Kanutũ ſolandę matris gratia Suetię
ſuperiora petere coegit.Interea Waldemarus apud Sialandiã theutonici motus opi
nione ſuſcepta ad Iutiam cõcitus tendit/remiſſo coęuo atq; collacteo ſuo Abſalone
qui reuertẽtis a Suetie Kanuti poſt ſe maturaret aduẽtũ. Tãtũ autẽ eiꝰ apud Iutos
pręſentia valuit: vt & fortibus fidutiam afferret & ignauia torpentes ad bellũ pro
patria ſuſcipiendũ erigeret.Idem Hẽricũ nobilẽ inter Saxones virũ cum quo iãpri-
dem affinitatẽ/data ei in matrimoniũ cognata iunxerat,per internũtios occultius
obſecrat. vti veteris amicitiæ cauſa ad procedendũ ſocios incitet/duciſq; reditum
modis oĩbus interpellet breui ſe cum exercitu ſuꝑuẽturum denũtians.Tãtam illi
fidutiam & numerus militũ & alacritas dabat.Huius tumultus nuntio Kanutus e
Suetia reuocatus cũ delectis Sialandiã intrat extẽplo Iutiam ꝑtiturus. Sed cũ co-
ortę tẽpeſtatis magnitudine tranſitu prohiberetur/afflicti mora milites Waldema-

Proditoris
merces.
Sleſuici de-
ſtructio.

Suerconis
cędes.
Magni
mors.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

rum pacem cum hoſtibus pepigiſſe/idqꝫ ſe per agreſtiũ quẽdam recenti nuntio co⸗
gnouiſſe fingebãt. Hoc famę cõmento Kanutus audito ingrati animi labem expro⸗
brat parum honeſtũ de eo ſermonẽ habẽtibus qui ſuũ cõmuni periculo caput obie⸗
cerit: hortaturqꝫ ſi dignis eum laudibus ꝓſequi nolint ſaltẽ linguas ab indigna ip⸗
Heſbernus ſius obtrectatiõe cohibeant. Heſbernus ſolus Skyalmonis cãdidi ex filio nepos ideqꝫ
Waldemaro ob pueritię & educatiõis ſocietatẽ percharus trãſfretare ſe velle dixit/
quę apud Iutiam gererẽtur Kanuto renũtiaturꝫ. Igitur vt ſtrenuã ita periculoſam
nauigationem fœliciter emẽſus & quaſi cum ipſa rerũ natura luctatus/ſęuientium
elementorũ rabiem incredibili remorũ certamine ſuperauit. Nuntiatur interea ſa
xonibus totius Iutię vires ad Waldemarũ coiſſe tantaqꝫ hoſtes manu eſſe vt ſine pe⸗
riculo & clade excipi nequeant. Hac dux fama attonitus Henricũ quẽ apud Walde⸗
marum affinitatis iure magnę familiaritatis locum habere nouerat/ vbinam regu
lus eius degeret ſimulato ioco perquirere inſtitit. Quo latebras eum ac ſolitudines
circũſpicere reſpondente dux eludi ſe ſentiens a ficta & ludicra ad ſeriã & ſollicitã
interrogationẽ cõuertitur. Repugnãtem illum cõmiſſaqꝫ tegere perſeuerantẽ per
debitam Romano imperio fidem orat obteſtaturqꝫ vt quæ ab hoſte parari ſciat/ in⸗
dicio pręcurrat: neqꝫ qđ ciuibus pernicioſum aduertat ſilẽtio contegat. Hac Hen⸗
ricus adiuratione permotus verũ eſſe qđ rumor docuiſſet aſſeruit. Bellum ſiquidẽ
præ manibus eſſe quale prius experti nõ fuerint: ſuperſtiteſqꝫ recordationẽ ei9 per⸗
petuo narratu proſecuturos. Formidoloſa cũctis Henrici affirmatio fuit. Idem an
hoſtes expectandi eſſent cõſultus omniũ animos ad pręliũ virili exhortatione ꝓue⸗
xit. Ita fidẽ ſuam inter amici preces & ducis imperiũ partitus vt nec huius mãda⸗
tum negligeret nec illius ſalutẽ ſilẽtio falleret. Quã ſententiã publico metu refutã⸗
te cupidus reuerſiõis exercitus occaſionẽ a tẽpore mutuatus eſt. Ne enim ob piſciũ
raritatẽ veris quod imminebat ſtatũ ſolẽneqꝫ ieiunium ſolueret, remeandi ſibi ne⸗
ceſſitatem impoſuit: omniqꝫ ſimulatiõe cõpetentiũ alimẽtorũ cauſabatur inopiam
ignauiæ ſtudiũ religionis nomine colorando. Quod quidẽ in eorũ abſeſſu luce cla⸗
rius fuit. Iter eñ quod ſemenſtri ſpacio venientes confecerant triduo remenſi ſunt
multa poſt ſe onera multaqꝫ impedimẽta nimia feſtinationis cupidine relinquẽtes.
Tunc reuerſus Heſbernus Kanuti expectationẽ ſummis ambiguitatis curis impli⸗
citam certo rerũ nuntio abſoluit. Paruo poſt tẽpore vi Sclauica tanta apud Fioniã
Saxones vl⸗ clades incidit vt ſi ſecundã huic ſimilem accepiſſet, cultu vacua mãſiſſet/ reſqꝫ eius
troneam fu non afflictæ modo verũ etiam perditę fuiſſent. At Sueno non cõtentus ſemel Saxo⸗
gã captãt. nibus ſupplicaſſe iterato ad Henricũ decurrit/ perqꝫ Sclauos eius ditioni parentes
in patriã ſe peruehi laborabat. Quorũ claſſe tranſlatus in Fioniam lętis ciuibus ad
vrbem Othenas ſe contulit ſalutẽ ſuam aduerſum innumeros paucorũ ꝑſidio de⸗
fenſurus. Sed & pax immunitaſqꝫ per Sclauos eius fautoribus promiſſa. Igitur ſiue
impetrandæ pacis ſiue amplectendæ maieſtatis intuitu tanta tuendi colẽdiqꝫ eius
apud inſulanos cura flagrauit/vt paſſim ad ipſius præſidium virorũ fœminarũqꝫ
turba concurreret/egregium reputantium aduerſum eos qui rerum ſumma poti⸗
rentur infractam regis reparare fortunã. Ad hanc cũ Kanuto Waldemarus aduer⸗
ſum Fioniam terra mariqꝫ cæteras regni copias contraxere. Quarum multitudine
facile Fionienſium paucitatem oppreſſiſſent niſi Waldemarus miſeratione reliquia
rum afflictis inſulę rebus parcendum putaſſet: ne poſt nouę cladis calamitatẽ popu
li reſiduum exhauriendo plus patriæ q̃ hoſti nocuiſſe videretur. Itaqꝫ æmulum cũ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

pernicie tolerare q̃ debile patriæ mẽbrum quaſſare ſatius ratus / expeditionem ad
concilium tranſtulit. Nam auctore eo res in colloquium verſæ / condictũqꝫ vt Sue-
no cum aſſcripta ſibi clientela Lalandiã concederet / ibiqꝫ ꝓpemodũ ſolitarius dege-
ret quo ad inter ipſum & duces de pace plenius cõueniret. Die poſtero Othenas la-
uandi gratia repetens Kanuto ob inſidiarum metum balnea cõmunicare nõ auſo a
Suenone eius amicitiã ambiente elatis obuiã ſacris religiõe ꝓceſſionis excipitur. In
Albani deinde ędem ab ipſo ꝓducitur / arbitrorum nemine pręter Abſalonẽ admiſ-
ſo. Tum Sueno intra ſacellũ reſidẽs: ſiniſtra mihi inquit iam pridẽ Waldemare for- Suenonis
tuna cõſortium tuę familiaritatis inuidit / q̃q̃ & animũ bene de te ſemꝑ geſſerim: & oratio.
a patris tui interfectore mens non ſolũ vltionẽ exegerit: ſed etiam ſuſcepto aduer-
ſum patruũ bello ſalutẽ tuam inter parricidales manus ſine cuiuſq̃ pręſidio conſti-
tutam plenis pietatis armis ab exitio vendicauerit. Poſt quẽ Ericus iunior ne paren
tis mei cui diutius militauerat cœptũ excidere pateretur, vt regni ita tui quoqꝫ cu
ram arripuit. Tertius ego pueritię tuę ꝓpugnator acceſſi. Nec mea parcius q̃ prio-
rum opera ſeruatũ te ſcito. Pro capite tuo nõdũ in ætatem ꝓducto aduerſum hunc
cuius fidem nunc ſocietatẽqꝫ exoſcularis arma ſuſcepi. Quæ niſi fœlicius auſpicatꝰ
fuiſſem filio Magni immerens pœnas luiſſes. Qui niſi me tertiũ extimeſceret haud
quaq̃ te ſecũdum pateretẽ. Dum viuo vitã tibi aduerſus eius inſidias ꝓrogo. Extin-
ctus vt meũ ita tuum quoqꝫ diem finio. Igitur eo tutius ad opem tuam decurrerim
quo plus eã beneficio meo debere cognouerim. Et nunc charitatis tuæ fidutia arbi-
trum te pacis in me faciendæ conſtituo. Cõtentus ero qua me cũqꝫ ſorte donaueris
tãtum apud exteros calamitatis ꝑpeſſus vt priuatus aut egens intra patrię fines de
gere / q̃ exul denuo cenſeri malim. Arbitror quoqꝫ vt cum ſingula iuſtius ęſtimaue-
ris inter ꝓbra ducturus ſis potius parentis tui interfectore q̃ vltore ꝓcreatũ exco-
lere. Hæc & ſimilia replicantẽ Waldemarus interpellare nõ dubitans: fruſtra meam Waldemari
(inquit) Kanutiqꝫ cõcordiam caſſare pergis / cum & ipſe paternę culpæ affinis non reſponſio.
fuerit & mihi in eius expiationem olim iuſta ꝑſoluerit. Qꝫ autẽ vlterius tibi milita
re non tuli / non meæ leuitatis ſed tuę perfidię crimen reputa. Nonne olim me pere-
grinationis tuæ comitem in carcerem ſocero necandũ tradere ſtatuiſti? Atqui niſi
prauitatem tuam eius honeſtas viciſſet inter vincula moriturus abieram. Quoties
meam / quoties Kanuti ſalutem per inſidias attentatã fraudulentis conſilii niſibus
obruere voluiſti? Qualiter autẽ pares ferre poteris quos milites habere paſſus non
es? Verum ne cũ repræhẽſione ꝓpinquũ auertere videar / res tuas aduerſum caput
meum reſtaurare tentabo: plus miſeratione fortunæ tuæ q̃ credulitate promiſſio-
nis inductus. Quã humanitatẽ cum ſcelere & fallacia repenſaueris ſimplicitatẽ no-
ſtram artibꝰ tuis circũuentam ne exiſtimes / ſed potius fidẽ pietatẽqꝫ periculis locũ
dediſſe. Tunc Sueno verbis in ſimulationẽ cõpoſitis perfide ſe acturũ negare: ſin-
cera fide eorum amicitiam expetiturũ ꝓmittere: pręſertim cum nec ſibi nec liberis
conſulturus videatur. Eo enim ſe morbo eſſe vt annum vix cõficere queat. Prętere a
ſine filiis eſſe quibus regnum parare debeat. Quid igitur niſi culpam & ignominiã
perfidia quęſiturum? Malle itaqꝫ q̃tũuis triſtes fortunas excipere q̃ maximo famæ
dehoneſtamento ſceleratam ſui memoriam per totum terrarũ orbem diſiicere: bre
ueſqꝫ regni fructus æterna famæ turpitudine comparare. Dimiſſo Waldemaro La-
landiam ipſe conceſſit: vbi paucitate ſatellitum non cõtentus, nouos quotidie ſtipa-
tores adciuit: clientelęqꝫ grandibꝰ incremẽtis auctus colloquii diem hoc tutior quo

fortior opperiebatur: tāq̄ pacem cum ęmulis ex pari facturus. Tempore prænomi-
nato Kanutus & Waldemarus cum omni danica nobilitate Lalandiam aduehũtur.
Tunc Waldemarus ꝗ Suenonem familiarius frequẽtare ſoleret cum paucis ad eum
viſitandũ contendit / Kanuto fidem perpetua ſuſpitione damnãte. Cum quo Sueno
Kanutum pariter adeſſe ratus ſubornat ex ſuis qui iurgantiũ more rem in ſtrepi-
tum ſeditionẽq; cõuerterent ęmuloſq; pariter ferro violarent. Quem vbi ſine ſocio
venire cõſpexit conſiliũ reuocauit parũ proficuã alterius ſine altero oppreſſionem
exiſtimãs. Waldemarus cognitis inſidiis ſed diſſimulatis multa Suenonis adulatio-
ne vexatus cũ ab eo die poſtero ad familiare colloquiũ expeteretur: nõ aliter annuit
q̄ vt vterq; ſolitarius adeſſet. Eo nãq; corporis habitu erat vt cum nemine viritim
cõgredi dubitaret. Militibus itaq; ꝓcul abeſſe iuſſis inuicem collocuti proximo die
concilium aduocant. Tunc Sueno ſiue cognationis fidutia ſiue tegendę fraudis ſtu
dio Kanuto cõſentiente Waldemaro cõpoſitionis arbitriũ tradit ꝓbaturum ſe quę-
cũq; per ipſum taxarẽtur affirmans. Igitur Waldemarus ipſis ſibiq; regii noĩs vſur

De diuiſione regni.

patione decreta trifariã totius regni orbẽ partitus Iutię magnitudinem nõ minus
incolarũ multitudine q̄ ſpaciis abundantẽ in vnã portionẽ ſecreuit: in altera Sialan
diam ac Fioniã: in tertia Scaniã cũ attinentibus prouinciis locauit. Cunq; penes ip-
ſum vt partitionis ita optionis quoq; poteſtas exiſteret: primã ſibi / ſecũdã Suenoni
indulſit priorq; Iutiam ipſe delegit. Tunc Sueno cui poſt ipſum optio debebatur ne
medium inter ęmulos locum acciperet Scaniã popoſcit. Ita minores inſulę duorum
electione pręteritæ Kanuto ceſſere. Fides pacti ſacramento cõponitur vt religionis
metu perfidia pelleretur. Deinde manus ad cælum tendũtur auctor rerum in cau-
tionem vocatur. Nec cõtenti cõcordię pignus humanis ſtabilire cõſiliis deũ ſimul
& pactionis pręſidem & temerationis vltorẽ efflagitant. Põtifices quoq; cẽſurę ſuæ
partibus interſertis iis qui pactũ rupiſſent execrationis ſententiã intentabant. Prę-
terea condictũ delatores mutuo prodi debere ne mendaciorũ obſcuritate ſincerita
tis habitus corrũperetur concordięq; quaſſaretur integritas. His ita cõpoſitis Ka-
nutus in Sialãdiam cuius iam poſſeſſionem adeptus fuerat Waldemaro comitante
præcedit: Suenonem breui ſubſecuturum hoſpitio ſuſcipere cupiens. Quem poſtri
die Ryngſtadio ſuſceptum expertꝰ dum in eius occurſum bonę fidei ſtudio perge-
ret: Ryngſtadiæ religionis prælatum cum Radulfo equite theutonico obuium ha-
buit: affirmãtem nuntiatum fuiſſe Suenoni cum armatorum multitudine eum ve-
nire. Hauſit ergo cum ſuſpitione cautelam argumentoq; perfidiæ ſumpto concio-
nem quæ eo forte die magna popularium frequentia gerebatur: declinato Sueno-
ne petiuit: Waldemarus vero apud quem fides ſuſpitioni præponderabat pacti fi-
dutia Suenonem conſtantius q̄ cautius petebat. Stabant milites regis gregatim
armati Kanutum & Waldemarum dũmodo pariter affuiſſent necare iuſſi. Com-
perta alterius abſentia Sueno reuocatis ſatellitibus multa venientem gratulatione
proſequitur. Percunctãtem illum cur nullo diſcrimine impendẽte comitibꝰ vtere-
tur armatis: quid rumoris acciperit edocet. A quo cõpluribꝰ perfidię probris lace-
ratus cõſiliũ ꝓpoſitũq; ſuum ſumma animi diſſimilatione ſuppreſſit. Roſkildiã de-
inde Kanuto cui illic hoſpitalitatis ius erat inuitante procedens / nocte per ludos &
cõmeſſationẽ exacta diluculo Thorberni vicũ haud ꝓcul vrbe ſitum cũ paucis pe-
tiuit perinde ac paruulę filię quę illic educabatur cernẽdæ charitate perductus. Fe
runt tũc vxorem Thorberni dixiſſe, mirari ſe eũ in hanc conditionis vilitatem ad

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ductum:vt quod totum geſſerat/eius tertia parte contentus habere ſuſtineat. Qđ
dictū ab indignatione profectum Suenoni ingens irritamentum facinoris fuit. Ve=
ſpera appetente mittūtur a Kanuto q cœnatum eū accerſerent. Quos Thorbern⁹
pq̄ iocunde excipiens/quū ſup regis mora rogaretur,debilitatem capitis ex balnea=
rum fumo et vapore contractam tarditatis eius cauſam aſtruxit. Sueno vero quum
expectationis ſuæ excuſationem afferre vellet,cum filia admodum paruula infanti
libus blandimentis iocatum ſe dixit. Diſcors cauſæ redditio percontatoribus nota
bilis fuit. Quorum hortatu vrbem repetens/inter cōſortes quaſi per ætatē honora
tior medio ſedendi loco receptus eſt. Menſis poſt epulas amotis,quū munitioribus
poculis paſſim et varie diſcurrentibus conuiuii hilaritas augeretur,calculorum lu
dum popoſcit/gloriatus ſe eius apprime peritum:ꝙ exul hoc maxime iocunditatis
genere delectari conſueuerit. Quod dictum iactantiæ ſimile reuera acerba calami=
tatis recordatio fuit. Sed tabulato non ſuppetente ne luſui quidem vacatum eſt. In=
ter cætera cantor Germanicus fugam Suenonis / exiliumq; cantilena cōplexus/va=
rias ei cōtumelias formatis in carmen conuiciis obiectabat. Quem ob hoc acrius a
conuiuis increpitum Sueno diſſimulata moleſtia fortunas ſuas liberius recinere iu
bet/pq̄ libenter ſe poſt ęrumnas malorum meminiſſe cōfeſſus. Crepuſculo appeten=
te/illatiſq; ex more luminib⁹/miles Suenonis Thetleu⁹/q paulo ante cōuiuio egreſ
ſus fuerat/ reuerſus in regiam /occaſionem edendi facinoris oculis/animoq; tacitus
perluſtrabat. Cumq; pauliſper attonito ſtupētiq; ſimilis conſtitiſſet, Kanutus eum — Inſidiæ Sue
propaſſo in terram amiculo ſedere ſibi proximum iubet. Ille tantæ eius dignationi — nonis.
gratias habens,ęde excedit:eueſtigioq; regreſſus exiguo capitis motu Suenonē ac=
cerſit. Quem ſigni tam latentis ignarum Kanutus a Thetleuo vocatū edocet. Cui
quum Thetleuus exurgenti paululum inſuſurraſſet,quotquot Suenoniarum par=
tium affuere eis in colloquium admixti,collatis in orbem capitibus,nemini remo=
tiorum exaudienda tractabant. Tunc Kanutus perinde ac inſidiarū præſcius/Wal=
demarum brachiis attrectatum oſculo petiuit. Cauſam blandimenti quum minime
ſic ſe alias gerere conſueuerit ab eo/cui oſculum tulerat interrogatus/ſuppreſſit. In
terea Sueno relictis in ęde militib⁹, per poſticū in conclaue diuertit/ præeunte pue
ro luminis gerulo. Mox in Kanutum et Waldemarum a ſubornatis ferrum diſtrin= — Mors Kanu
gitur. Sed Waldemarus ocyus ſede exiliens/manum amiculo obuolutam non ſolum — ti.
applicatis capiti ſuo gladiis obiecit,ſed etiam Thetleuum acrius in ſe ruentem pe=
ctoris impulſu humi præcipitauit. Cum quo pariter et ipſe collapſus/femur q̄gra=
uiſſime ſautiatus eſt. At vbi primum pedib⁹ ſe excepit,recepti vulneris immemor
dum perruptis obſtantium globis foribus exiliret/quidam obſcuro loco obuius ar= — Waldemari
repta cinguli ipſius penſilia retentare eum conatus/abrupit. Interea aliis(ne noctis — effugium.
errore facinus impediretur) feneſtras reſerantibus/Thetleuus humo reſiliens Ka=
nutum dexteram gladio obtendentem a fronte confodit. Excipit ſemianimem Ab=
ſalon Waldemarum eſſe ratus: fluidumq; cruore caput manibus ac ſinu complexus
inter ipſos armorum ſtrepitus ſalutem ſuam,q̄ regis curam negligere præoptabat
reliquiis ſpiritus adhuc in eius pectore palpitantibus. Tandem Kanutum a ſe te=
neri cultus indicio expertus/permixtum mœrori gaudium habuit. Dobicus vir
prima audacia dum regis necem in auctores vindicare conatur/occiditur. Itaq; no
ctis obſcuro neminem diſcerni patiente/in eos qui valuas propius acceſſiſſent/ſtri=
cto ferro proruebatur:quia tenebrarum acceſſio hoſtes ne/an cōmilitones adeſſent

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

incertum fecerat. Igitur Conſtantinus: qui primo inter Kanuti neceſſarios loco fue
rat ne exitu prohiberetur, Abſalonem in cuius iam gremio / complexuq; Kanutus
ſpiritum depoſuerat / ad vnum oſtiorum accedere quo tutior ſibi in reliquum pro=
curſus pateret / tacite poſtulabat: parenteq; eo ſeorſum elapſus ab iis qui foris ver=
ſabantur exceptus opprimitur. Abſalon vero propior eius petitioni, q̃ ſuæ ſaluti
Kanuti corpore reuerenter amoto, ſecurus periculorum in armatos progreditur:
crebraſq; eorum interrogationes confeſſione ſui nominis abſoluere dignatus non
eſt. Itaq; conſtantia taciturnitatis adiutus, ſalutarem inter hoſtes egreſſum habuit
Cui Radulfus medio ponte obuius tam tetri facinoris non auctores modo, ſed etiã
conſcios execrabatur / ab eius ſe culpa alieniſſimum proteſtatus. Hunc Petrus co=
gnomine Thema magno ſecutus impetu per ludibrium Abſaloni comminando diſ
ceſſit. At ille ad auſtralem atrii portam / quo Trinitatis ædes ambitur progreſſus
infeſto ſatellitum occurſu præripitur. Cuius caput gladiorum multitudine circun

Abſalonis periculũ et euaſio.

fuſum quidam forte cum aliis ſuperueniens non ſolum ferri / corporiſq; ſui pio vin=
dicauit obiectu, ſed etiam quendam a pectore eum confodere geſtientem pœnas ſi=
bi ſi non deſiſteret daturũ minatus / ſalutare ei diffugium cõciliauit. Abſalon quoq;
tempeſtiua corporis declinatione percuſſorem euitans / tunica qua latus eius pro=
xime tegebatur, telum excepit. Ita ne Danicæ reparationis ſpes penitus elaberetur
futurum patriæ columen fortuna ſeruauit. Inde digreſſus quum in Ramſø vicum
nocturno itinere perueniſſet, attonitum ſolitario eius aduentu villicum nuntiatis
quæ Roſkyldiæ inciderant / pene exanimem reddidit. A quo vegetiore equo dona=
tus primum ſororem, quam Petrus quidam in matrimonio habebat: deinde matrẽ
petiuit. Quæ quum ex eo Kanutum occiſum / Waldemarum vero grauiter affectũ
cognoſſet, plus mœroris ex eorum clade, q̃ ex filii incolumitate voluptatis contra=

Waldemari conatus.

xit. Interea Waldemarus duos duntaxat e ſuis caſu comites aſſecutus, greſſum fe=
moris debilitate negatum vitæ cupiditate prouexit. Igitur incedendi vſum vulne
re debilitatum a neceſſitatis violentia mutuatus eſt. Adeo corporis dolores animi
metus extenuat. Deinde ſequacium ope equo impoſitus in eum forte vicũ caſu du=
ctante peruenit: ad quem fortunæ eius nuntius Abſalon paulo ante præceſſerat.
Quem poſtq̃ ex villico recenter ad matrem diſceſſiſſe cognouit, præuiis locorum
peritis poſt eum contendit. Adeo corpoream ipſius debilitatem duratrix infirmita

Infinita pro indicatiuis

tis humanæ neceſſitas confortabat. Illic procurato vulnere / femoreq; faſcia circum
ligato / noctis reliquias exegit. Diluculo Sueno collectis ciuibus nocturnis æmulorũ
inſidiis appetitũ ſe queri: amiculũ, qđ de induſtria confoderat oſtendere: Kanutũ et
Waldemarum hoſpitalitatis violatores / piuros / latrones / parricidas appellare: gra=
tias deo replicare: ꝙ amborum facinus alterius nece propulerit. Auxilia aduerſum
ſuperſtitem implorare. Aſſertis eius / quia fraus in propatulo fuerat / fides delata nõ
eſt. Deinde ne Waldemaro maritimæ fugæ locus ſuppeteret, totius inſulæ nauigiis
confodi iuſſis / ſolitudines quoq; quibus eum irrepſiſſe crediderat / exquiſitius inda=
gandas curabat. Igitur Waldemarus tribus duntaxat comitibus frætus, non per ab
dita nemorum / aut inacceſſa paludũ: ſed per tenues admodum ſaltus errabat / tu=

Vaframentum pium.

tiora ratus loca, quæ minus hoſti ſuſpecta fuiſſent. Heſbernus quoq; cũ aliquot pro
cul in planiciem mittitur: qui ſe patentioribus interdum campis Waldemarũ ſimu
laturus oſtenderet. Complures quoq; duce eo variis in locis multitudinem ſuam re
giæ tranſitionis ſimulatione conſpiciendam præbebant. Cumq; demum Iutiam ac

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

cedi placuiſſet,familiaris ei faber nauigium:quo in eam traiiceretur/reficere iuſſus
metuens ne Suenoni pœnas daret/operam ſuam ſub ſpecie coactionis extorquendã
perdocuit. Igitur Heſbernus officinam eius agreſtium frequentia completam in=
greſſus,in primis eum fictæ precis commento ſollicitat. Refectionem abnuenti inii
cit/manus nexumq; deducit/abſtractus artificium præbuit.Itaq; ſub iniuriæ ſimu=
latione et amico vtiliter paruit/et apud Suenonem ſibi impunitatem ſalubriter cõ
ciliauit. Tunc armamentis/commeatibuſq; per Heſbernum exhibitis/ Waldemarus Waldemari
noctu cum ſuis nauigationem orſus,coorta ſubito tempeſtate,inuſitatam maris ſæ in nauigan
uitiam expertus eſt. Ipſis quoq; militibus immanium vndarum aſpergine prolutis do periculũ
tãtũ algoris inceſſit:vt ſingulis corporis ꝑtibus hebetatis/ne velum qdem ad naui=
gationem cõmodum circumferre potuerint. Præterea tãta nymbi vis antennã im
pulit:vt inter vndas effracta decideret:nec minus hymbriũ q̃ fluctuũ moles naui=
gium onerabat.Gubernator omnia freto permittens abiecto regimine qua proram
deflecteret ignarus/ſolum venti imperium expectabat.Aer quoq; crebris internitẽ
tium fulminũ ignibus micans,ingenti nubiũ fragore cõcrepuit. Tandẽ per ſummã
nymborum rabiem inſulæ cuidã errore nauigationis appulſi/detractũ vndis naui=
giũ:quod ancora retentare nequiret/circũſtantium arborũ ramis in foros detortis
quo minus lapſum collideretur/tenacius aſtrinxerũt.Eadẽ nox Sclauos ad Hallan= Sclauorum
diam mille quingẽtarũ nauiũ claſſe appulſos naufragio obruit. E qbus quotquot vi naufragiũ.
ui in littus euaſerant ferro ꝑclitati ſunt.Diluculo Waldemarus ãminiſtrato ꝑ Heſ
bernũ viatico,militibus abunde firmatis,ſecũdo mari in Iutiã ꝑuenit. Vibergũ ꝓ=
greſſus/Suenoniſq; dolum ꝓ cõcione cauſatꝰ,oĩm aĩos ad mœſtitiã lachrymoſa for
tunæ ſuæ narratione deflexit.Cuius aſſertioni nõ minus miſerationis,q̃ fidei vul=
neris præſentia cõciliauit.Itaq; neſcias miſerior plaga an fœlicior fuerit.At Sueno
fugæ eius opinione accepta,refectis nauibus quas ante quaſſauerat / expeditionẽ in
Iutiã parat.Tũc mater Abſalonis et ſoror egregiũ virilis induſtrię facinus edidere Matris et
Siqdem vt regis trãſitũ morarent̃,nauigia qbus traiicere deſtinabat/nocturno tꝑe ſororis Ab
diſſecãda curarũt.Quarũ Sueno refectioni diutius immoratus/quũ redintegratis ſalonis faci=
oĩbus in Fioniã ꝑueniſſet,Waldemarus ocyus æmulo occurrendũ exiſtimãs/primis nus.
eũ Iutiæ liminibus ꝓhibere cõſtituit.Quo cognito in Sialandiã ſe cõtulit: eiuſq; et
Scaniæ ppl'o ꝑ edictũ cõtracto,priuatis armis publica miſcet auxilia.Interea Walde
marus incertũ belli ſuſpicatus euentũ,repetito Vibergo,nuptias agit:tũ vt eos fa=
cilius ſibi q Kanuto militauerãt adciſcerẽt/tũ ne pulcherrimæ ſpõſæ caſtitatẽ hoſti
bus forte delibandã ſeruaret.Deinde expeditione coire iuſſa Randruſiũ petit/Sialã
diã:ꝙ Suenoni receptaculo eſſet,armis attẽtare cõſtituẽs. Ex Suenonis quoq; mili=
tia cõplures ob immane eũ ſcelus ꝑoſi/Waldemaro ſe iungũt/tãti facinoris reatũ au
xiliorũ fomentis ꝓſequi nefas ducẽtibus.At Sueno q bellũ inferre q̃ excipe ſpecioſiꝰ
duceret,magnitudinẽ aĩ ſui intra vnius inſulæ fines concludere nequiẽs,nauigiis e
Fionia/Sialãdiaq; petitis,ad Iutiã appulit:iiſdemq; intra Dyurſø fluminis alueũ re
cipi iuſſis,cũ ꝓmptiſſimis equitũ ſub dubia oppidanorũ fide Vibergũ cõceſſit.Qđ
quũ Waldemarus ꝑ transfugarũ quendã exꝑtus fuiſſet,auxiliaribus qua poterat ce=
leritate cõtractis,ad exturbandã hoſtiũ claſſem Saxonẽ et Iuriſium cũ naualibus co
piis mittit.Quorũ auctoritatibus moti Sialandenſes,nauigatione reflexa,plus pro
pinquorũ monitis q̃ regis impio tribuẽdũ putarũt/eiuſq; deſertores, q̃ horũ hoſtes
exiſtere maluerũt. Verũ Fionienſes apud quos plus regis,q̃ priuatorũ reſpectus va

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

luit:ſpreti monitus pœnas vapulando luere:pulſatiꝗ dedere fugã,quã ſoſpites ab-
nuerunt. Nec quicq̃ Sueno malorum ægrius tulit. Poſt hæc Heſbernus hoſtium
cõſilia cognoſcere iuſſus/ quũ ꝓpe Wibergũ ſuſceptę ſpeculatiõis gr̃a ꝑueniſſet,Sue
nonis Randruſiũ petẽtis obuiũ cõtemplat̃ exercitũ.Igit̃ ne res diligẽtius q̃ fortius
explorare videret̃,præcedentiũ quoſdã effuſius obeq̃tãtes/haſta validius appetitos
militari virtute ꝓſtrauit.Quorũ equos potitus comitũ ope/ꝑ deuium abſtrahẽdos
curauit.Tũc Suenoniani ꝓpinquas hoſtium copias arbitrantes,armatura propere
ſumpta/lectiſſimiſꝗ equorũ cõſcenſis bello ſe præparãt. At poſtq̃ inæqualia loca ꝑ-
menſis ꝓſpectũ planicies dedit,ſolum cõtuẽtes Heſbernũ poſt eũ ꝓmptiſſimos diri
gũt.Quibus ille volucri fiſus equo tãto ſemet interuallo ſurripuit:vt interdũ quie
ti deſcẽdendo cõſuleret.Cũꝗ inſecutores fruſtra ſe eius occupatione inhiaſſe cõſpi
cerẽt,alloquiũ ipſius ſub fidei ꝓmiſſione eminus vociferãdo depoſcũt.Negat eoꝝ ſe
colloquia ſuſcepturũ Heſbernus:ꝙ lubrica fide ſerotinis eſſe tꝑibus cõſueuerint/fa
cetiſſime eis ꝑfidiã quã recenter Roſkyldiæ patrarãt obiectãs. Ex q̃bus Petrũ dun-
taxat cognomine Thema antiquæ ſocietatis fidutia accepta fide ꝓpiꝰ accedere paſ
ſus/quũ ſuꝑ Waldemaro pluribus rogaret̃/reliqui inter ſe equis de induſtria cõcur
rentes inſidias ei ſub exercitationis ſimulatione tendebãt. Tũc Petrũ Heſbernus q̃d
animi ſociis eſſet aduertere poſtulat.Ille fidẽ ſuam cõmilitonũ ꝑfidia quaſſandã ve-
ritus/obuerſa haſta cõfixurũ ſe:q̃ in Heſbernũ irruiſſet/exclamat. Quorũ fraudem
Heſbernus ꝑ anguſtos diuerticuli receſſus præpropere põtis cuiuſdã tranſitu præ
cucurrit/intẽtaſꝗ lateri haſtas cuſpidis ſuæ fruſtrabat̃ obiectu. Quũꝗ eos identi-
dem dignis ꝑfidiæ cõuiciis affeciſſet,ꝓcul inde diſcedens obuios forte cõmilitones
de hoſtiũ inſecutione edoctos ꝓpinquis viæ fruticibus occultauit:ac protinus ipſe
equo diſſiluit.Qui vero in eius captionẽ intenderãt nõdũ hac ſpe depoſita curſum
dirigere ꝑſeuerabãt.Quibus ille ꝓcul cõſpectis equũ inſilit/eiuſꝗ latera crebris de
induſtria verberibus attundendo ficto curſum labore cõfecit. Igit̃ inſequẽtes cõce-
ptã intercipiendi eius ſpem maiori conamine ꝓſequẽtes acrius equos vrgere cœpe
runt/haud dubie ab hoſtibus capiendi niſi inſidiantiũ q̃dã expectationis impatiens
per nimiã occurſandi cupidinẽ ocyus latebris erupiſſet. Itaꝗ ex vnius ꝓcurſu da-
tũ ſibi inſidiarũ indiciũ exiſtimãtes ad ſocios impigre relabebant̃/aliena impatiẽtia
q̃ ſua ꝓuidentia fœliciores.Ita Heſbernus niſi ſociorũ imprudẽtia vetuiſſet,callidi
tate ꝑfidiã vltus fuiſſet.Per quẽ Waldemarus hoſtes imminere cõperiens/nondũ ſe
cõmittẽdi belli viribus abundare cõfiſus:iunctũ vico pontẽ:ne eis ꝑuius foret:par
tim diſcindi iubet.Itaꝗ et tutũ militi munimentũ/et opportunũ cõtrahendis viri-
bus ſpatiũ ab amne mutuatus eſt.Cũꝗ nec Suenoni tranſeundi facultas/nec Walde
maro obuiandi volũtas ſuppeteret,ꝓmptiſſimi tamẽ iuuenũ reliquiis pontis præ-
ter imperiũ occupatis/iaculis miſſilibuſꝗ certantes magna fortitudinis experimẽ-
ta dedere.Quippe quia congreſſionẽ locus negabat/ad aliquanto mitius pugnæ ge
nus iuuenilium animorũ laſciuia decurrebat. Waldemarus tandẽ gerendi fidutiam
belli quotidianis copiarũ incremẽtis adeptus/amne alias ſuꝑato hoſtẽ appetere ſta-
tuit.Nocte vero quã belli inſecutus eſt dies/frẹnatos ſtare equos/paſtuꝗ penitus ar
ceri præcepit:ne ſatietate graues curſu hebetes forent. At Sueno caſtris ſata com-
plexus ex ipſa agrorum vbertate abunde equos refici iubet/ignarus ſtomachi ſarci
nam curſui impedimento futuram.Cumꝗ Waldemarus exercitu in aciem digeſto
procederet,cohortem armis ſigniſꝗ fulgentem e latere conſpicatur. Quam primo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

hoſtilem ratus/ex ſpeculatoribus cognoſcit ſocios eſſe quos metuat. Quibus in aciẽ receptis fidentius in hoſtem tendebat. Adeo quippe copiis creuerat: vt ne a decima quidem exercitus parte ſignorum ordines proſpici potuiſſent. Tunc quibus a Suenone commiſſa ſpeculatio fuerat reuerſi/immodicas hoſtiũ vires edocent: fatigandam ante multitudinem/q̃ ſuſtinendam eſſe. Fore enim vt multum ex eius numero copiiſqꝫ dies detraheret. Cuius conſilii ſalubritatem Suenoni admodum gratam Achonis cuiuſdã Chriſtiarno ꝓcreati temeritas reppulit. Siquidem aut pugnaturum regem aut a militibus deſerendum eſſe dicebat: quippe qui ita ſibi cõſulere nolint: vt rem familiarem proprio ſpiritu chariorem hoſti impune potiendam relinquere cupiant. Adhæc memorem eſſe iubet, quoties exigua manu ingens victoriæ decus acceperit. Itaqꝫ ſi animos ſuorum non numerum metiri velit, plus fidutiæ ex eorum paucitate q̃ metus ex hoſtium multitudine concipiẽdũ fuiſſe. Præterea aciẽ contemni potius q̃ metui debere: quam non militum robur /ſed vulgus inerme conſtruxerit. Hac exhortatione regem ſalutari conſilio depulſum pernicioſe parere coegit. Ex parte Waldemari iuuentus ferrugineis ſuccincta tunicis dextrum aciei latus confecerat. Quam Suenonici ob eximiam ferri ſimilitudinem vario loricarum genere excultam rati in eam cohortem exercitus ſui cuneum deſtrinxerunt. At vbi ſpecie deceptos ſe vident, ab his ad regiam phalangem inſultum transferunt. Illud quoqꝫ memoratu dignum: ꝙ Waldemari exercitum tam crebri coruorum greges interuolaſſe produntur: vt complures ſe erectis militum haſtis feriẽdos obiicerent. Medius acies interequitabat cantor: qui parricidalem Suenonis perfidiam famoſo carmine ꝓſequendo / Waldemari milites per ſummã vindictæ exhortationẽ in bellum accenderet. Cõgreſſuris ſepes frugum ambitrix obſtabat: quam neutro equitatu propter palorum eminentia acumina traſcendere præſumẽte/Waldemari pedites diſiicere aggreſſi, pugnę principium ediderunt. Qua Suenonici leui negotio victi ęgre fugam moliebãtur. Quippe equi nocturno adhuc pabulo onuſti perſeuerãter curſum intendere nõ valebant: ꝙ ſaturitatis moles citam eis laſſitudinem ingerebat. Primipilus ipſe et equo in hoſtem conuerſus/ſparſoſqꝫ fuga ſocios ad pugnã capeſſendam hortatus: tandem circunſpectis nuſq̃ auxiliis ſignum humi defixum ſiniſtra complexus/dextra propius accedentes obtruncat. Ad vltimum memorabili pugna edita, circumfuſæ multitudinis viribus laceſſitus obruitur. Sueno cũ paucis ad paluſtria forte fuga perueniens quum luto deſidente equi veſtigia mergerentur, pedes iter arripere conabatur. Sed ne ſic quidem cœno onus ferente/etiam arma depoſuit. Poſtremo q̃q̃ ſuorum humeris anniteretur, ſuprema victus laſſitudine comitibus aufugere iuſſis, in arboris vnius radice conſedit. Adeo quippe eum vires defecerant: vt ne gradum quidem alieno ſubnixum adminiculo proferre potuerit. A quo quidam ſuorum per ignauiam diſcedere omni fato triſtius ratus ab agreſtibus indagandæ prædæ gratia ſuperuenientibus ante pedes Regis appetitus occubuit. A quibus et Sueno captus/quum quis eſſet interrogaretur, Regis ſcribam profitebatur. Agnitus tandem/equoqꝫ ob reuerentiam maieſtatis impoſitus/ſiue metus ſiue ſpei inſtinctu Waldemaro ſe præſentari poſcebat. Hæc orantis caput agreſtium quidam ſubito aduolans ſecuri præcidit. Corpus eius nullis funeris impenſis honoratum / ignobili ſepulturæ popularium cura mandauit. Vluonem bello captum/ Wibergiqꝫ cuſtodiæ traditum Heſberno duntaxat quo minus puniretur obſtante / capitali ſupplicio Kanuti milites affecere / ſanguine

Achonis importuna adhortatio

Pugna acris.

Coruorum miraculum

Primipili virtus.

Mors Suenonis.

Vluonis ſupplicium

Thetleui vecordia.

eius ducis ſui manibus parentãdũ putantes. Prenſus quoq; Thetleuus quũ ad ecu-
leum abſtraheretur, primo culpam apud captores excuſare ꝑgebat. Poſtremo quũ
ſine effectu preces eſſe cognoſceret, adeo effœminate ſe geſſit: vt virum exuere vi-
ſus ne lachrymis quidem abſtineret aut planctu/muliebremq; animũ virili corpore
clauſum confiteretur. Itaq; prius dedecore/deinde morte mulctatus/ geminam in-

Magno venia data.

terfecti a ſe principis manibus pœnã pſoluit. Magnus vero poſterioris Erici ex pel-
lice filius: qui et ipſe Suenoniani nominis acrior q̃ iuſtior defenſor extiterat/ quum
captus vltima ſe paſſurum arbitraretur, ſupra vota propitiam victoris clementiã
expertus eſt. Quem Waldemarus ſibi a captoribus præſentatũ/ſub reſpectu cogna-
tionis non ſpiritu modo: ſed etiã honoris ac poteſtatis incrementis donauit. Cũq;
abunde eſſet impunitatem tribuiſſe/etiam liberalitatem adiecit: ne diſtrictum vlto
rem agendo/plus iræ q̃ neceſſitudini indulſiſſe videretur. Itaq; tametſi iniuriæ ſup
plicium deberetur, propinquitati ſalus tributa eſt. Igitur non minus in aduerſario
affinitatem, q̃ in fautoribus fidem atq; obſequium veneratus/hoſtem amicis præ-
mio æquauit. Buryſium etiam vt ſanguine ſibi/ ita animo obſequioq; coniunctum
ꝙ optima ipſius opera aduerſum Suenonem vſus fuerat/tum opibus/tum etiam ho
noribus proſecutus eſt. Cuius fratrem Kanutum pari munificentia ad præfecturæ
faſtigium recenter euexerat. Tum vero qui Kanuticæ militiæ comites fuerant nõ-
dum hoſtium cladibus contenti communiter regem adeunt: vt eos qui Suenoni in
terficiendi Kanuti conſilium dederant proſcriptione proſequeretur/orantes. Inter
cæteros aũt Thorberni pœnã cupidius expetebãt: q̃q̃ is quũ apud Randruſii pontẽ
dimicaret̃, pñtibus quorũ cõſilio Kanuti cædes cõmiſſa fuerat/huic ſe pfidiæ affinẽ

Waldemari prudentia.

negabat/auctores eius acerrime deuouẽs. At rex metuens ne ſi tot gẽtis ſuę nobiles
exilio mulctaret/Kanutũ/Buryſiũq; dubia fide ſuſpectos pſcriptoꝝ aduerſum ſe ar
mis inſtrueret/veniã ſontibus q̃ æmulis opẽ afferre maluit. Ad vltimũ inſtantium
pſeuerantia victus/ne a Kanuti interfectoribus remiſſius vltionẽ exigere videret̃,
pſcripturũ ſe quos iuſſiſſent pmiſit/nec alio pacto patriæ redditurũ, q̃ ſi eorũ preci
bus reuocarent̃: quorũ ſententiis exilio adacti fuiſſent. Sciebat eñ facilem humani
animi ab odio ad grãm deflexũ exiſtere: ac plærunq; mortales affectus cũ ipſa rerũ
varietate conſentire. Nihil eñ in his tã aſperũ repiri, quod tempus aut caſus lenire
nõ poſſit. Cęteris eiuſdẽ gregis vt iiſdẽ potius bonis militibus vteret̃ q̃ in eos aĩad-
uerteret exoratus ignouit: tãtoq; ſe eius amicitia ppiorem exhibuit / quãto ipos ab

Waldemarus rex. lxxxvii.

illius parricidalis cõmenti cõſciẽtia remotiores agnouit. His ita cõpoſitis vt regni
initia ſtrenuis militiæ operibus auſpicaret̃/ patriãq; tot annis piratica laceratã/ac
ferme tertia ex pte ad ſitum et vaſtitatẽ vſq; redactã iniuriarũ vltione reficeret, pu
blica claſſe Maſnet inſulam bellum Sclauis facturus/accedit. Vbi dũ populũ in con-
cione exhortaretur, ſeniores qbus p roſtris dicendi mos erat/ claſſem tuto pceſſu-
ram negabant. Nam et ſuos cõmeatibus defici/et hoſtes cõpertũ regis habere pro-
poſitũ. Aucupãdæ ergo opportunitatis gr̃a dilatu opus exiſtere quoad melior gerẽ
dæ rei facultas incideret. Cæterũ nõ puæ temeritatis eẽ aduerſum puidos et pmu
nitos armorũ experiri fortunã. Præterea in eã claſſẽ Danicũ penit⁹ coiſſe robur: qđ
ſi periclitari cõtingeret, pfecto Sclauos vnius victoriæ beneficio Dania potituros.
Nã ſi res parũ ex ſentẽtia cederẽt, nõne patriã penitus in eorũ funere peniturã! Mi-
nime igitur vni prælio tantæ nobilititatis vires impẽdere debere: dũ mõ victrices
parũ gloriæ/victæ dedecoris plurimũ ſint laturæ. In hãc ſniam totius cõcionis ſuf-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

fragia conſonabant. Cuius arbitrio rex expeditionem remittere coactus, propoſi=
to ſuo celerius q̃ cupidius ceſſit. Apud quem Abſalon in nauem regreſſum deſidiã
eius eludens facetiſſime cauillatus eſt. Nam quum ſolutæ expeditionis cauſam per
quireret/dixiſſetq; rex ne tot fortes periculo obiectarentur/Ergo, inquit, cum igna
uis et ignobilibus cœptum exequere/aut proficue victor futurus/aut parum dam=
noſe vincendus, quum nullo in momento vilium internicio ponenda ſit. Ita lepidi
ingenii adoleſcens indignationem ſuam ad inertiæ exprobrationem ſub ioci ſpecie
conuertit. Quæ tam faceta eius vrbanitas tacitum regis cõuicium fuit. Per eadem
tempora Aſcero Roſkyldenſiũ antiſtite decedente ſuper ſubrogando pontifice plæ
bis a clero ſuffragia diſſidebant. Eadem etiam tempeſtate diuidua Roſkyldenſis po
puli cõiuratione quũ mutuis cædibus ciuitas exundaret, aduenis partim cæſis/par
tim vrbe eiectis/non contenta indigenarum ſodalitas alienigenę coniurationis par
tes protriuiſſe/etiam in eum: qui regium numiſma amminiſtrabat, non tantũ ædes
eius ſolo æquando, ſed etiam bona omnia diripiendo veſaniam ſuæ conſternationis
exercuit. Tunc rex ob maieſtatis ſuæ contemptum acrius ciuitati infenſus/quũ ad
excidium eius magna prouincialium manu niteretur, miſſis ad ſe deprecandum le
gatis ne armis/quæ pro patria ferre debuerat, aduerſum patriam vteretur/incolu=
mitatem vrbi ſuſcepta pecuniæ pactione donauit. Quã continuo placida mente in=
greſſus, Trinitatis ædi inſeruientium penates intrauit/eorum de creando pontifi=
ce ſuffragia ſuo proſecutus aſſenſu. Qđq̄ aũt ei in eccleſia a maioribus cõdita ac do
tata iuris aliquid competere videretur, nihil ſe tamẽ aduerſum eã/aut illicita affe=
ctatione/aut inſolita cõſuetudine præſumpturũ dicebat/ſacris ſiq̄dem legibus cau=
tum noſſe: ne clerus peculiare eligendi ius regali imperio obnoxiũ habeat. Itaq; prę
ſentiam ſuam haud quaq̃ impedimento futuram, quo minus electoribus libera ſuf=
fragiorum arbitria maneant. Tunc clerus religioſam eius iuſtitiam ſummis gratia
rum actionibus proſecutus, concilio exceſſit/delectum curioſius habiturus. Cumq;
tres ſpectatæ opinionis viros: quibus quartus ob virtutẽ Abſalon adiiciebatur cir
cumſpexiſſent, vt ex eorũ numero potiſſimus aſſumeretur Waldemarus tacita ſin=
gulorum ſuffragia in vnius tabulæ ſegregata volumina referri iuſſit/ſinceriorem
electionis habitum ratus: ſi vniuſcuiuſq; voluntas ante manu q̃ lingua proderetur
euenitq; vt omniũ ſcripto in vnam coeunte ſententiam, honoris culmen Abſaloni
decerneretur. Qui mox antiſtes creatus non minus piratam ſe, q̃ pontificem geſſit
parui æſtimans intus religionem tueri/ſi foris eam periclitari pateretur. Neq; eñ
minus ſacrorum attinet cultui publicæ religionis hoſtes repellere, q̃ cerimonia=
rum tutelæ vacare. Itaq; pontificalibus tectis maiore ex parte ſolo æquatis quo pa=
triã firmioribus vallaret excubiis, maritimã aſſidue ſtationẽ peragens/habitatio=
nis vſum interdum a ſyluis/frondibuſq; mutuari ſolebat. Cuius tam humilis man=
ſio conuulſos patriæ penates erexit. Eloquentiæ quoq; eius præſidia Sialanden=
ſes ſalutaria ſenſerunt. Nam domeſticas conciones ad vim et rixam vſq; litigioſas
moderatione ſua ad pacatiorem habitum perduxit. Tantaq; facundiæ eius orna=
menta fuere: vt eos ſemet ſtoliditatis damnare cogeret, qui eum inertem/elinguem
q; crediderant. Nec penſi duxit duratos gelu fluctus hybernis ſulcare nauigiis: ne
vllum anni tempus ſalutaribus vacaret excubiis/aut inſignis eius erga patriã pie=
tas neceſſitati cedere videretur. Itaq; non minus patriæ Parentem, q̃ Pontificem
egit/militiæ et religionis ſociato fulgore conſpicuus. Prima illi pridie q̃ Palma=

Abſalonis lepidum cauillum.

Abſalõ Roſkydeñ ep̃s creatus mira geſſit.

rū ſolenne inſtaret/apđ Borlundā vicū aduerſum Sclauos cōgreſſio extitit. Nūtia=
ta namq; eorū irruptione clientela duntaxat ſua, quæ decem et octo militū nume=
rum explebat/inſtructus aduerſum quatuor et viginti nauium copias / vt ꝑiculoſo,
ita fœlici certamine dimicauit. Cōpluribus ſiqdem aduerſæ partis equitū fuſis pe=
dites ferme oēs oppreſſit. Nec in tanto diſcrimine quempiam ex ſuis præter vnum
amiſit/pontificatum et militiam pulcherrima victoria auſpicatus. Paucos ex hoſti=
bus arma ſpoliaq; fugæ liberius ineundæ gratia per ignauiam abiectantes iūcta cā=
pis ſylua ſeruauit. Eodem anno ciuitas Aruſyenſis acerrimis piratarum incurſib⁹
afflicta proditur. Tunc quoq; Falſtrēſibus paucitatem ſuā aduerſus infinitam Scla
uorū claſſem publica munitione tuentibus, quū forte pincerna regis ad alia nego=
cia obeunda in eam prouinciam miſſus cōmuni obſidione premeretur, prouincia=
lium quidam arbitris regis ſegnitiem exprobrādo dixiſſe fertur/priores reges in ta
lis/præſentem vero in prima pedum parte calcaribus aſſueuiſſe. Quod dictum pin
cerna deſidiæ conſcientia prouocatus/maligna animi interpretatione regiis auri=
bus modo quo nō debuit inculcauit: et quod ſuæ contumeliæ erat in maieſtatis op=
probriū tranſtulit. Alia quoq; haud leuiori criminatione aduerſum Falſtrēſes aſpe
ratum regis animum inflammabat: vnius præcipitis linguæ vehementiam vniuer
ſorum excidio mulctare cupiens. Siquidem impiiſſimam eis proditionis noxam af=
fixit/quaſi conſiliorum omniū aduerſum Sclauiā cōceptorū indicia ad eam tranſ=
mittere ſolitis: familiaritatemq; quā interdū cōciliandę ſibi ſalutis gratia ad hoſtes
habebant in crimen deducens/obſequia timori potius q̄ charitati erogabat/perfi=
diæq; deputabat. Nā et captiuos a Sclauis ſibi cōmiſſos in cuſtodia aſſeruare/ et plę
runq; patriæ arma metu potius q̄ beniuolentia adducti / lato hoſtibus nuntio præ=
currere conſueuerant: ſcilicet vt ſalutem ſuam/quam viribus protegere nequibant
ſaltē beneficio munirent. Huius itaq; peſtifera rex exhortatione corruptus, reliq̄as
Falſtriæ ferro penitus exhaurire cōſtituit. Atq; ad id ꝑagendū Sialandiæ duntaxat
miniſterium ſufficere credidit. Abſalone ergo Orientalibus inſulæ copiis præeſſe
iuſſo, Occidentales ipſe ductare ſtatuit/ingentibus paſſim/exiguiſq; nauigiis exer=
citum traiecturus. At Sialandenſes/q̄ cum Falſtrēſibus diutinas ac vehementes in=
imicitias geſſerant/acceptas iniurias communibus armis penſare cupientes/vltro
imperium obſequio præcurrebant/lætati Regem ſibi aduerſum æmulos belli du=
cem/auctoremq; futurum. Sed hunc eius errorem ſiniſtris monitis concitatū fortu
næ violentia fœlici remedio p̄cucurrit. Nā quū rex magnis viribus ſuccinctus, iter
ingredi vellet/apud Ryngſtadiū ſubita febri implicitus Abſalonem remiſſis copiis
ocyus ad ſe venire iubet. Ita peſtiferæ Regis molitioni opportuna valitudinis con=
quaſſatio remedio fuit. Nec minus Waldemari innocentiæ, q̄ inſontis populi ſalu=
ti, miſſo cœlitus languore, conſultum. Q̄ꝫ porro tunc non ſolum deformem / ſed
etiam miſerabilem rei Danicæ ſtatum fuiſſe credendum eſt: quum foris hoſtilibus
intus regiis armis appeteretur! Quis vero diuino numine effectum ambigat: ne
patriæ Imperator futurus in ipſo pene fulgoris ſui primordio regnū / qđ ex hoſtiū
manibus erepturus erat/obrueret! quia patrię habenas tenēti difficillimo morbo q̄
maximo facinori implicari ſatius fuit. Itaq; lāguore indies acrius graſſāte/ Abſalon
ꝓ ſalute regia votis excubare nō deſtitit. Ad vltimū veluti remedii deſpatione ꝑfu=
ſus/quū vnicū in virtute diuina auxiliū reſtare aīaduerteret, ad eā ꝓpitiandā ſum=
ma cū examinatione vota ꝓ ægroto nuncupaturus acceſſit: diuināq; rē ſacerdotali

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

veſte amictus rite peregit: ſacrificia deinde legitimis verbis confecta ad ægrũ detu=
lit, ac pene exanimi delibanda porrexit. Quibus ille refectus cõtinuo oborto ſudore
bonæ valitudinis habitum recuperauit. Antiſtes tamẽ adhuc de eius conualeſcẽtia
dubius lãguore ex moleſtia cõtracto repẽte corporis firmitate defici cœpit. Ac niſi
cœleſte remedium affulſiſſet ſpes tantę indolis in ipſo ortu ſuo occubuiſſet. Sed nec
illi ſanitatis alienatio impedimento fore potuit: quo minus curam regis quã ſoſpes
geſſerat æger exſequeretur. Ratus ſiquidẽ emẽdatam ipſius valitudinẽ triſti nun=
tio corrumpi poſſe: affectionẽ ſuam ei nuntiari prohibuit nę ſubita animi triſtitia
implicatus in priſtinam peſtẽ relaberetur. Soſpitate reddita ambo tam exitialis pro
poſiti interpellatori deo ſaluberrimæ ammonitiõis grates ſoluebãt, errorisqꝫ eos nõ
ſine rubore pœnitentia ſubiit: cogitatæ impietatis effectum diuinæ animaduerſio=
nis beneficio ſublatum eſſe gaudentes. Salubriori itaqꝫ ſentẽtia animũ amplectente
a ciuiũ periculis ad hoſtes vſqꝫ laceſſendos ſtudium traduxerũt. Tũc rex Abſalonis
Petri/Sunonis/& Heſberni/qui potiſſimũ conſiliis eius præerãt prudẽtioribus mo
nitis informatus: citiore q̃ maiore exercitu, occultoqꝫ magis incurſu q̃ aperta claſſe
expeditionis in hoſtem agẽdæ conſilium cepit: cum multo facilioris ſit negotii in=
opinatos q̃ prouidos oppugnare: & plærũqꝫ prævalidæ multitudinis ſententia ſalu
taribus maiorũ iuſſis obniti ſoleat: apud quã plus viriũ Sclauici nominis terror q̃
regium poſſideret edictũ. Idcirco autẽ perpaucos huius rei arbitros adciuit: ꝙ ſci=
ret quæcũqꝫ ferro gerũtur/publicis viribus/ſed priuatis cõſiliis amminiſtrari opor
tere. Et quoniã de Sialandenſium nihil obſequio dubitabat: Scanicæ claſſis ducem
agere præoptauit. Cũqꝫ nondum integra valitudine Scanienſes Lundiæ contractos
expeditionis ſollicitaret edicto/maximus põtifex Eſkillus (nam ei cæteri proloquiũ
deferebãt) negabat in expedito naues eſſe: quibus tam ſubito iuſſum perageretur.
Cũqꝫ rex obtẽperantibus gratiam/ſuperſedentibus iram ſe repenſurum dixiſſet: tã=
taqꝫ propoſiti cupiditate perfuſum: vt vnico proficiſci nauigio q̃ expeditionem re=
mittere mallet: Eſkillus indubitatæ voluntatis eius firmitate comperta/non ſolum
cõſilium probauit, ſed etiam qui regi comites deeſſent admodum execratus: ſua eũ
naui impenſaqꝫ excepit. Iampridẽ enim regem expeditionũ diſſuetudo nauigio ſpo=
liauerat. Poſtremi Lalandenſes ac Falſtrici in claſſem coire iuſſi ne longa præſciẽtia
edocti furtim ad Sclauos imperatæ rei indicia deferrent. At vbi Landorã claſſe per=
uẽtum, rex ſpectãdi exercitus ſui auidus in campo copias explicare cõſtituit, vt to
tas vires oculis ſubiiciendo an ea manu tuto bellũ cõmiſſurus videretur aſpiceret.
Ab huius littoris continẽti longior harenæ tractus breuibus abſciſus curuatis an=
fractibus portũ nauigiis facit: humilis ita vt veniẽte æſtu lateat: abſcedẽte viſatur.
Nam vadoſus ei9 introitus diffuſiore ſpatio opacę altitudinis vndas includit. Sed
quoniã hunc locum cũcti Danorum regis vaniſſimi erroris deliramẽto ſuſpectum
perinde ac fatalem cauere conſueuerãt: proximo portu vniuerſi agminis apparatũ
curioſiſſime contẽplatus eſt: adhibitis qui militiæ rudes rei bellicæ documentis im
buerent: quatinus vires ſuas potius ſolida oculorum fide q̃ cęco æſtimationis augu
rio metiretur. Huic militiæ ſpeculationi quatuordecim diebus intentos maior cõ=
meatuũ pars ocio cõſumpta defecerat. Egreſſis portu tranquilla toto mari nauiga=
tio incidit. Sed vt taciti improuiſiqꝫ appellerẽt remigiis eã q̃ velis inſtruere malue=
runt: Abſalone cum ſeptẽ nauibus pręmiſſo: qui Rugyani littoris excuſſius indaga Simulacrũ
ret acceſſum. Siquidẽ Arcon oppidũ venuſto ſimulacri cuiuſdam cultu inclytum: Arconeñ.

ignaris incolis incēdio tētare,cunctoſq; eius præſidium petituros ex improuiſo op=
primere ſtatuerunt:munimētum quidē habitatore vacuum ferarūq; dūtaxat clau=
ſtris firmatum exiſtimantibus indigenis parū humanæ tutelæ egenū qđ p̄ſentis nu
minis excubiis eſſet vallatum. Summa vero contractæ claſſis ordine digeſta ducen
Claſſis cclx.na= uium. tarum & ſexaginta nauiū numerum reddebat. Abſalon exſequendæ ſpeculationis
gratia cum propemodū ad Rugiam perueniſſet indicantibus nautis, cognoſcit re=
giam nauem ſubito remigium velo mutaſſe,miratuſq; quid ita cætera claſſis ince=
deret: quæ paulo ante velis quo occultior nauigatio gereretur: abſtinēdum condi=
xerat,poſtq̃ eam a ſtatuto declinare cognouit: & ipſe non ſuppetētibus propoſiti ſo
ciis per ſummam animi confuſionem puppim vltimus vertit,regēq; Mønēſium in
portu receptum mœſtior q̃ libentior comes petiuit.Quippe quia cœpti comitibus
deficiebatur indignatus optimam gerendæ rei facultatē omitti/cum & aeris fauor
et militum arridebat alacritas ab inchoata nauigatione ægre proram auertit. Hūc
Petrus Suno & Heſbernus cū quib⁹ rex conſilia ſua participare ſolebat , rate egreſ
ſum excipiētes tam deformem regis ab vtili illuſtriq; conſilio defectionē anxie que=
rebantur.Quos tandē rex obuiam ſibi venire iuſſos vbi triſtes animaduertit ammi
rans cur eo vultu eſſent:viſum ſibi inquit ne tarda & intēpeſtiua nauigatio profer=
retur curſum eius ad inſulam fuiſſe flectendum/mane cūcta cōmodius exſecuturo.
Quippe dies labori:noctes quieti familiares exiſtere.Cūq; nullum ab amicis reſpō=
ſum daretnr taciturnitatis ammiratione permotus proferre eos quæ ſentiant impe
rat.Illi quæ inuicē cōtuliſſent Abſalonem proponere iubent.Tum ille:quid miri eſt
(inquit) ſegnes hæſitare voces quas ingenti mœroris pondere obrutas quaſi fauce
obcluſa latens animi ſtrangulat ægritudo! Enimuero vicem tuam ad ignominiam
vergere conſpicientes interno mentis luctu perfundimur. Quippe imperii ius ob=
ſequio mutas: pareſq; quibus præeſſe debueras/ vtiliſſimis conſiliis ſpretis eorum
monita conſectando qui in æquo ponunt : pulcher ne rerum tuarum curſus an de=
formis exiſtat. At poſtq̃ ſine collega aut æmulo regnare cœpiſti: altera nunc expe=
ditio geritur:nec illius remiſſio q̃ huius fœdior apparet . Siquidem ſumma rerum
opportunitate contempta paruulas commeatuū reliquias habentes ocioſis nauiga
tionis exceſſibus excuſabilem reuerſionis titulum quærimus: & cum nullis vrgea=
mur obſtaculis ignauiam noſtram neceſſitatis nomine cenſeri cupimus. Hiſcine
patriam operibus vindicandam:talibus ve regnum ingeniis auſpicandum duxiſti!
Si vero maris ſæuitia nauigationē interpellari contigerit:quid ſupereſt niſi vt ne=
ceſſitatis imperio cogente domos inglorii petamus: teterrimis effœminatę mentis
opprobriis inſectandi! Hæc & ſimilia tum moleſtiæ ſtimulis/tum fiducia familiari=
tatis euectus per ſummam verborum acerbitatem apud regias aures eloqui nō du=
bitabat.Q̃q̃ autem rex aduerſum dictorum eius libertatem acrius exarſiſſet:tamē
ne monitorem impudentius auertere videretur magnitudinem iræ quam vultu te
ſte cōceperat / moderatione ſua ad leue & tolerabile reſponſum deflexit:dicendo cō
plures operum ſuorum teſtes extare/nihilq; tam fortiter ab Abſalone geſtum quod
ſi nondū virtute æquauerit adhuc factis æmulari non poſſit. Nec plura eloqui paſ=
ſus cymba nauigium repetiuit ſubiungente Abſalone haud quaq̃ eum vtilia ſuadē
ti ſuccenſere debere:cum aliquāto ſatius ſit apertis amicorum monitis inſtrui q̃ oc
Tēpeſtas ſæua. cultis amaræ ſugillationis morſibus obtrectari. Poſtera nocte concitatum acrius
mare eo tēpeſtatis exceſſit:vt regia claſſis non portu/non anchoris quo minus ſpar=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ſa pelago diſiiceretur retentari potuerit: nulla ex parte remiſſior eodem aeris ha=
bitu quatriduo perſeuerauit. Quæ res iram regis aduerſum Abſalonem accenſam
magnopere deliniuit. Sed ꝙ iam corde ſalubre depræhenderat voce fateri erubeſce
bat/pudore ſerum animi eius intellectum celante. Nam interim nulla ad amicos cō
munione habita poſtridie prædictos viros forte littori inſiſtētes acceſſit: comitibuſ
q; propius accedere vetitis concitationē animi ſui (inquit) tametſi diſſimulatione
vti vellet iracundis oris notis proditam eſſe dicebat parū quidem ammiratione di=
gnū/cum conſultantis vocem monitis potius q̃ contumeliis excipi deceat. Quædā
tamen ab eis ſapientius q̃ tempeſtiuius dicta/ quæ ſi ante triduū prolata fuiſſent in=
gētis mali materiam præcurrere poterāt. Seras quidem monitoris partes eſſe/quæ
rem dum in arbitrio eſt negligētius obeunt exactam ſollicitudine proſequūtur. In=
emendabilia autem corrigere velle proximū amentiæ errorem eſſe. Fruſtra igitur
ſe conuitiis attentatum fuiſſe cum & irreuocabiles præteritorum euentus exiſtāt:
et plærūq; animi commotio parum cum ratione conſentiat. Orturæ vero tēpeſta=
tis ſæuitiam abſq; cœleſtium monitis humano præſagio comprȩhēdere nequiuiſſe:
neq; quin ea delictorū pœnas lueret dubitare. Quamobrem aut naturæ ignorantiā
aut improuiſæ neceſſitatis violentiam vitio ſibi verti non oportere. Omiſſis igitur
præteritorum querelis ad tēpeſtiua rebus cōſilia animū operāq; deuocare par eſſe.
Malle enim ſe ſpiritum ſpecioſo exitu q̃ expeditionem deformi reditu finire. Tunc
Petrus Abſalonis ſententiam aliquanto leniori monitorum genere proſecutus do=
cet neminem regum fidas amicorum voces infenſis auribus excipere conuenire: cū
ſæpe clari illuſtreſq; viri ſpreti ſalutaris cōſilii pœnas pernicioſa morte pepēderint.
Cæterum aura dum faueat vtendum eſſe ꝙ eius anceps incertaq; varietas exiſtere
ſoleat. Suſtinendum itaq; donec tempeſtatis immēſitas ad tolerabilem remigiis ha=
bitum concidat. Adhuc enim tridui commeatus ſupereſſe/exiguoq; traiectu hoſtes
accedi poſſe. Q; ſi præſenti alimentorum ope deficerentur: alia armis eſſe poſcēda.
Oportere ergo mox vt vndas remigio habiles viderint, ſparſam ocius vniri claſſem
inceſſuramq; ſociali remigio progredi. Quippe nauigationem omnem hoc alacrio=
rem: quo æquabiliorem exiſtere. Rex monitore laudato Abſaloni ſpeculandæ tempe
ſtatis officium mandat/ſibi cum primū eam remigii patientem aduerteret/indica=
turo. Abſalon cupide præcepto qđ ſuis monitis extuderat obſecutus: nocte poſtera
aura ſenſibiliter impetum remittente euentu gauiſus antelucano tempore peractis
diuinis ad regem peruenit, nuntiando tempeſtatem ex parte collapſam poſſibilem
quidem profectioni: ſed difficilem fore: nec niſi ſumma cum remigii difficultate na
uigationis capacem exiſtere. Reſpondente rege moras eſſe rumpēdas per ludibrium
ſubtexuit pulchre ſe operam impenſuros ſi nauigationis medietate confecta vnde
ſoluerant ſint reuerſuri. Cuius dicti procliuitas tametſi ioco mordacior videretur
ingens regi capeſſendȩ virtutis præbuit incitamentum lepida tamen irriſione non
caruit ſubiungente rege reuerentem ſe ex eo quæ in Sclauia gerantur poſſe cogno
ſcere. Principio claſſis lætam alacremq; nauigationem pleno fiduciæ remigio pro=
ferebat. Nam intra propinquæ telluris anfractus auræ vis quæ aperto mari licen=
tius incumbebat latētium vndarum habitum aſperare nō poterat/ terreni tractus
obſtaculis vndiq; ſecus incitatiorem fluctuum allapſum arcētibus. At vbi in altum
dirigi nauigia cœpere intolerabili pene tempeſtatis occurſu excipiebantur. Anti=
ſtes ne fortiſſimos monitus ſuos parum iuſto conatu proſequi videretur/ ingenuo

Waldemari
prudēs ora
tio ad ami=
cos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

pudore firmatus perſeuerantiſſima remigii obluctatione quaſi cum neceſſitate cer
tabat,regemqꝫ virtutis æmulatione prouectum cœpti ſui comitem exiſtere coegit.
Itaqꝫ lenta & inhabilis ac pene inconceſſa nauigatio hinc ſæuiēte mari/inde claudi⸗
cante remigio fuit. Ea freti repugnantis violentia regiam nauem aduerſis vndarū
molibus implicatam:per ſummam procellarum aſperitatem laxatis prope modum
compagibus diſiūgi coegit. Quo viſo rex tū vitandi periculi/tum etiam cōplendæ
nauigationis gratia: tutiore excipi cupiēs Ingimari Scaniēſis ratem propius adeſſe
iuſſam: enſem dextra ſignūqꝫ lęua corripiens vt temerario ita proſpero ſaltu inuo⸗
lat:eāqꝫ remis acrius citari iubet.Eſkyllum virtutis pertinacia aliquādiu ſubſequi
conatum:affectūqꝫ regis q̃ debilitatem nauigii ſui propēſius intuentē partim regiæ
vocis prohibitio,partim referta periculo neceſſitas reuerti compulit. Eo viſo com⸗
plures reuerſionis occaſionem ab erroris ſimulatione mutuari ignauia docuit.Qui
bus tamen erroris commētum patrocinio fore nō debuit: cum regem nauigiū non
iter mutaſſe tranſlati ſigni indicio liquere potuerit. Nonnulli quoqꝫ conquaſſatio⸗
ribus nauigiis inuiti relabebantur ꝙ hiſdem compagum firmitate defectis cōcitati
maris incurſum ſuſtinere nequibant.Qui vero procedere perſeuerabant vt viribus
corporis laboris continuitati ſufficere poſſent edēdi nauigādiqꝫ pariter officio fun
gebantut. Ne enim nauigationis curſum vel paruula remigii intermiſſio morare⸗
tur dextra remos læua cibos tractabant. Exigua claſſis pars Abſalone duce virtu⸗
tis & gloriæ æmulantior inuſitatæ tempeſtatis ſæuitiam incredibili remorum cer⸗
tamine ſuperauit, obluctatūqꝫ pelagus infatigabili permēſa nauigio hora anteluca⸗
na ad inſulam Hythim ipſa quoqꝫ neceſſitate ſuperior appulit. Tunc Abſalon ne
quid inexcuſſum omitteret per Wethemannū piraticæ operibus clarum officio ſpe⸗
culationis addictum & portus hoſtilibus nauigiis vacuos ad Rugiam nihil hoſtile
metuentem cognoſcit.Nam armenta ſecuris cuſtodibus propter littus errantia in⸗
opinatos incolas eſſe fidem fecere.Rex languido remigio ſeram nauigationē emen⸗
ſus obtento portu protinus in Abſalonis nauem ſe contulit, fatigatūqꝫ tędio ac vi⸗
gilia corpus ſomno excepit. Reliquiæ quæ cum eo fretum ſuperauerant annumera
tæ ſexaginta dūtaxat nauigiorum claſſem explebant. Duo tunc Hallandenſes natu
q̃ animis nobiliores paucitatem ſuam īdubitato periculo oblatam rati nauigio quo
cōmuniter vtebantur,Abſalonem petebāt:ſeqꝫ præpropero regis alloquio opus ha
bere dicentes:poſtq̃ ſomno eum acquieſcentem audierant ocius excitari poſcebant.
Abſalon ſalutarem eius quietem importune rumpendam negans/quæ afferrent re
gem ex ſe cogniturum affirmat.Tum illi conquaſſationem nauigii/inopiam cōmea
tuum/longinquitatem reditus prætēdentes/optimam ſibi nauigationis facultatem
proſperantibus ventis incidiſſe dicebant,ꝙ quibus aduerſis ægre proceſſerant:ſecū
dis facile reuerti poſſent.Quamobrem eorum ſe beneficio vti malle q̃ caſſam & inu
tilem expeditionem agēdo aut nauigii vitio aut inediæ malo perire. Quos Abſalon
non ſolum deformitatem propoſiti ſpecioſo conſilio mutare:ſed etiam quo minus ſe
probris obiicerent honeſto ſilentio ſupprimere iubet:ne tam pudendę voces alienis
auribus exceptæ inexpiabilem eis timiditatis notam inurerent. Itaqꝫ eneruis & ef⸗
fœminati animi trepidationem falſo cauſarum commento colorare eos aſſeuera⸗
bat docendo facilia refectu nauigia fore, & opima commeatuum ſupplementa per
prædam late patentem leui negocio conciſci poſſe.Cęterum ipſos famam & opinio⸗
nē ſuā grauiſſimo crimine corrupturos,ſi regem apud hoſtes in tanta ſuorū pauci⸗

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

tate ſine reſpectu pudoris deſerere ſuſtinuiſſent. E quibus alter domi ſe negotia re-
gia quæ ſumma cum celeritate exſequi neceſſe haberet manere ſubtexuit. Contra
Abſalon ſimulationem eius quia blandimētis nequibat minis diſcutere cupiens eos
qui in expeditione ſoluenda plus arbitrio ſuo q̃ regiæ indulſerint reuerentiæ non
tātum bonorum: ſed & lucis ac ſpiritus ereptionem patria lege meritos aſtruebat.
Sed ne ea quidem periculi denuntiatione quo minus fauentem nauigationi vētum
velo colligerent imbecillitatem eorum durare trepidationemve corrigere potuit.
Diſcedentes itaq; execratione & conuitio per ſummam verborum acerbitatem in-
ſequi perſeuerauit. Quod cū experrectus rex ex Abſalone cognoſceret tam impudē-
tes & improbos deſertores pœnas ſibi luituros iurabat. Conſcenſa deinde inſula ac-
cerſitos nauigiorum rectores agendorum percontatione ſollicitat. Compluribus
vt redeatur expedire viſum ꝙ tuto hoſtem laceſſere nequeant. Placituram rex ſibi
ſentētiam affirmabat niſi ea res & grauis patriæ rubor & ingens hoſtiū incitamen-
tum exiſteret. Nam & eos Danicæ expeditionis præſentiā ex caſtrorū veſtigiis cō-
perturos & clandeſtinā eius reuerſionē timiditati dūtaxat imputaturos. Huius rei
cauſa periculo ſe q̃ rubori patere malle: haud quaq̃ proram niſi laceſſito hoſte verſu
rum. Præterea ſe eorū qui ſimulata nauiū fragilitate defecerant ignauiam æquatu
ros/ſi quos labore vicerant virtute nō ſuperarēt, domoſq; impēſa male nauigatione
repeterēt. Tūc Wethemannus incautas Rugiæ res recēti ſpeculatione expertus ad-
mouēdas littori copias ſuadet: ſi ignari incolæ fuerint impune prædā cędēq; factu-
ras: ſin prouidi confeſtim abſq; diſcrimine redituras. Vtro autē modo ſe gerant per
arantium morē deprendi poſſe aſſeuerabat: qui cum primā diurnæ operæ partem
exegerint quo ad laborandum fiant vegetiores ſopori ſe proſternere ſoleant. Hunc
vero non niſi metu vacuis altaq; ſecuritate firmatis obrepere ſolitum. Cæterum ne
mine talium dormiente reperto pręcautę gentis indicium accipi. Quem rex pirati-
co potius muneri conſentanea q̃ magnitudini ſuæ conuenientia docuiſſe dicebat.
Nunq̃ enim Danorum reges a Sclauis fugatos memoriæ proditū fuiſſe; ſed ne ſe q-
dem primū regiā dignitatem hoc deformitatis genere maculaturū. Tunc Gneme-
rus Falſtricus qq̃ alias vegetioris q̃ ſapiētioris animi æſtimaretur ſiue ingenio ſuo
ſiue regis fortuna monente ſummā omniū hæſitationē ancipiti ſtudio fluctuantem
ſalutari exhortatione diſcuſſit/ incertāq; conſilii concionē ad ſuā ſentētiam perdu-
xit: affirmando temeritatis eſſe exiguā manū cū immēſo hoſte conſerere. Cæterum
Barcam prouinciā a Rugia breui freto diſcretam ob paruitatē ſui quocūq; paratu
eſſet populatu perfacilē fore. Deniq; regē quieſcēdi gratia cubile petere, exhauſtaſq;
vigiliis vires & attritū curis animū ſomno reficere iubet veſpere quo minus proui
ſus irrūperet claſſem applicaturū. Præterea vadoſi fluminis anguſtias intraturos
ſparſam nauigationē tacito cōficere remigio iuſſit: ne aut obſtrepētiū remorū fra-
gor ſecuritatē incolis demeret: aut ipſimet impactis harenę nauigiis circa īcertę al-
titudinis vada diutius hęrere cogerent. Cętera ſe exploraturū ꝓmittit. Rex cupide
cōſilio obſecutus veſpere ſigno nauigationi dato deſtinatum amnē occupat. Cuius
expeditius permeandi gratia ternis nauigiis iunctis claſſem incedere iubet ne con-
fuſa fluuialibus tardaretur anguſtiis. Cui Gnemerus rate obuius opportunitatē
inuadendæ gentis aucupatus interceptos incolarum ſpeculatores adducit. Lætus
eo rex diluculo peragratis ſyluis rura ac vicos hoc acrius quo latentius irrupit: in-
colaſq; adhuc ſomni ſecuritate torpentes/repentina incurſione protriuit. E quibus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

complures perſtrepentis equitatus fragore perculſi patrios duces aduentare credebant. Sed hunc eorum errorem adacta repente corporibus iacula diſcuſſerunt. Cōplures eorum exertis per oſtia capitibus/ Kazymarus ne an Bugiſclauus aduentaret rogabant. Quorum percontatio propriis eorum funeribus excepta eſt. Antiſtes cum parte copiarum longinquam regionis plagam diuerſo complexus itinere eo locorum peruenerat, vt a regia cohorte eximiæ paludis interiectu diſtaret. De cuius admodum inceſſu dubius ne direptos a ſe vicos exuri pateretur illuſtri conſilio prouidit. Tandem procul ignes a rege editos conſpicatus ſibi quoqꝫ conſimilis facti poteſtatē ſuppetere confeſtim illato tectis incendio declarauit, ſociiſqꝫ ſui proſperitatem excurſus reſperſo flammis rure nuntiandam curauit. Cumqꝫ prædam abunde actam exiſtimaſſent: iter ad naues remenſi q̄q̄ grandi inuicem a ſe interſtitio diſceſſiſſent veſtigia tamen ſua quo minus clandeſtinos reditus captaſſe viderentur/ neue alter alterum impetuoſa feſtinatione præcurreret mutuis ignium fumigiis prodiderunt. Interea Skyalmo quidam cognomento barbatus in aſſeruandæ claſſis officium relictus ne hoſtili remigio præueniente amnis exitu prohiberetur ad mare nauigia reducir. Vbi dum Rugianorum nauali incurſatione peteretur in paucas rates totius claſſis præſidium tranſfert inſtructioribus q̄ frequentioribus nauigiis hoſtibus occurrere præoptans. Quibus obuia nauigatione fugatis ne ſociorum reuerſio tardius nauigiis exciperetur omiſſa fugitantium inſecutione portum reuiſit. Iterato laceſſitus eodem auſu inuaſoribus reſtitit. Sed & compluries attentatus crebra hoſtium irritamenta occurſationis perſeuerantia ſuperauit. Ita pertinaci magis q̄ acri incurſatione vexatus opportuna hoſtem agitatione premebat. Inter hæc regi in littus ſuperuenienti non paruæ ammirationi fuit: nauigiis cuſtodia vacantibus abeſſe Skyalmonem: quem tandem ab agitatione redeuntem cętero proſecutus exercitu Rugianos fugam a remigio mutuātes velorum intenſione proſequitur. Sed interuallo præceſſionis & volucritate nauigationis adiutos inſtando magis q̄ occupando vexabat. Tunc quendam vicinæ ratis rectorem in anteriorem nauigii ſui partem fortitudinis ſimulatione progreſſum aſpiciens/ verbiſqꝫ magnam præ ſe laudem ferentibus proſecutus ad vltimū quæcunqꝫ viro forti erogarentur egregie & laudabiliter impenſa aſſeuerabat. Ad vltimum vento obliquante prohibitus quantum velis emenſus fuerat conuerſa nauigatione remorum obſequio penſat. Sed quo proſperiorem velificandi/ hoc difficiliorem remigii vſum habuit. Itaqꝫ Danis aduerſa cum mari nauigatione certantibus Sclaui quos locorum habitus non fallebat: ignotum noſtris profundum compendiaria nauigatione ſulcantes ſubito fugā in inſidias vertūt. Quos Abſalon per occultos pelagi receſſus proſilire conſpiciens ſociis metu nauigationem citantibus ſubſequi q̄ antecedere maluit prȩuiæ claſſis terga plenis pietatis excubiis tutaturus. Pudet referre qđ ſequitur. Maxima Danorum pars rubore poſthabito q̄q̄ hoſtes imminere conſpiceret deſerto rege velis malos onerare ſuſtinuit. Rex cum paucis admodum nauigiis relictus aliquanto deſertores ægrius q̄ hoſtes ferebat. Tunc etiam militem quem paulo ante in prora aſtantem probauerat breuitatem veli ſui quo maior nauigationis curſus exiſteret pannorū additamētis producere cōſpicatus laudē cōuitio mutauit amorē timidis erogatum imprudēter impēſum affirmans. Ita abſqꝫ ſupremæ neceſſitatis diſcrimine veræ ac ſolidæ fortitudinis habitum explorare promptum non eſt. Enauigantium diſceſſio: nō clamore, non ſignis, deniqꝫ nullo exhortationis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

genere reuocabilis fuit. Adeo omniũ aures pauor concluſerat. Cũq; rex intermiſſo paulìſper remigio a præſentibus quid factu opus potiſſimum eſſet inquireret cun=ctantibus cæteris Abſalon inſulam Hythim petendam: Ibiq; ſecunditatem aeris ex=pectandam hortatur. Qđ Petrus fieri oportere non ſine rationum aſſertione nega=bat: ꝙ perſeuerante tempeſtate: nec reditum, nec ſupplementum claſſis habituri vi=derentur: Sclauis aduerſum ſe quotidiana copiarum incrementa ſumpturis. Pan=denda igitur vela, eãq; nauigationis ęqualitatem habendam eſſe vt naues volucri=tate præſtantes complicata velorum parte tardiores operirentur: & quas celerita=te præcurrerent ſocietatis iure conſequi debeant. Ita ſtrennua Abſalonis adhorta=tio eximiæ Petri prudentiæ ceſſit. Vterq; ſiquidem annis ſuis ſimilia cogitabat. Ille etenim iuuenili animo condigna: hic canis ſuis conſentanea proponebat. Ita ſeptem ſolis nauigiis ex omni Danorum claſſe reſiduis Sclaui multitudine fræti incitatiſſi=mo remigio acerrimoq; clamore cum contemptu paucitatis irrumpunt. Sed maio=re impetu q̃ audacia rem exequebantur. Quippe cum primũ excepere ſagittas: pro=pius ferre remos auſi non ſunt. Paulo poſt deſtrictorũ enſium laminis nũc ceruices ſuas nunc ſcuta pulſare cœperunt / rati ſe Danos hoc minarum genere territuros. Remigium deinde magno clamoris ſtrepitu proſecuti horribiles late ſonos edebãt. Hic quoq; procurſus priori perſimilis fuit. Obuiis nãq; Danorum miſſilib⁹ repulſi continuo remigium retulerũt. Tertio vt hoſtem apparatu terrerent contactos ſole clypeos aqua perfundere, genibuſq; ſuperpoſitis in pugnæ vſum extricare cœperũt veluti indubitatũ noſtris prælium illaturi. At tum demũ ſeu cupiditate prædæ ſeu vi pudoris accenſi vehementius nauigia concitant. Quæ ſpecies vt initio acris ita exitu inanis apparuit. Telorum enim obiectu velut ante deterriti inuictam pauci=tatis conſtantiã vlterius laceſſere deſtiterunt: q̃q̃ Danorum prouocatione admodũ ſibi inſultari conſpicerent. Rex cum ad aſpectum patriæ perueniſſet concidẽte pau=latim vẽto tam remiſſam & languidam nauigationem agebat: vt q̃q̃ propaſſo velo vteretur / eo fere loci diem opperiretur / vbi noctẽ ingreſſus fuerat. Sed cum Zephy=ris deficeretur proceſſum a remigio mutuatus eſt. Tandẽ obuiam Eſkilli ratem in=greſſus Scaniam repetiuit. Qui nouiſſime eum proſecuti fuerant: Sialandiæ parti=bus aduehuntur. Tunc Petrus Ranonis eloquẽtiſſimi viri imperitam calliditatem eludere cupiens: non ſolum nexos, ſed etiam remiges ſuos vt prædæ ſpeciem auge=ret in eminenti nauigii parte conſtituit captiuorũ imaginẽ præbituros. Quẽ cum Rano Liburna prætereuntẽ videret: diſſolutionẽ nauigii ſimulare deſiderans: ſenti=na aquã egeri increpitis acrius remigibus iubet. Tunc quodã reſpondẽte eo triduo ſentinã aqua vacaſſe non rite inquit Petrus remiges tui quibus te reſponſis excipe=re debeant callẽt. Tunc Rano paucis intra Petri nauigium remigio occupatis oci=oſæ iuuentutis multitudinẽ exerto capite conſpicatus: prædã exiſtimabat quietiſq; ſuæ pœnitentia permotus non ſimiliter ſibi vt Petro fortunam affuiſſe dicebat: ꝙ naufragii periculo interpellante expeditionis comes exiſtere nequiuiſſet. Autumno rex crebra Sialandẽſium ac Scanorum, rara vero Iutenſium manu prouinciam Ar=con vrbi confinẽ adortus / cũ ingẽti præda acta ad littus reuerteretur: Rugiani repe=tentẽ naues exercitum hiſdẽq; ſcandẽdis intẽtum a tergo per inſidias circũfundere geſtiẽtes magnis viribus in inſulam e continenti traiiciunt. Per idẽ tempus coorta nebulæ vis ſpiſſam cœlo caliginẽ intendit. Quæ res incertos viæ Danos atq; errore nebulæ implicatos aliquãdiu ſubſiſtere coegit. Crediderim hunc aeris habitum pro

Petri & Ranonis cauillia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

pitiæ fortunæ interuẽtu futuræ eorum victoriæ paruiſſe. Iamq; Sclaui quia nubiũ
obſcuritas proſpicere nõ ſinebat: caliginis errore protracti in medios ferme hoſtes
inciderant, cum ſubito diſcuſſa ſole nebula exercitus propemodum conſertos aſpi-
ceres. Tunc Priſclauus olim e Sclauia profugus equo prouolans adeſſe Barbaros:
factãq; Danis optatæ pugnæ copiam nuntiat/exhortans omnes inuictã Danici no-
minis æmulari virtutẽ. Reſponſum a rege eſt reperturos hoſtes qui fatum fugæ p̃-
ferre cupiant. Igitur Dani quorum animos præceps belli cupido exagitabat; prętet
vſitatũ pugnæ morẽ confuſis copiarum ordinibus conſpectos hoſtes incurſare cœ-
perunt. Nec tardior victoria q̃ impetus fuit; pugnam fuga præcurrẽtibus Sclauis.
In quo procurſu duo regii milites ita inter ſe fortuitis equorum impulſibus cõcur
rerunt: vt vterq; excuſſus proſterneretur. Super quos rex corruente equo ita præ-
Regis lapſus. cipitatus eſt vt lęuus eius cubitus pertuſo clypeo terræ altius infigeretur. Abſalon
itaq; erigendi eius gratia deſcẽdere cupienti manu ne ſubſiſteret innuit feliciter ſe
lapſum reputans ſi modo hoſtium cladibus attolleretur. Sed his euẽtus triſtior ſpe-
cie q̃ omine fuit. Regis nanq; lapſus hoſtilis ruinæ præſagium edidit. Quippe ſupe
rati ſine prælio Barbari impune obterebãtur. Quorum magna pars ſinũ per quem
traiecerat auidius repetens ſalutẽ in vndis quam quęrebat amiſit: nec minor flucti
bus q̃ ferro periclitantium numerus extitit. Pars quo tutius hoſtem vitaret ore te
nus de induſtria aquis corpus immerſerat. Nec hoc quidẽ auxilii genus quo minus
a Danis in eadem vada deſcendẽtibus interimerẽtur: latebram eis præſtare potuit.
Cũq; cæteris intra aquam proſtratis vnus adhuc occultũ pedibus ſaxum cõplexus
ſocię ſtragi ſupereſſe videretur: Abſalon militibus ad opprimẽdum eum deſcẽdere
profunditatis metu cũctantibus: nõ hic inquit ea proceritate eſt quã veſtra milites
æquare non poſſit. Neq; enim vadabiliorem ſibi q̃ nobis gurgitẽ occupat. Quã vo-
Strenuitas Eſberni. cem frater eius Eſbernus exhortationis loco ſuſcipiens q̃q̃ Barbarum latentis ſaxi
beneficio vti non dubitaret: ſaluti fraternæ ſuæ volũtatis imperium p̃tulit. Aliiſq;
renuẽtibus aquas hoſtili cruore infectas armis onuſtꝰ intrauit. Cũq; emiſſa in Bar-
barum lancea ſolum repetere vellet vndis verticem inuolutus profundo ſe excipiẽ-
te demergitur, periſſetq; niſi ſociorum pręſentia auxilio fuiſſet. Enimuero Olauus
vndis eum abſtrahere cupiens ſtimulatum calcaribus equũ in illud profundũ egit
exceptũq; brachio leuare conatus pene ſella pronus excutitur. Igitur vrgente fato
ſuæ q̃ alienæ ſaluti propior extitit, ſibiq; cœptam amici curã poſtponẽdo cõſuluit.
Cuius propoſitum Nicolaus quidam fortius q̃ felicius æmulatus nõ tẽperauit quo
minus concitato equo gurgitem peteret. Sed ab incepto ſe pari periculo reuocatus
abſtinuit. Igitur equitum ope defecto peditum opera ſeruari contigit. Cũq; littori
reſtitutus fuiſſet extinctus ab intuentibus putabatur adeo illapſus corpori humor
anhelitum occultabat. Tãdem ſociis corpus ſuũ diutius agitantibus vomitu vndã
egerere cœpit. Cuius onere liberatus ſuſpicere magis q̃ eloqui valuit. Itaq; qui ad-
erant corpus eius frigore obſtupefactum applicatæ veſtis fomento proſequebãtur.
Quibus percalefactus non oculorum modo, ſed etiam vocis vſum recuperauit. Cæ
terum ipſo die adeo exſanguis permanſit: vt vix eum funebris oris notæ desererẽt.
Danici equitis virtus. Nec ſilentio oblitterãdam alterius Danici equitis virtutẽ exiſtimo. Qui cũ nemine
ſociorũ comitante fugam hoſtium auidius q̃ cautiꝰ inſecutus fuiſſet: Barbaris qui
effugerant vt ſe eis capiendũ præberet rogantibus ſpreta prece equo deſiliuit mor
tẽq; dimicans q̃ deditus lucẽ amplecti maluit. Igitur ingẽti hoſtiũ caterua ad ſe op-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

primendũ nitente quotquot ꝓpius acceſſerant interfecit. Ac ſine vlla ſpecie metus
pugnãs ſup factã a ſe ſtragẽ plenis gloriæ vulneribus corruit. Itaq; nõ ſolum innu-
meros fati comites habuit, ſed etiã ſuperſtites fortitudinis ſuę ſpectaculo attonitos
reliquit. Cuius excellenti virtute tantũ ꝓmotũ eſt: vt deinceps Sclaui manũ cũ Da
nis acie cõſerere nõ auderent. Anno poſtero Danis expeditionẽ parãtibus Rugyen
ſes ob recentẽ cladem ſuſcipiendi belli fidutia defecti/Domborũ quendã præſtãti fa
cundia ad pacẽ ab ipſis petendã decernũt. Quo abſalon excepto nauigiũ eius expedi
tionis ſibimet vſui vertit: nautis vero quoad reuerteretur hoſpitia cũ impenſis ex-
pedienda curauit/ipſoq; Domboro ſecũ aſſumpto regiæ claſſis cõuentũ petiuit. Siq
dem legatos hoſtiũ expeditionis tꝑe ſuſceptos ad reditum vſq; eius mutua Rugien
ſium/Danorũq; cõſuetudine retentari fas erat: ne ad ſuos exterarũ rerũ nuntii re-
uerterent̃ ſpeculatiõis potius, ꝗ legationis officia pacturi. Sed cõtrariæ tẽpeſtatis
ꝑſeuerãtia nauigationẽ morãte cũ Iuti labẽtibꝰ alimẽtis expeditionẽ ſoluturi vide
rẽt̃, eorũ egeſtati *Sialandenſes* ac *Scani* impenſis liberaliter cõmeatibus affuerunt
ne tanta virium ꝑte maligno neceſſitatis obſtaculo fraudarent̃. Fioniẽſes vero tam
etſi cõmeatibus abundarẽt, ne minimã quidẽ eorũ ꝑtem ad ſuſtentandã ſociorũ in-
opiam cõtulerũt. Quod videns Domborus pacem quã ante ſupplex petiuerat ſub
æquis tm̃ cõditionibus offerebat. Cæterũ Abſalonis apud regem interuentũ poſce
bat: a quo oblationẽ ſuam liquida fide ꝓſequi rogatus, pignoris loco lapillũ ſe aquæ
iniecturũ aſſeruit. Siquidẽ icturis fœdus barbaris religioni erat calculum in vndas
coniicere/ſeq; ſi pacto obuiam iſſent, merſi lapidis exemplo perituros orare. Sed cõ
tra poſcente obſides Abſalone/fucoſaq; ſupſtitionum mendacia in rebus ſeriis reci-
pienda negante, haud quaꝗ Domboro mutua petendorũ obſidũ fidutia defuit. Qđ
Abſalon indigne ferens/Rugianos nõ ſolum obſides Danis, ſed etiã pecuniã cũ ſup
plemẽtis claſſis tranſmittere ſolitos aſſeuerabat: quũ Dani nihil tale Rugianis vnꝗ
a ſe cõceſſum/ſolutũve meminerint. Tũc Domborus/Si ſapiẽtia, inqt, qua te prædi
tũ exiſtimas vigẽs, quæ a me ꝓponenda ſunt docili animo excipies/tenaci memoria
appræhendes. Quiſq; rite ſe gerit circa tria tꝑa maxime cogitationẽ expendit/ex
iiſdem duo leuiori cura cõplectens/tertii præ cæteris habitũ intuetur. Siquidẽ prę
terita meminit/futura ꝓſpicit/præſentia colligit. Stolidus vero inter ſpem futuri/
memoriãq; præteriti præſentiũ facultatẽ omittere/et qđ in manibus retinet excu-
tere cõſueuit. Quo pacto tu quoq; vaniſſimis ſollicitudinis ambagibus implicatus
adeo ſcrupuloſa cura præteritorũ imagines recolis/futuroſq; meditaris euentus:
vt ad ea quæ præ manibus ſita ſunt/et oculis obuerſantur aſpicere nequeas. Quip-
pe dũ prioris ęui recordationi animũ inſeris, fœlicitatis eius exẽplo futura metiris
teq; ſpem ex memoria adeptũ qd inſtans ætas afferat/præterit. Fateor olim Danos
gente noſtra potitos/ſed præſens fortunæ benignitas iiſdem nũc fauoris blandimẽ
tis ꝑtes noſtras ꝓſequit̃, qbus quondã veſtras excolere cõſueuerat: ſortẽq; nr̃am ad
hanc fœlicitatis ſummã ꝑduxit: quã veſtræ quandoq; rei ſtatus attigerat. Quippe
quanto vobis inferiores extitimus/tanto nunc viribus ſucceſſuq; præſtamus: eo re
rum fortuna ductãte ꝓgreſſi, quo Danicæ quondã ꝓſperitatis incrementũ exceſſe-
rat. At dũ temere votis extenderis/noua ac recentia ſtolida vetuſtatis ſimulatione
prætergrederis/eiſq; me cõditionibus adigere conaris: quas ꝑ præſentium habitu
præſtare potius, ꝗ poſtulare debueras. Fines veſtri armis et exercitibus veſtris mi
ſerabiliter obtriti/ſitu marcidi/culturæq; inopes iacẽt/noſtrarũ diffuſio partiũ vix

Facundia Dombori.

Fœderis barbarorũ ſpecies.

Superſtitio barbarica.

Concio Dõbori Sclaui.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

alendæ quam genuit multitudini ſufficit:et tamẽ quos omnifariam potentiores ad
uertis,nõ ſuꝑiores modo/ſed etiam pares habere faſtidis. Tunc demũ tributi nos ex
actione ſollicita/quũ et ſortem noſtrã ſucceſſibus æquaueris/et eã malis quibus tua
nunc premitur adactam cõſpexeris. Hæc Domborus. Sed Abſalon diſſimulato indi

Abſalonis reſponſio.

gnationis cõceptu,paucis eum reſponſis excipiens/ad regem quæ acceperat ꝓfert.
Verum pertinax freti ſæuitia nauigationem interpellando finem expeditioni fecit
Rex q̃q̃ ſuperius Sclauos ſecundis ſucceſſibus attentaſſet,plus tamen negotii in eo
rũ expugnatione,q̃ vt ꝓpriis viribus exequeretur aduertẽs/Saxoniæ ſatrapã in ar
morũ militiæq; collegium ingentis præmii pollicitatione ſollicitat. Ille tũ ampliſſi-
mæ mercedis captura/tum etiã potiẽdorũ finitimorum ſpe inuitatus,expeditionis
ſocietatẽ ſpopondit. Sed ſuꝑius Waldemarũ rex Noricus per ſummũ amicitiæ cul-
tũ nauigio dracone ſimulante donauerat. Quod Abſalon mira arte effigiatũ Roſ-
kyldenſi remige exornare/et ad conuentũ vſq; Danorũ dirigere iuſſus, quũ in por-
tu Iſørenſi parũ ſecundantibus ventis voto diutius moraretur,nihil ægrius tulit/
q̃ ꝙ aliis in expeditionem proficiſcentibus tardior ipſe ſuꝑuẽturus videretur,q cæ
teros et velocitate apparatus/et ꝓcinctu nauigationis alias pręcurrere cõſueuerat
Itaq; quũ mente/tædio/et pudore ſopita in puppi iaceret, futurã maris tranquilli-
tatem nocturnis imaginibus ſpeculatus eſt. Exiſtimauit em̃ ab homine ſe accerſi/ac

Abſalonis viſum.

ceſſoq; littore cum Burgalanenſi pontifice Tokone aliquãdiu ſpatiatũ/iuſſumq; ab
eo quæ audiret ſagaci mente cõpræhendere/et tenaci mandare memoriæ. Tokonẽ
deinde melos quod in diuini natalis ꝑuigilio rite recini aſſolet/ſemel iterũq; et ter-
tio replicuiſſe/ipſm̃q; ad ea quæ canerentur ſollicitis auribus eſſe iuſſiſſe. Expgefact⁹
adeo præſentes viſorũ imagines animo repræſentabat:vt rem verã nõ ſõniũ fuiſſe
arbitrareť. Et quia craſtinæ egreſſionis opem ꝑ quietẽ ſibi ꝓmiſſam meminerat,tã
certã cõmodæ nauigationis ſpẽ aĩo ꝑ̃ſumpſit: vt cõſcenſa cymba q̃q̃ nihil adhuc tẽ
peſtati detractũ erat/malũ regię nauis:cui Aſtradus præerat, ocyus attolli iuberet
cibũq; cape ꝓperaret. Epulanti ſuꝑuenit Aſtradus indicãs tẽpeſtatis occaſum/et q̃d
nã fieri expediret interrogans. Iuſſus eſt illico erecto nauigii malo fauces Iſøricas pe
netrare/eiſq; præteritis inſulam qua vẽtus iuberet ambire. Q̃d eo exequi ꝑgente,ex
peditionaria claſſis quæ in eundẽ forte portũ appulerat ſubito tranqllitatis inceſſu
gauiſa/velorũ vſũ nauigationis auida ꝑ̃parabat. Verũ effectus minor impetu fuit.
Siq̃dẽ mõ orientẽ/mõ occaſum ĩcerto ventorũ flatu ludificata viciſſim petebat: na
uigationẽq; mutabilis auræ varietas optato curſu fraudabat. Diuinit⁹ cõſultũ cre
deres:ne aut ſolitaria Abſalonis nauigatio/aut aliis inceſſu tardior habereť. Q̃d ẽt
ipſius liquido cõprobauit aduẽtus. Siq̃dem adnauigãte eo omniũ nubiũ errore diſ-
cuſſo/certus pelago flatus incubuit/tantaq; ꝓpitii venti ſtabilitas incidit : vt naui-
gatio quæ ante dubiis velis incertum curſum tenuerat,cõtinuo ꝓſperitatis ordine
frueretur. Ita naturæ rerũ temperies: quæ ſe cæterorũ vſui inuiderat,Abſalonis re
ſpectui tributa eſt. Qui etiã quũ nauẽ regis ſibi creditã validis tẽpeſtatis incremẽ-
tis cõtuſam/extremoq; naufragii ꝑiculo ꝓpinquã aduerteret,cõtinuo in littus ſub-
ductã neceſſariæ trabis vinculo refecit:lacerãq; ac pene cõfractã priſtinæ firmitati
reſtituit. Sed et ꝓrarum eius cacumina quo cultior incederet,aureis apicibus texit
Quo rex apud Manſuetã exceptus,Polã ꝓuinciã comite claſſe petebat. Itaq; cõmu-
nibus ſed diſcretis viribus alterũ Sclauiæ latus Dani inuaſerãt/ alterũ Theutones
lacerabant;interdũq; exercitus alter ab altero inuicẽ ſpectari poterat. Cũq; Theuto

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

nũ forte ſatellites petendi pabuli grã latius euagatos Sclaui ꝑ inſidias adorti inter=
emiſſent, eq̃tes recẽtis iniuriæ vltionẽ audaci calliditate q̃ſierũt. Siq̃dem militię in
ſignibus occultatis/loricisq; q̃bus corpus munierãt familiari ac ſordida veſte tectis
pabulantiũ more fruges metere aggreſſi, Sclauos Nucleto duce ad ſe opprimendũ
ex abdito ꝓuolantes ocyus aſcẽſis equis/falceſq; gladiis mutãtes, trucidauerũt. Ca=
put Nucleti abſciſſum ac pilo affixum/ſicq; in caſtra ꝑlatũ gratũ vtriuſq; exercitus
oculis ſpectaculũ prębuit. Q đ quũ filio eius Priſzlauo/q̃ ad Danos & chriſtiani ritꝰ
amore/et paganæ ſupſtitionis odio patria pulſus tranſierat, cœnitãti nuntiatũ fuiſ
ſet/aliquãtiſꝑ manũ ab eſcis retractã demiſſo capiti ſubiiciens, dei cõtemptorem ta
li exemplo interire par eſſe dicebat: reuocatoq; a cogitatione aĩo/cõſuetã oris ac mẽ
tis hilaritatẽ cœnæ cõſortibus exhibebat. Magnus potẽtia/ſed maior diuini cultus
memoria. Neq; em̃ ſibi parentẽ iudicabat, quẽ publicæ religionis æmulum nouerat
Itaq; ambiguæ æſtimationis eſſe potuit/vtrũ magis fortẽ animũ geſſerit, an piã vo
cem emiſerit. Sed neq; patriæ plus ſolito miſertus/eã ductu et incitamẽtis ſuis dua

Nucleti cædes.

Priſzlaui in patrẽ & religionem diuerſus aĩus

rũ gentiũ prædã exiſtere coegit. Interiectis diebus Henricus Waldemaro ſermonis
inuicẽ cõferẽdi grã ſe accedenti/cũ Abſalone ſolo in tabernaculum ſuũ ꝑducto epu=
lum p̃buit ingenti magnatũ frequentia amminiſtratorũ officio fungente. Quæ cœ
na licet multigena ciborũ varietate ſplenderet, aliquãto tñ plus luxus in obſequiis
q̃ epulis habuit: p̃ſertim quũ gloriæ nõ vſui ſeruiret. Clientela vero ſeorſum diſcu
bitu excepta. Poſt reditũ ſuũ Waldemarus nouarũ rerũ caſibus ſollicitatꝰ intẽto ad
ſciendũ animo/vbinã Hẽricũ neceſſariæ collocutionis grã obuiũ habere poſſet/atq;
ad id negociũ explicandũ prudẽti viro opus aſſeueraret, alii ſibi claudicare equos/
alii parum cultis vngulis eſſe fingebant. Cũctis itaq; metũ excuſationis aſtutia ꝓte
gentibus/nemineq; tam ꝑiculoſam legationẽ ſuſcipe audẽte, Abſalon forte lignis ex
more per ociũ cæſis e nemore ſupueniens interrogatuſq;/an regiarũ partiũ legatũ
agere vellet: iturũ ſe pollicetur. Igitur legendorũ comitũ optionẽ habere iuſſus/po=
tiſſimũ neceſſarios ac ſanguine ſemet cõtingẽtes aſciuit/cõſanguineã fidem alienæ
præferendã exiſtimãs. Priſzlauus quoq; potẽtiſſimi Sclauorũ principis Nucleti fi=
lius/quẽ ꝙ Waldemari ſororẽ in matrimonio haberet/chriſtianęq; diſciplinæ ſacris
initiatus eſſet/pater iamp̃ridẽ ꝑinde ac inſidias ſibi nectentẽ cõſpectu ſuo ſubmoue
rat/localis peritiæ fiducia ꝓpoſitæ viæ cõductorẽ agere pollicetur. Huic ſiquidẽ tũ
rex ob bonæ fidei experientiã/tũ ob cõnubii affinitatẽ magnã nobilium inſularum
partem fruẽdam cõceſſerat. Profectus Abſalon/affatuſq; ducẽ quũ apud eũ ꝑnocta=
re rogaretur, regẽ anxia ſuorũ expectatione ſollicitũ longioris morę interpoſitione
moleſtari oportere negabat. Præterea claſſem ſine portu eſſe aſſeuerabat vndiq; vẽ
torum impulſui patentem. Cumq; feſtinationis ratione reddita propinqua nocte
equos abiturus ſcandiſſet, quidam claro Saxonum loco natus vltro adito duce pe=
rituros Danorum legatos niſi comitatiores abſcederent / querebatur. Obiurgare
quoq; eum vehementius auſus: ꝙ illuſtrium virorum paucitatem tot ingruenti=
bus periculis incomitatam a ſe dimittere ſuſtinuiſſet. Reuocatis itaq; comitum of=
feruntur auxilia. Sed non minorem ſe Abſalon in reuocando comitatu geſſit, q̃ in
pernoctationis egerat obſequiis reſpuendis/glorioſius ratus ſuam ac ſociorum ſa=
lutem dubiis caſibus credere, q̃ alienis armis protegere. Cumq; haud procul tento
riis abeſſet, Priſzlauus omnibus fręnos ſuccutere iuſſis/Si meo, inquit, ductu res ex
pedienda foret, comitum ſupplementum noſtra paucitas non refugiſſet. Siquidem

Epulum ab Hẽrico datum.

Priſzlaui prudens et aĩoſa oro.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

aduerſum pericula abundare induſtriæ potius argumentum eſt, q̃ timoris indiciũ Hoc enim probabilior eſt fortitudo, quo minus cũ ſtoliditate conſentit. Illa vero repræhenſionem meretur/cui vires temeritas amminiſtrat. Sed nunc exigere pq̃ deforme eſt, quod paulo ante oblatum acceptare contempſimus. Reſtat igitur vt vnicam ſalutis viam in pectorum ac virium noſtrarũ fidutia reponamus/ſpemq; ex deſperatione certiſſimã capiamus. Aemulanda itaq; Danici ſanguinis et nominis virtus/omniq; ſtudio enitendum: vt aut nobis victoria reditũ/aut ſpecioſa mors æternum famæ pariat monimentum. At minime dubium quin de trãſitu noſtro hoſtes equina fecerint veſtigia certiores/nec magis ambiguũ eorum reditum inſidiis excepturos eſſe, quorum aduentũ adeſi callis indicio peruiderunt. At mori vobis commilitones q̃ capi præſtat. Capti em̃ occiſi parentis mei pœnas perinde ac eius interfectores crudeli morte pendetis/fratreſq; mei paternis manibus per ſummã cruciatuum acerbitatem noſtro ſanguine parentabũt. Aliquãto ergo ſatius eſt ꝓpriæ virtuti ſpm̃ impendi, q̃ alienæ violentiæ miſerabiliter puniendũ relinqui. Hæc nõ proprii periculi metu/ſed veſtræ potius charitati cõſulendo monuerim. Eo em̃ ſanguine oriundus ſum, quem nulli Sclauorũ attentandi vnq̃ auſus inceſſit. Per pr̃em vos optimũ maximũq; per quem illud Danorũ celebre cũctis gentibus nomen obſecro obteſtorq;: ne fidutiæ et fortitudini imbecillitatem atq; ignauiam præferatis. Hæc Priſzlauus. Deniq; læta omniũ acclamatione exceptus/nihil ſe de victoria ambigere aſſeuerauit, cui militũ alacritas præſagio fuiſſet: præſertim quũ omnis Sclauorũ irruptio ſpecie, q̃ re formidabilior exiſtere ſoleat. Circa inceſſum vero id ordinis obſeruari debere: vt iuuenes parũ armati medium inter milites equitandi locum tenerent/eorũ vtrinq; præſidiis muniendi. Cęterũ militarium turmarũ per binas acies diſtinctarum alteram ab altera auxiliis inuicem tutandã eſſe. Quippe geminæ cohortis ſpecie hoſtiũ animos labefactari poſſe. Præterea clamabundos incedere/variiſq; cantibus obſtrepe iubet/fidutiamq; quæ plærunq; multitudini ineſt/ſimulaturos. Nec fortunæ expers cõſilium fuit. Siquidem in portum eis vbi claſſis acquieſcebat nullo inceſſente ꝓductis rex expectãtis more ſollicitus/ꝓlixamq; legatorũ abſentiam cura ac mœſtitia ꝓſecutus, dolorem ex temeraria ſuorũ emiſſione contractũ/religioſæ lectionis officio leniebat. Quibus rediſſe cõpertis, ſoporis blandimẽtis ob triſtitiã dilatis ocyus aditũ dedit. Inde ad Gudacrã amnem nauigatione diſceſſum Cuius vadoſus aditus haud quaq̃ magnarũ nauium capax extabat/exiles duntaxat tranſmittere ſolitus. Itaq; rex ꝓpter fauces fixa ancora ſedẽ nauigio cõciuit magnitudinem eius paruitate amnis admittere nequeunte. Habilior claſſis et quam fluuiale profundum ferre poterat Abſalone duce anguſtos amnis attẽtabat anfractus Quo auctore eo loci peruentum/vbi gurges ingentis ſtagni diffuſior ſpeciem præferebat. Has faucium anguſtias barbari crebra claſſe præſtruxerant/hoſtem tranſitu prohibituri. Quos noſtri deturbare geſtientes ꝓfunditatis ignari imperitæ nauigationis errore vadoſis locis affixere puppes. Quas dum profundo defectas ad loca nauigatu facilia reiicere cupiunt quũ minus remigio liceret, paſſim in vada deſiliunt: manibuſq; foros complexi/remorum vices corporum viribus exequuntur. In quos Sclaui nauigiis ſuis tanq̃ propugnaculis vtendo ſuperne tela librabant. Nec ſic eos attentaſſe contenti/et ipſi ſaltim in vada delapſi cõminus dimicandi locum petebant. Sed noſtris ſtrenue occurſantibus pari celeritate deſerta ac repetita ſunt nauigia. Ante alias binæ Priſzlaui rates ſubiere ſtagnum. Quarum alteram qui va

do inſtiterant tam frequentes inſiluere: vt media fractis penitus lateribus findere-
tur. Quippe dum auidius ſe ingerunt, multitudinis onere mediam rupere puppim
Subſequente claſſe deſerta fugientiũ barbarorũ nauigia capiũtur. Vicorũ quoq; ri
pæ iunctorꝫ incendia ꝑaguntur. Noctu redeunte Abſalone rex adhuc inſomnis diu
tinã eius moram angore et vigilia proſequebat̃. Quo excepto gauiſus liburna ſua
ꝙ ob granditatẽ nauigationis inhabilis videretur: domum remiſſa in aliquanto mi
norem ſe contulit/ eaq; ad lacum deuectus Sunonẽ binis inſtructum nauigiis in lon Roſtockſeñ
ginquos paludis receſſus prædatum mittit. Vrbem quoq; Roſtock oppidanorum ſtatua ꝑuſta
ignauia deſtitutã nullo negocio ꝑuſſit. Statuã etiã quã gentis ꝓfana credulitas ꝓin
de ac cæleſte numen diuinis honoribus ꝓſequebat̃ incendio mãdauit. Poſt hæc Hẽ-
ricũ cum exercitu ſuo cõferendi ſecũ ſermonis gr̃a venientem præꝑato ponte traie
cit. Eodem tp̃e Nucleti filius Priſzlauus ripa altera ſuꝑueniens/ quũ fratrẽ Priſzla-
uũ Bernardo: cuius manu Nucletũ occidiſſe fama fuerat/ nauigio cõmunicãtẽ aſpi
ceret, cõuitio laceſſiuit/ impietatẽ obiiciens: ꝙ cum parentis ſui interfectore amice
cõuerſari ſuſtinuiſſet. Cõtra Priſzlauus bene de ſe meruiſſe eum/ ꝑ quẽ patre ſacrile
go careat/ affirmabat. Sed neq; ſe eius filium cenſeri velle, quẽ maximi ſceleris parẽ-
tem extitiſſe cõſtaret. Interea dũ hæc gerunt̃ ſubito fama ꝑtulit Rugianã, Pomera-
nãq; claſſem ex diſpoſito cõueniſſe/ Danos amni includere auidam. Igitur rex ꝑ Hẽ
ricum neceſſariæ diſceſſionis ammonitus ne ſe locorum anguſtiis implicari patere
tur/ ꝓtinus amne exceſſit. Cumq; Sclauicę collectionis famã nulla adhuc indicia cõ
firmarent/ inſidiarum ſuſpicione permotus, hoſtium calliditati inuicem occurrere
ſtatuit. Qui in occultos littorũ ſinus collati/ ſi rex rura diriperet/ claſſis eius incur-
ſandæ copiã explorabant. Quos vt opportunitatis ſimulatione ꝓtraheret, Magno
cuidam exurendorũ littoralium vicorũ curã demãdat, militibus intra nauigia la-
tere iuſſis/ ſciens ꝓfecto Sclauos ab vniuerſo Danorũ exercitu incendiũ ꝑagi puta-
turos/ ſicq; ꝓmptiorem exercendarũ inſidiarũ auſum capturos. Nec ſecus ac ratus
eſt/ hoſtile ꝓpoſitũ fuit. Quippe Magno oppidis facem ſubiiciente Rugiani vniuer
ſas Danorum vires eo negocio occupatas exiſtimantes/ auidius edendi ꝓpoſiti fidu
ciam rapuerũt/ perinde ac eorum claſſem defenſoribus vacuam reperturi. Sed quo
rundam regis imperium ignorantium occurſu maturius excepti incurſandi ſtu-
dium repente fuga mutarunt. Quos cætera Danorum claſſis certatim magnis re-
migii niſibus inſecuta/ velocitate nauigationis æquare non potuit. Cũq; releuandæ
laſſitudinis gr̃a ęſtũ vmbraculis leniret, Lundenſiũ põtifex cæteris portũ tenẽtibus
ſuꝑueniẽs, poſtq̃ medio ferme diei tempore nauigia velaminibus obducta cõſpexit
cunctis ſegnitiẽ exprobrans/ His, inqt, tumulis cõmilitones quũ animi exercẽdi ſint
corpora ſepelire gaudemus? Quo dicto militibus diurnæ quietis ruborem ingeſſit
et regẽ deſidia obſeſſum torpẽtes militiæ ſuæ vires excitare perdocuit. Qui etiã ad
pontificis vocem modeſto indignationis genere ꝑmotus/ ſimulq; iuſta deſidiæ ſuæ
repræhẽſione cõmonitus cito hos tumulos relinqui poſſe aiebat: ſtatimq; diſcuſſis
tegminibus hoſtile ſolum petere properauit. Poſt hæc circa auſtralem inſulæ plagã
prædæ in biduum actæ. Inde Walungiam nauigatum. Vbi nuntiato Rugianorum
occurſu quũ quidã e Danis haſtã ſuam quo cõmodius ea in acie vteret̃ in cõſpectu
ſociorũ aliquanta parte curtaſſet, cæteri ipſius factũ ſecuti cõgeſtis in vnum locum
putaminibus, ingentem breui cumulum extruxerunt. Sed interim apud hoſtes pa-
cis nõ belli ſtudia agitabant̃. De qua acturus Dõborus ad Danos dirigitur. Quibꝰ

ad naues digreſſis ignẽ in littore accendit:cuius indicio ſe legationem afferre mõ-
ſtraret.Sed Abſalon neq; eum naue exciperet vetuit;ne pax quã petere venerat/in-
uicem a Danis affectari videretur. Ita Domborus aliena rate non habita,propria
claſſem petiuit/Abſalonemq; per interpretem aggreſſus vt ſe inter regẽ et Rugia-
nos faciendæ pacis auctorem exhiberet orabat/ obſequiũ cum obſidibus ſpondens.
Contra Abſalon ꝑinde ac eorũ quæ ab ipo poſcebant̃ ignarus,reſponſionis loco de-
ſertas Danoꝝ inſulas numerabat/earũ ſolitudinem nuꝑ ſibi ab ipo exprobratã acri
memoria ꝓſecutus.Domborus orõnem ſuã parum cõpetentibus reſponſis excipi ꝑ
interpretẽ cognoſcẽs/Ratione,inquit,non vacat pontificũ optime/ꝙ tuam cæteris
opem in aduocationis petitione præferimus.Siquidẽ eo nũc iuſtius ad tui noĩs opi-
nionem votis decurrimus:ꝙ quondam ad ꝓmerendam Danorũ concordiã aui tui
præſidiis nitebamur/eius nutu ꝑinde ac regalibus edictis cõtenti fuimus.Quia ve-
ro filiorũ eius nemo ſupereſt/ſupplices ad nepotis genua manus tendimus:ne extra
cõſuetę familiæ ſeriem auxilia circũſpexiſſe videamur. Nec pari induſtria in fratre
tuo prætereundo,q̃q̃ natu præſtet,vſos nos eſſe cõſtat.Tibi enĩ auctoritatis præro
gatiuã honores nõ animi nec ætatis priuilegia/ſed dignitatis ornamẽta cõciliant.
Ante vero q̃ pacẽ domeſticã bellis ciuilibus fœdaretis,cõſtantẽ Danorũ imperio fi
dem præſtitimus.At poſtq̃ in veſtra Republica ſeditioſa ſuffragia adoleuere/regni
q; affectatores armis inſtruere cœpiſtis,ꝓpriæ libertatis q̃ alienæ factionis ſtudio-
ſiores euaſimus/noſtriq; nominis q̃ pietatis deſertores eſſe maluimꝰ.Sed et bellum
vobis inferendo qd aliud q̃ ingeniis veſtris finiendarũ ſimultatũ cãm præbere ten-
tauimus/idq; efficere:vt noſtra arma excepturi,mutua cõcordia indigeretis? Itaq;
ſecures veſtras ciuili ſanguine madentes in noſmetipos cõuertimus : bellaq; veſtra
alienis q̃ patriæ pernicioſa fore maluimus.Siquidem aduerſarios veſtros ſpecie re
uera amicos egimus/charitatiſq; ꝑtes hoſtilitatis ſimulatione præbuimus.Etenĩ cõ
cordiã vr̃am magis q̃ ſpolia pyraticã a beniuolentia ꝓfectam exercendo quæſiuimꝰ
Et nunc quidem opera noſtra cœptorũ deuiis ac parricidalibus bellis abſtracti me-
rito tanti beneficii auctoribus gratulari debetis. Cur ergo cunctis inter nos amice
compoſitis ſoli cõmunionis veſtræ ianuas intrare nõ poſſumus: quarũ ipſi clauſtra
reſerauimus/aditũ patefecimus? Cur ea factorũ nr̃orũ prudentia delicti vr̃i ſaluber
rima correctrix/a viris ſapientia claris parũ grata ęſtimatione colligitur? Cumq; fi
niſſet adhuc Abſalone vaſtatas Daniæ ꝓuincias ſupputãte/Nil factu eſt,inq̃t,ꝙ ho
mines patrocinii tui indigos ab illius clæmentiæ ſinu repelles:quam nemo ſupplicũ
vnq̃ difficilem habuit.Etenĩ repulſi identidem tuis genibus aduoluemur/ puerorũ
perſeuerantiam imitaturi:qui quo atrocius iratæ matris verberibus lacerant̃/hoc
auidius eius gremiis allabi nituntur.Q; ſi parum ſupplicii de nobis ſumptum cre-
ditis,iram veſtram quoad libet cladibꝰ noſtris impune exſatiare poteritis. Vaſten
tur licet agri/exurant̃ vici/euertant̃ vrbes/trucidentur populi/precibus vobiſcum
nõ armis agemus/pro bello veniã quęſituri.Si ſanguinẽ ſititis,vltro iugulũ gladiis
veſtris feriendũ præbebimus.Si ſeruitiũ affectatis,qđ deditione maius præſtare po
terimus? Quis aũt tam efferæ mentis,qui eius oblatoribus parcere præſto non ſit?
Extremæ aũt dementiæ eſt velle laboribus adipiſci,qđ ocyo poſſit acquiri. Scio aũt
illud tibi ſuccurrere:ꝙ priore colloquio patriæ tuæ vaſtitatẽ inter ꝓbra poſuerim
ideoq; te tam ꝑtinaciter eius ſolitudines æſtimare:ne prius de pace agatur,q̃ toti-
dem apud nos vr̃is armis effectæ fuerint. Ego vero iampridem ſapiẽtibus monitis

Dombori oratio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

inſipienter vſus aduerſarii ptes ſecus ac expediret edocui/ ignarus ꝙ auditori tam
attento præceptor extiterim. Nã rẽ puerilibus deliramentis cõſentaneã dixiſſe ſa=
tius fuerat. Quod vero locutũ me nũc pœnitet/te etiã audiſſe piguit. At ſi tunc in=
tellectu digna tuis auribus deprompſi, quæ nũc quoq; dicturus ero pari mentis ra=
tione ſuſcipito/eodẽ ingenio pñtia hauriens, quo prioris alloquii documenta ſum=
pſiſti. Quo maiorẽ de nobis ſtragem egeritis/hoc minorẽ ſubiectorũ numerũ mili=
tiæ veſtræ reſiduũ facitis. Quid ergo aliud cladẽ nſam exercendo agitis, q̃ ꝙ viſce=
ra vſa viribus exinaniendo cõſumitis? Q; ſi parũ adhuc nos punitos ducitis, hoſti=
bus veſtris bello ꝑterendos obiicite/aut morte noſtra vindictæ ſatietatẽ ſumpturi
aut victoria rebelles ſub iugũ miſſuri. Victi nãq; parũ mœroris/ victores multũ ala
critatis vſis animis ingereremus. Vtralibet ergo fortuna veſtris ſucceſſibus obſe=
queret. Præterea ſi nos armis laceſſere pſeuerabitis, caſus efficere poterit: vt ſtragẽ
noſtrã alicuius veſtrũ fato luatis: cuius capite totius Rugię ſubiectionẽ emiſſe diffi
cile fuerit. Talibus Abſalon monitis inuitatus Rugianorum vota apud regem ſua
prece compleuit. Rex acceptis obſidibus redit. Eodem fere tempore de vrbis ponti
ficatu controuerſia inter cardinales orta varie prouinciarum ſuffragia ferebantur
Nam Gallia Alexandro obtentui fuit. Germania, auctore Cæſare, Octauiani parti
bus obſecuta eſt. Sed iuſtior/religioniq; propior Gallorum ſequacitas fuit. Quod
poſtq̃ in Dania percrebruit, Lundenſis pontifex / qui et ipſe prædictæ expeditionis
comes fuerat/ne feruente religionis tumultu depoſito fraudaretur, pecuniam quã
in Gallia collocauerat per miniſtros reportandam curabat. E quibus vnus mona=
chicæ profeſſionis apud Stadium oppidum inter cœnitandũ ligneo forte calice nõ
ſuppetente, aureo quem in cuſtodia habebat arrepto, nitidius q̃ tutius cœnam ex=
egit. Cuius facti irritamento iis quorum hoſpitio receptus fuerat, tacitam latroci=
nii cupidinem miniſtrauit. Maioris namq; pecuniæ conſcium animaduertebant,
quem præſtantiori poculo priuatas menſas exornantem videbant. Cæterum hoſpi
tii reuerentia palam facinus exequi veriti: qm̃ intra penatium limina hoſpitalita=
tis ſacra violare nefas ducebant: in Holtſatiam eum ſubſequendo ſarcinis exuerunt
Quo Eſkyllus dum ab expeditione reuerteretur audito, regem ſuper earum recu=
peratione ſollicitat/ratus auctoritate eius reſtitutionẽ a prædonibus fore. Nec iam
precibus ſed pactione agendum exiſtimans/ portionem pecuniæ dummodo per eũ
reddita foret/in præmium pollicetur: tantoq; eius auxilium inſtantius expetebat,
quanto eum in annuendo tardiorem aduertit. Rex petitionum eius perſeuerantia
fatigatus/ægre operam pollicet: ꝙ et raptor incertus/et pecunia reptu difficilis vi=
deretur. Cæterum eam requiſitu promptiorem, ſi a potentibus q̃ ſi a plæbeis occu=
pata fuiſſet/arbitrabatur. Igitur antiſtitem Sleſuicũ ſecum petere iubet. Vbi dum
forte per iocum inter familiares amiſſoris auro bibentis iactantiam eluſiſſet, inter=
fuere qui Regis dicta ſiniſtre excipientes clandeſtini ſermonis mordacitate ponti=
fici illuſum putarent. Quorum obtrectatione Eſkyllus ad deſerendam regis ami=
citiã adductus eo dementiæ ꝓrupit: vt opes quas amiſiſſet ab eo obtẽtas ſuſpicaret/
eumq; rapinæ ſibi inflictæ conſcium aſſeueraret. Ita ſe cõceptæ veſaniæ moles falſo
regis conuitio patefecit. Igitur neſcias vtrũ antiſtes inſaniæ maioris/ an rex patien
tiæ fuerit. Quorum alter integerrimum virum teterrima ſuſpicione notare ſuſti=
nuit: alter conſcientiæ puritate ſyncerus aduerſũ innocẽtiæ ſuæ criminatorẽ æquo
lentius iram diſtrinxit. Inter hæc Occo/cui ſupioris ſciſmatis cõtagio deponẽdi põ

Controuerſia in vrbe Romana.

Monachi aureo calice bibentis imprudẽtia

Eſkylli ſuſpicio mala

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

tificatus cauſam præbuerat/tanq̃ recepta ab Octauiano dignitate cõciliato regis fa
uore Sleſuicenſem ſedẽ ſacrilego occuparat regimine. Quẽ Eſkillus catholicæ ꝑtis
æmulatione inter rei diuinæ actionẽ cũ ſuis fautoribus execratus/magnopere regẽ
permouit. Ita cõtentione paulatim ad inuidiam ſimultatemqꝫ progreſſa accito apđ
Sialandiã Abſalone querimoniam ſuam a rege tũ ſpretam/tũ etiã irriſam cõquerit.
Quippe eum erga pecuniã amiſſam parum honeſta cõſcientia eſſe/ reſtitutionẽ in
facultate habere ſi velle ſuppeteret. Quinetiã cũ Occone ſciſmaticarũ partium co=
mite criminoſum iunxiſſe collegium/inqꝫ eius excolenda ſocietate catholicæ pacis
aduerſariis execrabilem obtentũ præbere. Quãobrem ſe belli aduerſum eũ ſuſcipiẽ
di infinita cupiditate flagrare. Sępe em̃ numero cõſimilia auſum potiuſqꝫ pręeſſe re
gibus q̃ obſequi ſolitũ. Præterea ad hoc audendũ ſe non infimis amicorũ præſidiis
abundare. Veritus Abſalon palam tanti viri ſentẽtiam obiurgare temperato reprę
henſoris officio/impatientiæ eius errorem modeſto genere caſtigationis excepit/re
gis integritatem deformi notatu ꝑq̃ indignam iudicando/eiuſqꝫ cõſcientiam colla
tis innocentię rationibus ab omni ſuſpicionis turpitudine alieniſſimam comprobã
do. Cæterũ non tam catholicarum partium odio,q̃ eius regiſqꝫ litigio Occonis ſuſ
ceptionem imputandã docebat. Adhæc ſi litem ingrederetur,quos auxiliares ſpe=
rauerit/hoſtes ſenſurum. Quippe hoĩes inter aduerſa plærunqꝫ parũ iuſta conſtan=
tia amicitias colere. Sibi potius ad ip̃m legati partes mandari precatur diſcordiarũ
pericula compoſitionis officiis auertere tentaturo. Eſkillus tanti conſilii documen
to parum ſalubriter æſtimato,percontationibus eum fatigat: num ſibi in eam rem
auxilium ſit laturus,quem non tam gerendorum arbitrum , q̃ belli ſociũ depoſcat
dicendo iam non ſe conſultorie cum eo,ſed precarie agere. Abſalon antiſtitis ſubli=
mitatem regis charitati cõponderãs/Quem,inquit,me tibi iam pridem iuriſiurã
di religio fidei debitorem effecit: malo ſimplicitatem tuam verioribus monitis ob
iurgare,q̃ blandioribus fallere: ne rebus in perniciem vergentibus vacuum promiſ
ſorem egiſſe videar. Sed neqꝫ ceruicem meam euſqꝫ ſponſionis titulus obnoxiã fa=
cit: vt amantiſſimum mihi herum: cui tum fidei/tum etiam amicitiæ ſtipendiis ob
ligor,neglectis charitatis officiis/attentare ſuſtineam. Præterea reges de rerũ ſum
ma certantes laceſſere iampridem haud difficile fuit. Huic vero quum regnum ſi=
ne æmulo gerat/vim inferre temeritas eſt. Quem ſi cõmunibus viribus adorti fue
rimus,communis iacturæ pericula ſentiemus. Sed tuos quidem conatus ſæpius cõ
ſimilia auſos res ipſa minore cum vituperio admittit: meum vero facinus nullis ex=
cuſationis præſidiis nixum hoc magis repræhenſionem meretur: ꝙ ſummam beni=
uolentiam ꝑruptis amicitię vinculis iniquiſſima præſumptione rependerem. Eſkyl
lus ſpecioſiſſimis ſapientiæ reſponſis ad ſummũ iræ ſtridorem euectus,ꝑ ſacrã obe=
ditionis religionẽ eũ adiurat/mãdata ad regem ferenda ſuſcipiat. Abſalon mãdato
rũ latione ꝓmiſſa,reſponſorum nuntiũ abnuit: ꝙ inter illuſtres viros inimicitiarũ
auctor haberi nolit. Huic Eſkyllus ægre legatione credita, Gerardum Eſromenſis
domus prælatum aſſociat/ſciturum an Abſalon fidus mandatorum miniſter exiſte
ret. Quorum tanta aſperitas erat: vt non ſolum ſimultates augere: ſed etiam amici
tias odiis cõuellere potuiſſent. Hãc auſteritatẽ Abſalon quoad licuit temperare co
natus,ſpecioſo verborũ delinimento truces mandatorũ ſnĩas caſtigabat. Rex audi=
ta legatione præter morem accenſus/Eſkyllum ſuperiorum regum cruorem com
bibere ſolitum nunc et ſuum ſitire reſpondit: multaqꝫ in hunc modum per ſummã

Verba Wal demari in archiep̃m Eſkyllum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

verborum aſperitatem remãdanda curauit. Quibus Eſkillus ex Gerardo cognitis
impatientiam metu mutauit. Tantūq; pauoris ſurrepſit quãtum prius furoris in-
ceſſerat. Igitur euitandi periculi gratia longinquas Werundiæ partes acceſſit/ſalu-
tem ſeceſſu non bello quæſiturus. Tunc rex vrbem in ſolido Letricæ paludis ab eo
conſtructam obſidione tentat: captu quidem difficilem ꝙ & naturæ p̃ræſidio muni
ta & commeatibus affatim inſtructa fuerat. Cuius cuſtodes animis q̄ mœnibus de-
biliores expugnationem deditione præcurrere cupientes/ni pax ab Eſkillo q̄citiſſi-
me cum rege cõponeretur nepote eius qui apud Eſron educabatur obſide dato vr-
bem ſe tradituros promittunt. Pactus conditionem rex adoleſcēte ſuſcepto obſidio-
nem amouit. Hæc cum Eſkillo nuntiata forent/reſpondit maiorem ſe vrbis q̄ nepo
tum ſollicitudinē gerere, haud quaq̄ huius incolumitati, illorum capita pręlaturū.
Igitur rex iterata obſidione aliam ſibi munitionem per quã obſeſſis arctius immine
ret ædificat: quoniã in abſentem aduerſariū ſæuire nõ licuit aduerſum nominis eiꝰ
defenſores acerrimos iræ ſuę conatus exacuens. Maxima ſiquidem potiendi caſtelli
ſpes in hyemis auxilio reponebatur: aditū quē vnda negaret glacie paratura. Inter
hæc iuuenis parum cognitus a quibus neſcio ſubornatus literas adulterinis notis — Literæ adulterinæ.
obſignatas tanq̄ ab Eſkillo tranſmiſſas Gerardo obtulit: iubens vt per eum obſeſſis
porrigerētur. Quas illo continuo nulla doli ſuſpitione concepta per familiariū quē-
dam vrbi inferēdas curauit. Harū ſeries habebat maiore Eſkillum nepotis q̄ vrbis
charitate teneri: parūq; ſibi milites placituros ſi rei ignobilis curam pertinacius ge
rendo nobiliſſimi adoleſcentis ſalutem periclitari paterētur. Quamobrem iubere ſe
exitium eius maturata deditione præcurri. Qđ vero ſuperiore mandato tutelã vr-
bis incolumitati nepotis præferēdam decreuerit: iræ non deliberationis fuiſſe præ-
ceptum. Perlectis literis oppidani liberandi obſidis conſilium circūſpiciebant. Incer
tum quis commēti huius auctor extiterit: regem tamē compluriū ſuſpitio notauit.
Interea rex erecto magnæ arboris trunco admotum obſidem defenſæ vrbis pœnas
ſuſpendio ſibi luiturum ſimulabat. Quo audito Gerardus cū domeſtico religioſorū
cœtu ad regē proceſſit: ei eiulabundis vocibus deprecans municipii ſibi ingreſſum
permitti, ſuppliciūq; quoad inde reuerteretur differri. Rex alieniſſimã ſibi crudeli-
tatem ſimulanter amplexus: tandē rogatui ceſſit/præfatus ni vrbe potiretur obſidē
periturū. Conuētis oppidanis Gerardus quid mandati literis receperint perquirit.
Vt cognouit adoleſcentis capiti deditione conſulendum iuberi/parēdum hortatus
effecit: vt oppidani ſua ac rerū incolumitate pacta vacuū regi municipiū traderēt.
Ita religioſiſſimi ſpiritus circūuēta ſimplicitas finē prælio fecit. Hæc audiētem Eſ-
killum nihil ęgrius vnq̄ tuliſſe proditum eſt. Qui tamen poſtmodum præmiſſa pa-
cis legatione in Scaniam reuerſus eodem præcipitio mētis ad recuperandam regis
amicitiam procurrit: quo ad deſerēdam prolapſus fuerat. Siquidē beneficia quæ ſu
periores reges ſacris ædibus religioſa liberalitate detulerant: regiæ poteſtati pręter
fas potiēda reſtituit. Qđ parū licite geſtū poſtera regum vſurpauit auctoritas. Inde
ne ſciſmatis contagio implicaretur Hieroſolimitanæ peregrinationis iter ingredi-
tur ſatius ratus a ſuis penatibus q̄ a Romanæ amicitiæ liminibus exulare. Eodem
tempore Chriſtiarnus quidam adhuc priuatæ ſortis anteq̄ Maguntiæ pontifex cre — Chriſtiarnꝰ legatꝰ Octauiani antipapæ.
atus eſſet Daniam legationis titulo petiuit: qui eam exhortationibus ſuis ad ſocie-
tatem Octauianæ factionis impelleret. Cæterum multæ adulationis conatibus ali-
qua ex parte regis conniuentiam aſſecutus: obſeratas Eſkilli aures habuit. Interea

Nicolai Razi ſcelus.

Nicolaus quidam Razi filius recenter Sleſuicẽſium ſatrapa cõſtitutus,cum eorum
antiſtite Eſberno inimicitiis vehementius geſtis per ſummũ temeritatis excurſum
celeberrimũ eius fundũ ſpecioſiſſimo ſpoliauerat ædificio.Q đ cum plauſtris deue-
hendum mandaſſet a militibus Eſberni deportationẽ inhibituris occiditur.Cuius
facti pœnas Eſbernus dare metueus perinde ac curiam petiturus vltionẽ exilio vi-
tauit.Sed dũ apud Saxoniam moraretur morbo periclitatus eſt.Q đ audiens Otho
ſedem quã olim falſo antiſtitis titulo occupauerat: Octauiani nixus auctoritate re-
cuperat. Poſt hæc Rugianis ex pacto comitatũ præbẽtibus caſtellum Walogustum
obſidetur a rege.Q đ q̃q̃ in Sclauia ſitum foret,a cõmuni tamẽ eius ditione ſecretũ
propriis ducibus regebatur.Ab hui⁹ incolis Pomeraniæ ſatrapa Bugiſlacus in au-
xilium euocatus,pacis magis q̃ belli conſilia circũſpexit.Quã etiam pro eis apud re
gem hoc modo compoſuit:vt non ſolũ ipſi regi parerẽt:ſed etiam ex piratis ſui flu-
minis oſtiis excedere ſuſtinerẽt:eãq; pactionẽ obſidibus firmarẽt. Illic forte Rugia-
nis ad concionẽ vocatis cum Bernardo quodam Henrici filio, qui ꝙ neptẽ regis in
matrimonio habebat,duobus eum nauigiis ſecutus fuerat:iurgiũ incidit. Interro-
gati enim ab eo cur illuſtriſſimi Saxoniæ ducis gratiam amplecti ſuperuacuũ duce
rent,cũ ſe nullo in momẽto Saxonici nominis reſpectum ponere reſpondiſſent:quid
virium duci eſſet breui agnituros ſubiunxit. Tunc quidã principis quẽ tanti æſti-
maret potẽtiam floccipendẽtes: Bernardi percunctationẽ ac minas ludibrio inſecta
bãtur. Ea altercatione per regẽ ſedata Maſco quidã inter Rugianos natu atq; aucto
ritate præſtantiſſimus luminibus orbatus,ſed ingenii ſagacitate perſpicuus,nec an

Maſconis oratio.

nis q̃ animo viuacior Concitatioris (inquit) petulantiæ equis mos eſt, quo arctius
retinẽtur:hoc vehemẽtius habenas tendere. Laxẽtur itaq; Saxonibus freni ne retẽ-
tationis nimietate rumpãtur.Siquidẽ & nobis ipſorum,& ipſis noſtra per q̃ nota eſt
virtus.Quæ vox apud ducẽ vulgata inter eũ ac regẽ ſimultatũ ſeminariũ fuit. Per
idem tẽpus ſciſmaticorum legatio cõfictis iuſtitiæ argumẽtis Danorum ſuffragia
pertẽtabat.Quorum rex aſſertionis dubius cognoſcendæ veritatis gratia ſcribam
ſuũ Radulfum origine Britannũ lingua q̃ animo promptiorẽ ad Cęſarem deſtinat:
a quo per ſummã venerationis ſimulationẽ exceptus: non minus ab Octauiano ho-
norificentiæ expertus eſt.Ita vt inter eos quaſi quoddã culturæ eius litigiũ atq; offi
ciorum contẽtio foret.Octauianus tamẽ cui iniquiſſimorũ ſuffragiorũ cõſenſus au
ctoritatis vmbrã tribuerat/Cæſarem quẽ maieſtate anteire videbatur:etiã adulãdi
comitate vincebat:nam ſacerdotẽ qui cum Radulfo quotidie ſacras preces decurre
ret prouidit,ne diuina ab eo ſine ſocio parum celebriter agerẽtur.Nec officiis eum
coluiſſe cõtẽtus/obſequiis beneficia ſociauit.Siquidẽ in re diuina agẽda anuli vſum
ei indulſit:põtificalis ordinis inſigne aliquãto obſcuriori gradui tribuẽs.Ita neſcias
dãtis an accipientis beneficiũ ridiculoſior dementia fuerit.Huius audita legatione
Cæſar dolenter ſe diuiduæ religionis ſtatũ ferre aſſeuerabat:neutri tamen parti ac-
clamaturũ/quoad publicũ eccleſiæ decretũ acceperit: tunc demũ ei quã vniuerſorũ
ſentẽtia probauerit aſſenſurũ.In cuius rei ſpeculationẽ nuper a ſe totius Italiæ ma-
iores concilii nomine contractos fuiſſe:Octauianũ æquitatis fidutia cauſam ſuã hu
militer generalis eccleſiæ iudicio ſubſtrauiſſe:Rodlandũ vero prauitatis conſciẽtia
retuſum:nõ ſolũ contumaciter ſuperſediſſe:ſed etiã dixiſſe maiorem ſe eſſe q̃ vt cu-
iuſpiam cenſurę parere debeat. Cuius controuerſiæ finiẽdæ gratia terrarum reges
ſecum adeſſe oportere/ publicæ religionis negotiũ cõmunibus ſtudiis inſpecturos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

E quibus pene omnes in aduerſæ partis præſidiū conceſſiſſe: ſibi vero neminē ex his
ſuffragiorum ſocietatē præbere. Quamobrē ſe magnopere prudentiſſimi Danorū
regis alloquiū affectare/partium ſuarum moderationē eius potiſſimū ſentētiæ cre-
diturum. Quippe quē animi virtus & generis ſanctitas tantæ rei iudicē depoſcant.
Præterea attendēdum eſſe quātum pietatis opus ederet: ſi tot animarū ſalutē anci-
piti iudicio fluctuantem ſentētiæ ſuæ ſagacitate ſeruaret. Super hæc omnia ſi tam
religioſi itineris laborem ſuſcipiat: ſe ei in præmiū fatigationis vnam ex Italiæ pro-
uinciis cum totius Sclauiæ præfectura daturum. Talibus Radulfum Cæſar horta-
mētis aggreſſus: non pauciora literis quas per eum in Daniam deſtinarat cōplexus
eſt. Regreſſus inde Radulfus Cæſaris Octauianiq; charitatē in regē vberrimā præ-
dicabat. Rex promptius q̄ prudētius familiaris aſſertione ſuſcepta, nec tā religioni
conſulere q̄ exterarum gentium mores cognoſcere auidus/petendi Cæſaris cupidi-
nem concipit. Ea tempeſtate Bernardus quidā ab Octauiano legatus in Daniam p-
fectus pontificum ſuffragiis inhiabat. Verū paucorū fauore exceptus vt vniuerſos
aſciſceret datis per prouinciā epiſtolis conciliū ſimulat. Q đ tenui frequētia habitū
maiore ludibrio q̄ gloria celebrauit. Eo rex apud Sleſuicū dimiſſo eximiis Cæſaris
illectionibus captus Abſaloni in inſulis excubanti propoſitū aperit, eūq; viæ comitē
depoſcit. Tunc Abſalon fidē Cęſaris aſtutiāq; damnādo, fallaces eius promiſſiones — Rex Walde
fideli ſpe excipiēdas negabat. Quinetiam ſine religionis violatu familiaritatis eius — marus iuit
vſum haberi non poſſe ꝙ ſciſmaticæ factionis acrior q̄ iuſtior defenſor exiſteret. Se — ad Cæſarē.
vero tum commeatuum inopem: tum etiam longinquæ peregrinationis laboribus
imparem memorabat. Rex quoad ſibi cōmeatus ſuppeterēt ei non defuturos reſpō-
dit. Abſalon quātiſcūq; commeatibus abundaret haud quaq̄ ſe ſalutem ſpiritus ſui
neglecturum affirmat. Rex non ſe minus animæ ſuæ ſtudioſum teſtatus/ob hoc ma
xime eius comitatum affectare reſpondit: vt ſi iuſtitia poſceret per eum ab Octauia
næ partis ſocietate faceſſeret. Adhuc Abſalone profectionem abnuente publicæq;
religionis hoſtes adeundos negante: hactenus eum a ſe præ cæteris cultum aſſeue-
rabat. Cuius ſi nunc ope deficeretur ſe nihil vlterius ex eo cōmodi ſperaturū. Tunc
Abſalon exprobratam ſibi ab eo ingratæ mentis labem iudicans/ Ad deferendā (in
quit) tui nominis amicitiam nullis corporis periculis adduci potero. At cū de ani-
mæ negotio agitur humano timori diuinū præferre fas eſt. Ego vero tametſi circū
ſtantia damna peruideam tamē vt animę tuæ veſtigium ab errore prohibeam meā
periculis implicare non metuam. Tunc rex aſſumpto eo viros genere & honeſtate
iuxta nobiles. ſ. e Sialandia Sunonem & Eſbernum: e Fionia Takam & Eſgerum co
mites aſciuit. Buriſius dūtaxat ne quid interim in patria nouaret/ex neceſſariis aſ-
ſumptus: nec defuere quos ex Iutia profectionis participes legeret. Attingentibus
Eidoram principis Holtſatiorum Adulfi ignotus eques obuius extitit: interroga-
tuſq; an ipſos proſecuturus veniſſet/dominū ſuū huius rei præſtandæ gratia tranſ-
itum eorum in vicino præſtolari denuntiat: cuius ductui fidendum vetantibus ar-
bitris rex perinde ac ingenuo duce frętus/primus pontem equo tranſgreditur pro-
fectionis auiditate metum pariter monituſq; contemnens. Hunc cæteri ſubſequen-
tes ſententiam ſuam q̄ regem deſerere maluerunt. Procedentes paululum Adulfus
excepit, ſalutatumq; regem benigniſſimis verbis, amiciſſimoq; vultu proſequitur.
Cui cum occurſum ſuū ob vetera odia onuſtum magis q̄ gratum ſentiret / vt iram
obſequiis flecteret apud Ekeho oppidum ſuis eum impēſis excipere ſtatuit. Sed re-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ge beneficium ſpernente ne quis ei neceſſaria venditaret edixit. Tunc Danis domeſticos cibos ſumentibus confectas epulas per miniſtros inferendos curauit: ſicq; demum verecundia ſuperatos munificentia ſua vti coegit. Interrogatus tandem an regis proceſſum tutari poſſet: poſſe ſe quidem quo ad Bremam veniatur aſſeruit. Albia pertranſito cum Bremam verſum contenderetur: Eſbernus profectionis ſtoliditatem animaduertens q̃q; vanum iter carperẽt non ſegniter contemplatus fratrem Abſalonem, alioſq; Danicæ nobilitatis proceres conſilio illuſtres clam cæteris accerſitos obſecrat/ regem arrepti itineris emenſione prohibeant: ꝙ præſertim ſine duce conficiat, neq; eum tam periculoſi propoſiti executorem exiſtere patiantur. Quod Abſalon inane tentatu iudicans propoſito regem ceſſurũ negabat: dicendo monitorem non ſolum operam perditurum, ſed etiam ſenſurum quantum odii pertinax error piæ monitioni referre ſoleat. Tunc Eſbernus tametſi me (inquit) grauiſſimas monitorum pœnas eueſtigio daturum prænoſcerem quę ad regis ſalutem pertinere depræhenderim ſilentio diſſimulare non paterer. Adeſtote ergo mecum et in regis ammonitionem ſi linguam abnuitis aures præbete. Enimuero cum honeſtatis periculum obuerſatur: offenſam principis vtilia ſuadendo q̃ amicitiam inaniter blandiendo contrahere malo. In his etenim melius ex repræhenſione ira percipitur, q̃ ex adulatione gratia conciliatur. Abſalon haud fratrem rege faciliorem intelligens cum neutrum a propoſito reuocabilem cerneret fratris tamen adeundo rege ſocium geſſit: ſiquid iræ ex dictis eius conciperetur mitigaturus: cæteris ne intereſſe quidem tutum ducentibus. Tũc Eſbernus Mirari ſe inquit: quo impetu rex tantum iter duce vacuus ingrederetur: ſuam autẽ patriæq; ſalutem in vnius Cæſaris perfidis præcordiis depoſiturus: videri enim ꝙ liberam gentis ſuæ ceruicẽ, nulliſq; Barbarorum obſequiis aſſuetam per fœdam & ignobilem ſeruitutẽ miſerabili Theutonicorum iugo ſubigere cupiat. Quid autẽ ſtultius eſſe q̃ nullo impendente periculo vltro ad deditionem procurrere, ſummãq; libertatẽ extrema ſeruitute mutare: inſuper regno precario q̃ potenter præeſſe malle! Itaq; Cæſarem cum Daniam ſuæ ditionis effecerit miraturum ꝙ tam validam gentẽ ante promiſſis ſuperauerit q̃ armis tẽtauerit. Rex paucis iram exprimere ſolitus/ quippe raras voces turbatus edere conſueuerat. Et ſi te (inquit) adeo metus perurgeat vt viæ comes eſſe nõ audeas: me quidem trepidationis tuæ ſocium non habebis. Virtute enim q̃ familia comitatior ſine te propoſitum exſequar: nec adduci potero vt teterrimis ignauiæ tuæ monitis conſentire ſuſtineam. Ita ſalutares Eſberni monitus regiæ feſtinationis impetus aſpernatus eſt. Quos ſi imitari voluiſſet ſupplices Cæſari manus deformiter non dediſſet. Adeo quem temeritatis incurſus tranſuerſum abripit rectæ rationis æſtimatio deſerit. Ingreſſos Bremam ciuitatis antiſtes omnibus humanitatis numeris inſtructiſſimus clementiaq; & liberalitate conſpicuus impenſioribus hoſpitalitatis officiis proſequendos ſuſcepit. Idem de ductu dando ſollicitatus comitandi ſibi regem nõ ductandi fas eſſe reſpondit. Complures quoq; *Saxoniæ* principes quo tutius curiam peterent: regiis ſe ſodalitatibus deuinxerunt. Adeo vt de Danorum familia ac grege exiſtere putarentur. Itaq; creſcente eius comitatu cum multitudo ſpeciem hoſtilis exercitus reddere videretur perterrefacti incolæ cum vxoribus ac liberis diuinis ſemet penatibus intulerunt: a ſacrarum ædium hoſpitiis auxiliũ quęſituri. Eo comperto rex præmiſit qui gentis trepidationẽ pacis denuntiatione corrigerẽt: ſibiq; commeatuũ emptionẽ fieri iuberent. Cum ad vrbem Methis veniſſet

oppidanis ob aduenarum frequentiam emẽdorum pretia aggrauantibus iniuriam
ſenatui conqueſtus effecit: vt neceſſaria tum ſibi, tũ etiam comitatui tolerabili pre=
tio venderentur. Igitur ſynceritatis & iuſtitiæ eius rumore increbreſcente Germa
nicæ matres paruulos ſuos in eius aduẽtum offerẽdos curabant, ratæ eos regio cõ=
tactu perinde ac cœleſti aliquo beneficio feliciora naturę incrementa ſumpturos/ac
proſperioribus educationis auſpiciis nutriẽdos: nec minus ſuperſtitioſi agreſtes qui
iaciẽdorũ ſeminũ grana quo melius adoleſcerẽt: dexteræ eius diſiicienda præbebãt.

Alemãno=
rũ de Dani
co rege ęſti
matio.

Quo curiam ingreſſo pręſes Saxoniæ Henricus veteris amicitiæ recordatione ca=
ſtra ſua maiore ex parte eius aduẽtui ceſſit, hoſpitalitatẽq; ei ſuis ſumptibus eroga
uit. Die poſtera Abſalon cum Radulfo miſſus apud Cæſarẽ latinæ vocis admodum
rudẽ per interpretatũ Colonienſis antiſtitis mandata proſequitur. At Cæſar in pri
mis morã regis tarditatẽq; cauſatus iniurioſum ꝙ ante nõ venerit aiebat/ aſſerẽdo
eum ob regnũ qđ Romani imperii beneficio gerat ſibi ſeruitiorũ debitorẽ exiſtere.
Tũc Abſalon decuiſſe (inquit) Cæſaris fidẽ vt hæc potius ante itineris ingreſſum
regi ꝓponeret ad qđ tantis eũ ꝓmiſſionib9 impuliſſet. Cæſar ſimulata ammiratione
per quẽ regi ꝓmiſſa feciſſet, interrogat. Abſalon demõſtrato Radulfo, hic eſt (inqt)
qui credulã regis ſimplicitatẽ promiſſorũ tuorũ cõmẽtis illexit: eoq; negationẽ Cæ
ſaris repellere non audente ſeriẽ totius promiſſionis ediſſerit. Inficiante id Cæſare
reducem regi dari depoſcit. Ille plus ſe negotii eius reditui tributurum ꝗ aduentui
impenderit negat. Simili modo die poſtero regis legatio excepta. Quo agnito rex ſa
lutaris monitus ſpreti pœnitentia afflictus tametſi mucronem ceruici ſuæ applica=
tum aſpiceret, ante ſe eam ferro ꝗ patriã ſeruituti ſubiecturum aſſeuerabat. Aeſtuã
te eo opiſq; modum impenſius diſquirente Abſalon liberationis viam a ſe repertam
profeſſus non amplius illic regi ꝗ in patria trepidandum aſſeruit. Siquidem trans
pontem quo Gallorum regnũ a Germanico ſecerneretur venationis ſimulatione ſę
pius eum obequitare debere, ac demũ cũ conſuetudine ſuſpitionẽ viciſſet, cũ potio
re familiæ parte aliquod e finitimis Galliæ oppidis petere: haud dubitaturũ quin a
rege Francorũ ornatius in patriã dimitteretur. Cuius cõſilii executionẽ Cęſar arte
præuenit. Siquidẽ vim regi inferre veritus cũ eius famulatũ coactionib9 impetrare
nequiret/beneficio mercari tentauit. Vniuerſos quippe Germaniæ principes ſacra=
mẽto adactos iurare compulit ſe eius ditioni Sclauiã ſubſtraturos. Q; ſi parũ perfi=
cerẽt ſeipſum id cum primũ ex Italia reuerteretur exſecuturũ ſpopondit: eaq; frau=
de ad obſequia ſibi paciſcenda ambas regis manus pertraxit. Cæterum ei non curiã
cõmuni principũ more petere: non in Romani imperii præſidium copias ductare ſo
laq; ſpecie/non re Cæſari parere cõceſſum. Filio vero poſt eum proximæ regnaturo
liberũ fore paternas cõditiones abiicere ne ad omnẽ Danorũ gentẽ hæreditariũ ma
naret obſequiũ. Cuius ſeruitii pudorẽ minuere videbat/ Gallorũ ditioni in cõſimili
famulatus genere Britãniæ regis inclinata maieſtas. Poſt hæc Octauianus vocato
cõcilio ꝗ iuſtis ſuffragiis in adipiſcendo ſacerdotio vſus fuerit loquacius ꝗ verius
aſtruere conabatur. Rodlãdũ vero honorẽ quẽ oblatũ repudiaſſet vetitũ occupaſſe,
ſeq; cauſam ſuã generali põtificũ cognitioni inſpiciẽdã præbẽte: illũ impietatis cõ=
ſcientia canonicæ diſcretionis iudiciũ formidare. Præterea ad conciliandos ſibi põ=
tificum animos eorum dignitatẽ benignis decretorũ ſanctionibus adornauit. haud
prius Romanã ad ſedem prouocandũ conſtituẽs, ꝗ ſi lis ipſorũ pronuntiatione fini
ri non poſſet. Finiente eo Cæſar prouinciarum reges huius controuerſiæ finiendæ

Verba Ab=
ſalonis.

Britannus
rex Gallo
ſubditus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

gratia ad colloquiũ a ſe inuitatos dicebat, eorũ ſententiæ repugnare nefas ducturo.
Quos ideo non adeſſe ꝙ in Romani imperatoris iniuriam Romę pontificem creare
cupiãt/alienæ ciuitatis ius ſuis ſuffragiis amminiſtrare conãtes. Poſt hæc Regnal-
dus Coloniæ vrbis antiſtes religionis cauſam dicere adorſus, quãto iniuriæ põdere
Romani imperatoris æquitatem prouincialium regum temeritas attentaret argu
mentando demõſtrare pergebat. Nam ſi controuerſiam in eorum ciuitatibus de põ
tificatu ortam Cæſar ſuis ſuffragiis finire vellet: haud dubie id grauiũ iniuriarum
loco ducerent: cum ipſi ſimile in vrbe Roma perpetrare conentur. Quam aſſertionẽ
tam valido rationis præſidio ſubnixã putauit vt nunc latialiter nunc Gallice Ger-
maniceqꝫ fando ternis actionem vocibus iteraret. Sed quantum hac oratione gentis
ſuæ fauorem illexit tantum noſtræ ſuffragia deturbauit. Aſſenſis itaqꝫ pontificibus
cum Octauianus qui ſibi falſum victoris nomen inſcripſerat/accenſis luminibus ad
uerſum Alexandrum, eiuſqꝫ ſuffragatores ſolenni execratione vſurus videretur:
Waldemarus hortante Abſalone ne ſacrilego eius facinori intereſſet concione exceſ
ſit: aduerſæqꝫ partis iuſtitiam æmulatus præſentis curiæ errorem q̃ abſentis recti-
tudinem poſtponere præoptauit. Cuius egreſſum ſecutꝰ Abſalon, cum ab Octauia-
no superſedere rogaretur: ab eius veſtigiis ſe cuiꝰ comitãdi gratia aduenerit nullo
iure prohiberi perdocuit: eoqꝫ reſponſo execrabili pontificum collegio liberatus ne
ſciſmatis errore laberetur effecit. Die poſtero Octauianus Liuonem Othonienſium
electum vehemẽter ab Abſalone prohibitum falſa pontificis vnctione proſequitur.
Inde ad oppidum Biſuntium conceſſum eſt. Vbi equorum pabulo non ſuppetente
regeqꝫ emendæ eius facultatẽ ſibi non fieri conquerente/ Cęſar eum qui ſtabulo prę
erat/neceſſaria Danis expedire præcepit. Qui mox eorum ſatellitibꝰ ſecum eductis
in vico eminus ſito quibus egerent capienda demonſtrat. Qui cum earum conſue-
tudinum ignari equorum alimenta ab oppidanis inermes depoſcerent, voceſqꝫ ſuas
ſagittis ac iaculis repelli conſpicerent, depoſitis precibus pręlium ordiũtur. Capto
itaqꝫ vico cum latius crebreſcente fumigio facem oppidis ſubiectam agnoſcerent, ſi
milia ſibi licere rati confeſtim expugnationi incendium addiderunt. Quæ res incre
dibili regem angore permouit. Interiectis diebus cum Cæſar quem vindictæ mo-
dum a Maguntinis proprii pontificis interfectoribus exigere deberet: in concione
perquireret: Waldemarus iterata ſuperiore querela equis annona defectis vęnalium
alimentorum ſubſidia poſtulabat. At Cæſar circũiacentẽ prouinciam coniugis ſuæ
patrimonium eſſe teſtatus: fruſtra eum emptu affectare dicebat qđ raptu petere li-
cuiſſet. Contra Waldemarus regem ſe non prædonem eſſe proclamans: commeatus
latrocinio quæſiturum negabat, aut qđ domi iniquum duxerit apud exteros appro
baturũ. Qꝫq̃ enim eiuſmodi violẽtia neceſſitate excuſabilis videretur/permiſſis vti
paſſus nõ eſt: ne domeſticę ęquitatis mãſuetudinẽ peregrina auſteritate corrũperet.
Cuius ſanctitatẽ vniuerſi Germaniæ principes maximo plauſu cõprobãtes, ſeqꝫ mu
tua ammiratione inuicẽ cõtuẽtes/ beatos aiebant quos tãti viri integritas regẽdos
curaret. Qua laude tacitum morũ ſuorũ vituperium ediderunt. Dimiſſo itaqꝫ rege
Cæſarem Henricus hortari cœpit redituro regi impenſas expediat: neqꝫ eum hoſpi
talitatis ſuæ expertem dimittat cuius patria quaſi cõmune aduenarum hoſpitium
exiſtere ſoleat. Qđ Cæſar facile pollicitus parum executus eſt. Pontifex vero Magũ
tinus humanitatis ſpecimen maioribus experimentis q̃ promiſſis exhibuit: gemi-
næ pernoctationis impenſis regium iter excipiens. In Henrico quoqꝫ crebris regem

Waldemari iuſtitia.

Henricus laudat Daciam.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

commeatibus proſequēte clarum amicitiarum indicium patuit. Lodouicus autem
Thuringiæ princeps: non ſolum liberalitate vacuus: ſed etiam habendi cupiditate
refertus impudenti precatione effecit: vt equus regis ſibi daretur. Poſt hæc Adol-
fus Holſatiorum præfectus Abſalonis officio primū amicus regis mox miles ſolen-
ni fidei datione effectus: obſequiorum principium officiis hoſpitalitatis expleuit.
Ita patriæ parens proſperum reditū emenſus exoptatam aduētus ſui copiam ouan-
tibus ciuiū animis obtulit. Inſignem hunc annū filii eius Kanuti ex Sophia ſuſcepti Kanutus
natalis effecit. Qui etiam pontificali Abſalonis miniſterio ſtato lauacri tempore re naſcitur.
generationis ſacramenta ſuſcepit. Qđ religioſæ executionis officium Sueorum du
cis Guthormi qui neptem Waldemari eorundem regi Karolo deſponſam abducen-
di cauſa legationem attulerat, præſentia venuſtabat. Per idem forte tempus Nor-
uagienſium legati regem pꝫtiuerant obſecrantes vt Noruagiæ regimen tot ciuili-
bus bellis corruptum ac teterrima tyrannorū dominatione diſtractum: iāq; exſan-
gue & ruinæ propinquū eius occupatores inceſſendo tentaret. Et quoniam externa
noſtris hoc loco connexa ſunt: quædam de re Noruagica ſummatim cognoſſe faſti-
dio nō ſit. Siuardus quidam ſummæ audaciæ poſt multa & præclara facinora bellis Siuardus
edita ab Haraldo Hybernienſi cuius hoſtis extiterat interceptus cum naui in alto Noruagicꝰ.
mergendus veheretur: quaſi funus ſuū inferiis præceſſurus empta de induſtria po-
tione remiges onerauit. Quibus exhilaratis gubernandi poteſtatem ſupremi bene-
ficii loco popoſcit. Ea re impetrata nautas impēſius edere remigium hortatus cum Mirabile
vehementiſſimū nauigii curſum animaduerteret proiecto gubernaculo pręceps vn factum.
das inſiluit/ priuſq; ſe littori q̃ concitata ratis impetum correxiſſet reſtituit. Ita &
ſuo acumine & hoſtium ſocordia ſeruatus, periculoq; cui deſtinabatur ereptus. Ha
raldum amandi gratia noctu caſtra latenter egreſſum in amplexu pellicis per inſi-
dias interfecit: dantem pœnas: et ſibi quem ceperat, & Magno quem regno lumi-
nibuſq; priuauerat. Igitur vt belli titulum appræhenderet ipſum protinus Ma-
gnum monachalibus ſeptis abſtractum tametſi virilibus careret virum induere
perpulit, deiectamq; regis fortunam ad priſtinum regni faſtigium erigere ſtatuit:
ne deeſſet cuius auctoritate & titulo bellum aduerſum Haraldi ſobolem ſuſcipere-
tur. Huius itaq; nomine & auſpiciis frętus cum tribus Haraldi filiis Ingone & Si-
uardo, & Oſteno paternum regnū affectātibus nauali certamine dimicauit. In quo
partim cæſis/partim fugientibus ſociis incredibili & pręſtantiori humanis viribus Siuardi for
fortitudine ſolus aliquādiu nauigium ab hoſtibus vindicauit. Ad vltimū complu- titudo.
ribus eorū proſtratis omniq; ſuperſtitū multitudine ad ſe vnū opprimendū vndiq;
concurrēte ſingulari nandi peritia frętus q̄q̄ hibernū tēpus inſtabat armis milita-
ribus tectus profundo ſe credidit. Atq; ſub vndis quas hoſtium cruore cōſperſerat/
enatans: dubium effecit maioris audaciæ ſpecimen in puppi præbuerit: an inter vn
das agilitatis ediderit. Siquidem Loricam qua corpus munierat quo liberius ena-
ret cum reliqua armatura ſub vndis ſibi detraxit: ac demum cum capeſſendi ſpira-
culi gratia fluctibus emerſiſſet a quodam familiari ſuo per habitum hoſtibus indi-
catus tunicam qua ſe prodi ſuſpicabatur rurſum corpus aquis occultando depo-
ſuit. Sed cum ne ſic quidem proditoris notitiam fefelliſſet: ad extremum ſupre-
ma ſe veſte nudauit: nec adhuc tamen indice ludificato cum ſolus ex ſociis ſuper-
eſſet, ſeq; hæc omnia quæ & callide/ & animoſe tentauerat fruſtra expertum a-
nimaduerteret: tandem fati ſimulatione profundo diutius immorans inſidia-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

toribus an viueret dubium reliquit. Ad vltimū cum humanæ reſpirationis conſue
tudine ſuperne aerem capeſſere debuiſſet cuiuſdam forte nauigii gubernaculū per-
tinaciſſimis brachiorum amplexibus appræhendit, eiq; aliquandiu tacitus inheſit.
Plura tamen elapſionis genera animi firmitate tentaſſet, ſi non eum hiberni frigo-
ris ſæuitia obſtupefactum corporis robur deſeruiſſet. Tādē cuiuſdam altum curio-
ſius contemplantis indicio depræhenſus intercipitur, interceptus vincitur, & in
De cōfeſſio concionem hoſtili ſententia damnandus abſtrahitur. Vbi nemine ſacerdotum ad-
ne Siuardi. hibito/ qui delictorum eius confeſſionem exciperet, eam aſtantibus modo quo licuit
explicauit: præfatus ſe emendationem ab eis decretam pœnitentiæ nomine præbi-
turum: memor ſane ſacerdotali copia non ſuppetente, & ad priuatorum cognitionē
commiſſa referre licere. Magno quoq; quem Haraldus Hyberniensis patrem adſci-
uerat ſe genitū memorabat. A cuius generoſiſſimo ſpiritu etiam inter adhibita ſibi
ſupplicia nō deciuit. Primo ſiquidē verberibus affectus, ac deinde malleorū ictibus
artuatim contuſus/ ſcilicet vt a cunctis corporis partibus pœnæ exactæ viderētur:
non gemitū, non ſuſpiriū edidit: non ſupplicē aut triſtē vocē emiſit. Deniq; nullum
Siuardi no- doloris indiciū præbuit: ſed quaſi in ocio pſalterium relegens inter ſacras preces &
bilis exitus. ſolenniū verborum nūcupationē ſpiritū poſuit. Felices profecto religionis alumni
forent: ſi cuncti eo animo mortē amplecterētur quo eam vir bellicus amplexatus eſt.
Fuerit ille inſidioſus: pacē patriæ corruperit: bellūq; ciuibus intulerit: fortitudini
tamē eius impunitas ab hoſtibus donāda fuerat. Sed homines vindictæ cupidi plus
ſuas vlciſci moleſtias: q̃ alienæ virtutis inſignia venerari meminerant: nec in viuū
ſæuiiſſe contenti tanq̃ parum eius exitio ſatiati mox extinctū patibulo ſuffixerunt:
eadem crudelitate fatum premētes qua ſpiritum torſerant. Nihilq; a ſe actum exi-
ſtimantes ſi ſæuitiam ſuam ſaltē ab vmbris & cineribus continuiſſent. At Magnus
eodem prębio quod a Siuardo ſub eius auſpiciis geſtum fuerat periclitatus eſt. Quē
prius oculis deinde vita priuatum bis luce defunctū crediderim. Poſt hæc ſumma
Ingo. penes Haraldi filios fuit. E quibus Ingo dūtaxat iuſto matrimonio ortus fratribus
quorum alter Noruagica, alter Hiberniēſi pellice editus fuerat: vt ingenuitatis ita
et morum ornamētis præſtabat. Erat enim omnibus honeſtatis numeris inſtructiſ-
ſimus: cū eorū alter auaritiæ maculis reſperſus: alter luxuriæ ſordibus obſitus ha-
beretur. Sed infantiæ ſuæ tēpore per incuriā nutricis forte ſinu delapſus: ita humo
inflictus eſt: vt confracto dorſo reliquū vitæ tēpus gibbo oneratus exigeret. In quo
quidē homine excellētis animi venuſtatē: corporis deformitate affecti ludibrio fœ-
datā putares: neq; diſcernere queas/ maius fortunæ beneficiū receperit: an oppro-
briū ſenſerit. Cōtigit autē vt eius ſatellites apud Berginū oppidū iurgio cū Siuar-
di militibus habito: dum ſocii ab eis occiſi pœnas inſtantius expetunt: nō interfecto
Siuardi al- res modo: ſed ipſum Siuardum ſæuiſſimę conſternationis furiis cōcitati: per vim &
teri⁹ cędes. ſeditionē appeterēt: eūq; in ædē fugere coactū conuulſis tabernaculi clauſtris raptū
trucidarēt: homicidiū ſpecie: reuera coniugū ſuarū prius ab ipſo conſtupratarū cō
tumeliā vlciſcētes. Cuius rei nūtio Oſtenus cū claſſe Berginū peteret per obuios ac
cepto: petendi fratris q̃ cauēdi cupidior: nihilominus ad eū ꝓceſſit. A quo cū debitā
ſui regni partē negari animaduerteret: paucis eū affat⁹ diſceſſit: vultuq; fidē ꝓmit
tēs: ſed perempti fratris exēplo perire metuēs: fugæ ſe q̃ noui ſceleris auctoribus of-
ferre maluit. Quē Siuardi interfectores priori facinore parū cōtēti: Ingonis æmulū
iudicantes: naualē fugā terreſtri mutare cōpulſum: ſed eā ob nimiā corporis ſaginā

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

lentius exequentē propter littus peditē occiderunt, duobus regni ꝑticipibus ſubla
tis, a ſuperſtite dignitatis et ſtipendiorū incrementa ſperantes. Quorum ſceleſta fa
mes in tantorū ducū cladem eſuriens/vixq; gemino exatiata parricidio/ab Haqui=
no quodā paternæ cædis vltionem petente poſtmodū vindicata eſt. Siqdem trium
fortuna ad vnū Ingonem ꝑ vim et facinus redacta nō ſuſtinuerūt Amundus Simo=
nis filius/et Philippus/aliiq; cōplures inſignis induſtriæ viri regnū ei qđ ꝑtim pro=
prio/ꝑtim alieno ſcelere quęſiuiſſet/tutū intentatūq; ꝑſiſtere. Indignū quoq; cōplu=
ribus viſum: vt homini ridiculas corꝑis notas habenti liberū regnandi locū militū
ſuorū cōciliaret impietas. Quapropter Haquinū quē dixi factionis ſuæ ducē crean
tes/eiuſq; tyrociniū regio noīe venuſtātes/bellū aduerſum Ingonē decernūt: et qua
ſi Siuardi vel Oſteni manes vlturi/crebro pugnā cū hoſtibus ineunt. Verū pluribꝰ
cōtinuis prælíis ſubacti/in Suetiā tandē cū pupillo diffugiūt. Quos Ingo ꝓpe Sialā
diā fugādi ſtudio ſubſecutus, magna hoſtiū ꝑte ꝓpinquas pelago ſyluas petēte/ Ab
ſalonē ꝑ legatos ſollicitat/eos q in littoralia nemora ꝓfugerant/pręndēdos curaret.
Qđ Abſalon honeſtate ſua ac dignitate indignū iudicans/parū precibus obtēpauit
Appetēte hyeme q cū Haquino ꝓfugerāt patriā repetere adorſi/tanq̄ fortunā loco
mutaturi: prælio in hyberna glacie cōſerto, Gregoriū ſummæ poſt regē dignitatis
virū/manu et cōſilio ꝓmptū: in quo ſpes et fiducia Ingonis quaſi quodā cardine ni=
tebat̃/nō minus acumine q̄ viribus vſi/cū oībus copiis deleuerūt. Siquidē in eā gla=
ciei ꝑtem: cuius firmitatē nocturnis exciſionibus debilitauerāt/prælii tpe ꝓtractos
hoſtes ꝓfundū petere coegerūt. In quorū morte Ingo maximā ſpei ꝑtem depoſuit:
nec ſecus aīo q̄ viribus fractꝰ/exitioſum ſibi fidiſſimi fautoris Gregorii interitum
ominatus eſt. Tandē inſtaurato bello ſed adhuc eodē aquarū habitu ꝑſiſtente/nihi=
lo fœlicius Gregorio glacialis elemēti fortunā tentauit. Siquidē gelato mari in pu= Glacie oc=
gnę locū electo, dū eius duritia quaſi cāpoꝝ firmitate gauderet/q̄q̄ militū numero ciſæ copiæ.
præſtaret/cū oībus pene copiis interemptus eſt/luenſq; pœnas ſeu admiſſi/ſeu tole=
rati parricidii fraternis vmbris piacula exoluit. Hoc bello quo nullū maiꝰ aut cruē
tius Noruagia habuit/vniuerſū regni illius columē ꝓpe modū a ſtirpe interiit. Hu
ius cladis ſuꝑſtes Erlingus cū filio ſuo Magno admodū ꝑuulo / ſed ad Waldemarū
ortā materni gn̄is ꝓpinquitatē habente ad Iutiam appulit: ibiq; in ſumma regis di
gnatione verſatus/vberes exilii impenſas/et ampliſſima cōmeatuū inſtrumēta ꝑce=
pit. Interea Siuardus qdā ꝑ ſummā cōmilitonū inuidiā fortitudinis præmiū rece=
ꝑturus/dux ab Haquino cōſtituit̃: idq; ęgre ferētibus cæteris ſummę ſeditioni locū
dediſſet, ni Erlingus repēte e Dania ſuꝑueniens internę factionis certamē rūpendo
nouū hoſtibus negociū pepiſſet. Quippe prędictū filiū ꝙ maternū genus cū priſcis
Noruagiæ regibus cōmunicaret/regē cōtinuo noīauit: ne aut Hagno æmulus/aut
Ingoni vltor deeſſet. Ita nouis rebus increbreſcētibus, Hagnus a Siuardo ꝙ ei impē
ſas belli negaſſet/deſerit̃: acieq; cū Magno cōgreſſus occiditur. Siuardus ad Suetiā
dilapſus/dū interiectis diebus in patriā reuertit̃, ab Erlingi militibus interficitur.
Quo euenit: vt obſcura et ignobili cæde ſpm̄ deponeret, quē honeſte in acie ꝓfunde
re noluiſſet. At q ex Hagni militia ſuꝑfuerāt, ꝑtim nouarū rerū cupiditate, ꝑtim ho
ſtiū fortunæ inuidia accenſi/Marci cuiuſdā alumnū optimū ſpei puerū in regē ad=
ciſcunt: nec fœlicius q̄ ꝓxime fortunā tentarūt. Siqdem ꝑ̄lio ab Erlingo obtriti/vi
ctoria pariter ac rege priuati, ad Karolū Suetię regē ꝓfugiūt/ipmq; belli ducē expo
ſcunt: cui cū Noruagiæ regibus etiā aliqua neceſſitudinis cōmunio videbat̃. A quo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

diu ꝓmiſſorum alacritate ꝓtracti/poſtq̃ eũ magis de ꝓprio regno ſeruando/ q̃ alie-
no obtinẽdo ſollicitum cõpererũt,legatos ad Waldemarũ auxiliũ implorantes miſe
re.Tandẽ ipſi benignioribus reſponſis inuitati venere. Quos quũ rex ſupplices re-
cepiſſet/ſeqꝫ per eos Noruagiæ petitione ꝓmiſſa ſedulo ſollicitari animaduerteret,
tantũ belli pondus ſola legatorũ adhortatione ſuſcipe ſtolidũ ratus/ prius popula-
rium animos tacitis legationibus tentauit,Poſtq̃ eorũ mẽtes legatorũ vocibus con
ſentaneas repperit,abſqꝫ cunctatione expeditionẽ inſtituit.Quo audito Erlingus q̃
longiſſimo ſeceſſu potuit,abſtruſas Noruagię ꝑtes petiuit/ extremoſqꝫ patrię fines
fuga amplecti/q̃ primos armis tueri tutius exiſtimauit.Pauca ſiqdẽ nauigia/ſed ha
bilia/fugæqꝫ q̃ prælio cõmodiora parauerat.Quo euenit vt regis aduentus formi-
doloſus Erlingi fautoribus/hoſtibus acceptabilis haberetur.Itaqꝫ Waldemaro cõſul
tationẽ cũ amicis habente,qdam poſtpoſitis omnibus hoſtes ocyſſime ꝑſequendos:
alii prius plæbis fauorẽ cõciliandũ/auxiliaqꝫ populariũ cõtrahenda docebãt.Sed ac
celerationis cõſilium tarditatis ſententiã ſupauit.Igit̃ Waldemarus ingentẽ regio-
Waldemarꝰ a Wicẽſibus regis nomẽ capit. nis ꝑtem ꝓſpere ꝑmenſus/magnaqꝫ plębis alacritate receptus,quũ ad vrbẽ Sarpam
veniſſet,nomẽ regiũ a Wicẽſibus ſibi decretũ ſuſcepit:ibiqꝫ cũ popularibus cõcionẽ
per ſummã verborũ cõcordiã habuit.Qꝫ ſi omiſſis aliis inſequẽdis hoſtibus operã
præbuiſſet,haud dubie regno Danico Noricũ cõiunxiſſet.Inde ad oppidũ Tunſber
gũ nauigatione ꝓgreſſus,paucis Erlingi ſtudioſioribus in editã rupẽ ſalutis cã con
fugientibus,religionẽ ſæuitiæ præferens/vicũ incẽdere paſſus nõ eſt:ne ſacras ędes
priuatis penatibus interſitas cõmunibus flammis abſumeret.Nemo tamẽ põtificũ
quorũ ea tẽpeſtate ingens apud Noruagiã auctoritas erat/eum adire ſuſtinuit: qđ
quidẽ eos potius patriæ,q̃ Erlingo tribuiſſe crediderim.Ormo vt quẽ regis germa
nũ cognominabant,petito Waldemaro ſalua fide quã Magno dediſſet/obſequia pol
licetur.Tandem ob inediã tractu temporis obortam quũ rex defectã impenſis expe
ditionẽ remitteret,Noruagienſium qui ad eũ tranſierãt multitudo pœnę metu cũ
ipſo diſceſſit:diuqꝫ partim regiis/partim principũ impenſis exiliũ ſuſtentauit. Poſt
ea rex orientalium Sclauorũ ſibi virium fidutia rebellantiũ defectionẽ exꝑtus,cum
Henrico Saxoniæ ſatrapa belli ſocietate cõdicta/quo firmius amicitiæ necterent,fi
liam eius ex cõiuge poſtmodũ repudiata ſuſceptã adhuc incunabilis vtentem filio
Kanuto primũ ætatis annũ agenti ſponſam adciuit.Itaqꝫ Henrico terreſtri appara
tu exercitũ inſtruẽte,ipe in claſſem collatus quũ apud Rugiam perueniſſet, auxilia
ab incolis amicitiã ſuam dubia fide ſecutis/ꝑ Abſalonem cõtrahẽda curauit.Dein-
de ne Henrico tardius occurreret/eũqꝫ ꝓmiſſo fraudaret , ad Penũ fluuiũ ocyſſime
nauigationis curſum direxit.Abſalon q̃q̃ adhuc Rugianorũ pactio paucoꝝ obſidũ
pignore niteretur,eorũ concionẽ ingreſſus/atqꝫ inter ipos honoratiſſimo ſedẽdi lo
co ſuſceptus/quũ legationis mãdata ꝓferret/eãqꝫ Danicæ vocis ignaris ꝑ interpre
Sclauorum mutabilis fides. tem explicaret,accidit vt qdam e Rugianis adoleſcens Sclauico ingenio Dani mili-
tis equũ ꝓ quo ſe preciũ numeraturũ fingebat/veluti inceſſus eius expiendi cã con-
ſcendẽs,fugã tentaret.Quod quũ Abſalon ad ſe ꝑlatũ in cõcione ꝓponeret,vniuer
ſa populi multitudo magnũ fidei ſuæ crimẽ vnius hoĩs ꝑfidia allatũ iudicans/ſimi-
lem furori impetũ cõfeſſa diſſiluit/auctoremqꝫ fraudis raptim inſequi properauit.
Igitur Abſalonis comitibus ad metũ et ſtuporem vſqꝫ ſubitũ vulgi cõcurſum mirã
tibus/pauci q adoleſcentẽ affinitate tangebant,plus priuata charitate q̃ publico ru
bore ꝑmoti/ſupplices Abſalonis genibꝰ aduoluũt/ equi reſtitutionẽ polliciti/ſi mo-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

do per eum ab incepto concio reuocetur. Quorũ Abſalon ꝑmixtas precibus lachry
mas miſeratus, miſſis qui plæbem pacarent, tumultũ cõpeſcuit/ cõſternationẽ ſeda
uit; equoq; ꝓtinus reddito, militẽ ſuum ſtultitiæ damnauit/ ꝙ ꝑ inertiam et ſtolidi
tatem raptori ſe circũueniendũ dediſſet. Deinde gentis rege Tetiſzlauo claſſis ſup
plementũ pollicito, regẽ ſubſequi maturauit. Interea Hẽricus Holſatiorũ principẽ
Adolfum cũ Henrico Razaburgenſi/ præfectũq; Swerini oppidi Gũcellinũ: qđ nuꝑ
a Saxonibus in poteſtatẽ redactũ ius et formã ciuitatis accepat: necnõ Regnaldum
quendã parũ origine liberũ/ opibuſq; q̃ gñe clariorẽ cũ inſigni copiarũ ꝑte ꝓmittit/
expeditũ ſibi tranſitũ paraturos. Quorũ ingreſſum Sclaui quũ ꝑtim fama/ ꝑtim ex=
ꝑimento cognouiſſent, cũ ꝑte hoſtiũ cõfligere q̃ vniuerſos aggredi maluerũt/ mul=
tum ex eorum robore: ſi pręuios oppreſſiſſent/ defluxurũ credentes. Cumq; ſumma
cura ac flagrantiſſimo ſtudio ad eos opprimendos contenderent, dæmonem horrẽ
dæ formæ ſuperne verticibus imminentẽ videre. Quo monſtro tanq̃ diuinitus da
ti ducis aduentu firmati, ſumptis victoriæ auſpiciis, ex improuiſo hoſtiũ ſe caſtris
immergunt/ eoſq; imparatos cõfodiunt. Adolfus et Regnaldus in ipſo caſtroꝝ ad=
itu interfecti/ neglectæ militaris prudẽtiæ pœnas ſanguine ꝑſoluerũt. Quibus pri=
ma cæde ꝓſtratis Gũcellinus et Henricus mediis irruentiũ globis elapſi, correptis
aquilis ad ſe fugientium ſociorũ reliquias cõtraxere: ac demũ hoſtes prædæ incubã
tes audacter adorti, fugã victoria mutauere. Ita Saxones q̃q̃ ĩprouidi bellũ tẽtaſſẽt
maiorẽ cladẽ geſſerint an acceperint/ virtute dubiũ reliquere. Quo accepto Hẽri=
cus ſuorum cædibus (vt par erat) ꝑmotus, exigendæ vindictæ ſtudio ad obſidionẽ
Deminæ vrbis quãtacunq; potuit celeritate contendit. Quã poſtq̃ vltro ab incolis
obuſtam cõperit, vt vniuerſa ipſius monimenta ſubrueret/ reliquias mœniũ ſolo ex=
æquari præcepit. Et qm̃ in hoĩes graſſari non licuit/ tanq̃ a rebus mutis ſupplicium
exacturus/ vrbem Cozcouam ſimili incolarũ trepidatione deſertã/ cremandã cura=
uit. Waløgoſtini quoq; finitimarũ vrbium quarũ excidio terrebant̃ exemplũ ſecuti
clandeſtino traiectu fluminis cum vxoribus ac liberis municipiũ deſerunt/ penates
duntaxat rebus vacuos hoſtili ſæuitiæ relicturi. Quorum vrbem rex nullo negocio
interceptam/ militibus ac ſtipendiis inſtruit: eamq; Wethemanno pyratæ curandã
committit. Ornenſes quoq; plus ex aliarum vrbiũ fortuna timoris q̃ ex ſuis mœni=
bus fidutiæ capientes/ vt ſibi vicinarum ciuitatum quarum formidinem ſequeban
tur exemplo conſulerent, vrbem ne ab hoſtibus coli poſſet/ deſertam incendunt/ pe
nates ſuos igni q̃ hoſti relinquere præoptantes. Tunc rex ponte qui medium amnẽ
ſecare videbatur abrupto, ſublatiſq; cæteris nauigationis obſtaculis, ad Stolpam vi
cũ proceſſit: vbi et ducẽ poſtmodũ obuiũ habuit. Igitur ne Waløgoſtũ eodem exem
plo deſertum quo captum poſt diſceſſum ſuum hoſtibus redderetur/ pręſertim Da
nos ſi eo fruerent̃, ſempiternũ Sclauiæ imperiũ habituros exiſtimãs, Abſalonẽ/ Bu
riſiũ/ Suenonẽq; tũc Aruſii põtificatu inſignem/ eiꝰ municipes efficere ſtatuit: qbꝰ
et filiũ Chriſtophorũ ſociauit/ quo plus a cæteris in auxilio ſuo fidutiæ reponeret̃.
Qui quũ amicos et neceſſarios in muneris cõſortionẽ adciſcere iuberet̃, Sialandẽſi
bus dũtaxat Abſaloni ꝓ́ſidii ſocietatẽ ſpõdẽtibus, reliq̃s ob imminẽtis ꝑiculi magni
tudinẽ: nec aĩus ad reſiſtendũ/ nec comites ſuppetebãt: q̃q̃ tota claſſis et alimẽta ſua
cũ eis cõmunicare/ et vicinas ſegetes publico officio ĩ eorũ horrea cõportare decre
uerat. Quippe fruges meſſore exercitu reſiduorũ vſibus adigi iubebat̃. Ita rex cõſi=
lii caſſus, cũ neq; pugnãdi copia/ neq; pactio vlla ab hoſtibus fieret/ vafro ingenio ex
cogitauit/ qualiter eos ad alterutrũ horũ ꝓ́ſtandũ impelleret. Siq̃dem Abſalon taci

Dæmõ horrendæ formæ viſus.

Deminę vrbis obſidio

Waløgoſtũ deſertũ capitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

tis mādatis præcepit: vt palos in amne defixos/cæteraq; nauigationis impedimēta
magna remigū cura ſublegeret/veluti toti claſſi tranſitū paraturus. Ita demum flu
uio obſtaculis vacuefacto/quū ꝓgreſſam claſſem anguſtior alueus excepiſſet, cōplu
res a Sclauis vtriq; ripæ inequitātibus cōminus ſautiabant. Quā hoſtilis audaciæ

Petri Eliui virtus et fatum.

petulantiā Petrus Eliui filius animi virtute nō ſuſtinens, ꝓtinus cū remigibus na-
ue deſiliuit/hoſteſq; ſtrenue ꝓpulſatos ripa cedere coegit. Tandē comitum ignauia
deſertus, ſociorū nauigationē fato ſuo incolumē præſtitit. Itaq; rex non ſolum exp-
tem metus ꝓgreſſum habuit: ſed etiā Henricū cū toto exercitu cōſertis arctius na-
uigiis tanq̃ ponte traiecit. Quo agnito Sclaui reliquarū vrbiū excidium formidan
tes, præcurrendi ꝑiculi ſtudio, pacis quā ante cōtempſerant/Waldemaro obſides of
ferebant: quos ſe Henrico nullo pacto daturos dicebāt. At rex ſine militiæ ſocio cū
hoſtibus paciſci fraudulentū exiſtimans, ꝑ Thorbernū Henrico quæ ab hoſtibus of

Sclauiæ diuiſio.

ferrent/enuntiat. Quo ſe cōditionibus ab eo factis libenter vſurum aſſeuerante, pa
ctū cum hoſtibus habuit: vt Waløgoſti dominio trifariam diuiſo, ꝑs vna Tetiſzlauo
reliqua Kazimaro/tertia Nucleti filio Priſzlauo vendicaret: pyratiſq; prædam Da
nicam appetere ſolitis, Peni fluminis oſtia clauderent: Henrico quoq; munitionum
quas apud Sclauiā obtinuiſſet/incolumis poſſeſſio ꝑmaneret. Poſt cuius diſceſſum
comites Kazimari exterorū ſocietatem acrius peroſi/ſed viribus agere nō auſi, Ru-
gianos aſſiduis furtis vexatos/ac ꝑ latrocinia ad paupertatem et inediam vſq; reda
ctos/cōmuni vrbe excedere cōpulerunt. Pyraticæ quoq; licentiā tribuere/modiſq;
cōpluribus ictū fœdus rupere. Poſtmodū Rugianis recepta ꝑ Henricū fidutia palā
aduerſum Danos inimicitias ꝓfitentibus, rex nō minorē in amico ꝑfidiā, q̃ in hoſti-
bus leuitatē exꝑtus, Arkon ꝓuinciā verna expeditione petitam incēdio populatus
eſt. Inde ad portū Por ab incolis vocitatū curſum direxit. Siquidem ne cū vniuerſis
Rugianis manū acie conſereret, ſeparatim eos adtentandos exiſtimās, Abſalonē no
cturna nauigatione Ziudram p̃cedere iubet. Quē vt cōtinuo ſubſequeret, curioſe
diſceſſionis eius tp̄s a vigilibus obſeruari pręcepit. Quibus ſomni delitias imperio
præferentibus, Abſalon abſq; regio comitatu ꝓgreſſus/non ſolum Zyudrā, ſed etiā

Equitū temerarius auſus.

agros vicoſq; ei cōfines/ꝑtim igni/ꝑtim ferro vaſtauit. Cuius eq̄tes duo contentio-
ne prius habita vter audacia præſtaret/quū ad militarem opam edendā fortitudi-
nis æmulatione pari impetu raperent/hoſteſq; cuidam forte ſtagno adactos cimbis
fugā petere animaduerterēt, plus eis ꝑſequendis, q̃ ſuis ꝑiculis diſpiciendis intenti
ne alter alterū virtute forte præcurreret/ambo cum cōtemptu ſpiritus ſtimulatos
calcaribus equos in ꝓfundum egerūt/armorū haud memores: quorū obruti ponde
re perierunt. Ita temeritatis vindex elementū viris gloriæ q̃ ſalutis ſtudioſioribus
in exitium ſuum ruentibus, fatū pariter ac tumulum miniſtrauit. Interea Abſalon
ꝓuinciā rapinis pariter/incendiiſq; ꝑmenſus/quū ingentē prædā et opima ſpolia re
ferendo naues repetere ſtatuiſſet, magnā hoſtiū manū ſubſeq cōſpicatus, vltra bina
vada admodū tranſitu difficilia de induſtria cedere voluit: vt eos formidinis ſimu
latione ꝓtractos/locorūq; tandē difficultatibus implicatos opprimeret. Quorū pri
mū Sclaui libero itinere tranſgreſſi circa reliquū redeūdi diffidentia cōſtiterūt. Eo
dē fere momenti ſpatio duo pedites Sialandenſes ingentē prædæ faſcē geſtātes/er-
rore locorū in ip̄m pene Sclauorū exercitū inciderūt. Qui quū a duobus eorū eq̄ti-
bus appeterētur/q̃q̃ tuto vadū tranſgredi poterāt/ne receſſum ꝑ ignauiā quærere
viderent, hoſtibus reſiſtere q̃ ſocios accedere maluerūt/deforme exiſtimantes/ab iis
quos numero æquarent, audacia ſuperari. Itaq; quo magis expeditos ſe redderent,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

preſſo veſtigio,proiectoqꝫ faſce,enſes deſtringunt.Quorũ conſtantiæ et virtuti for
tuna debitam incolumitatem conceſſit.Siquidem equitum neutro ꝓcedere audẽte
reſumpto faſce/cœptum iter carpſerũt.Cumqꝫ rurſum Sclaui binos equites ad eos
opprimẽdos miſiſſent,eorũ incurſum eadem animi præſentia reppulere.Quo facto
tam hoſtiũ q̃ ciuium in ſe admirationẽ vertere:magnũqꝫ illis raborẽ,his inter me=
tũ et lætitiã hęſitantibus/peperere.A ſex tandẽ equitibus attentati,inuariabili mẽ=
tis habitu ꝑſtitere/tanq̃ hoſtiũ ignauiæ plenis fortitudinis animis inſultantes.Nec
defuit Abſaloni prompta mens ad opem eorũ virtuti fidutiæqꝫ præſtandã.Siqdem
tot ſuorum equitum quot hoſtilium animaduerteret,eis ꝓ ſupplemẽto tranſmiſit.
Sclaui quoqꝫ ſuorum paucitatẽ certatim numeroſis militũ præſidiis ꝓſequebantur
Itaqꝫ ſupplemẽtis vtrinqꝫ tanq̃ ex pari creſcẽtibus,equitibuſqꝫ veluti ad militiæ ſpe
ctaculũ ediuerſo cõuenientibus,Sialandẽſes vlteriorẽ hoſtiũ petulantiã inſpectare
nõ paſſi,vniuerſa acie eis occurrũt.Quorũ fugã vadis impedientibus longũ inſeq
nequeũtes/maiorẽ equorũ q̃ hominũ ſtragem egerũt.Cumqꝫ iter ad naues reflecte=
rent,remigũ ſuorũ aciẽ armis ꝑiter ac ſignis inſtructã obuiã habuerũt:quã ad auxi
lia ſociis ferenda fortuito nuntio monita virtus adduxerat. Hi ꝓfecto cũ Abſalone
victoriæ gloriam cõmunicauerunt:cui ſe ſponte virtutis ſocios obtulerũt. Interea
rex ſeris vigilum monitis excitatus,omiſſæ nauigationis morã præpropera feſtina
tione diſcuſſit.Qui quũ viſis Sialandenſibus populandi gr̃a ad littus appellere vo=
luiſſet,ab Abſalone nihil hoſtilis prædæ qđ eius rapinis pateat ſupeſſe ꝑdoctus,ma
gnope gratulatus eſt:ꝙ tam ꝑua manus nihilo languidius,q̃ ſi ipſe adeſſet rem pro
priis geſſiſſet auſpiciis.Hinc quũ alios inſulæ fines armis igniqꝫ tentaſſet , domum
conceſſit.Rurſum circa autumni principia claſſe regreſſus,primã vaſtandis agris
operã dedit:vt ſegete cõſumpta,incolas muniendarũ vrbiũ inſtrumento priuaret.
Quũ ad vrbẽ Arkon ſparſo militiæ genere ꝑueniſſet,oppidani fidutia viriũ portã
(quã vrbs vnicã habebat) egreſſi:ne virtutẽ ſuam intra mœnia cohiberent/obuiã
ꝓceſſerũt.Quos rex Danis ex cõſulto cedentibus/longius mœnibus amouere cona
tus,poſtq̃ ſperato cautiores aĩaduertit,incurſatos vrbem repetere coegit.Porta tñ
ne equi iaculis cõfoderent abſtinuit. Tũc Sialandẽſis eques Nicolaus forma & vir=
tute præcipuus telo ꝑ portam iniecto quendã ex hoſtibus in aditu reſiſtentibus ex=
animem proſtrauit/innocuuſqꝫ reflexo protinus equo diſceſſit.Cuius facinus Thor
bernus inter præcipuos Sialandiæ equites numerandus pari audacia / ſed diſpari
fortuna æmulatus/quũ vnũ ex hoſtibus directa in globũ lãcea vulneraſſet/reditũqꝫ
reflexis habenis tentaſſet,ita lapide ictus eſt:vt multus e capite cruor ꝓfunderetur
Quamobrẽ longa corporis debilitate contracta,ſerã incolumitatẽ ægre recuꝑauit.
Buriſius quoqꝫ dũ nobilitatis ſuæ ſplendorẽ cõſpicuis virtutis opibus æquare nitit̃
ſimili audaciæ genere portæ ꝓpugnatores adortus,tam aſperũ ſaxi ictũ capite ex=
cepit,vt pene equo exanimis delaberetur.Cui corꝑis viribus carenti ſociorũ inter=
uentus ne ab hoſtibus opprimeretur auxilio fuit.Quo euenit,vt Rugiani haud q̃q̃
ſibi tuto extra mœnia dimicaturi viderent̃,intra q̃ tã obſtinatã hoſtiũ ꝑtiã expie=
bant̃.Inde ad ꝓuinciã Aſmodã tota claſſe cõceſſum. Abſalon quũ et fortitudine et
prima rei bellicę peritia vigeret,accedẽte exercitu primi agminis ducẽ/reuertente
extremi comitẽ agere cõſueuerat/ſpqꝫ Danicæ iuuẽtutis ꝓmptiſſimos ſeu ꝑdæ/ſeu
gl'iæ ſtudio ſodales habebat/rege dũtaxat cũ robuſtiore exercit⁹ ꝑte graui et cõpoſi
to militiæ gñe paulatim ꝓcedere ſolito. Itaqꝫ pugnãdi copia nuſq̃ accepta,magnã

Nicolai Sialandeñ ſtrenuitas.

Abſalonis i exercitu locus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

regionis ꝑtem ꝑmenſus/tandē equeſtrem manū prædandi gratia ſpargi ꝑmiſit/pau
coſqꝫ ſecū in comitatu reſiduos habuit. Illic forte nuntio de ſociorū cōcluſione ſuſce
pto: quā ſine ſuccurſu poſſe effugere negabant/eorū ſaluti quoad milites reuocaren
tur adeſſe nō diſtulit: neqꝫ ſibi comitū paucitatē quo minus cōcluſos peteret/obſta-
re ꝑmiſit. Sed ꝓtinus primipilo ſigna attollere iuſſo/pleno fiduciæ ſpiritu locum: in
quo cōtinebant/acceſſit: eoqꝫ feſtinationis ſigno peroſus prædam, equites ad ſe con
traxit. Quē tanta fiducia ceperat: vt plus remedii in celeritate, q̃ in ſociis duceret.
Cuius aduentū Sialandenſes: qui intra difficilium locorum anguſtias arctabantur,
expti/imminentis auxilii fiducia eos: a quibus obſidebantur/incurſare cœperūt: ne
periculum aliena virtute ꝓpulſare viderentur. Itaqꝫ Sclauis ꝑtim ſolido/ꝑtim aquo
Eſkylli eq- tis celeritas — ſo itinere delabētibus, Eſkyllus animi et generis nobiliſſimus eques militaribus ar
mis prægrauis/vnū ex eis inermem ꝑ paluſtria loca citato curſu fugientē pedibus
inſecutus, illius veſtigiis limi mollitie ſubſidētibus, nec voraginū illuuie/nec armo
rū onere depreſſus/facilem currendi euentū habuit. Quinetiā occupatū barbarum
capite ſpoliauit. Ac tunc demū ne plantis qdem cœno infectis, ſolidā humū repetiit
Quod factū religioſa ammiratione prædignū/nō pedū agilitate/ſed diuino benefi-
cio editū/potius cæleſti miraculo, q̃ humanæ virtuti imputare debemus. Poſt hæc
vicis ꝑ militū manū vndiqꝫ deflagratis, etiam ad Gorū ꝓmontoriū longinquæ ex-
Sclauorum ſubactio. xxi. — curſationis incendia ꝓferūtur. Tūc ſe Rugiani cōtrahendi a Saxonibus auxilii ſpe
fraudatos expti, quatuor obſidibus præbitis, apud Strelam inſulam pacē a rege pe-
cunia quæſiuerunt. Itaqꝫ principibus graues periculorū motus/et difficilia rei Da-
Kanutus rex. xciii. — nicæ tꝑa attendentibus, filio Waldemari Kanuto regios honores decernere placuit
qui nō ſolū paternæ maieſtatis futurus poſſeſſor: ſed etiā præſens dignitatis ſocius
noſceretur: vt haberent ꝓceres ad cuius nomen titulumqꝫ decurrerēt, ſiquid de re
gis capite fortuna variaret. Quorū prudentia rex ac beniuolentia delectatus, ꝓba-
ta ſententia regni maieſtatē cū ſanguine ſuo participare/nō damnū honoris, ſed cla
ritatis incremētū putauit/primatūqꝫ voces ad regiū nomē filio deferendū cōcionā
do ꝑduxit. Qua de re vniuerſi exercitus cōſenſu habito, Buriſius dūtaxat/ſiue taci
ta regni affectatione/ſiue rei nouitate ꝑmotus, nullam pene vocē ſuffragiis attulit.
Qui quū ob hoc ſe regi ſuſpectū eſſe ſentiret, taciturnitatē ſuā non odii ſed amoris
indicē affirmabat: ꝙ Daniæ regnū a pluribus amice ꝑticipatū eſſe memoriæ/et cre
bra antiquitatis expimenta ſint, inter patrē et filiū de rerū dominio bellū creuiſſe.
Verūtamē ſe ſi regiæ voluntatis præſcius fuiſſet, ſilentiū nō acturū. Tacuiſſe vero
ꝙ rem neqꝫ ab ipſo/neqꝫ ab amicis præcognitā habuiſſet. Ea ſilentii excuſatione irā
regis in diſſimulationem conuertit. Idem peracta expeditione cum cæteris Daniæ
primatibus apud Roſkyldiam Kanuti miles ſolenni more fieri iuſſus, aliis imperio
obtemperantibus id facere recuſauit: eaqꝫ re magnam ſibi concupitę dominationis
ſuſpicionē conciuit. Verū hunc imperii cōceptum quæſitis callide rationibus ꝓte-
gere ꝑſtitit/præfatus ſe extāte eo: cui primā militiæ fidē dederit, alius militē nō fu-
turū: nec adduci poſſe, vt priſtinū obſequiū recēti ꝑmutet/remqꝫ tam patriæ cōſue
tudini, q̃ honeſtati inimicā cōmittat: quippe quū nemo Danorū diuiduo famulat⁹
officio teneri ſoleat/ſoliſqꝫ Saxonibus hūc ſeruitiorū morē ſtipēdiorū cupiditas fa-
ciat. Nā ſi inter duos vnius obſequiū cōmunicātes bellū incideret, amborū miles al
terutrum iuuādo fidem vtriqꝫ ſeruare nō poſſet. Nec regi ad iram mitibus reſpon-
ſis/placidoqꝫ vultu tegēdā æqua ſimulatio defuit. Quē cū Hallandiā petēdo comitē

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

haberet tanq̃ inſidias ſibi nectentẽ/tacitus notauit. Quã vt effugeret/imꝑata ſe fa=
cturũ ſpondebat/ſi potentiã eius rex beneficiorũ incremẽtis extendere voluiſſet: et
ſicut ipſe regnũ quod eatenus electio variabat/hęreditariũ efficere geſtiret/ita quo
q; neceſſariorũ ſuorum liberis ſuppares dignitates/et minores potentias ꝑpetua hę
reditatis lege fruendas tribueret. Itaq; præcipuã Iutiæ ꝑtem Abſalonis auxilio pa=
ctus, Kanuto ſupplex fore ſuſtinuit: haud quaq̃ tamẽ ſolidã regis amicitiã recupe=
rauit. Ea enĩ regiæ iræ ꝑtinacia erat: vt ſemel accenſa funditus extingui nõ poſſet.
Vere appetẽte Abſaloni/Chriſtophoro/ et Magno ꝑticularis aduerſum Sclauos ex
peditionis ductus cõmittitur. Nã orientales Dani dũtaxat cũ Fionienſibus claſſem
cõfecerant. Scanienſium vero penes Chriſtophorũ ſumma: penes Aſalonẽ arbitriũ
cõſiſtebat. Quibus Tribuſanã adortis ꝓuinciã, Chriſtophoro tãq̃ iuniori inter Ab
ſalonis/Magniq; copias medius militandi locus decernitur: vt regii ſanguinis late=
ra fidis ſtipatoribus cingerent. Tãta aũt vicorũ exuſtio fuit: vt idẽ adhucuſq; cultu
vacui ꝑteriti incẽdii magnitudinẽ pñtibus teſtent̃ indiciis. Abſalon quũ repetẽdæ
claſſis tpe extremos curaret, nũtiato hoſtiũ ſupuentu: q̃q̃ tanta vis frigoris erat vt
primi reuocari nõ poſſent/quadraginta ſolis eqtibus ſtipatus, pri⁹ hoſtẽ q̃ vadũ: ꝑ
quod erat rediturus/tentauit. Quibus fugatis lento itinere ad amnẽ cõceſſit. Quẽ
ſtructo ponte tranſgreſſus, poſt tergum opus abrumpere noluit: ne vlla timoris ve
ſtigia relinquere videret̃. Quũ ad littus veniſſet, claſſem in aliũ portũ appulſam cõ
perit. Tanta aũt hyberni frigoris ſæuitia extitit: vt nautæ equos pene frigore extin
ctos defoſſis humi ſpecubus cõderẽt/nemoq; ex toto exercitu reperiretur, q pariter
vtrãq; manũ neceſſariis vſibus aptare poſſet. Illic crebri angues ligonibus reperti   Serpentes Sclauorum
magis ammirationi, q̃ metui viſentibus fuere. Nam algoris immenſitas vires eorũ
ac ſpiritũ hebetauerat. Scanienſes tunc ꝓſperantibus ventis diſceſſionis licentiam
adepti: mox iiſdem contrariis nauigatione prohibiti, tandẽ toti claſſi fauente cælo
Sialandenſes ac Fionios repetendæ patriæ comites habuerunt. Poſt hæc rex Petrũ
et Selgretiũ Chriſtophoro pædagogos aſciſcit: q adoleſcẽtiæ eius rudimenta ad ho
neſtatis mores exequẽdos plenis ſapientię documẽtis inſtruerent. Aeſtate deinde ex
peditionẽ inſtaurat. Quippe Walagoſtenſes dupliciter ictũ fœdus corrupant. Nam
et Rugianos mœniũ ſocios ꝑ furta vrbe eiecerant: et pyratis Peni fluminis oſtia pa
tere ꝑmiſerant. Igitur dum Lentitios peteret, ab Henrico miſſæ literæ ſupueniunt
ammonentes: vt rex inſidias ꝓpinqui ꝑinde ac regnũ affectãtis caueret/indicãteſq;
Buriſyum cum Noruagienſibus opprimendi eius cõſilium habuiſſe. Iiſdemq; dum
expeditio reuerteretur occurſum pollicitis, aut ipm regẽ/aut regiũ nomẽ occupã=
dũ duxiſſe. Cuius rei certiſſimũ expimentũ fore ſi reuertentẽ a Sclauis expeditionẽ
Noruagica claſſis exciperet. Eodẽ pene momẽto ſuſcepta Noruagiẽſiũ epiſtola par
ꝓditionis indiciũ edidit. Qđ quũ rex paucis arbitris ſuppreſſis indicũ noĩbus ꝓdi=
diſſet, auxit rei ſuſpicionẽ/fideq; literis addidit Tokonis/Wendilenſiũ põtificis cõſẽ
tanea affirmatio dicẽtis, Buriſyi milites ab eo iurare coactos / qcqd ipſe auſpicaret̃
eẽ ꝓſecuturos. Re tamẽ diſſimulanter habita, ad locũ cui nomẽ Oſtrøzno citata na
uigatione ꝓfectus: ꝓfligatis ꝓuincię rebus, vrbẽ Orthungã vniuerſa claſſe comitã
te repetiit. Illic Buriſio cũ cęteris regni primatib⁹ accerſito, qdnã de eius inſidiis ac
cepit apit, eiq; ꝓditiõis crimẽ affigit. Quẽ ſe qcq̃ tale aduerſũ eũ excogitaſſe negãtẽ
quoad nũtiorꝫ expimẽta ſumeret̃ ſecũ cõmorari ꝑcepit: tũc demũ ſi ſec⁹ ac nũtiatũ
erat accideret, ĩcolumẽ diſceſſurũ. Ille cõtra nihil abſurdi⁹ aiebat q̃ vt capitl ſui ĩdi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

cium incertis euẽtuũ argumẽtis cõmitteret. Qua voce ſe nõ ſolum regi: ſed etiam
arbitris ſuſpectũ effecit. Igit̃ ne remiges q̄dẽ ſuos reuiſere ꝑmiſſus, ad vrbẽ Latren=
ſem cũ rege meare cõpellit̃: vbi leni ſed firmę cuſtodię tradit̃. Interea Erlingꝰ & Or
mo Buriſii frater cũ nauali exercitu ſuꝑueniẽtes/Iutorum claſſem in amne Dyurſa
reptam gubernatoribus vacuã facile debellant: ipiuſqꝫ Buriſii intercepto nauigio,
ꝓtinus ad vicũ: q Mercatorũ portus noĩatur/deproperãt. Quos Abſalon cũ Sialan
denſibus occurrẽs, etiã littorũ aſcenſu ꝓhibuit. Qui quũ cõꝑtum haberet Norua=
gienſes plurimũ præſidii in arcubus ducere, ꝓuocandi gr̃a cũ quindecim peditibꝰ
in littus ꝓgreſſus/vltro ſe eorũ ſagittis appetendũ præbebat/ꝑfecto oſtendere cu=
piens, in q̃ ꝑuo præcipuã eorũ fidutiã poneret. Igit̃ Noruagienſes quo ꝓpius littus
accederẽt/cimbas cõſcendũt. Ob quarũ trepidationẽ deſtinata certis ictibus ferire
nõ poterãt. Itaqꝫ tela ꝑtim in humũ/ꝑtim in vndas innocua cadebãt. Ita artis ſuæ ef
fectu fraudati/noſtriſqꝫ ludibrio habiti, ingẽti cũ rubore maiora nauigia repetunt.
Poſtea cũ Abſalone data acceptaqꝫ fide, ſociale colloquiũ habuere. A quo diutius il
lic acq̄eſcere iuſſi/nõ prius obtemperauerũt, q̃ Abſalon fidẽ ſuã interpoſuiſſet ſe ni
hil inſidiarũ eis terra aut mari interim paraturũ. His finitis collocutores a ſe inui=
cem diſceſſere/die poſtero cũ paribus armis æquali comitũ numero cõuẽturi. Cũqꝫ
Erlingus vno comitatior affuiſſet, Abſalon circũſpectis oĩbus/Miror te, inq̄t, Erlin
ge hominẽ ætate cõfectum/ac toties grauia expertum/nõ adeo ſapientẽ q̃ ſenem ex
iſtere. Nam quum tu ſcapha aduéneris/nos equis inſideamus/teqꝫ nullo negocio (ſi
libeat) opprimere poſſimus: cur condicto comitatior aduerſum caput tuum rum=
pendæ pacis occaſionẽ fortioribus præbuiſti. Niſi aũt fides noſtra præſtaret, ſolutæ
cõditionis pœnas exitio ꝑſoluiſſes. Tũc Erlingus inter metũ et ruborẽ circũſpectis
comitibus quũ verã Abſalonis aſſertionẽ aĩaduerteret, vnũ ex his obiurgare cœpit
ꝙ nõ rogatus comitandi rapuiſſet officiũ. Poſtq̃ diu excuſationis verba quæſierat,
vt ſiticuloſum recrearet exercitũ/paluſtris aquæ petendæ licentiam obſecrat. Cu=
ius rei ꝑmiſſionem haud modici beneficii loco ducebat/ac protinus patriam repe=
tere properabat/lætus ꝙ ſibi incolumi Daniæ partibus excedere contigiſſet. Poſtq̃
regi inſidiarum fidem rerum experientia fecerat, Buriſium perinde ac maieſtatis
Captio Buriſii.
reum inter vincula aſſeruari præcepit. Interea Erlingus extremũ Sialandiæ cõpoſi
ta claſſis applicatione cõplexus, dũ a ſacris miſſæ: quæ cõſueto religionis cultu peti
uerat remearet, Abſalonis equitibus clandeſtino itinere ꝓrũpentibus, improuiſam
palantium ſociorum ſtragem accepit. Nec minori Hallãdenſium virtute exceptus
apud Nyzem amnem vna rate/eiuſqꝫ remigibus vniuerſis ſpoliatus abſceſſit. Eodẽ
anno deturbandæ pyraticæ gratia Abſalon inſulam maritimam nouo caſtelli fun=
damento cõplexus/exigui munimenti beneficio ingens patriæ præſidiũ attulit. Nã
et ſuſpectũ prædonibus ſitũ reddidit/et tutam vicini maris nauigationẽ incolis tri
buit. Verũ ne cõfeſtim Noruagienſis iniuriæ vindictã Danica virtus arripet, theu
tonicæ fidei lubricitas effecit. Quippe Henricus Bugiſzlaui Danorũ metu ad ſe de
currentis obſequiũ pactus/initã cũ rege ſocietatẽ tanq̃ ineptũ & ignobile vinculum
diſiicere ꝑui habuit. Quinetiã apud Krempinũ fluuiũ in colloquiũ cũ eo deſcẽdens
queſtus eſt: ꝙ militẽ ſuũ Bugiſzlauũ corã ſe nõ accuſatũ bello laceſſat: quẽ ſi iniurio
ſum exiſtimet, priꝰ accuſationibus q̃ armis aggredi debeat. Cõtra rex, negare ſe vl
lius potentiæ reſpectu ceſſaturũ: quo minus acceptas iniurias mutuis damnis repẽ
dere liberũ habeat. Ita perſtante cõtrouerſia, fœdus cũ colloquio ſoluitur. Hoc loci

Equitis Saxonici dictum.

memorabile Saxonici equitis dictũ ſtrictim percurram. Qui cũ forte ducis ac regis
colloquiis intereſſet: eoſq; expeditionis negotia languidioribus verbis proſequi ani
maduerteret: quædã (inquit) de hero meo Hẽrico p̃ſentibus referre habeo: quæ ſi
adeſſe eũ ſcirẽ: tacere q̃ eloqui mallẽ. Qui cũ pupillus ꝓpinquorũ iniuria patrimo=
nio priuaretur: nemine ſibi patrociniũ accõmodare volente/quatuor ſoli ex amicis
paternorũ ipſius meritorũ reſpectu permoti: quorũ ego numero intererã: auerſanti
bus cæteris infantiã eius tutorio munere fouẽdã ſumpſerũt. Pro cuius ſalute & in=
cremẽtis tũ votis tũ etiã officiis impẽſius excubabãt. Hũc tãdẽ humani auxilii dif=
fidentia altaribus offerẽtes: religioſa voti nũcupatione ſanxerũt: ſi paternos hono=
res diuina clemẽtia adipiſceretur: ſuſceptũ beneficiũ quoad viueret pagani nomi=
nis odio penſaturũ. Mox voti probator deus ingenui principis Conradi patrociniũ
ei cõciliauit. Cuius opera paternorũ bonorũ hæres effectus q̃q̃ voti auctores exhor
tationis officia nõ omitterẽt: a bello aduerſum Sclauos cõtinuando: tũ auaritia, tũ
etiã deſidia adductus abſtinuit: perceptã munificẽtiã ingrato æſtimãs animo. Tãta
aũt cura monitoris partes exſequi voti nũcupationibꝰ fuit: vt cũ vnꝰ ex eis vltimæ
ætatis ad inſpiciẽda ducis arcana inter arbitros admiſſus ſedulũ ſtertẽdi vſum ha=
beret: excitatuſq; qd de re p̃ſenti ſentiret a cõſidẽtibus interrogari ſoleret: maiorẽ
præteriti voti q̃ iſtãtis negotii memoriã retinẽs: ductãdũ in Sclauos exercitũ reſpõ
deret. O immẽſam conſtantiã quæ ne in ipſo quidẽ ætatis occaſu ꝓmiſſi immemor
eſſe potuit. Quis aũt mẽtis cõpos hãc religioſi cõſilii vocẽ ſenilis animi deliramẽtũ
fuiſſe crediderit. Vereor aũt chariſſimũ mihi virũ amicorũ religione cõtempta ex
ſummo fortunæ faſtigio in humilẽ priuatorũ ſortẽ extrema ruinę deformitate caſu
rũ. Ego vero ꝓmiſſi dudũ belli militẽ agẽdo: ternas aduerſo corpore plagas accepi.
Quibus ſi binas ſub eodẽ militiæ titulo ſociaſſem ſupremi iudicii tẽpore diuina vul
nera meis æquata audacibus oculis inſpectãda p̃ſumerẽ. Quo dicto & tẽporaneam
Henrici ruinã & ſempiternũ virtutis ſuæ pręmiũ auguratus eſt. Rex Scaniã ingreſ
ſus: paruo poſt Saxonũ irruptione falſo nũtiata: Scaniẽſes equeſtri militiæ aſcriptos
proprio ductu ꝓſequit̃: imperataq; Sialandẽſibus nauigatione Slagloſam aduectus
Abſalonem e portu Hulyuimmenſi accitũ multa gerẽdorũ cõſultatione ſollicitat.
Pręterea ſe parũ veri rumoris credulitate fatigatũ ſignificat: expeditionẽq; falſo nũ
tio cõtractã remittit. Habebat aũt in clientela Abſalon: Arnoldũ Tylenſem, q ſiue
ingenii acumine, ſiue cõiecturarũ ſagacitate ſæpenumero futura ad ſua vel amico=
rũ negotia ptinẽtia raro p̃ſagio dep̃hendebat. Nec minus antiq̃tatis q̃ diuinationis
peritus: ſollerti hiſtoriarũ narratione callebat. Qui cũ Abſaloni delectãdi gratia ſu=
pradictæ expeditionis comes exiſteret: breui eũ manũ cũ piratis cõſerturũ p̃dixerat
vehemẽter ſe mirati teſtatus: quo pacto certamini interfuturus non ſit: p̃ſertim cũ
inſeparabiliter eũ comitari decreuerit. Cũq; rege res geſtas ex eo cognoſcere cupiẽ=
te: diſceſſuro Abſalone quieſcere rogaret̃: ptinaciſſime p̃cibus obluctatus: nõ priꝰ ro
gatui ceſſit: q̃ rex operã ſe daturũ polliceret̃: vt eũ poſt Abſalonẽ prima luce dimitte
ret. Erãt aũt ſex nauigia Abſalonẽ comitãtia: e q̃bus tria quo cõmodius ignis alimẽ
ta cõtraherẽt/in ſupiores maris anfractus cõceſſerãt: quę poſtmodũ æſtus ſubito re
greſſu deſtituta/cœno paludis affixerat: Abſalone totidem reſiduis exteriora ſinus
oſtia cõplectẽte. Qui cũ maritimo tẽpore vna cũ ſcriba ſuo religioſum pſallẽdi ritũ
perageret/tumultuatione eminꝰ audita/qdnã hoc eẽt cõcẽtorẽ diſpicere iubet. Quo
nouẽ lõgas naues a ſe ꝓſpici referẽte: piratas eſſe nõ dubitãs: ſtertẽtes adhuc remi=

Arnoldi peritia.

ges alta voce cōpellat. Quibꝰ ſummo cū ſtupore exiliētibus, nec veſte/ſed armis cor
pora ꝓtegētibus: ocyſſime hoſtes petēdū hortatur: quorū iā tāta vicinitas ſētiebat:
vt ab eis crebris ſilicibus cōtunderētur. Quinetiā Anchoræ vinculis rūpēdæ moræ
gratia/diſciſſis: remigiū exerit. At Sclaui facile noſtris metū iniicere rati: ac veluti
ipſorū animos horridis vocibus hebetaturi: ingēti clamore edito obſtrepere cœpe-
rūt. Qđ poſtq̄ fruſtra ſe conatos animaduertere, diffugiūt: eorūqꝫ ratis vna cū vni
uerſis remigibus intercepta. Sed nec vrcinæ ſyluæ latebra ad ſe decurrētibus ſubſi-
dio fuit. Agreſtibus eā curioſius perluſtrādā curātibus. Ea tēpeſtate Eſbernus vrbē

Cōſtructio Kalunburg

Kalundam molitus, noui munimēti præſidio portū hoſtili piratica liberum præſti-
tit. Ipſe quoqꝫ & Inguarus & Olauus/vltro Abſaloni ſe infatigabili piratici muneris
executione iunxerunt. Eo tēpore res Danica circūquaqꝫ difficillimis obfuſa pericu-
lis crebris finitimorū inſidiis tētabatur. Hinc Noruagiēſibus: inde Sclauis, Saxoni-
buſqꝫ ſibi ꝑniciē machinātibus. Quo euenit vt nulli hoſtiū audacter obuiādi fidutiā
haberet, metuens ne dū vnū repelleret: ab altero p̄meretur. Ea patriæ neceſſitudine
permotus Guthſcalcus qui & ipſe Sclauis: tū ob linguæ eorū peritiā: tū ob paternæ
amicitiæ fauorē, ac proprii cōuictus aſſuetudinē perfamiliaris habebatur: Abſaloni
tacite artē a ſe repertam inſinuat: qua eos repēte ex amicis Saxonū hoſtes efficeret.
Quippe ſe Sclauiā nō legationis ſed beniuolētiæ ſimulatione petere velle ſignificat:
tāq̄ propriæ charitatis ductu vtilia amicis cōſilia largiturū. Fore enim vt hoſtium
credulitas callidis cōmētorū laqueis circūuēta/Danorum amicitiā abiecta Saxonū
donatione repeteret. Qđ ſtudiū maxime ſibi gētis illius moribus ꝑſuaderi dicebat:
quæ plærūqꝫ temeritate niti: cūctaqꝫ pronius q̄ prudētius exſequi ſoleat. Abſalon in
terdū priuatū acumē publicis viribus p̄ſtare ratus: laudata Guthſcalci induſtria ca
uēdū monet: ne qs eis ex parte Danorū falſo polliceat: incorruptā patriæ fidē habe
ri cupiēs: memorqꝫ eā, fortibus viris refertā, armis non mēdaciis bella meditari de-
bere. Ille primū Pomeranos aggreſſus: ſe priſcæ familiaritatis memoria: ac totiꝰ po
puli Sclauici charitate ꝓmotū: retūdēdæ eorū inertiæ cauſa aduenifſe dicebat: qꝫ ꝑ-
niciosa ab eis vtiliū loco duci perſpectū habeat. Siqdē animaduertere eos oportere: q̄
noxiæ dominationis iugū receperint: qꝫqꝫ iis obſequio pareāt: qui ipſos patria tādē
exuere cupiāt. Quippe Saxones quātū ex ipſorū finibus occupauerint: ꝓtinꝰ cultu
atqꝫ habitatiōe cōplecti: nec prę da aut gloria cōtētos ꝓferēdi imperii cupiditate vi
ctorię lucra cōtinua poſſeſſiōe firmare. Quāobrē eos Nucletū vita/Priſclauū patria
ſpoliaſſe: Razaburgam, Illogam, ac Suerynā in totiꝰ Sclauiæ ruinā vallo foſſaqꝫ cin
xiſſe. Danos vero diuerſo ſtudio bella gerere: nec hoſtiū fines: ſed mutuæ pacis com
merciū affectare: ꝓpriū tueri: q̄ alienū appetere cupidiores. Itaqꝫ ſummope eos elabo
rare debere: vti Saxonicis p̄ſidiis patriā vacuefaciāt: omniqꝫ Theutonū plębe regno
egeſta: amicitias cū Danis cōponāt: quos Saxonū hoſtes eſſe non ambigāt. Ita demū
eos ſempiternę libertatis beneficio patriā ornaturos. His monitis cōcitati Pomera
ni: loca a Saxonibus intra Sclauiā optēta ꝑuadūt. Illogā capiūt reliqs eorū munitio-
nibus defenſorū virtute ſeruatis. Et ne ducis inopes viderent, Danorū regis titulū
profitent. Ita Guthſcalcus duarū gētiū vires Daniæ īminētes odiis ſequeſtrauit: pa
triāqꝫ noſtrā vndiqꝫ finitimorū armis obiectā ab impēdēte periculo pio mēdacii cō-
mēto ſeruauit. Cuius facinoris fama Guthſcalci reditū p̄currēte: Rex āmiratione
perfuſus: poſtq̄ ex Abſalone ꝑ quē res eſſet acta cognouit impēſius auctorē laudauit
Igit Hēricus vt repudiatā regis amicitiā recuperaret: ſine qua Sclauos arcere non

poſſet: Henricũ Razaburgẽſem, & antiſtitem Lubeccẽſem legatione onerat: filiã ſuã
minorẽ / filio eius in matrimoniũ offerẽs. Nã maior natu quę prius ei deſpõſa fuerat
morbo occiderat. Per eoſdẽ cõfirmãdę oblationis gratia apud Bremenſem ꝓuinciã
tẽpeſtiuus ducis occurſus ꝓmittitur. Quo rex legatorũ adhortatione ꝑfectꝰ Gun-
cellinũ obuiũ habuit: qui ſub impedimẽto aduerſæ valitudinis ducis abſentiã excu
ſaret: eũq; apud Eydorã celeriter aduẽturũ ꝓmitteret. Eo cũ ventũ eſſet: & ducis ꝓ
miſſa cõplentur: & militia aduerſum Sclauos paribus votis cõdicitur. Sed eo dimi
nũ petẽte: rex Walogoſtũ profectus omiſſa vrbis oppugnatione: finitima rura armis
percurrit. Oſni quoq; oppidi poſt recentẽ vaſtitatẽ parũ reędificati incẽdiũ iterat.
Eodẽ vaſtationis genere diuerſa regionis loca petũtur. At Sclaui quia viribꝰ niti ne
quibãt: vtrũq; hoſtẽ ære atq; obſidibus placãt. Poſt hæc rex belli Noruagici medita Noruagicũ
tionẽ ad id vſq; tẽpus rebus Sclauicis interpellatã: magna curarũ parte liber ingre- bellum.
ditur. Quã veris principio copioſis patriæ viribus exſecutus: per ſummã Wicarorũ
dignationẽ, nõ modo liberos aditus: certe etiã lętos occurſus habuit. Nec hoſtis ſed
ducis more ſermone cũ incolis habito: cõcionibus arma mutauit. Quorũ beniuolẽ
tia adeo delectatus: vt hoſtiũ obliuiſcerẽt: ocyoſaq; ꝓcedẽdi tarditate: eximiũ Erlyn
go cõtrahẽdarũ viriũ tẽpus reliquit. Magnitudo exercitus eius lętos Wicenſiũ ocu-
los in ſe cõuertit. Nauigatio quoq; eius gratis eorũ luminibus aſpecta: liberos impe
trauit excurſus. Enimuero cõplures in anguſtias ꝑ quas claſſi ſeriatim meandũ erat
multitudinis eius ãmiratione ꝓtracti: quo certius nauigiorũ numerũ depẽhẽderet:
nõ nocẽdi, ſed ſpectandi auiditate edita loca cõplebant. Tunſbergenſes quo cæteris
regẽ impẽſius colerẽt: finibꝰ ſuis exceptũ honoratiſſimæ ꝓceſſionis officio venerati
ſunt: religione ſeruitiũ cumulãtes. Erlyngi milites q̃ ſuperiorẽ regis aduẽtũ muni-
mẽti illic ſiti fidutia ſpreuerãt: præſentẽ fugæ declinatione cauebant. Rex ſuperato
cliuo colluſtratę rupis cacumẽ miratus inexpugnabile loci p̃ſidiũ cõprobabat / artis
opus trãſcẽdẽte natura. Fertur ĩterim Erlingũ cuiuſdã ſinus anguſtias Danorũ na
uigationi opportunas ꝓhibẽdi trãſitus gratia crebris machinarũ tormẽtis vallaſſe
plus locorũ difficultati: q̃ ꝓpriis viribus in excipiendo hoſte cõfidẽtẽ. Quapropter
rex tarditatis ſuę diſpẽdiũ execratus / vocatos amicos celeritatis exhortatiõe ſollici
tat: erubeſcẽdũ moræ crimẽ operoſo feſtinationis impẽdio redimẽdũ affirmat: ꝙ iã
comeatibus quaſi per ocyũ & inertiã abſumptis: inaniter tẽpus triuiſſe videanẽ. Ea
res diuerſo maiorũ iudicio excepta eſt: variaq; ſentẽtia duces cõſiliũ agitabãt: aliis
tormẽtorũ magiſtros expoſitis in terrã equitibus deturbãdos, obiectaſq; rates trãſ-
itu ſubmouẽdas hortãtibꝰ, aliis in tãtas anguſtias ingẽti claſſe temere procurrẽdũ
vetantibus. Quidã hoſtibus laxiore freto p̃teritis: regionẽ armis occupandã cenſe-
bãt. Protinus enim Erlingũ, aut pugnãdi, aut fugiẽdi neceſſitate perſtrictũ quęſita
locorũ p̃ſidia relicturũ: alii vero abſentis periculi p̃ſentẽ metũ ridẽtes: nõ ante deli-
beratione agendũ docebãt: q̃ res ſe propius inſpectandam dediſſet. Hi celeri ꝓceſſu
vtendum hortantes: ocyoſæ nauigationis moras amputari iubebant. Ita cũctorum
ſententia variante. Nicolaus quidam cognomẽto Bos natu q̃ virtute nobilior mi- Nicolai bo-
rari ſe inquit cur iuris ratione vtẽtibꝰ: inclytoq; ſolo natis amœniſſimę patriæ gre uis verba.
mio relicto tot inculta locorũ ſpatia pererrare liberet: præſertim quibus nihil p̃ter
aſpera ſaxa: atq; inuias rupes occurreret. Eo ſiquidẽ dementiæ ventũ eſſe: vt vltimę
erumnę ſummarũ voluptatũ loco ducantur. Nam ſi regem Noruagia potiri cõtin
gat fore vt plus laboris ex vtroq; regno: q̃ voluptatis ex altero ſit percepturus. Prę-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

terea cũ iam labentiũ alimentorũ neceſſitas vrgeat ſi longius nauigatio proferatur haud quaq̃ cõmeat⁹ reditui ſuffecturos. Hęc ab eo timidius q̃ prudẽti⁹ dicta ſilẽtio probari videbant̃. Qđ dictũ Abſalon diuerſa a cæteris æſtimatione cõmẽſus: dimiſſis amicis ſolitariũ regẽ acrius obiurgare cœpit: ꝙ Nicolai ſentẽtiam ſumma repꝛehenſione dignam taciturnitate probauerit: eãq; plenis contumeliæ reſponſis prædamnare paſſus non ſit. Quæ enim ab eo per ludibrium dicta videbãtur: acerrima factionis incitamẽta fuiſſe. Cuius ſi comitatũ nullo in momẽto poſuiſſet, cũctaq; eo deſertore q̃ comite melius exequẽda dixiſſet: cæteros vnius rubore ꝑmotos/ſimilis opprobrii metu ſilentium acturos. Nũc vero cũ aut cõſenſerit: aut conſentire viſus fuerit: neq; palã eũ timiditatis exprobratione cõfuderit: breui cõplures licẽtiori impunitatis exẽplo ꝓtractos: ſimilibus monitis ſucclamaturos. Nec ſecus ac p̄dixerat accidit. Nam cũ principes omni ſtudio redeũdi cupiditatẽ proceſſui p̄ferrent: eãq; manifeſtis votis ꝓſequi nõ auderẽt: plæbẽ clandeſtinis incitamẽtis inſtinctã ſeditioſis armauere cõſiliis. Ex qua qdã petulãtioris audaciæ explorata Abſalonis audacia cuius in ꝓtrahẽda expeditione ꝑtinaciã cauſabãtur: nauẽ eius ſilicibus petiuere. Sed a remigibus mox excepti: q̃q̃ numero p̄ſtarẽt: terga vertere. Quorũ demẽtiã rex debita animaduerſione ꝑſecutus non eſt: abũde eos hoc fugæ dedecore punitos exiſtimãs. Inde ad ſinũ porturiã egregia Siuardi victoria inclytũ: vbi ſcilicet immunerã claſſem tribus ab eo nauigiis ſubactã ferũt velificatũ eſt. Illic e Iutenſibus aliqui iniquiſſima gubernatorũ exhortatione prouecti: cõcione facta: remiſſionẽ expeditionis violẽta ſucclamatione poſcebãt. Ad quos comp̄hendẽdos milites ſub ignoto cultu miſſi aliquãdiu in eorũ cõcilio obſcurata ſui notitia cõſederũt. Tandẽ a circũſtãtibus agniti veſte quã latẽdi gratia ſumpſere diſcuſſa: correptos ſeditionis auctores: obtorta gula ſecũ traxere. Qui cũ ad naues abducti fuiſſent: graues regi pœnas vapulãdo dedere. Qui quo punitiores forẽt: viciſſim in vndas demittebant̃: iiſdẽq; extracti: renouatis verberibus mulctabãtur. Poſt hæc eo loci ꝓceſſum vbi ſolſtitii æſtiualis tẽpore inuſitatæ claritatis noctes ſenſere: dieiq; tã ſimiles: vt minimũ tẽporũ diſcrimẽ videret̃.

Noctes claræ in ſolſtitio æſtiuali.

Ad quarũ lumẽ ſolis beneficio procuratũ leui cõtẽplatione exiles literæ legi poterãt. Illic Iutenſiũ magnates, quos aut metus/ aut impatiẽtia ſtimulabat: regem apertis repetendæ patriæ monitis aggreſſi: inopẽ alimẽtorũ expeditionẽ dimitti iubebãt. Anno poſtero ſi animus in ſentẽtia mãſiſſet: nõ ꝑ prolixos Wicenſiũ partiũ anfractus: ſed e Wendilæ finibus directæ nauigationis cõpendio reuerſuram. Quorũ voces etiã querulũ inediæ vulgus adiuuit. Adeo vt nemo ex plæbe eẽt q nõ rerũ inopiæ citato reditu ſubueniẽdũ clamaret. Ita rex obſtrepẽte multitudinis imperio ꝓpoſito cedere cõpulſus: ſoluẽdæ expeditionis ſentẽtiã ꝓtulit. Et ne hoſtẽ oĩs incõmodi expertẽ relinqueret: p̄ſtãtiſſimis totius Noruagiæ nauigiis ſecũ abductis peregrina patriã claſſe ditauit. Ita quorũdã Iutorũ ĩpatiẽtia maxima victoriæ ſpes ſubruta eſt: quia ſi debita cœpto perſeuerãtia nõ deeſſet: res Noruagica ſub Danis mãſiſſet. Noruagiẽſis nobilitas quæ veniẽti regi comes extiterat: linquẽdæ patriæ pudore reuertẽtẽ ꝓſequi ſupſedit. Interea dũ hæc gerũtur Rugianorũ ex regis longius agentis occupatione fidẽtiũ defectio incidit.

Rugianorũ defectio.

Qui cũ finita hyeme expeditionẽ aduerſum ſe deſtinari cognoſcerẽt: quẽdã conſpectioris ingenii ac facũdię politioris ſubornãt qui regis ꝓpoſitũ exquiſita adulationis arte ſubuerteret. Qđ cũ minime efficere quiuiſſet: reditu ſuo hoſtiũ aduẽtũ p̄currere noluit: ne aut ciuibus bellũ diſſuadẽdo ſuſpectus: aut cõcitando ꝑnicioſus exiſteret. Igitur Abſalonẽ vti ſe comitẽ

pateretur orauit: quoad eius conſiliũ a ciuibus poſceret: ꝙ ſtolidæ mẽtis hominibꝰ
plus requiſita: q̃ oblata cõſilia placere ſoleant. Rex varias Rugiæ partes adortus: cũ
vbiqꝫ prædæ nuſq̃ vero pugnæ materiã repperiſſet: fundẽdi ſanguinis auiditate ꝑ-
ductus/ vrbẽ Arkon obſidione tẽtauit. Hæc in excelſo ꝓmõtorii cuiuſdã vertice col Arkon.
locata. Ab ortu meridie & aquilone: nõ manu factis ſed naturalibꝰ ꝓſidiis munit: ꝑci
pitiis mœniũ ſpeciẽ ꝓferẽtibꝰ: quorũ cacumẽ excuſſę tormẽto ſagittę iactus æquare
nõ poſſit. Ab iiſdẽ quoqꝫ plagis circũfluo mari ſepitur/ ab occaſu vero vallo qnqua-
ginta cubitis alto cõcludit. Cuius inferior medietas terrea erat: ſuꝑior ligna glebis
interſita cõtinebat. Septẽtrionale eiꝰ latus fonte irriguo ſcatet/ ad quẽ muniti callis
beneficio oppidanis iter patebat. Huiꝰ quõdã Ericus vſu violẽtius intercluſo: nõ le
uius ſiti q̃ armis obſeſſos ꝑmebat. Mediũ vrbis planicies habebat: ĩ qua delubrũ ma
teria ligneũ: ope elegãtiſſimũ viſebat: nõ ſolũ munificẽtia cultus: ſed etiã ſimulacri Formæ ſi-
in eo collocati numine reuerẽdũ. Exterior ædis ãbitus accurato cęlamine renitebat mulacrum.
rudi atqꝫ ĩpolito picturę artificio varias rerũ formas cõplectẽs. Vnicũ in eo oſtiũ in
traturis patebat. Ipm vero fanũ duplex ſeptorũ ordo claudebat. E qbus exterior pa-
rietibus cõtextꝰ: puniceo culmine tegebat. Interior vero quatuor ſubnixus poſtibꝰ:
parietũ loco penſilibus auleis nitebat: nec quicq̃ cũ exteriore ꝑter tectũ: & pauca la-
quearia cõmunicabat. Ingẽs in ęde ſimulacrũ omnẽ humani corporis habitũ grãdi Simulacrũ
tate trãſcẽdẽs quatuor capitibus/ totidẽqꝫ ceruicibus mirãdũ ꝑſtabat: e qbus duo Rugianorũ
pectus, totidẽqꝫ tergũ reſpicere videbant. Cæterũ tam ante q̃ retro collocatorũ vnũ Iani ſimile.
dextrorſum, alterũ lęuorſum cõtẽplationẽ dirigere videbat. Corraſæ barbæ/ crines
attonſi figurabant: vt artificis induſtriã Rugianorũ ritũ in cultu capitũ æmulatã
putares. In dextra cornu vario metalli genere excultũ geſtabat: qđ ſacerdos ſacrorꝫ
eius ꝑitus annuatim mero ꝓfundere cõſueuerat. Ex ipſo liquoris habitu ſequẽtis
anni copias ꝓſpecturꝰ. Læua arcũ reflexo in latus brachio figurabat. Tunica ad ti-
bias prominẽs fingebatur: quæ ex diuerſa ligni materia createę/ tã arcano nexu geni
bus iũgebãtur: vt cõpaginis locus nõ niſi curioſiori cõtẽplatione dephẽdi potuerit.
Pedes humo cõtigui cernebant: eorũ baſi intra ſolũ latẽte. Haud procul fręnũ ac ſel
la ſimulacri: cõpluraqꝫ diuinitatis inſignia viſebant. Quorũ ammirationẽ cõſpicuæ
grãditatis enſis augebat: cuius vaginã ac capulũ ꝑter excellẽtẽ cęlaturæ decorẽ ex-
terior argẽti ſpecies cõmẽdabat. Solẽnis eidẽ cultus hoc ordine pẽdebat. Semel quo
tannis poſt lectas fruges ꝓmiſcua totius inſulæ frequẽtia ante ædẽ ſimulacri litatis
pecudũ hoſtiis: ſolenne epulũ religionis nomine celebrabat. Huius ſacerdos præter
communẽ patriæ ritum barbæ comæqꝫ prolixitate ſpectandus: pridie q̃ rem diui- Superſtitio
nam facere debuiſſet ſacellum (qđ ei ſoli intrandi fas erat) adhibito ſcoparum vſu mirabilis.
diligentiſſime purgare ſolebat: obſeruato ne intra ædem halitũ funderet. Quoquo
ties capeſſendo vel emittẽdo opus habebat: toties ad ianuam procurrebat: ne vide
licet dei præſentia mortalis ſpiritus contagio pollueretur. Poſtero die populo præ
foribus excubãte detractum ſimulacro poculum curioſius ſpeculatus: ſi quid ex in-
diti liquoris menſura ſubtractũ fuiſſet: ad ſequẽtis anni inopiã ꝑtinere putabat.
Quo annotato præſentes fruges in poſterum tẽpus aſſeruari iubebat. Si nihil ex cõ
ſuetæ fœcunditatis habitu diminutũ vidiſſet: ventura agrorum vbertatis tẽpora
prædicabat. Iuxta qđ auſpicium inſtantis anni copiis: nunc parcius, nunc profuſius
vtendũ monebat. Veteri deinde mero ad pedes ſimulacri libamẽti nomine defuſo:
vacuefactũ poculũ recẽti imbuit: ſimulatoqꝫ ꝓpinãdi officio ſtatuã veneratus/ tum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ſibi tũ patriæ bona:ciuibuſqꝫ opũ ac victoriarũ incremẽta ſolẽniũ verborũ nũcupa=
tione poſcebat.Qua finita admotũ ori poculũ nimia bibẽdi celeritate cõtinuo hau=
ſtu ſiccauit:repletũqꝫ mero ſimulacri dexteræ reſtituit.Placẽta quoqꝫ mulſo cõfecta
rotũdæ formæ:grãditatis vero tãtæ vt pene hominis ſtaturã æquaret:ſacrificio ad
mouebatur.Quã ſacerdos ſibi ac populo mediã interponẽs:an a Rugianis cerneret
ꝑcontari ſolebat.Quibus illã a ſe videri reſpõdẽtibus: ne poſt annũ ab hiſdẽ cerni
poſſet optabat. Quo p̄cationis more:nõ ſuũ aut populi fatũ:ſed futura meſſis incre

Epulandi mos.

mẽta poſcebat. Cõſequẽter ſub ſimulacri noĩe p̄ſentẽ turbã cõſalutabat: eãqꝫ diutiꝰ
ad huius numinis venerationẽ ſedulo ſacrificii ritu pagendã hortatus: certiſſimũ
cultus p̄miũ/ terra mariqꝫ victoriã ꝓmittebat.His ita pactis reliquũ diei plenis lu=
xuriç epulis exigẽtes: ipſas cõuiuii dapes:in vſum cõuiuii, & gulæ nutrimẽta ver=
tere:cõſecratas numini victimas:intẽꝑantiæ ſuæ ſeruire cogẽtes.In quo epulo ſo=
brietatẽ violare piũ æſtimatũ eſt/ſeruare nefas habitũ.Nummus ab vnoquoqꝫ mare
vel fœmina annuatim in huiꝰ ſimulacri cultũ doni noĩe pẽdebatur.Eidẽ quoqꝫ ſpo=
liorũ ac p̄darũ pars tertia deputabat̃: ꝑinde atqꝫ eius p̄ſidio parta obtẽtaqꝫ fuiſſent.
Hoc quoqꝫ numẽ trecẽtos equos deſcriptos:totidẽqꝫ ſatellites in eis militãtes habe=
bat:quorũ omne lucrũ ſeu armis,ſeu freto quçſitũ ſacerdotis cuſtodiæ ſubdebatur.
Qui ex earũ rerũ manubiis diuerſi generis inſignia ac varia tẽplorũ ornamẽta cõfla
bat:eaqꝫ obſeratis arcarũ clauſtris mãdabat:in qbus p̄ter abundantẽ pecuniã multa
purpura vetuſtate exeſa cõgeſta fuerat.Illic quoqꝫ publicorũ munerũ ac priuatorũ
ingẽs copia viſebatur ſtudioſis beneficia poſcẽtiũ votis collata. Hãc itaqꝫ ſtatuã to=
tius Sclauiç pẽſionibus cultã finitimi quoqꝫ reges nõ abſqꝫ ſacrilegii reſpectu donis

Sueno rex poculo ido=lum dona=uit.

proſequebant̃.Quã inter cæteros etiã rex Danorũ Sueno ꝓpitiãdi gratia:exquiſiti
cultus poculo veneratus eſt.Alienigenæ religionis ſtudiũ domeſticæ p̄ferẽdo.Cuiꝰ
poſtmodũ ſacrilegii infelici nece pœnas ꝑſoluit. Alia quoqꝫ fana cõpluribus in locis
hic numẽ habebat:quæ ꝑ ſupparis dignitatis, ac minoris potẽtiæ flamines regebã=

Equꝰ idoli.

tur.Prçterea ꝑculiarẽ albi coloris equũ titulo poſſidebat:cuiꝰ iubç aut caudç pilos
cõuellere nefariũ ducebat̃.Hũc ſoli ſacerdoti paſcendi, inſidẽdiqꝫ ius erat:ne diuini

Suantouitꝰ ſanctus Vi=tus.

animalis vſus quo frequẽtior hoc vilior haberet̃.In hoc equo opiniõe Rugiæ Suan=
touitus (id ſimulacro vocabulũ erat) aduerſum ſacrorũ ſuorũ hoſtes bella gerere
credebat̃.Cuiꝰ rei p̄cipuũ argumẽtũ extabat ꝙ is nocturno tẽpore ſtabulo inſiſtens
adeo plærũqꝫ mane ſudore ac luto reſꝑſus videbat̃: tãq̃ ab exercitatione veniendo

Equi omi=na.

magnorũ itinerũ ſpatia ꝑcurriſſet.Auſpicia quoqꝫ ꝑ eũdẽ equũ huiuſmodi ſume=
bant̃. Cũ bellũ aduerſum aliquã ꝓuiciã ſuſcipi placuiſſet: ante fanũ triplex haſtarũ
ordo miniſtrorũ oꝑa diſponi ſolebat:in quorũ quolibet binæ e trãſuerſo iũctç cõuer
ſis in terrã cuſpidibus figebãtur æquali ſpatiorũ magnitudine ordines diſparante.
Ad quos equus ductandæ expeditionis tempore ſolenni precatione p̄miſſa a ſacer=
dote e veſtibulo cũ loramentis productus:ſi propoſitos ordines ante dextro q̃ læuo
ꝑde tranſcenderet:fauſtum gerendi belli omen accipiebatur. Sin læuum vel ſemel
dextro prætuliſſet ꝑtendæ prouinciæ propoſitum mutabatur: nec prius certa na=
uigatio præfigebatur/q̃ tria continue potioris inceſſus veſtigia cernerẽtur. Ad va
ria quoqꝫ negotia profecturi: ex primo animalis occurſu votorũ auſpicia capiebãt.
Quæ ſi læta fuiſſent:cœptũ alacres iter carꝑbant. Sin triſtia/reflexo curſu propria

Sortium vſus.

reꝑtebant. Nec ſortium eis vſus ignotus extitit. Siquidem tribus ligni particulis
parte altera albis,altera nigris,in gremiũ ſortium loco coniectis:candidis proſꝑra

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

furuis aduerſa ſignabant. Sed ne fœminæ qdē ab hoc ſciētiæ genere immunes fuere
Quippe foco aſſidētes abſq; ſupputatōe fortuitas in cinere lineas deſcribebāt. Quas Geomātia.
ſi pares numeraſſent proſperę rei pręſcias arbitrabantur: ſi impares ſiniſtri ꝑnūtias
autumabāt. Huius igitur vrbis nō magis rex munimēta q̃ ritus euertere cupiens:
vniuerſę Rugię profanos cultus ei⁹ excidio deleri poſſe arbitrabat̃. Neq; em̄ dubiū
habebat: quin extante ſimulacro facilius gētis mœnia q̃ ſacrilegia domarētur. Itaq;
quo ocyus expugnationē pageret: ingētē lignorū materiā faciēdis machinis oppor
tunā magna cū toti⁹ exercitus fatigatione ꝓpinquis e ſyluis petēdā curauit. Quib⁹
dū artifices coaptādis intēderēt: fruſtra his rebus operā dare aſſeuerabat ſperato ci
tius vrbē capturos. Interrogatus quonā id augurio depħēſum haberet. Ex hoc po-
tiſſimū augurari ſe dixit: ꝙ Rugiani quōdā a Karolo Cęſare expugnati: ſanctūq; Vi
tū Coruegiēſem religioſa nece inſignē tributis colere iuſſi: defuncto victore: liberta Viti ſancti
tē repoſcere cupiētes: ſeruitutē ſupſtitiōe mutarūt: inſtituto domi ſimulacro qđ ſan ſtatua.
cti Viti vocabulo cēſuerūt. Ad cui⁹ cultū cōtēptis Coruegiēſib⁹ pēſionis ſūmā trāſ
ferre cœperūt. Affirmātes domeſtico Vito cōtētos: externo obſeq nō oportere. Quā
obrē Vitū veniēte ſui ſolēnis tēpore eorū mœnia turpaturū: a qb⁹ tā ſimilē mōſtro
figurā acceperit. Merito nāq; eū ab his iīuriarū pœnas exigere debere/q venerabilē
ei⁹ memoriā ſacrilego cultu cōplexi fuerūt. Hoc ſe nō ex ſomniorū aut rerū accidē
tiū coniecturis: ſed ſola ꝓſagiētis animi ſagacitate colligere teſtabat̃. Ammirabilior
cūctis q̃ credibilior ꝑdictio extitit. Et quoniā inſula Archonēſis quæ Withora dicit̃:
a Rugiæ cōplexu paruula freti interriuatione/q̃ vix fluminis magnitudinē æquare
videat̃ abrūpitur/ne eo loci vlla Archonēſibus auxilia porrigerētur: miſſis q trāſitū
obſeruarēt: hoſtēq; traiectu ꝓhiberēt: cætera manu vrbis obſidionē arripuit. Ac pri
mū operā tormētis vallo applicādis exhibuit. Abſalon inter manipulos caſtrorū lo
ca diſtribuere iuſſus: deſignādi officiū mēſurato inter maria ſpatio exſequebat̃. In-
terea oppidani portā vrbis quo minor eā attētandi facultas pateret: ingēti glebarū
āceruo perſtruxerāt: aditūq; coacta ceſpitū cōpage claudētes tantū ex eo opere fidu
tiæ cōtrahebāt: vt turrim quæ ſupra portā ſita fuerat ſignis tantū aquiliſq; prote- †Stuatira.
gerēt. Inter quas erat †Stanitia magnitudine ac colore inſignis: cui tātū veneratio-
nis a populo Rugiano tributū eſt: quātū omniū pene deorū maieſtas obtinuit. Eam
enim prę ſe ferentes: in humana diuinaq; graſſandi poteſtatē habebāt: nec quicq̃ eis
qđ libitū foret illicitū habebatur. Populari vrbes: aras demoliri: fas ac nefas in ęquo
ponere: cūctoſq; Rugiæ penates aut ruinis, aut incēdiis euertere potuiſſet: tantūq;
ſuperſtitioni indultū eſt: vt exigui panni auctoritas regiæ poteſtatis vires tranſcē-
deret. Plectentes ſigno perinde ac diuino geſtamini honorē habebāt: officiis damna
iniurias obſequiis rependentes. Interea variis inchoandæ obſidionis operibus inſi-
ſtente exercitu: aliiſq; ſtabula, aliis tentoria ad neceſſarios vſus militari procuratio
ne verſantibus: rege vero diurni caloris intemperantiam ocio atq; vmbraculis le-
niente: Danorum forte pueri plenis petulantiæ excurſibus: ad vallum perducti: cō-
tortos funda lapillos in propugnacula iacere cœperunt. Quorum ingenio delectati
magis Archonenſes q̃ territi: ſimiles luſui niſus armis excipere erubeſcebant: ob Puerorum
idq; eos ſpectare q̃ repellere maluerunt. Adoleſcentibus ſubinde puerorum cœ- iaculatio.
ptum in conſimili prouocationis genere æmulantibus ſpectandi voluptate depo-
ſita ægre pugnam capeſſunt. Iuuenes quoq; noſtri relictis variæ occupationis of-
ficiis: ad auxilia ſociis ferenda concurrunt / equitibus iſta puerilium exercitiorum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

loco ducentibus.Ita res paruulis ac pene deſpicabilibus initiis cœpta/grandē haud
leui in momēto ponēdi certaminis ꝓgreſſum accepit/paulatimq; puerilis ludi inci-
tamētū ad ſeriū virilis pugnæ modū ꝓrepſit.Forte aūt egeſta portę humus in antri
ſiue crepidinis formā ſubſidēte glebarū mole cōceſſerat:vaſtuſq; inter turrim & ceſ

Iuuenis ignoti faci-nus memo-rabile.

pites hiatus patebat.Quē cū egregii animi ignotus iuuenis gerēdarū rerū ꝓpoſito
opportunū animaduerteret:attingēdi eius opē a ſociis implorauit:quo ſi ipſorū au
xilio ꝑceſſiſſet expugnationē illico ſubſecuturā: ſeq; victoriæ gradū facturū ſponde
bat.Quibus quonāmodo iuuari poſſet ꝑcōtantibus: telorū cuſpides quis tāq̄ ſcalis
euaderet: mediis ceſpitū locis immergi ꝑcepit:eoq; negotio ſubuectꝰ poſtq̄ animad
uertit:ita ſe vndiq; eius antri ꝑſidio vallatū vt ab hoſtibus lædi nō poſſet extruendi
ignis gratia ſtramētū popoſcit.Interrogatus an accēdēdi eius materiā haberet fer-
rū ſibi ac ſilices ſuppetere reſpōdit:ꝑmonito:vt æſtuāte incēdio ab hiſdē deſcēſurus
exciperet.Igitur foci nutrimēta circūſpiciētibus/fors materiā obtulit:forte eñ qdā
ad neceſſarios vſus onuſtū ſtipula currū agebat.Qua direpta alius alii faſciculos ia-
ciētes:eoſq; cuſpidibꝰ affixos iuueni porrigētes breui patulū repleuere cauū:turris
deſertione tutos aditus dāte.Nā oppidanos partim rei ignorātia:partim turris in-
anitas fefellit:cuiꝰ etiā ꝓminēs latitudo oppugnatoribꝰ ab vtroq; latere ꝑſidio fuit.
Quæ cum repētino igne correpta cōflagrare cœpiſſet incēdii auctor facto victoriæ
gradu excipiētibꝰ ſociis ſolo illabitur. Cōſpecto fumo oppidani improuiſo periculo
attoniti:igni priꝰ an hoſti reſiſterēt ambigebāt.Tādē collectis animis ſumma vi in-
cēdio occurrūt:omiſſoq; hoſte bellū cū flammis gerere cœperūt:noſtris extinctionē
prohibere conātibus : vt ex pari his reprimēdi incēdii: illis ꝓtegēdi cupido icéſſiſſe
videret.Tādē aqua defecti flāmas lacte ſparſere:q̄ tāto vehemētiꝰ incēdiū cōcepere:
quāto hoc liquoris genere ſępiꝰ ꝑfundebant.Ea res plurimū icremēti icēdio adiecit
Orto deinde clamore rex ſpectādi gratia extra caſtra ꝓgreſſus: ſimulq; euētus āmi
ratione cōcuſſus:cū dubiū haberet : an ignis vllū expugnationi momētū adiiceret
quid factu potiſſimū foret ex Abſalone ꝑq̄rere inſtitit.Ille regē ne ſe puerilibus cœ
ptis inſereret:aut qcq̄ inexplorato negotio repēte aggrederet hortatus:magnopere
rogare cœpit: vt ſibi primū an ignis potiēdæ vrbis efficax eēt: ſpeculari ꝑmitteret.
Nec rē ꝑſcrutari cūctatꝰ clypeo dūtaxat ac galea tectus: portā acceſſit:iuueneſq; eā
oppugnare conātes: hortari ad cōfouēdū icēdiū cœpit.Q ē accēſis vndiq; nutrimē
tis euectū: poſtiūq; ac colūnarū roboribꝰ alitū:ligneū turris pauimētū abſūpſit. Ac

Simulacri cōbuſtio.

deīde ſūma corripiēs:ſingulare ſimulacri ſignū : aliaq; domeſticæ religionis iſignia
cineri ęquit.Q ē poſtq̄ rex nūtiāte Abſalone accepit:eiuſdē monitu vrbē corona cin
gi ꝑcepit.Ac ꝓtinꝰ ſella extra caſtra poſita:pugnę ſpectator cōſedit.Tūc qdā Dani-
cæ militiæ fortiſſimꝰ adoleſcēs:dū ad ꝓpugnacula ante alios eximia capeſſendę lau
dis auiditate euadere niteret : letaleq; ictū corpore excepiſſet:ita collabēdo ſe geſſit
vt nō fato opꝑſſus ruere:ſed de iduſtria ſaltū edere videret.Qua virtute pulchrius

Pomerano-rū virtus.

dimicauerit an occiderit/incertum reliquit. Pomerani quoq; ſub Kazimaro & Bu-
giſzlauo ducibus ſpectante rege dimicare egregiū rati:audaciſſima vrbis oppugna
tione ſingulare virtutis ſpecimen ediderunt.Quorum excellēs opera grata ammi-
ratione regis oculos permulſit. Ex oppidanis complures ancipiti periculo circun-

Pertinax vr bis defenſio.

uenti: partim incendio, partim hoſtilium telorum impulſu proſtrati cadebant:in-
certūq; erat plus ignem an hoſtem metui opteret. Quidam vero ſalute poſtpoſita
adeo obſtinatā ac perſeuerantē vrbis defenſionē egerūt:vt ſimul deflagrati aggeris

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

excidio obruerent̃.ſeqꝫ ſuꝑ mœniũ ſuorũ rogũ ꝓiectos:cõibꝰ flãmis cremãdos p̄be-
rẽt. Tãta ſiqdẽ patrii munimẽti charitate tenebant̃: vt eiꝰ ruinarũ ſocii ꝗ ſupſtites
exiſtere p̄optarẽt. Ita deſꝑatis oppidanoꝝ rebꝰ/excidioqꝫ & morti ꝓpiquãtibꝰ qdã e
ꝓpugnaculis excelſa voce clamitãs, Abſalonis alloquiũ poſtulabat. Quẽ Abſalon in
trãquilliſſimã vrbis ꝑtẽ/ꝗ ſcilicet a cęde plurimũ ſtrepituqꝫ diſtaret ſecedere iuſſũ
qdnã afferret ĩterrogat. Ille vocis affectũ manu ac geſtibꝰ ꝓſecutꝰ: bellica noſtrorũ
oꝑa relaxari poſcebat, quoad oppidanis deditionẽ arripe liceat. Negat Abſalon vllã
oppugnationis remiſſionẽ fore: ni & ipſi pariter a ꝓhibẽdo incẽdio oꝑrã retraxiſ-
ſent. Quã cõditionẽ barbaro cõprobãte:acceptas p̄ces illico regi porrexit:eoqꝫ ꝑti-
nus hac de re euocatos pugna prĩcipes cõſulẽte:barbari votis annuẽdũ ſubiũxit. di
cendo oppidanis graſſantis incẽdii ĩpetũ hoc difficiliꝰ/quo tardiꝰ ſopituros. Qđ ſi
reprimere deſtitiſſent:etiã remoto hoſte victoriã igni daturos. Noſtros vero tãetſi
ocio ĩdulgerẽt id ꝓpugnãtiũ flãmarũ viribꝰ obtẽturos qđ ne ꝓpriis qdẽ aſſequi va
luiſſent. Qꝫ ꝗꝗ ad horã armis abſtineãt ocioſos exiſtimãdos nõ eſſe:p̄ſertim alieno
miniſterio ſine vllo ſui diſcrimine p̄liantes. Probato cõſilio rex oppidanos ĩ fidẽ hac
lege recepit:vt ſimulacro cũ oĩ ſacra pecunia tradito:captiuos chriſtianos ergaſtu-
lo liberatos:abſqꝫ redẽptiõe dimitterẽt: oĩaqꝫ verę religiõis momẽta danico ritu ce
lebrãda ſuſciꝑerẽt. Quinetiã vt agros ac latifũdia deorũ ĩ ſacerdotiorũ vſus cõuer-
terẽt:ſeqꝫ quoties res poſceret:danicæ expeditiõis comites exhiberẽt:nec vnꝗ̃ accer
ſiti/regis militiã ꝓſeq ſuꝑſederẽt. Pręterea ãnuatim ex ſingulis boũ iugis quadrage   Cõditiões pacis.
nos argẽteos tributi noĩe pẽderẽt:totidẽqꝫ obſides ĩ earũ cõditionũ firmamẽtũ p̄ſta
rẽt. Quo audito/ppl̃s repẽtinis ſeditiõis facibꝰ inflãmatꝰ:hoſtiliſqꝫ p̄dę ac ſãguinis
cupidꝰ:magnoꝑe ꝗ̃ri cœpit. ꝙ ꝓpiquę victorię p̄miis ſpoliatꝰ:nihil ex tãta fatigatio
ne p̄ter ictꝰ & vulnera retuliſſet:ꝙqꝫ ſibi de pene victo hoſte tot ĩiuriarũ vltionẽ ꝓ-
prio arbitrio exigere nõ licuerit. p̄fatꝰ illorũ ſaluti iã cõſuli:de qbꝰ tot ſpoliorũ/tot
domeſticarũ cladiũ minimo negocio ſpecioſiſſima vĩdicta accipi potuiſſet. Pręterea
deſerturũ ſe regẽ ꝙ vrbẽ capi paſſus nõ ſit/exiguãqꝫ pecuniã ĩgẽti victorię p̄tulerit
minitatꝰ ẽ. Talibꝰ rex obtrectatiõis ſibilis vexatꝰ/quo lõgiꝰ ſtrepitu abeſſet/prĩcipes
extra caſtra ꝑductos deditionẽ vrbis an direptionẽ ꝓbẽt ꝑquirit. A qbꝰ Abſalon qd-
nã ea de re ſẽtiret differere iuſſꝰ munitionẽ qdẽ capi: ſed nõ ſine diuturno obſidiõis
impẽdio poſſe aſſeuerabat. Qꝫꝗ cũ ſtudia ſua ſiniſtra vulgi ĩterp̄tatiõe exciperent̃:
malle ſe tñ apđ malignos eorũ ęſtimatores ob ſalutares monitꝰ diſplicere:ꝗ ſociorũ   Abſalonis prouidũ cõ
ſalutẽ tãta rerũ vtilitate ſubuertere. Nã etſi ignis potiꝰ cęleſti miraculo ꝗ vlla mor   ſilium.
taliũ oꝑa accẽſꝰ:ſuꝑiores aggeris ꝑtes/ꝗ lignis humoqꝫ cõſtabãt:ꝓpemodũ ĩ cineres
redegiſſet:ĩferiorũ tñ ſolidiorẽ cõpagẽ incẽdio nõ ceſſurã:ꝗ altitudine ſua haud fa-
cile hoſtiũ incurſui pateat. Ad hęc oppidanos cũcta pene ĩcẽdii loca luteis refeciſſe
figmẽtis:eoſqꝫ ꝑtim flãmaꝝ viribꝰ arceri:ꝑtim p̄ſidio muniri: quarũ aſꝑitas nr̃is nõ
minꝰ oppugnatiõis:ꝗ illis defenſiõis ĩpedimẽtũ ĩgerere videat̃. Pręterea ſi ĩcolumi-
tas arkonẽſibꝰ negaret̃:fore vt cęterę rugianoꝝ vrbes neceſſitate ĩ virtutẽ cõuerſa:
hoc acriꝰ quo deſꝑatiꝰ rebellarẽt. Quos ſi ĩ fidẽ recipi cõꝑiſſent:facile eodẽ exẽplo
ſalutis cõſilia circũſpicerẽt. Cũ ergo ml̃tarũ vrbiũ expugnationẽ ſola expeditiõe cõ
cludere:ꝗ vniꝰ obſidiõi ꝑtinacius ĩhęrere p̄ſtantiꝰ ducat̃:deditiõis oblata reſpui nõ
oportere. Sin cęteris ſecꝰ videat̃ ĩuiolatos obſides mitti debere/ne paꝝ ſyncera fide
cũ eis actũ exiſtimari poſſet. Aut gẽtis nr̃ę ꝓmiſſiõi p̄ter ſolitũ vlla lubricitatꝭ labes
accederet. Hãc ſnĩam maximꝰ põtifex Eſkilliꝰ cõſentaneis ſuffragiis fraudare paſſꝰ   Eſkilli con
nõ eſt:dicẽdo plębẽ p̄ribꝰ:nõ plębi p̄res obtẽpare debere:neqꝫ par eẽ maiores minoꝝ   ſilium.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

arbitrio cedere. Qui aũt optabiliorẽ victoriã acqri poſſe:ꝙ alienę religiõis ppl'm nõ
ſolũ tributis:verũetiã xpianis ſacris ſubiectũ efficere. Sed etiã potiꝰ Arkonẽſiũ opa
aduerſũ reliquos hoſtes vtẽdũ:ꝙ cędibꝰ ĩhiãdũ monebat:qppe ſubiugare hoſtẽ ꝙ ne
care tãto p̃ſtãtius eẽ:quãtũ pietas a ſeueritate diſtare cognoſcit̃:inſup aliquãto ſatiꝰ
fore/cõpluriũ munitionũ p̃ſidia pariter occupare:ꝙ vnius obſidionẽ oĩm expugna-
tiõi p̃ponere. Ea monitorũ ratiõe ꝓmotos prĩcipes: tã ſuę ꝙ Abſalonis ſentẽtię aſſen
ſores effecit. Rex quoq; eodẽ cõſilii vigore firmatꝰ infeſtas ppl'i voces clauſis patien
tia auribꝰ reſpuit. Quibꝰ ad curãda corpora dimiſſis: Abſalon ſuſcipiẽdorũ obſidũ
mãdatũ ãplexꝰ:partim liberorũ pignora recipiebat: ꝑtim parẽtes ĩ craſtinũ vſq; ꝑ
liberis admittebat. Eodẽ ꝓximę noctis hora cõcubia quietẽ capiẽte:ĩgẽs barbari cla
mor ĩſonuit:guthſkalki quo Abſalõ apđ ſclauos ĩterp̃te vtebat̃ copiã flagitãtis. Qui
hac voce excitꝰ:qdnã barbarꝰ afferret mutuo clamore ꝑquirit. ille poſtulato Abſalo
nis aditu:ꝓpiꝰ accedere ꝑmiſſꝰ/eũq; extra tẽtoriũ ad ſe ꝓgreſſũ ꝑ ĩterp̃tẽ alloquutꝰ.
ĩpẽſiꝰ orare cœpit, ꝑmitteret ſibi karẽtinis arkonẽſiũ fortunę nũtiũ afferre/horta-
riq; vt ſimilibꝰ pactis exitiũ p̃currẽtes:ſuã atq; vrbis incolumitatẽ paciſci nõ diffe-
rãt/p̃fatꝰ ſe volũtatis eorũ indiciũ poſtridie relaturũ. Prӕterea ſe patre Littogo ka
rẽtię natũ grazãq; dici aſſeuerabat:p̃ſentis vrbis nõ ciuẽ:ſed aduenã eẽ:nec ĩ eã ſpõ
te ꝓfectũ:ſed cũ aliis ĩter ſupplemẽta trãſmiſſum. Qđ ne fraudulẽter aſſerere puta
ret̃:debilitatũ vulnere lacertũ oſtẽdit:ſine cuiꝰ vſu ciuibꝰ opẽ ferre nõ poſſet. Abſa
lon ĩ hoĩe tã grauiter affecto:parũ momẽti hoſtiũ viribꝰ accedere iudicãs:ꝑuiq; du-
cẽs pugnӕ an deditiõis hortator exiſteret ꝑtitionẽ eiꝰ ad regis arbitriũ relegauit.
Ac ꝓtinꝰ waldemarũ e ſõno excitatũ cõſuluit. A quo rẽ arbitrio ſuo tractare iuſſus
exſpectãti barbaro:oĩa a rege p̃ter tridui inducias cõceſſa reſpõdit: ſollicite ꝓuidẽs
ne hoſtibꝰ lõgũ muniẽdę vrbis tẽpꝰ daret̃. Cęterũ inſequẽtis diei ſpaciũ ne oĩm ĩdu
ciarũ exptẽ dimitteret pollicet̃. Prӕfatus ni in littore qđ vrbi ſuę ꝓximũ foret:ſe cũ
oĩ rugię primatu tꝑe p̃dicto obuiũ p̃buiſſet vlteriore pactiõis aditu cariturũ. Poſte-
ro die Eſbernꝰ ac Suno:iubẽte rege ſimulacrũ euerſuri:qđ ſine ferri miniſterio cõ-
uelli neqbat:auleis qbꝰ ſacellũ tegebat̃ abſtractis famulos ſuccidẽdi officiũ arripere
iuſſos attẽtiꝰ monere cœperũt vt aduerſũ tãtę molis ruinã cautiꝰ ſe gererẽt:ne eiꝰ
põdere opp̃ſſi ĩfeſto numini pœnas luere putarent̃. Interea fanũ ĩgẽs oppidanoꝝ fre
quẽtia circũſtabat ſuãtouithũ taliũ iiuriarũ auctores ĩfeſtis numinis ſui viribꝰ inſe
cuturũ ſꝑerãtiũ. Iãq; ſtatua extrema tibiarũ ꝑte p̃ciſa ꝓpĩquo parieti ſupina ĩcidit.
Cuiꝰ extrahẽdę gr̃a Suno miniſtros ad eiuſdẽ parietis deiectionẽ hortatꝰ cauere iuſ
ſit ne ſuccidẽdi auiditate ꝑicula ſua parũ diſpicerẽt:neu ſe labẽti ſtatuę ꝑ ĩcuriã ꝑte
rẽdos obiicerẽt. Ruinã ſimulacri nõ ſine fragore humꝰ excepit. Pręterea frequẽs ędẽ
purpura circũpẽdebat nitore qdẽ p̃dita ſed ſitu tã putris vt tactũ ferre non poſſet.
Nec ſilueſtriũ beſtiarũ inuſitata cornua defuere:nõ minꝰ ſuapte natura:ꝙ cultu mi
rãda. Dęmõ in furui aĩalis figura penetralibꝰ excedere viſus: ſubito ſe circũſtantiũ
luminibꝰ abſtulit. Igit̃ oppidani ſimulacro vrbe egerẽdo funes iniicere iuſſi cum id
priſtinę religiõis metu ꝑ ſeipſos exſequi nõ auderẽt:captiuis exteriſq; quęſtũ in vr-
be petentibꝰ vt illud eiicerẽt imꝑabãt:ignobiliũ hominũ capita diuinę irę potiſſi-
mũ obiectanda ducẽtes. Quippe domeſtici numinis maieſtatẽ:quã tãto cultu proſe
qui cõſueuerãt:graues eueſtigio pœnas a ſuis violatoribꝰ exacturã putabant. Tum
vero varię incolarũ voces exaudiebãtur. Aliis dei ſui iniurias lamẽto/aliis riſu ꝓſe
quẽtibus. Nec dubiũ quin ĩgẽs prudẽtiori oppidanorũ parti rubor inceſſerit ſim-
plicitatẽ ſuã tot annis tã ſtolido cultu deluſam cernẽti. Pertractũ in caſtra ſimula-

Dęmoniũ e ſimulacro exceſſit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

crũ/ammirãtis exercitꝰ cõcurſus excepit. Nec prius ſibi prĩcipes ſpectãdi licẽtiã indulſerũt: ꝗ plębẽ viſendi ſatietas admonuiſſet. Reliquũ diei ĩ obſidibꝰ qui pridie remãſerãt accipiẽdis deductũ eſt. Sed & ſcribę prĩcipũ in vrbẽ mittũtur qui ſacerdotali miniſterio rudẽ religiõis populũ chriſtianis ſacris aſſuefacerẽt: eiuſqꝫ ſacrilegis ſenſibꝰ ſanctitatis diſciplinã ingenerarẽt. Veſpera appetẽte oẽs qui culinis pręerãt: ſimulacrũ attẽtatũ ſecuribꝰ in exigua fruſta aptoſqꝫ foculo ſtipites redegerũt. Crediderim tũc rugianos priſtinę piguiſſe culturę cũ patriũ auitũqꝫ numẽ qđ maxima religiõe celebrare ſolebãt: igni deformiter applicatũ cõcoquẽdis hoſtiũ alimẽtis famulari cõſpicerẽt. Poſt hęc noſtri pariter & fanũ cremãdũ & baſilicã lignis machinamẽtorũ exędificandã curabãt: belli inſtrumẽta pacis domicilio ꝑmutantes. Itaqꝫ qđ obterẽdis hoſtiũ corporibꝰ excogitauerãt ſaluãdis eorũ ſpiritibꝰ ĩpẽdebãt. Dies quoqꝫ quo theſaurus Suantuitho votorũ noĩe cõſecratus a Rugianis traderet̃ pręfigitur. His expletis Abſalon granzę karẽtinẽſis ꝓmiſſiõe ducibꝰ expoſita cũctiſqꝫ eiꝰ experimẽtũ ſumi debere iudicãtibꝰ cũ trĩgita nauigiis noctu/diſceſcit. Rege ſub primã lucẽ inſequi monito. Tãtus aũt karẽtinis arkonenſis expugnatiõis nũtio terror inceſſerat, vt locũ qui ab Abſalone p̃notatꝰ erat ante p̃fixũ tẽpus accederẽt. Illic grãza equo inſidẽs voce eminꝰ miſſa: quiſnã claſſi pręeſſet rogabat. Quã poſtꝗ ab Abſalone ductari cognouit: grãzam ſe eſſe confeſſus regẽ Tetiſzlauũ cũ Iarimaro fratre & vniuerſis Rugianę nobilitatis proceribꝰ aduenĩſſe ꝑdocuit. Quos Abſalon interpoſita fide naue exceptos ac per oĩa arkonẽſiũ exẽplo deditionẽ pactos: ad regis aduẽtũ vſqꝫ detinuit. Quo ꝑ oĩa pactiõibꝰ aſſentiẽte: ſolo Iarimaro ex Rugianoꝝ optimatibꝰ aſſumpto vna cũ Suenone Aruſienſi karentiã ꝑgit. Reliquos quo tutiꝰ vrbẽ peteret ꝑ Eſbernũ fratrẽ epulis allectos: nõ ante reditũ ſuũ dimittẽdos curauit. Trĩgita ſolos domeſticos milites ſecũ habebat: quorũ maiorẽ partẽ orãtibꝰ karẽtinis nequid rixę ꝑ eiꝰ comites ĩ vrbe cõcitaret̃ remiſit: fidutiaqꝫ ꝗ familia abũdãtior ad vrbẽ cõtẽdit. Hęc vndiqꝫ ſecus voraginibꝰ ac lacunis vallata vnicũ paluſtri ac difficili vado aditũ habet quo ſiqs incautis vię exceſſibꝰ aberrauerit in ꝓfundũ paludis incidat neceſſe eſt. Hoc vadũ emẽſis: p̃tẽtus vrbi callis occurrit: hic ad portã ducit, mediuſqꝫ vallũ ac paludẽ interiacet. Itaqꝫ karẽtini quo deditionẽ ſuã concinniorẽ efficerẽt: ſex miliũ numerũ explẽtes armati ſeſe portis effundũt: viãqꝫ noſtrorũ ꝓgreſſui opportunã ſuffixis humo cuſpidibꝰ diuerſa acie circũſtare cœpeꝛt. Quo aſpectu ſtupentẽ Suenonẽ rogãtẽqꝫ quidnã ſibi hoſtiũ vellet excurſus: Abſalon metu carere pręcepit: eoꝝ egreſſionẽ ab obſequẽdi ſtudio ꝓfectã docẽdo. Qui ſi nocẽdi animũ gererẽt: faciliꝰ intra vrbẽ facinꝰ exſequi potuiſſent. Quãta porro illũ fidutia p̃ditũ ęſtimemꝰ qui capitis ſui poteſtatẽ armati hoſtis ancipiti arbitrio tã facile credere non dubitauit. Sed & milites eiꝰ exẽplo firmati: nec vultu nec ordine mutato parẽ ꝓcedẽdi cõſtãtiã ſeruauerũt: plus ſpei in vniꝰ Abſalonis pręſidio ꝗ metꝰ in hoſtiũ multitudine reponẽtes. Tranſgreſſos vadũ viãqꝫ vallo citeriorẽ aggreſſos karẽtini q ſe hinc inde cẽturiauerant: humi proſtratis corporibus perinde ac ſuperos: adorandi officio venerati ſunt: exſurgẽteſqꝫ eorum veſtigia beniuolo ſtudio conſectari cœperunt. Iocundus Abſalonis ingreſſus: auido egreſſionis populo extitit. Neqꝫ enim vt priuatæ rei legatus/ſed tanꝗ publicæ pacis miniſter excipitur. Inſignis hic vicus trium præpollentium fanorum ædificiis erat: ingenuæ artis nitore viſendis. Iis tantum pene venerationis priuatorum deorum dignitas conciliauerat/quantum apud Arkonenſes publici numinis auctoritas poſſidebat. Sed & hic locus vt pacis

Karẽtina vrbs.

Abſalonis fidutia.

tempore deſertus: ita tunc frequentibus habitaculis conſertus patebat. Quorũ alti
tudinis tres ordines fuere: infimo medii ſupmiqꝫ ponderibꝰ ſuſtentamentũ ꝑbente.
Quinetiã tantę cõſertiõis anguſtię fuere vt ſi tormẽtis ĩ vrbẽ lapides iacerẽtur: nu
dam humũ in quã cõciderẽt nõ offenderẽt. Super hæc natus immũditiis fœtor cũ
ctos vrbis penates aſperſerat: nec minus corpora q̃ metus animos cruciabat. Vnde
noſtris karentinos obſidioni reſiſtere nequiuiſſe conſpicuũ fuit. Neqꝫ enim eorum
tam prõptam deditionẽ vlterius mirari voluerũt quorũ tam arctam neceſſitatẽ li
quido ꝑuiderũt. Maius fanũ veſtibuli ſui medio cõtinebatur ſed ambo parietũ lo
co purpura claudebãtur: tecti faſtigio ſolis dũtaxat columnis impoſito. Itaqꝫ mini
ſtri direpto veſtibuli cultu tãdem manus ad inferiora fani velamina porrexerunt:
Idolum nomine Rugięuithus. quibus amotis factũ quęrcu ſimulacrũ / qđ Rugiæuithum vocabant / ab omni parte
magno cũ deformitatis ludibrio ſpectandũ patebat. Nã hirũdines quę ſub oris eius
lineamẽtis nidos molitę fuerãt: in eiuſdẽ pectus crebras ſtercorũ ſordes cõgeſſerãt.
Dignum numẽ cuius effigies tam deformiter a volucribus fœdaretur. Pręterea in
eius capite ſeptẽ humanæ ſimilitudinis facies cõſedere: quę oẽs vnius verticis ſupfi
cie claudebant̃. Totidem quoqꝫ veros gladios cũ vaginis vni cingulo appẽſos eiꝰ la
teri artifex cõciliauerat. Octauũ in dextra deſtrictũ tenebat: hũc pugno inſertũ fir
miſſimo nexu ferreus clauꝰ aſtrinxerat. nec manui niſi ꝑciſæ euelli poterat: quę res
trũcandę eius occaſio exſtitit. Spiſſitudo illi ſupra humani corporis habitũ erat: lõ
gitudo vero tanta vt Abſalon ſupra primã pedũ partẽ cõſiſtẽs ęgre mentũ ſecuri
cula quã manu geſtare cõſueuerat / ęquaret. Hoc numẽ ꝑinde ac Martis viribꝰ prę
ditum: bellis pręeſſe crediderãt. Nihil in hoc ſimulacro iocũdũ viſentibꝰ fuit: linea
mentis impoliti cęlaminis deformitate ſordẽtibꝰ. Iãqꝫ famuli maxima cũ totiꝰ vrbis
exanimatione tibiis eiꝰ ſecures applicare cœperũt. Quibꝰ abſciſſis comitãte ſono la
pſus terrę trũcus impingit̃. Hoc viſo oppidani: dei ſui viribꝰ inſultãtes religionem
Poreuithꝰ. mutauere contẽptu. Nec eius excidio cõtentę ſatellitũ manꝰ ad Poreuithum ſimu
lacrũ qđ in ꝓxima æde colebat̃ auidiꝰ porrigunt̃. id quinqꝫ capitibꝰ cõſitum: ſed ar
Porenutiꝰ. mis vacuum fingebat̃. Quo ſucciſo Porenutii tẽplũ appetit̃. Hæc ſtatua quatuor fa
cies repſentãs: quitam pectori inſertã habebat: cuius frõtẽ lęua: mẽtũ dextera tãge
bat. Hęc famulorũ miniſterio ſecuribꝰ icta cõcidit. Has ſtatuas oppidani Abſalonis
edicto intra mœnia cremare iuſſi preces ĩꝑio opponere cœperũt orãtes miſereat̃
cõfertę vrbis. Nec incẽdio obiiciat: quorũ iugulo parcat. Nã ſi ignis ad vicina ꝓla
pſus: vnũ e tabernaculis corripuiſſet: ob eximiã cõſertionẽ vniuerſa indubitãter cõ
uelleret. Quapropter eas vrbe egerere rogati diu repugnauerunt: ꝙ ſe mẽbrorum
quorũ miniſteriũ imꝑio exhibuiſſent numine pœnas exigẽte vſum amiſſuros me
tuerent: contemptũqꝫ religione excuſare pergebant. Ad vltimum Abſalonis mo
nitu: dei qui ſibimet opitulari non poſſet potentiam floccipẽdere docti: ſpe impuni
Dęmonum ſcelerata inſtituta. tatis accepta imperio ocyus paruerũt. Nec mirum ſi illorũ numinũ potentiã formi
dabãt a q̄bus ſtupra ſua ſępenũero punita meminerãt. Siquidẽ mares in ea vrbe cũ
fœminis in cõcubitũ adcitis canũ exẽplo cohęrere ſolebãt. Nec ab ipſis morando di
uelli poterãt. Interdũ vtriqꝫ ꝑticis ediuerſo apꝑenſi inuſitato nexu ridiculũ poplo
ſpectaculũ ꝑbuere. Ea miraculi fœditate ſolẽnis ignobilibꝰ ſtatuis cultꝰ acceſſit: cre
ditũqꝫ eſt eaꝝ viribꝰ effectũ qđ dęmonũ erat pręſtigiis adumbratũ. Sueno vero quo
magis ſimulacra aſpernãda doceret ſup ea cũ a karẽtinis eiicererent̃ ſublimis conſi
ſtere voluit. Quo facto põdꝰ cõtumelia auxit. Nec minꝰ trahẽtes rubore q̃ onere ve

xauit domeſtica numina alienigenę pontificis pedibus ſubiecta cernētes. Dum hæc
a Suenone gerūtur Abſalon tribus cœmiteriis in agro karētino dedicatis / veſpere
karentinam rediit deletiſq; ſimulacris vna cum Iarimaro profunda nocte ad naues
peruenit eūq; ſecum cœnitare coegit. Iamq; Abſalon ternas continue noctes abſq;
ſomno exegerat. Adeoq; oculorū eius aciem vigiliæ debilitauerant / vt pene vidēdi
vſum extinguerent. Sequēti luce ſcribę & qui priuata principū ſacra tractabant: ſa
cerdotiorū ornamentis donati: regenerandę per aquā prouincię miniſteriū prębue
runt. Item baſilicas cōpluribus in locis moliti priuatæ ſuperſtitionis tuguria / publi
cę religionis domiciliis mutauerūt. Eodem die pariter accipiendis obſidū reliquiis
vacatum eſt. Quo tempore pomeranorū duces qui Tetiſlauū regno exuendū: ſeq;
rugianæ rei dominium in præmiū militię recepturos putabant: poſtulata abeundi
licentia: amicitias hoſtilitate mutarūt. Quæ res ipſis poſtmodum ac danis longam
belli diſcordiam interiecit. Veſpere portu ſoluentes ſe ad proximā continēti inſu-
lam appulerunt: illic regi ſeptem æqualis magnitudinis arcæ conſecrata deorū nu-
mini pecunia refertę a Rugianis allatæ ſunt. His peractis remittendæ expeditionis
decretum vulgatur. Qua reuerſa Abſalon nouos ſacerdotes non ſolum ordinis ſui
inſignibus verum etiam cōmeatibꝰ inſtructos reuocatis prioribus in Rugiam de-
legauit, ne alienis impenſis vtendo populū quem ſacris documētis erudituri erant
in exigendis vitæ neceſſariis onerarent. Nec prædicationis eorum miniſterio mira
cula defuere. Siquidem cōpluribus debilitate corporis reſolutis per eorū ſalutares Miracula.
preces bonę valitudinis habitus recuperatus eſt. Quod potius lucrandę gentis re-
ſpectu q̃ ſacerdotum ſanctitati diuinitus conceſſum videri poteſt. A quibus etiam
detractę religionis ſupplicia varia membrorum ſtrage grauiter exigebātur: vt ma
nifeſte deum & cultus ſui præmium & contemptus vindictam afferre putares. Ibi-
dem quoq; nuper clarum inauditi generis miraculum incidit. Matrona quædam
a viro immerens adulterii inſimulata cum purgandę infamię gratia candenti lami
næ dexteram obtuliſſet ſubito ferrū quod exceptura erat perinde atq; innoxiæ ma
nus contactū fugiens neglecto pondere ſublime ſe extulit penduloq; motu gradien-
tis fœminæ inceſſum comitans cum ante aram iactandū erat inter religioſam aſtā-
tium ammirationem proprio impulſu humi decidit. Ea res & mulieris infamiā le-
uauit & viſentium animos religioni proniores effecit. Nec temere quidem pudici-
tiam ſuam tam ancipitis argumēti iudicio credidit / cui corporis animiq; fidutiam
certę ſynceritatis conſcientia miniſtrauit. Capta Rugia cum adhuc pyraticę labes
cunctos maris noſtri ſeceſſus fœdaret: ſollerti danorum inſtituto prouiſum eſt vt
eorum claſſe recenſita quarta quæq; nauis aduerſum maritimos prædones quo ad
temporum habitus ſineret excubandi officio fungeretur: ſicq; quorūdam aſſidui- Rugię ex-
tas vniuerſorū laborem abſolueret. Tantum enim commodi gens noſtra in pauci- pugnatio
tatis continua quantum in multitudinis interciſa militia reponebat. In quod mu- peracta.
nus potiſſimum iuuenes coniugiorum expertes legi placuit / ne militiæ ſtudium Expeditio i
thori charitate torpeſceret. Iiſdē Abſalon & Chriſtophorꝰ duces addunt. Qui do- pyratas.
meſtici freti liminibus nō cōtenti etiā Rugiana littora ac leuticios ſcrutabātur an-
fractus. Per idē tēpus legati regis quos vt ſibi paternę aīę ſanctitatē ſacris honoribꝰ Kanutus
venerari liceret Romā tranſmiſerat: cōſentaneas voto literas rettulerunt. Quibus dux catalo-
cognitis rex oī Danica nobilitate ſub edicto Ryngſtadiū euocata circa ſolēne Ioānis go ſancto-
qđ ī ęſtiuo ſolſtitio colit̃ & parēti cęleſtes honores & filio regios celebrare cōſtituit rū aſcribit̃.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

maxima claritatis incrementa accepturum ſe ratus/ſi vna eademq; luce ex iis alte-
rum ara/alterũ corona donaſſet: vt & huius infantiã regnũ reciperet & illius ſpi-
ritum publica religio cõſecraret. Sed neq; ſe vlla alia ex re tantũ voluptatis hauſtu-
rũ credebat q̃ ſi in filio maieſtatis ſuę inſignia viuus cõſpicere potuiſſet. Quinetiã
naues a propinqua ſtatione reuocatas lõginquã agere iuſſit quo citius ꝓfundę bar-
barię pyratas offenderẽt: ante feriam quæ Ioannis cenſetur participandę ſolẽnita-
Regis ad pyratas ſubigẽdos monita.
tis gratia reuerſuras. Diſcedentes quoq; præmonuit ne huius generis pyratas calli-
dius q̃ fortius cõfligere ſolitos repẽte laceſſerent: & quibus id conſuetudinis ſit vt
hoſtili claſſe ſuperueniente nauigiis ſuis in littus ſubductis de induſtria citato cur-
ſu latebrã petant/hoſtibuſq; liberũ inſtandi locum tribuant. Sed mox vt eorũ naui-
gia ardenti remigum ſtudio paſſim littoribꝰ applicata cõſpexerint: improuiſo re-
curſu latebris erũpentes eadem brachiis per foros iniectis appræhenſa ſubducant
ſubductaq; nautis partim lapidũ partim telorũ nymbo obrutis ferro perfodiant ac
crebris foraminibus abſumãt. Hos itaq; tametſi fugere videantur auidius inſequẽ-
dos non eſſe/quorum non minus fuga q̃ impetus metui debeat: neq; terga præben-
tibus præpropere innitendum: ſed potius & littus compoſito nauigationis genere
petẽdum & in aciem iunctis patiẽter ordinibus deſcendẽdum. Hæc agẽtibus in ex-
pedito victoriam fore/ꝙ inermes illi nudiſq; pene corporibus dimicantes plus aſtu
q̃ apparatu niti ſoleant. His monitis incaleſcentes ſe in Olandiam appulerunt. Ve-
rum q̃q̃ Sueones ac Dani inimicitias gererent ne deſtinatam paganis cladem chri-
ſtianis infligerent inſulæ parcendum duxerunt religionis concordiam regnorum
odiis pręferẽtes. Hic ab indigenis permixtos Eſtonibus Curos propinquo in portu
pyraticam exercere perdocti: indicatum ſibi locum vt cuiq; nauigationis celeritas
ſuppetebat/cum contẽptu hoſtium regii monitus immemores certatim ſubintrãt.
Quo viſo ſpeculatrix Eſtonum ratis remigio in altum exceſſit: obuiaq; nauigatio-
ne diffugere q̃ ſocię claſſi viſorum nuntium afferre maluit. Quod reliqui pyrata-
rum experti ſubductis in continentem nauigiis de induſtria ſe propinquæ ſiluę fru-
ticibus occultare cœperunt. Quorum commentum Sueno Scølingus & Nicolaus
Wendilenſis haud callide ęſtimantes vehementi remorum impulſu cõcitatis naui-
Dani a pyratis opp̄ſſi
giis cum vniuerſis remigibus littus inſiliunt vbi protinus fallaci barbarorum re-
curſu excepti/diuq; cum iiſdem ſtrenue prælíati neglecti regalis conſilii pœnas
exitio pependerunt. Quibus dum Touo lõgus & Eſgerus inſignes Abſalonis equi-
tes auxilio fore geſtiunt: quorum ſpiritum protegere ſtudent ſociantur funeribus.
Talibus ſociorum periculis Magnus Scanienſis irritatus magis q̃ territus diuerſo
littoris aditu ſimilem pugnę euẽtum habuit. Horum omniũ nauigia barbari prius
remigibus viduata mox ſecuribus perfoſſa profundo merſerunt. Has militum ſtra-
ges Chriſtoforus contemplatus temperato remigii curſu terris nauem abſtinuit.
Quæ cum fluctuante prora littori latus aduerteret/tanta ſaxorum vi ab hoſte pe-
tita eſt vt remiges ſua tãtum corpora munire contenti: aliena attentare nequirẽt/
nec iam inferẽdis ictibus ſed vitandis vacarent. Hęc poſtq̃ Eſbernus aĩaduertit: ne
ſanguis regius fruſtra ſibi creditus videretur ſtrenua nauigatione cõtinentẽ peten-
do mediis ſe iaculantiũ ſaxis immerſit oneratũq; periculis iuuenẽ ab imminẽti exi-
tio nauigii ſui interiectu ſeruauit. Quod protinus barbari magnis viribus appræ-
Eſberni virtus.
henſum vulneratis qui proræ pręerant in littus haud ſegniter pertrahendũ cura-
runt. Eſbernus cum ſe tribus ſpiculis balliſta emiſſis toties ictu fraudatum vide-

ret confracto tormento cuius vſum fruſtra tentauerat a puppi in ꝓram armatus conceſſit ſoluſqꝫ tot hoſtes aliquanto diei ſpatio mira animi corporiſqꝫ virtute ſuſtinuit. Tandem ſilicibus adeo contuſus teliſqꝫ ꝑſtrictus vt pedibus quoqꝫ deficeretur ęgre puppi repetita cōſedit. Iamqꝫ a comitibus deſertus nam cūcti pręter vnū pellente metu ꝓfundo ſe dederant / poſtq̃ barbaros nauigiū cuius iam latera dolabris perfregerant inſilire cōſpexit: virtutis priſtinę nō oblitus viribus recollectis ſemel iterūqꝫ ac tertio exceptos fugauit: telaqꝫ in ſe congeſta acerrime in hoſtem retorſit Auxilio ſibi vertēs quod in eius perniciem vis aliena cōtulerat. Ad vltimū hebetatis neruis laſſitudinis nimietate cōfectus cum potius debilitati q̃ hoſti cedens reſumendarū virium gratia paululū gradum referre cœpiſſet / tā grauem lapidis ictū capite excepit vt ante puppim pene exanimis collaberet. Quem cū barbari cōſcenſo nauigio iacentē obtrūcaturi cōcurrerēt: vnicus eiꝰ comes cū voce ſemianimē ſuſcitare nō poſſet: dextera cōpræhenſum erexit ſolaqꝫ cōſiſtentis imagine ꝓpinquas hoſtium cateruas reppulit. Tanta quippe fortitudinis eius experimēta fuerāt vt aſpectu nō minus q̃ viribus hoſtem terrerēt. Poſtremo ſenſibus redditis comitem percunctatus curnā ab eo fatigaret poſtq̃ nauigiū barbaris completū audiuit priſtino animi vigore pulſis oībus in ꝓram cōceſſit pugnaqꝫ ſtrenue edita cū viribus propemodū abſumptis ad malū regredi vellet rurſum ſemianimis concidit periſſetqꝫ ni eum Chriſtofori remiges ocius naue exceptū ſeruaſſent. Quę res cęteros in littoris acceſſione cautiores effecit. Eo nāqꝫ ꝓſpectius abſtinentes eminus rem fundis iaculiſqꝫ geſſere. Et quoniā rebus vlterius attētādis noctis ꝓpinquitas officere videbat: ſumpto differēdę pugnę cōſilio ne qua barbarorū ratis nocturno portꝰ egreſſu clādeſtina fuga dilaberet / excubiis obſeruādū duxerūt. Igitur barbari cū ſe tātę claſſis obiectu cōcluſos viderēt fortitudinē ex deſperatiōe capiētes / iam nō de fuga ſed victoria cogitare cœperūt. Itaqꝫ partim ꝓpriis hoſtiūqꝫ nauigiis quibus potiti fuerāt partim ſilueſtribus trūcis arboreiſqꝫ molibus munitionē ad vrbis inſtar ædificant: binos habentē introitus arctos admodū anguſtiiſqꝫ difficiles / quibus qs veluti poſticis ſubmiſſus irreperet: latera quoqꝫ quæ ex nauigiis cōpegerant velis in multiplices ordines cōuolutis exterius imminebāt / ꝓpugnaculorū vſum a telarū cōſertionibus mutuātes. Pręterea aliis ſectos ſtipites figēdis ictibus exacuere: aliis littoralia ſaxa iactibꝰ idonea legere curę fuerat / & ne vlla ex parte remiſſis animis viderētur bacchātiū more cātu choreiſqꝫ lætitiā ſimulabāt: Danis triſtē ſilētio noctē ducētibꝰ

Tunc lucas Chriſtofori ſcriba nationis Britānicæ literis quidē tenuiter inſtructus ſed hiſtoriarū ſciētia apprime eruditus / cū infractos exercitus noſtri animos videret mœſtū ac lugubre ſilentiū clara voce prorūpens ſollicitudinē alacritate mutauit. Siquidē memoratis veterum virtutibus noſtros ad exigendā a ſociorum interfectoribus vltionē tanta differēdi peritia cōcitauit: vt non ſolū mœſtitiā diſcuteret verū etiā cunctorum pectoribus fortitudinē ingeneraret: dictuqꝫ incredibile fuerit quantū virium in noſtrorū animos ab alienigenę hominis ſermone manauerit. Diluculo redito paucis ad ꝓhibendam hoſtiū elapſionē relictis remoto ab eorū caſtris ſpatio littus cōſcendūt ne in ipſo apparatu repētinos ſupuenientiū paterētur incurſus. Itaqꝫ cultius armatis in acie pręire iuſſis: ignobilibus quibuſqꝫ ſubſequēdi locum atttibuūt. At barbari nō per acies ſed paſſim munitione delapſi ingēti clamore edito in pugnam proſilire cœperūt exiſtimātes danos ſtrepitus viribus perterrefactos primo cōgreſſionis impetu ſuperādos. Tātus autē clamoris eorū horror increbruit

Lucę ſcribę ex hiſtorię narratione vtilitas.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

vt in poſtrema acie collocatis non ſolum metum ſed fugam incuteret. Verum a prę
cedentibus ſecus ac rebantur excepti non minore impetu caſtra q̄ reliquerant repe
tebant. Complures ex eis cęſi ſolus/e noſtris Olauus guttur telo traiectus multoq̧
ſanguinis profluuio debilitatus ſemianimis in littus refertur. Primus Nicolaus Sti

Nicolai cędes.

conis filius vir genere & viribus iuxta ſplendidus/ defenſam a barbaris munitio-
nem irrupit: ſed in ipſo mox aditu vehemēti fuſtis ictus except⁹ procubuit. Quem
Ako frater ꝓprii corporis obiectu protegere cupiens dirum in gutture vulnus ex-
cepit. Quorum fortitudinis veſtigia cæteri inſecuti facto irruptionis gradu cum
contemptu periculorum atrocius in hoſtem graſſantur. Quibus etiam qui excu-
biis præerant ſuperueniętes opem tulere/alii malis appoſitis munimenti faſtigium
trāſcendentes ferendi ſociis auxilii ſtudio hoſtilibus ſeſe globis immergūt. Tāta au
tem in barbaros ſtrages exercita eſt: vt ex ipſa eorū multitudine ne cladis quidē nū
tius ſuperſtes reperiretur. At noſtri prædæ participatione acta refectiſq̧ nauigiis
nobilium ſociorum cadauera/ſallientes ignobilibus ibidem tumulatis in patriā re-
ferenda curabant. Qua inita Waldemarum apud Ryngſtadium magna cum opti-
matum frequentia regio apparatu feriantē reperiunt. Vbi lundenſis pontificis mi-
niſterio cuius id exequendi officium erat & patris eius oſſa arę traduntur: & filius

Kanut⁹ cōſecratur.

ſeptem annos natus Kanutus rex cōſecratur regia in ſella purpera venuſtat̃. Qui-
bus debita religione celebratis Helgo pōtifex Aſloenſis & Stephanus Vpſalenſis ab
Erlingo miſſi editiore loco occupato pacem Noruagienſibus benigno precabantur
alloquio. Quā a rege eo potiſſimū die concedendam eſſe mōſtrabant / quo & filium
diademate/& parentē altario honoratum vidiſſet: tantū ꝙ excellenti eorū facundię
tributū eſt vt Erlingo familiaris colloquii aditus promitteret̃. Ad quem Eſburnus
poſcente Helgone nondū reſanatis vulneribus legatus dirigitur. Erlingo & Iuaro
Noruagienſibus interim obſidum loco apud regem retentis. Multa illi in concione
Erlingus inſolenter / hic multa Erlingo audacter reſpondit. Quo Erlingus domi
ſuæ detento Waldemarū allocuturus Syalādiam quatuor nauigiis Stephano Vpſa
lenſi comitatus accedit. Quem cum Abſalon nuper a regis in Iutiam proficiſcentis
comitatu magna claſſe regreſſus Iſørenſi in portu aduentantē videret: ſociis quicq̄
hoſtiliter conari vetitis ne ſuperuenientibus metus iniiceretur/tranquille eius na-
uigationem excepit: quem etiam maiore claſſis ſuæ parte dimiſſa/ad regem ꝑdu-
xit. Is cum prima colloquii die obiurganter exceptus de concordia deſperaret/ Ab-
ſalonē per Stephanum orat tuto ſibi diſcedere liceat. A quo timidius q̄ ſi in patria
foret ſentire prohibitus colloquium repetiuit pacemq̧ probatis conditionibus im-

Cōditiones fœderis noruagieñ.

petrauit. Enimuero cūctis Noruagienſium magnatibus in eandem ſacramenti for
mam obſtrictis/ iureiurando pollicitus eſt ſe filium regis Waldemarum admodum
paruulum educationis officiis proſecuturum: eundemq̧ prius Noruagię ducē de-
inde regni hæredem futurum ſi filius ſuus Magnus abſq̧ liberis iuſto matrimonio
ſuſceptis decederet. Quinetiā miles regis effectus quotieſcunq̧ res poſceret, ſexa-
ginta Noruagienſium naues in eius comitatū expediendas promiſit. Cuius pactio-
nis tenorē Danorum fide laudata domi poſtmodū in cōcione vulgauit. Quē Touo
deſcendentem reducendi Eſberni gratia proprio ſequebatur nauigio. In quo profe
cturus Eſbernus munificētia gentis arcuū telorūq̧ donis honuſtus abſcedit. Cum
ad Oddam prouinciam perueniſſet ex eius ſpeculatoribus regem expeditione po-
meraneam petiuiſſe cognoſcit. Iidem ab eo interrogati an vllos recenter pyratas

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

vidiſſent/quadraginta ferme nauigia ad inſulam Syrã appuliſſe denuntiant, pręfa=
ti parũ ſe noſſe negociatrix an pyratica claſſis exſtiterit. His auditis Eſbernus vt no
ctu inſcios pręteriret neglecto ſyderis habitu⁹q̃ remotiſſime terras nauigando vita
re conſtituit/pyratico ſe conſpectui ſubducere cupiẽs. Sed dum obſcuritatis auxiliũ
expetit: ſubito collucẽtis lunę fulgore proditur. Nam Sclaui ſerena nocte conſpecto — Eſberni in periculo ſtrenuitas.
velo obiecta claſſe nauigantem excipiunt. Quibus cõſpectis Eſbernus nautas arma
capere loricatoſqꝫ ſuis in locis conſiſtere hortatus reliquos ſecũ in prorã perductos
ex vtroqꝫ nauigii latere ſpiculis hoſtem inceſſere iubet: vt ſalutem ſuã protegere ne
ceſſe habentes ſegnius alienã impeterẽt. Pręcepit quoqꝫ cum primũ claſſis obiectum
veli beneficio penetraſſent eodẽ defenſionis genere quo prorã inſtruxerant ſe duce
puppim cõmuniant/obſeruato ne quis pręter eum intra præliandũ fandi licentiam
vſurparet quo melius imperãtis iuſſio exaudiretur: quẽ ſic occidere contigiſſet To
uonis verterent̃ ĩperium. Hic ſi periſſet Eſgero proloquium deferret̃. Quibus pro=
ſtratis minimũ pugnę reſtaturũ dicebat. Quo demũ loricã ſumere volẽte is qui gu
bernaculo pręerat quo ſe ſit protecturus inquirit cũ vtraqꝫ manu circa gubernandi
officium occupata neutra neceſſariæ defenſionis vſibus aptare poſſit. Cui continuo
Eſbernus munimẽtum qđ erat ſumpturus tradidit ſeqꝫ q̃ gubernatorem hoſtibus
inermẽ offerre maluit. Quo facto vnius hominis corpus ferro, omnium vero'mẽtes
audacia inſtruxit tãtopere hoſtes a ſe contẽni demonſtrãs. Quibus iuxta Eſberni cõ
ſilium obedienter ac ſtrenue geſtis poſtq̃ claſſis globũ aciemqꝫ perruperãt: Primus
ſequẽtium Sclauorũ incurſus vi telorũ abigitur: Secundus aliquãto maiore conatu
editus pari modo repellitur. Tertio barbari tãtam vnius nauigii virtutẽ mirati cũ
quibus pręlient̃ interrogant. Reſpondet Eſbernus fruſtra nomina rimari qui ꝓdam
occupare non poſſint. Hunc vocis iactum expertus Ericus Iuriſii filius vir generis
clari ſed cordis obtuſi: quem forte Sclaui illic captiuum habebant/q̃ poterat clara
voce ꝓdicauit Eſbernum ab eis capi non poſſe. Quo audito ſe ipſos niſi eo potirẽtur
inuicẽ execrati hoſtilis nauigii latera citra malum cõmunibus roſtris impellunt. In
quo cõflictu cõplures ex eis exanimati ſunt Syalandẽſium nemine periclitato. Cũqꝫ
ventus cuius nõ modicum auxilium erat aliquantulum ex priſtino habitu remitte
re videret̃/interrogatus a ſuis Eſbernus an velo remigiũ adiicere oporteret: id fie=
ri prohibuit ne nauigationẽ metu conficere putarẽtur. Cunqꝫ barbaros identidem
firmatis animis pertinacius inſtare cognoſcerẽt perſeuerantię eorum metu an ſilex
intra nauigium ſuppeteret percontatus/poſtq̃ haberi eum animaduertit malũ con
ſcendi inqꝫ eius cacumine ignẽ extundi ꝓcepit. Cuius facti acumine barbaros ſequẽ= — Stratagema.
tem claſſem imitari putantes/ab vlteriore ſui inſectatione cohibuit. Cum velũ ex=
tra ptoſpectum hoſtium eſſe crederet demiſſo eo domeſticum in portũ remigio per
uenit. Ita nõ minus ingenio ſuo q̃ ſociorũ viribus adiutus partim a fortitudine/par
tim ab aſtutia pręſidinm mutuatus eſt. Interea rex Rugianorum claſſe auctus perqꝫ
oſtia amnis Zywinę pomeraniã ingreſſus Iulini oppidi ipſo intacto cõfinia populat̃.
Deinde ad fluuium Iulino caminoqꝫ iunctum vniformẽ principiis oſtiis bipertitum
regia claſſe progredit̃. Cuius nauigationem crebra ſępium obſtacula a piſcatoribus
defixa difficilem faciebant. Pons quoqꝫ prælongus Iulini mœnibus cõtiguus/media
amnis interciſione trãſitiue coarctabat: citra quẽ ĩpedimẽtis vrgẽtibus pernoctatũ
eſt. Mane rex continẽtem aggreſſus ex aduerſo vrbis ĩ ripa auſtrali pontẽ diſiici iuſ
ſit. Nec minori Syalandenſibus piſcatoreas ſępes conuellere ſtudio fuit. Quos cum

Iulinẽſes per occultum põtis tranſitũ cimbis prolapſi propellere niterent̃: Abſalon qui ſimul cũ rege ripam aſcenderat: Alienis nauigiis correptis opportunũ eis præſidium attulit. In cuius clypeum cõiecta tela inania cadebãt ſociorũ ſcutis immiſſas cuſpides retẽtantibus. Cunq; eius nauigium huic ſpectaculo procul intẽtum hortãte rege propius acceſſiſſet / repulſis hoſtibus ingẽtiq; pontis parte conuulſa cæteræ claſſi nauigandi iter tribuitur. Quam cum oppidani prętereuntem ſcaphis inceſſerẽt: Abſalon & Suno / cymbas ſuas ſagittariis completas eis obiiciunt. Ancepſq; exercitatio erat nauiculis vario tormentorum genere decertantibus. Verum vt Iulinẽſibus oppidum / ita noſtris claſſis refugio fuit. Ad vltimũ cedentes oppidanorum Scaphę liberũ claſſi progreſſum dedere. Quam cũ Suno poſterius ſequeret̃ quendã e Iulinẽſibus inſolẽtius ripę incurſantẽ eiecto balliſta ſpiculo ĩteremit: eiq; mox aliũ ſubuenire conãtem ſimili ictu proſtrauit. Quorũ corpora totidẽ ocius accurrentes humeris ſuis excepta celerrime deportarũt. Cũq; noſtros ob id factũ vnus ex oppidanis ꝑinde ac ſociorũ necem maledictis vlturus acerbiore cõuitio inſequeretur proterue eũ Guthſkalcus agere ꝑ̃dicabat / ꝙ dona quæ in alios vltro collata cõſpexerit cõtumelioſa verborũ violentia aſſequi cupiat. Nã cũ duos eorũ ꝑedites a noſtris equites factos cõſpexerit: reliquos ſi propius acceſſiſſent, ſimilib[9] equis eẽ donãdos. Quo dicto nõ ſolum inſectatoris ꝑetulantiã cõtudit / verũ etiam oppidanorum oĩm

Camini oppugnatio.

inſolentiam proculcauit. Inde ad inſulam Criſztoam ꝑeruentum. Cuius incẽdio abſtineri rex vt annonę equorũ alimẽtis neceſſarię ꝑceret edixit. Proxime ad vrbẽ Caminũ ꝑermeato amne ꝓceditur. Cuius ſeptẽtrionali prouincia armis incẽdioq; vaſtata ꝑ̃lium eius in ponte cõſeritur. Sub quẽ Sclaui ꝑer occulta vada repẽtes lanceis inter rimas porrectis furtim noſtros vulneribus appetebãt. Cuius incõmodi fraudẽ Danicarũ illico Scapharũ frequẽtia diſpulit. Pontis quoq; fragilitas excidium minitans amplius q̃ hoſtis ſęuitia in metu reponebat̃. Igitur omiſſa vrbis oppugnatione.

Cryſztoã reditur.

Cryſztoam reditur. Vbi reducendę expeditionis ſumma cũ totius exercitus hęſitatione cõſilium agitantes qua parte pontũ repeterẽt ambigebãt. Nam cũ pomeranorũ lacus tribus oſtiis infretũ decurrat / duobus Penẽſi videlicet & Swyznẽſi longinquitatis tędio faſtiditis ꝓpinquã Caminenſis exitus breuitatem adire placuit. Quẽ

Lacus profunditas.

Gero quidã regionis eius locorũ peritus adeo vadoſum incertęq; ꝓfunditatis aſſeruit / vt eum æſtus dũtaxat regreſſu ſuo meabilem faciat. Cuius cognoſcendi gratia Abſalon cũ tribus nauigiis miſſus contigui maris ſęuitia interpellante ꝓfunditatis habitũ excuſſe rimari nõ potuit. Hic fluuius vbi lacu emanat cõtractiore alueo ſtagnat. Progreſſu vero ſuo ſupra amnis modũ latitudinis incremẽta ſuſcipiẽs eximiã paludẽ aut facit aut inuenit. Rurſum vbi pelago influit priſtinę cõtractionis mẽſurã reſumit. Q̃z q̃ vero claſſis regia Abſalonis reditũ operiri deberet / nauigatiõis ardore pręcepti oblita / ĩperio feſtinationi poſthabito ad idem amnis diuerticulũ procurrit. Ac ſeipſam proprio ductu difficillimis aluei locis inſeruit. Cuius cum Chriſtophorus terga cuſtodis more poſtremus tutaret̃: inſultãtibus Sclauorũ nauigiis haud facilẽ fluuii ingreſſum habuit. Quod attẽtationis genus partim viribus ſuis partim ſociorũ auxiliis propulſauit. Cũq; rex eodem die Iulinẽſis prouinciæ denuo

Abſalonis ſollertia.

inuadẽdę cõſilium agitaſſet: Abſalon concubia nocte opportuna aſcenſui loca ſcrutatus / vbi ſolidiorẽ fundi ſitum aduertit: illic aut palos fixit aut harũdines ripę iũctas nodis ſignauit / poſteraq; luce eaſdẽ indiciorũ notas ſecutus exponendis equitibus facilẽ continẽtis aditum pręmonſtrauit. Qui cũ Magnũ Erici filium diurnę ex-

curſationis agẽdęq; prędę ſociũ haberet/eumq; incautius euagantẽ ab hoſtibus pro
pe interceptũ q̃q̃ a rege vicorũ incendiis inſiſtente reuertẽdi imperium accepiſſet/
charitatẽ obedientię prætulit: Magnũq; partim nauali/partim equeſtri hoſtiũ mi⸗
litia arctiſſimo in loco concluſum/eueſtigio cõcitato agmine ſuperueniens imminẽ⸗
tis exitii periculo liberauit. Nec ingratus auxilii Magnus ſalutẽ ſuã ſe ei debere con
feſſus eſt. Ad hæc ingentes ſeruatori grates exſoluit, ſeq; etiã ſpiritũ ſuum ſi neceſſe
foret eius ſaluti impenſurum promiſit. Verũ Abſalon memor hanc opem a ſe latam
aduerſum regis imperium eſſe/ne triſtiorem eius vultum experiretur gratiam quã
contemptu lęſerat prędę obiectu recuperare cõſtituit. Igitur pecorũ ordines præ ſe
agi captiuoſq; in caſtra pręcedere iuſſit/eoq; aſpectu permulſos regis oculos ĩ aduẽ
tum ſuum ſereniores effecit. Is namq; cognitis Abſalonis operibus ſpoliiſq; conſpe⸗
ctis irã quã contẽptui inflixit virtuti remiſit: eũq; leui repręhẽſionis genere venien
tẽ excipere cõtentus fuit. Repetita claſſe anceps educendę eius cõſilium fuit. Alii ſi⸗
quidẽ medias fauciũ anguſtias ad cõmodũ nauigationis ligonibus; patefacere/ſtri⸗
ctaſq; fluuii partes foſſorũ opera ampliandas cenſebãt. Sed quia manifeſtum erat fu
turum/vt harenis maritimo ęſtu appulſis foſſa obſtrueretur/opus attentatũ, nõ eſt.
Alii naues ſubiectis trabibus cõmuni vi in pontum pertrahendas duxere/equitatu
vtrinq; ripas tuẽte. Rugianis ſolis ſex puulas rates hac arte educere cõtigit: cęteras
vero oneribus admodũ impeditas diſiungi q̃ abſtrahi facilius fuit. Igitur cũ noſtri
infinito procedẽdi ardore aliquãdiu fauces fruſtra tentaſſent/reuocante rege ęgre
cœpto ceſſerunt. Tanta omnes (Abſalonẽ excipio) hoc exitu vtendi auiditas ſtimu⸗
labat. Is nãq; explorato amne fauciũ ꝓfunditatẽ nauigiis inacceſſam fore cõpererat
Interea Kazymarus imperita noſtrorum ſeceſſione gauiſus claudẽdi amnis gratia
quinquaginta nauium claſſem eius principio obiiciebat/ratus nihil hoſtium fortu⸗
nę pręter mortẽ aut captionẽ reſidui fore. Inſignes ei ſagittarii Konõ & Cirinus fue
re ab Henrico in Sclauorũ auxilium Danorũ odio miſſi. Bugiſzlauus quoq; cũ eque
ſtribus copiis ſuperueniens/nauigiis in ſupplemẽtum fratri tranſmiſſis Iulinẽſes ꝙ
cũ noſtris acie nõ cõflixerint ignauiã eis obiectando cõtẽpſit. Quæ res adeo Iutẽſiũ
animos metu cõfecit: vt Abſalonẽ veluti cõcione circũdatũ palam conuitiis aggre⸗ Iuteñ. que⸗relæ.
di deforme nõ ducerent/eius ductui imputãtes qđ proprię feſtinationis impulſu cõ
miſerant. Quinetiam muliebriter & quaſi per lamentũ queri cœperunt/olim regũ
conſilia ad illuſtriũ virorũ arbitrium pependiſſe: nunc in ſtolidiſſimi cuiuſq; moni⸗
tis ſentẽtiaq; cõſiſtere. Eniuero Danis eo loci peruentũ eſſe: vñ reditus ſpes p̃ſumen
da nõ ſit. Quãobrem pauca nauigia quib⁹ rex ac principes dilabi poſſent/publico co
namine extrahi oportere ne Danorũ vires ac nomẽ vno tẽporis momento funditus
collaberẽtur. Quã inſectationem Abſalon adeo patienter ac moderate tulit: vt nihil
ex cõſueto mentis aut vultus habitu deponere videretur. Idq; ſolum monere cõten⸗
tus fuit: vt eas tantũ ad pręſens voces profunderẽt quarum in futuro meminiſſe nõ Scorro Abſalonem defendit.
pudeat. Huic forte obtrectationi Scorro Wagnonis filius interueniens primũ ob cõ
fuſas populi voces cuiuſnã rei mẽtio haberetur liquido exaudire nõ potuit. At vbi
ceſſante iurgio remiſſoq; ſtrepitu Abſalonẽ maledico aſtantiũ ſermone lacerari co⸗
gnouit: Deſipitis (ĩquit) cõmilitones, piiſſimi ac valẽtiſſimi viri ĩduſtriã tãq̃ ſcelus
aliquod aut flagitium obſcœna verborũ petulantia proculcãdo ignauaſq; & ĩdignas
fortibus voces in eius cõuitium muliebriter iaciendo. Neq; eñ ſtrenuam ac fortem
operã iniqua ęſtimatione penſare fas eſt. Ipſo ſiquidem ductore eas terrarum partes
armis luſtrauimus quas ne aſpicere quidẽ maioribus noſtris contigit. Et ſane prin⸗

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

cipibus ductandi/militibus ſequẽdi ius cõpetit. Ergo nos propriis niti/alienis vero
imperiis regi conuenit. Neq; em̃ ab eodem & defendi & ductari debemus. Quapro-
pter nos illi grates habere par eſt qui fortunas ſuas toties pro noſtra p̃da victoriaq;
deuouit/cuiuſq; nũc fortiſſimo ductu eo neceſſitatis peruenimus: vt ſalutem armis
protegere debeamus. Iam em̃ patriam ac penates affectantibus ante hoſtium ocu-
los cõſpicuum virtutis opus edere neceſſe eſt: reditũq; probitatis actibus impetra-
re. Has autem populi noſtri querelas a ſumma animorũ trepidatione pfectas quis
dubitet? Sed pro dolor quid cauſę eſt q tot illuſtrium virorũ pręcordia tam repente
fiducia defecit: ignauia occupauit? Quid nobiſmet ipſis nullo concutiente metũ pa-
rimus: abiectaq; ſpe ſine periculo trepidamus? Corporibus integri ſumus/neq; ne-
xus neq; plagas experti. Dextris enſes geſtamus, nihilq; robori noſtro inopia aut cla
des detraxit. Age tantã fortunę incolumitatẽ virili mentium robore proſequamur.
Meminerimus nos exercitatos nõ ĩbelles fœminas eẽ/ & inter pœne inermes hoſtes
ſumma cũ armatura verſari. Certe ſi claſſis noſtra aut naufragio aut incẽdio periſ-
ſet/nihil impedimẽti eſſet quo minus per medios hoſtes patriam equis repeterem⁹.
Mittite ergo trepidas ignauaſq; voces muliebriter auribus tãtę contionis inſerere/
exſurgẽteſq; animis hebetatos fortitudinis neruos priſtina virtutis fiducia recrea-
te. Talibus aliquãdiu monitis inſiſtens potius obtrectantiũ ora cohibuit q̃ animos
correxit/depreſſitq; iurgiũ exhortantis auctoritas q ei ſumma pietas ac p̃cipua for
titudo maximã ſociorũ gratiam cõciliauerat. Interea Kazymarus claſſis noſtræ po-

Kazymar⁹ opũ oſtẽtator futilis.

tiendę ſpe admodũ incitatus ſimulandę fiducię gratia tentorio in ripa defixo aureis
argenteiſq; poculis ſibi ac militibus merũ propinari conſtituit. Cuius inſolentię fa-
ſtum fugatus poſtmodũ rubore mutauit. Interea Waldemarus pricipes a claſſis per
tractatione reuocatos/curatis corporibus ad ſe coire iubet. Quos cũ intra nauigiũ
ſuum frequẽtes adeſſe cognoſceret: quid factu potiſſimum ducant inquirit. Quibus
reſponſum nõ dantibus taciturnitatẽ miratus cauſam eius exponi præcepit. Tunc
quidã hęſitantibus cęteris pueros ei in cõſilium adhibẽdos dicebat/quorũ pręcipue
monitus ſectari ſoleat: vt quos duces elegerat etiam reduces habeat. Qua voce Wal
demarus Abſalonis ſibi familiaritatẽ exprobrari cognoſcẽs/nõ moris eſſe ĩquit for-
tes viros inuicẽ ſe muliebriter repræhendere quin potius vbi publicę neceſſitati cõ
ſulitur priuatas lites faceſſere oportere. Sed neq; hominẽ qui ab ipſis imperitię dam
netur ſi cõſultus fuerit reſponſionis ignorãtia ſilentiũ acturum. Intuenſq; Abſalo-
nẽ quid ſuadeat rogat. Ille conſilium in expedito eſſe cũ eo regi libitũ foret vti pro-
nũtiat. Quę em̃ aliis impedimẽta atq; obſtacula videãtur/diſpulſu facilia fore/neq;

Abſalonis animoſum conſilium.

aut nauium obiectum aut equitũ incurſum morari poſſe/quo minus ea parte egreſ
ſus pateat/qua aditus fuerat. Regem quippe expoſitis in cõtinẽtem equitibus prote
gendę claſſis gratia ad ipſas fauces ſecedere debere/eoq; nauigia non nulla loricatis
remigib⁹ inſtructa cæteris ſingulatim pręire & claſſem hoſtilem cũ primũ frequen
tium comitatus affuiſſet irrumpere. Ridẽtibus cũctis & an ipſe præuius fore vellet
percontantibus: volo inquit ne fortius dixiſſe videar q̃ feciſſe. Etenim audaciũ con-
ſiliorũ auctores quod ore ſuadẽt manu proſequi cõuenit. Delectatus cõſilio rex Ab
ſaloni naues remigeſq; quos poſceret expediri præcepit: ac protinus ripam ſtipatis
equitibus petens ad amnis principium properauit. Quo Kazymarus eminus aduẽ
tare conſpecto/relicto ocyus tabernaculo ad claſſem trepido curſu ſe retulit. Septe-
na delectu habito nauigia procurãtur: eademq; loricato remige exornantur. E qui-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

bus bina Abſalonis fuere totidẽq; Eſbernus ac Suno ductabãt. Reliquis tribus Thor
bernus & Olauus & Petrus Thorſtani filius præerant. Cumq; Abſalon cætera claſſe
ſeriatim ſubſequi iuſſa nauigio primus incederet ignotum amnis diuerticulum in-
fenſo nauigationis compendio penetrauit. Cuius reliqua nauis gubernantis errore
ſubito vadis inſedit. Sed hunc deuiæ nauigationis exceſſum detruſa harenis puppe
remigum velocitas porrexit, ſtatimq; barbara claſſis ſeu ventis correpta paſſim di-
labitur. Cuius fugam Dani magnis ac lętis vocibus inſecuti / diſciſſum ſaxi vinculũ
effuſo clamoris gaudio prędicabãt, deq; accuſatoribus Abſalonis veneratores effe-
cti / ingẽti gratia ipſi relata / cõtumeliam laudibus redemerunt. Sed & eius animus
moderationis & conſtantię viribus pręditus mobilis vulgi adulatione extolli parui
habuit / tãtũq; ſe in deſpiciendis laudibus geſſit: quãtũ in cõtẽnendis vituperiis ege
rat. Tantulo negocio tam ingens periculum diſpulſum eſt. Bina Sclauica nauigia re
migũ metu deſerta apud Criztoam a noſtris excepta ſunt. Tertium ſubſtantibus Bugiſzlaui
aquę palis affixum ſociorum ſuccurſu ſeruatũ eſt. Cumq; rex citatis equis Iulinũ pe fuga.
tiſſet: Bugiſzlauus circa pontis refectionẽ ineundę vrbis ſtudio occupatus, cõſpectis
Danis operam fuga mutauit. Adeo illum ſubita animi trepidatio priſtinæ dictorũ
ſuorũ inſolentię obliuiſci coegerat. At rex cõfeſtim refecto ponte tanq̄ hoſtium ope-
ra cõſummaturus in auſtralem ripã equites traiecit / quo facilior exoneratę claſſi in
ter amnis conſepta progreſſus pateret. Quo poſtq̄ Abſalon ſubſequẽter nauigia du
ctando peruenit: ne eadem Iulinẽſes vt ſoliti erãt inceſſerent, inſtructam ſagittariis
ſcaphã conſcendit: eãq; medio inter vrbem & claſſem amne direxit. Verũ oppidani
nimio timoris hauſtu perculſi / anxia cũ deſperatione totius militaris fiduciæ vacui
mœnibus ſuis incluſi latebãt. Pertrãſitis impedimẽtis nauigiis equi redduntur: de-
feſſaq; remigio claſſis in portũ colligitur. Cumq; Abſalon ac Suno cõſueto excuban
di officio poſtremũ fixis anchoris locum cepiſſent: veriti ne eorũ nauigia vento cir-
cũferente ſolido propius adacta nocturnę equitũ irruptioni paterẽt: cõſcenſis naui
culis quantũ ripa a profundo diſtaret curioſa amnis colluſtratione explorare cœpe-
rũt. Interea quidã e Iulinẽſibus mero ſolutus: ſed venuſta admodũ clientela ſtipatus
ripam inſolentius obequitando petiuit: benigneq; eis Guthſcalco ĩterprete locutus
atq; obſides pacis poſtero die dandos pollicitus: reliquiis rerũ parci / prędaq; abſtine
ri popoſcit. Quo diſcedere volente: equo inſolẽtius ab eo per iactantiã cõcitatus ſub
ito lapſu corruit / eumq; vehementi ictu humo inflictum pene exanimẽ proſtrauit.
Hũc ſatellites veloci accurſu iacẽtem attollere fruſtra conati ſunt. quippe cuius ſen-
ſus halitu ĩtercluſo magnitudine caſus ſopiti viderẽtur / noſtrorũ vero ſagittis peti
ti capiendũ hoſti herũ liquerunt. Qui protinus a vernulis Abſalonis in ſcapham cõ
iectus ad liburnã defertur: vbi viſu demũ motuq; corporis recuperato inter ſuos ſe
conſtitutũ exiſtimans aſſidẽtes oſculo amplexuq; petebat. Quo errore riſum ſpectã-
tibus ſuſcitauit. Interea rumor falſo diſperſus exercitũ ſubit hoſtes impediendi exi-
tus ſtudio Swynẽſia oſtia crebris occupaſſe nauigiis. Cuius opinionis fidem idẽ bar
barus rumorẽ falſitatis arguendo leuauit: prę fatus excuſſum ſibi exploratũq; fore
Sclauicũ robur Danico adæquari nõ poſſe. Qz ſi pomeranorũ vires Polonẽſibus ſo-
ciatę ferro cũ Danis decernere debuiſſent / malle ſe tutiuſq; poſſe Danicas partes q̄
aduerſas fouere. Cæterũ ſi Polanis ac Sclauis contra Danos dimicaturis etiam ſaxo
nica acceſſiſſent auxilia / neſcire ſe quã partẽ victorię propiorem eſſet auguraturus.
Qua aſſeueratione noſtros ad capeſſendã cũ hoſtium contẽptu nauigationẽ alacrio

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

res effecit. Tanta autem timoris vis Sclauorũ animos hebetauerat: vt ne extremos
quidẽ ſicut olim conſueuerant inceſſere tutum ducerẽt. Petrus quoq; cognomento
Toddo cũ nauigium ſuum palis illiſum rupiſſet eiuſq; reficiendi cauſa abeuntem ſo
ciorũ claſſem relinqueret / tẽpus reparationi impenſum vt ſolitarius ita omnis peri
culi immunis exegit: refectaq; puppe ſubſecutus ſocios nemine laceſſente per tutam
& liberã nauigationẽ ad claſſem peruenit. Adeo Sclauorũ petulantiam priſtini me-
tus reliquię caſtigabãt. Ergo incõcuſſus peractę expeditionis reditus fuit. Reſiduũ
anni ocio tributum eſt. Interea Kazymarus & Burgiſzlauus Danicarũ virium me-
tu Henrico ſe ſubdunt, regnumq; ſuum hucuſq; liberum Saxonici muneris faciũt.
Ergo dum ex hoſtibus alterũ metuunt / alterius iugum ſumpſerũt, auxiliumq; petẽ
do antiquę libertatis beneficium amiſerũt. Sed Waldemarus ſaxonicã opem fruſtra
a Sclauis petitã iudicans / vtroq; hoſte contẽpto / cũ inſtructa claſſe Stitinũ veterri-
mũ pomeranię oppidũ petit. Huius nauigationis p̄ceſſor Abſalon benigni erga Sti-
tinẽſes animi ductorẽ habebat. Cuius fraude per Oddorę amnis diſpẽdia abductus /
cęteris rectam & cõpendiariã nauigationẽ ſequẽtibus mutato ordine poſtremus ad
Stitinum. vrbẽ peruenit. Eſt autẽ Stitinũ eminẽtis valli ſublimitate cõſpicuum / inſuper natu
Adagium. ra arceq; ęqualiter munitũ, vt inexpugnabile pene exiſtimari poſſit. Hinc mos pro-
uerbii ſumptus / eos qui ſe tutos inaniter iactant Stitini p̄ſidio nõ defendi. Huius ta
men vrbis expugnationẽ Dani ſpe viribus maiore cõplexi / cũ materiã eius partim
incẽdii capacẽ animaduerterẽt / cõſtructas virgis crates admodũ breues ob iacula vi
tãda velut ſcuta prę ſe geſtabãt: iiſdẽq; freti ligonibus aggerẽ petere cœperũt / tu-
tius intra cuniculorũ latebras ignẽ ſparſuri. Rex interim oppugnationẽ orſus mu-
ralibus machinis omiſſis coronã admouit. Solis ſagittariis ac funditoribus excelſa
mœniũ propugnacula appetere poſſibile fuit aditũ faſtigio negãte. Fuere tamen ex
iuuenibus qui glorię ſtudio ſumma mœniũ clypeis tantũ protecti cõſcenderẽt. Alii
cõtiguas ſolo portas contẽptis propugnatoribꝰ cõminus ſecuribus tẽtant / minuſq;
eis ꝗ ꝓcul agẽtibus periculi fuit: ꝙ tãta telorũ vis in hoſtes vndiq; cõgerebãt: vt ab
iis nõ niſi remotiores cerni impetiq; poſſent. Quo euenit vt audacia ſalutẽ, ignauia
diſcrimẽ afferret: tutioreſq; ꝓpinquitas ꝗ remotio p̄ſtaret. Econtrario Danorũ ar-
mis nõ magis propugnatores ipſi ꝗ cęteri intra vrbẽ populares opprimebãt: anci-
piti iactu valli cõſepta trãſcẽdẽtibus telis. Nulla res oppido magis aduerſum oppu
Watiſzlaui gnãtium multitudinẽ ꝗ defenſorũ paucitas nocuit: vtpote quorũ bellicus labor ſuc
pietas. ceſſionis auxiliũ nõ habebat. Prefectus vrbis Wathyſzlauus erat qui & ipe Bugiſzla
uo & Kazimaro ſanguine cõtiguus habebãt. Huius animus nihil pene cũ ciuiũ inge
niis cõmune ſortitus / tãto amplificãdę, exornandęq; religionis ſtudio flagrabat: vt
Sclauico ſanguine editũ barbariſq; moribus imbutũ negares. Siquidẽ vt patriã ſu-
perſtitioni deditã ab errore cultus reuocaret / exemplũq; ei corrigendi credulitatis
proponeret / monachalis vitę viris e Dania adcitis in latifundio ſuo cellã exſtruxit /
eãq; multis & magnis ſtipẽdiis locupletauit. Qui cũ laſſatis pugna ſociis vrbem ca-
ptioni propinquã animaduerteret / hoſtiũ ſęuitiã veritus offerẽdę deditionis gratia
pacẽ petiuit / acceptaq; fide protinus a pauoris cõſortibus funiculo ſubmiſſus regia
caſtra petere nõ dubitauit. Quo viſo Danorũ populus languidius pugnã exercuit
periculis ſuis regi pecuniã emi: ſeq; eiꝰ cupiditate victoria pariter ac p̄da fraudari
cõqueſtus. Quo rex animaduerſo demẽdę notę cupidine vrbẽ equo circuiẽs milites
ad iſiſtẽdũ hortari cœpit. Poſtꝗ multo labore edito caſſam ac difficilẽ oppugnatio-

nē aſpexit reuerſus in caſtra Wartyſzlauū admittit. Cuius precibus motus dedēdi
poteſtatē oppidanis indulſit: pecuniāq; quātā ęgre vniuerſa Sclauia exſoluere poſ=
ſet cū obſidibus pactus/ſtatuit vt vrbē Wartyſzlauus a ſe ī beneficiū receptam tanꝗ
regiū munus cōſortio Sclauicę dominatiōis eriperet. Igiť reuocatis ab oppugnatio
ne militibus neq; capi vrbē neq; diripi paſſus/ſignū ſuum propugnaculis affigi ꝑce
pit receptę deditionis indicia ꝓbiturū. Illic cernere erat vallū ab imo in ſummū ita
ſagittis vndiq; cōſitū vt harūdine cōcretū putareť. Quas noſtri ingēti ſtudio lectas
pharetris reddiderūt. Poſt hęc nauigationē remēſi/capto Lyubino Rugiā reuehunť
& quoniā Rugianę piſcationis tēpus ſupuenerat/in cōmune cōſultū eſt eo loci ter=
tia toti⁹ claſſis parte excubias ordinari/ne publicis alimētis petēdis hoſtilis viciniæ
metus officeret. Huic manui Kanutus priſzlaui filius a rege pręeſſe iuſſus: deformi
ter īperio repugnauit: ꝓfatus ſe nihil ꝑter anguſtos Lalandię fines in Dania poſſide
re/eoſq; tanti nō eſſe/vt pro iis tuēdis ſeipſum indubitato periculo obiicere cupiat.
Cęterū id negotii iuſtius ad pontifices quos ſolos rex arbitros habeat ꝑtinere: qđ tā
to indignius ad ſe referri quāto remotiorē a regis familiaritate gradū obtineat. Tā
impudēti iuuenis reſpōſo percitus Waldemarus/exigua illū beneficia (ꝙ exiguis di=
gnus ſit) accepiſſe reſpondit: de cętero ſe efficiente ſpoliandum magis honoribus ꝗ
beandū. Sed nec eū pōtificū familiaritatē inter ꝓbra ducere oportere/e quorū nume
ro reperire facile ſit qui ꝑſens negotiū ſuo ductu finire nō abnuat. Ita Kanuto īperiū
detrectāte Abſalonē accerſit/eiq; Kanuti reſponſionē exponit. Deinde an naues qui=
bus ipm pręeſſe oporteat inſtruxiſſet/perquirit. Cōtra Abſalon interrogato/ An ea
res pontificū opera abſolui poſſet: ſuā cupidius offert prędicando cōſentaneum de=
ſertioni opus fore/regem periculis relictum reditū affectādo dimittere. Quē Walde
marus ob reſponſi virtutē impenſioribus verbis laudatū/ Kanuti moribus diſſimilē
prędicabat/ꝙ ille imperio parere nō audeat / hic iuſſum vltronea ſuimet oblatione
pręcurrat. Regreſſus a rege Abſalon amicis e Syalandia denūtiat ne eo torpidius re
māſuras naues inſtruāt/ꝙ ab ipſo ductari regiq; debeant. Primus Thorbernus in=
cūctanter ſe comitē eius futurū reſpondit: cuius ſuccurſu quondā patriam exuli ſibi
redditā eſſe meminerit. Petrus quoq; Thorſtani filius nō ſine magno rubore eū a ſe
deſeri poſſe/quē & neceſſitudinis & matrimonii affinitate cōtingeret/ꝓdicabat. Cu
ius comitandi Suno nō minus ſibi ꝗ ipſis debitū incūbere profeſſus eſt: ꝙ ei intima
iunctus propinquitate noſcatur. Eſbernus quē ſolum fratrem habebat comitatu ſuo
orbandū negabat. In hunc modū tota pene Syalādēſium claſſis cōdixit. Quo cogni=
to rex nō ſolum ipſis ſed & Abſaloni grates habuit/qui ſibi tam propenſum ciuium
fauorē virtutis meritis peperiſſet. Igitur Abſalon poſt regis diſceſſum ad tuendos
Rugię fines relictus: nō tam tutam incolis euagationē ꝗ ſecuram ipſi Daniæ quietē
pręſtitit/Pomeranorū claſſe patrię terminis excedere nō audente. Huic Sueno Aru
ſienſis cum aliquāta Iutenſiū manu voluntarius operū comes ac ſocius fuit. Eo tem=
pore princeps Rugię Tetyſclauus cū Iarimaro fratre ſuperueniens gratiis Abſalo=
ni actis, tum ei/tum cętere claſſi ſuffecturos excubiis cōmeatus benigniſſime pręſti=
tit: eiſq; inter nauigia diuidēdis induſtrios ex noſtris viros ꝓfici poſtulauit. Sed Iu=
tis allata paſſim & ſine diſtributione rapientibus/Abſalon hac munificētia vlterius
vti noluit/excepto ꝙ halec e captura ſibi deferri conſtituit: ne obſequium iniuria re
penderetur. Inde domū repetiturus apud inſulam Thynnā ſequacem Iutorum claſ
ſem dimittit. Quorum incautior pars dum auſtralia Fioniæ latera præteruehitur

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

apud vrbem a Kanuto Priſzlaui filio cōditā/pyratis obuiis terreſtri ſibi fuga conſu
luit/naueſq; ſuas metu deſerere:pudori nō duxit.Qua fama accenſus Abſalon con/
tracta ocyus claſſe magno ſcrutandi ſtudio loca quæ maxime pyratis familiaria no=
uerat indagabat.Igitur opacos inſularum anfractus & abſtruſos maris angulos aſſi
dua nauigatione rimatus/miſeras captarum nauium reliquias triſtiaq; prædæ ve=
ſtigia repperit. Quarum inuentu vltionis auidior redditus diuiſa claſſe ſeparatim
luſtrationis officium peragi iuſſit:ipſe ad inſulam manſuetam cum potiore Syalan
denſium claſſe conceſſit.Iamq; prędię nauigationis excurſu socię claſſis cōſpectu ex=
ceſſerat / cum forte quidam in deſtinato conſiſtens littore crebra pilei ventilatione
colloquium eius expetere videbatur.Quem magnę rei nuntium arbitratus incogni
ta ex eo cognoſcendi cupidine velo poſito terram cymba petiuit. Agnitiq; eminus
hominis fidem prima voce damnauit φ egreſſę nuper a Sclauis pyraticę parum eo
pręſcius fuerat.Is nāq; biſſenas nūmum libras annuatim mercedis loco pactus quo=
ties quatuor pluresve pyratici Mioparones Daniam petere ſtatuiſſent indicia ad
Abſalonem ſe delaturum promiſerat. Cuius non alia ſaluādi promiſſi ratio extitit:
q̃ φ ante pactionem ſecum initam pyratas profectos aſſeruit.Idem Abſalonem quor
ſum tenderet percontatus vt comperit domos repetere velle/tunc deniq; expeditio
nem ab eo ſolui cum inchoari debuerat aſtruebat. Iam quippe a Sclauis aduerſum
Daniam ingentem claſſem eſſe contractam.Q đ vt cognitū ſibi compertūq; fore ita
ambiguū extare quiſnā Danię partes hoc paratu petere deſtinauerit.Aeſtuāte Ab=
ſalone & quo ſe hoſtes effuſuri eſſent p̄diſcere cupiente explorationē promittit prę=
quiſito quo nuntium referre debeat.Abſalon promontorium møn enſe deſignat:ro=
gatq; tēpus quo obuiū mittere debeat.Ille diem ſextū definit. Nec diutile moratus
abſcedit priuſq; conſpectum fefellerat q̃ comes Abſalonis claſſis appelleret.Noſtro=
rum ſiquidem p̄ſentiam peroſus repente dilabi curę habuit/ne re comperta prodi=
ti ciuium cōſilii morte aut exilio ſupplicia lueret.Nec rem Abſalon tacite habuit.Si
quidē acceptū nuntium venienti ſociorū claſſi ſuppreſſo auctoris vocabulo publica
uit:p̄fatus tūc a ſe domos repeti cum claſſem exeri ſatius foret. Ignaris cunctis quo
nā id auctore cōpertū haberet/ tātāq; ei⁹ p̄ſcientiā ammirātib⁹ bifariā optione di=
uiſa deliberare eos iubet/aucta claſſe an contracto equitatu venturū hoſtē repellere
mallent.Q; ſi neutrū probent vel littorum incolas quo minus pyratarū ſęuitię pa=
teant propriis relictis tutioribus recipi locis iubeant.Igitur magnates concordi ſen
tētiarum voto neq; incertam hoſtium appulſionē equitatu excipere promptū / neq;
littorale vulgus ad interiora reiicere ſpecioſum ducētes,naualiter confligēdum de=
cernunt.Igitur portubus augēdę claſſis gratia repetitis remiges/velata nauigia di
mittere iuſſi paſſim ad petēdos alterius expeditionis cōmeatus diſcurrere cœperūt
Abſalon ob nō nulla negotia Roſkyldiam ꝓficiſcit. Quē inde reuertētem hybernū
ſubito frigus excepit.Cuius tāta vis fuit:vt etiā aquas repēte cruſtaret.Cunq; Sya=
lādenſiū populares cōtractis alimētis onuſtos cōmeatibus currus nauigia repetēdo
ductarēt/tanta glacialis luti moles rotarū orbes implicuit / vt prorſus gyrare non
poſſent.Quippe ꝑtinax gelu veluti glutino quodā lignis limū aſtrinxerat. Quo eue
nit vt curruum rectores iiſdē relictis iumēta oneribus ſubderēt : ipſiq; pedeſtrium
ductorum officia ſubirent.Quorum ocreas gelatæ ſordiū tabes ſupra q̃ tibiæ ferre
poterāt onerabant.Hos cū Abſalon equo pręteriens miſeratoriis verbis ꝓſequerēt
duraq; pro patria perpeti p̄dicaret/reſpōderūt maioris erūnę eē captiuū pyraticis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

in tranſtris conſidere/pluſqꝫ ſe ex præſenti labore voluptatis,q̄ amaritudinis cape=
re. Igitur expeditionē orſus quũ prope Mønã veniſſet,obuiũ accipit : quē nuper ad
eiuſdem inſulæ ꝓmontorium nouarũ rerũ ex Sclauo cognoſcēdarũ cauſa tranſmi=
ſerat. Illic accepit claſſem Sclauicã Swaldenſi in portu morantē petendæ Mønę pro
poſitum gerere/in auſtrali ipſius littore equites/pedites in ſeptētrionali edituram.
Nauigia vero Kyalbyenſis ſinus anfractibus immiſſuram. Quã iccirco copias ſpar
gendas duxiſſe:ne incolis vllus fugæ locus admitteretur. Quo cōperto optimũ ar=
bitratus eſt tranquillo nauigationis genere Coztã petere:nec prius ab ea diuertere
q̄ claſſis hoſtica ſe ipam ex cōſulto prędicti ſinus anguſtiis infudiſſet. Cui ſi inopina
te ſuꝑuenire nequeat:reliquas hoſtiũ copias occupatu facillimas autumabat : ꝗbus
nullus abſqꝫ nauigiis reditus pateat. Sclauis ſegnius agentibus,dilationem miratꝰ.
Falſtriam petit:ibiqꝫ e tota claſſe bina nauigia legit:ꝗbus hoſtiũ actus ſpeculari prę
cepit. Horũ alterũ Sialandenſibus/alterũ Falſtrenſibus inſtruere iuſſum ſtatuto :vt
ſi eadem ab hoſte capi cōtigiſſet/reliquæ claſſis impenſis redemptio taxaretur. Qđ
audiens qui a Sialandenſibus in alterius nauigii regimen adcitus fuerat,operam ſe
daturũ aſſeuerabat:ne redemptionis beneficium captiuitatis iniuria paciſci neceſſe
habeat. Quod nō ignauiæ cauſa officiũ detrectando/ſed vigilantis induſtriæ fidu=
cia ſecuritatē præſumendo aſtruxit. Verũ Abſalone Coztã regreſſo/Guemmerus
quidã cōuiuio Falſtrenſibus præbito,nauem quæ ſpeculandi gratia ab eis expediri
debuerat/epularũ dulcedine retentabat. Siquidē humanitatis ſpecie fraudē occul=
tans,omniũ ſobrietatē eximio potionis onere fatigatã/ad ſalutare Abſalonis impe=
riũ exequendũ lentam nimis/inhabilemqꝫ reddiderat. Is Guemmerus nimia Sclauo
rum familiaritate corruptus,noſtræ gentis conſilia latenter eis ꝓdere cōſueuerat.
Eodē quoqꝫ tꝑe Sialandenſium claſſem corꝑe magis q̄ animo ſecutus fuerat. Ad cu=
ius penates Sclaui iam portu Swaldenſi petendæ Falſtriæ ꝓpoſito egreſſi præmit=
tũt q ipſum ſuꝑ Danorũ negociis ſecretius ꝑcontētur. Tunc vero Guemmerus ab
Abſalone in claſſem vocatus patrię excubias ſpecie/reuera inſidias exhibebat. Qua
de re nuntii per eius domeſticos certiores effecti,mature ſuis quæ acceperãt indi=
cant. Ea res Sclauicæ claſſis cœptum/ꝓpoſitumqꝫ fruſtrata eſt. Itaqꝫ cæteris rebus
omiſſis ad ſinum:quē viridem vocant/appellere cōtenti fuere. In cuius littore cru=
cē religioſa ab incolis cura cōſtructã excidere adorſi ſunt/inſigni ſtipitis ruina ma=
iorem pyraticæ gloriam habituri. Cuius ſacrilegæ temeritatis ſupplicia poſtmodũ
turpiſſima fuga/triſtiſſimoqꝫ naufragio pependerunt. Falſtrenſibus quoqꝫ heſterno
mero ſautiis ſuꝑueniſſent,ni Sialãdicꝰ ſpeculator inter remos ægre delapſus ebriis
ſomnũ clamore depreſſiſſet. Per quē Abſalon cognito hoſtiũ occurſu, noctu Ingua= Bog ø,
rum et Olauum ꝓbatæ ſolertiæ viros leuibus nauigiis ex inſula Boka ad ſpeculan=
dum eorũ conſilium dirigit. Quibus ꝑfectis eorundem reditũ prętolare nō paſſus
abſceſſum ꝑſequi ſtatuit/præcurrēdos potius,q̄ imitandos exiſtimans:ne longa nũ
tii expectatione cuncta tardius exequeretur. Meminerat ſiꝗdem moris eſſe Sclauis
exercitum ducturis antelucanos amare procurſus,rebuſqꝫ celeriter confectis,feſti=
nis ſtudere regreſſibus. Quos ne tardius aggrederetur,remigiũ maturius inſtruit
vna ſpeculatoris/ac ducis partes acturus. Quem Sclaui diluculo conſpicati,aduen
tanti cunctas nauiũ ſuarum puppes opponunt, proris in altũ auerſis perinde ac fu
gæ non prælio cōſulturi. At vbi Sialandenſium ſignum enituit,vehementi remoꝝ
conatu parem fugam intendunt/corpore viros/animo fœminas exhibētes:nec ęgre

Abſalon fugientibus inſtitit. A quorũ inſecutione coorta ſubito tẽpeſtate ꝓhibitus
Falſtriã repetiuit. Tãta aũt vndarũ colluuio fuit: vt nauiũ quęuis in aliã iactaretur
nec colliſioni leui opa ſuccurri poterat/ꝑiculo oẽs ęquę pulſante: periſſentqꝫ nr̃i niſi
tempeſtati cedere maturauiſſent. Igiť Sclaui cũ remigio aduerſum vndarũ ſæuitiã
eluctari nequirent/veloqꝫ ſibi cõſulere vellent, tempeſtatis magnitudine euerſis na
uigiis mergebanť. Quorũ ꝑiclitationis certiſſimũ indiciũ crebra pyratarũ nauium
fragmenta regionis noſtræ littoribus appulſa dedere. Bina ex iis nauigia remigum
virtute a fluctibus defenſa, in Iarimarũ Rugiæ principẽ inciderunt: ꝗ poſtmodũ al=
terũ ex iis Abſaloni præmii noĩe tranſmiſit/vtriuſqꝫ captionẽ ipſius negocio impu=
tans. Solennis hic dies Nicolai noĩe erat: cuius auſpiciis effectũ eſt: vt Sclauorũ ex=
ercitus ad hoc vſqꝫ tp̃s Daniã hoſtiliter petere auſus nõ fuerit. Iamqꝫ nr̃os reditũ in
tendentes (vt hyeme fieri aſſolet) repentinũ gelu cõcluſit. Q đ tantę violentiæ erat
vt ipam ſinus: in quo ꝑnoctabãt/ſuꝑficiẽ enata ſubito glacies occuparet. Huic tãta
ſoliditas inerat: vt ſpiſſitudinẽ eius vnico ictu tranſuerberare nõ poſſes. Cumqꝫ exi
mia glaciei moles portu egreſſuris obſiſteret, induſtria ꝓuiſum eſt: vt vnius nauis
præceſſu cæterarũ inſecutio expediret̃. Sed nec vna quæuis præeundi officio diutu
le fungi poterat: ꝙ ꝑtes carinarũ extrinſecę glacialium cruſtularũ acumine ꝑinde ac
ferri impreſſione exederẽtur. Quãobrem præceſſionis vices inter nauigia æquo or
dine diuidi curatũ eſt. Ita demũ ꝑ maritimos anfractus nauigatione ꝓtracta in ap=
tum pelagus ꝑuentũ eſt. Indeqꝫ ad ꝓpria cuiqꝫ remeatum. Iamqꝫ Abſalon tpm ſup=
putatione habita, vniuerſas p̃ntis anni partes ternis menſibus exceptis, pyratico la
bore emenſus fuerat. Poſtera æſtate apud Eydorã inter Henricũ et regẽ cõmuniũ
negociorũ agitatio, cõtractis vtriuſqꝫ ꝓuinciæ principibus, habebatur. Vere reddi
to Chriſtophoro ſolis præfecturæ ſuæ viribus ſuccincto, ꝓſpera aduerſum Brãme
ſeos expeditio fuit: qua pacta alia ꝓtinus regalibus iuſſis inſtruiť. Hanc Abſalon et
Chriſtophorus ducũ noĩe ꝓſecuti/primi Manſuetã venere: ꝗ quũ rege tardius agẽ=
te rurſum/Brammeſeos aggredi ſtatuiſſent, aduehiť Eſkillus inſigni Scanienſium
claſſe ſtipatus. Hic nuper Hieroſolyma regreſſus, barbã admodũ immiſſam longin
quæ ꝑegrinationis teſtẽ gerebat. Igiť Abſalon ſiqd clam tãto viro experireť vitio ſi
bi vertendũ exiſtimans/ꝑ Eſbernũ ei qd cupiat/indicat. Ille ſtudio Abſalonis impen
ſius laudato, orat ſociũ ſe ꝓpoſiti habeat/caniciemqꝫ ſuam iuuenilia quãdoqꝫ experi
ri ꝑmittat. Nec ſegniter ꝓmptiſſimis Scanienſiũ delectis Abſalonẽ ſecutus, cõmu=
ni nauigatione appulit Lalandiã. Illic noſtris obuiæ ſeptem Rugianorũ rates fuere.
Vnde quũ noctu ſoluiſſent, erroris metu peritũ nauigationis ex Abſalone depoſcit
quo recepto ꝓſpero curſu deſtinati portus compẽdiũ aſſecutus eſt. Abſalonẽ vero
noctis opacitas aliquãtis nauigationis exceſſibus errabundũ effecit. Sed nec Sialan
denſes erroris prorſus exꝑtes reliquit. Par ignorantia Rugiana quoqꝫ nauigia fefel
lit: et forte in eũ locum inciderant, ꝓpe quẽ Brãmeſiorum claſſis pyraticam actura
coierat. Cuius rei inſcii Rugiani quũ primũ lux affuit, noſtrorũ ſe copiis inſerũt/pa
remqꝫ cum ipſis militiam auſpicantur, paucis ad nauiũ pręſidia relictis. Quas Brã
meſii cõſpectui ſubiectas, dilapſis metu cuſtodibus, populanť. Nec præda / ſpoliiſqꝫ
contenti, bina ex iis nauigia præſtantioris fabricæ viſa/ſecum abducunt. Quæ quũ
ꝓhibentibus Sialandicæ claſſis cuſtodibus vlterius amouere nõ poſſent, ferro ꝑtu=
ſa merſerunt. Vnicã hæc ꝓuincia vrbem habebat: quæ a danis rebus vacua reperta
eſt, incolis eidem defenſionẽ ſuam credere nõ audentibus, cuius deſertioni ꝑtim de

fenſorum/ꝑtim valli inopia cām præbuit: anteq̃ incolæ vocitabant q mœniũ ſuorũ
diffidentia cum cõiugibus ac liberis ad eccleſiam extra vallum ſitã certatim ſe con
tulerant/religionis q̃ belli præſidio tutiores futuri/paciſq; domicilio ꝑiculum vita=
turi. Sed nec quiſq̃ e noſtris ad eorũ bona manus porrigere auſus eſt: ne prędandi li
bido ſacrilegio implicaretur: q̃q̃ in ſacra æde iniquas opes attentare nefas nõ eſſet.
Neq; em̃ religionis auctoritas eius detractoribus auxilio obtentuiq; fore debuerat.
Iãq; militãte Abſalone/Eſkillus neq̃d cõſuetę religionis omitteret, primã ſacris ope
rã exhibebat. Cuius animo tãtus hoſtiũ cõtẽptus inceſſerat: vt in exercitu toga nõ
armis vteretur. Interea Hurna q̃dam et Marquardus: quẽ Adulfus Holſatiæ præ= Hurneñ no
fectus filio moriẽs tutorem reliquerat, Danorũ copiis ſupbo ſermone cõtemptis, in bilitas pri=
gentem Sclauorũ/Saxonũq; manũ cõtraxerãt. Forte aũt noſtris intermiſſo obequi= ſca: e qua La
tandi labore/reſpirãdi gr̃a aliquãtiſper humi cubãtibus/Eſkillus adeo ſe ætatis ma go Wrne
gnitudine cõtuſum cõfractũq; aſſeuerabat: vt ne equũ quidẽ ſine adiutore cõſcẽde clariſſimus
re poſſet. At vbi hoſtes in cõſpectũ venere, quouis iuuene ocyor equũ inſiluit: ita vt nũc Roſkil=
corpis eius robur nulla ex ꝑte quaſſatum putares. Adeo virtus ætati impat. Itaq; q deñ p̃ſidet
dictis ſenectutẽ cauſatus fuerat, hanc poſtmodũ factis iuuentã redolentibus decora epiſcopus.
bat: quẽ in hãc virtutis diſſimulationẽ nihil præter virtutẽ adduxit. Eodẽ forte tꝑe
ex noſtris manus ꝑuula prædæ dulcedine a cæteris digreſſa, quum hoſtes militũ nu
mero ſupiores/et fuga vitare deforme duceret/et pugna aggredi nõ auderet, inter
metũ pudoreq; defixa/ſociorũ præſtolabatur aduentũ: inter quã et reliquas noſtri
exercitus copias paluſtribus aquis medius fluebat/vno tantũ vado meabilis/riuus.
Quẽ Abſalon cũctãte primipilo primus equo trãſgreſſus, ſequẽtibus ſupandę diffi
cultatis cõpendiũ præmõſtrauit. Cuius rei ignari, hoſtes ſecurius q̃ cautius operie
bãtur/Danicorũ equitũ aduentũ editi montis interiectu celante. Igit̃ q prius a nr̃is
diuulſi fuerãt nõ expectato ſociorũ auxilio: quod ſibi tã ꝓpinquũ cernebãt/ auide in
hoſtẽ ꝑcurrũt: ne bellũ ꝓprio metu dilatũ/aliena virtute expetere viderent̃. Quoꝝ
Sclaui paucitate cõtẽpta poſtq̃ maiorẽ hac aciẽ humilioribus locis relictis mõtis iu
ga ſupare cõſpiciũt, terga vertentes ab iis quorũ vires ſumma animi dictiq; petulã
tia laceſſiuerant, nullo negocio fundunt̃. Tantũ ſemꝑ ludibrii inſolentiæ exitus af=
ferre cõſueuit Tũc quidã ex nr̃is quos ex fugientibus occupabant/nuda haſtarũ ꝑte
equis detrudere cõtenti, ob cõem religionẽ ferro ꝓſternere paſſi non ſunt: ne ꝑem=
ptorũ cædes plus ꝑcurſoris animæ noceret, q̃ gl'iæ ꝓdeſſet. Quã iniuriã beneficii lo
co a paſſis acceptã crediderim. Ingẽti deinde pręda acta tam diu in littore ꝑſtatũ eſt
quo ad Rugianorum nauigia: quæ Brãmeſii violauerant/reficerentur. Interea Hen
rico duce apud Bauaros agente vniuerſi Saxonũ ſatrapæ gerẽdi cũ Danis belli cu=
piditate: quod minimo cõficiendum negocio arbitrabantur/inſignẽ viribus exerci
tum amplificabant. Qui in itinere ꝓfugis occurrentibus/accipiunt Danos nõ ruſti Danorũ mi
ca aut ignobili armatura, ſed opoſo ac militari inſtrumento bella gerere ſolere/tan litandi mo=
tæq; in Chriſtianos clæmentiæ eſſe: vt fugientes colaphis, q̃ armis inſectari malue= dus.
rint. Nam aciem ſuam quũ ab eis capi intercipiq; poſſet, equis nõ ſpiritu ſpoliatam
auctorẽ vero victoriæ ſolum Sialandenſium antiſtitẽ extitiſſe. Id mirum ſatrapis vi
ſum: quorũ vnus Guncellinus: cuius bellicæ virtutis experientia apud Henricũ du
cem familiaritatis palmam creauerat/ de re præſenti a cæteris conſultus, Abſaloni
in maritimis occurrendum monebat: ꝙ cum vnius inſulæ manu dimicare magni
non ſit. Interrogatus ab iiſdem rurſum / an cum ipſo Rege manum tuto conſerere

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

poſſent: Ne id quidem Henrico duci ſine periculo audendum reſpõdit. Quo dicto cunctantibus cunctis/Danicæq; virtutis impetum formidantibus, viam ſe tutioris conſilii repperiſſe ſubiunxit. Nam quum vniuerſæ Danorum vires maritima expeditione cõfluxerint/ſi interim Sleſuicenſium partes hoſtiliter peterentur, plus diſpendii Danos ꝗ foris inferant/domi eſſe paſſuros. Quo audito Bernardus Razaburgenſis in eam prouinciam arma ſe tranſlaturum negabat: quam per regem beneficii iure poſſideat. Sed neq; Sleſuicenſium portas tametſi rex extrinſecus agat adeouſq; defenſoribus carere: vt plane hoſti patere videantur. Nam earum cuſtodiam ſexaginta Danorum milibus eſſe mandatam. Quod audiens Henricus, qui Saxoniæ primatum vicario nomine adminiſtrabat/bellum a ſe Danis temere parari proteſtatus eſt: qui pacis patriæq; charitate flagrantes/propulſandæ magis ꝗ irrogandæ iniuriæ gratia aduerſum inſolentiſſimos ſeruos/ teterrimoſq; latrones Martem inducant. Quos quum innocentes inceſſere nefas habeatur/tartareas ſedes mereri, qui tam iuſtæ gentis cruore manus ſuas contaminare præſumerent.

His monitis decretum remittendæ expeditionis obtinuit, cunctis tam indignum militiæ genus detrectandum cenſentibus. Igitur Guncellinus: qui bellicæ virtutis operibus apud Henricum excellentem familiaritatis locum meruerat/ quum ſententiam ſuam ſociorum arbitrio damnatam animaduerteret, pacificandum cum noſtris ratus, Sunonem popoſcit: eoq; compoſitionis partes plenius exhibente, vſq; ad Henrici ducis e Bauaria reditum/belli dilationem obtinuit. Rex deinde Rugiam aduectus, Sircipinenſem ſtatuit attentare prouinciam. Quam dum peteret, eximiam vaſtæ cœnulentæq; paludis difficultatem offendit. Cuius ſuperficies tenero veſtita ceſpite/graminis quidem ferax, ſed veſtigii ita impatiens erat: vt plærunq; calcantes obrueret. Nam limo funditus ſubſidente in luteas voragines/ſordidamq; colluuiem prolabebantur: haud aliud progreſſuris iter patebat. Tunc equites extenuandæ difficultatis vitandęq; laſſitudinis gratia/arma ſibi detracta equis imponunt: eoſq; præuii ductare cœperunt. Quos vt altius cœno obrutos ſuſtentabant/ita quũ et ipſi ductando ſubſiderent, equorum comam amplexi / fulciebantur. Riuulos quoq;: qui in ea palude crebri admodum diſcurrebant, nexis virgarum compagibus/ſuperant. Tunc vero inſignis quorundam probitas fuit. Nam quidam ex equitibus armis onuſti, ductis poſt ſe equis, paſſibus incedebant /agilitatis fiducia onera abiicere recuſantes. Quorum factum hoc illuſtrius, quo inuſitatius extitit. Sed et equi dum corpus lacunis immerſum auidius erigunt, interdum ductores vngulis obruunt. Rex ipſe duorum militum humeris innixus, omnibus præter proximam corpori veſtem reiectis, ægre limi molliciem ſuperat. Raro vnꝗ plus ſudoris Danica virtus expendit. Ingentem hoſtibus peragratæ paludis ammiratio ſtuporem inuexit. Neq; illis reſiſtere tutum ducebant, a quibus et ipſam rerum naturam ſuperatam cernebant. Victor tantæ difficultatis exercitus haud ſecus ꝗ ſi hoſtem fudiſſet /alacer incedebat. Ingentes deinde ſyluas emẽſus, animaduertit vicum apta nauigiis palude circundatum. Is aquarum natura ꝗ arte munitior erat: eaq; duntaxat parte vallum habebat, quam pons inter ipſum et continentem porrectus tangebat. Hunc princeps vrbis Otimarus prohibendi aditus gratia aduentante exercitu, vndis illico exæquare curauit, ſolis ſtipitum reliquiis inter aquam manentibus. Quas noſtri ceu quædam alterius pontis iaciendi fundamenta ſortiti, propinquæ villæ ſepibus applicatis, paulatim intermeandę paludis com-

Paludis trãſeundæ difficultas.

Danica virtus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

pendium moliuntur. Huius itaqꝫ loci oppugnationem Rex hortante mœnium in=
opia aggreſſus, Abſalone cum maiore equitatus parte prædatum miſſo, quæcunqꝫ
exædificandi pontis inſtrumento opportuna animaduertit, ſummo negocio con=
trahit. Huius operis contextum verentes oppidani, contractis vndiqꝫ ſudibus, li=
gneam turrim inſtituunt: cuius præſidio hoſtem tanq̃ arce vetarent: eiuſqꝫ propu=
gnaculis fræti, noſtros promouendo operi, q̃ protegendo corpori intentiores, im=
miſſis ſubito funditoribus, inceſſere cœperunt. Contra, Dani ſagittis decernere ad Otimari ſi=
orſi quia ꝓpius accedere nequibant, rem eminus tentant. Nec minus Otimarus no mulatio.
ui pontis progreſſu territus/ſtagnum rate tranſgreſſus, Regem petebat. Ac prout
noſtrorum operam/aut ſegnem/aut vegetem animaduertit/ita nunc parcius/nũc
impenſius pacis ſupplicationes agebat: ſempqꝫ pro oppugnationis habitu/deditio
nis verba concipiebat. Tunc vero remiſſior operis executio fuit. Sciebant enim mi=
lites ſi bellum reuocari deberet, pontem a ſe cõſeri nõ oportere. In quem tanta iam
armatorum moles conceſſerat: vt ne locus quidem ſuppetandis: quæ ſtructuræ ne=
ceſſaria forent/ſuppeteret. Adeo vincendi auida multitudo/operandi anguſtias ſi=
bi ipſa conciuit. Sed nec aliter allatæ ſepium moles, q̃ ſuper militum vertices eorun
dem manibus ductatæ proferri poterant. Nec inutilis ea neceſſitas fuit/quũ ſepes
in altum libratæ non minus corporibus muniendis proficerent, q̃ aquis ſternendis
prodeſſent. Eodem exemplo vulneribus ſautii referebantur. Tum vero rarior te=
nuiorqꝫ pontis contextus fiebat, militibus plus eius incrementis, q̃ firmitati ſtudẽ=
tibus. Et iam pene eundem inſulæ commiſerant: quum hoſtes partim arte/partim
viribus fræti/nouo pugnandi genere bellum exaggerant. Siquidem haſtatas fal=
ces e turri directas ad militum noſtrorum ſcuta tendebant: eaqꝫ pertinacius appræ
henſa/præliantibus detrahebant. Obnitentes interdum violentiore tractu ponte
excuſſos profundum petere cogebant. Cui malo ni maturius occurſum fuiſſet, Da
norum iuuentus propemodum ſcutis vacua occubuiſſet. Nam ex noſtris qui=
dam lignei vnci amminiculo iniecta ſibi falce potitus/eadem cæteras occupan=
do/hoſtem ſubſidio ſpoliabat. Iamqꝫ dies occiduus erat/quum Rex contiguæ no=
ctis metu quid potiſſimum ageret incertus/ſeram oppidi captionem/futurumqꝫ
pontis incendium verebatur. Quis rebus quum ſe vrgeri animaduerteret, ne vi=
cto ſimilis magno cum ignauiæ rubore ab oppugnatione diſcederet, ad intuendas
Otimari preces paulatim animum deflexit. Quem deſperationis errorem Ab=
ſalon cum ingenti præda ſuperueniens/conſilii ſagacitate mire diſcuſſit. Siqui= Abſalonis
dem Regem, ſi ſe ignaro Otimari votis annueret execratus: interpretemqꝫ ſe= calliditas.
cretius abductum/quæcunqꝫ a barbaro pacifice tractarentur, contrario modo ex=
ponere hortatus/armatus in pontem deſcendit: militeſqꝫ eum prohibendæ pugnæ
gratia adeſſe ratos acrius inſtare compellit/prædam (ſi vincerent) eorum iuris fu=
turam pollicitus. Grata militibus promiſſio fuit. Iamqꝫ explicito opere alacres
non ſolum telluris aditum, ſed et turris faſtigium occupant. Quam ſcalis/
gradibuſqꝫ adorti, fundunt: obuios reſiſtentes obtruncant. Tunc Herborthus
eques Danicus/ne pontis anguſtiis officientibus/ac turba ſociorum obſtante tar=
dior ſuperueniret, facilem ad hoſtes tranſitum nouo irruptionis genere quæ=
ſiuit. Etenim armorum onere retento, profundo ſe credidit: quoſqꝫ gradu non po=
terat, incredibili nandi virtute præceſſit. Quod factũ æmulantibus cæteris, tenerã Pontis ru=
põtis cõpaginẽ militũ cõcurſus repẽte ſubſidere coegit. Cuiꝰ ruina Abſalonẽ quoqꝫ ptio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

inter alios excuſſum peſſundedit. Qui quũ nãdi aſtu calleret/tametſi armis obſitus
eſſet non ſolum inter vndas ſecurus emerſit, verum etiam alios eius artis ignaros
ab imminenti periculo tutos præſtitit. Interea Sclaui non ſuppetentibus ad fugam
nauigiis, doliis ſe cõmittere auſi: iiſdem pro rotunditatis habitu circumuoluenti-
bus, ab inſequentibus occupantur. Qui nimirum ob inuſitatum nauigandi genus
vt ſuis miſerabiles/ita noſtris ridiculi fuere. Itaqꝫ ludibrio permixta eorum infœli-

Vicꝰ captꝰ

citas erat. Capto vico trucidantur mares/fœminæ captiuantur. Fuere etiam qui re
gi capiendi Otimari conſilium inſtillarent. Quem ne recentis victoriæ gloriam
vnius hominis perfida captione corrumperet, inuiolatum dimiſit: hoſtiqꝫ parcere,
q̃ famæ nocere maluit. Cum omni deinde exercitu priſtinum iter remenſus, prius
claſſem/mox patriam repetiuit. Poſtera æſtate Henricus Bauaria reuerſus, apud

Henrici inſolentia.

Eydoram ſolenne cum Danis colloquium habuit. In quo ob proſperos rerum ſuc-
ceſſus adeo ſe inſolenter ac tumide egit: vt medium pontis/ſicut ante conſueuerat/
viſendi Regis cauſa/tranſgredi recuſaret: ne ſibi dignitate præſtare: quem pete-
ret, fateretur: immemor prorſus illum paternum/auitumqꝫ regimen gerere: ſibi

Waldemari regis modeſtia.

alieni imperii præfecturam ceſſiſſe. Quam inſolentiam rex adeo patienter ac mo-
derate tulit: vt in eius occurſum exæquatis pontis ſpatiis/tanq̃ par non maior de-
ſcenderet/honoratiorem ſe ratus/ſi cum indignãtis viri faſtu humilitate certaſſet.
Siquidem præditus manſuetudine animus/celſitudinem ſuam citra debitam ma-
ieſtati venerationem ſubmittere, q̃ alienæ ſuperbiæ exemplo inſoleſcere maluit.
Itaqꝫ pace cum Henrico compoſita, Abſalon quum ſecus Stethinnenſe promonto-
rium nauigationem haberet, leuibus ſaxis et ad iaciendum habilibus in eius littore
lectitatis nauigium onerat/vſurus eis ad caſtelli tuitionem: quod in publico nego-
ciatorum portu condiderat. Quibus nauigio impoſitis, ad idem caſtellum poſtera
die peruenit. Vbi quum munditiarum gratia balneis vteretur, animaduertit cu-
iuſdam nauis e ſeptentrione venientis mentionem foris ſtantium collocutione cre-
breſcere. Quam vt piraticam ĩtellexit, ſemiloto corpore veſtem popoſcit: nauemqꝫ
quam in portu velatam dimiſerat, remigibus lituo contractis, conſcenſam in altum
dirigere curauit. Nicolaus quoqꝫ qui clientelæ eius et ſtabuli curam habebat/aliud
nauigium iampridem rimarum vitio peſſundatum, exhauſta ſentina, ad patientẽ
nauigationis habitum celeriter perduxit. Sed Abſalon velo/Nicolaus remigio pi-
ratas petebat. Qui quum Abſalonis nauigationem ſuam ſuperare conſpicerent, cal
lidũ fugæ cõmentũ amplexi/ſubmiſſo velo cõtrariã vento nauigationẽ remigio mo

Piratarum ſtratagema

liunt. Id attẽtantibus Nicolaus rate obuius fuit. Quã aduerſa nauigatione petẽtes
mira gubernatoris ſolertia fefellere. Nã cũ ad eius pene cõtactũ ꝑueniſſent, obliqua
to remigio in illud nauigii ſui latꝰ qđ ab hoſtibꝰ auerſum erat ꝑiter cõcurrere iuſſi
reliqui ſe erigentis oppoſitu ꝑinde ac muro hoſtilia ꝗbus inceſſebantur iacula vita-
uere. Sic hoſte eluſo diuerticulum nacti, callidis nauigationis ambagibus receſſus

Fugę ardor

petebant. Quas tanta fugæ auiditas ceperat: vt quum ingens telorũ vis in eorũ na
uigium effunderet̃/etiam manus ſagittis traiecti, manentibus ſpiculis, remigandi
officia non omitterent. Adeo illos timoris magnitudo vulnerũ moleſtiã negligere
coegit. Fuere etiam qui vndis impenſius obluctantes/vitam remigio finirent. Alii
telis terga confixi, maiorem nauigandi, q̃ ſpicula propriis corporibus auellendi cu
ram pręſtabant. Adeo illis minorũ vulnerum dolorem maiorum metus ademerat.
Cũqꝫ anceps diu nauigationis certamen fuiſſet: quod ex remigiorũ volucritate pen

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

debat noſtris tandem ſuperantibus occupantur. Tunc quidam ex eis indubitati pe-
riculi metu ferrum expectare non auſi, in vndas deſiliunt/mortemq; ſibi ipſi infer-
re, q̄ ab hoſte recipere maluerunt. Itaq; plærunq; timidos vnius periculi metus
in aliud præcipites iactare conſueuit. Maxima horum pars qui fluctibus abſtinue-
rant/ferro perempta eſt: q̄q̄ ignobile ſociorum fatum comitari nolentibus iure par
cendum videretur. Quorum capita corporibus auulſa propter Abſalonicæ vrbis
mœnia iiſdem ſtipitibus affixa ſunt, qui nuper aliorum piratarum a Sialãdenſibus
captorum ceruicibus onuſti fuerant. Ea res ingenti prædones pauore confecit. Plu
rimum ſiquidem ad extirpanda piratarũ latrocinia ſpectaculi huius atrocitas va-
luit. Gubernator ipſe cum paucis admodum remigibus captus/quũ falſam redem- Gubernato
ptionis ſpem animo præſumpſiſſet/ac forte putria ſociorũ capita cõſpicatus/ idem ris ſuperbi
ſe Danis facturũ dixiſſet, captiuitatis ſuppliciis cõſumptus eſt/pœnaſq; nõ ſolũ ve- ſupplicium
teris piraticæ, ſed etiã recentiũ minarũ exitio pepẽdit. Per idẽ tp̄s Eſbernus et We-
themãnus opportunas patrię excubias multo nauigationis impendio ꝓſecuti/ſedu
lumq; piraticæ opus ingreſſi, in ſeptem piraticos mioparones quatuor incidere na Miroci vir
uigiis. Tũc Mirocus pugil ſpectatæ audaciæ fortitudinis ſuæ motũ intra ꝓpriæ na tus.
uis ſpatia cõtinere nõ paſſus, Wethemãni ſe appetentis nauigiũ virtutis fiducia ſo-
litarius inſilit/cedentibuſq; ꝑ ignauiã remigibus, neminẽ in eo præter Wethemãnũ
rebellem habuit. Quos Eſbernus rate præteriens riſu ꝓſequi contentus fuit: neq;
aut hoſtem lædere/aut ciuem iuuare ſuſtinuit: ne pluribus aduerſum vnum opem
tuliſſe videretur. Progreſſus itaq; Strumicũ athletam inſignis fortitudinis capit.
Sed nec prius Mirocus vt pedem referret vrgeri poterat, q̄ alius nauigii ſuꝑuenien
tis viribus arceretur. Cuius reſpectui tantũ venerationis a victoribus tributũ eſt:
vt quum captus ſupplicium mereretur/redemptionẽ acceperit: potiuſq; in eo pro-
bitas honorata ſit, q̄ facinora punita. Ita quum impietati pernicies deberetur, forti
tudini ſalus donata eſt. Eodẽ tempore Eſkillus domeſticis ſupra vires negociis fati- Eſkillus ar-
gatus/dum quieti intentius conſulit, proficiſcendi licentia a rege difficulter extor- chiep̄s Cla-
ta, nobile Galliarum cœnobium: quod Clarauallis nuncupatur/petiuit: ibiq; priua- reualleñ fit
ti more tranquillam vitam degens, aſperum patriæ conuictum voluntariæ perigri monachus.
nationis lenitate mutauit/iocũdiorem rerum vſum apud exteros, q̄ inter ciues ha-
biturus. Per idem quoq; tempns Walagoſtenſes mœnium ſuorum anguſtias peroſi
contractiora vrbis ſpatia propagare cœperunt. Nec incrementa adieciſſe contenti
noua defenſionis præſidia excogitabant. Siquidem frequentibus palis circa mœnia
defixis, quo minus hoſtis aditu potiretur/propinqua muris vada claudebant/pro-
fundiora fluenti loca aduolutis ingentibus ſaxis nauigiis inacceſſa reddentes. Cæ-
teros quoq; meatus nauigationibus opportunos/aut lapidum coagmentis/aut alio
impedimentorum genere præſtruebant. His obſtaculis rex optato locorum acceſſu
ꝓhibitus, claſſem poſtera aduerſum Sclauos expeditione promotam/ Zuinenſibus
oſtiis inſerit/Iuliniq; vacuas deſẽſoribus ędes incẽdio adortus, rehabitatæ vrbis no
uitatẽ iterata penatiũ ſtrage cõſumpſit. Nec ſolũ Iulini viciniã: ſed et cõfinia Cami
ni ipſo p̃terito populatus eſt: vt factu celerius, ita quoq; hoſtib9 ꝑnicioſius ratus/pa
tẽtẽ ruris vbertatẽ diripe, q̄ dubia munimẽtorũ clauſtra pulſare. Nã Iulinenſes cũ
vrbis ſuæ recẽtes ruinas ferendæ obſidioni inhabiles cernerent, perinde ac viribus
orbati, deſerta patria, præſidium Caminenſe petiuerant / aliena amplexi mœnia,
qui propria tueri diffiderent. Ab his demum finibus exercitus noſter ad vr-

bis Oznæ ſolum dirigitur. Cuius mœnibus abſtinens viciniam irrumpit/certam
agrorũ vaſtationẽ incertæ vrbiũ obſidioni præpõderare exiſtimans. Sed etiã idem
aliquãto ſatius faciliuſq; reputabat ꝑſequi diſꝑſos, q̃ vrgere munitos. Cui poſtmo-
dũ compendiariæ nauigationis reditum circũſpicienti in commune prouiſum eſt/
propinqui fluminis abſtruſos reſerare ſeceſſus. Cuius oſtia quũ quondam nauigan-
tibus peruia fuerint: nunc harenis obfuſa ad priſtinũ habitum foſſa redigi poſſint.
Quam ſententiam conſiderata difficultatis magnitudo quaſſauit, Rege eximiam
obſtaculi molem ligonibus penetrari moroſum ducente, vetanteq; negocium ſuſci
pi, quod plus impenſæ q̃ vtilitatis afferre videretur. Igitur repetito Ozno, tormen
tiſq; propter vallum erectis, obſidio fingitur: cuiꝰ ſpecie deditio obtineretur. Quã
ſimulationem ſpernẽtibus oppidanis/expeditioni finis imponitur. Aliam rege poſt
ver poſterum exorſo/eiuſq; opinione finitimos terrente/quũ ſe Sclaui nec propriis
viribus/nec peregrinis auxiliis aduerſum Danica arma abundare conſpicerent, de
legatur Priſzlauus, qui bellum apud Danos deprecaretur. In quorum præparatam
claſſem incidens/oblatæ pecuniæ pactione non ſolum profectionem prohibuit, ſed
etiam pacem in biennium taxauit. Cæterum publicæ religionis conditiones barba
ris ingeſtæ non ſunt: cuius profeſſores plærique eorũ principes exiſterent, vulgo ſa-
crorum ſocietatem damnante. Qui tametſi Chriſtiano nomine cenſerentur, titu-
lum moribus abdicabant/profeſſionem operibus polluentes. Per idem tempus Hẽ-
ricus compoſitis in Bauaria rebus/quia Sclauis aduerſum Danos adeſſe non pote-
rat, amicitiam Waldemari prius per internuntios petitam/ mox apud Eidoram col
loquio obtentam callidius q̃ verius amplexatus eſt. Nam puicaci eius ingenio nul-

Hẽrici praui mores.

la boni ſtabilitas ſeruiebat. Cum gente noſtra nũq̃ diutinas ac conſtantes amicitias
gerere ſuſtinuit. Mẽtiri virtutem ducebat: bonarũ artium loco fallaciam amplecte-
batur: fidem ſimulatione colebat/honeſto vtile anteferendo. Aſſidue noſtros rupta

Waldemari probitas.

turpiter ſocietate lædebat. Econtrario regem conſpicua animi integritas/ꝑpetuaq;
in cunctis cõſtantia decorabat. Quid ergo miremur /ꝙ inter eius virtutes/ et Saxo
nicam leuitatem firma ſocietatis copula/aut ſolidum concordiæ vinculum contexi

Suerꝰ ſe regis filiũ mẽtitur.

nõ poterat? Iiſdem fere temporibus Suerus quidam fabro patre genitus/ſacerdotii
quod in Ferogia aliquãdiu geſſerat partibus abdicatis/Noruagiam petens, religio
nis munus militia mutauit/Oſteni cuiuſdam ab Erlingo proſtrati occaſione addu-
ctus: cuius agmini per deſerta fugienti fortuito obuius ducem ſe præbuit/reſq; ad-
uerſum victores nauare cœpit. Et ne generis titulo carere videretur, originẽ men-
titus/Haraldum Hybernienſem auum ſibi vendicando/Siuardo ſe ꝓcreatum con-
fingit. Cuius etiam nomẽ filio: quem antea patris vocabulo vna appellauerat/apta-
uit. Et vt omnia prioris fortunæ momenta ſubrueret/proauiq; vocabulo in eo re-
præſentari crederetur, ſimulatæ proſapiæ decus/noui nominis ornamentis vſur-
pare ſuſtinuit/Magnumq; ſe in argumentum generis vocitari conſtituit. Quod
tam impudẽs mẽdacium turbulento militum e rore / credulaq; vulgi ſuffragatio
ne protectum/ad totius Noruagiæ cruentiſſimã ſtragem/extremãq; perniciem pe
netrauit. Idẽ quũ adhuc priuatus Suetiæ ducẽ Birgerũ petiſſet, ſacerdoti cuius for
te hoſpitio vſus fuerat/ſtolam præcipuum Diaconi inſigne/cum libro ſacerdotalia
ſacra continente dono dediſſe fertur. Sed ne peregrinis vlterius immorer, ſtilum
ad propria referam. Neq; me domeſtica ſcelera per idem tempus exorta diu-
tius externis inſiſtere patiuntur. Siquidem Magnus Erici filius præſentis for-

tunæ ſtipẽdiis nõ cõtẽtus: cũ Kanuto & Carolo ꝗbus paterna cũ Waldemaro neceſ-
ſitudo: maternus autẽ auus Eſkillus erat: aliiſqꝫ cõpluribus in ſocietatẽ facinoris ac
citis: opprimẽdi ꝑ inſidias regis cõſiliũ capere ſuſtinuit. A quo cũ Suenonis partibꝰ
militãdo bello Grathico captus fuiſſet: nõ ſolũ ſpiritu ſed etiã amicitiæ & familiari
tatis iure donatꝰ: atqꝫ ex priuata fortuna ad eminẽtẽ dignitatis locũ ꝓuectꝰ fuerat.
Tantã victoris charitatem ſupplicii qđ meruerat loco expertus eſt. Cuius inſidiarũ
apparatus: hoc ſecurior: quo incredibilior extitit. Neqꝫ enim facile regis animũ ſub
ire poterat: ab illo ſibi inſidias necti: cui quõdam ſalutem a ſe tributam meminerat.
Cum res diu latuiſſet indicium huiuſmodi fuit. Quidã Theutones inſidiarũ cõſcii
Magno clientelæ obſequiis deuincti cum forte negotiorum eius curam amminiſtrã-
do Holſatiam peragrantes: cuiuſdam ſolitariam vitã degentis hoſpitio excepti fu-
iſſent: eiuſqꝫ cubiculum a ſe medio tantum pariete diſcretum neſcirẽt: nocturno in-
uicẽ ſermone effuſius habito: vehementer ſe mirari dixere: quo pacto rex inter tot
præparata ſibi inſidiatum cõmẽta mortaliũ adhuc luce fungeretur: quas Magnus
cum Karoli filiis eius capiti clandeſtino conſilio molitus fuerit. Has vero omnes ad
uerſum inſcium excogitatas: non fortuitis humanæ conditionis caſibus: ſed cõſtan
tibus diuinæ protectionis ſubſidiis eſſe diſpulſas. Siquidem Magnũ gladio dũtaxat
venabuloqꝫ quo Tigres occupandi conſuetudinem habebat vtentem: petituro Sia-
landiam regi comitandi obſequiũ ad cuiuſdam vſqꝫ vadi tranſitum exhibuiſſe: ibiqꝫ
Kanuti qui pari armatura inſtructus (nã id genus in venationis ſectatoribus ſuſpe
ctum eſſe non poterat) cũ coniuratis eodem tempore ſuperuenire debebat: occurſu
fraudatum, facinuſqꝫ ſine complice experiri non auſum: per ſummã propoſiti diſſi-
mulationem: cõſalutato rege propria repetiuiſſe. Poſt cuius diſceſſum Kanutũ regi
vadum tranſgreſſo obuiũ extitiſſe: turbatũqꝫ conſortis abſentia: proſecutionis offi
cium ſimulaſſe. Aliquanto tamen eũ acrius auidiuſqꝫ ꝗ̃ Magnũ propoſitum exequi
perſeueraſſe. Qui regem equites ad mare præmittere, ſtipantibuſqꝫ fœminis mora-
bundum in littore conſidere: & inter extremos nauigium conſcendere ſolitum ag-
gredi conſtituerit: peregiſſetqꝫ facinus: ni rex abſqꝫ omnis humani indicii monitis:
benigniore cœleſtium cura compulſus: relictis ocyus pediſſequis: ratem præter ſo-
litũ ſcandere maturauiſſet. Karolum autẽ antea a coniuratis in Scaniã trãſmiſſum
fuiſſe ſi fratri propoſitum ex ſententia ceſſiſſet / ad extirpandam regis ſobolem ami-
corum auxilia contracturum. Sed ne ſic quidẽ Kanutum propoſito cedere voluiſſe
ꝙ apud Fioniam fruſtra tẽtatum: in Scania maiori cum opportunitate conſumma-
re ſperauerit. Waldemarũ ad Helſingorum vrbem præcurrere maturando: eũqꝫ cũ
primũ Scaniæ aduectus rate excederet: incautum opprimere moliendo: quem poſt
diurna venationis exercitia: p̃miſſis arbitris eo loci paruula rate crepuſculo trãſire
ſolitum: non ignoraret. Quã machinationem fortuitis neceſſitatis præſidiis eluſam
fuiſſe: nam ratem quæ regem vehebat cũ forte glaciali impulſu procul a concupito
littore detorqueretur / militum eius aduentum præſtolantiũ ingenti cohorte exce
ceptam fuiſſe: eãqꝫ manũ neceſſitati ſubuenire conatam: coniuratorũ inſidiis obſti-
tiſſe. Ita Kanutũ & Carolum bis propoſiti caſſos / loricas quas inuadendi regis gra-
tia ſub tunicis geſtabãt hoſpitiis reddidiſſe. Horum autem omniũ ammirationem
vincere: ꝙ Waldemarus vnius ex coniuratis ſibi perfamiliaris ſuſpectũ minime / fer-
rum vitare potuerit. Qui cũ regi per Rhedam aucupiũ exercenti: ſolitarius comes
aurigaqꝫ exiſtere ſoleret: deficiẽtibus cõiurationis auctoribus: parricidale miniſte-

Magni i regem conſpiratio.

De inſidiis Magni & Caroli.

Helſingborg.

rium circa ipſum compræhenſa aue curru delapſus iuuandi accipitris curã intẽta corporis inclinatione tractaret: ſua manu peragendũ promiſerat: fortunã tamen in tanta tãq; facili inſidiãdi materia promiſſis parricidii partibus aditum nõ dediſſe. Horum itaq; euentuũ miraculis liquere mortali manu regẽ perire non poſſe: cuius ſalutem inter tot exitioſa, arcanaq; pericula: non induſtria humana: ſed cœleſtis pa texerit diligẽtia. Hanc hoſpitum relationem a rerum ammiratione profectam: ere mita perinde ac ſi diuinitus dati indicii myſterium veneratus: cuidam monachorũ rectori ad ſe venienti memori narratione replicuit iuſſo horum indicandorum gra tia ad regem tranſitum non differre. Quibus acceptis rex: cum ex diffinitione loco rum: argumentiſq; temporum: necnon itinerum ſuorum circũſtantiis fidem aſſer tis habere cœpiſſet/non minus ſibi ſubſidii deum in prodendis inſidiis præſtitiſſe: q̃ in fruſtrãdis tribuiſſet gratulatus eſt. Cuius rei ignorantia Karolus priſtina ad huc ſecuritate ſuccinctus ſiue tegẽdi parricidalis propoſiti calliditate: ſeu peragẽdi deſperatione: Abſalonem ob cognationis fidutiam petitum: impetrandi ſibi a rege prouincialis beneficii adiutorem depoſcit. Quo propinqui preces attẽtius exſequẽ te: Waldemarus diſſimulata inſidiarum cognitione: ex fiſco ſuo ſe ſtipendia Karolo ſoluturum promittit: quoad honoris ei impertiendi facultas incideret. Cũq; Roſ kildiam veniens in æde trinitatis optimæ maximæ / morem ſacris geſſiſſet; amo tis arbitris Abſalonem adeſſe præcepit: quo ſecum conſidẽte indicẽ aduocans: quæ ſibi detulerit iterato exponere iubet. Ille propĩquitatis metu qua Abſalon a Kanuti filiis cõtingebatur eloqui veritus, atq; os rubore perfuſus: aliquãdiu plenũ hęſitatio nis ſilentium egit. Cuius taciturnitatis rex illico cauſam coniectans: hoc inquit te metu Abſalonis fides liberat. Apud quem meæ reſpectum charitatis propriæ neceſ ſitudinis affectioni præponderare non dubitem. Quo dicto ſenioris vocem verecũ da animi hæſitatione torpẽtem ad eloquẽda quæ iubebantur intrepidam reddidit. Is itaq; relationẽ ab inſidiarum principio orſus: cunctaſq; earum partes veris nar rationis indiciis proſecutus: hoc nõ ſuæ ſed alienę compertionis fuiſſe teſtatur, ro gatum ſe tantum eadem regi referenda curare. Tunc rex eo ſecedere iuſſo: ductis al te ſuſpiriis: priuatim apud Abſalonẽ, queri cœpit: nũq̃ ſibi vel cognationis ius: vel beneficentiæ meritum obtentui fore potuiſſe: quo minus malis propinquorum arti bus appeteretur. Quorum fraudem ſi diſſimulanter tolerare cœpiſſet: effectũ in ſidiis præbere poſſe: quæ tam potẽtum tãq; ſibi familiarium ſtudiis necterentur. Si vero parum adhuc publicato facinore ſupplicia de indemnatis ſumere maturaſſet: doliq; notitia a paucioribus ſumpta crudelius in æmulos conſuluiſſet: innoxia ca pita confictis criminationis partibus obruere videretur: inuidiaq; virtutis accen ſus ad communẽ generis ſui interitum variis inſimulationis modis exſurgere ne ceſſitudinis euerſor: affiniũq; conſumptor cenſendus. Igitur & patientiam pericu loſam & vltionem ſi præpropera foret: probroſam exiſtere. Ita ſe quem vindictæ mo dum appræhendere debeat ignorare, cuius & ignominioſa acceleratio ſit & perni cioſa dilatio. Cæterum inſidiarũ periculis patere malle/q̃ in auctores facinus retor quere: ni mors ſua ad aliorum confeſtim exitium redundaret: quã liberorum ſuorũ amicorũq; miſerabilis ſtrages: mox diſcordia ciuilis: ſæuaq; exterorum irruptio: ac totius patriæ teterrima vaſtitas inſequeretur. Hęc & cõſentanea rex crebris an xiiſq; gemitibus proſecutus: quæ maxime ſibi conducant Abſalonẽ diſpicere iubet. Ille ſe nihil a regis æſtimatione diuerſum perpẽdere refert: præfatus ipſum ex repẽ

tino vindictæ procurſu non leuius famæ diſpēdium q̃ ſalutis ex dilatione capturũ. Quamobrem animaduerſionis ius diuino permittēdum arbitrio/ qui potis ſit inſi-dias quas eluſerit publicare. Sed neq; rem cuius multitudo conſcia ſit diutule vul-gus latere poſſe. Hortatur deinde corporis ſui cuſtodiam conſuetis comitibus attē-tius mandet: iubeatq; nunq̃ ſibi inermes aſſiſtere: nec magis ſalutem ſuam diurnis eorum officiis, q̃ nocturnis excubiis vallari curet. Sic enim coniuratorum aliquos: ſe proditos ſuſpicantes: repentinum propoſiti indicium edituros. Gratum Walde-maro conſilium fuit. Cuius Roſkildiam linquentis Abſalon comitem agens: ſollici-tatur a Carolo petitionis ſuæ partes quas nuper apud regem egerit: iterare. Q̄d ex-ſequente eo: reſpondetur a rege: raram beneficii gratiam eſſe, q̄d accipiens parrici-dio penſare ſtudeat. Præterea miram quorũdam ingeniis & fallendi pertinaciam & diſſimulandi ineſſe verſutiam. Se nihilominus cum primum Iutiam introierit inſi-dioſo militi munificum futurum: a quo potentiæ ius in id maxime vulgus affecta-ri non dubitet. Iocunda Carolo promiſſio extitit: quā ſibi per Abſalonem expoſitam impenſiore gratiarum relatione proſequebatur: finxit enim oris hilaritatem: læti-tiamq; effuſius prætulit: quam non tam recipiēdi beneficii q̃ implendi parricidii af-fectus progenuit: ꝙ ei regiæ diſſimulationis induſtria ſecuritatis incrementa tri-bueret. Huic poſtmodum forte materni aui Eſkilli per idem tempus a Gallia naui-gantis appulſus/ vrbem Ripam cum Kanuto fratre petēdi cauſā præbuit. Quorum Benedictus quidam ſolo patre germanus: ſed pellice editus regiæ clientelæ fortior q̃ fidelior comes: Waldemaro paucis poſt diebus q̃ Fioniā ingreſſus fuerat in pro-patulo prādente, ſiue celandæ fraudis impatiētia adductus: ſeu parricidii q̄d cogi-tauerat furiis concitatus: neglectis epulis cultrum quē forte prandendi gratia ſum-pſerat: compreſſa manu: huc atq; illuc actum: varia ancipitiq; verſatione ſtringe-bat: perinde ac vſum eius ad inferendas plagas agitationis exercitiis prædiſcere cu-piens. Interdum ferrum ſinu condebat: detectumq; rurſum digitis inſerebat. Inter hæc aſſidue regem oculis deſtinabat: quibus nō minus q̃ manui minarum ineſſe vi-deretur. Cuius motibus amentię conſentaneis: Waldemarus per ſponſam filii Ger-thrudem ob id muliebriter lachrymātem oculos inſerere monitus: Nicolaum: qui regiæ menſæ præerat: q̃ poterat arcanis nutibus accerſitum: viſum ad inuſitatos Benedicti geſtus obliquare tacite iubet: amotiſq; poſt epulas mēſis cæteris ſibi pro-piorem conſiſtere: prædicti equitis ſi quas moliretur inſidias excepturum. Sed Be-nedictum tum ipſius regis, tum commilitonum plena ſtuporis contēplatio ferrum vaginæ reddere coegit. Crediderim vero hunc animi æſtum eius pręcordiis diui-nitus ingeſtum eodēq; auctore proditum facinus quo prohibitum eſſe. Tum demũ Waldemarus neglectum Abſalonis cōſilium pœnitētia proſecutus: deuocatis in cu-biculum militibus inter quos & Benedictus aſtabat: rē mœſtam eiſq; perq̃ maxime diſplicituram afferre ſe dixit: quam & prodere triſte ſit: & celare peſtiferum: nec ſe dubitare quin eadem in cōmune delata amicorum mētes triſtitiæ ſalebris ſit impli-catura: tantoq; eis plus amaritudinis incuſſura: quanto regem ſuũ propenſiore cha-ritatis cultu contingerent. Siquidem quorundam conſpirationē de nece ſua habitā non dubiis cōiecturæ rationibus/ ſed veris conſciorũ indiciis, certiſq; rerũ veſtigiis ſibi proditā eſſe: cuius auctoribus primā ſalutis ſuæ cuſtodiā credere conſueuerit. Nolle vero ſe eorum declarare vocabula ꝙ noxios reſipiſcēdi induciis donare q̃ in-ſimulādi ſtudio obruere mallet. Hortatur deinde maiore cum ſedulitate vallādum

Benedicti Alemanni ſtoliditas.

ſe curent: nec vſq̃ gladiis vacui incedentem comitari ſuſtineant: ſtipandiq; officia
hactenus per incuriam geſta deinceps elaborato famulandi ſtudio proſequãtur: tan-
taq; id ſollicitudine peragant: perinde ac quiuis propriæ ſynceritatis certitudine
de aliena ambigere neceſſe habeat. Sed neq; ſe vniuerſos notabiles ducere: de quo-
rum grege complures ad mortem pro ſe excipiendam ſi res poſceret: paratiſſimos
ſciret. Tunc milites mutua fidei æmulatione conſciorum indiciũ flagitantes: a per-
fidis erga regem capitibus vindictam ſe exacturos promittunt: neq; aut neceſſitu-
dinis aut familiaritatis gratia tẽperaturos: quo minus ſanguinis eius cupidos pœ-
nas quas mererentur/perſoluere ſint coacturi. Ad hæc rex referre: fidei ſynceritate
contentos: vlteriores indicii partes expetere non oportere. Ita militum preces ab in-
nocentiæ conſciẽtia profectas/ plenum moderationis reſponſum ceſſare compulit.
At Benedictus coniurationem a conſciis regi proditam ratus: eũq; his quos incau-
tos opprimere cuperet callidis ſimulationis ambagibus veniam polliceri: plæriſq;
militiæ inſignibus relictis: Iutiam qua potuit celeritate petiuit: detectæ factionis
nuntio ad Magnum dimiſſo. Ita perfidum eius animũ mordax conſcientiæ crimen
regiæ manſuetudinis promiſſis fidem habere vetuit. Quæ res Magno proxima no-
cte nauigio Lubecam proficiſcendi: indeq; Henrici contubernium expetendi cau-
ſam præſtitit. Eodem nuntio Kanutus & Carolus per Benedictum accepto: tacite
Ripenſium vrbe egreſſi: conſcẽſa apud Randruſium naue præfectum Gothiæ Bir-
gerum propinquitatis fidutia petiuere. Adeo illos malignæ conſcientiæ vis ſecuri-

Eſkilli perplexitas.

tate defectos: ſubito pauore quati coegit. Quorum profectionem Eſkillus: tum pro-
priam, tum nepotum fortunam miſerabilius queſtus infinitæ ægritudinis moleſtia
proſequebatur: ob cuius magnitudinem linguæ debilitate contracta: parum voca-
lis euaſit. Quem rex ad ſe Wibergi veniẽtem iocunda admodum fronte ſuſcepit: ne
quid ſuſpitionis in eius aduentu reponere videretur. Quam regis moderationem
pontificis prudentia æquauit. Supplicem enim pro nepotibus vocem mittere non
ſuſtinuit quo magis ſe ab inſidiarum ſuſpitione alienũ efficeret: neue eorum culpæ
affinis/quos precibus ſeruare cuperet, exiſtimari poſſet: conſultius arbitrando taci-
turnitatis argumento malignitatis ſuſpitionem vitare: q̃ offenſam pro noxiis ſup-
plicando contrahere. Cui poſtmodum Scaniam profecto/opportuna medicorum in-
duſtria debilitatæ vocis opem redintegrauit. At mẽtem eius ingẽti curarum æſtu
obſitam ægritudine vacare nepotum proprio ſpiritu chariorum fortuna paſſa non
eſt. Adeo facilius corporis q̃ animi diſcrimina vitãtur. At Magnus facinoris pudo-
re quam exilii cauſam haberet: Henrico pandere veritus: recõciliationis ab ipſo dũ-
taxat remedia poſtulabat. Ille exulis vota auerſari impium ratus: epiſtola ad Walde-
marum tranſmiſſa: conceptæ erga Magnũ offenſæ remiſſionem efflagitat. Ad hæc
Waldemarus legatione q̃ literis reſpondere ſatius ratus: Henricum quẽ ſtabulo ſuo
præpoſuerat: Germanicæ vocis admodũ gnarũ in Saxoniã dirigi curat: apud eius
ducẽ Henricũ Magni perfidiã accuſaturũ. Quo audito/ Magnus rubore in audaciã
verſo q̃ poterat pertinaciter obiectis ſe affinẽ negare: & veluti in augmẽtũ innocẽ-
tiæ duello manum offerre: eodẽ acumine diſſimulationẽ amplexus: quo facinus mo-
litus fuerat. Refert legatus nõ ob hoc ſe eo miſſum: vt accuſationis partes apud ex-
teros ferro proſequi debeat: ſed vt reum cauſam ſuã ad regis cognitionẽ transferre
defenſionẽq; patria lege decretã ſubire moneat. Tum duce quẽ defenſionis modum
aduerſum hoc criminationis genus lex Danica ſtatueret: rogante: penes ferrũ pur-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

gationis morem conſiſtere reſpondit. Tunc Magnus a duce rogatus: an tantum fi-
dutiæ in innocentia ſua reponeret: vt huius experimenti indicio ſpem defenſionis
petere auderet? Anceps id genꝰ nec ſemper miraculo præditum aiebat: qđ plærūq;
et inſontes damnare, & noxios abſoluere ſoleat: fortuitoſq; maxime experimētorum
euentus habeat. neq; enim diuinam potentiam tanta mortalium cura flagrare: vt
quibuſlibet eorum votis rerum naturam cedere compellat. Suſpecta plæriſq; reſpō
ſio fuit. Tum duce quā a ſe opem ſperare debeat qui tanti criminis obiectionē pa-
triis inſtitutis refellere nollet/arctius perquirente: quid ageret incertus: aliquandiu
reſponſi cunctationem exhibuit. Tandem vlterioris profugii diffidentia adductus:
vltro regem aditurum ſe dixit: ſi ſibi quęcunq; cauſa exitum ſortiretur: impunita-
tis fides daretur. In cuius fidutiæ certitudinem ſtabularius ſponſionis ſuæ pignus
offerre cœpit: præfatus capitali crimine damnatis patriæ legis inſtituto dilabendi
inducias tribui: iiſdēq; e veſtigio ſupplicium irrogari nefas haberi. Qua Magnus
oblatione contempta: ſolam Abſalonis fidem ſe pignoris loco recepturum aſſeruit.
Quæ cū rex ex legato cognoſſet: epiſtola duci redditur: qua Magno ſub Abſalonis
obtentu/veniendi diſcedendiq; poteſtas promittitur. Quo euenit vt Abſalon prius
Magnum hoſpitio exciperet: q̃ vllum aduentus eius nuntium a rege ſumpſiſſet: li-
teras quæ pro eiuſdem receptione deſtinabātur nimio feſtinationis ſtudio præcur-
rentem. Quibus tandem per regem ſuſceptis ſollicitudinem improuiſi hoſpitis ple
nis fidutiæ promiſſis diſcutere curæ habuit. Quibus erectus Magnus: plus ſpei in
Abſalonis auxilio: q̃ metus in ſua noxa repoſuit. Quo euenit vt maiore formidinis
parte depoſita: propria repetere non dubitaret: nauigationem qua Iutiam petitu-
rus erat: neceſſariis vſibus inſtructurus. Quippe cauſam apud Auruſiam dicere iu
bebatur. verum hoc ſecuritatis robur depræhenſa ſecretorum eius legatio quaſſa-
uit. Siquidem binas eius epiſtolas proditionis mandata geſtantes: a publicorum iti-
nerum obſeruatoribus intercipi cōtigit. Quas cum regi allatas ab intermeantibus *Magni ꝓditoris aſtutia.*
expertus fuiſſet: formulā qua ſignatoria vtebatur: proprii ſcribæ negligentia amiſ
ſam confingit. Idq; non ſolum inter ſuos: ſed etiam apud Abſalonē ſimulatione pro
ſequi curauit: opinionem ſerere cupiens adulterinas epiſtolas a formulæ repertori-
bus odio ſui fuiſſe compoſitas. Appetente cauſæ dictionis tēpore: binis nauigiis in-
ſtructus: Abſaloni *Sialandiæ* & *Scaniæ* magnatibus comitato obuius affuit. Quo
adito conſciētiæ ſtimulis actus: trepidationē fide maiorem pręteritęq; vitæ fortitu
dini indebitā exhibēdo: nullis ſe exhortationibus vt Iutiam peteret adducēdū iura
bat: plus a ſe metus in regis offenſa: q̃ opis in cuiuſpiā patrocinio reponi præfatus.
Præterea fortuitā ſigilli ſui amiſſionē cauſatus: æmulorū cōmēto occaſionē ex eiuſ-
dē inuētione nactorū inimicas regi literas ſuo noīe cōfictas aſſeuerabat. Sed Abſalo
ne tāetſi criminis acta ab eo cōfeſſio foret: nihil cōmiſſum quo minꝰ inuiolatus diſ-
cederet/cōſtātius aſſerēte: ſociali illū nauigatione ꝓſequit̃: plus amici monitis q̃ ꝓ-
prio pauori indulgens. Cui rex omni Danica nobilitate ſtipatus/apud villam Wiby
ſibi per Abſalonē oblato menſæ ſacra cōmunicare paſſus non eſt: ne conuiuam agē-
do offenſam deponere videretur. Quē die poſtero ad concionē vocatum ſuorum in *Magni accuſatio.*
eum benignitate expoſita: maieſtatis reum agere cœpit: pietatē parricidio repende-
re auidum: qđ eius fuga non violēter ingeſta: ſed a ſolo conſcientiæ reatu profecta
recēter prodiderit. Ad hæc Magnus ſe nō cuiuſpiā delicti: ſed minacis nūtii per Be- *Purgatio.*
nedictū accepti impulſu dilabēdi conſiliū cepiſſe teſtatur: regiæ ſuſpitionis cauſam

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

e longinquo tutius ſpectaturus. Præterea mirari ſe quo pacto rex/propinquũ quem
omni familiaritatis iure proſequi conſueuerat: inaniũ ſuſpitionum ductu perſequi
ſuſtineat. Contra rex hoc eum ingratiorem quo meritorum ſuorum negligentiorẽ
aſtruere: & in perfidiæ argumẽtum ſupradictas ipſius epiſtolas/quarum altera clau
ſa, altera aperta obſignabatur in cõmune proferre. Quas etiam per præſentes ponti
fices circũferri: & an vero Magni ſignaculo obſitæ eſſent: curioſius annotari præce-
pit. Qđ inſpectantibus cunctis adulterinũq; eſſe negantibus: recitari eas in publico
iubet. Aperta Scanienſibus ſcribebatur: regem ſuper complurium oppreſſione calũ
niãs: cunctoſq; ad bellum cum eo gerẽdum exhortans. Magnum repetẽdæ libertatis
auctorẽ habituros. Clauſa ad Kanutum & Karolum eodẽ quo prior titulo mitteba-
tur: quæ eos res in Scania nouare moneret: Magnũq; idẽ apud Iutiam facturũ pro-
mitteret. Sic regem viribus cariturũ maiorum regni prouinciarũ auxiliis ad eum
cõmeare prohibitis. Perlectaſq; epiſtolas Magnus cũ reſpõſo excepturus putaretur
indice metus ſilẽtio vtebatur. Quinetiã tantũ ſtuporis animo contraxerat: vt voce
quoq; deficeretur: internæ ꝑturbationis notas confuſo oris habitu præ ſe ferẽs. No
tabilis viri taciturnitas fuit: quæ ne confeſſionis loco duceretur: prudens Abſalonis
interuentus effecit: miratu indignũ dicẽtis ad nouos criminationis obiectus homi-
nem defenſionis dubiũ pleno meditationis conſilio reſpondẽdi officia tardius exhi-
bere: protinuſq; eum dandi reſponſi gratia colloquio excedere: & quos velit ex ami-
cis in conſiliũ contrahere iubet. Quo dicto recreatus Magnus atq; ad ſpem labefa-
ctandæ accuſationis erectus acceptis cõſultationis induciis: Abſalonẽ cum Tuko-
ne Wendilenſium antiſtite ſeuocat. Is Tuko patri eius Erico diaconatus obſequiis
percharus habitus: deq; eius clientela ad pontificatum accitus fuerat. Cuius rei
grata recordatione Magni charitatem propenſius animo inſitam habebat. Quem
multum diuq; ob cogitati ſceleris immanitatem profectis a dolore conuitiis inſe-
cutus: reſpondente eo epiſtolas aliena fraude contextas: ſuperuacuum id purgatio-
nis genus aſtruxit: non ſolum ſcripturæ: ſed & ſtili modum quo ſcriba ipſius Lam-
bertus in dictandis epiſtolis vti ſoleat certiſſime recognoſcere ꝑfatus. Cuius affir-
mationem Abſalone conſentaneis verbis proſequente: tantũ Magno deſperationis
inceſſit: vt eos an ſibi confeſſionis remedia amplecti liceret trepide percontaretur.
Tum Abſalon tametſi confeſſio periculo non careret: ad hanc tamen ante procurẽ-
dum q̃ de venia actum, excuſſumq; foret negabat: ſuadetq; vti ſtupore depoſito: per
ſe vel per amicum in poſterum diem induciarum facultatẽ audacter efflagitet: fir-
mato animo rem felicius expleturus. Quibus admiſſis rex præſentem nobilium ca-
teruam veſpere iter ingreſſus: ad Vnnonis locupletiſſimi viri penates ſecum perdu
xit. In qua profectione Abſalon a Magno admodum æſtuante quiſnam defenſionis
modus obiectis congrueret: curioſiore percontatione conſultus: nullam partẽ pro-
bro aut periculo vacuam agebat. Nam nec accuſationem tot rerum indiciis ſubni-
xam refellere promptum: nec purgationis partes detrectare ſyncerum: confeſſio-
nis vero exitum ancipitem fore quam nulla veniȩ certitudo præcurreret: Ita verax
reſponſi dator conſultori ignorantiam prætendere: q̃ in dubiis certitudinem pro-
mittere: fidelius duxit. Tunc Magno omnia ſe veraciter relaturum: ſi veniam con-
feſſioni tribuendam ſperaret dicente: intrepide eũ ſibi ſecreta quæ vellet cõmittere
iubet/nullum eorum indiciũ ad regem ex ſe manaturũ præfatus. Tum illo omnem
inſidiarum ordinem patefacere cupiente: Abſalon narrationem admittere noluit:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ne eam ſacerdotali miniſterio confeſſionis loco recipere videretur. Suadet itaq; Su-
nonem & Eſbernum: ſecum adhibeat: quos in rebus arcanis tegendis induſtrios ſci
at. Quibus admiſſis Abſaloniq; data fide pollicitis, abſq; eius conniuẽtia nullam ſe
præſentis arcani mentionem acturos: Magnus inſidiarum ſeriem a principio rete-
xere orſus: non ſolum ſe cum his quorum crimen teſtis fuga prodiderat: iure nota-
tum aſſeruit: ſed etiam complura ad regis caput pertinentia adhuc eius notitiæ pa
rũ indita/apertiſſima confeſſione detexit: Eſkillũ (Aſceri hic filius erat) & Chriſti-
ernum patre Suenone natum: eiuſdem culpæ conſcios aſſeuerando: Chriſtierni fra
trem Aſcerum cui in templo Lundenſi prima poſt antiſtitem dignitas ceſſerat: con
iurationis conſilium ſciſſe potius q̃ probaſſe teſtatus. Confecto itinere poſtq̃ oppor
tunum colloquio tempus occurrit: Abſalon cum Sunone & Eſberno regem pauliſ-
per ſine arbitris eſſe iuſſum contemplari cauſæ exitum monet, in qua nec accuſa-
tionem actori inſtruere expeditum: nec reo confeſſionem amplecti tutum ducatur.
Qui ſi indemnatus abſcederet: complures ad innocentiam ſibi decernendam addu-
ceret. Sin confeſſus venia careret: ſimplicitatis exemplo culpæ ſociis tegendæ eius
documentum præberet. Igitur elaborandum vt ſpontanea ab eo confeſſio elici poſ-
ſet/quem teſtimonio inſequi promptum non eſſet. In hanc ſententiam perducto re-
ge: & ſe pœnam confeſſioni remittere promittente: cum Magnus poſtera die in cõ-
cione ab eo quid ſuper reſponſo deliberaſſet interrogatus fuiſſet: a cõiurationis ini-
tio orſus pudore poſthabito: omnem inſidiarum contextum: non ſolum conſcios/
ſed etiam loca rerum ac tempora perſtringendo: vera narrationis ſerie proſeque-
batur: regem inter tot peruicaciſſimę artis ambages, non ſorte humana/ſed diuina
opera ſeruatum affirmans: ſeq; non aliud magis mirari q̃ q fraudem tanta familia-
rium arte compoſitam propitiæ fortunæ interuẽtus eluſerit, hominẽq; tot ciuium
dolis petitum caſus incolumẽ ſeruare potuerit. His dictis/ genibus regis ſupplice
vultu gemebundus aduoluitur. Quem rex præteritæ amicitiæ verecundia con-
ſurgere iuſſum: ingratæ mentis exprobratione coarguit: illius per inſidias oppri-
mendi cupiditate perfuſum: cuius a primæua ætate perpetuam charitatem exper-
tus fuerit: a quo belli Grathici temporibus: non tantum ſpiritum ſibi datum: ſed
etiam adiecta poteſtatis incrementa meminerit. Se enim non ſolum propinquitati
ſupplicium remiſiſſe: ſed etiam munificentiam impẽdiſſe: eum vero cum fidem be-
neficio debuiſſet: perfidiam rependiſſe. Itaq; meritorũ ſuorum obliuionẽ ab eo tam
nequiter actam admirans: nec priſtinæ confeſſionis aſſertione cõtẽtus: an ſe per inſi
dias opprimere cogitaſſet inquirere perſeuerauit. Ille nec animũ ſibi nec arma ni-
hilq; qđ tanto facinori attinuit: excepto dei nutu defuiſſe ſubiũxit. delectatus rex tã
audaci hominis reſponſo: veniã ſe confeſſioni tribuere: non familiaritatẽ reſtituere
dixit: ne rurſum amicitiæ copia inſidiarũ irritamentũ exiſteret. Eũdem quoq; taci-
ta ad Kanutum Karolũve mãdata habere prohibuit: monitum ne culpam repetere
velit cui diuinam potẽtiam tam conſtanter obniti perſenſerit. Ille ſe ſi quid tale cõ-
mitteret: vlterioris veniæ remediis indignũ vocare: ne precibus quidẽ ſalutẽ dein-
ceps tueri auſurum. Quo rex ſedendi locum repetere iuſſo protinus Suenonis filiũ
Chriſtiernũ quẽ peracta Magni cauſa ꝑ ignorãtiã caſus obtulerat: iracũda admodũ
accuſatiõe ꝑſequit̃. Qui cũ ſe cõſortis indicio ꝓditũ accepiſſet defenſionis inops cõ
feſſione veniã ĩpetrauit: nec ſolũ ſpiritũ/verũetiã bonorũ omniũ incolumitatẽ aſſe-
cutus eſt: exilio dũtaxat pœnas dare coactus: ne prõptus ad crimẽ regreſſus ſuppe-

Coniuratiõ
nẽ detegit
Magnus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

teret. Ita moderatio manifeſtam militis culpam: extremūq; ſupplicium meritā: pro
ſcriptione inſequi contenta extitit. Taliter exacto concilio Magnoq; Fioniā reuerſo
Waldemarus inſulam ferarum gregibus abundantem more regio prædæ venaticæ
vacaturus ingreditur. Quo loci Abſalon & Aſcerus a maximo pontifice Eſkillo ob
veniam eius nepotibus conciliandam: quę Magni exemplo ſponderi videbatur: trāſ-
miſſi inexorabilem regis animū experti ſunt: a quo demū Aſcerus an coniurationis
fautorem egiſſet rogatus: cognitioni ſe quidem affinem: ſed a conſenſu immunem
aſſeruit: nec tam odio regis q̃ delationis pudore, prodendiq; commiſſi verecundia
hæc feciſſe. Quē confeſſionis modum diuturni poſtmodū exilii cauſam habuit. Hu
ius legationis contemptum tam ægre Eſkillus tulit: vt variis corporis peſtibus cō-
tractis: grauib⁹ hyemem morbis exigeret. Qua finita Waldemarus Daniæ Suetiæq;
primoribus accerſitis regales filiæ nuptias exornat: quibus peractis Waldemarum

Eſkillus pō tificatu abire parat.

Eſkillus ſecreta allocutione petitum enixe depoſcit: arcani quod ei committere ve-
lit intempeſtiuam confeſſionem non arguat. A quo poſtulata ſperare iuſſus: iam-
pridem deponendi pontificatus allatam ſibi cupidinem dicit, quem tanto oneri im
parem ætas viribus defuncta conſtituat: neq; enim in faſtigio ſe: ſed priuatū ac pro-
curatione liberum decedere velle præteritæ conuerſationis habitū monaſtica mu-
taturum. Quem cum rex verbis charitatē ſimulātibus propoſito prohiberet: idq;
ei ſine Romana auctoritate exequēdi fas eſſe negaret: habere ſe ſummi pōtificis epi-
ſtolas: per quas non ſolum abdicandi honoris licētiam: ſed etiam transferēdi in quē
vellet/poteſtatem acceperit teſtatus eſt: huc accedere ꝙ ſe Romanæ legationis offi-
cio fungentem: ne ſedes ſucceſſore vacua habeatur: ſubrogationis curam exhibere
par ſit. Quod dictum rex/Aſcerum ab eo pontificem adoptari ratus/ſuſpitione in-
ſequi cœpit: nec dubius Kanutum & Karolum ſiquid vlterius aduerſum ſe conati
forent multum ab auo virium contracturos: cum diu verbis amicitiam præferen-
tibus egiſſet: ad poſtremū votis eius annuere ſe dixit: ꝙ Romanę ſententiæ decreto
obuiam ire nequeat: penes quā publicę religionis norma conſiſtat. Tum Eſkillus ho
noris abdicationē contractorum pontificum frequentia celebrari magni æſtimans:
profecturum ab vrbe regem precari inſtitit vti ipſos exacto menſe ſecum reducat/
quos non ſolum ſuæ renuntiationi: verūetiam noui antiſtitis creationi intereſſe ex
pediat. Quam rem prorſus ſilentio dignam exiſtere: ne cognita queq̃ electionis me-

Eſkilli in concione verba.

tu dilabi cogeret. Quo conceſſo ſtatam interim ſolēnemq; popularium concionem
ingreſſus docet quantam ſubitorum charitatem faſtigio functus exhibuerit: q̃q; be
niuolo ſtudio merita ſua publicus eorum fauor penſauerit. Iam vero ſibi re pontifi-
cali cedere in animo eſſe: cuius amminiſtrationi ſupremæ ætatis ſuæ habitum diſſi
dere cōſpiciat: ideoq; ſe eorum curam quā hactenus plenis pietatis officiis geſſerit:
diuino mandare præſidio, cunctiſq; ſibi militiæ fide deuinctis huiuſce generis nexū
remittere: ſuper hæc omnia alienis delictis veniam dare: propriis petere, vniuerſos
etiam diſceſſum ſuū piis precibus proſequi: votiſq; pro ſe excubare precatur: parem
ſe eis dignationem repēſurum pollicitus. Adeo autē miſerabiliter in concione egit:
vt eam lachrymis ſuffuſam dimitteret. Qua ſoluta Abſalonem Sialandia redeuntē
miſſis quibus exciperetur equis: penatum ſuorum hoſpitio vti compulit. A quo qd
ita plæbem mœſtitia affeciſſet rogatus: tum ſeniū ſuū, tum exilium nepotum digni
tatis ſibi patrięq; faſtidium afferre reſpondit. Huc accedere voti religionem qua ſe
dudum Bernardo Claraualleſi pōtificatu vltro ceſſurum, priuatāq; vitā & hono-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ribus defunctam acturum ſpoponderit. Die poſtero quū prædicti prouinciarū an-
tiſtites in ædē Laurentii matutine coiſſent, ornamenta ſacrarii armamentario ege-
ri / cōſpectuiq; ſubiici iubet, quantū veteri altarium cultui / priſtinoq; ſacrorū ſplen
dori noua ac religioſa liberalitate adiecerit / in propatulo oſtendere cupiens. Qui-
bus prolatis / voce ſuſpiriis permixta / quantis charitatis impendiis pro ſubditorū
pace ac ſtabilitate excubuerit: quot erumnis / quot periculis obſitum omne pontifi-
catus ſui tempus exegerit / edocet. Quem ob hoc ſe deponere ſtatuiſſe: ꝙ ætatis ſuæ
magnitudinem vlteriori eius functioni inhabilē ſentiat. Cuius orationē rex reſpō-
dendi officio ſubſecutus, eum tametſi crebras cū regibus ſimultates geſſiſſet / ponti
ficis partes laudabiliter executum affirmat. Suæ vero ſententiæ reſignationis eius
propoſitū non placere: cui iam eo ætatis peruentū ſit: vt malignitatis vltra notari
non debeat. Deinde eū proprio motu / an ſuo cōpulſu paſtoris officium detrectaret
fateri iubet. Tunc Eſkillus directis in aram manibus, iurare et præſentia ſacra teſta
ri ſe non odio regis / aut vllius iniuriæ ex eo receptæ violentia, ſed perituri honoris
faſtidio / perpetuiq; ſtudio huc propoſiti eſſe perductū. Grata regi reſponſio fuit cu
pienti vera pontificis aſſertione calumniæ ſuſpicionē vitare. Rogat deinde an vnq̄
regia ſeueritate pœnas ab his exigere ſuperſediſſet / aduerſum quos ille pontificalē
cenſuram prior diſtringendā curaſſet? Quo nihil tale eum egiſſe fatente, graui me
tu liberatum ſe dixit / veritum ne ſubita antiſtitis abdicatio occultam apud cōplu-
res ſibi notam crearet. Romani deinde pontificis epiſtola: ſine cuius nutu rex digni
tatem ab ipſo deponendam negabat / in cōmune relegēda profertur. Ea ſcribebatur /
Romanū antiſtitem Lundenſi pontificalis miniſterii laxationem petenti: ꝙ eū huic
muneri perutilem ſciſſet hactenus repugnaſſe: nunc vero precum eius perſeueran-
tia ſuperatum / ætati ipſius aſſiduoq; languori petitæ rei licentiam detuliſſe. Cuius
auctoritati rege refragandum negante / ſua ſede exurgens / virgam anulumq; præci
pua pontificalis ſacerdotii inſignia altario imponens / perfectam ſui muneris abdica
tionem agere proteſtatus eſt. Cuius facti miſeratione lachrymæ aſtantibus obortæ
ſuſpiriiſq; murmuris inſtar reddentibus ædes repleta. Igitur Eſkillus, qui regni cle
rum excuſſius noſſet / ſedis a ſe relictę ſucceſſorem a rege circunſpicere rogatus. Cō
probata monitoris induſtria, aliam Romanæ dignitatis epiſtolam explicat: qua ſibi
legationis habenas tenenti ſubrogandi antiſtitis arbitrium mandabatur. Ea perle-
cta poteſtatē quā ſibi indulgentia Romana detulerat, ad eos quibus eligendi ius eſſe
conſuerit / transferre ſe dixit: ꝙ vltro iure ſuo cedere, q̄ alienum offendere malit: ne
eccleſiam pro cuius maieſtate tuenda ſemp excubuerit, conſueto libertatis benefi-
cio fraudare videretur. Tunc iiſdem regi vti conſilium ſuum exponeret / obſecranti
bus: regeq; cleri poſtulationem ſub plæbis nomine: cuius ſe partibus proloqui refe-
rebat / conſentaneis precibus proſequente / ſententiam ſuam inter diuinam / huma-
namq; charitatem fluctuari aſſeruit: quarum alteram tacēdo / alteram loquendo of-
fendere poſſet. Dei namq; mentē exaſperaturum ſe eſſe, ſi illius quem huic maxime
regimini idoneum ſciſſet, indicem agere ſuperſediſſet. Si vero hominem huius offi
cii gnarum / pontificiſq; partes alibi laudabiliter executum / ſed et pro patria diffici-
lia audere ſolitum nuncuparet, familiaris et propinqui gratiam violaret: quem hu-
ius honoris oblationē auerſari nō dubitet. Tunc cuncti quiſnam ab eo deſtinaretur
animo perpendentes / ſolam vocabuli certitudinem flagitant. Et ille Roſkildenſem
(inqt) antiſtitem mihi ꝓpinquitate / vobis opinione notū deſigno. Igitur compluri-

Eſkilli libe-
ralitas.

Verba Eſ-
killi archi-
epiſcopi.

bus bene eccleſiæ conſultum acclamantibus, exurgens Abſalon maiorem hunc fa-
ſcem q̃ vt humeris ſuis imponi debeat/refert: nullo ſe pacto ad deſerendam eccleſiã
adduci præfatus: quam anguſtiſſimis rei Danicæ temporibus ſuſceptam ad eminẽ
tem fortunæ habitum ſumma animi corporiſq; fatigatione perduxerit: cuiuſq; nõ
ſolum externum hoſtem armis ſubmouerit, ſed etiã veterem atq; hæreditariã pau-
pertatem fœlicibus opum incrementis mutauerit. Tum ii quibus ſuffragandi ius
erat ab Eſkillo taciturnę hæſitationis increpiti/et cuinã officii ſui partes cedere vel
lent rogati/paribus in Abſalonem votis ꝓnuntiant: adeoq; concordes ſuffragiorũ
voces miſere: vt nihil in his diuerſum aut dubiũ reperires. Nec oris officio cõtẽti
manu compræhenſum ad ſedem quã ei voce detulerant/vi ꝓtrahere conantur. Nã
Abſalon refugit primo Danorũ archiepiſcopatum.
primus Eſkillus iniectæ in eum dexteræ exemplo cæteris idem audendi fiduciã tri
buere videbatur. Qui etiã vt mos eſt concinere exorſi/celebrem electionis concor-
diam decoro pſallendi officio proſequuntur. Quorũ plenum venerationis concen-
tum populus ingenti plauſu tripudians, ſacro cantilenæ genere æmulabatur/glo-
rioſis clericorum vocibus aliquid honorificæ modulationis adiicere geſtiendo, per
ſonantibus aliis, deformem ſibi taciturnitatẽ exiſtimans. Adeo in eligendo eo tota
multitudo vnã beniuolę ſuffragationis vocem habuit. Ille vero trahenti ſe turbæ
ſummis corporis viribus obluctatus, complures robuſtiore impulſu præcipites hu
mum petere coegit. Ab iiſdem quoq; exuuiæ renitenti detractæ: iamq; res ad vim
et rixam vſq; progreſſa/ꝑmixtos ſtrepitu cantus exaudiri non patiebatur. Igit̃ Ab-
ſalon ad ſedem pontificali faſtigio cõſecratam pia plæbis violentia perductus, in ea
collocari paſſus nõ eſt: ne vlla ex parte cogentibus aſſentiri putaretur. Quamobrẽ
prius ab Eſkillo/mox a Waldemaro oblati ſibi diuinitus honoris ornamenta ample-
cti rogatus: ne præſentis eccleſiæ maieſtatem nouo et inaudito contemptu perfun-
deret/impetrata loquendi copia, ad appellandi officium procurrit. Cumq; preci-
bus obſecuturus putaretur, validiſſimum repugnationi ſuæ tutamentum adiecit.
Rapuiſſet alius oblatæ dignitatis beneficium/auideq; ſe tanti ſacerdotii tribunali-
bus ingeſſiſſet. Nicolaus Roſkildenſis chori ſenior ſuper irrogata antiſtitis violen-
tia parem appellationis vocem edere cunctatus non eſt. Tum Eſkillus aliquanto cõ
cuſſior, certiſſime ſe ſuffragatorum partibus affuturum dicebat/ſenſurum Abſa-
lonem ſua an illius vota plus momenti Romæ ſint habitura. Hinc miſſæ ſtudiũ da-
tur. Qua percelebrata, benedictionem Eſkillus Abſalonis miniſterio præſtari præ-
cepit. Hac vſurpatione eum electionis aſſenſorem efficere geſtiendo: ſe iam cunctis
pontificatus partibus defunctum huic miniſterio congruentia amplius exequi non
oportere præfatus. Quem Abſalon tametſi pontificalia depoſuerit, legationis ta-
men iure benedicendi prærogatiuam retinere dicebat: neq; ad inferioris potentiæ
viros debitum faſtigio ſuo munus relegare debere. Ea Abſalonis verecũdia ſenem
voti cupidum neglectæ dignitatis ſuæ meminiſſe coegit. Alio quoq; moderationis
genere repugnationis eius perſeuerantiam idem labefactare tentauit. Siquidem in
cubiculum deuocatum cum precibus ꝑflectere nõ poſſet, genibus nixus plenis ſup-
plicationis lachrymis aggredi conatus eſt. Profectu vacuus tertium irritamenti
modum: quo electi mentem ad ſuam ſententiam adduceret excogitauit: incertum
relinquens maior in cogente, an reſiſtente perſeuerantiæ conatus extiterit. Siqui-
dem equites ſuos numero et amplitudine inſignes ad eũ direxit militari fide ſe eius
partibus obligaturos. Quorum Abſalon famulatum repudians/ſe prorſus in hono

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

rem eorum obſequiis dignum conſenſurum negabat. Qua demum conſtantia eui=
ctus Eſkillus ne ſupellectilis: quam eccleſiæ relinquere ſtatuiſſet, obſcurior depoſi=
tio foret: eundem in arcanam veſtibuli partem abductum inſtantius hortari cœpit
vti ſaltem oculis eam ſubiicere dignaretur. Sed et hanc quoqꝫ ſollicitationis ꝑtem
ſuperiorum victor mire contempſit: ne qui gloriæ tentamenta calcaſſet, auaritiæ ir
ritamentis ſuccumberet. Quamobrem Eſkillus ira accēdi creditus, minus ſe bono=
rum q̄ cogitauerit (inqt) ſacris atqꝫ domeſticis vſibus relicturum/ipſmqꝫ tam ſtoli=
dæ pertinaciæ quandoqꝫ damna ſenſurū. Aureo deinde poculo regem/Abſalonēqꝫ
ſimili muneratus eſt. Pręterea neminem ex amicis indonatum reliquit/apud patriā
ſibi præclara liberalitatis monumenta creare cupiens. Varia quoqꝫ membrorū de=
bilitate perſtrictus, ad poſtremum etiam igne (quem ſacrum vocant) quadam cor=
poris parte reſperſus abſcedere maturauit/perinde ac diuinitus iniecti ſibi ſuppli=
cii cruciamenta ſortitus. Quem quū Abſalon Scania excedentem caſtelli ſui hoſpi
tio excepiſſet/ſeqꝫ tanto pedum frigore teneri/vt noctu quietem capere non poſſet
conquerentem audiret, calidum laterculum ciſtula crebris foraminibus diſtincta
incluſum plantis applicuit: eoqꝫ fomenti genere præfrigido ſeni patientem quietis
calorem reſtituit. Cuius medicamenti beneficium hoc Eſkillo gratius fuit, ꝙ ab ar=
tificis charitate/non ſcientia aut profeſſione manauit. Qui quū Abſalonis nauigio
comitatuqꝫ Sleſuicum perlatus fuiſſet, cyphum argenteum ab eodem ſibi pro mu=
nere oblatum ſuſcipere recuſauit/pręfatus ſe deinceps nullum inſignium vaſorum
vſum habiturum. Idem quū regem Sleſuicenſi in ponte obuium cōueniſſet, ita cor=
poris debilitate ſolutus eſt: vt a plæriſqꝫ exanimis putaretur. Recreatus tādem, fre
tumqꝫ rate tranſgreſſus/ac præſentes benignius exoſculatus inter flebiles amicorū
voces plorabundus/et ipſe curriculo per Abſalonem procurato quū prorſus equi=
tandi impatiens foret: quo mollius veheretur/imponitur. Cuius flentis diſceſſum
amicorum turba ipſum vlterius nō viſura ꝑinde ac funus lachrymis proſecuta eſt.

Eſkillus ſa=
cro igni cor
reptus abi=
re cogitur.

Poſt hæc regis legati cum Lundenſibus cogendi Abſalonis gratia Romam mittun
tur. Qui primum Clareuallū profecti, reperti illic Eſkilli epiſtolam: cuius ea tempe
ſtate non mediocris apud curiam fauor vigebat/in adiumentum ſuæ petitionis ac=
cipiunt. Nec minus Abſalon ac Roſkildenſes legationibus curiam fatigant/electio=
ni quam Lundenſes confirmatum peragebant/plenis reclamationis ſententiis obni
tentes. Interea proceribus apud Roſkildiam paſchali tempore feriatis / cōuiuioqꝫ ꝑ
ſummam omniū hilaritatem exacto, per Thordonem Lundenſium præfectum regi
ſignificatum eſt/Thormerum quendam Magni nuntium nuper Gothia reuerſum
tanto itinere Scaniam eſſe tranſgreſſum: vt captionem celeritate vitauerit. Cuius
occupandi gratia Beltenſem tranſitum inſidiis eſſe vallandum: quem ab eo ocyus
adiri ambiguum non ſit. Rogatum ſuper his Magnum/pręſidiumqꝫ negationis am
plecti conatum/rex tuto fateri poſſe promittit. Ille ſumma cum diſſimulatione obie
ctorum fidem leuare ſiquid huiuſmodi compertum foret/vlteriorem ſibi veniā ne=
gari precatus. Rex negatorum incredulus, Adulfo cuidam inſignis fidei ſed clerica
lis conditionis: ꝙ propter Belticum littus habitaret/obſeruationis negocium man
dat, per ſatellites ad eum directos cultus et corporis notis: quibus prædictus Ma=
gni nuntius dinoſceretur expreſſis. Taliter captus Thormerus: ac coram rege ſup
mandatis: quorum eſſet gerulus/perquiſitus, poſt diutinæ negationis ambages quę
ſtionis metu credita ſibi ſecreta detexit/lignum compactile: quale more Danico in=

Magni nun
tius.

Danica ſcy
tale.

ter amicos ſigilli vim obtinet/a ſe epiſtolæ loco geſtari confeſſus: cuius dimidium a
Kanuto & Rarolo pinde ac ſyngraphus haberetur. Cuius nequitiam rex vinculis
mulctare contentus, Abſalonis eum cuſtodiæ tradit. Igitur per Nicolaum ſtabuli
ſui præpoſitum Fionienſium militum eum ſequi iuſſorum auxiliis ſuccinctum Ma
gnum perinde ac denuo ſibi inſidioſum/pœnamq; perfidia meritum capiendum cu

Magnus capitur.

rat. Qui in cubiculo nocte cõcubia circũuentus dũ priſtinę virtutis immemor ſalu
tem latebris / non armis circunſpicit, poſt aulæa repertus abſtrahitur. Ita neſcias
miſeriorem eum deformitas captionis, an captio ipſa reddiderit. Oblatus regi quũ
ſuper inſidiarum conſilio rogaretur, aliquandiu obiectis ſe affinem negabat. Tan-
dem conuincentibus eum captiui indiciis/diſſimulationiſq; materia non ſuppeten-
te, confeſſione crimen aperuit. Cuius mentem rubor neſcio magis an ſupplicii me-
tus affixerit. Hunc rex ad vrbẽ Laterenſem miſſum/ Thorberniq; cuſtodiæ tradi-
tum/carcere q̄ morte mulctare maluit. Per idem tempus Sclauorum piratæ ſpolia-
tis Waldemari legatis, nauigium muneribus eidem a ſocero tranſmiſſis onuſtum ce
pere. Cuius repoſcendi gratia nuntiis ab eodem miſſis ſuperbe reſponſum dedere.
Qua iniuria Waldemarus (vt par erat) accenſus, Henricum in ſocietatem vltionis
ſollicitat, Rugianiſq; ꝙ hoſtilium locorum gnari eſſent in commilitium euocatis.
Per Suinam inuectus, Iulinum oppidum incolarum fuga deſertum incendio tentat
Henrico Diminum obſidione complexo. Qui quum expugnationem dubiam/diffi
cilemq; animaduerteret, amnẽ qui caſtra ſua a mœnibus diuidebat tranſuerſo de-
ductum alueo/remotiore curſu vrbem præterlabi coegit. Quo facto hoſtium mu-
ris ſummam defenſionis opem conciliauit/præſidium eius pro oppugnatione moli
tus. Ea re effectum eſt: vt actam æſtate obſidionem autumno inglorius ſolueret. Cu

Vrbiũ fortuitũ incendium.

ius diſceſſionem fortuitum vrbis incendium ſubſecutum eſt, ſuis viribus tribuen-
te fortuna, quod Saxonicis deferre dignata non fuerat. Eadem benigniore Danos
lumine contemplata: eorundem miniſterio Cozcouam vrbem conflagrare permiſit
indigenas vero metu palantes ad loca paludibus obſita viriũ inopia confugere coe-
git. Quod Abſalon captiui cuiuſdam cum fratre minore/coniugeq; et liberis com-
præhenſi indicio expertus rogare eum cœpit, an ſuam ſuorumq; libertatẽ latentiũ
ciuium proditione mercari cuperet: Ille conditionem cupide pactus, ſeipſum terre-
ſtribus copiis petendam/paludem cincturum/fratrem vero nauigaturis ducẽ pro-
mittit. Sic em̃ Sclauos ancipiti fuga implicitos nuſq̄ dilabendi materiam habitu-
ros. Ea palus a ſuperiore per anguſtum amnis diſcrimen abrupta/ minoribus dun-
taxat acceſſa nauigiis erat. Quibus dum Abſalon eam peteret, a captiuo errorem
ſimulante ductum minis extorſit/ſaltumq; meditantis ceruici nexum inferri præ-
cepit. Multi in eum ex Sclauis dum cimbis fugam capeſſunt/incidunt. Armenta ab
iiſdem inter mare paludemq; coacta a Sialandenſibus capta/ ac per totum exercitũ
diſtribui curata ſunt. Quæ res ei plus inuidiæ apud ſocios/q̄ gloriæ quæſiuit: ꝙ ab
vniuerſis capiendum erat, a ſolis Sialandenſibus occupari dicentes. Quo paludem
egreſſo, quidam ex nautis petulantioris linguæ ducem ſupplicio dignum per iocũ
dixere: ꝙ quum nauigationem præmonſtrare deberet, ignorantiam finxerit/ pro-
miſſumq; ſuum ſecutos ſimulato errore fallendos curauerit. Ille ludibriis pro ſerio
ductis, laqueo deſtinari ſe ratus/dum aquam e ſtagno tanq̄ munditiarum gratia pe
teret, vltro præcipitato corpore profundum inſiluit/anticipare fatum, q̄ expectare
præoptans. Qua temeritate dubium reliquit/perierit ne, an ſub vndis ſaluus ena-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

uerit. Quibus rurſum (vt fieri ſolet) euomitus reſtim quā collo innexam habebat,
manibus ne per eam attraheretur complicandam curabat. Merſus denuo viſentes
eadem qua prius ambiguitate compleuit. Sed corpore eius tandem exanimi reper-
to, dubietatis quieuit contentio. In tantum autem illic exercitus noſter captiui pe-
coris gregibus abundabat: vt in iiſdem agendis quotidiana paſtorum opera vte-
retur. Quorum diſcurſum periculo vacuum generalis earundem partium vaſti-
tas efficiebat. Quam tanta incendiorum vis pepererat: vt hirundines quoq; tectis
quibus habitare conſueuerant orbatæ/ gubernaculis nauium ac proris fœtū pro-
creaturæ nidos affigerent/ domiciliorum vſum ab hoſtibus mutuantes. Poſt hæc
Rex Henricum diutina Diminenſium obſidione ſuſpenſum alloquio petiturus, ter
reſtri itinere arrepto, vrbem Cozcoam a nemine defenſam igni implicitā reliquit.
Cuius proceſſum tum amnis cuiuſdam profunditate inſignis: tum vlteriorum lo-
corum difficultas indicata cohibuit. Hinc Regi in Caminenſium prouinciā tranſ-
itus fuit: quā rurali magis populatione, q̄ vlla munimentorum oppugnatione per-
menſus, Camino duntaxat inaniter attentato, nauigia quis captiuum pecus vehe-
ret prendenda curauit. Hæc tam vber pecoris/ opportunaq; commeatibus erat: vt
exercitum noſtrum bimeſtri edulio aleret. Legatione deinde ad Henricum miſſa
præſenti militiæ finem imponere iubet, illo obſidionem quā fruſtra geſſerit/ ocyus
ſoluturo. Quibus reſponſis acceptis interiacentia quæq; partim ferro/ partim igni
adortus, per ſummā hoſtilis rei populationem Walagoſtum accedit. Quo viſo Wa-
lagoſtenſes Zuliſtro duce extremā pontis ſui partem conuellere cœperunt: nequis
hoſtium per eum irrumperet/ inhibituri. Cuius fragmentis pauci ex noſtris per-
inde ac ſcalis vtentes/ amminiculantibus ſociis aſcenſu obtento, hoſtium vrbe exi-
lienſium irruptione petuntur. Quibus ob paucitatem reſiſtere nequeuntibus, Hē-
mingo excepto, omnes ceſſere. Abſalonis hic armiger erat/ leuibus armis inſtructus
ad diſcrimina ſubeunda promptiſſimus/ ſemperq; ſe periculis immergere ſolitus.
Qui dum ſe paruulo pedis regreſſu vrgentibus ſubtrahit, talis gladii quo cinctus
erat longitudine offenſis, ſupinus concidit. Quo lapſu plus gloriæ q̄ incommodi ex
pertus eſt. Nam inter crebras hoſtium haſtas, quibus acerrime petebatur/ non tam
ſuo q̄ fortunæ clypeo protectus/ vt primum genibus ſe excipere potuit, diſtricto fer
ro propiorum tibias appetiuit. Quibus pauliſper cedere compulſis, ſublimis deſi-
liit/ ſociorumq; tandem ex pudore fortitudinem capientium accurſu petitus, oppu
gnatores vrbem repetere coegit. Ita ad ſuos regreſſus ac toto corpore integer re-
pertus, ammirationi viſentibus fuit. Igitur non ſolum fortitudini ipſius/ ſed etiam
fortunę veneratio tributa eſt. Ea tempeſtate Romani ſciſmatis controuerſia aſtipu
lante Cæſare Federico pertinaciſſimo Germanorum errore compluribus annorū
curriculis alita/ veri pōtificis Alexandri pedibus proculcata/ ſuccubuit: diuiduūq;
eccleſiæ ſtatum catholicæ concordiæ vinculum colligauit. Quo in tempore Regis
Lundenſiūq;/ necnon Abſalonis legati Roma regreſſi/ læto patriam nuntio comple
uerunt. Qui tametſi diuerſas atq; cōtrarias res petitione complexi viderentur, ea
tamen Romani pontificis induſtria ſunt excepti: vt pars vtraq; ſibi pro votis con-
ſultum gauderet. Nam et Abſaloni Lundenſem pontificatum aſſumere iuſſum: et
Roſkildenſem adminiſtrare permiſſum. Ita geminum eccleſiæ regimen in eius ius
ditionemq; conceſſit: alterum præcepto/ alterum indulgentia ſortientis. O nouam
et inauditam curiæ munificentiam/ recuſanti pallium ingeſtum eſt: inſigneq; quod

Subactio Sclauorum xxii.

Incendiorū vis.

Cozcoa incenditur.

Hēmingi periculum et virtus.

Sciſma.

Abſalon fil' eṗs Roſkildenſis et archieṗs.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

petentibus ægre præſtari ſolet, repugnanti violenter imprimitur. Dignos humeros, quibus tam præclarum onus imponeretur. Veniens ſiquidem Romanorum legatus Galandus Lundenſi clero Roſkildiam euocato, præſentem Abſalonem non ſolum literarum recitatione: quæ eum electioni parere iubebant, ſed etiam anathematis comminatione: quo ſe aduerſum eum (ſi repugnare perſeu̧raſſet) vſurum dicebat: electoribus aſſentiri/fidemq; obeditionis ſolenniter ab iiſdem recipere coegit. Quem poſtmodum Lundenſi in templo: pallio quod attulerat muneratus/die poſtero Ripenſium electum Homerum religioſo eius miniſterio pontificem conſecrari conſpexit. Ita legatione ſynceriſſime atq; integerrime geſta, hybernis exactis, Romam reuertit.

Explicitus eſt Liber Decimuſquartus
Incipit Decimuſquintus.

POſt hæc Rex nõdum vltionis in rerum ſuarum raptores ſatietatem adeptus, expeditione eam petere ſtatuit. Quam dũ ſeptentrionalibus lutis ſuperſedere iuſſis/ auſtrales immenſo ventorum flatu peterent, Sleſuicenſiũ antiſtes Fredericus perfectiſſimũ honeſtatis ſpecimen/dum veli magnitudine eximiam aurarũ molem/intolerabileſq; nauigationi notos cõplectitur: defecta gubernaculo puppe cum omnibus pene ſociis periclitatus/contractæ claſſis animos ingenti luctus acerbitate confecit. Cuius fato minus triſte non fuit: q; ſociorum cadaueribus vltro repertis ſolum eius corpus impenſius perquiſitum/ante Spiritus ſancti ſolenne depræhendi non potuit. Cuius tempore Sialandico littori appulſum non odore triſte/nec aſpectu deforme compertum eſt prorſus: vt corruptela vacuum exiſtimares. Quo integritatis habitu ſanctitatem viri diuinitus declaratam crediderim. Nec minus veneratu dignum: q; idem fruſtra ab amicis quæſitus/eius potiſſimum feſtum corporis ſui repertione clareſcere voluit, cui peculiaris cultus officio honorem habere conſueuerat. Tum vero inſignis Abſalonis gemitus erat præcordialis amici caſum lugentis. Rex copiis apud Falſtriam obuius/vocata maiorum concione, prouiſum ſibi, inquit, paruula manu magnas hoſtium copias non laceſſere/eam militiæ conditionem habenti cui plurimum gloriæ vel opprobrii debeatur. Quamobrem ſe potius Abſaloni / Kanutoq; filio expeditionis ſummã committere: ſi bene rem gererent, aliquantulum laudis: ſi male, parum vituperii relaturis. Illi iuſſibus celeriter obſequuti Rugianorum etiam claſſe quanta ſubito contrahi poterat adiuti, inceſſata nauigatione Oſtroznam accedunt, in occupando hoſte non minus celeritate, q̃ audacia vſuri. Quorũ tam latens improuiſaq; irruptio extitit: vt plæroſq; Sclauorum domi inopinatos opprimerent/ꝓuinciamq; penitus

Frederici ſubmerſio q apud Soram ſepultus eſt.
Miraculũ in corpore epiſcopi.

incautam vaſtaſſent: ni incendio demũ ab inertioribus edito proderētur. Illic binis forte Sclauis nauigio fugam quærentibus quũ alterum a Gerimaro teli iactu proſtratum reliquus vlciſci cuperet, cognito ꝙ Rugianorum ducem appeteret/telo verecundius abiecto dilabitur. Tanta apud hanc gentem viris in faſtigio poſitis veneratio penditur. Interea claſſis per Penum amnē allapſa: equis quos inter paſcua repperit captis, Walagoſtum progreditur. Cuius pōte diſiecto/tranſituq; obſtaculis vacuefacto/ꝓpter mœnia ancoras iacit, oppidanis impata adhuc tormēta tractātibus Eadē obſidionis faſtidiis nauigationis diſpendia anteponēs/tam vagum ſparſumq; militiæ genus ſecuta eſt: vt hoſtibus errore ludificatis vbinam maxime ſua tueri deberent, incertum relinquerent. Squidē euitatis locis in quibus eos obuios habebat, defenſoribus vacua petebat. Quibus eadem accedētibus ex conſulto cedebat/et ad partes præſidio carentes militiam transferebat. Et ne vlla negociorum intermiſſio foret, peditibus remigio noctes/ſomno dies exigere: equitibus vero nocturnam requiem diurnis militiæ laboribus rependere/conſtitutum. Aduerſum quem excurſationis modum Bogiſzlauus et Kazimarus nihil in armis remedii ducentes, animaduerſo patriæ vaſtitatem noſtrorum non minus agilitate q̃ viribus inchoatam ſuo ductu propulſare non poſſe, emendæ pacis conſilium capiunt/quorum arma ferre non poſſent amicitiam mercaturi. Quibus acceſſis eorum ſe viribus impares cōfeſſi, præſentium finium iacturam inter damna ducere non ſimulant/ampliſſima Pomeraniæ deſerta nouis ſedibus cōplexuri. Ad hæc Nicolaus Falſtricus in riſum ſolutus ſiniſtre eos patriæ conſulere dixit: cuius inferiora Danis/ſuperiora Polanis finitimorum manu huc atq; illuc iactati cedere cogerentur. Quo dicto patriæ ſalutem circumſpicere moniti, centum libris nummum Abſaloni, ꝙ penes eum expeditionis arbitrium eſſet: totidemq; Kanuto promiſſis legatorum a ſe captorum dimiſſionem cum duobus milibus talentum: qua ſumma rapinam regi inflictam repēdere pollicentur. Ad hæc Abſalon reſponſum moratus, ſeductis maioribus offerri conditiones ab hoſte dixit: quarum vſus ꝑniciosus patriæ, ſi gratus: contemptus vero commodior q̃ charior eſſet futurus. Siquidem pecuniam regi/pacem ciuibus/captiuis miſſionem/pacti nomine lucri fauori q̃ vtilitati propius emolumentum eſſe. Iiſdem vero pro nihilo ductis a bello non recedere ſaluberrimum. Iam enĩ Sclauorũ vires eo tenuitatis eſſe redactas: vt ſi pax deſit, deditionem ſequi neceſſe habeant. Ita ſe ſuis bellum an pacem probent deligendum relinquere: ne alieno conſilio prætерito, proprium audacter ſecutus videatur. Reſpondetur, ei potiſſimum parti ſtudendum, qua publicus fauor poſſit acquiri. Hac ſociorum ſententia Abſalon vti compulſus, ne anxiam regis expectationem inopinata reditus ſui celeritate concuteret, ab Eſberno ſe præcurri iubet/ſpecioſum geſtorũ nuntiũ ꝑlaturo. Qui ꝓpter Hythim inſulā tēpeſtatum aduerſitate coercitus, nō ante tēpeſtiuũ ꝑfectioni cælũ ſortitus eſt, q̃ Abſalon receptis obſidibus eiuſdē vēti bñficio allaberet̃. Cuiꝰ p̄celerādi gr̃a nauigationē impēſius cōficiebat. Qua forte rex inter venādũ cōſpecta, p̄propperũ poſteræ claſſis reditũ ammiratus, fugā ſuis iniectā credebat. Quā ſollicitudinē falſo cōtractā cognitis ex Eſberno rebus, effuſiore gaudio ꝑmutauit/vtilius pace bellum cōfeſſus. Quē etiā hoſpitio benigniſſime exceptũ plenis hilaritatis officiis proſecutus eſt. Die poſtero claſſem non ſolum impenſioribus verbis laudatā: verũ etiā oſculis honoratam dimittit. Quo poſtmodum apud Iutiam diuerſante, Kanutus et Karolus petulantiore manu, q̃ validiore delecta, Hallandiam adorti exilii

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

proprio ſcelere contracti ſupplicium a patria ſumere conabantur. Qui dum Hallandenſium multitudine/quam ſibi fauturam ſperauerant/repellerentur, fatum fugæ anteponẽtes/ꝓpter nemus, quod Hallandiã a Gothia ſecernit / aciem ordinant Vbi infœlicibus auſpiciis prælíati,graues tentatæ patriæ pœnas dedere. Nam Kanutus crebris vulneribus exceptus,ab agreſtibus captus/eundem quẽ Magnus carcerem expertus eſt: ſupplicii ſocium ſortitus, quem facinoris conſortem habuerat.

Kanuti ꝓditoris carcer.

Karolus mortifico vulnere obrutus,paruulo viæ exceſſu petito,fortem ſpm̃ inter molles arborum frondes depoſuit/fœlicior obitu,q̃ frater vita.

Caroli cædes.

Quorum patrimonium Waldemarus lege quæ patriæ reos omnibus bonis damnat adeptus, inſperata;opum incrementa contraxit.Igitur Karoli corpus putre poſtmodũ ab indigenis repertum documento fore potuit/aliena faſtigia cum propriæ cõtemptu fortunæ concupiſcenda non eſſe. Poſt hæc Henricus ob exercitum Cæſari aduerſum Italos negatum/grauem bello offenſam expertus/quũ tantæ rei molem viribus ſuis maiorem cerneret: Waldemarum ſibi obuiam crebris nuntiis euocatũ,pertranſito ponte cuius nunq̃ antea dimidium excedere conſueuerat/per ſummã mutuæ fidei exhortationem obnixa auxilii petitione ſollicitat. Adeo ſuperbiæ neceſſitas imperat/faſtuſq; infortunio domatur.Ad quod rex ſe nullo fidei debito cõpelli præfatus,amicitiæ tamen/quam olim cum eo iunxerit/ſi monitis ſuis obtemperatum foret,affuturum ꝓmittit.Igitur Henrico quænã hæc eſſent cognoſcere cupiente/Quũ terrenum,inqt,Imperatorẽ attentare inter ardua ducatur,multo cæleſtem laceſſere periculoſius:qui proprio nutu præter humanum amminiculum proſpera vel aduerſa afferre,mortalibus poſſit.Quem ſi Henricus iampridem a ſe pontificalium bonorum rapinis offenſum congruis reſtaurationis officiis cõplacaſſet,victoriam mente præſumere poſſet/alioqui bellum temere conatur⁹. Qđ ſi infeſto deo cõmuniter ab ipſis cõmitteretur,ambos hoſti victoriam ceſſuros. Neq; em̃ dubium fore,quin caduca ac fragili potentia vſurus ſit/qſquis diuinæ pertinaciter obuiare præſumpſerit.Igitur ſe non niſi expiato periculo commilitium præbere auſurum/publicæ religioni,q̃ priuatæ amicitiæ propiorem.Tum Henricus multa a ſe pontificum bonis beneficii nomine extorta cõfeſſus:qbus ſi ſponte cederet,vltimæ paupertati ſubiiceret̃/corraſæ attonſæq; ceruicis homines tanti a ſe æſtimari negabat : vt vltro opibus carere: pluſq; eorũ iræ q̃ gloriæ ſuæ tribuere velit. Repulſæ tamen ſuæ ſilentium ab ipſo geri precatur : ne in vulgus negatæ opis fama differeretur.Sic Rege dimiſſo,promiſſi ab eo præſidii ſimulationem apud milites ne ad Cæſarem deficerent/exhibebat:hac ſpe eorum animos firmare cupiens. Regreſſis inde Danis mirum dictu/et nouitate prodigium incidit.

Prodigium murium.

Siquidem vna noctium infinitus muriũ grex e longinquo rure concurrens,triſti occentu edito, Seleenſibus aquis ſua ſponte ſubmerſus interiit. Quorum cadaueribus vento iactatis littus mane cõſtratum apparuit.Quæ res vtilior incolis an mirabilior fuerit,incertum eſt.Eadem quoq; nocte Abſalonis quietem capientis exuuiæ a ſoricibus corroſæ certiſſimum futuræ vexationis eius omen dedere.

Soricum omen.

Cui Syalandiam regreſſo nuntiatur turbatis Scaniæ rebus/plæbem a primoribus diſſidentem aduerſum regios quæſtores publicæ conſternationis impetum diſtrinxiſſe. E quibus Agonem ſplendidæ præfecturæ virũ in cõcione Lundenſi plena temeritatis violentia probroſius contrectatũ:ac prope vulgi manibus diſcerptũ/ni in ædem diui cõfugiſſet Laurẽtii. Quã facẽ turbulẽtiſſimo multitudinis furore accenſam nõ niſi per Abſalonem extingui poſſe:cui fa-

cilius ſit oriẽtis q̃ adulti tumultus arma comprimere. Quamobrem oportere eum
citato Scaniam petere ſi rebus regis laborantibus digne conſultum cupiat. Qua de
re Suno & Eſbernus conſulti q̃ poterant diſſuaſoriis verbis profectionẽ damnabãt
dicẽdo compertum ſibi tacita principum conſpiratione plæbẽ inſtinctam non aliud
hoc motu q̃ Abſaloni periculum petere. Sed Scaniẽſium legatis rem ſine eo ſedan-
dam negantibus iturum ſe vtcũqꝫ fors tuliſſet reſpondit: etiam ſalutem ſuam ſi ita
res poſceret tot egregiis regis meritis impenſurũ. Igitur præmiſſis qui Scaniæ pri-
mores habendæ concionis cauſa ad vrbẽ Lundiam contraherent: extemplo ſe ven-
turum promittit. Nec Scaniam petere cunctatus/patricio ſpiritu publico furori cõ
ſtantiam ſuam obiicere properauit. Plæbs ſiquidẽ acerrimis cõſternationis fluctibꝰ Plæbis fu-
cõcitata ciuilis iniurię querelas ſeditioſo accuſationis genere proſequebatur. Sed & ror.
Thordonẽ concionari exorſum crebris ſibilis infeſtoqꝫ clamore vexatum cœpto de
ſiſtere coegit. Cæteris quoqꝫ regiarum partium aſſenſoribus dicendi poteſtate ne-
gata ſolam Abſalonis vocem tranquillis auſcultationis modis exaudire ſuſtinuit.
Qui cum multitudinem imperitis clamoris iurgiis obſtrepentem ſalubriumqꝫ mo
nitorum impatientẽ aduerteret: diuidendam ratus/ prouinciarum conciliis tripha
riam diſtribui iuſſis, cunctas ſe principiũ culpas emẽdaturum edixit. A quo Thor-
do ꝙ eum ad tumultus vix ſedabiles parum veracibus mandatis euocaſſet increpi-
tus/concitatæ plæbis dementiam a temulentia coortam affirmat, eiuſqꝫ rei quoſdã
in concione ſtertentes fidem feciſſe. Quamobrem non in vrbe, ſed campo concionã-
dum fore: ne hominibus potionis auidis violandæ ſobrietatis acceſſus ſuppeteret.
Proxima Abſaloni cum auſtralibus concio fuit. Illic regiũ ſatrapam Petrum (Euari
hic filius erat) profectis ab inuidia accuſationibus aſperius q̃ verius laceratũ: quo
tutiorem ab hoc calumniæ genere præſtaret proximo ſibi ſedendi loco recipi iuſſit:
venerabiliqꝫ vicinitatis ſuæ præſidio nequid in amicum atrocius conſuleretur pro
uidit. Poſtera luce per ſummam litium cognitionem exacta pleno æquitatis iudicio
cunctas querelarum partes abſoluit, cauſiſqꝫ legitima diffinitione explicitis/ dele-
ctatam beneficio plæbem ad grates ſibi repẽdendas adduxit. Inde progreſſus indi-
genæ militis indicio cognoſcit ſeditioſo edicti genere cõcitatum populum apud al-
bum fontem concioni quatriduo vacaturum. Igitur tametſi Scanorum potiſſimis
ſtiparetur/ ad ſupplendum tamẽ arbitrorum numerum etiam Thordonem nuntio
vocatum/quid ſibi ſuper popularium motu recens fama prodiderit edocet. Ille ver-
bis ſuſpitionem dementibus rumoris fidem leuare, nihilqꝫ tale metuendum aſtrue-
re, cæteris aduerſum vim publicam res cautius gerendas monentibus. Ita ſententia
variante rerum dubiis indubitato Sygaftham inſulam explorandi gratia adire col-
libuit. Illic Abſalon ante accepta certiore expertus nuntio conſternatam amentia
plæbem ꝙ ei ſe tuto obiecturus non videretur/ procuratis qui concionẽ accederent
per ſummam æquitatis promiſſionem delinire conſtituit. Qui cum omnia atrociſ-
ſimo multitudinis furore miſceri, ipſamqꝫ auſu petulantiore inſtinctam effuſa ver-
borum licentia nobilitati inſultare cognoſcerent: acto mandatorum ſilentio maxi-
mum ſeditioni incitamentum dedere plus alienæ dementiæ q̃ propriæ legationis
officio tribuentes. Qđ perfidia an metu egerint dubium reliquere. E quibus Pe-
trus longus inſignis ſtaturæ ægre dicendi poteſtatem adeptus affirmare ſe tametſi
Miles Abſalonis eſſet reſpectum eius ciuium cultui non anteferre, populi maieſtatẽ
pontificis partibus priorem ducere/plus publicæ charitati q̃ priuatæ debere. Cęte-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

rum ad omnes vulgi actus imitandos propenſiore animo fore libertatem eius iam
quaſi naufragam ac periclitantem ne armis quidem protegere dubitaturum. Re=
ſponſum a concione eſt : ludificari plæbem quam Abſalon magnateſqꝫ rapinis vul=
gus affligere ſoliti de induſtria petere ſuperſediſſent. Quam vocem vniuerſis acer=
rimo clamore comprobantibus multitudo maximo fragore diſſiliens armata paſ=
ſim equos inuolat/ Abſalonis penates hoſtiliter petitura. Neqꝫ enim eo properanti
ſuccurrit illos a ſe lares incurſari quos toties ſibi munificos experta fuerat. Cuius
nuntiandi gratia legatorum iuniores telis quibus vndiqꝫ petebantur callidius eui
tatis citato Sygoſtham peruenere. Ea re concuſſi milites Abſalonis diuerſo conſi=
lio defenſionis auxilia circũſpiciebant. Alii pratis ſpatiantes equos colligere : pars
vadum prætentum inſulæ quod poſtmodum Abſalon lateritio opere vallãdum cu=
rauit/ cõtractis quas fors obtulerat quadrigis obcludere: pars ſaxa iactilia lectitare.
Tum Abſalon hortãte ſeniorum turba aut obſidioni animũ præparare aut primis
incurſantium ante nimiũ & intolerabilem multitudinis aduentum oppreſſis abſce
dere: neutram conſilii partem probare ſe dixit: ꝙ nec opportunos obſidioni comme
atus haberet: & ſe patrem potius q̃ prædonem exiſtere meminiſſet. Sed neqꝫ ſe pa=
cis ſtudium cuius condendæ cauſa aduenerit humano ſanguine polluturum: aut
pias paſtoris partes truculento percuſſoris officio mutaturum. Malle vero qui pri=
mi irrumperent innocue & ſine cæde deturbandos curare: facile fugam daturos ꝙ
nullo fulciantur imperio. Militibus deinde quempiam plæbeiorum violare prohi=
Abſalon cruce vincit. bitis primorum agmen propinquum collem acie occupantium prælata cruce ad=
ortus in proximũ nemus refugere coegit: compræhenſo ſeditionis auctore quẽ me=
mores iuſſorum equites armis, amictuqꝫ nudatum pulſare dũtaxat contenti fuere.
E quibus vnus conſertiſſimis hoſtium globis laſciuioris equi petulantia adactus lo
co paluſtri ignorantibus ſociis concurſu populariũ interficitur. Ita Abſalon agre=
ſtium impetum eluſiſſe contẽtus nullo hoſtiliter imminente liberum repetẽdæ vr=
bis iter habuit: eiſdem auidiſſima inſulæ direptione irarum ſuarum procurſum ex
plentibus. Igitur patricii ſpiritus pontifex vt tranquillum ita ſalutare conſilium ſe
cutus pietatem ſæuitiæ præferendo, dum gregi parcendo conſulit plus gloriæ &
virtutis in innocentia ac moderatione q̃ læſionum ſuarum vltione conſtituit. Quo
enim ſe longius a ferri licentia retraxit: hoc religionis laudi propius admouit. Su=
peruenientibus deinde quos ad deleniendam concionem direxerat: eorum vocatio=
ne queritur ſimplicitatẽ ſuam huc diſcriminis eſſe perductam: percontatus cur im
prouidum ſe & imparatum ad res tanta difficultate implicitas ſecura mãdatorum
ſpecie pertrahere voluiſſent. Quibus ſe nihil tale ſuſpicatos dicentibus, culpãqꝫ ne=
gligentiæ confeſſione excuſantibus/ ęſtimare eos quid nunc expediat iubet: præter=
itum errorem præſenti conſilio correcturos. Reſpondit nec armis ſe, nec auxiliis in
ſtructos contrahendi vtriuſqꝫ commodi cauſa domum digredi neceſſe habere : pa=
ratiores poſtridie reuerſuros. Ipſum interim exquiſito latebræ genere vti debere
probro cariturum qui tempori conſulat. Quod vtrum malignitate ingenii an in=
opia conſilii protulerint æſtiment, quibus ſequentia eorum acta cognoſſe faſtidio
non fuerit. Refert Abſalon honeſtiorem ſibi caſtelli quod in Sialandia haberet adi=
tum fore parum latebras exquirere ſolito. Quarum deformitatem peroſus Thor=
done nauigium præbente diſcedit. Neqꝫ enim claritatem ſuam obſcuriore loco co=
arctãdam putabat : cuius fulgorem per tot terrarum ſpacia cõſpicuis virtutis ope=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ribus diffuſum non ignorabat. Sialandiam ingreſſus Waldemarum apud inſulam
Samſam venandi ſtudio inſeruientem recepta ab ipſo epiſtola petere iubetur neceſ-
ſariis patriæ vſibus vacaturus. Vbi cum Sunone Eſbernoq; propoſitas negotiorũ
curas debita agitatione complexus: poſtremo apud regias aures Scanici tumultus
famam edidit, primuſq; ipſe perturbationũ ſuarum nuntium agere non exhorruit.
Aeſtuantem animo regẽ ſeditioſiſq; ſupplicia minitantem conſilii ſui delenimento
a propoſito retraxit: exigendæq; vltionis affectum primorum Scaniæ virorum be-
niuola vocatione differre docuit. Quos etiam illum apud Fioniam petituros ple-
nis humanitatis officiis proſequi non ſuperſedit. A quibus eundem precari roga-
tus ne Saxonem, Achonem, Sunonem, & Eſbernum homines extra Scaniam ortos
eius rebus præeſſe pateretur: affirmantibus finem ſeditioni fore/ quæ ob ſolam eo-
rum petulantiam cœperit ſi procurationem exteris attributam ad indigenas tranſ
ferri curaſſet. Inuidere eos regis potentiæ reſpondit: cuius in dandis beneficiis ar-
bitrium abrogare nitantur. Se vulgi ſæuitiam experiri q̃ regiarum rerum dominiũ
tot ſæculorum vſurpatione firmatũ inſidioſa prece ſubruere malle. Tum illi omnẽ
conſternationis rabiem in eius caput effundendam minati/ ſuperbius æquo reſpon *Scanicæ plę-*
ſum dedere. Iiſdem a rege quidnam mitigandis Scaniæ rebus efficaciſſimũ eſſet in- *bis furor.*
terrogatis: ſolam eius epiſtolam quæ blanda aſperis certę moderationis tẽperamẽ-
to miſceret huic tumultui ſedando ſuffecturam dicebant. Quorũ inſtinctu rex plæ
bem Scanicam plenis minarum literis aggreſſus/ non parum nutrimenti publici fu
roris incẽdio addidit. Siquidẽ indignatus populus eũ aduerſum ſe concitatioribus
notis vſum/ aduerſum hunc ſcribẽdi auſum iram ſuã ſeuerius deſtringendo omnia
vectigalium iura ſolenniter abroganda curauit. Pontificales quoq; decimas execra
tus ſacerdotibus coniugia decernebat. Quorum etiam ſacra ſibi exploſo pontificis
miniſterio ſufficere prædicabat. Igitur in diuina pariter humanaq; graſſatus ma-
ieſtatis contemptum religionis iniuriæ ſociabat. Rex fruſtra minis inſtitiſſe ſe vi-
dens armis agere conſtituit: exactoq; meſſis tempore in traiiciendo milite magnis
nauigiorum copiis ſuccinctus Helſingum oppidum petit: Abſalone inter poſtre-
mos appellere iuſſo. Plurimũ illic vulgus piſcandi opportunitate contractum cre-
bris habitaculis occupauerat littus. Quod Abſalone viſo odium eius alimentorum
ſuorum ſtudio anteponens/ littorales & quos caſus obtulerat lapillos aduentanti
ipſius nauigio obiiciebat/ parum recolendo illum a ſe Scaniæ finibus pelli qui cun-
ctis Daniæ locis tutum habitationis vſum præſtiterat. Pars rege in concione reli-
cto per ſummũ maieſtatis contemptum ad mare decurrens/ Antiſtitis aduentum
pari iniuria excipiebat. O ingrata Scanienſium gens/ quæ pleno temeritatis furo- *Ingratitudi-*
re tot commodorum tuorum auctori iniuriam pro gratia rependere rubori non *nis deteſta-*
ducis. Paſtoris parentiſq; tui nauigium improbiſſimis euecta furiis, finibus tuis *tio.*
prohibere: conaris cuius beneficio tibi piraticam toties ſæuitiam expertæ tuta la-
te nauigatio patet. Illi præſentem littoris aditum negas: cuius bellica virtus ne tu
quidem hac littoris ſede pellerere perfecit. Deſine ergo optimis ampliſſimi inte-
gerrimiq; viri meritis quaſi grauiſſimis inſultare delictis, erroremq; iniquo ani-
morum iudicio contractum veloci pœnitentiæ ſtudio redime. Nec patienter rex
tam contumelioſam eorum audaciam ferre potuit. Aeſtuantem eum equoſq; & ar-
ma poſcentẽ Aruſyorum pontifex Sueno medium complexus ne quid duri in plæ-
bem cõmitteret obſecrabat. Pietas illi an metus hunc auſum præſtiterit incertum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

eſt. Sed apud regis animũ continua Abſalonis charitate flagrare ſolitum venientis
amici pericula complectentis precibus præponderabant. Quo deſcendente qui na-
uigium infeſtauerant: ſumma cum innocentiæ ſimulatione repetitis tabernaculis
Abſaloni littus ceſſere. In quo poſtmodum diuiduum ei regiq; cum Scanico milite
colloquium fuit. Scanienſes apud quos rex ſopiendæ ſeditionis conſilium agitabat
Abſalonem aduenaſq; Scaniæ portioni præpoſitos remittendos monebant dicen-
do nihil ad publicam dementiam comprimendam eorum abſentia efficacius fore:
quæ non aduerſum regem, ſed in illorum plenos malignitatis actus exarſerit. Hu-
ius ſententiæ ſuffragatores Iutenſes milites fuere. Creditum eſt eos partim deci-
marum odio: quarum nuper Scaniæ Sialandiæq; ſolutio inoleuerat, partim metu
ex forenſis pugnæ recordatione contracto Abſalonis affectaſſe diſceſſum. Quam
eiuſdem equites honeſtiore animi iudicio execrati / tantum ſibi neceſſitudinum:
tantum generis, armorumq; robur eſſe dicebant, vt inuitis infeſtiſq; popularibus
herum ſuum abſq; regiorum militum amminiculo per cunctas Scaniæ partes a ſe
tuto libereq; circunducendum ſperarent. Quorum animoſis adhortationibus rex
ob pacem plæbi conciliandam / ignauos Iutenſium monitus anteponens vocato
Abſalone ſecreto / memorat quantam inuicem ſententiarum concordiam ſemper
geſſerint. Nunq̃ ſibi tam diuerſa ac rigida animorum iudicia fuiſſe quin ad poſtre-
mũ alter alterius arbitrio flecteretur. Orare deinde eum progreſſionis in Scaniam
propoſitum deſerat: Sialandiamq; repetere deforme non ducat: ſpecioſis aliquando
conſiliis vtilia prælaturus. Ad hæc Abſalon ne tunc quidem ſe veterem obſequen-
di morẽ relicturum præfatus, conſilio vſurum affirmat: q̃uis abſentiam ſuam mul-
tis & grauibus mẽdaciorum notis lacerãdam ſciat. Rex gratiis tantæ moderationi
impẽſius actis / equites eius in augmentũ comitatus depoſcit. Illi in plenos fidei cha
ritatiſq; fletus effuſi hunc ſibi ſupremi perpetuiq; dedecoris diem affirmant: huic
ignominiæ non propria ſed alienorum ignauia protractis: vt cui famulatus officia
debeant deſertionis probra perſoluant. Ita Abſalone per ſummã animorũ mœſtitiã
relicto regẽ proſequebãtur. Graues illi difficileſq; cũ plæbe conciones fuere. Vbiq;
enim cauſas armata dicebat animũ habitu oſtẽtatura. Quotidie Abſalonem falſo &
inaudito obtrectationis genere lacerabat. Hęc audiẽtes Iutẽſes occulto laudationis
ſtudio proſequebantur blanditiis fouẽtes qđ armis punire debuerant. Qua adula-
tionis deformitate maximũ ſeditioni irritamentum dedere. Rex finitis cõmeatibus
Scaniam relicturus lectos e plæbe viros componendi cum Abſalone gratia ad illud
Sialandiæ littus qđ ab Helſingo oppido vocabulũ tenet traiicere iubet. Vbi demũ

Abſalonis laus ab inocẽtia & eloquentia.

Abſalon regi obuius factus compluribus innocentiæ teſtimoniis obiecta purgando
cunctas mendaciorum partes quibus abſens notatus fuerat adeo validis copioſiſq;
rationibus ſubruebat: vt criminatores reatum confiteri coactos ad veniam a ſe fla-
gitandam adduceret: deq; accuſatoribus ſui veneratores efficeret. Nec parua
apud omnes eloquentiæ eius ammiratio extitit: compluribus qui aderant diuino
ore eum egiſſe dicentibus. Sed hæc omnia Scaniẽſium legati ad ciuiũ arbitrium re-
legantes diſcedunt: abſq; patriæ conſenſu nullum ſibi componendi ius eſſe teſtati.
Sed neq; eorum fida adhortatione populus Scanienſis ad deponẽdam conſternatio
nis ſuæ rabiem adduci potuit. Nam nec decimas pontificalibus vſibus ſolui curatũ
nec quicq̃ qđ ad præſtanda ſacrorum iura attinebat exhibitum. Quorũ infandam
ſacrilegamq; pertinaciam Abſalon proximo ſacerdotali conſilio per epiſtolã viſitato

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

cũctarum Scaniæ eccleſiarum obſeratione puniri præcepit. Cuius edicti præmoniſta plæbs per idem tempus ante ædem Laurentii in concionem armata deſcẽdit. Ad quam ſacerdotes binis ordinis ſui viris / qui pontificalis edicti rigorem exponerent miſſis / ſacrorum ceſſationem, diuiniq; taciturnitatem officii ſi decimarum ſolutionem abnuere perſeueraſſet / minati ſunt. Delegantur totidem e plæbe mutuas ſacerdotio minas intentaturi. Ab his reſponſum eſt ſacerdotes alimẽta ſua plæbi nõ pontifici debere / quorum munere & beneficio neceſſariis vitæ vſibus inſtructi noſcantur. Quocirca aut diuinis inſeruiant, aut ingrati patria cedant: ſi neutrũ egiſſent: non ſolum honorum omniũ pœnam ſed etiam ſæua membrorũ ſupplicia recepturi. Ad hæc clerus reſponſo conſtantiſſime dato ſe neq; mortis metu, neq; paupertatis reſpectu quo minus antiſtitis ſui imperium perageret / ceſſaturum affirmat. Tam pia tamq; religioſa cleri conſtantia euictum vulgus precibus minas mutando quo ad Abſalon conueniri poſſet ſentẽtiæ dilationem poſcebat. Ciuile ſiquidem bellum ſe excitaturum timebat / ſi in ſacerdotes ſibi nobilitate pares animaduertere ſtuduiſſet. Nam cum in Scania alienigenæ indigenis permixti ſacerdotia gererent: amplior tamen digniorq; domeſticis reuerẽtia præſtabatur. Quo effectum eſt vt vtriuſq; ordinis conſenſu mitterentur qui iuſtas animaduerſionis inducias flagitarent Haud ægre ab Abſalone obtentæ ſunt, plus clementiæ q̃ ſeueritati indulgendum putante. Multum ab eodem gratiarum ſacerdotalis cœtus conſtantiæ perſolutum. Nihilominus populus cum contemptu beneficii, regiorum, pontificaliumq; militum penates publice diripere perſeuerauit. Appetente publici ieiunii tempore rex Scaniam eius Sialandiæq; militia ſuccinctus Helſingi tranſitu petit: Fionienſium, Iutorũq; comitatum ob præbita ab eis iamdudum ſeditioni irritamenta pertęſus. Abſalon ob chriſmatis confectionem pontificali officio adminiſtrandam Lundiam deproperat. Vbi paucos cum rege dies feriatus / vicino rure ſe excepit. Hac fama ſeptentrionalis Scaniæ populus cum Hallãdenſibus excitus more gentis miſſo per omnes ſtipite ſub ſpecie petendæ libertatis belli titulum fingit: eoq; edicti genere exercitum conſtruit. Quem tanta dementia ceperat vt manum cum rege conſerere properaret: ſummi imperii vires laceſſere nullius negotii exiſtimando. Quo rex e plaga auſtrali regreſſus apud Dyſiam pontem, excepto oranti ſe Abſaloni fuſtibus q̃ armis agere mallet: cum viris ſibi non canibus confligendum reſpondit. Igitur non iræ aut furoris impulſu concitatus, ſed conſpicua animi induſtria ad corrigendam ciuium inſolentiam, metumq; conſimilis audaciæ cæteris iniiciendum aliquid ab inuiſiſſima ſibi feritate mutuandum ratus / manſuetudinem ingenii ſui depoſita ad tempus clementia crudelitatis actus imitari coegit. In ponte res geſta eſt vtriſq; tranſitum anticipare ſtudentibus, anceps diu prælium fuit. Inſignis illic agreſtium pugna extitit. Quorum aciem Abſalonis equites per ignoti vadi compendium irrumpentes repentinam victoriam edidere. Multi illic popularium: cæſi compluribus amnis exitio extitit. Ferrum vitantes aqua periclitati ſunt. Reliquiæ fuga ſeruatæ: ita nefarius ille cœtus diuino iudicio profligatus / ſacrilegi furoris pœnas exſoluit. Rex Lundiam regreſſus / orientalium partium armatam plæbem aduentare cognoſcit: vnius iam exercitus victor alterum excepturus. Cuius generalem conuẽtum pugnæ celeritate præcurrere monitus a Lundenſibus ſtipendiorum loco vectigalium laxationem poſcẽtibus aliquandiu retẽtatur. Quibus obtentis in proximũ campũ exceſſiſſe contenti: longius eũ ſub excuſatione

Tumultus popularis.

Cędes rebellantium.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

tuendæ vrbis proſequi ſuperſederunt. Id regi tardius hoſtes excipiendi cauſam præbuit. Getungam appellant pontem apud quem armata popularium corona conſedit. Grandes illuc lapidum aceruos prohibendi pontis gratia vecors turba congeſſerat. Rex alio amnem vado tranſgreſſus ferro decernere ſtatuit. Sed plæbem non tam præſentia regis arma q̃ dira recentis ſociorum cladis exempla terrebant. Miſſis igitur qui pontem a rege repeti precarentur ab armis ſe diſceſſuram promittit. Præcipue regem Abſalonis in nimiam agreſtium ſtragē vitandam dicentis temperamēta flectebant. Repetito ponte ſupplices a ſeditionis auctoribus ad regis genua manus tenduntur, cunctaqꝫ famulandi officia auidius promittuntur. Cum de fide ambigeretur iuſiurandum promiſſionibus additur. Sic vulgi collegio dimiſſo Lundiam reditur. Scaniæ deinde giro pertranſito/obſides a plæbe recipiuntur. Ad reliqua facilis populus decimarum ſolutionem dūtaxat pertinacius abnuebat. Nihil magis regi q̃ ad earum remiſſionem Abſalonem abducere curatum eſt. Summopere cauendum dicenti ne ſibi forte quod olim Kanuto Othonienſi decimarum iura propagare nitenti acciderat/ eueniret. Abſalon quicq̃ ex conſueto ſacrorum iure decerpere non minus inglorium q̃ ſacrilegum ratus: conſtantius id ſe facturum negabat: dicendo tametſi rex plæbis ſententiam fauore proſequeretur: ſibi impedimento non fore quominus ab ea decimarum debitum exigere perſeueraret, neminē ad participanda ſecum pericula prouocaturus. Tutiſſimum igitur regi ſilentium fore ne eccleſiæ opem ferendo/populari ſe ipſum odio implicet. Tam iuſtam, tamqꝫ fortem Abſalonis conſtantiam rex animo veneratus cum remiſſionem admittere nolit exactionem deferre poſtulat: cōſilio poſtmodum effici poſſe qđ armis nequeat. Paruit precanti Abſalon/præfatus ſe decimarum loco prioribus pontificum cōditionibus non vſurum ne prorſus earum iura negligere videretur. Tam modeſta Abſalonis

Gydingebro.

Cæſar Saxoniæ principem tentat.

promiſſio conſternationi remedio fuit. Summa poſtmodum Cæſaris in attentando Saxoniæ principe calliditas patuit: non enim minorē expugnandi eius ſpem in acumine q̃ viribus reponebat. In primis Waldemarum quem eidem certius affuturum credebat aſtutia tentat. Siquidem binas eius filias totidem filiis ſuis: quorum alterum ſucceſſioni imperii deſtinarat: alterum Sueuiæ ſatrapam conſtituerat per legatos in matrimonium poſtulabat: non qꝫ ſanguini ſuo bonæ fidei nuptias quæreret: ſed vt hoſtem amicis abundantem auxiliis ſpoliaret. Qđ callidius an impudentius egerit ignorauerim. Ad illum enim falſas iungendæ affinitatis preces dirigere non erubuit quem olim perfidiæ laqueis complicatum ad obſequia ſibi paciſcēda pertraxit. Amici regis intellecta fraude, hæc non matrimonii voto, ſed Henrici odio flagitari dicebant. Tam veros Cæſarianæ calliditatis interpretes: ſola reginæ ſententia ſuperauit: ſanguinis ſui connubiis affinitatem cum Cæſare iungere glorioſum ducentis. Quærente rege quantum ab eo dotis nomine exigeretur: legati ſe ignorare dixere, remqꝫ ad Cæſaris arbitrium retulere. A quo reſcriptum eſt curandum regi Lubecam petere cuncta ſecū illic cōmodius definituro. Obtēperatū rogatui eſt. Interea Cæſar omnibus imperii neruis ad obruēdas Henrici partes conniſus/vrbes eius paſſim ad ſe deficiētes in deditionē recepit. Defectionis cauſa non tam Cæſaris amor q̃ Henrici odiū extitit. Is ſiqdē nimiis ac diuturnis felicitatis ſucceſſibus elatus inqꝫ ſummo fortunæ faſtigio nullū ruinæ incōmodum ſuſpicatus/ ſubiectas tyrānidi ſuæ ceruices inuſitata dominatiōis ſæuitia atqꝫ intolerabili morū acerbitate vexabat: nec hoſti q̃ ciui importunior exiſtere cōſueuerat. Igitur nō bello aut clade

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ſed fraude militũ & deſertione viribus amiſſis cum ſolas ſpei reliquias in Tranſal=
bianorum auxiliis haberet: Lubeco oppido relicto ꝙ ſe eius mœnibus parum tutum
arbitraretur ſumma cum feſtinatione correptis nauibus in Stormariam intimũ fu
gæ ſuæ receptaculum penetrat. Huius prouinciæ præſes Adulfus apud ipſum pro
fuſis charitatis officiis a puero alitus, feliciaq; naturæ pariter ac fortunæ incremẽ
ta ſortitus, atq; ad ordinem militarem ſummis beneficentiæ ſtudiis prouectus tam
fœdam educationis ſuæ mercedem exſoluit: vt inter omnes Henricianæ militiæ co
mites primus ſe defectoris nomine macularet. Poſt hæc a Cæſare nauigia quibus
Albiam ſuperaret, ſagittariis & funditoribus completa per pronum amnis alueum
immittũtur. Pari ſtudio claſſis exquiſito bellatorum agmine referta ad impediẽdũ
Cæſaris traiectum ab Henrico cõtracta. Quæ poſtq̃ hoſtilium nauium multitudi=
nem in conſpectu habuit: earundem numero perterrefacta propoſito per fugam de
ſerto Cæſari tranſitum ceſſit. Qui dum oppidum Lubecum obſidere cœpiſſet Bo=
gyſzlauiq; & Kazymari fratrum vires admodum ſuſpectas haberet: vtriq; ſe potẽ=
tiæ & claritatis incrementa daturum ſubornata legatione promittit: prouincias
quas hactenus obſcure & ſine honorum inſignibus geſſerint Satraparum nomine
recepturis. Iocunda Cæſaris toties ab Henrico læſis promiſſio extitit non intelligẽ
tibus ſibi ſub ſpecie beneficii deforme ſeruitutis iugum intendi. Interea Waldema=
rus claſſe luxu q̃ armis ornatiore Lubecum profectus occurrentibus ſibi Germano
rum equitibus, eximiaſq; eius aduentui grates habentibus: nauigationem medio
amne quoad poſſit proferre depoſcitur / quo breuius inter ipſum ac Cæſarem iter
reſtaret. Quo facto poſtero die an Cæſarem medio itinere obuiũ affectaret a lega=
tis rogatus, caſtra eius petere præoptauit / Romani imperii rectorem in re modica
fatigare ſuperuacuum exiſtimando. Nec minor Cæſaris in excipiendo Waldemaro
calliditas q̃ Waldemari in petẽdo Cæſare moderatio extitit. Siquidem in primis eũ
amplexu atq; oſculo decentiſſime veneratus: mox dextra honorabiliter appræhen=
ſa depoſito amiculo per media caſtra perduxit / præconis more cunctos ei via cede=
re iubendo. Tentorium quoq; nimio multitudinis conſpiciendi regis auidæ concur
ſu collapſum planum campi petendo deſeruit. Vbi ſedandæ preſſurę gratia diſten=
ta virga q̃ poterat celſa voce cunctos locis in quibus conſiſterent conſedere præce=
pit. Sed Waldemarus cum eius dignatione perinde ac quadam moderationis æmu=
latione contendens ſellam ſuam ſe expectaturum reſpondit: ne probato ſedendi vſu
imperialis cathedræ honorem vſurpare videretur. Magnates honoribus eminen=
tes non ordine aut ratione diſcretis ſedendi ſpaciis: ſed vt quenq; violentæ preſſio=
nis caſus iactauerat, ſedilia habebant: fortuna non dignitate locorum vſum diſtri=
buẽte. Illic exaudire erat Theutonũ voces formam regis, ſtaturãq; mirãtium. Quos
tanta viſendi eius cupiditas ceperat vt ſedendi humilitas obſtaret alter alterius cõ
ſcenſis humeris productis illum ceruicibus inſpectarent. Hunc regem, hunc domi=
num, hunc imperio dignum referre / Cæſarẽ regulum homuntionẽq; vocare. Adeo
Barbaris eum excellens corporis habitus venerabilem faciebat. Crediderim Cæſa=
rem has militum voces diſſimulanter tuliſſe: ne regis laudibus offendi videretur.
Quem poſt diutinam omniũ ammirationem paucis ſecum exſurgere iuſſis in pro=
ximum tabernaculum eodem comitatis genere deducendum curauit: quo venien=
tem fuerat proſecutus. Illic eum ſeriis omiſſis aliquandiu beniuolo iocundoq; ſer=
mone detentum: ad veſperam proſequente totius Germaniæ iuuentute diſcedere

Cæſaris & Waldemari coitio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

permiſit: luce poſtera apud ſyluam portui vicinam opportunioris colloquii gratia
præſentiam redditurum. Interea filios regiam nauem petere inq; ea ſub ſpecie luſi-
tandi morari præcepit. Chariſſimorum pignorum familiari conuerſatione in quā-
to regis aduentum poneret oſtendere cupiens. de quorum nuptiis cōdicto in loco
mentionem orſus maiori triginta milia talentū: minori octo in matrimonii condi-
tionem depoſcit. Quæ res ſuſpecta Danorum maioribus fuit virgines nondum ad
nubendi ætatem prouectas fraudulenter ab eo poſtulari credentibus. Sed Walde-
marus maiorem ſummam ſuis opibus imparem arbitratus: minorem Vngarię re-
gis arcta ſibi propinquitate coniuncti fidutia pollicetur. Huic pactioni iureiuran-
do firmitas adiecta eſt: deſponſioniſq; vinculum ſacramenti religione conſtrictum.
His actis rex nauigia/Cæſar caſtra repetiit. Quo tempore Sclauorum ad ipſum re-
giæ claſſis metu nauigiis progredi non audentium legatis receptis diluculo naui-
gium regis paruo militum numero comitante eiuſdem cimba aduectus cunctis in-
opinatus aſcendit. Igitur rege exercitus ſui primores participandi colloquii gra-
tia contrahente: ſolum Rugiæ principem Iarimarum/ quem pridie compluribus
venerationis officiis inſuper regio nomine adulatus fuerat: ꝙ eum Danis per q̄ fi-
dum non ignoraret/vocari paſſus non eſt. Habere deinde ſe dixit quod ad regem ſe-
creto referre cupiat: quem ob futurum mutui ſanguinis contractum non amicum
modo/verumetiam vnanimem habeat. Sclauos ſiquidem eneruandi gratia Henri-
ci a ſe promiſſionibus allectos eſſe: quas eodem expugnato minime exequi velit, me
mor quid olim ſibi de ſubigenda Sclauia pollicitus fuerit. Orare deinde patiatur
ſe eam ad præſens ſui muneris facere: binis fratribus geminæ præfecturæ titulo ſpe
cioſius q̄ diuturnius tribuendam. Eandem quippe ſe ei profligato Henrico ſubiice-

Sclauiæ duces libertate amiſſa.

re curaturum. Annuēte rege poſteroq; die concionem petente: Bugiſzlauum & Ka-
zimarum datis ſolenniter aquilis Sclauiæ duces appellat: veterem atq; hæredita-
riam patriæ libertatem vanis atq; fucoſis dignitatum nominibus vēditantes. Qui
ſi ſciſſent quanto oneri ſe exigui panni receptione ſubſternerent/ mortem beneficio
prætuliſſent: aut priuati in omne vitæ tempus degere maluiſſent. Sic ſub honoris
ſpecie grauiſſimis dedecoris probris implicati diſcedunt: ſeruitutem falſis dignita

Syfridus.

tum inſignibus coloratā in patriam referentes. Illic quoq; Syfridus ſplendido Thy-
ringiæ loco ortus vnam Waldemari filiarum Cæſare aſtipulante deſpondit: regiaq;
naue deuectus Solennes Sleſuici nuptias habuit. Interea Sclaui caſtello qđ propter
Zuynenſia oſtia moliti fuerant hyberna maris exundatione peſſundato: bina alia
iiſdem in locis materia per hyemem contracta veris principio condiderunt: inex-
pugnabiles ſe fore rati ſi Penus amnis Walogoſto oppido Zuyna maritimorum prę
ſidiorum obſtaculis clauderetur. Quod rex ſero nuntio expertus cum ad viridem
portum impediendi operis gratia contractis copiis appuliſſet: ex Rugianis cogno-
ſcit conſummatas arces præſidiiſq; completas. Præcipue eum in his expugnan-
dis circunſpecta portuum inopia deſperare coegit. Tunc Kanuto filio/ tunc Ab-
ſalone, Sunone, & Eſberno vocatis refert: difficilem arcium oppugnationem ſi-
bi viſam: alienis eas auſpiciis/ q̄ propriis inceſſere præoptanti: ne ſtudiis parum
ex ſententia cedentibus rerum toties a ſe fœliciter geſtarum fulgor corrumpe-
retur. Igitur Kanuto/ atq; Abſaloni oppugnationis curam imponit: præfatus
minus ruboris ex inefficaci illorum pugna q̄ ſua ad patriam redundaturum.
Si vincerent: non minori ſibi gloriæ fore/ q̄ ſi ipſemet victoriam edidiſſet. Sed

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Abſalon Scanorum atq; Syalandenſium ductum pollicitus Iutos ſua opera ductandos negabat. quos non ſolum imperii ſui / verum etiam adoleſcentiæ Kanuti contēptum acturos ſciat. Nec eū prædictionis augurium fefellit. Permotus dicto rex iturum licet inualidum reſpondit. His curis aſtrictus morbo ex ſollicitudine cōtracto in lectum decidit. Enimuero pręcordia eius diuiduæ paſſiones hinc vincendi cupido hinc deſperatio torſerunt. Mane ducibus eum vt ſibi parceret orantibus: imperiumq; eius etiam abſentis ſe executuros ſpondentibus: vix atq; ægre cōſenſit vt ad oppidum Worthyngum filio pōtificiq; contradita belli ſumma diſcederet. Quibus eodem in loco diutina ac vehementi tempeſtate detentis / ſeditioſæ Iutorum voces toto littore exaudiebantur: tum commeatuū alimentorūq; defectum cauſantium: tum expeditionis militiæq; remiſſionē poſcentiū. Quas cum Homerus Ripenſium antiſtes quem præter religionis dignitatem ſingularis eloquentiæ claritas cōmendabat / copioſis facundiæ documentis delinire non poſſet / poſtremo vim verbis anteponendam ratus / quēdam ex ſeditionis conſortibus ante tentorii ſui fores pertinacius obſtrepētem prendi vincireq; curauit. Quæ res populi clamorē auxit / ſeditionem accendit. Igitur patres plębis a rege cum contēptu imperii diſceſſum veriti cōmunicato colloquio expæditionem ab eo ſponte ſoluendam decernunt: temerariam eius delapſionem ſimulatæ licentię beneficio pręcurrendam putantes: ne magis proprio ductu finiri q̃ regio nutu remitti videretur. Quę ſi in pręripiendo reditu proprię voluntatis motum ducis arbitrio prętuliſſet / euenire poſſe quod diuo Kanuto ſolutę claſſis pœnas a patria exigenti contigiſſe ꝓdatur. Quā rem Kanuto ſi patrem eius iam febri implicatum præſens morbus abſumeret regni ſucceſſionē adimere poſſe. His conſiliis adductus Kanutus conuocatam claſſem facta reuertendi poteſtate dimittit: beneficii loco erogans quod plębis petulantiæ negare non poterat. Ita ſeditiōis periculo bellum omittere coactus / cum Abſalone Eſberno & Sunone Warthingum adnauigat / paternæ febris exitum expectaturus. Igitur Waldemarus per apertam cubiculi ſui feneſtram velorum reditum contēplatus ammiratione rei morbi pariter atq; ęgritudinis incrementa contraxit. Sūma tamē vtriuſq; diſſimulatione vſus filium ad ſe cum arbitris venientē tam hilari vultu admiſit vt pene morbo vacuus putaretur. Quinetiam ſe minimo doloris ſenſu teneri dicebat / corporis moleſtiam animi robore diſſimulare conando. Apud Abſalonem tamē religioſam culparum confeſſionem agere non oblitus / incertum mortis tempus ſacro correctionis genere pręcurrendum credebat: ſeram atq; inutilem pœnitētiam iudicans quæ emendationis odio nimiaq; peccandi perſeuerentia ad vltimū vſq; ętatis terminum prorogatur. Pręterea locis monaſtica religione ſacratis dimidiū patrimonii / ſui quę ad fiſcum regium pertinebant exceptis / teſtamēto legauit. Sed cęteris bene de eius ſalute ſperantibus ſolus Suno ſiue ſomnii monitu ſiue alio mentis oraculo doctus fatalem hanc regi febrem augurabatur: quonā modo filii rebus decedente patre ſuccurri oporteret prouidendū hortatus. Tantam ſiquidem in regis funere luctus acerbitatem futuram / vt conſilium vllum aduerti nequeat. Eodē tempore Ioannes quidam religione Abbas medicinæ præſumptuoſior q̃ peritior ꝓfeſſor / cui⁹ opi plurimū credebatur e Scania accerſitus aduenit. Qui morbo parū prudēter inſpecto ſoſpitatem regi conſtantius q̃ verius promittebat. Quem cum cibo medicinali arte confecto reficiendum curaſſet / cunctis cubiculo eiectis quietem capere iubet. Eūdem paulopoſt ſine voce eſſe compertum vt artuatim ſudore ſuffu-

Homerus Ripeñ.

Waldemari legata.

ſum inuenit. Accuratius operiri pręcepit lætum id profluuii genus : ac ſalutare teſtatus. Vtinam Sunonem potius mentis augurium q̃ medicum artis ſuę pręſagium fefelliſſet. Cuius promiſſum regis obitus inſecutus q̃ parum fidei ĩ medicorũ opere reponi oporteat documento extitit. Ingreſſi mane cubiculum amici, defuncti regis corpus per q̃ ſimile ſpiranti reperiunt: adeo priſtinum habitum retinente vultu: vt nec rigore contractum / nec horrore mutatum cerneres: rubicundis oris notis viui hominis ſpeciem aſpectumq; reddẽtibus. Incertum an deceſſiſſet priſtini caloris habitus totis adhuc membris retentus / relinquere videbatur. Sero tandẽ pallore mortis fidem faciente mandatur feretro corpus: Ryngſtadiumq; funerandi gratia deuehendum curatur. Hic vicus non vetuſtate modo ſed etiam paternæ eius ſepulturæ titulo conſpicuus habebatur. Acceſſit luctui matrum miſerabilis planctus ſparſis comis funeri occurrentium / iterumq; ſe priſtinum ſeruitutis onus experturas dicẽtium: extinctum illum qui ciuium capitibus captiuitatem detraxerit : qui patriam pyratarum metu vacuefecerit: maritimaſq; ſedes perinde ac domeſticas a prædonum incurſu tutas præſtiterit. Agreſtes quoq; funebri ipſius pompa conſpecta ruſtico opere quo occupati erant relicto conſentaneis arua querelis replebãt. Cui etiã vt ſupremi officii decus pręſtarent / funebri eius lecto humeros / ſubiicere iocũdum ducebant: euerſam regis morte patriam miſeriſq; ſibi cõmune funus aut ſi quid funere triſtius eſt imminere plangentes. Pro cuius ſpiritu ſalutaria Abſalon vota geſturus inter ſolẽnium verborum nuncupationem doloris impotẽs non tẽperauit ſibi quo minus aram lachrymis ſpargeret : vixq; ad rem diuinam peragendam vocis aut manus miniſterio ſufficere valuit. Quinetiam tantum ægritudinis animo contraxit, tamq; graui & periculoſa valitudine ſubito affici cœpit: vt pene vitam cum ſacrificio finiret. Incredibile videretur tantũ virum tam inſigni luctus horrore confectum ſi non eius erga Waldemarum affectus fuiſſet notiſſimus. Sed fortuna altero patriæ lumine extincto reliquum perire paſſa non eſt: ne deeſſet cuius ductu Danię pedibus Sclauia ſubiiceretur / aut gens quæ ſub tãtis ducibus ad excellentem honoris habitum prouecta fuerat / tutore vacua remaneret. Cuius lachrymis precum loco defuſis reſperſa altaria non paruulum promptiſſimę eius erga regem beniuolentiæ indicium præbuere. Iiſdem quoq; madefacta thura gratum deo odorem dediſſe crediderim.

Ryngſtadium.

Waldemari cõmẽdatio

Abſalonis luctus.

Explicitus eſt Saxonis Grammatici de rebus Danicis. liber decimuſquintus.

Eiuſdem Saxonis Grammatici profeſſione / & natione Sialandeñ. viri & eloquentia & ſapientia clariſſimi. Incipit liber Sextuſdecimus.

Eractis inferiis / corporeq; regio honoratiſſime funerato Kanutus monētibus arbitris feſtinatione qua regnū peti firmariq; oportuit: in Iutiam ſeceſſit: paternos ſibi milites obligaturus. Neq; enim illi nomen regium ambiendum reſtabat qđ vnctionis ſuæ tempore ſolēniter adeptus fuerat. In concione Wibergenſi beniuolos ciuium animos expertꝰ apud Vernenſem tacita quorūdam ſimultate compreſſa / pari cæterorum fauore excipitur. Atq; ita patrię conſenſu regni hęres efficitur. Interea Scanorum populus laxata ſibi priſtinę petulātię fręna regis morte gauiſus cladis apud Diſiam pontem peractę piacula a principibus exigere conſtituit: per quos chariſſimis neceſſitudinum ſolatiis orbatus fuerit. Sed & Acho quidam Tubbonis filius plenis temeritatis eloquiis flagrantiſſimam ciuilibus malis facem ſubiiciebat: extinctæ & iam pene ſepultę Scanicę ſeditionis reliquias ſuſcitando. Cuius mali īpediendi gratia Abſalon in Scaniam trangreſſus apud plenam malignitatis concionem oratione liberius q̃ efficacius habita a plebe deſeritur / factionis principes alium concionandi locum complexos petente. Quorum tam petulans ac pręceps audacia erat: vt equis inſidētes cunctā Scaniæ plębem ad eundem locum ſemeſtri ſpatio exacto quaſi tuendę libertatis gratia armatam redire ſub edicto iuberent. Quæ res Abſaloni Sialandiam repetendi cauſam prębuit. Ob cuius ſeceſſum popularis ſæuitiæ procurſus temeritatis incrementis euectus: inq; Thordonis & Eſberni penates effuſus: eoſdem prius rapinæ / deinde incendio ſubiecit. Complures quoq; Scanicę nobilitatis ſequētibus diebus ędes crematę. Siquidem factionis duces quo promptiore plæbis audacia vterentur / petulantiam eius principum bonis paſcendam curabant: dulcedine prędę & aſſiduis fatigationis pręmiis iocūdiorem atq; alacriorem eius operam reddituri. Igitur nobilium complures æqualium exemplo vim penatibus ſuis inferendam timentes: bona omnia amicorum cuſtodiæ mandabant. Pars fretum nauibus complexa ſe & opes vndis q̃ ędibus credere præoptabāt. Pars apud Abſalonē exulare ſolatii & lenimenti loco duxit. Cuius atq; Kanuti equites ſuam æque ac dominorum fortunam afflictari cernentes cum iniuriam armis propulſandam duxiſſent: ſeditionis principes fruſtra a ſe ſine duce res nouari ſuperiore tumultu experti / Haraldum quendam regii ſanguinis & obtuſi cordis impeditiq; ſermonis e Suetia adciſcunt: hominem prorſus regno imparem: cum in eo nihil præter generis nobilitatem natura aut fortuna commendabile reddidiſſet. Igitur maiore cum opprobrio talem virum Suetia miſerit / an Scania receperit incertum eſt. Quo rumore attoniti perculſiq; magnates prout ſe hoſtium aduentus fama variabat: dubiis Abſalonem legationibus fatigant / nunc opem eius tranſitumq; poſcentes / nunc eundem cum tota manu ſuperſedere iubentes. Nōdum enim Scanię partes

Kanuti lxxxviii. Geſta.

Achonis ſeditio.

Haraldus ſueticus.

Haraldus irruperat. Quos cum Kanuti Suetiæ regis eiuſdemq; Satrapæ Byrgeri
præſidiis vi rupiſſet: ad noui principis opinionem cupide congeſtum vulgus incre-
dibiles ei copias ſociabat. Quibus fretus Lundenſi vrbi portas ſibi claudenti excidiũ
minatus eſt. Igitur ex magnatibus complures alternis internuntiis contracti / for-
Lumme aa. tiq; inuicem cohortatione firmati: propter Luminam amnẽ caſtra cõſtituunt. Aliis
regiorum militum per ignorantiæ ſimulationem venire ſuperſedentibus. Quos tã
tus pugnandi ardor ceperat: vt per ſummum nõ ſolum periculorum / ſed etiam po-
pularium contemptum / abſq; paucitatis ſuæ reſpectu vt queq; equi pernicitas adiu
uabat: ſine imperio aut ordine effuſis habenis in hoſtem contenderent. In quo qui-
Vẽti vehe-mentia. dem impetu maiorem venti (quem forte aduerſum habebant) q̃ hoſtium quos im-
petebant ſeuitiam experti ſunt. Ille enim magnitudine ſua clypeos curſitantibus de
cuſſit. Hi ne pectora quidem irrumpentibus obuertere auſi fuere. Ita popularium
acies numero hominum q̃ animis præſtantior incruentam de ſe victoriam dando /
plus pericli an ignominiæ ſenſerit dubietati ſubiecit. Enimuero quo expeditius fu-
gã qua pugnam præcurrebat intenderet ſeipſam ſcutis exuere non erubuit. Armo-
rum onus abiiciendo quorum vſus experiri confiſa non fuerat. Hac igitur partim
Haraldi fuga. cæſa, partim capta: Haraldus cum Akone quem affectati regni auctorem habuerat
Suetiam refugus petebat. At Lundenſes ſuſpenſis ad belli euentum animis in neu-
Lundẽ. factiones. tram partem auxilia commodabant fauorem victoribus erogaturi. Qui rei ſucceſ-
ſu conſpecto perinde ac victores victis inſultare cœperunt / cupiditate laudis & prę
dę alienis ſe virtutibus inſerentes: nec contenti popularium ſpecie bis bellum poten
tibus intuliſſe collecta cõcione tertium aduerſum eoſdem indicere grauati nõ ſunt:
ſuſcepti vulneris dolorem conſternationis furori permixtum communi nobilitatis
exitio penſaturi / tantamq; prouocandi perſeuerantiam ſiue pudore cladis, ſiue cupi
dine vltionis animis inſitam geſtantes. Neq; enim illos aut illuſtrium virorum re-
ſpectus aut vulnerum ſuorum memoria quominus ſeditionis ſtudia ſectarentur
domare potuit. Quod periculum cunctorum Scaniæ magnatum capitibus conti-
guum præproperus Abſalonis cum Syalandenſibus aduentus diſpulit. Siquidem
ſublatis vexillis deputatum concioni locum ingreſſus / non ſolum turbulentiſſimo
plębis propoſito obſtitit / ſed etiam leges quæ iniquiſſimis eiuſdem ſuffragiis cõuul-
ſę fuerant piiſſimo iudicii decreto ad priſtinæ auctoritatis habitum reduxit. Sed ne
Haraldi dãnatio. q; Haraldum quo minus a magnatibus damnaretur abſentiæ patrocinium protege
re potuit. Hunc certe bis a Scanienſibus mulctatum dixerim / ſemel armis / iterum
ſententiis. De quo quidem diſcernere arduum eſt ferro an ſuffragiis punitor fue-
rit. Plæbs quoq; nihil hoſtile auſa, armis ſumma cum propoſiti diſſimulatione de-
poſitis Abſalonis ſe turmis tranquillo concionandi more iungebant: ſingulis iudi-
ciorum ſuffragiis alacrius q̃ libentius ſucclamando. Ita terribilis illa ac diutina ſe-
ditio ſimul cum concione finem habuit: funeſto plæbis conatu vlterius aduerſum
principum collegium inſoleſcere non audente. Interea Kanutus excitati in Sca-
nia belli nuntio Fyoniam e Iutia petere coactus: Eſbernum Abſalone fratre nun-
tiandæ regiarum partium victoriæ gratia tranſmiſſum obuium accipit. Cuius
inopinato occurſu triſtia afferri ratus hærente animo deiectoq; vultu quicq̃ ex eo
cognoſcere verebatur. Poſtmodum non ſolum eiuſdem plena hilaritatis fronte me-
Froſteherrit. liora ſperare iuſſus. verũetiã iocunda ac libenti narratione de ſuorũ victoria doctus
in Scaniã ouãs ꝓceſſit. Ac primũ eius ꝓuinciã Froſtã rapinę & icẽdio opportunã ex

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

hibuit: vaſtaſſetq; ni Abſalonis erga illam ſtudium gerẽtis interuentu prohibere-
tur. Quo mediante effectum eſt: vt ab his qui in regem Haraldica factione delique-
rant: æra tantum pœnæ nomine exigerentur. O immenſam clementiam cuius be-
neficio hominibus euidenter noxiis maximi facinoris culpam paruulo cenſu redi-
mere licuit. Quo exemplo cæteri ad ſpem veniæ erecti mitiſſima Abſalonis opera
parem regis manſuetudinem experti ſunt. Egregium tunc Kanutus moderati ani-
mi ſpecimen dedit cum vltionẽ quã vniuerſorũ crimen meruit: vnius amici preci-
bus donauit. Indignum adoleſcentem cuius virtus externi principis acumine ten-
taretur. Compluribus enim Cæſaris legationibus curiam adire paternæq; amici-
tiæ ſucceſſionẽ expetere iuſſus/intercedente amicorum conſilio q̃ modeſtiſſime re-
ſcripſit excuſationis verbis a regnãdi nouitate quæſitis. Siquidem arbitris eius ex-
cuſſa atq; explorata Cæſaris calliditas erat. Hiſdem perfidiæ laqueis filii ſimplicita-
tem circũuenire ſtudentibus, quibus olim patris credulitatem implicatam habue-
rat. Cui cum Cæſar erepturum ſe regnum aliiq; daturum plena minarum epiſtola
reſpondiſſet ſolum hoc reſcribere contentus fuit: quęrendum videlicet Cæſari eſſe
priuſq̃ ſibi regnum adimat qui Daniam in eius beneficio reponere cupiat. Qua re-
ſponſi libertate: non ſolum minantem eluſit, verumetiam plurimum a ſe fidutiæ in
ciuium animis reponi docuit. Apud quem Cæſar fruſtra monitis egiſſe ſe videns
Syfridum qui ſororem ipſius in matrimonio habebat ſubornat: quod literarum ſu-
arum inſtinctu nequibat/alienę vocis ſupplemento perſuaſum haberi conando: qui
vbi Daniam intrauit quanta regis charitate ob ſororis eius matrimonium tenere-
tur / quantiſq; Cæſar viribus eſſet expoſito Abſalonem, Sunonem, & Eſbernum:
qui ſoli ex amicis cum rege admittebantur: tum fidei quam Kanuto cuius tutores
exiſterent deberent: tum fidutiæ quam eiuſdem pater in eorum pectoribus repo-
ſuerat admonitos orare cepit: ne amicorum nomine hoſtes agendo creditum ſibi
pupillum annis & conſilio tenerum graue & intolerabile belli onus ſuſcipere iube-
ant: eumq; ſub titulo tuendæ libertatis regno exuant. Qui potius ſalutaribus il-
lum conſiliis formare curæ habeant Romaniq; imperatoris curiæ aſcribi deforme
non ducant. Reſpondet Abſalon de ſe dubium non eſſe quin vtiles ſi noſſet moni-
tus Kanuto libenter fuerit porrecturus. A quo ita Cæſaris amicitiam expeti velit:
vt proprię eius maieſtatis decus incolume ſeruaretur. Nam & Waldemarum Fre-
derici partes, amicitiamq; ſecutum nihil fide eius aut promiſſione fallacius reppe-
riſſe. Proinde Syfridum noſſe debere Kanuto Cæſariq; æquum regnandi ius eſſe:
neq; minore cum libertate hunc Danici regni q̃ illum Romani imperii guberna-
cula continere. Igitur indignante Syfrido, plenaq; minarum ac faſtus reſponſa fun-
dente: an tu (inquit) ex temetipſo Daniam penſas: eamq; vt Thyringam a Cæſa-
re cum volet q̃ facillime capi poſſe exiſtimas! Proinde abi imperatoriq; tuo perfer
Danorum regem ne minimam quidem obſequii partem dignitati eius ac nomini
delaturum. Dignum hoc contemptu dixerim qui propior alieno imperio q̃ pro-
priæ affinitati tam inuiſam Danicæ libertati legationem ſuo monitu adminiſtra-
re ſuſtinuit. His auditis Cæſar ſpernenti ſe regi: quia bellum nequiuit odium in-
flixit: animo non ferro contemptum vlturus. Spe tamen potiendæ Daniæ non o-
miſſa ciuilium in ea malorum motum expectandum putabat: ſeditione diuiduam
gentem minore cum virium ſuarum periculo oppugnandam ſperando. Quam op-
portunitatem aliquandiu quæſitam a fortuna ſibi negari conſpiciens. Sclauiæ ſa-

Kanuti moderatio.

Cæſaris dolus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

trapam Bogiſzlauum quem nuper Kazimari fratris decedentis orbitas hæredem
effecerat: crebris muneribus ampliſſimiſq; promiſſionibus in Danica bella ſollici-
tat. Cuius hortatui Bogyſzlauus pronius q̃ prudentius obſecutus: ſed bellum ad-
uerſum Daniam palam atq; aperte profiteri nõ auſus primũ auunculi ſui Iarimari
Rugiæ præfecti quæſitis ſimultatum cauſis hoſtẽ agere cœpit Cæſarianæ militiæ
reſpectũ arctiſſimis affinitatis vinculis præferẽdo. Qua de re Kanutus per Iarima-
rum certior factus mitti curauit qui cauſam a Bogiſzlauo tã ſubitæ lęſionis inqui-
rerẽt. Ille nõ regẽ/non Daniã a ſe lędi: ſed in iuiuriã a Iarimaro illatã repelli teſtatus
cõmunẽ controuerſiã per vtriuſq; legatos armis interim depoſitis ad regis cogni-
tionẽ referri depoſcit: eũdẽq; pacis inter ſe faciendæ auctorẽ flagitat verbis beniuo-
lẽtiam ſimulãtibus ſimplicitatis fidẽ prętẽdere cupiẽs. Igitur rege nihil inſidiarum
aut perfidiæ metuente cauſæ dictionis dies locuſq; decernitur. Apud inſulã deinde
Samſam: non ſolũ huius negotii explicandi: ſed etiã iuris ciuilis emẽdandi gratia in
genti nobilitate contracta amborũ legatos excepit. Quorũ altercatione ſolẽniter au
dita cũ in Iarimarum cõplura loquacius q̃ verius obiectarẽtur ac propter principa
lium perſonarũ abſentiã ſentẽtia impediretur: a Bogiſzlaui legatis vltro iureiuran
do promiſſum eſt eũ cũ primũ regi placitũ foret in rẽ præſentẽ vẽturum/ita in elu-
dendo rege non minore legatorũ q̃ eius a quo miſſi erãt calliditas verſabatur. Quo
rũ promiſſis Kanutus ſecurius q̃ cautius æſtimatis cõcilio ocius dimiſſo in Iutiam
ſeceſſit: fortiſſimis quibuſq; Scanorũ ac Sialandẽſium tantã ocii tranquillitatẽ cau-
ſantibus, ſeq; nimia iam quiete in deſidiã prouolui querẽtibus longo delitiarũ vſu
enerues animos gerere, qui ſub rege Waldemaro totius ferme anni tẽpus multiplici
rerum agitatione varioq; militiæ genere deducere cõſueuerint. Nã militaris robo
ris neruos ſicut ocio hebetari ac remitti ita negotio intẽdi excitariq;. Igitur acuẽdę
virtutis gratia piraticam aduerſum Eſtones in cõmune decerni placuit. Inter hæc
Bogiſzlauus hortãte Cæſare nõ ſolum patriis ac domeſticis viribus inſtructus, ſed
etiã a finitimis late p̃ſidia mutuatus aduerſum Rugiã quingẽtarũ nauiũ claſſem in
genti belli apparatu refertã contraxerat. Quibus copiis nihil hoſtiliũ viriũ obſtatu
rum ratus Bugiſzlauũ quẽdã legati nomine Cæſarẽ petere iubet qui tantũ a ſe exer
citum aduerſum Daniã contractũ nuntiaret/vt dubitare non poſſit quin Kanutus
reſiſtẽdi fiducia defectus/ q̃citiſſime Romano ſe foret imperio traditurus. Delecta-
tus promiſſo Cæſar laudato Bogiſzlauo legatũ imperatoriis donis proſequitur. Ia-
rimarus tam ſubiti inopinatiq; belli fama perculſus/Abſaloni in Sialandia ſe conti-
nenti magnitudinem periculi Rugianæ genti imminentis propinquitatẽq; denun
tiat. Qui protinus feſtinatione quãta ſociorum expugnationẽ præcurri oportebat:
accinctus, miſſis per Sialandiam epiſtolis omnẽ ætatẽ armis habilem in claſſem con
fluere iuſſit: minores rates maioribus, onerarias piraticis ſociauit. Plæbiq; demum
ac nobilitati promiſcuũ corripiẽdarum nauiũ vſum conceſſit. Eodem edicti genere
coniunctis Sialandię inſulis imperatũ. At Fionienſibus Scaniſq; ſextum intra diem
præfixum portũ petere alioqui ſuperſedere iuſſum. Neq; enim vlteriores apparatui
inducias conuenire. Adeo autem in his quibus expeditionis ſocietas mandata fue-
rat obſequendi ſollicitudo flagrabat: vt egregio alacritatis certamine conſtitu-
tum ſibi tempus aut implerent aut præcurrerent. Kanutum vero tametſi nunti-
um in Iutia recepiſſet ingens locorum diſtantia denuntiati temporis anguſtiis per-
mixta Abſalonici operis conſortem exiſtere non patiebatur. Sex ſolas naues Fionia

Bellũ Sclauicum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

quatuordecim Scania cæteris tarditate impeditis tranſmiſit. Quarũ inſignis paucitas culpę obnoxia videri potuiſſet: ſi non longinquitatis patrocinio defenderetur. Penthecoſtalis feſti peruigilium erat quando pręnominatum ſinum abſalonica claſſis inierat. Eadem die nequid ſegnius aut cunctantius gereretur: Hythim inſulam adnauigari curatur. Illic obuii Rugianorum nuntii præſtolandum docent quoad ſciri poſſit in quam Rugiani ſoli partem hoſtilis irruptio tenderet. Iam enim Bogiſzlauo ad inſulam Coztam Rugiæ prætentam eſſe peruentum. Qui q̃q̃ hoſtilia iã pene rura pulſaret non tẽperauit ſibi quo minus ſobrietatem effuſa crapulæ licẽtia violaret. Tanta ſiquidem epularum indulgentia exercitum aluit ac corrupit: vt conuiuium magis q̃ bellum amplexus videretur. Verum Abſalon nuntiorum monitis obſecutus. Hiſdem poſtera luce regreſſis Bogiſzlauumq; ex aduerſo Strelæ inſulæ copias expoſiturum docentibus: q̃q̃ crepuſculum appetebat correpto ſigno ociſſime littus Scapha petiuit. Gubernatorum deinde collegio per præconem vocato nuntioq; q̃ breuiſſimo militibus edito ingenti cohortationis cura alacritate exercitum repleuit quietem / ſuam certis victoriæ imaginibus adumbratam præfatus. Nec alia militum reſponſio fuit q̃ pugnam ſe optare: quam ſi accipiant non dubitare quin vincant. Quem animorum calorem tum a longa vincendi conſuetudine tum etiam ab ingenita Danico ſanguini virtute traxerunt. digni qui vocis ſuæ augurio non fallerentur. Igitur Abſalon incertæ nauigationis metu ꝙ fretum dubiæ profunditatis eſſet diluculum pręſtolatus cum inde ſoluturus eſſet / aliq̃diu retentus eſt harenis anchora altius inſidente. Quo euenit / vt ab vniuerſis infinitum procedendi ardorem gerentibus relinqueretur. Sed neq; ſe ab exercitu præcedi indecens exiſtimabat: a quo plus hortationi ſuæ q̃ cunctationi tributum cernebat. Quem merito his gratulatum crediderim qui iuſtæ celeritatis compotes q̃ violentæ moræ conſortes exiſtere maluerunt. Quã tarditatis iacturam impedimento ſolutus tanta remigii velocitate penſauit / vt pene prima nauigia occupauerit / diſpendium caſu inuectum pręliandi cupidine redimẽdo. Hunc publicæ feſtinationis procurſum miſſa a Rugianis ratis excepit: quæ aliquanto remiſſiore nauigatione vtendum doceret / quod Bogiſzlauo adhuc inſulam Coztam tenentem incertus irruptionis locus exiſteret. Sed & Iarimarus receſſum hoſtium domeſtico milite ſuccinctus opperiebatᷣ. Igitur ceſſata impetus cura ad littus dreccenſe diuertitur. Illic affertur hoſtes domum petiſſe nuntiis incidentis forte nebulæ errori deceptis. Idem noſtris portum darſinum petere iuſſis Iarimari cum eis conſiliaturi Rugiano exercitu vallatum pollicentur occurſum. Quo loci adnauigato cum nec Iarimarus nec quiſq̃ ex eius ſatellitibus repertus fuiſſet / placuit Nicolaum Falſtricum ꝙ Sclauicæ gentis linguam calleret explorandi hoſtium receſſus gratia ad Iarimarum dimitti. Quo abeunte cum Abſalon diuinæ venerationi vacaturus littus Scapha petiſſet: repentino nuntio per Iarimari familiarem ſuſcepto cognoſcit pomeranicã aduentare claſſem: quæ ſi nebulæ denſitas non obſtaret: cerni cominus poſſet. Igitur reuocatis qui ſacra geſtabant cupide concitatã claſſem obuiam hoſti in altũ direxit. Armis nõ precibus deo libamẽta daturus. Qđ em̃ ſacrificii genus ſceleſtorum nece diuinę potẽtię iocũdius exiſtimemus! At pomeranis nõ tam hoſtile ſolũ repente inuadẽdi q̃ Rugianorũ equitatũ defendendi littoris ſtudioſum variis nauigationis ambagibus ludificãdi ꝓpoſitum erat. Qui Danicã cõſpicati claſſem Borwegiũ occidẽtalibus comitatũ Sclauis auxilii ſibi ferendi gratia aduẽtare credebant / aeris

nubilo noſtrarum nauium numerum habitumq; dignoſci non patiente. Neq; enim
eorum animos ſubire poterat: Danos per tot locorum ſpatia a Sclauia remotos in-
tra tanti temporis anguſtias eo loco fuiſſe prouectos: ſpeculatoribus ob nimiam ſe-
curitatem excubandi officia parum curioſe gerentibus. Igitur Bogiſzlauus Rugia-
nã claſſem appelli ratus a cẽtum & quinquaginta myoparonib⁹ circuiri deſyderat
reliquam claſſem veluti in aciem iactis anchoris componit: naues quibus alimenta
vehebantur aliquãto pyraticis præſtantiores inter ipſas & continentẽ admouit: ar
matę multitudinis ſpeciem vacua lignorũ effigie adumbraturus. Quo vultu dece-
ptus Suno Bogiſzlauum auxilia a theutonibus mutuatũ credebat. Rareſcente tan-
dem nebula: Abſalon ab exiguis hoſtium ſcaphis præteriri ſe videns ne omnes qui-
dem tuto redituras per iocum aiebat. Igitur ſociis ingenti cohortatione firmatis in
hoſtilem claſſem vt imperio ita ductu & nauigatione primus inuehit. Monitus a Su
none ne eam perinde ac germanicis roboratã auxiliis ꝑpropera feſtinatione inceſſe-
ret: ſed temperato remigio militem armari iuberet: minime cũctandum aiebat / prę
fatus eo iam loci concluſum hoſtem: vt nec bellum tuto cõſerere / nec fugam ſalubri
ter edere poſſet. Itaq; nihil impedimento fore quo minus promptiſſimam ſibi victo
riam eſſet ceſſurus. Eo deinde monitus iterante milites Abſalonis munimenta cor-
poribus aptare cœperunt / parte remigium continuante. Quorum apparatus nimię
ac perſeuerantis nebulæ beneficio hoſtem fallebat. At vbi propius ventum: Danorũ
iuuentus vt cunctationis ita ſilentii impatiens ſublatis vexillis nõ tẽperauit ſibi quo
minus concitatiſſimum pręliandi ardorem celſo cantilenæ genere proſequeretur.
Abſalonis quoq; ſignum nunq̃ ſine hoſtium fuga ſpectari ſolitum Sclauis pariter &
Danorum præſentiam prodidit & confligendi diffidentiam incuſſit. Igitur ſumma
cum trepidatione ſublatis anchoris cupide claſſem concitare cœperunt: quantum
Vincũtur Sclaui. nauigationis longo temporis tractu protulerant exiguo horarum ſpacio remenſi.
Innumeri quorum fugam aut nauium magnitudo aut anchorarum ſublatio reten-
tabat profundum petendo fluctibus q̃ ferro vitam finire maluerunt. Horum rates
eodem pene temporis momento refertas ac vacuas conſpicareris. Sed neq; prola-
pſos natandi vſus ſeruare poterat ſubiectarum voraginum eluuie merſorum cor-
pora tenacius appræhendente. Quantas igitur timoris vires exiſtimemus qui quos
nimio ſui hauſtu repleuerit ne proprio quidem ſpiritui parcere compellit? Decem
& octo nauigia nimię multitudinis in ſe cõfugientis concurſu rupta receptis exitio
Fœda meticuloſitas. fuere. Paucis hoſtem opperiẽdi animus fuit. Illius vero etiam ridicula formido exti
tit qui ſociale exemplũ peroſus nexo ex rudentibus laqueo ſuſpendio ſe conſumere
q̃ hoſti necandum prębere maluit. Q đ factum complures prius ammiratione / dein
de ludibrio proſecuti / dulcedine ſpoliorum lentius hoſtibus inhęrere cœperũt. Qui
bus Abſalon pręteritis monitiſq; ne prędam q̃ hoſtem inſequi mallent: ſeptem ſolis
nauibus totam pene fugacium claſſem inſectari non deſtitit: illa nimirũ fidutia vſus
qua toties ſibi hoſtium terga aſpicere contigit. Neq; enim a palantibus in illa inſe-
quentium paucitate numerus ſed virtus ęſtimabatur. Centum ferme nauium tur-
ba maritimæ fugæ diffidẽtia terreſtrẽ cepit: perq; horridos ac deſertos ſaltus iner-
mis attonitaq; diſcurſum habuit. Iarimarum quoq; hoſtilis ſanguinis q̃ prędæ aui-
diorem concitatior tuendæ patriæ cupido reddiderat. Quinq; ac triginta naui-
giis vehementi remigio concitatis / hoſtilis Abſalonem nobilitas deuitabat.
Quæ cum ſeptem ſola ſibi inſtare animaduerteret / fugam ſuam non ſolum triſtem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

ſed etiam erubeſcendam rata bis nauigationi perinde ac pugnam confectura la-
xamentum dare conata eſt. Igitur Abſalon q̄q̄ ab amicis cęterę claſſis aduentū oppe
riri rogaretur nulla ex parte ceſſato remigio ꝓgredi perſeuerauit: plus hoſtiū tre-
pidatione q̄ ſociorum auxiliis vtēdum præfatus. Quo cognito Sclaui ſumma cum
exanimatione metum rubori prætulerunt / naueſq; ſuas quo fugę habiliores eſſent
arma & equos in profundū abiiciendo oneribus vacuefacere cœperunt. Acrius de-
inde cōuerberato pelago Penum amnē perſeueratæ fugæ receptaculum habuerūt.
Quos Abſalon eouſq; vacuo cūctatiōis remigio inſecut⁹ veſpera ad ſocios qui prę-
dę incubuerāt reuertit. Cuius ne particeps quidem fore ſuſtinuit gloriam ad ſe / ſpo
lia ad milites redundare ſpecioſum ducendo. Igitur ex quingentarum nauium nu-
mero quinq; ac triginta delapſis decē & octo cōfractis cæteræ in Danorum poteſta
tem ditionēq; ceſſere. Illa igiť dies quæ Abſalonis claritate obcęcatam hoſtium claſ-
ſem aut fugam aut exitium pati coegit: tot errores tot maritima diſcrimina finiuit
Syalādicos portus ac Balticum fretum peſtifero pyratarū incurſu vacuefecit: effe
ratam barbarorū ſæuitiam iugi patientem reddidit: patriamq; noſtram vix liber-
tate ſua potientem Sclauię dominā effecit. Efficax & inuſitatum genus victorię quo Sclauorum
cunctas hoſtium vires funditus euerti cōtigit. Eadem vt Sclauici cruoris plena ex- ſubactio.
ſtitit: ita nullum Danici impendium habuit. Quatuor duntaxat ex Rugianis ſocio- xxiiii.
rum an hoſtium telis perierint incertum eſt. Die poſtero decem & octo Scanienſiū
nauigia ſuperueniunt quos Abſalon non morę eorum ſed voluntatis ęſtimatione fa
cta prędam cum victoribus communicare pręcepit. Quid deinde Sclauis cōſilii fo-
ret cognoſſe cupiens callidum ſpeculationis genus amplexus: Bogiſzlaum ſub ſimu
latione benignæ & veteris amicitię perfidię per legatos arguendum curat nimiāq; Speculatio
regis offenſam obnixo placationis ſtudio præcurri poſtulat. Ad hæc Bogiſzlauus callida.
tantam receptę cladis diſſimulationem agere ſuſtinuit: vt laudata monitoris beni-
uolentia facturum ſe quod ab ipſo ſuadebatur promitteret. Tātum autem timoris
Sclauorum vulgus ob priſtinam fugam animis inſitum habebat: vt etiam nouā vi-
ſa rate quæ legatos vehebat edere nō erubeſceret. Poſt hæc Abſalon rerū a ſe geſta-
rum famā illuſtri nuntio præcurri magnificum ratus: Tachonem claro Fioniæ lo-
co natum cum tentorio Bugiſzlaui quod ei portionis nomine ceſſerat remitti cu-
rat: nec ſolum victoriam ſuam regi indicaturum: ſed etiam fidem aſſertis celebrio-
ris prędę geſtamine facturum. Per eundem quoq; ne Sclauicę vires nouis copiis in-
ſtruerentur meſſis tempus expeditione præcurrendum hortatur. Quem Kanutus
Iutis Vibergica concione contractis: Abſalonici operis euentū digno relationis of-
ficio repręſentare præcepit: expeditionis hortatore vſurus quem nuntii auctorem
habuerat. Quo facto omnium animis maximam educendæ claſſis curam ingenera-
uit. At Cæſar tantæ cladis nuntio recepto / poſtq̄ ſolo Abſalonis ductu rem geſtam
cognouit: omnem non ſolum obtinendæ Danię ſpem / verūetiam attentandę fidu-
tiam mēte depoſuit: proprias vires dānando: ꝙ alienis parum efficaciter vſus fuiſ-
ſet. Eandem victoriam Abſalon ſuam apud bizantium incredibili famæ velocitate
vulgatam: poſtmodū ab equitibus ſuis tunc temporis in ea vrbe ſtipendia merenti-
bus accepit. Sed nouę frugis acceſſio labētibus hoſtium alimētis opitulata eſt. Hiſdē
ex regię profectionis cunctatione inſtruendorum frumento vicorum perq̄ vtile ſi-
bi laxamentum ſumētibus huius expeditionis opinione perciti Walogaſtenſes pro- Walogaſtū
fundiora Peni amnis loca crebro lapide cōplent / mœniū ſuorum aditum nauigiis obſidetur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

negaturi. Quas Abſalon hiſdem aluei locis egerere cupiens: trahendę ſecum iuuen
tutis gratia corpus aquis immergere nō dubitauit: eaſqꝫ lapidibus vacuefaciendo.
quātum tranſmittendę claſſi ſatis erat: ad patientem nauigationis habitum perdu
xit: q̄q̄ oppidani machinas ſuas tali temperamento libraſſent vt eadem amnis ſpa-
tia certis ictibus deſtinarent. Quibus obſtaculis tranſitu vacuefacto: facilem ſociis
petendę circūſidendęqꝫ vrbis aditum ſtruxit. Obſidione cœpta refixi ſub aquis ſtipi
tes quorum frequentia oppidum erat vallatū. nauigia propius appellere paſſi non
ſunt. Hanc oppugnationis difficultatē: Danorum iuuenes virtute ſuperare cupien
tes: non temperauere ſibi quo minus nauigiis a profundo remotis pedibus in aquā
deſcenderent: vadaqꝫ gradu luſtrarent. Contra oppidani in ſubiectos cominus tela
iacere nauigiaqꝫ tormētis procul inceſſere cœperunt. Quorum eximios iactus elu-
dere ꝗ excipere ſatius exiſtimares. Anceps incertūqꝫ vitatu periculū erat. pręgran-
dibus ſaxis in conſertas puppes cadentibus in fuga ac declinatione cautoqꝫ corpo-
ris motu: magis ꝗ in vlla armorum ope fruſtrādorū ictuum remedium ducebatur.
Abſalon mediotenus nauigii progreſſus egeſta tormentis robora: crebra corporis
declinatione fallebat. Quem barbarus forte præſidio egreſſus / poſtꝗ ex clypei notis
agnitum habuit, tormētorū præſidibus manu ſignificauit vt eum impeterent. Igi-
tur interrogatus a quodam an perſpectum haberet qualiter ipſum barbarus deno-
taret: curam ſui illius animo inſitam reſpondit. eodem ludibrio hoſtem & monito-
rem excipiendo. Intrepidi animi dixerim in medio ſalutis diſcrimine pericula ſua
iocoſo dicto proſequi voluiſſe. Adeo certiſſimū fortitudinis & conſtātiæ experimē-
tum neceſſitas tribuit. Expugnatione non procedente noua adoriendæ vrbis ratio
auctore Eſberno excogitata eſt. Siquidem inuſitatę magnitudinis nauigium variis
ignis nutrimentis completum ſolo ventorum remigio opportunis incendio mœni
bus adigēdum curabant. Quod latenti in vndis ſtipiti illiſum ſine vlla oppidanorū
iactura ꝓprię cū materię diſcrimine cōflagrauit. Ita exigui ligni īpedimēto ſpes in-
gentis victorię ſubruta eſt. Hoſtiumqꝫ ſalus paruulo fortunę momento ab iminente
Bogiſzlaui dolus. exitio protecta. Poſt hæc Bogiſzlauus in dedecorum ſuorum vltionem dolos men-
te ſcrutatus Abſalonis colloquium ſimulata pacis affectatione per legatos poſcēdo
cum ingenti equitatu deſtinatum conuentui locum petiuit. Quem binis obuiam ſi-
bi nauigiis venientem vt continētem aſcenderet obſecrauit: cōmodius in tentorio
ꝗ naui colloquēdum prefatus. Obſequentē illum nauigioqꝫ excedere volentē Erlin-
gus quidam illuſtri inter noricos loco natus horridioris ſomni narratione retinuit
haud dubie fraudem ſenſurū: ſi ſalutem ſuam hoſtibus crederet auguratus. Cuius
vocem Abſalon perinde ac diuinitus ſibi dati indicii miraculū veneratus: vocanti
Epiſcopi prętātia. ſe Bogiſzlauo minorem a maiore peti non oportere perhibuit. Pontificem duci di-
gnitate pręſtare aſſeuerādo. Ita hoſti impotentiā obiiciendo fraudis materiam ade-
mit. Ille ſtricta nauis ſpacia cauſatus: repentino diſceſſu fallaciam detexit: Nam qui
alias vltro nauigiū Abſalonis ingredi conſueuit: nunc eius aditum perinde ac fa-
tale ſibi domicilium conſcientiæ malignitate confuſus exhorruit. Gauiſus Abſalon
ꝙ ſalutem ſuam ſomnio ꝗ hoſti credere præoptaſſet ad claſſem ſe recepit. Igitur cū
exercitus noſter cōmunem agrorum vaſtationem vnius vrbis excidio anteponens:
exhauriendę prouincię conſilium cepiſſet / inqꝫ pontis pertranſeundi anguſtiis hæ-
rerent: crebris oppidanorum myoparonibus inceſſuntur. Qui mox ſagittariorum
ab Abſalone, Regeqꝫ miſſorum opera deturbati: infeſtandę cōmodius claſſis gratia

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

continenti ſe tradunt/noſtroſq; clamore nō minus q̃ iaculis inſecuti, per ſummam
ignauiæ exprobrationem perinde ac victis inſultare cœperunt. Quo viſo reliqui ex
oppidanis paſſim correptis ſcaphis, mœnibus etiam quæ tuebantur deſertis, in ri-
pam ſe conferunt/relicta a Danis tabernacula prædaturi. Neq; enim regios equites
nauium tranſitum in terra opperientes/fumus tabernaculorum quæ Dani diſcedē
tes cremabant incendio ortus ab ipſis diſcerni patiebat̃. A quibus quū inopinati at-
tonitiq; incurſarētur, pars in ſcaphas refugit/pars armis in ripa/aut aquis in amne
exitiū habuit. Natātes a ſagittariis interfecti/nauigātes euerſi/iuſtas irriſis a ſe Da
nis pœnas luerunt. Ita Walagoſtenſes pauloante falſis noſtrorū opprobriis exultan-
tes/nūc ciuiū in cōſpectu ſuo necatorū miſeranda fata luctu proſequebātur. Quod
Oznenſes fama expti, ſuburbanos penates ocyus cremādos curant: ne iiſdem hoſtes — Oznen̄ metus.
ad mœniū ſuorū incendiū vterentur. Igitur dum vltro ſe tectis ſpoliant, ingens vr
bi ſuæ tutamentū cōciliant: quo domibus tenuiores, hoc mœnibus tutiores effecti.
Rus Regi rapinæ extitit. Cuius ſententia Abſalon Iulinenſium finiū/ arciūq; Zuinē
ſiū expugnationē pagere iuſſus, Eſbernū fratrē Zuinā cum cōmiſſę ſibi claſſis parte
præmittit: aut arces ipſas (ſi fors ſineret) capturum/ aut earum cuſtodibus quoad
ſe Iulino reuerti contigiſſet, fugam intercluſurū. Quorum ianuæ venienti Eſberno
vacuæ patuere: propugnatoribus nimirum aduentum hoſtiū furtiuo diſceſſu præ
currentibus. Ambæ itaq; incendio datæ. Qua de re Abſalon Iulinenſium rebus ab-
ſumptis non ſolum longinqui fumi contemplatione/verūetiā ſociorū inde reuertē
tiū affirmatiōe certior factus, ad Regē reuertit/lætatus ſe magna curarū parte fra
terna opera liberatum. Rex vicos neceſſariis vſibus abundantes captu difficiles fo-
re/vacuoſq; tantum a ſe penates exuri conſpiciens/remeare conſtituit, qui nunc de
ſertos inopeſq; lares adortus fuerat/exacto meſſis tempore referta copiis horrea cō
ſumpturus. Cumq; non minus capiendarum vrbium difficultate/q̃ vacuarū ædiū
incendio fatigatus Zuinam amnem abducendæ expeditionis gratia petiuiſſet, exu
ſtarum arcium reliquias ſolo æquari iuſſit. Et vt omnia earundem monimenta de-
moliretur, etiam lapides fundamentis egeſtos in profundum iactandos curauit: q̃q̃
iidem recenti adhuc incendio torridi vix ſe manu contingi paterentur. Cuius la-
boris idem atq; expeditionis finis extitit. Autumno domi peracto, duodenis mili-
bus e Rugia contractis, Tribuſanam prouinciam ditioni ſuæ parentem peragrat.
Poſt hæc Cyrcipinenſium deuexam paludem paternæ militiæ æmulatione permē-
ſus, ad vrbem Lubekincā peruenit. Qua præterita dum Diminum petere ſtatuiſſet
in abundantem potione vicum incidit, Barbaris illic tanta animorū ſecuritate con
uiuantibus: vt nullum prorſus hoſtilis aduentus formidarent impetum. Quantam
porro gentis illius intemperantiam pacis tempore extitiſſe putemus: quæ ne ho-
ſte quidem liminibus imminente/ quo minus vires ſuas ebrietatis illecebris labe-
factaret/abſtinuit! Itinere deinde noſtrorum ad naues conuerſo, conuellendæ præ
dæ/ſpargendiq; paſſim incendii gratia/Danica manus diſiicitur, mentem Regis
longinquæ viæ diſpendiis a petendi Dymini propoſito retrahentibus. Qui trigin
ta ſolos ſibi comites aſſeruaſſe contentus/quum ingentem Barbarorum cohortem
opimam villam tueri ſatellite nuntiante cognoſſet, Abſalonem ſuo forte vexillo
coniunctum dimidio cum præſentium equitum numero opem ſociis laturum di-
mittit. Qui imperium amplexatus, obſcurandæ paucitatis gratia laxius mili- — Stratagema.
tem incedere iubet/ multitudinis inſtar confuſa agminum ſpecie præbiturus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Quinetiam vehementius irruptionem edere curæ habuit: quo plures inſequi cre-
derentur. Iamq; barbarorũ relicta villa, nemus tenentiũ manipulos contemplatus
quum ſe longe viribus inferiorem animaduerteret/ideoq; ſociorum augmentum ſi
mulare vellet, cõplures ex ſuis furtim diſcedere monitos/aperte ſubinde redire iuſ-
ſit: idq; ſæpenumero faciendum curauit. Igitur auxiliorum incrementa ſenſim reci
pere exiſtimatus, non ſuppetentibus qui prædam aſportarent, contractas vici opes
ingenti pyra conſtructa cremauit/flammis inſequendo quod vſui commodare non
poterat, etiam miniſtris incendii tantæ pecuniæ conſumptionẽ animi dolore proſe
quẽtibus. Ea re geſta ad Regem ſe retulit. Qui ꝓpter Lubynam ꝑnoctatione habi-
ta, deleta vicorum reliquiis, lacunã per quam arduo labore iter fecerat/ponte a Ru
gianis cõſterni curat: eamq; nullo pene negocio remenſus, cõſcenſis nauibus, in pro
ximum Peno amni portum peruenit. Vbi diutina ac vehementi tempeſtate vexatꝰ
Bogiſzlauum pacem a ſe per legatos petentem repulit/q̄q̄ iam labentibus alimẽtis
expeditionem remittere cogeretur. Exactis domi hybernis per Zuynam ingẽti cũ
expeditione regreſſus, Grotzuinã lacerat. Vbi quũ Iarimarus hoſtium occurſum
ex eorum lituo depræhenſum regi nuntiandum proponeret/idq; ab Abſalone niſi
iidem in conſpectũ veniſſent exequi vetaretur, ancipiti malo circumuentũ ſe dixit
qui ſiq̄d inopinati periculi ſe tacente ſociis incidiſſet, incuriæ damnari: ſin maturiꝰ
indiciũ afferret, timiditatis notari poſſet: quũ et præpropero nuntio vti ꝓbroſum
et nimis lento deſidioſum videatur. Huius ꝓuinciæ præda parũ ſatiatos Pomera-
nicarũ opum fama ſollicitat: quæ vt eximiæ, ita intactæ prædicabant. Nulli tã lon-
ginquã militiam ingredi difficile viſum: q̄q̄ ꝑferendæ inediæ/ꝑagendæq; ſolitudi-
nis prædicebatur aſperitas, ardore prædæ periculorũ metum leuante. Imbellis po-
pulus vrbiũq; et armorũ inops regio ferebatur. Et qm̄ noſtris ꝓpoſitũ ex ſententia
cedere conſueuerat, pergendi cupiditas animos inflammabat. Nec fraudandos pręs-
ſentibus votis fœlicia tot ſucceſſuum experimenta ſpõdebant. In qua ꝓfectione pa-
bulo parum ſuppetente/nõ ſolum equos, verũetiam pedites cõmeatibus onuſtos at
tritæ labore vires deficiebant. Hæ res cõuertendi itineris/repetendiq; claſſe Iulyni
cauſam dedere. Illic rex adoriendi per inſidias Camyni cõſilium nactus/apertęq; eiꝰ
irruptioni latentem præferens, ductantibus locorũ peritis ꝑ ignotos ac deuios ſal-
tus, plenum difficultatis iter corripuit. Errantibus cæteris Sialandenſes ac Scaniẽ
ſes Alexandro (Abſalonis hic ſorore editus erat) primipilo vſi/Rugianiſq; ducibꝰ
rectã et compẽdiariam viam ſecuti, Camynũ venere: occupaſſentq; niſi incolas incẽ
dio cautiores feciſſent. Quorũ paucitatẽ Bogiſzlauus, qui in eodem tunc forte op-
pido moram agebat, effuſis manipulis irrumpendam ratus: Eſberno qui talium re-
rũ experientia vſuq; callebat: quo longius hoſtes vrbe euocarentur/de induſtria ce-
dendũ monente/diu terga præbentibus inſtitit. Ad poſtremũ intellectis inſidiis ef-
fuſius ruentes in aciem reuocat/tam improbum ab vrbe exceſſum amaræ repræhẽ
ſionis ſalebris inſecutus. Quod videns Eſbernus abiecta fugæ ſimulatione, ſigna ad
hoſtẽ reflexit: effecitq;: vt Bugiſzlauus caballo delapſus/pauido recurſu intra vallũ
confugeret/celeritate pedum ſalutem quæſiturus: quam aut armis aut equi veloci-
tate tueri fidutiam non habebat. Alexander illato portis ſigno, neminem a quo re-
pelleretur inuenit: tanta trepidatione captis hoſtibus, vt ne vrbis ſuæ quidem limi
na ab iniuria vindicare præſumerent. Qua gloria ſatiati Danorum iuuenes/pau-
latim in aciem ſe recipere, q̄ vlterius vrbi inſultare maluerunt: paucitatis æſtima-

Prædæ cupiditas.

tione temeritatem domãte. Hunc iuuentutis procurſum rex reliquo milite ſubſe-
cutus propter muros equo deſcendit: expugnandę vrbis habitum curioſiore cõtē-
plationis officio luſtraturus. Quo reſidente vallũꝗ vexillis ſtipante: canonicę vitæ
clerici contuſi deiectiꝗ animi mœrorē pedum nuditate teſtantes / digeſta rite pro-
ceſſione cum inſignibus ſuis adueniunt: eoꝗ paternę ſanctitate admonito genibus
nixi ſacris ædibus abſtinendum precantur, orando ne diuinos penates humanis in-
cēdio iungat / neꝗ ita in hoſtes ſęuiat: vt publicę religionis domicilia cõſumat: Tot
ſuas: tot maiorũ virtutes teterrimo facinore corrupturus. Adiectum ab iis eſt Bo-
giſzlauum regis tuto petendi gratia familiaris fidei patrocinium poſtulare: Reſpõ
ſum a Kanuto, homines ſibi non deum inceſſendi propoſitum eſſe: vt iuſtũ: ita alie-
num ſacrilegii bellum geſturo. Quibus ſi ciuitatis partem extra municipii mœnia
collocatam cremaret: eccleſias mortalium ædificiis permixtas cõmunibus flammis
implicandas dicentibus: iram precibus remiſit: hoſtileſꝗ lares inuiolatos relinque-
re / ꝗ̃ diuinos humanis iniuria æquare maluit. Illi vrbem precib⁹ ſuis donatã gauiſi
gratiis pro beneficio actis lętitia ouantes diſcedunt: eamꝗ ſacro concentus genere
proſequuntur. Bogiſzlauus quod petebat obtento / quęſitum Abſalonem die poſte-
ro obuiam ſibi cum Iarimo venturum precatur, eoſdem faciendę cum rege pacis ar
bitros habiturus: quos tot colloquiis amicos expertus fuerat. Quem Abſalon frau-
de potius ꝗ̃ ſincera verborum fide agere ratus: negauit ſe intercedere quo minus
igni prouincia vaſtaretur: ne tantum iter expleſſe fraudi fuiſſe videatur. Ille nihil a
ſe extra municipii mœnia poſſideri confeſſus: ſacris tantum domiciliis eorũꝗ gra-
tia vicinis tectis abſtinendum orauit. Quod beneficium eodem voto petitum pro-
miſſumꝗ eſt. Reliquum lucis auidiſſima vicorum vaſtatione conſumptũ. Bogiſzla- Cõditiones
uus præſentium periculorum impulſu promiſſum reuertendi tēpore ſectatus Ab- Bogiſzlauo
ſalone & Iarimaro dextras prębentibus ad regem ꝑducitur ingentiſꝗ ſummę pe- datę.
cunia mulctæ nomine pacta: non alias pacis conditiones aſſequi potuit ꝗ̃ vt procu-
rationem hactenus patrimonii titulo amminiſtratam e manu regis: beneficii iure
ſuſciperet: libertatēꝗ ſeruitute mutaret / Rugianę gentis tributum obſequiis ęqua-
turus. Hanc pactionem obſidibus firmandam pollicitus diſcedit: redeundi comiti-
bus vtendo: quos adueniendi duces habuerat. Et ne venerationis expers dimitte-
retur: ab Abſalone conuiuio cũ amicis exceptus, potu nimis auide ſumpto adeo vi-
res ſenſumꝗ exuit vt vix mente conſtare putaretur. Qua intemꝑantia amiſſę ma
ieſtatis oblitus: deflendę ſeruitutis loco: libertatis gaudia repræſentauit. Igitur ni-
mio ebrietatis hauſtu obſtupefactis neruis: naue egeſtus in tentorio collocatur. Ab-
ſalone quadraginta armatos ante tabernaculi fores excubare: nocturnęꝗ eius cuſto
dię vacare iubente. Tanta ſiquidem apud Danos ſeruandorum hoſpitum ſedulitas
exiſtere conſueuit: vt eorum ſaluti perinde ac proprię ſtudere curaretur. Quo be-
neficio obligatus Bogiſzlauus: Sclauorum animos Danis applicando: debitam Ab-
ſalonis meritis gratiã retulit. Quib⁹ cũ pulſo mane ſomno oculos ĩſeruiſſet: Dano-
rum fidem exoſculatus: aptiſſimoꝗ laudationis genere proſequutus: plus volupta-
tis ſe ex ꝑcepta Abſalonis humanitate ꝗ̃ amaritudinis ex patrię iactura ſentire di
xit. Igitur ad locum in quo milites eum præſtolabãtur relatus: poſtero die Sclauicę
nobilitatis proceribus adductis / genibus annixus cum coniuge ſe & liberis ad ꝑdes Sclauorũ
regis ſuppliciter abiecit: veniãꝗ diutinę rebellationis precatus: obſidibuſꝗ ex par- deditio.
te datis, ex parte promiſſis: auitæ paternæꝗ procurationis ſummam beneficii loco xxiiii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Tonitrua portẽtoſa.

ſuſcipere nõ erubuit, qđ patrimonii erat: alienæ largitionis indulgẽtia poſſeſſurus Rex principis huc neceſſitati miſeratione ꝓmotus: ſatis iã grauis eũ ſibi pœnas dediſſe exiſtimauit / regnũqꝫ eiꝰ in munere q̃ in vſu ſuo cõſtituere maluit: ac demũ humi iacẽtẽ erexit. Nec minus regẽ maternæ erga Bogiſzlaui filios neceſſitudinis reſpectus tangebat. Ita Sclauicarũ rerũ dominiũ aſſiduis Waldemari laboribꝰ negatũ paruulo Kanuti negocio contributum eſt, felici eius militia paternã ſupergredientem fortunam. Eodem temporis momẽto ingenti nubium volumine colliſo per ſummam vtriuſqꝫ gentis exanimationem fracta crepuere tonitrua. Quo euẽtu Sclauici regni interitum portendi a coniecturarum ſagacibus exiſtimatum eſt. Bogiſzlaui quoqꝫ animus conſtantię pignoribus refectus accepti beneficii memoriam ad vltimũ vſqꝫ vitæ tempus inuiolabili fide exhibuit. Adeo vt cum ſupremo morbo correptus in lectulo laberetur: adhibitos amicos iureiurãdo obſtringeret eos coniugẽ ſuam ac liberos ad regem perducturos: eũqꝫ diuidendi inter pupillos regni auctorem habituros / & quod is ſtatuiſſet perinde ac teſtamẽto cautum cuſtodituros: nihil ſe de Danorum fide hęſitare teſtatus: quorum egregia toties experimẽta ſuſceperit: Succurrebat enim illuſtri viro quãtos fructus Rugianis conſtantis erga Danos amicitiæ cuſtodia peperiſſet.

Hactenus Saxo Grammaticus Sialendeñ. vir diſertiſſimus. Quę accurata diligentia impreſſit in inclyta Parrhiſiorum academia Iodocus Badius Aſcenſius Idibus Martiis. MDXIIII. Supputatione Romana.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

foto 128 798

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 8